

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-91-14

Druk nr 2858

Warszawa, 22 października 2014 r.

Pan
Radosław Sikorski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o ratyfikacji Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony, sporządzonego w Brukseli dnia 27 czerwca 2014 r..

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Spraw Zagranicznych.

Z poważaniem

(-) Ewa Kopacz

U S T A W A

z dnia

o ratyfikacji Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony, sporządzonego w Brukseli dnia 27 czerwca 2014 r.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony, sporządzonego w Brukseli dnia 27 czerwca 2014 r.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 27 czerwca 2014 r. w Brukseli został sporządzony Układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony.

Po zaznajomieniu się z powyższym Układem, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- został on uznany za słuszny zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nim zawartych,
- jest przyjęty, ratyfikowany i potwierdzony,
- będzie niezmiennie zachowywany.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel zawarcia Układu o stowarzyszeniu

Dotychczasowe ramy stosunków między Unią Europejską a Republiką Mołdawii opierały się na Umowie o Partnerstwie i Współpracy (PCA) między Wspólnotami Europejskimi i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony (*Partnership and Co-operation Agreement between the European Communities and their Member States, of the one part, and the Republic of Moldova, of the other part*), sporządzonej w Brukseli dnia 28 listopada 1994 r. (Dz. Urz. UE L 181 z 24.06.1998), która weszła w życie dnia 1 lipca 1998 r., oraz przyjętym w dniu 22 lutego 2005 r. w ramach Europejskiej Polityki Sąsiedztwa Planie Działania (*EU-Moldova ENP Action Plan*), którego wdrożenie miało przyczynić się do harmonizacji mołdawskiego ustawodawstwa, norm i standardów z prawem i standardami unijnymi.

Negocjacje Układu o stowarzyszeniu, rozpoczęły się w Kiszyniowie dnia 12 stycznia 2010 r. i prowadzone były w czterech blokach tematycznych:

- dialog polityczny i reforma wewnętrzna,
- współpraca w dziedzinie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa,
- sprawiedliwość, wolność i bezpieczeństwo, współpraca ekonomiczna, sektorowa i finansowa,
- kontakty między społeczeństwami.

W dniu 12 grudnia 2011 r. Komisja Europejska ogłosiła rozpoczęcie negocjacji w sprawie pogłębionych i kompleksowych stref wolnego handlu (DCFTA) z Gruzją i Mołdawią. Rozpoczęcie rozmów było jednym z głównych priorytetów podczas przewodnictwa Polski w Radzie UE.

Z kolei formalne rozpoczęcie negocjacji w sprawie DCFTA nastąpiło w dniach 20–22 marca 2012 r. w Kiszyniowie, kiedy to odbyła się I runda negocjacji. Formalnie negocjacje były podzielone na 13 grup technicznych, w których omawiano takie tematy, jak: handel towarami i usługami, konkurencyjność, bariery techniczne w handlu, środki sanitarne i fitosanitarne, standaryzacja, sektor finansowo-bankowy, własność intelektualna, ochrona konkurencji, infrastruktura, energetyka, zamówienia publiczne. W negocjacjach w charakterze obserwatora brał udział przedstawiciel regionu Naddniestrza.

Prace związane z negocjacjami w sprawie AA/DCFTA były prowadzone sprawnie i podczas posiedzenia Rady Współpracy UE-Mołdawia w Brukseli w dniach 24 i 25 czerwca 2013 r. ogłoszono zakończenie negocjacji Układu o Stowarzyszeniu. Wcześniej, w dniach 10–14 czerwca 2013 r. w Kiszyniowie odbyła się siódma i ostatnia runda negocjacji DCFTA.

Zakończenie negocjacji AA/DCFTA w czerwcu 2013 r. spowodowało, iż parafowano AA oraz pierwszą i ostatnią stronę DCFTA podczas Szczytu Partnerstwa Wschodniego w Wilnie dnia 29 listopada 2013 r.

Tymczasowe¹ oraz – po zakończeniu procesu ratyfikacyjnego – pełne stosowanie Układu o stowarzyszeniu pozwoli na pogłębienie i przyspieszenie integracji Mołdawii z Unią Europejską. Bliższe powiązanie Mołdawii z Unią Europejską przyczyni się do budowy stabilności polityczno-gospodarczej tego kraju oraz jego modernizacji. Przez zawarcie Układu o stowarzyszeniu zostaną uregulowane podstawy i kierunki dialogu politycznego, relacji handlowo-inwestycyjnych oraz współpracy w szeregu dziedzin między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, w tym Rzeczpospolitą Polską a Mołdawią.

Skuteczna implementacja przez Mołdawię postanowień Układu o stowarzyszeniu, jak również rosnąca konkurencja ze strony podmiotów gospodarczych z Unii Europejskiej, może okazać się efektywnym bodźcem do przyspieszenia reform i modernizacji mołdawskiej gospodarki i wielu obszarów zarządzania państwem oraz poprawy funkcjonowania mołdawskiego systemu prawnego. Może także przynieść dywersyfikację źródeł wzrostu gospodarczego w Mołdawii (dotychczas będącej krajem o gospodarce rolno-przemysłowej) poprzez transfer nowych technologii i metod zarządzania oraz polepszenie warunków gospodarczych i inwestycyjnych, jak również sprzyjać ograniczeniu korupcji, wzrostowi poziomu życia obywateli Mołdawii oraz zintensyfikowaniu współpracy polityczno-gospodarczo-społecznej między Unią Europejską a Mołdawią. Dla Rzeczypospolitej Polskiej oznaczać to będzie bardziej stabilne i przewidywalne sąsiedztwo – istotne tak w układzie geopolitycznym, jak i w kontekście polsko-mołdawskich relacji dwustronnych.

Podpisanie Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony, zwanego dalej

---

¹ Układ jest stosowany tymczasowo między Unią Europejską a Republiką Mołdawii od dnia 1 września 2014 r.

„Układem o stowarzyszeniu” (AA), w dniu 27 czerwca 2014 r. w Brukseli stanowi nowy etap w relacjach wzajemnych, dając podstawy prawne i stwarzając odpowiednie warunki polityczne dla systemowej integracji Mołdawii ze strukturami europejskimi. Okoliczność ta zyskuje szczególnie na znaczeniu w sytuacji promowania przez Rosję konkurencyjnego modelu integracji euroazjatyckiej w ramach Unii Celnej.

Nałożone w ostatnich tygodniach przez Rosję kolejne środki restrykcyjne w handlu (m.in. zakaz importu do Rosji mołdawskich owoców i warzyw) wymagają podjęcia przez Mołdawię szybkich i zdecydowanych działań na rzecz przeorientowania przynajmniej części swojej gospodarki na współpracę z partnerami z UE. Szybka ratyfikacja umowy stowarzyszeniowej będzie gestem docenienia i wsparcia tych wysiłków rządu w Kiszyniowie.

Ratyfikacja AA/DCFTA UE–UA przez Polskę jest logiczną konsekwencją wsparcia dla proeuropejskiego wektora polityki Mołdawii. Stanowi jednocześnie potwierdzenie aprobaty Rzeczypospolitej Polskiej dla ścieżki reform transformacyjnych i systemowych, na jakiej znajduje się Mołdawia, również w kontekście planowanych na koniec listopada 2014 r. wyborów parlamentarnych, kluczowych dla przypieczętowania proeuropejskiego kursu Mołdawii.

Wejście w życie Układu o stowarzyszeniu będzie także potwierdzeniem skuteczności zapoczątkowanej przez Rzeczpospolitą Polską i Królestwo Szwecji w 2008 r. polityki Partnerstwa Wschodniego, stanowiącej wschodni wymiar Europejskiej Polityki Sąsiedztwa, której głównym celem jest dążenie do ustanowienia politycznego stowarzyszenia i gospodarczej integracji z Unią Europejską państw Partnerstwa Wschodniego. Wejście w życie Układu będzie ważnym impulsem dla pozostałych państw obszaru wschodniego sąsiedztwa Unii Europejskiej, chcących iść europejską ścieżką rozwoju, do kontynuowania wysiłków zmierzających do osiągnięcia w niedalekiej przyszłości podobnych celów.

2. Treść Układu o stowarzyszeniu

Układ ustanawia stowarzyszenie między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi a Mołdawią, wraz z ustanowieniem Pogłębionej i Kompleksowej Strefy Wolnego Handlu (DCFTA).

Na Układ o stowarzyszeniu składają się:

- Preambuła,
- Art. 1 – Cele,

- 7 Tytułów: I – Zasady Ogólne (art. 2); II – Dialog i Reformy Polityczne, Współpraca w dziedzinie Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa (art. 3–11); III – Wolność, Bezpieczeństwo i Sprawiedliwość (art. 12–20); IV – Współpraca Gospodarcza i Sektorowa (art. 21–142); V – Handel i Zagadnienia Związane z Handlem (art. 143–412); VI – Pomoc Finansowa oraz Postanowienia dotyczące Zwalczenia Nadużyć Finansowych i Kontroli (art. 413–432); VII – Postanowienia Instytucjonalne, Ogólne i Końcowe (art. 433–465),
- 35 Załączników,
- 4 Protokoły.

Przepisy dotyczące Pogłębionej i Kompleksowej Strefy Wolnego Handlu UE–Mołdawia (*Deep and Comprehensive Free Trade Area – zwana dalej „DCFTA”*), zawarte w Tytule V Układu o stowarzyszeniu pt. Handel i Zagadnienia Związane z Handlem, składają się z 15 rozdziałów:

- Rozdział 1 – Traktowanie narodowe i dostęp towarów do rynku,
- Rozdział 2 – Środki ochrony handlu,
- Rozdział 3 – Bariery techniczne w handlu, normalizacja, metrologia, akredytacja i ocena zgodności,
- Rozdział 4 – Środki sanitarne i fitosanitarne,
- Rozdział 5 – Ułatwienia celne i handlowe,
- Rozdział 6 – Prowadzenie przedsiębiorstwa, handel usługami i handel elektroniczny,
- Rozdział 7 – Płatności bieżące i przepływ kapitału,
- Rozdział 8 – Zamówienia Publiczne,
- Rozdział 9 – Prawa własności intelektualnej,
- Rozdział 10 – Konkurencja,
- Rozdział 11 – Zagadnienia energetyczne związane z handlem,
- Rozdział 12 – Przejrzystość,
- Rozdział 13 – Handel i zrównoważony rozwój,
- Rozdział 14 – Rozstrzyganie sporów,
- Rozdział 15 – Ogólne postanowienia dotyczące zbliżania prawodawstwa w ramach Tytułu V.

DCFTA ma na celu pogłębienie relacji gospodarczo-handlowych Mołdawii z UE w drodze zwiększenia wymiany handlowej między stronami umowy. Ma to nastąpić poprzez zniesienie lub obniżenie stawek celnych w wielu liniach taryfowych,

ograniczanie lub eliminowanie barier pozataryfowych w handlu, zbliżanie regulacji standaryzacyjnych w odniesieniu do towarów przemysłowych oraz wymogów sanitarnych i fitosanitarnych w odniesieniu do produktów rolnych i rolno-spożywczych. Poprzez DCFTA Mołdawia uzyska lepszy dostęp do rynku UE dla swoich towarów i usług, a UE lepszy dostęp do rynku mołdawskiego. W całościowych relacjach gospodarczo-handlowych UE–Mołdawia DCFTA ma doniosłe znaczenie, jako że Mołdawia musiała już zreformować swoją gospodarkę, aby spełnić wymogi wstępne do zawarcia tej umowy, a co więcej, DCFTA wskazuje kierunki dla dalszych reform w polityce gospodarczej Mołdawii.

Pogłębiona i kompleksowa strefa wolnego handlu przyczyni się do wzrostu napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ) z UE do Mołdawii, a implementacja przez Mołdawię zasad wynikających z DCFTA stworzy bardziej stabilne i przewidywalne otoczenie biznesowe dla inwestorów z UE.

Integracja gospodarcza poprzez DCFTA będzie stanowić czynnik stymulujący wzrost gospodarczy zarówno UE (w mniejszym stopniu), jak i Mołdawii (w większym stopniu). Dla obydwu gospodarek oznacza wzajemne otwarcie rynków na ich produkty, dodatkowo dla Mołdawii ma stanowić impuls do przeorientowania i zmodernizowania gospodarki w ten sposób, aby wykorzystać jej pełen potencjał, co pośrednio wpłynie na sytuację gospodarczą UE, dostarczając jej silniejszego partnera w regionie.

Poprzez stowarzyszenie się z Unią Europejską Mołdawia zobowiązuje się do poszanowania wartości europejskich i zaangażowania na rzecz umacniania demokracji i przestrzegania zasad demokratycznego państwa prawa, praw człowieka i swobód obywatelskich. Układ o stowarzyszeniu ustanawia także warunki dialogu politycznego z Mołdawią, w tym w obszarach objętych kompetencją Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa Unii Europejskiej, co służyć będzie postępującemu ujednoczeniu stanowisk Stron w kwestiach międzynarodowych i wspólnemu postrzeganiu kwestii bezpieczeństwa i stabilności w Europie.

Ogólne cele stowarzyszenia mają za zadanie promowanie stopniowego zbliżania się Stron w oparciu o wspólne wartości; zapewnianie pogłębionego dialogu politycznego; promowanie, zachowanie i wzmacnianie pokoju i stabilizacji zarówno na poziomie regionalnym, jak i międzynarodowym; tworzenie warunków sprzyjających pogłębionym stosunkom gospodarczym i handlowym, prowadzącym do stopniowego dostępu Mołdawii do części rynku wewnętrznego Unii Europejskiej; pogłębienie

współpracy w dziedzinie sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa w celu wzmocnienia praworządności oraz poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności, a także stworzenie warunków korzystnych dla stale zacieśniającej się współpracy w innych obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

Zasady ogólne Układu o stowarzyszeniu obejmują szczegółowy zestaw „zasadniczych elementów”, których naruszenie przez jedną ze Stron może doprowadzić do podjęcia konkretnych środków przewidzianych w Układzie o stowarzyszeniu, w tym do zawieszenia praw i obowiązków. Do tych elementów należy poszanowanie zasad demokratycznych, praw człowieka i podstawowych wolności określonych w odnośnych dokumentach międzynarodowych; poszanowanie praworządności; respektowanie zasady poszanowania suwerenności i integralności terytorialnej, nienaruszalności i niezależności oraz przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia, związanych z nią materiałów oraz środków przenoszenia.

Inne zasady ogólne Układu o stowarzyszeniu odnoszą się do gospodarki wolnorynkowej, sprawowania rządów, walki z korupcją, zwalczania międzynarodowej przestępczości zorganizowanej i terroryzmu, promowania zrównoważonego rozwoju i skutecznych działań wielostronnych.

Układ o stowarzyszeniu wyznacza cele pogłębionego i wzmocnionego dialogu politycznego promującego stopniowe zbliżenie w obszarze spraw zagranicznych i bezpieczeństwa do celu, jakim jest stale pogłębiające się zaangażowanie Mołdawii w ramach europejskiego obszaru bezpieczeństwa. Układ ustanawia szereg forów dedykowanych dialogowi politycznemu oraz przewiduje dialog na temat krajowych reform i współpracę w tym zakresie w oparciu o wspólne zasady określone przez Strony. Postanowienia Układu o stowarzyszeniu zakładają również prowadzenie intensywnego dialogu na temat polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, w tym Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony, szerzenie pokoju i sprawiedliwości międzynarodowej poprzez ratyfikowanie i wykonanie Statutu Rzymskiego Międzynarodowego Trybunału Karnego, wspólne wysiłki na rzecz stabilizacji w regionie, zapobieganie konfliktom, zarządzanie kryzysowe, współpracę wojskową/technologiczną, zapobieganie terroryzmowi i proliferacji broni, rozbrojenie, a także kontrolę zbrojeń.

W dziedzinie sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa w Układzie o stowarzyszeniu zwraca się szczególną uwagę na praworządność oraz wzmocnienie instytucji i praktyk sądowych. Układ o stowarzyszeniu określa ramy współpracy w zakresie migracji, azylu oraz zarządzania granicami, ochrony danych osobowych, prania pieniędzy, finansowania terroryzmu i polityki antynarkotykowej. Tytuł ten zawiera postanowienia dotyczące przepływu osób, w tym readmisji, ułatwień wizowych oraz stopniowych działań w kierunku wprowadzenia ruchu bezwizowego w stosownym czasie (o ile istnieć będą warunki sprzyjające bezpiecznej i dobrze zarządzanej mobilności). Układ o stowarzyszeniu reguluje również takie kwestie, jak traktowanie pracowników oraz ich mobilność, a także zawiera zobowiązanie do dalszego rozwoju współpracy sądowej w sprawach cywilnych i karnych, z pełnym wykorzystaniem odnośnych instrumentów międzynarodowych i dwustronnych.

Układ o stowarzyszeniu przewiduje szeroką współpracę sektorową, skoncentrowaną na wspieraniu kluczowych reform, ożywieniu i wzroście gospodarczym, realizacji zasad dobrego rządzenia i współpracy sektorowej w ponad 30 obszarach, takich jak: energia, transport, ochrona środowiska, współpraca małych i średnich przedsiębiorstw oraz przedsiębiorstw przemysłowych, rozwój społeczny i ochrona społeczna, równe prawa, ochrona konsumenta, edukacja, szkolenia i młodzież oraz współpraca w dziedzinie kultury. We wszystkich wymienionych obszarach pogłębiona współpraca opiera się na istniejących ramach zarówno dwustronnych, jak i międzynarodowych, i ma na celu bardziej systematyczny dialog oraz wymianę informacji i dobrych praktyk. Kluczowe znaczenie dla rozdziałów dotyczących współpracy sektorowej ma wszechstronny zakres zbliżania przepisów określony w załącznikach do Układu o stowarzyszeniu. Szczegółowe harmonogramy transpozycji i wdrożenia przez Mołdawię wybranych części dorobku prawnego Unii Europejskiej pomogą nadać kierunek bieżącej współpracy oraz będą zasadniczym elementem krajowych reform oraz programu modernizacji w Mołdawii.

Układ o stowarzyszeniu określa aktualne ramy instytucjonalne obejmujące fora współpracy i dialogu, poczynając od szczebla podkomitetów technicznych, aż po spotkania na szczycie. Przewiduje się konkretne zadania w dziedzinie podejmowania decyzji dla Rady Stowarzyszenia oraz w drodze oddelegowania dla Komitetu Stowarzyszenia, które mogą spotykać się w specjalnym składzie, aby zająć się kwestiami handlowymi. Przewiduje się także fora poświęcone społeczeństwu

obywatelskiemu, zwłaszcza organizacjom reprezentującym interesy partnerów społecznych, związków zawodowych oraz pracodawców, a także współpracę parlamentarną. Układ zawiera również postanowienia dotyczące monitoringu, wypełniania zobowiązań oraz rozstrzygania sporów (w tym odrębne postanowienia związane z kwestiami handlowymi).

Bliższa integracja gospodarcza za sprawą DCFTA będzie skutecznym czynnikiem stymulującym wzrost gospodarczy. Implementacja będzie polegać przede wszystkim na zbliżaniu ustawodawstwa Mołdawii do przepisów, norm i standardów Unii Europejskiej. DCFTA, stanowiąca integralną część Układu o stowarzyszeniu, nie tylko stworzy nowe możliwości dla przedsiębiorstw w Unii Europejskiej i w Mołdawii, ale będzie również promować rzeczywistą modernizację i integrację gospodarczą tego kraju z Unią Europejską. Rezultatem tego procesu powinny być produkty spełniające wyższe normy, lepsze usługi dla obywateli, a przede wszystkim gotowość Mołdawii do konkurowania w skuteczny sposób na rynkach międzynarodowych.

3. Skutki zawarcia Układu o stowarzyszeniu

1) Skutki prawne

Rzeczpospolita Polska stanie się stroną Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Mołdawią, z drugiej strony. Zawarcie Układu o stowarzyszeniu nie spowoduje konieczności zmiany polskiego prawodawstwa.

2) Skutki polityczne

Wejście w życie Układu o stowarzyszeniu będzie potwierdzeniem proeuropejskiego kursu polityki zagranicznej Mołdawii, skutkującego znaczącym zbliżeniem Mołdawii do Unii Europejskiej i umocnieniem pozycji tego kraju na arenie międzynarodowej. Długofalowo Układ o stowarzyszeniu przyczyni się do wzrostu stabilności polityczno-gospodarczej Mołdawii, jak i całego regionu Europy Wschodniej, co leży w szczególnym interesie Rzeczypospolitej Polskiej.

Poprzez stowarzyszenie się z Unią Europejską Mołdawia zobowiązuje się do poszanowania wartości europejskich i zaangażowania na rzecz umacniania demokracji i przestrzegania zasad demokratycznego państwa prawa, praw człowieka i swobód obywatelskich. Układ o stowarzyszeniu ustanawia także warunki dialogu politycznego z Mołdawią, w tym w obszarach objętych kompetencją Wspólnej Polityki Zagranicznej

i Bezpieczeństwa Unii Europejskiej, co służyć będzie postępującemu ujednoczeniu stanowisk Stron w kwestiach międzynarodowych i wspólnemu postrzeganiu kwestii bezpieczeństwa i stabilności w Europie.

Skuteczna implementacja przez Mołdawię postanowień Układu o stowarzyszeniu, jak również rosnąca konkurencja ze strony podmiotów gospodarczych z Unii Europejskiej, może okazać się efektywnym bodźcem do przyspieszenia reform i modernizacji mołdawskiej gospodarki i wielu obszarów zarządzania państwem oraz poprawy funkcjonowania mołdawskiego systemu prawnego. Może także przynieść dywersyfikację źródeł wzrostu gospodarczego w Mołdawii poprzez transfer nowych technologii i metod zarządzania oraz polepszenie warunków gospodarczych i inwestycyjnych, jak również sprzyjać ograniczeniu korupcji, wzrostowi poziomu życia obywateli Mołdawii oraz zintensyfikowaniu współpracy polityczno-gospodarczo-społecznej między Unią Europejską a Mołdawią. Dla Rzeczypospolitej Polskiej oznaczać to będzie bardziej stabilną i przewidywalną sytuację w bliskim geograficznie, politycznie i kulturowo regionie – istotne tak w układzie geopolitycznym, jak i w kontekście polsko-mołdawskich relacji dwustronnych.

3) Skutki gospodarcze

Wejście w życie Układu o stowarzyszeniu, zwłaszcza jego części handlowej, będzie korzystne dla interesów gospodarczych i handlowych Polski. W perspektywie krótkoterminowej DCFTA zapewne doprowadzi do większego wzrostu importu towarów unijnych na rynek mołdawski. W dłuższej perspektywie wdrożenie DCFTA będzie dla Mołdawii korzystne, gdyż implementacja norm i standardów UE może przyczynić się do zwiększenia napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych i w efekcie modernizacji gospodarczej kraju. Poprzez implementację części unijnego *acquis* DCFTA powinna przyczynić się do poprawy warunków prowadzenia biznesu w Mołdawii przez przedsiębiorców z państw członkowskich UE. Dodatkową korzyścią wynikającą z implementacji unijnego *acquis*, w tym m.in. dostosowania norm weterynaryjnych i fitosanitarnych, będzie możliwość wzrostu eksportu Mołdawii dzięki dopuszczeniu mołdawskich zakładów do sprzedaży swoich produktów na rynku UE.

DCFTA ma za zadanie znaczącą poprawę wzajemnego dostępu do rynku obydwu stron umowy. Postanowienia obejmujące DCFTA gwarantują otwarcie i wprowadzenie stabilnych i przewidywalnych warunków prawno-instytucjonalnych dla wymiany towarowej i usługowej oraz dla prowadzenia działalności i ochrony konsumentów.

Przewiduje się, że dzięki DCFTA eksport z Mołdawii do UE wzrośnie o 16%, a eksport z UE do Mołdawii o 8%. Pełne wdrożenie reform związanych z handlem może zwiększyć PKB Mołdawii o 5,4% w średnim okresie.

Po wejściu w życie przepisów dotyczących DCFTA należy spodziewać się wzrostu obrotów handlowych między Polską a Mołdawią. Będzie to oznaczało zwiększenie dostępu do rynku mołdawskiego dla polskich przedsiębiorstw, w tym niższych kosztów prowadzenia działalności handlowej oraz większej stabilności prowadzenia biznesu.

Uzyskanie preferencyjnych warunków w handlu z Mołdawią będzie dla Polski istotne, zważywszy na fakt, iż udział Polski w całościowym eksporcie państw członkowskich UE do Mołdawii w 2013 r. wyniósł 11,8% (ok. 270 mln euro)². W eksporcie z Polski do Mołdawii dominują maszyny i urządzenia, a uzyskanie preferencyjnych warunków mogłoby zwiększyć wymianę handlową nie tylko w zakresie towarów przemysłowych, ale również ważnych z punktu widzenia Polski artykułów rolno-spożywczych.

Polsko-mołdawska współpraca gospodarczo-handlowa jest obecnie regulowana przez Układ o partnerstwie i współpracy (PCA) między UE i Mołdawią z 1994 r. oraz – pośrednio – przez autonomiczne preferencje handlowe (ATP) stosowane przez UE w imporcie z Mołdawii.

W Mołdawii obecnie następuje transformacja systemu gospodarczego w kierunku gospodarki rynkowej. Rozwija się proces prywatyzacji. Wprowadzane są zmiany przepisów prawnych w handlu zagranicznym w kierunku dalszej liberalizacji.

Mołdawia z udziałem 0,18% w całym polskim eksporcie jest 48. partnerem eksportowym Polski (wg danych szacunkowych za 2013 r.). Wartość polskiego eksportu na ten rynek osiągnęła na koniec 2013 r. 356,5 mln USD.

Zgodnie ze wstępnymi danymi za 2013 r., wzajemne obroty wyniosły ponad 454 mln USD (56% wzrost w stosunku do analogicznego okresu 2012 r.), polski eksport wyniósł 356,5 mln USD (co oznacza wzrost w ostatnich trzech latach przeszło 2-krotnie, o 22% w 2011 r., o 12% w 2012 r. i o 68% w 2013 r.), import wyniósł prawie 97 mln USD (jest to 24% wzrost w stosunku do analogicznego okresu 2012 r.).

Największe pozycje towarowe w polskim eksporcie do Mołdawii w 2013 r. stanowiły: pojazdy, statki powietrzne, jednostki pływające i współdziałające urządzenia (udział w eksporcie ogółem około 47%); urządzenia mechaniczne i elektryczne do rejestracji i odbioru dźwięku (udział ponad 13%); tworzywa sztuczne i wyroby z nich, w tym

---

² Wg danych Eurostat.

kauczuk i wyroby z kauczuku (udział prawie 6%); produkty przemysłu chemicznego i przemysłów pokrewnych, w tym produkty farmaceutyczne, kosmetyki, środki czystości, farby i lakiery (udział prawie 5,5%).

Własne towary na rynek mołdawski eksportowało ponad 1000 polskich firm, a około 200 spółek importowało towary z Mołdawii.

Największe pozycje w imporcie z Mołdawii w 2013 r. stanowiły: gotowe artykuły spożywcze, w tym wina, soki owocowe, alkohol (udział prawie 29%); metale nieszlachetne i wyroby z metali nieszlachetnych, w tym wyroby z żeliwa i stali (udział prawie 25%); przyrządy, aparaty optyczne, pomiarowe, medyczne (udział ponad 20%); produkty pochodzenia roślinnego (udział ponad 10%).³

Polska jest ważnym partnerem handlowym dla Mołdawii. Według danych za 2012 r. Polska zajmowała 9. miejsce, tj. 2,9% udziału w eksporcie Mołdawii ogółem i 7. pozycję w mołdawskim imporcie z udziałem 3,4%.

Dalsze otwarcie rynku mołdawskiego (w wyniku podpisania AA i DCFTA) oraz towarzyszące temu przyspieszenie rozwoju gospodarczego stwarzają realne podstawy do kontynuowania korzystnych tendencji w polskim eksporcie do Mołdawii i tym samym dalszego umocnienia pozycji polskich eksporterów, których udział w eksporcie unijnym ogółem na ten rynek wynosi 11,8%.

Stowarzyszenie z UE oznaczać będzie zbliżanie ustawodawstwa Mołdawii do przepisów, norm i standardów Unii Europejskiej, co skutkować będzie polepszeniem klimatu biznesowego i inwestycyjnego. Będzie to dodatkowym czynnikiem przyciągającym polskich eksporterów i inwestorów na rynek mołdawski.

W 2012 r. skumulowana wartość bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Mołdawii przekroczyła 3 mld USD. Najwięksi inwestorzy to: Holandia, Rosja, Rumunia, Turcja, Włochy i Ukraina.

Wartość kapitału inwestycyjnego zaangażowanego przez pozostałe polskie przedsiębiorstwa wynosi ok. 500 tys. USD. Wg wstępnych danych Narodowego Banku Polskiego stan należności na rynku mołdawskim z tytułu polskich inwestycji bezpośrednich w Mołdawii na koniec 2013 r. to 16,9 mln USD, a stan zobowiązań z tytułu mołdawskich inwestycji bezpośrednich w Polsce na koniec 2013 r. to 1,6 mln USD.

---

³ Wg danych MG.

Do perspektywicznych obszarów dalszego rozwoju współpracy gospodarczej pomiędzy Polską a Mołdawią zaliczyć należy: rolnictwo, przemysł rolno-spożywczy i przemysł przetwórczy, odnawialne źródła energii (w tym biomasa), termomodernizacja, zielone technologie, ochrona środowiska, gospodarka komunalna, infrastruktura.

Szczególne perspektywy rozwoju postrzegane są w obszarze efektywności energetycznej. W celu intensyfikacji współpracy w tym obszarze w dniu 6 lutego 2014 r. w Warszawie powołana została Polsko-Mołdawska Grupa Robocza ds. Efektywności Energetycznej Polsko-Mołdawskiej Komisji ds. Współpracy Gospodarczej. Podkreślono znaczenie polsko-mołdawskiej współpracy w dziedzinie odnawialnych źródeł energii (OZE) ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia zrównoważonego rozwoju wykorzystania OZE, tzn. dostosowanego do potencjału krajowego i zapewniającego akceptowany poziom cen dla jej odbiorców oraz bezpieczeństwo energetyczne kraju, przejawiające się w możliwie najmniejszej potrzebie importu energii.

Mołdawia ma status kraju rozwijającego się, jest beneficjentem systemu UE ogólnych preferencji celnych (GSP). Od 2006 r. eksport towarów z Mołdawii do krajów UE odbywa się w oparciu o system GSP+. W dniu 31 stycznia 2008 r. weszło w życie rozporządzenie Rady nr 55/2008 z dnia 21 stycznia 2008 r., na mocy którego Unia Europejska wdrożyła w odniesieniu do Mołdawii Autonomiczne Preferencje Handlowe (ATP), zastępujące ogólne preferencje taryfowe, do których Mołdawia była wcześniej uprawniona. Rozporządzenie to jest stosowane od dnia 1 marca 2008 r. Rozporządzenie wprowadza wolny dostęp do rynku UE dla wszystkich produktów pochodzących z Mołdawii z wyjątkiem niektórych produktów rolnych, w odniesieniu do których wprowadzono ograniczone koncesje w postaci zwolnienia z ceł w granicach kontyngentów taryfowych bądź w postaci obniżenia ceł. Dodatkowo od dnia 1 stycznia 2014 r. stosowane jest rozporządzenie nr 1384/13 z dnia 17 grudnia 2013 r. PE i Rady, na mocy którego Mołdawia ma możliwość nieograniczonego ilościowo bezcłowego eksportowania wina do Unii Europejskiej. Mołdawia korzysta więc z licznych instrumentów polityki handlowej, na mocy których ma zapewnione preferencyjne traktowanie w relacjach gospodarczo-handlowych z UE. Jednocześnie przedsiębiorcy i eksporterzy unijni nie mają zapewnionego preferencyjnego dostępu do mołdawskiego rynku.

Po wejściu w życie DCFTA nastąpi zwiększenie dostępu do rynku mołdawskiego dla unijnych, w tym także polskich, przedsiębiorstw obniżenie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej i handlowej. Przewidziane w DCFTA ramy prawno-instytucjonalne wymiany handlowej UE z Mołdawią wpłyną na znaczące zwiększenie stabilności w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i wymiany handlowej, co przełoży się również na bardziej przyjazne warunki dla inwestorów unijnych. To poskutkuje nie tylko wzrostem wymiany handlowej pomiędzy UE, w tym Polski, a Mołdawią, ale także wzrostem napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych do Mołdawii.

Struktura gospodarki mołdawskiej wpływa na to, że w eksporcie do Polski dominują produkty takie, jak: gotowe artykuły spożywcze, w tym wina, soki owocowe, przetwory owocowo-warzywne, przetwory z mięsa, cukier i wyroby cukiernicze; metale nieszlachetne i wyroby z metali nieszlachetnych, w tym wyroby z żeliwa i stali; produkty pochodzenia roślinnego, w tym owoce i orzechy jadalne, warzywa oraz bulwy jadalne. Z tego punktu widzenia istotne znaczenie mają postanowienia DCFTA, które mają na celu zbliżenie wymogów higienicznych, standaryzacyjnych, sanitarnych i fitosanitarnych Mołdawii do wyższych standardów, jakie są stosowane w ramach UE. W konsekwencji gospodarka Mołdawii stanie się bardziej konkurencyjna, a na rynek unijny będzie eksportowała towary spełniające wysokie wymogi unijne, co w efekcie wzmocni ochronę konsumentką w UE i Mołdawii.

UE przyzna Mołdawii koncesje w postaci bezcłowego dostępu do rynku UE w dniu wejścia w życie Układu na prawie wszystkie towary, poza towarami wrażliwymi. Na produkty ogrodnicze (chronione w UE systemem cen wejścia) takie, jak: pomidory, czosnek, winogrona, jabłka, śliwki i sok winogronowy, UE przyznała Mołdawii koncesje w postaci bezcłowych kontyngentów taryfowych (w ramach kontyngentów ceny wejścia nie będą obowiązywać). W odniesieniu do pozostałych towarów wrażliwych przewidziany został specjalny mechanizm ochrony (zwany wielkością progową), który przewiduje możliwość powrotu do cel po przekroczeniu przez import z Mołdawii określonych w Układzie wielkości.

Preferencje z Mołdawii dla importu z UE, w tym z Polski, polegają na zniesieniu cel na towary pochodzące z UE od momentu wejścia w życie Układu, a na towary bardziej wrażliwe (sery, niektóre owoce i warzywa, niektóre przetwory mięsne, makarony, przetwory spożywcze, pieczywo cukiernicze, warzywa i owoce przetworzone, soki

i wino) – po okresach przejściowych. Na najbardziej wrażliwe towary rolne pochodzące z UE Mołdawia zniesie cła w ramach kontyngentów taryfowych. Dotyczy to mięsa wieprzowego i drobiowego, kiełbas i niektórych przetworów mięsnych, mleka, masła i cukru.

W Układzie przewidziana jest klauzula przeglądowa, która daje stronom możliwość dalszej liberalizacji obrotów handlowych (rozszerzenia koncesji) na zasadzie wzajemności.

W odniesieniu do eksportu towarów unijnych, w tym polskich, na rynek mołdawski, to Mołdawia, jako państwo członkowskie Światowej Organizacji Handlu, prowadzi już stosunkowo liberalną politykę handlową wobec krajów trzecich, w tym UE i Polski. Dlatego korzyści dla polskich eksporterów, działających lub rozpoczynających działalność gospodarczą na rynku mołdawskim, będą również wpływały ze zniesienia ceł w niektórych liniach taryfowych, ale przede wszystkim ze zniesienia lub eliminowania barier pozataryfowych oraz ustalania wysokości opłat za czynności celne i wartości celnej i ułatwienia w handlu, mające na celu przyspieszenie procedur celnych i ograniczenie lub całkowite wyeliminowanie niektórych wymogów formalnych.

Dla ochrony wzajemnych interesów handlowych w przypadku nadużywania preferencji handlowych, zagwarantowanych przez DCFTA, zarezerwowana została możliwość stosowania przez strony w uzasadnionych sytuacjach środków ochronnych w handlu, w tym postępowań antydumpingowych (zgodnie z zasadami Światowej Organizacji Handlu). Oznacza to, że Unia Europejska będzie mogła skutecznie bronić się przed nadmiernym napływem niektórych produktów z Mołdawii, który stanowiłby dużą konkurencję także dla polskich producentów.

Pogłębiona i kompleksowa strefa wolnego handlu obejmuje w ograniczonym zakresie kwestie energetyczne, tj. transport i tranzyt energii oraz współpracę infrastrukturalną. Zasady współpracy Mołdawii z krajami Unii Europejskiej w tym obszarze regulowane są przepisami Wspólnoty Energetycznej, której członkiem jest Mołdawia.

Wejście w życie Układu o stowarzyszeniu będzie korzystne dla interesów Polski ze względu na potencjał stopniowego rozwoju połączeń w ramach infrastruktury transportowej z Mołdawią. Ponadto sukcesywnie wprowadzane będą rozwiązania zgodne z zasadami tzw. transportu zrównoważonego.

Polska od kilku lat wspiera reformy społeczno-gospodarcze w Mołdawii i dzieli się swoimi doświadczeniami w tym zakresie. Wejście w życie Układu o stowarzyszeniu

stanowić będzie potwierdzenie zasadności tych działań oraz da impuls do kontynuowania współpracy.

Poza redukcją barier handlowych, ustanowienie Pogłębionej i Kompleksowej Strefy Wolnego Handlu ma skutkować uregulowaniem kwestii własności intelektualnej. Oznacza to, że Mołdawia udzieli wyższego poziomu ochrony towarów opatentowanych w Unii Europejskiej. Dotychczas ochrona praw własności intelektualnej w relacjach UE z Mołdawią była ograniczona do wzajemnego uznawania oznaczeń geograficznych produktów rolnych i środków spożywczych na mocy Umowy, zatwierdzonej decyzją Rady w dniu 3 grudnia 2012 r.

4) Skutki finansowe

Związanie się przez Rzeczpospolitą Polską Układem o stowarzyszeniu z Republiką Mołdawii nie będzie wiązało się z dodatkowymi obciążeniami finansowymi.

Jednocześnie na skutek efektu kreacji handlu można oczekiwać zwiększenia wpływów budżetowych z tytułu podatków.

5) Skutki społeczne

Wejście w życie Układu o stowarzyszeniu będzie sprzyjać poszerzeniu kontaktów między społeczeństwami Polski i Mołdawii oraz zmniejszy ryzyko migracyjne.

W związku z istniejącymi w Układzie o stowarzyszeniu postanowieniami ustanawiającymi ograniczenia w zakresie wolności przepływu pracowników, w zasadzie nie istnieje zagrożenie zwiększeniem napływu pracowników niepożądanych do Polski. Rynek pracy nie będzie otwarty dla wysokiej klasy specjalistów. Liberalizacja świadczenia usług dotyczy bowiem wyłącznie ograniczonego czasowo i okazjonalnego świadczenia usług przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, a nie zatrudniania pracowników o wysokich kwalifikacjach w państwie przyjmującym.

Wskutek efektu kreacji handlu zarówno w Unii Europejskiej, w tym w Rzeczypospolitej Polskiej, jak i w Mołdawii należy oczekiwać wzrostu zatrudnienia i płac realnych.

Obecna skala napływu obywateli Mołdawii do Polski jest stosunkowo niewielka w odniesieniu do wielkości populacji, jak i rynku pracy w Polsce, choć należy odnotować, że znaczenie imigracji zarobkowych z Mołdawii wzrosło w ostatnich kilku latach. Dotyczy to szczególnie możliwości zatrudniania od 2009 r. obywateli Mołdawii do prac krótkoterminowych na zasadach uproszczonych, na podstawie zarejestrowanego w powiatowym urzędzie pracy oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy

cudzoziemcowi. Przykładowo w 2013 r. pracodawcy zarejestrowali 9248 takich oświadczeń (niecałe 4% ogółem zarejestrowanych oświadczeń) – tym samym obywatele Mołdawii byli drugą nacją spośród pięciu, której obywateli można było zatrudniać na zasadach uproszczonych w 2013 r. – po obywatelach Ukrainy, dla których zarejestrowano ponad 217 tys. oświadczeń (ponad 92% ogółu)⁴. Pracodawcom korzystającym z ogólnych zasad zatrudniania cudzoziemców wydano w 2013 r. 699 zezwoleń na pracę (1,8% ogółu wydanych zezwoleń i 9. miejsce wśród wszystkich państw). Obywatele Mołdawii pracują przede wszystkim w sektorze budowlanym i przetwórstwa przemysłowego, przede wszystkim na stanowiskach, które nie są atrakcyjne dla obywateli Polski.

Postanowienia Umowy regulujące kwestie migracyjne (art. 15) nie gwarantują dodatkowych ułatwień dla mobilności między UE a Mołdawią, w tym zasad na jakich obywatele ci mają być dopuszczani do rynków pracy UE, poza ogólną deklaracją dążenia do zniesienia reżimu wizowego – nie powinno więc istnieć ryzyko niekontrolowanego wzrostu napływu migrantów z Mołdawii. Jednocześnie pogłębianie współpracy z Mołdawią na poziomie UE leży w interesie Polski, szczególnie długookresowym, m.in. ze względu na przeciwdziałanie skutkom niekorzystnych zmian demograficznych, w tym możliwość uzupełniania prawdopodobnych niedoborów na rynku pracy.

Również postanowienia dotyczące obecności osób fizycznych w związku ze świadczeniem usług (art. 214–218), zawarte w rozdziale 6 tytułu V, nie będą miały wpływu na ogólną sytuację na rynku pracy – postanowienia te dotyczą bowiem bardzo wąskich grup osób.

4. Tryb związania się Układem przez Rzeczpospolitą Polską

Decyzja Rady w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, oraz tymczasowego stosowania Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony, została przyjęta na podstawie art. 37 i art. 31 ust. 1 TUE oraz art. 217 TFUE w związku z art. 218 ust. 5, art. 218 ust. 8 akapit 2 oraz art. 218 ust. 7 TFUE. Podstawą decyzji Rady w sprawie zawarcia Układu w imieniu Unii są art. 217 TFUE w związku z art. 218 ust. 6 lit. a), art. 218 ust. 8 akapit 2 oraz art. 218

---

⁴ Na zasadach uproszczonych można zatrudniać również obywateli Białorusi, Gruzji i Rosji, a od 2014 r. także obywateli Armenii.

ust. 7 TFUE. Ze względu na fakt, że EWEA jest również Stroną Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony, Komisja Europejska przekazuje Radzie oddzielne zalecenie dotyczące zatwierdzenia przez Radę zawarcia przez Komisję części układu, które objęte są zakresem stosowania Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (EWEA). Podstawą decyzji Rady zatwierdzającej zawarcie przez Komisję Układu w imieniu EWEA jest art. 101 akapit drugi Traktatu ustanawiającego EWEA.

Ze względu na mieszany charakter Układu o stowarzyszeniu, wynikający z zakresu kompetencji Unii Europejskiej, określonych w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz Traktacie o Unii Europejskiej, wejście w życie Układu o stowarzyszeniu wymaga związania się nim przez Unię Europejską oraz wszystkie państwa członkowskie, w tym Rzeczpospolitą Polską.

Układ, ustanawiając stowarzyszenie Mołdawii z Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, w tym z Rzeczpospolitą Polską, powołuje mechanizm współpracy politycznej i handlowej między stronami. Mechanizm ten charakteryzuje się wzajemnością praw i obowiązków oraz wspólnymi działaniami realizowanymi przez powołane w tym celu organy według określonych procedur, obejmujących także rozstrzygnięcie ewentualnych sporów w drodze wiążącego arbitrażu. Układ o stowarzyszeniu, będąc układem politycznym i dotycząc – w szerszym kontekście – uczestnictwa Rzeczypospolitej Polskiej w organizacji międzynarodowej, podlega w związku z tym ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 1 i 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Do czasu wejścia w życie Układu o stowarzyszeniu, zgodnie z jego art. 464 ust. 4, od dnia 1 września 2014 r. następujące jego części są stosowane tymczasowo między Unią Europejską (w zakresie jej kompetencji) a Mołdawią:

- Tytuł I,
- Tytuł II: art. 3 ust. 3, art. 4, art. 7 i art. 8,
- Tytuł III: artykuły 12 i 15,
- Tytuł IV: rozdziały 5, 9 i 12 (z wyjątkiem art. 68 lit. h)), rozdział 13 (z wyjątkiem art. 71 w zakresie, w jakim dotyczy on zarządzania obszarami morskimi oraz z wyjątkiem art. 73 lit. b) i e) oraz art. 74), rozdział 14 (z wyjątkiem art. 77 lit. i)), rozdział 15 (z wyjątkiem art. 81 lit. a) i e) i art. 82 ust. 2), rozdział 16 (z wyjątkiem

- art. 87, art. 88 lit. c) i art. 89 lit. a) i b), w zakresie, w jakim dotyczy on ochrony gleb), rozdziały 26 i 28, a także art. 30, 37, 46, 57, 97, 102 i 116,
- Tytuł V (z wyjątkiem art. 278, w zakresie, w jakim dotyczy on egzekwowania w zakresie prawa karnego praw własności intelektualnej, oraz art. 359 i 360, w zakresie, w jakim mają zastosowanie do postępowania administracyjnego oraz przeglądu i odwołania na poziomie państwa członkowskiego),
  - Tytuł VI,
  - Tytuł VII: z wyjątkiem artykułu 456 ust. 1, w zakresie, w jakim postanowienia tego tytułu ograniczają się do zapewnienia tymczasowego stosowania postanowień Układu, o których mowa w art. 3 ust. 1 decyzji Rady w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, i tymczasowego stosowania Układu,
  - Załączniki: II–XIII, XV–XXXV, a także protokoły I–IV.

W zakresie, w którym postanowienia Układu o stowarzyszeniu nie będą tymczasowo stosowane, w dalszym ciągu obowiązywać będą przepisy Umowy o Partnerstwie i Współpracy (PCA) między Wspólnotami Europejskimi i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony (*Partnership and Co-operation Agreement between the European Communities and their Member States, of the one part, and the Republic of Moldova, of the other part*), podpisanej w Brukseli dnia 28 listopada 1994 r. (Dz. Urz. UE L 181 z 24.06.1998), która weszła w życie dnia 1 lipca 1998 r.

UKŁAD O STOWARZYSZENIU
MIĘDZY UNIĄ EUROPEJSKĄ
I EUROPEJSKĄ WSPÓLNOTĄ ENERGII ATOMOWEJ
ORAZ ICH PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI, Z JEDNEJ STRONY,
A REPUBLIKĄ MOŁDAWII, Z DRUGIEJ STRONY

PREAMBUŁA

KRÓLESTWO BELGII,

REPUBLIKA BUŁGARII,

REPUBLIKA CZESKA,

KRÓLESTWO DANII,

REPUBLIKA FEDERALNA NIEMIEC,

REPUBLIKA ESTOŃSKA,

IRLANDIA,

REPUBLIKA GRECKA,

KRÓLESTWO HISZPANII,

REPUBLIKA FRANCUSKA,

REPUBLIKA CHORWACJI,

REPUBLIKA WŁOSKA,

REPUBLIKA CYPRYJSKA,

REPUBLIKA ŁOTEWSKA,

REPUBLIKA LITEWSKA,

WIELKIE KSIĘSTWO LUKSEMBURGA,

WĘGRY,

REPUBLIKA MALTY,

KRÓLESTWO NIDERLANDÓW,

REPUBLIKA AUSTRII,

RZECZPOSPOLITA POLSKA,

REPUBLIKA PORTUGALSKA,

RUMUNIA,

REPUBLIKA SŁOWENII,

REPUBLIKA SŁOWACKA,

REPUBLIKA FINLANDII,

KRÓLESTWO SZWECJI,

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ,

Umawiające się Strony Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zwane dalej „państwami członkowskimi”,

UNIA EUROPEJSKA, zwana dalej „Unią” lub „UE”, oraz

EUROPEJSKA WSPÓLNOTA ENERGII ATOMOWEJ, zwana dalej „Euratomem”,

z jednej strony, oraz

REPUBLIKA MOŁDAWII,

z drugiej strony,

zwane dalej łącznie „Stronami”,

UWZGLĘDNIAJĄC wspólne wartości i silne powiązania między Stronami ustanowione w przeszłości przez umowę o partnerstwie i współpracy między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony, oraz rozwijane w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa i partnerstwa wschodniego, a także uznając wspólną dla Stron chęć dalszego rozwijania, wzmocnienia i rozszerzania łączących je stosunków;

DOSTRZEGAJĄC europejskie aspiracje i dążenia Republiki Mołdawii;

UZNAJĄC, że wspólne wartości, na których opiera się UE – a mianowicie demokracja, poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności oraz praworządność – stanowią również kluczowe elementy stowarzyszenia politycznego i integracji gospodarczej, które przewiduje niniejszy Układ;

BIORĄC pod uwagę, że niniejszy Układ nie będzie przesądzał o przyszłym stopniowym rozwoju stosunków między UE a Republiką Mołdawii, ale pozostawia tę kwestię otwartą;

DOSTRZEGAJĄC, że Republika Mołdawii, jako kraj europejski, ma wspólną historię i wspólne wartości z państwami członkowskimi, z zaangażowaniem wdrażając i propagując te wartości, co jest dla Republiki Mołdawii czynnikiem decydującym o jej europejskich dążeniach;

UZNAJĄC znaczenie planu działania w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa UE–Republika Mołdawii z lutego 2005 r. dla zacieśnienia stosunków między UE a Republiką Mołdawii, a także dla zapewnienia postępów w procesie reformy i zbliżenia przepisów w Republice Mołdawii, co przyczyni się do stopniowej integracji gospodarczej oraz do pogłębienia stowarzyszenia politycznego;

ZOBOWIĄZUJĄC się do poprawy przestrzegania podstawowych wolności, praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości, zasad demokratycznych, praworządności i dobrych rządów;

PRZYPOMINAJĄC w szczególności o swojej chęci propagowania praw człowieka, demokracji i praworządności, w tym przez odpowiednią do tego celu współpracę na forum Rady Europy;

WYRAŻAJĄC GOTOWOŚĆ do zapewnienia wkładu w rozwój polityczny i społeczno-gospodarczy w Republice Mołdawii za pomocą szeroko zakrojonej współpracy w różnorodnych dziedzinach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, w tym w obszarze dobrych rządów, wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, integracji handlowej oraz zwiększonej współpracy gospodarczej, zatrudnienia i polityki społecznej, zarządzania finansowego, administracji publicznej i reformy służby cywilnej, udziału społeczeństwa obywatelskiego, budowania instytucji, zmniejszenia ubóstwa oraz zrównoważonego rozwoju;

ZOBOWIĄZUJĄC SIĘ do wdrażania wszystkich zasad i postanowień Karty Narodów Zjednoczonych oraz zasad i postanowień przyjętych przez Organizację Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE), w szczególności Aktu końcowego Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie z Helsinek z 1975 r. oraz dokumentów końcowych Konferencji w Madrycie i Wiedniu odpowiednio z 1991 i 1992 r., Paryskiej karty dla nowej Europy z 1990 r., Powszechnej deklaracji praw człowieka ONZ z 1948 r. oraz europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z 1950 r.;

PRZYWOŁUJĄC swoją chęć propagowania pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego oraz angażując się w skuteczne działania wielostronne i pokojowe rozwiązywanie sporów, zwłaszcza poprzez odpowiednią do tego celu współpracę na forum Organizacji Narodów Zjednoczonych i OBWE;

UZNAJĄC znaczenie aktywnego udziału Republiki Mołdawii w strukturach współpracy regionalnej;

PRAGNĄC rozwijać regularny dialog polityczny na temat dwustronnych i międzynarodowych kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, w tym ich aspektów regionalnych, uwzględniając wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa UE (WPZiB), w tym wspólną politykę bezpieczeństwa i obrony (WPBiO);

BIORĄC POD UWAGĘ gotowość UE do wspierania międzynarodowych starań na rzecz wzmocnienia suwerenności i integralności terytorialnej Republiki Mołdawii oraz do przyczynienia się do ponownej integracji kraju;

UZNAJĄC znaczenie zaangażowania Republiki Mołdawii w trwałe rozwiązanie konfliktu naddniestrzańskiego oraz zaangażowanie UE we wsparcie odbudowy pokonfliktowej;

ANGAŻUJĄC SIĘ w zapobieganie wszelkim formom przestępczości zorganizowanej, handlowi ludźmi i korupcji, w zwalczanie tych zjawisk oraz we wzmocnienie współpracy w ramach zwalczania terroryzmu;

ANGAŻUJĄC SIĘ w zacieśnienie dialogu i współpracy w kwestii mobilności, migracji, azylu i zarządzania granicami w duchu zewnętrznej polityki migracyjnej UE, której celem jest współpraca w kwestiach legalnej migracji, w tym migracji cyrkulacyjnej, oraz rozwiązanie problemu nielegalnej migracji, a także zapewnienie skutecznego wykonania Umowy między Wspólnotą Europejską a Republiką Mołdawii o readmisji osób przebywających nielegalnie;

UZNAJĄC podejmowane stopniowo kroki w celu wprowadzenia w odpowiednim czasie ruchu bezwizowego dla obywateli Republiki Mołdawii, o ile zostaną zapewnione warunki dla sprawnie zarządzanego i bezpiecznego przepływu osób;

POTWIERDZAJĄC, że postanowienia niniejszego Układu wchodzące w zakres części III tytuł V Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej wiążą Zjednoczone Królestwo i Irlandię jako odrębne Umawiające się Strony, nie zaś jako część UE, chyba że UE wraz ze Zjednoczonym Królestwem lub Irlandią wspólnie powiadomią Republikę Mołdawii, że Zjednoczone Królestwo lub Irlandia są nimi związane jako część UE zgodnie z protokołem nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Jeżeli Zjednoczone Królestwo lub Irlandia przestaną być związane Układem jako część UE zgodnie z art. 4a tego protokołu, UE wraz ze Zjednoczonym Królestwem lub Irlandią natychmiast poinformują Republikę Mołdawii o wszelkich zmianach w ich stanowisku, w którym to przypadku pozostaną nadal związane postanowieniami Układu indywidualnie. To samo ma zastosowanie do Danii zgodnie z Protokołem nr 22 w sprawie stanowiska Danii załączonym do Traktatów;

ANGAŻUJĄC SIĘ na rzecz zasad gospodarki wolnorynkowej oraz potwierdzając gotowość UE do uczestnictwa w reformach gospodarczych w Republice Mołdawii;

ANGAŻUJĄC SIĘ w przestrzeganie potrzeb ochrony środowiska, w tym w transgraniczną współpracę na rzecz zawarcia i wykonania wielostronnych umów międzynarodowych, oraz w przestrzeganie zasad zrównoważonego rozwoju;

DAŻĄC do osiągnięcia stopniowej integracji gospodarczej z rynkiem wewnętrznym UE zgodnie z postanowieniami niniejszego Układu, między innymi przez stworzenie pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu (DCFTA), która jest nieodłącznym elementem niniejszego Układu;

PRAGNĄC stworzyć pogłębioną i kompleksową strefę wolnego handlu, która zapewni daleko idące zbliżenie przepisów i liberalizację dostępu do rynku, w poszanowaniu praw i obowiązków wynikających z członkostwa Stron w Światowej Organizacji Handlu (WTO), a także przejrzyste stosowanie tych praw i obowiązków;

WIERZĄC, ŻE niniejszy Układ stworzy nowy klimat sprzyjający stosunkom gospodarczym między Stronami, a nade wszystko rozwijaniu handlu i inwestycji oraz stymulowaniu konkurencji, które są konieczne do restrukturyzacji i modernizacji gospodarczej;

ZOBOWIĄZUJĄC SIĘ do zwiększania bezpieczeństwa dostaw energii, ułatwienia tworzenia odpowiedniej infrastruktury oraz zwiększenia integracji rynku i zbliżenia przepisów do najważniejszych elementów dorobku prawnego UE oraz propagowania efektywności energetycznej i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii;

DOSTRZEGAJĄC potrzebę wzmocnienia współpracy w zakresie energii oraz zobowiązanie Stron do wykonania Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Energetyczną („Traktat o Wspólnocie Energetycznej”);

PRAGNĄC podnieść poziom bezpieczeństwa w zakresie zdrowia publicznego oraz ochrony zdrowia ludzkiego, gdyż są one warunkiem koniecznym zrównoważonego rozwoju i wzrostu gospodarczego;

ANGAŻUJĄC SIĘ w zacieśnianie kontaktów międzyludzkich, w tym poprzez współpracę i kontakty w dziedzinie badań i rozwoju, edukacji i kultury;

ANGAŻUJĄC SIĘ w propagowanie współpracy transgranicznej i międzyregionalnej w duchu stosunków dobrosąsiedzkich;

UZNAJĄC zaangażowanie Republiki Mołdawii na rzecz stopniowego zbliżenia przepisów dotyczących odpowiednich sektorów do przepisów UE oraz skutecznego ich wykonania;

UZNAJĄC zaangażowanie Republiki Mołdawii w rozwój swojej infrastruktury administracyjno-instytucjonalnej w zakresie niezbędnym do egzekwowania postanowień niniejszego Układu;

BIORĄC pod uwagę gotowość UE do wsparcia procesu wdrażania reform oraz do wykorzystania w tym celu wszystkich dostępnych instrumentów współpracy oraz pomocy technicznej, finansowej i gospodarczej;

UZGODNILI, CO NASTĘPUJE:

ARTYKUŁ 1

Cele

1. Niniejszym ustanawia się stowarzyszenie między Unią i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony.
2. Cele stowarzyszenia to:
  - a) propagowanie stowarzyszenia politycznego i integracji gospodarczej między Stronami w oparciu o wspólne wartości i bliskie związki, w tym poprzez zwiększenie udziału Republiki Mołdawii w politykach UE, jej programach i działaniach jej agencji;
  - b) wzmocnienie ram zwiększonego dialogu politycznego we wszystkich obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, umożliwiającego rozwój bliskich stosunków politycznych między Stronami;
  - c) przyczynienie się do wzmocnienia demokracji oraz stabilizacji politycznej, gospodarczej i instytucjonalnej w Republice Mołdawii;

- d) propagowanie, zachowanie i wzmocnienie pokoju i stabilizacji w wymiarze regionalnym i międzynarodowym, w tym przez połączone starania, aby wyeliminować źródła napięć, zwiększyć bezpieczeństwo granic, wspierać współpracę transgraniczną i stosunki dobrosąsiedzkie;
- e) wsparcie i wzmocnienie współpracy w obszarze wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w celu wzmocnienia praworządności oraz poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności, jak również w obszarze mobilności i kontaktów międzyludzkich;
- f) wsparcie starań Republiki Mołdawii, aby rozwijać swój potencjał ekonomiczny poprzez współpracę międzynarodową, także poprzez zbliżenie jej prawodawstwa do prawodawstwa UE;
- g) ustanowienie warunków dla zwiększonych stosunków gospodarczych i handlowych, w ramach dążenia do stopniowej integracji Republiki Mołdawii z rynkiem wewnętrznym UE zgodnie z postanowieniami niniejszego Układu, w tym przez ustanowienie pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu, która pozwoli na daleko idące zbliżenie przepisów i liberalizację dostępu do rynku zgodnie z prawami i obowiązkami wynikającymi z członkostwa w WTO, a także przejrzyste stosowanie tych praw i obowiązków; oraz
- h) stworzenie warunków dla coraz bliższej współpracy w innych obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

TYTUŁ I

ZASADY OGÓLNE

ARTYKUŁ 2

1. Poszanowanie zasad demokratycznych, praw człowieka i podstawowych wolności proklamowanych w Powszechnej deklaracji praw człowieka i określonych w europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, Akcie końcowym Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie z Helsinek z 1975 r. oraz Paryskiej karcie dla nowej Europy z 1990 r. stanowią podstawę polityki wewnętrznej i zewnętrznej Stron, a także istotny element niniejszego Układu. Istotnym elementem niniejszego Układu jest także zwalczanie rozprzestrzeniania broni masowego rażenia, związanych z nią materiałów oraz systemów jej przenoszenia.
2. Strony ponawiają swoje zaangażowanie na rzecz zasad gospodarki wolnorynkowej, zrównoważonego rozwoju i skutecznego podejścia wielostronnego.

3. Strony potwierdzają poszanowanie zasad praworządności i dobrych rządów, a także ich swoje zobowiązania międzynarodowe, przede wszystkim w ramach ONZ, Rady Europy i OBWE.

4. Strony zobowiązują się do wspierania współpracy i stosunków dobrosąsiedzkich, w tym współpracy w ramach realizacji projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, w szczególności projektów związanych z zapobieganiem korupcji, przestępczości - zorganizowanej lub innego rodzaju - w tym o charakterze ponadnarodowym, oraz terroryzmowi, a także zwalczaniem tych zjawisk. Zobowiązanie to stanowi główny element rozwoju stosunków i współpracy między Stronami, przyczyniając się w ten sposób do pokoju i stabilizacji w regionie.

TYTUŁ II

DIALOG I REFORMY POLITYCZNE, WSPÓLPRACA W DZIEDZINIE POLITYKI ZAGRANICZNEJ I BEZPIECZEŃSTWA

ARTYKUŁ 3

Cele dialogu politycznego

1. Strony dalej rozwijają i pogłębiają dialog polityczny we wszystkich dziedzinach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, w tym w kwestiach dotyczących polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, a także reformy wewnętrznej. Pozwoli to na zwiększenie skuteczności współpracy politycznej i będzie sprzyjało zbieżności polityki zagranicznej i polityki bezpieczeństwa.

2. Cele dialogu politycznego to:

- a) pogłębianie stowarzyszenia politycznego oraz większe zbliżenie i skuteczność w zakresie polityki bezpieczeństwa;
- b) propagowanie stabilności i bezpieczeństwa międzynarodowego w oparciu o skuteczne działania wielostronne;
- c) wzmocnienie współpracy i dialogu między Stronami w dziedzinie międzynarodowego bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego, w szczególności w celu rozwiązywania światowych i regionalnych problemów i głównych zagrożeń;
- d) zwiększenie nakierowanej na wyniki praktycznej współpracy między Stronami na rzecz osiągnięcia pokoju, bezpieczeństwa i stabilności na kontynencie europejskim;
- e) zwiększenie poszanowania zasad demokratycznych, praworządności i dobrych rządów, praw człowieka i podstawowych wolności, w tym praw osób należących do mniejszości oraz przyczynianie się do konsolidacji krajowych reform politycznych;
- f) rozwijanie dialogu i pogłębienie współpracy między Stronami w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony; oraz
- g) poszanowanie i propagowanie zasad suwerenności i integralności terytorialnej, nienaruszalności granic i niezależności.

ARTYKUŁ 4

Reforma wewnętrzna

Strony współpracują w następujących obszarach:

- a) stworzenie, konsolidacja i zwiększenie stabilności i skuteczności instytucji demokratycznych oraz praworządności;
- b) zapewnienie poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności;
- c) osiągnięcie dalszych postępów w reformie wymiaru sprawiedliwości i systemu prawnego, tak aby zagwarantować niezawisłość sądownictwa, wzmocnić jego zdolności administracyjne oraz zagwarantować bezstronność i skuteczność organów ścigania;
- d) dalsze wdrażanie reformy administracji publicznej oraz tworzenie rozliczalnej, efektywnej, przejrzystej i profesjonalnej służby cywilnej; oraz

- e) zagwarantowanie skutecznej walki z korupcją, przede wszystkim, aby poprawić międzynarodową współpracę dotyczącą zwalczania korupcji oraz aby zapewnić skuteczne wykonanie odpowiednich międzynarodowych instrumentów prawnych, takich jak Konwencja Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji z 2003 r.

ARTYKUŁ 5

Polityka zagraniczna i bezpieczeństwa

1. Strony wzmagają dialog i współpracę oraz propagują stopniowe zbliżenie w dziedzinie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, w tym wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony, oraz zajmują się przede wszystkim kwestiami zapobiegania konfliktom i zarządzania kryzysowego, stabilizacji regionalnej, rozbrojenia, nieprolifracji, kontroli zbrojeń i kontroli wywozu broni. Współpraca opiera się na wspólnych wartościach i wspólnych interesach oraz ma na celu coraz większą zbieżność i skuteczność polityki, z wykorzystaniem forów dwustronnych, międzynarodowych i regionalnych.

2. Strony potwierdzają swoje zobowiązanie do poszanowania zasad suwerenności, integralności terytorialnej, nienaruszalności granic i niezależności, określonych w Karcie Narodów Zjednoczonych i Akcie końcowym Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie z Helsinek z 1975 r., oraz do propagowania tych zasad w stosunkach dwustronnych i wielostronnych.

ARTYKUŁ 6

Międzynarodowy Trybunał Karny

1. Strony potwierdzają, że najcięższe przestępstwa wzbudzające niepokój całej społeczności międzynarodowej nie mogą pozostawać bezkarne i że należy zapewnić ich skuteczne ściganie poprzez podejmowanie środków na poziomie krajowym i międzynarodowym, w tym poprzez Międzynarodowy Trybunał Karny (MTK).

2. Strony uznają, że ustanowienie i skuteczne funkcjonowanie MTK stanowi ważne osiągnięcie na rzecz pokoju i sprawiedliwości na świecie. Strony zgodnie postanawiają wspierać MTK poprzez wykonanie Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego oraz związanych z nim instrumentów, przy należytych poszanowaniu jego integralności.

ARTYKUŁ 7

Zapobieganie konfliktom i zarządzanie kryzysowe

Strony wzmacniają praktyczną współpracę w zakresie zapobiegania konfliktom i zarządzania kryzysowego, mając przede wszystkim na uwadze ewentualny udział Republiki Mołdawii w prowadzonych przez UE cywilnych i wojskowych operacjach zarządzania kryzysowego, a także w odpowiednich działaniach szkoleniowych i ćwiczeniach, zależnie od konkretnego przypadku i na ewentualne zaproszenie ze strony UE.

ARTYKUŁ 8

Stabilność regionalna

1. Strony intensyfikują wspólne działania na rzecz promowania stabilności, bezpieczeństwa i rozwoju demokratycznego w regionie, a w szczególności współpracują na rzecz pokojowego rozwiązywania konfliktów regionalnych.
2. Strony ponawiają swoje zaangażowanie na rzecz trwałego rozwiązania kwestii naddniestrzańskiej przy pełnym poszanowaniu suwerenności i integralności terytorialnej Republiki Mołdawii, a także na rzecz wspólnego ułatwienia odbudowy pokonfliktowej. Do czasu wypracowania rozwiązania i bez uszczerbku dla ustalonej formuły negocjacyjnej kwestia naddniestrzańska będzie jednym z głównych tematów dialogu politycznego i współpracy między Stronami, a także dialogu i współpracy z innymi zainteresowanymi podmiotami międzynarodowymi.
3. Działania te powinny przebiegać w oparciu o wspólne zasady dotyczące utrzymywania pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego, ustanowione w Karcie Narodów Zjednoczonych, Akcie końcowym Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie z Helsinek z 1975 r. i innych odpowiednich dokumentach wielostronnych.

ARTYKUŁ 9

Broń masowego rażenia

1. Strony uznają, że rozprzestrzenianie broni masowego rażenia i systemów jej przenoszenia zarówno wśród państw, jak i podmiotów niepaństwowych, stanowi jedno z największych zagrożeń dla pokoju i stabilności na świecie. Strony zgodnie postanawiają zatem współpracować i przyczyniać się do walki z rozprzestrzenianiem broni masowego rażenia i systemów jej przenoszenia poprzez pełne przestrzeganie swoich zobowiązań wynikających z traktatów i układów międzynarodowych o rozbrojeniu i nierozprzestrzenianiu broni, jak również innych odpowiednich zobowiązań międzynarodowych, oraz ich wykonanie na poziomie krajowym. Strony zgodnie postanawiają, że niniejsze postanowienie stanowi istotny element niniejszego Układu.

2. Strony zgodnie postanawiają ponadto współpracować i przyczyniać się do walki z rozprzestrzenianiem broni masowego rażenia i systemów jej przenoszenia poprzez:
  - a) podejmowanie działań mających na celu, w zależności od przypadku, podpisanie, ratyfikowanie lub przystąpienie do wszystkich innych odpowiednich instrumentów międzynarodowych oraz ich pełne wdrożenie; oraz

- b) ustanowienie skutecznego krajowego systemu kontroli wywozu, obejmującego kontrolę wywozu, jak również tranzytu towarów związanych z bronią masowego rażenia, w tym kontroli końcowego przeznaczenia technologii podwójnego zastosowania pod kątem broni masowego rażenia oraz przewidującego skuteczne sankcje w przypadku naruszenia kontroli wywozu.
3. Strony zgodnie postanawiają ustanowić regularny dialog polityczny, który będzie towarzyszył tym elementom współpracy i konsolidował je.

ARTYKUŁ 10

Kontrola wywozu broni strzeleckiej i lekkiej oraz broni konwencjonalnej

1. Strony uznają, że nielegalna produkcja broni strzeleckiej i lekkiej, jej transfer i obrót nią, w tym amunicją do tej broni, a także jej nadmierne gromadzenie, nieprawidłowe zarządzanie, niewłaściwe zabezpieczanie zapasów oraz niekontrolowane rozprzestrzenianie nadal stwarzają poważne zagrożenie dla pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego.

2. Strony zgodnie postanawiają wypełniać i w pełni wykonywać swoje odpowiednie zobowiązania w zakresie zwalczania nielegalnego handlu bronią strzelecką i lekką, w tym amunicją do niej, zgodnie z obowiązującymi umowami międzynarodowymi oraz rezolucjami Rady Bezpieczeństwa ONZ, a także zobowiązaniami podjętymi przez Strony w ramach innych instrumentów międzynarodowych dotyczących tego obszaru, takich jak program działania ONZ dotyczący zapobiegania nielegalnemu handlowi bronią strzelecką i lekką, zwalczania i eliminowania go we wszystkich jego aspektach.
3. Strony zobowiązują się do współpracy i do zapewnienia koordynacji, komplementarności i synergii działań podejmowanych w związku z nielegalnym handlem bronią strzelecką i lekką, w tym amunicją do niej oraz działań mających na celu niszczenie nadmiernych zapasów na poziomie globalnym, regionalnym, podregionalnym i krajowym.
4. Ponadto Strony zgodnie postanawiają kontynuować współpracę w obszarze kontroli wywozu broni konwencjonalnej w świetle wspólnego stanowiska Rady 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r. określającego wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego.
5. Strony zgodnie postanawiają ustanowić regularny dialog polityczny, który będzie towarzyszył powyższym elementom współpracy i konsolidował je.

ARTYKUŁ 11

Międzynarodowa współpraca w zakresie zwalczania terroryzmu

1. Strony zgodnie postanawiają współpracować na szczeblu dwustronnym, regionalnym i międzynarodowym w celu zapobiegania terroryzmowi i zwalczania go zgodnie z prawem międzynarodowym, odpowiednimi rezolucjami ONZ, międzynarodowymi standardami praw człowieka oraz prawem dotyczącym uchodźców i prawem humanitarnym.
2. W tym celu Strony podejmują współpracę, aby pogłębić konsensus międzynarodowy w odniesieniu do walki z terroryzmem, w tym definicji prawnej aktów terrorystycznych, a także poprzez działanie na rzecz osiągnięcia porozumienia w odniesieniu do kompleksowej konwencji w sprawie terroryzmu międzynarodowego.
3. W ramach pełnego wykonania rezolucji nr 1373 Rady Bezpieczeństwa ONZ (2001 r.) oraz innych odpowiednich instrumentów ONZ, a także mających zastosowanie konwencji i instrumentów międzynarodowych, Strony wymieniają się informacjami na temat organizacji i grup terrorystycznych, ich działań oraz ich sieci wsparcia zgodnie z prawem międzynarodowym i prawodawstwem Stron.

TYTUŁ III

WOLNOŚĆ, BEZPIECZEŃSTWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ

ARTYKUŁ 12

Praworzędność

1. W ramach współpracy w obszarze sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa Strony przywiązują szczególną wagę do propagowania praworzędności, w tym niezależności sądów, dostępu do wymiaru sprawiedliwości i prawa do rzetelnego procesu sądowego.
2. Strony podejmą pełną współpracę w zakresie skutecznego funkcjonowania instytucji w dziedzinach egzekwowania prawa i administrowania wymiarem sprawiedliwości.
3. Wszelka współpraca w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości będzie kierować się przestrzeganiem praw człowieka i podstawowych wolności.

ARTYKUŁ 13

Ochrona danych osobowych

1. Strony zgodnie postanawiają, że będą współpracować w celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony danych osobowych zgodnie z aktami prawnymi i normami UE, Rady Europy oraz międzynarodowymi aktami prawnymi i normami.
2. Przetwarzanie danych osobowych podlega przepisom, o których mowa w załączniku I do niniejszego Układu. Przekazywanie danych osobowych pomiędzy Stronami odbywa się tylko wtedy, gdy wymaga tego wykonanie – przez właściwe organy Stron – niniejszego Układu lub innych umów zawartych między Stronami.

ARTYKUŁ 14

Współpraca w zakresie migracji, azylu i zarządzania granicami

1. Strony potwierdzają znaczenie wspólnego zarządzania przepływami migracyjnymi pomiędzy swoimi terytoriami oraz wzmocniają istniejący wszechstronny dialog na temat wszystkich kwestii związanych z migracją, w tym na temat legalnej migracji, ochrony międzynarodowej, nielegalnej migracji, przemytu i handlu ludźmi.
2. Współpraca będzie się opierać na dokonanej w ramach wzajemnych konsultacji Stron ocenie konkretnych potrzeb i wdrażana będzie zgodnie z ich obowiązującymi przepisami. Główne obszary współpracy to:
  - a) przyczyny i konsekwencje migracji;

- b) opracowywanie oraz wykonywanie na szczeblu krajowym przepisów i praktyk w zakresie ochrony międzynarodowej, aby zapewnić zgodność z postanowieniami Konwencji genewskiej o statusie uchodźcy z 1951 r. oraz załączonego do niej protokołu o statusie uchodźcy z 1967 r., jak również innych odpowiednich aktów prawa międzynarodowego, oraz aby zapewnić przestrzeganie zasady *non-refoulement*;
- c) zasady przyjmowania, a także prawa i status osób przyjmowanych, równe traktowanie i integracja legalnie przebywających obcokrajowców, ich kształcenie i szkolenie oraz środki zwalczania rasizmu i ksenofobii;
- d) ustanowienie skutecznej i prewencyjnej polityki zwalczania nielegalnej imigracji, przemytu migrantów i handlu ludźmi, w tym sposobów zwalczania sieci skupiających przemytników i handlarzy oraz ochrony ofiar takiego handlu;
- e) wspieranie i ułatwianie powrotu nielegalnych migrantów; oraz

f) w obszarze zarządzania granicami i bezpieczeństwa dokumentów – kwestie organizacji, szkoleń, najlepszych praktyk i innych środków operacyjnych, a także wzmacnianie współpracy między Europejską Agencją Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej (FRONTEX) a Strażą Graniczną Republiki Mołdawii.

3. Współpraca może również służyć ułatwieniu migracji cyrkulacyjnej, która jest korzystna dla rozwoju.

ARTYKUŁ 15

Przepływ osób

1. Strony będą zapewniać pełne wykonanie:

a) umowy między Wspólnotą Europejską a Republiką Mołdawii o readmisji osób przebywających nielegalnie, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2008 r., oraz

b) umowy między Wspólnotą Europejską a Republiką Mołdawii o ułatwieniach w wydawaniu wiz, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2008 r., zmienionej w dniu 27 czerwca 2012 r.

2. Strony dokładają starań, aby zwiększać mobilność obywateli i podejmują stopniowo działania w kierunku realizacji wspólnego celu, jakim jest stworzenie we właściwym czasie ruchu bezwizowego, o ile spełnione zostaną warunki niezbędne dla dobrze zarządzanej i bezpiecznej mobilności, przedstawione w planie działania na rzecz liberalizacji reżimu wizowego.

ARTYKUŁ 16

Zapobieganie zorganizowanej przestępczości, korupcji i innej nielegalnej działalności oraz ich zwalczanie

1. Strony współpracują w kwestii zapobiegania i zwalczania wszelkiej działalności przestępczej i nielegalnej, zorganizowanej lub nie, w tym działalności o ponadnarodowym charakterze, takiej jak:

a) przemyt ludzi i handel ludźmi;

b) przemyt towarów i nielegalny handel towarami, w tym bronią strzelecką i niedozwolonymi środkami odurzającymi;

- c) nielegalna działalność gospodarcza i finansowa, taka jak podrabianie, oszustwa podatkowe i oszustwa przetargowe;
- d) nadużycia finansowe, o których mowa w tytule VI (Pomoc finansowa oraz postanowienia dotyczące zwalczania nadużyć finansowych i kontroli) niniejszego Układu, w projektach finansowanych przez międzynarodowych darczyńców;
- e) czynna i bierna korupcja, zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym, w tym nadużycie władzy i płatna protekcja;
- f) fałszowanie dokumentów i składanie fałszywych oświadczeń; oraz
- g) cyberprzestępczość.

2. Strony wzmacniają współpracę dwustronną, regionalną i międzynarodową pomiędzy organami ścigania, w tym także współpracę między Europejskim Urzędem Policji (Europol) a właściwymi organami Republiki Mołdawii. Strony angażują się w skuteczne wdrożenie odpowiednich norm międzynarodowych, zwłaszcza postanowień Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej z 2000 r. i trzech protokołów do niej, Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji z 2003 r. oraz odpowiednich instrumentów Rady Europy dotyczących zapobiegania korupcji i jej zwalczania.

ARTYKUŁ 17

Zwalczanie niedozwolonych środków odurzających

1. W granicach swoich uprawnień i kompetencji Strony współpracują w celu zapewnienia zrównoważonego i zintegrowanego podejścia do zagadnień związanych ze środkami odurzającymi. Polityka i działania realizowane w kwestii środków odurzających mają na celu wzmocnienie struktur zajmujących się zwalczaniem niedozwolonych środków odurzających, zmniejszenie podaży takich środków, ograniczenie handlu nimi i popytu na nie, radzenie sobie ze skutkami zdrowotnymi i społecznymi nadużywania środków odurzających, a także skuteczniejsze zapobieganie wykorzystywaniu prekursorów chemicznych do nielegalnej produkcji środków odurzających i substancji psychotropowych.
2. Strony uzgadniają metody współpracy niezbędne do osiągnięcia tych celów. Działania opierają się na powszechnie uznanych zasadach zgodnie z odpowiednimi konwencjami międzynarodowymi, strategią antynarkotykową UE (2013–2020), deklaracją polityczną w sprawie wytycznych zmierzających do redukcji popytu na środki odurzające, zatwierdzoną przez dwudziestą specjalną sesję Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych w sprawie środków odurzających w czerwcu 1998 r.

ARTYKUŁ 18

Pranie pieniędzy i finansowanie terroryzmu

1. Strony współpracują, aby zapobiegać wykorzystywaniu ich systemów finansowych oraz odnośnych systemów niefinansowych do celów prania dochodów z działalności przestępczej, a także do celów finansowania terroryzmu. Współpraca ta obejmuje również odzyskiwanie mienia lub środków uzyskanych z dochodów pochodzących z przestępstwa.
2. Współpraca w tym obszarze pozwala na wymianę istotnych informacji w ramach odpowiednich przepisów oraz przyjęcie odpowiednich norm potrzebnych do walki z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, odpowiadających normom przyjętym przez odpowiednie podmioty międzynarodowe działające w tym obszarze, takie jak Grupa Specjalna ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF).

ARTYKUŁ 19

Zwalczanie terroryzmu

Strony zgodnie postanawiają współpracować w zakresie zapobiegania aktom terroryzmu i ich zwalczania przy pełnym poszanowaniu praworządności, praw człowieka określonych w prawie międzynarodowym oraz prawa dotyczącego uchodźców i prawa humanitarnego, a także zgodnie z globalną strategią zwalczania terroryzmu ONZ z 2006 r. oraz obowiązującymi Strony przepisami ustawowymi i wykonawczymi. Współpraca Stron odbywa się w ramach pełnego wykonania rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1267 (z 1999 r.), 1373 (z 2001 r.), 1540 (z 2004 r.) i 1904 (z 2009 r.) oraz innych odpowiednich instrumentów ONZ, a także mających zastosowanie konwencji i instrumentów międzynarodowych:

- a) poprzez wymianę informacji na temat grup terrorystycznych oraz ich sieci wsparcia zgodnie z prawem międzynarodowym i krajowym;
- b) poprzez wymianę poglądów na temat tendencji w zakresie terroryzmu oraz środków i metod jego zwalczania, w tym jeżeli chodzi o sprawy techniczne i szkolenia, oraz poprzez wymianę doświadczeń w dziedzinie zapobiegania terroryzmowi; oraz
- c) poprzez dzielenie się najlepszymi praktykami w zakresie ochrony praw człowieka w walce z terroryzmem.

ARTYKUŁ 20

Współpraca prawna

1. Strony zgodnie postanawiają rozwijać współpracę sądową w sprawach cywilnych i handlowych w odniesieniu do negocjowania, ratyfikowania i wykonania wielostronnych konwencji dotyczących współpracy sądowej w sprawach cywilnych oraz przede wszystkim konwencji Haskiej Konferencji Prawa Prywatnego Międzynarodowego w zakresie międzynarodowej współpracy prawnej i sporów sądowych, jak również ochrony dzieci.
2. W odniesieniu do współpracy sądowej w sprawach karnych Strony będą dążyć do wzmocnienia współpracy w zakresie wzajemnej pomocy prawnej. Obejmowałaby ona, w stosownych przypadkach, dostęp do odpowiednich międzynarodowych instrumentów ONZ i Rady Europy, oraz ich wdrożenie, a także bliższą współpracę z Eurojustem.

TYTUŁ IV

WSPÓŁPRACA GOSPODARCZA I SEKTOROWA

ROZDZIAŁ 1

REFORMA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

ARTYKUŁ 21

Celem współpracy jest rozwój efektywnej i rozliczalnej administracji publicznej w Republice Mołdawii, której celem będzie wspieranie wdrażania praworządności, zapewniając, aby instytucje państwowe działały na korzyść całego społeczeństwa Republiki Mołdawii i promowały harmonijny rozwój stosunków Republiki Mołdawii z jej partnerami. Ze szczególną uwagą potraktowana zostanie kwestia modernizacji i rozwoju funkcji wykonawczych w celu zapewnienia wysokiej jakości usług obywatelom Republiki Mołdawii.

ARTYKUŁ 22

Współpraca obejmuje następujące obszary:

- a) rozwój instytucjonalny i funkcjonalny organów publicznych mający na celu zwiększenie ich efektywności oraz zapewnienie efektywnego, partycypacyjnego i przejrzystego procesu podejmowania decyzji i planowania strategicznego;
- b) modernizacja usług publicznych obejmująca wprowadzenie i wykonanie e-rządzenia w celu zwiększenia efektywności świadczenia usług na rzecz obywateli i zmniejszenia kosztów prowadzenia działalności;
- c) stworzenie profesjonalnej służby cywilnej zgodnie z zasadą odpowiedzialności kierowniczej i skutecznego delegowania uprawnień, a także sprawiedliwej i przejrzystej rekrutacji, szkolenia, oceny i wynagrodzeń;
- d) skuteczne i profesjonalne zarządzanie personelem i rozwojem kariery;
- e) propagowanie wartości etycznych w służbie cywilnej.

ARTYKUŁ 23

Współpraca obejmuje wszystkie szczeble administracji publicznej, w tym samorząd lokalny.

ROZDZIAŁ 2

DIALOG GOSPODARCZY

ARTYKUŁ 24

1. UE i Republika Mołdawii ułatwiają proces reform gospodarczych, dążąc do lepszego zrozumienia podstawowych zasad rządzących ich gospodarkami. Współpraca Stron ma na celu propagowanie polityki gospodarczej dostosowanej do warunków sprawnie działającej gospodarki rynkowej, a także opracowanie i wdrożenie takiej polityki gospodarczej.

2. Republika Mołdawii dąży do stworzenia sprawnie działającej gospodarki rynkowej oraz do stopniowego zbliżenia swojej polityki do polityki UE zgodnie z podstawowymi zasadami stabilności makroekonomicznej i fiskalnej, w tym niezależności banku centralnego i stabilności cen, zdrowych finansów publicznych i trwałej równowagi płatniczej.

ARTYKUŁ 25

1. W tym celu Strony zgodnie postanawiają współpracować w następujących obszarach:
  - a) wymiana informacji na temat polityki makroekonomicznej i reform strukturalnych, a także na temat wyników i prognoz makroekonomicznych, a także na temat strategii rozwoju gospodarczego;
  - b) wspólna analiza kwestii ekonomicznych będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, w tym środków polityki gospodarczej oraz instrumentów ich wdrażania, takich jak metody prognozowania gospodarczego i opracowywania strategicznych dokumentów politycznych, tak aby usprawnić tworzenie polityki w Republice Mołdawii zgodnie z zasadami i praktyką UE; oraz

- c) wymiana wiedzy fachowej w kwestiach makroekonomicznych i makrofinansowych, w tym w obszarze finansów publicznych, zmian i regulacji w sektorze finansowym, polityki pieniężnej i kursowej oraz dotyczących ich zasad ramowych, zewnętrznej pomocy finansowej i statystyki gospodarczej.
2. Współpraca będzie też obejmować wymianę informacji dotyczących zasad i funkcjonowania europejskiej unii gospodarczej i walutowej.

ARTYKUŁ 26

Kwestie ujęte w niniejszym rozdziale będą omawiane w ramach regularnego dialogu.

ROZDZIAŁ 3

PRAWO SPÓŁEK, RACHUNKOWOŚĆ I AUDYT ORAZ ŁAD KORPORACYJNY

ARTYKUŁ 27

1. Uznając znaczenie dla ustanowienia w pełni funkcjonującej gospodarki rynkowej i dla stymulowania handlu istnienia skutecznego zbioru przepisów i praktyk w obszarze prawa spółek i ładu korporacyjnego, a także w dziedzinach rachunkowości i audytu, Strony zgodnie postanawiają współpracować w zakresie:
  - a) ochrony akcjonariuszy i wspólników, wierzycieli i innych zainteresowanych stron zgodnie z przepisami UE w tej dziedzinie;
  - b) wprowadzenia odpowiednich norm międzynarodowych na poziomie krajowym oraz stopniowego zbliżenia przepisów Republiki Mołdawii w dziedzinie rachunkowości i audytu do przepisów UE w tej dziedzinie; oraz

- c) dalszego rozwijania polityki ładu korporacyjnego zgodnie z normami międzynarodowymi, a także stopniowego zbliżenia przepisów Republiki Mołdawii do przepisów i zaleceń UE w tej dziedzinie.
2. Odpowiednie przepisy i zalecenia UE są wymienione w załączniku II do niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 28

Strony będą czynić starania w celu wymiany informacji i wiedzy fachowej na temat istniejących systemów oraz istotnych zmian zachodzących w tych dziedzinach. Ponadto Strony będą dążyć do poprawy wymiany informacji między rejestrami spółek państw członkowskich a krajowym rejestrem spółek w Republice Mołdawii.

ARTYKUŁ 29

Kwestie ujęte w niniejszym rozdziale będą omawiane w ramach regularnego dialogu.

ARTYKUŁ 30

Republika Mołdawii dokonuje zbliżenia swojego prawodawstwa do aktów UE i instrumentów międzynarodowych, o których mowa w załączniku II do niniejszego Układu, zgodnie z postanowieniami zawartymi w tym załączniku.

ROZDZIAŁ 4

ZATRUDNIENIE, POLITYKA SPOŁECZNA I RÓWNOŚĆ SZANS

ARTYKUŁ 31

Strony wzmacniają dialog i współpracę w zakresie wspierania programu godnej pracy Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP), polityki zatrudnienia, bezpieczeństwa i higieny pracy, dialogu społecznego, ochrony socjalnej, włączenia społecznego, równości płci i przeciwdziałania dyskryminacji oraz praw socjalnych, przyczyniając się w ten sposób do tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy, zmniejszenia ubóstwa, zwiększenia spójności społecznej, zrównoważonego rozwoju i lepszej jakości życia.

ARTYKUŁ 32

Współpraca, realizowana na podstawie wymiany informacji i najlepszych praktyk, może obejmować wybraną liczbę zagadnień, które zostaną wskazane w następujących obszarach:

- a) ograniczanie ubóstwa i zwiększenie spójności społecznej;
- b) polityka zatrudnienia, której celem jest większa liczba lepszych miejsc pracy zapewniających godziwe warunki pracy, w tym ograniczenie gospodarki nieformalnej i zatrudnienia nieformalnego;
- c) propagowanie aktywnych instrumentów rynku pracy oraz efektywnych służb zatrudnienia w celu zmodernizowania rynków pracy i dostosowania do potrzeb tych rynków;
- d) wspieranie rynków pracy sprzyjających włączeniu społecznemu oraz systemów bezpieczeństwa socjalnego integrujących osoby w trudnej sytuacji, w tym osoby niepełnosprawne i osoby należące do mniejszości;

- e) skuteczne zarządzanie migracją zarobkową, tak aby wzmocnić jej korzystny wpływ na rozwój;
- f) równość szans, której celem jest dążenie do równości płci i zapewnienie równych szans kobietom i mężczyznom, a także zwalczanie wszystkich rodzajów dyskryminacji;
- g) polityka społeczna służąca podniesieniu poziomu ochrony socjalnej, w tym pomocy społecznej i zabezpieczenia społecznego, a także unowocześnieniu systemów ochrony socjalnej pod względem ich jakości, dostępności i stabilności finansowania;
- h) zwiększenie udziału partnerów społecznych oraz wspieranie dialogu społecznego, w tym poprzez zwiększenie zdolności wszystkich zainteresowanych stron; oraz
- i) propagowanie bezpieczeństwa i zdrowia w miejscu pracy.

ARTYKUŁ 33

Strony zachęcają wszystkie zainteresowane strony, w tym organizacje społeczeństwa obywatelskiego, a w szczególności partnerów społecznych, do zaangażowania w zmiany i reformy polityczne w Republice Mołdawii oraz we współpracę między Stronami w ramach niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 34

Strony dążą do wzmocnienia współpracy w kwestiach zatrudnienia i polityki społecznej na wszystkich odpowiednich forach i we wszystkich odpowiednich organizacjach regionalnych, wielostronnych i międzynarodowych.

ARTYKUŁ 35

Strony propagują społeczną odpowiedzialność przedsiębiorstw i ich rozliczalność, a także zachęcają do prowadzenia działalności w sposób odpowiedzialny, na przykład zgodnie z inicjatywą ONZ *Global Compact* oraz trójstronną deklaracją zasad MOP dotyczącą przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej.

ARTYKUŁ 36

Kwestie ujęte w niniejszym rozdziale będą omawiane w ramach regularnego dialogu.

ARTYKUŁ 37

Republika Mołdawii dokonuje zbliżenia swojego prawodawstwa do aktów UE i instrumentów międzynarodowych, o których mowa w załączniku III do niniejszego Układu, zgodnie z postanowieniami zawartymi w tym załączniku.

ROZDZIAŁ 5

OCHRONA KONSUMENTÓW

ARTYKUŁ 38

Strony współpracują w celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony konsumentów oraz osiągnięcia zgodności między swoimi systemami ochrony konsumentów.

ARTYKUŁ 39

Współpraca zmierzająca do osiągnięcia tych celów może obejmować w szczególności:

- a) dążenie do zbliżenia prawodawstwa dotyczącego ochrony konsumentów zgodnie z priorytetami określonymi w załączniku IV do niniejszego Układu, a równocześnie unikanie tworzenia barier w handlu, w celu zapewnienia konsumentom realnych możliwości wyboru;
- b) wspieranie wymiany informacji na temat systemów ochrony konsumentów, w tym prawodawstwa dotyczącego ochrony konsumentów i jego egzekwowania, bezpieczeństwa produktów dla konsumentów, w tym nadzoru nad rynkiem, systemów i narzędzi informowania konsumentów, edukacji konsumenckiej, wzmocnienia pozycji konsumentów i konsumenckich środków odwoławczych, a także umów sprzedaży i umów o świadczenie usług zawieranych przez handlowców i konsumentów;

- c) wspieranie szkoleń dla urzędników administracji i innych osób reprezentujących interesy konsumentów; oraz
- d) wspieranie rozwoju niezależnych zrzeszeń konsumentów, w tym pozarządowych organizacji konsumenckich, oraz kontaktów między przedstawicielami konsumentów, a także współpracy między organami administracji a organizacjami pozarządowymi w obszarze ochrony konsumentów.

ARTYKUŁ 40

Republika Mołdawii dokonuje zbliżenia swojego prawodawstwa do aktów UE i instrumentów międzynarodowych, o których mowa w załączniku IV do niniejszego Układu, zgodnie z postanowieniami zawartymi w tym załączniku.

ROZDZIAŁ 6

STATYSTYKA

ARTYKUŁ 41

Strony rozwijają i wzmacniają współpracę w kwestiach statystycznych, przyczyniając się w ten sposób do realizacji długoterminowego celu, jakim jest terminowe dostarczanie porównywalnych w skali międzynarodowej rzetelnych danych statystycznych. Trwały, efektywny i zawodowo niezależny krajowy system statystyczny powinien dostarczać informacji istotnych dla obywateli, przedsiębiorstw i decydentów w UE i Republice Mołdawii, umożliwiając im podejmowanie świadomych decyzji na tej podstawie. Krajowy system statystyczny powinien być zgodny z podstawowymi zasadami ONZ dotyczącymi statystyk urzędowych, z uwzględnieniem dorobku prawnego UE w zakresie statystyki, w tym Europejskiego kodeksu praktyk statystycznych, w celu dostosowania krajowego systemu statystycznego do norm i standardów europejskich.

ARTYKUŁ 42

Celem współpracy jest:

- a) dalsze zwiększanie zdolności krajowego systemu statystycznego, koncentrując się na solidnych podstawach prawnych, generowaniu odpowiednich danych i metadanych, polityce rozpowszechniania i łatwości użytkowania z uwzględnieniem różnych grup użytkowników, w tym z sektora publicznego i prywatnego, ze środowiska uniwersyteckiego i innych użytkowników;
- b) stopniowe dostosowanie systemu statystycznego Republiki Mołdawii do Europejskiego Systemu Statystycznego;
- c) usprawnienie przekazywania danych do UE z uwzględnieniem stosowania odpowiednich metod międzynarodowych i europejskich, w tym klasyfikacji;
- d) podnoszenie kwalifikacji zawodowych i umiejętności menedżerskich krajowych kadr statystycznych w celu ułatwienia stosowania standardów statystycznych UE i przyczynienia się do rozwoju systemu statystycznego Republiki Mołdawii;

- e) wymiana doświadczeń między Stronami w zakresie rozwoju wiedzy specjalistycznej w dziedzinie statystyki; oraz
- f) propagowanie kompleksowej kontroli jakości wszystkich procesów sporządzania statystyk i ich rozpowszechniania.

ARTYKUŁ 43

Strony współpracują w ramach Europejskiego Systemu Statystycznego, którego europejskim organem statystycznym jest Eurostat. Główne obszary współpracy to:

- a) statystyki demograficzne, w tym spisy powszechne i statystyki socjalne;
- b) statystyki rolne, w tym spisy rolne i statystyki dotyczące środowiska;
- c) statystyki działalności gospodarczej, w tym rejestry działalności gospodarczej i wykorzystywanie źródeł administracyjnych do celów statystycznych;
- d) statystyki makroekonomiczne, w tym rachunki narodowe, statystyki dotyczące handlu zagranicznego oraz bezpośrednich inwestycji zagranicznych;
- e) statystyki dotyczące energii, w tym bilansów;

- f) statystyki regionalne; oraz
- g) działania horyzontalne, w tym klasyfikacje statystyczne, zarządzanie jakością, szkolenia, rozpowszechnianie i wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjnych.

ARTYKUŁ 44

Strony wymieniają między innymi informacje i wiedzę specjalistyczną oraz rozwijają współpracę, z uwzględnieniem nabytych już doświadczeń w zakresie reformy systemu statystycznego rozpoczętej w ramach różnych programów pomocy. Podejmowane działania zmierzają do dalszego stopniowego zbliżenia do dorobku prawnego UE w dziedzinie statystyki, opierając się na krajowej strategii rozwoju systemu statystycznego Republiki Mołdawii, z uwzględnieniem rozwoju Europejskiego Systemu Statystycznego. W ramach procesu sporządzania danych statystycznych nacisk kładzie się na dalszy rozwój badań reprezentacyjnych oraz wykorzystanie danych administracyjnych, uwzględniając równocześnie konieczność zmniejszenia obciążenia, związanego z wypełnianiem kwestionariuszy. Dane muszą być adekwatne do celów opracowania i monitorowania polityki w kluczowych dziedzinach życia społecznego i gospodarczego.

ARTYKUŁ 45

Kwestie ujęte w niniejszym rozdziale są omawiane w ramach regularnego dialogu. W miarę możliwości Republika Mołdawii powinna mieć możliwość uczestnictwa w działaniach prowadzonych w ramach Europejskiego Systemu Statystycznego, w tym w szkoleniach.

ARTYKUŁ 46

1. Strony zobowiązują się ustanowić i okresowo weryfikować program stopniowego zbliżenia prawodawstwa Republiki Mołdawii do dorobku prawnego UE w obszarze statystyki.
2. Dorobek prawny w dziedzinie statystyki jest określony w aktualizowanym corocznie kompendium wymogów statystycznych (Statistical Requirements Compendium), które Strony uznają za załącznik do niniejszego Układu (załącznik V).

ROZDZIAŁ 7

ZARZĄDZANIE FINANSAMI PUBLICZNYMI: POLITYKA BUDŻETOWA, KONTROLA WEWNĘTRZNA, KONTROLA FINANSOWA I AUDYT ZEWNĘTRZNY

ARTYKUŁ 47

Współpraca w dziedzinie objętej zakresem niniejszego rozdziału będzie się koncentrowała na wdrażaniu norm międzynarodowych, a także dobrej praktyki UE w tym obszarze, co przyczyni się do stworzenia w Republice Mołdawii nowoczesnego systemu zarządzania finansami publicznymi, zgodnego z podstawowymi unijnymi i międzynarodowymi zasadami przejrzystości, rozliczalności, oszczędności, efektywności i skuteczności.

ARTYKUŁ 48

Systemy budżetowe i rachunkowe

Strony współpracują w następujących obszarach:

- a) poprawa i systematyzacja dokumentów regulacyjnych dotyczących systemów budżetowych, skarbowych, rachunkowych i sprawozdawczych oraz ich harmonizacja na podstawie standardów międzynarodowych, z zachowaniem dobrej praktyki w sektorze publicznym w UE;
- b) stały rozwój wieloletniego planowania budżetowego i dostosowaniem do dobrej praktyki w UE;
- c) analiza praktyki stosowanej przez kraje europejskie w ich kontaktach budżetowych w celu wprowadzenia usprawnień w tej dziedzinie w Republice Mołdawii;
- d) wspieranie zbliżania procedur przetargowych do praktyk stosowanych w UE; oraz

- e) wymiana informacji, doświadczeń i dobrych praktyk, w tym poprzez osobiste kontakty i wspólne szkolenia w tym zakresie.

ARTYKUŁ 49

Kontrola wewnętrzna, kontrola finansowa i audyt zewnętrzny

Strony współpracują także w następujących obszarach:

- a) dalsza poprawa systemu kontroli wewnętrznej (w tym funkcjonalnie niezależnej jednostki audytu wewnętrznego) w organach władz państwowych i samorządowych poprzez harmonizację z ogólnie przyjętymi międzynarodowymi standardami i metodami, a także dobrą praktyką stosowaną w UE;
- b) stworzeniem odpowiedniego systemu kontroli finansowej, który będzie uzupełnieniem jednostki audytu wewnętrznego, ale nie będzie jej powielał, i będzie zapewniał odpowiednią kontrolę dochodów i wydatków państwa, zarówno w okresie przejściowym, jak i po jego zakończeniu;

- c) skuteczną współpracą między podmiotami zaangażowanymi w zarządzanie finansowe i kontrolę oraz audyt a podmiotami odpowiedzialnymi za budżet, skarb państwa i rachunkowość, w celu stymulowania rozwoju sprawowania rządów;
- d) poprawą kompetencji centralnej jednostki odpowiedzialnej za harmonizację publicznej wewnętrznej kontroli finansowej;
- e) wdrażaniem uznanych na szczeblu międzynarodowym standardów audytu zewnętrznego opracowanych przez Międzynarodową Organizację Najwyższych Organów Kontroli (INTOSAI) oraz
- f) wymianą informacji, doświadczeń i dobrych praktyk, między innymi poprzez osobiste kontakty i wspólne szkolenia w tym zakresie.

ARTYKUŁ 50

Walka z nadużyciami finansowymi i korupcją

Strony współpracują także w następujących obszarach:

- a) wymiana informacji, doświadczeń i dobrych praktyk;
- b) poprawa metod zwalczania nadużyć finansowych i korupcji w obszarach objętych niniejszym rozdziałem i zapobiegania im, w tym również współpraca między właściwymi organami administracyjnymi; oraz
- c) zapewnienie skutecznej współpracy z odpowiednimi instytucjami i organami UE w przypadku kontroli i audytów na miejscu związanych z zarządzaniem środkami finansowymi UE i kontrolą nad nimi, zgodnie z odpowiednimi zasadami i procedurami.

ARTYKUŁ 51

Kwestie ujęte w niniejszym rozdziale będą omawiane w ramach regularnego dialogu.

ROZDZIAŁ 8

PODATKI

ARTYKUŁ 52

Strony współpracują w celu zwiększania dobrej administracji w dziedzinie podatków z myślą o dalszej poprawie stosunków gospodarczych, handlu, inwestycji i uczciwej konkurencji.

ARTYKUŁ 53

W odniesieniu do art. 52 niniejszego Układu Strony uznają zasady dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych, czyli zasady przejrzystości, wymiany informacji i uczciwej konkurencji podatkowej, przyjęte przez państwa członkowskie na poziomie UE, oraz zobowiązują się do wdrażania tych zasad. W tym celu, bez uszczerbku dla kompetencji UE i państw członkowskich, Strony udoskonalają współpracę międzynarodową w dziedzinie podatków, usprawniają pobór należnych podatków oraz opracowują środki skutecznego wdrażania wyżej wymienionych zasad.

ARTYKUŁ 54

Strony usprawniają i wzmacniają swoją współpracę zmierzającą do poprawy i rozwoju systemu podatkowego i administracji podatkowej Republiki Mołdawii, co obejmuje poprawę zdolności w zakresie poboru i kontroli, ze szczególnym naciskiem na procedury zwrotu podatku od wartości dodanej (VAT) w celu uniknięcia kumulowania zaległości, zapewnienia skutecznego poboru podatków i zwiększenia skuteczności zwalczania oszustw podatkowych i unikania opodatkowania. Strony dążą do wzmocnienia współpracy i wymiany doświadczeń w zakresie zwalczania oszustw podatkowych, a w szczególności oszustwa karuzelowego.

ARTYKUŁ 55

Strony rozwijają współpracę i harmonizują politykę w zakresie przeciwdziałania nadużyciom finansowym i przemytowi produktów podlegających akcyzie oraz w zakresie zwalczania takich praktyk. Współpraca ta obejmuje między innymi stopniowe zbliżenie stawek akcyzy na wyroby tytoniowe w maksymalnym możliwym zakresie, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z kontekstu regionalnego, w tym w ramach dialogu na poziomie regionalnym i zgodnie z Ramową konwencją Światowej Organizacji Zdrowia o ograniczeniu użycia tytoniu z 2003 r. W tym celu Strony będą dążyć do wzmocnienia współpracy w kontekście regionalnym.

ARTYKUŁ 56

Kwestie ujęte w niniejszym rozdziale będą omawiane w ramach regularnego dialogu.

ARTYKUŁ 57

Republika Mołdawii dokonuje zbliżenia swojego prawodawstwa do aktów UE i instrumentów międzynarodowych, o których mowa w załączniku VI do niniejszego Układu, zgodnie z postanowieniami zawartymi w tym załączniku.

ROZDZIAŁ 9

USŁUGI FINANSOWE

ARTYKUŁ 58

Uznając, że dla ustanowienia w pełni funkcjonującej gospodarki rynkowej oraz dla sprzyjania wymianie handlowej między Stronami duże znaczenie ma istnienie skutecznego zbioru przepisów i praktyk w obszarze usług finansowych, Strony zgodnie postanawiają współpracować w dziedzinie usług finansowych, mając na względzie następujące cele:

- a) wspieranie procesu dostosowania uregulowań w dziedzinie usług finansowych do potrzeb otwartej gospodarki rynkowej;
- b) zapewnienie skutecznej i odpowiedniej ochrony inwestorów i innych podmiotów korzystających z usług finansowych;

- c) zapewnienie stabilności i integralności systemu finansowego w Republice Mołdawii;
- d) propagowanie współpracy między różnymi podmiotami działającymi w ramach systemu finansowego, w tym organami regulacji i nadzoru; oraz
- e) zapewnienie niezależnego i skutecznego nadzoru.

ARTYKUŁ 59

1. Strony stymulują współpracę między odpowiednimi organami regulacji i nadzoru, obejmującą wymianę informacji i wiedzy fachowej dotyczącej rynków finansowych oraz inne takie działania.
2. Szczególną uwagę zwraca się na rozwój zdolności administracyjnych tych organów, między innymi poprzez wymianę personelu i wspólne szkolenia.

ARTYKUŁ 60

Kwestie ujęte w niniejszym rozdziale będą omawiane w ramach regularnego dialogu.

ARTYKUŁ 61

Republika Mołdawii dokonuje zbliżenia swojego prawodawstwa do aktów UE i instrumentów międzynarodowych, o których mowa w załączniku XXVIII-A do niniejszego Układu, zgodnie z postanowieniami zawartymi w tym załączniku.

ROZDZIAŁ 10

POLITYKA W DZIEDZINIE PRZEMYSŁU I PRZEDSIĘBIORSTW

ARTYKUŁ 62

Strony rozwijają i wzmacniają współpracę w zakresie polityki w dziedzinie przemysłu i przedsiębiorstw, dokonując w ten sposób poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej dla wszystkich podmiotów gospodarczych, jednak ze szczególnym uwzględnieniem małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). Zwiększona współpraca powinna korzystnie wpłynąć na ramy administracyjne i regulacyjne obowiązujące przedsiębiorstwa z UE i Republiki Mołdawii działające w UE i w Republice Mołdawii oraz powinna opierać się na polityce UE w odniesieniu do MŚP i przemysłu, z uwzględnieniem uznanych na poziomie międzynarodowym zasad i praktyk w tej dziedzinie.

ARTYKUŁ 63

W tym celu Strony współpracują w celu:

- a) wdrożenia strategii rozwoju MŚP, opierających się na zasadach sformułowanych w programie *Small Business Act* dla Europy, oraz monitorowania procesu realizacji poprzez regularne składanie sprawozdań i dialog. Współpraca ta będzie też koncentrować się na mikroprzedsiębiorstwach, które są niezwykle ważne dla obu gospodarek – UE i Republiki Mołdawii;
- b) tworzenia lepszych warunków ramowych poprzez wymianę informacji i dobrych praktyk, co przyczyni się do poprawy konkurencyjności. Współpraca ta będzie obejmować zarządzanie zmianami strukturalnymi (restrukturyzacjami), rozwój partnerstw publiczno-prywatnych oraz kwestie środowiska i energii, takie jak efektywność energetyczna i czystsza produkcja;
- c) uproszczenie i racjonalizacja uregulowań i praktyki regulacyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem wymiany dobrych praktyk w zakresie technik regulacyjnych, w tym zasad obowiązujących w UE;

- d) stymulowanie rozwoju polityki innowacji poprzez wymianę informacji i dobrych praktyk w zakresie komercyjnego wykorzystywania wyników działań badawczo-rozwojowych (co obejmuje instrumenty wsparcia dla nowo tworzonych przedsiębiorstw technologicznych), rozwoju klastrów i dostępu do finansowania;
- e) zachęcanie do rozwijania kontaktów między przedsiębiorstwami z UE i Republiki Mołdawii, a także między tymi przedsiębiorstwami a organami UE i Republiki Mołdawii;
- f) wspieranie działań w zakresie promocji eksportu w Republice Mołdawii; oraz
- g) ułatwianie modernizacji i restrukturyzacji określonych gałęzi przemysłu w Republice Mołdawii.

ARTYKUŁ 64

Kwestie ujęte w niniejszym rozdziale będą omawiane w ramach regularnego dialogu. Uczestniczyć w nim będą również przedstawiciele przedsiębiorstw z UE i przedsiębiorstw z Republiki Mołdawii.

ROZDZIAŁ 11

PRZEMYSŁ WYDOBYWCZY I SUROWCE

ARTYKUŁ 65

Strony rozwijają i wzmacniają współpracę w zakresie przemysłu wydobywczego i handlu surowcami w celu promowania wzajemnego zrozumienia, poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej, wymiany informacji i współpracy w zakresie kwestii nie dotyczących energetyki, odnoszących się w szczególności do wydobycia rud metali i minerałów przemysłowych.

ARTYKUŁ 66

W tym celu Strony podejmują współpracę w następujących obszarach:

- a) wymiana informacji między Stronami na temat rozwoju sektora wydobywczego i sektora surowców;
- b) wymiana informacji na temat kwestii dotyczących handlu surowcami, w celu wspierania dwustronnej wymiany;
- c) wymiana informacji i najlepszych praktyk w odniesieniu do wpływu sektora wydobywczego na zrównoważony rozwój; oraz
- d) wymiana informacji i najlepszych praktyk w odniesieniu do szkoleń, umiejętności i bezpieczeństwa w sektorze wydobywczym.

ROZDZIAŁ 12

ROLNICTWO I ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH

ARTYKUŁ 67

Strony współpracują w celu promowania rozwoju rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich, w szczególności poprzez stopniowe wprowadzanie zbieżności polityk i prawodawstwa.

ARTYKUŁ 68

Współpraca Stron w dziedzinie rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich obejmuje między innymi następujące obszary:

- a) sprzyjanie wzajemnemu zrozumieniu polityki rolnej i polityki rozwoju obszarów wiejskich;

- b) zwiększanie zdolności administracyjnych na poziomie centralnym i lokalnym w zakresie planowania, oceny i wdrażania polityk zgodnie z przepisami i najlepszymi praktykami obowiązującymi w UE;
- c) propagowanie modernizacji i zrównoważonego charakteru produkcji rolnej;
- d) dzielenie się wiedzą i najlepszymi praktykami w zakresie polityki rozwoju obszarów wiejskich w celu propagowania dobrobytu ekonomicznego społeczności wiejskich;
- e) poprawa konkurencyjności sektora rolnego oraz efektywności i przejrzystości rynków;
- f) propagowanie polityk zapewniania jakości i związanych z nimi mechanizmów kontroli, w szczególności oznaczeń geograficznych i rolnictwa ekologicznego;
- g) upowszechnianie wiedzy oraz promowanie usług upowszechniania wiedzy wśród producentów rolnych; oraz
- h) wspieranie harmonizacji kwestii omawianych na forum organizacji międzynarodowych, do których Strony należą.

ARTYKUŁ 69

Kwestie ujęte w niniejszym rozdziale będą omawiane w ramach regularnego dialogu.

ARTYKUŁ 70

Republika Mołdawii dokonuje zbliżenia swojego prawodawstwa do aktów UE i instrumentów międzynarodowych, o których mowa w załączniku VII do niniejszego Układu, zgodnie z postanowieniami zawartymi w tym załączniku.

ROZDZIAŁ 13

POLITYKA RYBOŁÓWSTWA I POLITYKA MORSKA

SEKCJA 1

POLITYKA RYBOŁÓWSTWA

ARTYKUŁ 71

Strony rozwijają i wzmacniają współpracę w kwestiach dotyczących rybołówstwa i gospodarki morskiej, przez co rozwijają bliższą współpracę dwustronną i wielostronną w sektorze rybołówstwa. Strony propagują także zintegrowane podejście do kwestii związanych z rybołówstwem i wspierają zrównoważony rozwój tej gałęzi gospodarki.

ARTYKUŁ 72

Strony podejmują wspólne działania, wymieniają informacje oraz wspierają się nawzajem w celu propagowania:

- a) dobrego zarządzania i najlepszych praktyk w gospodarowaniu rybołówstwem dla zapewnienia ochrony zasobów rybnych i gospodarowania nimi w sposób zrównoważony, zgodnie z podejściem ekosystemowym;
- b) odpowiedzialnych połowów i zarządzania rybołówstwem zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju w celu zachowania zasobów rybnych i ekosystemów w zdrowym stanie; oraz
- c) współpracy za pośrednictwem odpowiednich organizacji regionalnych odpowiedzialnych za zarządzanie żywymi zasobami wodnymi i ich ochronę.

ARTYKUŁ 73

Strony będą wspierać inicjatywy, takie jak wzajemna wymiana doświadczeń i wsparcie, zmierzające do wdrażania zrównoważonej polityki rybołówstwa, w tym w zakresie:

- a) zarządzania zasobami rybołówstwa i akwakultury;
- b) inspekcji i kontroli działalności połowowej, a także rozwoju odpowiednich struktur administracyjnych i sądowych zdolnych do stosowania odpowiednich środków;
- c) gromadzenia danych o połowach, wyładunkach oraz danych biologicznych i gospodarczych;
- d) poprawy efektywności rynków, w szczególności poprzez wspieranie organizacji producentów, dostarczanie informacji konsumentom oraz normy handlowe i identyfikowalność; oraz

- e) rozwój polityki strukturalnej w sektorze rybołówstwa, ze szczególnym uwzględnieniem zrównoważonego rozwoju obszarów rybackich, które są określone jako obszar obejmujący brzeg jeziora bądź obejmujący stawy lub estuarium rzeczne i charakteryzujący się wysokim poziomem zatrudnienia w sektorze rybołówstwa.

SEKCJA 2

POLITYKA MORSKA

ARTYKUŁ 74

Uwzględniając współpracę w obszarach rybołówstwa, transportu, środowiska i innych polityk związanych z morzem, Strony rozwijają również współpracę i wzajemne wsparcie, w stosownych przypadkach, w kwestiach morskich, zwłaszcza poprzez aktywne wsparcie zintegrowanego podejścia do spraw morskich i dobrego zarządzania na Morzu Czarnym na forum odpowiednich międzynarodowych organizacji morskich.

ARTYKUŁ 75

Kwestie ujęte w niniejszym rozdziale będą omawiane w ramach regularnego dialogu.

ROZDZIAŁ 14

WSPÓŁPRACA W DZIEDZINIE ENERGII

ARTYKUŁ 76

Strony zgodnie postanawiają kontynuować bieżącą współpracę w kwestiach energetycznych na podstawie zasad partnerstwa, wspólnego interesu, przejrzystości i przewidywalności. Współpraca powinna służyć zapewnieniu efektywności energetycznej, integracji rynków i zbieżności przepisów w sektorze energii, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia konkurencyjności i dostępu do bezpiecznej, zrównoważonej środowiskowo i przystępnej cenowo energii, w tym poprzez postanowienia Traktatu o Wspólnocie Energetycznej.

ARTYKUŁ 77

Wzajemna współpraca obejmuje między innymi następujące obszary i cele:

- a) strategia i polityka energetyczna;
- b) stworzenie konkurencyjnych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych rynków energii zgodnie z normami UE, w tym z obowiązkami wynikającymi z Traktatu o Wspólnocie Energetycznej, poprzez reformy regulacyjne i udział w regionalnej współpracy energetycznej;
- c) stworzenie atrakcyjnych i stabilnych warunków inwestycyjnych poprzez rozwiązanie kwestii instytucjonalnych, prawnych, podatkowych i innych;
- d) infrastruktura energetyczna, w tym projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania; w celu zdywersyfikowania źródeł energii, dostawców i szlaków transportowych w sposób efektywny, oszczędny i przyjazny dla środowiska, między innymi poprzez ułatwienie inwestycji finansowanych z kredytów i dotacji;

- e) wzmocnienie i utrwalenie długoterminowej stabilności i bezpieczeństwa dostaw energii i handlu nią, tranzytu i transportu na zasadach wzajemnie korzystnych i niedyskryminacyjnych zgodnie z przepisami UE i międzynarodowymi;
- f) propagowanie efektywności energetycznej i oszczędności energii, między innymi w zakresie charakterystyki energetycznej budynku, a także rozwijanie i wspieranie energii odnawialnej w sposób oszczędny i przyjazny dla środowiska;
- g) zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych, w tym poprzez projekty sprzyjające efektywności energetycznej i energii odnawialnej;
- h) współpraca naukowa i techniczna oraz wymiana informacji sprzyjające rozwojowi i udoskonalaniu technologii stosowanych w produkcji, transporcie, dostawach i końcowym zużyciu energii, ze zwróceniem szczególnej uwagi na technologie energooszczędne i ekologiczne; oraz

- i) możliwa współpraca w obszarach: bezpieczeństwa jądrowego, ochrony obiektów jądrowych i ochrony przed promieniowaniem, zgodnie z zasadami i normami Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (MAEA) i odpowiednimi traktatami i konwencjami międzynarodowymi zawartymi w ramach MAEA, a także w stosownych przypadkach zgodnie z Traktatem ustanawiającym Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.

ARTYKUŁ 78

Kwestie ujęte w niniejszym rozdziale będą omawiane w ramach regularnego dialogu.

ARTYKUŁ 79

Republika Mołdawii dokonuje zbliżenia swojego prawodawstwa do aktów UE i instrumentów międzynarodowych, o których mowa w załączniku VIII do niniejszego Układu, zgodnie z postanowieniami zawartymi w tym załączniku.

ROZDZIAŁ 15

TRANSPORT

ARTYKUŁ 80

Strony:

- a) rozszerzają i wzmacniają współpracę w dziedzinie transportu w celu przyczynienia się do rozwoju zrównoważonych systemów transportu;
- b) propagują efektywne i bezpieczne funkcjonowanie transportu oraz intermodalność i interoperacyjność systemów transportu; oraz
- c) dokładają starań w celu poprawy głównych połączeń transportowych pomiędzy swoimi terytoriami.

ARTYKUŁ 81

Współpraca obejmuje między innymi następujące obszary:

- a) opracowanie zrównoważonej krajowej polityki transportowej, obejmującej wszystkie rodzaje transportu, w szczególności w celu zapewnienia efektywnych i bezpiecznych systemów transportowych oraz propagowania uwzględniania zagadnień związanych z transportem w innych obszarach polityki;
- b) opracowanie strategii sektorowych w świetle krajowej polityki transportowej (w tym wymogów prawnych dotyczących modernizacji wyposażenia technicznego i flot transportowych w celu sprostania standardom międzynarodowym) w zakresie transportu drogowego, kolejowego, wodnego śródlądowego, lotniczego oraz intermodalności, z uwzględnieniem ram czasowych i etapów wykonania, zakresów odpowiedzialności administracyjnej oraz planów finansowania;
- c) usprawnienie polityki infrastrukturalnej w celu lepszej identyfikacji i oceny projektów infrastrukturalnych dotyczących różnych rodzajów transportu;

- d) opracowywanie strategii finansowania koncentrujących się na utrzymaniu, ograniczeniach zdolności przewozowej oraz brakujących ogniwach infrastruktury, a także na stymulowaniu i promowaniu uczestnictwa sektora prywatnego w projektach transportowych;
- e) przystąpienie do odpowiednich organizacji i umów międzynarodowych w dziedzinie transportu, w tym procedur zapewniających ściśle wdrożenie i skuteczne egzekwowanie międzynarodowych umów i konwencji w dziedzinie transportu;
- f) współpracę naukowo-techniczną oraz wymianę informacji służącą rozwojowi i doskonaleniu technologii stosowanych w transporcie, takich jak inteligentne systemy transportu; oraz
- g) propagowanie stosowania inteligentnych systemów transportu oraz technologii informacyjnych w zarządzaniu wszystkimi rodzajami transportu i w ich eksploatacji, a także wspieranie intermodalności i współpracy w wykorzystywaniu systemów kosmicznych i zastosowań komercyjnych usprawniających transport.

ARTYKUŁ 82

1. Współpraca służy również poprawie przepływu pasażerów i towarów oraz zwiększeniu płynności przepływów transportowych między Republiką Mołdawii, UE i państwami trzecimi w regionie poprzez likwidację przeszkód administracyjnych, technicznych i innych, poprawę stanu sieci transportowych i modernizację infrastruktury, w szczególności na głównych osiach łączących Strony. Współpraca obejmuje działania ułatwiające przekraczanie granic.
2. Współpraca obejmuje wymianę informacji i wspólne działania:
  - a) na poziomie regionalnym, w szczególności z uwzględnieniem postępu osiągniętego w ramach różnych umów dotyczących współpracy regionalnej w dziedzinie transportu, takich jak korytarz transportowy Europa-Kaukaz-Azja (TRACECA), współpraca transportowa w ramach Partnerstwa Wschodniego i inne inicjatywy w zakresie transportu; oraz
  - b) na poziomie międzynarodowym, w tym w odniesieniu do międzynarodowych organizacji w dziedzinie transportu oraz umów i konwencji międzynarodowych ratyfikowanych przez Strony oraz w ramach różnych agencji UE zajmujących się transportem.

ARTYKUŁ 83

Kwestie ujęte w niniejszym rozdziale będą omawiane w ramach regularnego dialogu.

ARTYKUŁ 84

Strony będą współpracować w celu poprawy połączeń transportowych zgodnie z postanowieniami, o których mowa w załączniku IX do niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 85

Republika Mołdawii dokonuje zbliżenia swojego prawodawstwa do aktów UE i instrumentów międzynarodowych, o których mowa w załączniku X oraz XXVIII-D do niniejszego Układu, zgodnie z postanowieniami zawartymi w tym załączniku.

ROZDZIAŁ 16

ŚRODOWISKO

ARTYKUŁ 86

Strony rozwijają i wzmacniają współpracę w kwestiach dotyczących środowiska, przyczyniając się w ten sposób do realizacji długoterminowego celu, jakim jest zrównoważony rozwój i stworzenie zielonej gospodarki. Lepsza ochrona środowiska powinna przynieść korzyści obywatelom i przedsiębiorstwom w UE i w Republice Mołdawii, między innymi dzięki poprawie zdrowia publicznego, ochronie zasobów naturalnych, zwiększonej efektywności gospodarczej i środowiskowej, włączeniu ochrony środowiska do innych obszarów polityki, a także stosowaniu nowoczesnych, czystszych technologii przyczyniających się do rozwijania bardziej zrównoważonych modeli produkcji. Współpraca prowadzona jest z uwzględnieniem interesów Stron na zasadach równości i wzajemnej korzyści, przy poszanowaniu wzajemnych zależności między Stronami w dziedzinie ochrony środowiska oraz umów wielostronnych w tym obszarze.

ARTYKUŁ 87

Współpraca zmierza do zachowania, ochrony, poprawy i przywracania jakości środowiska, ochrony zdrowia ludzi, zrównoważonego korzystania z zasobów naturalnych oraz propagowania środków na poziomie międzynarodowym służących rozwiązywaniu regionalnych i globalnych problemów dotyczących środowiska, między innymi w następujących dziedzinach:

- a) zarządzanie w zakresie środowiska i kwestie horyzontalne, w tym ocena oddziaływania na środowisko i strategiczna ocena oddziaływania na środowisko, kształcenie i szkolenie, odpowiedzialność za szkody w środowisku, zwalczanie przestępstw przeciwko środowisku, współpraca transgraniczna, dostęp do informacji o środowisku, procesy decyzyjne oraz skuteczne procedury kontroli administracyjnej i sądowej;
- b) jakość powietrza;
- c) jakość wód i gospodarka zasobami wodnymi, w tym zarządzanie ryzykiem powodziowym, niedobór wody i susze;
- d) gospodarka odpadami i zasobami oraz przemieszczanie odpadów;

- e) ochrona przyrody, w tym zachowanie i ochrona bioróżnorodności i różnorodności krajobrazu;
- f) zanieczyszczenia przemysłowe i zagrożenia przemysłowe;
- g) chemikalia;
- h) zagrożenie hałasem;
- i) ochrona gleb;
- j) środowisko na obszarach miejskich i wiejskich;
- k) opłaty i podatki środowiskowe;
- l) systemy monitorowania i informacji o środowisku;
- m) kontrola i egzekwowanie; oraz
- n) ekoinnowacje obejmujące najlepsze dostępne technologie.

ARTYKUŁ 88

Strony między innymi:

- a) wymieniają się informacjami i wiedzą specjalistyczną;
- b) prowadzą wspólne działania badawcze oraz wymianę informacji dotyczących czystszych technologii;
- c) planują postępowanie na wypadek zagrożeń i awarii przemysłowych;
- d) prowadzą wspólne działania na poziomie regionalnym i międzynarodowym, w tym w odniesieniu do wielostronnych umów w dziedzinie środowiska ratyfikowanych przez Strony oraz – w stosownych przypadkach – wspólne działania w ramach odpowiednich agencji.

Strony poświęcają szczególną uwagę kwestiom transgranicznym i współpracy regionalnej.

ARTYKUŁ 89

Współpraca obejmuje między innymi następujące cele:

- a) opracowanie ogólnej strategii w dziedzinie środowiska, obejmującej zaplanowane reformy instytucjonalne (wraz z ramami czasowymi) służące zapewnieniu wdrożenia i egzekwowania prawodawstwa w dziedzinie środowiska; podział kompetencji organów odpowiedzialnych za kwestie środowiska na poziomie krajowym, regionalnym i gminnym; stworzenie procedur podejmowania decyzji i ich wdrażania; opracowanie procedur służących promowaniu uwzględniania kwestii środowiska w innych obszarach polityki; propagowanie środków z zakresu zielonej gospodarki i ekoinnowacji; określenie niezbędnych zasobów kadrowych i finansowych oraz mechanizmu przeglądu; oraz

- b) opracowanie strategii sektorowych w dziedzinie jakości powietrza, jakości wód i zarządzania zasobami, gospodarki odpadami i zarządzania zasobami, bioróżnorodności i ochrony przyrody, zanieczyszczeń przemysłowych i zagrożeń przemysłowych oraz chemikaliów, zagrożenia hałasem, ochrony gleb, środowiska w obszarach miejskich i wiejskich, eko innowacji, w tym jasno określonych ram czasowych i etapów wdrożenia, zakresów odpowiedzialności administracyjnej, a także strategii finansowania inwestycji w infrastrukturę i technologię.

ARTYKUŁ 90

Kwestie ujęte w niniejszym rozdziale będą omawiane w ramach regularnego dialogu.

ARTYKUŁ 91

Republika Mołdawii dokonuje zbliżenia swojego prawodawstwa do aktów UE i instrumentów międzynarodowych, o których mowa w załączniku XI do niniejszego Układu, zgodnie z postanowieniami zawartymi w tym załączniku.

ROZDZIAŁ 17

DZIAŁANIA W DZIEDZINIE KLIMATU

ARTYKUŁ 92

Strony rozwijają i wzmacniają współpracę na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu. Współpraca prowadzona jest z uwzględnieniem interesów Stron na zasadach równości i wzajemnej korzyści, przy poszanowaniu wzajemnych zależności między dwustronnymi i wielostronnymi zobowiązaniami w tym obszarze.

ARTYKUŁ 93

Współpraca ma na celu propagowanie środków podejmowanych na poziomie krajowym, regionalnym i międzynarodowym, w tym w następujących obszarach:

- a) łagodzenie zmiany klimatu;
- b) przystosowanie się do zmiany klimatu;
- c) handel uprawnieniami do emisji;
- d) badania, rozwój, demonstracje, rozmieszczenie i rozpowszechnianie bezpiecznych i trwałych technologii niskoemisyjnych i adaptacyjnych;
- e) uwzględnianie kwestii klimatu w polityce sektorowej; oraz
- f) podnoszenie świadomości, kształcenie i szkolenie.

ARTYKUŁ 94

Strony w szczególności:

- a) wymieniają się informacjami i wiedzą specjalistyczną;
- b) prowadzą wspólne działania badawcze oraz wymianę informacji dotyczących czystszych technologii;
- c) prowadzą wspólne działania na poziomie regionalnym i międzynarodowym, w tym w odniesieniu do wielostronnych umów w dziedzinie środowiska ratyfikowanych przez Strony oraz – w stosownych przypadkach – wspólne działania w ramach odpowiednich agencji.

Strony poświęcają szczególną uwagę kwestiom transgranicznym i współpracy regionalnej.

ARTYKUŁ 95

Współpraca obejmuje między innymi opracowanie i wdrożenie:

- a) ogólnej strategii w dziedzinie klimatu i planu działania na rzecz długofalowego łagodzenia skutków zmiany klimatu i przystosowania się do niej;
- b) oceny wrażliwości i działań adaptacyjnych;
- c) krajowej strategii przystosowania się do zmiany klimatu;
- d) strategii rozwoju niskoemisyjnego;
- e) długoterminowych środków służących zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych;
- f) środków przygotowujących do handlu uprawnieniami do emisji;
- g) środków wspierających transfer technologii na podstawie oceny potrzeb technologicznych;

- h) środków służących uwzględnianiu kwestii klimatu w politykach sektorowych; oraz
- i) środków związanych z substancjami zubożającymi warstwę ozonową.

ARTYKUŁ 96

Kwestie ujęte w niniejszym rozdziale będą omawiane w ramach regularnego dialogu.

ARTYKUŁ 97

Republika Mołdawii dokonuje zbliżenia swojego prawodawstwa do aktów UE i instrumentów międzynarodowych, o których mowa w załączniku XII do niniejszego Układu, zgodnie z postanowieniami zawartymi w tym załączniku.

ROZDZIAŁ 18

SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

ARTYKUŁ 98

Strony wzmacniają współpracę w zakresie rozwoju społeczeństwa informacyjnego, przynoszącego korzyści obywatelom i przedsiębiorstwom dzięki powszechnej dostępności technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) oraz lepszej jakości usług w przystępnych cenach. Celem współpracy powinno być ułatwianie dostępu do rynków łączności elektronicznej, wspieranie konkurencji i inwestycji w tym sektorze oraz działanie na rzecz rozwoju usług publicznych online.

ARTYKUŁ 99

Współpraca może obejmować następujące kwestie:

- a) wymiana informacji i najlepszych praktyk w zakresie wdrażania krajowych strategii na rzecz społeczeństwa informacyjnego, w tym między innymi inicjatyw mających na celu propagowanie dostępu szerokopasmowego, poprawę bezpieczeństwa sieci i rozwój elektronicznych usług publicznych;
- b) wymiana informacji, najlepszych praktyk i doświadczeń, aby wspierać tworzenie wszechstronnych ram regulacyjnych dla łączności elektronicznej, a w szczególności aby zwiększyć potencjał administracyjny organów krajowych odpowiedzialnych za technologie informacyjno-komunikacyjne, a także niezależnego organu regulacyjnego, co ułatwi lepsze wykorzystanie dostępnego widma i zapewni interoperacyjność sieci w Republice Mołdawii i w UE;

- c) stymulowanie i wspieranie stosowania narzędzi ICT na potrzeby lepszego sprawowania rządów, e–uczenia się i badań, publicznej opieki zdrowotnej, cyfryzacji dziedzictwa kulturowego, rozwijania treści elektronicznych i handlu elektronicznego; oraz
- d) podnoszenie poziomu bezpieczeństwa danych osobowych i ochrona prywatności w łączności elektronicznej.

ARTYKUŁ 100

Strony wspierają współpracę między organami regulacyjnymi UE a krajowymi organami regulacyjnymi Republiki Mołdawii w dziedzinie łączności elektronicznej. Strony rozważają również współpracę w innych odpowiednich obszarach, w tym poprzez inicjatywy regionalne.

ARTYKUŁ 101

Kwestie ujęte w niniejszym rozdziale będą omawiane w ramach regularnego dialogu.

ARTYKUŁ 102

Republika Mołdawii dokonuje zbliżenia swojego prawodawstwa do aktów UE i instrumentów międzynarodowych, o których mowa w załączniku XXVIII-B do niniejszego Układu, zgodnie z postanowieniami zawartymi w tym załączniku.

ROZDZIAŁ 19

TURYSTYKA

ARTYKUŁ 103

Strony współpracują w dziedzinie turystyki w celu utrwalenia rozwoju konkurencyjnej i zrównoważonej branży turystycznej, jako sektora przyczyniającego się do wzrostu i potencjału gospodarczego, zatrudnienia oraz transakcji walutowych.

ARTYKUŁ 104

Współpraca na szczeblu dwustronnym, regionalnym i europejskim opierałaby się na następujących zasadach:

- a) poszanowanie integralności i interesu społeczności lokalnych, szczególnie na obszarach wiejskich;

- b) znaczenie dziedzictwa kulturowego; oraz
- c) pozytywne powiązanie turystyki z ochroną środowiska.

ARTYKUŁ 105

Współpraca koncentruje się na następujących tematach:

- a) wymiana informacji, najlepszych praktyk i doświadczeń oraz transfer *know-how*, w tym dotyczących innowacyjnych technologii;
- b) nawiązanie strategicznego partnerstwa łączącego interesy publiczne, prywatne i interesy wspólnotowe w celu zapewnienia zrównoważonego rozwoju turystyki;

- c) promowanie i rozwój produktów, rynków, infrastruktury, zasobów kadrowych i struktur instytucjonalnych w dziedzinie turystyki, a także identyfikacja i wyeliminowanie barier w usługach dla podróżnych;
- d) opracowywanie i wdrażanie efektywnych polityk i strategii z uwzględnieniem odpowiednich aspektów prawnych, administracyjnych i finansowych;
- e) szkolenie i budowanie zdolności w dziedzinie turystyki, służące poprawie standardów świadczenia usług; oraz
- f) rozwój i promowanie turystyki opartej na społeczności lokalnej.

ARTYKUŁ 106

Kwestie ujęte w niniejszym rozdziale będą omawiane w ramach regularnego dialogu.

ROZDZIAŁ 20

ROZWÓJ REGIONALNY, WSPÓŁPRACA TRANSGRANICZNA I REGIONALNA

ARTYKUŁ 107

1. Strony promują wzajemne zrozumienie i współpracę dwustronną w dziedzinie polityki regionalnej, z uwzględnieniem metod opracowywania i wdrażania polityk regionalnych, wielopoziomowego sprawowania rządów oraz partnerstwa, ze szczególnym naciskiem na rozwój obszarów będących w niekorzystnej sytuacji oraz współpracę terytorialną, z myślą o stworzeniu kanałów komunikacji i o zwiększeniu wymiany informacji i doświadczeń między organami władz krajowych, regionalnych i lokalnych oraz podmiotami społeczno-gospodarczymi i społeczeństwem obywatelskim.

2. Strony współpracują przede wszystkim w celu dostosowania praktyki stosowanej przez Republikę Mołdawii do następujących zasad:

- a) decentralizacja procesu podejmowania decyzji, ze szczebla centralnego do szczebla samorządu regionalnego;
- b) konsolidacja partnerstwa wszystkich stron zaangażowanych w rozwój regionalny; oraz
- c) współfinansowanie poprzez wkład finansowy Stron zaangażowanych w wykonanie programów i projektów rozwoju regionalnego.

ARTYKUŁ 108

1. Strony wspierają i wzmacniają zaangażowanie organów władz lokalnych i regionalnych we współpracę transgraniczną i regionalną oraz w powiązane struktury zarządzania, zwiększają współpracę poprzez ustanowienie sprzyjających ram prawnych, podtrzymują i rozwijają środki budowania zdolności oraz promują utrwalanie transgranicznych i regionalnych sieci gospodarczych i biznesowych.

2. Strony będą współpracować na rzecz konsolidacji instytucjonalnego i operacyjnego potencjału instytucji krajowych i regionalnych w dziedzinach rozwoju regionalnego i planowania przestrzennego, między innymi poprzez:
  - a) poprawę mechanizmu kontaktów pionowych i poziomych organów administracji centralnej i lokalnej w procesie rozwijania i wdrażania polityki regionalnej;

- b) budowanie zdolności organów władz lokalnych, aby wspierać współpracę transgraniczną zgodnie z przepisami i praktykami UE; oraz
- c) wymianę wiedzy, informacji i najlepszych praktyk w zakresie polityki rozwoju regionalnego, aby wspierać dobrobyt gospodarczy społeczności lokalnych i jednolity rozwój regionów.

ARTYKUŁ 109

1. Strony wspierają i stymulują rozwój transgranicznych i regionalnych aspektów w takich dziedzinach jak transport, energia, sieci komunikacyjne, kultura, kształcenie, turystyka, zdrowie i inne obszary objęte niniejszym Układem, mające znaczenie dla współpracy transgranicznej i regionalnej.

2. Strony wzmacniają współpracę między swoimi regionami w formie ponadnarodowych, transgranicznych programów, sprzyjając udziałowi regionów Republiki Mołdawii w europejskich strukturach i organizacjach regionalnych oraz wspierając ich rozwój gospodarczy i instytucjonalny poprzez realizację projektów stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania.

Działania te będą prowadzone w kontekście:

- a) kontynuowania współpracy terytorialnej z regionami europejskimi, w tym w ramach programów współpracy ponadnarodowej i transgranicznej;
- b) współpracy w ramach Partnerstwa Wschodniego, z organami UE, w tym z Komitetem Regionów, a także udział w różnych europejskich projektach i inicjatywach regionalnych; oraz
- c) współpracy między innymi z Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, Europejskim Stowarzyszeniem Agencji Rozwoju Regionalnego (EURADA) i Europejską Siecią Obserwacyjną Planowania Przestrzennego (ESPON).

ARTYKUŁ 110

1. Strony zapewniają wzmożoną i lepszą koordynację i współpracę między krajami i regionami w ramach strategii UE na rzecz regionu Dunaju, koncentrując się między innymi na poprawie połączeń transportowych i energetycznych, środowisku, rozwoju gospodarczym i społecznym oraz bezpieczeństwie, co przyczyni się do zapewnienia szybszego transportu drogowego i kolejowego, tańszej i bezpieczniejszej energii, lepszego stanu środowiska i czystszych wód, zachowanej bioróżnorodności i skuteczniejszej transgranicznej ochrony przeciwpowodziowej.
2. Strony zwiększają współpracę transgraniczną mającą na celu przywrócenie żeglugi na rzece Prut, która pozwoli zapobiegać powodziom w jej dorzeczu, a także poprawić jakość wód i nawodnienie pól oraz zintensyfikować działalność gospodarczą, wspierać turystykę i działania kulturalne, a także przyczynić się do budowania zdolności.

ARTYKUŁ 111

Strony ułatwiają przemieszczanie się obywateli UE i Republiki Mołdawii, którzy są zmuszeni często przekraczać granicę, a przemieszczają się na krótkich dystansach.

ARTYKUŁ 112

Kwestie ujęte w niniejszym rozdziale będą omawiane w ramach regularnego dialogu.

ROZDZIAŁ 21

ZDROWIE PUBLICZNE

ARTYKUŁ 113

Strony zgodnie postanawiają rozwijać współpracę w dziedzinie zdrowia publicznego w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa w zakresie zdrowia publicznego i ochrony zdrowia ludzkiego, co stanowi niezbędny warunek zrównoważonego rozwoju i wzrostu gospodarczego.

ARTYKUŁ 114

Współpraca obejmuje w szczególności następujące obszary:

- a) wzmocnienie systemu zdrowia publicznego Republiki Mołdawii, zwłaszcza poprzez wdrożenie reformy sektora zdrowia, zapewnienie wysokiej jakości opieki podstawowej oraz poprawę zarządzania zdrowiem i finansowania opieki zdrowotnej;
- b) nadzór epidemiologiczny i kontrolę chorób zaraźliwych, takich jak HIV/AIDS, wirusowe zapalenie wątroby i gruźlica, a także podwyższoną gotowość na zagrożenia dla zdrowia publicznego i sytuacje nadzwyczajne;
- c) zapobieganie chorobom niezaraźliwym i ich kontrolę, przede wszystkim poprzez wymianę informacji i dobrych praktyk, promowanie zdrowego trybu życia i uwzględnienie najważniejszych uwarunkowań zdrowotnych, takich jak sposób odżywiania, uzależnienie od alkoholu, środków odurzających czy tytoniu;
- d) jakość i bezpieczeństwo substancji pochodzenia ludzkiego;

- e) informacje i wiedzę o zdrowiu; oraz
- f) pełne i terminowe wykonanie międzynarodowych umów w dziedzinie zdrowia, w szczególności Międzynarodowych przepisów zdrowotnych oraz ramowej konwencji antytytoniowej Światowej Organizacji Zdrowia z 2003 r.

ARTYKUŁ 115

Współpraca umożliwia:

- a) stopniowe włączanie Republiki Mołdawii do sieci UE dotyczących zdrowia; oraz
- b) stopniowe zacieśnianie wzajemnych relacji między Republiką Mołdawii a Europejskim Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób.

ARTYKUŁ 116

Republika Mołdawii dokonuje zbliżenia swojego prawodawstwa do aktów UE i instrumentów międzynarodowych, o których mowa w załączniku XIII do niniejszego Układu, zgodnie z postanowieniami zawartymi w tym załączniku.

ROZDZIAŁ 22

OCHRONA LUDNOŚCI

ARTYKUŁ 117

Strony rozwijają i wzmacniają współpracę w zakresie katastrof naturalnych i katastrof spowodowanych przez człowieka. Współpraca prowadzona jest z uwzględnieniem interesów Stron na zasadach równości i wzajemnej korzyści, przy poszanowaniu wzajemnych zależności między Stronami w dziedzinie ochrony ludności oraz wielostronnych działań w tym obszarze.

ARTYKUŁ 118

Celem współpracy jest poprawa zapobiegania katastrofom naturalnym i katastrofom spowodowanym przez człowieka, a także gotowości i reakcji na nie.

ARTYKUŁ 119

Strony w szczególności wymieniają informacje i wiedzę specjalistyczną oraz realizują wspólne działania na poziomie krajowym, regionalnym i międzynarodowym. Współpraca obejmuje wdrażanie określonych umów i porozumień administracyjnych w tej dziedzinie, zawartych między Stronami zgodnie z odpowiednimi uprawnieniami i kompetencjami UE i jej państw członkowskich oraz zgodnie z procedurami prawnymi Stron.

ARTYKUŁ 120

Współpraca obejmuje między innymi następujące cele:

- a) ułatwienie wzajemnej pomocy w sytuacjach wyjątkowych;
- b) całodobową wymianę wczesnych ostrzeżeń i zaktualizowanych informacji dotyczących sytuacji wyjątkowych o dużej skali dotyczących UE lub Republikę Mołdawii, w tym prośby o pomoc i oferty pomocy;
- c) ocenę wpływu katastrof na środowisko;
- d) zapraszanie ekspertów na specjalistyczne warsztaty techniczne i sympozja poświęcone kwestiom ochrony ludności;
- e) zapraszanie w konkretnych przypadkach obserwatorów na specjalne ćwiczenia i szkolenia organizowane przez UE lub Republikę Mołdawii; oraz
- f) wzmacnianie współpracy w zakresie jak najskuteczniejszego wykorzystania dostępnych zdolności w zakresie ochrony ludności.

ARTYKUŁ 121

Kwestie ujęte w niniejszym rozdziale będą omawiane w ramach regularnego dialogu.

ROZDZIAŁ 23

WSPÓŁPRACA W ZAKRESIE KSZTAŁCENIA, SZKOLENIA, WIELOJĘZYCZNOŚCI, MŁODZIEŻY I SPORTU

ARTYKUŁ 122

Strony współpracują w celu promowania uczenia się przez całe życie i wspierają współpracę i przejrzystość na wszystkich poziomach kształcenia i szkolenia ze szczególnym uwzględnieniem szkolnictwa wyższego.

ARTYKUŁ 123

Współpraca koncentruje się między innymi na następujących obszarach:

- a) propagowaniu uczenia się przez całe życie, które jest istotne dla wzrostu i zatrudnienia i umożliwia obywatelom pełny udział w życiu społecznym;
- b) modernizacji systemów kształcenia i szkolenia, poprawie jakości, przydatności i dostępu;
- c) wspieraniu zbieżności szkolnictwa wyższego, na podstawie procesu bolońskiego i planu modernizacji europejskich systemów szkolnictwa wyższego UE;
- d) wzmocnieniu międzynarodowej współpracy akademickiej oraz uczestnictwa w unijnych programach współpracy oraz zwiększeniu mobilności studentów i nauczycieli;

- e) ustanowieniu krajowych ram kwalifikacji w celu poprawy przejrzystości i uznawania kwalifikacji i kompetencji; oraz
- f) wspierania celów określonych w procesie kopenhaskim w zakresie zwiększonej współpracy europejskiej w dziedzinie kształcenia zawodowego i szkolenia.

ARTYKUŁ 124

Strony wspierają współpracę i kontakty w obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, takich jak różnorodność językowa i uczenie się języków obcych przez całe życie, poprzez wymianę informacji i najlepszych praktyk.

ARTYKUŁ 125

Strony zgodnie postanawiają współpracować w dziedzinie młodzieży, aby:

- a) wzmocnić współpracę i kontakty w obszarze polityki dotyczącej młodzieży i kształcenia pozaformalnego dla młodzieży i młodych pracowników;

- b) ułatwić aktywny udział wszystkich młodych ludzi w społeczeństwie;
- c) wspierać mobilność młodzieży i młodych pracowników, gdyż przyczynia się ona do wspierania dialogu międzykulturowego i zdobywania wiedzy, umiejętności i kompetencji poza systemami kształcenia formalnego, w tym poprzez wolontariat; oraz
- d) propagować współpracę między organizacjami zrzeszającymi młodzież w celu wspierania społeczeństwa obywatelskiego.

ARTYKUŁ 126

Strony promują współpracę w obszarze sportu i aktywności fizycznej poprzez wymianę informacji i dobrych praktyk, aby propagować zdrowy tryb życia, społeczne i edukacyjne walory sportu oraz dobre zarządzanie sportem w społeczeństwie, zarówno w UE, jak i w Republice Mołdawii.

ROZDZIAŁ 24

WSPÓŁPRACA W OBSZARZE BADAŃ, ROZWOJU TECHNOLOGICZNEGO I DEMONSTRACJI

ARTYKUŁ 127

Strony promują współpracę we wszystkich obszarach cywilnych badań naukowych oraz rozwoju technologicznego i demonstracji na zasadach wzajemnej korzyści oraz przy zapewnieniu odpowiedniej i skutecznej ochrony praw własności intelektualnej.

ARTYKUŁ 128

Współpraca w zakresie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji obejmuje:

- a) dialog polityczny i wymianę informacji z zakresu nauki i technologii;
- b) ułatwianie należytego dostępu do odpowiednich programów Stron;
- c) zwiększanie zdolności badawczych i udziału jednostek badawczych z Republiki Mołdawii w ramowych programach badań UE;
- d) wspieranie wspólnych projektów badawczych we wszystkich obszarach badań, rozwoju technologicznego i demonstracji;
- e) działania szkoleniowe i programy mobilności dla naukowców, badaczy i innych pracowników badawczych zaangażowanych w badania, rozwój technologiczny i demonstracje po obu stronach;

- f) ułatwienie, w ramach mającego zastosowanie prawodawstwa, swobodnego przepływu badaczy uczestniczących w działaniach objętych niniejszym Układem oraz transgranicznego przemieszczania towarów przeznaczonych do stosowania w ramach tych działań; oraz
- g) inne formy współpracy w ramach badań, rozwoju technologicznego i demonstracji (w tym poprzez strategie i inicjatywy regionalne) na podstawie wspólnego porozumienia Stron.

ARTYKUŁ 129

W ramach współpracy w ramach badań, rozwoju technologicznego i demonstracji należy szukać synergii z działaniami finansowanymi przez Centrum Nauki i Techniki (STCU) oraz innymi działaniami realizowanymi w ramach współpracy finansowej między UE a Republiką Mołdawii.

ROZDZIAŁ 25

WSPÓŁPRACA W OBSZARZE KULTURY, POLITYKI AUDIOWIZUALNEJ I MEDIÓW

ARTYKUŁ 130

Strony będą promowały współpracę kulturalną zgodnie z zasadami zawartymi w Konwencji w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO) z 2005 r. Strony będą dążyć do regularnego dialogu politycznego w obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, w tym do rozwoju sektora kultury w UE i Republice Mołdawii. Współpraca między Stronami sprzyjać będzie dialogowi międzykulturowemu, między innymi dzięki zaangażowaniu w nim sektora kultury i społeczeństwa obywatelskiego w UE i w Republice Mołdawii.

ARTYKUŁ 131

1. Strony prowadzą regularny dialog i współpracę w celu promowania przemysłu audiowizualnego w Europie oraz wspierają koprodukcję w obszarach kinematografii i telewizji.
2. Współpraca mogłaby obejmować między innymi kwestię szkolenia dziennikarzy i innych przedstawicieli mediów, a także wsparcia dla mediów, tak aby zwiększyć ich niezależność, profesjonalizm i powiązania z mediami w UE zgodnie z europejskimi standardami, w tym standardami Rady Europy oraz Konwencji UNESCO w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego z 2005 r.

ARTYKUŁ 132

Współpraca Stron koncentruje się na następujących obszarach:

- a) współpracy kulturalnej i wymianie kulturalnej, a także mobilności sztuki i artystów;
- b) dialogu międzykulturowym;
- c) dialogu politycznym na temat polityki kulturalnej i audiowizualnej;
- d) współpracy na forach międzynarodowych takich jak UNESCO i Rada Europy, między innymi w celu rozwijania różnorodności kulturowej oraz zachowania i podkreślenia wartości dziedzictwa kulturowego i historycznego oraz
- e) współpracy w dziedzinie mediów.

ARTYKUŁ 133

Republika Mołdawii dokonuje zbliżenia swojego prawodawstwa do aktów UE i instrumentów międzynarodowych, o których mowa w załączniku XIV do niniejszego Układu, zgodnie z postanowieniami zawartymi w tym załączniku.

ROZDZIAŁ 26

WSPÓŁPRACA SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

ARTYKUŁ 134

Strony nawiązują dialog na temat współpracy społeczeństwa obywatelskiego, którego cele są następujące:

- a) intensyfikacja kontaktów oraz wymiany informacji i doświadczeń między wszystkimi sektorami społeczeństwa obywatelskiego w UE i w Republice Mołdawii;

- b) zapewnienie szerszej wiedzy na temat Republiki Mołdawii i lepszego jej zrozumienia, w tym jej historii i kultury, w UE, a zwłaszcza wśród organizacji społeczeństwa obywatelskiego znajdujących się w państwach członkowskich, co pozwoli na lepszą świadomość szans i wyzwań w ramach przyszłych stosunków; oraz

- c) wzajemne zapewnienie szerszej wiedzy na temat UE i lepszego jej zrozumienia w Republice Mołdawii, a w szczególności wśród organizacji społeczeństwa obywatelskiego Republiki Mołdawii, gdzie nacisk kładzie się między innymi na wartości, na których UE jest oparta, jej polityki i jej funkcjonowanie.

ARTYKUŁ 135

Strony promują dialog i współpracę podmiotów społeczeństwa obywatelskiego z obu stron jako integralną część stosunków między UE a Republiką Mołdawią. Cele takiego dialogu i takiej współpracy są następujące:

- a) zapewnienie udziału społeczeństwa obywatelskiego w stosunkach między UE a Republiką Mołdawią, zwłaszcza w wykonywaniu niniejszego Układu;
- b) zwiększenie udziału społeczeństwa obywatelskiego w publicznym procesie podejmowania decyzji, szczególnie poprzez ustanowienie otwartego, przejrzystego i regularnego dialogu między instytucjami publicznymi a stowarzyszeniami przedstawicielskimi i społeczeństwem obywatelskim;
- c) ułatwienie procesu budowania instytucji i konsolidacji organizacji społeczeństwa obywatelskiego na różne sposoby, w tym poprzez rzecznictwo, tworzenie nieformalnych i formalnych sieci, wzajemne wizyty i warsztaty, zwłaszcza w celu poprawy otoczenia prawnego dla funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego; oraz

- d) umożliwienie przedstawicielom społeczeństwa obywatelskiego z każdej strony zaznajomienia się z procesami konsultacji i dialogu między partnerami obywatelskimi i społecznymi z drugiej strony, w szczególności w celu włączenia społeczeństwa obywatelskiego w publiczny proces podejmowania decyzji w Republice Mołdawii.

ARTYKUŁ 136

Kwestie ujęte w niniejszym rozdziale będą omawiane w ramach regularnego dialogu.

ROZDZIAŁ 27

WSPÓŁPRACA W ZAKRESIE OCHRONY I PROMOWANIA PRAW DZIECKA

ARTYKUŁ 137

Strony zgodnie postanawiają współpracować w zapewnianiu promowania praw dziecka zgodnie z przepisami i standardami międzynarodowymi, a w szczególności zgodnie z Konwencją ONZ o prawach dziecka z 1989 r., uwzględniając cele priorytetowe dostosowane do warunków panujących w Republice Mołdawii, zwłaszcza w odniesieniu do grup szczególnie wrażliwych.

ARTYKUŁ 138

Współpraca obejmuje w szczególności:

- a) zapobieganie wszelkim formom wykorzystywania (w tym pracy dzieci), znęcania się, zaniedbania i przemocy wobec dzieci oraz ich zwalczanie, w tym poprzez stworzenie i wzmocnienie ram prawnych i instytucjonalnych, a także poprzez kampanie uświadamiające w tej kwestii;
- b) poprawę systemu wyszukiwania dzieci w szczególnie trudnej sytuacji i udzielania im pomocy, w tym poprzez większy udział dzieci w procesach podejmowania decyzji oraz wdrożenie skutecznych mechanizmów reagowania na indywidualne skargi składane przez dzieci;
- c) wymianę informacji i najlepszych praktyk w zakresie ograniczania ubóstwa wśród dzieci, w tym środków koncentrujących politykę społeczną na dobrobycie dzieci oraz promujących i ułatwiających dostęp dzieci do edukacji;

- d) wdrożenie środków mających na celu promowanie praw dzieci w rodzinie i instytucjach opieki, a także zwiększenie możliwości rodziców i opiekunów w celu zapewnienia rozwoju dziecka; oraz
- e) przystąpienie do odpowiednich aktów międzynarodowych, w tym aktów opracowanych przez Organizację Narodów Zjednoczonych, Radę Europy i Haską Konferencję Prawa Prywatnego Międzynarodowego, ich ratyfikację oraz wykonanie w celu promowania i ochrony praw dziecka zgodnie z najwyższymi standardami w tej dziedzinie.

ARTYKUŁ 139

Kwestie ujęte w niniejszym rozdziale będą omawiane w ramach regularnego dialogu.

ROZDZIAŁ 28

UCZESTNICTWO W PROGRAMACH UNII I W DZIAŁANIACH JEJ AGENCJI

ARTYKUŁ 140

Republika Mołdawii ma prawo uczestniczyć w działaniach wszystkich agencji Unii, w przypadku których odpowiednie przepisy ustanawiające daną agencję dopuszczają uczestnictwo Republiki Mołdawii. Republika Mołdawii zawiera z UE osobne umowy umożliwiające jej uczestnictwo w działaniach poszczególnych agencji i określające wysokość jej wkładu finansowego.

ARTYKUŁ 141

Republika Mołdawii ma prawo uczestniczyć we wszelkich obecnych i przyszłych programach Unii, w przypadku których odpowiednie przepisy ustanawiające te programy dopuszczają uczestnictwo Republiki Mołdawii. Udział Republiki Mołdawii w programach Unii musi być zgodny z postanowieniami określonymi w Protokole I do niniejszego Układu w sprawie umowy ramowej między Unią Europejską a Republiką Mołdawii dotyczącej ogólnych zasad uczestnictwa Republiki Mołdawii w programach unijnych.

ARTYKUŁ 142

Strony będą prowadzić regularny dialog na temat uczestnictwa Republiki Mołdawii w programach Unii i działaniach jej agencji. W szczególności UE informuje Republikę Mołdawii o ewentualnym ustanowieniu nowych agencji i programów Unii, a także o zmianach w kwestii uczestnictwa w programach Unii i działaniach jej agencji, o których mowa w art. 140 i 141 niniejszego Układu.

TYTUŁ V

HANDEL I ZAGADNIENIA ZWIĄZANE Z HANDLEM

ROZDZIAŁ 1

TRAKTOWANIE NARODOWE I DOSTĘP TOWARÓW DO RYNKU

SEKCJA 1

POSTANOWIENIA WSPÓLNE

ARTYKUŁ 143

Cel

Strony stopniowo ustanawiają strefę wolnego handlu w okresie przejściowym trwającym maksymalnie dziesięć lat od wejścia w życie niniejszego Układu zgodnie z postanowieniami niniejszego Układu oraz zgodnie z art. XXIV Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu 1994 („GATT 1994”).

ARTYKUŁ 144

Zakres stosowania

1. Postanowienia niniejszego rozdziału mają zastosowanie do handlu towarami¹ między Stronami.
2. Do celów niniejszego rozdziału „pochodzące” oznacza kwalifikujące się zgodnie z regułami pochodzenia określonymi w protokole II do niniejszego Układu.

---

¹ Do celów niniejszej Umowy „towary” oznaczają produkty w rozumieniu GATT 1994, o ile w niniejszym Układzie nie postanowiono inaczej.

SEKCJA 2

ZNIESIENIE NALEŻNOŚCI CELNYCH, OPŁAT I INNYCH NALEŻNOŚCI

ARTYKUŁ 145

Definicja należności celnych

Do celów niniejszego rozdziału „należności celne” obejmują każde cło lub wszelkiego rodzaju należności nałożone na przywóz lub wywóz towarów lub z nimi związane, w tym wszelkiego rodzaju podatki wyrównawcze lub należności dodatkowe nałożone na taki przywóz lub wywóz lub z nimi związane. „Należność celna” nie obejmuje:

- a) należności równoważnych podatkom wewnętrznym, nałożonych zgodnie z art. 152 niniejszego Układu;

- b) ceł nałożonych zgodnie z rozdziałem 2 (Środki ochrony handlu) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu; ani
- c) opłat i innych należności nałożonych zgodnie z art. 151 niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 146

Klasyfikacja towarów

Klasyfikacja towarów będących przedmiotem handlu między Stronami określona jest zgodnie ze zharmonizowanym systemem oznaczania i kodowania towarów z 1983 r. („HS”) w nomenklaturze taryfowej opartej na HS z 2007 r. Republiki Mołdawii oraz nomenklaturze taryfowej opartej na HS z 2012 r. Unii, a także późniejszych zmianach tych nomenklatur lub „HS”.

ARTYKUŁ 147

Zniesienie należności celnych przywozowych

1. Każda ze Stron obniża lub znosi należności celne na towary pochodzące z terytorium drugiej Strony zgodnie z załącznikiem XV do niniejszego Układu.
2. Dla każdego towaru podstawowa stawka należności celnych, do której mają być stosowane kolejne obniżki i zniesienia zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, jest wskazana w załączniku XV do niniejszego Układu.
3. Jeżeli w jakimkolwiek momencie po dniu wejścia w życie niniejszego Układu Strona obniży swoją stawkę należności celnej stosowaną względem kraju najbardziej uprzywilejowanego („KNU”), stawka ta stosowana jest wyłącznie jako stawka podstawowa, o ile, i tak długo, jak jest ona niższa od stawki obliczonej zgodnie z załącznikiem XV do niniejszego Układu.

4. Po wejściu w życie niniejszego Układu Strony mogą zgodnie postanowić, że rozważą przyspieszenie znoszenia należności celnych we wzajemnym handlu oraz rozszerzenie zakresu takiego znoszenia. Decyzja Komitetu Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, w sprawie przyspieszenia lub zniesienia należności celnych na dany towar zastępuje każdą stawkę celną lub kategorię znoszenia ceł określoną dla tego towaru zgodnie z załącznikiem XV do niniejszego Układu.

5. W ciągu trzeciego roku po wejściu w życie niniejszego Układu Strony dokonują oceny sytuacji, biorąc pod uwagę strukturę handlu produktami rolnymi między Stronami, szczególną wrażliwość tych produktów i rozwój polityki rolnej obu Stron.

6. Na forum Komitetu Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu Strony analizują, na zasadzie wzajemności, możliwości przyznania sobie wzajemnie dalszych ustępstw w celu poprawy liberalizacji handlu produktami rolnymi, zwłaszcza tymi, które są objęte kontyngentami taryfowymi.

ARTYKUŁ 148

Mechanizm przeciwdziałający obchodzeniu ceł na produkty rolne i przetworzone produkty rolne

1. Produkty wymienione w załączniku XV-C do niniejszego Układu podlegają mechanizmowi przeciwdziałającemu obchodzeniu ceł. Średnią roczną wielkość przywozu z Republiki Mołdawii do Unii dla każdej kategorii tych produktów przedstawiono w załączniku XV-C do niniejszego Układu.
2. Kiedy wielkość przywozu w jednej lub kilku kategoriach produktów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, osiągnie 70 % wielkości określonej w załączniku XV-C w dowolnym roku rozpoczynającym się w dniu 1 stycznia, Unia powiadamia Republikę Mołdawii o wielkości przywozu odnośnych produktów. Po takim powiadomieniu i w ciągu 14 dni kalendarzowych od dnia, w którym wielkość przywozu w jednej lub kilku kategoriach produktów, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, osiągnie 80 % wielkości określonej w załączniku XV-C do niniejszego Układu, Republika Mołdawii przekazuje Unii należyte uzasadnienie zwiększenia przywozu. W przypadku gdy taki przywóz osiągnie 100 % wielkości określonej w załączniku XV-C do niniejszego Układu, a Republika Mołdawii nie poda należytego uzasadnienia, Unia może tymczasowo zawiesić preferencyjne traktowanie odnośnych produktów.

Zawieszenie stosuje się przez okres sześciu miesięcy i staje się skuteczne z dniem opublikowania decyzji o zawieszeniu preferencyjnego traktowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

3. Wszystkie tymczasowe zawieszenia przyjęte zgodnie z ust. 2 są niezwłocznie zgłaszane przez Unię Republice Mołdawii.

4. Tymczasowe zawieszenie może zostać zniesione przez Unię przed upływem sześciu miesięcy od daty jego wejścia w życie, jeżeli Republika Mołdawii przedstawi na forum Komitetu Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, dowody potwierdzające, że wielkość przywozu produktów w odnośnej kategorii przekraczająca wielkość, o której mowa w załączniku XV-C do niniejszego Układu, wynika ze zmiany poziomu produkcji i zdolności wywozowej Republiki Mołdawii w przypadku odnośnych produktów.

5. Załącznik XV-C do niniejszego Układu, podobnie jak wspomniane wielkości, mogą zostać zmienione za wzajemną zgodą Unii i Republiki Mołdawii w ramach Komitetu Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, na wniosek Republiki Mołdawii, aby odzwierciedlić zmiany w poziomie produkcji i zdolności wywozowej Republiki Mołdawii w przypadku odnośnych produktów.

ARTYKUŁ 149

Klauzula zawieszająca

Żadna ze Stron nie może podnosić jakichkolwiek istniejących należności celnych ani przyjmować jakichkolwiek nowych należności celnych w stosunku do towarów pochodzących z terytorium drugiej Strony. Nie uniemożliwia to którejkolwiek ze Stron:

- a) podniesienia należności celnej do poziomu określonego w załączniku XV w następstwie jej jednostronnego obniżenia; lub
- b) utrzymania bądź podniesienia należności celnej do wysokości zatwierdzonej przez Organ Rozstrzygania Sporów WTO.

ARTYKUŁ 150

Należności celne wywozowe

Żadna ze Stron nie przyjmuje ani nie utrzymuje w odniesieniu do wywozu towarów na terytorium drugiej Strony ani w związku z tym wywozem jakichkolwiek ceł ani podatków innych niż należności wewnętrzne stosowane zgodnie z art. 152 niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 151

Opłaty i inne należności

Każda ze Stron zapewnia, zgodnie z art. VIII GATT 1994 i jego uwagami interpretacyjnymi, aby wszystkie opłaty i należności jakiegokolwiek rodzaju inne niż należności celne lub inne środki, o których mowa w art. 147 niniejszego Układu, nałożone na przywóz lub wywóz bądź z nimi związane były ograniczone kwotowo do przybliżonych kosztów wyświadczonych usług oraz nie stanowiły pośredniej ochrony towarów krajowych ani opodatkowania przywozu lub wywozu do celów fiskalnych.

SEKCJA 3

ŚRODKI POZATARYFOWE

ARTYKUŁ 152

Traktowanie narodowe

Każda ze Stron przyznaje traktowanie narodowe towarom drugiej Strony zgodnie z art. III GATT 1994, łącznie z uwagami interpretacyjnymi do niego. W tym celu art. III GATT 1994 i uwagi interpretacyjne do niego zostają włączone do niniejszego Układu i stanowią jego integralną część.

ARTYKUŁ 153

Ograniczenia w przywozie i wywozie

Żadna ze Stron nie przyjmuje ani nie utrzymuje zakazów ani ograniczeń względem przywozu jakichkolwiek towarów drugiej Strony ani wywozu lub sprzedaży eksportowej jakichkolwiek towarów z przeznaczeniem na terytorium drugiej Strony, chyba że postanowienia niniejszego Układu stanowią inaczej lub odbywa się to zgodnie z art. XI GATT 1994 i uwagami interpretacyjnymi do niego. W tym celu art. XI GATT 1994 i uwagi interpretacyjne do niego zostają włączone do niniejszego Układu i stanowią jego integralną część.

SEKCJA 4

POSTANOWIENIA SZCZEGÓŁOWE DOTYCZĄCE TOWARÓW

ARTYKUŁ 154

Wyjątki ogólne

1. Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie może być interpretowane w sposób uniemożliwiający przyjęcie lub egzekwowanie przez którąkolwiek ze Stron środków zgodnych z art. XX i XXI GATT 1994 oraz wszelkich odpowiednich uwag interpretacyjnych do tych artykułów na mocy GATT 1994, które zostają niniejszym włączone do niniejszego Układu i stanowią jego integralną część.

2. Strony przyjmują do wiadomości, że przed podjęciem jakichkolwiek środków, które wymagają uzasadnienia na mocy art. XX lit. i) i j) GATT 1994, Strona zamierzająca podjąć takie środki przedstawia drugiej Stronie wszystkie odpowiednie informacje w celu znalezienia rozwiązania możliwego do przyjęcia przez Strony. Jeżeli w ciągu 30 dni od przekazania takich informacji nie zostanie osiągnięte porozumienie, Strona może zastosować środki na mocy niniejszego ustępu względem danego towaru. W przypadku gdy wyjątkowe i krytyczne okoliczności wymagają natychmiastowego działania i uniemożliwiają wcześniejsze dostarczenie informacji lub przeprowadzenie badań, Strona zamierzająca podjąć środki może zastosować bezzwłocznie środki zabezpieczające niezbędne do zaradzenia sytuacji i informuje o tym niezwłocznie drugą Stronę.

SEKCJA 5

WSPÓLPRACA ADMINISTRACYJNA I KOORDYNACJA Z INNYMI PAŃSTWAMI

ARTYKUŁ 155

Szczególne postanowienia dotyczące współpracy administracyjnej

1. Strony zgodnie postanawiają, że współpraca i pomoc administracyjna są niezbędne do wdrażania i kontroli traktowania preferencyjnego przyznanego na mocy niniejszego rozdziału i podkreślają swoje zobowiązanie do zwalczania nieprawidłowości i nadużyć finansowych w sprawach celnych i związanych z cłami.
2. W przypadku gdy Strona stwierdza, na podstawie obiektywnych informacji, brak współpracy lub pomocy administracyjnej drugiej Strony bądź nieprawidłowości lub nadużycia finansowe w sprawach, o których mowa w niniejszym rozdziale, Strona ta może tymczasowo zawiesić odpowiednie traktowanie preferencyjne danego produktu lub danych produktów zgodnie z niniejszym artykułem, a w szczególności zgodnie z procedurą określoną w ust. 5.

3. Do celów niniejszego artykułu brak współpracy lub pomocy administracyjnej oznacza między innymi:

- a) powtarzające się przypadki niedopełnienia obowiązku weryfikacji statusu pochodzenia danego produktu lub danych produktów;
- b) powtarzające się przypadki odmowy lub nieuzasadnionego opóźnienia w przeprowadzaniu późniejszych weryfikacji dowodów pochodzenia bądź przekazywaniu ich wyników;
- c) powtarzające się przypadki odmowy lub nieuzasadnionego opóźnienia w wydawaniu zezwolenia na przeprowadzenie misji służących weryfikacji autentyczności dokumentów lub prawidłowości informacji mających znaczenie dla przyznania danego traktowania preferencyjnego.

4. Do celów niniejszego artykułu ustalenie istnienia nieprawidłowości lub nadużyć finansowych może mieć miejsce między innymi w przypadku, gdy nastąpił gwałtowny, nie w pełni uzasadniony, wzrost wielkości przywozu towarów, przekraczający tradycyjny poziom produkcji i zdolność wywozową drugiej Strony, związany z posiadaniem obiektywnych informacji dotyczących nieprawidłowości lub nadużyć finansowych.

5. Warunki wprowadzenia tymczasowego zawieszenia są następujące:
- a) Strona, która stwierdziła, na podstawie obiektywnych informacji, brak współpracy lub pomocy administracyjnej drugiej Strony bądź nieprawidłowości lub nadużycia finansowe, bez zbędnej zwłoki powiadamia o tym Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, przekazując jednocześnie obiektywne informacje, oraz rozpoczyna konsultacje w ramach tego Komitetu w oparciu o wszelkie stosowne informacje i obiektywne ustalenia celem znalezienia rozwiązania możliwego do przyjęcia dla obu Stron;
  - b) w przypadku gdy Strony rozpoczęły konsultacje w ramach wspomnianego Komitetu i nie uzgodniły możliwego do przyjęcia rozwiązania w ciągu trzech miesięcy od dnia powiadomienia, zainteresowana Strona może tymczasowo zawiesić zastosowane traktowanie preferencyjne danego produktu lub danych produktów. O takim tymczasowym zawieszeniu bez zbędnej zwłoki powiadamia się Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu;

c) tymczasowe zawieszenie przewidziane w niniejszym artykule ogranicza się do środków niezbędnych do ochrony interesów finansowych zainteresowanej Strony. Nie może ono przekraczać okresu sześciu miesięcy, który może zostać odnowiony, jeżeli do dnia jego wygaśnięcia nie wystąpiły żadne zmiany w odniesieniu do warunków, które doprowadziły do pierwotnego zawieszenia. Stanowią one przedmiot okresowych konsultacji w ramach Komitetu Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, w szczególności w celu zniesienia tych tymczasowych zawiesznień bezzwłocznie po ustaniu warunków, które przyczyniły się do ich zastosowania.

6. Każda ze Stron publikuje wszystkie zawiadomienia dla importerów dotyczące wszelkich powiadomień, o których mowa w ust. 5 lit. a), wszelkich decyzji, o których mowa w ust. 5 lit. b), i wszelkich przypadków rozszerzenia bądź zniesienia, o których mowa w ust. 5 lit. c), zgodnie ze swoimi procedurami wewnętrznymi.

ARTYKUŁ 156

Postępowanie w przypadku błędów administracyjnych

W przypadku popełnienia przez właściwe organy błędu we właściwym zarządzaniu systemem preferencyjnym dotyczącym wywozu, a zwłaszcza w stosowaniu postanowień protokołu II do niniejszego Układu dotyczącego definicji pojęcia „produkty pochodzące” i metod współpracy administracyjnej, w przypadku gdy błąd ten wywiera skutki w zakresie cel przywozowych, Strona, której dotyczą takie skutki, może zwrócić się do Komitetu Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, o zbadanie możliwości podjęcia wszelkich możliwych środków w celu rozwiązania takiego problemu.

ARTYKUŁ 157

Umowy z innymi państwami

1. Niniejszy Układ nie wyklucza utrzymywania lub ustanawiania unii celnych, innych stref wolnego handlu lub dokonywania uzgodnień dotyczących ruchu granicznego, o ile ich skutkiem nie jest sprzeczność z uzgodnieniami dotyczącymi handlu przewidzianymi w niniejszym Układzie.
2. W ramach Komitetu Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, Strony prowadzą konsultacje dotyczące umów ustanawiających unie celne, inne strefy wolnego handlu lub uzgodnień w zakresie ruchu granicznego, a w razie potrzeby również innych istotnych kwestii związanych z ich polityką handlową wobec państw trzecich. Konsultacje takie prowadzone są w szczególności w przypadku przystąpienia do UE państwa trzeciego, aby zapewnić uwzględnienie wspólnych interesów Unii i Republiki Mołdawii, określonych w niniejszym Układzie.

ROZDZIAŁ 2

ŚRODKI OCHRONY HANDLU

SEKCJA 1

OGÓLNE ŚRODKI OCHRONNE

ARTYKUŁ 158

Postanowienia ogólne

1. Strony potwierdzają swoje prawa i obowiązki wynikające z art. XIX GATT 1994 oraz Porozumienia w sprawie środków ochronnych zawartego w załączniku 1A do Porozumienia ustanawiającego Światową Organizację Handlu („Porozumienia WTO”) („Porozumienie w sprawie środków ochronnych”) i art. 5 Porozumienia w sprawie rolnictwa, zawartego w załączniku 1A do Porozumienia WTO („Porozumienie w sprawie rolnictwa”).

2. Reguły preferencyjnego pochodzenia ustanowione na mocy rozdziału 1 (Traktowanie narodowe i dostęp towarów do rynku) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu nie mają zastosowania do niniejszej sekcji.
3. Postanowienia niniejszej sekcji nie podlegają rozdziałowi 14 (Rozstrzyganie sporów) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 159

Przejrzystość

1. Strona wszczynająca dochodzenie w sprawie środków ochronnych powiadamia o tym fakcie drugą Stronę, jeżeli druga Strona ma istotny interes gospodarczy.

2. Niezależnie od art. 158 niniejszego Układu, Strona wszczynająca dochodzenie w sprawie środków ochronnych i zamierzająca wprowadzić środki ochronne niezwłocznie przedkłada na wniosek drugiej Strony pisemne powiadomienie *ad hoc* dotyczące wszystkich ważnych informacji prowadzących do wszczęcia dochodzenia w sprawie środków ochronnych oraz nałożenia takich środków, w tym, w stosownych przypadkach, informacji na temat wszczęcia dochodzenia w sprawie środków ochronnych, na temat tymczasowych ustaleń oraz ustaleń końcowych wynikających z dochodzenia, jak również oferuje drugiej Stronie możliwość przeprowadzenia konsultacji.

3. Do celów niniejszego artykułu uważa się, że Strona ma istotny interes gospodarczy, jeżeli należy do pięciu największych dostawców produktu będącego przedmiotem przywozu w okresie ostatnich trzech lat, pod względem wielkości albo wartości w ujęciu bezwzględnym.

ARTYKUŁ 160

Zastosowanie środków

1. Nakładając środki ochronne, Strony starają się to czynić w sposób w najmniejszym stopniu wpływający na dwustronną wymianę handlową.
2. Do celów ust. 1, jeżeli jedna Strona uzna wymogi prawne związane z nałożeniem ostatecznych środków ochronnych za spełnione i zamierza wprowadzić takie środki, powiadamia drugą Stronę i umożliwia przeprowadzenie dwustronnych konsultacji. Jeżeli nie znaleziono satysfakcjonującego rozwiązania w ciągu 30 dni od dnia powiadomienia, Strona dokonująca przywozu może podjąć odpowiednie środki w celu rozwiązania problemu.

SEKCJA 2

ŚRODKI ANTYDUMPINGOWE I WYRÓWNAWCZE

ARTYKUŁ 161

Postanowienia ogólne

1. Strony potwierdzają swoje prawa i obowiązki na mocy art. VI GATT 1994, Porozumienia w sprawie stosowania art. VI GATT 1994, zawartego w załączniku 1A do Porozumienia WTO („Porozumienie antydumpingowe”), oraz Porozumienia w sprawie subsydiów i środków wyrównawczych, zawartego w załączniku 1A do Porozumienia WTO („Porozumienie w sprawie subsydiów i środków wyrównawczych”).
2. Reguły preferencyjnego pochodzenia ustanowione na mocy rozdziału 1 (Traktowanie narodowe i dostęp towarów do rynku) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu nie mają zastosowania do niniejszej sekcji.

3. Postanowienia niniejszej sekcji nie podlegają rozdziałowi 14 (Rozstrzygnięcie sporów) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 162

Przejrzystość

1. Strony uzgadniają, że środki antydumpingowe i wyrównawcze powinny być stosowane w pełnej zgodności z wymogami zawartymi odpowiednio w Porozumieniu antydumpingowym oraz w Porozumieniu w sprawie subsydiów i środków wyrównawczych i powinny opierać się na sprawiedliwym i przejrzystym systemie.

2. Strony zapewniają, niezwłocznie po wprowadzeniu tymczasowych środków i przed podjęciem ostatecznej decyzji, pełne i właściwe ujawnienie wszystkich zasadniczych faktów i ustaleń, które stanowią podstawę decyzji o zastosowaniu środków, bez uszczerbku dla art. 6 ust. 5 Porozumienia antydumpingowego i art. 12 ust. 4 Porozumienia w sprawie subsydiów i środków wyrównawczych. Ujawnienie dokonywane jest w formie pisemnej oraz zapewnia zainteresowanym stronom odpowiedni czas na przedstawienie uwag.

3. Pod warunkiem, że nie powoduje to niepotrzebnego opóźnienia w zakresie prowadzonego dochodzenia, każdej zainteresowanej stronie zapewnia się możliwość bycia wysłuchanym i wyrażenia swoich opinii podczas dochodzenia antydumpingowego lub dochodzenia antysubsydyjnego.

ARTYKUŁ 163

Uwzględnienie interesu publicznego

Strona może nie stosować środków antydumpingowych lub wyrównawczych w przypadku, gdy na podstawie informacji udostępnionych w toku dochodzenia można jasno stwierdzić, że stosowanie takich środków nie leży w interesie publicznym. Ustalenie, czy występuje interes publiczny, opiera się na ocenie ogółu różnych interesów, w tym interesu przemysłu krajowego oraz użytkowników, konsumentów i importerów w zakresie, w jakim dostarczyli oni organom prowadzącym dochodzenie stosowne informacje.

ARTYKUŁ 164

Zasada niższego cła

W przypadku gdy Strona postanawia nałożyć tymczasowe lub ostateczne cło antydumpingowe lub wyrównawcze, kwota takiego cła nie może przekraczać marginesu dumpingu ani łącznej kwoty subsydiów stanowiących podstawę środków wyrównawczych, natomiast powinna być niższa od marginesu dumpingu lub łącznej kwoty subsydiów stanowiących podstawę środków wyrównawczych, jeżeli takie niższe cło będzie odpowiednie, aby usunąć szkodę wyrządzoną przemysłowi krajowemu.

SEKCJA 3

DWUSTRONNE ŚRODKI OCHRONNE

ARTYKUŁ 165

Stosowanie dwustronnych środków ochronnych

1. Jeżeli, w wyniku obniżenia lub zniesienia należności celnych na mocy niniejszego Układu, towary pochodzące z terytorium jednej Strony są przedmiotem przywozu na terytorium drugiej Strony w tak dużych ilościach w ujęciu bezwzględnym lub względem produkcji krajowej oraz w takich warunkach, że mogą wyrządzić poważną szkodę lub grozić wyrządzeniem takiej szkody przemysłowi krajowemu produkującemu towary podobne lub bezpośrednio konkurujące, Strona dokonująca przywozu może wprowadzić środki przewidziane w ust. 2 zgodnie z warunkami i procedurami ustanowionymi w niniejszej sekcji.

2. Strona dokonująca przywozu może wprowadzić dwustronne środki ochronne, które:
  - a) wstrzymają dalsze obniżki stawki należności celnej nałożonej na dany towar i ustanowionej na mocy niniejszego Układu; lub
  - b) zwiększą stawkę należności celnej nałożonej na dany towar do poziomu, który nie przekracza poziomu niższego niż:
    - (i) stawka KNU należności celnej nałożonej na dany towar obowiązującej w momencie wprowadzania środka; lub
    - (ii) podstawowa stawka należności celnej wskazana w harmonogramach zawartych w załączniku XV zgodnie z art. 147 niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 166

Wyjątki i ograniczenia

1. Strona powiadamia pisemnie drugą Stronę o wszczęciu dochodzenia opisanego w ust. 2 i prowadzi konsultacje z drugą Stroną możliwie najwcześniej przed zastosowaniem dwustronnych środków ochronnych, w celu przeglądu informacji wynikających z dochodzenia oraz wymiany uwag na temat środków.
2. Strona stosuje dwustronne środki ochronne dopiero po tym, jak właściwe organy przeprowadzą dochodzenie zgodnie z art. 3 i art. 4 ust. 2 lit. c) Porozumienia w sprawie środków ochronnych. W tym celu art. 3 i art. 4 ust. 2 lit. c) Porozumienia w sprawie środków ochronnych zostają włączone do niniejszego Układu i stanowią jego część, z uwzględnieniem niezbędnych zmian.

3. Prowadząc dochodzenie opisane w ust. 2 niniejszego artykułu, Strona przestrzega wymogów określonych w art. 4 ust. 2 lit. a) Porozumienia w sprawie środków ochronnych. W tym celu art. 4 ust. 2 lit. a) Porozumienia w sprawie środków ochronnych zostaje włączony do niniejszego Układu i stanowi jego część, z uwzględnieniem niezbędnych zmian.

4. Każda ze Stron zapewnia, aby jej właściwe organy zakończyły każde dochodzenie opisane w ust. 2 w terminie jednego roku od jego wszczęcia.

5. Żadna ze Stron nie może stosować dwustronnych środków ochronnych:

a) z wyjątkiem takiego zakresu i przez taki okres, jakie są niezbędne, aby zapobiec lub zaradzić poważnej szkodzie i ułatwić dostosowanie przemysłu krajowego;

- b) przez okres dłuższy niż dwa lata. Okres ten może jednak zostać przedłużony maksymalnie o kolejne dwa lata, jeżeli właściwe organy Strony dokonującej przywozu stwierdzą, zgodnie z procedurami wskazanymi w niniejszym artykule, że dalsze obowiązywanie środków jest konieczne, aby zapobiec lub zaradzić poważnej szkodzie oraz ułatwić dostosowanie przemysłu krajowego, oraz że istnieją dowody na istnienie procesu dostosowania w przemyśle, pod warunkiem że całkowity okres stosowania środka ochronnego, łącznie z okresem wstępnego stosowania i ewentualnym przedłużeniem, nie przekroczy czterech lat;
  - c) po upływie okresu przejściowego; ani
  - d) w odniesieniu do tego samego produktu, w tym samym czasie co środek zastosowany na podstawie art. XIX GATT 1994 i Porozumienia w sprawie środków ochronnych.
6. W przypadku gdy jedna ze Stron znosi dwustronny środek ochronny, stawka należności celnej odpowiada stawce, która obowiązywałaby zgodnie z harmonogramem zawartym w załączniku XV do niniejszego Układu, gdyby nie zastosowano tego środka.

ARTYKUŁ 167

Środki tymczasowe

W krytycznych okolicznościach, w przypadku gdy opóźnienie mogłoby wyrządzić trudną do naprawienia szkodę, Strona może zastosować dwustronny środek ochronny na zasadzie tymczasowej po wstępnym stwierdzeniu, że istnieją wyraźne dowody wskazujące na wzrost przywozu towaru pochodzącego z terytorium drugiej Strony w wyniku obniżenia lub zniesienia należności celnej na mocy niniejszego Układu, oraz że taki przywóz może wyrządzić poważną szkodę przemysłowi krajowemu lub stanowić takie zagrożenie. Obowiązywanie tymczasowego środka nie może przekraczać 200 dni, a podczas tego okresu Strona musi przestrzegać wymogów art. 166 ust. 2 i 3 niniejszego Układu. Strona bezzwłocznie zwraca zapłacone cło przekraczające wysokość stawki celnej określonej w załączniku XV do niniejszego Układu, jeżeli dochodzenie opisane w art. 166 ust. 2 niniejszego Układu nie doprowadzi do stwierdzenia, że wymogi art. 165 niniejszego Układu zostały spełnione. Okres obowiązywania tymczasowego środka jest wliczany w okres wskazany w art. 166 ust. 5 lit. b) niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 168

Wyrównania

1. Strona stosująca dwustronny środek ochronny prowadzi konsultacje z drugą Stroną, aby wspólnie ustalić odpowiednie wyrównanie dotyczące liberalizacji handlu w formie koncesji wywierających zasadniczo równoważne skutki handlowe lub mających wartość równoważną dodatkowym cłom, które mogą wynikać z wprowadzenia środka ochronnego. Strona przewiduje możliwość przeprowadzenia takich konsultacji nie później niż 30 dni po zastosowaniu dwustronnego środka ochronnego.
2. Jeżeli konsultacje na mocy ust. 1 nie doprowadzą w terminie 30 dni po ich rozpoczęciu do porozumienia w sprawie wyrównania dotyczącego liberalizacji handlu, Strona, której towary podlegają środkowi ochronnemu, może zawiesić stosowanie koncesji wywierających zasadniczo równoważne skutki handlowe względem Strony, która wprowadziła środek ochronny.
3. Prawo do zawieszenia, o którym mowa w ust. 2, nie może być wykonywane podczas pierwszych 24 miesięcy obowiązywania dwustronnego środka ochronnego, pod warunkiem że środek ochronny spełnia wymagania niniejszej Umowy.

ARTYKUŁ 169

Definicje

Do celów niniejszej sekcji:

- a) „poważna szkoda” lub „groźba poważnej szkody” rozumiana jest zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. a) i b) Porozumienia w sprawie środków ochronnych. W tym celu art. 4 ust. 1 lit. a) i b) Porozumienia w sprawie środków ochronnych zostaje włączony do niniejszego Układu i stanowi jego część, z uwzględnieniem niezbędnych zmian; oraz
- b) okres przejściowy oznacza okres dziesięciu lat od daty wejścia w życie niniejszego Układu.

ROZDZIAŁ 3

BARIERY TECHNICZNE W HANDLU, NORMALIZACJA, METROLOGIA, AKREDYTACJA I OCENA ZGODNOŚCI

ARTYKUŁ 170

Zakres stosowania i definicje

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do opracowywania, przyjmowania i stosowania norm, przepisów technicznych i procedur oceny zgodności, określonych w Porozumieniu w sprawie barier technicznych w handlu, zawartym w załączniku 1A do Porozumienia WTO („Porozumienie TBT”), które mogą mieć wpływ na handel towarami między Stronami.

2. Niezależnie od ust. 1 niniejszego artykułu, niniejszy rozdział nie ma zastosowania do środków sanitarnych i fitosanitarnych określonych w załączniku A do Porozumienia w sprawie stosowania środków sanitarnych i fitosanitarnych zawartego w załączniku 1A do Porozumienia WTO („Porozumienie SPS”) ani do specyfikacji zakupów opracowanych przez organy władz publicznych, dotyczących ich własnych wymogów w zakresie produkcji lub konsumpcji.
3. Do celów niniejszego rozdziału zastosowanie mają definicje zawarte w załączniku 1 do Porozumienia TBT.

ARTYKUŁ 171

Uznanie postanowień Porozumienia TBT

Strony potwierdzają istniejące prawa i obowiązki wobec siebie nawzajem, wynikające z Porozumienia TBT, które zostaje niniejszym włączone do niniejszego Układu i stanowi jego część.

ARTYKUŁ 172

Współpraca techniczna

1. Strony wzmacniają współpracę w dziedzinie norm, przepisów technicznych, metrologii, nadzoru rynku, akredytacji i systemów oceny zgodności w celu poszerzenia wzajemnego zrozumienia swoich systemów oraz ułatwienia dostępu do swoich rynków. W tym celu mogą one nawiązać dialog regulacyjny na poziomie horyzontalnym i sektorowym.
2. W ramach współpracy Strony starają się określić, rozwinąć i promować inicjatywy ułatwiające wymianę handlową, które mogą obejmować między innymi, lecz nie wyłącznie:
  - a) wzmacnianie współpracy regulacyjnej poprzez wymianę danych i doświadczeń oraz poprzez współpracę naukowo-techniczną w celu poprawy jakości swoich przepisów technicznych, norm, nadzoru rynku, oceny zgodności i akredytacji oraz efektywnego wykorzystania zasobów regulacyjnych;

- b) promowanie i stymulowanie współpracy dwustronnej między swoimi – publicznymi lub prywatnymi – organizacjami odpowiedzialnymi za metrologię, normalizację, nadzór rynku, ocenę zgodności i akredytację;
- c) sprzyjanie rozwojowi wysokiej jakości infrastruktury na potrzeby normalizacji, metrologii, akredytacji, oceny zgodności i systemu nadzoru rynku w Republice Mołdawii;
- d) promowanie udziału Republiki Mołdawii w pracach odpowiednich organizacji europejskich;
- e) poszukiwanie rozwiązań w przypadku powstawania barier w handlu; oraz
- f) koordynowanie swoich stanowisk w międzynarodowych organizacjach handlowych i regulacyjnych, takich jak WTO oraz Europejska Komisja Gospodarcza Organizacji Narodów Zjednoczonych („EKG ONZ”).

ARTYKUŁ 173

Zbliżenie przepisów technicznych, norm i oceny zgodności

1. Republika Mołdawii podejmuje niezbędne działania w celu stopniowego osiągnięcia zgodności z unijnymi przepisami technicznymi, normami, metrologią, akredytacją, oceną zgodności, odpowiednimi systemami i systemem nadzoru rynku, oraz zobowiązuje się przestrzegać zasad i praktyk określonych w odnośnym dorobku prawnym Unii.
2. Aby osiągnąć cele określone w ust. 1, Republika Mołdawii:
  - a) stopniowo włącza odnośny dorobek prawny Unii do swojego prawodawstwa zgodnie z postanowieniami załącznika XVI do niniejszego Układu; oraz
  - b) przeprowadza reformy administracyjne i instytucjonalne, niezbędne do stworzenia skutecznego i przejrzystego systemu, którego wymaga wykonanie niniejszego rozdziału.

3. Republika Mołdawii powstrzymuje się od zmiany swoich przepisów horyzontalnych i sektorowych, z wyjątkiem zmian koniecznych do stopniowego dostosowania tych przepisów do odnośnego dorobku prawnego Unii i utrzymania tego dostosowania; powiadamia także Unię o zmianach w swoich przepisach krajowych.
4. Republika Mołdawii zapewnia udział swoich odpowiednich organów krajowych w europejskich i międzynarodowych organizacjach zajmujących się normalizacją, metrologią prawną i podstawową oraz oceną zgodności, w tym akredytacją, zgodnie z obszarem działalności tych organów i dostępnymi dla nich możliwościami członkostwa.
5. W celu zintegrowania jej systemu normalizacji Republika Mołdawii:
  - a) dokonuje stopniowej transpozycji ogółu norm europejskich (EN) do norm krajowych, co obejmuje również europejskie normy zharmonizowane, których dobrowolne stosowanie uznawane jest za zachowanie zgodności z prawodawstwem Unii transponowanym do prawodawstwa Republiki Mołdawii;

- b) wraz z transpozycją tych norm wycofuje sprzeczne z nimi normy krajowe; oraz
  - c) stopniowo wypełnia warunki pełnego członkostwa w europejskich organizacjach normalizacyjnych.
6. Po wejściu w życie niniejszego Układu Republika Mołdawii przedkłada Unii coroczne sprawozdania z działań przedsięwziętych zgodnie z załącznikiem XVI do niniejszego Układu. W razie niezrealizowania działań przedstawionych w załączniku XVI do niniejszego Układu w przewidzianym w nim terminie Republika Mołdawii przedstawia nowy harmonogram ukończenia takich działań. Załącznik XVI do niniejszego Układu może zostać dostosowany przez Strony.

ARTYKUŁ 174

Układ w sprawie oceny zgodności i zatwierdzania wyrobów przemysłowych (ACAA)

1. Strony zgodnie postanawiają dodać jako protokół do niniejszego Układu Układ w sprawie oceny zgodności i zatwierdzania wyrobów przemysłowych (ACAA) obejmujący sektory wymienione w wykazie zawartym w załączniku XVI do niniejszego Układu, które po uzgodnieniu uznaje się za dostosowane, po tym jak Unia sprawdzi, czy odpowiednie prawodawstwo sektorowe i horyzontalne, instytucje i normy Republiki Mołdawii zostały w pełni dostosowane do prawodawstwa, instytucji i norm Unii. Układ ACAA ma zostać ostatecznie rozszerzony na sektory wymienione w załączniku XVI do niniejszego Układu.
2. Układ ACAA będzie stanowić, że handel wyrobami w sektorach objętych tym układem odbywa się między Stronami na takich samych warunkach, jakie mają zastosowanie w handlu tymi wyrobami między państwami członkowskimi.

ARTYKUŁ 175

Oznakowywanie i etykietowanie

1. Bez uszczerbku dla art. 173 i 174 niniejszego Układu, w odniesieniu do przepisów technicznych dotyczących wymogów w zakresie etykietowania lub oznakowania, Strony potwierdzają zasady określone w rozdziale 2.2 Porozumienia TBT, stanowiące, że wymogi takie nie mogą być opracowywane, przyjmowane ani stosowane w celu tworzenia niepotrzebnych przeszkód w handlu międzynarodowym ani nie mogą mieć takiego skutku. Z tego względu wymogi dotyczące etykietowania lub oznakowania nie mogą ograniczać handlu w stopniu większym niż to konieczne do osiągnięcia uzasadnionego celu, biorąc pod uwagę zagrożenia, jakie mogłoby wywołać nieosiągnięcie tego celu.

2. W kwestii obowiązkowego oznakowania lub etykietowania Strony zgodnie postanawiają:
  - a) podejmować wysiłki w kierunku minimalizacji wymogów dotyczących oznakowania lub etykietowania z wyjątkiem wymogów niezbędnych do przyjęcia dorobku prawnego Unii w tej dziedzinie oraz do ochrony zdrowia, bezpieczeństwa lub środowiska bądź z uwagi na inne uzasadnione cele polityki publicznej; oraz
  - b) zachować prawo do wymagania, aby informacje umieszczane na oznaczeniach lub etykietach były w określonym języku.

ROZDZIAŁ 4

ŚRODKI SANITARNE I FITOSANITARNE

ARTYKUŁ 176

Cel

1. Celem niniejszego rozdziału jest ułatwienie handlu między Stronami towarami, których dotyczą środki sanitarne i fitosanitarne (środki SPS), przy równoczesnym zapewnieniu ochrony życia i zdrowia ludzi, zwierząt i roślin poprzez:
  - a) zapewnienie pełnej przejrzystości w kwestii środków mających zastosowanie do handlu, wymienionych w załączniku XVII do niniejszego Układu;
  - b) zbliżenie systemu regulacyjnego Republiki Mołdawii do systemu regulacyjnego Unii;

- c) uznawanie statusu Stron pod względem zdrowia zwierząt i roślin oraz stosowanie zasady regionalizacji;
  - d) ustanowienie mechanizmu uznawania równoważności środków utrzymywanych przez Stronę i wymienionych w załączniku XVII do niniejszego Układu;
  - e) dalsze wykonywanie Porozumienia SPS;
  - f) ustanowienie mechanizmów i procedur w zakresie ułatwiania handlu; oraz
  - g) poprawę komunikacji i współpracy między Stronami w sprawie środków wymienionych w załączniku XVII do niniejszego Układu.
2. Celem niniejszego rozdziału jest osiągnięcie porozumienia między Stronami w kwestii norm dotyczących dobrostanu zwierząt.

ARTYKUŁ 177

Zobowiązania wielostronne

Strony potwierdzają swoje prawa i obowiązki wynikające z porozumień WTO, a w szczególności Porozumienia SPS.

ARTYKUŁ 178

Zakres stosowania

Niniejszy rozdział ma zastosowanie do wszystkich środków sanitarnych i fitosanitarnych Strony, które mogą bezpośrednio lub pośrednio wpływać na handel między Stronami, w tym do wszystkich środków wymienionych w załączniku XVII do niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 179

Definicje

Do celów niniejszego artykułu stosuje się następujące definicje:

- 1) „środki sanitarne i fitosanitarne” (środki SPS) oznaczają środki zdefiniowane w pkt 1 załącznika A do Porozumienia SPS;
- 2) „zwierzęta” oznaczają zwierzęta zdefiniowane w Kodeksie zdrowia zwierząt lądowych lub Kodeksie zdrowia zwierząt wodnych Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt („OIE”);
- 3) „produkty pochodzenia zwierzęcego” oznaczają produkty pochodzące od zwierząt, w tym produkty pochodzące od zwierząt wodnych, zdefiniowane w Kodeksie zdrowia zwierząt wodnych OIE;
- 4) „produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczone do spożycia przez ludzi” oznaczają produkty pochodzenia zwierzęcego wymienione w części 2 (II) załącznika XVII-A do niniejszego Układu;

- 5) „rośliny” oznaczają żywe rośliny i określone żywe części roślin, w tym nasiona:
- a) owoce w znaczeniu botanicznym, inne niż głęboko zamrożone;
  - b) warzywa, inne niż głęboko zamrożone;
  - c) bulwy, cebulki, cebule, kłącza;
  - d) kwiaty cięte;
  - e) gałęzie z liśćmi;
  - f) drzewa ścięte z zachowanym listowiem;
  - g) roślinne hodowle tkankowe;
  - h) liście, liście ozdobne;
  - i) aktywny pyłek; oraz
  - j) pączki, szczepy, sadzonki;

- 6) „produkty roślinne” oznaczają produkty pochodzenia roślinnego, nieprzetworzone lub poddane prostej obróbce, o ile nie są to rośliny, wymienione w części 3 załącznika XVII-A do niniejszego Układu;
- 7) „nasiona” oznaczają nasiona w znaczeniu botanicznym, przeznaczone do siewu;
- 8) „agrofagi” lub „organizmy szkodliwe” oznaczają wszelkie gatunki, szczepy lub biotypy roślin, zwierząt lub czynników chorobotwórczych, szkodliwe dla roślin lub produktów roślinnych;
- 9) „strefa chroniona” w odniesieniu do określonego, regulowanego organizmu szkodliwego oznacza urzędowo określony obszar geograficzny w Unii, w którym ten organizm nie występuje pomimo sprzyjających warunków i jego obecności w innych częściach Unii;
- 10) „choroba zwierząt” oznacza kliniczne lub patologiczne objawy zakażenia u zwierząt;
- 11) „choroba zwierząt akwakultury” oznacza zakażenie kliniczne lub niekliniczne jednym lub większą liczbą czynników etiologicznych chorób, o których mowa w Kodeksie zdrowia zwierząt wodnych OIE;

- 12) „zakażenie u zwierząt” oznacza sytuację, w której zwierzęta są nosicielami czynnika zakaźnego, wykazując kliniczne lub patologiczne objawy zakażenia lub nie wykazując takich objawów;
- 13) „normy dotyczące dobrostanu zwierząt” oznaczają normy dotyczące ochrony zwierząt opracowane i stosowane przez Strony oraz, w stosownych przypadkach, zgodne z normami OIE;
- 14) „właściwy poziom” ochrony sanitarnej i fitosanitarnej oznacza właściwy poziom ochrony sanitarnej i fitosanitarnej określony w pkt 5 załącznika A do Porozumienia SPS;
- 15) „region”, w odniesieniu do zdrowia zwierząt, oznacza strefę lub region zdefiniowane w Kodeksie zdrowia zwierząt lądowych OIE, a w odniesieniu do akwakultury – strefę zdefiniowaną w Międzynarodowym kodeksie zdrowia zwierząt wodnych OIE. W odniesieniu do Unii pojęcie „terytorium” lub „kraj” oznacza terytorium Unii;
- 16) „obszar wolny od agrofaga” oznacza obszar, w którym dany agrofag nie występuje, co wykazano na podstawie dowodów naukowych, oraz w którym, w stosownych przypadkach, stan ten jest utrzymywany urzędowo;

- 17) „regionalizacja” oznacza pojęcie regionalizacji opisane w art. 6 Porozumienia SPS;
- 18) „przesyłka” oznacza pewną ilość żywych zwierząt lub produktów pochodzenia zwierzęcego tego samego typu, objętych tym samym świadectwem lub dokumentem, przemieszczaną tym samym środkiem transportu, wysłaną przez jeden podmiot i pochodzącą z terytorium tej samej Strony dokonującej wywozu lub regionu bądź regionów tej Strony. Przesyłka zawierająca zwierzęta może składać się z jednej lub większej liczby partii. Przesyłka zawierająca produkty pochodzenia zwierzęcego może składać się z jednego lub różnych towarów bądź jednej lub większej liczby partii;
- 19) „przesyłka roślin lub produktów roślinnych” oznacza pewną ilość roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów, przemieszczaną z terytorium jednej Strony na terytorium drugiej Strony i objętą w razie konieczności jednym świadectwem fitosanitarnym. Przesyłka może składać się z jednego lub różnych towarów bądź jednej lub większej liczby partii;
- 20) „partia” oznacza pewną liczbę jednostek jednego towaru, która charakteryzuje się jednorodnością składu i pochodzenia i stanowi część przesyłki;

- 21) „równoważność do celów handlowych” („równoważność”) oznacza sytuację, w której Strona dokonująca przywozu uznaje środki wymienione w załączniku XVII do niniejszego Układu stosowane przez Stronę dokonującą wywozu za równoważne swoim własnym – nawet jeśli różnią się one od jej własnych – o ile Strona dokonująca wywozu w obiektywny sposób wykaże Stronie dokonującej przywozu, że jej środki zapewniają osiągnięcie właściwego poziomu bezpieczeństwa sanitarnego lub fitosanitarnego Strony dokonującej przywozu bądź możliwy do zaakceptowania poziom ryzyka;
- 22) „sektor” oznacza strukturę produkcji i handlu w odniesieniu do produktu lub kategorii produktów Strony;
- 23) „podsektor” oznacza wyraźnie określoną i kontrolowaną część sektora;
- 24) „towar” oznacza produkty lub przedmioty przemieszczane do celów handlowych, w te, o których mowa w pkt 2–7;
- 25) „szczególne zezwolenie na przywóz” oznacza formalne uprzednie zezwolenie wydane przez właściwe organy Strony dokonującej przywozu, skierowane do indywidualnego importera jako warunek przywozu jednej lub wielu przesyłek towaru z terytorium Strony dokonującej wywozu w zakresie niniejszego rozdziału;

- 26) „dni robocze” oznaczają dni tygodnia z wyjątkiem niedziel, sobót oraz dni ustawowo wolnych od pracy w jednej ze Stron;
- 27) „inspekcja” oznacza sprawdzenie jakiegokolwiek aspektu paszy, żywności, zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt w celu weryfikacji, czy w danym aspekcie lub aspektach zachowana jest zgodność z wymogami prawa paszowego i żywnościowego oraz prawa w zakresie zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt;
- 28) „inspekcja w zakresie zdrowia roślin” oznacza urzędowe wzrokowe sprawdzenie roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów regulowanych w celu ustalenia ewentualnej obecności agrofagów oraz ustalenia zgodności z przepisami fitosanitarnymi;
- 29) „weryfikacja” oznacza sprawdzenie, poprzez zbadanie i rozpatrzenie obiektywnych dowodów, czy spełnione zostały określone wymogi.

ARTYKUŁ 180

Właściwe organy

Podczas pierwszego posiedzenia Podkomitetu ds. Zarządzania Sanitarnego i Fitosanitarnego („Podkomitet SPS”), o którym mowa w art. 191 niniejszego Układu, Strony informują się nawzajem o strukturze i organizacji ich właściwych organów oraz podziale kompetencji między nimi. Strony informują się wzajemnie o wszelkich zmianach w zakresie struktury, organizacji i podziału kompetencji, w tym punktów kontaktowych, tych właściwych organów.

ARTYKUŁ 181

Stopniowe zbliżenie przepisów

1. Republika Mołdawii stopniowo zbliża swoje przepisy w kwestiach sanitarnych, fitosanitarnych i dotyczących dobrostanu zwierząt do przepisów Unii określonych w załączniku XXIV do niniejszego Układu.
2. Strony współpracują w zakresie stopniowego zbliżenia przepisów i budowania zdolności.

3. Podkomitet SPS regularnie monitoruje postępy w procesie zbliżenia, określonym w załączniku XXIV do niniejszego Układu, w celu sformułowania niezbędnych zaleceń dotyczących zbliżenia przepisów.
4. Najpóźniej trzy miesiące po wejściu w życie niniejszego Układu Republika Mołdawii przedkłada wykaz środków prawodawczych UE dotyczących środków sanitarnych, fitosanitarnych, dobrostanu zwierząt i innych obszarów, w których Republika Mołdawii dokona zbliżenia przepisów. Wykaz ten jest podzielony na obszary priorytetowe dotyczące środków zdefiniowanych w załączniku XVII do niniejszej Umowy, z określeniem towarów lub grup towarów objętych środkami służącymi zbliżeniu. Wykaz dotyczący zbliżenia służy za punkt odniesienia przy wykonywaniu niniejszego rozdziału.
5. Wykaz dotyczący zbliżenia oraz zasady oceny postępów w procesie zbliżenia zostaną dodane do załącznika XXIV do niniejszego Układu i będą oparte na zasobach technicznych i finansowych Republiki Mołdawii.

ARTYKUŁ 182

Uznawanie, w celach handlowych, statusu pod względem zdrowia zwierząt i obecności agrofagów
oraz warunków regionalnych

Uznawanie statusu w odniesieniu do chorób zwierząt, zakażeń u zwierząt lub agrofagów

1. W odniesieniu do chorób i zakażeń u zwierząt (w tym chorób odzwierzęcych) zastosowanie mają następujące postanowienia:
  - a) Strona dokonująca przywozu uznaje do celów handlowych status Strony dokonującej wywozu lub jej regionów pod względem zdrowia zwierząt, stwierdzony zgodnie z procedurą określoną w części A załącznika XIX do niniejszego Układu, w zakresie chorób zwierząt określonych w załączniku XVIII-A do niniejszego Układu;

- b) w przypadku gdy Strona uzna, że jej terytorium lub jeden z regionów ma szczególny status w odniesieniu do konkretnej choroby zwierząt, innej niż choroby wymienione w załączniku XVIII-A do niniejszego Układu, może ona zażądać uznania tego statusu zgodnie z procedurą określoną w części C załącznika XIX do niniejszego Układu. Strona dokonująca przywozu może zażądać gwarancji w odniesieniu do przywozu żywych zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego, odpowiednio do uzgodnionego statusu Stron;

- c) za podstawę wzajemnego handlu Strony uznają status terytoriów lub regionów bądź status w sektorze lub podsektorze Stron, związany z częstością występowania lub zachorowalnością dotyczącą choroby zwierząt innej niż choroby wymienione w załączniku XVIII-A do niniejszego Układu, bądź z zakażeniami u zwierząt, lub w stosownych przypadkach – z zagrożeniem z nimi związanym, określonym przez OIE. W odniesieniu do przywozu żywych zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego Strona dokonująca przywozu może zażądać gwarancji odpowiednich do określonego statusu, zgodnie z zaleceniami OIE; oraz

d) bez uszczerbku dla art. 184, 186 i 190 niniejszego Układu i o ile Strona dokonująca przywozu nie wniesie wyraźnego sprzeciwu i nie zażąda uzupełniających lub dodatkowych informacji, konsultacji lub weryfikacji, każda ze Stron bez zbędnej zwłoki podejmuje niezbędne środki prawodawcze i administracyjne w celu umożliwienia handlu na podstawie lit. a), b) i c) niniejszego ustępu.

2. W odniesieniu do agrofagów zastosowanie mają następujące postanowienia:

a) Strony uznają w celach handlowych ich status dotyczący obecności agrofagów określonych w załączniku XVIII-B do niniejszego Układu, określony w załączniku XIX-B do niniejszego Układu; oraz

b) bez uszczerbku dla art. 184, 186 i 190 niniejszego Układu i o ile Strona dokonująca przywozu nie wniesie wyraźnego sprzeciwu i nie zażąda uzupełniających lub dodatkowych informacji, konsultacji lub weryfikacji, każda ze Stron bez zbędnej zwłoki podejmuje niezbędne środki prawodawcze i administracyjne w celu umożliwienia handlu na podstawie lit. a) niniejszego ustępu.

Uznawanie regionalizacji i podziału na strefy, obszarów wolnych od agrofaga i stref chronionych

3. Strony uznają pojęcia regionalizacji oraz obszarów wolnych od agrofaga, określone w Międzynarodowej konwencji ochrony roślin (IPPC) z 1997 r. i Międzynarodowych Standardach dla Środków Fitosanitarnych (ISPM) Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO), a także pojęcie stref chronionych określonych w dyrektywie Rady 2000/29/WE z dnia 8 maja 2000 r. w sprawie środków ochronnych przed wprowadzaniem do Wspólnoty organizmów szkodliwych dla roślin lub produktów roślinnych i przed ich rozprzestrzenianiem się we Wspólnocie, i zgodnie postanawiają stosować te pojęcia w handlu między sobą.

4. Strony zgodnie postanawiają, że decyzje dotyczące regionalizacji w sprawie chorób zwierząt i ryb wymienionych w załączniku XVIII-A do niniejszego Układu oraz w sprawie agrofagów wymienionych w załączniku XVIII-B do niniejszego Układu podejmuje się zgodnie z postanowieniami części A i B załącznika XIX do niniejszego Układu.

5. Jeżeli chodzi o choroby zwierząt, zgodnie z postanowieniami art. 184 niniejszego Układu, Strona dokonująca wywozu starająca się o uznanie swojej decyzji w sprawie regionalizacji przez Stronę dokonującą przywozu powiadamia o zastosowanych przez siebie środkach, podając pełne wyjaśnienie i dane stanowiące podstawę dokonanych ustaleń i podjętych decyzji. Bez uszczerbku dla art. 185 niniejszego Układu i o ile Strona dokonująca przywozu nie wniesie wyraźnego sprzeciwu i nie zażąda dodatkowych informacji, konsultacji lub weryfikacji w ciągu 15 dni roboczych po otrzymaniu powiadomienia, decyzje dotyczące regionalizacji, których dotyczyło powiadomienie, uznaje się za przyjęte.

Konsultacje, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, odbywają się zgodnie z art. 185 ust. 3 niniejszego Układu. Strona dokonująca przywozu dokonuje oceny dodatkowych informacji w ciągu 15 dni roboczych od dnia ich otrzymania. Weryfikację, o której mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, przeprowadza się zgodnie z art. 188 niniejszego Układu w ciągu 25 dni roboczych od dnia otrzymania wniosku o weryfikację.

6. W kwestii agrofagów każda ze Stron zapewnia, aby w handlu roślinami, produktami roślinnymi i innymi towarami był brany pod uwagę – odpowiednio – status pod względem obecności agrofagów na obszarze uznanym przez drugą Stronę za strefę chronioną lub za obszar wolny od agrofaga. Strona ubiegająca się o uznanie swojego obszaru wolnego od agrofaga przez drugą Stronę powiadamia o wprowadzonych przez siebie środkach oraz – na wniosek drugiej Strony – przedstawia pełne uzasadnienie i dane stanowiące podstawę ustanowienia i utrzymywania obszaru, zgodnie z wytycznymi FAO lub IPPC, w tym ISPM. Bez uszczerbku dla art. 190 niniejszego Układu i o ile Strona nie wniesie wyraźnego sprzeciwu i nie zażąda dodatkowych informacji, konsultacji lub weryfikacji w ciągu trzech miesięcy następujących po notyfikacji, decyzje dotyczące regionalizacji obszarów wolnych od agrofaga, których dotyczyło powiadomienie, uznaje się za przyjęte.

Konsultacje, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, odbywają się zgodnie z art. 185 ust. 3 niniejszego Układu. Strona dokonująca przywozu przeprowadza ocenę dodatkowych informacji w ciągu trzech miesięcy od dnia ich otrzymania. Weryfikację, o której mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, przeprowadza się zgodnie z art. 188 niniejszego Układu w ciągu 12 miesięcy od dnia otrzymania wniosku o weryfikację, z uwzględnieniem biologii agrofagów i upraw, których sprawa dotyczy.

7. Po zakończeniu procedur, o których mowa w ust. 4–6 niniejszego artykułu, oraz bez uszczerbku dla art. 190 niniejszego Układu, każda ze Stron bez zbędnej zwłoki podejmuje niezbędne środki prawodawcze i administracyjne w celu umożliwienia handlu na tej podstawie.

Podział na przedziały

8. Strony zobowiązują się prowadzić dalsze dyskusje w celu wdrożenia zasady podziału na przedziały.

ARTYKUŁ 183

Uznanie równoważności

1. Równoważność można uznać w odniesieniu do:

a) pojedynczego środka;

b) grupy środków; lub

c) systemu mającego zastosowanie do sektora, podsektora, towarów lub grup towarów.

2. W odniesieniu do uznawania równoważności Strony postępują zgodnie z procesem określonym w ust. 3. Proces ten obejmuje obiektywne wykazanie równoważności przez Stronę dokonującą wywozu oraz obiektywną ocenę wniosku przez Stronę dokonującą przywozu. Ocena może obejmować inspekcje lub weryfikacje.

3. Na wniosek Strony dokonującej wywozu w sprawie uznania równoważności zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu Strony bez zbędnej zwłoki, a najpóźniej w ciągu trzech miesięcy od dnia otrzymania takiego wniosku przez Stronę dokonującą przywozu, rozpoczynają proces konsultacji obejmujący działania określone w załączniku XXI do niniejszego Układu. W przypadku złożenia wielu wniosków przez Stronę dokonującą wywozu Strony, na wniosek Strony dokonującej przywozu, uzgadniają w ramach Podkomitetu SPS, o którym mowa w art. 191 niniejszego Układu, harmonogram rozpoczęcia i przeprowadzenia procesu, o którym mowa w niniejszym ustępie.

4. Republika Mołdawii powiadamia Unię, gdy tylko ukończone zostanie zbliżenie w efekcie monitorowania przewidzianego w art. 181 ust. 3 niniejszego Układu. Powiadomienie uznaje się za wniosek Republiki Mołdawii o rozpoczęcie procesu uznania równoważności odnośnych środków, zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu.

5. O ile nie postanowiono inaczej, Strona dokonująca przywozu finalizuje proces uznania równoważności, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, w ciągu 12 miesięcy po dniu otrzymania od Strony dokonującej wywozu wniosku obejmującego dokumentację, w której wykazuje się równoważność. Termin ten może zostać wydłużony w przypadku upraw sezonowych, gdy uzasadnione jest opóźnienie oceny, aby umożliwić weryfikację w odpowiednim okresie wzrostu uprawy.

6. Strona dokonująca przywozu określa równoważność w odniesieniu do roślin, produktów roślinnych i innych towarów zgodnie z odpowiednimi ISPM.

7. Strona dokonująca przywozu może wycofać lub zawiesić równowagę na podstawie jakichkolwiek dokonanych przez jedną ze Stron zmian środków wpływających na równowagę, pod warunkiem że postępowanie odbywa się zgodnie z następującą procedurą:

- a) zgodnie z postanowieniami art. 184 ust. 2 niniejszego Układu Strona dokonująca wywozu informuje Stronę dokonującą przywozu o wszelkich propozycjach zmian jej środków uznanych za równowagę, oraz o możliwym wpływie proponowanych środków na uznaną równowagę. W ciągu jednego miesiąca od dnia otrzymania tej informacji Strona dokonująca przywozu informuje Stronę dokonującą wywozu, czy równowaga będzie nadal uznawana na podstawie proponowanych środków;
- b) zgodnie z postanowieniami art. 184 ust. 2 niniejszego Układu Strona dokonująca przywozu informuje Stronę dokonującą wywozu o wszelkich propozycjach zmian jej środków, na których opiera się uznanie równowagi, oraz o możliwym wpływie proponowanych środków na uznaną równowagę. W przypadku gdy Strona dokonująca przywozu zaprzestaje uznawania równowagi, Strony mogą uzgodnić warunki ponownego rozpoczęcia procesu, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, na podstawie proponowanych środków.

8. Uznanie, zawieszenie lub wycofanie równoważności zależy wyłącznie od Strony dokonującej przywozu, która działa zgodnie ze swoimi własnymi ramami administracyjnymi i prawnymi. Strona ta dostarcza Stronie dokonującej wywozu na piśmie pełne uzasadnienie i dane stanowiące podstawę ustaleń i decyzji objętych niniejszym artykułem. W przypadku nieuznania, wycofania lub zawieszenia równoważności Strona dokonująca przywozu informuje Stronę dokonującą wywozu o warunkach, jakie należy spełnić, aby ponownie rozpocząć proces, o którym mowa w ust. 3.

9. Bez uszczerbku dla art. 190 niniejszego Układu Strona dokonująca przywozu nie może wycofać ani zawiesić równoważności przed wejściem w życie proponowanych nowych środków którejkolwiek ze Stron.

10. W przypadku formalnego uznania równoważności przez Stronę dokonującą przywozu na podstawie procesu konsultacji określonego w załączniku XXI do niniejszego Układu Podkomitet SPS zgodnie z procedurą określoną w art. 191 ust. 5 niniejszego Układu potwierdza uznanie równoważności w handlu między Stronami. Decyzja potwierdzająca może również w stosownych przypadkach ustanawiać ograniczenie kontroli fizycznych na granicach, uproszczenie świadectw oraz procedury wstępnego sporządzania list dla przedsiębiorstw.

Status równoważności ujmuje się w załączniku XXV do niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 184

Przejrzystość i wymiana informacji

1. Bez uszczerbku dla art. 185 niniejszego Układu Strony współpracują w celu zwiększenia wzajemnego zrozumienia w zakresie struktury kontroli urzędowych drugiej Strony oraz mechanizmów służących stosowaniu środków wymienionych w załączniku XVII do niniejszego Układu, a także skuteczności takiej struktury i mechanizmu. Cel ten można osiągnąć między innymi poprzez sprawozdania z międzynarodowych kontroli, gdy zostaną one opublikowane przez Strony. Strony mogą wymieniać informacje na temat wyników takich kontroli lub – stosownie do sytuacji – inne informacje.
2. W ramach zbliżenia przepisów, o którym mowa w art. 181 niniejszego Układu, lub uznawania równoważności, o którym mowa w art. 183 niniejszego Układu, Strony informują się nawzajem o zmianach legislacyjnych i proceduralnych wprowadzonych w odnośnych obszarach.

3. W tym kontekście Unia informuje Republikę Mołdawii z dużym wyprzedzeniem o zmianach w swoim prawodawstwie, aby umożliwić Republice Mołdawii rozważenie stosownych zmian w swoim prawodawstwie.

Należy osiągnąć odpowiedni poziom współpracy w celu usprawnienia przekazywania dokumentów legislacyjnych na wniosek jednej ze Stron.

W tym celu każda ze Stron powiadamia bezzwłocznie drugą Stronę o swoich punktach kontaktowych, w tym o wszelkich zmianach w tych punktach kontaktowych.

ARTYKUŁ 185

Powiadomienia, konsultacje i usprawnienie komunikacji

1. Każda ze Stron powiadamia drugą Stronę na piśmie w ciągu dwóch dni roboczych o wszelkim poważnym lub znaczącym ryzyku dla zdrowia ludzkiego bądź zdrowia zwierząt lub roślin, w tym o nagłych przypadkach związanych z kontrolą żywności lub sytuacjach, w których istnieje wyraźnie określone ryzyko poważnych skutków zdrowotnych związanych ze spożyciem produktów pochodzenia zwierzęcego lub produktów roślinnych, a w szczególności:
  - a) o wszelkich środkach wpływających na decyzje dotyczące regionalizacji, o których mowa w art. 182 niniejszego Układu;
  - b) o obecności lub rozwoju wszelkich chorób zwierząt wymienionych w załączniku XVIII-A do niniejszego Układu lub zwalczanych agrofagów, wymienionych w załączniku XVIII-B do niniejszego Układu;

- c) o ustaleniach mających znaczenie epidemiologiczne lub o istotnym związanym z tym ryzyku w zakresie chorób zwierząt i agrofagów, które nie są wymienione w załącznikach XVIII-A i XVIII-B do niniejszego Układu lub które są nowymi chorobami zwierząt lub agrofagami; oraz
- d) o wszelkich dodatkowych środkach wykraczających poza podstawowe wymogi mające zastosowanie do własnych środków podejmowanych przez Strony w celu kontroli lub zwalczania chorób zwierząt lub agrofagów bądź w celu ochrony zdrowia publicznego lub zdrowia roślin oraz o wszelkich zmianach w polityce dotyczącej profilaktyki, w tym w polityce dotyczącej szczepień.

2. Powiadomienia kieruje się na piśmie do punktów kontaktowych, o których mowa w art. 184 ust. 3 niniejszego Układu.

Powiadomienie na piśmie oznacza powiadomienie przesłane pocztą, faksem lub pocztą elektroniczną. Powiadomienia przesyła się wyłącznie między punktami kontaktowymi, o których mowa w art. 184 ust. 3 niniejszego Układu.

3. W przypadku gdy jedna ze Stron ma poważne obawy dotyczące ryzyka dla zdrowia ludzkiego bądź zdrowia zwierząt lub roślin, na wniosek tej Strony organizowane są konsultacje dotyczące tej sytuacji, które odbywają się w najbliższym możliwym terminie, a w każdym razie w ciągu 15 dni roboczych od dnia złożenia takiego wniosku. W takich sytuacjach każda ze Stron podejmuje wysiłki w celu zapewnienia wszelkich informacji niezbędnych do uniknięcia zakłóceń w handlu oraz w celu osiągnięcia rozwiązania możliwego do przyjęcia przez obie Strony, zgodnego z ochroną zdrowia ludzkiego oraz zdrowia zwierząt i roślin.

4. Na wniosek Strony organizuje się konsultacje dotyczące dobrostanu zwierząt, które odbywają się w najbliższym możliwym terminie, a w każdym razie w ciągu 20 dni roboczych od dnia powiadomienia. W takich sytuacjach każda ze Stron dokłada starań w celu dostarczenia wszelkich żądanych informacji.

5. Na wniosek Strony konsultacje, o których mowa w ust. 3 i 4 niniejszego artykułu, organizowane są w formie wideokonferencji lub audiokonferencji. Strona wnioskująca o konsultacje zapewnia przygotowanie protokołu z konsultacji, który jest formalnie zatwierdzany przez Strony. Do celów takiego zatwierdzenia mają zastosowanie postanowienia art. 184 ust. 3 niniejszego Układu.

6. Republika Mołdawii opracuje i wdroży krajowy system wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt (NRASFF) oraz krajowy mechanizm wczesnego ostrzegania (NEWM), kompatybilne z odpowiednimi systemami UE. Gdy tylko Republika Mołdawii wdroży niezbędne przepisy w tym zakresie i stworzy warunki dla właściwego funkcjonowania NRASFF i NEWM na miejscu i we właściwym czasie, który zostanie uzgodniony przez Strony, NRASFF i NEWM zostaną połączone z odpowiednimi systemami UE.

ARTYKUŁ 186

Warunki handlu

1. Ogólne warunki przywozu:
  - a) Strony zgodnie postanawiają prowadzić przywóz wszelkich towarów ujętych w załączniku XVII-A oraz pkt 2 i 3 załącznika XVII-C do niniejszego Układu, przestrzegając ogólnych warunków przywozu. Bez uszczerbku dla decyzji podjętych zgodnie z art. 182 niniejszego Układu, warunki przywozu stosowane przez Stronę dokonującą przywozu mają zastosowanie do całego terytorium Strony dokonującej wywozu. W momencie wejścia w życie niniejszego Układu i zgodnie z postanowieniami jego art. 184 Strona dokonująca przywozu informuje Stronę dokonującą wywozu o swoich wymogach sanitarnych i fitosanitarnych dotyczących przywozu towarów, o których mowa w załącznikach XVII-A i XVII-C do niniejszego Układu. Informacje te obejmują w stosownych przypadkach wzory urzędowych świadectw, oświadczeń lub dokumentów handlowych, określone przez Stronę dokonującą przywozu.

- b) (i) Wszelkie zmiany lub proponowane zmiany warunków, o których mowa w ust. 1 lit. a) muszą być zgodne z odpowiednimi procedurami powiadomienia określonymi w Porozumieniu SPS bez względu na to, czy odnoszą się one do środków objętych Porozumieniem SPS.
- (ii) Bez uszczerbku dla postanowień art. 190 niniejszego Układu, w celu określenia daty wejścia w życie zmienionych warunków, o których mowa w ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu, Strona dokonująca przywozu bierze pod uwagę czas transportu między Stronami; oraz
- (iii) jeżeli Strona dokonująca przywozu nie spełni wyżej wspomnianych wymogów dotyczących powiadomienia, nadal akceptuje ona świadectwa lub poświadczenia gwarantujące uprzednio obowiązujące warunki do 30 dni po wejściu w życie zmienionych warunków przywozu.

2. Warunki przywozu po uznaniu równoważności:
  - a) W ciągu 90 dni od dnia przyjęcia decyzji o uznaniu równoważności Strony podejmują niezbędne działania legislacyjne i administracyjne w celu wdrożenia uznania równoważności, aby umożliwić na tej podstawie handel między Stronami towarami, o których mowa w załączniku XVII-A oraz pkt 2 i 3 załącznika XVII-C do niniejszego Układu. Dla tych towarów wzór urzędowego świadectwa lub urzędowego dokumentu wymaganego przez Stronę dokonującą przywozu może wówczas zostać zastąpiony świadectwem sporządzonym zgodnie z załącznikiem XXIII-B do niniejszego Układu.
  - b) Dla towarów w sektorach lub podsektorach, w przypadku których nie wszystkie środki są uznane za równoważne, handel jest prowadzony nadal na podstawie zgodności z warunkami, o których mowa w ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu. Na wniosek Strony dokonującej wywozu zastosowanie mają postanowienia ust. 5 niniejszego artykułu.

3. Od dnia wejścia w życie niniejszego Układu towary, o których mowa w załączniku XVII-A oraz pkt 2 załącznika XVII-C do niniejszego Układu, nie podlegają obowiązkowi uzyskania szczególnego pozwolenia na przywóz.

4. W odniesieniu do warunków wpływających na handel towarami, o których mowa w ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu, na wniosek Strony dokonującej wywozu Strony podejmują konsultacje w ramach Podkomitetu SPS zgodnie z postanowieniami art. 191 niniejszego Układu w celu uzgodnienia alternatywnych lub dodatkowych warunków przywozu Strony dokonującej przywozu. Takie alternatywne lub dodatkowe warunki przywozu mogą w stosownych przypadkach opierać się na środkach Strony dokonującej wywozu, uznanych za równoważne przez Stronę dokonującą przywozu. Jeśli tak zdecydowano, Strona dokonująca przywozu podejmuje w ciągu 90 dni niezbędne działania legislacyjne lub administracyjne w celu umożliwienia przywozu na podstawie uzgodnionych warunków przywozu.

5. Wykaz zakładów, warunkowe zatwierdzenie:
- a) Przy przywozie produktów pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w części 2 załącznika XVII-A do niniejszego Układu, na wniosek Strony dokonującej wywozu uzupełniony o odpowiednie gwarancje, Strona dokonująca przywozu tymczasowo zatwierdza zakłady przetwórcze, o których mowa w pkt 2 załącznika XX do niniejszego Układu, które znajdują się na terytorium Strony dokonującej wywozu, bez wcześniejszych inspekcji poszczególnych zakładów. Takie zatwierdzenie musi być zgodne z warunkami i postanowieniami określonymi w załączniku XX do niniejszego Układu. O ile nie są wymagane dodatkowe informacje, Strona dokonująca przywozu podejmuje niezbędne działania legislacyjne lub administracyjne w celu umożliwienia przywozu na tej podstawie w ciągu jednego miesiąca od dnia otrzymania przez nią wniosku i odpowiednich gwarancji.

Wstępny wykaz zakładów zatwierdza się zgodnie z postanowieniami załącznika XX do niniejszego Układu.

- b) Przy przywozie produktów pochodzenia zwierzęcego, o których mowa w ust. 2 lit. a) niniejszego artykułu, Strona dokonująca wywozu informuje Stronę dokonującą przywozu o swoim wykazie zakładów spełniających wymogi Strony dokonującej przywozu.

6. Na wniosek jednej ze Stron druga Strona dostarcza wyjaśnienia i dane będące podstawą dokonanych ustaleń i decyzji objętych niniejszym artykułem.

ARTYKUŁ 187

Procedura certyfikacji

1. Na potrzeby procedur certyfikacji oraz wydawania świadectw i dokumentów urzędowych Strony zgodnie przyjmują zasady określone w załączniku XXIII do niniejszego Układu.
2. Podkomitet SPS, o którym mowa w art. 191 niniejszego Układu, może uzgodnić zasady, które należy stosować w przypadku certyfikacji elektronicznej, wycofania lub wymiany świadectw.
3. W ramach zbliżonych przepisów, o których mowa w art. 181 niniejszego Układu, Strony uzgadniają w stosownych przypadkach wspólne wzory świadectw.

ARTYKUŁ 188

Weryfikacja

1. W celu utrzymania pewności co do skutecznego wykonania postanowień niniejszego rozdziału każda ze Stron ma prawo:

- a) do prowadzenia weryfikacji całości lub części systemu inspekcji i certyfikacji stosowanego przez organy drugiej Strony, bądź – w stosownych przypadkach – innych środków, zgodnie z odpowiednimi międzynarodowymi standardami, wytycznymi i zaleceniami zawartymi w Kodeksie Żywnościowym, OIE i IPPC; oraz
- b) do otrzymywania informacji od drugiej Strony o stosowanym przez nią systemie kontroli, a także do otrzymywania informacji o wynikach kontroli przeprowadzonych w ramach tego systemu.

2. Każda ze Stron może udostępniać osobom trzecim wyniki weryfikacji, o których mowa w ust. 1 lit. a), oraz podawać je do wiadomości publicznej zgodnie z ewentualnymi wymogami, które mogą mieć zastosowanie do którejkolwiek ze Stron. W toku takiego udostępniania lub podawania do wiadomości publicznej przestrzega się ewentualnych wymogów poufności mających zastosowanie do danej Strony.

3. W przypadku gdy Strona dokonująca przywozu postanawia przeprowadzić wizytę w celu dokonania weryfikacji na terytorium Strony dokonującej wywozu, powiadamia o takiej wizycie Stronę dokonującą wywozu co najmniej trzy miesiące przed terminem takiej wizyty, z wyjątkiem sytuacji wyjątkowych lub jeśli Strony postanowią inaczej. Wszelkie zmiany dotyczące takiej wizyty są uzgadniane przez Strony.
4. Koszty poniesione w związku z przeprowadzeniem weryfikacji całości lub części systemów inspekcji i certyfikacji lub, w stosownych przypadkach, innych środków stosowanych przez właściwe organy drugiej Strony, pokrywa Strona, która przeprowadza weryfikację lub inspekcję.
5. Projekt pisemnego sprawozdania z weryfikacji jest przekazywany Stronie dokonującej wywozu w ciągu trzech miesięcy po zakończeniu weryfikacji. Strona dokonująca wywozu ma 45 dni roboczych na przygotowanie uwag do projektu sprawozdania. Uwagi zgłoszone przez Stronę dokonującą wywozu zostają załączone do sprawozdania końcowego oraz, w stosownych przypadkach, uwzględnione w jego treści. Jednakże w przypadku gdy w trakcie weryfikacji wykryto znaczące ryzyko dla zdrowia ludzkiego bądź zdrowia zwierząt lub roślin, Strona dokonująca wywozu zostaje poinformowana o tym najszybciej, jak to możliwe, a w każdym przypadku w ciągu 10 dni roboczych od zakończenia weryfikacji.
6. Dla potrzeb jasności wyniki weryfikacji mogą zostać wykorzystane w procedurach, o których mowa w art. 181, 183 i 189 niniejszego Układu, prowadzonych przez Strony lub przez jedną ze Stron.

ARTYKUŁ 189

Kontrole przywozu i opłaty za inspekcje

1. Strony zgodnie postanawiają, że kontrole przywozu przesyłek z terytorium Strony dokonującej wywozu są prowadzone przez Stronę dokonującą przywozu z poszanowaniem zasad określonych w części A załącznika XXII do niniejszego Układu. Wyniki tych kontroli mogą stanowić wkład do procesu weryfikacji, o którym mowa w art. 188 niniejszego Układu.
2. Częstości fizycznych kontroli przywozu stosowanych przez każdą ze Stron określone są w części B załącznika XXII do niniejszego Układu. Strona może zmienić te częstości w ramach swoich kompetencji oraz zgodnie ze swoim prawodawstwem krajowym, w wyniku postępu dokonanego zgodnie z art. 181, 183 i 186 niniejszego Układu, lub w wyniku weryfikacji, konsultacji lub innych środków przewidzianych w niniejszym Układzie. Podkomitet SPS, o którym mowa w art. 191 niniejszego Układu, odpowiednio zmienia część B załącznika XXII do niniejszego Układu w drodze decyzji.
3. Opłaty za inspekcje mogą obejmować wyłącznie koszty poniesione przez właściwe organy na przeprowadzenie kontroli przywozu. Wysokość tych opłat oblicza się na tej samej podstawie, co opłaty pobierane za inspekcje podobnych produktów krajowych.

4. Strona dokonująca przywozu na wniosek Strony dokonującej wywozu informuje ją o wszelkich zmianach – w tym również o powodach takich zmian - dotyczących środków wpływających na kontrole przywozu i opłaty za inspekcje oraz o wszelkich znaczących zmianach w postępowaniu administracyjnym w zakresie takich kontroli.

5. Począwszy od daty, która ma być ustalona przez Podkomitet SPS, o którym mowa w art. 191 niniejszego Układu, Strony mogą uzgodnić warunki wzajemnego zatwierdzania kontroli, o których mowa w art. 188 ust. 1 lit. b) niniejszego Układu, w celu dostosowania, a w stosownych przypadkach obustronnego ograniczenia, częstości fizycznych kontroli przywozu towarów, o których mowa w art. 186 ust. 2 lit. a) niniejszego Układu.

Począwszy od tej daty Strony mogą wzajemnie zatwierdzać swoje kontrole określonych towarów oraz, co za tym idzie, ograniczać lub zastępować kontrole przywozu tych towarów.

ARTYKUŁ 190

Środki ochronne

1. Jeżeli Strona dokonująca wywozu wprowadza na swoim terytorium środki w celu kontroli wszelkich czynników mogących stanowić poważne zagrożenie lub ryzyko dla zdrowia ludzkiego, zdrowia zwierząt lub roślin, to Strona dokonująca przywozu, bez uszczerbku dla postanowień ust. 2, wprowadza równoważne środki, aby zapobiec wprowadzeniu czynników danego zagrożenia lub ryzyka na terytorium Strony dokonującej przywozu.
2. Z uwagi na ważne względy zdrowia ludzkiego bądź zdrowia zwierząt lub roślin Strona dokonująca przywozu może wprowadzić tymczasowe środki niezbędne w celu ochrony zdrowia ludzkiego bądź zdrowia zwierząt lub roślin. W odniesieniu do przesyłek będących w transporcie między Stronami Strona dokonująca przywozu rozważa najbardziej odpowiednie i proporcjonalne rozwiązanie w celu uniknięcia zbędnych zakłóceń w handlu.

3. Strona wprowadzająca środki na podstawie ust. 2 niniejszego artykułu informuje o tym drugą Stronę najpóźniej w ciągu jednego dnia roboczego od dnia wprowadzenia środków. Na wniosek którejkolwiek ze Stron, zgodnie z postanowieniami art. 185 ust. 3 niniejszego Układu, Strony przeprowadzają konsultacje dotyczące tej sytuacji w ciągu 15 dni roboczych od dnia powiadomienia. Strony należycie uwzględniają wszelkie informacje uzyskane w ramach takich konsultacji oraz dokładają starań w celu uniknięcia zbędnych zakłóceń w handlu, w stosownych przypadkach biorąc pod uwagę wynik konsultacji, o których mowa w art. 185 ust. 3 niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 191

Podkomitet do Spraw Sanitarnych i Fitosanitarnych

1. Niniejszym powołuje się Podkomitet ds. Sanitarnych i Fitosanitarnych („Podkomitet SPS”). Podkomitet SPS zbiera się w ciągu trzech miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego Układu, na wniosek którejkolwiek ze Stron lub co najmniej raz do roku. Z zastrzeżeniem zgody Stron, spotkanie Podkomitetu SPS może być zorganizowane w formie wideokonferencji lub audiokonferencji. Podkomitet SPS może również poruszać kwestie poza sesją w drodze korespondencyjnej.

2. Podkomitet SPS pełni następujące funkcje:
- a) rozpatrywanie wszelkich kwestii związanych z niniejszym rozdziałem;
  - b) monitorowanie wykonywania niniejszego rozdziału, a także badanie wszelkich kwestii, które mogą wynikać w związku z jego wykonaniem;
  - c) dokonywanie przeglądów załączników XVII–XXV do niniejszego Układu, szczególnie w świetle postępu dokonanego w ramach konsultacji i procedur określonych w niniejszym rozdziale;
  - d) zmienianie, w drodze decyzji, załączników XVII–XXV do niniejszego Układu w świetle przeglądu przewidzianego w lit. c) niniejszego ustępu lub zgodnie z innymi postanowieniami niniejszego rozdziału; oraz
  - e) wydawanie opinii i zaleceń dla innych organów określonych w tytule VII (Postanowienia instytucjonalne, ogólne i końcowe) niniejszego Układu w świetle przeglądu przewidzianego w lit. c) niniejszego ustępu.

3. Strony zgodnie postanawiają ustanawiać w stosownych przypadkach techniczne grupy robocze, składające się z przedstawicieli Stron w randze ekspertów, określające i poruszające kwestie techniczne i naukowe wynikające ze stosowania niniejszego rozdziału. W przypadku gdy wymagana jest dodatkowa wiedza fachowa, Strony mogą ustanawiać grupy doraźne, w tym grupy naukowe i grupy ekspertów. Członkostwo w grupach doraźnych nie musi ograniczać się do przedstawicieli Stron.
4. Podkomitet SPS regularnie informuje Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, za pomocą sprawozdań o swojej działalności i decyzjach podjętych w ramach swoich kompetencji.
5. Na pierwszym posiedzeniu Podkomitet SPS przyjmuje swój regulamin.
6. Wszelkie decyzje, zalecenia, sprawozdania i inne działania Podkomitetu SPS lub innej grupy ustanowionej przez Podkomitet SPS są przyjmowane w drodze konsensusu między Stronami.

ROZDZIAŁ 5

UŁATWIENIA CELNE I HANDLOWE

ARTYKUŁ 192

Cele

1. Strony uznają znaczenie ułatwień celnych i handlowych w zmieniających się warunkach dwustronnej wymiany handlowej. Strony zgodnie postanawiają, że wzmocnią współpracę w tym obszarze w celu zapewnienia, aby odpowiednie przepisy i procedury oraz zdolności administracyjne stosownych organów administracyjnych zasadniczo odpowiadały celom skutecznej kontroli oraz wspierały ułatwienia w legalnym handlu.
2. Strony uznają, że należy zwrócić szczególną uwagę na uzasadnione cele polityki publicznej, w tym na ułatwienia w handlu, bezpieczeństwo i zapobieganie nadużyciom finansowym oraz zrównoważone podejście do tych kwestii.

ARTYKUŁ 193

Prawodawstwo i procedury

1. Strony uzgadniają, że ich odnośne prawodawstwo handlowe i celne musi być, co do zasady, stabilne i wszechstronne, a ich przepisy i procedury muszą być proporcjonalne, przejrzyste, przewidywalne, niedyskryminujące, bezstronne oraz stosowane jednolicie i skutecznie oraz służyć między innymi:
  - a) ochronie i ułatwianiu legalnego handlu poprzez skuteczne egzekwowanie i przestrzeganie wymogów prawnych;
  - b) unikaniu zbędnych lub dyskryminujących obciążeń podmiotów gospodarczych, zapobieganiu nadużyciom finansowym i dalszemu ułatwianiu podmiotom gospodarczym osiągnięcia wysokiego poziomu zgodności;
  - c) stosowaniu jednolitego dokumentu administracyjnego (SAD) do celów zgłoszeń celnych;

- d) podejmowaniu środków przyczyniających się do zwiększenia skuteczności, przejrzystości i uproszczenia procedur i praktyk celnych na granicy;
- e) stosowaniu nowoczesnych technik celnych, wraz z oceną ryzyka, kontroli po odprawie celnej i metod kontroli przedsiębiorstw w celu uproszczenia i ułatwienia wprowadzania i zwalniania towarów;
- f) obniżeniu kosztów i zapewnieniu podmiotom gospodarczym, w tym małym i średnim przedsiębiorstwom, większej przewidywalności;
- g) bez uszczerbku dla stosowania obiektywnych kryteriów oceny ryzyka – zapewnieniu niedyskryminacyjnego stosowania wymogów i procedur mających zastosowanie do przywozu, wywozu i towarów w tranzycie;

- h) stosowaniu międzynarodowych instrumentów mających zastosowanie w dziedzinie cel i handlu, w tym instrumentów opracowanych przez Światową Organizację Celną („WCO”) (Ramy standardów dla zabezpieczenia i uproszczenia handlu globalnego), WTO (Porozumienie w sprawie ustalania wartości celnej), Konwencji stambulskiej dotyczącej odprawy czasowej z 1990 r., Międzynarodowej konwencji w sprawie zharmonizowanego systemu oznaczania i kodowania towarów z 1983 r., Konwencji celnej ONZ dotyczącej międzynarodowego przewozu towarów z zastosowaniem karnetów TIR z 1975 r., Międzynarodowej konwencji w sprawie harmonizacji kontroli towarów na granicach z 1982 r., a także wytycznych Komisji Europejskiej, takich jak strategie celne;
- i) podjęciu niezbędnych środków w celu odzwierciedlenia i wykonania postanowień zmienionej konwencji z Kioto dotyczącej uproszczenia i harmonizacji postępowania celnego z 1973 r.;
- j) wprowadzeniu wcześniejszych wiążących interpretacji dotyczących klasyfikacji taryfowej i reguł pochodzenia. Strony zapewniają, aby interpretacja mogła zostać uchylona lub unieważniona wyłącznie po powiadomieniu przedsiębiorcy, którego to dotyczy, i bez mocy wstecznej, chyba że interpretacja taka została sporządzona na podstawie nieprawidłowych lub niekompletnych informacji;

- k) wprowadzeniu i stosowaniu uproszczonych procedur dla upoważnionych przedsiębiorców handlowych zgodnie z obiektywnymi i niedyskryminacyjnymi kryteriami;
- l) określeniu zasad zapewniających, aby wszelkie kary nałożone w przypadku naruszeń przepisów celnych lub wymogów proceduralnych były proporcjonalne i niedyskryminujące oraz aby ich stosowanie nie było przyczyną nieuzasadnionych opóźnień; oraz
- m) stosowaniu przejrzystych, niedyskryminujących i proporcjonalnych zasad w odniesieniu do licencjonowania pośredników celnych.

2. W celu usprawnienia metod pracy oraz zapewnienia niedyskryminacji, przejrzystości, efektywności, rzetelności i rozliczalności działań Strony:

- a) podejmują dalsze działania na rzecz ograniczenia, uproszczenia i standaryzacji danych i dokumentacji wymaganych przez organy celne i inne organy;
- b) w miarę możliwości upraszczają wymogi i formalności dotyczące szybkiego zwolnienia i odprawy towarów;

- c) wprowadzają skuteczne, szybkie i niedyskryminujące procedury gwarantujące prawo do odwołania się od działań, orzeczeń i decyzji administracyjnych organów celnych i innych organów mających wpływ na towary dostarczone do organów celnych. Procedury odwoławcze muszą być łatwo dostępne, również dla małych i średnich przedsiębiorstw, a wszelkie koszty z nimi związane muszą być uzasadnione i współmierne do kosztów poniesionych przez organy w celu zapewnienia prawa do odwołania;
- d) podejmują działania w celu zapewnienia, aby – w przypadku odwołania się od zakwestionowanego działania, orzeczenia lub decyzji administracyjnej – towary były zwykle zwolnione, a płatności z tytułu cła mogły zostać odroczone, z zastrzeżeniem podjęcia wszelkich środków zabezpieczających uznanych za konieczne. W razie potrzeby zwolnienie towarów powinno być uzależnione od przedstawienia gwarancji w formie poręczenia lub depozytu; oraz
- e) zapewniają utrzymanie najwyższych standardów etycznych, zwłaszcza na granicy, poprzez wykorzystanie środków odzwierciedlających zasady odpowiednich konwencji i instrumentów międzynarodowych w tym zakresie, w szczególności zmienionej deklaracji WCO z Aruszy z 2003 r. oraz strategii Komisji Europejskiej z 2007 r.

3. Strony nie będą stosować:

- a) jakichkolwiek wymogów dotyczących obowiązkowego korzystania z usług pośredników celnych; oraz

b) jakichkolwiek wymogów dotyczących obowiązkowego korzystania z inspekcji przedwysyłkowych lub inspekcji przeznaczenia.

4. Do celów niniejszego Układu mają zastosowanie zasady i definicje dotyczące tranzytu określone w postanowieniach WTO, w szczególności art. V GATT 1994 i postanowienia z nim związane, w tym wszelkie wyjaśnienia i ulepszenia wynikające z dauhańskiej rundy negocjacji w sprawie ułatwień w wymianie handlowej. Postanowienia te stosuje się także, gdy tranzyt towarów zaczyna się lub kończy na terytorium Strony (tranzyt wewnętrzny).

Strony podejmują działania zmierzające do stopniowego wzajemnego połączenia swoich systemów tranzytu celnego, mając na uwadze przystąpienie Republiki Mołdawii do wspólnej procedury tranzytowej z 1987 r.

Strony zapewniają współpracę i koordynację pomiędzy wszystkimi zainteresowanymi organami na ich terytorium, aby ułatwić ruch tranzytowy. Strony wspierają również współpracę między organami a sektorem prywatnym w zakresie tranzytu.

ARTYKUŁ 194

Relacje ze środowiskiem gospodarczym

Strony zgodnie postanawiają:

- a) zapewnić przejrzystość oraz publiczną dostępność swoich przepisów i procedur, w miarę możliwości w formie elektronicznej, wraz z odpowiednim uzasadnieniem ich przyjęcia. Potrzebny jest rozsądny przedział czasu pomiędzy publikacją nowych lub zmienionych przepisów a ich wejściem w życie;
- b) przeprowadzać w odpowiednim terminie regularne konsultacje z przedstawicielami handlu na temat wniosków legislacyjnych, procedur celnych i kwestii handlowych. W tym celu każda ze Stron wprowadza odpowiednie mechanizmy regularnych konsultacji pomiędzy służbami administracyjnymi i środowiskiem gospodarczym;
- c) udostępniać publicznie, w miarę możliwości drogą elektroniczną, stosowne komunikaty administracyjne, zawierające informacje o wymaganiach organów celnych i procedurach wprowadzenia i wyprowadzenia, godzinach pracy i procedurach roboczych biur celnych w portach i na przejściach granicznych oraz o punktach kontaktowych udzielających informacji;

- d) wspierać współpracę pomiędzy podmiotami gospodarczymi a właściwymi organami administracyjnymi poprzez stosowanie niearbitralnych i publicznie dostępnych procedur, takich jak protokoły ustaleń, przede wszystkim w oparciu o te publikowane przez WCO; oraz
- e) zapewniać, aby ich odnośne wymogi oraz procedury celne pozostawały zgodne z uzasadnionymi potrzebami podmiotów handlowych i z najlepszymi praktykami oraz aby ograniczały wymianę handlową w najmniejszym możliwym stopniu.

ARTYKUŁ 195

Oplaty i należności

1. Od dnia 1 stycznia roku następującego po wejściu w życie niniejszego Układu Strony zakazują opłat administracyjnych mających skutek równoważny z cłami i należnościami przywozowymi i wywozowymi.

2. W odniesieniu do wszystkich opłat i należności jakiegokolwiek rodzaju nakładanych przez organy celne każdej ze Stron, w tym opłat i należności za zadania wykonane przez inną instancję w imieniu wyżej wymienionych organów, w ramach przywozu lub wywozu lub w związku z przywozem lub wywozem oraz bez uszczerbku dla odnośnych artykułów w rozdziale 1 (Traktowanie narodowe i dostęp towarów do rynku) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu, Strony zgodnie postanawiają, co następuje:

- a) opłaty i należności można nałożyć jedynie na usługi świadczone na wniosek zgłaszającego poza normalnymi warunkami pracy, godzinami pracy i w miejscach innych niż te, o których mowa w przepisach celnych, lub tytułem formalności związanych ze świadczeniem takich usług i wymaganych do dokonania takiego przywozu lub wywozu;
- b) opłaty i należności nie mogą przekraczać kosztu świadczonej usługi;
- c) opłaty i należności nie mogą być obliczane *ad valorem*;

- d) informacje dotyczące opłat i należności są publikowane poprzez urzędowo określony środek przekazu, a jeśli jest to możliwe, na oficjalnej stronie internetowej. Informacje te muszą obejmować przyczyny nałożenia opłat lub należności na świadczone usługi, nazwę odpowiedzialnego organu, opłaty i należności, jakie zostaną zastosowane, oraz termin i sposób dokonania zapłaty; oraz
- e) nie nakłada się nowych ani zmienionych opłat i należności aż do czasu opublikowania i udostępnienia informacji o nich.

ARTYKUŁ 196

Ustalanie wartości celnej

1. Postanowienia porozumienia w sprawie wykonania art. VII GATT 1994 zawarte w załączniku 1A do Porozumienia WTO, wraz ze wszelkimi późniejszymi zmianami, regulują zasady ustalania wartości celnej towarów w wymianie handlowej między Stronami. Postanowienia te zostają niniejszym włączone do niniejszego Układu i stanowią jego część. Nie stosuje się minimalnych wartości celnych.

2. Strony współpracują w celu wypracowania wspólnego podejścia do kwestii dotyczących ustalania wartości celnej.

ARTYKUŁ 197

Współpraca celna

Strony wzmacniają współpracę w obszarze ceł, aby zapewnić wykonanie celów niniejszego rozdziału, tak aby zapewnić dalej idące ułatwienia handlowe, a równocześnie zapewnić skuteczną kontrolę, bezpieczeństwo i zapobieganie nadużyciom finansowym. W tym celu, w stosownych przypadkach, Strony będą się posługiwać strategią celną Komisji Europejskiej z 2007 r. jako punktem odniesienia.

Aby zapewnić zgodność z postanowieniami niniejszego rozdziału Strony między innymi:

- a) wymieniają informacje na temat przepisów i procedur celnych;
- b) opracowują wspólne inicjatywy dotyczące procedur przywozu, wywozu i tranzytu, a także działają na rzecz zapewnienia skutecznych usług na rzecz środowiska gospodarczego;

- c) współpracują w zakresie automatyzacji procedur celnych i innych procedur handlowych;
- d) wymieniają, w stosownych przypadkach, informacje i dane z zastrzeżeniem przestrzegania poufności danych oraz norm i przepisów dotyczących ochrony danych osobowych;
- e) współpracują w zakresie zapobiegania nielegalnemu transgranicznemu handlowi towarami, w tym wyrobami tytoniowymi, oraz jego zwalczania;
- f) wymieniają informacje lub rozpoczynają konsultacje w celu wypracowania, w miarę możliwości, wspólnych stanowisk na forach organizacji międzynarodowych działających w dziedzinie ceł, takich jak WTO, WCO, ONZ, Konferencja Narodów Zjednoczonych do spraw Handlu i Rozwoju (UNCTAD) oraz EKG ONZ;
- g) współpracują w zakresie planowania i świadczenia pomocy technicznej, zwłaszcza w celu ułatwienia reformy ułatwień celnych i handlowych zgodnie z odpowiednimi postanowieniami niniejszego Układu;

- h) wymieniają najlepsze praktyki w zakresie operacji celnych, zwłaszcza dotyczące egzekwowania praw własności intelektualnej, w szczególności w zakresie podrabianych produktów;
- i) wspierają koordynację pomiędzy wszystkimi organami służb granicznych Stron w celu ułatwienia procedury przekraczania granic i poprawy kontroli, biorąc pod uwagę, jeśli to możliwe i właściwe, wspólne kontrole graniczne; oraz
- j) ustanawiają, stosownie do potrzeb, wzajemne uznawanie programów partnerstwa handlowego i kontroli celnych, w tym równoważnych środków ułatwiających wymianę handlową.

ARTYKUŁ 198

Wzajemna pomoc administracyjna w sprawach celnych

Bez uszczerbku dla innych form współpracy przewidzianych w niniejszym Układzie, w szczególności w art. 197 niniejszego Układu, Strony udzielają sobie wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych zgodnie z postanowieniami protokołu III do niniejszego Układu dotyczącego wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych.

ARTYKUŁ 199

Pomoc techniczna i budowanie zdolności

Strony współpracują w zakresie świadczenia pomocy technicznej i budowania zdolności w celu wdrożenia reformy ułatwień handlowych i celnych.

ARTYKUŁ 200

Podkomitet ds. Ceł

1. Niniejszym ustanawia się Podkomitet ds. Ceł. Podkomitet ten podlega Komitetowi Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu.
2. Zadania Podkomitetu ds. Ceł obejmują systematyczne konsultacje i monitorowanie wykonania postanowień niniejszego rozdziału oraz administrowanie nimi, w tym kwestie dotyczące współpracy celnej, transgranicznej współpracy celnej i zarządzania, pomocy technicznej, reguł pochodzenia, ułatwień w handlu, a także wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych.
3. Podkomitet ds. Ceł między innymi:
  - a) nadzoruje prawidłowe stosowanie niniejszego rozdziału oraz protokołów I i II do niniejszego Układu;

- b) przyjmuje ustalenia praktyczne, środki i decyzje w celu wykonania niniejszego rozdziału oraz protokołów II i III do niniejszego Układu, w tym w zakresie wymiany informacji i danych, wzajemnego uznawania kontroli celnych i programów partnerstwa handlowego oraz wzajemnie uzgodnionych korzyści;
- c) wymienia poglądy na wszelkie tematy będące przedmiotem wspólnego zainteresowania, w tym przyszłe środki i zasoby na ich wdrożenie i stosowanie;
- d) w stosownych przypadkach – przedstawia zalecenia; oraz
- e) przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

ARTYKUŁ 201

Zbliżenie przepisów celnych

Dokonuje się stopniowego zbliżenia do przepisów celnych UE i niektórych aktów prawa międzynarodowego, jak przewidziano w załączniku XXVI do niniejszego Układu.

ROZDZIAŁ 6

PROWADZENIE PRZEDSIĘBIORSTWA, HANDEL USŁUGAMI I HANDEL ELEKTRONICZNY

SEKCJA 1

POSTANOWIENIA OGÓLNE

ARTYKUŁ 202

Cel i zakres stosowania

1. Strony, potwierdzając swoje zobowiązania w ramach Porozumienia WTO, ustanawiają niniejszym niezbędne uzgodnienia dotyczące stopniowej wzajemnej liberalizacji prowadzenia przedsiębiorstw i handlu usługami oraz współpracy w zakresie handlu elektronicznego.

2. Zamówienia publiczne objęte są rozdziałem 8 (Zamówienia publiczne) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu. Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie może być interpretowane jako nakładające jakiegokolwiek zobowiązania w zakresie zamówień publicznych.
3. Dotacje objęte są rozdziałem 10 (Konkurencja) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu. Postanowienia niniejszego rozdziału nie mają zastosowania do dotacji przyznawanych przez Strony.
4. Zgodnie z postanowieniami niniejszego rozdziału każda ze Stron zachowuje prawo do regulowania i wprowadzania nowych przepisów, aby osiągnąć uzasadnione cele polityczne.
5. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do środków odnoszących się do osób fizycznych starających się o dostęp do rynku pracy Strony, ani do środków dotyczących obywatelstwa, stałego pobytu, czy też stałego zatrudnienia.

6. Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie uniemożliwia Stronie stosowania środków regulujących wjazd lub czasowy pobyt osób fizycznych na ich terytorium, łącznie ze środkami niezbędnymi dla ochrony integralności granic i zapewnienia zorganizowanego przemieszczania się osób fizycznych przez ich granice, pod warunkiem że środki takie nie są stosowane w sposób niweczący lub naruszający korzyści przypadające którejkolwiek ze Stron zgodnie z warunkami szczegółowego zobowiązania w niniejszym rozdziale i załącznikami XXVII i XXVIII do niniejszego Układu¹.

ARTYKUŁ 203

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału:

- 1) „środek” oznacza każdy środek Strony w formie ustawy, rozporządzenia, zasady, procedury, decyzji, działania administracyjnego lub w jakiegokolwiek innej formie;

---

¹ Sam fakt wymagania wizy od osób fizycznych pochodzących tylko z niektórych państw nie jest uznawany za niweczący lub naruszający korzyści wynikające ze szczegółowego zobowiązania.

- 2) „środki wprowadzone lub utrzymywane przez Stronę” oznaczają środki podjęte przez:
- a) administrację i organy stopnia centralnego, regionalnego lub lokalnego; oraz
  - b) organy pozarządowe wykonujące uprawnienia delegowane przez administrację lub organy stopnia centralnego, regionalnego lub lokalnego;
- 3) „osoba fizyczna pochodząca ze Strony” oznacza obywatela państwa członkowskiego UE lub obywatela Republiki Mołdawii zgodnie z ich właściwym prawodawstwem;
- 4) „osoba prawna” oznacza każdy podmiot prawny właściwie ustanowiony lub w inny sposób utworzony na podstawie właściwego prawa, dla celów komercyjnych lub innych, prywatny lub rządowy, włączając w to spółkę kapitałową, fundusz powierniczy, spółkę osobową, wspólne przedsięwzięcie, firmę jednoosobową lub stowarzyszenie;

5) „osoba prawna pochodząca z Unii” lub „osoba prawna pochodząca z Republiki Mołdawii” oznacza osobę prawną zdefiniowaną w pkt 4, ustanowioną zgodnie z przepisami, odpowiednio, jednego z państw członkowskich lub Republiki Mołdawii i mającą siedzibę statutową, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności, odpowiednio, na terytorium, do którego zastosowanie ma Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej¹ lub na terytorium Republiki Mołdawii.

Jeżeli ta osoba prawna ma jedynie swoją siedzibę statutową lub zarząd odpowiednio na terytorium, do którego ma zastosowanie Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, lub na terytorium Republiki Mołdawii, nie jest ona uznawana odpowiednio za osobę prawną pochodzącą z Unii ani za osobę prawną pochodzącą z Republiki Mołdawii, chyba że jej działalność ma rzeczywisty i ciągły związek z gospodarką odpowiednio Unii lub Republiki Mołdawii;

---

¹ W celu zapewnienia większej pewności terytorium to obejmuje wyłączną strefę ekonomiczną i szelf kontynentalny, określone w Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza (UNCLOS).

Niezależnie od poprzedniego akapitu, przedsiębiorstwa żeglugowe mające siedzibę poza terytorium Unii lub Republiki Mołdawii i kontrolowane odpowiednio przez obywateli państwa członkowskiego lub Republiki Mołdawii, są także objęte postanowieniami niniejszego Układu, jeżeli ich statki są zarejestrowane zgodnie z właściwym prawodawstwem w tym państwie członkowskim lub w Republice Mołdawii i pływają pod banderą państwa członkowskiego lub Republiki Mołdawii;

6) „jednostka zależna” osoby prawnej pochodzącej z jednej ze Stron oznacza osobę prawną, która jest faktycznie kontrolowana przez inną osobę prawną pochodzącą z tej Strony¹;

7) „oddział” osoby prawnej oznacza jednostkę nieposiadającą osobowości prawnej, o charakterze stałym, powstałą na przykład w wyniku rozszerzenia działalności podmiotu macierzystego, posiadającą zarząd i wyposażoną materialnie w celu prowadzenia negocjacji handlowych z osobami trzecimi, aby osoby te, wiedząc, że w razie konieczności istnieje związek prawny z podmiotem macierzystym, którego siedziba zarządu znajduje się za granicą, nie były zobowiązane negocjować bezpośrednio z takim podmiotem macierzystym, lecz mogły dokonywać transakcji handlowych w miejscu prowadzenia działalności stanowiącej rozszerzenie działalności tego podmiotu;

---

¹ Osoba prawna jest kontrolowana przez inną osobę prawną, jeżeli ta ostatnia ma prawo do powołania większości członków jej zarządu lub do kierowania jej działaniami z prawnego punktu widzenia.

- 8) „prowadzenie przedsiębiorstwa” oznacza:
- a) w odniesieniu do osób prawnych pochodzących z Unii lub z Republiki Mołdawii prawo do podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej poprzez ustanowienie, w tym nabycie, osoby prawnej lub założenie oddziału lub przedstawicielstwa odpowiednio w Unii lub w Republice Mołdawii;
  - b) w odniesieniu do osób fizycznych prawo osób fizycznych pochodzących z Unii lub z Republiki Mołdawii do podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej na zasadzie samozatrudnienia i do tworzenia przedsiębiorstw, w szczególności spółek, które faktycznie kontrolują;
- 9) „działalność gospodarcza” obejmuje działalność o charakterze przemysłowym, handlowym i zawodowym oraz działalność rzemieślniczą, a nie obejmuje działalności prowadzonej w związku z wykonywaniem władzy publicznej;
- 10) „prowadzenie działalności” oznacza prowadzenie działalności gospodarczej;

- 11) „usługi” obejmują wszelkie usługi w jakichkolwiek sektorach z wyjątkiem usług świadczonych w ramach wykonywania władzy publicznej;
- 12) „usługi świadczone i inne działania prowadzone w ramach wykonywania władzy publicznej” oznaczają wszelkie usługi lub działania, które nie są wykonywane na zasadach handlowych ani w ramach konkurencji z jednym podmiotem gospodarczym lub większą ich liczbą;
- 13) „transgraniczne świadczenie usług” oznacza świadczenie usług:
- a) z terytorium Strony na terytorium drugiej Strony (sposób 1); lub
  - b) na terytorium Strony dla usługobiorcy pochodzącego z drugiej Strony (sposób 2);
- 14) „usługodawca” Strony oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną jednej ze Stron, która zamierza świadczyć lub świadczy usługi;
- 15) „przedsiębiorca” jednej ze Stron oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która zamierza prowadzić lub prowadzi działalność gospodarczą poprzez utworzenie przedsiębiorstwa.

SEKCJA 2

PROWADZENIE PRZEDSIĘBIORSTWA

ARTYKUŁ 204

Zakres stosowania

Niniejsza sekcja ma zastosowanie do środków wprowadzonych lub utrzymywanych przez Strony, wpływających na prowadzenie wszelkiego rodzaju przedsiębiorstw z wyjątkiem:

- a) wydobywania, wytwarzania i przetwarzania¹ materiałów jądrowych;
- b) produkcji broni, amunicji i materiałów wojskowych lub handlu nimi;
- c) usług audiowizualnych;

---

¹ Dla większej pewności przetwarzanie materiałów jądrowych obejmuje wszystkie działania sklasyfikowane pod kodem 2330 według klasyfikacji UN ISIC Rev.3.1.

- d) krajowego kabotażu morskiego¹; oraz
- e) krajowych i międzynarodowych usług transportu lotniczego², regularnego lub nieregularnego, oraz usług bezpośrednio związanych z wykonywaniem praw przewozowych, innych niż:
  - (i) usługi naprawcze i konserwacyjne, podczas których statek powietrzny jest wycofany z użytku;
  - (ii) sprzedaż i marketing usług transportu lotniczego;
  - (iii) usługi związane z komputerowym systemem rezerwacji (CRS);
  - (iv) usługi obsługi naziemnej;
  - (v) usługi obsługi portów lotniczych.

---

¹ Bez uszczerbku dla zakresu działalności, która może zostać uznana za kabotaż na podstawie odpowiedniego prawodawstwa krajowego, krajowy kabotaż morski w ramach niniejszego rozdziału obejmuje przewozy pasażerskie lub przewozy towarów między portem lub miejscem znajdującym się w państwie członkowskim lub w Republice Mołdawii a innym portem lub miejscem znajdującym się w państwie członkowskim lub w Republice Mołdawii, w tym na szelfie kontynentalnym, zgodnie z UNCLOS, oraz ruch rozpoczynający i kończący się w tym samym porcie lub miejscu znajdującym się w państwie członkowskim lub w Republice Mołdawii.

² Warunki wzajemnego dostępu do rynku w transporcie lotniczym są określone w Umowie pomiędzy UE i jej państwami członkowskimi a Republiką Mołdawii w sprawie ustanowienia wspólnego obszaru lotniczego.

ARTYKUŁ 205

Traktowanie narodowe i zasada największego uprzywilejowania

1. Z uwzględnieniem zastrzeżeń wymienionych w załączniku XXVII-E do niniejszego Układu, z datą wejścia w życie niniejszego Układu Republika Mołdawii przyznaje:
  - a) w odniesieniu do prowadzenia jednostek zależnych, oddziałów i przedstawicielstw osób prawnych pochodzących z Unii, traktowanie nie mniej korzystne niż traktowanie przyznawane przez Republikę Mołdawii jej własnym osobom prawnym, ich oddziałom i przedstawicielstwom lub jednostkom zależnym, oddziałom i przedstawicielstwom jakichkolwiek osób prawnych pochodzących z państwa trzeciego, w zależności od tego, które jest korzystniejsze;
  - b) w odniesieniu do działalności założonych w Republice Mołdawii jednostek zależnych, oddziałów i przedstawicielstw osób prawnych pochodzących z Unii, traktowanie nie mniej korzystne niż traktowanie przyznawane przez Republikę Mołdawii jej własnym osobom prawnym, ich oddziałom i przedstawicielstwom lub jednostkom zależnym, oddziałom i przedstawicielstwom jakichkolwiek osób prawnych pochodzących z państwa trzeciego, w zależności od tego, które jest korzystniejsze.¹

---

¹ Obowiązek ten nie dotyczy postanowień w zakresie ochrony inwestycji nieobjętych niniejszym rozdziałem włącznie z postanowieniami dotyczącymi postępowania mającego na celu rozstrzygnięcie sporu między inwestorami i państwem, jak zapisano w innych umowach.

2. Z uwzględnieniem zastrzeżeń wymienionych w załączniku XXVII-A do niniejszego Układu, z datą wejścia w życie niniejszego Układu Unia przyznaje:

- a) w odniesieniu do prowadzenia jednostek zależnych, oddziałów i przedstawicielstw osób prawnych pochodzących z Republiki Mołdawii, traktowanie nie mniej korzystne niż traktowanie przyznawane przez Unię jej własnym osobom prawnym, ich oddziałom i przedstawicielstwom lub jednostkom zależnym, oddziałom i przedstawicielstwom jakichkolwiek osób prawnych pochodzących z państwa trzeciego, w zależności od tego, które jest korzystniejsze;
- b) w odniesieniu do działalności założonych w Unii jednostek zależnych, oddziałów i przedstawicielstw osób prawnych pochodzących z Republiki Mołdawii, traktowanie nie mniej korzystne niż traktowanie przyznawane przez Unię jej własnym osobom prawnym, ich oddziałom i przedstawicielstwom lub jednostkom zależnym, oddziałom i przedstawicielstwom jakichkolwiek osób prawnych pochodzących z państwa trzeciego, w zależności od tego, które jest korzystniejsze¹.

---

¹ Obowiązek ten nie dotyczy postanowień w zakresie ochrony inwestycji nieobjętych niniejszym rozdziałem włącznie z postanowieniami dotyczącymi postępowania mającego na celu rozstrzygnięcie sporu między inwestorami i państwem, jak zapisano w innych umowach.

3. Z uwzględnieniem zastrzeżeń wymienionych w załącznikach XXVII-A i XXVII-E do niniejszego Układu, Strony nie przyjmują jakichkolwiek nowych przepisów lub środków, które powodują dyskryminację w odniesieniu do prowadzenia osób prawnych pochodzących z Unii lub z Republiki Mołdawii na ich terytorium lub w odniesieniu do prowadzenia działalności przez założone przedsiębiorstwa w porównaniu z ich własnymi osobami prawnymi.

ARTYKUŁ 206

Przeгляд

1. Mając na uwadze stopniową liberalizację warunków prowadzenia przedsiębiorstwa, Strony regularnie dokonują przeglądu ram prawnych dotyczących prowadzenia przedsiębiorstw¹ oraz warunków prowadzenia działalności, zachowując spójność ze swoimi zobowiązaniami w ramach umów międzynarodowych.

---

¹ Dotyczy to niniejszego rozdziału oraz załączników XXVII-A i XXVII-E do niniejszego Układu.

2. W kontekście przeglądu, o którym mowa w ust. 1, Strony dokonują oceny wszelkich napotkanych przeszkód w prowadzeniu przedsiębiorstwa. W celu ugruntowania postanowień niniejszego rozdziału Strony szukają odpowiednich sposobów na wyeliminowanie takich przeszkód, co mogłoby obejmować dalsze negocjacje, w tym również w odniesieniu do ochrony inwestycji i postępowań mających na celu rozstrzygnięcie sporumędzy inwestorem a państwem.

ARTYKUŁ 207

Inne umowy

Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie może być interpretowane jako ograniczające prawa przedsiębiorców Stron do korzystania z korzystniejszego traktowania przewidzianego w jakichkolwiek istniejących lub przyszłych umowach międzynarodowych odnoszących się do inwestycji, których stronami są państwa członkowskie i Republika Mołdawii.

ARTYKUŁ 208

Zasady traktowania oddziałów i przedstawicielstw

1. Postanowienia art. 205 niniejszego Układu nie stanowią przeszkody dla stosowania przez Stronę szczególnych zasad dotyczących prowadzenia oddziałów i przedstawicielstw osób prawnych drugiej Strony, niezarejestrowanych na terytorium pierwszej Strony, oraz prowadzenia przez nie działalności na jej terytorium, które to zasady są uzasadnione prawnymi lub technicznymi różnicami pomiędzy tymi oddziałami i przedstawicielstwami w porównaniu z oddziałami i przedstawicielstwami osób prawnych zarejestrowanych na jej terytorium lub, w odniesieniu do usług finansowych, ze względów ostrożnościowych.
2. Różnica w traktowaniu nie może wykraczać poza to, co jest ściśle konieczne w związku z istnieniem takich różnic prawnych lub technicznych lub, w odniesieniu do usług finansowych, ze względów ostrożnościowych.

SEKCJA 3

TRANSGRANICZNE ŚWIADCZENIE USŁUG

ARTYKUŁ 209

Zakres stosowania

Niniejsza sekcja ma zastosowanie do środków wprowadzanych przez Strony, które mają wpływ na transgraniczne świadczenie wszystkich rodzajów usług, z wyjątkiem:

- a) usług audiowizualnych;
- b) krajowego kabotażu morskiego¹; oraz

---

¹ Bez uszczerbku dla zakresu działalności, która może zostać uznana za kabotaż na podstawie odpowiedniego prawodawstwa krajowego, krajowy kabotaż morski w ramach niniejszego rozdziału obejmuje przewozy pasażerskie lub przewozy towarów między portem lub miejscem znajdującym się w państwie członkowskim lub w Republice Mołdawii a innym portem lub miejscem znajdującym się w państwie członkowskim lub w Republice Mołdawii, w tym na szelfie kontynentalnym, zgodnie z UNCLOS, oraz ruch rozpoczynający i kończący się w tym samym porcie lub miejscu znajdującym się w państwie członkowskim lub w Republice Mołdawii.

- c) krajowych i międzynarodowych usług transportu lotniczego¹, regularnego lub nieregularnego, oraz usług bezpośrednio związanych z wykonywaniem praw przewozowych innych niż:
- (i) usługi naprawcze i konserwacyjne, podczas których statek powietrzny jest wycofany z użytku;
  - (ii) sprzedaż i marketing usług transportu lotniczego;
  - (iii) usługi związane z komputerowym systemem rezerwacji (CRS);
  - (iv) usługi obsługi naziemnej;
  - (v) usługi obsługi portów lotniczych.

---

¹ Warunki wzajemnego dostępu do rynku w transporcie lotniczym są określone w Umowie pomiędzy UE i jej państwami członkowskimi a Republiką Mołdawii w sprawie ustanowienia wspólnego obszaru lotniczego.

ARTYKUŁ 210

Dostęp do rynku

1. W zakresie dostępu do rynku poprzez transgraniczne świadczenie usług każda ze Stron przyznaje usługom i usługodawcom drugiej Strony traktowanie nie mniej korzystne niż traktowanie zapewniane na podstawie szczegółowych zobowiązań zawartych w załącznikach XXVII-B i XXVII-F do niniejszego Układu.

2. W sektorach, w których podejmowane są zobowiązania związane z dostępem do rynku, środki, których Strona nie może utrzymywać lub wprowadzać na podstawie podziału regionalnego albo całego terytorium, o ile w załącznikach XXVII-B i XXVII-F do niniejszego Układu nie postanowiono inaczej, są zdefiniowane jako:
  - a) ograniczenia liczby usługodawców czy to w postaci kontyngentów określonych liczbowo, monopolów, wyłącznych usługodawców, czy też wymogów wykonania testu potrzeb ekonomicznych;

- b) ograniczenia całkowitej wartości transakcji usługowych lub aktywów w postaci kontyngentów określonych liczbowo lub wymogu wykonania testu potrzeb ekonomicznych;
- c) ograniczenia całkowitej liczby transakcji usługowych lub całkowitej wielkości produktu wyrażonego w formie określonych liczbowo jednostek, kontyngentów lub wymogu wykonania testu potrzeb ekonomicznych.

ARTYKUŁ 211

Traktowanie narodowe

1. W sektorach, w przypadku których zobowiązania dotyczące dostępu do rynku są zawarte w załącznikach XXVII-B i XXVII-F do niniejszego Układu, oraz z zastrzeżeniem wszelkich określonych tam warunków i kompetencji, w odniesieniu do wszystkich środków wpływających na transgraniczne świadczenie usług, każda ze Stron przyznaje takim usługom i usługodawcom drugiej Strony traktowanie nie mniej korzystne niż to, które przyznaje podobnym usługom i usługodawcom krajowym.

2. Strona może spełniać wymóg określony w ust. 1 poprzez przyznanie usługom i usługodawcom drugiej Strony traktowania identycznego albo innego z formalnego punktu widzenia niż to, które przyznaje własnym podobnym usługom i usługodawcom.
3. Identyczne lub różne z formalnego punktu widzenia traktowanie uważane jest za mniej korzystne, jeżeli zmienia ono warunki konkurencji na korzyść usług lub usługodawców danej Strony w porównaniu z podobnymi usługami lub usługodawcami drugiej Strony.
4. Szczególne zobowiązania podjęte na podstawie niniejszego artykułu nie mogą być interpretowane jako wymagające od którejkolwiek ze Stron rekompensaty za nieodłączne niekorzystne czynniki konkurencji, które wynikają z faktu, że odnośne usługi lub usługodawcy pochodzą z zagranicy.

ARTYKUŁ 212

Wykaz zobowiązań

1. Sektory zliberalizowane przez każdą ze Stron zgodnie z niniejszą sekcją oraz, w drodze zastrzeżeń, ograniczenia dotyczące dostępu do rynku i traktowania narodowego mające zastosowanie do usług i usługodawców drugiej Strony w tych sektorach są określone w wykazie zobowiązań zawartym w załącznikach XXVII-B i XXVII-F do niniejszego Układu.
2. Bez uszczerbku dla praw i obowiązków Stron, istniejących lub mogących pojawić się na mocy Europejskiej konwencji o telewizji ponadgranicznej oraz Europejskiej konwencji o koprodukcji filmowej, wykazy zobowiązań zawarte w załącznikach XXVII-B i XXVII-F do niniejszego Układu nie obejmują zobowiązań w zakresie usług audiowizualnych.

ARTYKUŁ 213

Przegląd

Mając na uwadze stopniową liberalizację transgranicznego świadczenia usług pomiędzy Stronami, Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, regularnie dokonuje przeglądu wykazu zobowiązań, o którym mowa w art. 212 niniejszego Układu. W przeglądzie tym uwzględniany jest między innymi proces stopniowego zbliżenia, o którym mowa w art. 230, 240, 249 i 253 niniejszego Układu, oraz jego wpływ na wyeliminowanie pozostałych przeszkód dla transgranicznego świadczenia usług między Stronami.

SEKCJA 4

TYMCZASOWY POBYT OSÓB FIZYCZNYCH W CELACH BIZNESOWYCH

ARTYKUŁ 214

Zakres stosowania i definicje

1. Niniejsza sekcja ma zastosowanie do środków podejmowanych przez Strony dotyczących wjazdu oraz tymczasowego pobytu na ich terytorium kluczowego personelu, absolwentów odbywających staż, sprzedawców biznesowych, usługodawców kontraktowych i osób wykonujących wolne zawody, bez uszczerbku dla art. 202 ust. 5 niniejszego Układu.

2. Do celów niniejszej sekcji:

- a) „personel kluczowy” oznacza osoby fizyczne zatrudnione przez osobę prawną pochodzącą z jednej ze Stron inną niż organizacja nieochodowa¹, które są odpowiedzialne za utworzenie przedsiębiorstwa lub faktyczną kontrolę nad nim, zarządzanie nim i jego działalność. „Personel kluczowy” obejmuje „osoby odbywające wizyty służbowe” do celów prowadzenia przedsiębiorstwa oraz „osoby przeniesione wewnątrz przedsiębiorstwa”:
- (i) „osoby odbywające wizyty służbowe” do celów prowadzenia przedsiębiorstwa oznaczają osoby fizyczne pracujące na wyższych stanowiskach, które są odpowiedzialne za założenie przedsiębiorstwa. Nie oferują one ani nie świadczą usług, ani nie prowadzą działalności gospodarczej innej niż działalność wymagana do celów prowadzenia przedsiębiorstwa. Nie otrzymują one wynagrodzenia ze źródła znajdującego się na terytorium Strony przyjmującej;

---

¹ Odniesienie do „osoby prawnej innej niż organizacja nieochodowa” ma zastosowanie wyłącznie do: Belgii, Republiki Czeskiej, Danii, Niemiec, Estonii, Irlandii, Grecji, Hiszpanii, Francji, Włoch, Cypru, Łotwy, Litwy, Luksemburga, Malty, Niderlandów, Austrii, Portugalii, Słowenii, Finlandii oraz Zjednoczonego Królestwa.

(ii) „osoby przeniesione wewnątrz przedsiębiorstwa” oznaczają osoby fizyczne, które zostały zatrudnione przez osobę prawną lub są jej partnerami co najmniej od roku oraz które są czasowo przeniesione do przedsiębiorstwa, które może być jednostką zależną, oddziałem lub jednostką dominującą przedsiębiorstwa lub osoby prawnej znajdującej się na terytorium drugiej Strony. Dana osoba fizyczna należy do jednej z następujących kategorii:

- 1) kierownicy: osoby pracujące na wyższych stanowiskach w ramach osoby prawnej, które przede wszystkim kierują zarządzaniem przedsiębiorstwem, podlegające ogólnemu nadzorowi lub otrzymujące wytyczne głównie od rady dyrektorów lub udziałowców przedsiębiorstwa, bądź osób im równoważnych, w tym co najmniej:
  - kierujący przedsiębiorstwem lub jego departamentem lub działem;
  - nadzorujący i kontrolujący pracę innych pracowników nadzoru i kierownictwa lub sprawujących funkcje specjalistyczne, oraz

- upoważnieni do osobistego naboru i zwalniania pracowników lub do wydawania zaleceń w kwestii naboru, zwalniania pracowników lub innych działań dotyczących personelu;
- 2) specjaliści: osoby pracujące w ramach osoby prawnej, posiadające rzadko spotykaną wiedzę niezbędną do produkcji prowadzonej przez przedsiębiorstwo, obsługi sprzętu badawczego, technik, procesów, procedur lub zarządzania. Przy ocenie takiej wiedzy brana będzie pod uwagę nie tylko wiedza specyficzna dla przedsiębiorstwa, ale również to, czy dana osoba posiada wysoki poziom kwalifikacji odnoszących się do rodzaju pracy lub branży, które wymagają określonej wiedzy technicznej, łącznie z akredytacją w zawodzie regulowanym;
- b) „absolwenci odbywający staż” oznaczają osoby fizyczne, które przez przynajmniej rok były zatrudnione przez osobę prawną jednej ze Stron lub jej oddział, posiadają dyplom ukończenia studiów wyższych oraz są czasowo przeniesione do przedsiębiorstwa założonego przez osobę prawną na terytorium drugiej Strony w celu rozwoju kariery lub odbycia szkolenia w zakresie technik lub metod biznesowych¹;

---

¹ Na przedsiębiorstwo przyjmujące może zostać nałożony wymóg przedstawienia, celem uprzedniego zatwierdzenia, programu szkolenia obejmującego okres pobytu i wskazującego, że celem pobytu jest szkolenie. W przypadku Republiki Czeskiej, Niemiec, Hiszpanii, Francji, Węgier oraz Austrii szkolenie musi być powiązane z uzyskanym dyplomem ukończenia studiów wyższych.

- c) „sprzedawcy biznesowi”¹ oznaczają osoby fizyczne, które są przedstawicielami usługodawcy lub dostawcy towarów pochodzącego z jednej ze Stron, starające się o wjazd i czasowy pobyt na terytorium drugiej Strony w celu negocjowania sprzedaży usług lub towarów bądź zawarcia umów na sprzedaż usług lub towarów w imieniu tego usługodawcy lub dostawcy. Nie dokonują oni sprzedaży bezpośredniej klientom indywidualnym i nie otrzymują wynagrodzenia ze źródeł zlokalizowanych na terytorium przyjmującej Strony, nie są także komisantami;
- d) „usługodawcy kontraktowi” oznaczają osoby fizyczne zatrudnione przez osobę prawną pochodzącą z jednej ze Stron, która nie jest agencją zajmującą się rekrutacją i pośrednictwem w zatrudnieniu pracowników ani nie działa za pośrednictwem takiej agencji, nie posiada przedsiębiorstwa na terytorium drugiej Strony oraz zawarła umowę w dobrej wierze o świadczenie usług z końcowym usługobiorcą pochodzącym z tej Strony, wymagającą czasowej obecności pracowników na terytorium tej Strony w celu wykonania umowy o świadczenie usług²;

---

¹ Zjednoczone Królestwo: Kategoria sprzedawców biznesowych obejmuje jedynie usługodawców.

² Umowa o świadczenie usług, o której mowa w lit. d) i e), musi być zgodna z przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub wymogami Strony, na terytorium której dana umowa jest wykonywana.

- e) „osoby wykonujące wolny zawód” oznaczają osoby fizyczne świadczące usługi i prowadzące działalność na własny rachunek na terytorium Strony, które nie posiadają przedsiębiorstwa na terytorium drugiej Strony oraz które zawarły umowę w dobrej wierze o świadczenie usług (bez udziału agencji zajmującej się rekrutacją i pośrednictwem w zatrudnieniu pracowników) z końcowym usługobiorcą pochodzącym z tej Strony, wymagającą czasowej obecności pracowników na terytorium tej Strony w celu wykonania umowy o świadczenie usług¹;
- f) „kwalifikacje” oznaczają dyplomy, świadectwa i inne dowody (formalnych kwalifikacji) wydane przez organ wyznaczony zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi oraz poświadczające pomyślne ukończenie szkolenia zawodowego.

---

¹ Umowa o świadczenie usług, o której mowa w lit. d) i e), musi być zgodna z przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub wymogami Strony, na terytorium której dana umowa jest wykonywana.

ARTYKUŁ 215

Personel kluczowy i absolwenci odbywający staż

1. W przypadku każdego sektora zaangażowanego zgodnie z sekcją 2 (Prowadzenie przedsiębiorstwa) oraz z uwzględnieniem wszelkich zastrzeżeń wymienionych w załącznikach XXVII-A i XXVII-E lub w załącznikach XXVII-C i XXVII-G do niniejszego Układu każda ze Stron umożliwia przedsiębiorcom drugiej Strony zatrudnianie w ich przedsiębiorstwach osób fizycznych drugiej Strony pod warunkiem, że tacy pracownicy są personelem kluczowym lub absolwentami odbywającymi staż, zdefiniowanymi w art. 214 niniejszego Układu. Czasowy wjazd i czasowy pobyt personelu kluczowego i absolwentów odbywających staż wynosi maksymalnie: trzy lata w przypadku przeniesień wewnątrz przedsiębiorstwa, 90 dni w dwunastomiesięcznym okresie dla osób odbywających wizyty służbowe do celów prowadzenia przedsiębiorstwa i jeden rok dla absolwentów odbywających staż.

2. W przypadku każdego sektora zaangażowanego zgodnie z sekcją 2 (Prowadzenie przedsiębiorstwa) środki, których Strony nie utrzymują ani nie wprowadzają zarówno na obszarze całego terytorium, jak i w jednostkach podziału administracyjnego, o ile nie postanowiono inaczej w załącznikach XXVII-C i XXVII-G do niniejszego Układu, są zdefiniowane jako ograniczenia całkowitej liczby osób fizycznych, które przedsiębiorca może zatrudnić w charakterze personelu kluczowego i absolwentów odbywających staż w konkretnym sektorze, w formie kontyngentów określonych liczbowo lub wymogu wykonania testu potrzeb ekonomicznych, i są one oznaczone jako ograniczenia dyskryminujące.

ARTYKUŁ 216

Sprzedawcy biznesowi

W przypadku każdego sektora zaangażowanego zgodnie z sekcją 2 (Prowadzenie przedsiębiorstwa) lub sekcją 3 (Transgraniczne świadczenie usług) oraz z uwzględnieniem wszelkich zastrzeżeń wymienionych w załącznikach XXVII-A i XXVII-E, a także XXVII-B i XXVII-F do niniejszego Układu każda ze Stron zezwala na wjazd i czasowy pobyt sprzedawców biznesowych przez maksymalnie 90 dni w dwunastomiesięcznym okresie.

ARTYKUŁ 217

Usługodawcy kontraktowi

1. Strony potwierdzają swoje obowiązki wynikające z ich zobowiązań w ramach Układu ogólnego w sprawie handlu usługami („GATS”) w odniesieniu do wjazdu i czasowego pobytu usługodawców kontraktowych.

Zgodnie z załącznikami XXVII-D i XXVII-H do niniejszego Układu każda ze Stron zezwala na świadczenie usług na swoim terytorium przez usługodawców kontraktowych pochodzących z drugiej Strony, z uwzględnieniem warunków określonych w ust. 3 niniejszego artykułu.

2. Zobowiązania podjęte przez Strony podlegają następującym warunkom:

- a) osoby fizyczne muszą być czasowo zaangażowane w świadczenie usług jako pracownicy osoby prawnej, która zawarła umowę o świadczenie usług na okres nieprzekraczający 12 miesięcy;
- b) osoby fizyczne wjeżdżające na terytorium drugiej Strony powinny oferować takie usługi jako pracownicy osoby prawnej świadczącej usługi przez co najmniej rok bezpośrednio poprzedzający datę złożenia wniosku o wjazd na terytorium drugiej Strony. Ponadto osoby fizyczne muszą posiadać, w momencie złożenia wniosku o wjazd na terytorium drugiej Strony, przynajmniej trzyletnie doświadczenie zawodowe¹ w sektorze działalności, który jest przedmiotem umowy;

---

¹ Uzyskane po osiągnięciu pełnoletności.

- c) osoby fizyczne wjeżdżające na terytorium drugiej Strony muszą posiadać:
  - (i) wykształcenie wyższe lub kwalifikacje potwierdzające wiedzę na równoważnym poziomie¹; oraz
  - (ii) kwalifikacje zawodowe, tam gdzie jest to niezbędne do wykonywania działalności zgodnie z przepisami ustawowymi lub wykonawczymi bądź wymogami prawnymi Strony, na terytorium której świadczona jest dana usługa;
- d) z tytułu świadczenia usług na terytorium drugiej Strony osoby fizyczne nie otrzymują innego wynagrodzenia niż wynagrodzenie płacone przez osobę prawną zatrudniającą osobę fizyczną;
- e) wjazd i czasowy pobyt osób fizycznych na terytorium zainteresowanej Strony jest możliwy na łączny okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, a w przypadku Luksemburga – 25 tygodni, w każdym dwunastomiesięcznym okresie, bądź na okres trwania umowy, w zależności od tego, który okres jest krótszy;

---

¹ W przypadku gdy dyplom lub kwalifikacje nie zostały uzyskane na terytorium Strony, na którym świadczona jest usługa, Strona ta może ocenić, czy są one równoważne z wyższym wykształceniem wymaganym na jej terytorium.

- f) dostęp przyznany na mocy postanowień niniejszego artykułu odnosi się wyłącznie do działalności usługowej, która jest przedmiotem umowy, i nie uprawnia do posługiwania się tytułem zawodowym uznawanym na terytorium Strony, na którym świadczona jest usługa; oraz
- g) liczba osób objętych umową o świadczenie usług nie może być większa, niż wynika to z konieczności zapewnienia wykonania umowy, co może być wymagane przepisami ustawowymi i wykonawczymi lub innymi wymogami prawnymi Strony, na terytorium której świadczona jest usługa.

ARTYKUŁ 218

Osoby wykonujące wolne zawody

1. Zgodnie z załącznikami XXVII-D i XXVII-H do niniejszego Układu każda ze Stron zezwala na świadczenie usług na swoim terytorium przez osoby wykonujące wolne zawody pochodzące z drugiej Strony, z uwzględnieniem warunków określonych w ust. 2 niniejszego artykułu.

2. Zobowiązania podjęte przez Strony podlegają następującym warunkom:
- a) osoby fizyczne muszą być czasowo zaangażowane w świadczenie usług jako osoby prowadzące działalność na własny rachunek zarejestrowane na terytorium drugiej Strony i muszą uzyskać umowę o świadczenie usług na okres nieprzekraczający 12 miesięcy;
  - b) osoby fizyczne wjeżdżające na terytorium drugiej Strony muszą posiadać, w momencie złożenia wniosku o wjazd na terytorium drugiej Strony, przynajmniej sześcioletnie doświadczenie zawodowe w sektorze działalności, który jest przedmiotem umowy;
  - c) osoby fizyczne wjeżdżające na terytorium drugiej Strony muszą posiadać:
    - (i) wykształcenie wyższe lub kwalifikacje potwierdzające wiedzę na równoważnym poziomie¹; oraz

---

¹ W przypadku gdy dyplom lub kwalifikacje nie zostały uzyskane na terytorium Strony, na którym świadczona jest usługa, Strona ta może ocenić, czy są one równoważne z wyższym wykształceniem wymaganym na jej terytorium.

- (ii) kwalifikacje zawodowe, w przypadkach, gdy są one niezbędne do wykonywania działalności zgodnie z przepisami ustawowymi lub wykonawczymi bądź innymi wymogami prawnymi Strony, na terytorium której świadczona jest dana usługa;
- d) wjazd i czasowy pobyt osób fizycznych na terytorium zainteresowanej Strony jest możliwy na łączny okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, a w przypadku Luksemburga – 25 tygodni, w każdym dwunastomiesięcznym okresie, bądź na okres trwania umowy, w zależności od tego, który okres jest krótszy; oraz
- e) dostęp przyznany na mocy postanowień niniejszego artykułu odnosi się wyłącznie do działalności usługowej, która jest przedmiotem umowy, i nie uprawnia do posługiwania się tytułem zawodowym uznawanym na terytorium Strony, na którym świadczona jest usługa.

SEKCJA 5

RAMY REGULACYJNE

PODSEKCJA 1

REGULACJE KRAJOWE

ARTYKUŁ 219

Zakres stosowania i definicje

1. Następujące ograniczenia mają zastosowanie do środków Stron dotyczących wymogów i procedur licencyjnych oraz wymogów i procedur kwalifikacyjnych wpływających na:

a) transgraniczne świadczenie usług;

- b) prowadzenie działalności na ich terytorium przez osoby prawne i fizyczne określone w art. 203 ust. 8 niniejszego Układu;
- c) tymczasowy pobyt na ich terytorium kategorii osób fizycznych określonych w art. 214 ust. 2 lit. a)–e) niniejszego Układu.

2. W przypadku transgranicznego świadczenia usług ograniczenia te mają wyłącznie zastosowanie do sektorów, w odniesieniu do których Strona przyjęła określone zobowiązania i w zakresie, w jakim te zobowiązania mają zastosowanie. W przypadku prowadzenia przedsiębiorstwa ograniczenia te nie mają zastosowania do sektorów w zakresie objętym zastrzeżeniem wymienionym zgodnie z załącznikami XXVII-A i XXVII-E do niniejszego Układu. W przypadku czasowego pobytu osób fizycznych ograniczenia te nie mają zastosowania do sektorów w zakresie objętym zastrzeżeniem wymienionym w załącznikach XXVII-C, XXVII-D, XXVII-G i XXVII-H do niniejszego Układu.

3. Wspomniane ograniczenia nie mają zastosowania do środków, w zakresie, w jakim stanowią zastrzeżenia objęte planowaniem.

4. Do celów niniejszej sekcji:
- a) „wymogi licencyjne” oznaczają wymogi merytoryczne inne niż wymogi kwalifikacyjne, które musi spełnić osoba fizyczna lub prawna, aby uzyskać, zmienić lub przedłużyć zezwolenie na prowadzenie działalności określonej w ust. 1 lit. a)–c);
  - b) „procedury licencyjne” oznaczają zasady administracyjne lub proceduralne, których osoba fizyczna lub prawna starająca się o zezwolenie na prowadzenie działalności określonej w ust. 1 lit. a)–c), w tym o zmianę lub przedłużenie licencji, musi przestrzegać, aby wykazać spełnienie wymogów licencyjnych;
  - c) „wymogi kwalifikacyjne” oznaczają wymogi merytoryczne dotyczące kwalifikacji osoby fizycznej do świadczenia usługi, których spełnienie należy wykazać w celu uzyskania zezwolenia na świadczenie danej usługi;
  - d) „procedury kwalifikacyjne” oznaczają zasady administracyjne lub proceduralne, których osoba fizyczna musi przestrzegać, aby wykazać wypełnienie wymogów kwalifikacyjnych w celu uzyskania zezwolenia na świadczenie danej usługi; oraz

- e) „właściwy organ” oznacza każdą instytucję rządową lub organ na szczeblu centralnym, regionalnym lub lokalnym bądź organ pozarządowy wykonujący uprawnienia delegowane mu przez instytucje rządowe lub organy na szczeblu centralnym, regionalnym lub lokalnym, podejmujący decyzję o udzieleniu zezwolenia na świadczenie usług, w tym poprzez ustanowienie nieusługowej działalności gospodarczej lub w odniesieniu do zezwolenia na ustanowienie takiej działalności.

ARTYKUŁ 220

Warunki udzielenia licencji i kwalifikacji

1. Każda ze Stron zapewnia, aby środki dotyczące wymogów i procedur licencyjnych oraz wymogów i procedur kwalifikacyjnych oparte były na kryteriach uniemożliwiających właściwym organom wykonywanie prawa do oceny w sposób uznaniowy.

2. Kryteria, o których mowa w ust. 1, muszą być:
  - a) proporcjonalne do celu z zakresu porządku publicznego;
  - b) jasne i jednoznaczne;
  - c) obiektywne;
  - d) określone z góry;
  - e) publikowane z wyprzedzeniem; oraz
  - f) przejrzyste i dostępne.

3. Zezwolenie lub licencja przyznawane są natychmiast po ich wydaniu w świetle wyników stosownego badania stwierdzającego, że warunki ich uzyskania zostały spełnione.

4. Każda ze Stron utrzymuje lub ustanawia organy lub procedury sądowe, arbitrażowe lub administracyjne, które zapewniają, na żądanie poszkodowanego przedsiębiorcy lub usługodawcy, szybkie rozpatrzenie sprawy, a w uzasadnionych przypadkach także odpowiednie środki zaradcze dotyczące decyzji administracyjnych mających wpływ na prowadzenie przedsiębiorstw, transgraniczne świadczenie usług lub tymczasowy pobyt osób fizycznych w celach biznesowych. W przypadku gdy takie procedury nie są niezależne od agencji, której powierzono wydawanie odnośnych decyzji administracyjnych, każda ze Stron zapewnia rzeczywisty obiektywizm i bezstronność przy rozpatrywaniu odwołania.

5. W przypadku gdy liczba dostępnych licencji na dany rodzaj działalności jest ograniczona z powodu niedostatecznych zasobów naturalnych lub możliwości technicznych, każda ze Stron stosuje taką procedurę wyboru potencjalnych kandydatów, która w pełni gwarantuje bezstronność, przejrzystość, w tym między innymi wystarczające informowanie o uruchomieniu, przeprowadzeniu i ukończeniu procedury.

6. Z zastrzeżeniem postanowień niniejszego artykułu, określając regulamin procedury kwalifikacji, każda ze Stron może uwzględniać uzasadnione cele związane z porządkiem publicznym, w tym względy zdrowia, bezpieczeństwa, ochrony środowiska i zachowania dziedzictwa kulturowego.

ARTYKUŁ 221

Procedury licencyjne i kwalifikacyjne

1. Procedury i formalności licencyjne i kwalifikacyjne muszą być jasne, publikowane z wyprzedzeniem oraz stanowić dla wnioskodawców gwarancję, że ich wniosek zostanie rozpatrzony w sposób obiektywny i bezstronny.
2. Procedury i formalności licencyjne i kwalifikacyjne muszą być tak proste, jak to możliwe, oraz nie mogą komplikować niepotrzebnie ani opóźniać świadczenia usługi. Wszelkie opłaty licencyjne¹, które wnioskodawcy ponoszą w związku ze złożeniem wniosku, powinny być uzasadnione i proporcjonalne do kosztów odnośnych procedur udzielania zezwoleń.
3. Każda ze Stron zapewnia, aby decyzje podejmowane przez właściwe organy i stosowane przez nie procedury w ramach procesu udzielania licencji lub zezwolenia były bezstronne w odniesieniu do wszystkich wnioskodawców. Właściwy organ powinien podejmować decyzje w sposób niezależny i nie powinien odpowiadać przed jakimkolwiek podmiotem świadczącym usługi, które wymagają licencji lub zezwolenia.

---

¹ Opłaty licencyjne nie obejmują płatności aukcyjnych, przetargowych lub innych niedyskryminacyjnych sposobów przyznawania koncesji ani obowiązkowych składek za świadczenie usługi powszechnej.

4. W przypadku gdy istnieją określone terminy na składanie wniosków, wnioskodawca jest uprawniony do jego złożenia w rozsądnym terminie. Właściwy organ bez zbędnej zwłoki przystępuje do rozpatrzenia wniosku. W miarę możliwości wnioski powinny być przyjmowane w formacie elektronicznym na tych samych warunkach w zakresie autentyczności co wnioski papierowe.
5. Każda ze Stron zapewnia, aby rozpatrzenie wniosku, w tym podjęcie ostatecznej decyzji następowało w rozsądnym terminie od złożenia kompletnego wniosku. Każda ze Stron stara się ustanowić zwykle ramy czasowe dla rozpatrywania wniosków.
6. W przypadku gdy właściwy organ otrzyma wniosek, który uzna za niekompletny, w rozsądnym terminie od jego otrzymania informuje o tym wnioskodawcę, w miarę możliwości wskazując dodatkowe informacje potrzebne do uzupełnienia wniosku i zapewnia mu możliwość poprawienia niedociągnięć.

7. W miarę możliwości uwierzytelnione kopie powinny być przyjmowane zamiast oryginalnych dokumentów.

8. W przypadku gdy właściwy organ odrzuci wniosek, wnioskodawca zostaje o tym powiadomiony pisemnie i bez zbędnej zwłoki. Co do zasady wnioskodawca jest też informowany, na żądanie, o powodach odrzucenia wniosku i o terminach odwołania od decyzji.

9. Każda ze Stron zapewnia, aby udzielona licencja lub zezwolenie wchodziły w życie bez zbędnej zwłoki zgodnie z określonymi w nich warunkami.

PODSEKCJA 2

POSTANOWIENIA O ZASIĘGU OGÓLNYM

ARTYKUŁ 222

Wzajemne uznawanie

1. Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie uniemożliwia którejkolwiek ze Stron nakładania na osoby fizyczne obowiązku posiadania niezbędnych kwalifikacji lub doświadczenia zawodowego wymaganego na terytorium, na którym świadczona jest usługa, w danym sektorze działalności.
2. Każda ze Stron zachęca właściwe organizacje zawodowe do wydania Komitetowi Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, zaleceń dotyczących wzajemnego uznawania w celu wypełnienia przez przedsiębiorców i usługodawców, w całości lub częściowo, kryteriów stosowanych przez każdą ze Stron do wydawania zezwoleń, licencji, prowadzenia działalności i certyfikacji przedsiębiorców i usługodawców, w szczególności w zakresie usług świadczonych w ramach wolnych zawodów.

3. Po otrzymaniu zalecenia, o którym mowa w ust. 2, Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu dokonuje w rozsądnym czasie przeglądu tego zalecenia w celu stwierdzenia, czy jest ono spójne z niniejszym Układem i na podstawie informacji zawartych w zaleceniu ocenia przede wszystkim:

- a) zakres, w jakim są ze sobą zbieżne standardy i kryteria stosowane przez każdą ze Stron w celu wydawania zezwoleń, licencji, prowadzenia działalności i certyfikacji usługodawców i przedsiębiorców; oraz
- b) potencjalną wartość ekonomiczną umowy o wzajemnym uznaniu.

4. W przypadku spełnienia tych wymogów Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu określa działania niezbędne do rozpoczęcia negocjacji. Następnie Strony, za pośrednictwem swoich właściwych organów, przystępują do negocjacji w sprawie umowy o wzajemnym uznaniu.

5. Każda umowa o wzajemnym uznaniu, o której mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, musi być zgodna z odpowiednimi postanowieniami umowy WTO, a w szczególności z art. VII GATS.

ARTYKUŁ 223

Przejrzystość i ujawnianie informacji poufnych

1. Każda ze Stron bezzwłocznie odpowiada na wszystkie wnioski drugiej Strony o szczegółowe informacje dotyczące wszelkich podejmowanych przez nią środków o zasięgu ogólnym lub umów międzynarodowych, odnoszących się do niniejszego Układu lub wpływających na niego. Każda ze Stron ustanawia także przynajmniej jeden punkt informacyjny, który na żądanie udziela szczegółowych informacji przedsiębiorcom i usługodawcom drugiej Strony na temat wszystkich takich kwestii. Strony powiadamiają się nawzajem o swoich punktach informacyjnych w ciągu trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego Układu. Punkty informacyjne nie muszą być depozytariuszami przepisów ustawowych i wykonawczych.

2. Żadne z postanowień niniejszego Układu nie wymaga od którejkolwiek ze Stron dostarczenia informacji poufnych, których ujawnienie utrudniłoby egzekwowanie prawa lub w inny sposób byłoby sprzeczne z interesem publicznym, czy też naruszałoby uzasadnione interesy handlowe poszczególnych przedsiębiorstw publicznych bądź prywatnych.

PODSEKCJA 3

USŁUGI INFORMATYCZNE

ARTYKUŁ 224

Uzgodnienia dotyczące usług informatycznych

1. W zakresie, w jakim handel usługami informatycznymi zostaje zliberalizowany zgodnie z sekcją 2 (Prowadzenie przedsiębiorstwa), sekcją 3 (Transgraniczne świadczenie usług) i sekcją 4 (Tymczasowy pobyt osób fizycznych w celach biznesowych), Strony stosują się do postanowień niniejszego artykułu.

2. CPC¹ 84 – kod ONZ wykorzystywany do opisu usług informatycznych i usług powiązanych obejmuje podstawowe funkcje stosowane przy świadczeniu takich usług:

- a) oprogramowanie określone jako zestaw instrukcji wymaganych do pracy i komunikacji komputerów (łącznie z ich opracowaniem i wdrożeniem);
- b) przetwarzanie i przechowywanie danych; oraz
- c) usługi powiązane, takie jak doradztwo i szkolenie dla pracowników klienta.

Postęp technologiczny doprowadził do coraz częstszego oferowania takich usług w połączeniu z zakupem lub w formie pakietu usług powiązanych, które mogą obejmować niektóre lub wszystkie funkcje podstawowe. Przykładowo, usługi takie jak hosting stron i domen internetowych, usługi eksploracji danych i przetwarzanie siatkowe polegają na łączeniu podstawowych funkcji usług informatycznych.

---

¹ CPC oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC prov, 1991.

3. Usługi informatyczne i usługi powiązane niezależnie od tego, czy są świadczone poprzez sieć, w tym Internet, obejmują wszystkie usługi zapewniające:

- a) doradztwo, strategię, analizę, planowanie, specyfikację, projektowanie, opracowanie, instalację, wdrożenie, integrowanie, testowanie, usuwanie błędów, aktualizowanie, wsparcie, pomoc techniczną lub zarządzanie komputerami bądź systemami komputerowymi;
- b) oprogramowanie określone jako zestaw instrukcji wymaganych do pracy i komunikacji komputerów (zewnętrznej i wewnętrznej) oraz doradztwo, strategię, analizę, planowanie, specyfikację, projektowanie, opracowanie, instalację, wdrożenie, integrowanie, testowanie, usuwanie błędów, aktualizowanie, dostosowanie, konserwację, wsparcie, pomoc techniczną, zarządzanie oprogramowaniem lub jego użytkowanie;

- c) przetwarzanie danych, przechowywanie danych, składowanie danych lub usługi w zakresie baz danych;
- d) usługi konserwacji i naprawy maszyn biurowych oraz sprzętu, w tym komputerów; lub
- e) usługi w zakresie szkolenia pracowników klienta, związane z oprogramowaniem, komputerami lub systemami komputerowymi, gdzie indziej niesklasyfikowane.

4. Usługi informatyczne i usługi powiązane umożliwiają świadczenie pozostałych usług (na przykład bankowości) drogą elektroniczną i w inny sposób. Jednakże istnieje zasadnicza różnica między usługami wspierającymi (na przykład hostingiem stron internetowych lub aplikacji) a usługami podstawowymi lub w zakresie treści, które są świadczone elektronicznie (na przykład bankowością). W takich przypadkach usługi podstawowe lub w zakresie treści nie są objęte CPC 84.

PODSEKCJA 4

USŁUGI POCZTOWE I KURIERSKIE

ARTYKUŁ 225

Zakres stosowania i definicje

1. W niniejszej podsekcji określono zasady ram regulacyjnych dla wszystkich usług pocztowych i kurierskich objętych liberalizacją zgodnie z sekcją 2 (Prowadzenie przedsiębiorstwa), sekcją 3 (Transgraniczne świadczenie usług) i sekcją 4 (Tymczasowy pobyt osób fizycznych w celach biznesowych) niniejszego rozdziału.
2. Do celów niniejszej podsekcji oraz sekcji 2 (Prowadzenie przedsiębiorstwa), sekcji 3 (Transgraniczne świadczenie usług) i sekcji 4 (Tymczasowy pobyt osób fizycznych w celach biznesowych) niniejszego rozdziału:
  - a) „zezwolenie” oznacza zezwolenie przyznane indywidualnemu usługodawcy przez organ regulacyjny, które jest wymagane przed rozpoczęciem świadczenia danej usługi;

- b) „usługa powszechna” oznacza ciągłe świadczenie usług pocztowych o określonej jakości we wszystkich punktach na terytorium Strony po przystępnych cenach dla wszystkich użytkowników.

ARTYKUŁ 226

Zapobieganie praktykom antykonkurencyjnym w sektorze usług pocztowych i kurierskich

Strony utrzymują lub wprowadzają odpowiednie środki w celu powstrzymania usługodawców, którzy pojedynczo lub razem mogą istotnie wpływać na warunki uczestnictwa (w odniesieniu do cen i dostaw) na rynku właściwym usług pocztowych i kurierskich na skutek wykorzystania ich pozycji rynkowej, od podejmowania lub kontynuowania praktyk antykonkurencyjnych.

ARTYKUŁ 227

Usługa powszechna

Każda ze Stron ma prawo do określenia rodzaju obowiązku świadczenia usługi powszechnej, jaki zamierza utrzymać. Takie obowiązki nie będą uważane za antykonkurencyjne jako takie, pod warunkiem, że będą wprowadzane w sposób przejrzysty, niedyskryminacyjny i będą konkurencyjnie neutralne oraz że nie będą bardziej uciążliwe, niż to jest konieczne dla rodzaju usługi powszechnej określonej przez Stronę.

ARTYKUŁ 228

Zezwolenia

1. Zezwolenie może być wymagane tylko w przypadku usług, które wchodzą w zakres usługi powszechnej.

2. W przypadku gdy wymagane jest posiadanie zezwolenia, do wiadomości publicznej podaje się następujące informacje:

- a) wszystkie kryteria udzielania zezwolenia i termin, w jakim zwykle wydawana jest decyzja w sprawie wniosku o wydanie zezwolenia; oraz
- b) warunki dotyczące zezwolenia.

3. Wnioskodawca otrzymuje, na żądanie, uzasadnienie odmowy wydania zezwolenia. Każda ze Stron ustanawia procedurę odwoławczą odbywającą się za pośrednictwem niezależnego organu. Procedura taka musi być przejrzysta, niedyskryminacyjna i oparta na obiektywnych kryteriach.

ARTYKUŁ 229

Niezależność organu regulacyjnego

Organ regulacyjny musi być prawnie odrębny od podmiotów świadczących usługi pocztowe i kurierskie i nie ponosi przed nimi odpowiedzialności. Decyzje organu regulacyjnego i stosowane przezeń procedury muszą być bezstronne w odniesieniu do wszystkich uczestników rynku.

ARTYKUŁ 230

Stopniowe zbliżenie przepisów

Każda ze Stron uznaje znaczenie stopniowego zbliżenia obecnie obowiązującego i przyszłego prawodawstwa Republiki Mołdawii do dorobku prawnego Unii, określonego w postaci wykazu zawartego w załączniku XXVIII-C do niniejszego Układu.

PODSEKCJA 5

SIECI I USŁUGI ŁĄCZNOŚCI ELEKTRONICZNEJ

ARTYKUŁ 231

Zakres stosowania i definicje

1 W niniejszej sekcji określa się zasady ram regulacyjnych dla wszystkich usług łączności elektronicznej objętych liberalizacją zgodnie z sekcją 2 (Prowadzenie przedsiębiorstwa), sekcją 3 (Transgraniczne świadczenie usług) i sekcją 4 (Tymczasowy pobyt osób fizycznych w celach biznesowych) niniejszego rozdziału.

2. Do celów niniejszej podsekcji oraz sekcji 2 (Prowadzenie przedsiębiorstwa), sekcji 3 (Transgraniczne świadczenie usług) i sekcji 4 (Tymczasowy pobyt osób fizycznych w celach biznesowych) niniejszego rozdziału:

- a) „usługi łączności elektronicznej” oznaczają wszystkie usługi, które w całości lub w dużej części polegają na przekazywaniu sygnałów za pomocą sieci łączności elektronicznej, w tym usługi telekomunikacyjne i usługi transmisji w sieciach używanych do nadawania. Usługi te nie obejmują usług dostarczania treści przekazywanych za pomocą sieci lub usług łączności elektronicznej lub sprawowania kontroli edytorskiej nad tymi treściami;
- b) „publiczna sieć łączności” oznacza sieć łączności elektronicznej wykorzystywaną w całości lub w dużej części do świadczenia publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej;
- c) „sieć łączności elektronicznej” oznacza systemy transmisyjne oraz, w stosownych przypadkach, urządzenia przełączające lub routingowe oraz inne zasoby, które umożliwiają przekazywanie sygnałów przewodowo, za pomocą radia, środków optycznych lub innych środków elektromagnetycznych, w tym sieci satelitarne, stacjonarne (komutowane i pakietowe, w tym internet) i naziemne sieci przenośne, elektryczne systemy kablowe, w zakresie, w jakim są one wykorzystywane do przekazywania sygnałów, sieci nadawania radiowego i telewizyjnego oraz sieci telewizji kablowej, niezależnie od rodzaju przekazywanej informacji;

- d) „organ regulacyjny” w sektorze łączności elektronicznej oznacza organ lub organy zajmujące się regulowaniem łączności elektronicznej, o której mowa w niniejszym rozdziale;
- e) uznaje się, że usługodawca ma „znaczącą pozycję rynkową”, jeżeli samodzielnie albo wspólnie z innymi ma pozycję równoważną pozycji dominującej, tj. tak silną pozycję ekonomiczną, że uprawnia go ona do postępowania według swojego uznania, nie zważając na innych konkurentów, klientów i ostatecznych konsumentów;
- f) „wzajemne połączenie” oznacza fizyczne lub logiczne połączenie publicznych sieci łączności wykorzystywanych przez tego samego usługodawcę lub przez różnych usługodawców, aby umożliwić użytkownikom jednego usługodawcy komunikowanie się z użytkownikami tego samego lub innego usługodawcy bądź uzyskiwanie dostępu do usług świadczonych przez innego usługodawcę. Świadczeniem usług mogą się zajmować zainteresowane Strony lub inne podmioty, które mają dostęp do sieci. Wzajemne połączenie to szczególny rodzaj dostępu między operatorami sieci publicznych;
- g) „usługa powszechna” oznacza zestaw usług o określonej jakości, które muszą być dostępne dla wszystkich użytkowników na terytorium Strony, niezależnie od ich geograficznej lokalizacji i po przystępnych cenach. Zakres i zasady wdrażania usługi powszechnej ustala każda ze Stron;

- h) „dostęp” oznacza udostępnienie obiektów lub usług innemu usługodawcy na określonych warunkach, na wyłączność albo nie, w celu świadczenia usług łączności elektronicznej. Obejmuje on między innymi: dostęp do elementów sieci i urządzeń towarzyszących, co może się wiązać z podłączeniem urządzeń za pomocą środków stacjonarnych lub niestacjonarnych (w szczególności obejmuje to dostęp do lokalnej pętli abonenckiej oraz urządzeń i usług niezbędnych do świadczenia usług w lokalnej pętli abonenckiej); dostęp do infrastruktury fizycznej, w tym budynków, kanałów i masztów; dostęp do odpowiednich systemów oprogramowania, w tym do systemów wsparcia operacyjnego, dostęp do translacji numerów lub systemów zapewniających analogiczne funkcje, dostęp do stacjonarnych i ruchomych sieci, a w szczególności do roamingu, dostęp do systemów warunkowego dostępu dla usług telewizji cyfrowej, dostęp do usług sieci wirtualnych;
- i) „użytkownik końcowy” oznacza użytkownika, który nie obsługuje publicznych sieci łączności ani nie świadczy publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej;
- j) „lokalna pętla abonencka” oznacza fizyczny obwód łączący urządzenie końcowe sieci w pomieszczeniach abonenta z przełącznicą główną lub równoważnym urządzeniem w ramach stacjonarnej publicznej sieci łączności.

ARTYKUŁ 232

Organ regulacyjny

1. Każda ze Stron zapewnia, aby organy regulacyjne ds. usług łączności elektronicznej były prawnie odrębne i funkcjonalnie niezależne od dostawców usług łączności elektronicznej. Jeżeli Strony zachowują własność lub kontrolę nad dostawcą sieci lub usług łączności elektronicznej, zapewniają one skuteczne oddzielenie strukturalne funkcji regulacyjnych od działalności związanej z własnością lub kontrolą.
2. Każda ze Stron zapewnia organowi regulacyjnemu wystarczające uprawnienia do regulacji sektora. Zadania, które ma wypełniać organ regulacyjny, są podawane do wiadomości publicznej w łatwo dostępnym i zrozumiałym sposób, zwłaszcza gdy takie zadania są powierzone większej liczbie organów.
3. Każda ze Stron zapewnia bezstronność decyzji organów regulacyjnych i stosowanych przez nie procedur w odniesieniu do wszystkich uczestników rynku oraz ich przejrzystość.

4. Organ regulacyjny ma uprawnienia do przeprowadzenia analizy rynków właściwych produktów i usług, które wymagają wcześniejszego uregulowania. W przypadku gdy organ regulacyjny ma obowiązek stwierdzenia zgodnie z art. 234 niniejszego Układu, czy należy nałożyć, utrzymać, zmienić lub wycofać obowiązki, stwierdza na podstawie analizy rynku, czy na rynku właściwym istnieje skuteczna konkurencja.

5. W przypadku gdy organ regulacyjny stwierdzi, że na rynku właściwym nie ma skutecznej konkurencji, określa on i wskazuje usługodawców mających znaczącą pozycję rynkową na tym rynku i stosownie do potrzeb nakłada na nich, utrzymuje lub zmienia szczegółowe obowiązki regulacyjne, o których mowa w art. 234 niniejszego Układu. W przypadku gdy organ regulacyjny uzna, że na rynku istnieje skuteczna konkurencja, nie nakłada on ani nie utrzymuje jakichkolwiek obowiązków regulacyjnych, o których mowa w art. 234 niniejszego Układu.

6. Każda ze Stron zapewnia usługodawcy, którego dotyczy decyzja organu regulacyjnego, prawo odwołania się od niej do niezależnego organu odwoławczego. Każda ze Stron zapewnia należyte uwzględnienie merytorycznych aspektów sprawy. Do czasu rozstrzygnięcia odwołania decyzja organu regulacyjnego pozostaje w mocy, o ile organ odwoławczy nie postanowi inaczej. W przypadku gdy organ odwoławczy nie ma charakteru sądowego, jego decyzja jest zawsze uzasadniana na piśmie, a także podlega przeglądowi przeprowadzanemu przez bezstronny i niezależny organ sądowy. Decyzje podejmowane przez organy odwoławcze muszą być skutecznie egzekwowane.

7. Każda ze Stron zapewnia, aby w przypadku gdy organy regulacyjne zamierzają podjąć środki dotyczące postanowień niniejszej podsekcji i mające znaczący wpływ na rynek właściwy, umożliwiły one zainteresowanym stronom przedstawienie uwag na temat projektu środków w rozsądnym terminie. Organy regulacyjne publikują swoje procedury konsultacji. Wyniki konsultacji są podawane do wiadomości publicznej, z wyjątkiem informacji poufnych.

8. Każda ze Stron zapewnia, aby dostawcy sieci i usług łączności elektronicznej udzielali wszelkich informacji, w tym informacji finansowych niezbędnych organom regulacyjnym do zapewnienia zgodności z postanowieniami niniejszej podsekcji lub z decyzjami podjętymi zgodnie z niniejszą podsekcją. Dostawcy udzielają takich informacji bezzwłocznie, na odpowiedni wniosek oraz w terminie wymaganym przez organ regulacyjny i zgodnie z oczekiwanym przezeń poziomem szczegółowości. Informacje wymagane przez organ regulacyjny muszą być proporcjonalne do wypełnienia tego zadania. Organ regulacyjny uzasadnia swój wniosek o udzielenie informacji.

ARTYKUŁ 233

Zezwolenie na świadczenie usług łączności elektronicznej

1. Każda ze Stron zapewnia, aby świadczenie usług było, w miarę możliwości, dopuszczane po zwykłym powiadomieniu.
2. Każda ze Stron zapewnia możliwość wprowadzenia wymogu uzyskania licencji, aby rozwiązać kwestię przydziału numerów i częstotliwości. Warunki uzyskania takiej licencji podawane są do wiadomości publicznej.

3. W przypadku gdy licencja jest wymagana, każda ze Stron zapewnia, aby:
- a) wszystkie kryteria udzielania licencji i rozsądny termin, w jakim zwykle należy podjąć decyzję w sprawie wniosku o licencję, były podawane do wiadomości publicznej;
  - b) wnioskodawca otrzymywał, na żądanie, pisemne uzasadnienie odmowy wydania licencji;
  - c) wnioskodawca miał możliwość odwołania się do organu odwoławczego w przypadku nieuzasadnionej odmowy wydania licencji; oraz
  - d) opłaty licencyjne¹ stosowane przez Strony za wydanie licencji nie przekraczały kosztów administracyjnych zwykle ponoszonych w związku z zarządzaniem, kontrolą i egzekwowaniem obowiązujących licencji. Opłaty licencyjne za korzystanie z widma radiowego i zasobów numeracyjnych nie podlegają wymogom określonym w niniejszym ustępie.

---

¹ Opłaty licencyjne nie obejmują płatności aukcyjnych, przetargowych lub innych niedyskryminacyjnych sposobów przyznawania koncesji ani obowiązkowych składek za świadczenie usługi powszechnej.

ARTYKUŁ 234

Dostęp i wzajemne połączenia

1. Każda ze Stron zapewnia, aby każdy usługodawca mający zezwolenie na świadczenie usług łączności elektronicznej miał prawo i obowiązek negocjowania dostępu i wzajemnych połączeń z innymi dostawcami publicznych sieci i usług łączności elektronicznej. Dostęp i połączenia wzajemne powinny być co do zasady uzgadniane w ramach negocjacji handlowych między zainteresowanymi usługodawcami.
2. Każda ze Stron zapewnia, aby usługodawcy uzyskujący informacje od innego usługodawcy podczas negocjowania uzgodnień o wzajemnych połączeniach wykorzystywali takie informacje wyłącznie do celów, dla których zostały one przekazane, i zawsze z poszanowaniem poufności przekazanych lub przechowywanych informacji.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby po ustaleniu zgodnie z art. 232 niniejszego Układu, że na rynku właściwym nie istnieje skuteczna konkurencja, organ regulacyjny miał uprawnienia, aby nałożyć na dostawcę, wskazanego jako mający znaczącą pozycję rynkową, jeden lub kilka z poniższych obowiązków w związku z wzajemnymi połączeniami lub dostępem:

- a) obowiązek niedyskryminacji, tak aby zapewnić stosowanie przez operatora równoważnych warunków w równoważnych okolicznościach wobec innych dostawców świadczących równoważne usługi, a także świadczenie przezeń usług i udzielanie informacji innym operatorom na tych samych warunkach i z zachowaniem tej samej jakości, jak w przypadku własnych usług lub usług świadczonych przez swoje jednostki zależne i swoich partnerów;
- b) nałożony na pionowo zintegrowane przedsiębiorstwa obowiązek zapewnienia przejrzystości cen hurtowych i wewnętrznych cen transferowych w przypadku wymogu niedyskryminacji lub zapobiegania nieuczciwemu subsydiowaniu skrośnemu. Organ regulacyjny może sprecyzować format i metodologię rachunkowości, którą należy zastosować;

- c) obowiązek uwzględnienia uzasadnionych wniosków o dostęp i użytkowanie specyficznych elementów sieci oraz urządzeń towarzyszących, w tym uwolniony dostęp do lokalnej pętli abonenckiej, między innymi w sytuacjach, gdy organ regulacyjny uznaje, że odmowa przyznania dostępu lub ustanowienie nieuzasadnionych warunków mających podobny skutek uniemożliwiłyby pojawienie się trwale konkurencyjnego rynku detalicznego lub nie byłoby w interesie użytkowników końcowych.

Do obowiązków wymienionych w niniejszej literze organy regulacyjne mogą dołączyć takie warunki jak uczciwość, uzasadniony charakter i terminowość;

- d) obowiązek świadczenia określonych usług na zasadach hurtowych w celu odsprzedaży przez osoby trzecie; zapewnienia otwartego dostępu do interfejsów technicznych, protokołów lub innych kluczowych technologii, niezbędnych do interoperacyjności usług lub wirtualnych usług sieciowych; zapewnienia kolokacji lub innych form współkorzystania z urządzeń, takich jak kanały kablowe, budynki lub maszty; zapewnienia wyspecjalizowanych usług potrzebnych do zapewnienia interoperacyjności usług dla użytkowników typu koniec-koniec, w tym urządzeń potrzebnych do świadczenia usług w ramach sieci inteligentnych; zapewnienia dostępu do systemów wsparcia operacyjnego lub podobnych systemów oprogramowania niezbędnych do zapewnienia uczciwej konkurencji w ramach świadczenia usług oraz wzajemnego połączenia sieci lub urządzeń sieciowych.

Do obowiązków wymienionych w niniejszej literze organy regulacyjne mogą dołączyć takie warunki jak uczciwość, uzasadniony charakter i terminowość;

- e) obowiązki związane ze zwrotem kosztów oraz kontrolą cen, w tym obowiązki związane z określaniem cen w zależności od ponoszonych kosztów oraz obowiązki dotyczące systemów księgowania kosztów, w odniesieniu do udostępniania szczególnych rodzajów wzajemnych połączeń lub dostępu, w sytuacjach gdy przeprowadzona analiza rynku wskazuje, że dany operator mógłby, w przypadku braku skutecznej konkurencji, utrzymywać ceny na nadmiernie wysokim poziomie lub stosować zaniżanie cen, ze szkodą dla użytkowników końcowych.

Organy regulacyjne biorą pod uwagę inwestycje operatora i umożliwiają mu uzyskanie rozsądnej stopy zwrotu ze stosownej kwoty zaangażowanego kapitału, z uwzględnieniem poziomu ryzyka;

- f) obowiązek publikowania konkretnych obowiązków nałożonych na usługodawcę przez organ regulacyjny, ze wskazaniem konkretnych rynków produktów i usług oraz rynków geograficznych. Aktualne informacje, które nie mają charakteru poufnego i nie obejmują tajemnic handlowych, są udostępniane publicznie w sposób gwarantujący wszystkim zainteresowanym stronom łatwy dostęp;

g) obowiązki związane z przejrzystością wymagające od operatorów udostępniania określonych informacji; w szczególności w przypadku, gdy na operatorach spoczywa obowiązek zapewnienia niedyskryminacji, organ regulacyjny może wymagać od operatora opublikowania oferty referencyjnej, która zapewnia wystarczające rozdzielanie elementów działalności w celu zapewnienia, aby usługodawcy nie musieli płacić za urządzenia, które nie są niezbędne do zapewnienia zamówionej usługi, i zawiera opis odnośnych ofert w rozbiciu na elementy odpowiadające potrzebom rynkowym oraz związane z nimi warunki, w tym ceny.

4. Każda ze Stron zapewnia, aby usługodawca wnioskujący o ustanowienie wzajemnego połączenia z dostawcą wskazanym jako mający znaczącą pozycję rynkową, miał możliwość odwołania się, w każdym momencie lub po upływie rozsądnego czasu, który był podany do wiadomości publicznej, do niezależnego organu krajowego, który może być organem regulacyjnym, o którym mowa w art. 231 ust. 2 lit. d) niniejszego Układu, w celu rozstrzygnięcia sporów dotyczących warunków wzajemnych połączeń lub dostępu.

ARTYKUŁ 235

Rzadkie zasoby

1. Każda ze Stron zapewnia przeprowadzanie wszelkich procedur dotyczących przydziału i wykorzystania rzadkich zasobów, w tym częstotliwości, numerów i pierwszeństwa, w sposób obiektywny, proporcjonalny, terminowy, przejrzysty i niedyskryminacyjny. Aktualny stan przyznanych częstotliwości podaje się do wiadomości publicznej, jednakże nie wymaga się szczegółowej identyfikacji częstotliwości przyznanych na realizację określonych zadań rządowych.
2. Każda ze Stron zapewnia skuteczne zarządzanie częstotliwościami radiowymi w odniesieniu do usług łączności elektronicznej świadczonych na swoim terytorium w celu zapewnienia skutecznego i efektywnego wykorzystania widma. W przypadku gdy zapotrzebowanie na określone częstotliwości przekracza dostępność, przy przyznawaniu tych częstotliwości stosuje się odpowiednie i przejrzyste procedury w celu optymalizacji ich wykorzystania oraz ułatwienia rozwoju konkurencji.

3. Każda ze Stron zapewnia powierzenie przyznawania krajowych zasobów numeracyjnych i zarządzanie krajowymi planami numeracyjnymi organowi regulacyjnemu.

4. W przypadku gdy organy władz państwowych lub lokalnych zachowują własność lub kontrolę nad dostawcami obsługującymi publiczne sieci lub usługi łączności, należy zapewnić skuteczne rozdzielenie strukturalne funkcji odpowiedzialnych za przyznawanie prawa pierwszeństwa od działalności związanej z własnością lub kontrolą.

ARTYKUŁ 236

Usługa powszechna

1. Każda ze Stron ma prawo do określenia rodzaju obowiązku świadczenia usługi powszechnej, jaki zamierza zachować.

2. Takie obowiązki nie będą uważane za antykonkurencyjne same w sobie, pod warunkiem że będą zarządzane w sposób przejrzysty, obiektywny i niedyskryminacyjny. Zarządzanie takimi obowiązkami musi być również neutralne w odniesieniu do konkurencji i nie może być bardziej uciążliwe, niż jest to konieczne dla rodzaju usługi powszechnej określonego przez Stronę.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby wszyscy usługodawcy kwalifikowali się do zapewnienia usługi powszechnej i aby żaden usługodawca nie był *a priori* wykluczony. Wyznaczanie odbywa się za pomocą efektywnego, przejrzystego, obiektywnego i niedyskryminacyjnego mechanizmu. Każda ze Stron ocenia, w miarę potrzeby, czy świadczenie usługi powszechnej stanowi niesprawiedliwe obciążenie dla organizacji wyznaczonych do świadczenia takiej usługi. W przypadkach uzasadnionych taką oceną i biorąc pod uwagę korzyści rynkowe, o ile takie występują, dla organizacji świadczącej usługę powszechną, organy regulacyjne określają, czy wymagany jest mechanizm służący wyrównaniu kosztów ponoszonych przez danego usługodawcę lub podziałowi kosztów netto wynikających z obowiązku świadczenia usługi powszechnej.

4. Każda ze Stron zapewnia, aby:
- a) udostępniano użytkownikom, w formie drukowanej lub elektronicznej lub w obydwu formach, spis wszystkich abonentów oraz aby był on aktualizowany regularnie, co najmniej raz w roku; oraz
  - b) organizacje świadczące usługi, o których mowa w lit. a), stosowały zasadę niedyskryminacyjnego traktowania informacji, które zostały im dostarczone przez inne organizacje.

ARTYKUŁ 237

Transgraniczne świadczenie usług łączności elektronicznej

Żadna ze Stron nie może wymagać od usługodawcy drugiej Strony tworzenia przedsiębiorstw, ustanowienia jakiegokolwiek formy obecności lub pobytu na jej terytorium jako warunku transgranicznego świadczenia usług.

ARTYKUŁ 238

Poufność informacji

Każda ze Stron zapewnia poufność łączności elektronicznej i związanych z nią danych o przekazie za pośrednictwem publicznej sieci łączności i publicznie dostępnych usług takiej łączności, w sposób nieograniczający handlu usługami.

ARTYKUŁ 239

Spory między usługodawcami

1. Każda ze Stron zapewnia, aby w przypadku sporu pomiędzy dostawcami sieci lub usług łączności elektronicznej w związku z prawami i obowiązkami, o których mowa w niniejszym rozdziale, dany organ regulacyjny na wniosek jednej ze stron wydawał wiążącą decyzję w celu rozstrzygnięcia sporu w najkrótszym możliwym terminie, a w każdym przypadku w ciągu czterech miesięcy.

2. Decyzja organu regulacyjnego jest podawana do wiadomości publicznej z uwzględnieniem wymogów tajemnicy handlowej. Usługodawcy otrzymują pełne uzasadnienie decyzji.

3. Jeżeli spór dotyczy transgranicznego świadczenia usług, zainteresowane organy regulacyjne koordynują swoje działania, aby umożliwić rozstrzygnięcie sporu.

ARTYKUŁ 240

Stopniowe zbliżenie przepisów

Każda ze Stron uznaje znaczenie stopniowego zbliżenia obecnie obowiązujących i przyszłych przepisów Republiki Mołdawii do dorobku prawnego Unii, określonego w załączniku XXVIII-B do niniejszego Układu.

PODSEKCJA 6

USŁUGI FINANSOWE

ARTYKUŁ 241

Zakres stosowania i definicja

1. Niniejsza sekcja określa zasady ram regulacyjnych dla wszystkich usług finansowych objętych liberalizacją na mocy postanowień sekcji 2 (Prowadzenie przedsiębiorstwa), sekcji 3 (Transgraniczne świadczenie usług) i sekcji 4 (Tymczasowy pobyt osób fizycznych w celach biznesowych) niniejszego rozdziału.

2. Do celów niniejszej podsekcji oraz sekcji 2 (Prowadzenie przedsiębiorstwa), sekcji 3 (Transgraniczne świadczenie usług) i sekcji 4 (Tymczasowy pobyt osób fizycznych w celach biznesowych) niniejszego rozdziału:

a) „usługa finansowa” oznacza dowolną usługę o charakterze finansowym, oferowaną przez podmiot Strony świadczącej usługi finansowe. Usługi finansowe obejmują następujące rodzaje działalności:

(i) usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami:

1) ubezpieczenia bezpośrednie (w tym koasekuracja):

a) na życie;

b) pozostałe ubezpieczenia osobowe i majątkowe;

2) reasekuracja i retrocesja;

3) pośrednictwo ubezpieczeniowe, takie jak usługi brokerskie i agencyjne; oraz

4) pomocnicze usługi ubezpieczeniowe, takie jak doradztwo ubezpieczeniowe, usługi aktuarialne, ocena ryzyka oraz likwidacja szkód;

- (ii) usługi bankowe i inne usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń):
- 1) przyjmowanie depozytów i innych funduszy zwrotnych od ludności;
  - 2) udzielanie wszelkiego rodzaju pożyczek i kredytów, w tym kredytów konsumenckich i kredytów hipotecznych, faktoring oraz finansowanie transakcji handlowych;
  - 3) leasing finansowy;
  - 4) wszelkie usługi w sferze płatności i transferu środków pieniężnych, w tym kart kredytowych, obciążeniowych, debetowych, czeków podróżnych oraz czeków bankierskich;
  - 5) gwarancje i zobowiązania;
  - 6) operacje przeprowadzane na własny rachunek lub na zlecenie klientów, zarówno na giełdzie, jak i poza giełdą, bądź w inny sposób za pomocą:
    - a) instrumentów rynku pieniężnego (w tym czeków, weksli, certyfikatów depozytowych);
    - b) walut obcych;
    - c) instrumentów pochodnych, w tym, ale nie wyłącznie, transakcji typu *futures* i *opcji*;
    - d) instrumentów kursu walutowego i instrumentów pochodnych stóp procentowych, w tym takich produktów, jak transakcje swapowe i kontrakty terminowe na stopę procentową;

- e) zbywalnych papierów wartościowych;
  - f) innych zbywalnych papierów wartościowych i aktywów finansowych, w tym kruszcu;
- 7) udział w emisji wszelkiego rodzaju papierów wartościowych, w tym w gwarantowaniu i inwestycjach (publicznych i prywatnych) w charakterze agenta oraz świadczenie usług z tym związanych;
  - 8) pośrednictwo na rynku pieniężnym;
  - 9) zarządzanie majątkiem, a szczególnie zarządzanie środkami pieniężnymi i portfelem aktywów, wszelkie formy zarządzania inwestycjami zbiorowymi, zarządzanie funduszem emerytalnym oraz usługi w zakresie przechowywania, deponowania i powiernictwa;
  - 10) usługi rozrachunkowe i rozliczeniowe w odniesieniu do aktywów finansowych, takich jak papiery wartościowe, instrumenty pochodne i inne instrumenty zbywalne;
  - 11) dostarczanie i przekazywanie informacji finansowych, przetwarzanie danych finansowych i udostępnianie związanego z nimi oprogramowania;
  - 12) doradztwo, pośrednictwo i inne pomocnicze usługi finansowe w odniesieniu do wszystkich rodzajów działalności wymienionych w pkt 1–11, w tym badanie zdolności kredytowej i analiza kredytowa, badania i doradztwo w odniesieniu do inwestycji i tworzenia portfela aktywów, doradztwo w zakresie nabywania oraz restrukturyzacji i strategii przedsiębiorstw;

- b) „podmiot świadczący usługi finansowe” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną pochodzącą ze Strony, która zamierza świadczyć lub świadczy usługi finansowe. Pojęcie „podmiot świadczący usługi finansowe” nie obejmuje podmiotów publicznych;
- c) „podmiot publiczny” oznacza:
- (i) rząd, bank centralny lub organ kształtujący politykę pieniężną i finansową Strony lub podmiot będący własnością Strony lub kontrolowany przez Stronę, który jest głównie zaangażowany w realizowanie funkcji publicznych lub działań do celów publicznych, wyłączając podmioty głównie zaangażowane w świadczenie usług finansowych na warunkach komercyjnych; lub
  - (ii) podmiot prywatny realizujący zadania wykonywane zwykle przez bank centralny lub organ kształtujący politykę pieniężną i finansową – w zakresie wykonywania tych zadań;
- d) „nowa usługa finansowa” oznacza usługę o charakterze finansowym, w tym usługi związane z istniejącymi i nowymi produktami lub sposób, w jaki produkt jest dostarczany, która nie jest świadczona przez jakikolwiek podmiot świadczący usługi finansowe na terytorium Strony, ale która świadczona jest na terytorium drugiej Strony.

ARTYKUŁ 242

Wyłączenie ze względów ostrożności

1. Każda ze Stron może wprowadzać lub utrzymywać środki ze względów ostrożności, takie jak:
  - a) ochrona inwestorów, deponentów, ubezpieczonych lub osób, względem których podmioty świadczące usługi finansowe mają obowiązek powierniczy; oraz
  - b) zapewnienie integralności i stabilności systemu finansowego Strony.
2. Środki te nie mogą być bardziej uciążliwe, niż jest to konieczne do osiągnięcia ich celu i nie mogą dyskryminować podmiotów świadczących usługi finansowe pochodzących z drugiej Strony w porównaniu z własnymi podobnymi podmiotami świadczącymi usługi finansowe.
3. Żadne z postanowień niniejszego Układu nie może być interpretowane jako nakładające na Stronę obowiązek ujawnienia informacji odnoszących się do interesów i rachunków indywidualnych klientów, ani jakiegokolwiek informacji poufnej lub informacji zastrzeżonej będącej w posiadaniu podmiotów publicznych.

ARTYKUŁ 243

Skuteczna i przejrzysta regulacja

1. Każda ze Stron dokłada wszelkich starań, aby udostępnić z wyprzedzeniem wszystkim zainteresowanym osobom treść wszystkich aktów o zasięgu ogólnym, które Strona ta zamierza przyjąć, w celu umożliwienia takim osobom zgłoszenia uwag do tych aktów. Akty te są udostępniane:

- a) poprzez publikację urzędową; lub
- b) w innej formie pisemnej lub elektronicznej.

2. Każda ze Stron udostępnia zainteresowanym osobom swoje wymogi dotyczące wypełniania wniosków odnoszących się do świadczenia usług finansowych.

Na wniosek wnioskodawcy zainteresowana Strona informuje wnioskodawcę o statusie jego wniosku. Zainteresowana Strona bez zbędnej zwłoki powiadamia wnioskodawcę o konieczności przekazania przez niego dodatkowych informacji.

3. Każda ze Stron dokłada wszelkich starań, aby zapewnić wdrażanie i stosowanie na jej terytorium międzynarodowych norm dotyczących regulacji i nadzoru nad sektorem usług finansowych oraz dotyczących przeciwdziałania unikaniu zobowiązań podatkowych i uchylaniu się od nich. Do takich międzynarodowych norm należą między innymi Podstawowe zasady efektywnego nadzoru bankowego przyjęte przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego, Podstawowe Zasady Ubezpieczeń Międzynarodowego Stowarzyszenia Organów Nadzoru Ubezpieczeniowego, Cele i zasady regulacji papierów wartościowych Międzynarodowej Organizacji Komisji Papierów Wartościowych, Umowa dotycząca wymiany informacji w zakresie spraw podatkowych przyjęta w ramach Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), Deklaracja w sprawie przejrzystości i wymiany informacji w sprawach podatkowych przyjęta w ramach G-20 oraz Czterdzieści zaleceń w sprawie prania pieniędzy i Dziewięć specjalnych zaleceń w sprawie finansowania terroryzmu Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy.

Strony uwzględniają również Dziesięć głównych zasad wymiany informacji przyjętych przez Ministrów Finansów państw G7 i podejmą wszelkie niezbędne działania na rzecz stosowania tych zasad w kontaktach dwustronnych.

ARTYKUŁ 244

Nowe usługi finansowe

Każda ze Stron zezwala podmiotom świadczącym usługi finansowe pochodzącym z drugiej Strony na świadczenie wszelkich nowych usług finansowych podobnych do tych, na które Strona pozwoliłaby swoim własnym podmiotom świadczącym usługi finansowe w ramach swojego prawodawstwa krajowego w podobnych okolicznościach. Strona może określić formę prawną świadczonej usługi i może wymagać uzyskania zezwolenia na świadczenie danej usługi. W przypadkach, w których wymagane jest takie zezwolenie, decyzja w sprawie jego przyznania powinna zostać wydana w rozsądnym terminie, a odmowa może nastąpić wyłącznie ze względów ostrożności.

ARTYKUŁ 245

Przetwarzanie danych

1. Każda ze Stron zezwala podmiotom świadczącym usługi finansowe pochodzącym z drugiej Strony na przekazywanie informacji w formie elektronicznej lub w innej formie, na i z jej terytorium, na potrzeby przetwarzania danych, w przypadku gdy takie przetwarzanie jest wymagane do zwykłego prowadzenia działalności przez taki podmiot świadczący usługi finansowe.

2. Każda ze Stron przyjmuje odpowiednie zabezpieczenia w celu ochrony prywatności oraz podstawowych praw i wolności osób, w szczególności w odniesieniu do przekazywania danych osobowych.

ARTYKUŁ 246

Szczególne wyjątki

1. Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie może być interpretowane jako uniemożliwiające którejkolwiek ze Stron, w tym ich podmiotom publicznym, wyłączenie prowadzenie działalności lub świadczenie na jej terytorium usług w ramach powszechnego programu emerytalnego lub ustawowego systemu ubezpieczeń społecznych, z wyjątkiem sytuacji, gdy działalność taka może być, w świetle przepisów krajowych Strony, realizowana przez podmioty świadczące usługi finansowe konkurujące z podmiotami publicznymi lub prywatnymi.
2. Żadne z postanowień niniejszego Układu nie ma zastosowania do działalności banku centralnego lub władz monetarnych bądź innego podmiotu publicznego w wykonywaniu polityki pieniężnej lub kursowej.

3. Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie może być rozumiane jako uniemożliwiające którejkolwiek ze Stron, w tym ich podmiotom publicznym, realizowanie działań lub świadczenie usług na swoim terytorium na zasadzie wyłączności na rachunek Strony lub jej podmiotów publicznych, z wykorzystaniem gwarancji przez nie udzielonych lub z użyciem ich zasobów finansowych.

ARTYKUŁ 247

Organizacje samoregulacyjne

W przypadku gdy Strona wymaga członkostwa lub uczestnictwa w jakimkolwiek organie samoregulacyjnym, giełdzie lub rynkach papierów wartościowych lub transakcji typu *futures*, instytucji dokonującej rozliczeń lub jakiegokolwiek innej organizacji lub stowarzyszeniu bądź dostępu do nich w celu umożliwienia podmiotom świadczącym usługi finansowe pochodzącym z drugiej Strony świadczenia usług finansowych na zasadach równorzędnych z zasadami dotyczącymi podmiotów świadczących usługi finansowe pochodzących z danej Strony lub jeżeli bezpośrednio lub pośrednio Strona zapewnia takim podmiotom przywileje lub korzyści w zakresie świadczenia usług finansowych, Strona ta zapewnia przestrzeganie zobowiązań wynikających z art. 205 ust. 1 i art. 211 niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 248

Systemy rozliczeń i płatności

Na podstawie warunków, które przyznają traktowanie narodowe, każda ze Stron przyznaje podmiotom świadczącym usługi finansowe pochodzącym z drugiej Strony, z siedzibą na jej terytorium, dostęp do systemów płatności i rozliczeń obsługiwanych przez podmioty publiczne oraz do możliwości związanych z urzędową konsolidacją długu i refinansowaniem, dostępnych w ramach zwykłego prowadzenia działalności. Niniejszy artykuł nie ma na celu przyznania dostępu do narzędzi kredytodawcy ostatniego stopnia Strony.

ARTYKUŁ 249

Stopniowe zbliżenie przepisów

Każda ze Stron uznaje znaczenie stopniowego zbliżenia obecnie obowiązujących i przyszłych przepisów Republiki Mołdawii do najwyższych standardów praktyki międzynarodowej wymienionych w art. 243 ust. 3 niniejszego Układu oraz do dorobku prawnego Unii określonego w załączniku XXVIII-A do niniejszego Układu.

PODSEKCJA 7

USŁUGI TRANSPORTOWE

ARTYKUŁ 250

Zakres stosowania

Niniejsza sekcja określa zasady dotyczące liberalizacji usług międzynarodowego transportu morskiego na mocy postanowień sekcji 2 (Prowadzenie przedsiębiorstwa), sekcji 3 (Transgraniczne świadczenie usług) i sekcji 4 (Tymczasowy pobyt osób fizycznych w celach biznesowych) niniejszego rozdziału.

ARTYKUŁ 251

Międzynarodowy transport morski

1. Do celów niniejszej podsekcji oraz sekcji 2 (Prowadzenie przedsiębiorstwa), sekcji 3 (Transgraniczne świadczenie usług) i sekcji 4 (Tymczasowy pobyt osób fizycznych w celach biznesowych) niniejszego rozdziału:

- a) „międzynarodowy transport morski” obejmuje transport „od drzwi do drzwi” oraz transport multimodalny, wykorzystujący do transportu towarów więcej niż jeden rodzaj środków transportu, obejmujący odcinek morski, odbywający się w ramach jednolitego dokumentu przewozowego i obejmujący prawo do bezpośredniego zawierania umów z podmiotami świadczącymi usługi transportowe innego rodzaju;

- b) „morskie usługi w zakresie obsługi ładunku” oznaczają działania wykonywane przez przedsiębiorstwa zajmujące się załadunkiem i rozładunkiem, w tym przez operatorów terminali portowych, jednak nieobejmujące działalności pracowników portowych w przypadkach, kiedy nie są oni pracownikami przedsiębiorstw zajmujących się załadunkiem i rozładunkiem lub operatorów terminali portowych. Do działań objętych powyższą definicją zalicza się organizacja i nadzór:
- (i) załadunku ładunku na statek i jego rozładunku ze statku;
  - (ii) przycumowywania lub odcumowywania ładunku; oraz
  - (iii) odbioru/dostawy i przechowywania ładunków przed załadunkiem lub po rozładunku;
- c) „usługi w zakresie odprawy celnej” (wymiennie „usługi pośredników urzędów celnych”) oznaczają działalność polegającą na przeprowadzaniu w imieniu drugiej Strony formalności celnych dotyczących przywozu, wywozu lub przewozu ładunków, bez względu na to, czy usługa ta stanowi główny przedmiot działalności usługodawcy, czy zwyczajowe uzupełnienie jego głównego przedmiotu działalności;

- d) „usługi w zakresie obsługi stacji kontenerowej i magazynowania” oznaczają działalność polegającą na przechowywaniu kontenerów, na terenie portu lub na lądzie, w celu ich zapelnienia/opróżnienia, napraw i udostępniania do załadunku;
- e) „usługi agencji morskich” oznaczają działalność polegającą na reprezentowaniu, w ramach danego obszaru geograficznego, w charakterze agenta, interesów jednej lub większej liczby linii żeglugi morskiej lub przedsiębiorstw żeglugowych, do następujących celów:
  - (i) marketing i sprzedaż usług w zakresie transportu morskiego i usług pokrewnych, począwszy od podania ceny po fakturowanie oraz wystawianie listów przewozowych w imieniu spółek, nabywanie i odsprzedaż niezbędnych usług pokrewnych, przygotowanie dokumentów i dostarczanie informacji handlowych;
  - (ii) działanie w imieniu spółek organizujących zawinięcie statku do portu lub przejęcie ładunków, w razie potrzeby;

- f) „usługi spedycyjne” oznaczają usługi polegające na organizowaniu i monitorowaniu operacji przewozu w imieniu przewoźników, poprzez nabywanie usług transportowych i pokrewnych, przygotowanie dokumentacji i dostarczenie informacji handlowych;
- g) „usługi dowozowe” oznaczają morski przewóz ładunków, szczególnie w kontenerach, pomiędzy portami danej Strony przed ich przewozem międzynarodowym lub po nim.

2. W odniesieniu do międzynarodowego transportu morskiego Strony zgodnie postanawiają zapewnić skuteczne stosowanie zasady nieograniczonego dostępu do ładunków na zasadach komercyjnych, swobodę świadczenia międzynarodowych usług morskich, a także traktowania narodowego w odniesieniu do świadczenia takich usług.

Mając na uwadze obecny poziom liberalizacji między Stronami usług międzynarodowego transportu morskiego:

- a) każda ze Stron skutecznie stosuje zasadę nieograniczonego dostępu do międzynarodowego rynku i handlu morskiego na zasadach handlowych i na zasadzie braku dyskryminacji;

b) każda ze Stron przyznaje statkom pływającym pod banderą drugiej Strony lub obsługiwanym przez usługodawców pochodzących z drugiej Strony traktowanie nie mniej korzystne niż traktowanie przyznane jej własnym statkom lub statkom jakiegokolwiek państwa trzeciego, zależnie od tego, które jest korzystniejsze, w zakresie między innymi dostępu do portów, korzystania z infrastruktury i usług portowych oraz korzystania z morskich usług pomocniczych, a także w zakresie związanych z tym prowizji i opłat, infrastruktury celnej oraz wyznaczania miejsca do cumowania statku w porcie oraz sprzętu do załadunku i rozładunku.

3. Stosując te zasady, Strony:

a) nie wprowadzają uzgodnień dotyczących dzielenia ładunku w przyszłych umowach z państwami trzecimi dotyczących usług międzynarodowego transportu morskiego, w tym handlu towarami masowymi w postaci płynnej i stałej i ładunków przewożonych liniowcami oraz zakończą w rozsądnym terminie obowiązywanie takich uzgodnień w przypadkach, gdy zostały one zawarte we wcześniej podpisanych umowach; oraz

b) po wejściu w życie niniejszego Układu znoszą jednostronne środki oraz przeszkody administracyjne, techniczne i inne, mogące stanowić ukryte ograniczenie lub mieć dyskryminujący skutek w stosunku do swobodnego świadczenia usług w międzynarodowym transporcie morskim, oraz wstrzymują się od wprowadzania takich środków i przeszkód.

4. Każda ze Stron zezwala podmiotom drugiej Strony świadczącym usługi międzynarodowego transportu morskiego na posiadanie przedsiębiorstw na jej terytorium na warunkach prowadzenia i funkcjonowania przedsiębiorstw nie mniej korzystnych niż przyznane usługodawcom pochodzącym z tej Strony lub z państwa trzeciego, w zależności od tego, które są bardziej korzystne.

5. Każda ze Stron udostępnia podmiotom drugiej Strony świadczącym usługi transportu morskiego, na rozsądnych i niedyskryminujących warunkach, następujące usługi w porcie: pilotaż, holowanie i pomoc holowniczą, zaopatrzenie, uzupełnianie paliwa i wody, odbiór odpadów i utylizację odpadów balastowych, usługi kapitanatu portu, pomoc nawigacyjną, usługi operacyjne na nabrzeżu niezbędne dla funkcjonowania statku, włączając usługi komunikacyjne, dostawę wody i energii elektrycznej; usługi naprawcze w przypadku nagłych awarii; kotwiczenie, cumowanie i usługi związane z cumowaniem.

6. Każda ze Stron zezwala na przemieszczanie takiego sprzętu jak puste kontenery, nieprzewożonego odpłatnie jako ładunek pomiędzy portami państwa członkowskiego lub portami Republiki Mołdawii.

7. Każda ze Stron, pod warunkiem zgody właściwego organu, zezwala podmiotom drugiej Strony świadczącym usługi międzynarodowego transportu morskiego na świadczenie usług dowozowych pomiędzy ich portami krajowymi.

ARTYKUŁ 252

Transport lotniczy

Stopniowa liberalizacja transportu lotniczego między Stronami, dostosowana do ich wzajemnych potrzeb handlowych i warunków wzajemnego dostępu do rynku przebiega zgodnie z umową w sprawie ustanowienia Wspólnego Obszaru Lotniczego między UE i jej państwami członkowskimi a Republiką Mołdawii.

ARTYKUŁ 253

Stopniowe zbliżenie przepisów

Każda ze Stron uznaje znaczenie stopniowego zbliżenia obecnie obowiązujących i przyszłych przepisów Republiki Mołdawii do dorobku prawnego Unii określonego w załączniku XXVIII-D do niniejszego Układu.

SEKCJA 6

HANDEL ELEKTRONICZNY

PODSEKCJA 1

POSTANOWIENIA OGÓLNE

ARTYKUŁ 254

Cel i zasady

1. Uznając, że handel elektroniczny zwiększa możliwości handlowe w wielu sektorach, Strony zgodnie postanawiają, że będą propagowały rozwój wzajemnego handlu elektronicznego, w szczególności poprzez współpracę w kwestiach z zakresu handlu elektronicznego, w ramach postanowień niniejszego rozdziału.

2. Strony zgadzają się, że rozwój handlu elektronicznego musi być w pełni zgodny z najwyższymi międzynarodowymi standardami w zakresie ochrony danych, aby zdobyć zaufanie użytkowników handlu elektronicznego.

3. Strony uzgadniają, że przekaz elektroniczny uznaje się za świadczenie usług w rozumieniu sekcji 3 (Transgraniczne świadczenie usług) niniejszego rozdziału, które nie może być objęte należnościami celnymi.

ARTYKUŁ 255

Współpraca w zakresie handlu elektronicznego

1. Strony będą prowadziły dialog dotyczący kwestii regulacyjnych związanych z handlem elektronicznym, który obejmie między innymi następujące kwestie:

a) uznanie certyfikatów podpisów elektronicznych wydawanych użytkownikom oraz ułatwianie świadczenia transgranicznych usług certyfikacyjnych;

- b) odpowiedzialność usługodawców będących pośrednikami w zakresie transmisji lub przechowywania informacji;
- c) traktowanie niezamówionych komercyjnych wiadomości elektronicznych;
- d) ochrona konsumentów w dziedzinie handlu elektronicznego; oraz
- e) wszelkie inne kwestie mające związek z rozwojem handlu elektronicznego.

2. Współpraca taka może obejmować wymianę informacji dotyczących prawodawstwa poszczególnych Stron na ten temat, jak również wdrażania tego prawodawstwa.

PODSEKCJA 2

ODPOWIEDZIALNOŚĆ USŁUGODAWCÓW BĘDĄCYCH POŚREDNIKAMI

ARTYKUŁ 256

Korzystanie z usług pośredników

1. Strony zdają sobie sprawę, że usługi pośredników mogą być wykorzystywane przez strony trzecie do działań naruszających prawo i przyjmują względem usługodawców będących pośrednikami środki określone w niniejszej podsekcji.
2. Do celów art. 257 niniejszego Układu „dostawca usług” oznacza dostawcę transmisji, routingu lub połączeń dla cyfrowej komunikacji internetowej bez zmiany ich treści, pomiędzy punktami określonymi przez użytkownika sprzętu, który został przez użytkownika wybrany. Do celów art. 258 i 259 niniejszego Układu „dostawca usług” oznacza dostawcę lub operatora urządzeń do dostarczania usług internetowych lub dostępu do sieci.

ARTYKUŁ 257

Odpowiedzialność usługodawców będących pośrednikami: „zwykły przekaz”

1. Każda ze Stron zapewnia, aby w przypadku świadczenia usługi społeczeństwa informacyjnego polegającej na transmisji w sieci łączności informacji przekazanych przez usługobiorcę lub na zapewnianiu dostępu do sieci łączności, usługodawca nie był odpowiedzialny za przekazywane informacje, pod warunkiem że:
  - a) nie jest inicjatorem transmisji;
  - b) nie wybiera odbiorcy transmisji; oraz
  - c) nie wybiera ani nie modyfikuje informacji zawartych w transmisji.

2. Czynności polegające na transmisji oraz zapewnianiu dostępu, o których mowa w ust. 1, obejmują automatyczne, pośrednie i krótkotrwałe przechowywanie przekazywanych informacji w zakresie, w jakim służy to wyłącznie wykonywaniu transmisji w sieci łączności, oraz pod warunkiem, że okres przechowywania nie przekracza czasu rozsądnie koniecznego do transmisji.

3. Niniejszy artykuł nie ma wpływu na możliwość wymagania od usługodawcy przez sądy lub organy administracyjne, zgodnie z systemem prawnym Stron, żeby przerwał on naruszanie prawa lub mu zapobiegł.

ARTYKUŁ 258

Odpowiedzialność usługodawców będących pośrednikami: „caching”

1. Każda ze Stron zapewnia, aby w przypadku świadczenia usługi społeczeństwa informacyjnego polegającej na transmisji w sieci łączności informacji przekazanych przez usługobiorcę, usługodawca nie był odpowiedzialny z tytułu automatycznego, pośredniego i krótkotrwałego przechowywania tej informacji, dokonywanego wyłącznie w celu usprawnienia późniejszej transmisji informacji na żądanie innych usługobiorców, pod warunkiem że:

- a) usługodawca nie modyfikuje informacji;
- b) usługodawca przestrzega warunków dostępu do informacji;
- c) usługodawca przestrzega zasad dotyczących aktualizowania informacji, określonych w sposób szeroko uznany i używany w branży;

- d) usługodawca nie zakłóca zgodnego z prawem posługiwania się technologią, szeroko uznaną i używaną w branży w celu uzyskania danych o korzystaniu z informacji; oraz
  - e) usługodawca podejmuje bezzwłocznie odpowiednie działania w celu usunięcia przechowywanych informacji lub uniemożliwienia dostępu do nich, gdy uzyska wiarygodną wiadomość, że informacje zostały usunięte z początkowego źródła transmisji lub dostęp do nich został uniemożliwiony bądź gdy sąd lub organ administracyjny nakazał usunięcie informacji lub uniemożliwienie dostępu do niej.
2. Niniejszy artykuł nie ma wpływu na możliwość wymagania od usługodawcy przez sądy lub organy administracyjne, zgodnie z systemem prawnym Stron, żeby przerwał on naruszanie prawa lub mu zapobiegł.

ARTYKUŁ 259

Odpowiedzialność usługodawców będących pośrednikami: „hosting”

1. Każda ze Stron zapewnia, aby w przypadku świadczenia usługi społeczeństwa informacyjnego polegającej na przechowywaniu informacji przekazanych przez usługobiorcę, usługodawca nie był odpowiedzialny za informacje przechowywane na żądanie usługobiorcy, pod warunkiem że:
  - a) usługodawca nie ma wiarygodnych wiadomości o bezprawnym charakterze czynów lub informacji, a w odniesieniu do roszczeń odszkodowawczych – nie wie o stanie faktycznym lub okolicznościach, które w sposób oczywisty świadczą o tej bezprawności; lub
  - b) usługodawca podejmuje bezzwłocznie odpowiednie działania w celu usunięcia lub uniemożliwienia dostępu do informacji, gdy uzyska takie wiadomości lub zostanie o nich powiadomiony.
2. Ust. 1 nie ma zastosowania, jeżeli usługobiorca działa z upoważnienia lub pod kontrolą usługodawcy.

3. Niniejszy artykuł nie ma wpływu na możliwość wymagania od usługodawcy przez sądy lub organy administracyjne, zgodnie z systemem prawnym Stron, żeby przerwał on naruszanie prawa lub mu zapobiegł ani nie ma wpływu na możliwość ustanowienia przez Strony procedur regulujących usuwanie lub uniemożliwianie dostępu do tych informacji.

ARTYKUŁ 260

Brak ogólnego obowiązku w zakresie nadzoru

1. Strony nie nakładają na usługodawców świadczących usługi objęte art. 257, 258 i 259 niniejszego Układu ogólnego obowiązku nadzorowania informacji, które przekazują lub przechowują, ani ogólnego obowiązku aktywnego poszukiwania faktów i okoliczności wskazujących na czyny bezprawne.

2. Strony mogą ustanowić w stosunku do usługodawców świadczących usługi społeczeństwa informacyjnego obowiązek bezzwłocznego informowania właściwych organów publicznych o domniemanych bezprawnych działaniach podjętych przez ich usługobiorców lub o przekazanych przez nich informacjach o charakterze bezprawnym lub obowiązek przekazywania właściwym organom na ich wniosek informacji umożliwiających identyfikację usługobiorców, z którymi zawarli umowy dotyczące przechowywania.

SEKCJA 7

WYJĄTKI

ARTYKUŁ 261

Wyjątki o charakterze ogólnym

1. Bez uszczerbku dla wyjątków ogólnych określonych w art. 446 niniejszego Układu postanowienia niniejszego rozdziału oraz załączników XXVII-A i XXVII-E, XXVII-B i XXVII-F, XXVII-C i XXVII-G, XXVII-D i XXVII-H do niniejszego Układu podlegają wyjątkom określonym w niniejszym artykule.

2. Z zastrzeżeniem, że takie środki nie mogą być stosowane w sposób, który stanowiłby środek arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji między państwami, w przypadku gdy obowiązują podobne warunki, lub ukryte ograniczenia dla prowadzenia przedsiębiorstwa lub transgranicznego świadczenia usług, żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie może być interpretowane jako zapobiegające przyjmowaniu lub stosowaniu przez którąś ze Stron środków:

- a) niezbędnych do ochrony bezpieczeństwa publicznego lub moralności publicznej bądź do utrzymania porządku publicznego;
- b) niezbędnych do ochrony życia lub zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin;
- c) odnoszących się do zachowania wyczerpywalnych zasobów naturalnych, jeżeli środki te stosowane są w połączeniu z ograniczeniami dotyczącymi krajowych przedsiębiorców lub krajowej podaży i konsumpcji usług;
- d) niezbędnych do ochrony narodowych dóbr kultury o wartości artystycznej, historycznej lub archeologicznej;

- e) niezbędnych dla zapewnienia przestrzegania przepisów ustawowych i wykonawczych, które nie są sprzeczne z postanowieniami niniejszego rozdziału, łącznie z przepisami odnoszącymi się do:
- (i) zapobiegania działaniom o charakterze oszukańczym i podstępny lub postępowania ze skutkami niewykonania umów;
  - (ii) ochrony prywatności osób w odniesieniu do przetwarzania i rozpowszechniania danych osobowych i ochrony poufności akt i rachunków osobistych;
  - (iii) bezpieczeństwa;

- f) niezgodnych z art. 205 ust. 1 i art. 211 niniejszego Układu, pod warunkiem że zróżnicowane traktowanie ma na celu zapewnienie skutecznego lub sprawiedliwego opodatkowania lub poboru podatków bezpośrednich w odniesieniu do działalności gospodarczej, przedsiębiorców lub usługodawców drugiej Strony¹.

---

¹ Środki mające na celu zapewnienie sprawiedliwego lub skutecznego opodatkowania lub poboru podatków bezpośrednich obejmują środki podjęte przez Stronę w ramach jej systemu podatkowego, które:

- a) mają zastosowanie do przedsiębiorców i podmiotów świadczących usługi, niebędących rezydentami, z uwzględnieniem faktu, że obowiązek podatkowy nierezydentów określony jest na podstawie pozycji podlegających opodatkowaniu pochodzących z terytorium Strony lub tam się znajdujących;
- b) mają zastosowanie do nierezydentów w celu zapewnienia opodatkowania lub poboru podatków na terytorium Strony;
- c) mają zastosowanie do nierezydentów lub rezydentów w celu zapobiegania unikaniu zobowiązań podatkowych i uchylaniu się od nich, łącznie ze środkami zgodności;
- d) mają zastosowanie do konsumentów usług dostarczonych na terytorium lub z terytorium drugiej Strony w celu zapewnienia opodatkowania takich konsumentów lub poboru od nich podatków pochodzących ze źródeł znajdujących się na terytorium Strony;
- e) dokonują rozróżnienia między przedsiębiorcami i podmiotami świadczącymi usługi podlegającymi zobowiązaniom podatkowym od pozycji opodatkowanych na poziomie światowym a innymi przedsiębiorcami i podmiotami świadczącymi usługi ze względu na różnice w podstawie ich opodatkowania; lub
- f) określają i przyznają dochody, zyski, korzyści, straty, odliczenia lub ulgi osobom lub oddziałom będącym rezydentami bądź powiązanym osobom lub oddziałom należącym do tej samej osoby w celu zagwarantowania podstawy opodatkowania obowiązującej na terytorium Strony.

Terminologia podatkowa lub założenia systemu, o których mowa w lit. f) i w niniejszym przypisie, są określone zgodnie z definicjami podatkowymi i założeniami systemowymi bądź definicjami i założeniami systemowymi równorzędnymi lub podobnymi, w ramach prawa krajowego Strony stosującej dany środek.

3. Postanowienia niniejszego rozdziału oraz załączników XXVII-A i XXVII-E, XXVII-B i XXVII-F, XXVII-C i XXVII-G, XXVII-D i XXVII-H do niniejszego Układu nie mają zastosowania do systemów zabezpieczenia społecznego każdej ze Stron ani do działań prowadzonych na ich terytorium, które związane są, nawet tylko sporadycznie, z wykonywaniem władzy publicznej.

ARTYKUŁ 262

Środki w zakresie opodatkowania

Uprzywilejowane traktowanie przyznane zgodnie z postanowieniami niniejszego rozdziału nie ma zastosowania do traktowania w zakresie opodatkowania, którego Strony udzielają lub udzielą w przyszłości na podstawie zawartych między sobą umów mających na celu unikanie podwójnego opodatkowania.

ARTYKUŁ 263

Wyjątki ze względów bezpieczeństwa

Żadne z postanowień niniejszego Układu nie może być interpretowane jako:

- a) wymagające od Stron dostarczenia jakichkolwiek informacji, których ujawnienie uważa się za sprzeczne z ich podstawowymi interesami bezpieczeństwa;
- b) uniemożliwiające którejkolwiek ze Stron przeprowadzenie jakiegokolwiek działania uznanego przez nią za niezbędne dla ochrony jej podstawowych interesów bezpieczeństwa:
  - (i) związanego z produkcją broni, amunicji lub materiałów wojskowych lub handlem nimi;

- (ii) odnoszącego się do działalności gospodarczej prowadzonej bezpośrednio lub pośrednio dla celów zaopatrzenia sił zbrojnych;
  - (iii) odnoszącego się do materiałów rozszczepialnych i materiałów do syntezy jądrowej lub materiałów służących do ich uzyskania; lub
  - (iv) podjętego w czasie wojny lub w obliczu innego zagrożenia w stosunkach międzynarodowych; lub
- c) uniemożliwiający którejkolwiek ze Stron przeprowadzenie jakiegokolwiek działania w celu wywiązania się z zobowiązań podjętych w celu utrzymania pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego.

ROZDZIAŁ 7

PŁATNOŚCI BIEŻĄCE I PRZEPIYW KAPITAŁU

ARTYKUŁ 264

Płatności bieżące

Strony zobowiązują się zezwolić na dokonywanie, w walucie w pełni wymiennej, zgodnie z postanowieniami art. VIII Statutu Międzynarodowego Funduszu Walutowego, wszelkich płatności i transferów na rachunku bieżącym w ramach bilansu płatniczego między Stronami.

ARTYKUŁ 265

Przepływy kapitału

1. W odniesieniu do transakcji na rachunku kapitałowym i finansowym bilansu płatniczego od dnia wejścia w życie niniejszego Układu Strony zapewniają swobodny przepływ kapitału związanego z inwestycjami bezpośrednimi, w tym nabyciem nieruchomości, dokonywanymi zgodnie z przepisami państwa przyjmującego, z inwestycjami dokonywanymi zgodnie z postanowieniami rozdziału 6 (Prowadzenie przedsiębiorstwa, handel usługami i handel elektroniczny) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu, jak również z likwidacją lub wycofywaniem tego kapitału oraz wszelkiego wynikającego z niego zysku.

2. W odniesieniu do transakcji na rachunku kapitałowym i finansowym bilansu płatniczego, innych niż transakcje wymienione w ust. 1, od dnia wejścia w życie niniejszego Układu, bez uszczerbku dla innych jego postanowień, każda ze Stron zapewnia:

a) swobodny przepływ kapitału związanego z kredytami dotyczącymi transakcji handlowych lub ze świadczeniem usług, w których uczestniczy rezydent jednej ze Stron; oraz

- b) swobodny przepływ kapitału związanego z inwestycjami portfelowymi oraz pożyczkami i kredytami finansowymi udzielonymi przez inwestorów drugiej Strony.

ARTYKUŁ 266

Środki ochronne

W przypadku gdy w szczególnych okolicznościach płatności lub przepływ kapitału powoduje lub może spowodować poważne trudności w funkcjonowaniu polityki kursowej lub polityki pieniężnej, w tym poważne trudności w zrównoważeniu bilansu płatniczego, w jednym lub większej liczbie państw członkowskich lub w Republice Mołdawii, zainteresowane Strony mogą podjąć środki ochronne na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, jeżeli środki takie są absolutnie niezbędne. Strona przyjmująca środki ochronne bezzwłocznie informuje drugą Stronę o ich przyjęciu oraz przedstawia, najwcześniej jak to możliwe, harmonogram ich zniesienia.

ARTYKUŁ 267

Postanowienia dotyczące ułatwienia przepływu kapitału oraz postanowienia przejściowe

1. Strony konsultują się ze sobą w celu ułatwienia przepływu kapitału między nimi, mając na uwadze wspieranie celów niniejszego Układu.
2. W ciągu pierwszych czterech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu Strony podejmują środki pozwalające na stworzenie warunków niezbędnych do dalszego stopniowego wprowadzania unijnych przepisów dotyczących swobodnego przepływu kapitału.
3. Przed upływem piątego roku od dnia wejścia w życie niniejszego Układu Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, dokonuje przeglądu środków i określa zasady dalszej liberalizacji.

ROZDZIAŁ 8

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

ARTYKUŁ 268

Cele

1. Strony uznają znaczenie przejrzystych, niedyskryminacyjnych, konkurencyjnych i otwartych procedur przetargowych dla zrównoważonego rozwoju gospodarczego i przyjmują za cel skuteczne, wzajemne i stopniowe otwarcie swoich rynków zamówień publicznych.

2. W niniejszym rozdziale przewidziano wzajemny dostęp do rynków zamówień publicznych na podstawie zasady traktowania narodowego na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym w odniesieniu do zamówień publicznych i koncesji w sektorze publicznym, a także w sektorze usług użyteczności publicznej. Niniejszy rozdział przewiduje stopniowe zbliżenie przepisów Republiki Mołdawii dotyczących zamówień publicznych do dorobku prawnego Unii dotyczącego tej dziedziny, czemu towarzyszy reforma instytucjonalna oraz utworzenie efektywnego systemu zamówień publicznych opierającego się na zasadach regulujących zamówienia publiczne w UE oraz warunkach i definicjach określonych w dyrektywie 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi oraz dyrektywie 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynującej procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych.

ARTYKUŁ 269

Zakres stosowania

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi, jak również do zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi w sektorach użyteczności publicznej oraz do koncesji na roboty budowlane i usługi.
2. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do wszelkich instytucji zamawiających oraz podmiotów zamawiających, które spełniają kryteria określone w definicjach zawartych w dorobku prawnym UE dotyczącym zamówień publicznych (dalej łącznie zwanych „podmiotami zamawiającymi”). Obejmuje on również podmioty prawa publicznego i przedsiębiorstwa publiczne świadczące usługi użyteczności publicznej, takie jak przedsiębiorstwa państwowe prowadzące taką działalność oraz przedsiębiorstwa prywatne działające na podstawie szczególnych i wyłącznych praw w sektorze usługi użyteczności publicznej.
3. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do zamówień o wartości przekraczającej progi ustanowione w załączniku XXIX-A do niniejszego Układu.

4. Podstawą obliczania szacunkowej wartości zamówienia publicznego jest całkowita kwota należna, bez podatku od wartości dodanej. Przy stosowaniu tych progów Republika Mołdawii będzie obliczać i przeliczać wartości zamówień na własną walutę krajową przy zastosowaniu kursu wymiany swojego banku narodowego.

5. Progi wartości podlegają regularnemu przeglądowi co dwa lata, począwszy od roku wejścia w życie niniejszego Układu, na podstawie średniej dziennej wartości euro, wyrażonej w specjalnym prawie ciągnięcia, z okresu 24 miesięcy upływającego w ostatnim dniu sierpnia poprzedzającym korektę, ze skutkiem od dnia 1 stycznia. W razie konieczności wartość progów poddanych korekcie zostaje zaokrąglona w dół do najbliższego tysiąca euro. Korekta progów jest przyjmowana decyzją Komitetu Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 270

Kontekst instytucjonalny

1. Każda ze Stron ustanawia lub utrzymuje odpowiednie ramy i mechanizmy instytucjonalne niezbędne do prawidłowego funkcjonowania systemu zamówień publicznych oraz do wdrażania postanowień niniejszego rozdziału.
2. W ramach reformy instytucjonalnej Republika Mołdawii wyznacza w szczególności:
  - a) organ wykonawczy odpowiedzialny za politykę gospodarczą na poziomie centralnym, którego zadaniem jest zagwarantowanie spójnej polityki we wszystkich obszarach związanych z zamówieniami publicznymi. Organ ten ułatwia i koordynuje wdrażanie niniejszego rozdziału i kieruje procesem stopniowego zbliżenia przepisów do dorobku prawnego Unii; oraz

- b) bezstronny, niezależny organ, którego zadaniem jest dokonywanie przeglądu decyzji podejmowanych przez instytucje lub podmioty zamawiające w trakcie udzielania zamówień. W tym kontekście „niezależny” oznacza, że jest to organ publiczny niepołączony z jakimkolwiek podmiotem zamawiającym ani podmiotem gospodarczym. Od decyzji takiego organu przysługuje odwołanie do sądu.
3. Każda ze Stron zapewnia skuteczne egzekwowanie decyzji organów odpowiedzialnych za rozpatrywanie skarg podmiotów gospodarczych na naruszenia prawa krajowego.

ARTYKUŁ 271

Podstawowe normy regulujące udzielanie zamówień

1. Najpóźniej w terminie dziewięciu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego Układu Strony zapewniają przestrzeganie szeregu podstawowych norm w zakresie udzielania zamówień, zgodnie z postanowieniami ust. 2–15. Te podstawowe normy wywodzą się bezpośrednio z zasad i warunków dotyczących zamówień publicznych, określonych w dorobku prawnym UE regulującym te kwestie, w tym z zasad niedyskryminacji, równego traktowania, przejrzystości i proporcjonalności.

Publikacja

2. Każda ze Stron zapewnia publikację wszystkich planowanych zamówień w stosownych mediach w sposób wystarczający:

a) aby umożliwić otwarcie rynku na konkurencję; oraz

- b) aby umożliwić zainteresowanym podmiotom gospodarczym uzyskanie odpowiedniego dostępu do informacji dotyczących planowanych zamówień przed ich udzieleniem oraz wyrażenie zainteresowania ich uzyskaniem.
3. Publikacja musi być dostosowana do ekonomicznego znaczenia zamówienia dla podmiotów gospodarczych.
  4. Publikacja zawiera co najmniej najważniejsze szczegóły zamówienia, które ma zostać udzielone, kryteria kwalifikacji podmiotowej, metodę udzielenia, kryteria udzielenia zamówienia oraz wszelkie dodatkowe informacje, których podmioty gospodarcze mogłyby w uzasadnionym zakresie potrzebować, aby podjąć decyzję o wyrażeniu zainteresowania zamówieniem.

Udzielanie zamówień

5. Wszystkie zamówienia udzielane są w toku przejrzystych i bezstronnych procedur, które zapobiegają działaniom korupcyjnym. Taką bezstronność zapewnia się w szczególności przez niedyskryminacyjny opis przedmiotu zamówienia, zapewnienie równego dostępu wszystkim podmiotom gospodarczym, odpowiednie ramy czasowe oraz przejrzyste i obiektywne podejście.

6. W opisie cech wymaganych robót budowlanych, dostaw lub usług, podmiot zamawiający stosuje ogólny opis zasad wykonania i funkcji oraz normy międzynarodowe, europejskie lub krajowe.

7. Opis wymaganych cech robót budowlanych, dostaw lub usług nie może zawierać odniesienia do konkretnej marki czy źródła ani też konkretnego procesu, znaku towarowego, patentu, rodzaju czy też określonego pochodzenia lub produkcji, chyba że takie odniesienie jest uzasadnione przedmiotem zamówienia i opatrzone słowami „lub równoważny”. Preferowane jest stosowanie ogólnych opisów zasad wykonania lub funkcji.

8. Podmioty zamawiające nie nakładają warunków, które skutkowałyby bezpośrednią lub pośrednią dyskryminacją podmiotów gospodarczych drugiej Strony, takich jak wymóg, aby podmioty gospodarcze zainteresowane uzyskaniem zamówienia miały siedzibę w tym samym kraju, regionie lub terytorium co podmiot zamawiający.

Niezależnie od akapitu pierwszego, w przypadkach, w których jest to uzasadnione szczególnymi okolicznościami towarzyszącymi zamówieniu, na wyłonionego wnioskodawcę można nałożyć wymóg ustanowienia określonej infrastruktury gospodarczej na miejscu wykonania.

9. Terminy na wyrażenie zainteresowania i przedłożenie ofert muszą być wystarczająco długie, aby podmioty gospodarcze pochodzące z drugiej Strony mogły dokonać rzetelnej oceny przetargu i przygotować swoją ofertę.
10. Od wszystkich uczestników wymaga się zapoznania się z mającymi zastosowanie zasadami, kryteriami kwalifikacji i kryteriami udzielenia zamówienia. Zasady te muszą stosowane jednakowo wobec wszystkich uczestników.
11. Podmioty zamawiające mogą zaprosić ograniczoną liczbę wnioskodawców do składania ofert, pod warunkiem że:
  - a) odbywa się to w sposób przejrzysty i niedyskryminacyjny; oraz

- b) wyboru dokonuje się wyłącznie na podstawie obiektywnych czynników, takich jak doświadczenie wnioskodawców w danym sektorze, rozmiary i infrastruktura ich przedsiębiorstw bądź ich możliwości techniczne i zawodowe.

Zapraszając ograniczoną liczbę wnioskodawców do składania ofert, bierze się pod uwagę konieczność zapewnienia odpowiedniej konkurencji.

12. Podmioty zamawiające mogą korzystać z procedury negocjacyjnej wyłącznie w wyjątkowych i określonych przypadkach, gdy taka procedura rzeczywiście nie zakłóca konkurencji.

13. Podmioty zamawiające mogą korzystać z systemów kwalifikowania tylko pod warunkiem, że wykaz kwalifikowanych podmiotów zostanie sporządzony w drodze należycie ogłoszonego, przejrzystego i otwartego postępowania. Zamówienia wchodzące w zakres tego rodzaju systemów są również udzielane na niedyskryminacyjnych warunkach.

14. Każda ze Stron zapewnia, aby zamówienia były udzielane w sposób przejrzysty wnioskodawcom, którzy przedstawili ekonomicznie najkorzystniejszą lub najtańszą ofertę, na podstawie kryteriów przetargu i przepisów proceduralnych ustanowionych i ogłoszonych z wyprzedzeniem. Ostateczne decyzje są przekazywane wszystkim wnioskodawcom bez zbędnej zwłoki. Na żądanie wnioskodawcy, który nie został wybrany, musi zostać przedstawione dostatecznie szczegółowe uzasadnienie, umożliwiające weryfikację takiej decyzji.

Ochrona sądowa

15. Każda ze Stron zapewnia każdej osobie, która jest lub była zainteresowana uzyskaniem określonego zamówienia i która poniosła lub mogłaby ponieść szkodę z tytułu domniemanego naruszenia, prawo do skutecznej i bezstronnej ochrony sądowej przed jakąkolwiek decyzją podmiotu zamawiającego dotyczącą udzielenia tego zamówienia. Decyzje podjęte w trakcie i na zakończenie takiej procedury weryfikacji są podawane do wiadomości publicznej w sposób wystarczający, aby poinformować wszystkie zainteresowane podmioty gospodarcze.

ARTYKUŁ 272

Planowanie stopniowego zbliżenia przepisów

1. Przed rozpoczęciem stopniowego zbliżenia przepisów Republika Mołdawii przedkłada Komitetowi Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, wyczerpujący harmonogram wdrożenia niniejszego rozdziału, wraz z terminami i najważniejszymi etapami, które obejmują wszystkie reformy w zakresie zbliżenia przepisów do dorobku prawnego Unii i budowania zdolności instytucjonalnych. Harmonogram ten musi być zgodny z etapami i terminami przedstawionymi w załączniku XXIX-B do niniejszego Układu.
2. Harmonogram obejmuje wszystkie aspekty reformy i ogólne ramy prawne wdrożenia działań związanych z zamówieniami publicznymi, a w szczególności zbliżenie przepisów dotyczących zamówień publicznych, zamówień w sektorze usług użyteczności publicznej, koncesji na roboty budowlane oraz procedur weryfikacji, a także wzmocnienie możliwości administracyjnych na wszystkich poziomach, łącznie z organami weryfikującymi i mechanizmami egzekwowania.

3. Po pozytywnym zaopiniowaniu przez Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu harmonogram zostaje uznany za dokument referencyjny do celów wdrożenia niniejszego rozdziału. Unia Europejska dokłada wszelkich starań, aby wesprzeć Republikę Mołdawii we wdrożeniu harmonogramu.

ARTYKUŁ 273

Stopniowe zbliżenie przepisów

1. Republika Mołdawii zapewnia stopniowe dostosowanie swoich obowiązujących i przyszłych przepisów dotyczących zamówień publicznych do dorobku prawnego Unii w tej dziedzinie.

2. Zbliżenie przepisów do dorobku prawnego Unii odbywa się w kilku etapach przedstawionych w harmonogramie w załączniku XXIX-B do niniejszego Układu i doprecyzowanych w załącznikach XXIX-C do XXIX-F, XXIX-H, XXIX-I oraz XXIX-K. W załącznikach XXIX-G i XXIX-J do niniejszego Układu określono nieobowiązkowe elementy, które nie wymagają zbliżenia, a w załącznikach XXIX-L do XXIX-O do niniejszego Układu określono elementy dorobku prawnego UE, które pozostają poza zakresem zbliżenia przepisów. W trakcie tego procesu odpowiednio uwzględnia się odpowiednie orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz środki wykonawcze przyjmowane przez Komisję Europejską, jak również – w razie konieczności – wszelkie zmiany w dorobku prawnym Unii wprowadzone w trakcie jego trwania. Po ukończeniu każdego etapu wdrożenie podlega ocenie Komitetu Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, a po wydaniu pozytywnej oceny przez ten komitet następuje wzajemne udzielenie dostępu do rynku zgodnie z załącznikiem XXIX-B do niniejszego Układu. Komisja Europejska bez zbędnej zwłoki informuje Republikę Mołdawii o wszelkich zmianach dorobku prawnego Unii. Komisja zapewnia stosowne doradztwo i pomoc techniczną, aby ułatwić wdrożenie takich zmian.

3. Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu przystępuje do oceny kolejnego etapu dopiero gdy środki służące wdrożeniu poprzedniego etapu zostaną zrealizowane i zatwierdzone w trybie określonym w ust. 2.

4. Każda ze Stron zapewnia zgodność tych aspektów i obszarów zamówień publicznych, które nie są objęte niniejszym artykułem, z zasadami przejrzystości, niedyskryminacji i równego traktowania, określonymi w art. 271 niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 274

Dostęp do rynku

1. Strony zgodnie postanawiają, że będą stopniowo i równocześnie dążyć do skutecznego i wzajemnego otwarcia swoich rynków. W trakcie procesu zbliżenia przepisów zakres wzajemnie udzielanego dostępu do rynku jest powiązany z postępami w ramach tego procesu, wyszczególnionymi w załączniku XXIX-B do niniejszego Układu.

2. Decyzję o przejściu do kolejnego etapu otwarcia rynku podejmuje się na podstawie oceny jakości przyjętych przepisów oraz ich praktycznego wdrożenia. Ocenę tę regularnie przeprowadza Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu.

3. W zakresie, w jakim jedna Strona dokonała zgodnie z załącznikiem XXIX-B do niniejszego Układu otwarcia rynku zamówień publicznych dla drugiej Strony:

- a) Unia zapewnia dostęp do postępowań o udzielenie zamówienia przedsiębiorstwom z Republiki Mołdawii – bez względu na to, czy mają one siedzibę w Unii – zgodnie z unijnymi przepisami dotyczącymi zamówień publicznych i na warunkach nie mniej korzystnych niż warunki stosowane względem przedsiębiorstw Unii;
- b) Republika Mołdawii zapewnia dostęp do postępowań o udzielenie zamówienia przedsiębiorstwom z Unii – bez względu na to, czy mają one siedzibę w Republice Mołdawii – zgodnie z krajowymi przepisami dotyczącymi zamówień publicznych i na warunkach nie mniej korzystnych niż warunki stosowane względem przedsiębiorstw z Republiki Mołdawii.

4. Po wdrożeniu ostatniego etapu procesu zbliżania przepisów Strony przeanalizują możliwość wzajemnego zapewnienia dostępu do rynku w przypadku zamówień publicznych o wartości poniżej progów określonych w załączniku XXIX-A do niniejszego Układu.
5. Finlandia zastrzega swoje stanowisko w odniesieniu do Wysp Alandzkich.

ARTYKUŁ 275

Informacje

1. Każda ze Stron zapewnia odpowiednie poinformowanie podmiotów zamawiających i podmiotów gospodarczych na temat postępowania o udzielenie zamówienia, w tym publikację wszystkich stosownych przepisów ustawodawczych i decyzji administracyjnych.
2. Każda ze Stron zapewnia skuteczne rozpowszechnianie informacji na temat możliwości składania ofert.

ARTYKUŁ 276

Współpraca

1. Strony wzmacniają współpracę poprzez wymianę doświadczeń i informacji dotyczących swoich najlepszych praktyk i ram regulacyjnych.
2. Unia ułatwia wdrożenie niniejszego rozdziału, w tym – w stosownych przypadkach – poprzez pomoc techniczną. Zgodnie z postanowieniami w tytule VI (Pomoc finansowa oraz postanowienia dotyczące zwalczania nadużyć finansowych i kontroli) niniejszego Układu konkretne decyzje dotyczące pomocy finansowej są podejmowane z wykorzystaniem stosownych unijnych mechanizmów i instrumentów finansowych.
3. Orientacyjny wykaz zagadnień objętych współpracą zawarto w załączniku XXIX-P do niniejszego Układu.

ROZDZIAŁ 9

PRAWA WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ

SEKCJA 1

OGÓLNE POSTANOWIENIA I ZASADY

ARTYKUŁ 277

Cele

Celem niniejszego rozdziału jest:

- a) ułatwianie produkcji i komercjalizacji produktów innowacyjnych i kreatywnych między Stronami; oraz
- b) osiągnięcie odpowiedniego i skutecznego poziomu ochrony oraz egzekwowania praw własności intelektualnej.

ARTYKUŁ 278

Charakter i zakres zobowiązań

1. Strony zapewniają odpowiednie i skuteczne wykonanie umów międzynarodowych dotyczących własności intelektualnej, których są stronami, w tym Porozumienia WTO w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej („porozumienie TRIPS”). Postanowienia niniejszego rozdziału uzupełniają i szczegółowo określają prawa i obowiązki Stron zgodnie z porozumieniem TRIPS i innymi umowami międzynarodowymi w dziedzinie własności intelektualnej.
2. Do celów niniejszego Układu pojęcie „prawa własności intelektualnej” obejmuje co najmniej wszystkie rodzaje własności intelektualnej, o których mowa w art. 280 do 317 niniejszego Układu.

3. Ochrona własności intelektualnej obejmuje ochronę przed nieuczciwą konkurencją, o której mowa w art. 10 *bis* Konwencji paryskiej o ochronie własności przemysłowej z 1967 r. („konwencja paryska”).

ARTYKUŁ 279

Wyczerpanie

Każda ze Stron ustanawia krajowy lub regionalny system wyczerpania praw własności intelektualnej.

SEKCJA 2

NORMY DOTYCZĄCE PRAW WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ

PODSEKCJA 1

PRAWO AUTORSKIE I PRAWA POKREWNE

ARTYKUŁ 280

Przyznana ochrona

Strony przestrzegają praw i obowiązków określonych w następujących umowach międzynarodowych:

- a) Konwencji berneńskiej o ochronie dzieł literackich i artystycznych („konwencja berneńska”);

- b) Międzynarodowej konwencji o ochronie wykonawców, producentów fonogramów oraz organizacji nadawczych z 1961 r.;
- c) porozumieniu TRIPS
- d) traktacie WIPO o prawie autorskim; oraz
- e) Traktacie WIPO o artystycznych wykonaniach i fonogramach.

ARTYKUŁ 281

Autorzy

Każda ze Stron nadaje autorom prawo wyłączone do zezwolenia lub zakazu:

- a) bezpośredniego lub pośredniego, czasowego lub trwałego zwielokrotniania ich utworów, w jakikolwiek sposób i w jakiegokolwiek formie, w całości lub w części;
- b) jakiegokolwiek formy publicznej dystrybucji poprzez sprzedaż lub w inny sposób oryginalnego utworu lub jego kopii; oraz
- c) jakiegokolwiek publicznego przekazu ich utworów, drogą przewodową lub bezprzewodową, w tym publicznego udostępniania ich utworów w taki sposób, że osoby postronne mają do nich dostęp w wybranym przez siebie miejscu i czasie.

ARTYKUŁ 282

Wykonawcy

Każda ze Stron nadaje wykonawcom prawo wyłączne do:

- a) zezwolenia lub zakazu utrwalania¹ ich wykonań;
- b) zezwolenia lub zakazu bezpośredniego lub pośredniego, czasowego lub trwałego zwielokrotniania ich wykonań, w jakikolwiek sposób i w jakiegokolwiek formie, w całości lub w części;
- c) publicznego udostępnienia, poprzez sprzedaż lub w inny sposób, utrwalonych wykonań;
- d) zezwolenia lub zakazu publicznego udostępniania utrwalonych wykonań, drogą przewodową lub bezprzewodową, w taki sposób, że osoby postronne mają do nich dostęp w wybranym przez siebie miejscu i czasie;

---

¹ Do celów niniejszego rozdziału „utrwalenie” oznacza zapis dźwięków lub obrazów bądź ich reprezentacji, z którego mogą być postrzegane, kopiowane i przekazywane za pomocą odpowiednich urządzeń.

- e) zezwolenia lub zakazu bezprzewodowego nadawania oraz publicznego przekazu ich wykonań artystycznych, chyba że wykonania te stanowią same w sobie nadawane wykonanie lub oparte są na utrwaleniu.

ARTYKUŁ 283

Producenci fonogramów

Każda ze Stron nadaje producentom fonogramów prawo wyłączne do:

- a) zezwolenia lub zakazu bezpośredniego lub pośredniego, czasowego lub trwałego zwielokrotniania ich fonogramów, w jakikolwiek sposób i w jakiegokolwiek formie, w całości lub w części;
- b) publicznego udostępnienia, poprzez sprzedaż lub w inny sposób, fonogramów lub ich kopii;
oraz

- c) zezwolenia lub zakazu publicznego udostępniania ich fonogramów, drogą przewodową lub bezprzewodową, w taki sposób, że osoby postronne mają do nich dostęp w wybranym przez siebie miejscu i czasie.

ARTYKUŁ 284

Organizacje nadawcze

Każda ze Stron nadaje organizacjom radiowym i telewizyjnym prawo wyłączne do zezwolenia lub zakazu:

- a) utrwalenia ich audycji;
- b) zwielokrotniania utrwalonych audycji;

- c) publicznego udostępniania utrwalonych audycji, drogą przewodową lub bezprzewodową; oraz
- d) bezprzewodowej retransmisji ich audycji oraz przekazu publicznego ich audycji, jeśli ten przekaz następuje w miejscach dostępnych publicznie za opłatą wstępu.

ARTYKUŁ 285

Nadawanie i przekaz publiczny

1. Każda ze Stron ustanawia prawo w celu zapewnienia wypłaty jednorazowego godziwego wynagrodzenia płatnego przez użytkownika, jeżeli fonogram opublikowany w celach handlowych lub zwielokrotniony egzemplarz takiego fonogramu zostaną użyte do nadania drogą bezprzewodową lub w jakikolwiek sposób odtworzone publicznie oraz zapewnienia jego podziału między odpowiednich wykonawców i producentów fonogramów.

2. W przypadku braku porozumienia w tej sprawie między wykonawcami i producentami fonogramów każda ze Stron może określić warunki podziału wynagrodzenia między nimi.

ARTYKUŁ 286

Okres ochrony

1. Prawa autora utworu literackiego lub artystycznego w rozumieniu art. 2 konwencji berneńskiej podlegają ochronie w okresie życia autora i przez okres 70 lat po dniu jego śmierci, niezależnie od daty zgodnego z prawem publicznego udostępnienia utworu.

2. Okres ochrony utworu muzycznego ze słowami wygasa po upływie 70 lat po dniu śmierci ostatniej spośród niżej wymienionych osób, bez względu na to, czy zostały one wskazane jako współautorzy: autora tekstu i kompozytora utworu muzycznego, pod warunkiem że obydwa dzieła zostały stworzone specjalnie dla danego utworu muzycznego ze słowami.

3. Prawa artystów wykonawców wygasają po upływie przynajmniej 50 lat po dniu wykonania utworu. Jednakże:

- a) jeżeli utrwalenie wykonania na innym nośniku niż fonogram jest zgodnie z prawem opublikowane lub zgodnie z prawem publicznie udostępnione w tym okresie, prawa te wygasają po upływie 50 lat od dnia pierwszej takiej publikacji lub pierwszego takiego publicznego udostępnienia, w zależności od tego, które z tych wydarzeń miało miejsce wcześniej;
- b) jeżeli utrwalenie wykonania na fonogramie jest zgodnie z prawem opublikowane lub zgodnie z prawem publicznie udostępnione w tym okresie, prawa te wygasają po upływie 70 lat od dnia pierwszej takiej publikacji lub pierwszego takiego publicznego udostępnienia, w zależności od tego, które z tych wydarzeń miało miejsce wcześniej.

4. Prawa producentów fonogramów wygasają po upływie przynajmniej 50 lat po dniu sporządzenia utrwalenia. Jednakże:
- a) jeżeli w tym okresie fonogram został opublikowany zgodnie z prawem, wspomniane prawa wygasają po upływie przynajmniej 70 lat od dnia pierwszej publikacji dokonanej zgodnie z prawem. W przypadku braku publikacji dokonanej zgodnie z prawem w okresie określonym w zdaniu pierwszym oraz jeżeli fonogram został zgodnie z prawem publicznie udostępniony w tym okresie, prawa te wygasają po upływie przynajmniej 70 lat od dnia pierwszego dokonanego zgodnie z prawem publicznego udostępnienia utworu;
  - b) jeżeli 50 lat po dniu dokonanej zgodnie z prawem publikacji lub publicznego udostępnienia fonogramu, producent fonogramu nie oferuje egzemplarzy fonogramu do sprzedaży w wystarczającej ilości, lub nie udostępnia go społeczeństwu, artysta wykonawca może rozwiązać umowę, poprzez którą przeniósł lub powierzył swoje prawa do utrwalenia jego wykonania producentowi fonogramu.

5. Prawa organizacji radiowych i telewizyjnych wygasają po okresie co najmniej 50 lat po dniu pierwszej emisji audycji, niezależnie od tego, czy audycja emitowana jest przewodowo lub bezprzewodowo, w tym za pośrednictwem przekazu kablowego lub satelitarnego.

6. Okresy ochrony ustanowione w niniejszym artykule liczone są od dnia pierwszego stycznia roku następującego po zdarzeniu, które powoduje rozpoczęcie biegu okresu ochrony.

ARTYKUŁ 287

Ochrona środków technicznych

1. Każda ze Stron zapewnia odpowiednią ochronę prawną zapobiegającą obchodzeniu wszelkich skutecznych środków technicznych, którego dana osoba dokonuje wiedząc, lub mając uzasadnione podstawy, by wiedzieć, że dąży do osiągnięcia tego celu.

2. Każda ze Stron zapewnia odpowiednią ochronę prawną zapobiegającą wytwarzaniu, przywozowi, dystrybucji, sprzedaży, wypożyczeniu, reklamowaniu sprzedaży lub wypożyczenia lub posiadaniu w celach handlowych urządzeń, produktów lub części składowych, lub świadczeniu usług, które:

- a) stanowią przedmiot promocji, reklamy lub sprzedaży w celu obejścia jakichkolwiek skutecznych środków technicznych;
- b) mają jedynie ograniczony cel handlowy lub zastosowanie inne niż w celu obejścia jakichkolwiek skutecznych środków technicznych; lub
- c) są zaprojektowane, produkowane, dostosowane lub świadczone głównie w celu umożliwienia lub ułatwienia obejścia skutecznych środków technicznych.

3. Do celów niniejszego Układu pojęcie „środki techniczne” oznacza wszelkiego rodzaju technologie, urządzenia lub części składowe, które, przy normalnym funkcjonowaniu, są przeznaczone do udaremnienia lub ograniczenia czynności w odniesieniu do utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną, które nie zostały dopuszczone przez posiadacza prawa autorskiego lub praw pokrewnych prawu autorskiemu zgodnie z prawodawstwem krajowym. Środki techniczne uważa się za „skuteczne” w przypadku, gdy korzystanie z utworu lub z innego przedmiotu objętego ochroną jest kontrolowane przez posiadaczy prawa autorskiego poprzez zastosowanie kodu dostępu lub mechanizmu zabezpieczenia, takiego jak szyfrowanie, kodowanie lub inna transformacja utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną, lub mechanizmu kontroli kopiowania, które spełniają cel ochronny.

ARTYKUŁ 288

Ochrona informacji o zarządzaniu prawami

1. Każda ze Stron zapewnia odpowiednią ochronę prawną zapobiegającą podejmowaniu przez kogokolwiek bez odpowiedniego zezwolenia któregośkolwiek z następujących działań:
  - a) usunięcia lub zmiany jakichkolwiek elektronicznych informacji o zarządzaniu prawami;

- b) dystrybucji, przywozu w celu dystrybucji, nadawania, przekazywania lub upublicznienia dzieł lub innych przedmiotów objętych ochroną zgodnie z niniejszym Układem, z których usunięto lub zmieniono bez odpowiedniego zezwolenia elektroniczne informacje o zarządzaniu prawami,

jeżeli taka osoba wie lub ma uzasadnione podstawy, by wiedzieć, że poprzez to powoduje, umożliwia, ułatwia lub ukrywa naruszenie praw autorskich lub praw pokrewnych prawu autorskiemu przewidziane w prawie krajowym.

2. Do celów niniejszego rozdziału wyrażenie „informacje o zarządzaniu prawami” oznacza wszelkie informacje dostarczone przez posiadaczy prawa autorskiego, które identyfikują utwór lub inne przedmioty objęte ochroną na mocy niniejszego rozdziału, autora lub jakiegokolwiek innego posiadacza prawa autorskiego, lub informacje na temat warunków dotyczących wykorzystania utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną, oraz wszelkie numery i kody, poprzez które takie informacje są wyrażane. Ust. 1 stosuje się w przypadku, gdy którekolwiek ze wspomnianych informacji są powiązane z kopią utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną na mocy niniejszego rozdziału lub gdy informacje te pojawiają się w związku z ich publicznym przekazem.

ARTYKUŁ 289

Wyjątki i ograniczenia

1. Zgodnie z konwencjami i umowami międzynarodowymi, których są stronami, każda ze Stron może przewidzieć ograniczenia lub wyjątki od praw określonych w art. 281 do 286 niniejszego Układu tylko w pewnych szczególnych przypadkach, o ile nie stoi to w sprzeczności z normalnym wykorzystaniem przedmiotu objętego ochroną i nie przynosi nieuzasadnionego uszczerbku uzasadnionym interesom posiadaczy prawa autorskiego.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby tymczasowe czynności zwielokrotniania, o których mowa w art. 282 do 285 niniejszego Układu, które mają charakter przejściowy lub przypadkowy, stanowią integralną i zasadniczą część procesu technologicznego, których jedynym celem jest umożliwienie:

- a) transmisji w sieci między stronami trzecimi przez pośrednika; lub
- b) zgodnego z prawem korzystania z

utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną i które nie mają odrębnego znaczenia ekonomicznego, były wyłączone z prawa do zwielokrotniania określonego w art. 282 do 285 niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 290

Prawo artysty do odsprzedaży dzieła sztuki

1. Każda ze Stron nadaje autorowi oryginalnego dzieła sztuki prawo do odsprzedaży tego dzieła, określone jako niezbywalne prawo, którego nie można się zrzec, nawet z góry, do otrzymania opłaty licencyjnej opartej na cenie sprzedaży uzyskanej z każdej odsprzedaży dzieła następującej po pierwszym rozporządzeniu dziełem przez autora.
2. Prawo, o którym mowa w ust. 1, ma zastosowanie do wszystkich czynności odsprzedaży, w których w charakterze sprzedawców, kupujących lub pośredników uczestniczą podmioty zawodowo działające na rynku dzieł sztuki, takie jak salony sprzedaży, galerie sztuki, oraz wszelkie podmioty zajmujące się handlem dziełami sztuki.
3. Każda ze Stron może postanowić, że prawo, o którym mowa w ust. 1, nie ma zastosowania do czynności odsprzedaży, w przypadku gdy sprzedawca nabył dzieło bezpośrednio od autora mniej niż trzy lata przed tą odsprzedażą oraz w przypadku gdy cena odsprzedaży nie przekracza określonej kwoty minimalnej.

4. Opłata licencyjna jest wypłacana przez sprzedawcę. Każda ze Stron może postanowić, że jedna z osób fizycznych lub prawnych, o których mowa w ust. 2, inna niż sprzedawca, jest wyłącznie odpowiedzialna lub odpowiedzialna wspólnie ze sprzedawcą za wypłatę opłat licencyjnych.

5. Ochrony można żądać jedynie w zakresie przewidzianym przez Stronę, na terytorium której wnosi się o tę ochronę. Procedury pobierania należnych kwot oraz ich wysokość określa prawo krajowe.

ARTYKUŁ 291

Współpraca w zakresie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi

Strony dążą do promowania dialogu i wzajemnej współpracy między ich organizacjami zbiorowego zarządzania prawami w celu propagowania dostępności utworów i innych przedmiotów objętych ochroną oraz przekazywania opłat licencyjnych za wykorzystanie tych utworów lub innych przedmiotów objętych ochroną.

PODSEKCJA 2

ZNAKI TOWAROWE

ARTYKUŁ 292

Umowy międzynarodowe

Strony:

- a) przestrzegają Protokołu do Porozumienia madryckiego o międzynarodowej rejestracji znaków, Traktatu WIPO o znakach towarowych oraz Porozumienia nicejskiego dotyczącego międzynarodowej klasyfikacji towarów i usług dla celów rejestracji znaków; oraz
- b) podejmują wszystkie możliwe starania na rzecz przystąpienia do Traktatu singapurskiego o prawie znaków towarowych.

ARTYKUŁ 293

Procedura rejestracji

1. Każda ze Stron przewiduje system rejestracji znaków towarowych, w którym ostateczne decyzje odmowne odpowiednich organów właściwych w obszarze znaków towarowych są przekazywane wnioskodawcy na piśmie wraz z należywym uzasadnieniem.
2. Każda ze Stron przewiduje możliwość złożenia sprzeciwu w odniesieniu do wniosków o rejestrację znaków towarowych. Takie postępowanie w sprawie sprzeciwu ma charakter kontradiktoryjny.
3. Strony przewidują publiczną elektroniczną bazę danych wniosków o rejestrację i zarejestrowanych znaków towarowych.

ARTYKUŁ 294

Znaki towarowe powszechnie znane

Do celu nadania skuteczności art. 6*bis* konwencji paryskiej oraz art. 16 ust. 2 i 3 porozumienia TRIPS dotyczącym ochrony znaków towarowych powszechnie znanych, Strony stosują wspólne zalecenie dotyczące przepisów o ochronie znaków towarowych powszechnie znanych, przyjęte przez Zgromadzenie Unii paryskiej o ochronie własności przemysłowej oraz Zgromadzenie Ogólne Światowej Organizacji Własności Intelektualnej (WIPO) na 34. serii spotkań zgromadzeń państw członkowskich WIPO (wrzesień 1999 r.)

ARTYKUŁ 295

Wyjątki od praw związanych ze znakiem towarowym

Każda ze Stron przewiduje pewne wyjątki od praw związanych ze znakiem towarowym, takich jak uczciwe używanie terminów opisowych, ochrona oznaczeń geograficznych, zgodnie z art. 303 niniejszego Układu, lub inne ograniczone wyjątki uwzględniające uzasadnione interesy właściciela znaku towarowego oraz stron trzecich.

PODSEKCJA 3

OZNACZENIA GEOGRAFICZNE

ARTYKUŁ 296

Zakres stosowania

1. Niniejsza podsekcja ma zastosowanie do uznawania i ochrony oznaczeń geograficznych pochodzących z terytoriów Stron.
2. Aby oznaczenie geograficzne jednej Strony było chronione przez drugą Stronę, musi ono dotyczyć produktów objętych zakresem prawodawstwa tej Strony, o których mowa w art. 297 niniejszego Układu.

3. „Oznaczenie geograficzne” oznacza oznaczenie zdefiniowane w art. 22 ust. 1 porozumienia TRIPS, które również obejmuje „nazwy pochodzenia”.

ARTYKUŁ 297

Uznane oznaczenia geograficzne

1. Po przeanalizowaniu prawodawstwa Republiki Mołdawii dotyczącego ochrony oznaczeń geograficznych, wymienionego w załączniku XXX-A część A do niniejszego Układu, Unia stwierdza, że jest ono zgodne z elementami określonymi w załączniku XXX-A część C do niniejszego Układu.

2. Po przeanalizowaniu prawodawstwa Unii dotyczącego ochrony oznaczeń geograficznych, wymienionego w załączniku XXX-A część B do niniejszego Układu, Republika Mołdawii stwierdza, że jest ono zgodne z elementami określonymi w załączniku XXX-A część C do niniejszego Układu.

3. Rząd Republiki Mołdawii, po zakończeniu procedury sprzeciwu zgodnie z kryteriami określonymi w załączniku XXX-B do niniejszego Układu oraz po zbadaniu oznaczeń geograficznych dotyczących unijnych produktów rolnych oraz środków spożywczych wymienionych w załączniku XXX-C do niniejszego Układu oraz oznaczeń geograficznych dla unijnych win, win aromatyzowanych oraz napojów spirytusowych wymienionych w załączniku XXX-D do niniejszego Układu, które zostały zarejestrowane przez Unię na mocy prawodawstwa, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, chroni te oznaczenia geograficzne zgodnie z poziomem ochrony określonym w niniejszej podsekcji.

4. Unia, po zakończeniu procedury sprzeciwu zgodnie z kryteriami określonymi w załączniku XXX-B do niniejszego Układu oraz po zbadaniu oznaczeń geograficznych dotyczących produktów rolnych oraz środków spożywczych Republiki Mołdawii wymienionych w załączniku XXX-C do niniejszego Układu oraz oznaczeń geograficznych dla win, win aromatyzowanych oraz napojów spirytusowych Republiki Mołdawii wymienionych w załączniku XXX-D do niniejszego Układu, które zostały zarejestrowane przez Republikę Mołdawii na mocy prawodawstwa, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, chroni te oznaczenia geograficzne zgodnie z poziomem ochrony określonym w niniejszej podsekcji.

5. Decyzje Wspólnego Komitetu ustanowionego na mocy art. 11 Umowy między Unią Europejską a Republiką Mołdowy w sprawie ochrony oznaczeń geograficznych produktów rolnych i środków spożywczych, dotyczące zmiany załączników III i IV do tej umowy, które zostały przyjęte przed wejściem w życie niniejszego Układu, uznaje się za decyzje Podkomitetu ds. Oznaczeń Geograficznych, a oznaczenia geograficzne dodane do załączników III i IV do tej umowy uważa się za część załączników XXX-C i XXX-D do niniejszego Układu. W związku z tym Strony chronią te oznaczenia geograficzne jako uznane oznaczenia geograficzne na mocy niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 298

Dodawanie nowych oznaczeń geograficznych

1. Strony zgodnie postanawiają o możliwości dodawania nowych oznaczeń geograficznych obejmowanych ochroną do załączników XXX-C i XXX-D do niniejszego Układu, zgodnie z procedurą określoną w art. 306 ust. 3 niniejszego Układu, po zakończeniu procedury sprzeciwu i po zbadaniu oznaczeń geograficznych, jak określono w art. 297 ust. 3 i 4 niniejszego Układu, w sposób zadowalający obie Strony.

2. Strona nie jest zobowiązana do ochrony jako oznaczenia geograficznego nazwy sprzeczej z nazwą odmiany rośliny, w tym odmiany winorośli, lub rasy zwierząt i w konsekwencji mogącej wprowadzić konsumenta w błąd co do prawdziwego pochodzenia produktu.

ARTYKUŁ 299

Zakres ochrony oznaczeń geograficznych

1. Oznaczenia geograficzne wymienione w załącznikach XXX-C i XXX-D do niniejszego Układu, a także oznaczenia dodane na podstawie art. 298 do niniejszego Układu, są chronione przed:

- a) wszelkim bezpośrednim lub pośrednim wykorzystaniem chronionej nazwy w celach handlowych:
  - (i) w odniesieniu do porównywalnych produktów niezgodnych ze specyfikacją produktu chronionej nazwy; lub
  - (ii) w stopniu, w jakim takie użycie wykorzystuje renomę oznaczenia geograficznego;

- b) wszelkim niewłaściwym stosowaniem, naśladowaniem bądź przywołaniem¹, nawet jeśli podane jest prawdziwe pochodzenie produktu lub chroniona nazwa jest podana w tłumaczeniu, w formie transkrypcji lub transliteracji, lub z dodaniem takiego określenia jak: „w stylu”, „typu”, „zgodnie z metodą”, „jak produkowane w”, „imitacja”, „o smaku”, „podobne do” itp.
- c) wszelkim innym nieprawdziwym lub wprowadzającym w błąd określeniem miejsca pochodzenia lub wytwarzania, właściwości lub podstawowych cech produktu, znajdującym się na opakowaniu zewnętrznym lub wewnętrznym, w materiale reklamowym lub w dokumentach odnoszących się do danego produktu, jak również stosowaniem opakowań mogących stworzyć fałszywe wrażenie co do jego pochodzenia; oraz
- d) wszelkimi innymi praktykami, które mogłyby wprowadzać konsumenta w błąd co do prawdziwego pochodzenia produktu.

---

¹ Pojęcie „przywołanie” oznacza, w szczególności, wykorzystanie w jakikolwiek sposób w odniesieniu do produktów objętych pozycją HS 20.09, lecz jedynie w zakresie, w jakim produkty te określane są jako wina objęte pozycją 22.04, wina aromatyzowane objęte pozycją 22.05 i napoje spirytusowe objęte pozycją 22.08 tego systemu.

2. W przypadku całkowicie lub częściowo jednobrzmiących oznaczeń geograficznych ochronę przyznaje się każdemu oznaczeniu, pod warunkiem że było ono użyte w dobrej wierze i z należyтым uwzględnieniem zastosowań lokalnych i tradycyjnych oraz rzeczywistego ryzyka pomyłki. Bez uszczerbku dla art. 23 porozumienia TRIPS, Strony wspólnie uzgadniają praktyczne warunki zastosowania, na podstawie których jednobrzmiące oznaczenia geograficzne będą rozróżniane, uwzględniając przy tym konieczność zapewnienia sprawiedliwego traktowania producentów i uniknięcie sytuacji, w której konsumenci mogliby zostać wprowadzeni w błąd. Nazwa jednobrzmiąca prowadząca do błędnego przekonania konsumenta, że produkty pochodzą z innego terytorium, nie może być zarejestrowana nawet w przypadku, gdy nazwa ta odpowiada nazwie faktycznego terytorium, regionu lub miejsca pochodzenia danego produktu.

3. W przypadku gdy Strona, w kontekście negocjacji z państwem trzecim, proponuje ochronę oznaczenia geograficznego tego państwa trzeciego, a nazwa ta jest jednobrzmiąca z oznaczeniem geograficznym drugiej Strony, ta ostatnia jest o tym informowana i otrzymuje możliwość wyrażenia uwag na ten temat, zanim dana nazwa zostanie objęta ochroną.

4. Żadne postanowienia niniejszej podsekcji nie zobowiązują Stron do ochrony oznaczenia geograficznego, które nie jest lub przestało być chronione w jego państwie pochodzenia. Strony powiadamiają się wzajemnie, jeżeli oznaczenie geograficzne przestaje być chronione w swoim państwie pochodzenia.

5. Postanowienia niniejszej podsekcji w żadnym wypadku nie naruszają prawa jakiejkolwiek osoby do stosowania w handlu jej nazwiska lub nazwiska jej poprzedników w celach komercyjnych, z wyjątkiem przypadków stosowania takiego nazwiska w sposób wprowadzający konsumentów w błąd.

ARTYKUŁ 300

Prawo do wykorzystania oznaczeń geograficznych

1. Nazwa chroniona na mocy niniejszej podsekcji może być wykorzystywana przez każdy podmiot wprowadzający do obrotu, produkujący lub przetwarzający produkty rolne, środki spożywcze, wina, wina aromatyzowane lub napoje spirytusowe zgodne z odpowiednią specyfikacją produktu.

2. Jeżeli oznaczenie geograficzne jest chronione na mocy niniejszej podsekcji, wykorzystanie tej nazwy chronionej nie podlega jakiegokolwiek rejestracji użytkowników ani dodatkowym kosztom.

ARTYKUŁ 301

Egzekwowanie ochrony

Strony egzekwują ochronę przewidzianą w art. 297 do 300 niniejszego Układu, poprzez – odpowiednio – odpowiednie działania administracyjne lub postępowania sądowe, w tym na granicy celnej (wywóz i przywóz) w celu zapobiegania wszelkim niezgodnym z prawem przypadkom wykorzystywania chronionych oznaczeń geograficznych i położenia im kresu. Strony egzekwują taką ochronę także na wniosek zainteresowanej strony.

ARTYKUŁ 302

Wdrażanie działań uzupełniających

Bez uszczerbku dla wcześniejszych zobowiązań Republiki Mołdawii w zakresie ochrony unijnych oznaczeń geograficznych, wynikających z międzynarodowych umów w sprawie ochrony oznaczeń geograficznych i ich egzekwowania, w tym zobowiązań podjętych w Umowie lizbońskiej w sprawie ochrony nazw pochodzenia i ich międzynarodowych rejestracji, oraz zgodnie z art. 301 niniejszego Układu Republika Mołdawii korzysta z pięcioletniego okresu przejściowego, począwszy od dnia 1 kwietnia 2013 r., na wprowadzenie wszelkich działań uzupełniających niezbędnych do położenia kresu wszelkim niezgodnym z prawem wykorzystaniom chronionych oznaczeń geograficznych, w szczególności środków mających zastosowanie na granicy celnej.

ARTYKUŁ 303

Związek ze znakami towarowymi

1. Strony odmawiają rejestracji lub unieważniają rejestrację, z urzędu lub na wniosek jakiegokolwiek zainteresowanej strony, zgodnie z przepisami każdej ze Stron, znaku towarowego odpowiadającego którejkolwiek z sytuacji, o których mowa w art. 299 ust. 1 niniejszego Układu, w związku z chronionym oznaczeniem geograficznym dla podobnych produktów, o ile wniosek o rejestrację znaku towarowego został złożony po dacie złożenia wniosku o ochronę oznaczenia geograficznego na danym terytorium.
2. W odniesieniu do oznaczeń geograficznych, o których mowa w art. 297 niniejszego Układu, datą złożenia wniosku o objęcie ochroną jest dzień 1 kwietnia 2013 r.
3. W odniesieniu do oznaczeń geograficznych, o których mowa w art. 298 niniejszego Układu, data złożenia wniosku o objęcie ochroną odpowiada dacie przekazania drugiej Stronie wniosku o ochronę oznaczenia geograficznego.

4. W odniesieniu do oznaczeń geograficznych, o których mowa w art. 298 niniejszego Układu, Strony nie są zobowiązane do ochrony oznaczenia geograficznego w przypadku gdy – w świetle renomy lub popularności znaku towarowego – ochrona mogłaby wprowadzić konsumenta w błąd co do prawdziwej tożsamości produktu.

5. Bez uszczerbku dla ust. 4 niniejszego artykułu, Strony chronią oznaczenia geograficzne również wtedy, gdy istnieje poprzedni znak towarowy. Przez poprzedni znak towarowy rozumie się znak towarowy, którego wykorzystanie odpowiada jednej z sytuacji, o których mowa w art. 299 ust. 1 niniejszego Układu, i w odniesieniu do którego złożono wniosek bądź który został zarejestrowany lub ustanowiony poprzez użycie, jeżeli odnośne przepisy przewidują tę możliwość, na terytorium jednej ze Stron przed datą złożenia przez drugą Stronę wniosku o ochronę oznaczenia geograficznego na mocy niniejszej podsekcji. Taki znak towarowy może nadal być używany i wznawiany pomimo ochrony oznaczenia geograficznego, pod warunkiem że w przepisach Stron dotyczących znaków towarowych nie istnieje żaden powód nieważności lub cofnięcia znaku towarowego.

ARTYKUŁ 304

Zasady ogólne

1. Niniejsza podsekcja pozostaje bez uszczerbku dla praw i obowiązków Stron wynikających z Porozumienia WTO.
2. Niezależnie od art. 302 niniejszego Układu operacje przywozu, wywozu i wprowadzania do obrotu wszelkich produktów, o których mowa w art. 297 i 298 niniejszego Układu, odbywają się zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi mającymi zastosowanie na terytorium Strony dokonującej przywozu.
3. Wszelkie kwestie wynikające ze specyfikacji technicznych zarejestrowanych nazw są rozstrzygane w ramach Podkomitetu ds. Oznaczeń Geograficznych, ustanowionego na mocy art. 306 niniejszego Układu.
4. Oznaczenia geograficzne chronione na mocy niniejszej podsekcji mogą być anulowane jedynie przez Stronę, z której pochodzi produkt.
5. Specyfikacja produktu, o której mowa w niniejszej podsekcji, to specyfikacja zatwierdzona, w tym wszelkie zmiany również zatwierdzone, przez organy Strony, z której pochodzi produkt.

ARTYKUŁ 305

Współpraca i przejrzystość

1. Strony pozostają w kontakcie bezpośrednim albo za pośrednictwem Podkomitetu ds. Oznaczeń Geograficznych ustanowionego na podstawie art. 306 niniejszego Układu we wszelkich kwestiach dotyczących wdrażania i funkcjonowania niniejszej podsekcji. W szczególności Strona może zwrócić się do drugiej Strony o informacje dotyczące specyfikacji produktów i zmian do nich, a do punktów kontaktowych w sprawie przepisów dotyczących kontroli.
2. Każda ze Stron może udostępnić publicznie specyfikacje produktów lub ich skrócone wersje oraz punkty kontaktowe w sprawie przepisów dotyczących kontroli odpowiadające oznaczeniom geograficznym drugiej Strony chronionych na mocy niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 306

Podkomitet ds. Oznaczeń Geograficznych

1. Niniejszym powołuje się Podkomitet ds. Oznaczeń Geograficznych.
2. Podkomitet ds. Oznaczeń Geograficznych składa się z przedstawicieli Stron i ma za zadanie monitorowanie funkcjonowania niniejszej podsekcji oraz wzmacnianie współpracy i dialogu w zakresie oznaczeń geograficznych. Podkomitet ten składa sprawozdania Komitetowi Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu.
3. Podkomitet ds. Oznaczeń Geograficznych przyjmuje decyzje w drodze konsensusu. Podkomitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny. Podkomitet zbiera się co najmniej raz do roku na wniosek którejkolwiek ze Stron, na przemian w UE i Republice Mołdawii, w terminie, w miejscu oraz w sposób (może to być również wideokonferencja) ustalony wspólnie przez Strony, lecz nie później niż 90 dni po dniu przedstawienia wniosku.

4. Podkomitet ds. Oznaczeń Geograficznych dba również o prawidłowe funkcjonowanie niniejszej podsekcji i może rozpatrywać wszelkie sprawy związane z jej wdrożeniem i wykonaniem. Odpowiada on w szczególności za:

- a) zmianę załącznika XXX-A część A i B do niniejszego Układu w zakresie odniesień do przepisów mających zastosowanie na terytorium Stron,
- b) zmianę załączników XXX-C i XXX-D do niniejszego Układu w odniesieniu do oznaczeń geograficznych;
- c) wymianę informacji na temat zmian w przepisach i polityce w zakresie oznaczeń geograficznych oraz wszelkich innych kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w obszarze oznaczeń geograficznych;
- d) wymianę informacji na temat oznaczeń geograficznych w celu rozpatrzenia kwestii ich ochrony zgodnie z niniejszą podsekcją; oraz
- e) monitorowanie najnowszych wydarzeń związanych z egzekwowaniem ochrony oznaczeń geograficznych wymienionych w załącznikach XXX-C i XXX-D do niniejszego Układu.

PODSEKCJA 4

WZORY

ARTYKUŁ 307

Umowy międzynarodowe

Strony przestrzegają Aktu genewskiego Porozumienia haskiego w sprawie międzynarodowej rejestracji wzorów przemysłowych z 1999 r.

ARTYKUŁ 308

Ochrona zarejestrowanych wzorów

1. Każda ze Stron zapewnia ochronę niezależnie stworzonym wzorom, które są nowe i oryginalne¹. Ochronę zapewnia się w drodze rejestracji, która przyznaje wyłączne prawa posiadaczom zarejestrowanych wzorów zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu.
2. Wzór naniesiony na produkt lub zawarty w produkcie, który stanowi część składową produktu złożonego, jest uważany za nowy i oryginalny wyłącznie:
  - a) jeżeli dana część składowa po włączeniu do produktu złożonego pozostaje widoczna podczas normalnego użytku tego produktu; oraz
  - b) w stopniu, w jakim te widoczne cechy danej części składowej spełniają wymogi co do nowości i oryginalności.

---

¹ Do celów niniejszego artykułu Strony mogą uznać, że wzór posiadający indywidualny charakter jest oryginalny.

3. „Normalny użytek”, o którym mowa w ust. 2 lit. a), oznacza stosowanie przez użytkownika końcowego, wyłączając konserwację, obsługę i naprawę.

4. Posiadacz zarejestrowanego wzoru ma prawo do uniemożliwienia osobom trzecim nieposiadającym jego zgody co najmniej wytwarzania, oferowania do sprzedaży, sprzedaży, przywozu, wywozu, przechowywania lub używania produktów noszących bądź reprezentujących chroniony wzór, jeżeli takie działania podejmowane są w celach handlowych, w sposób nieuzasadniony naruszają normalne wykorzystywanie wzoru lub są niezgodne z praktykami sprawiedliwego handlu.

5. Okres ochrony wynosi 25 lat od dnia złożenia wniosku o rejestrację.

ARTYKUŁ 309

Ochrona wzorów niezarejestrowanych

1. Każda ze Stron zapewnia środki prawne, które zapobiegają wykorzystywaniu niezarejestrowanych wzorów, lecz wyłącznie wówczas, gdy zakwestionowane użycie jest rezultatem powielenia niezarejestrowanego wyglądu produktu. Do celów niniejszego artykułu pojęcie „wykorzystywanie” obejmuje oferowanie do sprzedaży, wprowadzanie do obrotu, przywóz oraz wywóz produktu.
2. Okres ochrony przyznanej w odniesieniu do wzorów niezarejestrowanych wynosi co najmniej trzy lata od dnia, w którym wzór został udostępniony publicznie na terytorium jednej ze Stron.

ARTYKUŁ 310

Wyjątki i ograniczenia

1. Każda ze Stron może ustanowić ograniczone wyjątki od ochrony wzorów, pod warunkiem że takie wyjątki nie będą bezzasadnie sprzeczne z normalnym wykorzystaniem chronionych wzorów i nie będą bezzasadnie naruszały uzasadnionych interesów właściciela chronionego wzoru, biorąc pod uwagę uzasadnione interesy stron trzecich.

2. Ochrona wzoru nie obejmuje wzorów podyktowanych głównie względami technicznymi lub funkcjonalnymi. W szczególności prawo do wzoru nie obejmuje cech wyglądu produktu, które muszą być odtworzone w dokładnej formie i wymiarach, aby produkt, w który włączono wzór lub na którym jest on naniesiony, mógł zostać mechanicznie złożony lub połączony z innym produktem lub mógł zostać umieszczony w nim, na nim lub dookoła niego, tak aby oba produkty mogły spełniać swoje funkcje.

ARTYKUŁ 311

Stosunek do prawa autorskiego

Wzór może zostać również objęty ochroną na mocy prawa autorskiego danej Strony od dnia stworzenia wzoru lub jego utrwalenia w jakiegokolwiek formie. Zakres i warunki, zgodnie z którymi tego rodzaju ochrona jest przyznawana, łącznie z wymaganym stopniem oryginalności, są ustalane przez każdą ze Stron.

PODSEKCJA 5

PATENTY

ARTYKUŁ 312

Umowy międzynarodowe

Strony przystępują do Układu o współpracy patentowej WIPO oraz podejmują wszystkie rozsądne wysiłki w celu osiągnięcia zgodności z Traktatem o prawie patentowym WIPO.

ARTYKUŁ 313

Patenty a zdrowie publiczne

1. Strony uznają znaczenie Deklaracji w sprawie porozumienia TRIPS i zdrowia publicznego, przyjętej przez konferencję ministerialną WTO w dniu 14 listopada 2001 r. Interpretując i wdrażając prawa i obowiązki wynikające z niniejszego rozdziału, Strony zapewniają zgodność z tą deklaracją.
2. Strony przestrzegają decyzji Rady Generalnej WTO z dnia 30 sierpnia 2003 r. w sprawie ustępu 6 deklaracji, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, oraz wnoszą wkład w jej wdrażanie.

ARTYKUŁ 314

Dodatkowe świadectwo ochronne

1. Strony uznają, że produkty lecznicze oraz środki ochrony roślin chronione patentami mogą podlegać administracyjnej procedurze wydawania pozwolenia przed wprowadzeniem ich do obrotu. Strony uznają, że okres, który upływa między złożeniem wniosku o patent a wydaniem zezwolenia na wprowadzenie produktu do obrotu na odpowiednim rynku, zdefiniowanego w tym celu w prawie krajowym, może spowodować skrócenie okresu rzeczywistej ochrony w ramach patentu.
2. Każda ze Stron ustanawia dalszy okres ochrony produktu leczniczego lub środka ochrony roślin, który jest chroniony patentem i podlega administracyjnej procedurze wydawania pozwolenia, który to okres jest równy okresowi, o którym mowa w ust. 1 zdanie drugie, skróconemu o okres pięciu lat.
3. Niezależnie od ust. 2, kolejny okres ochrony nie może przekraczać pięciu lat.

4. W przypadku produktów leczniczych, w odniesieniu do których przeprowadzono badania pediatryczne, oraz pod warunkiem że wyniki tych badań uwzględniono w informacjach o produkcie, Strony ustanawiają przedłużenie okresu ochrony, o którym mowa w ust. 2, o kolejne sześć miesięcy.

ARTYKUŁ 315

Ochrona danych przekazanych w celu uzyskania pozwolenia na dopuszczenie do obrotu produktu leczniczego

1. Każda ze Stron wdraża kompleksowy system gwarantujący poufność danych przedłożonych w celu uzyskania pozwolenia na dopuszczenie do obrotu produktu leczniczego, nieujawnianie takich danych, a także niepowoływanie się na nie.¹

---

¹ Do celów niniejszego artykułu „produkty lecznicze” oznaczają:

- (i) każdą substancję lub mieszaninę substancji przeznaczonych do leczenia lub zapobiegania chorobom występujących u ludzi; lub
- (ii) każdą substancję lub połączenie substancji, które mogą być podawane ludziom w celu stawiania diagnozy leczniczej lub przywracania, korygowania lub modyfikacji funkcji fizjologicznych u ludzi.

Produkty lecznicze obejmują przykładowo chemiczne produkty lecznicze, biologiczne produkty lecznicze (szczepionki, (anty)toksyny), w tym produkty lecznicze pochodzące z ludzkiej krwi lub osocza, produkty lecznicze terapii zaawansowanej (na przykład produkty lecznicze terapii genowej oraz produkty lecznicze somatycznej terapii komórkowej), ziołowe produkty lecznicze oraz produkty radiofarmaceutyczne.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby wszelkie wymagane informacje, które są przedkładane w celu uzyskania pozwolenia na dopuszczenie produktu leczniczego do obrotu, nie były ujawniane osobom trzecim i były objęte ochroną przed nieuczciwym wykorzystaniem w celach handlowych.

W tym celu:

- a) przez okres co najmniej pięciu lat, poczynając od daty wydania pozwolenia na dopuszczenie do obrotu na terytorium danej Strony, żadna osoba ani podmiot publiczny lub prywatny, inne niż osoba lub podmiot, które przedstawiły te dane niejawnie, nie mogą opierać się bezpośrednio lub pośrednio na takich danych, bez wyraźnej zgody osoby lub podmiotu, który przedłożył dane na poparcie wniosku o wydanie pozwolenia na wprowadzenie produktu leczniczego do obrotu;

b) przez okres co najmniej siedmiu lat, począwszy od daty przyznania pozwolenia na dopuszczenie do obrotu na terytorium danej Strony, nie przyznaje się pozwolenia na dopuszczenie do obrotu w przypadku jakichkolwiek kolejnych wniosków, chyba że wnioskodawca przedkłada własne dane lub dane wykorzystywane z upoważnienia posiadacza pierwszego pozwolenia, spełniające takie same wymogi, jak w przypadku pierwszego pozwolenia. Produkty zarejestrowane bez przedkładania takich danych usuwa się z obrotu do czasu spełnienia wymogów.

3. Okres siedmiu lat, o którym mowa w ust. 2 lit. b), zostaje przedłużony do maksymalnie ośmiu lat, jeżeli podczas pierwszych pięciu lat po uzyskaniu początkowego pozwolenia, posiadacz uzyskał pozwolenie na jedno lub kilka nowych wskazań terapeutycznych uznanych za przynoszące znaczące korzyści kliniczne w porównaniu z istniejącymi metodami leczenia.

4. Postanowienia niniejszego artykułu nie działają wstecz. Nie mają one wpływu na wprowadzanie do obrotu produktów leczniczych dopuszczonych do obrotu przed wejściem w życie niniejszego Układu.

5. Republika Mołdawii zobowiązuje się dostosować swoje prawodawstwo dotyczące ochrony danych w zakresie produktów leczniczych do prawodawstwa UE w tej dziedzinie, w terminie określonym przez Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 316

Ochrona danych w zakresie środków ochrony roślin

1. Każda ze Stron przed wydaniem pozwolenia na dopuszczenie do obrotu środków ochrony roślin ustala wymogi dotyczące bezpieczeństwa i skuteczności.
2. Każda ze Stron przyznaje tymczasowe prawo do ochrony danych właściciela badania lub sprawozdania z badania złożonego po raz pierwszy w celu uzyskania pozwolenia na dopuszczenie środka ochrony roślin do obrotu.

Podczas okresu trwania prawa do ochrony danych badanie lub sprawozdanie z badania nie może być wykorzystywane na korzyść jakichkolwiek innych osób ubiegających się o uzyskanie pozwolenia na dopuszczenie do obrotu środka ochrony roślin, z wyjątkiem przypadków, gdy właściciel wyraził na to wyraźną zgodę.

3. Badanie lub sprawozdanie z badania musi spełniać następujące wymogi:
  - a) jest niezbędne do udzielenia pozwolenia lub zmiany pozwolenia w celu dopuszczenia stosowania w odniesieniu do innej uprawy; oraz

b) uzyskało certyfikat zgodności z zasadami dobrej praktyki laboratoryjnej lub zasadami dobrej praktyki doświadczalnej.

4. Okres ochrony danych wynosi przynajmniej dziesięć lat od otrzymania pierwszego pozwolenia na terytorium zainteresowanej Strony. W przypadku środków ochrony roślin charakteryzujących się niskim poziomem ryzyka okres ten może być przedłużony do 13 lat.

5. Okresy, o których mowa w ust. 4, przedłuża się o trzy miesiące dla każdego rozszerzenia pozwolenia na zastosowania małoobszarowe¹, jeżeli posiadacz pozwolenia złoży wniosek co najmniej pięć lat po dacie udzielenia pierwszego pozwolenia. Całkowity okres ochrony danych nie może w żadnym wypadku przekroczyć 13 lat. W przypadku środków ochrony roślin charakteryzujących się niskim poziomem ryzyka całkowity okres ochrony nie może w żadnym wypadku przekroczyć 15 lat.

---

¹ Na potrzeby niniejszego artykułu pojęcie „zastosowanie małoobszarowe” oznacza wykorzystanie środka ochrony roślin przez daną Stronę w odniesieniu do roślin lub produktów roślinnych, które nie są powszechnie uprawiane na terytorium tej Strony lub są powszechnie uprawiane, aby sprostać wyjątkowym potrzebom związanym z ochroną roślin.

6. Badanie lub sprawozdanie z badania również podlegają ochronie, jeżeli jest to niezbędne do odnowienia lub przeglądu pozwolenia. W takich przypadkach okres ochrony danych wynosi 30 miesięcy.

ARTYKUŁ 317

Odmiany roślin

Strony chronią prawa do ochrony odmian roślin zgodnie z Międzynarodową konwencją o ochronie nowych odmian roślin, włącznie z fakultatywnym wyjątkiem od prawa hodowcy, o którym mowa w art. 15 ust. 2 wspomnianej konwencji, oraz współpracują w celu promowania i egzekwowania tych praw.

SEKCJA 3

EGZEKOWANIE PRAW WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ

ARTYKUŁ 318

Obowiązki ogólne

1. Strony potwierdzają swoje zobowiązania wynikające z porozumienia TRIPS, a w szczególności z jego części III, oraz wprowadzają ustanowione w niniejszej sekcji środki uzupełniające, procedury oraz środki zaradcze niezbędne dla zapewnienia egzekwowania praw własności intelektualnej¹.

---

¹ Do celów niniejszej podsekcji pojęcie „prawa własności intelektualnej” obejmuje przynajmniej następujące prawa: prawo autorskie, prawa pokrewne prawu autorskiemu, prawo *sui generis* autora bazy danych, prawa twórcy topografii produktów półprzewodnikowych, prawa ze znaku towarowego, prawa ze wzoru, prawa z patentu, łącznie z prawami wynikającymi z dodatkowych świadectw ochronnych, oznaczenia geograficzne, prawa ze wzoru użytkowego, prawa do ochrony odmian roślin, oraz nazwy handlowe, w zakresie, w jakim są one chronione przez przepisy krajowe jako wyłączne prawa.

2. Te środki uzupełniające, procedury i środki zaradcze muszą być sprawiedliwe i słuszne, nie mogą być nadmiernie skomplikowane czy kosztowne ani też pociągać za sobą nierozsądnych ograniczeń czasowych czy nieuzasadnionych opóźnień.

3. Te środki uzupełniające i środki zaradcze muszą być również skuteczne, proporcjonalne i odstraszające oraz muszą być stosowane w taki sposób, aby uniknąć tworzenia przeszkód dla handlu legalnego oraz zapewnić ochronę przed ich naruszeniem.

ARTYKUŁ 319

Podmioty uprawnione

Każda ze Stron za osoby uprawnione do występowania o zastosowanie środków, procedur i środków zaradczych, o których mowa w niniejszej sekcji oraz w części III Porozumienia TRIPS, uznaje:

- a) posiadaczy praw własności intelektualnej zgodnie z przepisami prawa właściwego;
- b) wszystkie inne osoby uprawnione do korzystania z tych praw, w szczególności licencjobiorców, w zakresie dozwolonym przez przepisy prawa właściwego i zgodnie z nimi;

- c) organizacje zbiorowego zarządzania prawami własności intelektualnej, które są prawnie uznane za uprawnione do reprezentowania posiadaczy praw własności intelektualnej, w zakresie dozwolonym przez przepisy prawa właściwego i zgodnie z nimi; oraz
- d) profesjonalne organizacje zrzeszające pełnomocników, prawnie uznane za uprawnione do reprezentowania posiadaczy praw własności intelektualnej, w zakresie dozwolonym przez przepisy prawa właściwego i zgodnie z nimi.

PODSEKCJA 1

DOCHODZENIE I EGZEKWOWANIE PRAW W POSTĘPOWANIU CYWILNYM

ARTYKUŁ 320

Środki zabezpieczenia dowodów

1. Każda ze Stron zapewnia, aby nawet przed rozpoczęciem postępowania dotyczącego istoty sprawy, na wniosek podmiotu, który przedstawił rozsądnie dostępne dowody uzasadniające zarzut naruszenia jego prawa własności intelektualnej lub zagrożenie naruszenia tego prawa, właściwe organy sądowe mogą nakazać wprowadzenie natychmiastowych i skutecznych środków tymczasowych w celu zabezpieczenia odpowiednich dowodów dotyczących domniemanego naruszenia, z zastrzeżeniem ochrony informacji poufnych.

2. Środki takie mogą obejmować szczegółowy opis z pobieraniem próbek lub bez, lub zajęcie fizyczne domniemanych towarów naruszających prawo, a także, w stosownych przypadkach, materiałów i narzędzi użytych do produkcji lub dystrybucji tych towarów oraz związanych z nimi dokumentów. W razie konieczności środki tymczasowe podejmuje się bez wysłuchania drugiej strony, w szczególności w przypadku gdy jakakolwiek zwłoka może spowodować dla posiadacza praw nieodwracalną szkodę lub gdy istnieje wyraźne ryzyko, że dowody zostaną zniszczone.

ARTYKUŁ 321

Prawo do informacji

1. Każda ze Stron zapewnia, aby w kontekście postępowania dotyczącego naruszenia prawa własności intelektualnej oraz w odpowiedzi na uzasadnione i proporcjonalne żądanie strony skarżącej, właściwe organy sądowe mogły nakazać przedstawienie informacji o pochodzeniu i sieciach dystrybucji towarów lub usług naruszających prawo własności intelektualnej przez naruszającego lub przez jakąkolwiek inną osobę, która:

- a) znajdowała się w posiadaniu towarów naruszających prawo na skalę handlową;
- b) korzystała z usług naruszających prawo na skalę handlową;
- c) świadczyła na skalę handlową usługi wykorzystywane w działaniach naruszających prawo;
- d) została wskazana przez osobę, o której mowa w lit. a), b) lub c) jako zaangażowana w produkcję, wytwarzanie lub dystrybucję towarów lub świadczenie usług.

2. W stosownych przypadkach, informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera:

- a) nazwy i adresy producentów, wytwórców, dystrybutorów, dostawców oraz innych poprzednich posiadaczy towarów lub usług, jak również przewidywanych hurtowników i detalistów;
- b) informacje o produkowanych, wytworzonych, dostarczonych, otrzymanych lub zamówionych ilościach, jak również o cenie uzyskanej za dane towary lub usługi.

3. Ust. 1 i 2 stosuje się bez uszczerbku dla innych przepisów, które:
- a) przyznają podmiotowi uprawnionemu prawa do otrzymania pełniejszej informacji;
  - b) regulują wykorzystanie informacji przekazanej na podstawie niniejszego artykułu w postępowaniach cywilnych i karnych;
  - c) regulują odpowiedzialność za niewłaściwe skorzystanie z prawa do informacji;
  - d) umożliwiają odmowę przekazania informacji, które zmusiłyby osobę, o której mowa w ust. 1, do przyznania się do udziału lub udziału jej bliskich krewnych w naruszeniu prawa własności intelektualnej; lub
  - e) regulują ochronę poufności źródeł informacji lub przetwarzania danych osobowych.

ARTYKUŁ 322

Środki tymczasowe i zabezpieczające

1. Każda ze Stron zapewnia, aby organy sądowe mogły – na żądanie wnioskodawcy – wydać przeciwko domniemanemu sprawcy naruszenia tymczasowy nakaz sądowy mający zapobiec jakimkolwiek nieuchronnemu zagrożeniu naruszenia prawa własności intelektualnej lub zabronić, tymczasowo oraz, w stosownych przypadkach, pod rygorem okresowego uiszczania kary pieniężnej, w przypadku gdy taka kara przewidziana jest w prawie krajowym, dalszego domniemanego naruszania tego prawa, lub w przypadku jego kontynuowania nakazać złożenie zabezpieczenia zapewniającego pokrycie strat poniesionych przez posiadacza prawa. Tymczasowy nakaz sądowy może być także wydany na tych samych warunkach przeciwko pośrednikowi, którego usługi są używane przez osobę trzecią do naruszania prawa własności intelektualnej.
2. Tymczasowy nakaz sądowy może być także wydany w celu zajęcia lub przekazania towarów, w stosunku do których istnieje podejrzenie, że naruszają prawo własności intelektualnej, aby zapobiec wprowadzeniu ich do obrotu lub przepływowi w kanałach handlowych.

3. W przypadku domniemyanych naruszeń na skalę handlową Strony zapewniają, aby w przypadku, gdy wnioskodawca wskaże okoliczności, które mogłyby zagrozić naprawieniu szkód, organy sądowe mogły zarządzić tymczasowe zajęcie ruchomości i nieruchomości domniemanego sprawcy naruszenia, łącznie z zablokowaniem jego konta bankowego i innych aktywów. W tym celu właściwe organy mogą zarządzić przedłożenie dokumentów bankowych, finansowych lub handlowych lub stosowny dostęp do odpowiednich informacji.

ARTYKUŁ 323

Środki naprawcze

1. Każda ze Stron zapewnia, aby właściwe organy sądowe mogły nakazać, na żądanie wnioskodawcy oraz bez uszczerbku dla jakichkolwiek odszkodowań należnych uprawnionemu z tytułu naruszenia oraz bez żadnego rodzaju rekompensaty, przynajmniej ostateczne wycofanie z kanałów handlowych lub zniszczenie towarów, w przypadku których stwierdzono naruszenie prawa własności intelektualnej. W stosownych przypadkach właściwe organy sądowe mogą również nakazać zniszczenie głównych materiałów i narzędzi wykorzystywanych do tworzenia lub wytwarzania tych towarów.

2. Organy sądowe Stron mogą nakazać, aby środki te były podejmowane na koszt naruszającego, chyba że istnieją szczególne powody przemawiające za innym rozwiązaniem.

ARTYKUŁ 324

Nakazy

Każda ze Stron zapewnia, aby w przypadku stwierdzenia naruszenia prawa własności intelektualnej w orzeczeniu sądowym, organy sądowe mogły wydać przeciwko naruszającemu, a także przeciwko pośrednikowi, z usług których korzysta osoba trzecia do naruszania prawa własności intelektualnej, nakaz sądowy zakazujący dalszego naruszania.

ARTYKUŁ 325

Środki alternatywne

Strony mogą postanowić, że w stosownych przypadkach i na wniosek osoby podlegającej środkom określonym w art. 323 lub 324 niniejszego Układu, właściwe organy sądowe mogą nałożyć odszkodowanie pieniężne na rzecz strony poszkodowanej zamiast stosowania środków przewidzianych w tych dwóch artykułach, jeżeli osoba ta działała nieumyślnie i nie dopuściła się niedbalstwa, jeżeli wykonanie odnośnych środków spowodowałoby dla niej niewspółmierną szkodę i jeżeli odszkodowanie pieniężne na rzecz strony poszkodowanej jest stosunkowo satysfakcjonujące.

ARTYKUŁ 326

Odszkodowania

1. Każda ze Stron zapewnia, aby na wniosek poszkodowanej strony właściwe organy sądowe nakazywały naruszającemu, który świadomie lub mając rozsądne podstawy do posiadania takiej wiedzy, zaangażował się w naruszającą działalność, wypłacenie posiadaczowi prawa odszkodowań odpowiednich do rzeczywistego uszczerbku, jaki poniósł on w wyniku naruszenia. Ustanawiając wysokość odszkodowań, organy sądowe:

- a) uwzględniają wszystkie odpowiednie kwestie, takie jak negatywne skutki gospodarcze, łącznie z utraconymi zyskami, poniesione przez stronę poszkodowaną, wszelki nieuczciwy zysk osiągnięty przez naruszającego oraz, w stosownych przypadkach, elementy inne niż czynniki gospodarcze, takie jak szkoda moralna, jaką uprawniony odniósł w związku z naruszeniem; lub
- b) jako alternatywę do lit. a) mogą one, w stosownych przypadkach, wymierzyć odszkodowanie jako płatność ryczałtową na podstawie przynajmniej takich elementów, jak wysokość opłat licencyjnych lub opłat należnych w przypadku złożenia przez naruszającego wniosku o upoważnienie do wykorzystywania danych praw własności intelektualnej.

2. W przypadku gdy naruszający nie zaangażował się w naruszającą działalność świadomie lub mając rozsądne podstawy do posiadania takiej wiedzy, Strony mogą postanowić, że organy sądowe mogą wydać – na korzyść strony poszkodowanej – nakaz zwrotu zysku lub zapłaty odszkodowań, których wysokość może być ustalona wcześniej.

ARTYKUŁ 327

Koszty sądowe

Każda ze Stron zapewnia, aby rozsądne i proporcjonalne koszty sądowe oraz inne wydatki poniesione przez stronę wygrywającą były co do zasady pokrywane przez stronę przegrywającą, chyba że jest to sprzeczne z zasadą sprawiedliwości.

ARTYKUŁ 328

Publikowanie orzeczeń sądowych

Każda ze Stron zapewnia, aby w ramach postępowania sądowego wszczętego w przypadku naruszenia prawa własności intelektualnej organy sądowe mogły, na wniosek wnioskodawcy, a na koszt naruszającego, zarządzić odpowiednie środki w celu upowszechnienia informacji dotyczącej orzeczenia, w tym również jego wyeksponowania i publikacji w całości lub w części.

ARTYKUŁ 329

Domniemanie autorstwa lub własności

Do celów stosowania środków, procedur i środków zaradczych przewidzianych w niniejszej sekcji:

- a) umieszczenie nazwiska autora na utworze w sposób zwyczajowo przyjęty wystarcza autorowi utworu literackiego lub artystycznego, w przypadku braku dowodu przeciwnego, do uznania go za autora tego utworu i w konsekwencji uprawnia go do wszczynania postępowania w sprawie naruszenia;
- b) lit. a) stosuje się odpowiednio do posiadaczy praw pokrewnych prawu autorskiemu w odniesieniu do przedmiotów ich ochrony.

PODSEKCJA 2

POZOSTAŁE POSTANOWIENIA

ARTYKUŁ 330

Środki stosowane przy kontroli granicznej

1. O ile w niniejszej podsekcji nie postanowiono inaczej, każda ze Stron przyjmuje procedury umożliwiające posiadaczowi praw, mającemu uzasadnione powody do podejrzenia, że ma miejsce przywóz, wywóz, wywóz ponowny, wprowadzenie na obszar celny lub wyprowadzenie z niego, poddanie procedurze zawieszającej bądź umieszczenie w strefie wolnocłowej lub składzie wolnocłowym towarów naruszających prawo własności intelektualnej¹, złożenie do właściwych organów administracyjnych lub sądowych pisemnego wniosku o zawieszenie przez organy celne zwolnienia lub zatrzymania takich towarów.

¹

Dla celów niniejszego artykułu „towary naruszające prawo własności intelektualnej:” oznaczają:

- a) „towary podrobione”, a mianowicie:
  - (i) towary, łącznie z opakowaniem, bez upoważnienia oznaczone znakiem towarowym identycznym ze znakiem towarowym należycie zarejestrowanym dla tego samego typu towarów lub znakiem, który, mając na uwadze jego istotne elementy, nie może być rozróżniony od zarejestrowanego znaku towarowego i który w związku z tym narusza prawa posiadacza znaku towarowego;
  - (ii) wszelki symbol znaku towarowego, taki jak logo, etykieta, naklejka, broszura, instrukcja użytkowania lub dokument gwarancyjny, również przedstawiony osobno, na takich samych warunkach, jak towary, o których mowa w ppkt (i);
  - (iii) opakowania towarów podrabianych oznaczone znakiem towarowym, prezentowane oddzielnie, na takich samych warunkach, jak towary, o których mowa w ppkt (i);
- b) „towary pirackie”, a mianowicie towary, które są kopią lub zawierają kopie wykonane bez zgody posiadacza praw lub osoby należycie upoważnionej przez niego w kraju, w którym je wyprodukowano i które są wykonane bezpośrednio lub pośrednio z przedmiotu, przy czym wykonanie takiej kopii stanowiłoby naruszenie prawa autorskiego lub praw pokrewnych lub prawa do wzoru według prawa kraju importującego, bez względu na to, czy prawo zostało zarejestrowane zgodnie z prawem krajowym;
- c) towary, które zgodnie z prawem Strony, w której złożono wniosek o podjęcie działania przez organy celne, naruszają patent, prawo do ochrony odmian roślin lub oznaczenie geograficzne.

2. Każda ze Stron zapewnia, aby w przypadku gdy organy celne, w trakcie działania, a przed złożeniem wniosku przez posiadacza prawa lub przed jego uwzględnieniem, mają wystarczające powody by podejrzewać, iż towary naruszają prawo własności intelektualnej, mogły zawiesić zwolnienie towarów lub zatrzymać je, aby umożliwić posiadaczowi prawa złożenie wniosku o podjęcie działań zgodnie z ust. 1.

3. Wszelkie prawa lub obowiązki importera, ustanowione w krajowych przepisach wykonawczych do niniejszego artykułu oraz sekcji 4 części III porozumienia TRIPS, stosuje się także do eksportera lub do posiadacza towarów.

4. Każda ze Stron zapewnia swoim właściwym organom prawo do wymagania od posiadacza praw, który wnosi o zastosowanie procedur opisanych w ust. 1, aby przedstawił odpowiednie dowody, tak aby właściwe organy mogły stwierdzić, że według prawa Strony zapewniającej procedury doszło *prima facie* do naruszenia prawa własności intelektualnej tego posiadacza, oraz aby przekazał wystarczające informacje, co do których można w uzasadniony sposób przypuszczać, że znajdują się w jego posiadaniu, dzięki którym podejrzane towary mogą być odpowiednio zidentyfikowane przez właściwe organy. Wymóg dostarczenia wystarczających informacji nie może nadmiernie zniechęcać do korzystania z procedur opisanych w ust. 1.

5. W celu ustalenia, czy prawo własności intelektualnej zostało naruszone, urząd celny przekazuje posiadaczowi praw, jeśli jest on znany, na jego wniosek, informacje na temat nazwy i adresu odbiorcy, wysyłającego lub posiadacza towarów, oraz pochodzenia towarów podejrzanych o naruszenie prawa własności intelektualnej.

Urząd celny umożliwia również wnioskodawcy skontrolowanie towarów, których zwolnienie zostało zawieszona lub które zostały zatrzymane. Przy kontroli towarów urząd celny może pobrać próbki, a następnie przekazać lub przesłać je posiadaczowi praw, na jego wniosek, wyłącznie do celów analizy oraz ułatwienia późniejszej procedury.

6. Organy celne prowadzą na podstawie technik analizy ryzyka aktywną działalność ukierunkowaną na odnajdywanie przesyłek zawierających towary podejrzane o naruszenie prawa własności intelektualnej. Ustanawiają one systemy ścisłej współpracy z posiadaczami praw, w tym skuteczne mechanizmy gromadzenia danych dla celów analizy ryzyka.

7. Strony zgodnie postanawiają współpracować w celu wyeliminowania międzynarodowego handlu towarami, które naruszają prawa własności intelektualnej. W szczególności w tym celu, w stosownych przypadkach, wymieniają one informacje i zapewniają współpracę swoich właściwych organów dotyczącą handlu towarami naruszającymi prawa własności intelektualnej.

8. W przypadku towarów będących w tranzycie przez terytorium jednej ze Stron i przeznaczonych na terytorium drugiej Strony, pierwsza Strona dostarcza Stronie docelowej informacje w celu umożliwienia skutecznego egzekwowania przepisów wobec przesyłek towarów podejrzanych o naruszenie prawa własności intelektualnej.

9. Bez uszczerbku dla innych form współpracy, protokół III dotyczący wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach celnych będzie miał zastosowanie w odniesieniu do ust. 7 i 8 niniejszego artykułu w zakresie naruszeń przepisów celnych dotyczących praw własności intelektualnej.

10. Podkomitet ds. Ceł, o którym mowa w art. 200 niniejszego Układu, działa jako komitet odpowiedzialny za zapewnienie właściwego funkcjonowania i wdrażania niniejszego artykułu.

ARTYKUŁ 331

Kodeksy postępowania

Strony wspierają:

- a) tworzenie przez stowarzyszenia bądź organizacje handlowe lub zawodowe kodeksów postępowania, mających na celu poprawę egzekwowania praw własności intelektualnej; oraz
- b) przedkładanie właściwym organom Stron projektów kodeksów postępowania oraz wszelkich ocen stosowania tych kodeksów postępowania.

ARTYKUŁ 332

Współpraca

1. Strony zgodnie postanawiają współpracować w celu wspierania wdrażania praw i obowiązków podjętych w ramach niniejszego rozdziału.
2. Z zastrzeżeniem postanowień tytułu VI (Pomoc finansowa oraz postanowienia dotyczące zwalczania nadużyć finansowych i kontroli) niniejszego Układu w ramach współpracy podejmuje się między innymi następujące działania:
  - a) wymianę informacji na temat ram prawnych w dziedzinie praw własności intelektualnej oraz stosownych przepisów dotyczących ich ochrony i egzekwowania; wymianę doświadczeń w zakresie postępów w pracach legislacyjnych w tych obszarach;
  - b) wymianę doświadczeń i informacji na temat egzekwowania praw własności intelektualnej;

- c) wymianę doświadczeń w zakresie egzekwowania prawa na szczeblu centralnym i podcentralnym przez organy celne, policję, organy administracyjne i sądowe; koordynację w celu zapobiegania wywozowi podrobionych towarów, w tym również z innymi krajami;
- d) budowanie zdolności; wymianę oraz szkolenie pracowników;
- e) promowanie i rozpowszechnienie informacji na temat praw własności intelektualnej, między innymi w środowisku przedsiębiorców i w społeczeństwie obywatelskim; promowanie świadomości społecznej konsumentów i posiadaczy praw;
- f) wzmacnianie współpracy instytucjonalnej, przykładowo między urzędami własności intelektualnej;
- g) aktywne zwiększanie świadomości i promowanie edukacji ogółu społeczeństwa w zakresie polityki praw własności intelektualnej; formułowanie skutecznych strategii w celu określenia kluczowych odbiorców i tworzenie programów komunikacyjnych służących podniesieniu świadomości konsumentów i mediów w zakresie skutków naruszania własności intelektualnej, w tym zagrożeń dla zdrowia i bezpieczeństwa oraz powiązań z przestępczością zorganizowaną.

ROZDZIAŁ 10

KONKURENCJA

SEKCJA 1

PRZECIWDZIAŁANIE PRAKTYKOM MONOPOLISTYCZNYM I ŁĄCZENIE PRZEDSIĘBIORSTW

ARTYKUŁ 333

Definicje

Do celów niniejszej sekcji:

- 1) „organ ds. konkurencji” oznacza w przypadku Unii – Komisję Europejską, a w przypadku Republiki Mołdawii – Radę ds. Konkurencji;

- 2) „przepisy w dziedzinie konkurencji” oznaczają:
- a) w przypadku Unii – art. 101, 102 i 106 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, rozporządzenie Rady (WE) nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw (rozporządzenie WE w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw) oraz ich przepisy wykonawcze lub zmiany;
  - b) w przypadku Republiki Mołdawii – ustawę o konkurencji nr 183 z dnia 11 lipca 2012 r. oraz jej przepisy wykonawcze lub zmiany; oraz
  - c) wszelkie zmiany, jakim mogą podlegać instrumenty, o których mowa w lit. a) i b), po wejściu w życie niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 334

Zasady

Strony uznają znaczenie wolnej i niezakłóconej konkurencji w swoich stosunkach handlowych. Strony potwierdzają, że antykonkurencyjne praktyki gospodarcze mogą zakłócać właściwe funkcjonowanie rynków i osłabiać korzyści płynące z liberalizacji handlu.

ARTYKUŁ 335

Realizacja

1. Każda ze Stron utrzymuje na swoim terytorium kompleksowe przepisy dziedzinie konkurencji, które zapewniają skuteczne rozwiązania dla zwalczania porozumień antykonkurencyjnych, uzgodnionych praktyk oraz antykonkurencyjnych jednostronnych praktyk przedsiębiorstw o dominującej pozycji rynkowej oraz zapewniają skuteczną kontrolę koncentracji.

2. Każda ze Stron utrzymuje funkcjonalnie niezależny organ wyposażony w odpowiednie zasoby ludzkie i finansowe w celu skutecznego egzekwowania przepisów w dziedzinie konkurencji, o których mowa w art. 333 ust. 2.

3. Strony uznają znaczenie stosowania swoich wzajemnych przepisów w dziedzinie konkurencji w terminowy, przejrzysty i niedyskryminacyjny sposób, przy poszanowaniu zasady sprawiedliwości proceduralnej i prawa zaangażowanych przedsiębiorstw do obrony.

ARTYKUŁ 336

Monopole państwowe, przedsiębiorstwa publiczne i przedsiębiorstwa mające prawa specjalne lub wyłączne

1. Żadne z postanowień niniejszego rozdziału nie stanowi przeszkody dla Stron do ustanowienia lub zachowania zgodnie z prawem krajowym monopolu państwowego lub przedsiębiorstw publicznych bądź przedsiębiorstw mających prawa specjalne lub wyłączne.

2. W odniesieniu do monopolu państwowych o charakterze handlowym, przedsiębiorstw publicznych i przedsiębiorstw mających prawa specjalne lub wyłączne, każda ze Stron zapewnia, aby przedsiębiorstwa takie podlegały przepisom w dziedzinie konkurencji, o których mowa w art. 333 ust. 2 — w zakresie, w jakim stosowanie tych przepisów nie zakłóca wykonywania, pod względem prawnym lub faktycznie, określonego zadania w interesie publicznym powierzonego tym przedsiębiorstwom.

ARTYKUŁ 337

Współpraca i wymiana informacji

1. Strony uznają znaczenie współpracy i koordynacji pomiędzy ich odpowiednimi organami ds. konkurencji, pozwalające wzmacniać skuteczne egzekwowanie przepisów w dziedzinie konkurencji oraz zrealizować cele niniejszego Układu poprzez promowanie konkurencji i ograniczenie antykonkurencyjnych praktyk przedsiębiorstw lub antykonkurencyjnych transakcji.

2. W tym celu organ ds. konkurencji może poinformować drugi organ ds. konkurencji o woli współpracy w zakresie stosowania przepisów przez każdą ze Stron. Żadnej ze Stron nie można ograniczyć swobody podejmowania decyzji w kwestiach objętych zakresem współpracy.

3. W celu ułatwienia skutecznego egzekwowania swoich odnośnych przepisów w dziedzinie konkurencji organy ds. konkurencji mogą wymieniać między sobą informacje niepoufne. Każda wymiana informacji podlega standardom poufności stosowanym przez każdą ze Stron. Przy każdej wymianie informacji na mocy niniejszego artykułu, Strony uwzględniają ograniczenia wynikające z wymogu zachowania tajemnicy zawodowej i handlowej przewidziane w ich jurysdykcjach.

ARTYKUŁ 338

Rozstrzyganie sporów

Postanowienia dotyczące mechanizmu rozstrzygania sporów określone w rozdziale 14 (Rozstrzyganie sporów) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu nie mają zastosowania do niniejszej sekcji.

SEKCJA 2

POMOC PAŃSTWA

ARTYKUŁ 339

Zasady ogólne i zakres

1. Pomoc państwa przyznana przez Unię lub Republikę Mołdawii lub przy użyciu zasobów jednej ze Stron, w jakiejkolwiek formie, zakłócająca konkurencję lub grożąca jej zakłóceniem poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, która wpływa na wymianę handlową między Stronami, jest niezgodna z niniejszym Układem.
2. Niniejszy rozdział nie ma zastosowania do pomocy państwa dla sektora rybołówstwa, produktów objętych załącznikiem 1 do porozumienia w sprawie rolnictwa ani innych pomocy objętych porozumieniem w sprawie rolnictwa.

ARTYKUŁ 340

Ocena pomocy państwa

1. Pomoc państwa jest oceniana na podstawie kryteriów wynikających ze stosowania zasad konkurencji mających zastosowanie w UE, w szczególności art. 107 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz instrumentów wykładni prawa przyjętych przez instytucje UE, w tym odpowiedniego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.
2. Zobowiązania wynikające z niniejszego artykułu stosuje się w ciągu pięciu lat od daty wejścia w życie niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 341

Prawodawstwo w dziedzinie pomocy państwa oraz urząd ds. pomocy państwa

1. Strony przyjmują lub utrzymują, w stosownych przypadkach, przepisy dotyczące kontroli pomocy państwa. Strony tworzą lub utrzymują, w stosownych przypadkach, funkcjonalnie niezależny urząd wyposażony w uprawnienia niezbędne do kontroli pomocy państwa. Urząd ten musi posiadać między innymi uprawnienia do zatwierdzania programów pomocy państwa, indywidualnych środków pomocy państwa, jak również uprawnienia do nakazania zwrotu pomocy państwa przyznanej niezgodnie z prawem.
2. Zobowiązania wynikające z niniejszego artykułu są realizowane się w terminie dwóch lat od daty wejścia w życie niniejszego Układu.
3. Wszelkie programy pomocy ustanowione przed utworzeniem urzędu ds. pomocy państwa są dostosowywane w ciągu ośmiu lat od daty wejścia w życie niniejszego Układu. Bez uszczerbku dla innych rozdziałów niniejszego Układu, termin dostosowania przedłuża się na maksymalny okres do dziesięciu lat od daty wejścia w życie niniejszego Układu w odniesieniu do programów pomocy państwa ustanowionych zgodnie z ustawą Republiki Mołdawii o wolnych strefach ekonomicznych nr 440XV z dnia 27 lipca 2001 r.

ARTYKUŁ 342

Przejrzystość

1. Każda ze Stron zapewnia przejrzystość w dziedzinie pomocy państwa. W tym celu każda ze Stron począwszy od dnia 1 stycznia 2016 r. przedkłada drugiej Stronie co dwa lata sprawozdanie sporządzone zgodnie z metodologią i sposobem prezentacji rocznego przeglądu pomocy państwa UE. Sprawozdanie uważa się za przedłożone, jeżeli odpowiednie informacje zostały upublicznione przez Strony lub w ich imieniu na ogólnodostępnej stronie internetowej.
2. Jeśli jedna Strona uznaje, że jej stosunki handlowe zostały naruszone w związku indywidualnym środkiem pomocy państwa przyznany przez drugą Stronę, zainteresowana Strona może żądać od drugiej Strony przekazania informacji na temat tego indywidualnego środka pomocy państwa.

ARTYKUŁ 343

Poufność

Przy wymianie informacji w ramach niniejszego rozdziału, Strony uwzględniają ograniczenia wynikające z wymogu zachowania tajemnicy zawodowej i handlowej.

ARTYKUŁ 344

Klauzula przeglądowa

Strony zapewniają stały przegląd kwestii, o których mowa w niniejszym rozdziale. Każda ze Stron może skierować takie kwestie do Komitetu Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu. Strony zgodnie postanawiają dokonywać przeglądu postępów we wdrażaniu niniejszego rozdziału co dwa lata od dnia wejścia w życie niniejszego Układu, chyba że wspólnie postanowią inaczej.

ROZDZIAŁ 11

ZAGADNIENIA ENERGETYCZNE ZWIĄZANE Z HANDELEM

ARTYKUŁ 345

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału:

- 1) „towary energetyczne” oznaczają ropę naftową (kod HS 27.09), gaz ziemny (kod HS 27.11) i energię elektryczną (kod HS 27.16);

- 2) „infrastruktura stała” oznacza wszelkie sieci przesyłowe lub dystrybucyjne, instalacje skroplonego gazu ziemnego i instalacje magazynowe, zdefiniowane w dyrektywie 2003/55/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego oraz dyrektywie 2003/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej;
- 3) „transport” oznacza przesył i dystrybucję, zdefiniowane w dyrektywie 2003/54/WE i dyrektywie 2003/55/WE, oraz przenoszenie lub przesyłanie ropy naftowej rurociągami;
- 4) „nieuprawnione pobieranie” oznacza każdą czynność polegającą na niezgodnym z prawem pobieraniu towarów energetycznych z infrastruktury stałej.

ARTYKUŁ 346

Krajowe ceny regulowane

1. Zgodnie z Protokołem w sprawie przystąpienia Republiki Mołdawii do Wspólnoty Energetycznej ceny dostaw gazu i energii elektrycznej dla odbiorców niebędących gospodarstwem domowym kształtowane są wyłącznie pod wpływem podaży i popytu.
2. W drodze odstępstwa od ust. 1 Strony mogą, w ogólnym interesie gospodarczym¹, nałożyć na przedsiębiorstwa obowiązek dotyczące ceny dostaw gazu ziemnego i energii elektrycznej (dalej zwany „ceną regulowaną”). Jeśli odbiorca niebędący gospodarstwem domowym nie jest w stanie uzgodnić z dostawcą ceny energii elektrycznej lub gazu ziemnego niższej od ceny regulowanej lub jej równej, odbiorca niebędący gospodarstwem domowym ma prawo zawarcia z dostawcą umowy o dostawę energii elektrycznej lub gazu ziemnego niezgodnej z mającą zastosowanie ceną regulowaną. W każdym razie odbiorcy niebędący gospodarstwem domowym mają swobodę negocjowania i podpisania umowy z jakimkolwiek alternatywnym dostawcą.

---

¹ Pojęcie „ogólny interes gospodarczy” jest rozumiane tak samo, jak w art. 106 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a w szczególności zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

3. Strona nakładająca obowiązek zgodnie z ust. 2 zapewnia, aby obowiązek ten był jasno określony, przejrzysty, proporcjonalny, niedyskryminujący, możliwy do zweryfikowania i ograniczony w czasie. Przy nakładaniu tego obowiązku Strony gwarantują również równy dostęp innych przedsiębiorstw do konsumentów.

4. W przypadkach, w których cena, po której gaz ziemny i energia elektryczna sprzedawane są na rynku krajowym jest regulowana przez Stronę, Strona ta zapewnia, aby metodologia wyliczenia ceny regulowanej została opublikowana przed wejściem ceny regulowanej w życie.

ARTYKUŁ 347

Zakaz stosowania podwójnych cen

1. Bez uszczerbku dla możliwości nakładania cen regulowanych zgodnie z art. 346 ust. 2 i 3 niniejszego Układu, żadna ze Stron ani ich organy regulacyjne nie mogą przyjmować ani stosować środków, w wyniku których cena towarów energetycznych przy wywozie do drugiej Strony byłaby wyższa niż cena uzyskiwana za takie towary przeznaczone do konsumpcji krajowej.

2. Strona dokonująca wywozu przedstawia na wniosek drugiej Strony dowody na to, że różnica cen tych samych towarów energetycznych sprzedawanych na rynku krajowym i sprzedawanych na wywóz nie wynika ze środka zabronionego na mocy ust. 1.

ARTYKUŁ 348

Tranzyt

Strony podejmują wszelkie niezbędne środki w celu ułatwienia tranzytu, zgodnie z zasadą swobody tranzytu oraz z art. V.1, V.2, V.4 i V.5 GATT 1994 i art. 7 ust.1 i 3 Traktatu karty energetycznej z 1994 r., które zostają włączone do niniejszego Układu i stanowią jego część.

ARTYKUŁ 349

Transport

W zakresie transportu energii elektrycznej i gazu, a zwłaszcza dostępu osób trzecich do infrastruktury stałej, Strony dostosowują swoje przepisy, o których mowa w załączniku VIII do niniejszego Układu oraz w Traktacie o Wspólnocie Energetycznej, w celu zapewnienia, aby taryfy, publikowane przed ich wejściem w życie, procedury alokacji zdolności przesyłowych oraz wszystkie inne warunki były obiektywne, uzasadnione i przejrzyste oraz nie wprowadzały rozróżnień ze względu na pochodzenie, własność ani przeznaczenie danej energii elektrycznej lub gazu.

ARTYKUŁ 350

Nieuprawnione pobieranie towarów w tranzycie

Każda ze Stron podejmuje wszelkie niezbędne środki w celu zakazania i udaremnienia wszelkiego nieuprawnionego pobierania przez jakikolwiek podmiot podlegający ich kontroli lub jurysdykcji towarów energetycznych będących w tranzycie przez jej terytorium.

ARTYKUŁ 351

Nieprzerwany tranzyt

1. Strony nie zakłócają tranzytu towarów energetycznych przez jej terytorium, z wyjątkiem przypadków, w których jest to wyraźnie przewidziane w umowie lub innym porozumieniu regulującym taki tranzyt.
2. W przypadku sporu dotyczącego jakiegokolwiek kwestii angażującej Strony lub jeden lub większą liczbę podmiotów podlegających kontroli lub jurysdykcji jednej ze Stron, Strona przez której terytorium odbywa się tranzyt towarów energetycznych, do czasu zakończenia procedury rozstrzygnięcia sporu w ramach odpowiedniej umowy lub porozumienia lub procedury wyjątkowej na mocy załącznika XXXI do niniejszego Układu lub rozdziału 14 (Rozstrzygnięcie sporów) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) do niniejszego Układu, nie przerywa ani nie ogranicza takiego tranzytu, nie zezwala na takie przerwanie lub ograniczenie jakiegokolwiek podmiotowi podlegającemu jej kontroli lub jurysdykcji, w tym państwowemu przedsiębiorstwu handlowemu, z wyjątkiem przypadków przewidzianych w ust. 1 niniejszego artykułu.

3. Strony nie odpowiadają za przerwanie lub ograniczenie tranzytu na mocy niniejszego artykułu w przypadku gdy nie są w stanie zapewnić dostaw lub tranzytu towarów energetycznych w wyniku działań państwa trzeciego lub podmiotu podlegającego kontroli lub jurysdykcji państwa trzeciego.

ARTYKUŁ 352

Zobowiązanie tranzytowe operatorów

Każda ze Stron zapewnia, aby operatorzy infrastruktury stałej podjęli wszelkie niezbędne kroki w celu:

- a) zminimalizowania ryzyka nieprzewidzianych przerw w tranzycie bądź ograniczenia tranzytu;
oraz
- b) bezzwłocznego przywrócenia normalnego działania tranzytu w wypadku jego nieprzewidzianego przerwania lub ograniczenia.

ARTYKUŁ 353

Organy regulacyjne w sektorze energii elektrycznej i gazu ziemnego

1. Zgodnie z dyrektywą 2003/55/WE oraz dyrektywą 2003/54/WE organ regulacyjny w sektorze gazu ziemnego i energii elektrycznej musi być odrębny pod względem prawnym i niezależny w działaniu od wszelkich podmiotów publicznych i prywatnych oraz dysponować uprawnieniami wystarczającymi do zapewnienia skutecznej konkurencji i efektywnego funkcjonowania rynku.
2. Decyzje organów regulacyjnych oraz stosowane przez nie procedury muszą być bezstronne w stosunku do wszystkich uczestników rynku.
3. Operator, którego dotyczy decyzja organu regulacyjnego, ma prawo odwołać się od niej do organu odwoławczego niezależnego od zainteresowanych stron. W przypadku gdy organ odwoławczy nie ma charakteru sądowego, jego decyzja musi być zawsze uzasadniana na piśmie, a także podlegać przeglądowi przeprowadzanemu przez bezstronny i niezależny organ sądowy. Decyzje podejmowane przez organy odwoławcze muszą być skutecznie egzekwowane.

ARTYKUŁ 354

Powiązanie z Traktatem o Wspólnocie Energetycznej

1. W przypadku sprzeczności między postanowieniami niniejszego rozdziału a postanowieniami Traktatu o Wspólnocie Energetycznej lub przepisami unijnymi mającymi zastosowanie na mocy Traktatu o Wspólnocie Energetycznej, pierwszeństwo mają postanowienia Traktatu o Wspólnocie Energetycznej lub przepisy unijne mające zastosowanie na mocy Traktatu o Wspólnocie Energetycznej.
2. W ramach wdrażania niniejszego rozdziału pierwszeństwo ma przyjęcie aktów prawnych lub innych aktów zgodnych z Traktatem o Wspólnocie Energetycznej lub opierających się na prawodawstwie mającym zastosowanie w Unii. W przypadku sporu dotyczącego niniejszego rozdziału przyjmuje się, że akty prawne lub inne akty spełniające powyższe kryteria są zgodne z niniejszym rozdziałem. W ocenie, czy dane akty prawne lub inne akty spełniają te kryteria, uwzględnia się wszelkie odnośne decyzje podjęte na podstawie art. 91 Traktatu o Wspólnocie Energetycznej.
3. Żadna ze Stron nie może odwoływać się do postanowień niniejszego Układu dotyczących rozstrzygnięcia sporów w celu zarzucenia naruszenia postanowień Traktatu o Wspólnocie Energetycznej.

ROZDZIAŁ 12

PRZEJRZYSTOŚĆ

ARTYKUŁ 355

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału:

1) „środki o zasięgu ogólnym” obejmują przepisy ustawowe i wykonawcze, orzeczenia sądowe oraz procedury i decyzje administracyjne o zasięgu ogólnym oraz wszelkie inne akty, ogólne lub abstrakcyjne, interpretacje lub wymogi, które mogą mieć wpływ na jakiegokolwiek kwestie objęte tytułem V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu. Nie obejmują decyzji skierowanych do konkretnych osób;

2) „zainteresowana osoba” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która może podlegać prawom lub obowiązkom wynikającym ze środków o zasięgu ogólnym w rozumieniu tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 356

Cel i zakres stosowania

Uznając wpływ, jaki otoczenia regulacyjne mogą mieć na handel i inwestycje między nimi, Strony ustanawiają przewidywalne otoczenie regulacyjne dla podmiotów gospodarczych oraz skuteczne procedury, z należyтым uwzględnieniem wymogów pewności prawa i proporcjonalności.

ARTYKUŁ 357

Publikacja

1. Każda ze Stron dokłada wszelkich starań, aby środki o zasięgu ogólnym:
  - a) były bezzwłocznie publikowane i łatwo dostępne za pośrednictwem urzędowo wyznaczonego medium oraz, o ile to wykonalne, w wersji elektronicznej, tak aby zainteresowane osoby miały możliwość zapoznać się z ich treścią;
  - b) zawierały wyjaśnienie celów i uzasadnienie takich środków; oraz
  - c) przewidywały odpowiednio długi czas między publikacją a wejściem w życie, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków.

2. Każda ze Stron:

- a) dokłada starań w celu opublikowania z odpowiednim wyprzedzeniem wszelkich wniosków zmierzających do przyjęcia lub zmiany środków o zasięgu ogólnym, wraz z wyjaśnieniem celu oraz uzasadnieniem wniosku;
- b) zapewnia zainteresowanym osobom odpowiednią możliwość wyrażenia uwag na temat takiego wniosku, a zwłaszcza zapewnia im odpowiednio dużo czasu w tym celu; oraz
- c) dokłada starań w celu uwzględnienia uwag zainteresowanych podmiotów na temat takiego wniosku.

ARTYKUŁ 358

Zapytania i punkty kontaktowe

1. W celu ułatwienia komunikacji między Stronami we wszelkich kwestiach objętych tytułem V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu każda ze Stron wyznacza punkt kontaktowy, który będzie spełniał funkcję koordynacyjną.
2. Każda ze Stron utrzymuje lub ustanawia odpowiednie mechanizmy odpowiadania na zapytania od jakichkolwiek osób na temat wszelkich środków o zasięgu ogólnym, w sprawie których złożono wnioski lub które już obowiązują, oraz na temat ich stosowania. Zapytania można składać za pośrednictwem punktów kontaktowych ustanowionych na mocy ust. 1 lub, w stosownych przypadkach, za pomocą innego mechanizmu.

3. Strony uznają, że wszelkie odpowiedzi przewidziane w ust. 2 mogą nie być definitywne oraz prawnie wiążące, lecz są udzielane w celach wyłącznie informacyjnych, o ile odpowiednie przepisy ustawowe i wykonawcze Stron nie stanowią inaczej.

4. Na wniosek jednej ze Stron druga Strona bezzwłocznie przekazuje informacje oraz udziela odpowiedzi na pytania dotyczące jakiegokolwiek obowiązującego lub będącego przedmiotem wniosku środka o zasięgu ogólnym, który Strona kierująca zapytanie uznaje za mogący wpływać na funkcjonowanie tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu, bez względu na to, czy Strona kierująca zapytanie została uprzednio powiadomiona o takim środku.

ARTYKUŁ 359

Stosowanie środków o zasięgu ogólnym

Każda ze Stron stosuje w sposób obiektywny, bezstronny i racjonalny wszystkie środki o zasięgu ogólnym. W tym celu, stosując takie środki względem poszczególnych osób fizycznych lub prawnych, towarów i usług drugiej Strony w konkretnych przypadkach, każda ze Stron:

- a) dokłada wszelkich starań, aby z odpowiednim wyprzedzeniem zawiadamiać zainteresowane osoby, których postępowanie bezpośrednio dotyczy, zgodnie ze swoimi procedurami, o wszczęciu postępowania, dołączając informację o rodzaju postępowania, oświadczenie organu wszczynającego postępowanie oraz ogólny opis każdej spornej kwestii;
- b) daje takim zainteresowanym osobom odpowiednią możliwość przedstawienia faktów i argumentów na poparcie ich stanowiska przed ostatecznym etapem czynności administracyjnych, w zakresie, w jakim pozwala na to czas, rodzaj postępowania oraz interes publiczny; oraz
- c) zapewnia, aby jej procedury oparte były na jej przepisach oraz zgodnie z nimi stosowane.

ARTYKUŁ 360

Przeгляд i odwołanie

1. Każda ze Stron ustanawia lub utrzymuje sądy, sądy arbitrażowe lub administracyjne bądź procedury służące szybkiemu przeprowadzaniu przeglądu, a w stosownych przypadkach, również korygowaniu czynności administracyjnych w obszarach objętych tytułem V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu. Takie sądy lub procedury muszą być bezstronne i niezależne od urzędu lub organu odpowiedzialnego za egzekucję administracyjną i z wynikiem sprawy nie może wiązać się dla nich żaden istotny interes.
2. Każda ze Stron zapewnia, aby we wszelkich takich sądach lub procedurach strony postępowania miały zapewnione prawo do:
  - a) odpowiedniej możliwości uzasadnienia lub obrony swojego stanowiska; oraz

b) decyzji opartej na dowodach i złożonych oświadczeniach lub, gdy wymaga tego prawo danej Strony, dokumentacji zgromadzonej przez organ administracyjny.

3. Każda ze Stron zapewnia, aby, z zastrzeżeniem odwołania lub późniejszego przeglądu zgodnie z jej prawem, decyzja taka była wykonywana przez właściwy urząd lub organ oraz regulowała stosowane przez nich praktyki w odniesieniu do spornej czynności administracyjnej.

ARTYKUŁ 361

Jakość i skuteczność regulacji oraz dobra praktyka administracyjna

1. Strony zgodnie postanawiają współpracować w zakresie promowania jakości i skuteczności regulacji, w tym poprzez wymianę informacji i najlepszych praktyk dotyczących ich własnej polityki regulacyjnej oraz ocen skutków regulacji.

2. Strony zobowiązują się przestrzegać zasad dobrego postępowania administracyjnego¹ oraz zgodnie postanawiają współpracować na rzecz ich promowania, w tym poprzez wymianę informacji i najlepszych praktyk.

ARTYKUŁ 362

Zasady szczegółowe

Postanowienia niniejszego rozdziału stosuje się bez uszczerbku dla wszelkich szczegółowych zasad dotyczących przejrzystości określonych w innych rozdziałach tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu.

---

¹ Zgodnie z zaleceniem Komitetu Ministrów Rady Europy dla państw członkowskich w sprawie dobrej administracji, CM/Rec(2007)7 z dnia 20 czerwca 2007 r.

ROZDZIAŁ 13

HANDEL I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

ARTYKUŁ 363

Kontekst i cele

1. Strony odwołują się do Agendy 21 Konferencji Narodów Zjednoczonych „Środowisko i Rozwój” z 1992 r., Deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej podstawowych zasad i praw w pracy z 1998 r., Planu działań w sprawie zrównoważonego rozwoju przyjętego w Johannesburgu w 2002 r., deklaracji ministerialnej Komisji Ekonomiczno-Społecznej ONZ w sprawie pełnego i produktywnego poziomu zatrudnienia i godnej pracy dla wszystkich z 2006 r. oraz deklaracji MOP dotyczącej sprawiedliwości społecznej na rzecz uczciwej globalizacji z 2008 r. Strony potwierdzają swoje zobowiązania w zakresie promowania rozwoju handlu międzynarodowego w sposób przyczyniający się do realizacji celu zrównoważonego rozwoju, dla dobra obecnych i przyszłych pokoleń, oraz zapewniający uwzględnianie i odzwierciedlanie tego celu na wszystkich poziomach swoich stosunków handlowych.

2. Strony potwierdzają zaangażowanie w podejmowanie działań na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz uznają, że rozwój gospodarczy, społeczny oraz ochrona środowiska stanowią jego powiązane i wzajemnie uzupełniające się podstawy. Podkreślają one korzyści z uwzględnienia związanych z handlem zagadnień dotyczących pracy¹ i środowiska, jako części globalnego podejścia do handlu i zrównoważonego rozwoju.

ARTYKUŁ 364

Prawo do regulacji oraz poziomy ochrony

1. Każda ze Stron uznaje wzajemne prawo do określenia polityki i priorytetów zrównoważonego rozwoju, ustanowienia własnych krajowych norm w zakresie ochrony środowiska i ochrony pracy oraz do przyjęcia lub zmiany w związku z tym odpowiednich przepisów ustawowych i polityk, zgodnie ze swoimi zobowiązaniami wynikającymi z uznanych na poziomie międzynarodowym norm i umów, o których mowa w art. 365 i 366 niniejszego Układu.

---

¹ W niniejszym rozdziale „praca” obejmuje zagadnienia odpowiadające strategicznym celom MOP, wyrażonym w programie godnej pracy, uzgodnionym w deklaracji dotyczącej sprawiedliwości społecznej na rzecz uczciwej globalizacji z 2008 r.

2. W tym kontekście każda ze Stron dąży do zapewnienia, aby jej krajowe przepisy i polityki przewidywały wysoki poziom ochrony środowiska i pracy oraz mu sprzyjały, i podejmują starania, aby wciąż ulepszać te przepisy i polityki oraz podstawowe poziomy ochrony.

ARTYKUŁ 365

Wielostronne normy i umowy dotyczące pracy

1. Strony uznają pełne i wydajne zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich za kluczowe elementy w kontekście globalizacji oraz potwierdzają swoje zobowiązanie do promowania rozwoju handlu międzynarodowego w sposób sprzyjający pełnemu i wydajnemu zatrudnieniu oraz godnej pracy dla wszystkich. W tym kontekście Strony zobowiązują się do konsultacji i współpracy, w stosownych przypadkach, na temat związanych z handlem zagadnień dotyczących pracy, będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

2. Zgodnie ze swoimi zobowiązaniami wynikającymi z członkostwa w MOP oraz z Deklaracji MOP dotyczącej Podstawowych Zasad i Praw w Pracy oraz działań uzupełniających z 1998 r. Strony zobowiązują się do przestrzegania, promowania i stosowania w prawie i w praktyce, na całym swoim terytorium uznanych na poziomie międzynarodowym podstawowych norm pracy, zapisanych w najważniejszych konwencjach MOP, takich jak w szczególności:

- a) wolność zrzeszania się oraz skuteczne uznawanie prawa do negocjacji zbiorowych;
- b) likwidacja wszelkich form pracy przymusowej lub obowiązkowej;
- c) skuteczne zniesienie pracy dzieci; oraz
- d) likwidacja dyskryminacji w obszarze zatrudnienia i wykonywania zawodu.

3. Strony potwierdzają swoje zobowiązanie do skutecznego wdrożenia w prawie i w praktyce ratyfikowanych przez państwa członkowskie oraz Republikę Mołdawii podstawowych, priorytetowych i innych konwencji MOP.
4. Strony rozważą również ratyfikację pozostałych, priorytetowych i innych konwencji, które MOP zaklasyfikowała jako aktualne. W tym kontekście Strony prowadzą regularną wymianę informacji na temat swojej sytuacji i postępów w zakresie procesu ratyfikacyjnego.
5. Strony uznają, że naruszenie fundamentalnych zasad i praw w pracy nie może stanowić pretekstu ani być wykorzystane w jakikolwiek inny sposób jako uzasadniona przewaga komparatywna, a standardy pracy nie powinny być wykorzystywane dla protekcjonistycznych celów handlowych.

ARTYKUŁ 366

Wielostronne normy i umowy dotyczące środowiska

1. Strony uznają znaczenie międzynarodowego zarządzania i umów dotyczących środowiska jako odpowiedzi wspólnoty międzynarodowej na światowe lub regionalne problemy związane ze środowiskiem oraz podkreślają konieczność wzmacniania wzajemnych powiązań między polityką w dziedzinie handlu oraz środowiska. W tym kontekście Strony zobowiązują się w stosownych przypadkach do konsultacji i współpracy w zakresie negocjacji na temat związanych z handlem zagadnień środowiskowych oraz z innych zagadnień środowiskowych związanych z handlem, będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.
2. Strony potwierdzają swoje zobowiązanie do skutecznego wdrożenia wielostronnych umów dotyczących środowiska, których są stronami, w swoich przepisach ustawowych i praktyce.
3. Strony prowadzą regularną wymianę informacji na temat sytuacji i postępów w zakresie procesu ratyfikacyjnego wielostronnych umów dotyczących środowiska lub zmian do tych umów.

4. Strony potwierdzają swoje zobowiązanie do osiągnięcia nadrzędnego celu Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) i Protokołu z Kioto do tej konwencji. Strony zobowiązują się do współpracy w zakresie rozwijania przyszłych międzynarodowych ram dotyczących zmian klimatu w ramach UNFCCC i związanych z nią umów i decyzji.

5. Żadne z postanowień niniejszego Układu nie stanowi przeszkody dla podjęcia lub zachowania przez Stronę jakichkolwiek środków w celu wdrożenia wielostronnych umów dotyczących środowiska, których są stronami, pod warunkiem że takie środki nie są stosowane w sposób, który stanowiłby narzędzie służące arbitralnemu lub nieuzasadnionemu wprowadzaniu różnic między Stronami lub ukryte ograniczenie handlu.

ARTYKUŁ 367

Handel i inwestycje wspierające zrównoważony rozwój

Strony potwierdzają zaangażowanie w intensywniejsze przyczynianie się handlu do celów zrównoważonego rozwoju w wymiarze gospodarczym, społecznym i środowiskowym. W tym celu

Strony:

- a) uznają korzystny wpływ, jaki podstawowe normy pracy i godna praca mogą wywierać na efektywność gospodarczą, innowacyjność i wydajność, oraz dążą do większej spójności między politykami handlowymi a politykami pracy;
- b) podejmują wszelkie działania w celu ułatwienia i promowania handlu i inwestycji w przyjazne dla środowiska towary i usługi, w tym poprzez usuwanie związanych z nimi barier pozataryfowych;

- c) ułatwiają usuwanie przeszkód w handlu i inwestycjach w odniesieniu do towarów i usług mających szczególne znaczenie dla łagodzenia skutków zmiany klimatu, takich jak zrównoważone i odnawialne źródła energii, energooszczędne produkty i usługi, w tym poprzez przyjęcie ram politycznych sprzyjających wprowadzaniu najlepszych dostępnych technologii oraz poprzez promowanie standardów odpowiadających na problemy środowiskowe i gospodarcze, jak również zminimalizowanie barier technicznych w handlu;

- d) zgodnie postanawiają promować handel towarami, które sprzyjają lepszym warunkom socjalnym i praktykom przyjaznym dla środowiska, w tym towarami, które są objęte dobrowolnymi systemami zapewniania zgodności ze zrównoważonym rozwojem, takimi jak sprawiedliwy i etyczny handel, oznakowania ekologiczne i programy certyfikacji dla produktów opartych na zasobach naturalnych;

- e) zgodnie postanawiają współpracować w zakresie promowania społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, w tym poprzez wymianę informacji i najlepszych praktyk. W tym celu Strony korzystają z uznanych na szczeblu międzynarodowym odpowiednich zasad i porozumień, takich jak Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, inicjatywa *Global Compact* oraz Trójstronna deklaracja zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej MOP.

ARTYKUŁ 368

Różnorodność biologiczna

1. Strony uznają znaczenie zapewnienia ochrony i zrównoważonego korzystania z różnorodności biologicznej jako głównego elementu służącego osiągnięciu zrównoważonego rozwoju oraz potwierdzają swoje zaangażowanie w ochronę i zrównoważone korzystanie z różnorodności biologicznej, zgodnie z Konwencją o różnorodności biologicznej i innymi odpowiednimi instrumentami międzynarodowymi, których są stronami.

2. W tym celu Strony zobowiązują się do:
- a) promowania handlu produktami opartymi na zasobach naturalnych otrzymanymi dzięki zrównoważonemu wykorzystaniu różnorodności biologicznej oraz do przyczyniania się do ochrony różnorodności biologicznej;
  - b) wymiany informacji na temat działań w zakresie handlu produktami opartymi na zasobach naturalnych, mającej na celu zatrzymanie procesu utraty różnorodności biologicznej i zmniejszenie presji na różnorodność biologiczną oraz, w stosownych przypadkach, współpracy w celu zmaksymalizowania wpływu oraz zapewnienia wzajemnego wspierania się polityk;
  - c) promowanie wpisywania gatunków do wykazu w ramach Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES) w przypadku, gdy stan ochrony tych gatunków wskazuje, iż są one zagrożone; oraz

- d) współpracy na poziomie regionalnym i światowym w celu promowania ochrony i zrównoważonego wykorzystywania różnorodności biologicznej w ekosystemach naturalnych i rolniczych, w tym zagrożonych gatunków, ich siedlisk, specjalnie chronionych obszarów naturalnych i różnorodności genetycznej, przywrócenie ekosystemów oraz wyeliminowanie lub zmniejszenie negatywnego oddziaływania na środowisko wynikającego z wykorzystywania żywych i nieożywionych zasobów naturalnych lub ekosystemów.

ARTYKUŁ 369

Zrównoważone zarządzanie lasami i handel produktami leśnymi

1. Strony uznają znaczenie zapewnienia ochrony i zrównoważonego zarządzania lasami oraz przyczyniania się lasów do osiągnięcia przez Strony celów gospodarczych, środowiskowych i społecznych.

2. W tym celu Strony zobowiązują się do:
- a) wspierania handlu produktami leśnymi pochodzącymi z lasów o zrównoważonej gospodarce leśnej, pozyskanymi zgodnie z przepisami krajowymi kraju, w którym zostały pozyskane. Działania w tym zakresie mogą obejmować zawarcie dobrowolnej umowy o partnerstwie dotyczącej egzekwowania prawa, zarządzania i handlu w dziedzinie leśnictwa;
  - b) wymiany informacji na temat środków propagowania konsumpcji drewna i produktów z drewna pochodzących z lasów o zrównoważonej gospodarce leśnej, a w stosownych przypadkach, współpracy w rozwijaniu takich środków;
  - c) podejmowania środków w celu promocji ochrony powierzchni terenów zalesionych i zwalczania nielegalnego wyrębu drzew oraz związanego z tym handlu, w tym w stosownych przypadkach, w odniesieniu do państw trzecich;
  - d) wymiany informacji na temat działań na rzecz poprawy gospodarki leśnej oraz, w stosownych przypadkach, współpraca na rzecz zmaksymalizowania wpływu i zapewnienia wzajemnego wspierania się polityk służących wykluczeniu nielegalnie pozyskanego drewna i produktów z drewna z przepływów handlowych;

- e) promowania włączania gatunków drzew do wykazu CITES, w przypadku gdy stan ochrony tych gatunków wskazuje, iż są one zagrożone; oraz
- f) współpracy na poziomie regionalnym i światowym w celu wspierania ochrony powierzchni terenów zalesionych i zrównoważonego gospodarowania wszelkimi rodzajami lasów, z wykorzystaniem systemu certyfikacji, promującego odpowiedzialne zarządzanie lasami.

ARTYKUŁ 370

Handel produktami rybnymi

Uwzględniając znaczenie odpowiedzialnego i zrównoważonego gospodarowania zasobami rybnymi oraz promowania dobrego zarządzania w handlu, Strony zobowiązują się do:

- a) promowania najlepszych praktyk w zarządzaniu rybołówstwem w celu zapewnienia ochrony zasobów rybnych i gospodarowania nimi w sposób zrównoważony, zgodnie z podejściem ekosystemowym;

- b) podejmowania skutecznych środków w celu monitorowania i kontroli działalności połowowej;
- c) zapewnienia pełnej zgodności z mającymi zastosowanie środkami ochrony i kontroli przyjętymi przez regionalne organizacje ds. gospodarki rybnej, a także jak najszerszej współpracy z tymi organizacjami oraz w ich ramach; oraz
- d) współpracy w zwalczaniu za pomocą kompleksowych, skutecznych i przejrzystych środków nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów (NNN) oraz działań związanych z połowami. Strony wprowadzają także w życie polityki oraz środki w celu wyłączenia z przepływów handlowych i swoich rynków produktów pochodzących z połowów NNN.

ARTYKUŁ 371

Utrzymywanie poziomów ochrony

1. Strony uznają za niewłaściwe stymulowanie handlu lub inwestycji przez obniżenie poziomu ochrony przewidzianego w krajowym prawie dotyczącym środowiska lub pracy.
2. Strony nie zaniechują ani nie odstępują od stosowania swoich przepisów w zakresie środowiska lub pracy ani nie oferują możliwości takiego zaniechania lub odstąpienia, jako zachęty do handlu lub ustanowienia, nabycia, rozwoju lub zachowania inwestycji lub inwestora na swoim terytorium.
3. Strona ani poprzez ciągłe lub powtarzające się działanie ani zaniechanie, nie może uchylać się od skutecznego egzekwowania swoich przepisów w zakresie środowiska i pracy, jako zachęty do handlu i inwestycji.

ARTYKUŁ 372

Informacje naukowe

Podczas przygotowania i wdrażania środków służących ochronie środowiska i warunków pracy, które mogą mieć wpływ na handel lub inwestycje, Strony uwzględniają dostępne informacje naukowe i techniczne oraz odpowiednie normy, wytyczne lub zalecenia międzynarodowe, o ile takie istnieją, włącznie z zasadą ostrożności.

ARTYKUŁ 373

Przejrzystość

Każda ze Stron, zgodnie ze swoim prawem krajowym oraz rozdziałem 12 (Przejrzystość) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu, zapewnia, aby każdy środek, którego celem jest ochrona środowiska lub warunków pracy, który może mieć wpływ na handel lub inwestycje, był opracowywany, wprowadzany i wdrażany w sposób przejrzysty, towarzyszyły mu odpowiednie zawiadomienia i konsultacje publiczne, oraz był należycie i w odpowiednim czasie przekazywany i konsultowany z podmiotami niepaństwowymi .

ARTYKUŁ 374

Przeгляд oddziaływania na zrównoważony rozwój

Strony zobowiązują się do przeprowadzania przeglądów, monitorowania i oceny wpływu wdrożenia tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu na zrównoważony rozwój poprzez własne odpowiednie procesy i instytucje partycypacyjne, a także procesy i instytucje ustanowione na mocy niniejszego Układu, na przykład poprzez związane z handlem oceny oddziaływania na zrównoważony rozwój.

ARTYKUŁ 375

Współpraca w dziedzinie handlu i zrównoważonego rozwoju

Strony uznają znaczenie współpracy w zakresie zagadnień związanych z handlem w polityce ochrony środowiska i pracy w dążeniu do osiągnięcia celów tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu. Mogą one współpracować między innymi w następujących dziedzinach:

- a) zagadnienia handlowe i z zakresu zrównoważonego rozwoju związane z pracą i ochroną środowiska na forach międzynarodowych, w tym w szczególności w ramach WTO, MOP, UNEP i wielostronnych umów dotyczących środowiska;
- b) metodologia i wskaźniki dla związanych z handlem ocen oddziaływania na zrównoważony rozwój;
- c) wpływ prawodawstwa, norm i zasad w dziedzinie pracy i środowiska na handel i inwestycje, jak również wpływ zasad w zakresie handlu i inwestycji na prawo pracy i prawo środowiska, w tym rozwijanie przepisów i polityki w dziedzinie pracy i ochrony środowiska;

- d) dodatni i ujemny wpływ tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu na zrównoważony rozwój i sposoby - odpowiednio - wzmocnienia tego wpływu, zapobiegania mu lub łagodzenia jego skutków, z uwzględnieniem ocen oddziaływania na zrównoważony rozwój, przeprowadzanych przez jedną lub obie Strony;
- e) promowanie ratyfikacji i skutecznego wdrażania podstawowych, priorytetowych i innych aktualnych konwencji MOP oraz wielostronnych porozumień dotyczących środowiska mających znaczenie z punktu widzenia handlu;
- f) wspieranie prywatnych i publicznych systemów certyfikacji, identyfikowalności i etykietowania, w tym systemów oznakowania ekologicznego;
- g) promowanie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, na przykład poprzez działania na rzecz podnoszenia świadomości, przestrzegania i wdrażania międzynarodowych wytycznych i zasad oraz działań następczych z nimi związanych;

- h) związane z handlem aspekty programu godnej pracy opracowanego przez MOP, łącznie ze wzajemnymi powiązaniem między handlem a pełnym i wydajnym zatrudnieniem, dostosowaniem rynku pracy, podstawowymi normami pracy, statystykami pracy, rozwojem zarządzania zasobami ludzkimi, kształceniem przez całe życie, ochroną socjalną i włączeniem społecznym, a także dialogiem społecznym i równouprawnieniem płci;
- i) związane z handlem aspekty wielostronnych umów dotyczących środowiska, w tym współpraca celna;
- j) związane z handlem aspekty obecnej i przyszłej międzynarodowej strategii przeciwdziałania zmianie klimatu, w tym środki na rzecz promocji technologii niskoemisyjnych i efektywności energetycznej;
- k) związane z handlem środki promocji ochrony i zrównoważonego wykorzystania różnorodności biologicznej;
- l) związane z handlem środki na rzecz przeciwdziałania wylesianiu, w tym rozwiązywania problemu nielegalnego pozyskiwania drewna; oraz
- m) związane z handlem środki promocji zrównoważonych praktyk połowowych oraz obrotu produktami rybnymi zarządzanymi w zrównoważony sposób.

ARTYKUŁ 376

Mechanizmy instytucjonalne i nadzorowania

1. Każda ze Stron wyznacza w obrębie swojej administracji urząd, który stanowi punkt kontaktowy dla drugiej Strony do celów wykonania niniejszego rozdziału.
2. Niniejszym ustanawia się Podkomitet ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju. Podkomitet ten składa sprawozdania ze swoich działań Komitetowi Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu. W skład Podkomitetu wchodzi wysocy rangą urzędnicy reprezentujący administrację każdej ze Stron.
3. Podkomitet ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju zbiera się w ciągu pierwszego roku po dniu wejścia w życie niniejszego Układu, a następnie w zależności od potrzeb, w celu nadzorowania wykonywania niniejszego rozdziału, w tym wspólnych działań, podejmowanych na mocy art. 375 niniejszego Układu. Podkomitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

4. Każda ze Stron zwołuje nową krajową grupę doradczą ds. zrównoważonego rozwoju mającą za zadanie udzielać porad w kwestiach dotyczących niniejszego rozdziału lub konsultuje się z istniejącą taką grupą. Grupy mogą przedstawiać opinie lub zalecenia dotyczące wykonywania niniejszego rozdziału, również z własnej inicjatywy.

5. W skład krajowych grup doradczych wchodzi niezależne reprezentatywne organizacje społeczeństwa obywatelskiego, reprezentujące w sposób wyważony podmioty gospodarcze, społeczne i ekologiczne, w tym między innymi organizacje pracodawców i pracowników, organizacje pozarządowe, organizacje gospodarcze i inne odpowiednie zainteresowane strony.

ARTYKUŁ 377

Wspólne forum dialogu społeczeństwa obywatelskiego

1. Strony prowadzą wspólne forum wraz z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego mającymi siedzibę na ich terytorium, które obejmuje członków ich krajowych grup doradczych i ogółu społeczeństwa, i którego celem jest prowadzenie dialogu na temat zagadnień niniejszego Układu związanych ze zrównoważonym rozwojem. Strony dążą do zapewnienia zrównoważonej reprezentacji poszczególnych grup interesów, w tym niezależnych reprezentatywnych organizacji pracodawców, pracowników, grup związanych z ochroną środowiska i grup przedsiębiorstw, jak również – w stosownych przypadkach – innych odpowiednich zainteresowanych stron.
2. Wspólne forum dialogu społeczeństwa obywatelskiego zbiera się raz w roku, o ile Strony nie postanowią inaczej. Strony dokonają uzgodnień dotyczących działania wspólnego forum dialogu społeczeństwa obywatelskiego najpóźniej w rok po wejściu w życie niniejszego Układu.

3. Strony przedstawiają wspólnemu forum dialogu społeczeństwa obywatelskiego sprawozdanie z postępów w wykonywaniu niniejszego rozdziału. Poglądy i opinie wspólnego forum dialogu społeczeństwa obywatelskiego są przedkładane Stronom i podawane do publicznej wiadomości.

ARTYKUŁ 378

Konsultacje z władzami publicznymi

1. We wszelkich kwestiach wynikających z niniejszego rozdziału Strony odwołują się wyłącznie do procedur ustanowionych w niniejszym artykule i w art. 379 niniejszego Układu.
2. Strona może zwrócić się do drugiej Strony o konsultację w każdej kwestii wynikającej z niniejszego rozdziału poprzez przedłożenie pisemnego wniosku w punkcie kontaktowym drugiej Strony. We wniosku wyraźnie przedstawia się sprawę, wskazując problem, którego dotyczy spór, i załączając zwięzłe przedstawienie zarzutów w ramach niniejszego rozdziału. Konsultacje rozpoczynają się bezzwłocznie po złożeniu przez Stronę wniosku o konsultacje.

3. Strony dokładają wszelkich starań w celu osiągnięcia wzajemnie satysfakcjonującego porozumienia w danej kwestii. Strony uwzględniają działania MOP lub odpowiednich wielostronnych organizacji lub organów z zakresu ochrony środowiska, tak by promować szerszą współpracę i większą spójność między działaniami Stron i tych organizacji. W stosownych przypadkach Strony mogą zwracać się o opinię do tych organizacji lub organów lub jakiegokolwiek osoby lub podmiotu, które uznają za właściwe, w celu pełnego rozpatrzenia danej kwestii.

4. Jeśli jedna ze Stron uzna, że kwestia wymaga dalszego omówienia, może - składając pisemny wniosek w punkcie kontaktowym drugiej Strony - zwrócić się o zwołanie posiedzenia Podkomitetu ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju w celu rozpatrzenia tej kwestii. Podkomitet zbiera się bezzwłocznie i dokłada wszelkich starań w celu uzgodnienia rozwiązania tej kwestii.

5. W stosownych przypadkach Podkomitet może zasięgać porady krajowych grup doradczych jednej ze Stron lub obu Stron lub innej pomocy ekspertów.

6. Wszelkie rozwiązania osiągnięte przez strony biorące udział w konsultacjach podaje się do publicznej wiadomości.

ARTYKUŁ 379

Zespół ekspertów

1. Każda ze Stron może, 90 dni po złożeniu wniosku o konsultacje zgodnie z art. 378 ust. 2 niniejszego Układu, wnioskować o zwołanie zespołu ekspertów w celu rozpatrzenia kwestii, która nie została w satysfakcjonujący sposób rozstrzygnięta w drodze konsultacji z władzami publicznymi.

2. O ile w niniejszym artykule nie postanowiono inaczej, zastosowanie mają postanowienia podsekcji 1 i 3 sekcji 3 oraz art. 406 rozdziału 14 (Rozstrzyganie sporów) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu, a także regulamin zawarty w załączniku XXXIII do niniejszego Układu i kodeks postępowania arbitrów i mediatorów („kodeks postępowania”) zawarty w załączniku XXXIV do niniejszego Układu.

3. Na swoim pierwszym posiedzeniu po wejściu w życie niniejszego Układu Podkomitet ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju sporządza listę co najmniej 15 osób, które wyrażają chęć i są zdolne pełnić funkcję w zespole ekspertów. Każda ze Stron proponuje przynajmniej pięć osób mających pełnić rolę eksperta. Strony wybierają także przynajmniej pięć osób, niebędących obywatelami żadnej ze Stron, które mogą pełnić rolę przewodniczącego zespołu ekspertów. Podkomitet ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju zapewnia, aby na liście znajdowała się zawsze ta określona liczba osób.

4. Lista, o której mowa w ust. 3, obejmuje osoby posiadające specjalistyczną wiedzę lub doświadczenie w zakresie prawa, pracy lub ochrony środowiska, o których mowa w niniejszym rozdziale, lub rozstrzygania sporów wynikających z umów międzynarodowych. Muszą to być osoby niezależne, działające w imieniu własnym, nieprzyjmujące instrukcji od jakiegokolwiek rządu czy organizacji w odniesieniu do zagadnień związanych z daną kwestią, oraz niepowiązane z rządem którejkolwiek ze Stron, a ich postępowanie musi być zgodne z kodeksem postępowania, znajdującym się w załączniku XXXIV do niniejszego Układu.

5. W kwestiach wynikających z niniejszego rozdziału, zespół ekspertów składa się z ekspertów z listy, o której mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, zgodnie z art. 385 niniejszego Układu i art. 8 regulaminu wewnętrznego określonego w załączniku XXXIII do niniejszego Układu.

6. Zespół ekspertów może zasięgać informacji i porady od każdej ze Stron, krajowych grup doradczych lub z wszelkich innych źródeł, jakie uzna za właściwe. W kwestiach dotyczących przestrzegania umów wielostronnych, o których mowa w art. 365 i 366 niniejszego Układu, zespół ekspertów powinien zasięgać informacji i porady organów MOP lub wielostronnych umów dotyczących środowiska.

7. Zespół ekspertów przedstawia Stronom sprawozdania, zgodnie z odpowiednimi procedurami określonymi w rozdziale 14 (Rozstrzygnięcie sporów) w tytule V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu. Sprawozdanie zawiera ustalenia faktyczne, zakres stosowania odpowiednich postanowień oraz ogólne uzasadnienie wszelkich ustaleń i zaleceń wydawanych przez zespół ekspertów. Strony udostępniają sprawozdanie do publicznej wiadomości w ciągu 15 dni od jego wydania.

8. Strony omawiają odpowiednie środki, jakie należy wdrożyć w związku ze sprawozdaniem i zaleceniami zespołu ekspertów. Nie później niż trzy miesiące po publicznym udostępnieniu sprawozdania zainteresowana Strona informuje swoją grupę doradczą i drugą Stronę o swoich decyzjach dotyczących wszelkich działań lub środków, które mają zostać wdrożone. Działania następcze wynikające ze sprawozdania i zaleceń zespołu ekspertów są monitorowane przez Podkomitet ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju. Organy doradcze i wspólne forum dialogu społeczeństwa obywatelskiego mogą przedstawiać swoje uwagi Podkomitetowi ds. Handlu i Zrównoważonego Rozwoju.

ROZDZIAŁ 14

ROZSTRZYGANIE SPORÓW

SEKCJA 1

CEL I ZAKRES STOSOWANIA

ARTYKUŁ 380

Cel

Celem niniejszego rozdziału jest ustanowienie skutecznego i efektywnego mechanizmu unikania oraz rozstrzygania sporów między Stronami w zakresie interpretacji i stosowania tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu, mając na uwadze poszukiwanie, w miarę możliwości, wspólnie uzgodnionych rozwiązań.

ARTYKUŁ 381

Zakres stosowania

Niniejszy rozdział ma zastosowanie do wszelkich sporów dotyczących interpretacji i stosowania postanowień tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu, chyba że postanowiono inaczej.

SEKCJA 2

KONSULTACJE I MEDIACJE

ARTYKUŁ 382

Konsultacje

1. Strony dokładają wszelkich starań, aby rozstrzygnąć wszelkie spory, o których mowa w art. 381 niniejszego Układu, poprzez podejmowanie konsultacji prowadzonych w dobrej wierze w celu osiągnięcia wspólnie uzgodnionych rozwiązań.

2. Strona wnioskuje o przeprowadzenie konsultacji, kierując do drugiej Strony pisemny wniosek, którego kopia zostaje przesłana Komitetowi Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, zgodnie z art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, zawierający uzasadnienie, w tym identyfikację odnośnego środka oraz postanowień, o których mowa w art. 381 niniejszego Układu, które jej zdaniem mają zastosowanie.

3. Konsultacje przeprowadza się w ciągu 30 dni od dnia otrzymania wniosku oraz, o ile Strony nie postanowiły inaczej, odbywają się one na terytorium Strony, do której kierowany jest wniosek. Konsultacje uznaje się za zakończone w ciągu 30 dni od daty otrzymania wniosku, chyba że obie Strony zgodnie postanawiają je kontynuować. Konsultacje, w szczególności wszystkie ujawnione informacje oraz stanowiska, jakie Strony zajęły podczas konsultacji, są poufne i pozostają bez uszczerbku dla praw każdej ze Stron w dalszych postępowaniach.

4. Konsultacje w pilnych kwestiach, w tym w kwestiach dotyczących towarów łatwo psujących się lub towarów i usług sezonowych, przeprowadza się w ciągu 15 dni od daty otrzymania wniosku przez Stronę, do której kierowany jest wniosek, i uznaje się za zakończone w ciągu tych 15 dni, chyba że obie Strony zgodnie postanawiają je kontynuować.

5. Jeżeli Strona, do której kierowany jest wniosek, nie odpowie na wniosek o konsultacje w terminie dziesięciu dni od daty jego otrzymania, lub jeżeli konsultacje nie odbyły się w terminie określonym w ust. 3 lub 4 niniejszego artykułu, odpowiednio, lub jeśli Strony postanawiają nie przeprowadzać konsultacji lub jeżeli po zakończeniu konsultacji nie osiągnięto wspólnie uzgodnionego rozwiązania, Strona, która zwróciła się o konsultacje, może zastosować art. 384 niniejszego Układu.

6. Podczas konsultacji każda ze Stron przekazuje wystarczające rzeczowe informacje, tak aby umożliwić pełne zbadanie, w jaki sposób dany środek może wpłynąć na funkcjonowanie i stosowanie niniejszego Układu.

7. W przypadku gdy konsultacje dotyczą przesyłu towarów energetycznych za pośrednictwem sieci, a jedna Strona uzna rozstrzygnięcie sporu za pilne z uwagi na przerwanie, w całości lub w części, transportu gazu ziemnego, ropy naftowej lub energii elektrycznej między Stronami, przeprowadza się je w ciągu trzech dni od daty złożenia wniosku i uznaje się za zakończone w ciągu trzech dni od daty złożenia wniosku, chyba że obie Strony zgodnie postanawiają je kontynuować.

ARTYKUŁ 383

Mediacja

Każda Strona może zażądać od drugiej Strony rozpoczęcia mediacji w odniesieniu do wszelkich środków negatywnie wpływających na handel lub inwestycje między Stronami, zgodnie z załącznikiem XXXII do niniejszego Układu.

SEKCJA 3

POSTĘPOWANIA MAJĄCE NA CELU ROZSTRZYGNIĘCIE SPORU

PODSEKCJA 1

POSTĘPOWANIE ARBITRAŻOWE

ARTYKUŁ 384

Wszczęcie postępowania arbitrażowego

1. W przypadku gdy Stronom nie uda się rozstrzygnąć sporu w drodze konsultacji przewidzianych w art. 382 niniejszego Układu, Strona, która wniosła o konsultacje, może na mocy niniejszego złożyć wniosek o powołanie organu arbitrażowego.

2. Wniosek o powołanie organu arbitrażowego kieruje się na piśmie do drugiej Strony i Komitetu Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu. Strona skarżąca określa w swoim wniosku środek, którego dotyczy skarga, oraz wyjaśnia, w jaki sposób środek ten narusza postanowienia, o których mowa w art. 381 niniejszego Układu; dokonuje tego w sposób umożliwiający na wyraźne przedstawienie podstawy prawnej skargi.

ARTYKUŁ 385

Powołanie organu arbitrażowego

1. W skład organu arbitrażowego wchodzi trzech arbitrów.
2. W ciągu dziesięciu dni od daty otrzymania przez Stronę, przeciwko której wysunięto zarzut, wniosku o powołanie organu arbitrażowego, Strony konsultują się w celu osiągnięcia porozumienia co do składu organu arbitrażowego.

3. W przypadku gdy Strony nie są w stanie porozumieć się w kwestii składu organu arbitrażowego w terminie określonym w ust. 2 niniejszego artykułu, każda ze Stron może wyznaczyć arbitra spośród osób wskazanych w liście sporządzonej zgodnie z art. 404 niniejszego Układu w ciągu pięciu dni od upływu terminu określonego w ust. 2 niniejszego artykułu. Jeżeli jedna ze Stron nie wyznaczy arbitra, jest on, na wniosek drugiej Strony, wybierany w drodze losowania przez przewodniczącego Komitetu Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, lub osobę przez niego umocowaną, spośród osób wskazanych w części dotyczącej tej Strony w liście sporządzonej zgodnie z art. 404 niniejszego Układu.

4. O ile Strony nie osiągną porozumienia dotyczącego przewodniczącego organu arbitrażowego w terminie określonym w ust. 2 niniejszego artykułu, przewodniczący Komitetu Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu lub osoba przez niego umocowana, na wniosek jednej ze Stron, wyłania w drodze losowania przewodniczącego organu arbitrażowego spośród osób wskazanych w części zawierającej kandydatów na przewodniczącego w liście sporządzonej zgodnie z art. 404 niniejszego Układu.

5. Przewodniczący Komitetu Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu lub osoba przez niego umocowana wyznacza arbitrów w ciągu pięciu dni od złożenia przez Stronę wniosku, o którym mowa w ust. 3 i 4.
6. Datą ustanowienia organu arbitrażowego jest dzień, w którym ostatni z trzech wybranych arbitrów akceptuje tę rolę zgodnie z regulaminem zawartym w załączniku XXXIII do niniejszego Układu.
7. Jeżeli do czasu złożenia wniosku na podstawie ust. 3 i 4 niniejszego artykułu któraś z list przewidzianych w art. 404 niniejszego Układu nie zostanie sporządzona lub nie zawiera wystarczającej liczby nazwisk, arbitrów wyłania się w drodze losowania spośród osób formalnie zaproponowanych przez jedną ze Stron lub obie Strony.

8. O ile Strony nie postanowią inaczej, w odniesieniu do sporów dotyczących rozdziału 11 (Zagadnienia energetyczne związane z handlem) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu, które jedna ze Stron uzna za pilne ze uwagi na przerwanie, w całości lub w części, transportu gazu ziemnego, ropy naftowej lub energii elektrycznej, lub groźbę jego wystąpienia, między Stronami, zastosowanie ma ust. 3 zdanie drugie oraz ust. 4, bez odwoływania się do postanowień ust. 2, a okres, o którym mowa w ust. 5, wynosi dwa dni.

ARTYKUŁ 386

Wstępna decyzja o pilnym charakterze sprawy

Na wniosek Strony organ arbitrażowy, w ciągu dziesięciu dni od jego powołania, wydaje wstępną decyzję o uznaniu sprawy za pilną.

ARTYKUŁ 387

Sprawozdanie organu arbitrażowego

1. Organ arbitrażowy przekazuje Stronom sprawozdanie wstępne przedstawiające ustalenia faktyczne, możliwość zastosowania odpowiednich postanowień oraz ogólne uzasadnienie każdego z jego ustaleń i zaleceń, nie później niż w terminie 90 dni po jego powołaniu. W przypadku gdy organ arbitrażowy uzna, że nie zdoła dotrzymać tego terminu, jego przewodniczący zobowiązany jest powiadomić o tym na piśmie Strony oraz Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, podając przyczyny opóźnienia oraz przewidywany termin przedstawienia sprawozdania wstępnego. W żadnym przypadku sprawozdanie wstępne nie może zostać przedstawione później niż w terminie 120 dni po powołaniu organu arbitrażowego.
2. Strona może złożyć pisemny wniosek do organu arbitrażowego o dokonanie przeglądu konkretnych elementów sprawozdania wstępnego w ciągu 14 dni od jego przekazania.

3. W pilnych przypadkach, w tym w przypadkach dotyczących towarów łatwo psujących się lub towarów i usług sezonowych, organ arbitrażowy dokłada wszelkich starań, aby przekazać swoje sprawozdanie wstępne w ciągu 45 dni, a w żadnym przypadku nie później niż 60 dni po jego powołaniu. Strona może w ciągu 7 dni od przekazania sprawozdania wstępnego złożyć pisemny wniosek do organu arbitrażowego o dokonanie przeglądu konkretnych elementów sprawozdania.
4. Po rozważeniu wszelkich pisemnych uwag dotyczących sprawozdania wstępnego przedstawionych przez Strony organ arbitrażowy może zmienić swoje sprawozdanie oraz przeprowadzić wszelkie dalsze badania, jakie uzna za właściwe. Ustalenia zawarte w ostatecznej decyzji organu arbitrażowego muszą zawierać wystarczające uzasadnienie argumentów przedstawionych na etapie przeglądu tymczasowego i jasno odpowiadać na pytania i uwagi Stron.
5. W przypadku sporu dotyczącego rozdziału 11 (Zagadnienia energetyczne związane z handlem) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu, którego rozstrzygnięcie jedna ze Stron uznaje za pilne z uwagi na przerwanie, w całości lub w części, transportu gazu ziemnego, ropy naftowej lub energii elektrycznej, lub groźbę jego wystąpienia, między Stronami, sprawozdanie wstępne przekazywane jest w terminie 20 dni po dniu powołania organu arbitrażowego, a wnioski na podstawie ust. 2 niniejszego artykułu składane są w terminie pięciu dni od dnia przekazania sprawozdania na piśmie. Organ arbitrażowy może również podjąć decyzję o odstąpieniu od sporządzenia sprawozdania wstępnego.

ARTYKUŁ 388

Procedura pojednawcza w przypadku pilnych sporów o energię

1. W przypadku sporu dotyczącego rozdziału 11 (Zagadnienia energetyczne związane z handlem) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu, którego rozstrzygnięcie jedna ze Stron uznaje za pilne z uwagi na przerwanie, w całości lub w części, transportu gazu ziemnego, ropy naftowej lub energii elektrycznej, lub groźbę jego wystąpienia między Stronami, każda Strona może w drodze wniosku do organu arbitrażowego zwrócić się do przewodniczącego organu arbitrażowego o działanie w charakterze rozjemcy w odniesieniu do wszelkich kwestii związanych ze sporem.
2. Rozjemca dąży do rozstrzygnięcia sporu w drodze porozumienia lub do określenia postępowania mającego na celu osiągnięcie takiego rozstrzygnięcia. Jeżeli w ciągu 15 dni od powołania rozjemcy nie uda się doprowadzić do takiego porozumienia, proponuje on rozstrzygnięcie sporu lub postępowanie mające na celu osiągnięcie takiego rozstrzygnięcia i decyduje o warunkach, jakie mają być przestrzegane od dnia, który określi, do dnia rozstrzygnięcia sporu.

3. Strony i podmioty przez nie kontrolowane lub podlegające ich jurysdykcji muszą przestrzegać zaleceń dotyczących warunków, dokonanych na mocy ust. 2, przez trzy miesiące od dnia decyzji rozjemcy lub do czasu rozstrzygnięcia sporu, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.
4. Rozjemca musi przestrzegać kodeksu postępowania określonego w załączniku XXXIV do niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 389

Powiadomienie o decyzji organu arbitrażowego

1. Organ arbitrażowy przekazuje swoją ostateczną decyzję Stronom i Komitetowi Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, w ciągu 120 dni od dnia powołania organu arbitrażowego. W przypadku gdy organ uzna, że nie zdoła dotrzymać tego terminu, przewodniczący organu arbitrażowego powiadamia o tym Strony oraz Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu na piśmie, podając przyczyny opóźnienia oraz przewidywany termin wydania decyzji. W żadnym przypadku decyzja nie powinna zostać przekazana później niż 150 dni od dnia powołania organu arbitrażowego.

2. W pilnych przypadkach, w tym w przypadkach dotyczących towarów łatwo psujących się lub towarów i usług sezonowych, organ arbitrażowy dokłada wszelkich starań, aby przekazać swoją decyzję w ciągu 60 dni od dnia jego powołania. W żadnym wypadku decyzja nie powinna zostać przekazana później niż w ciągu 75 dni od dnia powołania organu arbitrażowego.

3. W przypadku sporu dotyczącego rozdziału 11 (Zagadnienia energetyczne związane z handlem) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu, którego rozstrzygnięcie jedna ze Stron uznaje za pilne z uwagi na przerwanie, w całości lub w części, transportu gazu ziemnego, ropy naftowej lub energii elektrycznej, lub groźbę jego wystąpienia, między Stronami, organ arbitrażowy przekazuje swoją decyzję w ciągu 40 dni od dnia jego powołania.

PODSEKCJA 2

ZGODNOŚĆ

ARTYKUŁ 390

Wykonanie decyzji organu arbitrażowego

Strona, przeciwko której wysunięto zarzut, podejmuje wszelkie środki niezbędne do wykonania bezzwłocznie i w dobrej wierze decyzji organu arbitrażowego.

ARTYKUŁ 391

Rozsądny termin wykonania decyzji

1. Jeśli bezzwłoczne wykonanie decyzji nie jest możliwe, Strony dokładają wszelkich starań, aby ustalić termin wykonania decyzji. W takim przypadku Strona, przeciwko której wysunięto zarzut, nie później niż 30 dni po przekazaniu Stronom decyzji organu arbitrażowego, powiadamia Stronę skarżącą oraz Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, o tym, ile czasu potrzebuje na wykonanie decyzji („rozsądny termin”), oraz przedstawia uzasadnienie proponowanego rozsądnego terminu.
2. Jeżeli Strony nie mogą się porozumieć co do rozsądnego terminu wykonania decyzji organu arbitrażowego, Strona skarżąca składa w ciągu 20 dni od otrzymania przez Stronę, przeciwko której wysunięto zarzut, powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, pisemny wniosek do organu arbitrażowego w pierwotnym składzie w celu ustalenia rozsądnego terminu. O złożeniu takiego wniosku powiadamia się jednocześnie drugą Stronę oraz Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu. W ciągu 20 dni od daty złożenia wniosku organ arbitrażowy w pierwotnym składzie przekazuje swoją decyzję Stronom oraz Komitetowi Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu.

3. Strona, przeciwko której wysunięto zarzut, pisemnie informuje Stronę skarżącą o swoich postępach w wykonaniu decyzji organu arbitrażowego nie później niż 30 dni przed upływem rozsądnego terminu.
4. Rozsądny termin może zostać przedłużony za zgodą obu Stron.

ARTYKUŁ 392

Przegląd środków podjętych w celu wykonania decyzji organu arbitrażowego

1. Strona, przeciwko której wysunięto zarzut, przed upływem rozsądnego terminu powiadamia Stronę skarżącą oraz Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, o wszelkich środkach, które podjęła w celu wykonania decyzji organu arbitrażowego.

2. W przypadku braku porozumienia Stron co do istnienia środka podjętego w celu wykonania decyzji zgłoszonego na podstawie ust. 1 lub jego zgodności z postanowieniami, o których mowa w art. 381, Strona skarżąca może wystąpić z pisemnym wnioskiem do organu arbitrażowego w pierwotnym składzie o wydanie decyzji w tej sprawie. We wniosku takim określa ona środek, którego dotyczy skarga, oraz wyjaśnia, w jaki sposób środek ten narusza postanowienia, o których mowa w art. 381 niniejszego Układu; dokonuje tego w sposób umożliwiający na wyraźne przedstawienie podstawy prawnej skargi. W ciągu 45 dni od daty złożenia wniosku organ arbitrażowy w pierwotnym składzie przekazuje swą decyzję Stronom oraz Komitetowi Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu.

ARTYKUŁ 393

Tymczasowe środki zaradcze w przypadku niewykonania decyzji

1. Jeżeli przed upływem rozsądnego terminu Strona, przeciwko której wysunięto zarzut, nie powiadomi o podjęciu środków służących wykonaniu decyzji organu arbitrażowego lub jeżeli organ arbitrażowy uzna, że nie podjęto żadnego środka w celu wykonania decyzji lub że środek zgłoszony zgodnie z art. 392 ust. 1 niniejszego Układu jest sprzeczny ze zobowiązaniem nałożonym na tę Stronę na mocy postanowień, o których mowa w art. 381 niniejszego Układu, Strona, przeciwko której wysunięto zarzut, na wniosek Strony skarżącej i po konsultacji z nią, jest zobowiązana do przedstawienia propozycji tymczasowej rekompensaty.

2. Jeżeli Strona skarżąca nie wniesie o przedstawienie propozycji tymczasowej rekompensaty zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu lub jeżeli po złożeniu wniosku nie osiągnięto porozumienia w sprawie rekompensaty w ciągu 30 dni od upływu rozsądnego terminu lub od wydania decyzji organu arbitrażowego na mocy art. 392 niniejszego Układu stwierdzającej, że nie podjęto żadnego środka w celu wykonania decyzji lub iż środek podjęty w celu wykonania decyzji jest sprzeczny z postanowieniami, o których mowa w art. 381 niniejszego Układu, Strona skarżąca jest uprawniona, po wcześniejszym powiadomieniu drugiej Strony i Komitetu Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, do zawieszenia zobowiązań wynikających z postanowień, o których mowa w art. 381 niniejszego Układu, w zakresie odpowiadającym zakresowi zniweczenia lub naruszenia korzyści spowodowanego naruszeniem postanowień. W powiadomieniu określa się zakres zawieszenia zobowiązań. Strona skarżąca może zastosować takie zawieszenie w każdej chwili po upływie 10 dni po dniu otrzymania powiadomienia przez Stronę, przeciwko której wysunięto zarzut, chyba że Strona, przeciwko której wysunięto zarzut, złoży wniosek o arbitraż na podstawie ust. 3 niniejszego artykułu.

3. Jeżeli Strona, przeciwko której wysunięto zarzut, uzna, że zakres zawieszenia nie odpowiada zakresowi zniweczenia lub naruszenia korzyści spowodowanego naruszeniem postanowień, może wystąpić z pisemnym wnioskiem do organu arbitrażowego w pierwotnym składzie o wydanie decyzji w tej sprawie. O złożeniu takiego wniosku powiadamia się Stronę skarżącą oraz Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu przed upływem dziesięciu dni, o których mowa w ust. 2. Organ arbitrażowy w pierwotnym składzie w ciągu 30 dni od daty złożenia wniosku przekazuje Stronom oraz Komitetowi Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu decyzję w sprawie zakresu zawieszenia zobowiązań. Zawieszenie zobowiązań nie może nastąpić przed przekazaniem decyzji przez organ arbitrażowy w pierwotnym składzie i musi być zgodne z decyzją tego organu.

4. Zawieszenie zobowiązań i rekompensata przewidziana w niniejszym artykule mają charakter tymczasowy i nie mogą być stosowane po:

a) wspólnym uzgodnieniu przez Strony rozwiązania zgodnie z art. 398 niniejszego Układu;

- b) wspólnym uzgodnieniu przez Strony, że środek zgłoszony na mocy art. 392 ust. 1 niniejszego Układu powoduje, że Strona, przeciwko której wysunięto zarzut, dostosowała się do postanowień, o których mowa w art. 381 niniejszego Układu; lub
- c) środek uznany za sprzeczny z postanowieniami, o których mowa w art. 381 niniejszego Układu, został wycofany lub zmieniony w sposób zapewniający jego zgodność z tymi postanowieniami, zgodnie z art. 392 ust. 1 niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 394

Środki zaradcze w przypadku pilnych sporów o energię

1. W przypadku sporu dotyczącego rozdziału 11 (Zagadnienia energetyczne związane z handlem) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu, którego rozstrzygnięcie jedna ze Stron uznaje za pilne z uwagi na przerwanie, w całości lub w części, transportu gazu ziemnego, ropy naftowej lub energii elektrycznej, lub groźbę jego wystąpienia, między Stronami, stosuje się postanowienia niniejszego artykułu w sprawie środków zaradczych.

2. W drodze odstępstwa od art. 391, 392 i 393 niniejszego Układu, Strona skarżąca może zawiesić zobowiązania wynikające z tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu w zakresie odpowiadającym zakresowi zniweczenia lub naruszenia korzyści spowodowanego przez Stronę, która nie wykona decyzji organu arbitrażowego w ciągu 15 dni od dnia jej przekazania. Takie zawieszenie staje się skuteczne bezzwłocznie. Zawieszenie może pozostać w mocy do czasu, gdy Strona, przeciwko której wysunięto zarzut, dostosuje się do decyzji organu arbitrażowego.

3. Jeżeli Strona, przeciwko której wysunięto zarzut, kwestionuje istnienie braku wykonania lub zakres zawieszenia z powodu braku wykonania, może wszcząć postępowanie na mocy art. 393 ust. 3 i art. 395 niniejszego Układu, które przebiega w drodze procedury przyspieszonej. Strona skarżąca jest zobowiązana do rezygnacji z zawieszenia lub do jego dostosowania dopiero po wydaniu przez organ arbitrażowy decyzji w tej sprawie i może ona utrzymać zawieszenie na czas trwania postępowania.

ARTYKUŁ 395

Ocena środków podjętych w celu wykonania decyzji po przyjęciu tymczasowych środków zaradczych związanych z niewykonaniem decyzji

1. Strona, przeciwko której wysunięto zarzut, powiadamia Stronę skarżącą i Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określony w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, o środkach, które podjęła w celu wykonania decyzji organu arbitrażowego w związku z, odpowiednio, wprowadzeniem zawieszenia koncesji lub zastosowaniem czasowej rekompensaty. Z wyjątkiem przypadków określonych w ust. 2 niniejszego artykułu, Strona skarżąca kończy zawieszenie koncesji w ciągu 30 dni od otrzymania powiadomienia. W przypadkach, w których zastosowano rekompensatę oraz z wyjątkiem przypadków określonych w ust. 2, Strona, przeciwko której wysunięto zarzut, może zakończyć stosowanie takiej rekompensaty w ciągu 30 dni od powiadomienia, że dostosowała się do decyzji organu arbitrażowego.

2. Jeżeli Strony w ciągu 30 dni od daty takiego powiadomienia nie osiągną porozumienia w kwestii, czy zgłoszony środek powoduje, że Strona, przeciwko której wysunięto zarzut, dostosowała się do postanowień, o których mowa w art. 381 niniejszego Układu, Strona skarżąca występuje do organu arbitrażowego w pierwotnym składzie z pisemnym wnioskiem o wydanie decyzji w tej sprawie. O złożeniu takiego wniosku powiadamia się jednocześnie drugą Stronę oraz Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu. W ciągu 45 dni od daty złożenia wniosku organ arbitrażowy przekazuje swą decyzję Stronom oraz Komitetowi Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu. Jeżeli organ arbitrażowy uzna, że środki podjęte w celu wykonania decyzji są zgodne z postanowieniami, o których mowa w art. 381 niniejszego Układu, zawieszenie zobowiązań lub obowiązek rekompensaty ulega zakończeniu. W stosownych przypadkach Strona skarżąca dostosowuje poziom zawieszenia koncesji do poziomu określonego przez organ arbitrażowy.

PODSEKCJA 3

POSTANOWIENIA WSPÓLNE

ARTYKUŁ 396

Zastępowanie arbitrów

Jeżeli w postępowaniu arbitrażowym w ramach niniejszego rozdziału organ arbitrażowy w pierwotnym składzie lub niektórzy jego członkowie nie mogą uczestniczyć, wycofają się, lub muszą zostać zastąpieni, ponieważ nie spełniają wymogów kodeksu postępowania określonego w załączniku XXXIV do niniejszego Układu, zastosowanie ma procedura określona w art. 385 niniejszego Układu. Termin powiadomienia o decyzji organu arbitrażowego zostaje przedłużony o czas niezbędny, aby powołać nowego arbitra, lecz nie więcej niż o 20 dni.

ARTYKUŁ 397

Zawieszenie i zakończenie postępowania arbitrażowego i procedury zapewniania zgodności

Na pisemny wniosek Stron organ arbitrażowy może w dowolnej chwili zawiesić prace na uzgodniony przez Strony okres, nieprzekraczający 12 kolejnych miesięcy. Organ arbitrażowy wznawia prace przed końcem tego okresu na pisemny wniosek Stron lub na koniec tego okresu na pisemny wniosek jednej ze Stron. Strona składająca wniosek informuje o tym odpowiednio przewodniczącego Komitetu Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, oraz drugą Stronę. Jeśli żadna Strona nie zawnioskuje o wznowienie prac organu arbitrażowego po upływie uzgodnionego okresu zawieszenia, procedura zostaje zakończona. Zawieszenie i zakończenie prac organu arbitrażowego pozostają bez uszczerbku dla praw każdej ze Stron w innym postępowaniu zgodnie z art. 405 niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 398

Wspólnie uzgodnione rozwiązanie

Strony mogą w dowolnym momencie wspólnie uzgodnić rozwiązanie sporu podlegającego niniejszemu rozdziałowi. Strony wspólnie zgłaszają Komitetowi Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, oraz przewodniczącemu organu arbitrażowego, w stosownych przypadkach, wszystkie takie rozwiązania. Jeżeli rozwiązanie wymaga zatwierdzenia zgodnie z odpowiednimi procedurami krajowymi Stron, powiadomienie odwołuje się do tego wymogu, a postępowanie mające na celu rozstrzygnięcie sporu zostaje zawieszona. Jeśli zatwierdzenie takie nie jest konieczne lub z chwilą powiadomienia o zakończeniu odpowiedniego postępowania krajowego, postępowanie mające na celu rozstrzygnięcie sporu zostaje zakończone.

ARTYKUŁ 399

Regulamin wewnętrzny

1. Postępowania mające na celu rozstrzygnięcie sporu, o których mowa w niniejszym rozdziale, regulowane są przez regulamin wewnętrzny określony w załączniku XXXIII do niniejszego Układu oraz kodeks postępowania określony w załączniku XXXIV do niniejszego Układu.
2. Wszelkie rozprawy prowadzone przez organ arbitrażowy mają charakter otwarty, o ile regulamin wewnętrzny nie przewiduje inaczej.

ARTYKUŁ 400

Informacje i doradztwo techniczne

Na wniosek jednej ze Stron lub z własnej inicjatywy organ arbitrażowy może z dowolnego źródła, w tym również od Stron zaangażowanych w spór, pozyskiwać informacje, jakie uzna za stosowne dla prowadzonego postępowania. Organ arbitrażowy ma także prawo, jeśli uzna to za stosowne, zwrócić się o opinię ekspertów. Przed dokonaniem wyboru ekspertów organ arbitrażowy przeprowadza konsultacje ze Stronami. Osoby fizyczne lub prawne mające swoją siedzibę na terytorium Stron mogą przedkładać organowi arbitrażowemu raporty *amicus curiae* zgodnie z jego regulaminem wewnętrznym. Wszelkie informacje uzyskane zgodnie z niniejszym artykułem ujawnia się obu Stronom, dając im możliwość zgłoszenia swoich uwag.

ARTYKUŁ 401

Reguły interpretacji

Organ arbitrażowy interpretuje postanowienia, o których mowa w art. 381 niniejszego Układu, zgodnie ze zwyczajowymi zasadami interpretacji prawa międzynarodowego publicznego, w tym zasadami określonymi w Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów z 1969 r. Organ arbitrażowy uwzględnia również właściwą interpretację zawartą w sprawozdaniach organów arbitrażowych oraz organu odwoławczego przyjętych przez Organ Rozstrzygania Sporów WTO. Decyzje organu arbitrażowego nie mogą rozszerzać ani ograniczać praw i obowiązków Stron przewidzianych w niniejszym Układzie.

ARTYKUŁ 402

Decyzje organu arbitrażowego

1. Organ arbitrażowy dokłada wszelkich starań, aby jego decyzje podejmowane były w drodze konsensusu. Jednak w przypadku gdy decyzja nie może zostać podjęta w drodze konsensusu, sprawa będąca przedmiotem decyzji rozstrzygana jest większością głosów. W żadnym jednak wypadku odrębne opinie arbitrów nie są ujawniane.
2. Decyzje organu arbitrażowego są bezwarunkowo przyjmowane przez Strony. Decyzje te nie tworzą praw ani obowiązków względem osób prawnych i fizycznych. W decyzji podaje się ustalenia faktyczne, zakres stosowania odpowiednich postanowień, o których mowa w art. 381 niniejszego Układu oraz ogólne uzasadnienie ustaleń i wniosków. Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, podaje decyzje organu arbitrażowego do wiadomości publicznej w całości w terminie dziesięciu dni od ich przekazania, chyba że postanowi inaczej ze względu na zapewnienie poufności niejawnych informacji biznesowych.

ARTYKUŁ 403

Skargi do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej

1. Postępowania określone w niniejszym artykule mają zastosowanie do sporów dotyczących interpretacji i stosowania postanowień niniejszego Układu dotyczących stopniowego zbliżenia postanowień zawartych w rozdziale 3 (Bariery techniczne w handlu), rozdziale 4 (Środki sanitarne i fitosanitarne), rozdziale 5 (Ułatwienia celne i handlowe), rozdziale 6 (Prowadzenie przedsiębiorstw, handel usługami i handel elektroniczny), rozdziale 8 (Zamówienia publiczne) i rozdziale 10 (Konkurencja) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu lub które w inny sposób nakładają na Stronę zobowiązanie określone przez odniesienie do przepisu prawa Unii.

2. W przypadkach, w których spór porusza kwestię interpretacji przepisów prawa Unii, o których mowa w ust. 1, organ arbitrażowy nie podejmuje decyzji, lecz zwraca się o wydanie orzeczenia przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej. W takich przypadkach terminy mające zastosowanie do decyzji organu arbitrażowego zostają zawieszane do czasu wydania orzeczenia przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest wiążące dla organu arbitrażowego.

SEKCJA 4

POSTANOWIENIA OGÓLNE

ARTYKUŁ 404

Listy arbitrów

1. Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, nie później niż sześć miesięcy po wejściu w życie niniejszego Układu sporządza listę co najmniej 15 osób, które są wyrażają chęć i są zdolne pełnić funkcję arbitra. Lista składa się z trzech części: po jednej części dla każdej Strony oraz jednej części dla osób niebędących obywatelami żadnej Strony, które mogą przewodniczyć organowi arbitrażowemu. Każda część listy obejmuje co najmniej pięć nazwisk. Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu zapewnia, aby na liście znajdowała się zawsze taka liczba nazwisk.

2. Kandydaci do funkcji arbitra muszą posiadać specjalistyczną wiedzę i doświadczenie w dziedzinie prawa i handlu międzynarodowego. Muszą to być osoby niezależne, działające w imieniu własnym, nieprzyjmujące instrukcji od żadnego rządu czy organizacji, oraz niepowiązane z rządem żadnej ze Stron, a ich postępowanie musi być zgodne z kodeksem postępowania, znajdującym się w załączniku XXXIV do niniejszego Układu.

3. Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu może sporządzić dodatkową listę 12 osób posiadających wiedzę i doświadczenie w sektorach objętych niniejszym Układem. Z zastrzeżeniem zgody Stron, te dodatkowe listy wykorzystywane są do powoływania składu organu arbitrażowego zgodnie z procedurą określoną w art. 385 niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 405

Odniesienie do zobowiązań w ramach WTO

1. Odwołanie do postanowień niniejszego rozdziału dotyczących rozstrzygania sporów pozostaje bez uszczerbku dla wszelkich działań w ramach WTO, w tym również postępowania mającego na celu rozstrzygnięcie sporu.

2. Jednakże w odniesieniu do konkretnego środka, Strona nie może dochodzić na obu forach roszczeń z tytułu naruszenia zobowiązania, które jest identyczne na mocy niniejszego Układu i na mocy porozumienia WTO. W takim przypadku, po wszczęciu postępowania mającego na celu rozstrzygnięcia sporu, Strony nie dochodzą na drugim forum roszczeń z tytułu naruszenia zobowiązania, które jest co do istoty równoważne postanowieniu w ramach drugiej umowy, chyba że pierwsze wybrane forum z powodów proceduralnych lub jurysdykcyjnych nie umożliwi dokonania ustaleń dotyczących roszczeń związanych z naruszeniem tego zobowiązania.

3. Do celów ust. 2 niniejszego artykułu:

- a) postępowanie mające na celu rozstrzygnięcie sporu na mocy porozumienia WTO uznaje się za rozpoczęte z chwilą wniesienia przez jedną ze Stron wniosku o ustanowienie organu arbitrażowego na mocy art. 6 Uzgodnienia w sprawie zasad i procedur regulujących rozstrzyganie sporów w ramach porozumienia WTO; oraz
- b) postępowanie mające na celu rozstrzygnięcie sporu na mocy niniejszego rozdziału uznaje się za rozpoczęte z chwilą wniesienia przez jedną ze Stron wniosku o powołanie organu arbitrażowego na mocy art. 384 niniejszego Układu.

4. Żadne z postanowień niniejszego Układu nie wyklucza możliwości wprowadzenia zawieszenia zobowiązań przez jedną ze Stron, jeżeli zezwala na to Organ Rozstrzygania Sporów WTO. Nie można w oparciu o porozumienie WTO uniemożliwić jednej ze Stron zawieszenia zobowiązań na mocy niniejszego rozdziału.

ARTYKUŁ 406

Terminy

1. Wszystkie terminy określone w niniejszym rozdziale, w tym terminy dotyczące przekazywania decyzji przez organy arbitrażowe, liczy się w dniach kalendarzowych od dnia następującego po dokonaniu czynności lub wystąpieniu zdarzenia, do którego się odnoszą, o ile nie postanowiono inaczej.
2. Terminy, o których mowa w niniejszym rozdziale, mogą zostać zmienione za wzajemnym porozumieniem Stron sporu. Organ arbitrażowy może, podając przyczyny, w każdym momencie zaproponować Stronom zmianę terminów, o których mowa w niniejszym rozdziale.

ROZDZIAŁ 15

OGÓLNE POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE ZBLIŻENIA PRZEPISÓW W RAMACH TYTUŁU V

ARTYKUŁ 407

Postępy w zbliżeniu przepisów w dziedzinach związanych z handlem

1. W celu ułatwienia oceny zbliżenia przepisów Republiki Mołdawii do unijnych przepisów w dziedzinach związanych z handlem określonych w tytule V (Handel i zagadnienia związane z handlem), o którym to zbliżeniu mowa w art. 451 i 452 niniejszego Układu, Strony systematycznie i co najmniej raz do roku, omawiają postęp w zbliżeniu przepisów w świetle uzgodnionych ram czasowych określonych w rozdziałach 3, 4, 5, 6, 8 i 10 tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu w ramach Komitetu Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, lub jednego z jego podkomitetów ustanowionych niniejszym Układem.

2. Na wniosek Unii oraz na potrzeby takich dyskusji Republika Mołdawii przedkłada Komitetowi Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu lub, w stosownych przypadkach, jednemu z jego podkomitetów, pisemne informacje na temat postępu w zbliżaniu przepisów oraz skutecznego wdrażania i egzekwowania dostosowanych przepisów krajowych dotyczących odpowiednich rozdziałów tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu.

3. Republika Mołdawii informuje Unię o zakończeniu w poszczególnych rozdziałach zbliżenia przepisów, o którym mowa w ust. 1.

ARTYKUŁ 408

Uchylenie niezgodnych przepisów krajowych

W ramach zbliżenia przepisów Republika Mołdawii dokonuje uchylenia przepisów swojego prawa krajowego oraz zaniechania praktyk krajowych niezgodnych z prawem Unii lub z jej przepisami krajowymi dostosowanymi do prawa Unii w dziedzinach związanych z handlem objętych tytułem V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 409

Ocena zbliżenia przepisów w dziedzinach związanych z handlem

1. Unia rozpoczyna ocenę zbliżenia przepisów, o których mowa w tytule V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu, po otrzymaniu od Republiki Mołdawii informacji zgodnie z art. 407 ust. 3 niniejszego Układu, o ile postanowienia rozdziałów 4 i 8 tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu nie stanowią inaczej.
2. Unia ocenia, czy prawodawstwo Republiki Mołdawii zostało zbliżone do prawa Unii oraz czy jest skutecznie wdrażane i egzekwowane. Republika Mołdawii przekazuje Unii we wspólnie uzgodnionym języku wszelkie niezbędne informacje w celu umożliwienia takiej oceny.
3. W ocenie przeprowadzanej przez Unię na mocy ust. 2 bierze się pod uwagę istnienie i funkcjonowanie w Republice Mołdawii odpowiedniej infrastruktury, organów i procedur niezbędnych do skutecznego wdrażania i egzekwowania przepisów Republiki Mołdawii.

4. W ocenie przeprowadzanej przez Unię na mocy ust. 2 bierze się pod uwagę istnienie przepisów krajowych i praktyk, które są niezgodne z prawem Unii lub prawem krajowym dostosowanym do prawa Unii w dziedzinach związanych z handlem objętych tytułem V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu.

5. W terminie 12 miesięcy od daty rozpoczęcia oceny, o której mowa w ust. 1, Unia informuje Republikę Mołdawii o wynikach oceny, o ile nie postanowiono inaczej. Strony omawiają ocenę na forum Komitetu Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, lub odpowiednich podkomitetów, zgodnie z art. 452 niniejszego Układu, o ile nie postanowiono inaczej.

ARTYKUŁ 410

Zmiany prawodawstwa w trakcie procesu zbliżenia przepisów

1. Republika Mołdawii zapewnia skuteczne wdrożenie zbliżonych przepisów prawa krajowego i podejmuje wszelkie działania niezbędne dla odzwierciedlenia w prawie krajowym zmian w prawie Unii w dziedzinach związanych z handlem objętych tytułem V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu.
2. Republika Mołdawii powstrzymuje się od wszelkich działań, które mogłyby utrudniać realizację celu, jakim jest zbliżenie przepisów w ramach tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu lub jego wyniku.
3. Unia informuje Republikę Mołdawii o wszelkich ostatecznych wnioskach ustawodawczych Komisji Europejskiej w sprawie przyjęcia lub zmian prawa Unii odnoszących się do spoczywającego na Republice Mołdawii zobowiązania do zbliżenia przepisów w ramach tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu.

4. Republika Mołdawii informuje Unię o krajowych wnioskach ustawodawczych i innych środkach, w tym krajowych praktykach, które mogą wpłynąć na wypełnienie jej zobowiązań w ramach tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu.

5. Na wniosek, Strony omawiają wpływ wniosków ustawodawczych lub działań, o których mowa w ust. 3 i 4 niniejszego artykułu, na prawodawstwo Republiki Mołdawii lub na zgodność ze zobowiązaniami w ramach tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu.

6. Jeżeli po dokonaniu oceny na mocy art. 409 niniejszego Układu Republika Mołdawii wprowadza zmiany do swojego prawa krajowego w celu uwzględnienia zmian w rozdziałach 3, 4, 5, 6, 8 i 10 tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu, Unia przeprowadza nową ocenę zgodnie z art. 409 niniejszego Układu. Jeżeli Republika Mołdawii podejmie jakiegokolwiek inne działania, które mogłyby mieć wpływ na wdrożenie i egzekwowanie dostosowanego prawa krajowego, Unia może przeprowadzić nową ocenę zgodnie z art. 409 niniejszego Układu.

7. Jeśli wymagają tego okoliczności, szczególne korzyści przyznane przez Unię w wyniku pozytywnej oceny zbliżenia przepisów Republiki Mołdawii do prawa Unii i ich skutecznego wdrożenia i egzekwowania, mogą zostać tymczasowo zawieszane zgodnie z ust. 8, jeżeli Republika Mołdawii nie zbliży swoich przepisów krajowych w celu uwzględnienia zmian w tytule V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu, jeżeli z oceny, o której mowa w ust. 6, wynika, że przepisy Republiki Mołdawii przestały być dostosowane do prawa Unii, lub jeżeli Rada Stowarzyszenia ustanowiona na mocy art. 434 niniejszego Układu nie podejmie decyzji w sprawie aktualizacji tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu w świetle zmian w prawie Unii.

8. Jeżeli Unia zamierza wdrożyć takie zawieszenie, bezzwłocznie powiadamia o tym Republikę Mołdawii. Republika Mołdawii może przekazać sprawę Komitetowi Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, w terminie jednego miesiąca od powiadomienia, wraz z uzasadnieniem na piśmie. Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu omawia sprawę w ciągu trzech miesięcy od daty przekazania sprawy. Jeżeli sprawa nie zostaje przekazana Komitetowi Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu lub jeżeli Komitet ten nie znajdzie rozwiązania w terminie trzech miesięcy od wniesienia sprawy, Unia może zastosować takie zawieszenie korzyści. Zawieszenie zostaje bezzwłocznie cofnięte, jeżeli Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu znajdzie rozwiązanie powyższej kwestii.

ARTYKUŁ 411

Wymiana informacji

Wymiana informacji na temat zbliżenia przepisów w ramach tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) odbywa się za pośrednictwem punktów kontaktowych ustanowionych w art. 358 ust. 1 niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 412

Postanowienia ogólne

1. Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, przyjmuje procedury w celu ułatwienia oceny zbliżenia przepisów i zapewnienia skutecznej wymiany informacji dotyczących zbliżenia przepisów, w tym formy, treści i języka przesyłanych informacji.

2. Wszelkie odniesienia do konkretnego aktu Unii w tytule V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu obejmują poprawki, uzupełnienia i przepisy zastępcze opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* przed dniem 29 listopada 2013 r.
3. Postanowienia zawarte w rozdziałach 3, 4, 5, 6, 8 i 10 tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu są nadrzędne w stosunku do postanowień niniejszego rozdziału w zakresie, w jakim są one sprzeczne.
4. Skarg dotyczących naruszenia postanowień niniejszego rozdziału nie rozpatruje się na podstawie rozdziału 14 (Rozstrzyganie sporów) w tytule V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu.

TYTUŁ VI

POMOC FINANSOWA ORAZ POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE ZWALCZANIA NADUŻYĆ FINANSOWYCH I KONTROLI

ROZDZIAŁ 1

POMOC FINANSOWA

ARTYKUŁ 413

Republika Mołdawii korzysta z pomocy finansowej poprzez odpowiednie mechanizmy i instrumenty finansowania UE. Republika Mołdawii może również korzystać z pożyczek Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EIB), Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju (EBOR) oraz innych międzynarodowych instytucji finansowych. Pomoc finansowa przyczyni się do realizacji celów niniejszego Układu i będzie świadczona zgodnie z postanowieniami niniejszego rozdziału.

ARTYKUŁ 414

Podstawowe zasady pomocy finansowej są określone w odpowiednich rozporządzeniach dotyczących instrumentów finansowych UE.

ARTYKUŁ 415

Uzgodnione przez Strony priorytetowe obszary pomocy finansowej UE określa się w rocznych programach działań opartych o ramy wieloletnie, odzwierciedlające uzgodnione priorytety polityki. Wysokość pomocy określona w tych programach uwzględnia zapotrzebowanie Republiki Mołdawii, zdolności sektorowe oraz postępy reform, w szczególności w obszarach objętych niniejszym Układem.

ARTYKUŁ 416

W celu optymalnego wykorzystania dostępnych środków Strony dążą do wdrażania pomocy UE w ścisłej współpracy i koordynacji z innymi darczyńcami – państwami i organizacjami oraz międzynarodowymi instytucjami finansowymi, oraz zgodnie z międzynarodowymi zasadami dotyczącymi skuteczności pomocy.

ARTYKUŁ 417

Najważniejsze prawne, administracyjne i techniczne podstawy pomocy finansowej określa się w ramach odpowiednich umów między Stronami.

ARTYKUŁ 418

Rada Stowarzyszenia jest informowana o postępach we wdrażaniu pomocy finansowej oraz jej wpływie na realizację celów niniejszego Układu. W tym celu właściwe organy Stron dostarczają sobie wzajemnie i regularnie odpowiednich informacji w zakresie monitorowania i oceny.

ARTYKUŁ 419

Strony wdrażają pomoc zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami i współpracują w zakresie ochrony interesów finansowych UE i Republiki Mołdawii zgodnie z rozdziałem 2 (Postanowienia dotyczące zwalczania nadużyć finansowych i kontroli) w niniejszym tytule.

ROZDZIAŁ 2

POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE ZWALCZANIA NADUŻYĆ FINANSOWYCH I KONTROLI

ARTYKUŁ 420

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału mają zastosowanie definicje zawarte w protokole IV do niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 421

Zakres

Niniejszy rozdział ma zastosowanie do wszelkich dalszych umów lub instrumentów finansowania, jakie zostaną zawarte między Stronami, oraz wszelkich instrumentów finansowych UE, z jakimi Republika Mołdawii będzie stowarzyszona, bez uszczerbku dla wszelkich dodatkowych klauzul dotyczących audytu, kontroli na miejscu, inspekcji, kontroli i środków zwalczania nadużyć finansowych, prowadzonych między innymi przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) i Europejski Trybunał Obrachunkowy.

ARTYKUŁ 422

Środki mające na celu zapobieganie nadużyciom finansowym, korupcji i innym nielegalnym działaniom oraz ich zwalczanie

Strony podejmują skuteczne środki w celu zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji i innym nielegalnym działaniom oraz ich zwalczania, między innymi poprzez wzajemną pomoc administracyjną i prawną w dziedzinach objętych niniejszym Układem.

ARTYKUŁ 423

Wymiana informacji i dalsza współpraca na szczeblu operacyjnym

1. Na potrzeby właściwego wykonania niniejszego rozdziału, właściwe organy UE i Republiki Mołdawii regularnie wymieniają informacje oraz, na wniosek jednej ze Stron, prowadzą konsultacje.
2. OLAF może uzgodnić ze swoim odpowiednikiem w Republice Mołdawii dalszą współpracę w obszarze zwalczania nadużyć finansowych, w tym dokonać ustaleń operacyjnych z władzami Republiki Mołdawii.
3. W odniesieniu do przekazywania i przetwarzania danych osobowych zastosowanie ma art. 13 tytułu III (Sprawiedliwość, wolność i bezpieczeństwo) niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 424

Zapobieganie nieprawidłowościom, nadużyciom finansowym i korupcji

1. Władze Republiki Mołdawii regularnie sprawdzają, czy operacje finansowane ze środków finansowych UE są realizowane należycie. Podejmują one wszelkie odpowiednie środki w celu zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz w celu ich naprawiania.
2. Władze Republiki Mołdawii podejmują wszelkie stosowne środki w celu zapobiegania wszelkim praktykom korupcji czynnej lub biernej oraz w celu ich naprawiania, a także w celu wykluczenia konfliktu interesów na każdym etapie procedury związanej z wykorzystaniem środków finansowych UE.
3. Władze Republiki Mołdawii informują Komisję Europejską o wszelkich podjętych środkach prewencyjnych.

4. Komisja Europejska jest uprawniona do uzyskania dowodów zgodnie z art. 56 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich.

5. Komisja Europejska jest również uprawniona do uzyskiwania dowodów na to, że postępowania o udzielenie zamówienia i dotacji są zgodne z zasadami przejrzystości, równego traktowania oraz niedyskryminacji, zapobiegają wszelkim konfliktom interesów, oferują gwarancje odpowiadające przyjętym normom międzynarodowym oraz zapewniają zgodność z przepisami dotyczącymi należytego zarządzania finansami.

6. W tym celu właściwe organy Republiki Mołdawii udostępniają Komisji Europejskiej wszelkie informacje związane z wykorzystaniem środków finansowych UE i informują ją bez zbędnej zwłoki o wszelkich zasadniczych zmianach w swoich procedurach lub systemach.

ARTYKUŁ 425

Dochodzenie i ściganie

W następstwie kontroli krajowej lub kontroli UE, władze Republiki Mołdawii zapewniają dochodzenie i ściganie domniemanych i stwierdzonych przypadków nadużyć finansowych, korupcji lub wszelkich innych nieprawidłowości, w tym konfliktów interesów. W stosownych przypadkach OLAF może wspierać właściwe organy Republiki Mołdawii w realizacji tych zadań.

ARTYKUŁ 426

Informowanie o przypadkach nadużyć finansowych, korupcji i nieprawidłowości

1. Władze Republiki Mołdawii bez zbędnej zwłoki przekazują Komisji Europejskiej wszelkie informacje, które są w ich posiadaniu, i które dotyczą domniemania lub stwierdzenia nadużyć finansowych, korupcji lub wszelkich innych nieprawidłowości, w tym konfliktu interesów, występujących w związku z wykorzystaniem środków finansowych UE. W przypadku podejrzenia nadużycia finansowego lub korupcji informowany jest również OLAF.

2. Władze Republiki Mołdawii zgłaszają również wszystkie środki podjęte w związku z faktami, o których zawiadamiają na podstawie niniejszego artykułu. Jeżeli nie wystąpiły domniemane lub stwierdzone przypadki nadużyć finansowych, korupcji lub jakichkolwiek innych nieprawidłowości, które podlegałyby zgłoszeniu, władze Republiki Mołdawii informują Komisję Europejską po zakończeniu każdego roku kalendarzowego.

ARTYKUŁ 427

Kontrole

1. Komisja Europejska i Europejski Trybunał Obrachunkowy są uprawnieni do sprawdzenia, czy wszystkie wydatki związane z wykorzystaniem środków finansowych UE zostały poniesione prawidłowo, w sposób zgodny z prawem, oraz z zachowaniem przepisów o należytych zarządzaniu finansami.

2. Kontrole przeprowadza się na podstawie podjętych zobowiązań i dokonanych płatności. Opierają się one na rejestrach oraz, w razie potrzeby, obejmują kontrole w lokalu każdego podmiotu, który zarządza wykorzystaniem środków finansowych UE lub bierze w nim udział. Kontrole mogą być przeprowadzane przed zamknięciem rozliczeń za dany rok budżetowy oraz za okres pięciu lat od dnia wypłaty salda.

3. Inspektorzy Komisji Europejskiej lub inne osoby, które zostały upoważnione przez Komisję Europejską lub Europejski Trybunał Obrachunkowy, mogą przeprowadzać kontrole dokumentacji lub kontrole na miejscu oraz kontrole w lokalu każdego podmiotu, który zarządza wykorzystaniem środków finansowych UE lub bierze w nim udział, jak również każdego z ich podwykonawców na terytorium Republiki Mołdawii.

4. Pracownicy Komisji Europejskiej lub inne osoby upoważnione przez Komisję Europejską lub Europejski Trybunał Obrachunkowy muszą mieć odpowiedni dostęp do miejsc, prac i dokumentów oraz do wszelkich informacji wymaganych w celu przeprowadzenia takich kontroli, łącznie z informacjami w formie elektronicznej. Informacja o prawie dostępu powinna być przekazana wszystkim instytucjom państwowym w Republice Mołdawii i powinna być wyraźnie zawarta w umowach zawieranych celem wdrożenia instrumentów, o których mowa w niniejszym Układzie.

5. Inspekcje i kontrole, o których mowa w niniejszym artykule, mają zastosowanie do wszystkich wykonawców i podwykonawców, którzy bezpośrednio lub pośrednio otrzymali środki finansowe UE. Realizując swoje zadania, Europejski Trybunał Obrachunkowy oraz organy kontrolne w Republice Mołdawii współpracują w duchu zaufania, z zachowaniem swojej niezależności.

ARTYKUŁ 428

Kontrole na miejscu

1. W ramach niniejszego Układu OLAF uprawniony jest do przeprowadzania kontroli i inspekcji na miejscu w celu ochrony interesów finansowych UE przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami, zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami.
2. Kontrole i inspekcje na miejscu są przygotowywane i przeprowadzane przez OLAF w ścisłej współpracy z właściwymi organami Republiki Mołdawii.

3. Władze Republiki Mołdawii są odpowiednio wcześniej powiadamiane o przedmiocie, celu i podstawie prawnej kontroli i inspekcji, tak aby mogły zapewnić wszelką wymaganą pomoc. W tym celu urzędnicy zatrudnieni we właściwych organach Republiki Mołdawii mogą brać udział w kontrolach i inspekcjach na miejscu.
4. Jeśli zainteresowane organy Republiki Mołdawii wyrażą takie zapotrzebowanie, kontrole i inspekcje na miejscu mogą być przeprowadzone wspólnie przez te organy i OLAF.
5. Jeżeli podmiot gospodarczy przeciwstawia się kontroli lub inspekcji na miejscu, władze Republiki Mołdawii udzielają OLAF potrzebnego wsparcia, aby umożliwić mu wykonanie jego zadań polegającego na przeprowadzeniu kontroli lub inspekcji na miejscu.

ARTYKUŁ 429

Środki i sankcje administracyjne

Komisja Europejska może nakładać środki i sankcje administracyjne zgodnie z rozporządzeniami (WE, Euratom) nr 1605/2002 oraz (WE, Euratom) nr 2342/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r. oraz z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich.

ARTYKUŁ 430

Odzyskanie środków

1. Władze Republiki Mołdawii podejmują wszelkie stosowne kroki w celu odzyskania nienależnie wypłaconych środków finansowych UE.

2. W przypadku gdy wykorzystanie środków finansowych UE powierzono władzom Republiki Mołdawii, Komisja Europejska jest uprawniona do odzyskania nienależnie wypłaconych środków finansowych UE, zwłaszcza w drodze korekt finansowych. Komisja Europejska uwzględni środki podjęte przez władze Republiki Mołdawii w celu zapobieżenia utracie odnośnych środków finansowych UE.

3. Przed podjęciem jakiegokolwiek decyzji w sprawie odzyskania środków Komisja Europejska konsultuje się w tej sprawie z Republiką Mołdawii. Spory dotyczące odzyskania środków będą omawiane w Radzie Stowarzyszenia.

4. W przypadku gdy Komisja Europejska wykorzystuje środki finansowe UE pośrednio lub bezpośrednio poprzez powierzanie zadań związanych z wykonaniem budżetu osobom trzecim, decyzje podejmowane przez Komisję Europejską w ramach niniejszego tytułu, na mocy których na osoby inne niż państwa nakładane są zobowiązania pieniężne, podlegają wykonaniu na terytorium Republiki Mołdawii zgodnie z następującymi zasadami:

- a) ich wykonanie odbywa się zgodnie z obowiązującymi w Republice Mołdawii przepisami z zakresu postępowania cywilnego. Klauzula wykonalności decyzji jest nadawana bez jakiegokolwiek kontroli wychodzącej poza weryfikację autentyczności decyzji przez wyznaczony w tym celu przez rząd Republiki Mołdawii organ krajowy, o którym zostanie powiadomiona Komisja Europejska i Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej;
- b) po dopełnieniu formalności, o których mowa w lit. a), na wniosek zainteresowanej Strony może ona przystąpić do wykonywania zgodnie z ustawodawstwem Republiki Mołdawii, wnosząc o rozpatrzenie sprawy bezpośrednio do właściwego organu;

c) postępowanie egzekucyjne może zostać zawieszona tylko na podstawie orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Jednakże do rozpatrywania skarg na prawidłowość czynności egzekucyjnych właściwe są sądy Republiki Mołdawii.

5. Tytuł egzekucyjny wydawany jest przez wyznaczone w tym celu przez rząd Republiki Mołdawii organy, bez potrzeby przeprowadzania przez nie jakiegokolwiek kontroli wychodzącej poza weryfikację autentyczności aktu. Wykonanie tytułu egzekucyjnego odbywa się zgodnie z przepisami obowiązującymi w Republice Mołdawii. Zgodność z prawem decyzji o egzekucji podlega kontroli ze strony Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

6. Na tych samych zasadach wykonywane są orzeczenia wydane przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej na podstawie klauzuli arbitrażowej zawartej w danej umowie objętej zakresem niniejszego rozdziału.

ARTYKUŁ 431

Poufność

Informacje w jakiegokolwiek formie, które pozyskano lub nabyto na podstawie niniejszego rozdziału objęte są tajemnicą zawodową i chronione w taki sam sposób, w jaki podobne informacje chronione są prawem Republiki Mołdawii oraz odpowiednimi przepisami mającymi zastosowanie w odniesieniu do instytucji UE. Takich informacji nie wolno przekazywać osobom innym niż osoby w instytucjach UE, państwach członkowskich lub w Republice Mołdawii, których funkcje wymagają posiadania takich informacji, nie wolno ich również wykorzystywać do celów innych niż zapewnienie skutecznej ochrony interesów finansowych Stron.

ARTYKUŁ 432

Zbliżenie przepisów

Republika Mołdawii dokonuje zbliżenia swoich przepisów do aktów UE i instrumentów międzynarodowych, o których mowa w załączniku XXXV do niniejszego Układu, zgodnie z postanowieniami zawartymi w tym załączniku.

TYTUŁ VII

POSTANOWIENIA INSTYTUCJONALNE, OGÓLNE I KOŃCOWE

ROZDZIAŁ 1

RAMY INSTYTUCJONALNE

ARTYKUŁ 433

Dialog polityczny i merytoryczny, w tym na temat kwestii dotyczących współpracy sektorowej między Stronami, może być prowadzony na wszelkich szczeblach. Okresowy dialog merytoryczny na wysokim szczeblu prowadzony jest w ramach Rady Stowarzyszenia ustanowionej na mocy art. 434 niniejszego Układu oraz w ramach regularnych, odbywających się za wzajemnym porozumieniem spotkań przedstawicieli Stron szczebla ministerialnego.

ARTYKUŁ 434

1. Niniejszym ustanawia się Radę Stowarzyszenia. Rada Stowarzyszenia nadzoruje i monitoruje stosowanie i wykonanie niniejszego Układu oraz prowadzi okresowe przeglądy funkcjonowania niniejszego Układu w świetle jego celów.
2. Posiedzenia Rady Stowarzyszenia odbywają się na szczeblu ministerialnym w regularnych odstępach czasu, co najmniej raz do roku, a także w przypadkach, gdy wymagają tego okoliczności. Rada Stowarzyszenia może odbywać spotkania w różnych składach za wzajemnym porozumieniem.
3. Poza nadzorowaniem i monitorowaniem stosowania i wykonania niniejszego Układu Rada Stowarzyszenia analizuje wszystkie najważniejsze kwestie wynikające z niniejszego Układu oraz wszelkie inne dwustronne i międzynarodowe kwestie będące przedmiotem wspólnego zainteresowania.

ARTYKUŁ 435

1. Rada Stowarzyszenia składa się z jednej strony z członków Rady Unii Europejskiej i członków Komisji Europejskiej, a z drugiej strony – z członków rządu Republiki Mołdawii.
2. Rada Stowarzyszenia przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.
3. Radzie Stowarzyszenia przewodniczy naprzemiennie przedstawiciel Unii i przedstawiciel Republiki Mołdawii.
4. W stosownych przypadkach oraz za wzajemnym porozumieniem w pracach Rady Stowarzyszenia mogą uczestniczyć przedstawiciele innych podmiotów w charakterze obserwatorów.

ARTYKUŁ 436

1. Dla osiągnięcia celów niniejszego Układu Rada Stowarzyszenia jest uprawniona do podejmowania decyzji w ramach zakresu stosowania niniejszego Układu. Decyzje te są wiążące dla Stron, które w celu ich wdrożenia podejmują odpowiednie środki, w tym w razie konieczności działania w ramach organów powołanych na mocy niniejszego Układu. Rada Stowarzyszenia może również wydawać zalecenia. Decyzje i zalecenia Rady Stowarzyszenia przyjmuje się za porozumieniem Stron po wypełnieniu odpowiednich procedur wewnętrznych.
2. Zgodnie z wyznaczonym w niniejszym Układzie celem stopniowego zbliżenia przepisów Republiki Mołdawii do przepisów Unii Rada Stowarzyszenia będzie stanowić platformę wymiany informacji na temat będących w przygotowaniu i obowiązujących przepisów UE i Republiki Mołdawii oraz na temat środków wdrażania, egzekwowania i zgodności.
3. Zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu Rada Stowarzyszenia jest uprawniona do aktualizacji i zmiany załączników do niniejszego Układu bez uszczerbku dla jakichkolwiek postanowień szczegółowych tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 437

1. Niniejszym powołuje się Komitet Stowarzyszenia. Komitet Stowarzyszenia wspomaga Radę Stowarzyszenia w wykonywaniu jej obowiązków.
2. Komitet Stowarzyszenia składa się z przedstawicieli Stron, co do zasady na szczeblu wyższych urzędników państwowych.
3. Komitetowi Stowarzyszenia przewodniczy naprzemiennie przedstawiciel Unii i przedstawiciel Republiki Mołdawii.

ARTYKUŁ 438

1. W swoim regulaminie Rada Stowarzyszenia określa obowiązki i zasady funkcjonowania Komitetu Stowarzyszenia, do którego zadań należy przygotowanie posiedzeń Rady Stowarzyszenia. Posiedzenia Komitetu Stowarzyszenia odbywają się co najmniej raz w roku.
2. Rada Stowarzyszenia może przekazać Komitetowi Stowarzyszenia jakiegokolwiek swoje uprawnienia, w tym uprawnienia do podejmowania wiążących decyzji.
3. Komitet Stowarzyszenia jest uprawniony do przyjmowania decyzji w przypadkach, przewidzianych w niniejszym Układzie oraz w dziedzinach, w których Rada Stowarzyszenia przekazała mu uprawnienia. Decyzje te są wiążące dla Stron, które podejmują odpowiednie środki w celu ich wdrożenia. Komitet Stowarzyszenia przyjmuje decyzje na zasadzie porozumienia Stron.
4. Komitet Stowarzyszenia odbywa posiedzenia w szczególnym składzie w celu rozstrzygnięcia kwestii dotyczących tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu. Posiedzenia Komitetu Stowarzyszenia w tym składzie odbywają się co najmniej raz w roku.

ARTYKUŁ 439

1. Komitet Stowarzyszenia wspiera i powołuje podkomitety powołane na mocy niniejszego Układu.
2. Rada Stowarzyszenia może podjąć decyzję o utworzeniu w poszczególnych dziedzinach jakichkolwiek innych specjalnych komitetów lub organów, które są niezbędne do wykonania niniejszego Układu oraz określa ich skład, zadania i zasady funkcjonowania. Ponadto takie specjalne komitety i organy mogą poddać dyskusji wszelkie kwestie, jakie uznają za istotne, bez uszczerbku dla postanowień szczegółowych tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu.
3. Komitet Stowarzyszenia może również tworzyć podkomitety, w tym w celu odnotowania postępu w zakresie regularnych dialogów, o których mowa w niniejszym Układzie.
4. Podkomitety są uprawnione do podejmowania decyzji w przypadkach przewidzianych w niniejszym Układzie. Podkomitety przedstawiają zgodnie z wymogami regularne sprawozdania ze swoich działań Komitetowi Stowarzyszenia.

5. Podkomitety powołane na mocy tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu informują z odpowiednim wyprzedzeniem Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, o terminach i porządku obrad swoich posiedzeń. Przedstawiają one sprawozdania ze swojej działalności na każdym posiedzeniu Komitetu Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, określonym w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu.

6. Istnienie podkomitetów nie stanowi dla żadnej ze Stron przeszkody przed kierowaniem wszelkich kwestii bezpośrednio do Komitetu Stowarzyszenia, w tym do jego składu rozstrzygającego kwestie dotyczące handlu, określonego w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 440

1. Niniejszym powołuje się Komisję Parlamentarną Stowarzyszenia. Komisja Parlamentarna Stowarzyszenia składa się z jednej strony z członków Parlamentu Europejskiego, a z drugiej strony z członków Parlamentu Republiki Mołdawii i stanowi forum spotkań i wymiany poglądów. Komisja zbiera się w odstępach czasowych, które sama określa.
2. Komisja Parlamentarna Stowarzyszenia przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.
3. Komisji Parlamentarnej Stowarzyszenia przewodniczy naprzemiennie przedstawiciel Parlamentu Europejskiego i przedstawiciel Parlamentu Republiki Mołdawii, zgodnie z postanowieniami regulaminu wewnętrznego tej komisji.

ARTYKUŁ 441

1. Komisja Parlamentarna Stowarzyszenia może zażądać od Rady Stowarzyszenia stosownych informacji dotyczących wykonania niniejszego Układu, a Rada Stowarzyszenia dostarcza Komisji Parlamentarnej Stowarzyszenia te informacje.
2. Komisja Parlamentarna Stowarzyszenia jest informowana o decyzjach i zaleceniach Rady Stowarzyszenia.
3. Komisja Parlamentarna Stowarzyszenia może kierować zalecenia do Rady Stowarzyszenia.
4. Komisja Parlamentarna Stowarzyszenia może powołać podkomisje parlamentarne stowarzyszenia.

ARTYKUŁ 442

1. Strony propagują również regularne spotkania przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, których celem jest przekazywanie im informacji na temat wykonania niniejszego Układu oraz pozyskiwanie od nich uwag na ten temat.
2. Niniejszym ustanawia się Platformę Społeczeństwa Obywatelskiego. Stanowi ona forum spotkań i wymiany poglądów, a w jej skład wchodzi, ze strony UE, przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego, w tym członkowie Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, a ze strony Republiki Mołdawii – przedstawiciele jej społeczeństwa obywatelskiego. Platforma zbiera się w określonych przez siebie odstępach czasu.
3. Platforma Społeczeństwa Obywatelskiego przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.
4. Platformie Społeczeństwa Obywatelskiego przewodniczą naprzemiennie przedstawiciel Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz przedstawiciele społeczeństwa cywilnego Republiki Mołdawii, zgodnie z postanowieniami regulaminu wewnętrznego tej platformy.

ARTYKUŁ 443

1. Platforma Społeczeństwa Obywatelskiego jest informowana o decyzjach i zaleceniach Rady Stowarzyszenia.
2. Platforma Społeczeństwa Obywatelskiego może kierować zalecenia do Rady Stowarzyszenia.
3. Komitet Stowarzyszenia i Komisja Parlamentarna Stowarzyszenia dbają o regularne kontakty z przedstawicielami Platformy Społeczeństwa Obywatelskiego w celu pozyskania ich opinii na temat realizacji celów niniejszego Układu.

ROZDZIAŁ 2

POSTANOWIENIA OGÓLNE I KOŃCOWE

ARTYKUŁ 444

Dostęp do sądów i organów administracyjnych

W zakresie niniejszego Układu każda ze Stron zobowiązuje się zapewnić osobom fizycznym i prawnym drugiej Strony dostęp do właściwych sądów i organów administracyjnych na zasadach wolnych od dyskryminacji w porównaniu ze swoimi własnymi obywatelami, aby osoby te mogły tam dochodzić swoich praw osobistych i rzeczowych.

ARTYKUŁ 445

Dostęp do dokumentów urzędowych

Postanowienia niniejszego Układu pozostają bez uszczerbku dla stosowania odpowiednich krajowych przepisów ustawowych i wykonawczych Stron, dotyczących publicznego dostępu do dokumentów urzędowych.

ARTYKUŁ 446

Wyjątki ze względów bezpieczeństwa

Żadne z postanowień niniejszego Układu nie stanowi przeszkody dla podjęcia przez Stronę jakichkolwiek środków, które:

- a) Strona ta uważa za niezbędne w celu zapobieżenia ujawnieniu informacji szkodzących jej podstawowym interesom bezpieczeństwa;

- b) odnoszą się do produkcji broni, amunicji lub materiałów wojskowych lub handlu nimi bądź do badań, rozwoju lub produkcji niezbędnej do celów obronnych, o ile środki te nie osłabiają warunków konkurencji w zakresie produktów nieprzeznaczonych na cele ściśle wojskowe; oraz

- c) Strona ta uznaje za istotne dla zapewnienia własnego bezpieczeństwa w przypadku poważnych niepokoїв wewnętrznych mających wpływ na utrzymanie porządku publicznego, w czasie wojny lub poważnych napięć międzynarodowych grożących wybuchem wojny, lub w celu wywiązania się z zobowiązań, jakie na siebie przyjęła, aby zapewnić utrzymanie pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego.

ARTYKUŁ 447

Niedyskryminacja

1. W obszarach objętych niniejszym Układem oraz bez uszczerbku dla jakichkolwiek szczegółowych postanowień w nim zawartych:
  - a) uregulowania stosowane przez Republikę Mołdawii w stosunku do Unii lub jej państw członkowskich nie mogą prowadzić do powstania jakiejkolwiek dyskryminacji między państwami członkowskimi, ich obywatelami, przedsiębiorstwami lub spółkami; oraz
  - b) uregulowania stosowane przez Unię lub jej państwa członkowskie w stosunku do Republiki Mołdawii nie mogą prowadzić do powstania jakiejkolwiek dyskryminacji między obywatelami Republiki Mołdawii, jej przedsiębiorstwami lub spółkami.
2. Postanowienia ust. 1 pozostają bez uszczerbku dla prawa Stron do stosowania odpowiednich przepisów podatkowych wobec podatników, którzy nie znajdują się w sytuacji identycznej jeżeli chodzi o miejsce zamieszkania lub siedzibę.

ARTYKUŁ 448

Stopniowe zbliżenie przepisów

Republika Mołdawii przeprowadza stopniowe zbliżenie swoich przepisów do prawa UE i instrumentów międzynarodowych zgodnie z załącznikami do niniejszego Układu, w oparciu o zobowiązania określone w niniejszym Układzie oraz zgodnie z postanowieniami zawartymi w tych załącznikach. Niniejsze postanowienie pozostaje bez uszczerbku dla szczegółowych postanowień i zobowiązań w zakresie zbliżenia przepisów w ramach tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 449

Dynamiczne zbliżenie przepisów

Zgodnie z celem zakładającym stopniowe zbliżenie przez Republikę Mołdawii swoich przepisów do prawa UE, w szczególności w odniesieniu do zobowiązań określonych w tytułach III, IV, V i VI niniejszego Układu oraz zgodnie z postanowieniami załączników do niniejszego Układu, Rada Stowarzyszenia okresowo dokonuje przeglądu i aktualizacji tych załączników, w tym aby uwzględnić zmiany prawa UE, zgodnie z niniejszym Układem. Niniejsze postanowienie pozostaje bez uszczerbku dla postanowień szczegółowych w ramach tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 450

Monitorowanie

Monitorowanie oznacza stałą ocenę postępów we wdrażaniu i egzekwowaniu środków objętych niniejszym Układem. Strony będą współpracować w celu ułatwienia procesu monitorowania w ramach organów instytucjonalnych powołanych na mocy niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 451

Ocena zbliżenia przepisów

1. UE ocenia zbliżenie przepisów Republiki Mołdawii do prawa UE, zgodnie z niniejszym Układem. Ocena obejmuje wdrażanie i egzekwowanie. Ocena może być przeprowadzana przez UE indywidualnie, przez UE w porozumieniu z Republiką Mołdawii lub wspólnie przez Strony. Aby ułatwić proces oceny, Republika Mołdawii składa UE sprawozdania z postępów w zbliżeniu przepisów, w stosownych przypadkach przed zakończeniem okresów przejściowych określonych w niniejszym Układzie w odniesieniu do aktów prawnych UE. Proces sprawozdawczości i oceny, w tym sposób przeprowadzania oceny i jej częstotliwość, uwzględnia szczególne procedury określone w niniejszym Układzie lub decyzje organów instytucjonalnych powołanych na mocy niniejszego Układu.
2. Ocena zbliżenia może obejmować kontrole na miejscu z udziałem instytucji, organów i agencji UE, organów pozarządowych, organów nadzorczych, niezależnych ekspertów oraz, w razie konieczności, innych organów i osób.

ARTYKUŁ 452

Wyniki monitorowania, w tym oceny zbliżenia przepisów

1. Wynik działań monitorujących, w tym oceny zbliżenia przepisów zgodnie z art. 451 niniejszego Układu, poddawany jest dyskusji we wszystkich właściwych organach ustanowionych na mocy niniejszego Układu. Organy te mogą, za jednomyślną zgodą, przyjmować wspólne zalecenia, które przedkłada się Radzie Stowarzyszenia.
2. Jeśli Strony zgadzają się, że niezbędne środki objęte tytułem V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu zostały wdrożone i są egzekwowane, Rada Stowarzyszenia, w ramach uprawnień przyznanych jej na mocy art. 436 niniejszego Układu, wyraża zgodę na dalsze otwarcie rynku zgodnie z tytułem V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu.

3. Przedkładane Radzie Stowarzyszenia wspólne zalecenia, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, lub brak wydania takiego zalecenia, nie podlegają rozstrzygnięciu sporów określonymu w tytule V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu. Decyzja podjęta przez właściwy organ ustanowiony na mocy niniejszego Układu, lub brak takiej decyzji, nie podlega rozstrzygnięciu sporów określonymu w tytule V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 453

Wypełnianie zobowiązań

1. Strony podejmują wszelkie ogólne lub szczególne środki wymagane w celu wypełnienia ich zobowiązań w ramach niniejszego Układu. Zapewniają one osiągnięcie celów określonych w niniejszym Układzie.
2. Strony zgodnie postanawiają prowadzić w trybie pilnym i odpowiednimi kanałami, na wniosek jednej ze Stron, konsultacje mające na celu rozpatrzenie wszelkich kwestii związanych z interpretacją, wykonaniem lub stosowaniem w dobrej wierze niniejszego Układu oraz innymi stosownymi aspektami stosunków między Stronami.

3. Strony kierują do Rady Stowarzyszenia wszelkie spory dotyczące interpretacji, wykonania lub stosowania w dobrej wierze niniejszego Układu zgodnie z jego art. 454. Rada Stowarzyszenia może rozstrzygać spory w drodze wiążących decyzji.

ARTYKUŁ 454

Rozstrzyganie sporów

1. W przypadku powstania sporu między Stronami dotyczącego interpretacji, wykonania lub stosowania w dobrej wierze niniejszego Układu jedna ze Stron przekazuje drugiej Stronie oraz Radzie Stowarzyszenia formalny wniosek o rozstrzygnięcie spornej kwestii. W drodze odstępstwa spory dotyczące interpretacji, wykonania lub stosowania w dobrej wierze tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) reguluje wyłącznie rozdział 14 (Rozstrzyganie sporów) tego tytułu.

2. Strony dokładają wszelkich starań, aby rozstrzygnąć spór poprzez prowadzone w dobrej wierze konsultacje w ramach Rady Stowarzyszenia oraz innych właściwych organów, o których mowa w art. 437 i 439 niniejszego Układu, w celu jak najszybszego znalezienia rozwiązań możliwych do przyjęcia przez obie Strony.
3. Strony przekazują Radzie Stowarzyszenia i innym właściwym organom wszelkie informacje niezbędne do dokładnego zbadania sytuacji.
4. Do czasu rozstrzygnięcia sporu jest on przedmiotem dyskusji na każdym posiedzeniu Rady Stowarzyszenia. Spór uznaje się za rozstrzygnięty, gdy Rada Stowarzyszenia podjęła wiążącą decyzję rozstrzygającą zgodnie z art. 453 ust. 3 niniejszego Układu lub jeśli oświadczyła, że spór został zakończony. Konsultacje w sprawie sporu mogą również toczyć się na spotkaniach Rady Stowarzyszenia lub innych właściwych organów, o których mowa w art. 439 niniejszego Układu, zgodnie z uzgodnieniami między Stronami lub na wniosek jednej ze Stron. Konsultacje mogą być również prowadzone w formie pisemnej.
5. Wszystkie informacje ujawnione podczas konsultacji są poufne.

ARTYKUŁ 455

Środki właściwe w przypadku niewypełnienia zobowiązań

1. Strona może podjąć właściwe środki, jeśli sporna kwestia nie zostanie rozwiązana w ciągu trzech miesięcy od dnia przedłożenia formalnego wniosku o rozstrzygnięcie sporu zgodnie z art. 454 niniejszego Układu oraz jeśli Strona skarżąca nadal uznaje, że druga Strona nie wypełniła zobowiązań spoczywającym na niej na mocy niniejszego Układu. Warunek trzymiesięcznego okresu konsultacji nie ma zastosowania do wyjątkowych przypadków określonych w ust. 3 niniejszego artykułu.
2. W wyborze właściwych środków pierwszeństwo przyznaje się środkom, które w najmniejszym stopniu zakłócają funkcjonowanie niniejszego Układu. Z wyjątkiem przypadków, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, takie środki nie mogą obejmować zawieszenia praw lub obowiązków wynikających z niniejszego Układu, określonych w tytule V (Handel i zagadnienia związane z handlem). Środki podjęte na mocy ust. 1 niniejszego artykułu są bezzwłocznie przekazywane Radzie Stowarzyszenia i podlegają konsultacjom zgodnie z art. 453 ust. 2 niniejszego Układu oraz mechanizmowi rozstrzygania sporów zgodnie z art. 453 ust. 3 i art. 454 niniejszego Układu.

3. Wyjątki, o których mowa w ust. 1 i 2, dotyczą:
  - a) wypowiedzenia Układu, nieusankcjonowanego przez zasady ogólne prawa międzynarodowego; lub
  - b) naruszenia przez drugą Stronę któregośkolwiek z istotnych elementów niniejszego Układu, o których mowa w art. 2 w tytule I (Zasady ogólne) niniejszego Układu.

Związek z innymi umowami

ARTYKUŁ 456

1. Niniejszym traci moc Umowa o partnerstwie i współpracy między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdowy, z drugiej strony, podpisana w Luksemburgu w dniu 28 listopada 1994 r., która weszła w życie w dniu 1 lipca 1998 r.

2. Niniejszy Układ zastępuje umowę, o której mowa w ust. 1. Odesłania do tej umowy we wszystkich innych umowach między Stronami traktuje się jako odesłania do niniejszego Układu.

3. Niniejszy Układ zastępuje Umowę między Unią Europejską a Republiką Mołdawii w sprawie ochrony oznaczeń geograficznych produktów rolnych i środków spożywczych, podpisaną w Brukseli w dniu 26 czerwca 2012 r., która weszła w życie w dniu 1 kwietnia 2013 r.

ARTYKUŁ 457

1. Do czasu przyznania równoważnych praw osobom i podmiotom gospodarczym na mocy niniejszego Układu pozostaje on bez wpływu na prawa zapewnione tym osobom i podmiotom na mocy postanowień istniejących umów wiążących jedno lub większą liczbę państw członkowskich, z jednej strony, i Republikę Mołdawii, z drugiej strony.

2. Obowiązujące umowy dotyczące szczegółowych obszarów współpracy, objętych zakresem niniejszego Układu, są uważane za część ogólnych stosunków dwustronnych regulowanych niniejszym Układem oraz za część wspólnych ram instytucjonalnych.

ARTYKUŁ 458

1. Strony mogą uzupełnić niniejszy Układ poprzez zawarcie szczegółowych umów w którymkolwiek z obszarów objętych zakresem Układu. Takie umowy są integralną częścią ogólnych stosunków dwustronnych regulowanych niniejszym Układem oraz stanowią część wspólnych ram instytucjonalnych.

2. Bez uszczerbku dla odpowiednich postanowień Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, ani niniejszy Układ, ani działania podejmowane na jego podstawie, nie mają jakiegokolwiek wpływu na uprawnienia państw członkowskich do podejmowania działań w ramach współpracy dwustronnej z Republiką Mołdawii, bądź też do zawierania, w stosownych przypadkach, nowych umów o partnerstwie i współpracy z Republiką Mołdawii.

ARTYKUŁ 459

Załączniki i protokoły

Załączniki i protokoły do niniejszego Układu stanowią integralną część niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 460

Czas trwania

1. Niniejszy Układ zostaje zawarty na czas nieokreślony.
2. Każda ze Stron może wypowiedzieć niniejszy Układ poprzez powiadomienie drugiej Strony. Niniejszy Układ przestaje obowiązywać po upływie sześciu miesięcy od daty otrzymania takiego powiadomienia.

ARTYKUŁ 461

Definicja Stron

Do celów niniejszego Układu pojęcie „Strony” oznacza UE, państwa członkowskie UE lub UE i jej państwa członkowskie, zgodnie z ich odpowiednimi uprawnieniami przyznanymi na mocy Traktatu o Unii Europejskiej oraz Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, oraz, w stosownych przypadkach, oznacza również Euratom, zgodnie z jego uprawnieniami przyznanymi na mocy Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, z jednej strony, oraz Republikę Mołdawii, z drugiej strony.

ARTYKUŁ 462

Terytorialny zakres stosowania

1. Niniejszy Układ ma zastosowanie, z jednej strony, do terytoriów, do których stosuje się Traktat o Unii Europejskiej, Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, na warunkach określonych w tych Traktatach oraz, z drugiej strony, bez uszczerbku dla ust. 2 niniejszego artykułu, do terytorium Republiki Mołdawii.
2. Stosowanie niniejszego Układu lub jego tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) w odniesieniu do tych obszarów Republiki Mołdawii, nad którymi rząd Republiki Mołdawii nie sprawuje faktycznej kontroli, rozpoczyna się w momencie, gdy Republika Mołdawii zapewni pełne wykonanie i egzekwowanie niniejszego Układu lub, odpowiednio, jego tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) na całym swoim terytorium.

3. Rada Stowarzyszenia przyjmuje decyzję dotyczącą terminu zapewnienia pełnego wykonania i egzekwowania niniejszego Układu lub jego tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) na całym terytorium Republiki Mołdawii.

4. Jeżeli jedna ze Stron uzna, że pełne wykonanie i egzekwowanie niniejszego Układu lub jego tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) przestaje być zapewnione na obszarach Republiki Mołdawii, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, Strona ta może złożyć wniosek do Rady Stowarzyszenia o ponowne rozważenie dalszego stosowania odpowiednio niniejszego Układu lub jego tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) w odniesieniu do odnośnych obszarów. Rada Stowarzyszenia bada sytuację i przyjmuje decyzję w sprawie dalszego stosowania niniejszego Układu lub jego tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) w terminie trzech miesięcy od daty otrzymania wniosku. Jeżeli Rada Stowarzyszenia nie przyjmie decyzji w terminie trzech miesięcy od daty otrzymania wniosku, stosowanie niniejszego Układu lub jego tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) zostaje zawieszona w odniesieniu do odnośnych obszarów do dnia przyjęcia decyzji przez Radę Stowarzyszenia.

5. Decyzje Rady Stowarzyszenia na mocy niniejszego artykułu dotyczące stosowania tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu dotyczą całego tytułu V i nie mogą obejmować tylko jego poszczególnych części.

ARTYKUŁ 463

Depozytariusz Układu

Depozytariuszem niniejszego Układu jest Sekretariat Generalny Rady Unii Europejskiej.

ARTYKUŁ 464

Wejście w życie i tymczasowe stosowanie

1. Strony ratyfikują lub zatwierdzają niniejszy Układ zgodnie z własnymi procedurami wewnętrznymi. Dokumenty ratyfikacyjne lub zatwierdzające składa się w Sekretariacie Generalnym Rady Unii Europejskiej.
2. Niniejszy Układ wchodzi w życie w pierwszym dniu drugiego miesiąca po dacie złożenia ostatniego dokumentu ratyfikacyjnego lub zatwierdzającego.
3. Niezależnie od ust. 2 niniejszego artykułu, Unia i Republika Mołdawii zgodnie postanawiają tymczasowo stosować niniejszy Układ w części ustalonej przez Unię, określonej w ust. 4 niniejszego artykułu, oraz zgodnie z właściwymi procedurami wewnętrznymi Stron i ich mającym zastosowanie prawodawstwem.

4. Tymczasowe stosowanie niniejszego Układu staje się skuteczne od pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po dacie otrzymania przez depozytariusza niniejszego Układu następujących dokumentów:

- a) od Unii - powiadomienia o zakończeniu procedur niezbędnych w tym celu, wskazującego części Układu, które stosuje się tymczasowo; oraz
- b) od Republiki Mołdawii - powiadomienia o ukończeniu procedur niezbędnych do tymczasowego stosowania niniejszego Układu.

5. Do celów stosownych postanowień niniejszego Układu, w tym jego odpowiednich załączników i protokołów, zgodnie z art. 459, wszelkie odniesienia w tych postanowieniach do „daty wejścia w życie niniejszego Układu” rozumie się jako „datę, od której niniejszy Układ stosuje się tymczasowo” zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu.

6. W okresie tymczasowego stosowania nadal stosuje się postanowienia Umowy o partnerstwie i współpracy między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdowy, z drugiej strony, podpisanej w Luksemburgu w dniu 28 listopada 1994 r., która weszła w życie w dniu 1 lipca 1998 r., o ile nie wchodzą one w zakres objęty tymczasowym stosowaniem niniejszego Układu.

7. Każda ze Stron może złożyć depozytariuszowi niniejszego Układu pisemne powiadomienie o zamiarze odstąpienia od tymczasowego stosowania niniejszego Układu. Wypowiedzenie tymczasowego stosowania staje się skuteczne sześć miesięcy po otrzymaniu powiadomienia przez depozytariusza niniejszego Układu.

ARTYKUŁ 465

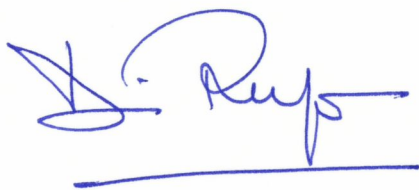
Teksty autentyczne

Niniejszy Układ sporządza się w dwóch egzemplarzach w każdym z następujących języków: angielskim, bułgarskim, chorwackim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, rumuńskim, węgierskim i włoskim, przy czym każdy z tych tekstów jest jednakowo autentyczny.

W DOWÓD CZEGO, niżej podpisani Pełnomocnicy, należycie w tym celu umocowani, podpisali niniejszy Układ.

Съставено в Брюксел на двадесет и седми юни две хиляди и четиринадесета година.
Hecho en Bruselas, el veintisiete de junio de dos mil catorce.
V Bruselu dne dvacátého sedmého června dva tisíce čtrnáct.
Udfærdiget i Bruxelles den syvogtyvende juni to tusind og fjorten.
Geschehen zu Brüssel am siebenundzwanzigsten Juni zweitausendvierzehn.
Kahe tuhande neljateistkümnenda aasta juunikuu kahekümne seitsmendal päeval Brüsselis.
Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι εφτά Ιουνίου δύο χιλιάδες δεκατέσσερα.
Done at Brussels on the twenty-seventh day of June in the year two thousand and fourteen.
Fait à Bruxelles, le vingt-sept juin deux mille quatorze.
Sastavljeno u Bruxellesu dvadeset sedmog lipnja dvije tisuće četrnaeste.
Fatto a Bruxelles, addì ventisette giugno duemilaquattordici.
Briselē, divi tūkstoši četrpadsmitā gada divdesmit septītajā jūnijā.
Priimta du tūkstančiai keturioliktų metų birželio dvidešimt septintą dieną Briuselyje.
Kelt Brüsszelben, a kétezer-tizenegyedik év június havának huszonhetedik napján.
Magħmul fi Brussell, fis-sebgha u għoxrin jum ta' Ġunju tas-sena elfejn u erbatax.
Gedaan te Brussel, de zevenentwintigste juni tweeduizend veertien.
Sporządzono w Brukseli dnia dwudziestego siódmego czerwca roku dwa tysiące czternastego.
Feito em Bruxelas, em vinte e sete de junho de dois mil e catorze.
Întocmit la Bruxelles la douăzeci și șapte iunie două mii paisprezece.
V Bruseli dvadsiateho siedmeho júna dvetisícštrnást'.V Bruslju, dne sedemindvajsetega junija leta dva tisoč štirinajst.
Tehty Brysselissä kahdentenakymmenentenäseitsemäntenä päivänä kesäkuuta vuonna kaksituhattaneljätoista.
Som skedde i Bryssel den tjugosjunde juni tjugohundrafjorton.

Voor het Koninkrijk België
Pour le Royaume de Belgique
Für das Königreich Belgien

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

За Република България

Za Českou republiku

For Kongeriget Danmark

Für die Bundesrepublik Deutschland

Cula Stübke

Eesti Vabariigi nimel

Thar cheann Na hÉireann
For Ireland

Eide Kenny, Taoiseach.

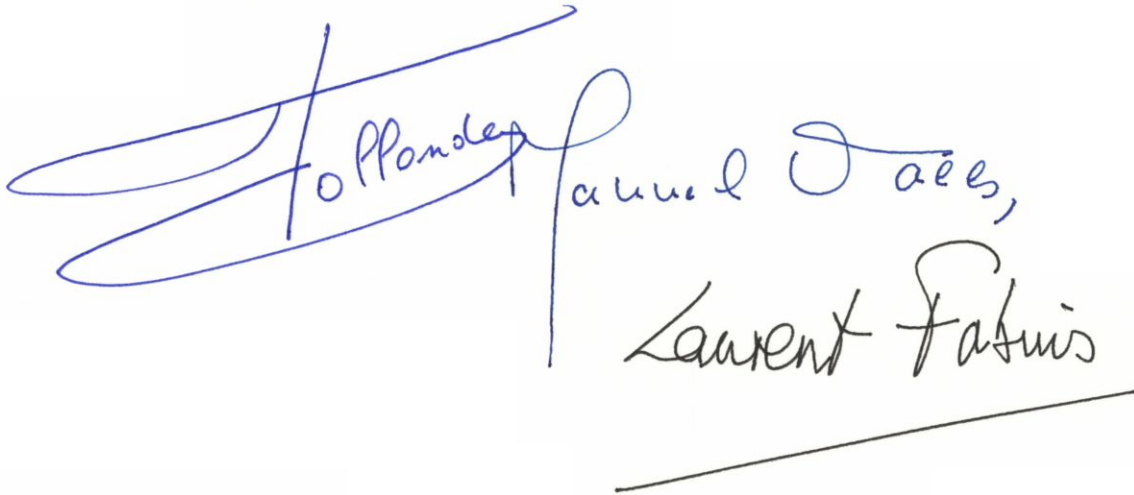
Για την Ελληνική Δημοκρατία

Αντώνης Κ. Σαμαράς.

Por el Reino de España

 Alicia López

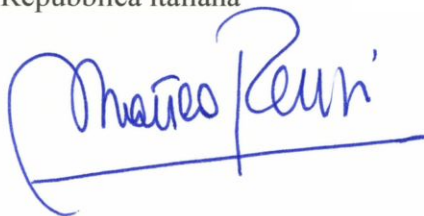
Pour la République française

 Laurent Fabius

Za Republiku Hrvatsku

Per la Repubblica italiana

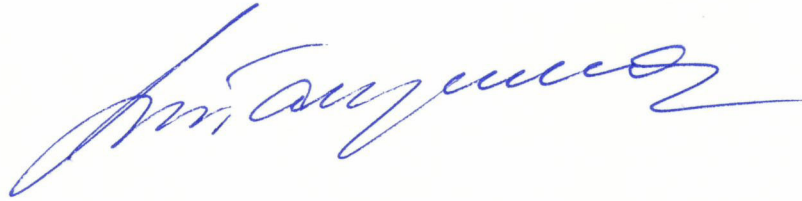
 Matteo Renzi

Για την Κυπριακή Δημοκρατία

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a horizontal line across the middle.

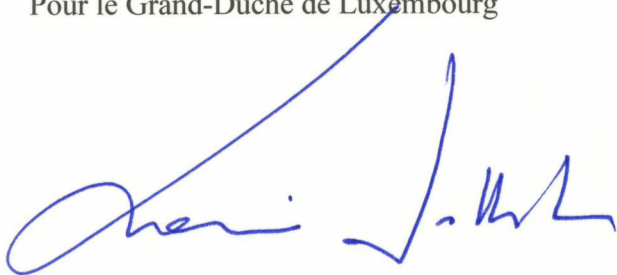
Latvijas Republikas vārdā –

A handwritten signature in blue ink, written in a cursive style.

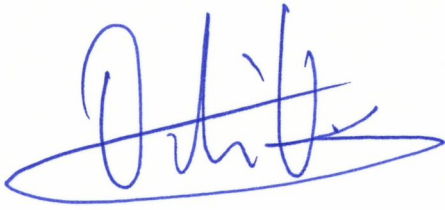
Lietuvos Respublikos vardu

A handwritten signature in blue ink, featuring a large loop at the beginning and a series of smaller loops.

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

A handwritten signature in blue ink, written in a cursive style.

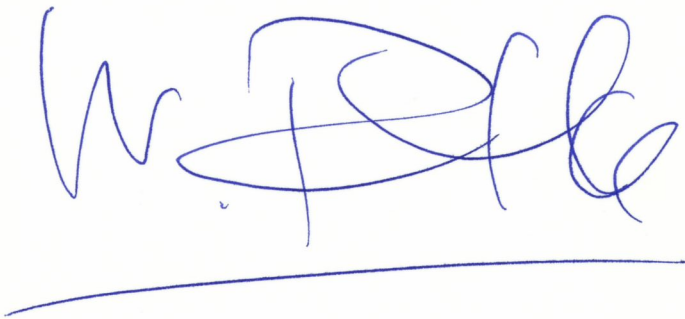
Magyarország részéről

Għar-Repubblika ta' Malta

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

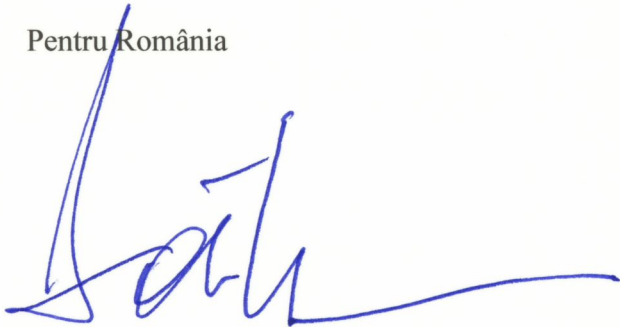
W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

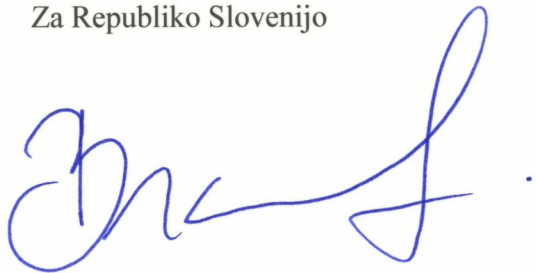
Pela República Portuguesa

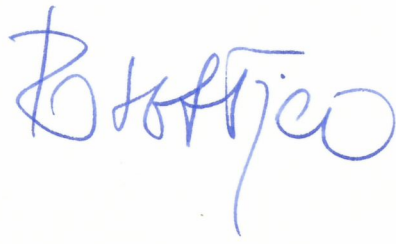
Pentru România

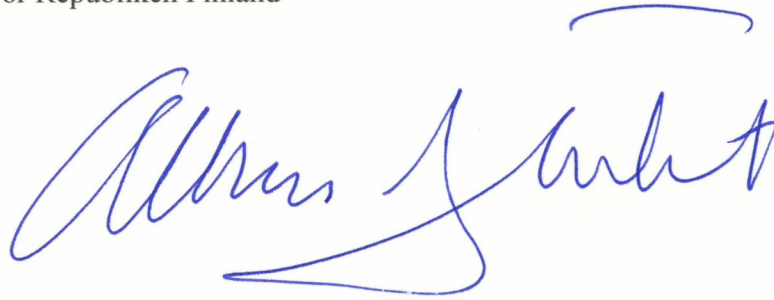
Za Republiko Slovenijo

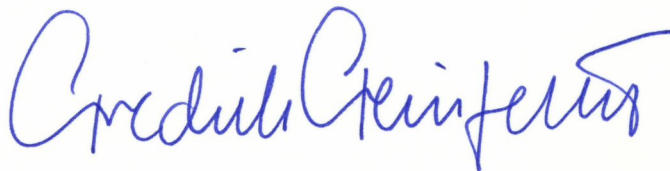
Za Slovenskú republiku

Suomen tasavallan puolesta
För Republiken Finland

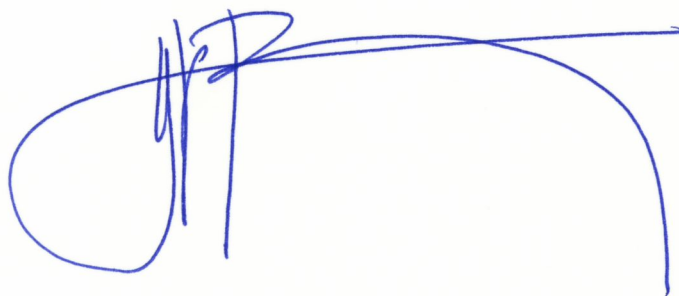
För Konungariket Sverige

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

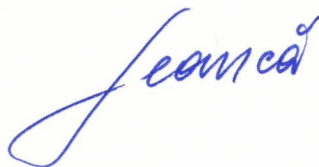
За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Za Europejską uniję
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

За Европейската общност за атомна енергия
Por la Comunidad Europea de la Energía Atómica
Za Evropské společenství pro atomovou energii
For Det Europæiske Atomenergifællesskab
Für die Europäische Atomgemeinschaft
Euroopa Aatomienergiaühenduse nimel
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας
For the European Atomic Energy Community
Pour la Communauté européenne de l'énergie atomique
Za Europejską zajednicę za atomską energję
Per la Comunità europea dell'energia atomica
Eiropas Atomenerģijas Kopienas vārdā –
Europos atominės energijos bendrijos vardu
Az Európai Atomenergia-közösség részéről
F'isem il-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika
Voor de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie
W imieniu Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej
Pela Comunidade Europeia da Energia Atómica
Pentru Comunitatea Europeană a Energiei Atomice
Za Európske spoločenstvo pre atómovú energiu
Za Evropsko skupnost za atomsko energijo
Euroopan atomienergiajärjestön puolesta
För Europeiska atomenergigemenskapen

Pentru Republica Moldova

ZAŁĄCZNIK I

DO TYTUŁU III (WOLNOŚĆ, BEZPIECZEŃSTWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ)

Dyrektywa 2006/24/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie zatrzymywania generowanych lub przetwarzanych danych w związku ze świadczeniem ogólnie dostępnych usług łączności elektronicznej lub udostępnianiem publicznych sieci łączności

Zobowiązania i zasady dotyczące ochrony danych osobowych

1. W ramach wykonywania niniejszego Układu lub innych umów Strony zapewniają poziom prawnej ochrony danych, który odpowiada co najmniej poziomowi określonemu w dyrektywie 95/46/WE z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych, decyzji ramowej Rady 2008/977/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie ochrony danych osobowych przetwarzanych w ramach współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych, a także Konwencji o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych, podpisanej w dniu 28 stycznia 1981 r. (ETS nr 108) oraz protokole dodatkowym do tej konwencji dotyczącym organów nadzoru i transgranicznych przepływów danych, podpisanym w dniu 8 listopada 2001 r. (ETS nr 181). W stosownych przypadkach Strony uwzględniają Zalecenie Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (87) 15 z dnia 17 września 1987 r. regulujące wykorzystywanie danych osobowych w sektorze policji.

2. Ponadto zastosowanie mają poniższe zasady:
- a) zarówno organ, który przekazuje dane osobowe, jak i ten, który je przyjmuje, podejmują wszelkie uzasadnione działania w celu zapewnienia, odpowiednio, sprostowania, usunięcia lub zablokowania danych osobowych, w przypadku gdy ich przetwarzanie nie jest zgodne z postanowieniami art. 13 niniejszego Układu, zwłaszcza w przypadku gdy nie są one adekwatne do potrzeb, istotne dla danej sprawy lub wykraczają poza cel ich przetwarzania. Obejmuje to także powiadamianie drugiej Strony o wszelkich przypadkach sprostowania, usuwania lub zablokowania danych;
  - b) organ przyjmujący dane informuje organ przekazujący dane na jego wniosek o sposobie wykorzystania przekazanych danych i uzyskanych wynikach;
  - c) dane osobowe mogą być przekazywane wyłącznie właściwym organom. Dalsze przekazywanie do innych organów wymaga uprzedniej zgody organu przekazującego informacje;
  - d) organy przekazujące i otrzymujące dane osobowe są zobowiązane do prowadzenia pisemnego rejestru przekazywanych i otrzymywanych danych.
-

ZAŁĄCZNIK II

do rozdziału 3 (Prawo spółek, rachunkowość i audyt oraz ład korporacyjny) w tytule IV

Republika Mołdawii zobowiązuje się do stopniowego zbliżenia swojego prawodawstwa do następujących przepisów UE i instrumentów międzynarodowych we wskazanych ramach czasowych.

Prawo spółek

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/101/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie koordynacji gwarancji, jakie są wymagane w państwach członkowskich od spółek w rozumieniu art. 48 akapit drugi Traktatu, w celu uzyskania ich równoważności, dla zapewnienia ochrony interesów zarówno wspólników, jak i osób trzecich

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Druga dyrektywa Rady 77/91/EWG z dnia 13 grudnia 1976 r. w sprawie koordynacji gwarancji, jakie są wymagane w państwach członkowskich od spółek w rozumieniu art. 58 akapit drugi Traktatu, w celu uzyskania ich równoważności, dla ochrony interesów zarówno wspólników, jak i osób trzecich w zakresie tworzenia spółki akcyjnej, jak również utrzymania i zmian jej kapitału, zmieniona dyrektywami 92/101/EWG, 2006/68/WE oraz 2009/109/WE

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 77/91/EWG podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Trzecia dyrektywa Rady 78/855/EWG z dnia 9 października 1978 r. wydana na podstawie art. 54 ust. 3 lit. g) Traktatu, dotycząca łączenia się spółek akcyjnych, zmieniona dyrektywami 2007/63/WE oraz 2009/109/WE

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 78/855/EWG podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Szоста dyrektywa Rady 82/891/EWG z dnia 17 grudnia 1982 r. wydana na podstawie art. 54 ust. 3 lit. g) Traktatu dotycząca podziału spółek akcyjnych, zmieniona dyrektywami 2007/63/WE oraz 2009/109/WE

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 82/891/EWG podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Jedenasta dyrektywa Rady 89/666/EWG z dnia 21 grudnia 1989 r. dotycząca wymogów ujawniania informacji odnośnie do oddziałów utworzonych w państwie członkowskim przez niektóre rodzaje spółek podlegające prawu innego państwa

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2009/102/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 września 2009 r. w sprawie prawa spółek, dotycząca jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2004/25/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie ofert przejęcia

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2007/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie wykonywania niektórych praw akcjonariuszy spółek notowanych na rynku regulowanym

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rachunkowość i audyt

Czwarta dyrektywa Rady 78/660/EWG z dnia 25 lipca 1978 r. wydana przyjęta na podstawie art. 54 ust. 3 lit. g) Traktatu, w sprawie rocznych sprawozdań finansowych niektórych rodzajów spółek

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Siódma dyrektywa Rady 83/349/EWG z dnia 13 czerwca 1983 r. wydana na podstawie art. 54 ust. 3 lit. g) Traktatu w sprawie skonsolidowanych sprawozdań finansowych

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 lipca 2002 r. w sprawie stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Zalecenie Komisji z dnia 6 maja 2008 r. w sprawie zewnętrznego zapewniania jakości dla biegłych rewidentów i firm audytorskich dokonujących audytu jednostek interesu publicznego (2008/362/WE)

Ramy czasowe: nie dotyczy.

Zalecenie Komisji z dnia 5 czerwca 2008 r. dotyczące ograniczenia odpowiedzialności cywilnej biegłych rewidentów oraz firm audytorskich przeprowadzających ustawowe badania sprawozdań finansowych (2008/473/WE)

Ramy czasowe: nie dotyczy.

Ład korporacyjny

Zasady OECD dotyczące ładu korporacyjnego

Ramy czasowe: nie dotyczy.

Zalecenie Komisji z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie wspierania odpowiedniego systemu wynagrodzeń dyrektorów spółek notowanych na giełdzie (2004/913/WE)

Ramy czasowe: nie dotyczy.

Zalecenie Komisji z dnia 15 lutego 2005 r. dotyczące roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej) (2005/162/WE)

Ramy czasowe: nie dotyczy.

Zalecenie Komisji z dnia 30 kwietnia 2009 r. w sprawie polityki wynagrodzeń w sektorze usług finansowych (2009/384/WE)

Ramy czasowe: nie dotyczy.

Zalecenie Komisji z dnia 30 kwietnia 2009 r. uzupełniające zalecenia 2004/913/WE i 2005/162/WE w sprawie systemu wynagrodzeń dyrektorów spółek notowanych na rynku regulowanym (2009/385/WE)

Ramy czasowe: nie dotyczy.

ZAŁĄCZNIK III

do rozdziału 4 (Zatrudnienie, polityka społeczna i równość szans) w tytule IV

Republika Mołdawii zobowiązuje się do stopniowego zbliżenia swojego prawodawstwa do następujących przepisów UE i instrumentów międzynarodowych we wskazanych ramach czasowych.

Prawo pracy

Dyrektywa Rady 91/533/EWG z dnia 14 października 1991 r. w sprawie obowiązku pracodawcy dotyczącego informowania pracowników o warunkach stosowanych do umowy lub stosunku pracy

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 1999/70/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. dotycząca Porozumienia ramowego w sprawie pracy na czas określony, zawartego przez Europejską Unię Konfederacji Przemysłowych i Pracodawców (UNICE), Europejskie Centrum Przedsiębiorstw Publicznych (CEEP) oraz Europejską Konfederację Związków Zawodowych (ETUC)

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 97/81/WE z dnia 15 grudnia 1997 r. dotycząca Porozumienia ramowego dotyczącego pracy w niepełnym wymiarze godzin zawartego przez Europejską Unię Konfederacji Przemysłowych i Pracodawców (UNICE), Europejskie Centrum Przedsiębiorstw Publicznych (CEEP) oraz Europejską Konfederację Związków Zawodowych (ETUC) – załącznik: Porozumienie ramowe w sprawie pracy w niepełnym wymiarze godzin

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 91/383/EWG z dnia 25 czerwca 1991 r. uzupełniająca środki mające wspierać poprawę bezpieczeństwa i zdrowia w pracy pracowników pozostających w stosunku pracy na czas określony lub w czasowym stosunku pracy

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 98/59/WE z dnia 20 lipca 1998 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do zwolnień grupowych

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 2001/23/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do ochrony praw pracowniczych w przypadku przejęcia przedsiębiorstw, zakładów lub części przedsiębiorstw lub zakładów

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2002/14/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 2002 r. ustanawiająca ogólne ramowe warunki informowania i przeprowadzania konsultacji z pracownikami we Wspólnocie Europejskiej – Wspólna deklaracja Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji w sprawie reprezentacji pracowniczej

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. dotycząca niektórych aspektów organizacji czasu pracy

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Przeciwdziałanie dyskryminacji i równość płci

Dyrektywa Rady 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. wprowadzająca w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiająca ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 2004/113/WE z dnia 13 grudnia 2004 r. wprowadzająca w życie zasadę równego traktowania mężczyzn i kobiet w zakresie dostępu do towarów i usług oraz dostarczania towarów i usług

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 92/85/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie wprowadzenia środków służących wspieraniu poprawy w miejscu pracy bezpieczeństwa i zdrowia pracownic w ciąży, pracownic, które niedawno rodziły, i pracownic karmiących piersią (dziesiąta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 92/85/EWG podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 79/7/EWG z dnia 19 grudnia 1978 r. w sprawie stopniowego wprowadzania w życie zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zabezpieczenia społecznego

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Bezpieczeństwo i zdrowie w miejscu pracy

Dyrektywa Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 89/654/EWG z dnia 30 listopada 1989 r. dotycząca minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w miejscu pracy (pierwsza szczegółowa dyrektywa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)

Ramy czasowe: w przypadku nowych miejsc pracy przepisy dyrektywy 89/654/EWG, w tym minimalne wymagania bezpieczeństwa i ochrony zdrowia określone w załączniku II do tej dyrektywy, podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu. W przypadku miejsc pracy już użytkowanych w momencie wejścia w życie niniejszego Układu przepisy tej dyrektywy, w tym minimalne wymagania bezpieczeństwa i ochrony zdrowia określone w załączniku II do tej dyrektywy, podlegają wdrożeniu w ciągu 6 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2009/104/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 września 2009 r. dotycząca minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny użytkowania sprzętu roboczego przez pracowników podczas pracy (druga dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)

Ramy czasowe: w przypadku nowego sprzętu roboczego przepisy dyrektywy 2009/104/WE, w tym minimalne wymagania określone w załączniku I do tej dyrektywy, podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

W przypadku sprzętu roboczego już używanego w momencie wejścia w życie niniejszego Układu – przepisy tej dyrektywy, w tym minimalne wymagania określone w załączniku I do tej dyrektywy, podlegają wdrożeniu w ciągu 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 89/656/EWG z dnia 30 listopada 1989 r. w sprawie minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników korzystających z wyposażenia ochronnego (trzecia dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 89/656/EWG podlegają wdrożeniu w ciągu 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 92/57/EWG z dnia 24 czerwca 1992 r. w sprawie wdrożenia minimalnych wymagań bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na tymczasowych lub ruchomych budowach (ósma szczegółowa dyrektywa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 92/57/EWG podlegają wdrożeniu w ciągu 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2004/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy (szósta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy Rady 89/391/EWG)

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2004/37/WE podlegają wdrożeniu w ciągu 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2000/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 września 2000 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie czynników biologicznych w miejscu pracy (siódma dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2000/54/WE podlegają wdrożeniu w ciągu 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 90/270/EWG z dnia 29 maja 1990 r. w sprawie minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia przy pracy z urządzeniami wyposażonymi w monitory ekranowe (piąta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 87/391/EWG)

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 90/270/EWG podlegają wdrożeniu w ciągu 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 92/58/EWG z dnia 24 czerwca 1992 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących znaków bezpieczeństwa i/lub zdrowia w miejscu pracy (dziewiąta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 92/58/EWG podlegają wdrożeniu w ciągu 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 92/91/EWG z dnia 3 listopada 1992 r. dotycząca minimalnych wymagań mających na celu poprawę warunków bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi (jedenasta szczegółowa dyrektywa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)

Ramy czasowe: w przypadku nowych miejsc pracy przepisy dyrektywy 92/91/EWG podlegają wdrożeniu w ciągu 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.
W przypadku miejsc pracy już użytkowanych w momencie wejścia w życie niniejszego Układu przepisy tej dyrektywy, w tym minimalne wymagania w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia określone w załączniku do tej dyrektywy, podlegają wdrożeniu w ciągu 12 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 92/104/EWG z dnia 3 grudnia 1992 r. w sprawie minimalnych wymagań w zakresie poprawy bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników odkrywczego i podziemnego przemysłu wydobywczego (dwunasta dyrektywa szczegółowa w znaczeniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)

Ramy czasowe: w przypadku nowych miejsc pracy przepisy dyrektywy 92/104/EWG podlegają wdrożeniu w ciągu 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.
W przypadku miejsc pracy już użytkowanych w momencie wejścia w życie niniejszego Układu – przepisy tej dyrektywy, w tym minimalne wymagania w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia określone w załączniku do tej dyrektywy, podlegają wdrożeniu w ciągu 16 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 98/24/WE z dnia 7 kwietnia 1998 r. w sprawie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników przed ryzykiem związanym ze środkami chemicznymi w miejscu pracy (czternasta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 98/24/WE podlegają wdrożeniu w ciągu 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 1999/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1999 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników zatrudnionych na stanowiskach pracy, na których może wystąpić atmosfera wybuchowa (piętnasta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 1999/92/WE podlegają wdrożeniu w ciągu 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2002/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dotyczących narażenia pracowników na ryzyko spowodowane czynnikami fizycznymi (wibracji) (szesnasta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2002/44/WE podlegają wdrożeniu w ciągu 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2003/10/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie minimalnych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dotyczących narażenia pracowników na ryzyko spowodowane czynnikami fizycznymi (hałasem) (Siedemnasta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2003/10/WE podlegają wdrożeniu w ciągu 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2004/40/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie minimalnych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dotyczących narażenia pracowników na ryzyko spowodowane czynnikami fizycznymi (polami elektromagnetycznymi) (osiemnasta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2004/40/WE podlegają wdrożeniu w ciągu 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2006/25/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie minimalnych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa dotyczących narażenia pracowników na ryzyko spowodowane czynnikami fizycznymi (sztucznym promieniowaniem optycznym) (dziewiętnasta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2006/25/WE podlegają wdrożeniu w ciągu 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 93/103/WE z dnia 23 listopada 1993 r. dotycząca minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i zdrowia w pracy na statkach rybackich (trzynasta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 93/103/WE podlegają wdrożeniu w ciągu 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 92/29/EWG z dnia 31 marca 1992 r. dotycząca minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w celu poprawy opieki medycznej na statkach

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 90/269/EWG z dnia 29 maja 1990 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących ochrony zdrowia i bezpieczeństwa podczas ręcznego przemieszczania ciężarów w przypadku możliwości wystąpienia zagrożenia, zwłaszcza urazów kręgosłupa pracowników (czwarta szczegółowa dyrektywa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 90/269/EWG podlegają wdrożeniu w ciągu 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Komisji 91/322/EWG z dnia 29 maja 1991 r. w sprawie ustanowienia indykatywnych wartości granicznych w wykonaniu dyrektywy Rady 80/1107/EWG w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie czynników chemicznych, fizycznych i biologicznych w miejscu pracy

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 91/322/EWG podlegają wdrożeniu w ciągu 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Komisji 2000/39/WE z dnia 8 czerwca 2000 r. ustanawiająca pierwszą listę indykatywnych wartości granicznych narażenia na czynniki zewnętrzne podczas pracy w związku z wykonaniem dyrektywy Rady 98/24/EWG w sprawie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników przed ryzykiem związanym z czynnikami chemicznymi w miejscu pracy

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2000/39/WE podlegają wdrożeniu w ciągu 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Komisji 2006/15/WE z dnia 7 lutego 2006 r. ustanawiająca drugi wykaz indykatywnych dopuszczalnych wartości narażenia zawodowego w celu wykonania dyrektywy Rady 98/24/WE

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2006/15/WE podlegają wdrożeniu w ciągu 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Komisji 2009/161/UE z dnia 17 grudnia 2009 r. ustanawiająca trzeci wykaz wskaźnikowych wartości narażenia zawodowego w celu wykonania dyrektywy Rady 98/24/WE

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2009/161/UE podlegają wdrożeniu w ciągu 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

ZAŁĄCZNIK IV

do rozdziału 5 (Ochrona konsumentów) w tytule IV

Republika Mołdawii zobowiązuje się do stopniowego zbliżenia swojego prawodawstwa do następujących przepisów UE i instrumentów międzynarodowych we wskazanych ramach czasowych.

Bezpieczeństwo produktów

Dyrektywa 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 grudnia 2001 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 87/357/EWG z dnia 25 czerwca 1987 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich dotyczących produktów, których wygląd wskazuje na przeznaczenie inne niż rzeczywiste, zagrażających zdrowiu lub bezpieczeństwu konsumentów

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Decyzja Komisji 2009/251/WE z dnia 17 marca 2009 r. zobowiązująca państwa członkowskie do zagwarantowania, że produkty zawierające biocyd fumaran dimetylu nie będą wprowadzane do obrotu ani udostępniane na rynku

Ramy czasowe: przepisy tej decyzji podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Decyzja Komisji 2006/502/WE z dnia 11 maja 2006 r. zobowiązująca państwa członkowskie do podjęcia środków w celu zapewnienia, by na rynek wprowadzane były wyłącznie zapalniczki zabezpieczone przed uruchomieniem przez dzieci, oraz w celu zakazania wprowadzania na rynek zapalniczek-gadżetów

Ramy czasowe: przepisy tej decyzji podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Wprowadzanie do obrotu

Dyrektywa 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu jednego roku od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotycząca nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym („dyrektywa o nieuczciwych praktykach handlowych”)

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Prawo umów

Dyrektywa 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 maja 1999 r. w sprawie niektórych aspektów sprzedaży towarów konsumpcyjnych i związanych z tym gwarancji

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 maja 1997 r. w sprawie ochrony konsumentów w przypadku umów zawieranych na odległość

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 85/577/EWG z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie ochrony konsumentów w odniesieniu do umów zawartych poza lokalem przedsiębiorstwa

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 90/314/EWG z dnia 13 czerwca 1990 r. w sprawie zorganizowanych podróży, wakacji i wycieczek

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2008/122/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 stycznia 2009 r. w sprawie ochrony konsumentów w odniesieniu do niektórych aspektów umów timeshare, umów o długoterminowe produkty wakacyjne, umów odsprzedaży oraz wymiany

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Usługi finansowe

Dyrektywa 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 września 2002 r. dotycząca sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Kredyt konsumencki

Dyrektywa 2008/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dochodzenie roszczeń

Zalecenie Komisji z dnia 30 marca 1998 r. w sprawie zasad mających zastosowanie do organów odpowiedzialnych za pozasądowe rozstrzyganie sporów konsumenckich (98/257/WE)

Ramy czasowe: nie dotyczy.

Zalecenie Komisji z dnia 4 kwietnia 2001 r. w sprawie zasad mających zastosowanie do organów pozasądowych zaangażowanych w polubowne rozstrzyganie sporów konsumenckich (2001/310/WE)

Ramy czasowe: nie dotyczy.

Egzekwowanie przepisów

Dyrektywa 98/27/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 maja 1998 r. w sprawie nakazów zaprzestania szkodliwych praktyk w celu ochrony interesów konsumentów

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Współpraca w dziedzinie ochrony konsumentów (rozporządzenie)

Rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 2004 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów („rozporządzenie w sprawie współpracy w dziedzinie ochrony konsumentów”)

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

ZAŁĄCZNIK V

do rozdziału 6 (Statystyka) w tytule IV

Dorobek prawny UE w dziedzinie statystyki, o którym mowa w art. 46 rozdziału 6 (Statystyka), w tytule IV (Współpraca gospodarcza i sektorowa) niniejszego Układu, jest określony w rocznie aktualizowanym kompendium wymogów statystycznych (Statistical Requirements Compendium), które Strony uznają za załącznik do niniejszego Układu.

Najnowszą dostępną wersję kompendium wymogów statystycznych można znaleźć w formie elektronicznej na stronie internetowej Urzędu Statystycznego Unii Europejskiej (Eurostat) pod adresem <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

ZAŁĄCZNIK VI

do rozdziału 8 (Podatki) w tytule IV

Republika Mołdawii zobowiązuje się do stopniowego zbliżenia swojego prawodawstwa do następujących przepisów UE i instrumentów międzynarodowych we wskazanych ramach czasowych.

Podatki pośrednie

Dyrektywa Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- przedmiot i zakres stosowania (tytuł I, art. 1, art. 2 ust. 1 lit. a), art. 2 ust. 1 lit. c), art. 2 ust. 1 lit. d))
- podatnicy (tytuł III, art. 9 ust. 1 oraz art. 10-13)
- transakcje podlegające opodatkowaniu (tytuł IV, art. 14-16 oraz art. 18, 19, 24-30)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- miejsce transakcji podlegających opodatkowaniu (tytuł V, art. 31-32)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu wraz z wejściem w życie niniejszego Układu.

- miejsce transakcji podlegających opodatkowaniu (tytuł V, art. 36 ust. 1, art. 38, 39, 43-49, 53-56, 58-61)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- zdarzenie powodujące powstanie obowiązku podatkowego i wymagalność podatku VAT (tytuł VI, art. 62-66, 70, 71)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu wraz z wejściem w życie niniejszego Układu.

- podstawa opodatkowania (tytuł VII, art. 72-82, 85-92)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy dyrektywy podlegają wdrożeniu wraz z wejściem w życie niniejszego Układu.

- stawki (tytuł VIII, art. 93-99, 102, 103)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- zwolnienia (tytuł IX, art. 131-137, 143, 144, art. 146 ust. 1 lit. a), c), d), e), art. 146 ust. 2, art. 147, 148, art. 150 ust. 2, art. 151-161, art. 163)

Ramy czasowe: bez uszczerbku dla pozostałych rozdziałów niniejszego Układu, w odniesieniu do wszystkich zwolnień wchodzących w zakres dyrektywy Rady 2006/112 i dotyczących towarów i usług na terenie wolnych obszarów celnych, przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

W odniesieniu do wszystkich pozostałych zwolnień, wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- odliczenia (tytuł X, art. 167-169, art. 173-192)

Ramy czasowe: w odniesieniu do wszystkich odliczeń przysługujących podatnikom w związku z podmiotami prawnymi, przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

W odniesieniu do wszystkich pozostałych odliczeń, przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- obowiązki podatników i niektórych osób niebędących podatnikami (tytuł XI, art. 193, 194, 198, 199, 201-208, 211, 212, art. 213 ust. 1, art. 214 ust. 1 lit. a), art. 214 ust. 2, art. 215, 217-236, 238-242, 244, 246-248, 250-252, 255, 256, 260, 261, 271-273)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- procedury szczególne (tytuł XII, art. 281-292, 295-344, 346-356)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- przepisy różne (tytuł XIV, art. 401)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu wraz z wejściem w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 2007/74/WE z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie zwolnienia towarów przywożonych przez osoby podróżujące z państw trzecich z podatku od wartości dodanej i akcyzy

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- sekcja 3 dotycząca ograniczeń ilościowych

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Tytoń

Dyrektywa Rady 2011/64/UE z dnia 21 czerwca 2011 r. w sprawie struktury oraz stawek akcyzy stosowanych do wyrobów tytoniowych

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu, z wyjątkiem art. 7 ust. 2, art. 8, 9, 10, 11, 12, art. 14 ust. 1, art. 14 ust. 2, art. 14 ust. 4, art. 18 i 19, które podlegają wdrożeniu do 2025 r. Rada Stowarzyszenia zdecyduje o innym harmonogramie wdrażania, jeśli wymagał tego będzie kontekst regionalny.

Alkohol

Dyrektywa Rady 92/83/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Energia

Dyrektywa Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej

Ramy czasowe: w odniesieniu do wszystkich przepisów dotyczących stawek, ta dyrektywa podlega wdrożeniu w ciągu 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.
Wszystkie pozostałe przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 2008/118/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie ogólnych zasad dotyczących podatku akcyzowego

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- art. 1 tej dyrektywy

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- Trzynasta dyrektywa Rady 86/560/EWG z dnia 17 listopada 1986 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do podatków obrotowych – warunki zwrotu podatku od wartości dodanej podatnikom niemającym siedziby na terytorium Wspólnoty

Ramy czasowe: w odniesieniu do podatników w związku z podmiotami prawnymi przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu. Wszystkie pozostałe przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

ZAŁĄCZNIK VII

do rozdziału 12 (Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich) w tytule IV

Republika Mołdawii zobowiązuje się do stopniowego zbliżenia swojego prawodawstwa do następujących przepisów UE i instrumentów międzynarodowych we wskazanych ramach czasowych.

Polityka jakości

Rozporządzenie Rady (WE) nr 510/2006 z dnia 20 marca 2006 r. w sprawie ochrony oznaczeń geograficznych i nazw pochodzenia produktów rolnych i środków spożywczych

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1898/2006 z dnia 14 grudnia 2006 r. określające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 510/2006 w sprawie ochrony oznaczeń geograficznych i nazw pochodzenia produktów rolnych i środków spożywczych

Ramy czasowe: przepisy rozporządzenia (WE) nr 1898/2006 podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie (WE) nr 110/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiające wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”), część dotycząca oznaczenia geograficznego wina w części II, tytuł II, rozdział I

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 555/2008 z dnia 27 czerwca 2008 r. ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 479/2008 w odniesieniu do programów wsparcia, handlu z krajami trzecimi, potencjału produkcyjnego oraz kontroli w sektorze wina, w szczególności tytuł V „Kontrola w sektorze wina”

Ramy czasowe: przepisy rozporządzenia (WE) nr 555/2008 podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie Rady (WE) nr 509/2006 z dnia 20 marca 2006 r. w sprawie produktów rolnych i środków spożywczych będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1216/2007 z dnia 18 października 2007 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 509/2006 w sprawie produktów rolnych i środków spożywczych będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami

Ramy czasowe: przepisy rozporządzenia (WE) nr 1216/2007 podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rolnictwo ekologiczne

Rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 889/2008 z dnia 5 września 2008 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych w odniesieniu do produkcji ekologicznej, znakowania i kontroli

Ramy czasowe: przepisy rozporządzenia (WE) nr 889/2008 podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1235/2008 z dnia 8 grudnia 2008 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w odniesieniu do ustaleń dotyczących przywozu produktów ekologicznych z krajów trzecich

Ramy czasowe: przepisy rozporządzenia (WE) nr 1235/2008 podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Normy handlowe dla roślin, nasion roślin, produktów pochodzących z roślin, owoców i warzyw

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiające wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”)

Zastosowanie mają następujące przepisy tego rozporządzenia:

- w odniesieniu do kwestii horyzontalnych: art. 113, załącznik I, załącznik III oraz załącznik IV
- w odniesieniu do nasion do siewu: art. 157
- w odniesieniu do cukru: załącznik IV pkt B
- w odniesieniu do zbóż/ryżu: załącznik IV pkt A
- w odniesieniu do surowca tytoniowego: art. 123, 124, 126; należy zauważyć, że art. 104 nie ma zastosowania w odniesieniu do niniejszego Układu
- w odniesieniu do chmielu: art. 117, art. 121 akapit pierwszy lit. g), art. 158; należy zauważyć, że art. 185 nie ma zastosowania w odniesieniu do niniejszego Układu
- w odniesieniu do oleju jadalnego/oliwy z oliwek: art. 118, załącznik XVI
- w odniesieniu do żywych roślin, świeżych kwiatów ciętych oraz świeżych liści ozdobnych: załącznik I część XIII
- w odniesieniu do owoców i warzyw: art. 113 a

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1295/2008 z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie przywozu chmielu z państw trzecich

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 66/401/EWG z dnia 14 czerwca 1966 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin pastewnych

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 66/402/EWG z dnia 14 czerwca 1966 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin zbożowych

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 68/193/EWG z dnia 9 kwietnia 1968 r. w sprawie wprowadzania do obrotu materiału do wegetatywnego rozmnażania winorośli

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 2008/72/WE z dnia 15 lipca 2008 r. w sprawie obrotu materiałem rozmnożeniowym oraz nasadzeniowym warzyw, innym niż nasiona

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 92/34/EWG z dnia 28 kwietnia 1992 r. w sprawie obrotu materiałem rozmnożeniowym roślin owocowych oraz roślinami owocowymi przeznaczonymi do produkcji owoców

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 98/56/WE z dnia 20 lipca 1998 r. w sprawie obrotu materiałem rozmnożeniowym roślin ozdobnych

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 1999/105/WE z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie obrotu leśnym materiałem rozmnożeniowym

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 2001/111/WE z dnia 20 grudnia 2001 r. odnosząca się do niektórych cukrów przeznaczonych do spożycia przez ludzi

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie Komisji (EWG) nr 2568/91 z dnia 11 lipca 1991 r. w sprawie właściwości oliwy z oliwek i oliwy z wytloczyn oliwek oraz w sprawie odpowiednich metod analizy

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 76/621/EWG z dnia 20 lipca 1976 r. w sprawie ustalenia najwyższego poziomu kwasu erukowego w olejach i tłuszczach przeznaczonych do spożycia przez ludzi oraz w środkach spożywczych zawierających dodatek olejów lub tłuszczów

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 2002/53/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie Wspólnego katalogu odmian gatunków roślin rolniczych

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 2002/54/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym buraka

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 2002/55/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym warzyw

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 2002/56/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu sadzoniakami ziemniaków

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 2002/57/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin oleistych i włóknistych

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1019/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie norm handlowych w odniesieniu do oliwy z oliwek

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie Komisji (EWG) nr 2568/91 z dnia 11 lipca 1991 r. w sprawie właściwości oliwy z oliwek i oliwy z wyłoczn oliwek oraz w sprawie odpowiednich metod analizy

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2000/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 czerwca 2000 r. odnosząca się do wyrobów kakaowych i czekoladowych przeznaczonych do spożycia przez ludzi

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 2001/113/WE z dnia 20 grudnia 2001 r. odnosząca się do dżemów owocowych, galaretek i marmolady oraz słodzonego przecieru z kasztanów przeznaczonych do spożycia przez ludzi

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 1999/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lutego 1999 r. odnosząca się do ekstraktów kawy i ekstraktów cykorii

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 2001/112/WE z dnia 20 grudnia 2001 r. odnosząca się do soków owocowych i niektórych podobnych produktów przeznaczonych do spożycia przez ludzi

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1580/2007 z dnia 21 grudnia 2007 r. ustanawiające przepisy wykonawcze do rozporządzeń Rady (WE) nr 2200/96, (WE) nr 2201/96 i (WE) nr 1182/2007 w sektorze owoców i warzyw

Zastosowanie mają wszystkie przepisy rozporządzenia (WE) nr 1580/2007, w tym załączniki, z wyjątkiem tytułu III i tytułu IV tego rozporządzenia.

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Normy handlowe dla żywych zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego

Rozporządzenie (WE) nr 1760/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 lipca 2000 r. ustanawiające system identyfikacji i rejestracji bydła i dotyczące etykietowania wołowiny i produktów z wołowiny

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1825/2000 z dnia 25 sierpnia 2000 r. określające szczegółowe przepisy stosowania rozporządzenia (WE) nr 1760/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do etykietowania wołowiny i produktów z wołowiny

Ramy czasowe: przepisy rozporządzenia (WE) nr 1825/2000 podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiające wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”)

Zastosowanie mają następujące przepisy tego rozporządzenia:

- w odniesieniu do kwestii horyzontalnych: art. 113, załącznik I, załącznik III oraz załącznik IV
- w odniesieniu do drobiu i jaj: załącznik XIV, A, B, C: wszystkie artykuły
- w odniesieniu do cielęciny: art. 113b, załącznik XIa: wszystkie artykuły
- w odniesieniu do dorosłego bydła, świń i owiec: załącznik V
- w odniesieniu do mleka i przetworów mlecznych: art. 114 i art. 115 wraz z załącznikami, załącznik XII: wszystkie artykuły, załącznik XIII: wszystkie artykuły, załącznik XV: wszystkie artykuły

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 566/2008 z dnia 18 czerwca 2008 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do zasad wprowadzania do obrotu wołowiny pochodzącej od bydła w wieku do dwunastu miesięcy

Ramy czasowe: przepisy rozporządzenia (WE) nr 566/2008 podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 589/2008 z dnia 23 czerwca 2008 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonywania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w sprawie norm handlowych w odniesieniu do jaj

Zastosowanie mają wszystkie przepisy rozporządzenia (WE) nr 589/2008, z wyjątkiem art. 33-35, załącznika III i załącznika V tego rozporządzenia.

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1249/2008 z dnia 10 grudnia 2008 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrożenia wspólnotowych skal klasyfikacji tusz wołowych, wieprzowych i baranich oraz raportowania ich cen

Zastosowanie mają wszystkie przepisy tego rozporządzenia, z wyjątkiem art. 18, art. 26, art. 35 i art. 37 tego rozporządzenia.

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 617/2008 z dnia 27 czerwca 2008 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w zakresie norm handlowych w odniesieniu do jaj wylęgowych i piskląt drobiu hodowlanego

Ramy czasowe: przepisy rozporządzenia (WE) nr 617/2008 podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 445/2007 z dnia 23 kwietnia 2007 r. ustanawiające niektóre szczegółowe zasady w celu stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 2991/94 określającego normy dla tłuszczów do smarowania oraz stosowania rozporządzenia Rady (EWG) nr 1898/87 w sprawie ochrony nazw stosowanych w obrocie mlekiem i przetworami mlecznymi

Ramy czasowe: przepisy rozporządzenia (WE) nr 445/2007 podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 2001/114/WE z dnia 20 grudnia 2001 r. odnosząca się do niektórych rodzajów częściowo lub całkowicie odwodnionego mleka konserwowanego przeznaczonego do spożycia przez ludzi

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 273/2008 z dnia 5 marca 2008 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1255/1999 w odniesieniu do metod analizy oraz oceny jakości mleka i przetworów mlecznych

Ramy czasowe: przepisy rozporządzenia (WE) nr 273/2008 podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 543/2008 z dnia 16 czerwca 2008 r. wprowadzające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w sprawie niektórych norm handlowych w odniesieniu do mięsa drobiowego

Ramy czasowe: przepisy rozporządzenia (WE) nr 543/2008 podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 2001/110/WE z dnia 20 grudnia 2001 r. odnosząca się do miodu

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

ZAŁĄCZNIK VIII

do rozdziału 14 (Współpraca w dziedzinie energii) w tytule IV

Republika Mołdawii zobowiązuje się do stopniowego zbliżenia swojego prawodawstwa do następujących przepisów UE i instrumentów międzynarodowych we wskazanych ramach czasowych.

Ramy czasowe dotyczące postanowień niniejszego załącznika, które Strony ustaliły już w ramach innych umów, będą miały zastosowanie zgodnie z ustaleniami zawartymi w odpowiednich umowach.

Energia elektryczna

Dyrektywa 2009/72/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu zgodnie z harmonogramem ustalonym w ramach Traktatu o Wspólnocie Energetycznej.

Rozporządzenie (WE) nr 714/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu zgodnie z harmonogramem ustalonym w ramach Traktatu o Wspólnocie Energetycznej.

Dyrektywa 2005/89/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. dotycząca działań na rzecz zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej i inwestycji infrastrukturalnych

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu zgodnie z harmonogramem ustalonym w ramach Traktatu o Wspólnocie Energetycznej.

Gaz

Dyrektywa 2009/73/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu zgodnie z harmonogramem ustalonym w ramach Traktatu o Wspólnocie Energetycznej.

Rozporządzenie (WE) nr 715/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu zgodnie z harmonogramem ustalonym w ramach Traktatu o Wspólnocie Energetycznej.

Rozporządzenie (UE) nr 994/2010 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 października 2010 r. w sprawie środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu zgodnie z harmonogramem ustalonym w ramach Traktatu o Wspólnocie Energetycznej.

Ropa

Dyrektywa Rady 2009/119/WE z dnia 14 września 2009 r. nakładająca na państwa członkowskie obowiązek utrzymywania minimalnych zapasów ropy naftowej lub produktów ropopochodnych

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu zgodnie z harmonogramem ustalonym w ramach Traktatu o Wspólnocie Energetycznej.

Infrastruktura

Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 617/2010 z dnia 24 czerwca 2010 r. w sprawie zgłaszania Komisji projektów inwestycyjnych dotyczących infrastruktury energetycznej w Unii Europejskiej

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Poszukiwanie i badanie węglowodorów

Dyrektywa 94/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 1994 r. w sprawie warunków udzielania i korzystania z zezwoleń na poszukiwanie, badanie i produkcję węglowodorów

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Efektywność energetyczna

Dyrektywa 2004/8/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie promowania kogeneracji w oparciu o zapotrzebowanie na ciepło użytkowe na rynku wewnętrznym energii

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Decyzja Komisji z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie określenia szczegółowych wytycznych dotyczących wykonania i stosowania przepisów załącznika II do dyrektywy 2004/8/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (2008/952/WE)

Ramy czasowe: przepisy tej decyzji podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Decyzja Komisji z dnia 21 grudnia 2006 r. ustanawiająca zharmonizowane wartości referencyjne wydajności dla rozdzielonej produkcji energii elektrycznej i ciepła zgodnie z dyrektywą 2004/8/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (2007/74/WE)

Ramy czasowe: przepisy tej decyzji podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2010/31/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu zgodnie z harmonogramem ustalonym w ramach Traktatu o Wspólnocie Energetycznej.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów transportu drogowego

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywy/rozporządzenia wykonawcze:

- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 278/2009 z dnia 6 kwietnia 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu w zakresie zużycia energii elektrycznej przez zasilacze zewnętrzne w stanie bez obciążenia oraz ich średniej sprawności podczas pracy
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 347/2010 z dnia 21 kwietnia 2010 r. zmieniające rozporządzenie Komisji (WE) nr 245/2009 w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla lamp fluorescencyjnych bez wbudowanego statecznika, lamp wyładowczych dużej intensywności oraz stateczników i opraw oświetleniowych służących do zasilania takich lamp
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 245/2009 z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla lamp fluorescencyjnych bez wbudowanego statecznika, dla lamp wyładowczych dużej intensywności, a także dla stateczników i opraw oświetleniowych służących do zasilania takich lamp
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 244/2009 z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla bezkierunkowych lamp do użytku domowego
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 107/2009 z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla prostych set-top boksów
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1275/2008 z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla zużycia energii przez elektryczne i elektroniczne urządzenia gospodarstwa domowego i urządzenia biurowe w trybie czuwania i wyłączenia

- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 641/2009 z dnia 22 lipca 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla pomp cyrkulacyjnych bezdławnicowych wolnostojących i pomp cyrkulacyjnych bezdławnicowych zintegrowanych z produktami
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 640/2009 z dnia 22 lipca 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla silników elektrycznych
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 643/2009 z dnia 22 lipca 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla urządzeń chłodniczych przeznaczonych dla gospodarstw domowych
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 642/2009 z dnia 22 lipca 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla telewizorów
- Dyrektywa Rady 92/42/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie wymogów sprawności dla nowych kotłów wody gorącej opalanych paliwem płynnym lub gazowym

Ramy czasowe: przepisy zawarte w dyrektywie ramowej, jak również w odpowiednich obowiązujących środkach wykonawczych podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2010/30/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie wskazania poprzez etykietowanie oraz standardowe informacje o produkcie, zużycia energii oraz innych zasobów przez produkty związane z energią

Ramy czasowe: podlega wdrożeniu zgodnie z harmonogramem ustalonym w ramach Traktatu o Wspólnocie Energetycznej.

Dyrektywy/rozporządzenia wykonawcze:

- Dyrektywa Komisji 2003/66/WE z dnia 3 czerwca 2003 r. zmieniająca dyrektywę 94/2/WE wykonującą dyrektywę Rady 92/75/EWG w zakresie etykiet efektywności energetycznej chłodziarek, chłodziarko-zamrażarek i zamrażarek typu domowego
- Dyrektywa Komisji 2002/40/WE z dnia 8 maja 2002 r. wykonująca dyrektywę Rady 92/75/EWG w sprawie etykiet efektywności energetycznej piekarników elektrycznych typu domowego
- Dyrektywa Komisji 2002/31/WE z dnia 22 marca 2002 r. wykonująca dyrektywę Rady 92/75/EWG w sprawie etykiet efektywności energetycznej urządzeń klimatyzacyjnych typu domowego
- Dyrektywa Komisji 1999/9/WE z dnia 26 lutego 1999 r. zmieniająca dyrektywę 97/17/WE wykonującą dyrektywę Rady 92/75/EWG w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej zmywarek bębnowych typu domowego
- Dyrektywa Komisji 98/11/WE z dnia 27 stycznia 1998 r. wykonująca dyrektywę Rady 92/75/EWG w zakresie etykietowania energii lamp gospodarstwa domowego
- Dyrektywa Komisji 97/17/WE z dnia 16 kwietnia 1997 r. wykonująca dyrektywę Rady 92/75/EWG w zakresie etykiet efektywności energetycznej zmywarek bębnowych typu domowego

- Dyrektywa Komisji 96/89/WE z dnia 17 grudnia 1996 r. zmieniająca dyrektywę 95/12/WE wykonującą dyrektywę Rady 92/75/EWG w zakresie etykiet efektywności energetycznej pralek bębnowych typu domowego
- Dyrektywa Komisji 96/60/WE z dnia 19 września 1996 r. wykonująca dyrektywę Rady 92/75/EWG w zakresie etykiet efektywności energetycznej pralkosuszarek bębnowych typu domowego
- Dyrektywa Komisji 95/13/WE z dnia 23 maja 1995 r. wykonująca dyrektywę Rady 92/75/EWG w zakresie etykiet efektywności energetycznej suszarek bębnowych typu domowego
- Dyrektywa Komisji 95/12/WE z dnia 23 maja 1995 r. wykonująca dyrektywę Rady 92/75/EWG w zakresie etykiet efektywności energetycznej pralek bębnowych typu domowego
- Dyrektywa Komisji 94/2/WE z dnia 21 stycznia 1994 r. wykonująca dyrektywę Rady 92/75/EWG w zakresie etykiet efektywności energetycznej chłodziarek, chłodziarko-zamrażarek i zamrażarek typu domowego
- Dyrektywa Rady 92/75/EWG z dnia 22 września 1992 r. w sprawie wskazania poprzez etykietowanie oraz standardowe informacje o produkcie, zużycia energii oraz innych zasobów przez urządzenia gospodarstwa domowego

Ramy czasowe: przepisy zawarte w dyrektywie ramowej, jak również w odpowiednich obowiązujących środkach wykonawczych podlegają wdrożeniu zgodnie z harmonogramem ustalonym w ramach Traktatu o Wspólnocie Energetycznej.

Rozporządzenie (WE) nr 106/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie wspólnotowego programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Decyzja Rady nr 2006/1005/WE z dnia 18 grudnia 2006 r. dotycząca zawarcia Umowy między rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki a Wspólnotą Europejską w sprawie koordynacji programów znakowania efektywności energetycznej urzędzeń biurowych

Ramy czasowe: przepisy tej decyzji podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie (WE) nr 1222/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie etykietowania opon pod kątem efektywności paliwowej i innych zasadniczych parametrów

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Energia odnawialna

Dyrektywa 2009/28/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu zgodnie z harmonogramem ustalonym w ramach Traktatu o Wspólnocie Energetycznej.

ZAŁĄCZNIK IX

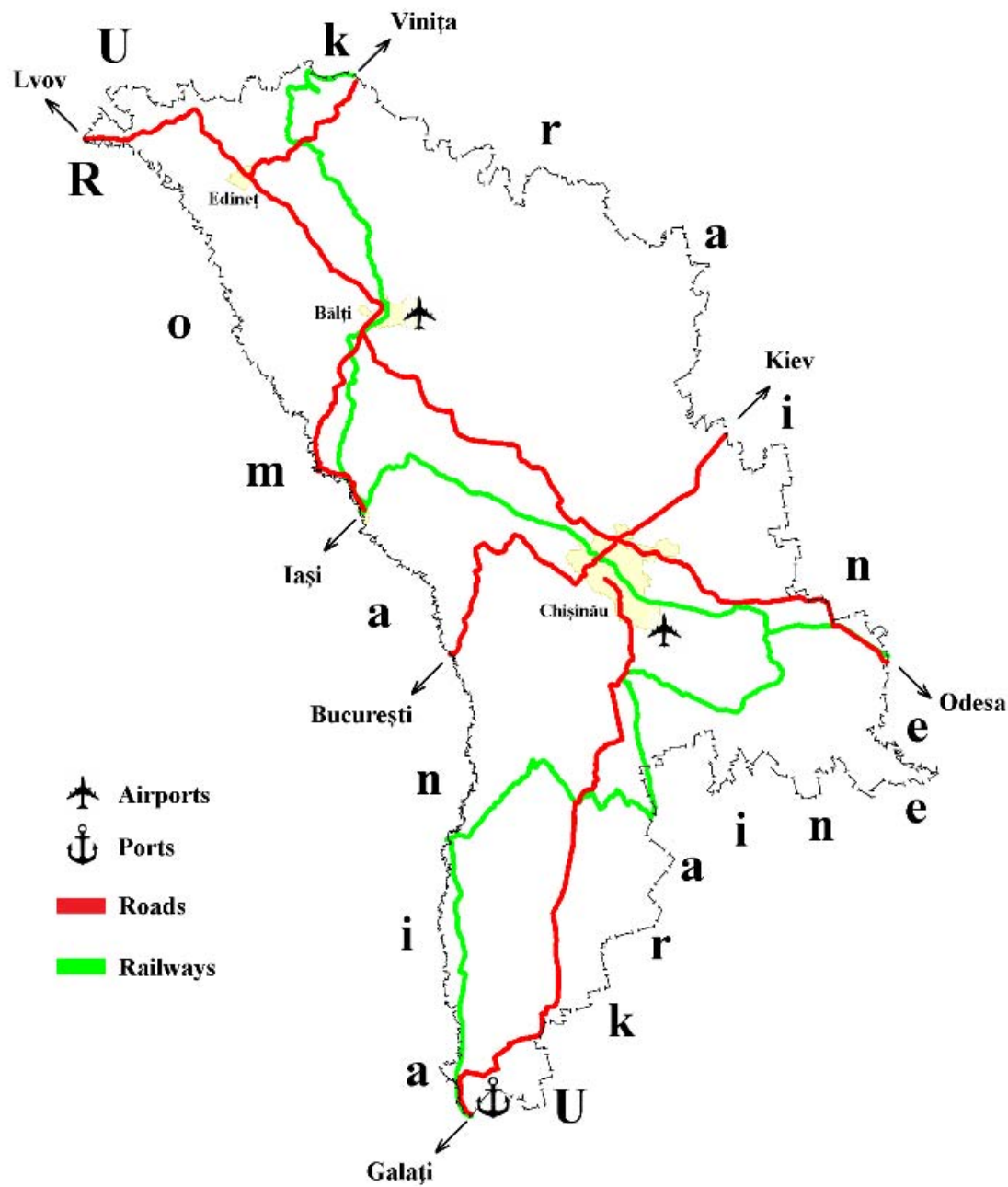
do rozdziału 15 (Transport) w tytule IV

1. Strony postanowiły, że będą współpracować na rzecz rozwijania strategicznej sieci transportu na terytorium Republiki Mołdawii. Orientacyjna mapa strategicznej sieci transportu zaproponowanej przez Republikę Mołdawii znajduje się w niniejszym załączniku (zob. pkt 6 niniejszego załącznika).
2. W tym kontekście Strony uznają znaczenie wdrożenia głównych działań priorytetowych przewidzianych w strategii inwestycji na rzecz infrastruktury transportowej w Republice Mołdawii, ukierunkowanych na modernizację i rozbudowę przebiegających przez terytorium Republiki Mołdawii połączeń kolejowych i drogowych o znaczeniu międzynarodowym, począwszy od dróg krajowych M3 Kiszyniów – Giurgiulesti oraz M14 Brześć – Bryczany – Tyraspol – Odessa, a także na doskonalenie i modernizację połączeń kolejowych z krajami sąsiadującymi, wykorzystywanych w ruchu międzynarodowym i tranzytowym.
3. Strony uznają znaczenie, jakie ma poprawa połączeń transportowych i uczynienie ich sprawniejszymi, bezpieczniejszymi i bardziej niezawodnymi. Przyniesie to obopólne korzyści zarówno UE, jak i Republice Mołdawii. Strony będą współpracować w celu rozwijania dalszych połączeń transportowych, zwłaszcza poprzez:
  - a) współpracę polityczną, usprawnienie procedur administracyjnych na przejściach granicznych oraz usunięcie wąskich gardeł w obrębie infrastruktury;

- b) współpracę w dziedzinie transportu w ramach Partnerstwa Wschodniego;
- c) współpracę z międzynarodowymi instytucjami finansowymi, która może przyczynić się do poprawy transportu;
- d) dalszy rozwój mechanizmu koordynacji i systemu informacji w Republice Mołdawii w celu zapewnienia skuteczności i przejrzystości planowania infrastruktury, w tym systemów zarządzania ruchem, pobierania opłat i finansowania;
- e) przyjęcie działań ułatwiających przekraczanie granic zgodnie z postanowieniami rozdziału 5 (Ułatwienia celne i handlowe) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu, które zmierzają do poprawy funkcjonowania sieci transportu w celu zwiększenia płynności przepływów transportowych między UE, Republiką Mołdawii i partnerami regionalnymi;
- f) wymianę najlepszych praktyk dotyczących kwestii finansowania projektów (zarówno w zakresie infrastruktury jak i działań horyzontalnych), w tym partnerstw publiczno-prywatnych, odpowiedniego prawodawstwa i obciążania użytkowników opłatami;
- g) uwzględnienie, w stosownych przypadkach, przepisów dotyczących środowiska, określonych w rozdziale 16 (Środowisko) tytułu IV (Współpraca gospodarcza i sektorowa) niniejszego Układu, zwłaszcza strategicznej oceny oddziaływania, oceny oddziaływania na środowisko oraz prawodawstwa UE dotyczącego przyrody i jakości powietrza;

- h) rozwój skutecznych systemów zarządzania ruchem, takich jak europejski system zarządzania ruchem kolejowym, na szczeblu regionalnym, co pozwoli zapewnić efektywność kosztową, interoperacyjność i wysoką jakość.
- 4. Strony będą współpracować w celu przyłączenia strategicznej sieci transportu Republiki Mołdawii do transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T) oraz sieci regionalnych.
- 5. Strony dążyć będą do określenia projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, realizowanych w obrębie strategicznej sieci transportu w Republice Mołdawii.
- 6. Mapa (Mapa strategicznych sieci transportu na terytorium Republiki Mołdawii):

Map of Strategic transport networks for the territory of the Republic of Moldova

ZAŁĄCZNIK X

do rozdziału 15 (Transport) tytułu IV

Republika Mołdawii zobowiązuje się do stopniowego zbliżenia swojego prawodawstwa do następujących przepisów UE i instrumentów międzynarodowych we wskazanych ramach czasowych.

Transport drogowy

Warunki techniczne

Dyrektywa Rady 92/6/EWG z dnia 10 lutego 1992 r. w sprawie montowania i zastosowania urządzeń ograniczenia prędkości w niektórych kategoriach pojazdów silnikowych we Wspólnocie

Ramy czasowe: w odniesieniu do wszystkich pojazdów wykonujących transport międzynarodowy przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu jednego roku od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

W odniesieniu do wszystkich pojazdów wykonujących transport krajowy, już zarejestrowanych w momencie wejścia w życie niniejszego Układu, przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 8 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

W odniesieniu do wszystkich pojazdów rejestrowanych po raz pierwszy, przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu jednego roku po dniu wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 96/53/WE z dnia 25 lipca 1996 r. ustanawiająca dla niektórych pojazdów drogowych poruszających się na terytorium Wspólnoty maksymalne dopuszczalne wymiary w ruchu krajowym i międzynarodowym oraz maksymalne dopuszczalne obciążenia w ruchu międzynarodowym

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2009/40/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie badań zdatności do ruchu drogowego pojazdów silnikowych i ich przyczep

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Warunki bezpieczeństwa

Dyrektywa Rady 91/439/EWG z dnia 29 lipca 1991 r. w sprawie praw jazdy

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- wprowadzenie kategorii praw jazdy (art. 3)
- warunki wydawania praw jazdy (art. 4, 5, 6 i 7)

- wymogi związane z egzaminami na prawo jazdy (załączniki II i III),

które zostaną zastąpione najpóźniej w dniu 19 stycznia 2013 r. odpowiednimi przepisami dyrektywy 2006/126/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie praw jazdy.

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu wraz z wejściem w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2008/68/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 września 2008 r. w sprawie transportu lądowego towarów niebezpiecznych

Ramy czasowe: w odniesieniu do wszystkich pojazdów wykonujących transport międzynarodowy przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu wraz z wejściem w życie niniejszego Układu. W odniesieniu do wszystkich pojazdów wykonujących transport krajowy, już zarejestrowanych w momencie wejścia w życie niniejszego Układu, przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Warunki społeczne

Rozporządzenie (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego

Ramy czasowe: w odniesieniu do wszystkich pojazdów wykonujących transport międzynarodowy przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu wraz z wejściem w życie niniejszego Układu. W odniesieniu do wszystkich pojazdów wykonujących transport krajowy, już zarejestrowanych w momencie wejścia w życie niniejszego Układu, przepisy tego rozporządzenia, z wyjątkiem art. 27 dotyczącego tachografów cyfrowych, podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Przepisy określone w art. 27 dotyczące tachografów cyfrowych podlegają wdrożeniu w ciągu 8 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2006/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie minimalnych warunków wykonania rozporządzeń Rady (EWG) nr 3820/85 i nr 3821/85 dotyczących przepisów socjalnych odnoszących się do działalności w transporcie drogowym

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie (WE) nr 1071/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 października 2009 r. ustanawiające wspólne zasady dotyczące warunków wykonywania zawodu przewoźnika drogowego

Zastosowanie mają następujące przepisy tego rozporządzenia:

- art. 3, 4, 5, 6, 7 (bez wartości pieniężnej określającej sytuację finansową), 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15 oraz załącznik I do tego rozporządzenia

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2002/15/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 2002 r. w sprawie organizacji czasu pracy osób wykonujących czynności w trasie w zakresie transportu drogowego

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2003/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie wstępnej kwalifikacji i okresowego szkolenia kierowców niektórych pojazdów drogowych do przewozu rzeczy lub osób

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Warunki fiskalne

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/62/WE z dnia 17 czerwca 1999 r. w sprawie pobierania opłat za użytkowanie niektórych typów infrastruktury przez pojazdy ciężarowe

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Transport kolejowy

Dostęp do rynku i infrastruktury

Dyrektywa Rady 91/440/EWG z dnia 29 lipca 1991 r. w sprawie rozwoju kolei wspólnotowych

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- wprowadzenie niezależnego zarządzania i poprawa sytuacji finansowej (art. 2, 3, 4, 5 i 9)
- oddzielenie infrastruktury zarządzania od transportu (art. 6, 7 i 8)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 95/18/WE z dnia 19 czerwca 1995 r. w sprawie wydawania licencji przedsiębiorstwom kolejowym

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- wprowadzenie licencji na warunkach wyszczególnionych w art. 1, 2, 3, 4 (z wyjątkiem art. 4 ust. 5, art. 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 i 15 tej dyrektywy

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2001/14/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 lutego 2001 r. w sprawie alokacji zdolności przepustowej infrastruktury kolejowej i pobierania opłat za użytkowanie infrastruktury kolejowej oraz przyznawania świadectw bezpieczeństwa

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie (UE) nr 913/2010 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2010 r. w sprawie europejskiej sieci kolejowej ukierunkowanej na konkurencyjny transport towarowy

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Warunki techniczne i warunki bezpieczeństwa, interoperacyjność

Dyrektywa 2004/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa kolei wspólnotowych (Dyrektywa w sprawie bezpieczeństwa kolei)

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2007/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie przyznawania uprawnień maszynistom prowadzącym lokomotywy i pociągi w obrębie systemu kolejowego Wspólnoty

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2008/57/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie interoperacyjności systemu kolei we Wspólnocie

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2008/68/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 września 2008 r. w sprawie transportu lądowego towarów niebezpiecznych

Ramy czasowe: w odniesieniu do wszystkich pojazdów wykonujących transport międzynarodowy przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu wraz z wejściem w życie niniejszego Układu.
W odniesieniu do wszystkich pojazdów wykonujących transport krajowy, już zarejestrowanych w momencie wejścia w życie niniejszego Układu, przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Transport kombinowany

Dyrektywa Rady 92/106/EWG z dnia 7 grudnia 1992 r. w sprawie ustanowienia wspólnych zasad dla niektórych typów transportu kombinowanego towarów między państwami członkowskimi

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Pozostałe aspekty

Rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 6 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie (WE) nr 1371/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Transport lotniczy

Wszelchstronna Umowa o wspólnym obszarze lotniczym między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi a Republiką Mołdawii, podpisana dnia 26 czerwca 2012 r. w Brukseli, która zawiera wykaz i harmonogram wdrażania odpowiedniego dorobku prawnego UE w dziedzinie lotnictwa.

Transport wodny śródlądowy

Funkcjonowanie rynku

Dyrektywa Rady 96/75/WE z dnia 19 listopada 1996 r. w sprawie systemów czarterowania i wyznaczania stawek przewozowych w krajowej i międzynarodowej żegludze śródlądowej we Wspólnocie

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dostęp do zawodu

Dyrektywa Rady 87/540/EWG z dnia 9 listopada 1987 r. w sprawie dostępu do zawodu przewoźnika towarów drogą wodną w transporcie krajowym i międzynarodowym i wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji dla tego zawodu

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 96/50/WE z dnia 23 lipca 1996 r. w sprawie harmonizacji warunków uzyskiwania krajowych patentów kapitanów łodzi do celów przewozu towarów i pasażerów śródlądowymi wodnymi drogami we Wspólnocie

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Bezpieczeństwo

Dyrektywa 2006/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. ustanawiająca wymagania techniczne dla statków żeglugi śródlądowej

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2008/68/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 września 2008 r. w sprawie transportu lądowego towarów niebezpiecznych

Ramy czasowe: w odniesieniu do wszystkich pojazdów wykonujących transport międzynarodowy przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu wraz z wejściem w życie niniejszego Układu.
W odniesieniu do wszystkich pojazdów wykonujących transport krajowy, już zarejestrowanych w momencie wejścia w życie niniejszego Układu, przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Usługi informacji rzecznej

Dyrektywa 2005/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie zharmonizowanych usług informacji rzecznej (RIS) na śródlądowych drogach wodnych we Wspólnocie

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

ZAŁĄCZNIK XI

do rozdziału 16 (Środowisko)

Republika Mołdawii zobowiązuje się do stopniowego zbliżenia swojego prawodawstwa do następujących przepisów UE i instrumentów międzynarodowych we wskazanych ramach czasowych.

Ramy czasowe dotyczące postanowień niniejszego załącznika, które Strony ustaliły już w ramach innych umów będą miały zastosowanie zgodnie z ustaleniami zawartymi w odpowiednich umowach.

Zarządzanie w zakresie środowiska i włączenie środowiska do pozostałych obszarów polityki

Dyrektywa 2011/92/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- przyjęcie prawodawstwa krajowego i wyznaczenie właściwego organu/właściwych organów

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie wymogu, aby projekty zaliczone do kategorii wymienionych w załączniku I podlegały ocenie oddziaływania na środowisko oraz procedury ustalenia, które z kategorii przedsięwzięć wymienionych w załączniku II podlegają ocenie oddziaływania na środowisko (art. 4)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- określenie zakresu informacji, które mają być dostarczone przez wykonawcę (art. 5)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie procedury konsultacji z władzami odpowiedzialnymi za środowisko oraz procedury konsultacji społecznej (art. 6)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- dokonanie uzgodnień z krajami sąsiadującymi dotyczących wymiany informacji i konsultacji (art. 7)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustalenie sposobów powiadamiania społeczeństwa o decyzji dotyczącej wniosku o zezwolenie na inwestycję (art. 9)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- wprowadzenie skutecznych, niezbyt drogich i terminowych procedur odwoławczych na szczeblu administracyjnym i sądowym, obejmujących społeczeństwo i organizacje pozarządowe (art. 11)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- przyjęcie prawodawstwa krajowego i wyznaczenie właściwego organu/właściwych organów

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie procedury podejmowania decyzji w odniesieniu do tego, które plany lub programy wymagają przeprowadzenia strategicznych ocen wpływu na środowisko, oraz ustanowienie wymogów poddania ocenie planów lub programów, dla których niezbędne są strategiczne oceny wpływu (art. 3)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie procedury konsultacji z organami odpowiedzialnymi za środowisko oraz procedury konsultacji społecznej (art. 6)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- dokonanie uzgodnień z sąsiadującymi państwami dotyczących wymiany informacji i konsultacji (art. 7)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- przyjęcie prawodawstwa krajowego i wyznaczenie właściwego organu/właściwych organów

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- dokonanie praktycznych ustaleń pozwalających na udostępnianie informacji o środowisku społeczeństwu oraz mających zastosowanie wyjątków (art. 3 i 4)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- zapewnienie udostępniania społeczeństwu informacji o środowisku przez organy władzy publicznej (art. 3 ust. 1)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie procedur odwoławczych od decyzji o nieudostępnieniu informacji o środowisku lub jedynie jej częściowemu udostępnieniu (art. 6)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie systemu rozpowszechniania w społeczeństwie informacji o środowisku (art. 7)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- przyjęcie prawodawstwa krajowego i wyznaczenie właściwego organu/właściwych organów

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie mechanizmu przekazywania społeczeństwu informacji (art. 2 ust. 2 lit. a) i d))

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie mechanizmu konsultacji społecznych (art. 2 ust. 2 lit. b) i art. 2 ust. 3)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie mechanizmu uwzględniania komentarzy i opinii społeczeństwa w procesie podejmowania decyzji (art. 2 ust. 2 lit. c))

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- gwarantowanie skutecznego, terminowego i niezbyt drogiego dostępu do wymiaru sprawiedliwości na szczeblu administracyjnym i sądowym w odniesieniu do materialnej i proceduralnej zgodności z prawem decyzji, aktów lub zaniechań organów władz publicznych w ramach tych procedur dla zainteresowanej społeczności, w tym organizacji pozarządowych (art. 3 ust. 7 i art. 4 ust. 4, oceny oddziaływania na środowisko oraz IPPC (EDI))

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Jakość powietrza

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- przyjęcie prawodawstwa krajowego i wyznaczenie właściwego organu/właściwych organów (art. 3)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- wyznaczenie i klasyfikacja stref i aglomeracji (art. 4)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie systemu oceny obejmującego odpowiednie kryteria oceny jakości powietrza pod względem zanieczyszczeń powietrza (art. 5, 6 i 9)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 9 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie planów ochrony powietrza dla stref i aglomeracji, w których poziom zanieczyszczeń przekracza wartości dopuszczalne lub wartości docelowe (art. 23)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 9 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie planów działań krótkoterminowych dla stref i aglomeracji, w których istnieje zagrożenie przekroczenia progu alarmowego (art. 24)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 9 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie systemu podawania informacji do wiadomości publicznej (art. 26)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2004/107/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie arsenu, kadmu, rtęci, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- przyjęcie prawodawstwa krajowego i wyznaczenie właściwego organu/właściwych organów

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- wyznaczenie i klasyfikacja stref i aglomeracji (art. 3)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie systemu oceny obejmującego odpowiednie kryteria oceny jakości powietrza pod względem zanieczyszczeń powietrza (art. 4)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 9 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- podjęcie środków w celu utrzymania/poprawy jakości powietrza w odniesieniu do istotnych zanieczyszczeń (art. 3)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 9 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie systemu podawania informacji do wiadomości publicznej (art. 7)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 1999/32/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. odnosząca się do redukcji zawartości siarki w niektórych paliwach ciekłych

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- przyjęcie prawodawstwa krajowego i wyznaczenie właściwego organu/właściwych organów
- ustanowienie skutecznego systemu pobierania próbek i odpowiednich metod analitycznych przeprowadzania analizy (art. 6)
- zakaz stosowania ciężkiego oleju opałowego oraz oleju napędowego o wyższej zawartości siarki niż wartości dopuszczalne (art. 3 ust. 1 oraz art. 4 ust. 1)
- zastosowanie wartości dopuszczalnych w przypadku zawartości siarki w paliwach żeglugowych (art. 4a i 4b)

Ramy czasowe: podlega wdrożeniu zgodnie z harmonogramem ustalonym w ramach Traktatu o Wspólnocie Energetycznej.

Dyrektywa Rady 94/63/WE z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie kontroli emisji lotnych związków organicznych (LZO) wynikających ze składowania paliwa i jego dystrybucji z terminali do stacji paliw zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- przyjęcie prawodawstwa krajowego i wyznaczenie właściwego organu/właściwych organów

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- identyfikacja wszystkich terminali dla magazynowania i załadunku paliw (art. 2)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie środków technicznych w celu zmniejszenia ubytków paliwa w urządzeniach do magazynowania w terminalach oraz stacjach paliw, a także podczas załadunku i rozładunku ruchomych cystern w terminalach (art. 3, 4 i 6 oraz załącznik III)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- zapewnienie spełniania wymogów przez wszystkie suwnice bramowe przeznaczone do załadunku samochodów-cystern oraz ruchome cysterny (art. 4 i 5)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2004/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie ograniczeń emisji lotnych związków organicznych w wyniku stosowania rozpuszczalników organicznych w niektórych farbach i lakierach oraz produktach do odnawiania pojazdów

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- przyjęcie prawodawstwa krajowego i wyznaczenie właściwego organu/właściwych organów

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- określenie maksymalnych dopuszczalnych zawartości LZO w odniesieniu do farb i lakierów (art. 3 oraz załącznik II, faza II)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie wymagań zapewniających etykietowanie produktów wprowadzanych do obrotu oraz wprowadzanie do obrotu produktów zgodnych ze stosownymi wymaganiami (art. 3 i 4)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2001/81/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2001 r. w sprawie krajowych poziomów emisji dla niektórych rodzajów zanieczyszczenia powietrza

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- przyjęcie prawodawstwa krajowego i wyznaczenie właściwych organów odpowiedzialnych za przekazywanie inwentaryzacji emisji i sprawozdawczość w ramach dyrektywy

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- opracowanie programów krajowych w celu osiągnięcia krajowych poziomów

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 6 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- spełnienie wszystkich pozostałych wymogów, w tym krajowych poziomów emisji

W ciągu 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu zastosowanie mają krajowe poziomy emisji ustalone w pierwotnym protokole z Göteborga z 1999 r. dotyczącego przeciwdziałania zakwaszeniu, eutrofizacji i powstawaniu ozonu w warstwie przyziemnej. Ponadto w tym okresie Republika Mołdawii będzie starać się ratyfikować protokół z Göteborga, w tym zmiany przyjęte w 2012 r.

Jakość wód i zarządzanie zasobami

Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, zmieniona decyzją nr 2455/2001/WE

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- przyjęcie prawodawstwa krajowego i wyznaczenie właściwego organu/właściwych organów

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- identyfikacja obszarów dorzeczy i opracowanie uzgodnień administracyjnych dotyczących międzynarodowych rzek, jezior i wód przybrzeżnych (art. 3)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 6 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- analiza charakterystyki obszarów dorzeczy (art. 5)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 6 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- utworzenie programów monitorowania jakości wody (art. 8)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 6 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- przygotowanie planów gospodarowania wodami w dorzeczu, konsultacje ze społeczeństwem i publikowanie tych planów (art. 13 i 14)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 8 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r.
w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- przyjęcie prawodawstwa krajowego i wyznaczenie właściwego organu/właściwych organów

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- dokonanie wstępnej oceny ryzyka powodziowego (art. 4 i 5)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- przygotowanie map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego (art. 6)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- opracowanie planów zarządzania ryzykiem powodziowym (art. 7)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 8 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych, zmieniona dyrektywą 98/15/WE i rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003

Zastosowanie mają następujące przepisy dyrektywy 91/271/EWG:

- przyjęcie prawodawstwa krajowego i wyznaczenie właściwego organu/właściwych organów

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ocena stanu zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- identyfikacja wrażliwych obszarów i aglomeracji (art. 5 oraz załącznik II)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 6 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- przygotowanie programu technicznego i programu inwestycji na potrzeby realizacji wymogów dotyczących oczyszczania ścieków komunalnych (art. 17)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 8 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- przyjęcie prawodawstwa krajowego i wyznaczenie właściwego organu/właściwych organów

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie norm dla wody pitnej (art. 4 i 5)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie systemu monitorowania (art. 6 i 7)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 6 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie mechanizmu zapewniania informacji konsumentom (art. 13)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 6 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotycząca ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego, zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- przyjęcie prawodawstwa krajowego i wyznaczenie właściwego organu/właściwych organów

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie programów monitorowania (art. 6)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- identyfikacja wód dotkniętych zanieczyszczeniami i wód zagrożonych zanieczyszczeniem, a także wyznaczanie stref zagrożonych zanieczyszczeniem azotanami (art. 3)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie programów działania i zbiorów dobrej praktyki rolniczej w odniesieniu do stref zagrożonych zanieczyszczeniem azotanami (art. 4 i 5)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Gospodarka odpadami i zarządzanie zasobami

Dyrektywa 2008/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- przyjęcie prawodawstwa krajowego i wyznaczenie właściwego organu/właściwych organów

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- przygotowanie planów gospodarki odpadami zgodnie z pięciostopniową hierarchią postępowania z odpadami oraz programami zapobiegania powstawaniu odpadów (rozdział V)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie mechanizmu pełnego pokrycia kosztów zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci” oraz zasady rozszerzonej odpowiedzialności producenta (art. 14)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie systemu zezwoleń dla zakładów lub przedsiębiorstw wykonujących czynności unieszkodliwiania lub odzyskiwania, ze specjalnymi zobowiązaniami w odniesieniu do zarządzania odpadami niebezpiecznymi (rozdział IV)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie rejestru zakładów i przedsiębiorstw zajmujących się zbieraniem i transportem odpadów (rozdział IV)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów, zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- przyjęcie prawodawstwa krajowego i wyznaczenie właściwego organu/właściwych organów

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- klasyfikowanie składowisk odpadów (art. 4)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- przygotowanie strategii krajowej dotyczącej zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, które trafiają na składowiska (art. 5)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie systemu składania wniosków i udzielania zezwoleń oraz procedur przyjmowania odpadów (art. 5-7, 11, 12 i 14)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie procedur kontroli i nadzoru w fazie eksploatacji składowisk odpadów oraz procedur zamknięcia i poeksploatacyjnego nadzoru składowisk odpadów (art. 12 i 13)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie planu zagospodarowania dla istniejących składowisk odpadów (art. 14)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie mechanizmu kosztowego (art. 10)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- zapewnienie, aby odpady były poddawane obróbce przed składowaniem (art. 6)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2006/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie gospodarowania odpadami pochodzącymi z przemysłu wydobywczego

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- przyjęcie prawodawstwa krajowego i wyznaczenie właściwego organu/właściwych organów

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie systemu zapewniającego sporządzanie przez operatorów planów gospodarowania odpadami (identyfikacja i klasyfikacja obiektów unieszkodliwiania odpadów; charakterystyka odpadów) (art. 4 i 9)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie systemu zezwoleń, gwarancji finansowych oraz systemu inspekcji (art. 7, 14 i 17)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 6 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie procedur zarządzania wyrobiskami poeksploatacyjnymi i ich monitorowania (art. 10)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 6 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie procedur zamknięcia i po zamknięciu obiektów unieszkodliwiania odpadów górniczych (art. 12)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 6 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- sporządzenie spisu zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów górniczych (art. 20)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 6 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Ochrona przyrody

Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- przyjęcie prawodawstwa krajowego i wyznaczenie właściwego organu/właściwych organów

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ocena gatunków ptactwa wymagających szczególnych środków ochrony i regularnie występujących gatunków wędrownych

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- identyfikacja i wyznaczenie obszarów specjalnej ochrony dla gatunków ptactwa (art. 4 ust. 1)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie szczególnych środków ochrony w celu ochrony regularnie występujących gatunków wędrownych (art. 4 ust. 2)

Ramy czasowe: podlega wdrożeniu zgodnie z harmonogramem ustalonym w ramach Traktatu o Wspólnocie Energetycznej.

- ustanowienie powszechnego systemu ochrony wszystkich gatunków dzikiego ptactwa, z których szczególną grupą są gatunki, na które organizowane są polowania, a także zakaz określonych sposobów chwytania lub zabijania (art. 5, 6, 7, 8, art. 9 ust. 1 i art. 9 ust. 2).

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, zmieniona dyrektywami 97/62/WE i 2006/105/WE oraz rozporządzeniem (WE) 1882/2003

Zastosowanie mają następujące przepisy dyrektywy 92/43/EWG:

- przyjęcie prawodawstwa krajowego i wyznaczenie właściwego organu/właściwych organów

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- przygotowanie wykazu terenów, wyznaczanie ich oraz ustalenie priorytetów w związku z zarządzaniem tymi terenami (w tym sporządzenie wykazu potencjalnych terenów w obrębie sieci Emerald i ustanowienie środków ochrony i gospodarowania tymi terenami) (art. 4)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie środków wymaganych na potrzeby ochrony takich terenów (art. 6)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie systemu monitorowania stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków (art. 11)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 6 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie systemu ścisłej ochrony gatunków w odniesieniu do gatunków wymienionych w załączniku IV do tej dyrektywy, stosownie do sytuacji Republiki Mołdawii (art. 12)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 6 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie mechanizmu promowania edukacji oraz przekazywania ogólnych informacji do wiadomości publicznej (art. 22)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 6 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Zanieczyszczenia przemysłowe i zagrożenia przemysłowe

Dyrektywa 2010/75/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola)

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- przyjęcie prawodawstwa krajowego i wyznaczenie właściwego organu/właściwych organów

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- identyfikacja instalacji, które wymagają pozwoleń (załącznik I)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- wykonanie BAT z uwzględnieniem konkluzji z dokumentów referencyjnych BAT (art. 14 ust. 3-6 i art. 15 ust. 2-4)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie zintegrowanego systemu pozwoleń (art. 4-6, 12, 21 i 24 oraz załącznik IV)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 6 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie i wdrożenie mechanizmu monitorowania zgodności (art. 8, art. 14 ust. 1 lit. d) oraz art. 23 ust. 1)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 8 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie dopuszczalnych wielkości emisji dla obiektów energetycznego spalania (art. 30 oraz załącznik V)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- przygotowanie przejściowych planów krajowych redukcji łącznej emisji rocznej z istniejących obiektów (rozwiązanie opcjonalne w stosunku do określania dopuszczalnych wielkości emisji dla istniejących obiektów) (art. 32)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 6 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 96/82/WE z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie kontroli niebezpieczeństwa poważnych awarii związanych z substancjami niebezpiecznymi, zmieniona dyrektywą 2003/105/WE i rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003

Zastosowanie mają następujące przepisy dyrektywy 96/82/WE:

- przyjęcie prawodawstwa krajowego i wyznaczenie właściwego organu/właściwych organów

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie skutecznych mechanizmów koordynacji między właściwymi organami

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- ustanowienie systemów dostarczania zawiadomień zawierających informacje o odnośnych zakładach objętych dyrektywą Seveso i zgłaszania poważnych awarii (art. 6, 14 i 15)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Chemikalia

Rozporządzenie (WE) nr 689/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 czerwca 2008 r. dotyczące wywozu i przywozu niebezpiecznych chemikaliów

Zastosowanie mają następujące przepisy tego rozporządzenia:

- wdrożenie procedury powiadomienia o wywozie (art. 7)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- wdrażanie procedur postępowania z powiadomieniami o wywozie przesłanymi przez inne państwa (art. 8)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- określenie procedur sporządzania i przedkładania powiadomień o ostatecznych działaniach regulacyjnych (art. 10)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- określenie procedur sporządzania i przedkładania decyzji w sprawie przywozu (art. 12)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- wdrożenie procedury PIC w odniesieniu do wywozu niektórych chemikaliów, w szczególności tych wymienionych w załączniku III do konwencji rotterdamskiej w sprawie procedury zgody po uprzednim poinformowaniu w międzynarodowym handlu niektórymi niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i pestycydami (art. 13)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- wdrażanie wymogów w zakresie etykietowania i pakowania wywożonych chemikaliów (art. 16)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- wyznaczanie organów krajowych kontrolujących przywóz i wywóz chemikaliów (art. 17)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie (WE) nr 1272/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin

Zastosowanie mają następujące przepisy tego rozporządzenia:

- wyznaczenie właściwego organu/właściwych organów (art. 43)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- dokonywanie klasyfikowania, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (art. 4)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów

Zastosowanie mają następujące przepisy tego rozporządzenia:

- wyznaczenie właściwego organu/właściwych organów, organów odpowiedzialnych za egzekwowanie przepisów oraz stworzenie systemu monitorowania i kontroli (art. 121 i 125)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- przyjęcie krajowych przepisów dotyczących kar stosowanych w przypadku naruszeń przepisów krajowych dotyczących chemikaliów (art. 126)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- przyjęcie krajowych przepisów ustanawiających krajowy system rejestracji substancji chemicznych i mieszanin (tytuł II, art. 5, 6, 7 i 14)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- przyjęcie krajowych przepisów dotyczących przekazywania informacji o substancjach chemicznych i mieszanin w łańcuchu dostaw i obowiązków dalszych użytkowników (tytuł IV i V, art. 31 i 37)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

- przyjęcie krajowych przepisów w sprawie przyjęcia wykazu ograniczeń, określonych w załączniku XVII do rozporządzenia REACH (tytuł VIII, art. 67)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

ZAŁĄCZNIK XII

do rozdziału 17 (Działania w dziedzinie klimatu) w tytule IV

Republika Mołdawii zobowiązuje się do stopniowego zbliżenia swojego prawodawstwa do następujących przepisów UE i instrumentów międzynarodowych we wskazanych ramach czasowych.

Zmiana klimatu i ochrona warstwy ozonowej

Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- ustanowienie systemu identyfikowania odnośnych instalacji oraz identyfikowania gazów cieplarnianych (załącznik I i II)
- ustanowienie systemów monitorowania, sprawozdawczości, weryfikacji i egzekwowania oraz procedur konsultacji społecznych (art. 9, 14-17, 19 i 21)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 8 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie (WE) nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r.
w sprawie niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych

Zastosowanie mają następujące przepisy tego rozporządzenia:

- przyjęcie prawodawstwa krajowego i wyznaczenie właściwego organu/właściwych organów
- ustanowienie/dostosowanie krajowych wymagań w odniesieniu do szkoleń i certyfikacji odpowiedniego personelu i przedsiębiorstw (art. 5)
- ustanowienie systemów sprawozdawczości w celu uzyskiwania z odnośnych sektorów danych o emisji (art. 6)
- ustanowienie systemu egzekwowania (art. 13)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie (WE) nr 1005/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 września 2009 r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową

Zastosowanie mają następujące przepisy tego rozporządzenia:

- przyjęcie prawodawstwa krajowego i wyznaczenie właściwego organu/właściwych organów
- wprowadzenie zakazu produkcji substancji kontrolowanych, z wyjątkiem szczególnych zastosowań oraz – do 2019 r. – wodorochlorofluorowęglowodorów (HCFC) (art. 4)
- wprowadzenie zakazu wprowadzania do obrotu i stosowania substancji kontrolowanych, z wyjątkiem zregenerowanych HCFC, które mogą być stosowane jako czynnik chłodniczy do 2015 r. (art. 5 i 11)
- określenie warunków produkcji, wprowadzania do obrotu i stosowania substancji kontrolowanych do wyłączonych zastosowań (w charakterze substratów, czynników ułatwiających procesy chemiczne, nieodzowne zastosowania laboratoryjne i analityczne, krytyczne zastosowania halonów) oraz indywidualne odstępstwa, w tym zastosowania bromku metylu w nagłych przypadkach (rozdział III)
- ustanowienie systemu licencjonowania przywozu i wywozu substancji kontrolowanych do wyłączonych zastosowań (rozdział IV) oraz obowiązków państw członkowskich i przedsiębiorstw w zakresie sprawozdawczości (art. 26 i 27)
- ustanowienie obowiązku odzyskiwania, poddawania recyklingowi, regenerowania lub niszczenia zużytych substancji kontrolowanych (art. 22)
- ustanowienie procedur monitorowania i kontroli wycieku substancji kontrolowanych (art. 23)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 98/70/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 1998 r. odnosząca się do jakości benzyny i olejów napędowych

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- przyjęcie prawodawstwa krajowego i wyznaczenie właściwego organu/właściwych organów
- przeprowadzanie oceny krajowego zużycia paliwa
- ustanowienie systemu monitorowania jakości paliwa (art. 8)
- wprowadzenie zakazu obrotu benzyną z zawartością ołowiu (art. 3 ust. 1)
- dopuszczenie do obrotu benzyny bezołowiowej, oleju napędowego oraz olejów napędowych przeznaczonych do maszyn jezdnych nieporuszających się po drogach i ciągników rolniczych oraz leśnych jedynie wówczas, gdy spełniają one odpowiednie wymogi (art. 3 i 4)
- ustanowienie ram regulacyjnych obejmujących wyjątkowe sytuacje oraz systemu gromadzenia danych krajowych dotyczących jakości paliwa (art. 7 i 8)

Ramy czasowe: wspomniane przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

ZAŁĄCZNIK XIII

do rozdziału 21 (Zdrowie publiczne) w tytule IV

Republika Mołdawii zobowiązuje się do stopniowego zbliżenia swojego prawodawstwa do następujących przepisów UE i instrumentów międzynarodowych we wskazanych ramach czasowych.

Tytoń

Dyrektywa 2001/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 czerwca 2001 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących produkcji, prezentowania i sprzedaży wyrobów tytoniowych

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2003/33/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich, odnoszących się do reklamy i sponsorowania wyrobów tytoniowych

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Zalecenie Rady 2003/54/WE z dnia 2 grudnia 2002 r. w sprawie zapobiegania paleniu i inicjatyw mających na celu wzmocnienie walki z tytoniem

Ramy czasowe: nie dotyczy.

Zalecenie Rady z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie środowisk wolnych od dymu tytoniowego (2009/C 296/02)

Ramy czasowe: nie dotyczy.

Choroby zaraźliwe

Decyzja nr 2119/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 września 1998 r. ustanawiająca sieć nadzoru i kontroli epidemiologicznej chorób zakaźnych we Wspólnocie

Ramy czasowe: przepisy tej decyzji podlegają wdrożeniu w ciągu 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Decyzja Komisji nr 2000/96/WE z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie stopniowego obejmowania chorób zakaźnych siecią wspólnotową zgodnie z decyzją nr 2119/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady

Ramy czasowe: przepisy decyzji nr 2000/96/WE podlegają wdrożeniu w ciągu 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Decyzja Komisji nr 2002/253/WE z dnia 19 marca 2002 r. ustanawiająca definicje przypadku w celu zgłaszania chorób zakaźnych do sieci wspólnotowej na podstawie decyzji 2119/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady

Ramy czasowe: przepisy decyzji nr 2002/253/WE podlegają wdrożeniu w ciągu 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Decyzja Komisji 2000/57/WE z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie systemu wczesnego ostrzegania i reagowania w celu zapobiegania i kontroli chorób zakaźnych na mocy decyzji nr 2119/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady

Ramy czasowe: przepisy decyzji 2000/57/WE podlegają wdrożeniu w ciągu 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Krew

Dyrektywa 2002/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 2003 r. ustanawiająca normy jakości i bezpiecznego pobierania, badania, preparatyki, przechowywania, wydawania krwi ludzkiej i składników krwi

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Komisji 2004/33/WE z dnia 22 marca 2004 r. wykonująca dyrektywę 2002/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie niektórych wymagań technicznych dotyczących krwi i składników krwi

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2004/33/WE podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Komisji 2005/62/WE z dnia 30 września 2005 r. wykonująca dyrektywę 2002/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie norm i specyfikacji wspólnotowych odnoszących się do systemu jakości obowiązującego w placówkach służby krwi

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2005/62/WE podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Komisji 2005/61/WE z dnia 30 września 2005 r. wykonująca dyrektywę 2002/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie wymogów dotyczących śledzenia losów krwi oraz powiadamiania o poważnych, niepożądanych reakcjach i zdarzeniach

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2005/61/WE podlegają wdrożeniu w ciągu 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Organy, tkanki i komórki

Dyrektywa 2004/23/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie ustalenia norm jakości i bezpiecznego oddawania, pobierania, testowania, przetwarzania, konserwowania, przechowywania i dystrybucji tkanek i komórek ludzkich

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Komisji 2006/17/WE z dnia 8 lutego 2006 r. wprowadzająca w życie dyrektywę 2004/23/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do niektórych wymagań technicznych dotyczących dawstwa, pobierania i badania tkanek i komórek ludzkich

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2006/17/WE podlegają wdrożeniu w ciągu 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Komisji 2006/86/WE z dnia 24 października 2006 r. wykonująca dyrektywę 2004/23/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie wymagań dotyczących możliwości śledzenia, powiadamiania o poważnych i niepożądanych reakcjach i zdarzeniach oraz niektórych wymagań technicznych dotyczących kodowania, przetwarzania, konserwowania, przechowywania i dystrybucji tkanek i komórek ludzkich

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2006/86/WE podlegają wdrożeniu w ciągu 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/53/UE z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie norm jakości i bezpieczeństwa narządów ludzkich przeznaczonych do przeszczepienia

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Zdrowie psychiczne – uzależnienie od narkotyków

Zalecenie Rady 2003/488/WE z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie profilaktyki i ograniczania szkód zdrowotnych w związku z uzależnieniem od narkotyków

Ramy czasowe: nie dotyczy.

Alkohol

Zalecenie Rady 2001/458/WE z dnia 5 czerwca 2001 r. w sprawie spożywania alkoholu przez ludzi młodych, a zwłaszcza dzieci i młodzież

Ramy czasowe: nie dotyczy.

Rak

Zalecenie Rady 2003/878/WE z dnia 2 grudnia 2003 r. w sprawie badań przesiewowych w kierunku nowotworów

Ramy czasowe: nie dotyczy.

Zapobieganie urazom i propagowanie bezpieczeństwa

Zalecenie Rady (2007/C 164/01) z dnia 31 maja 2007 r. w sprawie zapobiegania urazom i propagowania bezpieczeństwa

Ramy czasowe: nie dotyczy.

ZAŁĄCZNIK XIV

do rozdziału 25 (Współpraca w obszarze kultury, polityki audiowizualnej i mediów) w tytule IV

Republika Mołdawii zobowiązuje się do stopniowego zbliżenia swojego prawodawstwa do następujących przepisów UE i instrumentów międzynarodowych we wskazanych ramach czasowych.

Dyrektywa 2007/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. zmieniająca dyrektywę Rady 89/552/EWG w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich, dotyczących wykonywania telewizyjnej działalności transmisyjnej

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2007/65/WE podlegają wdrożeniu w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Konwencja UNESCO z 2005 r. w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego

Ramy czasowe: nie dotyczy.

ZAŁĄCZNIK XV

ZNOSZENIE CEŁ

1. Strony znoszą wszystkie cła na towary pochodzące z terytorium drugiej Strony od dnia wejścia w życie niniejszego Układu, z wyjątkiem przypadków określonych w ust. 2, 3 i 4 oraz bez uszczerbku dla ust. 5 niniejszego załącznika.
2. Produkty wymienione w załączniku XV-A są przywożone do Unii bezcłowo w granicach kontyngentów taryfowych określonych w tym załączniku. Stawka należności celnej stosowana względem kraju najbardziej uprzywilejowanego („KNU”) ma zastosowanie do przywozu przekraczającego poziom kontyngentu taryfowego.
3. Produkty wymienione w załączniku XV-B podlegają cłu przywozowemu przy przywozie do UE, ale są zwolnione ze składnika *ad valorem* tego cła.
4. Znoszenie niektórych ceł przez Republikę Mołdawii, jak określono w załączniku XV-D, odbywa się zgodnie z następującymi zasadami:
  - a) cła dotyczące pozycji objętych kategorią znoszenia ceł „5” w ramach taryfy Republiki Mołdawii są znoszone w 6 równych etapach, począwszy od dnia wejścia w życie niniejszego Układu, z kolejnymi obniżkami następującymi w dniu 1 stycznia w okresie 5 lat po dniu wejścia w życie niniejszego Układu;

- b) cła dotyczące pozycji objętych kategorią znoszenia ceł „3” w ramach taryfy Republiki Mołdawii są znoszone w 4 równych etapach, począwszy od dnia wejścia w życie niniejszego Układu, z kolejnymi obniżkami następującymi w dniu 1 stycznia w okresie 3 lat po dniu wejścia w życie niniejszego Układu;
  - c) cła dotyczące pozycji objętych kategorią znoszenia ceł „10-A” w ramach taryfy Republiki Mołdawii są znoszone w 10 równych etapach rocznych, począwszy od dnia 1 stycznia roku następującego po dniu wejścia w życie niniejszego Układu;
  - d) cła dotyczące pozycji objętych kategorią znoszenia ceł „5-A” w ramach taryfy Republiki Mołdawii są znoszone w 5 równych etapach rocznych, począwszy od dnia 1 stycznia roku następującego po dniu wejścia w życie niniejszego Układu;
  - e) cła dotyczące pozycji objętych kategorią znoszenia ceł „3-A” w ramach taryfy Republiki Mołdawii są znoszone w 3 równych etapach rocznych, począwszy od dnia 1 stycznia roku następującego po dniu wejścia w życie niniejszego Układu;
  - f) znoszenie ceł dotyczących produktów objętych kategorią znoszenia ceł „10-S” (produkty objęte pięcioletnim okresem zawieszenia „standstill”) rozpocznie się od dnia 1 stycznia piątego roku następującego po dniu wejścia w życie niniejszego Układu.
5. Przywóz produktów pochodzących z Republiki Mołdawii wymienionych w załączniku XV-C jest objęty unijnym mechanizmem przeciwdziałającym obchodzeniu ceł, o którym mowa w art. 148 niniejszego Układu.
-

ZAŁĄCZNIK XV-A**PRODUKTY OBJĘTE ROCZNYMI BEZCŁOWYMI KONTYNGENTAMI
TARYFOWYMI (UNIA)**

Numer porządkowy	Kod CN 2012	Opis produktu	Wielkość (tony)	Stawka cła
1	07020000	Pomidory, świeże lub schłodzone	2 000	Bez cła
2	07032000	Czosnek, świeży lub schłodzony	220	Bez cła
3	08061010	Winogrona stołowe, świeże	10 000	Bez cła
4	08081080	Jabłka, świeże (z wyjątkiem jabłek na cydr (cidr), luzem, od dnia 16 września do dnia 15 grudnia)	40 000	Bez cła
5	08094005	Śliwki, świeże	10 000	Bez cła
6	20096110	Sok winogronowy, włącznie z moszczem gronowym, niesfermentowany, o liczbie Brixa $\leq$ 30 przy 20°C, o wartości $>$ 18 EUR za 100 kg, nawet zawierający dodatek cukru lub innej substancji słodzącej (z wyjątkiem zawierającego alkohol)	500	Bez cła

Numer porządkowy	Kod CN 2012	Opis produktu	Wielkość (tony)	Stawka cła
	20096919	Sok winogronowy, włącznie z moszczem gronowym, niesfermentowany, o liczbie Brix > 67 przy 20°C, o wartości > 22 EUR za 100 kg, nawet zawierający dodatek cukru lub innej substancji słodzącej (z wyjątkiem zawierającego alkohol)		
	20096951	Skoncentrowany sok winogronowy, włącznie z moszczem gronowym, niesfermentowany, o liczbie Brix > 30 lecz ≤ 67 przy 20°C, o wartości > 18 EUR za 100 kg, nawet zawierający dodatek cukru lub innej substancji słodzącej (z wyjątkiem zawierającego alkohol)		
	20096959	Sok winogronowy, włącznie z moszczem gronowym, niesfermentowany, o liczbie Brix > 30 lecz ≤ 67 przy 20°C, o wartości > 18 EUR za 100 kg, nawet zawierający dodatek cukru lub innej substancji słodzącej (z wyjątkiem skoncentrowanego lub zawierającego alkohol)		

ZAŁĄCZNIK XV-B

PRODUKTY OBJĘTE CENĄ WEJŚCIA¹, które są zwolnione ze składowania *ad valorem* cła przywozowego (UNIA)

Kod CN 2012	Opis produktu
07070005	Ogórki, świeże lub schłodzone
07099100	Karczochy, świeże lub schłodzone
07099310	Cukinia, świeża lub schłodzona
08051020	Pomarańcze słodkie, świeże
08052010	Klementynki
08052030	Monrealesy i satsumy
08052050	Mandarynki i wilkingi
08052070	Tangeryny
08052090	Tangele, ortaniki, malaguinas i podobne hybrydy cytrusowe (z wyjątkiem klementynek, monrealesów, satsumas, mandarynek, wilkingów i tangeryn)
08055010	Cytryny „ <i>Citrus limon, Citrus limonum</i> ”
08083090	Gruszki (z wyjątkiem gruszek na perry, luzem, od dnia 1 sierpnia do dnia 31 grudnia)
08091000	Morele, świeże
08092100	Wiśnie „ <i>Prunus cerasus</i> ”, świeże
08092900	Czereśnie (z wyjątkiem wiśni), świeże

¹ Zob. załącznik 2 do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 927/2012 z dnia 9 października 2012 r. zmieniającego załącznik I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej.

Kod CN 2012	Opis produktu
08093010	Nektaryny, świeże
08093090	Brzoskwinie (z wyjątkiem nektaryn), świeże
22043092	Moszcz gronowy, niesfermentowany, skoncentrowany w rozumieniu dodatkowej uwagi 7 do działu 22, o gęstości $\leq 1,33 \text{ g/cm}^3$ w 20°C i o rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu $\leq 1 \%$ obj. lecz $> 0,5 \%$ obj. (z wyjątkiem moszczu gronowego, którego fermentacja została zatrzymana poprzez dodanie alkoholu)
22043094	Moszcz gronowy, niesfermentowany, nieskoncentrowany, o gęstości $\leq 1,33 \text{ g/cm}^3$ w 20°C i o rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu $\leq 1 \%$ obj. lecz $> 0,5 \%$ obj. (z wyjątkiem moszczu gronowego, którego fermentacja została zatrzymana poprzez dodanie alkoholu)
22043096	Moszcz gronowy, niesfermentowany, skoncentrowany w rozumieniu dodatkowej uwagi 7 do działu 22, o gęstości $> 1,33 \text{ g/cm}^3$ w 20°C i o rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu $\leq 1 \%$ obj. lecz $> 0,5 \%$ obj. (z wyjątkiem moszczu gronowego, którego fermentacja została zatrzymana poprzez dodanie alkoholu)
22043098	Moszcz gronowy, niesfermentowany, nieskoncentrowany, o gęstości $> 1,33 \text{ g/cm}^3$ w 20°C i o rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu $\leq 1 \%$ obj. lecz $> 0,5 \%$ obj. (z wyjątkiem moszczu gronowego, którego fermentacja została zatrzymana poprzez dodanie alkoholu)

ZAŁĄCZNIK XV-C**PRODUKTY OBJĘTE MECHANIZMEM PRZECIWDZIAŁAJĄCYM OBCHODZENIU
CEL (UNIA)**

Kategorie produktów	Kod CN 2012	Opis produktu	Wartości progowe (tony)
Produkty rolne			
1 Mięso świń	02031110	Świeże lub schłodzone tusze i półtusze świń domowych	4 500
	02031211	Świeże lub schłodzone szynki i ich kawałki, ze świń domowych, z kośćmi	
	02031219	Świeże lub schłodzone łopatki i ich kawałki, ze świń domowych, z kośćmi	
	02031911	Świeże lub schłodzone przodki i ich kawałki, ze świń domowych	
	02031913	Świeże lub schłodzone schaby i ich kawałki, ze świń domowych	
	02031915	Świeży lub schłodzony boczek i jego kawałki, ze świń domowych	
	02031955	Świeże lub schłodzone mięso ze świń domowych, bez kości (z wyjątkiem boczku i jego kawałków)	
	02031959	Świeże lub schłodzone mięso ze świń domowych, z kośćmi (z wyjątkiem tusz i półtusze, szynki, łopatek i ich kawałków, przodków, schabów, boczku i jego kawałków)	

Kategorie produktów	Kod CN 2012	Opis produktu	Wartości progowe (tony)
	02032110	Zamrożone tusze i półtusze świń domowych	
	02032211	Zamrożone szynki i ich kawałki ze świń domowych, z kośćmi	
	02032219	Zamrożone łopatki i ich kawałki ze świń domowych, z kośćmi	
	02032911	Zamrożone przodki i ich kawałki ze świń domowych	
	02032913	Zamrożone schaby i ich kawałki ze świń domowych, z kośćmi	
	02032915	Zamrożony boczek i jego kawałki ze świń domowych	
	02032955	Zamrożone mięso ze świń domowych, bez kości (z wyjątkiem boczku i jego kawałków)	
	02032959	Zamrożone mięso ze świń domowych, z kośćmi (z wyjątkiem i i przodków, schabów, boczku i jego kawałków)	

Kategorie produktów	Kod CN 2012	Opis produktu	Wartości progowe (tony)
2 Mięso drobiowe	02071130	Świeże lub schłodzone, oskubane i wypatroszone ptactwo z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , bez głów i łapek, ale z szyjami, sercami, wątróbkami i żołądkami, znane jako „kurczaki 70 %”	600
	02071190	Świeże lub schłodzone, oskubane i wypatroszone ptactwo z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , bez głów i łapek, ale z szyjami, sercami, wątróbkami i żołądkami, znane jako „kurczaki 65 %” oraz inne formy świeżego lub schłodzonego ptactwa, nieciętego na kawałki (z wyjątkiem „kurczaków 83 % i 70 %”)	
	02071210	Zamrożone ptactwo z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , oskubane i wypatroszone, bez głów i łapek, ale z szyjami, sercami, wątróbkami i żołądkami, znane jako „kurczaki 70 %”	
	02071290	Zamrożone ptactwo z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , oskubane i wypatroszone, bez głów i łapek, ale z szyjami, sercami, wątróbkami i żołądkami, znane jako „kurczaki 65 %” oraz inne formy ptactwa, nieciętego na kawałki (z wyjątkiem „kurczaków 70 %”)	
	02071310	Świeże lub schłodzone kawałki mięsa z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , bez kości	
	02071320	Świeże lub schłodzone połówki lub ćwiartki z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i>	
	02071330	Świeże lub schłodzone całe skrzydła, nawet z końcami, z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i>	

Kategorie produktów	Kod CN 2012	Opis produktu	Wartości progowe (tony)
	02071350	Świeże lub schłodzone piersi i ich kawałki z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , z kośćmi	
	02071360	Świeże lub schłodzone nogi i ich kawałki z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , z kośćmi	
	02071399	Świeże lub schłodzone podroby jadalne z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i> (z wyjątkiem wątróbek)	
	02071410	Zamrożone kawałki mięsa z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , bez kości	
	02071420	Zamrożone połówki lub ćwiartki z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i>	
	02071430	Zamrożone całe skrzydła, nawet z końcami, z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i>	
	02071450	Zamrożone piersi i ich kawałki z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , z kośćmi	
	02071460	Zamrożone nogi i ich kawałki z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , z kośćmi	
	02071499	Zamrożone podroby jadalne z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i> (z wyjątkiem wątróbek)	

Kategorie produktów	Kod CN 2012	Opis produktu	Wartości progowe (tony)
	02072410	Świeże lub schłodzone, oskubane i wypatroszone indyki z gatunku <i>domesticus</i> , bez głów i łapek, ale z szyjami, sercami, wątróbkami i żołądkami, znane jako „indyki 80 %”	
	02072490	Świeże lub schłodzone, oskubane i wypatroszone indyki z gatunku <i>domesticus</i> , bez głów i łapek, ale z szyjami, sercami, wątróbkami i żołądkami, znane jako „indyki 73 %” oraz inne formy świeżych lub schłodzonych indyków, nieciętych na kawałki (z wyjątkiem „indyków 80 %”)	
	02072510	Zamrożone indyki z gatunku <i>domesticus</i> , oskubane i wypatroszone, bez głów i łapek, ale z szyjami, sercami, wątróbkami i żołądkami, znane jako „indyki 80 %”	
	02072590	Zamrożone indyki z gatunku <i>domesticus</i> , oskubane i wypatroszone, bez głów i łapek, ale z szyjami, sercami, wątróbkami i żołądkami, znane jako „indyki 73 %” oraz inne formy ptactwa, nieciętego na kawałki (z wyjątkiem „indyków 80 %”)	
	02072610	Świeże lub schłodzone kawałki mięsa z indyków z gatunku <i>domesticus</i> , bez kości	
	02072620	Świeże lub schłodzone połówki lub ćwiartki z indyków z gatunku <i>domesticus</i>	
	02072630	Świeże lub schłodzone całe skrzydła, nawet z końcami z indyków z gatunku <i>domesticus</i>	

Kategorie produktów	Kod CN 2012	Opis produktu	Wartości progowe (tony)
	02072650	Świeże lub schłodzone piersi i ich kawałki z indyków z gatunku <i>domesticus</i> , z kośćmi	
	02072660	Świeże lub schłodzone podudzia i ich kawałki z indyków z gatunku <i>domesticus</i> , z kośćmi	
	02072670	Świeże lub schłodzone nogi i ich kawałki z indyków z gatunku <i>domesticus</i> , z kośćmi (z wyjątkiem podudzi)	
	02072680	Świeże lub schłodzone kawałki mięsa z indyków z gatunku <i>domesticus</i> , z kośćmi (z wyjątkiem półtuszy lub ćwierci, całych skrzydeł, nawet z końcami, grzbietów, szyj, grzbietów włącznie z szyjami, kuprów i końców skrzydeł, piersi, nóg i ich kawałków)	
	02072699	Świeże lub schłodzone podroby jadalne z indyków z gatunku <i>domesticus</i> (z wyjątkiem wątróbek)	
	02072710	Zamrożone kawałki mięsa z indyków z gatunku <i>domesticus</i> , bez kości	
	02072720	Zamrożone połówki lub ćwiartki z indyków z gatunku <i>domesticus</i>	
	02072730	Zamrożone całe skrzydła, nawet z końcami z indyków z gatunku <i>domesticus</i>	
	02072750	Zamrożone piersi i ich kawałki z indyków z gatunku <i>domesticus</i> , z kośćmi	

Kategorie produktów	Kod CN 2012	Opis produktu	Wartości progowe (tony)
	02072760	Zamrożone podudzia i ich kawałki z indyków z gatunku <i>domesticus</i> , z kośćmi	
	02072770	Zamrożone nogi i ich kawałki z indyków z gatunku <i>domesticus</i> , z kośćmi (z wyjątkiem podudzi)	
	02072780	Zamrożone kawałki mięsa z indyków z gatunku <i>domesticus</i> , z kośćmi (z wyjątkiem półtuszy lub ćwierci, całych skrzydeł, nawet z końcami, grzbietów, szyj, grzbietów włącznie z szyjami, kuprów i końców skrzydeł, piersi, nóg i ich kawałków)	
	02072799	Zamrożone podroby jadalne z indyków z gatunku <i>domesticus</i> (z wyjątkiem wątróbek)	
	02074130	Świeże lub schłodzone, kaczki domowe, niecięte na kawałki, oskubane i wypatroszone, bez głów i łapek, ale z szyjami, sercami, wątróbkami i żołądkami, znane jako „kaczki 70 %”	
	02074180	Świeże lub schłodzone, kaczki domowe, niecięte na kawałki, oskubane i wypatroszone, bez głów i łap, bez szyj, serc, wątróbek i żołądków, znane jako „kaczki 63 %” lub inaczej zgłaszane	
	02074230	Zamrożone kaczki domowe, niecięte na kawałki, oskubane i wypatroszone, bez głów i łapek, ale z szyjami, sercami, wątróbkami i żołądkami, znane jako „kaczki 70 %”	

Kategorie produktów	Kod CN 2012	Opis produktu	Wartości progowe (tony)
	02074280	Zamrożone kaczki domowe, niecięte na kawałki, oskubane i wypatroszone, bez głów i łapek, bez szyj, serc, wątróbek i żołądków, znane jako „kaczki 63 %” lub inaczej zgłaszane	
	02074410	Świeże lub schłodzone kawałki mięsa z kaczek domowych, bez kości	
	02074421	Świeże lub schłodzone połówki lub ćwiartki z kaczek domowych	
	02074431	Świeże lub schłodzone całe skrzydła z kaczek domowych	
	02074441	Świeże lub schłodzone grzbiety, szyje, grzbiety włącznie z szyjami, kupry i końce skrzydeł z kaczek domowych	
	02074451	Świeże lub schłodzone piersi i ich kawałki z kaczek domowych, z kośćmi	
	02074461	Świeże lub schłodzone nogi i ich kawałki z kaczek domowych, z kośćmi	
	02074471	Świeże lub schłodzone tusze z kaczek domowych, z kośćmi	
	02074481	Świeże lub schłodzone kawałki mięsa z kaczek domowych, z kośćmi, gdzie indziej niewymienione	
	02074499	Świeże lub schłodzone podroby jadalne z kaczek domowych (z wyjątkiem wątróbek)	
	02074510	Zamrożone kawałki mięsa z kaczek domowych, bez kości	
	02074521	Zamrożone połówki lub ćwiartki z kaczek domowych	
	02074531	Zamrożone całe skrzydła z kaczek domowych	

Kategorie produktów	Kod CN 2012	Opis produktu	Wartości progowe (tony)
	02074541	Zamrożone grzbiety, szyje, grzbiety włącznie z szyjami, kupry i końce skrzydeł z kaczek domowych	
	02074551	Zamrożone piersi i ich kawałki z kaczek domowych, z kośćmi	
	02074561	Zamrożone nogi i ich kawałki z kaczek domowych, z kośćmi	
	02074581	Zamrożone kawałki mięsa z kaczek domowych, z kośćmi, gdzie indziej niewymienione	
	02074599	Zamrożone podroby jadalne z kaczek domowych (z wyjątkiem wątróbek)	
	02075110	Świeże lub schłodzone gęsi domowe, niecięte na kawałki, oskubane, bez krwi, niewypatroszone, z głowami i łapkami, znane jako „gęsi 82 %”	
	02075190	Świeże lub schłodzone, gęsi domowe, niecięte na kawałki, oskubane i wypatroszone, bez głów i łapek, nawet z sercami i żołądkami, znane jako „gęsi 75 %” lub inaczej zgłaszane	
	02075290	Zamrożone gęsi domowe, niecięte na kawałki, oskubane i wypatroszone, bez głów i łapek, nawet z sercami i żołądkami, znane jako „gęsi 75 %” lub inaczej zgłaszane	
	02075410	Świeże lub schłodzone kawałki mięsa z gęsi domowych, bez kości	
	02075421	Świeże lub schłodzone połówki lub ćwiartki z gęsi domowych	

Kategorie produktów	Kod CN 2012	Opis produktu	Wartości progowe (tony)
	02075431	Świeże lub schłodzone całe skrzydła z gęsi domowych	
	02075441	Świeże lub schłodzone grzbiety, szyje, grzbiety włącznie z szyjami, kupry i końce skrzydeł z gęsi domowych	
	02075451	Świeże lub schłodzone piersi i ich kawałki z gęsi domowych, z kośćmi	
	02075461	Świeże lub schłodzone nogi i ich kawałki z gęsi domowych, z kośćmi	
	02075471	Świeże lub schłodzone tusze z gęsi domowych, z kośćmi	
	02075481	Świeże lub schłodzone kawałki mięsa z gęsi domowych, z kośćmi, gdzie indziej niewymienione	
	02075499	Świeże lub schłodzone podroby jadalne z gęsi domowych (z wyjątkiem wątróbek)	
	02075510	Zamrożone kawałki mięsa z gęsi domowych, bez kości	
	02075521	Zamrożone połówki lub ćwiartki z gęsi domowych	
	02075531	Zamrożone całe skrzydła z gęsi domowych	
	02075541	Zamrożone grzbiety, szyje, grzbiety włącznie z szyjami, kupry i końce skrzydeł z gęsi domowych	

Kategorie produktów	Kod CN 2012	Opis produktu	Wartości progowe (tony)
	02075551	Zamrożone piersi i ich kawałki z gęsi domowych, z kośćmi	
	02075561	Zamrożone nogi i ich kawałki z gęsi domowych, z kośćmi	
	02075581	Zamrożone kawałki mięsa z gęsi domowych, z kośćmi, gdzie indziej niewymienione	
	02075599	Zamrożone podroby jadalne z gęsi domowych (z wyjątkiem wątróbek)	
	02076005	Świeże, schłodzone lub zamrożone perliczki domowe, niecięte na kawałki	
	02076010	Świeże, schłodzone lub zamrożone kawałki mięsa z perliczek domowych, bez kości	
	02076031	Świeże, schłodzone lub zamrożone całe skrzydła z perliczek domowych	
	02076041	Świeże, schłodzone lub zamrożone grzbiety, szyje, grzbiety włącznie z szyjami, kupry i końce skrzydeł z perliczek domowych	
	02076051	Świeże, schłodzone lub zamrożone piersi i ich kawałki z perliczek domowych, z kośćmi	
	02076061	Świeże, schłodzone lub zamrożone nogi i ich kawałki z perliczek domowych, z kośćmi	
	02076081	Świeże, schłodzone lub zamrożone kawałki mięsa z perliczek domowych, z kośćmi, gdzie indziej niewymienione	

Kategorie produktów	Kod CN 2012	Opis produktu	Wartości progowe (tony)
	02076099	Świeże, schłodzone lub zamrożone podroby jadalne z perliczek domowych (z wyjątkiem wątróbek)	
	16023211	Niepoddane obróbce cieplnej, przetworzone lub zakonserwowane mięso lub podroby z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , zawierające $\geq 57\%$ mięsa lub podrobów drobiowych (z wyjątkiem kielbas i podobnych wyrobów oraz przetworzonych wątrób)	
	16023230	Przetworzone lub zakonserwowane mięso lub podroby z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , zawierające $\geq 25\%$, ale $< 57\%$ mięsa lub podrobów drobiowych (z wyjątkiem kielbas i podobnych wyrobów, dokładnie zhomogenizowanych przetworów, pakowanych do sprzedaży detalicznej jako żywność dla niemowląt lub do celów dietetycznych, w opakowaniach o zawartości netto ≤ 250 g, przetworzonych wątrób i ekstraktów z mięsa)	
	16023290	Przetworzone lub zakonserwowane mięso lub podroby z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i> (z wyjątkiem zawierającego $\geq 25\%$ mięsa lub podrobów drobiowych, mięsa lub podrobów z indyków lub perliczek, kielbas i podobnych wyrobów, dokładnie zhomogenizowanych przetworów, pakowanych do sprzedaży detalicznej jako żywność dla niemowląt lub do celów dietetycznych, w opakowaniach o zawartości netto ≤ 250 g, przetworzonych wątrób i ekstraktów oraz soków z mięsa)	

Kategorie produktów	Kod CN 2012	Opis produktu	Wartości progowe (tony)
3 Wyroby mleczarskie	04021011	Mleko i śmietana, w postaci stałej, o zawartości tłuszczu $\leq 1,5$ % masy, niesłodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości $\leq 2,5$ kg	1 700
	04021019	Mleko i śmietana, w postaci stałej, o zawartości tłuszczu $\leq 1,5$ % masy, niesłodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości $> 2,5$ kg	
	04021091	Mleko i śmietana, w postaci stałej, o zawartości tłuszczu $\leq 1,5$ % masy, niesłodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości $\leq 2,5$ kg	
	04021099	Mleko i śmietana, w postaci stałej, o zawartości tłuszczu $\leq 1,5$ % masy, słodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości $> 2,5$ kg	
	04051011	Masło naturalne o zawartości tłuszczu ≥ 80 % masy, ale ≤ 85 % masy, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto ≤ 1 kg (z wyjątkiem masła odwodnionego i ghee)	
	04051019	Masło naturalne o zawartości tłuszczu ≥ 80 % masy, ale ≤ 85 % masy (z wyjątkiem: w bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto ≤ 1 kg oraz masła odwodnionego i ghee)	
	04051030	Masło odtwarzane o zawartości tłuszczu ≥ 80 % masy, ale ≤ 85 % masy (z wyjątkiem masła odwodnionego i ghee)	
	04051050	Masło z serwatki o zawartości tłuszczu ≥ 80 % masy, ale ≤ 85 % masy (z wyjątkiem masła odwodnionego i ghee)	
	04051090	Masło o zawartości tłuszczu > 85 % masy, ale ≤ 95 % masy (z wyjątkiem masła odwodnionego i ghee)	

Kategorie produktów	Kod CN 2012	Opis produktu	Wartości progowe (tony)
4 Jaja w skorupkach	04072100	Świeże jaja ptactwa domowego, w skorupkach (z wyjątkiem zapłodnionych jaj do inkubacji)	7 000¹
	04072910	Świeże jaja drobiu, w skorupkach (z wyjątkiem jaj ptactwa i zapłodnionych jaj do inkubacji)	
	04072990	Świeże jaja ptasie, w skorupkach (z wyjątkiem jaj drobiu i zapłodnionych jaj do inkubacji)	
	04079010	Jaja drobiu, w skorupkach, zakonserwowane lub gotowane	
5 Jajka i albuminy	04089180	Suszone jaja ptasie, bez skorupki, nawet zawierające dodatek cukru lub innego środka słodzącego, nadające się do spożycia przez ludzi (z wyjątkiem żółtek jaj)	400
	04089980	Jaja ptasie, bez skorupki, świeże, gotowane na parze lub w wodzie, formowane, zamrożone lub inaczej zakonserwowane, nawet zawierające dodatek cukru lub innego środka słodzącego, nadające się do spożycia przez ludzi (z wyjątkiem jaj suszonych i żółtek jaj)	
6 Pszenica, mąka i granulki	10019190	Nasiona pszenicy do siewu (z wyjątkiem durum, pszenicy zwyczajnej i orkisz)	75 000
	10019900	Pszenica i meslin (z wyjątkiem nasion do siewu i durum)	

¹ 140 mln x 50 gr = 7000 t

Kategorie produktów	Kod CN 2012	Opis produktu	Wartości progowe (tony)
7 Jęczmień, mąka i granulki	10039000	Jęczmień (z wyjątkiem nasion do siewu)	70 000
8 Kukurydza, mąka i granulki	10059000	Kukurydza (z wyjątkiem nasion do siewu)	130 000
9 Cukry	17019910	Cukier biały, zawierający w stanie suchym $\geq 99,5$ % sacharozy (z wyjątkiem cukru aromatyzowanego lub barwionego)	37 400
Przetworzone produkty rolne			
10 Zboża przetworzone	19043000	Pszenica spęczniona w formie obrobionych ziaren, otrzymana przez gotowanie ziaren pszenicy twardych odmian	2 500
	22071000	Alkohol etylowy nieskażony, o rzeczywistej mocy alkoholu ≥ 80 % obj.	
	22072000	Alkohol etylowy i pozostałe wyroby alkoholowe, o dowolnej mocy, skażone	
	22089091	Alkohol etylowy nieskażony, o mocy alkoholu < 80 % obj., w pojemnikach o objętości ≤ 2 l	
	22089099	Alkohol etylowy nieskażony, o mocy alkoholu < 80 % obj., w pojemnikach o objętości > 2 l	

Kategorie produktów	Kod CN 2012	Opis produktu	Wartości progowe (tony)
	29054300	Mannit	
	29054411	D-sorbit (sorbitol) w roztworze wodnym, zawierający ≤ 2 % masy D-mannitu, w przeliczeniu na zawartość D-sorbitu	
	29054419	D-sorbit (sorbitol) w roztworze wodnym, (z wyjątkiem zawierającego ≤ 2 % masy D-mannitu, w przeliczeniu na zawartość D-sorbitu)	
	29054491	D-sorbit (sorbitol), zawierający ≤ 2 % masy D-mannitu, w przeliczeniu na zawartość D-sorbitu (z wyjątkiem w roztworze wodnym)	
	29054499	D-sorbit (sorbitol) (z wyjątkiem w roztworze wodnym i zawierający ≤ 2 % masy D-mannitu, w przeliczeniu na zawartość D-sorbitu)	
	35051010	Dekstryny	
	35051050	Skrobie, eterowane lub estryfikowane (z wyłączeniem dekstryn)	
	35051090	Skrobie modyfikowane (z wyłączeniem skrobi eterowanych, skrobi estryfikowanych i dekstryn)	
	35052030	Kleje zawierające ≥ 25 % ale < 55 % masy skrobi, dekstryn lub pozostałych modyfikowanych skrobi (z wyłączeniem pakowanych do sprzedaży detalicznej w opakowania o masie netto ≤ 1 kg)	
	35052050	Kleje zawierające ≥ 55 % ale < 80 % masy skrobi, dekstryn lub pozostałych modyfikowanych skrobi (z wyłączeniem pakowanych do sprzedaży detalicznej w opakowania o masie netto ≤ 1 kg)	

Kategorie produktów	Kod CN 2012	Opis produktu	Wartości progowe (tony)
	35052090	Kleje zawierające ≥ 80 % masy skrobi, dekstryn lub pozostałych modyfikowanych skrobi (z wyłączeniem pakowanych do sprzedaży detalicznej w opakowania o masie netto ≤ 1 kg)	
	38091010	Środki wykańczalnicze, nośniki barwników przyspieszające barwienie, utrwalacze barwników i pozostałe produkty i preparaty, takie jak klejonki i zaprawy, w rodzaju stosowanych w przemysłach włókienniczym, papierniczym, skórzanym i podobnych, gdzie indziej niewymienione, na bazie substancji skrobiowych, zawierające <55 % tych substancji w masie	
	38091030	Środki wykańczalnicze, nośniki barwników przyspieszające barwienie, utrwalacze barwników i pozostałe produkty i preparaty, takie jak klejonki i zaprawy, w rodzaju stosowanych w przemysłach włókienniczym, papierniczym, skórzanym i podobnych, gdzie indziej niewymienione, na bazie substancji skrobiowych, zawierające ≥ 55 % ale <70 % tych substancji w masie	
	38091050	Środki wykańczalnicze, nośniki barwników przyspieszające barwienie, utrwalacze barwników i pozostałe produkty i preparaty, takie jak klejonki i zaprawy, w rodzaju stosowanych w przemysłach włókienniczym, papierniczym, skórzanym i podobnych, gdzie indziej niewymienione, na bazie substancji skrobiowych, zawierające ≥ 70 % ale <83 % tych substancji w masie	

Kategorie produktów	Kod CN 2012	Opis produktu	Wartości progowe (tony)
	38091090	Środki wykańczalnicze, nośniki barwników przyspieszające barwienie, utrwalacze barwników i pozostałe produkty i preparaty, takie jak klejonki i zaprawy, w rodzaju stosowanych w przemysłach włókienniczym, papierniczym, skórzanym i podobnych, gdzie indziej niewymienione, na bazie substancji skrobiowych, zawierające ≥ 83 % tych substancji w masie	
	38246011	Sorbitol w roztworze wodnym, zawierający ≤ 2 % masy D-mannitu, w przeliczeniu na zawartość D-sorbitu (z wyjątkiem D-sorbitu [sorbitolu])	
	38246019	Sorbitol w roztworze wodnym, zawierający > 2 % masy D-mannitu, w przeliczeniu na zawartość D-sorbitu (z wyjątkiem D-sorbitu [sorbitolu])	
	38246091	Sorbitol, zawierający ≤ 2 % masy D-mannitu, w przeliczeniu na zawartość D-sorbitu (z wyjątkiem sorbitolu w roztworze wodnym i D-sorbitu [sorbitolu])	
	38246099	Sorbitol, zawierający > 2 % masy D-mannitu, w przeliczeniu na zawartość D-sorbitu (z wyjątkiem sorbitolu w roztworze wodnym i D-sorbitu [sorbitolu])	

Kategorie produktów	Kod CN 2012	Opis produktu	Wartości progowe (tony)
11 Papierosy	24021000	Cygara, nawet z obciętymi końcami i cygaretki, zawierające tytoń	1 000 lub 1 mld sztuk¹
	24022090	Papierosy zawierające tytoń (z wyjątkiem zawierających goździki)	
12 Przetworzone produkty mleczne	04052010	Produkty mleczarskie do smarowania zawierające 39 % masy lub więcej tłuszczu, ale mniej niż 60 %	500
	04052030	Produkty mleczarskie do smarowania o zawartości tłuszczu ≥ 60 %, ale ≤ 75 % masy	
	18062070	Przetwory z okruchów czekolady mlecznej, w pojemnikach lub w bezpośrednich opakowaniach, o zawartości > 2 kg	
	21061080	Koncentraty białkowe i teksturowane substancje białkowe, zawierające $\geq 1,5$ % masy tłuszczu mleka, ≥ 5 % masy sacharozy lub izoglukozy, ≥ 5 % masy glukozy lub $\geq$ masy skrobi	
	22029099	Pozostałe napoje bezalkoholowe, z wyłączeniem soków owocowych i warzywnych objętych pozycją 2009, zawierające 2 % masy lub więcej tłuszczu uzyskanego z produktów objętych pozycjami od 0401 do 0404	

¹ Z zastrzeżeniem, że 1 sztuka waży ok. 1 g.

Kategorie produktów	Kod CN 2012	Opis produktu	Wartości progowe (tony)
13 Cukier przetworzony	13022010	Substancje pektynowe, pektyniany i pektany, w postaci proszku	4 200
	13022090	Płynne substancje pektynowe, pektyniany i pektany	
	17025000	Fruktoza chemicznie czysta, w postaci stałej	
	17029010	Maltoza chemicznie czysta, w postaci stałej	
	17049099	Pasty, marcepan, nugat i inne wyroby cukiernicze, niezawierające kakao (z wyłączeniem gumy do żucia; białej czekolady, pastylek od bólu gardła i dropsów od kaszlu; wyrobów żelowych i galaretek, włącznie z pastami owocowymi w postaci wyrobów cukierniczych; cukierków z masy gotowanej; toffi, karmelków i podobnych cukierków; tabletek prasowanych oraz past, włącznie z marcepanem, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości ≥ 1 kg)	
	18061030	Proszek kakaowy słodzony zawierający ≥ 65 % ale < 80 % sacharozy, włącznie z cukrem inwertowanym wyrażonym jako sacharoza lub izoglukozą wyrażoną jako sacharoza	
	18061090	Proszek kakaowy słodzony zawierający ≥ 80 % sacharozy, włącznie z cukrem inwertowanym wyrażonym jako sacharoza lub izoglukozą wyrażoną jako sacharoza	
	18062095	Czekolada i pozostałe przetwory spożywcze zawierające kakao w blokach, tabliczkach lub batonach, o masie > 2 kg, lub w płynie, paście, proszku, granulkach lub w innej postaci, w pojemnikach lub w bezpośrednich opakowaniach, o zawartości > 2 kg, zawierające < 18 % masy masła kakaowego	

Kategorie produktów	Kod CN 2012	Opis produktu	Wartości progowe (tony)
	19019099	Pozostałe przetwory spożywcze z mąki, kasz, mączki, skrobi lub z ekstraktu słodowego, niezawierające kakao lub zawierające < 40 % masy kakao, obliczone w stosunku do całkowicie odtłuszczonej bazy oraz przetwory spożywcze z mleka, śmietany, maślanki, kwaśnego mleka, kwaśnej śmietany	
	21011298	Przetwory na bazie kawy	
	21012098	Przetwory na bazie herbaty lub maté (herbaty paragwajskiej)	
	21069098	Przetwory spożywcze, gdzie indziej niewymienione, zawierające $\geq 1,5$ % masy tłuszczu mleka, ≥ 5 % masy sacharozy lub izoglukozy, ≥ 5 % masy glukozy lub ≥ 5 % masy skrobi	
	33021029	Preparaty na bazie substancji zapachowych, w rodzaju stosowanych do produkcji napojów, zawierające wszystkie czynniki zapachowe charakterystyczne dla napojów, zawierające $\geq 1,5$ % masy tłuszczu z mleka, ≥ 5 % masy sacharozy lub izoglukozy, ≥ 5 % masy glukozy lub ≥ 5 % masy skrobi (inne niż o rzeczywistym stężeniu objętościowym alkoholu $> 0,5$ % obj.)	

Kategorie produktów	Kod CN 2012	Opis produktu	Wartości progowe (tony)
14 Kukurydza cukrowa	07104000	Kukurydza cukrowa, niegotowana lub gotowana na parze albo w wodzie, mrożona	1 500
	07119030	Kukurydza cukrowa, zakonserwowana tymczasowo, na przykład w gazowym ditlenku siarki, w solance, w wodzie siarkowej lub w innych roztworach konserwujących, ale nienadająca się w tym stanie do bezpośredniego spożycia	
	20019030	Kukurydza cukrowa (<i>Zea mays var. saccharata</i>), przetworzona lub zakonserwowana octem lub kwasem octowym	
	20049010	Kukurydza cukrowa (<i>Zea mays var. saccharata</i>), przetworzona lub zakonserwowana inaczej niż octem lub kwasem octowym, mrożona	
	20058000	Kukurydza cukrowa (<i>Zea mays var. saccharata</i>), przetworzona lub zakonserwowana inaczej niż octem lub kwasem octowym (z wyjątkiem mrożonej)	

ZAŁĄCZNIK XV-D

LISTA KONCESYJNA (REPUBLIKA MOŁDAWII)

Nomenklatura Republiki Mołdawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
02031110	Świeże lub schłodzone tusze i półtusze świń domowych	20 %+200 EUR/t	TRQ 1 (4 000 t)
02031211	Świeże lub schłodzone szynki i ich kawałki, ze świń domowych, z kośćmi	20 %+200 EUR/t	TRQ 1 (4 000 t)
02031219	Świeże lub schłodzone łopatki i ich kawałki, ze świń domowych, z kośćmi	20 %+200 EUR/t	TRQ 1 (4 000 t)
02031911	Świeże lub schłodzone przodki i ich kawałki, ze świń domowych	20 %+200 EUR/t	TRQ 1 (4 000 t)
02031913	Świeże lub schłodzone schaby i ich kawałki, ze świń domowych	20 %+200 EUR/t	TRQ 1 (4 000 t)
02031915	Świeży lub schłodzony boczek i jego kawałki, ze świń domowych	20 %+200 EUR/t	TRQ 1 (4 000 t)
02031955	Świeże lub schłodzone mięso ze świń domowych, bez kości (z wyjątkiem boczku i jego kawałków)	20 %+200 EUR/t	TRQ 1 (4 000 t)
02031959	Świeże lub schłodzone mięso ze świń domowych, z kośćmi (z wyjątkiem tusz i półtuszy, szynki, łopatek i ich kawałków, przodków, schabów, boczku i jego kawałków)	20 %+200 EUR/t	TRQ 1 (4 000 t)

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
02032110	Zamrożone tusze i półtusze świń domowych	20 %+200 EUR/t	TRQ 1 (4 000 t)
02032211	Zamrożone szynki i ich kawałki ze świń domowych, z kośćmi	20 %+200 EUR/t	TRQ 1 (4 000 t)
02032219	Zamrożone łopatki i ich kawałki ze świń domowych, z kośćmi	20 %+200 EUR/t	TRQ 1 (4 000 t)
02032911	Zamrożone przodki i ich kawałki ze świń domowych	10 %+200 EUR/t	TRQ 1 (4 000 t)
02032913	Zamrożone schaby i ich kawałki ze świń domowych, z kośćmi	10 %+200 EUR/t	TRQ 1 (4 000 t)
02032915	Zamrożony boczek i jego kawałki ze świń domowych	10 %+200 EUR/t	TRQ 1 (4 000 t)
02032955	Zamrożone mięso ze świń domowych, bez kości (z wyjątkiem boczku i jego kawałków)	10 %+200 EUR/t	TRQ 1 (4 000 t)
02032959	Zamrożone mięso ze świń domowych, bez kości, z kośćmi (z wyjątkiem tusz i półtuszy, szynki, łopatek i ich kawałków, przodków, schabów, boczku i jego kawałków)	10 %+200 EUR/t	TRQ 1 (4 000 t)
02063000	Świeże lub schłodzone podroby jadalne ze świń	15	10-S
02064100	Zamrożone jadalne wątroby ze świń	15	10-S

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
02064920	Zamrożone podroby jadalne ze świń domowych (z wyjątkiem wątróbek)	15	10-S
02071110	Świeże lub schłodzone, oskubane i wypatroszone ptactwo z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , z głowami i łapkami, znane jako „kurczaki 83 %”	20 %+100 EUR/t	TRQ 2 (4 000 t)
02071130	Świeże lub schłodzone, oskubane i wypatroszone ptactwo z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , bez głów i łapek, ale z szyjami, sercami, wątróbkami i żołądkami, znane jako „kurczaki 70 %”	20 %+100 EUR/t	TRQ 2 (4 000 t)
02071190	Świeże lub schłodzone, oskubane i wypatroszone ptactwo z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , bez głów i łapek, ale z szyjami, sercami, wątróbkami i żołądkami, znane jako „kurczaki 65 %” oraz inne formy świeżego lub schłodzonego ptactwa, nieciętego na kawałki (z wyjątkiem „kurczaków 83 % i 70 %”)	20 %+100 EUR/t	TRQ 2 (4 000 t)
02071210	Zamrożone ptactwo z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , oskubane i wypatroszone, bez głów i łapek, ale z szyjami, sercami, wątróbkami i żołądkami, znane jako „kurczaki 70 %”	15 %+100 EUR/t	TRQ 2 (4 000 t)

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
02071290	Zamrożone ptactwo z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , oskubane i wypatroszone, bez głów i łapek, ale z szyjami, sercami, wątróbkami i żołądkami, znane jako „kurczaki 65 %” oraz inne formy ptactwa, nieciętego na kawałki (z wyjątkiem „kurczaków 70 %)	15 %+100 EUR/t	TRQ 2 (4 000 t)
02071310	Świeże lub schłodzone kawałki mięsa z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , bez kości	20 %+100 EUR/t	TRQ 2 (4 000 t)
02071320	Świeże lub schłodzone połówki lub ćwiartki z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i>	20 %+100 EUR/t	TRQ 2 (4 000 t)
02071330	Świeże lub schłodzone całe skrzydła, nawet z końcami z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i>	20 %+100 EUR/t	TRQ 2 (4 000 t)
02071350	Świeże lub schłodzone piersi i ich kawałki z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , z kośćmi	20 %+100 EUR/t	TRQ 2 (4 000 t)
02071360	Świeże lub schłodzone nogi i ich kawałki z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , z kośćmi	20 %+100 EUR/t	TRQ 2 (4 000 t)
02071399	Świeże lub schłodzone podroby jadalne z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i> (z wyjątkiem wątróbek)	20 %+100 EUR/t	TRQ 2 (4 000 t)

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
02071410	Zamrożone kawałki mięsa z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , bez kości	15 %+100 EUR/t	TRQ 2 (4 000 t)
02071420	Zamrożone połówki lub ćwiartki z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i>	15 %+100 EUR/t	TRQ 2 (4 000 t)
02071430	Zamrożone całe skrzydła, nawet z końcami z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i>	15 %+100 EUR/t	TRQ 2 (4 000 t)
02071440	Zamrożone grzbiety, szyje, grzbiety włącznie z szyjami, kupry i końce skrzydeł z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i>	15 %+100 EUR/t	TRQ 2 (4 000 t)
02071450	Zamrożone piersi i ich kawałki z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , z kośćmi	15 %+100 EUR/t	TRQ 2 (4 000 t)
02071460	Zamrożone nogi i ich kawałki z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , z kośćmi	15 %+100 EUR/t	TRQ 2 (4 000 t)
02071470	Zamrożone kawałki mięsa z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , z kośćmi (z wyjątkiem półtuszy lub ćwierci, całych skrzydeł, nawet z końcami, grzbietów, szyj, grzbietów włącznie z szyjami, kuprów i końców skrzydeł, piersi, nóg i ich kawałków)	15 %+100 EUR/t	TRQ 2 (4 000 t)

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
02071491	Zamrożone jadalne wątróbki z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , bez kości	15 %+100 EUR/t	TRQ 2 (4 000 t)
02071499	Zamrożone podroby jadalne z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i> (z wyjątkiem wątróbek)	15 %+100 EUR/t	TRQ 2 (4 000 t)
02109941	Wątroby jadalne ze świń domowych, solone, w solance, suszone lub wędzone	15	10-A
02109949	Podroby jadalne ze świń domowych, solone, w solance, suszone lub wędzone (z wyjątkiem wątrób)	15	10-A
04011010	Mleko i śmietana, o zawartości tłuszczu ≤ 1 % masy, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości ≤ 2 l, niezagęszczone ani niezawierające dodatku cukru lub innego środka słodzącego	15	TRQ 3 (1 000 t)
04011090	Mleko i śmietana, o zawartości tłuszczu ≤ 1 % masy, niezagęszczone ani niezawierające dodatku cukru lub innego środka słodzącego (z wyjątkiem w bezpośrednich opakowaniach o zawartości ≤ 2 l)	15	TRQ 3 (1 000 t)

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
04012011	Mleko i śmietana, o zawartości tłuszczu ≤ 3 % masy, ale > 1 % masy, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości ≤ 2 l, niezagęszczone ani niezawierające dodatku cukru lub innego środka słodzącego	15	TRQ 3 (1 000 t)
04012019	Mleko i śmietana, o zawartości tłuszczu ≤ 3 % masy, ale > 1 % masy, niezagęszczone ani niezawierające dodatku cukru lub innego środka słodzącego (z wyjątkiem w bezpośrednich opakowaniach o zawartości ≤ 2 l)	15	TRQ 3 (1 000 t)
04012091	Mleko i śmietana, o zawartości tłuszczu > 3 % masy, ale ≤ 6 % masy, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości ≤ 2 l, niezagęszczone ani niezawierające dodatku cukru lub innego środka słodzącego	15	TRQ 3 (1 000 t)
04012099	Mleko i śmietana, o zawartości tłuszczu > 3 % masy, ale ≤ 6 % masy, niezagęszczone ani niezawierające dodatku cukru lub innego środka słodzącego (z wyjątkiem w bezpośrednich opakowaniach o zawartości ≤ 2 l)	15	TRQ 3 (1 000 t)
04013011	Mleko i śmietana, o zawartości tłuszczu ≤ 21 % masy, ale > 6 % masy, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości ≤ 2 l, niezagęszczone ani niezawierające dodatku cukru lub innego środka słodzącego	15	TRQ 3 (1 000 t)

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
04013019	Mleko i śmietana, o zawartości tłuszczu ≤ 21 % masy, ale > 6 % masy, niezagęszczone ani niezawierające dodatku cukru lub innego środka słodzącego (z wyjątkiem w bezpośrednich opakowaniach o zawartości ≤ 2 l)	15	TRQ 3 (1 000 t)
04013031	Mleko i śmietana, o zawartości tłuszczu > 21 % masy, ale ≤ 45 % masy, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości ≤ 2 l, niezagęszczone ani niezawierające dodatku cukru lub innego środka słodzącego	15	TRQ 3 (1 000 t)
04013039	Mleko i śmietana, o zawartości tłuszczu > 21 % masy, ale ≤ 45 % masy, niezagęszczone ani niezawierające dodatku cukru lub innego środka słodzącego (z wyjątkiem w bezpośrednich opakowaniach o zawartości ≤ 2 l)	15	TRQ 3 (1 000 t)
04013091	Mleko i śmietana, o zawartości tłuszczu > 45 % masy, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości ≤ 2 l, niezagęszczone ani niezawierające dodatku cukru lub innego środka słodzącego	15	TRQ 3 (1 000 t)
04013099	Mleko i śmietana, o zawartości tłuszczu > 45 % masy, niezagęszczone ani niezawierające dodatku cukru lub innego środka słodzącego (z wyjątkiem w bezpośrednich opakowaniach o zawartości ≤ 2 l)	15	TRQ 3 (1 000 t)

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
04021011	Mleko i śmietana, w postaci stałej, o zawartości tłuszczu $\leq 1,5\%$ masy, niesłodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości $\leq 2,5$ kg	10	10-A
04021019	Mleko i śmietana, w postaci stałej, o zawartości tłuszczu $\leq 1,5\%$ masy, niesłodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości $> 2,5$ kg	10	10-A
04021091	Mleko i śmietana, w postaci stałej, o zawartości tłuszczu $\leq 1,5\%$ masy, słodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości $\leq 2,5$ kg	10	10-A
04021099	Mleko i śmietana, w postaci stałej, o zawartości tłuszczu $\leq 1,5\%$ masy, słodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości $> 2,5$ kg	10	10-A
04022111	Mleko i śmietana, w postaci stałej, o zawartości tłuszczu $> 1,5\%$ masy, niesłodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości $\leq 2,5$ kg	10	10-A
04022117	Mleko i śmietana, w postaci stałej, o zawartości tłuszczu $\leq 11\%$ masy, ale $> 1,5\%$ masy, niesłodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości $> 2,5$ kg lub pakowane inaczej	10	10-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
04022119	Mleko i śmietana, w postaci stałej, o zawartości tłuszczu > 11 % masy, ale <= 27 % masy, niesłodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości > 2,5 kg lub pakowane inaczej	10	10-A
04022191	Mleko i śmietana, w postaci stałej, o zawartości tłuszczu > 27 % masy, niesłodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości <= 2,5 kg	10	10-A
04022199	Mleko i śmietana, w postaci stałej, o zawartości tłuszczu > 27 % masy, niesłodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości > 2,5 kg	10	10-A
04022915	Mleko i śmietana, w postaci stałej, o zawartości tłuszczu <= 27 % masy, ale > 1,5 % masy, słodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości <= 2,5 kg (z wyjątkiem dla niemowląt, w hermetycznie zamkniętych pojemnikach, o zawartości <= 500 g)	10	10-A
04022919	Mleko i śmietana, w postaci stałej, o zawartości tłuszczu <= 27 % masy, ale > 1,5 % masy, niesłodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości > 2,5 kg	10	10-A
04022991	Mleko i śmietana, w postaci stałej, o zawartości tłuszczu > 27 % masy, słodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości <= 2,5 kg	10	10-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
04022999	Mleko i śmietana, w postaci stałej, o zawartości tłuszczu > 27 % masy, niesłodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości > 2,5 kg	10	10-A
04029111	Mleko i śmietana, zagęszczone, o zawartości tłuszczu <= 8 % masy, niesłodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości <= 2,5 kg (z wyjątkiem w postaci stałej)	10	10-A
04029119	Mleko i śmietana, zagęszczone, o zawartości tłuszczu <= 8 % masy, niesłodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości > 2,5 kg (z wyjątkiem w postaci stałej)	10	10-A
04029131	Mleko i śmietana, zagęszczone, o zawartości tłuszczu > 8 %, masy, ale <= 10 % masy, niesłodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości <= 2,5 kg (z wyjątkiem w postaci stałej)	10	10-A
04029139	Mleko i śmietana, zagęszczone, o zawartości tłuszczu > 8 % masy, ale <= 10 % masy, niesłodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości > 2,5 kg (z wyjątkiem w postaci stałej)	10	10-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
04029151	Mleko i śmietana, zagęszczone, o zawartości tłuszczu > 10 %, masy, ale <= 45 % masy, niesłodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości <= 2,5 kg (z wyjątkiem w postaci stałej)	10	10-A
04029159	Mleko i śmietana, zagęszczone, o zawartości tłuszczu > 10 % masy, ale <= 45 % masy, niesłodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości > 2,5 kg (z wyjątkiem w postaci stałej)	10	10-A
04029191	Mleko i śmietana, zagęszczone, o zawartości tłuszczu > 45 % masy, niesłodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości <= 2,5 kg (z wyjątkiem w postaci stałej)	10	10-A
04029199	Mleko i śmietana, zagęszczone, o zawartości tłuszczu > 45 % masy, niesłodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości > 2,5 kg (z wyjątkiem w postaci stałej)	10	10-A
04029911	Mleko i śmietana, zagęszczone, o zawartości tłuszczu <= 9,5 % masy, słodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości <= 2,5 kg (z wyjątkiem w postaci stałej)	10	10-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
04029919	Mleko i śmietana, zagęszczone, o zawartości tłuszczu $\leq 9,5$ % masy, słodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości $> 2,5$ kg (z wyjątkiem w postaci stałej)	10	10-A
04029931	Mleko i śmietana, zagęszczone, o zawartości tłuszczu $> 9,5$ % masy, ale ≤ 45 % masy, słodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości $\leq 2,5$ kg (z wyjątkiem w postaci stałej)	10	10-A
04029939	Mleko i śmietana, zagęszczone, o zawartości tłuszczu $> 9,5$ %, masy, ale ≤ 45 % masy, słodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości $> 2,5$ kg (z wyjątkiem w postaci stałej)	10	10-A
04029991	Mleko i śmietana, zagęszczone, o zawartości tłuszczu > 45 % masy, słodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości $\leq 2,5$ kg (z wyjątkiem w postaci stałej)	10	10-A
04029999	Mleko i śmietana, zagęszczone, o zawartości tłuszczu > 45 % masy, słodzone, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości $> 2,5$ kg (z wyjątkiem w postaci stałej)	10	10-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
04051011	Masło naturalne o zawartości tłuszczu ≥ 80 % masy, ale ≤ 85 % masy, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto ≤ 1 kg (z wyjątkiem masła odwodnionego i ghee)	15 %+500 EUR/t	TRQ 3 (1 000 t)
04051019	Masło naturalne o zawartości tłuszczu ≥ 80 % masy, ale ≤ 85 % masy (z wyjątkiem: w bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto ≤ 1 kg oraz masła odwodnionego i ghee)	15 %+500 EUR/t	TRQ 3 (1 000 t)
04051030	Masło odtwarzane o zawartości tłuszczu ≥ 80 %, masy ale ≤ 85 % masy (z wyjątkiem masła odwodnionego i ghee)	15 %+500 EUR/t	TRQ 3 (1 000 t)
04051050	Masło z serwatki o zawartości tłuszczu ≥ 80 % masy, ale ≤ 85 % masy (z wyjątkiem masła odwodnionego i ghee)	15 %+500 EUR/t	TRQ 3 (1 000 t)
04051090	Masło o zawartości tłuszczu > 85 % masy, ale ≤ 95 % masy (z wyjątkiem masła odwodnionego i ghee)	15 %+500 EUR/t	TRQ 3 (1 000 t)
04052010	Produkty mleczarskie do smarowania, o zawartości tłuszczu ≥ 39 % masy, ale < 60 % masy	20 %+500 EUR/t	TRQ 3 (1 000 t)

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
04052030	Produkty mleczarskie do smarowania, o zawartości tłuszczu ≥ 60 % masy, ale ≤ 75 % masy	20 %+500 EUR/t	TRQ 3 (1 000 t)
04052090	Produkty mleczarskie do smarowania, o zawartości tłuszczu > 75 % masy, ale < 80 % masy	20 %+500 EUR/t	TRQ 3 (1 000 t)
04059010	Tłuszcze oraz oleje otrzymane z mleka, o zawartości tłuszczu $\geq 99,3$ % masy i o zawartości wody $\leq 0,5$ % masy	20 %+500 EUR/t	TRQ 3 (1 000 t)
04059090	Tłuszcze oraz oleje otrzymane z mleka, masła odwodnionego i ghee (z wyjątkiem o zawartości tłuszczu $\geq 99,3$ % masy i o zawartości wody $\leq 0,5$ % masy oraz masła naturalnego, masła odtwarzanego i masła z serwatki)	20 %+500 EUR/t	TRQ 3 (1 000 t)
04061020	Ser „niedojrzewający lub niekonserwowany”, świeży, włącznie z serem serwatkowym i twarogiem o zawartości tłuszczu ≤ 40 % masy	10	5-A
04061080	Ser „niedojrzewający lub niekonserwowany”, świeży, włącznie z serem serwatkowym i twarogiem o zawartości tłuszczu > 40 % masy	10	5-A
04062090	Ser tarty lub proszkowany (z wyjątkiem sera ziołowego Glarus, znanego jako Schabziger)	10	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
04063010	Ser przetworzony (ser topiony), nie tarty lub nieproszkowany, do produkcji którego nie użyto innych serów, jak Emmentaler, Gruyère i Appenzell i który może zawierać jako dodatek ziołowy ser Glarus, znany jako Schabziger, pakowany do sprzedaży detalicznej, o zawartości tłuszczu w suchej masie ≤ 56 % masy	10	3-A
04063031	Ser przetworzony (ser topiony), nie tarty lub nieproszkowany, o zawartości tłuszczu ≤ 36 % masy oraz o zawartości tłuszczu w suchej masie ≤ 48 % masy (z wyjątkiem mieszanek sera przetworzonego wyprodukowanych z Emmentalera, Gruyèra i Appenzella, nawet z dodatkiem ziołowego sera Glarus, znanego jako Schabziger, pakowanego do sprzedaży detalicznej)	10	3-A
04063039	Ser przetworzony (ser topiony), nie tarty lub nieproszkowany, o zawartości tłuszczu ≤ 36 % masy oraz o zawartości tłuszczu w suchej masie > 48 % masy (z wyjątkiem mieszanek sera przetworzonego wyprodukowanych z Emmentalera, Gruyèra i Appenzella, nawet z dodatkiem ziołowego sera Glarus, znanego jako Schabziger, pakowanego do sprzedaży detalicznej, o zawartości tłuszczu w suchej masie ≤ 56 % masy)	10	3-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
04063090	Ser przetworzony (ser topiony), nie tarty lub nieproszkowany, o zawartości tłuszczu > 36 % masy (z wyjątkiem mieszanek sera przetworzonego wyprodukowanych z Emmentalera, Gruyèra i Appenzella, nawet z dodatkiem ziołowego sera Glarus, znanego jako Schabziger, pakowanego do sprzedaży detalicznej, o zawartości tłuszczu w suchej masie <= 56 % masy)	10	3-A
04069001	Ser do przetworzenia (topienia) (z wyjątkiem sera świeżego, w tym sera serwatkowego, twarogu, sera przetworzonego (topionego), sera z przerostami niebieskiej pleśni i pozostałego sera zawierającego przerosty otrzymywane z użyciem „ <i>Penicillium roqueforti</i> ” oraz sera tartego lub proszkowanego)	10	5-A
04069013	Emmentaler (z wyjątkiem sera tartego lub proszkowanego i do przetworzenia (topienia))	10	5-A
04069021	Cheddar (z wyjątkiem sera tartego lub proszkowanego i do przetworzenia (topienia))	10	5-A
04069023	Edam (z wyjątkiem sera tartego lub proszkowanego i do przetworzenia (topienia))	10	5-A
04069025	Tilsit (z wyjątkiem sera tartego lub proszkowanego i do przetworzenia (topienia))	10	5-A
04069027	Butterkäse (z wyjątkiem sera tartego lub proszkowanego i do przetworzenia (topienia))	10	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
04069029	Kashkaval (z wyjątkiem sera tartego lub proszkowanego i do przetworzenia (topienia))	10	5-A
04069050	Ser z mleka owiec lub mleka bawołów, w pojemnikach zawierających solankę lub w butelkach z owczej lub koziej skóry (z wyjątkiem fety)	10	5-A
04069069	Ser o zawartości tłuszczu $\leq 40\%$ masy i o zawartości wody w substancji beztłuszczowej $\leq 47\%$ masy, gdzie indziej niewymieniony	10	5-A
04069078	Gouda, o zawartości tłuszczu $\leq 40\%$ masy i o zawartości wody w substancji beztłuszczowej $> 47\%$ masy, ale $\leq 72\%$ (z wyjątkiem sera tartego lub proszkowanego i do przetworzenia (topienia))	10	5-A
04069086	Ser o zawartości tłuszczu $\leq 40\%$ masy i o zawartości wody w substancji beztłuszczowej $> 47\%$ masy, ale $\leq 72\%$ masy, gdzie indziej niewymieniony	10	5-A
04069087	Ser o zawartości tłuszczu $\leq 40\%$ masy i o zawartości wody w substancji beztłuszczowej $> 52\%$ masy, ale $\leq 62\%$ masy, gdzie indziej niewymieniony	10	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
04069088	Ser o zawartości tłuszczu ≤ 40 % masy i o zawartości wody w substancji beztłuszczowej > 62 % masy, ale ≤ 72 % masy, gdzie indziej niewymieniony	10	5-A
04069093	Ser o zawartości tłuszczu ≤ 40 % masy i o zawartości wody w substancji beztłuszczowej > 72 % masy, gdzie indziej niewymieniony	10	5-A
04069099	Ser, o zawartości tłuszczu > 40 % masy, gdzie indziej niewymieniony	10	5-A
07020000	Pomidory, świeże lub schłodzone	od 1 stycznia do 15 marca - 10; od 1 kwietnia do 31 października - 20; od 16 listopada do 31 grudnia - 10	5-A
07031019	Cebula, świeża lub schłodzona (z wyjątkiem dymki)	15	5-A
07041000	Świeże lub schłodzone kalafior i brokuły głowiaste	15	5-A
07049010	Kapusta biała i kapusta czerwona, świeża lub schłodzona	15	5-A
07061000	Świeża lub schłodzona marchew i rzepa	15	5-A
07069010	Selery (korzeniowe lub niemieckie), świeże lub schłodzone	15	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
07069090	Świeże lub schłodzone buraki sałatkowe, salsefia, rzodkiewki i podobne korzenie jadalne (z wyjątkiem marchwi, rzepy, selera i chrzanu)	15	5-A
07070005	Ogórki, świeże lub schłodzone	od 1 stycznia do 15 marca - 10; od 1 kwietnia do 31 października - 15; od 16 listopada do 31 grudnia - 10	5-A
07081000	Świeży lub schodzony groch „ <i>Pisum sativum</i> ”, nawet łuskany	15	5-A
07082000	Świeża lub schłodzona fasola „ <i>Vigna spp.</i> , <i>Phaseolus spp.</i> ”, nawet łuskana	15	5-A
07089000	Świeże lub schłodzone warzywa strączkowe, nawet łuskane (z wyjątkiem grochu „ <i>Pisum sativum</i> ” i fasoli „ <i>Vigna spp.</i> , <i>Phaseolus spp.</i> ”)	15	5-A
07093000	Świeże lub schłodzone oberżyny (bakłażany)	15	5-A
07095100	Świeże lub schłodzone grzyby z rodzaju <i>Agaricus</i>	15	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
07096010	Świeża lub schłodzona słodka papryka	15	5-A
07099070	Świeża lub schłodzona cukinia	15	5-A
08061010	Świeże winogrona stołowe	od 1 stycznia do 14 lipca - 10; od 15 lipca do 20 listopada - 15; od 21 listopada do 31 grudnia - 10	10-S
08081080	Jabłka, świeże (z wyjątkiem jabłek na cydr (cidr), luzem, od dnia 16 września do dnia 15 grudnia)	od 1 stycznia do 30 czerwca - 10; od 1 lipca do 31 lipca - 20; od 1 sierpnia do 31 grudnia - 10	10-S
08092005	Świeże wiśnie (<i>Prunus cerasus</i>)	od 1 stycznia do 20 maja - 10; od 21 maja do 10 sierpnia - 20; od 11 sierpnia do 31 grudnia - 10	5-A
08092095	Świeże wiśnie i czereśnie (z wyjątkiem wiśni (<i>Prunus cerasus</i>))	od 1 stycznia do 20 maja - 10; od 21 maja do 10 sierpnia - 20; od 11 sierpnia do 31 grudnia - 10	10-A
08093010	Świeże nektaryny	od 1 stycznia do 10 czerwca - 10; od 11 czerwca do 30 września - 20; od 1 października do 31 grudnia - 10	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
08093090	Świeże brzoskwinie (z wyjątkiem nektaryn)	od 1 stycznia do 10 czerwca - 10; od 11 czerwca do 30 września - 20; od 1 października do 31 grudnia - 10	10-S
08094005	Świeże śliwki	od 1 stycznia do 10 czerwca - 10; od 11 czerwca do 30 września - 20; od 1 października do 31 grudnia - 10	10-S
08101000	Świeże truskawki	od 1 stycznia do 30 kwietnia - 10; od 1 maja do 31 lipca - 20; od 1 sierpnia do 31 grudnia - 10	5-A
08109050	Świeże porzeczki czarne	10	5-A
08109060	Świeże porzeczki czerwone	10	5-A
08109070	Świeże porzeczki białe i agrest	10	5-A
08111090	Truskawki, niepoddane obróbce cieplnej lub ugotowane na parze lub w wodzie, zamrożone	15	5-A
08112031	Maliny, niepoddane obróbce cieplnej lub ugotowane na parze lub w wodzie, zamrożone, niesłodzone	15	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
08112039	Porzeczki czarne, niepoddane obróbce cieplnej lub ugotowane na parze lub w wodzie, zamrożone, niesłodzone	15	5-A
08112051	Porzeczki czerwone, niepoddane obróbce cieplnej lub ugotowane na parze lub w wodzie, zamrożone, niesłodzone	15	5-A
08112059	Jeżyny i morwy, niepoddane obróbce cieplnej lub ugotowane na parze lub w wodzie, zamrożone, niesłodzone	15	5-A
08112090	Owoce mieszańców malin z jeżynami, porzeczki białe i agrest, niepoddane obróbce cieplnej lub ugotowane na parze lub w wodzie, zamrożone, niesłodzone	15	5-A
08119075	Wiśnie (<i>Prunus cerasus</i>), nawet ugotowane na parze lub w wodzie, zamrożone, niezawierające dodatku cukru lub innego środka słodzącego	15	5-A
16010010	Kielbasy i podobne wyroby z wątroby oraz przetwory żywnościowe na bazie tych wyrobów	15	TRQ 4 (1 700 t)

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
16010091	Niepoddane obróbce cieplnej kielbasy z mięsa, podrobów lub krwi (z wyjątkiem wątroby)	15	TRQ 4 (1 700 t)
16010099	Kielbasy i podobne wyroby z mięsa, podrobów lub krwi oraz przetwory żywnościowe na bazie tych wyrobów (z wyłączeniem kielbas z wątroby oraz niepoddanych obróbce cieplnej kielbas)	15	TRQ 4 (1 700 t)
16023111	Przetwory zawierające wyłącznie niepoddane obróbce cieplnej mięso z indyków (z wyłączeniem kielbas i podobnych wyrobów)	20	10-A
16023119	Mięso lub podroby z indyków „drób”, przetworzone lub zakonserwowane, zawierające ≥ 57 % masy mięsa lub podrobów drobiowych (z wyjątkiem zawierającego wyłącznie niepoddane obróbce cieplnej mięso z indyków, kielbas i podobnych wyrobów, dokładnie zhomogenizowanych przetworów, pakowanych do sprzedaży detalicznej jako żywność dla niemowląt lub do celów dietetycznych, w opakowaniach o zawartości netto ≤ 250 g, przetworzonych wątrób i ekstraktów z mięsa)	20	10-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
16023130	Mięso lub podroby z indyków „drób”, przetworzone lub zakonserwowane, zawierające ≥ 25 % masy, ale < 57 % masy mięsa lub podrobów drobiowych (z wyjątkiem kielbas i podobnych wyrobów, dokładnie zhomogenizowanych przetworów, pakowanych do sprzedaży detalicznej jako żywność dla niemowląt lub do celów dietetycznych, w opakowaniach o zawartości netto ≤ 250 g, przetworzonych wątrób i ekstraktów z mięsa)	20	10-A
16023190	Mięso lub podroby z indyków „drób”, przetworzone lub zakonserwowane (z wyjątkiem zawierającego ≥ 25 % masy mięsa lub podrobów drobiowych, kielbas i podobnych wyrobów, dokładnie zhomogenizowanych przetworów, pakowanych do sprzedaży detalicznej jako żywność dla niemowląt lub do celów dietetycznych, w opakowaniach o zawartości netto ≤ 250 g, przetworzonych wątrób oraz ekstraktów i soków z mięsa)	20	10-A
16023211	Niepoddane obróbce cieplnej, przetworzone lub zakonserwowane mięso lub podroby z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , zawierające ≥ 57 % masy mięsa lub podrobów drobiowych (z wyjątkiem kielbas i podobnych wyrobów oraz przetworzonych wątrób)	20	TRQ 4 (1 700 t)

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
16023219	Poddane obróbce cieplnej, przetworzone lub zakonserwowane mięso lub podroby z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , zawierające $\geq$ 57 % masy mięsa lub podrobów drobiowych (z wyjątkiem kielbas i podobnych wyrobów, dokładnie zhomogenizowanych przetworów, pakowanych do sprzedaży detalicznej jako żywność dla niemowląt lub do celów dietetycznych, w opakowaniach o zawartości netto $\leq$ 250 g, przetworzonych wątrób i ekstraktów z mięsa)	20	TRQ 4 (1 700 t)
16023230	Przetworzone lub zakonserwowane mięso lub podroby z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i> , zawierające $\geq$ 25 % masy, ale $<$ 57 % masy mięsa lub podrobów drobiowych (z wyjątkiem z indyków i perliczek, kielbas i podobnych wyrobów, dokładnie zhomogenizowanych przetworów, pakowanych do sprzedaży detalicznej jako żywność dla niemowląt lub do celów dietetycznych, w opakowaniach o zawartości netto $\leq$ 250 g, przetworzonych wątrób i ekstraktów z mięsa)	20	TRQ 4 (1 700 t)

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
16023290	Przetworzone lub zakonserwowane mięso lub podroby z ptactwa z gatunku <i>Gallus domesticus</i> (z wyjątkiem zawierającego ≥ 25 % masy mięsa lub podrobów drobiowych, mięsa lub podrobów z indyków lub perliczek, kiełbas i podobnych wyrobów, dokładnie zhomogenizowanych przetworów, pakowanych do sprzedaży detalicznej jako żywność dla niemowląt lub do celów dietetycznych, w opakowaniach o zawartości netto ≤ 250 g, przetworzonych wątrób i ekstraktów oraz soków z mięsa)	20	TRQ 4 (1 700 t)
16023921	Niepoddane obróbce cieplnej, przetworzone lub zakonserwowane mięso lub podroby z kaczek, gęsi i perliczek domowych, zawierające ≥ 57 % masy mięsa lub podrobów drobiowych (z wyjątkiem kiełbas i podobnych wyrobów oraz przetworzonych wątrób)	20	10-A
16023929	Poddane obróbce cieplnej, przetworzone lub zakonserwowane mięso lub podroby z gęsi, kaczek i perliczek z gatunku <i>domesticus</i> , zawierające ≥ 57 % masy mięsa lub podrobów drobiowych (z wyjątkiem kiełbas i podobnych wyrobów, dokładnie zhomogenizowanych przetworów, pakowanych do sprzedaży detalicznej jako żywność dla niemowląt lub do celów dietetycznych, w opakowaniach o zawartości netto ≤ 250 g, przetworzonych wątrób i ekstraktów z mięsa)	20	10-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
16023940	Przetworzone lub zakonserwowane mięso lub podroby z gęsi, kaczek i perliczek z gatunku <i>domesticus</i> , zawierające ≥ 25 % masy, ale < 57 % masy mięsa lub podrobów drobiowych (z wyjątkiem kielbas i podobnych wyrobów, dokładnie zhomogenizowanych przetworów, pakowanych do sprzedaży detalicznej jako żywność dla niemowląt lub do celów dietetycznych, w opakowaniach o zawartości netto ≤ 250 g, przetworzonych wątrób i ekstraktów z mięsa)	20	10-A
16023980	Przetworzone lub zakonserwowane mięso lub podroby z gęsi, kaczek i perliczek z gatunku <i>domesticus</i> (z wyjątkiem, zawierających ≥ 25 % masy mięsa lub podrobów drobiowych oraz kielbas i podobnych wyrobów, dokładnie zhomogenizowanych przetworów, pakowanych do sprzedaży detalicznej jako żywność dla niemowląt lub do celów dietetycznych, w opakowaniach o zawartości netto ≤ 250 g, przetworzonych wątrób oraz ekstraktów i soków z mięsa)	20	10-A
16024110	Szynki i ich kawałki ze świń domowych, przetworzone lub zakonserwowane	20	TRQ 4 (1 700 t)
16024210	Przetworzone lub zakonserwowane łopatki i ich kawałki ze świń domowych	20	TRQ 4 (1 700 t)

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
16024911	Przetworzone lub zakonserwowane schaby ich kawałki ze świń domowych, włącznie z mieszankami schabów lub szynek (z wyjątkiem karków)	15	TRQ 4 (1 700 t)
16024913	Przetworzone lub zakonserwowane karki ich kawałki ze świń domowych, włącznie z mieszankami karków i łopatek	15	TRQ 4 (1 700 t)
16024915	Przetworzone lub zakonserwowane mieszanki szynek, łopatek, schabów, karków i ich kawałków (z wyjątkiem mieszanek wyłącznie schabów i szynek lub tylko karków i łopatek)	15	TRQ 4 (1 700 t)
16024919	Mięso lub podroby, włącznie z mieszankami, ze świń domowych, przetworzone lub zakonserwowane, zawierające ≥ 80 % masy mięsa lub podrobów wszelkiego rodzaju, włącznie z tłuszczem ze świni i tłuszczami wszelkiego rodzaju lub pochodzenia (z wyjątkiem szynek, łopatek, schabów, karków i ich kawałków oraz podobnych wyrobów, dokładnie zhomogenizowanych przetworów, pakowanych do sprzedaży detalicznej jako żywność dla niemowląt lub do celów dietetycznych, w opakowaniach o zawartości netto ≤ 250 g, przetworzonych wątrób i ekstraktów z mięsa)	15	TRQ 4 (1 700 t)

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
16024930	Przetworzone lub zakonserwowane mięso, podroby i mieszanki, ze świń domowych, zawierające ≥ 40 % masy, ale < 80 % masy mięsa lub podrobów wszelkiego rodzaju, włącznie z tłuszczami wszelkiego rodzaju (z wyjątkiem kielbas i podobnych wyrobów, dokładnie zhomogenizowanych przetworów, pakowanych do sprzedaży detalicznej jako żywność dla niemowląt lub do celów dietetycznych, w opakowaniach o zawartości netto ≤ 250 g, przetworzonych wątrób i ekstraktów z mięsa)	15	TRQ 4 (1 700 t)
16024950	Przetworzone lub zakonserwowane mięso, podroby i mieszanki, ze świń domowych, zawierające < 40 % masy mięsa lub podrobów wszelkiego rodzaju, włącznie z tłuszczami wszelkiego rodzaju (z wyjątkiem kielbas i podobnych wyrobów, dokładnie zhomogenizowanych przetworów, pakowanych do sprzedaży detalicznej jako żywność dla niemowląt lub do celów dietetycznych, w opakowaniach o zawartości netto ≤ 250 g, przetworzonych wątrób oraz ekstraktów i soków z mięsa)	15	TRQ 4 (1 700 t)
16025010	Przetworzone lub zakonserwowane mięso lub podroby, z bydła, niepoddane obróbce cieplnej, w tym mieszanki poddanego obróbce cieplnej mięsa lub podrobów z niepoddanym obróbce cieplnej mięsem lub podrobami (z wyjątkiem kielbas i podobnych wyrobów oraz przetworzonych wątrób)	15	10-S
16025031	Wołowina peklowana (corned beef), w opakowaniach hermetycznych	15	10-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
16025039	Przetworzone lub zakonserwowane mięso lub podroby, z bydła (z wyjątkiem wołowiny peklowanej (corned beef), w opakowaniach hermetycznych (z wyjątkiem niepoddanych obróbce cieplnej; mieszanek poddanego obróbce cieplnej mięsa lub podrobów z niepoddanym obróbce cieplnej mięsem lub podrobami)	15	10-S
16025080	Przetworzone lub zakonserwowane mięso lub podroby, z bydła (z wyjątkiem wołowiny peklowanej (corned beef), nie w opakowaniach hermetycznych (z wyjątkiem niepoddanych obróbce cieplnej; mieszanek poddanego obróbce cieplnej mięsa lub podrobów z niepoddanym obróbce cieplnej mięsem lub podrobami)	15	10-S
16029051	Przetworzone lub zakonserwowane mięso lub podroby zawierające mięso lub podroby ze świń domowych (z wyjątkiem z drobiu, bydła, reniferów, dziczyzny lub królików, kielbas i podobnych wyrobów, dokładnie zhomogenizowanych przetworów, pakowanych do sprzedaży detalicznej jako żywność dla niemowląt lub do celów dietetycznych, w opakowaniach o zawartości netto <= 250 g, przetworzonych wątrób i ekstraktów z mięsa)	15	TRQ 4 (1 700 t)

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
16029061	Przetworzone lub zakonserwowane mięso lub podroby, niepoddane obróbce cieplnej, zawierające mięso lub podroby z bydła, włącznie z mieszankami poddanego lub niepoddanego obróbce cieplnej mięsa z niepoddanym lub poddanymi obróbce cieplnej podrobami (z wyjątkiem z drobiu, świń domowych, reniferów, dziczyzny lub królików, kielbas i podobnych wyrobów, dokładnie zhomogenizowanych przetworów, pakowanych do sprzedaży detalicznej jako żywność dla niemowląt lub do celów dietetycznych, w opakowaniach o zawartości netto <= 250 g oraz przetworzonych wątrób)	15	10-A
16029069	Przetworzone lub zakonserwowane mięso lub podroby, poddane obróbce cieplnej, zawierające mięso lub podroby z bydła (z wyjątkiem z drobiu, świń domowych, reniferów, dziczyzny lub królików, kielbas i podobnych wyrobów, dokładnie zhomogenizowanych przetworów, pakowanych do sprzedaży detalicznej jako żywność dla niemowląt lub do celów dietetycznych, w opakowaniach o zawartości netto <= 250 g, przetworzonych wątrób oraz ekstraktów i soków z mięsa)	15	10-A
17011110	Surowy cukier trzcinowy, do rafinacji (z wyjątkiem zawierającego dodatek środków aromatyzujących lub barwiących)	75	TRQ 5 (5 400 t)
17011190	Surowy cukier trzcinowy (z wyjątkiem do rafinacji oraz zawierającego dodatek środków aromatyzujących lub barwiących)	75	TRQ 5 (5 400 t)

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
17011210	Surowy cukier buraczany, do rafinacji (z wyjątkiem zawierającego dodatek środków aromatyzujących lub barwiących)	75	TRQ 5 (5 400 t)
17011290	Surowy cukier buraczany (z wyjątkiem do rafinacji oraz zawierającego dodatek środków aromatyzujących lub barwiących)	75	TRQ 5 (5 400 t)
17019100	Rafinowany cukier trzcinowy lub buraczany, zawierający dodatek środków aromatyzujących lub barwiących, w postaci stałej	75	TRQ 5 (5 400 t)
17019910	Cukier biały, zawierający w stanie suchym $\geq 99,5$ % sacharozy (z wyjątkiem cukru aromatyzowanego lub barwionego)	75	TRQ 5 (5 400 t)
17019990	Cukier trzcinowy lub buraczany i chemicznie czysta sacharoza, w postaci stałej (z wyjątkiem cukru trzcinowego i buraczanego, zawierającego dodatek środków aromatyzujących lub barwiących, cukru surowego i cukru białego)	75	TRQ 5 (5 400 t)
17023010	Izoglukoza w stanie stałym, niezawierająca fruktozy lub zawierająca w stanie suchym < 20 % masy fruktozy	75	TRQ 6 (640 t)

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
17023051	Glukoza oraz syrop glukozowy w formie białego pudru krystalicznego, nawet aglomerowana, niezawierająca fruktozy lub zawierająca w stanie suchym mniej niż 20 % masy fruktozy oraz zawierająca w stanie suchym 99 % lub więcej masy glukozy (z wyłączeniem izoglukozy)	75	TRQ 6 (640 t)
17023059	Glukoza oraz syrop glukozowy, niezawierające fruktozy lub zawierające w stanie suchym mniej niż 20 % masy fruktozy oraz zawierające w stanie suchym 99 % lub więcej masy glukozy (z wyjątkiem izoglukozy i glukozy oraz syropu glukozowego w formie białego pudru krystalicznego, nawet aglomerowanej)	75	TRQ 6 (640 t)
17023091	Glukoza oraz syrop glukozowy w formie białego pudru krystalicznego, nawet aglomerowana, niezawierająca fruktozy lub zawierająca w stanie suchym mniej niż 20 % masy fruktozy oraz zawierająca w stanie suchym mniej niż 99 % masy glukozy (z wyłączeniem izoglukozy)	75	TRQ 6 (640 t)

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
17023099	Glukoza w postaci stałej oraz syrop glukozowy, niezawierające dodatku środków aromatyzujących lub barwiących oraz niezawierające fruktozy lub zawierające w stanie suchym < 20 % masy fruktozy oraz < 99 % masy glukozy (z wyjątkiem izoglukozy i glukozy „dekstrozy” w formie białego pudru krystalicznego, nawet aglomerowanej)	75	TRQ 6 (640 t)
17024010	Izoglukoza w postaci stałej, zawierająca w stanie suchym $\geq 20\%$ i < 50 % masy fruktozy (z wyłączeniem cukru inwertowanego)	75	TRQ 6 (640 t)
17024090	Glukoza w postaci stałej oraz syrop glukozowy, niezawierające dodatku środków aromatyzujących lub barwiących oraz zawierające w stanie suchym $\geq 20\%$ i < 50 % masy fruktozy (z wyłączeniem izoglukozy i cukru inwertowanego)	75	TRQ 6 (640 t)
17025000	Fruktoza chemicznie czysta, w postaci stałej	75	TRQ 6 (640 t)
17026010	Izoglukoza w postaci stałej, zawierająca w stanie suchym > 50 % masy fruktozy (z wyłączeniem fruktozy chemicznie czystej i cukru inwertowanego)	75	TRQ 6 (640 t)

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
17026095	Fruktoza w postaci stałej oraz syrop fruktozowy, niezawierające dodatku środków aromatyzujących lub barwiących oraz zawierające w stanie suchym > 50 % masy fruktozy (z wyłączeniem izoglukozy, syropu inulinowego, fruktozy chemicznie czystej i cukru inwertowanego)	75	TRQ 6 (640 t)
17029010	Maltoza chemicznie czysta, w postaci stałej	75	TRQ 6 (640 t)
17029030	Izoglukoza w postaci stałej, zawierająca w stanie suchym 50 % masy fruktozy, uzyskana z polimerów glukozy	75	TRQ 6 (640 t)
17029060	Miód sztuczny, nawet zmieszany z miodem naturalnym	75	TRQ 6 (640 t)
17029071	Cukier i melasy, karmelizowane, zawierające w substancji suchej $\geq$ 50 % masy sacharozy	75	TRQ 6 (640 t)
17029075	Cukier i melasy, karmelizowane, zawierające w substancji suchej < 50 % masy sacharozy, w postaci proszku, nawet aglomerowanego	75	TRQ 6 (640 t)

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
17029079	Cukier i melasy, karmelizowane, zawierające w substancji suchej < 50 % masy sacharozy (z wyłączeniem cukru i melas w postaci proszku, nawet aglomerowanego)	75	TRQ 6 (640 t)
17029099	Cukry w postaci stałej, włącznie z cukrem inwertowanym, cukrami oraz mieszankami syropów cukrowych, zawierającymi w stanie suchym 50 % masy fruktozy, niezawierającymi dodatku środków aromatyzujących lub barwiących (z wyjątkiem cukru trzcinowego lub buraczanego, chemicznie czystej sacharozy i maltozy, laktozy, cukru klonowego, glukozy, fruktozy, maltodekstryny i ich syropów, izoglukozy, syropu inulinowego, miodu sztucznego oraz karmelu)	75	TRQ 6 (640 t)
19021100	Makarony niepoddane obróbce cieplnej, nienadziewane ani nieprzygotowane inaczej, zawierające jaja	10	3-A
19021990	Makarony niepoddane obróbce cieplnej, nienadziewane ani nieprzygotowane inaczej, zawierające mąkę lub mączkę, ze pszenicy zwyczajnej, ale nie jaja	10	5-A
19041010	Przetwory spożywcze otrzymane przez spęcznianie lub prażenie zbóż lub produktów zbożowych, na bazie kukurydzy	15	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
19041090	Przetwory spożywcze otrzymane przez spęcznianie lub prażenie zbóż lub produktów zbożowych (z wyjątkiem na bazie kukurydzy lub ryżu)	15	3-A
19042010	Preparaty typu muesli bazujące na nieprażonych płatkach zbożowych	15	3-A
19042091	Przetwory spożywcze otrzymane z nieprażonych płatków zbożowych lub z mieszaniny nieprażonych płatków zbożowych i prażonych płatków zbożowych lub zbóż spęcznionych, otrzymane z kukurydzy (z wyjątkiem preparatów typu muesli bazujących na nieprażonych płatkach zbożowych)	15	3-A
19042099	Przetwory spożywcze otrzymane z nieprażonych płatków zbożowych lub z mieszaniny nieprażonych płatków zbożowych i prażonych płatków zbożowych lub zbóż spęcznionych (z wyjątkiem otrzymanych z kukurydzy lub ryżu oraz preparatów typu muesli bazujących na nieprażonych płatkach zbożowych)	15	3-A
19051000	Pieczywo chrupkie	15	5-A
19053199	Słodkie herbatniki, nawet zawierające kakao, zawierające < 8 % masy tłuszczu mleka (z wyjątkiem pokrytych lub powleczonych czekoladą lub innymi przetworami z kakao oraz podwójnych herbatników z nadzieniem)	15	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
19053211	Gofry i wafle, nawet zawierające kakao, pokryte lub powleczone czekoladą lub innymi przetworami z kakao, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości ≤ 85 g (z wyjątkiem o zawartości wody > 10 % masy)	15	3-A
19053299	Gofry i wafle, nawet zawierające kakao, nawet z nadzieniem (z wyjątkiem pokrytych lub powleczonych czekoladą lub innymi przetworami z kakao oraz o zawartości wody > 10 % masy)	15	5-A
19054010	Sucharki	15	5-A
19059030	Chleb, bułki, niezawierające dodatku miodu, jajek, sera lub owoców, nawet zawierające w suchej masie ≤ 5 % masy cukru lub tłuszczów	10	5-A
19059045	Herbatniki (z wyjątkiem słodkich herbatników)	10	5-A
19059055	Wyroby ekstrudowane lub ekspandowane, pikantne lub solone (z wyjątkiem pieczywa chrupkiego, sucharków, tostów z chleba i podobnych wyrobów tostowych oraz gofrów i wafli)	10	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
19059060	Tarty owocowe, chleb z rodzynkami, panettone, bezy, strucla bożonarodzeniowa, rogaliki i inne wyroby piekarnicze z dodatkiem środka słodzącego (z wyjątkiem pieczywa chrupkiego, pierników z dodatkiem imbiru i tym podobnych, słodkich herbatników, gofrów i wafli oraz sucharków)	10	5-A
19059090	Pizze, zapiekanki i inne wyroby piekarnicze bez dodatku środka słodzącego (z wyjątkiem pieczywa chrupkiego, pierników z dodatkiem imbiru i tym podobnych, słodkich herbatników, gofrów i wafli, sucharków i podobnych wyrobów tostowych, chleba, opłatków sakralnych, pustych kapsułek stosowanych do celów farmaceutycznych, wafli wytłaczanych, papieru ryżowego i podobnych wyrobów)	10	3-A
20019070	Słodka papryka, przetworzona lub zakonserwowana octem lub kwasem octowym	20	3-A
20021010	Pomidory bez skórek, całe lub w kawałkach, przetworzone lub zakonserwowane inaczej niż octem lub kwasem octowym	20	5-A
20021090	Pomidory ze skórką, całe lub w kawałkach, przetworzone lub zakonserwowane inaczej niż octem lub kwasem octowym	20	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
20029011	Pomidory, przetworzone lub zakonserwowane inaczej niż octem lub kwasem octowym, o zawartości suchej masy < 12 % masy, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto > 1 kg (z wyjątkiem całych pomidorów lub w kawałkach)	20	5-A
20029019	Pomidory, przetworzone lub zakonserwowane inaczej niż octem lub kwasem octowym, o zawartości suchej masy < 12 % masy, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto <= 1 kg (z wyjątkiem całych pomidorów lub w kawałkach)	20	5-A
20029031	Pomidory, przetworzone lub zakonserwowane inaczej niż octem lub kwasem octowym, o zawartości suchej masy >= 12 %, ale <= 30 % masy, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto > 1 kg (z wyjątkiem całych pomidorów lub w kawałkach)	20	3-A
20029039	Pomidory, przetworzone lub zakonserwowane inaczej niż octem lub kwasem octowym, o zawartości suchej masy >= 12 %, ale 30 % masy, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto <= 1 kg (z wyjątkiem całych pomidorów lub w kawałkach)	20	3-A
20029091	Pomidory, przetworzone lub zakonserwowane inaczej niż octem lub kwasem octowym, o zawartości suchej masy > 30 % masy, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto > 1 kg (z wyjątkiem całych pomidorów lub w kawałkach)	20	3-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
20029099	Pomidory, przetworzone lub zakonserwowane inaczej niż octem lub kwasem octowym, o zawartości suchej masy > 30 % masy, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto <= 1 kg (z wyjątkiem całych pomidorów lub w kawałkach)	20	3-A
20049050	Groch „ <i>Pisum sativum</i> ” i niedojrzała fasola „ <i>Phaseolus spp.</i> ”, przetworzone lub zakonserwowane inaczej niż octem lub kwasem octowym, zamrożone	10	3-A
20054000	Groch „ <i>Pisum sativum</i> ”, przetworzony lub zakonserwowany inaczej niż octem lub kwasem octowym (z wyjątkiem mrożonego)	25	5-A
20055100	Fasola łuskana „ <i>Vigna spp., Phaseolus spp.</i> ”, przetworzona lub zakonserwowana inaczej niż octem lub kwasem octowym (z wyjątkiem mrożonej)	15	5-A
20058000	Kukurydza cukrowa (<i>Zea Mays var. Saccharata</i>), przetworzona lub zakonserwowana inaczej niż octem lub kwasem octowym (z wyjątkiem mrożonej)	10	3-A
20059950	Mieszanki warzyw, przetworzone lub zakonserwowane inaczej niż octem lub kwasem octowym (z wyjątkiem mrożonych)	15	3-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
20059990	Warzywa, przetworzone lub zakonserwowane inaczej niż octem lub kwasem octowym, niezamrożone (z wyjątkiem zakonserwowanych cukrem, warzyw homogenizowanych objętych podpozycją 2005.10 oraz pomidorów, grzybów, truflii, ziemniaków, kapusty kwaszonej, grochu „ <i>Pisum sativum</i> ”, fasoli „ <i>Vigna spp.</i> , <i>Phaseolus spp.</i> ”, szparagów, oliwek, kukurydzy cukrowej „ <i>Zea Mays var. Saccharata</i> ”, pędów bambusa, owoców z rodzaju <i>Capsicum</i> o pikantnym smaku, kaparów, karczochów, marchwi i mieszanek warzyw)	15	3-A
20079910	Przecier i pasta, ze śliwek, otrzymane w wyniku obróbki cieplnej, o zawartości cukru > 30 % masy, w opakowaniach o zawartości > 100 kg, do przetwórstwa przemysłowego	10	5-A
20079931	Dżemy, galaretki, marmolady, przeciery lub pasty, z wiśni, czereśni, otrzymane w wyniku obróbki cieplnej, o zawartości cukru > 30 % masy (z wyjątkiem homogenizowanych przetworów objętych podpozycją 2007.10)	10	5-A
20079933	Dżemy, galaretki, marmolady, przeciery lub pasty, z truskawek, otrzymane w wyniku obróbki cieplnej, o zawartości cukru > 30 % masy (z wyjątkiem homogenizowanych przetworów objętych podpozycją 2007.10)	10	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
20079935	Dżemy, galaretki, marmolady, przeciery lub pasty, z malin, otrzymane w wyniku obróbki cieplnej, o zawartości cukru > 30 % masy (z wyjątkiem homogenizowanych przetworów objętych podpozycją 2007.10)	10	5-A
20095010	Sok pomidorowy, o zawartości suchego ekstraktu < 7 % masy, zawierający dodatek cukru, niesfermentowany (z wyjątkiem zawierającego dodatek alkoholu)	15	5-A
20095090	Sok pomidorowy, o zawartości suchego ekstraktu < 7 % masy, niesfermentowany (z wyjątkiem zawierającego dodatek cukru lub alkoholu)	15	5-A
20096911	Sok winogronowy, włącznie z moszczem gronowym, niesfermentowany, o liczbie Brix > 67 przy 20°C, o wartości <= 22 EUR za 100 kg, nawet zawierający dodatek cukru lub innej substancji słodzącej (z wyjątkiem zawierającego alkohol)	15	5-A
20096919	Sok winogronowy, włącznie z moszczem gronowym, niesfermentowany, o liczbie Brix > 67 przy 20°C, o wartości > 22 EUR za 100 kg, nawet zawierający dodatek cukru lub innej substancji słodzącej (z wyjątkiem zawierającego alkohol)	15	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
20096951	Skoncentrowany sok winogronowy, włącznie z moszczem gronowym, niesfermentowany, o liczbie Brix > 30 lecz <= 67 przy 20°C, o wartości > 18 EUR za 100 kg, nawet zawierający dodatek cukru lub innej substancji słodzącej (z wyjątkiem zawierającego alkohol)	15	5-A
20096959	Sok winogronowy, włącznie z moszczem gronowym, niesfermentowany, o liczbie Brix > 30 lecz <= 67 przy 20°C, o wartości > 18 EUR za 100 kg, nawet zawierający dodatek cukru lub innej substancji słodzącej (z wyjątkiem skoncentrowanego lub zawierającego alkohol)	15	5-A
20096971	Skoncentrowany sok winogronowy, włącznie z moszczem gronowym, niesfermentowany, o liczbie Brix > 30 lecz <= 67 przy 20°C, o wartości <= 18 EUR za 100 kg, zawierający > 30 % dodatku cukru (z wyjątkiem zawierającego alkohol)	15	5-A
20096979	Sok winogronowy, włącznie z moszczem gronowym, niesfermentowany, o liczbie Brix > 30 lecz <= 67 przy 20°C, o wartości <= 18 EUR za 100 kg, zawierający > 30 % dodatku cukru (z wyjątkiem skoncentrowanego lub zawierającego alkohol)	15	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
20096990	Sok winogronowy, włącznie z moszczem gronowym, niesfermentowany, o liczbie Brix > 30 lecz <= 67 przy 20°C, o wartości <= 18 EUR za 100 kg, nawet zawierający dodatek cukru lub innej substancji słodzącej (z wyjątkiem zawierającego > 30 % dodatku cukru lub zawierającego alkohol)	15	5-A
20097110	Sok jabłkowy, niesfermentowany, o liczbie Brix <= 20 przy 20°C, o wartości > 18 EUR za 100 kg, zawierający dodatek cukru (z wyjątkiem zawierającego alkohol)	15	5-A
20097191	Sok jabłkowy, niesfermentowany, o liczbie Brix <= 20 przy 20°C, o wartości <= 18 EUR za 100 kg i zawierający dodatek cukru (z wyjątkiem zawierającego alkohol)	15	5-A
20097919	Sok jabłkowy, niesfermentowany, o liczbie Brix > 67 przy 20°C, o wartości > 22 EUR za 100 kg, nawet zawierający dodatek cukru lub innej substancji słodzącej (z wyjątkiem zawierającego alkohol)	15	5-A
20097993	Sok jabłkowy, niesfermentowany, o liczbie Brix > 20 lecz <= 67 przy 20°C, o wartości <= 18 EUR za 100 kg, zawierający <= 30 % dodatku cukru (z wyjątkiem zawierającego alkohol)	15	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
20098096	Sok wiśniowy i czereśniowy, niesfermentowany, o liczbie Brixu ≤ 67 przy 20°C (z wyjątkiem zawierającego dodatek cukru lub zawierającego alkohol)	10	5-A
20098099	Sok z owoców lub warzyw, niesfermentowany, o liczbie Brixu ≤ 67 przy 20°C (z wyjątkiem zawierającego dodatek cukru lub zawierającego alkohol, mieszanek, soku z owoców cytrusowych, guawy, mango, smaczeliny, melonowca (papai), tamaryndy, jabłek nerkowca, liczi (śliwki chińskiej), owoców chlebowca (jackfruit), śliw sączyńca, owoców męczennicy, oskomianu (carambola), pitahaya, ananasów, pomidorów, winogron, włącznie z moszczem gronowym, jabłek, gruszek, wiśni, czereśni oraz owoców z gatunku <i>Vaccinium macrocarpon</i>)	10	5-A
20099051	Mieszanki soków z owoców, włącznie z moszczem gronowym, niesfermentowane, o liczbie Brixu ≤ 67 przy 20°C, o wartości > 30 EUR za 100 kg, zawierające dodatek cukru (z wyjątkiem zawierających alkohol i mieszanek soków jabłkowych i gruszkowych lub z cytrusów i ananasów)	15	3-A
20099059	Mieszanki soków z owoców, włącznie z moszczem gronowym, niesfermentowane, o liczbie Brixu ≤ 67 przy 20°C, o wartości > 30 EUR za 100 kg (z wyjątkiem zawierających dodatek cukru lub zawierających alkohol i mieszanek soków jabłkowych i gruszkowych lub z cytrusów i ananasów)	15	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
22041019	Wina musujące ze świeżych winogron, o rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu $\geq 8,5$ % obj. (z wyjątkiem szampana)	0,5 EUR/l	5-A
22041091	Asti spumante, o rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu $< 8,5$ % obj.	0,5 EUR/l	5-A
22041099	Wina musujące ze świeżych winogron, o rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu $< 8,5$ % obj. (z wyjątkiem Asti spumante)	0,5 EUR/l	5-A
22042110	Wina ze świeżych winogron, włącznie z winami wzmocnionymi, w butelkach z korkami „grzybkowymi” przytrzymywanymi przewiązkami lub zapieczkami; w pojemnikach o objętości ≤ 2 l; wina dostarczane w inny sposób, pozostające w wyniku obecności ditlenku węgla w roztworze, pod ciśnieniem ≥ 1 bar, ale < 3 bary, mierzonym w temperaturze 20 °C, w pojemnikach o objętości ≤ 2 l (z wyjątkiem wina musującego)	0,5 EUR/l	5-A
22042111	Wina jakościowe białe produkowane w Alzacji, w pojemnikach o objętości ≤ 2 l oraz o rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu ≤ 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego)	0,5 EUR/l	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
22042112	Wina jakościowe białe produkowane w Bordeaux, w pojemnikach o objętości <= 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego)	0,5 EUR/l	5-A
22042113	Wina jakościowe białe produkowane w Burgundii, w pojemnikach o objętości <= 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego)	0,5 EUR/l	5-A
22042117	Wina jakościowe białe produkowane w Val de Loire, w pojemnikach o objętości <= 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego)	0,5 EUR/l	5-A
22042118	Wina jakościowe białe produkowane w Mosel-Saar-Ruwer, w pojemnikach o objętości <= 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego)	0,5 EUR/l	5-A
22042119	Wina jakościowe białe produkowane w Pfalz, w pojemnikach o objętości <= 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego)	0,5 EUR/l	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
22042122	Wina jakościowe białe produkowane w Rheinhessen, w pojemnikach o objętości <= 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego)	0,5 EUR/l	5-A
22042123	Wina jakościowe białe produkowane w Tokaju np. Aszu, Szamorodni, Máslás, Fordítás, w pojemnikach o objętości <= 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego)	0,5 EUR/l	5-A
22042124	Wina jakościowe białe produkowane w Lazio, w pojemnikach o objętości <= 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego)	0,5 EUR/l	5-A
22042126	Wina jakościowe białe produkowane w Toskanii, w pojemnikach o objętości <= 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego)	0,5 EUR/l	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
22042127	Wina jakościowe białe produkowane w Trentino, Alto Adige i Friuli, w pojemnikach o objętości ≤ 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu ≤ 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego)	0,5 EUR/l	5-A
22042128	Wina jakościowe białe produkowane w Veneto, w pojemnikach o objętości ≤ 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu ≤ 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego)	0,5 EUR/l	5-A
22042132	Wina jakościowe białe z rodzaju „vinho verde”, w pojemnikach o objętości ≤ 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu ≤ 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego)	0,5 EUR/l	5-A
22042134	Wina jakościowe białe produkowane w Penedés, w pojemnikach o objętości ≤ 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu ≤ 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego)	0,5 EUR/l	5-A
22042136	Wina jakościowe białe produkowane w Rioja, w pojemnikach o objętości ≤ 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu ≤ 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego)	0,5 EUR/l	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
22042137	Wina jakościowe białe produkowane w Valencia, w pojemnikach o objętości <= 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego)	0,5 EUR/l	5-A
22042138	Wina jakościowe białe produkowane w określonych regionach, w pojemnikach o objętości <= 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem Alzacji, Bordeaux, Burgundii, Val de Loire, Mosel-Saar-Ruwer, Pfalz, Rheinhessen, Tokaju, Lazio, Toskanii, Trentino, Alto Adige, Friuli, Veneto, vinho verde, Penedés, Rioja, Valencia, wina musującego i półmusującego)	0,5 EUR/l	5-A
22042142	Wina jakościowe produkowane w Bordeaux, w pojemnikach o objętości <= 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego oraz ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A
22042143	Wina jakościowe produkowane w Burgundii, w pojemnikach o objętości <= 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego oraz ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
22042144	Wina jakościowe produkowane w Beaujolais, w pojemnikach o objętości ≤ 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu ≤ 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego oraz ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A
22042146	Wina jakościowe produkowane w Côtes-du-Rhône, w pojemnikach o objętości ≤ 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu ≤ 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego oraz ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A
22042147	Wina jakościowe produkowane w Languedoc-Roussillon, w pojemnikach o objętości ≤ 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu ≤ 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego oraz ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A
22042148	Wina jakościowe produkowane w Val de Loire, w pojemnikach o objętości ≤ 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu ≤ 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego oraz ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A
22042162	Wina jakościowe produkowane w Piemontcie, w pojemnikach o objętości ≤ 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu ≤ 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego oraz ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
22042166	Wina jakościowe produkowane w Toskanii, w pojemnikach o objętości <= 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego oraz ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A
22042167	Wina jakościowe produkowane w Trentino i Alto Adige, w pojemnikach o objętości <= 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego oraz ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A
22042168	Wina jakościowe produkowane w Veneto, w pojemnikach o objętości <= 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego oraz ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A
22042169	Wina jakościowe produkowane w Dao, Bairrada i Douro, w pojemnikach o objętości <= 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego oraz ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A
22042171	Wina jakościowe produkowane w Navarra, w pojemnikach o objętości <= 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego oraz ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
22042174	Wina jakościowe produkowane w Penedés, w pojemnikach o objętości <= 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego oraz ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A
22042176	Wina jakościowe produkowane w Rioja, w pojemnikach o objętości <= 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego oraz ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A
22042177	Wina jakościowe produkowane w Valdepeñas, w pojemnikach o objętości <= 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego oraz ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A
22042178	Wina jakościowe produkowane w określonych regionach, w pojemnikach o objętości <= 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem Bordeaux, Burgundii, Beaujolais, Côtes-du-Rhône, Languedoc-Roussillon, Val de Loire, Piemontu, Toskanii, Trentino, Alto Adige, Veneto, Dao, Bairrada, Douro, Navarra, Penedés, Rioja, Valdepeñas, wina musującego i półmusującego oraz ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
22042179	Wina białe ze świeżych winogron, w pojemnikach o objętości ≤ 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu ≤ 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego, półmusującego oraz win jakościowych produkowanych w określonych regionach)	0,5 EUR/l	5-A
22042180	Wina ze świeżych winogron, włącznie z winami wzmocnionymi; winogrona muszą być inne niż te objęte pozycją 2009, z fermentacją nierozpoczętą lub zatrzymaną przez dodanie alkoholu, w pojemnikach o objętości ≤ 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu ≤ 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego, półmusującego, win jakościowych produkowanych w określonych regionach oraz wina białego)	0,5 EUR/l	5-A
22042181	Wina jakościowe białe produkowane w Tokaju np. Aszu, Szamorodni, Máslás, Fordítás, w pojemnikach o objętości ≤ 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 13 % obj. do 15 % obj.	0,5 EUR/l	5-A
22042182	Wina jakościowe białe produkowane w określonych regionach, w pojemnikach o objętości ≤ 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 13 % obj. do 15 % obj. (z wyjątkiem Tokaju, wina musującego i półmusującego)	0,5 EUR/l	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
22042183	Wina jakościowe produkowane w określonych regionach, w pojemnikach o objętości <= 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 13 % obj. do 15 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego oraz ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A
22042184	Wina białe ze świeżych winogron, w pojemnikach o objętości <= 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 13 % obj. do 15 % obj. (z wyjątkiem wina musującego, półmusującego oraz win jakościowych produkowanych w określonych regionach)	0,5 EUR/l	5-A
22042185	Wina ze świeżych winogron, włącznie z winami wzmocnionymi i moszczem winogronowym z fermentacją nierozpoczętą lub zatrzymaną przez dodanie alkoholu, w pojemnikach o objętości <= 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 13 % obj. do 15 % obj. (z wyjątkiem wina musującego, półmusującego, win jakościowych produkowanych w określonych regionach oraz ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A
22042187	Marsala, w pojemnikach o objętości <= 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 15 % obj. do 18 % obj.	0,5 EUR/l	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
22042188	Samos i Muscat de Lemnos, w pojemnikach o objętości ≤ 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 15 % obj. do 18 % obj.	0,5 EUR/l	5-A
22042189	Porto, w pojemnikach o objętości ≤ 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 15 % obj. do 18 % obj.	0,5 EUR/l	5-A
22042191	Madeira i Setubal muscatel, w pojemnikach o objętości ≤ 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 15 % obj. do 18 % obj.	0,5 EUR/l	5-A
22042192	Sherry, w pojemnikach o objętości ≤ 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 15 % obj. do 18 % obj.	0,5 EUR/l	5-A
22042193	Tokay (<i>Aszu i Szamorodni</i>), w pojemnikach o objętości ≤ 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 15 % obj. do 18 % obj.	0,5 EUR/l	5-A
22042194	Wina białe ze świeżych winogron, włącznie z winami wzmocnionymi, w pojemnikach o objętości ≤ 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 15 % obj. do 18 % obj. (z wyjątkiem wina musującego, półmusującego oraz win Marsala, Samos, Muskat de Limnos, Porto, Madeira, Setubal muscatel i Sherry)	0,5 EUR/l	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
22042195	Porto, w pojemnikach o objętości ≤ 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 18 % obj. do 22 % obj.	0,5 EUR/l	5-A
22042196	Madeira, Sherry i Setúbal muscatel, w pojemnikach o objętości ≤ 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 18 % obj. do 22 % obj.	0,5 EUR/l	5-A
22042197	Tokay (<i>Aszu i Szamorodni</i>), w pojemnikach o objętości ≤ 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 18 % obj. do 22 % obj.	0,5 EUR/l	5-A
22042198	Wina ze świeżych winogron, włącznie z winami wzmocnionymi, w pojemnikach o objętości ≤ 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 18 % obj. do 22 % obj. (z wyjątkiem win Porto, Madeira, Sherry i Setubal muscatel)	0,5 EUR/l	5-A
22042199	Wina ze świeżych winogron, włącznie z winami wzmocnionymi, w pojemnikach o objętości ≤ 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 22 % obj.	0,5 EUR/l	5-A
22042910	Wina ze świeżych winogron, włącznie z winami wzmocnionymi, w butelkach z korkami „grzybkowymi” przytrzymywanymi przewiązkami lub zapięciami; w pojemnikach o objętości > 2 l; wina dostarczane w inny sposób, pozostające w wyniku obecności ditlenku węgla w roztworze, pod ciśnieniem ≥ 1 bar, ale < 3 bary, mierzonym w temperaturze 20 °C, w pojemnikach o objętości > 2 l (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego)	0,5 EUR/l	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
22042911	Wina jakościowe białe produkowane w Tokaju np. Aszu, Szamorodni, Máslás, Fordítás, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego)	0,5 EUR/l	5-A
22042912	Wina jakościowe białe produkowane w Bordeaux, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego)	0,5 EUR/l	5-A
22042913	Wina jakościowe białe produkowane w Burgundii, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego)	0,5 EUR/l	5-A
22042917	Wina jakościowe białe produkowane w Val de Loire, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego)	0,5 EUR/l	5-A
22042918	Wina jakościowe białe produkowane w określonych regionach, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem Tokaju, Bordeaux, Burgundii, Val de Loire oraz wina musującego i półmusującego)	0,5 EUR/l	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
22042942	Wina jakościowe produkowane w Bordeaux, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego oraz ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A
22042943	Wina jakościowe produkowane w Burgundii, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego oraz ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A
22042944	Wina jakościowe produkowane w Beaujolais, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego oraz ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A
22042946	Wina jakościowe produkowane w Côtes-du-Rhône, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego oraz ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A
22042947	Wina jakościowe produkowane w Languedoc-Roussillon, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego oraz ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
22042948	Wina jakościowe produkowane w Val de Loire, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego oraz ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A
22042958	Wina jakościowe produkowane w określonych regionach, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem Bordeaux, Burgundii, Beaujolais, Côtes-du-Rhône, Languedoc-Roussillon, Val de Loire oraz wina musującego i półmusującego i ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A
22042962	Wina białe produkowane na Sycylii, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego, półmusującego oraz win jakościowych produkowanych w określonych regionach)	0,5 EUR/l	5-A
22042964	Wina białe produkowane w Veneto, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego, półmusującego oraz win jakościowych produkowanych w określonych regionach)	0,5 EUR/l	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
22042965	Wina białe ze świeżych winogron, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego, półmusującego i win jakościowych produkowanych w określonych regionach oraz win produkowanych na Sycylii i w Veneto)	0,5 EUR/l	5-A
22042971	Wina białe produkowane w Apulii, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego, półmusującego oraz win jakościowych produkowanych w określonych regionach i ogólnie win białych)	0,5 EUR/l	5-A
22042972	Wina białe produkowane na Sycylii, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego, półmusującego oraz win jakościowych produkowanych w określonych regionach i ogólnie win białych)	0,5 EUR/l	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
22042975	Wina ze świeżych winogron, włącznie z winami wzmocnionymi i moszczem winogronowym z fermentacją nierozpoczętą lub zatrzymaną przez dodanie alkoholu, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu <= 13 % obj. (z wyjątkiem wina musującego, półmusującego, win produkowanych w Apulii i na Sycylii, win jakościowych produkowanych w określonych regionach oraz ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A
22042977	Wina jakościowe białe produkowane w Tokaju np. Aszu, Szamorodni, Máslás, Fordítás, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 13 % obj. do 15 % obj.	0,5 EUR/l	5-A
22042978	Wina jakościowe białe produkowane w określonych regionach, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 13 % obj. do 15 % obj. (z wyjątkiem Tokaju, wina musującego i półmusującego)	0,5 EUR/l	5-A
22042982	Wina jakościowe produkowane w określonych regionach, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 13 % obj. do 15 % obj. (z wyjątkiem wina musującego i półmusującego oraz ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
22042983	Wina białe ze świeżych winogron, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 13 % obj. do 15 % obj. (z wyjątkiem win jakościowych produkowanych w określonych regionach)	0,5 EUR/l	5-A
22042984	Wina ze świeżych winogron, włącznie z winami wzmocnionymi i moszczem winogronowym z fermentacją nierozpoczętą lub zatrzymaną przez dodanie alkoholu, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 13 % obj. do 15 % obj. (z wyjątkiem wina musującego, półmusującego, win jakościowych produkowanych w określonych regionach oraz ogólnie wina białego)	0,5 EUR/l	5-A
22042987	Marsala, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 15 % obj. do 18 % obj.	0,5 EUR/l	5-A
22042988	Samos i Muscat de Lemnos, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 15 % obj. do 18 % obj.	0,5 EUR/l	5-A
22042989	Porto, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 15 % obj. do 18 % obj.	0,5 EUR/l	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
22042991	Madeira i Setúbal muscatel, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 15 % obj. do 18 % obj.	0,5 EUR/l	5-A
22042992	Sherry, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 15 % obj. do 18 % obj.	0,5 EUR/l	5-A
22042993	Tokay (<i>Aszu i Szamorodni</i>), w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 15 % obj. do 18 % obj.	0,5 EUR/l	5-A
22042994	Wina białe ze świeżych winogron, włącznie z winami wzmocnionymi, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 15 % obj. do 18 % obj. (z wyjątkiem wina musującego, półmusującego oraz win jakościowych produkowanych w określonych regionach i ogólnie wina białego, win Marsala, Samos, Muscat de Lemnos, Porto, Madeira, Setubal muscatel i Sherry)	0,5 EUR/l	5-A
22042995	Porto, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 18 % obj. do 22 % obj.	0,5 EUR/l	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
22042996	Madeira, Sherry i Setúbal muscatel, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 18 % obj. do 22 % obj.	0,5 EUR/l	5-A
22042998	Wina ze świeżych winogron, włącznie z winami wzmocnionymi, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 18 % obj. do 22 % obj. (z wyjątkiem win Porto, Madeira, Sherry i Setubal muscatel)	0,5 EUR/l	5-A
22042999	Wina ze świeżych winogron, włącznie z winami wzmocnionymi, w pojemnikach o objętości > 2 l oraz o rzeczywistej mocy alkoholu > 22 % obj.	0,5 EUR/l	5-A
22043010	Moszcz gronowy, z fermentacją zatrzymaną inaczej niż przez dodanie alkoholu, o rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu > 1 % obj. (z wyjątkiem moszczu gronowego, którego fermentacja została zatrzymana poprzez dodanie alkoholu)	0,5 EUR/l	5-A
22043092	Moszcz gronowy, niesfermentowany, skoncentrowany w rozumieniu dodatkowej uwagi 7 do działu 22, o gęstości $\leq 1,33 \text{ g/cm}^3$ w 20 °C i o rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu $\leq 1 \%$ obj. lecz $> 0,5 \%$ obj. (z wyjątkiem moszczu gronowego, którego fermentacja została zatrzymana poprzez dodanie alkoholu)	0,5 EUR/l	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
22043094	Moszcz gronowy, niesfermentowany, nieskoncentrowany, o gęstości $\leq 1,33 \text{ g/cm}^3$ w $20 \text{ }^\circ\text{C}$ i o rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu $\leq 1 \%$ obj. lecz $> 0,5 \%$ obj. (z wyjątkiem moszczu gronowego, którego fermentacja została zatrzymana poprzez dodanie alkoholu)	0,5 EUR/l	5-A
22043096	Moszcz gronowy, niesfermentowany, skoncentrowany w rozumieniu dodatkowej uwagi 7 do działu 22, o gęstości $> 1,33 \text{ g/cm}^3$ w $20 \text{ }^\circ\text{C}$ i o rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu $\leq 1 \%$ obj. lecz $> 0,5 \%$ obj. (z wyjątkiem moszczu gronowego, którego fermentacja została zatrzymana poprzez dodanie alkoholu)	0,5 EUR/l	5-A
22043098	Moszcz gronowy, niesfermentowany, nieskoncentrowany, o gęstości $> 1,33 \text{ g/cm}^3$ w $20 \text{ }^\circ\text{C}$ i o rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu $\leq 1 \%$ obj. lecz $> 0,5 \%$ obj. (z wyjątkiem moszczu gronowego, którego fermentacja została zatrzymana poprzez dodanie alkoholu)	0,5 EUR/l	5-A
22082040	Surowy destylat, w pojemnikach o objętości $> 2 \text{ l}$	0,5 EUR/l	5-A
22082062	Cognac, w pojemnikach o objętości $> 2 \text{ l}$	0,5 EUR/l	5-A

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
22082064	Armagnac, w pojemnikach o objętości > 2 l	0,5 EUR/l	5-A
22082087	Brandy de Jerez, w pojemnikach o objętości > 2 l	0,5 EUR/l	5-A
22082089	Napoje spirytusowe otrzymane przez destylację wina z winogron lub wyłoków z winogron, w pojemnikach o objętości > 2 l (z wyjątkiem surowego destylatu, Cognac, Armagnac, Grappa i Brandy de Jerez)	0,5 EUR/l	5-A
25231000	Klinkier cementowy	10	5
25232900	Cement portlandzki (z wyjątkiem białego, nawet sztucznie barwionego)	10	5
39172110	Rury, przewody i węże, sztywne, z polimerów etylenu, bez szwu i o długości > maksymalny wymiar przekroju poprzecznego, nawet obrobione powierzchniowo, ale nieobrobione inaczej	6,5	5
39172190	Rury, przewody i węże, z polimerów etylenu (z wyjątkiem bez szwu i tylko przyciętych na długość)	6,5	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
39172210	Rury, przewody i węże, sztywne, z polimerów propylenu, bez szwu i o długości > maksymalny wymiar przekroju poprzecznego, nawet obrobione powierzchniowo, ale nieobrobione inaczej	6,5	5
39172290	Rury, przewody i węże, z polimerów propylenu (z wyjątkiem bez szwu i tylko przyciętych na długość)	6,5	5
39172310	Rury, przewody i węże, sztywne, z polimerów chlorku winylu, bez szwu i o długości > maksymalny wymiar przekroju poprzecznego, nawet obrobione powierzchniowo, ale nieobrobione inaczej	6,5	5
39172390	Rury, przewody i węże, z polimerów chlorku winylu (z wyjątkiem bez szwu i tylko przyciętych na długość)	6,5	5
39173100	Giętkie rury, przewody i węże, z tworzyw sztucznych, o ciśnieniu rozrywającym $\geq 27,6$ MPa	6,5	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
39173210	Giętkie rury, przewody i węże, z produktów polimeryzacji kondensacyjnej lub z przegrupowaniem, nawet modyfikowanych chemicznie, niewzmocnione lub inaczej połączone z innymi materiałami, bez szwu i o długości > maksymalny wymiar przekroju poprzecznego, nawet obrobione powierzchniowo, ale nieobrobione inaczej	6,5	5
39173231	Giętkie rury, przewody i węże, z polimerów etylenu, niewzmocnione lub inaczej połączone z innymi materiałami, bez szwu i o długości > maksymalny wymiar przekroju poprzecznego, nawet obrobione powierzchniowo, ale nieobrobione inaczej	6,5	5
39173235	Giętkie rury, przewody i węże, z polimerów chlorku winylu, niewzmocnione lub inaczej połączone z innymi materiałami, bez szwu i o długości > maksymalny wymiar przekroju poprzecznego, nawet obrobione powierzchniowo, ale nieobrobione inaczej	6,5	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
39173239	Giętkie rury, przewody i węże, z produktów polimeryzacji addycyjnej, niewzmocnione lub inaczej połączone z innymi materiałami, bez szwu i o długości > maksymalny wymiar przekroju poprzecznego, nawet obrobione powierzchniowo, ale nieobrobione inaczej (z wyłączeniem polimerów etylenu lub chlorku winylu)	6,5	5
39173251	Giętkie rury, przewody i węże, z tworzyw sztucznych, niewzmocnione lub inaczej połączone z innymi materiałami, bez szwu i o długości > maksymalny wymiar przekroju poprzecznego, nawet obrobione powierzchniowo, ale nieobrobione inaczej (z wyłączeniem rur z produktów polimeryzacji addycyjnej, produktów polimeryzacji kondensacyjnej lub z przegrupowaniem, nawet modyfikowanych chemicznie)	6,5	5
39173291	Sztuczne jelita „osłonki kielbas” (z wyjątkiem z utwardzonych białek lub materiałów celulozowych)	6,5	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
39173299	Giętkie rury, przewody i węże, z tworzyw sztucznych, niewzmocnione lub inaczej połączone z innymi materiałami, bez wyposażenia (z wyłączeniem bez szwu i tylko przyciętych na długość oraz sztucznych jelit)	6,5	5
39173912	Giętkie rury, przewody i węże, z produktów polimeryzacji kondensacyjnej lub z przegrupowaniem, nawet modyfikowanych chemicznie, wzmocnione lub inaczej połączone z innymi materiałami, bez szwu i o długości > maksymalny wymiar przekroju poprzecznego, nawet obrobione powierzchniowo, ale nieobrobione inaczej (z wyjątkiem o ciśnieniu rozrywającym $\geq 27,6$ MPa)	6,5	3
39173915	Giętkie rury, przewody i węże, z produktów polimeryzacji addycyjnej, wzmocnione lub inaczej połączone z innymi materiałami, bez szwu i o długości > maksymalny wymiar przekroju poprzecznego, nawet obrobione powierzchniowo, ale nieobrobione inaczej (z wyjątkiem o ciśnieniu rozrywającym $\geq 27,6$ MPa)	6,5	3

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
39173919	Giętkie rury, przewody i węże, z tworzyw sztucznych, wzmocnione lub inaczej połączone z innymi materiałami, bez szwu i o długości > maksymalny wymiar przekroju poprzecznego, nawet obrobione powierzchniowo, ale nieobrobione inaczej (z wyjątkiem produktów polimeryzacji addycyjnej, produktów polimeryzacji kondensacyjnej i z przegrupowaniem, mogących wytrzymać ciśnienie $\geq 27,6$ MPa)	6,5	3
39173990	Giętkie rury, przewody i węże, z tworzyw sztucznych, wzmocnione lub inaczej połączone z innymi materiałami (z wyłączeniem bez szwu lub tylko przyciętych na długość i rur o ciśnieniu rozrywającym $\geq 27,6$ MPa)	6,5	3
39174000	Wyposażenie, np. złącza, kolanka, kołnierze, z tworzyw sztucznych, do przewodów, rur i węży	6,5	3
39221000	Wanny, prysznice, zlewy i umywalki, z tworzyw sztucznych	6,5	3

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
39222000	Sedesy i pokrywy, z tworzyw sztucznych	6,5	3
39229000	Bidety, miski klozetowe, spłuczki ustępowe i podobne artykuły sanitarne z tworzyw sztucznych (z wyłączeniem wanien, pryszniców, zlewów, umywalek, desek sedesowych i pokryw)	6,5	3
39231000	Pudełka, skrzynki, klatki i podobne artykuły do transportu lub pakowania towarów, z tworzyw sztucznych	6,5	3
39232100	Worki i torby, włączając stożki, z polimerów etylenu	6,5	3
39232910	Worki i torby, włączając stożki, z polichlorku winylu	6,5	3
39232990	Worki i torby, włączając stożki, z tworzyw sztucznych (z wyjątkiem z polichlorku winylu i z polimerów etylenu)	6,5	3
39233010	Balony, butelki, kolby i podobne artykuły z tworzyw sztucznych, do transportu lub pakowania towarów, o pojemności ≤ 2 l	6,5	3

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
39233090	Balony, butelki, kolby i podobne artykuły z tworzyw sztucznych, do transportu lub pakowania towarów, o pojemności > 2 l	6,5	3
39235090	Korki, przykrywki, kapsle i pozostałe zamknięcia, z tworzyw sztucznych (z wyłączeniem kapsli i kołpaków do butelek)	6,5	3
39239090	Artykuły do transportu lub pakowania towarów, z tworzyw sztucznych (z wyjątkiem pudełek, skrzynek, klitek i podobnych artykułów; worków i toreb, włączając stożki; balonów, butelek, kolb i podobnych artykułów; szpul, kopek, cewek i podobnych nośników; korków, przykrywek, kapsli i pozostałych zamknięć; siatek wytłoczonych, w kształcie rury)	6,5	3
39241000	Naczynia stołowe i kuchenne, z tworzyw sztucznych	6,5	3
39249011	Gąbki dla gospodarstw domowych lub do celów sanitarnych, z celulozy regenerowanej	6,5	3
39249090	Artykuły gospodarstwa domowego i artykuły toaletowe, z tworzyw sztucznych innych niż z celulozy regenerowanej (z wyłączeniem naczyń stołowych i kuchennych, wanien, pryszniców, zlewów, umywalk, bidetów, misek klozetowych, sedesów i pokryw, spłuczek ustępowych i podobnych artykułów sanitarnych)	6,5	3

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
39251000	Zbiorniki, cysterny, kadzie i podobne pojemniki, z tworzyw sztucznych, o pojemności > 300 l	6,5	3
39252000	Drzwi, okna i ich ramy oraz progi drzwiowe, z tworzyw sztucznych	6,5	3
39253000	Okiennece, zasłony (włącznie z żaluzjami weneckimi) i artykuły podobne oraz ich części, z tworzyw sztucznych (z wyłączeniem okuć i podobnych artykułów)	6,5	3
39259010	Wyposażenie i okucia przeznaczone do zainstalowania na stałe w/lub na drzwiach, oknach, schodach, ścianach lub innych częściach budynków, z tworzyw sztucznych	6,5	3
39259020	Kształtki i korytka kablowe z tworzyw sztucznych do przewodów elektrycznych	6,5	3
39259080	Artykuły budowlane z tworzyw sztucznych gdzie indziej niewymienione, do produkcji podłóg, ścian, ścian działowych, pokryć sufitów i dachów itp., rynien i akcesoriów, poręczy, ogrodzeń itp., półek montowanych na stałe w sklepach, fabrykach, magazynach itp., ornamentów architektonicznych takich jak kanelury, sklepienia i fryzy	6,5	3
39262000	Artykuły odzieżowe i dodatki odzieżowe wytworzone przez zszycie lub sklejenie arkuszy z tworzywa sztucznego, włącznie z rękawiczkami, mitenkami i rękawicami z jednym palcem	6,5	3

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
39269097	Artykuły z tworzyw sztucznych oraz artykuły z pozostałych materiałów objętych pozycjami od 3901 do 3914, gdzie indziej niewymienione	6,5	5
57024110	Dywany Axminster, z wełny lub cienkiej sierści zwierzęcej, tkane, nieigłowe ani nieflokowane, z okrywą, gotowe	12	5
57024190	Dywany i pozostałe pokrycia podłogowe, z wełny lub cienkiej sierści zwierzęcej, tkane, nieigłowe ani nieflokowane, z okrywą, gotowe (z wyłączeniem Kelem, Schumacks, Karamanie i podobnych ręcznie tkanych dywaników (mat) oraz dywanów Axminster)	12	5
57024210	Dywany Axminster, z materiałów włókienniczych chemicznych, tkane, nieigłowe ani nieflokowane, z okrywą, gotowe	20	5
57024290	Dywany i pozostałe pokrycia podłogowe, z materiałów włókienniczych chemicznych, tkane, nieigłowe ani nieflokowane, z okrywą, gotowe (z wyłączeniem Kelem, Schumacks, Karamanie i podobnych ręcznie tkanych dywaników (mat) oraz dywanów Axminster)	20	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
57024900	Dywany i pozostałe pokrycia podłogowe, z włókien tekstylnych roślinnych lub z grubej sierści zwierzęcej, tkane, nieigłowe ani nieflokowane, z okrywą, gotowe (z wyłączeniem Kelem, Schumacks, Karamanie i podobnych ręcznie tkanych dywaników (mat) i pokryć podłogowych z włókna kokosowego)	12	5
57031000	Dywany i pozostałe pokrycia podłogowe, z wełny lub z cienkiej sierści zwierzęcej, igłowe (igłowane), nawet gotowe	12	5
57032019	Dywany i pozostałe pokrycia podłogowe, z nylonu lub pozostałych poliamidów, igłowe (igłowane), nawet gotowe, zadrukowane (z wyłączeniem płyt dywanowych o powierzchni $\leq 0,3 \text{ m}^2$)	12,5	5
57032099	Dywany i pozostałe pokrycia podłogowe, z nylonu lub pozostałych poliamidów, igłowe (igłowane), nawet gotowe (z wyłączeniem zadrukowanych oraz płyt dywanowych o powierzchni $\leq 0,3 \text{ m}^2$)	12,5	5
57033019	Dywany i pozostałe pokrycia podłogowe, z polipropylenu, igłowe (igłowane), nawet gotowe (z wyłączeniem płyt dywanowych o powierzchni $\leq 0,3 \text{ m}^2$)	12,5	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
57049000	Dywany i pozostałe pokrycia podłogowe, z filcu, nieigłowe ani nieflokowane, nawet gotowe (z wyłączeniem płyt podłogowych o powierzchni $\leq 0,3 \text{ m}^2$)	12	5
57050030	Dywany i pozostałe pokrycia podłogowe, z materiałów włókienniczych chemicznych, nawet gotowe (z wyłączeniem węzłkowych, tkanych lub igłowych (igłowanych) i z filcu)	12	5
57050090	Dywany i pozostałe pokrycia podłogowe, z włókien tekstylnych roślinnych lub z grubej sierści zwierzęcej, nawet gotowe (z wyłączeniem węzłkowych, tkanych lub igłowych (igłowanych) i z filcu)	12	5
61012090	Anoraki, włącznie z kurtkami narciarskimi, wiatrówki, kurtki od wiatru i podobne artykuły, męskie lub chłopięce, z bawełny, dziane (inne niż garnitury, komplety, marynarki, spodnie na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki oraz spodnie)	12	5
61013090	Anoraki, włącznie z kurtkami narciarskimi, wiatrówki, kurtki od wiatru i podobne artykuły, męskie lub chłopięce, z włókien chemicznych, dziane (inne niż garnitury, komplety, marynarki, spodnie na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki oraz spodnie)	12	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
61022090	Anoraki, włącznie z kurtkami narciarskimi, wiatrówki, kurtki od wiatru i podobne artykuły, damskie lub dziewczęce, z bawełny, dziane (inne niż kostiumy, komplety, żakiety, suknie, spódnice, spódnico-spodnie, spodnie, spodnie na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki)	12	5
61023090	Anoraki, włącznie z kurtkami narciarskimi, wiatrówki, kurtki od wiatru i podobne artykuły, damskie lub dziewczęce, z włókien chemicznych, dziane (inne niż kostiumy, komplety, żakiety, suknie, spódnice, spódnico-spodnie, spodnie, spodnie na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki)	12	5
61033200	Marynarki męskie lub chłopięce, z bawełny, dziane (z wyłączeniem kurtek od wiatru i podobnych artykułów)	12	5
61033300	Marynarki męskie lub chłopięce, z włókien syntetycznych, dziane (z wyłączeniem kurtek od wiatru i podobnych artykułów)	12	5
61034200	Spodnie, spodnie na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki, bryczesy i szorty, męskie lub chłopięce, z bawełny, dziane (z wyłączeniem strojów kąpielowych i kalesonów)	12	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
61034300	Spodnie, spodnie na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki, bryczesy i szorty, męskie lub chłopięce, z włókien syntetycznych, dziane (z wyłączeniem strojów kąpielowych i kalesonów)	12	5
61043200	Żakiety, damskie lub dziewczęce, z bawełny, dziane (z wyłączeniem kurtek od wiatru i podobnych artykułów)	12	3
61043300	Żakiety, damskie lub dziewczęce, z włókien syntetycznych, dziane (z wyłączeniem kurtek od wiatru i podobnych artykułów)	12	3
61043900	Żakiety damskie lub dziewczęce, z materiałów włókienniczych, dziane (inne niż z wełny, cienkiej sierści zwierzęcej, bawełny lub włókien syntetycznych i z wyłączeniem kurtek od wiatru i podobnych artykułów)	12	3
61044200	Suknie damskie lub dziewczęce, z bawełny, dziane (z wyłączeniem halek)	12	5
61044300	Suknie damskie lub dziewczęce, z włókien syntetycznych, dziane (z wyłączeniem halek)	12	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
61044400	Suknie damskie lub dziewczęce, z włókien sztucznych, dziane (z wyłączeniem halek)	12	5
61044900	Suknie damskie lub dziewczęce, z materiałów włókienniczych, dziane (inne niż z wełny, cienkiej sierści zwierzęcej, bawełny, włókien chemicznych i z wyłączeniem halek)	12	5
61045200	Spódnice i spódnico-spodnie damskie lub dziewczęce, z bawełny, dziane (z wyłączeniem halek)	12	3
61045300	Spódnice i spódnico-spodnie damskie lub dziewczęce, z włókien syntetycznych, dziane (z wyłączeniem halek)	12	3
61045900	Spódnice i spódnico-spodnie, damskie lub dziewczęce, z materiałów włókienniczych, dziane (inne niż z wełny, cienkiej sierści zwierzęcej, bawełny lub włókien syntetycznych i z wyłączeniem halek)	12	3
61046200	Spodnie, spodnie na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki, bryczesy i szorty, damskie lub dziewczęce, z bawełny, dziane (z wyłączeniem fig i strojów kąpielowych)	12	3

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
61046300	Spodnie, spodnie na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki, bryczesy i szorty, damskie lub dziewczęce, z włókien syntetycznych, dziane (z wyłączeniem fig i strojów kąpielowych)	12	3
61046900	Spodnie, spodnie na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki, bryczesy i szorty, damskie lub dziewczęce, z materiałów włókienniczych, dziane (inne niż z wełny, cienkiej sierści zwierzęcej, bawełny lub włókien syntetycznych i z wyłączeniem fig i strojów kąpielowych)	12	3
61051000	Koszule męskie lub chłopięce, z bawełny, dziane (z wyłączeniem koszul nocnych, T-shirts, koszulek trykotowych i pozostałych trykotów)	12	5
61052010	Koszule męskie lub chłopięce, z włókien syntetycznych, dziane (z wyłączeniem koszul nocnych, T-shirts, koszulek trykotowych i pozostałych trykotów)	12	5
61061000	Bluzki, koszule i bluzki koszulowe, damskie lub dziewczęce, z bawełny, dziane (z wyłączeniem T-shirts i trykotów)	12	5
61062000	Bluzki, koszule i bluzki koszulowe, damskie lub dziewczęce, z włókien chemicznych, dziane (z wyłączeniem T-shirts i trykotów)	12	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
61071100	Kalesony i majtki, męskie lub chłopięce, z bawełny, dziane	12	5
61071200	Kalesony i majtki, męskie lub chłopięce, z włókien chemicznych, dziane	12	5
61071900	Kalesony i majtki, męskie lub chłopięce, z materiałów włókienniczych, dziane (inne niż z bawełny lub włókien chemicznych)	12	5
61072100	Koszule nocne i piżamy, męskie lub chłopięce, z bawełny, dziane (z wyłączeniem trykotów i koszulek trykotowych)	12	5
61072200	Koszule nocne i piżamy, męskie lub chłopięce, z włókien chemicznych, dziane (z wyłączeniem trykotów i koszulek trykotowych)	12	5
61082100	Majtki i figi, damskie lub dziewczęce, z bawełny, dziane	12	5
61082200	Majtki i figi, damskie lub dziewczęce, z włókien chemicznych, dziane	12	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
61082900	Majtki i figi, damskie lub dziewczęce, z materiałów włókienniczych, dziane (inne niż z bawełny lub włókien chemicznych)	12	5
61083100	Koszule nocne i piżamy, damskie lub dziewczęce, z bawełny, dziane (z wyłączeniem T-shirts, trykotów i peniuarów)	12	5
61083200	Koszule nocne i piżamy, damskie lub dziewczęce, z włókien chemicznych, dziane (z wyłączeniem T-shirts, trykotów i peniuarów)	12	5
61089100	Peniuary, płaszcze kąpielowe, szlafroki, podomki i podobne artykuły, damskie lub dziewczęce, z bawełny, dziane (z wyłączeniem trykotów, półhalek, halek, majtek i fig, koszul nocnych, piżam, biustonoszy, pasów, gorsetów i podobnych artykułów)	12	5
61089200	Peniuary, płaszcze kąpielowe, szlafroki, podomki i podobne artykuły, damskie lub dziewczęce, z włókien chemicznych, dziane (z wyłączeniem trykotów, półhalek, halek, majtek i fig, koszul nocnych, piżam, biustonoszy, pasów, gorsetów i podobnych artykułów)	12	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
61091000	T-shirts, koszulki trykotowe i pozostałe trykoty, z bawełny, dziane	12	3
61099030	T-shirts, koszulki trykotowe i pozostałe trykoty, z włókien chemicznych, dziane	12	3
61099090	T-shirts, koszulki trykotowe i pozostałe trykoty, z materiałów włókienniczych, dziane (inne niż z wełny, cienkiej sierści zwierzęcej, bawełny lub włókien chemicznych)	12	3
61101110	Bluzy i pulowery, zawierające ≥ 50 % masy wełny i o masie ≥ 600 g na sztukę, dziane	12	5
61101130	Bluzy, pulowery, swetry rozpinane, kamizelki i podobne artykuły, męskie lub chłopięce, z wełny, dziane (z wyłączeniem bluz i pulowerów zawierających ≥ 50 % masy wełny i o masie ≥ 600 g na sztukę oraz kamizelek wywatowanych)	12	5
61101190	Bluzy, pulowery, swetry rozpinane, kamizelki i podobne artykuły, damskie lub dziewczęce, z wełny, dziane (z wyłączeniem bluz i pulowerów zawierających ≥ 50 % masy wełny i o masie ≥ 600 g na sztukę oraz kamizelek wywatowanych)	12	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
61102010	Bluzki i pulowery z kołnierzem polo lub golfem, z lekkiej i cienkiej dzianiny, z bawełny, dziane	12	3
61102091	Bluzy, pulowery, swetry rozpinane, kamizelki i podobne artykuły, męskie lub chłopięce, z bawełny, dziane (z wyłączeniem bluzek i pulowerów z kołnierzem polo lub golfem, z lekkiej i cienkiej dzianiny oraz kamizelek wywatowanych)	12	3
61102099	Bluzy, pulowery, swetry rozpinane, kamizelki i podobne artykuły, damskie lub dziewczęce, z bawełny, dziane (z wyłączeniem bluzek i pulowerów z kołnierzem polo lub golfem, z lekkiej i cienkiej dzianiny oraz kamizelek wywatowanych)	12	3
61103010	Bluzki i pulowery z kołnierzem polo lub golfem, z lekkiej i cienkiej dzianiny, z włókien chemicznych, dziane	12	5
61103091	Bluzy, pulowery, swetry rozpinane, kamizelki i podobne artykuły, męskie lub chłopięce, z włókien chemicznych, dziane (z wyłączeniem bluzek i pulowerów z kołnierzem polo lub golfem, z lekkiej i cienkiej dzianiny oraz kamizelek wywatowanych)	12	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
61103099	Bluzy, pulowery, swetry rozpinane, kamizelki i podobne artykuły, damskie lub dziewczęce, z włókien chemicznych, dziane (z wyłączeniem bluzek i pulowerów z kołnierzem polo lub golfem, z lekkiej i cienkiej dzianiny oraz kamizelek wywatowanych)	12	5
61152100	Rajstopy i trykoty, z włókien syntetycznych, dziane, o masie liniowej nitki pojedynczej < 67 decyteków (z wyłączeniem wyrobów pończoszniczych o stopniowanym ucisku)	12	3
61152200	Rajstopy i trykoty, z włókien syntetycznych, dziane, o masie liniowej nitki pojedynczej $\geq$ 67 decyteków (z wyłączeniem wyrobów pończoszniczych o stopniowanym ucisku)	12	3
61152900	Rajstopy i trykoty, z materiałów włókienniczych, dziane (z wyłączeniem wyrobów pończoszniczych o stopniowanym ucisku, inne niż z włókien syntetycznych i wyroby pończosznicze dla niemowląt)	12	3
61159500	Pończochy, skarpety i pozostałe wyroby pończosznicze, pełnej długości lub do kolan (podkolanówki), włącznie z obuwiem bez nakładanych podeszew, z bawełny, dziane (inne niż wyroby pończosznicze o stopniowanym ucisku, rajstopy i trykoty, damskie pończochy pełnej długości lub do kolan (podkolanówki), o masie liniowej nitki pojedynczej < 67 decyteków i wyroby pończosznicze dla niemowląt)	12	3

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
61159691	Pończochy damskie, z włókien syntetycznych, dziane (inne niż wyroby pończosznicze o stopniowanym ucisku, rajstopy i trykoty, damskie pończochy pełnej długości, o masie liniowej nitki pojedynczej < 67 decyteków i podkolanówki)	12	3
61159699	Pończochy, skarpety i pozostałe wyroby pończosznicze, pełnej długości, włącznie z obuwiem bez nakładanych podeszew, z włókien syntetycznych, dziane (inne niż wyroby pończosznicze o stopniowanym ucisku, rajstopy i trykoty damskie, pończochy pełnej długości lub do kolan (podkolanówki) i wyroby pończosznicze dla niemowląt)	12	3
61159900	Pończochy, skarpety i pozostałe wyroby pończosznicze, pełnej długości lub do kolan (podkolanówki), włącznie z obuwiem bez nakładanych podeszew, z materiałów włókienniczych, dziane (inne niż z wełny, cienkiej sierści zwierzęcej, bawełny lub włókien syntetycznych, wyroby pończosznicze o stopniowanym ucisku, rajstopy i trykoty, damskie pończochy pełnej długości lub do kolan (podkolanówki), o masie liniowej nitki pojedynczej < 67 decyteków i wyroby pończosznicze dla niemowląt)	12	3

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
62011100	Palta, płaszcze przeciwdeszczowe, kurtki 3/4, pelerynki, peleryny i podobne artykuły, męskie lub chłopięce, z wełny lub cienkiej sierści zwierzęcej (inne niż z dzianin)	12	3
62011210	Palta, płaszcze przeciwdeszczowe, kurtki 3/4, pelerynki, peleryny i podobne artykuły, męskie lub chłopięce, z bawełny, o masie sztuki ubioru <= 1 kg (inne niż z dzianin)	12	3
62011290	Palta, płaszcze przeciwdeszczowe, kurtki 3/4, pelerynki, peleryny i podobne artykuły, męskie lub chłopięce, z bawełny, o masie sztuki ubioru > 1 kg (inne niż z dzianin)	12	3
62011310	Palta, płaszcze przeciwdeszczowe, kurtki 3/4, pelerynki, peleryny i podobne artykuły, męskie lub chłopięce, z włókien chemicznych, o masie sztuki ubioru <= 1 kg (inne niż z dzianin)	12	3
62011390	Palta, płaszcze przeciwdeszczowe, kurtki 3/4, pelerynki, peleryny i podobne artykuły, męskie lub chłopięce, z włókien chemicznych, o masie sztuki ubioru > 1 kg (inne niż z dzianin)	12	3

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
62011900	Palta, płaszcze przeciwdeszczowe, kurtki 3/4, pelerynki, peleryny i podobne artykuły, męskie lub chłopięce, z materiałów włókienniczych (inne niż z wełny lub cienkiej sierści zwierzęcej, bawełny lub włókien chemicznych oraz z dzianin)	12	3
62019100	Anoraki, włącznie z kurtkami narciarskimi, wiatrówki, kurtki od wiatru i podobne artykuły, męskie lub chłopięce, z wełny lub cienkiej sierści zwierzęcej (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem garniturów, kompletów, marynarek i spodni)	12	3
62019200	Anoraki, włącznie z kurtkami narciarskimi, wiatrówki, kurtki od wiatru i podobne artykuły, męskie lub chłopięce, z bawełny (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem garniturów, kompletów, marynarek, spodni i górnych części ubiorów narciarskich)	12	3
62019300	Anoraki, włącznie z kurtkami narciarskimi, wiatrówki, kurtki od wiatru i podobne artykuły, męskie lub chłopięce, z włókien chemicznych (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem garniturów, kompletów, marynarek, spodni i górnych części ubiorów narciarskich)	12	3

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
62019900	Anoraki, włącznie z kurtkami narciarskimi, wiatrówki, kurtki od wiatru i podobne artykuły, męskie lub chłopięce, z materiałów włókienniczych (inne niż z wełny, cienkiej sierści zwierzęcej, bawełny lub włókien chemicznych, i z dzianin oraz z wyłączeniem garniturów, kompletów, marynarek i spodni)	12	3
62021100	Palta, płaszcze przeciwdeszczowe, kurtki 3/4, pelerynki, peleryny i podobne artykuły, damskie lub dziewczęce, z wełny lub cienkiej sierści zwierzęcej (inne niż z dzianin)	12	3
62021210	Palta, płaszcze przeciwdeszczowe, kurtki 3/4, pelerynki, peleryny i podobne artykuły, damskie lub dziewczęce, z bawełny, o masie sztuki ubioru <= 1 kg (inne niż z dzianin)	12	3
62021290	Palta, płaszcze przeciwdeszczowe, kurtki 3/4, pelerynki, peleryny i podobne artykuły, damskie lub dziewczęce, z bawełny, o masie sztuki ubioru > 1 kg (inne niż z dzianin)	12	3
62021310	Palta, płaszcze przeciwdeszczowe, kurtki 3/4, pelerynki, peleryny i podobne artykuły, damskie lub dziewczęce, z włókien chemicznych, o masie sztuki ubioru <= 1 kg (inne niż z dzianin)	12	3

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
62021390	Palta, płaszcze przeciwdeszczowe, kurtki 3/4, pelerynki, peleryny i podobne artykuły, damskie lub dziewczęce, z włókien chemicznych, o masie sztuki ubioru > 1 kg (inne niż z dzianin)	12	3
62021900	Palta, płaszcze przeciwdeszczowe, kurtki 3/4, pelerynki, peleryny i podobne artykuły, damskie lub dziewczęce, z materiałów włókienniczych (inne niż z wełny lub cienkiej sierści zwierzęcej, bawełny lub włókien chemicznych oraz z dzianin)	12	3
62029100	Anoraki, włącznie z kurtkami narciarskimi, wiatrówki, kurtki od wiatru i podobne artykuły, damskie lub dziewczęce, z wełny lub cienkiej sierści zwierzęcej (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem garniturów, kompletów, żakietów i spodni)	12	3
62029200	Anoraki, włącznie z kurtkami narciarskimi, wiatrówki, kurtki od wiatru i podobne artykuły, damskie lub dziewczęce, z bawełny (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem kostiumów, kompletów, żakietów, spodni i górnych części ubiorów narciarskich)	12	3
62029300	Anoraki, włącznie z kurtkami narciarskimi, wiatrówki, kurtki od wiatru i podobne artykuły, damskie lub dziewczęce, z włókien chemicznych (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem garniturów, kompletów, żakietów, spodni i górnych części ubiorów narciarskich)	12	3

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
62029900	Anoraki, włącznie z kurtkami narciarskimi, wiatrówki, kurtki od wiatru i podobne artykuły, damskie lub dziewczęce, z materiałów włókienniczych (inne niż z wełny, cienkiej sierści zwierzęcej, bawełny lub włókien chemicznych, i z dzianin oraz z wyłączeniem garniturów, kompletów, żakietów i spodni)	12	3
62031100	Garnitury męskie lub chłopięce, z wełny lub cienkiej sierści zwierzęcej (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem dresów, ubiorów narciarskich i strojów kąpielowych)	12	3
62031200	Garnitury męskie lub chłopięce, z włókien syntetycznych (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem dresów, ubiorów narciarskich i strojów kąpielowych)	12	3
62031910	Garnitury męskie lub chłopięce, z bawełny (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem dresów, ubiorów narciarskich i strojów kąpielowych)	12	3
62031930	Garnitury męskie lub chłopięce, z włókien sztucznych (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem dresów, ubiorów narciarskich i strojów kąpielowych)	12	3
62031990	Garnitury męskie lub chłopięce, z materiałów włókienniczych (inne niż z wełny, cienkiej sierści zwierzęcej, bawełny lub włókien syntetycznych, i z dzianin oraz z wyłączeniem dresów, ubiorów narciarskich i strojów kąpielowych)	12	3

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
62032210	Komplety, męskie lub chłopięce, z bawełny, robocze (inne niż z dzianin)	12	3
62033100	Marynarki męskie lub chłopięce, z wełny lub cienkiej sierści zwierzęcej (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem kurtek od wiatru i podobnych artykułów)	12	3
62033210	Marynarki męskie lub chłopięce, z bawełny, robocze (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem kurtek od wiatru i podobnych artykułów)	12	3
62033290	Marynarki męskie lub chłopięce, z bawełny (inne niż z dzianin, robocze oraz z wyłączeniem kurtek od wiatru i podobnych artykułów)	12	3
62033310	Marynarki męskie lub chłopięce, z włókien syntetycznych, robocze (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem kurtek od wiatru i podobnych artykułów)	12	3
62033390	Marynarki męskie lub chłopięce, z włókien syntetycznych (inne niż z dzianin, robocze oraz z wyłączeniem kurtek od wiatru i podobnych artykułów)	12	3

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
62034110	Spodnie, bryczesy, męskie lub chłopięce, z wełny lub cienkiej sierści zwierzęcej (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem spodni na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki oraz kalessonów)	12	3
62034211	Spodnie i bryczesy, męskie lub chłopięce, z bawełny, robocze (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem spodni na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki)	12	3
62034231	Spodnie i bryczesy, męskie lub chłopięce, z drelichu (inne niż z dzianin, robocze oraz z wyłączeniem spodni na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki oraz kalessonów)	12	3
62034235	Spodnie i bryczesy, męskie lub chłopięce, z bawełny (inne niż z drelichu, z kordu genua przeciętego (welwetu), z dzianin, robocze oraz z wyłączeniem spodni na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki oraz kalessonów)	12	3
62034251	Spodnie na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki, męskie lub chłopięce, z bawełny, robocze (inne niż z dzianin)	12	3
62034259	Spodnie na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki, męskie lub chłopięce, z bawełny (inne niż z dzianin oraz robocze)	12	3

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
62034290	Szorty, męskie lub chłopięce, z bawełny (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem strojów kąpielowych i kalesonów)	12	3
62034311	Spodnie i bryczesy, męskie lub chłopięce, z włókien syntetycznych, robocze (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem spodni na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki)	12	3
62034319	Spodnie i bryczesy, męskie lub chłopięce, z włókien syntetycznych (inne niż z dzianin, robocze oraz z wyłączeniem spodni na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki oraz kalesonów)	12	3
62034331	Spodnie na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki, męskie lub chłopięce, z włókien syntetycznych, robocze (inne niż z dzianin)	12	3
62034339	Spodnie na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki, męskie lub chłopięce, z włókien syntetycznych (inne niż z dzianin oraz robocze)	12	3
62034390	Szorty, męskie lub chłopięce, z włókien syntetycznych (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem kalesonów i strojów kąpielowych)	12	3

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
62034911	Spodnie i bryczesy, męskie lub chłopięce, z włókien sztucznych, robocze (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem spodni na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki)	12	3
62034919	Spodnie i bryczesy, męskie lub chłopięce, z włókien sztucznych (inne niż z dzianin, robocze oraz z wyłączeniem spodni na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki oraz kalessonów)	12	3
62034931	Spodnie na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki, męskie lub chłopięce, z włókien sztucznych, robocze (inne niż z dzianin)	12	3
62034939	Spodnie na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki, męskie lub chłopięce, z włókien sztucznych (inne niż z dzianin oraz robocze)	12	3
62034950	Szorty, męskie lub chłopięce, z włókien sztucznych (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem kalessonów i strojów kąpielowych)	12	3

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
62034990	Spodnie, spodnie na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki, bryczesy i szorty, męskie lub chłopięce, z materiałów włókienniczych (inne niż z wełny, cienkiej sierści zwierzęcej, bawełny lub włókien chemicznych, i z dzianin oraz z wyłączeniem kalessonów i strojów kąpielowych)	12	3
62041200	Kostiumy damskie lub dziewczęce, z bawełny (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem kombinezonów narciarskich i strojów kąpielowych)	12	5
62041300	Kostiumy damskie lub dziewczęce, z włókien syntetycznych (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem kombinezonów narciarskich i strojów kąpielowych)	12	5
62041910	Kostiumy damskie lub dziewczęce, z włókien sztucznych (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem kombinezonów narciarskich i strojów kąpielowych)	12	5
62041990	Kostiumy damskie lub dziewczęce, z materiałów włókienniczych (inne niż z wełny, cienkiej sierści zwierzęcej, bawełny lub włókien chemicznych, i z dzianin oraz z wyłączeniem kombinezonów narciarskich i strojów kąpielowych)	12	5
62043100	Żakiety damskie lub dziewczęce, z wełny lub cienkiej sierści zwierzęcej (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem kurtek od wiatru i podobnych artykułów)	12	3

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
62043210	Żakiety damskie lub dziewczęce, z bawełny, robocze (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem kurtek od wiatru i podobnych artykułów)	12	5
62043290	Żakiety damskie lub dziewczęce, z bawełny (inne niż z dzianin, robocze oraz z wyłączeniem kurtek od wiatru i podobnych artykułów)	12	5
62043310	Żakiety damskie lub dziewczęce, z włókien syntetycznych, robocze (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem kurtek od wiatru i podobnych artykułów)	12	5
62043390	Żakiety damskie lub dziewczęce, z włókien syntetycznych (inne niż z dzianin, robocze oraz z wyłączeniem kurtek od wiatru i podobnych artykułów)	12	5
62043911	Żakiety damskie lub dziewczęce, z włókien sztucznych, robocze (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem kurtek od wiatru i podobnych artykułów)	12	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
62043919	Żakiety damskie lub dziewczęce, z włókien sztucznych (inne niż z dzianin, robocze oraz z wyłączeniem kurtek od wiatru i podobnych artykułów)	12	5
62043990	Żakiety damskie lub dziewczęce, z materiałów włókienniczych (inne niż z wełny, cienkiej sierści zwierzęcej, bawełny lub włókien chemicznych, i z dzianin oraz z wyłączeniem kurtek od wiatru i podobnych artykułów)	12	5
62044100	Suknie damskie lub dziewczęce, z wełny lub cienkiej sierści zwierzęcej (inne niż z dzianin i z wyłączeniem halek)	12	5
62044200	Suknie damskie lub dziewczęce, z bawełny (inne niż z dzianin i z wyłączeniem halek)	12	5
62044300	Suknie damskie lub dziewczęce, z włókien syntetycznych (inne niż z dzianin i z wyłączeniem halek)	12	5
62044400	Suknie damskie lub dziewczęce, z włókien sztucznych (inne niż z dzianin i z wyłączeniem halek)	12	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
62044900	Suknie damskie lub dziewczęce, z materiałów włókienniczych (inne niż z wełny, cienkiej sierści zwierzęcej, bawełny lub włókien chemicznych, i z dzianin oraz z wyłączeniem halek)	12	5
62045100	Spódnice i spódnico-spodnie, damskie lub dziewczęce, z wełny lub cienkiej sierści zwierzęcej (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem halek)	12	5
62045200	Spódnice i spódnico-spodnie, damskie lub dziewczęce, z bawełny (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem halek)	12	5
62045300	Spódnice i spódnico-spodnie, damskie lub dziewczęce, z włókien syntetycznych (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem halek)	12	5
62045910	Spódnice i spódnico-spodnie, damskie lub dziewczęce, z włókien sztucznych (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem halek)	12	5
62045990	Spódnice i spódnico-spodnie, damskie lub dziewczęce, z materiałów włókienniczych (inne niż z wełny, cienkiej sierści zwierzęcej, bawełny lub włókien chemicznych, i z dzianin oraz z wyłączeniem halek)	12	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
62046110	Spodnie i bryczesy damskie lub dziewczęce, z wełny lub cienkiej sierści zwierzęcej (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem fig i strojów kąpielowych)	12	5
62046185	Spodnie na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki oraz szorty, damskie lub dziewczęce, z wełny lub cienkiej sierści zwierzęcej (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem fig i strojów kąpielowych)	12	5
62046211	Spodnie i bryczesy, damskie lub dziewczęce, z bawełny, robocze (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem spodni na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki)	12	5
62046231	Spodnie i bryczesy, damskie lub dziewczęce, z drelichu (inne niż robocze oraz z wyłączeniem spodni na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki oraz fig)	12	5
62046239	Spodnie i bryczesy, damskie lub dziewczęce, z bawełny (inne niż z kordu genua przeciętego (welwetu), z drelichu, z dzianin, robocze oraz z wyłączeniem spodni na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki, majtek oraz spodni od dresu)	12	5
62046311	Spodnie i bryczesy, damskie lub dziewczęce, z włókien syntetycznych, robocze (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem spodni na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki)	12	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
62046318	Spodnie i bryczesy, damskie lub dziewczęce, z włókien syntetycznych (inne niż z kordu genua przeciętego (welwetu), z drelichu, z dzianin, robocze oraz z wyłączeniem spodni na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki, majtek oraz spodni od dresu)	12	5
62046911	Spodnie i bryczesy, damskie lub dziewczęce, z włókien sztucznych, robocze (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem spodni na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki)	12	5
62046918	Spodnie i bryczesy, damskie lub dziewczęce, z włókien sztucznych (inne niż z kordu genua przeciętego (welwetu), z drelichu, z dzianin, robocze oraz z wyłączeniem spodni na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki, majtek oraz spodni od dresu)	12	5
62046990	Spodnie, spodnie na szelkach i z karczkiem typu ogrodniczki, bryczesy i szorty, damskie lub dziewczęce, z materiałów włókienniczych (inne niż z wełny, cienkiej sierści zwierzęcej, bawełny lub włókien chemicznych, i z dzianin oraz z wyłączeniem fig i strojów kąpielowych)	12	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
62052000	Koszule męskie lub chłopięce, z bawełny (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem koszul nocnych, koszulek trykotowych i pozostałych trykotów)	12	3
62053000	Koszule męskie lub chłopięce, z włókien chemicznych (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem koszul nocnych, koszulek trykotowych i pozostałych trykotów)	12	5
62059010	Koszule męskie lub chłopięce, z lnu lub ramii (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem koszul nocnych, koszulek trykotowych i pozostałych trykotów)	12	5
62059080	Koszule męskie lub chłopięce, z materiałów włókienniczych (inne niż z bawełny lub włókien chemicznych, lnu lub ramii, z dzianin oraz z wyłączeniem koszul nocnych, koszulek trykotowych i pozostałych trykotów)	12	5
62061000	Bluzki, koszule i bluzki koszulowe, damskie lub dziewczęce, z jedwabiu lub odpadów jedwabiu (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem trykotów)	12	5
62063000	Bluzki, koszule i bluzki koszulowe, damskie lub dziewczęce, z bawełny (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem trykotów)	12	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
62064000	Bluzki, koszule i bluzki koszulowe, damskie lub dziewczęce, z włókien chemicznych (inne niż z dzianin oraz z wyłączeniem trykotów)	12	5
62113210	Ubiory, męskie lub chłopięce, z bawełny, robocze (inne niż z dzianin)	12	5
62113310	Ubiory, męskie lub chłopięce, z włókien chemicznych, robocze (inne niż z dzianin)	12	5
62121090	Biustonosze z materiałów włókienniczych wszelkiego rodzaju, nawet uelastycznione, włącznie z wykonanymi z dzianin (inne niż w zestawach do sprzedaży detalicznej, zawierających biustonosz i jedną parę majtek)	12	5
63022100	Bielizna pościelowa z bawełny, zadrukowana (inna niż z dzianin)	12	5
63023100	Bielizna pościelowa z bawełny (inna niż zadrukowana i z dzianin)	12	5
63023290	Bielizna pościelowa z włókien chemicznych (inna niż z włóknin, zadrukowana i z dzianin)	12	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
63025100	Bielizna stołowa z bawełny (inna niż z dzianin)	12	5
63025390	Bielizna stołowa z włókien chemicznych (inna niż z włóknin, zadrukowana i z dzianin)	12	5
63026000	Bielizna toaletowa i bielizna kuchenna, z tkanin ręcznikowych pętelkowych (frotte) lub podobnych tkaniny pętelkowych, z bawełny (z wyłączeniem ścierek do podłogi, ścierek do polerowania, zmywaków i ścierek do kurzu)	12	5
63029100	Bielizna toaletowa i bielizna kuchenna, z bawełny (z wyłączeniem tkanin pętelkowych, ścierek do podłogi, ścierek do polerowania, zmywaków i ścierek do kurzu)	12	5
63029390	Bielizna toaletowa i bielizna kuchenna, z włókien chemicznych (inna niż z włóknin oraz z wyłączeniem ścierek do podłogi, ścierek do polerowania, zmywaków i ścierek do kurzu)	12	5
63029990	Bielizna toaletowa i bielizna kuchenna, z materiałów włókienniczych (inna niż z bawełny, lnu lub włókien chemicznych oraz z wyłączeniem ścierek do podłogi, ścierek do polerowania, zmywaków i ścierek do kurzu)	12	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
63090000	Odzież używana i używane dodatki odzieżowe, koce i pledy, wyroby włókiennicze użytku domowego i artykuły wyposażenia wnętrz, z materiałów włókienniczych wszelkiego rodzaju, włącznie z obuwaniem oraz nakryciami głowy wszelkich rodzajów, wykazujące widoczne oznaki używania i dostarczane luzem lub w belach, workach lub podobnych opakowaniach (z wyłączeniem dywanów, innych pokryć podłogowych i obić)	12,5	5
64022000	Obuwie z podeszwami i cholewkami z gumy lub tworzyw sztucznych, z wierzchnimi paskami lub rzemykami przymocowanymi do podeszwy za pomocą kołków (z wyłączeniem obuwia o charakterze zabawek)	15	5
64029110	Obuwie, zakrywające kostkę, zawierające metalowy nosek ochronny, z podeszwami i cholewkami z gumy lub tworzyw sztucznych (z wyłączeniem obuwia nieprzemakalnego objętego pozycją 6401, obuwia sportowego i obuwia ortopedycznego)	15	5
64029190	Obuwie, zakrywające kostkę, z podeszwami i cholewkami z gumy lub tworzyw sztucznych (z wyłączeniem zawierającego metalowy nosek ochronny, obuwia nieprzemakalnego objętego pozycją 6401, obuwia sportowego, obuwia ortopedycznego i obuwia o charakterze zabawek)	15	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
64029905	Obuwie, zawierające metalowy nosek ochronny, z podeszwami i cholewkami z gumy lub tworzyw sztucznych (z wyłączeniem zakrywającego kostkę, obuwia nieprzemakalnego objętego pozycją 6401, obuwia sportowego i obuwia ortopedycznego)	15	5
64029910	Obuwie z cholewkami z gumy i podeszwami z gumy lub tworzyw sztucznych (z wyłączeniem obuwia zakrywającego kostkę lub z cholewkami z pasków lub rzemykami przymocowanymi do podeszwy za pomocą kołków, obuwia nieprzemakalnego objętego pozycją 6401, sportowego, ortopedycznego i obuwia o charakterze zabawek)	15	5
64029931	Obuwie z cholewkami z tworzyw sztucznych i podeszwami z gumy lub tworzyw sztucznych, z przyszwą wykonaną z pasków lub mające jedno lub więcej wycięć, w których wysokość podeszwy razem z obcasem > 3 cm (inne niż z cholewkami z pasków lub rzemyków przymocowanymi do podeszwy za pomocą kołków)	15	5
64029939	Obuwie z cholewkami z tworzyw sztucznych i podeszwami z gumy lub tworzyw sztucznych, z przyszwą wykonaną z pasków lub mające jedno lub więcej wycięć, w których wysokość podeszwy razem z obcasem ≤ 3 cm (inne niż z cholewkami z pasków lub rzemyków przymocowanymi do podeszwy za pomocą kołków)	15	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
64029950	Pantofle i pozostałe obuwie domowe, z podeszwami i cholewkami, z gumy lub tworzyw sztucznych (z wyłączeniem zakrywających kostkę, obuwia z przyszwą wykonaną z pasków lub mającego jedno lub więcej wycięć oraz obuwia o charakterze zabawek)	15	5
64029991	Obuwie z cholewkami z tworzyw sztucznych i podeszwami z gumy lub tworzyw sztucznych, o długości podpodeszwy (podeszwy wewnętrznej) < 24 cm (z wyłączeniem zakrywającego kostkę, obuwia z przyszwą wykonaną z pasków lub mającego jedno lub więcej wycięć, obuwia zawierającego metalowy nosek ochronny, obuwia domowego, obuwia sportowego, obuwia nieprzemakalnego objętego pozycją 6401, obuwia ortopedycznego oraz obuwia o charakterze zabawek)	15	5
64029993	Obuwie, którego nie można określić ani jako męskie, ani jako damskie, z cholewkami z tworzyw sztucznych, z podeszwami z gumy lub tworzyw sztucznych, o długości podpodeszwy (podeszwy wewnętrznej) >= 24 cm (z wyłączeniem obuwia zakrywającego kostkę, z przyszwą wykonaną z pasków lub mającego jedno lub więcej wycięć, zawierającego metalowy nosek ochronny, obuwia domowego lub sportowego, obuwia nieprzemakalnego objętego pozycją 6401 oraz obuwia ortopedycznego)	15	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
64029996	Obuwie z podeszwami z gumy lub tworzyw sztucznych i cholewkami z tworzyw sztucznych, o długości podpodeszwy (podeszwy wewnętrznej) $\geq$ 24 cm, męskie (z wyłączeniem obuwia zakrywającego kostkę, z przyszwą wykonaną z pasków lub mającego jedno lub więcej wycięć, zawierającego metalowy nosek ochronny, obuwia domowego lub sportowego, obuwia nieprzemakalnego objętego pozycją 6401, obuwia ortopedycznego oraz obuwia, którego nie można określić ani jako męskie, ani jako damskie)	15	5
64029998	Obuwie z podeszwami z gumy lub tworzyw sztucznych i cholewkami z tworzyw sztucznych, o długości podpodeszwy (podeszwy wewnętrznej) $\geq$ 24 cm, damskie (z wyłączeniem obuwia zakrywającego kostkę, z przyszwą wykonaną z pasków lub mającego jedno lub więcej wycięć, zawierającego metalowy nosek ochronny, obuwia domowego lub sportowego, obuwia nieprzemakalnego objętego pozycją 6401, obuwia ortopedycznego oraz obuwia, którego nie można określić ani jako męskie, ani jako damskie)	15	5
64035995	Obuwie męskie z podeszwami i cholewkami ze skóry wyprawionej, o długości podpodeszwy (podeszwy wewnętrznej) $\geq$ 24 cm (z wyłączeniem zakrywającego kostkę, zawierającego metalowy nosek ochronny, wykonanego na spodzie lub platformie z drewna, bez podpodeszwy, z przyszwą lub cholewką wykonaną z pasków, obuwia domowego, obuwia sportowego oraz obuwia ortopedycznego)	15	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
64035999	Obuwie damskie z podszwami i cholewkami ze skóry wyprawionej, o długości podpodeszwy (podeszwy wewnętrznej) $\geq$ 24 cm (z wyłączeniem zakrywającego kostkę, zawierającego metalowy nosek ochronny, wykonanego na spodzie lub platformie z drewna, bez podpodeszwy, z przyszwą lub cholewką wykonaną z pasków, obuwia domowego, obuwia sportowego oraz obuwia ortopedycznego)	15	5
64039116	Obuwie męskie z podszwami z gumy, tworzyw sztucznych lub skóry wtórnej i cholewkami ze skóry wyprawionej, zakrywające kostkę (ale nie łydkę), o długości podpodeszwy (podeszwy wewnętrznej) $\geq$ 24 cm (z wyłączeniem 6403.11-00 do 6403.40.00)	15	5
64039118	Obuwie damskie z podszwami z gumy, tworzyw sztucznych lub skóry wtórnej i cholewkami ze skóry wyprawionej, zakrywające kostkę (ale nie łydkę), o długości podpodeszwy (podeszwy wewnętrznej) $\geq$ 24 cm (z wyłączeniem 6403.11-00 do 6403.40.00)	15	5
64039196	Obuwie męskie z podszwami z gumy, tworzyw sztucznych lub skóry wtórnej i cholewkami ze skóry wyprawionej, zakrywające kostkę, o długości podpodeszwy (podeszwy wewnętrznej) $\geq$ 24 cm (z wyłączeniem 6403.11-00 do 6403.40.00 oraz 6403.90-16)	15	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
64039198	Obuwie damskie z podeszwami z gumy, tworzyw sztucznych lub skóry wtórnej i cholewkami ze skóry wyprawionej, zakrywające kostkę, o długości podpodeszwy (podeszwy wewnętrznej) $\geq$ 24 cm (z wyłączeniem 6403.11-00 do 6403.40.00 oraz 6403.91.18)	15	5
64039936	Obuwie męskie z podeszwami z gumy, tworzyw sztucznych lub skóry wtórnej i cholewkami ze skóry wyprawionej (nie zakrywające kostki), z przyszwą wykonaną z pasków lub mające jedno lub więcej wycięć, w których wysokość podeszwy razem z obcasem $\leq$ 3 cm, o długości podpodeszwy (podeszwy wewnętrznej) $\geq$ 24 cm (z wyłączeniem 6403.11-00 do 6403.40.00)	15	5
64039938	Obuwie damskie z podeszwami z gumy, tworzyw sztucznych lub skóry wtórnej i cholewkami ze skóry wyprawionej (nie zakrywające kostki), z przyszwą wykonaną z pasków lub mające jedno lub więcej wycięć, w których wysokość podeszwy razem z obcasem $\leq$ 3 cm, o długości podpodeszwy (podeszwy wewnętrznej) $\geq$ 24 cm (z wyłączeniem 6403.11-00 do 6403.40.00)	15	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
64039996	Obuwie męskie z podeszwami z gumy, tworzyw sztucznych lub skóry wtórnej i cholewkami ze skóry wyprawionej (nie zakrywające kostki) o długości podpodeszwy (podeszwy wewnętrznej) $\geq$ 24 cm (z wyłączeniem 6403.11-00 do 6403.40.00 oraz 6403.99.11, 6403.99.36, 6403.99.50)	15	5
64039998	Obuwie z podeszwami z gumy, tworzyw sztucznych lub skóry wtórnej i cholewkami ze skóry wyprawionej, o długości podpodeszwy (podeszwy wewnętrznej) $\geq$ 24 cm, damskie (z wyłączeniem obuwia zakrywającego kostkę; zawierającego metalowy nosek ochronny, bez podpodeszwy, obuwia z przyszwą wykonaną z pasków lub mającego jedno lub więcej wycięć, obuwia domowego, sportowego lub ortopedycznego oraz obuwia, którego nie można określić ani jako męskie, ani jako damskie)	15	5
64041100	Obuwie sportowe; buty do tenisa, buty do koszykówki, pantofle gimnastyczne, buty treningowe i podobne, o podeszwach zewnętrznych z gumy lub tworzyw sztucznych oraz cholewkach z materiałów włókienniczych	15	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
64041910	Pantofle i pozostałe obuwie domowe, o podeszwach z gumy lub tworzyw sztucznych oraz cholewkach z materiałów włókienniczych (z wyłączeniem butów do tenisa, pantofli gimnastycznych, butów treningowych i podobnych oraz obuwia o charakterze zabawek)	15	5
64041990	Obuwie o podeszwach z gumy lub tworzyw sztucznych oraz cholewkach z materiałów włókienniczych (z wyłączeniem obuwia domowego, obuwia sportowego, w tym butów do tenisa, butów do koszykówki, pantofli gimnastycznych, butów treningowych i podobnych, oraz obuwia o charakterze zabawek)	15	5
64052091	Pantofle i pozostałe obuwie domowe z cholewkami z materiałów włókienniczych (z wyłączeniem obuwia o podeszwach z gumy, tworzyw sztucznych, skóry wyprawionej lub wtórnej i obuwia o charakterze zabawek)	15	5
64052099	Obuwie z cholewkami z materiałów włókienniczych (z wyłączeniem obuwia o podeszwach z gumy, tworzyw sztucznych, skóry wyprawionej lub wtórnej, z drewna lub korka, obuwia domowego, obuwia ortopedycznego i obuwia o charakterze zabawek)	15	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
64059010	Obuwie o podeszwach z gumy, tworzyw sztucznych skóry wyprawionej lub wtórnej oraz cholewkach z materiałów innych niż skóra wyprawiona, skóra sztuczna lub materiały włókiennicze (z wyłączeniem obuwia ortopedycznego i obuwia o charakterze zabawek)	15	5
70109041	Butle ze szkła bezbarwnego, w rodzaju stosowanych w handlu, do transportu lub pakowania napojów i artykułów spożywczych, o pojemności nominalnej ≥ 1 l, ale $< 2,5$ l	10	5
70109043	Butle ze szkła bezbarwnego, w rodzaju stosowanych w handlu, do transportu lub pakowania napojów i artykułów spożywczych, o pojemności nominalnej $> 0,33$ l, ale < 1 l	10	5
70109051	Butle ze szkła barwnego, w rodzaju stosowanych w handlu, do transportu lub pakowania napojów i artykułów spożywczych, o pojemności nominalnej ≥ 1 l, ale $< 2,5$ l	10	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
70109053	Butle ze szkła barwnego, w rodzaju stosowanych w handlu, do transportu lub pakowania napojów i artykułów spożywczych, o pojemności nominalnej > 0,33 l, ale ≤ 1 l	10	5
94013010	Meble do siedzenia, obrotowe, z regulacją wysokości, tapicerowane, z oparciem, na rolkach lub płozach (inne niż lekarskie, chirurgiczne i dentystyczne)	10	5
94013090	Meble do siedzenia, obrotowe, z regulacją wysokości (inne niż tapicerowane, z oparciem, na rolkach lub płozach, lekarskie, chirurgiczne i dentystyczne lub weterynaryjne i fotele fryzjerskie)	10	5
94014000	Meble do siedzenia, przekształcalne w miejsca do spania (z wyłączeniem ogrodowych i kempingowych oraz lekarskich, dentystycznych lub chirurgicznych)	10	5
94016100	Meble do siedzenia z drewnianą ramą, tapicerowane (z wyłączeniem przekształcalnych w miejsca do spania)	10	5
94016900	Meble do siedzenia z drewnianą ramą (z wyłączeniem tapicerowanych)	10	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
94017100	Meble do siedzenia z metalową ramą, tapicerowane (z wyłączeniem stosowanych w statkach powietrznych lub pojazdach mechanicznych, obrotowych z regulacją wysokości oraz lekarskich, dentystycznych lub chirurgicznych)	10	5
94017900	Meble do siedzenia z metalową ramą (z wyłączeniem tapicerowanych, obrotowych z regulacją wysokości oraz lekarskich, dentystycznych lub chirurgicznych)	10	5
94018000	Meble do siedzenia, gdzie indziej niewymienione	10	5
94032080	Meble metalowe (z wyłączeniem biurowych, lekarskich, chirurgicznych, dentystycznych lub weterynaryjnych oraz mebli do siedzenia i łóżek)	10	5
94033011	Biuorka do biur, z drewnianą ramą	10	5
94033019	Meble drewniane do biur, o wysokości ≤ 80 cm (z wyłączeniem biurek i mebli do siedzenia)	10	5
94033091	Szafy drewniane do biur, o wysokości > 80 cm	10	5
94033099	Meble drewniane do biur, o wysokości > 80 cm (z wyłączeniem szaf)	10	5
94034010	Meble kuchenne do zabudowy	10	5

Nomenklatura Republiki Moldawii z 2011 r.	Opis	Obowiązująca stawka celna KNU	Kategoria
94034090	Meble drewniane, w rodzaju stosowanych w kuchni (z wyłączeniem mebli do siedzenia i mebli kuchennych do zabudowy)	10	5
94035000	Meble drewniane, w rodzaju stosowanych w sypialni (z wyłączeniem mebli do siedzenia)	10	5
94036010	Meble drewniane, w rodzaju stosowanych w pokojach stołowych i salonach (z wyłączeniem mebli do siedzenia)	10	5
94036030	Meble drewniane, w rodzaju stosowanych w sklepach (z wyłączeniem mebli do siedzenia)	10	5
94036090	Meble drewniane (z wyłączeniem mebli do biur, kuchni, pokojów stołowych, salonów i sypialni oraz mebli do siedzenia)	10	5
94037000	Meble z tworzyw sztucznych (z wyłączeniem lekarskich, chirurgicznych, dentystycznych lub weterynaryjnych oraz mebli do siedzenia)	10	5
94038900	Meble z trzciny, wikliny lub podobnych materiałów (z wyłączeniem z bambusa, rattanu, metalu, drewna i tworzyw sztucznych oraz miejsc do siedzenia i mebli lekarskich, chirurgicznych, dentystycznych lub weterynaryjnych)	10	5
94039030	Części mebli, z drewna, gdzie indziej niewymienione (z wyłączeniem mebli do siedzenia)	10	5
94039090	Części mebli, gdzie indziej niewymienione (z wyłączeniem z metalu lub drewna oraz miejsc do siedzenia i mebli lekarskich, chirurgicznych, dentystycznych lub weterynaryjnych)	10	5

ZAŁĄCZNIK XVI

WYKAZ PRAWODAWSTWA WRAZ Z HARMONOGRAMEM JEGO ZBLIŻENIA¹

Prawodawstwo unijne	Termin zbliżenia przepisów
RAMY PRZEPISÓW HORYZONTALNYCH DOTYCZĄCYCH WPROWADZANIA PRODUKTÓW DO OBROTU	
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 768/2008/WE z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie wspólnych ram dotyczących wprowadzania produktów do obrotu	Zbliżenie przepisów z dniem wejścia w życie ustawy nr 235 z dnia 1 grudnia 2011 r.
Dyrektywa 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 grudnia 2001 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów	Przegląd i pełne zbliżenie przepisów: 2014 r.
Dyrektywa Rady 85/374/EWG z dnia 25 lipca 1985 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich dotyczących odpowiedzialności za produkty wadliwe	Zbliżenie przepisów: 2012 r.
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie normalizacji europejskiej	Zbliżenie przepisów: 2015 r.
Dyrektywa Rady 80/181/EWG z dnia 20 grudnia 1979 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do jednostek miar, zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/3/WE	Zbliżenie przepisów: 2015 r.

¹ Do celów niniejszego załącznika i art. 173 ust. 2 niniejszego Układu, odesłania do dorobku prawnego Unii lub prawodawstwa lub do konkretnych aktów unijnych są rozumiane jako obejmujące wszelkie wcześniejsze i przyszłe zmiany odnośnych aktów, a także wszelkie środki wykonawcze odnoszące się do tych aktów.

PRAWODAWSTWO OPARTE NA ZASADACH NOWEGO PODEJŚCIA, W KTÓRYM PRZEVIDZIANO OZNAKOWANIE CE	
Dyrektywa 2006/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do sprzętu elektrycznego przewidzianego do stosowania w określonych granicach napięcia	Przegląd i pełne zbliżenie przepisów: 2015 r.
Dyrektywa 2009/105/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 września 2009 r. odnosząca się do prostych zbiorników ciśnieniowych	Zbliżenie przepisów: 2015 r.
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011 z dnia 9 marca 2011 r. ustanawiającego zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych	Pełne zbliżenie przepisów: 2015 r.
Dyrektywa 2004/108/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej	Przegląd i pełne zbliżenie przepisów: 2015 r.
Dyrektywa Rady 89/686/EWG z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do wyposażenia ochrony osobistej	Przegląd i pełne zbliżenie przepisów: 2015 r.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/142/WE z dnia 30 listopada 2009 r. odnosząca się do urządzeń spalających paliwa gazowe	Przegląd i pełne zbliżenie przepisów: 2016 r.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/9/WE z dnia 20 marca 2000 r. odnosząca się do urządzeń kolei linowych przeznaczonych do przewozu osób	Zbliżenie przepisów: 2015 r.
Dyrektywa 94/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 marca 1994 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich dotyczących urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem	Przegląd i pełne zbliżenie przepisów: 2015 r.

<p>Dyrektywa Rady 93/15/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie harmonizacji przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu i kontroli materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego</p> <p>Decyzja Komisji 2004/388/WE z dnia 15 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentu wewnątrzspółnotowego przemieszczenia materiałów wybuchowych</p> <p>Dyrektywa Komisji 2008/43/WE z dnia 4 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia systemu oznaczania i śledzenia materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, zgodnie z dyrektywą Rady 93/15/EWG</p>	Przeгляд i pełne zbliżenie przepisów: 2015 r.
<p>Dyrektywa 95/16/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 czerwca 1995 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich dotyczących dźwigów</p>	Przeгляд i pełne zbliżenie przepisów: 2016 r.
<p>Dyrektywa 2006/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie maszyn</p>	Zbliżenie przepisów: 2015 r.
<p>Dyrektywa 2004/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie przyrządów pomiarowych</p>	Zbliżenie przepisów: 2014 r.
<p>Dyrektywa Rady 93/42/EWG z dnia 14 czerwca 1993 r. dotycząca wyrobów medycznych</p> <p>Dyrektywa Rady 90/385/EWG z dnia 20 czerwca 1990 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do wyrobów medycznych aktywnego osadzania</p> <p>Dyrektywa 98/79/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 1998 r. w sprawie wyrobów medycznych używanych do diagnozy in vitro</p>	Przeгляд i pełne zbliżenie przepisów: 2015 r.
<p>Dyrektywa Rady 92/42/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie wymogów sprawności dla nowych kotłów wody gorącej opalanych paliwem płynnym lub gazowym</p>	Pełne zbliżenie przepisów: 2017 r.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/23/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wag nieautomatycznych, zmieniona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 w celu dostosowania jej do modelowych przepisów decyzji 768/2008/WE	Pełne zbliżenie przepisów: 2014 r.
Dyrektywa 97/23/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 maja 1997 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich dotyczących urządzeń ciśnieniowych	Przegląd i pełne zbliżenie przepisów: 2017 r.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1999/5/WE z dnia 9 marca 1999 r. w sprawie urządzeń radiowych i końcowych urządzeń telekomunikacyjnych oraz wzajemnego uznawania ich zgodności	Przegląd i pełne zbliżenie przepisów: 18 miesięcy po dniu wejścia w życie niniejszego Układu
Dyrektywa 94/25/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 czerwca 1994 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich odnoszących się do rekreacyjnych jednostek pływających	Zbliżenie przepisów: 2015 r.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/48/WE z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie bezpieczeństwa zabawek	Przegląd i pełne zbliżenie przepisów: 2015 r.
Dyrektywa 2007/23/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 maja 2007 r. w sprawie wprowadzania do obrotu wyrobów pirotechnicznych	Zbliżenie przepisów: 2015 r.

DYREKTYWY OPARTE NA ZASADACH NOWEGO PODEJŚCIA LUB GLOBALNEGO PODEJŚCIA, ALE W KTÓRYCH NIE PRZEWIDZIANO OZNAKOWANIA CE	
Dyrektywa 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych	Zbliżenie przepisów: 2015 r.
Dyrektywa Rady 1999/36/WE z dnia 29 kwietnia 1999 r. w sprawie przewoźnych urządzeń ciśnieniowych	Zbliżenie przepisów: 2016 r.
PRODUKTY KOSMETYCZNE	
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczące produktów kosmetycznych	Zbliżenie przepisów: 2015 r.
Pierwsza dyrektywa Komisji 80/1335/EWG z dnia 22 grudnia 1980 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do metod analizy niezbędnych do kontrolowania składu produktów kosmetycznych	Zbliżenie przepisów: 2015 r.
Druga dyrektywa Komisji 82/434/EWG z dnia 14 maja 1982 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do metod analizy niezbędnych do kontrolowania składu produktów kosmetycznych	
Trzecia dyrektywa Komisji 83/514/EWG z dnia 27 września 1983 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich dotyczących metod analizy niezbędnych do kontrolowania składu produktów kosmetycznych	
Czwarta dyrektywa Komisji 85/490/EWG z dnia 11 października 1985 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do metod analizy niezbędnych do kontrolowania składu produktów kosmetycznych	

Piąta dyrektywa Komisji 93/73/EWG z dnia 9 września 1993 r. w sprawie metod analizy niezbędnych do kontrolowania składu produktów kosmetycznych	
Szósta dyrektywa Komisji 95/32/EWG z dnia 7 lipca 1995 r. odnosząca się do metod analizy niezbędnych do kontroli składu produktów kosmetycznych	
Siódma Dyrektywa Komisji 96/45/WE z dnia 2 lipca 1996 r. odnosząca się do metod analizy niezbędnych do kontroli składu produktów kosmetycznych	
KONSTRUKCJA POJAZDÓW SILNIKOWYCH	
1. Pojazdy silnikowe i ich przyczepy	
1.1 Homologacja typu	
Dyrektywa 2007/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 września 2007 r. ustanawiająca ramy dla homologacji pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, części i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów (dyrektywa ramowa)	Zbliżenie przepisów: 2016 r.
1.2 Zharmonizowane wymagania techniczne	
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 78/2009 z dnia 14 stycznia 2009 r. w sprawie homologacji typu pojazdów silnikowych w odniesieniu do ochrony pieszych i innych niechronionych użytkowników dróg	Zbliżenie przepisów: 2017 r.
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 79/2009 z dnia 14 stycznia 2009 r. w sprawie homologacji typu pojazdów silnikowych napędzanych wodorem	Zbliżenie przepisów: 2017 r.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 595/2009 z dnia 18 czerwca 2009 r. dotyczące homologacji typu pojazdów silnikowych i silników w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z pojazdów ciężarowych o dużej ładowności (Euro VI) oraz w sprawie dostępu do informacji dotyczących naprawy i obsługi technicznej pojazdów	Zbliżenie przepisów: 2018 r.
Rozporządzenie Komisji (WE) nr 692/2008 z dnia 18 lipca 2008 wykonujące i zmieniające rozporządzenie (WE) nr 715/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie homologacji typu pojazdów silnikowych w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z lekkich pojazdów pasażerskich i użytkowych (Euro 5 i Euro 6) oraz w sprawie dostępu do informacji dotyczących naprawy i utrzymania pojazdów	Zbliżenie przepisów: 2018 r.
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 661/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie wymagań technicznych w zakresie homologacji typu pojazdów silnikowych dotyczących ich bezpieczeństwa ogólnego, ich przyczep oraz przeznaczonych dla nich układów, części i oddzielnych zespołów technicznych	Zbliżenie przepisów: 2018 r.
Rozporządzenie (WE) nr 715/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie homologacji typu pojazdów silnikowych w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z lekkich pojazdów pasażerskich i użytkowych (Euro 5 i Euro 6) oraz w sprawie dostępu do informacji dotyczących naprawy i utrzymania pojazdów	Zbliżenie przepisów: 2018 r.
Dyrektywa 2005/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. dotycząca homologacji typu pojazdów mechanicznych pod względem ich przydatności do ponownego użycia, zdolności do recyklingu i odzysku	Zbliżenie przepisów: 2018 r.
Dyrektywa 2006/40/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. dotycząca emisji z systemów klimatyzacji w pojazdach silnikowych	Zbliżenie przepisów: 2015 r.

2. Dwu- lub trzykołowe pojazdy silnikowe	
2.1 Homologacja typu	
Dyrektywa 2002/24/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 marca 2002 r. w sprawie homologacji typu dwu- lub trzykołowych pojazdów mechanicznych	Zbliżenie przepisów: 2015 r.
2.2 Zharmonizowane wymagania techniczne	
Dyrektywa Rady 93/14/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie hamowania dwu- lub trzykołowych pojazdów silnikowych	Zbliżenie przepisów: 2017 r.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/80/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie identyfikacji urządzeń do sterowania i kontroli, urządzeń ostrzegawczych oraz wskaźników pojazdów silnikowych dwu- i trzykołowych	Zbliżenie przepisów: 2017 r.
Dyrektywa Rady 93/30/EWG z dnia 14 czerwca 1993 r. w sprawie dźwiękowych urządzeń ostrzegawczych dla dwu- lub trzykołowych pojazdów silnikowych	Zbliżenie przepisów: 2017 r.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/78/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie podpórek dwukołowych pojazdów silnikowych	Zbliżenie przepisów: 2017 r.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/79/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie uchwytów ręcznych dla pasażerów dwukołowych pojazdów silnikowych	Zbliżenie przepisów: 2017 r.
Dyrektywa Rady 93/33/EWG z dnia 14 czerwca 1993 r. w sprawie urządzeń zabezpieczających dwu- lub trzykołowe pojazdy silnikowe przed bezprawnym użyciem	Zbliżenie przepisów: 2017 r.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/139/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie ustawowych oznaczeń dwu- lub trzykołowych pojazdów silnikowych	Zbliżenie przepisów: 2017 r.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/67/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie instalacji urządzeń oświetleniowych i sygnalizacji świetlnej w dwu- lub trzykołowych pojazdach silnikowych	Zbliżenie przepisów: 2017 r.
Dyrektywa Rady 93/93/EWG z dnia 29 października 1993 r. w sprawie mas i wymiarów dwu- lub trzykołowych pojazdów silnikowych	Zbliżenie przepisów: 2017 r.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/62/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie miejsca montażu tylnej tablicy rejestracyjnej dwu- i trzykołowych pojazdów silnikowych	Zbliżenie przepisów: 2017 r.
Dyrektywa 95/1/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 2 lutego 1995 r. w sprawie maksymalnej prędkości konstrukcyjnej, maksymalnego momentu obrotowego i maksymalnej mocy netto silnika dwu- lub trzykołowych pojazdów silnikowych	Zbliżenie przepisów: 2017 r.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 97/24/WE z dnia 17 czerwca 1997 r. w sprawie niektórych części i właściwości dwu- lub trzykołowych pojazdów silnikowych	Zbliżenie przepisów: 2017 r.
Dyrektywa 2000/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000 r. w sprawie prędkościomierzy do dwu- lub trzykołowych pojazdów silnikowych	Zbliżenie przepisów: 2017 r.
3. Kołowe ciągniki rolnicze lub leśne	
3.1 Homologacja typu	
Dyrektywa 2003/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. w sprawie homologacji typu ciągników rolniczych lub leśnych, ich przyczep i wymiennych holowanych maszyn, łącznie z ich układami, częściami i oddzielnymi zespołami technicznymi	Zbliżenie przepisów: 2016 r.

3.2 Zharmonizowane wymagania techniczne	
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/63/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie niektórych części i właściwości kołowych ciągników rolniczych i leśnych	Zbliżenie przepisów: 2016 r.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/60/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie maksymalnej prędkości konstrukcyjnej oraz skrzyń ładunkowych kołowych ciągników rolniczych i leśnych	Zbliżenie przepisów: 2016 r.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/59/WE z dnia 13 lipca 2009 r. odnosząca się do lusterek wstecznych kołowych ciągników rolniczych lub leśnych	Zbliżenie przepisów: 2016 r.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/2/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie pola widzenia i wycieraczek szyb przednich w kołowych ciągnikach rolniczych i leśnych	Zbliżenie przepisów: 2016 r.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/66/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie układów kierowniczych kołowych ciągników rolniczych i leśnych	Zbliżenie przepisów: 2016 r.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/64/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie tłumienia zakłóceń radioelektrycznych wywoływanych przez ciągniki rolnicze lub leśne (kompatybilność elektromagnetyczna)	Zbliżenie przepisów: 2016 r.
Dyrektywa Rady 76/432/EWG z dnia 6 kwietnia 1976 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do urządzeń hamujących kołowych ciągników rolniczych lub leśnych	Zbliżenie przepisów: 2016 r.

Dyrektywa Rady 76/763/EWG z dnia 27 lipca 1976 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do siedzeń pasażerów kołowych ciągników rolniczych lub leśnych	Zbliżenie przepisów: 2016 r.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/76/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie poziomu hałasu odczuwanego przez kierującego kołowymi ciągnikami rolniczymi lub leśnymi	Zbliżenie przepisów: 2016 r.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/57/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie konstrukcji zabezpieczających przy przewróceniu w kołowych ciągnikach rolniczych lub leśnych	Zbliżenie przepisów: 2016 r.
Dyrektywa Rady 77/764/EWG z dnia 28 czerwca 1977 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do działań, jakie mają być podjęte w celu zapobiegania emisji zanieczyszczeń z silników Diesla stosowanych w kołowych ciągnikach rolniczych lub leśnych	Zbliżenie przepisów: 2016 r.
Dyrektywa Rady 78/764/EWG z dnia 25 lipca 1978 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw Państw Członkowskich dotyczących siedzenia kierowcy w kołowych ciągnikach rolniczych lub leśnych	Zbliżenie przepisów: 2016 r.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/61/WE z dnia 13 lipca 2009 r. odnosząca się do instalacji urządzeń oświetleniowych i sygnalizacji świetlnej na kołowych ciągnikach rolniczych i leśnych	Zbliżenie przepisów: 2016 r.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/68/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie homologacji typu części urządzeń oświetleniowych i sygnalizacji świetlnej kołowych ciągników rolniczych i leśnych	Zbliżenie przepisów: 2016 r.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/58/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie urządzenia sprzęgającego oraz biegu wstecznego kołowych ciągników rolniczych lub leśnych	Zbliżenie przepisów: 2016 r.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/75/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie konstrukcji zabezpieczających przy przewróceniu w kołowych ciągnikach rolniczych lub leśnych (próba statyczna)	Zbliżenie przepisów: 2016 r.
Dyrektywa Rady 80/720/EWG z dnia 24 czerwca 1980 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do przestrzeni roboczej, dostępu do miejsca kierowcy oraz drzwi i okien kołowych ciągników rolniczych lub leśnych	Zbliżenie przepisów: 2016 r.
Dyrektywa Rady 86/297/EWG z dnia 26 maja 1986 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do wałów odbioru mocy oraz ich zabezpieczenia w kołowych ciągnikach rolniczych i leśnych	Zbliżenie przepisów: 2016 r.
Dyrektywa Rady 86/298/EWG z dnia 26 maja 1986 r. w sprawie montowanych z tyłu konstrukcji zabezpieczających przy przewróceniu w kołowych ciągnikach rolniczych i leśnych o wąskim rozstawie kół	Zbliżenie przepisów: 2016 r.
Dyrektywa Rady 86/415/EWG z dnia 24 lipca 1986 r. w sprawie instalacji, położenia, działania i oznaczania urządzeń do sterowania i kontroli kołowych ciągników rolniczych lub leśnych	Zbliżenie przepisów: 2016 r.
Dyrektywa Rady 87/402/EWG z dnia 25 czerwca 1987 r. w sprawie konstrukcji zabezpieczających przy przewróceniu montowanych przed siedzeniem kierowcy w kołowych ciągnikach rolniczych i leśnych o wąskim rozstawie kół	Zbliżenie przepisów: 2016 r.
Dyrektywa Rady 89/173/EWG z dnia 21 grudnia 1988 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do niektórych części i cech kołowych ciągników rolniczych lub leśnych	Zbliżenie przepisów: 2016 r.

Dyrektywa 2000/25/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2000 r. w sprawie środków stosowanych przeciwko stałym i gazowym zanieczyszczeniom pochodzącym z silników napędzających ciągniki rolnicze lub leśne	Zbliżenie przepisów: 2016 r.
CHEMIKALIA	
1. REACH i wdrożenie REACH	
Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów	Zbliżenie przepisów: lata 2013- 2014
Rozporządzenie Komisji (WE) nr 440/2008 z dnia 30 maja 2008 r. ustalające metody badań zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH)	Zbliżenie przepisów: lata 2013-2014
2. Niebezpieczne chemikalia	
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 689/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. dotyczące wywozu i przywozu niebezpiecznych chemikaliów	Zbliżenie przepisów: 2016 r.
Dyrektywa Rady 96/82/WE z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie kontroli niebezpieczeństwa poważnych awarii związanych z substancjami niebezpiecznymi	Zbliżenie przepisów: 2016 r.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/65/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym	Zbliżenie przepisów: 2014 r.

Dyrektywa 2002/96/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 2003 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrotechnicznego i elektronicznego (WEEE)	Zbliżenie przepisów: 2016 r.
Dyrektywa 2006/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów	Zbliżenie przepisów: lata 2013-2014
Dyrektywa rady 96/59/WE z dnia 16 września 1996 r. w sprawie unieszkodliwiania polichlorowanych bifenyli i polichlorowanych trifenyli (PCB/PCT)	Zbliżenie przepisów w 2009 r.
Rozporządzenie (WE) nr 850/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. dotyczące trwałych zanieczyszczeń organicznych	Zbliżenie przepisów: lata 2013-2014
3. Klasyfikacja, oznakowanie i pakowanie	
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin	Zbliżenie przepisów: lata 2013-2014
4. Detergenty	
Rozporządzenie (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie detergentów	Zbliżenie przepisów: lata 2013-2014
5. Nawozy	
Rozporządzenie (WE) nr 2003/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. w sprawie nawozów	Zbliżenie przepisów w dniu 11 czerwca 2013 r.
6. Prekursory narkotykowe	
Rozporządzenie (WE) nr 273/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie prekursorów narkotykowych	Zbliżenie przepisów: 2015 r.

7. Dobra praktyka laboratoryjna Stosowanie zasad i weryfikacji na potrzeby badań substancji chemicznych, kontrola i weryfikacja dobrej praktyki laboratoryjnej	
Dyrektywa 2004/10/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie harmonizacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do stosowania zasad dobrej praktyki laboratoryjnej i weryfikacji jej stosowania na potrzeby badań substancji chemicznych	Zbliżenie przepisów: 2015 r.
Dyrektywa 2004/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie kontroli i weryfikacji dobrej praktyki laboratoryjnej (DPL)	Zbliżenie przepisów: lata 2013-2014
PRODUKTY FARMACEUTYCZNE	
1. PRODUKTY LECZNICZE STOSOWANE U LUDZI	
Dyrektywa Rady 89/105/EWG z dnia 21 grudnia 1988 r. dotycząca przejrzystości środków regulujących ustalanie cen na produkty lecznicze przeznaczone do użytku przez człowieka oraz włączenia ich w zakres krajowego systemu ubezpieczeń zdrowotnych	Zbliżenie przepisów: 2014 r.
Dyrektywa 2001/83/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi	Transpozycja: 2015 r.
2. WETERYNARYJNE PRODUKTY LECZNICZE	
Dyrektywa 2001/82/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do weterynaryjnych produktów leczniczych	Zbliżenie przepisów: 2013 r.

Dyrektywa Komisji 2006/130/WE z dnia 11 grudnia 2006 r. wykonująca dyrektywę 2001/82/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie ustanowienia kryteriów zwolnienia z wymogu wydawania na podstawie recepty określonych weterynaryjnych produktów leczniczych przeznaczonych dla zwierząt hodowanych, chowanych lub utrzymywanych w celu produkcji żywności	Zbliżenie przepisów: 2014 r.
3. Różne	
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych	Zbliżenie przepisów: 2014 r.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie	Zbliżenie przepisów: 2015 r.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/35/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie substancji barwiących, które mogą być dodawane do produktów leczniczych	Zbliżenie przepisów: 2015 r.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/41/WE z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie ograniczonego stosowania mikroorganizmów zmodyfikowanych genetycznie	Zbliżenie przepisów: 2015 r.
Rozporządzenie Komisji (WE) nr 540/95 z dnia 10 marca 1995 r. ustanawiające uzgodnienia dotyczące zgłaszania podejrzanych nieoczekiwanych reakcji negatywnych na produkty lecznicze stosowane u ludzi i do celów weterynaryjnych, niestanowiących jednak poważnego zagrożenia, zaistniałych we Wspólnocie lub w państwie trzecim, dopuszczonych do obrotu zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady (EWG) nr 2309/93	Zbliżenie przepisów: 2015 r.

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1662/95 z dnia 7 lipca 1995 r. ustanawiające pewne szczegółowe uzgodnienia w celu wykonania wspólnotowych procedur podejmowania decyzji w odniesieniu do zezwoleń na wprowadzenie do obrotu produktów stosowanych u ludzi lub weterynaryjnych	Zbliżenie przepisów: 2015 r.
Rozporządzenie Komisji (WE) nr 2141/96 z dnia 7 listopada 1996 r. dotyczące rozpatrywania wniosku o przeniesienie pozwolenia na wprowadzenie do obrotu produktów leczniczych wchodzących w zakres rozporządzenia Rady (WE) nr 2309/93	Zbliżenie przepisów: 2015 r.
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 469/2009 z dnia 6 maja 2009 r. dotyczące dodatkowego świadectwa ochronnego dla produktów leczniczych	Zbliżenie przepisów: 2015 r.

ZAŁĄCZNIK XVII

ZAKRES

Załącznik XVII-A

ŚRODKI SANITARNE I FITOSANITARNE

Część 1

Środki mające zastosowanie do głównych kategorii zwierząt żywych

- I. Koniowate (włączając zebry), osły lub potomstwo z krzyżówek tych gatunków
- II. Bydło (włączając *Bubalus bubalis* oraz *Bison*)
- III. Owce i kozy
- IV. Świniowate
- V. Drób (w tym kury, indyki, perliczki, kaczki, gęsi)
- VI. Ryby żywe
- VII. Skorupiaki
- VIII. Mięczaki
- IX. Jaja i gamety żywych ryb
- X. Jaja wylęgowe
- XI. Nasienie, zarodki i komórki jajowe
- XII. Pozostałe ssaki
- XIII. Pozostałe ptaki
- XIV. Gady
- XV. Płazy
- XVI. Pozostałe kręgowce
- XVII. Pszczoły

Część 2

Środki mające zastosowanie do produktów zwierzęcych

I. Główne kategorie produktów zwierzęcych przeznaczonych do spożycia przez ludzi

1. Świeże mięso gospodarskich zwierząt kopytnych, drobiu i zajęczaków, hodowlanych i łownych, włączając podroby
2. Mięso mielone, przetwory mięsne, mięso oddzielone mechanicznie (MOM), produkty mięsne
3. Żywe małże
4. Produkty rybołówstwa
5. Surowe mleko, siara, produkty mleczne i produkty na bazie siary
6. Jaja i produkty jaj
7. Żabie udka i ślimaki
8. Wytopione tłuszcze zwierzęce i skwarki
9. Poddane obróbce żołądki, pęcherze i jelita
10. Żelatyna, surowce do produkcji żelatyny przeznaczonej do spożycia przez ludzi
11. Kolagen
12. Miód i produkty pszczelarskie

II. Główne kategorie produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego:

W rzeźniach	Produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego do karmienia zwierząt futerkowych
	Produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego przeznaczone do produkcji karmy dla zwierząt domowych
	Krew i produkty z krwi zwierząt koniowatych do użycia poza łańcuchem paszowym
	Świeże lub schłodzone skóry i skórki zwierząt kopytnych
	Produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego do wyrobu produktów pochodnych stosowanych poza łańcuchem paszowym
W zakładach mleczarskich	Mleko, produkty na bazie mleka oraz produkty pochodne mleka
	Siara i produkty z siary
W innym zakładzie zbierania lub przetwarzania produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego (np. materiałów nieprzetworzonych/niepoddanych obróbce)	Krew i produkty z krwi zwierząt koniowatych do użycia poza łańcuchem paszowym
	Niepoddane obróbce produkty z krwi, z wyłączeniem krwi zwierząt koniowatych, przeznaczone do produktów pochodnych do zastosowań poza łańcuchem paszowym dla zwierząt utrzymywanych w warunkach fermowych
	Poddane obróbce produkty z krwi, z wyłączeniem krwi zwierząt koniowatych, przeznaczone do wytwarzania produktów pochodnych do zastosowań poza łańcuchem paszowym dla zwierząt utrzymywanych w warunkach fermowych
	Świeże lub schłodzone skóry i skórki zwierząt kopytnych

	Szczecina pozyskana od świń, pochodząca z państw trzecich lub ich regionów wolnych od afrykańskiego pomoru świń
	Kości i produkty kostne (z wyjątkiem mączki kostnej), rogi i produkty z rogów (z wyjątkiem mączki z rogów) oraz kopyta i produkty z kopyt (z wyjątkiem mączki z kopyt) do wykorzystania innego niż materiał paszowy, nawozy organiczne lub polepszacze gleby
	Rogi i produkty z rogów (z wyjątkiem mączki z rogu) oraz kopyta i produkty z kopyt (z wyjątkiem mączki z kopyt) do produkcji nawozów organicznych i polepszaczy gleby
	Żelatyna nieprzeznaczona do spożycia przez ludzi stosowana w przemyśle fotograficznym
	Wełna i włosy
	Poddane obróbce pióra, ich części i puch
W zakładach przetwórstwa	Przetworzone białko zwierzęce, w tym mieszanki i produkty inne niż karma dla zwierząt domowych, zawierające takie białko
	Produkty z krwi, które można wykorzystać jako materiał paszowy
	Poddane obróbce skóry i skórki zwierząt kopytnych
	Poddane obróbce skóry i skórki przeżuwaczy i zwierząt koniowatych (21 dni)
	Szczecina pozyskana od świń, pochodząca z państw trzecich lub ich regionów, które nie są wolne od afrykańskiego pomoru świń
	Olej z ryb do wykorzystania jako materiał paszowy lub poza łańcuchem paszowym
	Tłuszcze wytopione do użycia jako materiały paszowe

	Tłuszcze wytopione do niektórych zastosowań poza łańcuchem paszowym dla zwierząt utrzymywanych w warunkach fermowych
	Żelatyna lub kolagen do użycia jako materiał paszowy lub poza łańcuchem paszowym
	Hydrolizat białkowy, fosforan diwapnia lub Fosforan trójwapniowy do użycia jako materiał paszowy lub poza łańcuchem paszowym
	Pszczele produkty uboczne przeznaczone wyłącznie do wykorzystania w pszczelarstwie
	Pochodne tłuszczów do użycia poza łańcuchem paszowym
	Pochodne tłuszczów do użycia jako pasza lub poza łańcuchem paszowym
	Produkty jajeczne, które można wykorzystać jako materiał paszowy
W zakładach wytwarzających karmę dla zwierząt domowych (w tym w zakładach wytwarzających gryzaki dla psów i dodatki smakowe)	Karma dla zwierząt domowych w puszkach
	Przetworzona karma dla zwierząt domowych, inna niż karma dla zwierząt domowych w puszkach
	Gryzaki dla psów
	Surowa karma dla zwierząt domowych do bezpośredniej sprzedaży
	Dodatki smakowe do użycia w produkcji karmy dla zwierząt domowych
W zakładach wytwarzających trofea myśliwskie	Poddane obróbce trofea myśliwskie i inne preparaty pochodzące od ptaków i zwierząt kopytnych, składające się wyłącznie z kości, rogów, kopyt, pazurów, poroża, zębów, skór lub skórek
	Trofea myśliwskie lub inne preparaty pochodzące od ptaków i zwierząt kopytnych składające się z całych części anatomicznych, niepoddane obróbce

W zakładach lub wytwórniach wytwarzających produkty pośrednie	Produkty pośrednie
Nawozy i środki uszlachetniające glebę	Przetworzone białko zwierzęce, w tym mieszanki i produkty inne niż karma dla zwierząt domowych, zawierające takie białko
	Przetworzony obornik, produkty pochodne z przetworzonego obornika i guano nietoperzy
W magazynowaniu produktów pochodnych	Wszystkie produkty pochodne

III. Czynniki chorobotwórcze

Część 3

Rośliny, produkty roślinne i inne produkty

Rośliny, produkty roślinne i inne produkty¹ będące potencjalnymi nosicielami agrofagów, które ze względu na swój charakter lub przetworzenie mogą stwarzać ryzyko wprowadzenia i rozprzestrzenienia agrofagów.

---

¹ Przesyłki masowe, przesyłki, pojemniki, gleba i podłoża uprawowe oraz wszelkie inne organizmy, przedmioty lub materiały, które mogą gromadzić lub rozprzestrzeniać agrofagi.

Część 4

Środki mające zastosowanie do żywności i dodatków paszowych

Żywność:

1. Dodatki do żywności (wszystkie dodatki do żywności i barwniki);
2. Substancje pomocnicze w przetwórstwie;
3. Środki aromatyzujące;
4. Enzymy spożywcze.

Pasze¹:

5. Dodatki paszowe;
6. Materiały paszowe;
7. Mieszanki paszowe i karma dla zwierząt domowych, o ile nie wchodzi w zakres części 2 (II);
8. Niepożądane substancje w paszy.

---

¹ Tylko produkty uboczne pochodzące od zwierząt lub części zwierząt, zgłoszone jako nadające się do spożycia przez ludzi, mogą dostać się do łańcucha paszowego zwierząt utrzymywanych w warunkach fermowych.

ZAŁĄCZNIK XVII-B

NORMY DOTYCZĄCE DOBROSTANU ZWIERZĄT

Normy dotyczące dobrostanu zwierząt w zakresie:

1. ogłuszania i uboju zwierząt;
  2. transportu zwierząt i powiązanych czynności;
  3. chowu zwierząt.
-

ZAŁĄCZNIK XVII-C

INNE ŚRODKI OBJĘTE TYTUŁEM V ROZDZIAŁ 4

1. Chemikalia pochodzące z wydostawania się substancji z opakowań;
  2. Produkty złożone;
  3. Organizmy genetycznie zmodyfikowane (GMO);
  4. Hormony wzrostu, tyreostatyki, niektóre hormony i beta-agoniści.
-

ZAŁĄCZNIK XVII-D

ŚRODKI, KTÓRE MAJĄ ZOSTAĆ WŁĄCZONE PO ZBLIŻENIU PRZEPISÓW

1. Chemikalia do odkażania żywności;
  2. Klonowanie;
  3. Napromieniowanie (jonizacja).
-

ZAŁĄCZNIK XVIII

**WYKAZ CHORÓB ZWIERZĄT I ZWIERZĄT AKWAKULTURY PODLEGAJĄCYCH
OBOWIĄZKOWI ZGŁASZANIA
ORAZ ZWALCZANYCH AGROFAGÓW, OD KTÓRYCH DANE REGIONY MOŻNA
UZNAĆ ZA WOLNE**

ZAŁĄCZNIK XVIII-A

WYKAZ CHORÓB ZWIERZĄT I RYB PODLEGAJĄCYCH OBOWIĄZKOWI ZGŁASZANIA, W ODNIESIENIU DO KTÓRYCH UZNANO STATUS STRON I MOŻNA PODEJMOWAĆ DECYZJE DOTYCZĄCE REGIONALIZACJI

1. Pyszczyca
  2. Choroba pęcherzykowa świń
  3. Pęcherzykowe zapalenie jamy ustnej
  4. Afrykański pomór koni
  5. Afrykański pomór świń
  6. Choroba niebieskiego języka
  7. Zjadliwa grypa ptaków
  8. Rzekomy pomór drobiu
  9. Księgosusz
  10. Klasyczny pomór świń
  11. Zaraza płucna bydła
  12. Pomór małych przeżuwaczy
  13. Ospa owiec i kóz
  14. Gorączka doliny Rift
  15. Choroba guzowatej skóry bydła
  16. Wenezuelskie zapalenie mózgu i rdzenia koni
  17. Nosacizna
  18. Zaraza stadnicza
  19. Enterowirusowe zapalenie mózgu i rdzenia świń
  20. Zakaźna martwica układu krwiotwórczego ryb łososiowatych (IHN)
  21. Wirusowa posocznica krwotoczna (VHS)
  22. Zakaźna anemia łososia (ISA)
  23. Bonamioza (*Bonamia ostreae*)
  24. Zakażenie wywoływane przez *Marteilia refringens*
-

ZAŁĄCZNIK XVIII-B

UZNANIE STATUSU DOTYCZĄCEGO OBECNOŚCI AGROFAGÓW, OBSZARÓW WOLNYCH OD AGROFAGA ORAZ STREF CHRONIONYCH

A. Uznanie statusu dotyczącego obecności agrofagów

Każda ze Stron sporządza i przekazuje wykaz zwalczanych agrofagów w oparciu o następujące zasady:

1. Afrofagi, których występowania nie stwierdzono w żadnej części jej terytorium;
2. Afrofagi, których występowanie stwierdzono w części jej terytorium i pod urzędową kontrolą;
3. Afrofagi, których występowanie stwierdzono w części jej terytorium, pod urzędową kontrolą i dla których ustanowiono obszary wolne od agrofagów lub strefy chronione.

O każdej zmianie w wykazie agrofagów niezwłocznie powiadamia się drugą Stronę, oprócz przypadków, w których o zmianie takiej powiadomiono odpowiednią organizację międzynarodową.

B. Uznanie obszarów wolnych od agrofaga i stref chronionych

Strony uznają strefy chronione i pojęcie obszarów wolnych od agrofaga oraz ich stosowanie zgodne z odpowiednimi Międzynarodowymi Standardami dla Środków Fitosanitarnych.

ZAŁĄCZNIK XIX

REGIONALIZACJA/PODZIAŁ NA STREFY, OBSZARY WOLNE OD AGROFAGA I STREFY CHRONIONE

A. Choroby zwierząt i zwierząt akwakultury

1. Choroby zwierząt

Podstawowym elementem uznawania statusu chorobowego zwierząt danego terytorium lub regionu Strony jest Kodeks zdrowia zwierząt lądowych OIE. Podstawą decyzji w sprawie regionalizacji dotyczących chorób zwierząt jest Kodeks zdrowia zwierząt lądowych OIE.

2. Choroby zwierząt akwakultury

Podstawą decyzji w sprawie regionalizacji dotyczących chorób zwierząt akwakultury jest Kodeks zdrowia zwierząt wodnych OIE.

B. Agrofagi

Kryteria ustanawiania obszarów wolnych od agrofaga lub stref chronionych w odniesieniu do niektórych agrofagów muszą być zgodne z przepisami:

- Międzynarodowego Standardu dla Środków Fitosanitarnych nr 4 FAO dotyczącego wymogów ustanawiania obszarów wolnych od agrofaga oraz definicji odpowiednich Międzynarodowych Standardów dla Środków Fitosanitarnych, lub
- art. 2 ust. 1 lit. h) dyrektywy Rady 2000/29/WE z dnia 8 maja 2000 r. w sprawie środków ochronnych przed wprowadzaniem do Wspólnoty organizmów szkodliwych dla roślin lub produktów roślinnych i przed ich rozprzestrzenianiem się we Wspólnocie.

- C. Kryteria uznawania szczególnego statusu chorób zwierząt na terytorium lub w regionie Strony
1. W przypadku gdy Strona dokonująca przywozu uzna, że jej terytorium lub jego część jest wolna od choroby zwierząt innej niż te wymienione w załączniku XVIII-A do niniejszego Układu, przedstawia ona Stronie dokonującej wywozu odpowiednie dokumenty uzupełniające, określające w szczególności następujące kryteria:
    - charakter choroby oraz historię jej występowania na swoim terytorium,
    - wyniki testów nadzoru, oparte na badaniach serologicznych, mikrobiologicznych, patologicznych lub epidemiologicznych oraz na fakcie, że choroba musi z mocy prawa podlegać zgłoszeniu właściwym organom,
    - okres, w którym przeprowadzano kontrole,
    - w stosownych przypadkach, okres czasu, w którym zakazano szczepień przeciwko tej chorobie oraz obszar geograficzny objęty zakazem,
    - uzgodnienia dotyczące potwierdzenia braku występowania choroby.
  2. Dodatkowe gwarancje, ogólne lub szczegółowe, jakie mogą być wymagane przez Stronę dokonującą przywozu, nie mogą przekraczać tych, które Strona dokonująca przywozu wykonuje na szczeblu krajowym.
  3. Strony powiadamiają się wzajemnie o wszelkich zmianach kryteriów określonych w pkt 1 niniejszej litery, które odnoszą się do choroby. Dodatkowe gwarancje, określone zgodnie z pkt 2 niniejszej litery, mogą w świetle takiego powiadomienia zostać zmienione lub wycofane przez Podkomitet SPS.
-

ZAŁĄCZNIK XX

TYMCZASOWE ZATWIERDZANIE ZAKŁADÓW

Warunki i postanowienia dotyczące tymczasowego zatwierdzenia zakładów

1. Tymczasowe zatwierdzenie zakładów oznacza, że Strona dokonująca przywozu do celów przywozu zatwierdza tymczasowo zakłady Strony dokonującej wywozu na podstawie odpowiednich gwarancji dostarczonych przez tę Stronę, bez wcześniejszego przeprowadzania inspekcji przez Stronę dokonującą przywozu poszczególnych zakładów zgodnie z postanowieniami pkt 4 niniejszego załącznika. Procedura i warunki określone w pkt 4 niniejszego załącznika są stosowane w celu zmiany lub uzupełnienia wykazów przewidzianych w pkt 2 niniejszego załącznika, aby uwzględnić nowe otrzymane wnioski i gwarancje. Weryfikacja może stanowić część procedury wyłącznie w odniesieniu do pierwotnego wykazu zakładów, zgodnie z postanowieniami pkt 4 lit. d).

2. Tymczasowe zatwierdzenie początkowo ograniczone jest do następujących kategorii zakładów:

2.1. Zakłady prowadzące działalność związaną z produktami pochodzenia zwierzęcego przeznaczonymi do spożycia przez ludzi:

- Rzeźnie świeżego mięsa gospodarskich zwierząt kopytnych, drobiu i zajęczaków oraz dziczyzny hodowlanej (załącznik XVII-A, część 1)
- Zakłady przetwórstwa dziczyzny
- Zakłady rozbioru
- Zakłady wytwarzające mięso mielone, przetwory mięsne, mięso oddzielone mechanicznie (MOM) i produkty mięsne
- Zakłady oczyszczania i wysyłki żywych małży;
- Zakłady prowadzące działalność związaną z:
  - produktami jajecznymi
  - wyrobami mleczarskimi
  - produktami rybołówstwa
  - poddanymi obróbce żołądkami, pęcherzami i jelitami
  - żelatyną i kolagenem
  - olejem z ryb
- Statki przetwórcze
- Statki chłodnie

2.2 Zatwierdzone lub zarejestrowane zakłady wytwarzające produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego oraz główne kategorie produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczone do spożycia przez ludzi

Typ zatwierdzonych lub zarejestrowanych zakładów i wytwórni	Produkt
Rzeźnie	Produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego do karmienia zwierząt futerkowych
	Produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego przeznaczone do produkcji karmy dla zwierząt domowych
	Krew i produkty z krwi zwierząt koniowatych do użycia poza łańcuchem paszowym
	Świeże lub schłodzone skóry i skórki zwierząt kopytnych
	Produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego do wyrobu produktów pochodnych stosowanych poza łańcuchem paszowym
Zakłady mleczarskie	Mleko, produkty na bazie mleka oraz produkty pochodne mleka
	Siara i produkty z siary

Typ zatwierdzonych lub zarejestrowanych zakładów i wytwórni	Produkt
Inne zakłady zbierania lub przetwarzania produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego (np. materiałów nieprzetworzonych/niepoddanych obróbce)	Krew i produkty z krwi zwierząt koniowatych do użycia poza łańcuchem paszowym
	Niepoddane obróbce produkty z krwi, z wyłączeniem krwi zwierząt koniowatych, przeznaczone do produktów pochodnych do zastosowań poza łańcuchem paszowym dla zwierząt utrzymywanych w warunkach fermowych
	Poddane obróbce produkty z krwi, z wyłączeniem krwi zwierząt koniowatych, przeznaczone do wytwarzania produktów pochodnych do zastosowań poza łańcuchem paszowym dla zwierząt utrzymywanych w warunkach fermowych
	Świeże lub schłodzone skóry i skórki zwierząt kopytnych
	Szczecina pozyskana od świń, pochodząca z państw trzecich lub ich regionów wolnych od afrykańskiego pomoru świń
	Kości i produkty kostne (z wyjątkiem mączki kostnej), rogi i produkty z rogów (z wyjątkiem mączki z rogów) oraz kopyta i produkty z kopyt (z wyjątkiem mączki z kopyt) do wykorzystania innego niż materiał paszowy, nawozy organiczne lub polepszacze gleby
	Rogi i produkty z rogów (z wyjątkiem mączki z rogu) oraz kopyta i produkty z kopyt (z wyjątkiem mączki z kopyt) do produkcji nawozów organicznych i polepszaczy gleby
	Żelatyna nieprzeznaczona do spożycia przez ludzi stosowana w przemyśle fotograficznym
	Wełna i włosy
	Poddane obróbce pióra, ich części i puch

Typ zatwierdzonych lub zarejestrowanych zakładów i wytwórni	Produkt
Zakłady przetwórcze	Przetworzone białko zwierzęce, w tym mieszanki i produkty inne niż karma dla zwierząt domowych, zawierające takie białko
	Produkty z krwi, które można wykorzystać jako materiał paszowy
	Poddane obróbce skóry i skórki zwierząt kopytnych
	Poddane obróbce skóry i skórki przeżuwaczy i zwierząt koniowatych (21 dni)
	Szczecina pozyskana od świń, pochodząca z państw trzecich lub ich regionów, które nie są wolne od afrykańskiego pomoru świń
	Olej z ryb do wykorzystania jako materiał paszowy lub poza łańcuchem paszowym
	Tłuszcze wytopione do użycia jako materiały paszowe
	Tłuszcze wytopione do niektórych zastosowań poza łańcuchem paszowym dla zwierząt utrzymywanych w warunkach fermowych
	Żelatyna lub kolagen do użycia jako materiał paszowy lub poza łańcuchem paszowym

Typ zatwierdzonych lub zarejestrowanych zakładów i wytwórni	Produkt
	Hydrolizat białkowy, fosforan diwapnia lub Fosforan trójwapniowy do użycia jako materiał paszowy lub poza łańcuchem paszowym
	Pszczele produkty uboczne przeznaczone wyłącznie do wykorzystania w pszczelarstwie
	Pochodne tłuszczów do użycia poza łańcuchem paszowym
	Pochodne tłuszczów do użycia jako pasza lub poza łańcuchem paszowym
	Produkty jajeczne, które można wykorzystać jako materiał paszowy
Zakłady wytwarzające karmę dla zwierząt domowych (w tym zakłady wytwarzające gryzaki dla psów i dodatki smakowe)	Karma dla zwierząt domowych w puszkach
	Przetworzona karma dla zwierząt domowych, inna niż karma dla zwierząt domowych w puszkach
	Gryzaki dla psów
	Surowa karma dla zwierząt domowych do bezpośredniej sprzedaży
	Dodatki smakowe do użycia w produkcji karmy dla zwierząt domowych
Zakłady wytwarzające trofea myśliwskie	Poddane obróbce trofea myśliwskie i inne preparaty pochodzące od ptaków i zwierząt kopytnych, składające się wyłącznie z kości, rogów, kopyt, pazurów, poroża, zębów, skór lub skórek
	Trofea myśliwskie lub inne preparaty pochodzące od ptaków i zwierząt kopytnych składające się z całych części anatomicznych, niepoddane obróbce

Typ zatwierdzonych lub zarejestrowanych zakładów i wytwórni	Produkt
Zakłady lub wytwórnie wytwarzające produkty pośrednie	Wyroby pośrednie
Nawozy i środki uszlachetniające glebę	Przetworzone białko zwierzęce, w tym mieszanki i produkty inne niż karma dla zwierząt domowych, zawierające takie białko
	Przetworzony obornik, produkty pochodne z przetworzonego obornika i guano nietoperzy
Magazynowanie produktów pochodnych	Wszystkie produkty pochodne

3. Strona dokonująca przywozu opracowuje wykazy tymczasowo zatwierdzonych zakładów, o których mowa w pkt 2.1 i 2.2, oraz udostępnia te wykazy publicznie.
4. Warunki i procedury tymczasowego zatwierdzania:
  - a) jeżeli przywóz danego produktu zwierzęcego ze Strony dokonującej wywozu został zatwierdzony przez Stronę dokonującą przywozu oraz odpowiednie warunki przywozu i wymogi w zakresie certyfikacji dla danych produktów zostały ustanowione;

- b) jeżeli właściwy organ Strony dokonującej wywozu dostarczył Stronie dokonującej przywozu satysfakcjonujące gwarancje, że zakłady umieszczone w jego wykazie lub wykazach spełniają odpowiednie wymagania zdrowotne Strony dokonującej przywozu oraz oficjalnie zatwierdził zakłady umieszczone w wykazie do wywozu do Strony dokonującej przywozu;
- c) w przypadku niezgodności z wymienionymi gwarancjami, właściwy organ Strony dokonującej wywozu musi mieć rzeczywiste uprawnienia do zawieszenia działalności związanej z wywozem do Strony dokonującej przywozu z zakładu, dla którego organ ten dostarczył gwarancje;
- d) weryfikacja, zgodnie z postanowieniami art. 188 niniejszego Układu, prowadzona przez Stronę dokonującą przywozu może być częścią procedury tymczasowego zatwierdzenia. Weryfikacja ta dotyczy struktury i organizacji właściwego organu odpowiedzialnego za zatwierdzenie zakładu, jak również uprawnień dostępnych temu właściwemu organowi oraz gwarancji, jakie może on zapewnić w kwestii wdrożenia zasad Strony dokonującej przywozu. Taka weryfikacja może obejmować inspekcje na miejscu pewnej reprezentatywnej liczby zakładów, umieszczonych w wykazie lub wykazach dostarczonych przez Stronę dokonującą wywozu.

Uwzględniając szczególny charakter podziału kompetencji w Unii, takie weryfikacje w Unii mogą dotyczyć poszczególnych państw członkowskich.

- e) w oparciu o wyniki weryfikacji, określone w lit. d) niniejszego punktu, Strona dokonująca przywozu może zmienić istniejący wykaz zakładów.

ZAŁĄCZNIK XXI

PROCES UZNAWANIA RÓWNOWAŻNOŚCI

1. Zasady

- a) równoważność może być ustalana dla środka indywidualnego, dla grup środków lub systemów związanych z danym towarem lub kategoriami towarów lub wszystkimi towarami;
- b) rozpatrywanie przez Stronę dokonującą przywozu wniosku dotyczącego uznania równoważności środków w odniesieniu do konkretnego towaru Strony dokonującej wywozu nie może być powodem zakłóceń handlu ani zawieszenia trwającego przywozu danego towaru ze Strony dokonującej wywozu;
- c) proces określenia równoważności środków jest procesem angażującym obie Strony, Stronę dokonującą przywozu i Stronę dokonującą wywozu. Proces ten polega na obiektywnym wykazaniu równoważności poszczególnych środków przez Stronę dokonującą wywozu oraz na obiektywnej ocenie równoważności w celu ewentualnego uznania równoważności przez Stronę dokonującą przywozu;
- d) ostateczne uznanie równoważności odpowiednich środków Strony dokonującej wywozu należy wyłącznie do Strony dokonującej przywozu.

2. Warunki wstępne

- a) proces zależy od statusu zdrowotnego i statusu dotyczącego obecności agrofagów, prawodawstwa oraz skuteczności systemu inspekcji i kontroli związanego z towarem na terytorium Strony dokonującej wywozu. W tym celu uwzględnia się prawodawstwo w sektorze, którego to dotyczy, jak również strukturę właściwego organu Strony dokonującej wywozu, łańcuch decyzyjny, organ, procedury i środki operacyjne oraz skuteczność właściwych organów w kwestii inspekcji i kontroli, włączając poziom egzekwowania przepisów związany z towarem oraz regularność i szybkość przekazywania informacji Stronie dokonującej przywozu w przypadku zidentyfikowania zagrożeń. Takie uznanie może zostać poparte dokumentacją, weryfikacją, sprawozdaniami i informacjami dotyczącymi doświadczeń, ocen i weryfikacji z przeszłości;
- b) Strony mogą rozpocząć procedurę uznawania równoważności zgodnie z art. 183 niniejszego Układu po pomyślnym zakończeniu procesu zbliżania przepisów dotyczących środka, grupy środków lub systemu objętych wykazem zbliżania przepisów wskazanym w art. 181 ust. 4 niniejszego Układu;
- c) Strona dokonująca wywozu może wszcząć proces wyłącznie, gdy żadne środki ochronne wprowadzone przez Stronę dokonującą przywozu nie mają zastosowania do Strony dokonującej wywozu w odniesieniu do towaru.

3. Procedura

- a) Strona dokonująca wywozu wszczyna procedurę poprzez złożenie do Strony dokonującej przywozu wniosku o uznanie równoważności środka indywidualnego lub grup środków lub systemu dla towaru lub kategorii towarów w sektorze lub podsektorze lub dla wszystkich towarów;
- b) w stosownych przypadkach wniosek ten obejmuje również wniosek i wymagane dokumenty dotyczące zatwierdzenia przez Stronę dokonującą przywozu na podstawie równoważności jakiegokolwiek programu lub planu Strony dokonującej wywozu, wymaganego przez Stronę dokonującą przywozu, lub status zbliżenia przepisów, jak wskazano w załączniku XXIV niniejszego Układu, w odniesieniu do środków lub systemów opisanych w lit. a) niniejszego punktu, jako warunek zezwolenia na przywóz tego towaru lub kategorii towarów;
- c) z tym wnioskiem Strona dokonująca wywozu:
  - (i) wyjaśnia znaczenie tego towaru lub kategorii towarów dla handlu;
  - (ii) określa środek indywidualny lub środki indywidualne, do których może się zastosować, spośród wszystkich środków wymienionych w warunkach przywozu Strony dokonującej przywozu, mających zastosowanie do tego towaru lub kategorii towarów;
  - (iii) określa środek indywidualny lub środki indywidualne, dla których stara się o równoważność, spośród wszystkich środków wymienionych w warunkach przywozu Strony dokonującej przywozu, mających zastosowanie do tego towaru lub kategorii towarów;

- d) w odpowiedzi na ten wniosek Strona dokonująca przywozu wyjaśnia całkowite i poszczególne cele i ich uzasadnienie, leżące u podstaw jej środków, włączając określenie ryzyka;
  - e) wraz z tym wyjaśnieniem Strona dokonująca przywozu informuje Stronę dokonującą wywozu o powiązaniach swoich środków krajowych i warunków przywozu tego towaru;
  - f) Strona dokonująca wywozu obiektywnie wykazuje Stronie dokonującej przywozu, że środki, jakie określiła, są równoważne warunkom przywozu tego towaru lub kategorii towarów;
  - g) Strona dokonująca przywozu ocenia obiektywnie wykazanie równoważności przez Stronę dokonującą wywozu;
  - h) Strona dokonująca przywozu decyduje, czy równoważność została osiągnięta czy nie;
  - i) Strona dokonująca przywozu dostarcza Stronie dokonującej wywozu wszelkie wyjaśnienia i dane uzupełniające, dotyczące jej uzasadnień i decyzji, jeżeli wymaga tego Strona dokonująca wywozu;
4. Wykazanie równoważności środków przez Stronę dokonującą wywozu i ocena tego wykazania przez Stronę dokonującą przywozu
- a) Strona dokonująca wywozu obiektywnie wykazuje równoważność dla każdego określonego środka Strony dokonującej wywozu w jej warunkach przywozu. W stosownych przypadkach równoważność zostaje obiektywnie wykazana dla każdego planu lub programu, wymaganego przez Stronę dokonującą przywozu, jako warunek dopuszczenia do przywozu (np. plany w zakresie kontroli pozostałości substancji chemicznych);

b) obiektywne wykazanie i ocena w tym kontekście powinny być oparte, o ile to możliwe, na:

- uznanych normach międzynarodowych lub normach opartych na właściwych dowodach naukowych, lub
- ocenie ryzyka, lub
- dokumentach, sprawozdaniach i informacjach dotyczących doświadczeń z przeszłości; ocenach i weryfikacjach, oraz
- statusie prawnym lub poziomie statusu administracyjnego środków, oraz
- poziomie wdrożenia i egzekwowania, w szczególności na podstawie:
  - odpowiednich i właściwych wyników programów kontroli i monitoringu;
  - wyników inspekcji Strony dokonującej wywozu;
  - wyników analizy przy użyciu uznanych metod analizy;
  - wyników weryfikacji i kontroli przywozu przez Stronę dokonującą przywozu;
  - postępowania właściwych władz Strony dokonującej wywozu oraz
  - wcześniejszych doświadczeń.

5. Decyzja Strony dokonującej przywozu

W przypadku gdy Strona dokonująca przywozu dochodzi do negatywnego wniosku, dostarcza ona Stronie dokonującej wywozu szczegółowych i uzasadnionych wyjaśnień.

6. W przypadku roślin i produktów roślinnych równoważność środków fitosanitarnych opiera się na warunkach, o których mowa w art. 183 ust. 6 niniejszego Układu.

ZAŁĄCZNIK XXII

KONTROLE PRZYWOZU I OPŁATY ZA INSPEKCJE

A. Zasady kontroli przywozu

Kontrole przywozu polegają na kontroli dokumentów, kontroli tożsamości i kontroli fizycznej.

W kwestii zwierząt i produktów zwierzęcych, kontrole fizyczne i ich częstotliwość oparte są na ryzyku związanym z danym przywozem.

Przeprowadzając kontrolę do celów zdrowia roślin Strona dokonująca przywozu zapewnia, aby rośliny, produkty roślinne i inne produkty zostały poddane starannej, urzędowej inspekcji, w całości albo na reprezentatywnej próbie, w celu upewnienia się, że nie są one zakażone przez agrofagi.

W przypadku gdy kontrole ujawnią brak zgodności z odpowiednimi standardami lub wymogami, Strona dokonująca przywozu wprowadza oficjalne środki proporcjonalne do ewentualnego ryzyka. W każdym przypadku, gdy to możliwe, importer lub jego przedstawiciel ma dostęp do przesyłki oraz możliwość dostarczenia wszelkich istotnych informacji w celu udzielenia pomocy Stronie dokonującej przywozu w podjęciu ostatecznej decyzji dotyczącej przesyłki. Taka decyzja musi być proporcjonalna do poziomu ryzyka związanego z takim przywozem.

B. Częstość kontroli fizycznych

B.1. Przywóz zwierząt i produktów zwierzęcych do UE i Republiki Mołdawii

Rodzaj kontroli na granicy	Częstość
1. Kontrola dokumentów	100 %
2. Kontrola tożsamości	100 %
3. Kontrola fizyczna	
Żywe zwierzęta 100 %	100 %
Kategoria I produktów Świeże mięso w tym podroby oraz produkty pochodzące od bydła, owiec, kóz, świń i koni określone w dyrektywie Rady 64/433/EWG z dnia 26 czerwca 1964 r. w sprawie warunków sanitarnych produkcji i wprowadzania do obrotu świeżego mięsa, z późniejszymi zmianami Produkty rybne w hermetycznie zamkniętych pojemnikach mających na celu utrzymanie ich w temperaturze otoczenia, ryby świeże i mrożone i suszone lub solone produkty rybołówstwa Całe jaja Smalec i wytopione tłuszcze Osłonki zwierzęce Jaja wylęgowe	20 %

Rodzaj kontroli na granicy	Częstość
<p>Kategoria II produktów</p> <p>Mięso drobiowe i drobiowe produkty mięsne</p> <p>Mięso królicze, dziczyzna (mięso zwierząt łownych/mięso zwierząt dzikich utrzymywanych w warunkach fermowych) i jej produkty</p> <p>Mleko i przetwory mleczne przeznaczone do spożycia przez ludzi</p> <p>Produkty jajeczne</p> <p>Przetworzone białko zwierzęce przeznaczone do spożycia przez ludzi (100 % dla pierwszych sześciu przesyłek produktów masowych - dyrektywa Rady 92/118/EWG z dnia 17 grudnia 1992 r. ustanawiająca warunki zdrowotne zwierząt i zdrowia publicznego regulujące handel i przywóz do Unii produktów nieobjętych wyżej wymienionymi warunkami ustanowionymi w szczególnych zasadach unijnych określonych w załączniku A pkt I do dyrektywy 89/662/EWG oraz w zakresie czynników chorobotwórczych do dyrektywy 90/425/EWG, z późniejszymi zmianami).</p> <p>Produkty rybne inne niż wymienione w decyzji Komisji nr 2006/766/WE z dnia 6 listopada 2006 r. ustanawiającej wykazy państw i terytoriów trzecich, z których dopuszczony jest przywóz małży, szkarłupni, osłonic, ślimaków morskich i produktów rybołówstwa, z późniejszymi zmianami.</p> <p>Małże</p> <p>Miód</p>	<p>50 %</p>

Rodzaj kontroli na granicy	Częstość
Kategoria III produktów Nasienie Zarodki Obornik Mleko i przetwory mleczne (nieprzeznaczone do spożycia przez ludzi) Żelatyna Żabie udka i ślimaki Kości i produkty kostne Skóry i skórki Szczeciny, wełna, włosy i pióra Rogi i produkty z rogów, kopyta i produkty z kopyt Produkty pszczelarskie Trofea myśliwskie Przetworzona karma dla zwierząt domowych Surowiec do produkcji karmy dla zwierząt domowych Surowiec, krew, produkty z krwi, gruczoły i organy do użytku farmaceutycznego lub technicznego Siano i słoma Patogeny Przetworzone białko zwierzęce (w opakowaniach)	Minimum 1 % Maksimum 10 %

Rodzaj kontroli na granicy	Częstość
Przetworzone białko zwierzęce nieprzeznaczone do spożycia przez ludzi (luzem)	100 % za pierwsze sześć przesyłek (rozdział II pkt 10 i 11 załącznika VII do rozporządzenia 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 października 2002 r. ustanawiającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, z późniejszymi zmianami)

B.2. Przywóz żywności pochodzenia niezwierzęcego do UE i Republiki Mołdawii

<ul style="list-style-type: none"> — Chilli (<i>Capsicum annuum</i>), rozgniatane lub mielone <li style="padding-left: 20px;">— ex 0904 20 90 — Produkty na bazie chilli (curry) — 0910 91 05 — Kurkuma — 0910 30 00 (Żywność — suszone przyprawy) — Czerwony olej palmowy — ex 1511 10 90 	10 % na barwniki Sudan z wszystkich państw trzecich
--	---

B.3. Przywóz roślin, produktów roślinnych i innych produktów do UE i Mołdawii.

Dla roślin, produktów roślinnych i innych produktów wymienionych w części B załącznika V do dyrektywy 2000/29/WE:

Strona dokonująca przywozu przeprowadza kontrole w celu zweryfikowania statusu fitosanitarnego przesyłki lub przesyłek.

Można wprowadzić mniejszą częstotliwość kontroli zdrowia przywożonych roślin w odniesieniu do towarów objętych regulacjami z wyłączeniem roślin przeznaczonych do sadzenia, produktów roślinnych i innych produktów zdefiniowanych zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1756/2004 z dnia 11 października 2004 r. określającym szczegółowe warunki dla dowodów oraz kryteria rodzaju i poziomu redukcji kontroli zdrowia roślin, produktów roślinnych lub innych produktów wymienionych w części B załącznika V do dyrektywy 2000/29/WE.

ZAŁĄCZNIK XXIII

CERTYFIKACJA

A. Zasady certyfikacji

Rośliny i produkty roślinne oraz inne produkty:

W kwestii certyfikacji roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów właściwe organy stosują zasady ustanowione w odpowiednich Międzynarodowych Standardach dla Środków Fitosanitarnych.

Zwierzęta i produkty zwierzęce:

1. Właściwe organy Stron zapewniają, aby urzędnicy wydający świadectwa mieli wystarczającą wiedzę w zakresie przepisów weterynaryjnych, jeśli chodzi o zwierzęta lub produkty zwierzęce, które wymagają świadectwa, oraz, zasadniczo, byli zorientowani w kwestii zasad, jakie należy stosować w celu sporządzania i wydawania świadectw oraz, jeżeli to konieczne, w kwestii charakteru i zakresu dochodzeń, prób lub badań, które powinny zostać przeprowadzone przed wydaniem świadectwa.
2. Urzędnicy wydający świadectwa nie mogą potwierdzać danych, o których nie mają informacji lub których prawdziwości nie mogą stwierdzić.
3. Urzędnicy wydający świadectwa nie mogą podpisywać pustych lub niekompletnych świadectw lub świadectw odnoszących się do zwierząt lub produktów zwierzęcych, których nie poddali inspekcji lub które uniknęły ich kontroli. W przypadku gdy świadectwo jest podpisane na podstawie innego świadectwa lub poświadczenia, urzędnik wydający świadectwo musi posiadać taki dokument przed podpisaniem świadectwa.

4. Urzędnik wydający świadectwo może poświadczyć dane, które zostały:
  - a) stwierdzone na podstawie pkt 1-3 niniejszego załącznika przez inną osobę do tego upoważnioną przez właściwy organ i działającą pod kontrolą tego organu, pod warunkiem że urzędnik wydający świadectwo może zweryfikować dokładność danych; lub
  - b) uzyskane w ramach programów monitorujących przez odniesienie do oficjalnie uznanych systemów zapewniania jakości lub poprzez system nadzoru epidemiologicznego, w przypadku gdy jest on zatwierdzony na podstawie przepisów weterynaryjnych.
5. Właściwe organy podejmują wszelkie niezbędne działania w celu zapewnienia integralności certyfikacji. W szczególności zapewniają one, aby urzędnicy wydający świadectwa wyznaczeni przez nie:
  - a) posiadali status, który zapewnia ich bezstronność, oraz nie mieli bezpośredniego interesu komercyjnego związanego ze zwierzętami lub produktami, których dotyczą wydawane świadectwa lub z gospodarstwami lub przedsiębiorstwami, z których pochodzą; oraz
  - b) byli w pełni świadomi znaczenia treści każdego świadectwa, które podpisują.
6. Świadectwa sporządzane są w celu zapewnienia, aby dane świadectwo odnosiły się do konkretnej przesyłki, w języku zrozumiałym dla urzędników wydających świadectwa i co najmniej w jednym z języków urzędowych Strony dokonującej przywozu, wymienionych w części C niniejszego załącznika.

Data podpisu świadectwa nie może być późniejsza niż data wysłania przesyłki (przesyłek).

7. Każdy właściwy organ musi być w stanie powiązać świadectwo z właściwym urzędnikiem wydającym świadectwa oraz zapewnić, aby kopie wszystkich wydanych świadectw były dostępne przez okres ustalony przez taki właściwy organ.
8. Każda ze Stron wprowadza takie kontrole i takie środki kontroli, jakie są konieczne do zapobiegania wydawaniu fałszywych lub wprowadzających w błąd świadectw lub nieuczciwemu wystawianiu lub korzystaniu ze świadectw mających uchodzić za wydane do celów określonych w przepisach weterynaryjnych.
9. Bez uszczerbku dla wszelkich postępowań sądowych lub sankcji, właściwe organy przeprowadzają dochodzenia lub kontrole oraz wprowadzają odpowiednie środki w celu ukarania wszystkich przypadków związanych z fałszywymi lub wprowadzającymi w błąd świadectwami, z którymi się spotykają. Środki te mogą obejmować czasowe zawieszenie w obowiązkach urzędników wydających świadectwa do czasu zakończenia dochodzenia. W szczególności:
  - a) jeżeli w trakcie kontroli zostaje stwierdzone, że urzędnik wydający świadectwa świadomie wydał fałszywe świadectwo, właściwy organ podejmuje wszelkie konieczne działania w celu zapewnienia, w stopniu, w jakim jest to możliwe, aby osoba, której to dotyczy, nie mogła ponownie popełnić takiego przestępstwa;
  - b) jeżeli w trakcie kontroli zostaje stwierdzone, że osoba lub przedsiębiorstwo wykorzystali świadectwo w nieuczciwy sposób lub wprowadzili do niego zmiany, właściwy organ wprowadza wszelkie konieczne środki w celu zapewnienia, w stopniu, w jakim jest to możliwe, aby taka osoba lub przedsiębiorstwo nie mogło ponownie popełnić takiego przestępstwa. Takie środki mogą obejmować odmowę wydania urzędowego świadectwa danej osobie lub przedsiębiorstwu.

B. Świadczenie, o którym mowa w art. 186 ust. 2 lit. a) niniejszego Układu

Poświadczenie zdrowia w świadectwie odzwierciedla status równoważności danego towaru. Poświadczenie zdrowia oznacza zgodność ze standardami produkcji Strony dokonującej wywozu, uznane za równoważne przez Stronę dokonującą przywozu.

C. Języki urzędowe świadectw

1. Przywóz do UE. Rośliny, produkty roślinne i inne produkty:

Świadectwa sporządza się w języku zrozumiałym dla urzędnika wydającego świadectwa i co najmniej w jednym z języków urzędowych Strony dokonującej przywozu.

Zwierzęta i produkty zwierzęce:

Świadectwo zdrowia musi być sporządzone co najmniej w jednym z urzędowych języków państwa członkowskiego przeznaczenia i w jednym z urzędowych języków państwa członkowskiego, gdzie odbywa się kontrola przywozu zgodnie z art. 189 niniejszego Układu.

2. Przywóz do Republiki Mołdawii

Świadectwo zdrowia musi być sporządzone w języku urzędowym Republiki Mołdawii.

ZAŁĄCZNIK XXIV

ZBLIŻENIE PRZEPISÓW

ZAŁĄCZNIK XXIV-A

ZASADY OCENY POSTĘPÓW W PROCESIE ZBLIŻANIA PRZEPISÓW

Część I

Stopniowe zbliżenie

1. Zasady ogólne

Przepisy sanitarne, fitosanitarne i dotyczące dobrostanu zwierząt w Republice Mołdawii są stopniowo zbliżane z przepisami unijnymi, na podstawie wykazu przepisów sanitarnych, fitosanitarnych i dotyczących dobrostanu zwierząt objętych zbliżeniem. Wykaz ten podzielony jest na obszary priorytetowe, które odnoszą się do środków, jak określono w załączniku XVII do niniejszego Układu. Podstawą tego podziału będą zasoby techniczne i finansowe Republiki Mołdawii. Do tego celu Republika Mołdawii określa swoje obszary priorytetowe w dziedzinie handlu.

Republika Mołdawii dokonuje zbliżenia przepisów krajowych poprzez:

- a) wdrożenie i egzekwowanie odpowiedniego podstawowego dorobku UE za pośrednictwem przyjęcia dodatkowych przepisów i procedur krajowych; albo
- b) zmianę odpowiednich przepisów i procedur krajowych w celu wprowadzenia przepisów z odpowiedniego podstawowego dorobku UE.

W każdym z przypadków Republika Mołdawii:

- a) znosi wszelkie krajowe przepisy, regulacje, praktyki lub inne środki, które nie są spójne z prawem krajowym objętym zbliżeniem; oraz
- b) zapewnia skuteczne wdrożenie prawa krajowego objętego zbliżeniem.

Republika Mołdawii dokumentuje takie zbliżenie przepisów w tabelach korelacji zgodnie z modelem, wskazując terminy, w których krajowe przepisy wchodzi w życie oraz dziennik urzędowy, w którym przepisy te zostały opublikowane. Model tabel korelacji do celów przygotowania i oceny znajduje się w części II niniejszego załącznika. Jeżeli zbliżenie przepisów nie jest zakończone, kontrolerzy¹ opisują niedociągnięcia w kolumnie przewidzianej na uwagi.

Niezależnie od określonego obszaru priorytetowego, Republika Mołdawii opracowuje specjalne tabele korelacji, wykazujące zbliżenie dotyczące innych ogólnych i szczegółowych przepisów, włącznie z przepisami ogólnymi obejmującymi:

- a) systemy kontroli
  - rynek krajowy;
  - przywóz.
- b) zdrowie i dobrostan zwierząt
  - identyfikacja i rejestracja zwierząt oraz rejestracja ich przemieszczania;

---

¹ Kontrolerami są eksperci mianowani przez Komisję Europejską.

- środki kontroli chorób zwierząt;
  - handel krajowy żywymi zwierzętami, nasieniem, komórkami jajowymi i zarodkami;
  - dobrostan zwierząt w gospodarstwach, podczas transportu i uboju.
- c) bezpieczeństwo żywności
- wprowadzanie do obrotu żywności i paszy;
  - etykietowanie, prezentacja i reklama żywności zawierające oświadczenia żywieniowe i zdrowotne;
  - kontrole pozostałości;
  - przepisy szczegółowe dotyczące paszy.
- d) produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego
- e) zdrowie roślin
- organizmy szkodliwe;
  - produkty ochrony roślin;
- f) organizmy zmodyfikowane genetycznie:
- uwalniane do środowiska;
  - żywność i pasza zmodyfikowane genetycznie.

Część II

Ocena

1. Procedura i metoda

Przepisy sanitarne, fitosanitarne i dotyczące dobrostanu zwierząt Republiki Mołdawii objęte tytułem V (Handel i zagadnienia związane z handlem) rozdział 4 podlegają stopniowemu, przeprowadzanemu przez Republikę Mołdawii, zbliżeniu do przepisów unijnych i muszą być skutecznie egzekwowane¹.

Tabele korelacji są opracowywane zgodnie z modelem wskazanym w pkt 2 dla każdego pojedynczego aktu objętego zbliżeniem przepisów oraz są przedkładane w języku angielskim kontrolerom do przeglądu.

Jeżeli wynik oceny jest pozytywny w odniesieniu do konkretnego środka, grupy środków, systemu mającego zastosowanie do sektora, podsektora, towaru lub grupy towarów, stosowane są warunki określone w art. 183 ust. 4 niniejszego Układu.

2. Tabele korelacji

2.1. Przy opracowywaniu tabel korelacji uwzględnia się następujące kwestie:

Akty unijne służą za podstawę do opracowania tabeli korelacji. W tym celu wykorzystywana jest wersja obowiązująca w momencie zbliżania przepisów. Republika Mołdawii poświęca szczególną uwagę dokładnemu tłumaczeniu pisemnemu na język krajowy, ponieważ niedokładności lingwistyczne mogą prowadzić do sporów, w szczególności gdy dotyczą one zakresu przepisów².

---

¹ Proces ten może być wspierany przez ekspertów państw członkowskich, odrębnie lub w ramach kompleksowych programów rozwoju instytucjonalnego (projekty twinningowe, TAIEX, itd.).

² Aby ułatwić proces zbliżania przepisów, skonsolidowane wersje niektórych przepisów UE dostępne są na stronie internetowej EUR-lex:
<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html>

2.2. Model tabeli korelacji:

TABELA KORELACJI
MIĘDZY
Tytuł aktu UE, ostatnie zmiany wprowadzone:
A
Tytuł aktu krajowego
(opublikowanego w)

Data publikacji:
Data wdrożenia:

Akt UE	Przepisy krajowe	Uwagi (ze strony Republiki Mołdawii)	Uwagi kontrolera

Legenda:

Akt UE: jego artykuły, ustępy, akapity itd. są wymienione wraz z pełnymi tytułami i odesłaniami¹ w lewej kolumnie tabeli korelacji.

Przepisy krajowe: przepisy prawa krajowego odpowiadające przepisom UE w lewej kolumnie są wymienione wraz z ich pełnym tytułem i odesłaniem. Ich zawartość jest opisana szczegółowo w drugiej kolumnie.

Uwagi ze strony Republik Mołdawii: w tej kolumnie Republika Mołdawii wskazuje odesłanie lub inne przepisy związane z danym artykułem, ustępem, akapitem itd., w szczególności jeżeli tekst przepisu nie został objęty zbliżeniem przepisów. Powody braku zbliżenia przepisów zostają wyjaśnione.

Uwagi kontrolerów: w przypadku gdy kontrolerzy uważają, że zbliżenie przepisów nie jest osiągnięte, uzasadniają oni taką ocenę oraz opisują odpowiednie niedociągnięcia w tej kolumnie.

---

¹ Przykładowo, jak wskazano na stronie EUR-lex: <http://eur-lex.europa.eu/homepage.html>

ZAŁĄCZNIK XXIV-B

WYKAZ PRZEPISÓW UE OBJĘTYCH ZBLIŻENIEM PRZEZ REPUBLIKĘ MOŁDAWII

Wykaz przepisów objętych zbliżeniem, o którym mowa w art. 181 ust. 4 niniejszego Układu, jest przedkładany przez Republikę Mołdawii w terminie trzech miesięcy po wejściu w życie niniejszego Układu.

ZAŁĄCZNIK XXV

STATUS RÓWNOWAŻNOŚCI

[...]

ZAŁĄCZNIK XXVI

ZBLIŻENIE PRZEPISÓW CELNYCH

Kodeks celny

Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny

Harmonogram: zbliżenie z przepisami wyżej wymienionego rozporządzenia jest przeprowadzane przez Republikę Mołdawii w terminie trzech lat po wejściu w życie niniejszego Układu.

Wspólny tranzyt i SAD

Konwencja z dnia 20 maja 1987 r. o uproszczeniu formalności w obrocie towarowym

Konwencja z dnia 20 maja 1987 r. o wspólnej procedurze tranzytowej

Harmonogram: zbliżenie z postanowieniami wymienionych konwencji jest przeprowadzane przez Republikę Mołdawii w terminie trzech lat po wejściu w życie niniejszego Układu.

Zwolnienia celne

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1186/2009 z dnia 16 listopada 2009 r. ustanawiające wspólnotowy system zwolnień celnych

Harmonogram: zbliżenie z przepisami tytułu I i II wymienionego rozporządzenia jest przeprowadzane przez Republikę Mołdawii w terminie trzech lat po wejściu w życie niniejszego Układu.

Ochrona praw własności intelektualnej

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 608/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej przez organy celne

Harmonogram: zbliżenie z przepisami wymienionego rozporządzenia jest przeprowadzane przez Republikę Mołdawii w terminie jednego roku po wejściu w życie niniejszego Układu.

ZAŁĄCZNIK XXVII

WYKAZ ZASTRZEŻEŃ DOTYCZĄCYCH PROWADZENIA PRZEDSIĘBIORSTWA; WYKAZ ZOBOWIĄZAŃ DOTYCZĄCYCH TRANSGRANICZNEGO ŚWIADCZENIA USŁUG; WYKAZ ZASTRZEŻEŃ DOTYCZĄCYCH PERSONELU KLUCZOWEGO, ABSOLWENTÓW ODBYWAJĄCYCH STAŻ ORAZ SPRZEDAWCÓW BIZNESOWYCH; WYKAZ ZASTRZEŻEŃ DOTYCZĄCYCH USŁUGODAWCÓW KONTRAKTOWYCH I OSÓB WYKONUJĄCYCH WOLNE ZAWODY

Unia

1. Wykaz zastrzeżeń dotyczących prowadzenia przedsiębiorstwa: załącznik XXVII-A
2. Wykaz zobowiązań dotyczących transgranicznego świadczenia usług: załącznik XXVII-B
3. Wykaz zastrzeżeń dotyczących personelu kluczowego, absolwentów odbywających staż oraz sprzedawców biznesowych: załącznik XXVII-C
4. Wykaz zastrzeżeń dotyczących usługodawców kontraktowych i osób wykonujących wolne zawody: załącznik XXVII-D

Republika Mołdawii

5. Wykaz zastrzeżeń dotyczących prowadzenia przedsiębiorstwa: załącznik XXVII-E
6. Wykaz zobowiązań dotyczących transgranicznego świadczenia usług: załącznik XXVII-F
7. Wykaz zastrzeżeń dotyczących personelu kluczowego, absolwentów odbywających staż oraz sprzedawców biznesowych: załącznik XXVII-G
8. Wykaz zastrzeżeń dotyczących usługodawców kontraktowych i osób wykonujących wolne zawody: załącznik XXVII-H

Do celów załączników XXVII-A, XXVII-B, XXVII-C, XXVII-D stosowane są następujące skróty:

AT	Austria
BE	Belgia
BG	Bułgaria
CY	Cypr
CZ	Republika Czeska
DE	Niemcy
DK	Dania
UE	Unia Europejska, w tym jej wszystkie Państwa Członkowskie
ES	Hiszpania
EE	Estonia
FI	Finlandia
FR	Francja
EL	Grecja
HR	Chorwacja
HU	Węgry
IE	Irlandia
IT	Włochy
LV	Łotwa
LT	Litwa
LU	Luksemburg
MT	Malta
NL	Niderlandy
PL	Polska
PT	Portugalia
RO	Rumunia
SK	Republika Słowacka
SI	Słowenia
SE	Szwecja
UK	Zjednoczone Królestwo

Do celów załączników XXVII-E, XXVII-F, XXVII-G, XXVII-H stosowany jest następujący skrót:

MD   Republika Mołdawii

ZAŁĄCZNIK XXVII-A

WYKAZ ZASTRZEŻEŃ DOTYCZĄCYCH PROWADZENIA PRZEDSIĘBIORSTWA (UNIA)

1. W poniższym wykazie zastrzeżeń wskazano rodzaje działalności gospodarczej, w przypadku których zastrzeżenia Unii na podstawie art. 205 ust. 2 niniejszego Układu dotyczące traktowania narodowego lub traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania mają zastosowanie do przedsiębiorstw i inwestorów z Republiki Mołdawii.

Wykaz składa się z następujących elementów:

- a) wykazu zastrzeżeń horyzontalnych mających zastosowanie do wszystkich sektorów lub podsektorów;
- b) wykazu szczególnych zastrzeżeń dotyczących sektorów lub podsektorów wskazujących konkretne sektory lub podsektory wraz ze stosowanymi zastrzeżeniami.

Zastrzeżenie odpowiadające działalności, która nie podlega liberalizacji (bez zobowiązań), jest wyrażone w sposób następujący: „bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania”.

Jeżeli zastrzeżenie, o którym mowa w lit. a) lub b), zawiera jedynie zastrzeżenia obowiązujące w określonych państwach członkowskich, państwa członkowskie niewymienione w nim przyjmują zobowiązania określone w art. 205 ust. 2 niniejszego Układu w danym sektorze bez zastrzeżeń (brak zastrzeżeń obowiązujących w określonych państwach członkowskich w danym sektorze pozostaje bez uszczerbku dla zastrzeżeń horyzontalnych lub zastrzeżeń obowiązujących w danym sektorze w całej Unii).

2. Zgodnie z art. 202 ust. 3 niniejszego Układu poniższy wykaz nie obejmuje środków dotyczących subsydiów przyznawanych przez Strony.
3. Prawa i obowiązki wynikające z poniższego wykazu nie są samowykonalne i w związku z tym nie przyznają bezpośrednio jakichkolwiek praw poszczególnym osobom fizycznym ani osobom prawnym.
4. Zgodnie z art. 205 niniejszego Układu niedyskryminacyjne wymogi, takie jak te dotyczące formy prawnej lub obowiązku uzyskania licencji lub zezwoleń, mające zastosowanie do wszystkich usługodawców działających na terytorium bez rozróżnienia pod względem obywatelstwa lub przynależności państwowej, miejsca zamieszkania lub równoważnych kryteriów, nie są wymienione w niniejszym załączniku, ponieważ Układ nie ma na nie wpływu.
5. W przypadku gdy Unia utrzymuje zastrzeżenie, zgodnie z którym jako warunek dla możliwości świadczenia usług na jej terytorium wymagane jest, aby usługodawca posiadał obywatelstwo, miejsce stałego zamieszkania lub był rezydentem na jej terytorium, zastrzeżenie wymienione w załączniku XXVII-C do niniejszego Układu funkcjonuje jako zastrzeżenie w odniesieniu do prowadzenia przedsiębiorstwa zgodnie z niniejszym załącznikiem, w mającym zastosowanie zakresie.

Zastrzeżenia horyzontalne

Usługi użyteczności publicznej

UE: działalność gospodarcza uważana za usługi użyteczności publicznej na poziomie krajowym lub lokalnym może być przedmiotem monopoli państwowych lub wyłącznych praw przyznanych prywatnym podmiotom gospodarczym¹.

---

¹ Usługi użyteczności publicznej istnieją w sektorach takich jak usługi konsultingu naukowego i technicznego, usługi związane z badaniami i rozwojem w kwestii nauk społecznych i humanistycznych, usługi w zakresie badań i analiz technicznych, usługi w zakresie ochrony środowiska, usługi zdrowotne, usługi transportowe i usługi pomocnicze dla wszystkich środków transportu. Wyłączne prawa do takich usług są często przyznawane prywatnym podmiotom gospodarczym, na przykład podmiotom gospodarczym mającym koncesje od władz publicznych, podlegającym szczególnym zobowiązaniom co do świadczenia usług. Mając na uwadze, że obiekty użyteczności publicznej często istnieją również na szczeblu podcentralnym, szczegółowe i wyczerpujące harmonogramy dla poszczególnych sektorów są nieuzasadnione. Powyższe zastrzeżenie nie ma zastosowania do usług telekomunikacyjnych i informatycznych.

Rodzaje przedsiębiorstw

UE: traktowania przyznanego spółkom zależnym (przedsiębiorstw z Republiki Mołdawii) utworzonym zgodnie z prawem państw członkowskich i posiadającym siedzibę statutową, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności na terytorium Unii nie rozszerza się na oddziały lub agencje utworzone w państwach członkowskich przez przedsiębiorstwa z Republiki Mołdawii¹.

AT: dyrektorzy zarządzający oddziałów osób prawnych muszą być rezydentami w Austrii; osoby fizyczne odpowiedzialne w ramach osoby prawnej lub oddziału za przestrzeganie austriackiej ustawy handlowej muszą mieć miejsce stałego zamieszkania w Austrii.

EE: przynajmniej połowa członków zarządu przedsiębiorstwa musi mieć miejsce zamieszkania w Unii.

---

¹ Zgodnie z art. 54 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej te spółki zależne są uważane za osoby prawne Unii. O ile są w sposób ciągły i rzeczywisty połączone z gospodarką Unii, korzystają one z unijnego rynku wewnętrznego, co obejmuje między innymi swobodę prowadzenia przedsiębiorstwa i świadczenia usług we wszystkich państwach członkowskich.

FI: obcokrajowiec prowadzący działalność handlową jako prywatny przedsiębiorca i co najmniej jeden z partnerów w spółce jawnej lub jeden ze współników w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością muszą mieć miejsce stałego zamieszkania w Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG). Dla wszystkich sektorów przynajmniej jeden zwyczajny członek i zastępca w zarządzie oraz dyrektor zarządzający muszą mieć miejsce zamieszkania w państwie EOG, przy czym dopuszcza się odstępstwa dla niektórych spółek. Jeżeli organizacja z Republiki Mołdawii zamierza prowadzić działalność gospodarczą lub handlową poprzez utworzenie oddziału w Finlandii, wymagane jest posiadanie pozwolenia na handel.

HU: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w przypadku nabywania własności należących do skarbu państwa.

IT: dostęp do działalności przemysłowej, handlowej i rzemieślniczej może wymagać zezwolenia na pobyt.

PL: inwestorzy z Republiki Mołdawii mogą podejmować i prowadzić działalność gospodarczą tylko w formie spółki komandytowej, spółki komandytowo-akcyjnej, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółki akcyjnej (w przypadku usług prawnych wyłącznie w formie spółki jawnej i spółki komandytowej).

RO: członkowie zarządów jednoosobowych i prezesi zarządów oraz połowa łącznej liczby członków zarządu spółek handlowych muszą być obywatelami rumuńskimi, chyba że umowa spółki lub jej statut przewiduje inaczej. Większość audytorów spółek handlowych i ich zastępców musi być obywatelami rumuńskimi.

SE: spółka zagraniczna, która nie została ustanowiona jako podmiot prawny w Szwecji lub która prowadzi swoją działalność za pośrednictwem przedstawiciela handlowego, prowadzi działalność handlową za pośrednictwem oddziału, zarejestrowanego w Szwecji z niezależnym zarządem i oddzielnymi rachunkami. Dyrektor zarządzający oddziału oraz wicedyrektor zarządzający, jeśli został wyznaczony, muszą posiadać miejsce zamieszkania w EOG. Osoba fizyczna niemająca miejsca zamieszkania w EOG, prowadząca działalność gospodarczą w Szwecji, wyznacza i rejestruje przedstawiciela mającego miejsce zamieszkania w Szwecji, odpowiedzialnego za tę działalność. Dla działalności prowadzonej w Szwecji muszą zostać otwarte oddzielne rachunki. Właściwy organ może w indywidualnych przypadkach przyznać zwolnienia z wymogów dotyczących oddziału i miejsca zamieszkania. Projekty budowlane, których okres realizacji jest krótszy niż rok, realizowane przez przedsiębiorstwo z siedzibą poza EOG lub przez osobę fizyczną zamieszkałą poza EOG, są zwolnione z wymogów ustanowienia oddziału lub wyznaczenia przedstawiciela mającego miejsce zamieszkania w Szwecji. Szwedzka spółka z ograniczoną odpowiedzialnością może zostać założona przez osobę fizyczną posiadającą miejsce zamieszkania w EOG, przez szwedzką osobę prawną lub przez osobę prawną utworzoną zgodnie z prawodawstwem w państwie EOG i posiadającą siedzibę statutową, siedzibę główną lub główne miejsce prowadzenia działalności w EOG. Spółka może być założycielem tylko, jeśli wszyscy właściciele z nieograniczoną odpowiedzialnością osobistą mają miejsce zamieszkania w EOG. Założyciele spoza EOG mogą złożyć do właściwego organu wnioski o pozwolenie. W przypadku przedsiębiorstw z ograniczoną odpowiedzialnością i spółdzielczych stowarzyszeń gospodarczych, co najmniej 50 % członków zarządu, co najmniej 50 % zastępców członków zarządu, dyrektor zarządzający, wicedyrektor zarządzający i co najmniej jedna z osób upoważnionych do składania podpisów w imieniu przedsiębiorstwa, o ile została wyznaczona, musi mieć miejsce zamieszkania w EOG. Właściwy organ może przyznać zwolnienia z tego wymogu. Jeżeli żaden z przedstawicieli przedsiębiorstwa/stowarzyszenia nie ma miejsca zamieszkania w Szwecji, zarząd musi wyznaczyć i zarejestrować osobę mającą miejsce zamieszkania w Szwecji, która została upoważniona do korzystania z usług w imieniu przedsiębiorstwa/stowarzyszenia. Odpowiednie warunki obowiązują dla ustanawiania wszystkich pozostałych rodzajów podmiotów prawnych.

SK: osoba fizyczna z Republiki Mołdawii, której nazwisko należy wpisać do rejestru działalności gospodarczej jako osoby upoważnionej do występowania w imieniu przedsiębiorcy, musi przedstawić zezwolenie na pobyt w Republice Słowackiej.

Inwestycje

ES: inwestycje w Hiszpanii prowadzone przez rządy innych państw i podmioty publiczne innych państw (które zwykle mają wpływ na ekonomiczne, ale również nieekonomiczne interesy państwa), bezpośrednio lub przez firmy lub inne podmioty kontrolowane bezpośrednio lub pośrednio przez rządy innych państw, wymagają wcześniejszego zezwolenia rządu.

BG: inwestorzy zagraniczni nie mogą uczestniczyć w prywatyzacji. W przypadku inwestorów zagranicznych i bułgarskich osób prawnych z udziałem osoby fizycznej lub prawnej z Republiki Mołdawii obejmującym większość udziałów wymagane jest zezwolenie na a) poszukiwanie, wykorzystywanie lub wydobywanie zasobów naturalnych z wód terytorialnych, szelfu kontynentalnego lub wyłącznej strefy ekonomicznej oraz b) nabycie większości udziałów w spółkach prowadzących dowolną działalność określoną w lit. a).

FR: transakcje kupna przez osoby fizyczne lub prawne z Republiki Mołdawii przekraczające 33,33 % udziału w kapitale lub praw do głosowania w istniejących francuskich firmach lub 20 % we francuskich firmach notowanych publicznie, podlegają następującym regulacjom:

- inwestycje na kwotę niższą od 7,6 mln EUR w przedsiębiorstwa francuskie, których obrót nie przekracza 76 mln EUR nie są objęte ograniczeniami po upływie 15 dni od uprzedniego zgłoszenia i weryfikacji, że spełniony został wymóg dotyczący wysokości wskazanych kwot;

- po upływie miesiąca od uprzedniego zgłoszenia, zezwolenie jest automatycznie przyznane dla innych inwestycji, chyba że Minister Gospodarki skorzystał, w wyjątkowych okolicznościach, z prawa do przesunięcia terminu inwestycji.

Udział zagraniczny w niedawno sprywatyzowanych przedsiębiorstwach może być ograniczony do zmiennej kwoty kapitału w ofercie publicznej, ustalonej przez rząd Francji na podstawie analizy każdego przypadku. W celu rozpoczęcia działalności w niektórych branżach handlowych, przemysłowych lub rzemieślniczych, wymagane jest specjalne zezwolenie, jeżeli dyrektor nie jest posiadaczem zezwolenia na stały pobyt.

HU: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do udziału osób fizycznych lub prawnych z Republiki Mołdawii w niedawno sprywatyzowanych przedsiębiorstwach.

IT: rząd może korzystać z pewnych specjalnych uprawnień w przedsiębiorstwach działających w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa narodowego (w odniesieniu do wszystkich osób prawnych prowadzących działalność o strategicznym znaczeniu dla obronności i bezpieczeństwa narodowego), i w niektórych obszarach o strategicznym znaczeniu w dziedzinie energetyki, transportu i komunikacji.

PL: bezpośrednie i pośrednie nabycie nieruchomości przez cudzoziemców (zagraniczne osoby fizyczne lub zagraniczne osoby prawne) wymaga zezwolenia. Bez zobowiązań w odniesieniu do nabywania nieruchomości będących własnością skarbu państwa, tj. uregulowań dotyczących procesu prywatyzacji.

Nieruchomości

Zakup gruntów i nieruchomości podlega następującym ograniczeniom¹:

AT: nabywanie, zakup jak również najem lub dzierżawa nieruchomości przez zagraniczne osoby fizyczne i osoby prawne wymaga zezwolenia od właściwych władz lokalnych (Länder), które rozważą, czy istotne interesy gospodarcze, społeczne lub kulturowe są naruszone, czy też nie.

BG: zagraniczne osoby fizyczne i prawne (w tym działające poprzez oddziały) nie mogą nabywać praw własności gruntów. Bułgarskie osoby prawne z udziałem podmiotów zagranicznych nie mogą nabyć prawa własności do gruntów rolnych. Zagraniczne osoby prawne i obywatele mający miejsce stałego zamieszkania za granicą mogą nabyć budynki i ograniczone prawa rzeczowe (prawo do użytkowania, prawo do budowy, prawo do nadbudowy i służebności) do nieruchomości.

CY: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania.

CZ: grunt rolny i leśny może zostać nabyty wyłącznie przez zagraniczne osoby fizyczne posiadające miejsce stałego zamieszkania w Republice Czeskiej oraz przedsiębiorstwa ustanowione jako osoby prawne posiadające stałą siedzibę w Republice Czeskiej. Szczególne zasady mają zastosowanie do gruntu rolnego i leśnego będącego własnością państwa. Grunty rolne będące własnością państwa mogą być nabywane wyłącznie przez obywateli Czech, przez gminy i przez uniwersytety publiczne (do celów szkoleń i badań). Osoby prawne (bez względu na formę lub miejsce rejestracji) mogą nabywać państwowe grunty rolne od państwa tylko, jeśli budynek, który już do nich należy, znajduje się na nim lub jeśli grunt ten jest niezbędny do celów korzystania z takiego budynku. Lasy państwowe mogą być nabywane wyłącznie przez gminy i publiczne uniwersytety.

---

¹ W odniesieniu do sektorów usług ograniczenia te nie wykraczają poza ograniczenia odzwierciedlone w aktualnych zobowiązaniach wynikających z GATS.

DK: ograniczenia dotyczące zakupu nieruchomości przez osoby fizyczne i prawne niebędące rezydentami. Ograniczenia dotyczące nieruchomości rolnych nabywanych przez zagraniczne osoby fizyczne i prawne.

HU: z zastrzeżeniem wyjątków zawartych w prawodawstwie dotyczącym gruntów ornych, zagraniczne osoby fizyczne i prawne nie mogą nabywać gruntów ornych. Zakup nieruchomości przez obcokrajowców podlega otrzymaniu zezwolenia od właściwej krajowej agencji administracji publicznej na podstawie lokalizacji nieruchomości.

EL: zgodnie z ustawą nr 1892/90 na zakup gruntów położonych blisko granic wymagane jest zezwolenie Ministerstwa Obrony. Zgodnie z praktyką administracyjną nietrudno jest uzyskać zezwolenie na inwestycje bezpośrednie.

HR: bez zobowiązań w odniesieniu do nabywania nieruchomości przez usługodawców, którzy nie mają siedziby w Chorwacji i nie są tam zarejestrowani. Zakup nieruchomości koniecznej do świadczenia usług przez przedsiębiorstwo mające siedzibę i zarejestrowane w Chorwacji jako osoba prawna jest dozwolony. Zakup nieruchomości koniecznej do świadczenia usług przez oddziały wymaga zatwierdzenia przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Grunty rolne nie mogą być nabywane przez zagraniczne osoby prawne lub fizyczne.

IE: niezbędna jest wcześniejsza zgoda Komisji do spraw Własności Ziemi w celu nabycia wszelkich praw do ziemi w Irlandii przez krajowe lub zagraniczne firmy lub cudzoziemców. W przypadku gdy grunty te mają przeznaczenie przemysłowe (inne niż rolnicze) odstępuje się od tego wymogu pod warunkiem potwierdzenia przeznaczenia gruntów przez Ministra ds. Przedsiębiorczości, Handlu i Zatrudnienia. Prawo to nie ma zastosowania do ziem wzdłuż granic miast i miejscowości.

IT: zakup nieruchomości przez zagraniczne osoby fizyczne i prawne możliwy jest pod warunkiem wzajemności.

LT: nabycie na własność gruntu, wód śródlądowych i lasów przez zagraniczne osoby fizyczne i prawne jest możliwe po spełnieniu kryteriów europejskiej i transatlantyckiej integracji. Procedura nabywania działek, zasady i warunki oraz ograniczenia w tym zakresie są określone w prawie konstytucyjnym.

LV: ograniczenia w zakresie nabywania gruntów na obszarach wiejskich oraz gruntu w miastach lub na obszarach miejskich; dozwolona jest dzierżawa gruntów nieprzekraczająca 99 lat.

PL: bezpośrednio i pośrednio nabycie nieruchomości przez cudzoziemców (zagraniczne osoby fizyczne lub zagraniczne osoby prawne) wymaga zezwolenia. Bez zobowiązań w odniesieniu do nabywania nieruchomości będących własnością skarbu państwa, tj. uregulowań dotyczących procesu prywatyzacji.

RO: osoby fizyczne nieposiadające obywatelstwa rumuńskiego i miejsca zamieszkania w Rumunii oraz osoby prawne nieposiadające rumuńskiej przynależności państwowej i siedziby głównej w Rumunii nie mogą nabywać praw własności do żadnego rodzaju działek drogą czynności prawnych między żyjącymi.

SI: oddziały mające siedzibę w Republice Słowenii przez osoby zagraniczne mogą nabywać wyłącznie nieruchomości, z wyjątkiem gruntów, niezbędne do prowadzenia działalności gospodarczej, dla której zostały ustanowione.

SK: grunty rolne i leśne nie mogą być nabywane przez zagraniczne osoby fizyczne lub prawne. Szczegółowe zasady mają zastosowanie do niektórych kategorii nieruchomości. Zagraniczne podmioty mogą nabywać nieruchomości poprzez założenie słowackich podmiotów prawnych lub udział we wspólnych przedsiębiorstwach. Na nabycie ziemi przez podmioty zagraniczne wymagane jest pozwolenie (dla sposobu 3 i 4).

Zastrzeżenia sektorowe

A: Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i pozyskiwanie drewna

FR: zakładanie przedsiębiorstw rolniczych przez przedsiębiorstwa spoza UE i nabywanie winnic przez inwestorów spoza UE wymagają zezwolenia.

AT, HR, HU, MT, RO: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w przypadku działalności rolniczej.

CY: udział inwestorów nie może przekraczać 49 %.

IE: ustanowienie działalności w sektorze młynarstwa przez rezydentów z Republiki Mołdawii wymaga zezwolenia.

BG: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w przypadku działalności związanej z pozyskiwaniem drewna.

B: Rybolówstwo i Akwakultura

UE: dostęp do zasobów biologicznych i łowisk znajdujących się na wodach morskich podlegających suwerenności lub jurysdykcji państw członkowskich, jak również ich eksploatacja, mogą być zastrzeżone dla statków rybackich pływających pod banderą terytorium UE, chyba że postanowiono inaczej.

SE: statek uznaje się za szwedzki i mogący pływać pod szwedzką banderą, jeśli w ponad połowie należy do szwedzkich obywateli lub osób prawnych. Rząd może zezwolić zagranicznemu statkowi na pływanie pod szwedzką banderą, jeśli jej działania pozostają pod szwedzką kontrolą lub jej właściciel ma miejsce stałego zamieszkania w Szwecji. Statki, które w 50 % należą do obywateli EOG lub przedsiębiorstw posiadających statutową siedzibę, centralną administrację lub główne miejsce prowadzenia działalności w EOG i których działania są kontrolowane ze Szwecji, mogą również zostać zarejestrowane w szwedzkim rejestrze. profesjonalna licencja połowowa, niezbędna do prowadzenia połowów przemysłowych, wydawana jest wyłącznie, jeśli połowy mają związek ze szwedzką branżą rybacką. Związek taki może stanowić na przykład wyładowywanie w ciągu roku 50 % połowów (pod względem wartości) w Szwecji, rozpoczynanie połowy rejsów połowowych ze szwedzkiego portu lub posiadanie przez połowę rybaków we flocie miejsca stałego zamieszkania w Szwecji. W przypadku statków o długości przekraczającej pięć metrów, wraz z profesjonalną licencją połowową wymagane jest zezwolenie na działalność statku rybackiego. Zezwolenie jest przyznawane, jeśli między innymi statek jest zarejestrowany w rejestrze krajowym oraz statek ma rzeczywiste związki gospodarcze ze Szwecją.

UK: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do nabywania statków pływających pod banderą UK, jeżeli inwestycja nie jest w co najmniej 75 % własnością obywateli brytyjskich lub przedsiębiorstw, które są w co najmniej 75 % własnością obywateli brytyjskich, we wszystkich przypadkach będących rezydentami i mających miejsce stałego zamieszkania w UK. Statki muszą być zarządzane, kierowane i kontrolowane z terytorium UK.

C: Górnictwo i wydobywanie

UE: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do osób prawnych kontrolowanych¹ przez osoby fizyczne lub prawne z państwa spoza UE, które reprezentuje ponad 5 % unijnego przywozu ropy naftowej lub gazu ziemnego. Bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do bezpośredniego tworzenia oddziałów (wymagana jest rejestracja).

---

¹ Osoba prawna jest kontrolowana przez inną osobę fizyczną lub prawną, jeżeli te ostatnie mają prawo do powoływania większości członków zarządu danej osoby prawnej lub do kierowania jej działaniami z prawnego punktu widzenia. W szczególności posiadanie ponad 50 % udziałów w osobie prawnej jest uznane za sprawowanie nad nią kontroli.

D: Produkcja

UE: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do osób prawnych kontrolowanych¹ przez osoby fizyczne lub prawne z państwa spoza UE, które reprezentuje ponad 5 % unijnego przywozu ropy naftowej lub gazu ziemnego. Bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do bezpośredniego tworzenia oddziałów (wymagana jest rejestracja).

HR: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dotyczący działalności wydawniczej, poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji.

IT: właściciele wydawnictwa i drukarni oraz wydawcy muszą być obywatelami państwa członkowskiego. Przedsiębiorstwa muszą posiadać główne siedziby w państwie członkowskim.

SE: właściciele czasopism, które są drukowane i wydawane w Szwecji, którzy są osobami fizycznymi, muszą posiadać miejsce zamieszkania w Szwecji lub być obywatelami EOG. Właściciele takich czasopism, będący osobami prawnymi, muszą mieć siedzibę w EOG. Czasopisma, które są drukowane i wydawane w Szwecji, oraz nagrania techniczne muszą posiadać odpowiedzialnego za nie edytora, który musi posiadać miejsce stałego zamieszkania w Szwecji.

Samodzielne wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej, gazu, pary wodnej i gorącej wody² (z wyłączeniem produkcji elektryczności przy wykorzystaniu energii jądrowej)

UE: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do wytwarzania energii elektrycznej, samodzielnego przesyłania i dystrybucji energii elektrycznej oraz wytwarzania gazu metodami przemysłowymi i dystrybucji paliw gazowych.

---

¹ Osoba prawna jest kontrolowana przez inną osobę fizyczną lub prawną, jeżeli te ostatnie mają prawo do powoływania większości członków zarządu danej osoby prawnej lub do kierowania jej działaniami z prawnego punktu widzenia. W szczególności posiadanie ponad 50 % udziałów w osobie prawnej jest uznane za sprawowanie nad nią kontroli.

² Stosuje się horyzontalne ograniczenie w zakresie usług użyteczności publicznej.

Wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucja pary wodnej i gorącej wody

UE: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do osób prawnych kontrolowanych¹ przez osoby fizyczne lub prawne z państwa spoza UE, które reprezentuje ponad 5 % unijnego przywozu ropy naftowej, energii elektrycznej lub gazu ziemnego. Bez zobowiązań dla bezpośredniego tworzenia oddziałów (wymagana jest rejestracja).

FI: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w przypadku produkcji, transportu i dystrybucji pary i gorącej wody.

1. Usługi biznesowe

Wolne zawody

UE: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do usług w zakresie doradztwa prawnego oraz dokumentacji i świadectw prawnych, świadczonych przez prawników pełniących funkcje publiczne, takich jak notariusze, komornicy sądowi (*huissiers de justice*) lub inni urzędnicy państwowi (*officiers publics et ministériels*), a także w odniesieniu do usług świadczonych przez komorników sądowych wyznaczonych urzędowym aktem rządu.

UE: pełne członkostwo w organizacjach zawodowych prawników świadczących usługi prawne, wymagane do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa krajowego (UE i państwa członkowskiego), podlega wymogowi obywatelstwa lub wymogowi w zakresie miejsca zamieszkania.

---

¹ Osoba prawna jest kontrolowana przez inną osobę fizyczną lub prawną, jeżeli te ostatnie mają prawo do powoływania większości członków zarządu danej osoby prawnej lub do kierowania jej działaniami z prawnego punktu widzenia. W szczególności posiadanie ponad 50 % udziałów w osobie prawnej jest uznane za sprawowanie nad nią kontroli.

AT: w odniesieniu do usług prawnych, udział zagranicznych prawników (którzy muszą posiadać pełne kwalifikacje w swoim państwie rodzimym) w kapitale oraz w wynikach działalności operacyjnej spółki prawniczej nie może przekraczać 25 %. Nie mogą mieć oni decydującego wpływu w procesie podejmowania decyzji. W przypadku zagranicznych inwestorów mniejszościowych lub ich wykwalifikowanych pracowników, świadczenie usług prawnych jest dozwolone wyłącznie w odniesieniu do międzynarodowego prawa publicznego i prawodawstwa jurysdykcji, w której mają oni kwalifikacje do występowania jako prawnicy; świadczenie usług prawnych w odniesieniu do prawa krajowego (UE i państwa członkowskiego), w tym występowanie w roli pełnomocnika przed sądami, wymaga pełnego przyjęcia do organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawne, które jest objęte warunkiem obywatelstwa.

W odniesieniu do usług w dziedzinie księgowości, rachunkowości, audytu i doradztwa podatkowego, udział w kapitale i prawo głosu osób upoważnionych do wykonywania zawodu zgodnie z prawem zagranicznym nie może przekraczać 25 %.

Bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w przypadku usług medycznych (z wyjątkiem usług stomatologicznych, psychologów i psychoterapeutów) i weterynaryjnych.

BG: w odniesieniu do usług prawnych niektóre rodzaje form prawnych („*advokatsko sadrujue*” oraz „*advokatsko drujestvo*”) są zastrzeżone dla prawników przyjętych do organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawne w Republice Bułgarii. W przypadku świadczenia usług mediacji wymagane jest miejsce stałego zamieszkania w Bułgarii. W odniesieniu do usług podatkowych zastosowanie ma warunek obywatelstwa UE. W odniesieniu do usług architektonicznych, planowania urbanistycznego i architektury krajobrazu oraz usług inżynierskich i kompleksowych usług inżynierskich zagraniczne osoby prawne i fizyczne posiadające kompetencje licencjonowanego projektanta uznane przez ich prawodawstwo krajowe, mogą niezależnie nadzorować i projektować roboty budowlane prace w Bułgarii wyłącznie po pomyślnym przejściu procedury przetargowej oraz w przypadku, gdy zostali wybrani jako wykonawcy na warunkach i zgodnie z procedurą ustanowioną przez ustawę o zamówieniach publicznych; w przypadku gdy dany projekt ma istotne znaczenie na poziomie krajowym lub regionalnym, inwestorzy z Republiki Mołdawii muszą działać w ramach spółki osobowej z inwestorami miejscowymi lub jako ich podwykonawcy. W odniesieniu do usług w zakresie planowania urbanistycznego i architektury krajobrazu zastosowanie ma wymóg obywatelstwa. Bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do usług świadczonych przez położne, pielęgniarki, fizjoterapeutów i personel paramedyczny.

DK: zagraniczni audytorzy mogą wchodzić w spółki osobowe z duńskimi księgowymi uprawnionymi przez państwo po otrzymaniu zezwolenia od Duńskiego Urzędu ds. Działalności Gospodarczej.

FI: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do usług społecznych i usług w zakresie zdrowia finansowanych ze środków publicznych lub prywatnych (na przykład medycznych, w tym usług psychologów oraz stomatologicznych; położniczych, fizjoterapeutów i personelu paramedycznego).

FI: w odniesieniu do usług audytu - wymóg w zakresie miejsca zamieszkania przynajmniej jednego z audytorów fińskiej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

FR: w odniesieniu do usług prawnych niektóre rodzaje form prawnych („*association d'avocats*” i „*société en participation d'avocat*”) są zarezerwowane dla prawników w pełni przyjętych do organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawne Francji. W odniesieniu do usług architektonicznych, medycznych (w tym psychologów) i stomatologicznych, usług świadczonych przez położne i pielęgniarki, fizjoterapeutów i personel paramedyczny, inwestorzy zagraniczni mają dostęp wyłącznie do następujących form prawnych: „*société d'exercice libéral*” (*sociétés anonymes*, *sociétés à responsabilité limitée* lub *sociétés en commandite par actions*) oraz „*société civile professionnelle*”. W przypadku usług weterynaryjnych zastosowanie ma wymóg obywatelstwa i zasada wzajemności.

EL: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do techników dentystycznych. Obywatelstwo UE wymagane jest, aby uzyskać licencję biegłego rewidenta i w przypadku usług weterynaryjnych.

ES: biegli rewidenci oraz prawnicy zajmujący się własnością przemysłową podlegają wymogowi obywatelstwa UE.

HR: bez zobowiązań za wyjątkiem doradztwa w zakresie prawa kraju rodzimego, kraju obcego i prawa międzynarodowego. Występowanie jako pełnomocnik stron przed sądem może być świadczone jedynie przez członków Rady Adwokackiej Chorwacji („*odvjetnici*”). Wymóg obywatelstwa w zakresie członkostwa w Radzie Adwokackiej. W postępowaniach, w których występuje element międzynarodowy, strony mogą być reprezentowane przed sądami polubownymi – sądami *ad hoc* przez prawników będących członkami organizacji zawodowych prawników świadczących usługi prawne w innych państwach.

Wymagana jest licencja na świadczenie usług audytorskich. Osoby fizyczne i prawne mogą świadczyć usługi architektoniczne i inżynierskie za zgodą odpowiednio Chorwackiej Izby Architektów i Chorwackiej Izby Inżynierów.

HU: przedsiębiorstwo powinno przyjąć formę spółki osobowej z węgierskim adwokatem uprawnionym do występowania przed sądem (ügyvéd) lub spółki z kancelarią adwokacką uprawnioną do występowania przed sądem (ügyvédi iroda), bądź z przedstawicielstwem. Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla osób spoza EOG świadczących usługi weterynaryjne.

LV: w spółce handlowej biegłych rewidentów ponad 50 % udziału dającego prawo do głosowania muszą posiadać biegli rewidenci lub spółki handlowe biegłych rewidentów z UE lub EOG.

LT: w odniesieniu do usług audytu przynajmniej trzy czwarte udziałów przedsiębiorstwa audytorskiego musi należeć do audytorów lub przedsiębiorstw audytorskich z UE lub EOG.

PL: inne rodzaje formy prawnej są co prawda dostępne dla prawników z UE, jednak zagraniczni prawnicy mogą zakładać spółki wyłącznie w formie spółki jawnej i spółki komandytowej. Wymóg obywatelstwa UE w przypadku świadczenia usług weterynaryjnych.

SK: w celu świadczenia usług z zakresu architektury, inżynierskich i weterynaryjnych wymagane jest miejsce zamieszkania.

SE: w przypadku usług prawnych, członkostwo w organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawne, konieczne wyłącznie do stosowania szwedzkiego tytułu „advokat”, podlega wymogowi w zakresie miejsca zamieszkania. Wobec likwidatorów stosowany jest wymóg w zakresie miejsca zamieszkania. Właściwy organ może przyznać zwolnienie z tego wymogu. Istnieją zobowiązania EOG związane z wyznaczaniem osoby zatwierdzającej plan ekonomiczny. Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania w EOG w przypadku usług audytorskich.

Usługi badawczo-rozwojowe

UE: w przypadku usług badawczo-rozwojowych finansowanych ze środków publicznych wyłącznie prawa lub zezwolenie mogą być przyznane jedynie obywatelom UE i osobom prawnym UE, których główna siedziba znajduje się na terytorium UE.

Usługi najmu lub dzierżawy bez obsługi

A: W odniesieniu do statków:

LT: statki muszą stanowić własność litewskich osób fizycznych lub spółek założonych na terytorium Litwy.

SE: w przypadku udziału osoby fizycznej lub prawnej z Republiki Mołdawii we własności statku, w celu pływania pod szwedzką banderą konieczne jest wykazanie szwedzkiego większościowego wpływu operacyjnego.

B: W odniesieniu do samolotów:

UE: w odniesieniu do najmu lub dzierżawy statków powietrznych, chociaż możliwe jest przyznanie zwolnień w przypadku krótkoterminowych umów najmu, statek powietrzny musi być własnością osoby fizycznej spełniającej szczegółowe kryteria obywatelstwa lub osoby prawnej spełniającej szczegółowe kryteria dotyczące własności kapitału i kontroli (włącznie z obywatelstwem dyrektorów).

Pozostałe usługi biznesowe

UE, z wyjątkiem HU i SE: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do usług w zakresie pozyskiwania pracowników świadczących pomoc domową, innych niż pracownicy handlowi, przemysłowi, personel pielęgniarstwa i inny. Wymagane jest miejsce zamieszkania lub obecność handlowa oraz może istnieć wymóg obywatelstwa.

EU, z wyjątkiem BE, DK, EL, ES, FR, HU, IE, IT, LU, NL, SE, UK: wymóg obywatelstwa i wymóg w zakresie miejsca zamieszkania w przypadku usług rekrutacji i pozyskiwania personelu.

EU, z wyjątkiem AT i SE: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do usług detektywistycznych. Wymagane jest miejsce zamieszkania lub obecność handlowa oraz może istnieć wymóg obywatelstwa.

AT: w odniesieniu do usług wyszukiwania miejsc pracy i pracowników oraz leasingu pracowniczego, zezwolenie może zostać przyznane wyłącznie osobom prawnym posiadającym główną siedzibę w EOG, a członkowie zarządu lub partnerzy zarządzający/udziałowcy upoważnieni do reprezentowania osoby prawnej muszą być obywatelami EOG oraz posiadać miejsce stałego zamieszkania w EOG.

BE: przedsiębiorstwo posiadające główną siedzibę poza EOG musi udowodnić, że świadczy usługi wyszukiwania miejsc pracy w swoim państwie pochodzenia. W odniesieniu do usług ochroniarskich wymagane jest w przypadku kierowników obywatelstwo UE i miejsce zamieszkania w UE.

BG: obywatelstwo jest wymagane w przypadku działalności z zakresu fotografii lotniczej, geodezji, pomiarów katastralnych oraz kartografii. Bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do usług rekrutacji i pozyskiwania personelu, usług wyszukiwania miejsc pracy, usług pozyskiwania biurowego personelu pomocniczego, usług detektywistycznych, usług ochroniarskich, usług w zakresie badań i analiz technicznych, usług na zlecenie w zakresie naprawy i demontażu sprzętu wykorzystywanego na polach naftowych i gazowych. Bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do urzędowych tłumaczeń pisemnych i ustnych.

DE: wymóg obywatelstwa dla przysięgłych tłumaczy ustnych.

DK: w odniesieniu do usług ochroniarskich, wymóg obywatelstwa i wymóg w zakresie miejsca zamieszkania w stosunku do większości członków zarządu i kierownictwa. Bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do świadczenia usług dozoru lotnisk.

EE: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w przypadku usług ochroniarskich. Wymóg obywatelstwa państwa UE dla tłumaczy przysięgłych.

FI: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania w EOG dla certyfikowanych tłumaczy pisemnych.

FR: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do przyznawania praw w obszarze usług wyszukiwania miejsc pracy i pracowników.

FR: w przypadku inwestorów zagranicznych wymagane jest specjalne zezwolenie na świadczenie usług w zakresie poszukiwań i badań złóż w związku z usługami w zakresie konsultingu naukowego i technicznego.

HR: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do usług wyszukiwania miejsc pracy i pracowników, usług detektywistycznych i ochroniarskich.

IT: wymóg obywatelstwa Włoch lub państwa UE i wymóg w zakresie miejsca zamieszkania we Włoszech lub państwie UE w celu uzyskania zezwolenia niezbędnego do świadczenia usług ochrony. Właściciele wydawnictwa i drukarni oraz wydawcy muszą być obywatelami państwa członkowskiego. Przedsiębiorstwa muszą posiadać główne siedziby w państwie członkowskim. Bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do usług świadczonych przez agencje inkasa oraz biura kredytowe.

LV: w przypadku usług detektywistycznych wyłącznie przedsiębiorstwa detektywistyczne, których kierownik i każda osoba posiadająca biuro w ramach ich administracji jest obywatelem UE lub EOG, może otrzymać zezwolenie. W odniesieniu do usług ochroniarskich przynajmniej połowa kapitału zakładowego powinna należeć do osób fizycznych lub prawnych UE lub EOG, aby możliwe było uzyskanie zezwolenia.

LT: działalność usług ochroniarskich może być podejmowana wyłącznie przez osoby będące obywatelami państwa EOG lub państwa członkowskiego NATO.

PL: w odniesieniu do usług detektywistycznych licencja zawodowa może być przyznana osobie będącej obywatelem Polski lub obywatelowi innego państwa członkowskiego, państwa EOG lub Szwajcarii. W odniesieniu do usług ochroniarskich licencja zawodowa może być przyznana wyłącznie osobie będącej obywatelem Polski lub obywatelowi innego państwa członkowskiego, państwa EOG lub Szwajcarii. Wymóg obywatelstwa UE dla tłumaczy przysięgłych. Wymóg polskiego obywatelstwa w przypadku świadczenia usług fotografii lotniczej oraz w stosunku do redaktorów naczelnych gazet i czasopism.

PT: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w przypadku usług detektywistycznych. Wymóg obywatelstwa UE w stosunku do inwestorów oferujących usługi świadczone przez agencje inkasa oraz usługi świadczone przez biura kredytowe. Wymóg obywatelstwa w przypadku specjalistycznego personelu świadczącego usługi ochroniarskie.

SE: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania w przypadku wydawcy oraz właściciela wydawnictw i drukarni. Tylko Lapończycy mogą posiadać renifery i zajmować się ich hodowlą.

SK: w odniesieniu do usług detektywistycznych i ochroniarskich, licencje mogą być przyznawane wyłącznie, jeżeli nie występuje zagrożenie bezpieczeństwa oraz jeżeli wszyscy kierownicy są obywatelami UE, EOG lub Szwajcarii.

4. Usługi w zakresie dystrybucji

UE: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do dystrybucji broni, amunicji i środków wybuchowych.

UE: wymóg obywatelstwa i wymóg w zakresie miejsca zamieszkania ma zastosowanie w niektórych państwach w przypadku osób prowadzących apteki oraz działających jako sprzedawcy wyrobów tytoniowych.

FR: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do przyznawania praw wyłącznych w obszarze handlu detalicznego tytoniem.

FI: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do dystrybucji alkoholu i produktów farmaceutycznych.

AT: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do dystrybucji produktów farmaceutycznych.

BG: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do dystrybucji napojów alkoholowych, produktów chemicznych, tytoniu i produktów tytoniowych, produktów leczniczych, produktów medycznych i ortopedycznych, broni, amunicji i sprzętu wojskowego, ropy naftowej i produktów ropy naftowej, gazu, metali szlachetnych i kamieni szlachetnych.

DE: tylko osoby fizyczne mogą świadczyć publicznie detaliczne usługi sprzedaży produktów leczniczych i szczególnych produktów medycznych. Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania w celu otrzymania licencji farmaceuty lub otwarcia apteki, w której sprzedawane są detalicznie produkty lecznicze i niektóre produkty medyczne. Obywatele innych państw i osoby, które nie zdały niemieckiego egzaminu na farmaceutę mogą otrzymać tylko licencję umożliwiającą przejęcie apteki, która funkcjonuje od co najmniej trzech lat.

HR: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do dystrybucji wyrobów tytoniowych.

6. Usługi w zakresie ochrony środowiska

UE: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do świadczenia usług związanych ze zbieraniem, oczyszczaniem i dystrybucją wody do gospodarstw domowych, użytkowników przemysłowych, handlowych i innych, w tym dostarczaniem wody pitnej, oraz gospodarką wodną.

7. Usługi finansowe¹

UE: wyłącznie przedsiębiorstwa posiadające siedzibę statutową w Unii mogą działać jako depozytariusze aktywów funduszy inwestycyjnych. Założenie wyspecjalizowanego przedsiębiorstwa zarządzającego posiadającego siedzibę zarządu i siedzibę statutową w tym samym państwie członkowskim jest wymagane w celu wykonywania czynności związanych z zarządzaniem funduszami powierniczymi i przedsiębiorstwami inwestycyjnymi.

AT: licencja dla oddziałów ubezpieczycieli zagranicznych nie zostanie wydana jeżeli ubezpieczyciel zagraniczny nie posiada formy prawnej, odpowiadającej lub porównywalnej do spółki akcyjnej lub towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych. Zarząd oddziału musi składać się z dwóch osób fizycznych zamieszkałych w Austrii.

BG: ubezpieczenia emerytalne realizowane są poprzez udział w zarejestrowanych zakładach ubezpieczeń emerytalnych. Obowiązuje wymóg miejsca stałego zamieszkania w Bułgarii w odniesieniu do przewodniczącego zarządu i przewodniczącego rady dyrektorów. przed założeniem oddziału lub agencji w celu obsługi niektórych grup ubezpieczeń, zagraniczny ubezpieczyciel musi posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności w tych samych grupach ubezpieczeń w państwie pochodzenia.

CY: jedynie członkowie (maklerzy) Giełdy Cypryjskiej mogą prowadzić działalność pośrednictwa w zakresie papierów wartościowych na Cyprze. Przedsiębiorstwo maklerskie może zostać zarejestrowane jako członek Giełdy Cypryjskiej jedynie wówczas, gdy zostało założone i zarejestrowane zgodnie z cypryjskim prawem spółek (nie jest dozwolona forma oddziału).

---

¹ Ograniczenie horyzontalne w zakresie różnic w traktowaniu oddziałów i jednostek zależnych ma zastosowanie. Zagraniczne oddziały mogą uzyskać zezwolenie na prowadzenie działalności na terytorium państwa członkowskiego wyłącznie po spełnieniu warunków przewidzianych w odpowiednim krajowym prawodawstwie danego państwa członkowskiego oraz mogą zostać zobowiązane do spełnienia pewnych określonych wymogów ostrożnościowych.

EL: prawo przedsiębiorczości nie obejmuje tworzenia przedstawicielstw i innych stałych obecności spółek ubezpieczeniowych, poza przypadkami, w których przedstawicielstwa te zarejestrowane są jako agencje, oddziały lub siedziby główne.

ES: przed założeniem oddziału lub agencji w celu obsługi niektórych grup ubezpieczeń, zagraniczny ubezpieczyciel musi posiadać zezwolenie na prowadzenie działalności w tych samych grupach ubezpieczeń w państwie pochodzenia.

HU: oddziały zagranicznych instytucji nie mogą świadczyć usług w dziedzinie zarządzania aktywami dla prywatnych funduszy emerytalnych lub zarządzania kapitałem podwyższonego ryzyka. Zarząd instytucji finansowej powinien składać się z co najmniej dwóch członków będących obywatelami Węgier, rezydentami na Węgrzech w rozumieniu odpowiednich przepisów dotyczących obcokrajowców, i posiadających miejsce stałego zamieszkania na Węgrzech od co najmniej roku.

IE: w przypadku systemów zbiorowego inwestowania tworzonych jako fundusze powiernicze i przedsiębiorstwa o zmiennym kapitale (innych niż przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe, UCITS), należy zarejestrować przedsiębiorstwo powiernicze lub depozytariuszowe i zarządzające w Irlandii lub w innym państwie członkowskim (nie jest dozwolona forma oddziału). W przypadku inwestycyjnych spółek komandytowych przynajmniej jeden komplementariusz musi być zarejestrowany w Irlandii. W celu funkcjonowania jako członek giełdy papierów wartościowych w Irlandii, podmiot: a) musi być upoważniony w Irlandii, co wymaga, aby był on zarejestrowany lub był spółką osobową, z główną/prawną siedzibą w Irlandii; lub b) musi być upoważniony w innym państwie członkowskim.

PT: usługi w zakresie zarządzania funduszami emerytalnymi mogą być świadczone wyłącznie przez przedsiębiorstwa zarejestrowane w Portugalii i wyspecjalizowane w tym celu oraz przez zakłady ubezpieczeń mające siedzibę w Portugalii i upoważnione do podejmowania działalności związanej z ubezpieczeniami na życie lub przez podmioty upoważnione do zarządzania funduszami emerytalnymi w innych państwach członkowskich.

W celu utworzenia oddziału w Portugalii, zagraniczne zakłady ubezpieczeń muszą wykazać wcześniejsze doświadczenie operacyjne wynoszące co najmniej pięć lat. Tworzenie oddziałów bezpośrednich nie jest dozwolone w przypadku pośrednictwa ubezpieczeniowego, które zarezerwowane jest dla przedsiębiorstw utworzonych zgodnie z prawem państwa członkowskiego.

FI: w przypadku zakładów ubezpieczeń zapewniających ustawowe ubezpieczenia emerytalne: przynajmniej połowa założycieli i członków rady dyrektorów oraz rady nadzorczej musi mieć miejsce zamieszkania w UE, chyba że właściwe organy przyznały zwolnienie.

Inne zakłady ubezpieczeń niż zakłady zapewniające ustawowe ubezpieczenia emerytalne: miejsce zamieszkania w UE wymagane w stosunku do co najmniej jednego członka rady dyrektorów i rady nadzorczej oraz dyrektora zarządzającego.

Agent zakładu ubezpieczeń z Republiki Mołdawii musi posiadać miejsce zamieszkania w Finlandii, chyba że towarzystwo posiada swoją główną siedzibę w UE.

Zagraniczni ubezpieczyciele nie mogą otrzymać licencji w Finlandii, jako oddział do prowadzenia ustawowych ubezpieczeń emerytalnych.

W przypadku usług bankowych: wymóg obywatelstwa w stosunku do co najmniej jednego z założycieli, jednego członka rady dyrektorów i rady nadzorczej, dyrektora zarządzającego i osoby upoważnionej do składania podpisu w imieniu instytucji kredytowej.

IT: w celu uzyskania zezwolenia na zarządzanie systemem rozliczeń papierów wartościowych we Włoszech, przedsiębiorstwo musi być zarejestrowane we Włoszech (nie jest dozwolona forma oddziału). W celu uzyskania zezwolenia na usługi związane z zarządzaniem centralnymi depozytami papierów wartościowych we Włoszech, przedsiębiorstwa muszą być zarejestrowane we Włoszech (nie jest dozwolona forma oddziału). W przypadku systemów zbiorowego inwestowania innych niż przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe, UCITS, zharmonizowane z prawodawstwem UE, wymaga się, aby powiernik/depozytariusz był zarejestrowany we Włoszech lub w innym państwie członkowskim i posiadał oddział we Włoszech. Przedsiębiorstwa zarządzające UCITS niezharmonizowane w prawodawstwie UE również muszą być zarejestrowane we Włoszech (nie jest dozwolona forma oddziału). Wyłącznie banki, zakłady ubezpieczeń, przedsiębiorstwa inwestycyjne i zharmonizowane w prawodawstwie UE przedsiębiorstwa zarządzające UCITS, mające główną siedzibę w UE oraz UCITS zarejestrowane we Włoszech mogą prowadzić działalność w zakresie zarządzania środkami funduszu emerytalnego. Prowadząc działalność związaną ze sprzedażą bezpośrednią, pośrednicy muszą korzystać z uprawnionych sprzedawców usług finansowych wpisanych do rejestru we Włoszech. Przedstawicielstwa pośredników zagranicznych nie mogą prowadzić działalności mającej na celu świadczenie usług inwestycyjnych.

LT: dla celów zarządzania aktywami, wymagane jest założenie wyspecjalizowanego przedsiębiorstwa zarządzającego (nie jest dozwolona forma oddziału).

Wyłącznie przedsiębiorstwa posiadające swoją statutową siedzibę lub oddział na Litwie mogą działać jako depozytariusze funduszy emerytalnych.

Wyłącznie banki posiadające swoją statutową siedzibę lub oddział na Litwie i upoważnione do świadczenia usług inwestycyjnych w państwie członkowskim lub w państwie Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) mogą działać jako depozytariusze aktywów funduszy emerytalnych.

PL: pośrednicy ubezpieczeniowi podlegają obowiązkowi krajowej rejestracji (nie jest dozwolona forma oddziału).

SK: obywatele zagraniczni mogą założyć zakład ubezpieczeń w formie spółki akcyjnej lub mogą prowadzić działalność ubezpieczeniową poprzez swoje spółki zależne posiadające siedzibę statutową (nie jest dozwolona forma oddziału) na Słowacji.

Na Słowacji usługi inwestycyjne mogą być świadczone przez banki, przedsiębiorstwa inwestycyjne, fundusze inwestycyjne i pośredników w obrocie papierami wartościowymi ustanowionych w formie spółki akcyjnej o kapitale akcyjnym przewidzianym w przepisach prawa (nie jest dozwolona forma oddziału).

SE: przedsiębiorstwa prowadzące działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń, które nie zostały zarejestrowane w Szwecji, mogą być utworzone wyłącznie w formie oddziału.

Założyciel banku oszczędnościowego musi być osobą fizyczną zamieszkałą w Unii.

8. Usługi w zakresie ochrony zdrowia, usługi społeczne oraz usługi w zakresie edukacji

UE: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do usług w zakresie ochrony zdrowia finansowanych ze środków publicznych, usług społecznych oraz usług w zakresie edukacji.

UE: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do pozostałych usług w zakresie opieki zdrowotnej finansowanych ze środków prywatnych.

UE: w odniesieniu do usług w zakresie edukacji finansowanych ze środków publicznych wymogi obywatelstwa mogą mieć zastosowanie dla większości członków zarządu.

UE (z wyjątkiem NL, SE i SK): bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do świadczenia pozostałych usług w zakresie edukacji finansowanych ze środków prywatnych, tj. innych niż sklasyfikowane jako usługi w zakresie edukacji podstawowej, średniej, wyższej i dla dorosłych.

BE, CY, CZ, DK, FR, DE, EL, HU, IT, ES, PT, UK: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do świadczenia usług społecznych finansowanych ze środków prywatnych innych niż usługi związane z domami rekonwalescencji i opieki społecznej oraz domami spokojnej starości.

FI: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do usług społecznych i usług w zakresie zdrowia finansowanych ze środków prywatnych.

BG: zagraniczne szkoły wyższe nie mogą otwierać swoich oddziałów na terytorium Republiki Bułgarii. Zagraniczne szkoły wyższe mogą otwierać fakultety, departamenty, instytuty i kolegia w Bułgarii wyłącznie w ramach struktury wyższych szkół bułgarskich oraz we współpracy z nimi.

EL: w odniesieniu do usług szkolnictwa wyższego brak zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania dla tworzenia instytucji szkolnictwa wydających dyplomy uznawane przez państwo. Warunek obywatelstwa UE dla właścicieli i większości członków zarządu, nauczycieli w szkołach podstawowych i średnich finansowanych ze środków prywatnych.

HR: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do szkolnictwa podstawowego.

SE: zastrzega prawo do wprowadzania i utrzymywania wszelkich środków w odniesieniu do dostawców usług w zakresie edukacji, którzy uzyskali zgodę organów publicznych na świadczenie usług edukacyjnych. To zastrzeżenie ma zastosowanie do dostawców usług w zakresie edukacji finansowanych ze środków publicznych i prywatnych, z pewnego rodzaju wsparciem państwa, między innymi dostawców usług w zakresie edukacji uznanych przez państwo, dostawców usług związanych z edukacją pod państwowym nadzorem lub edukacji upoważniającej do otrzymania stypendium.

UK: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do świadczenia usług pogotowia ratunkowego finansowanych ze środków prywatnych lub finansowanych ze środków prywatnych usług placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie, innych niż usługi szpitalne.

9. Usługi turystyczne, związane z podróżami i pokrewne

BG, CY, EL, ES, FR: Wymóg obywatelstwa dla przewodników turystycznych.

BG: w przypadku hoteli, restauracji i usług cateringowych (z wyłączeniem cateringu w usługach transportu lotniczego) wymagana jest rejestracja (nie jest dozwolona forma oddziału).

IT: przewodnicy turystyczni spoza państw UE muszą uzyskać odpowiednią licencję.

10. Usługi w zakresie rekreacji, kultury i sportu

Usługi agencji informacyjnych i prasowych

FR: udział zagraniczny w istniejących przedsiębiorstwach wydawniczych publikujących w języku francuskim nie może przekraczać 20 % kapitału lub praw do głosowania w przedsiębiorstwie. W odniesieniu do agencji prasowych, traktowanie narodowe w przypadku założenia przedsiębiorstwa przez osoby prawne podlega zasadzie wzajemności.

Usługi związane ze sportem oraz pozostałe usługi w zakresie rekreacji

UE: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do usług związanych z grami losowymi i zakładami wzajemnymi. Do celów pewności prawa wyjaśnia się, że dostęp do rynku nie jest przyznawany.

AT: w odniesieniu do usług szkół narciarskich i przewodników górskich, dyrektorzy zarządzający w ramach osoby prawnej muszą być obywatelami EOG.

Usługi bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostałe usługi w zakresie kultury

BE, FR, HR, IT: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do usług bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostałych usług w zakresie kultury.

11. Transport

Transport morski

UE: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w przypadku utworzenia spółki akcyjnej do celów obsługi floty pod banderą krajową państwa, w którym utworzono spółkę.

FI: w odniesieniu do usług pomocniczych w branży transportu morskiego, usługi mogą być świadczone jedynie przez jednostki pływające pod banderą fińską.

HR: w przypadku usług pomocniczych w branży transportu morskiego zagraniczna osoba prawna musi ustanowić spółkę w Chorwacji, która powinna otrzymać koncesję od władz zarządzających portem, na skutek procedury przetargu publicznego. Liczba usługodawców może być ograniczona w zależności od przepustowości portu.

Transport śródlądowymi drogami wodnymi¹

UE: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do usług krajowego kabotażu. Środki oparte na istniejących lub przyszłych umowach dotyczących dostępu do śródlądowych dróg wodnych (włączając umowy dotyczące połączenia Ren-Men-Dunaj) zastrzegają niektóre prawa dotyczące ruchu dla podmiotów gospodarczych zlokalizowanych w danych państwach i spełniających kryteria obywatelstwa lub przynależności państwowej dotyczące własności. Z zastrzeżeniem rozporządzeń wykonawczych do Konwencji z Mannheim w sprawie żeglugi po Renie.

---

¹ Włącznie z usługami pomocniczymi w branży transportu śródlądowymi drogami wodnymi.

AT, HU: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w przypadku utworzenia spółki akcyjnej do celów obsługi floty pod banderą krajową państwa, w którym utworzono spółkę.

AT: w odniesieniu do śródlądowych dróg wodnych koncesja jest przyznawana wyłącznie osobom prawnym EOG, a ponad 50 % kapitału akcyjnego, praw głosu i większość w zarządzie są zarezerwowane dla obywateli EOG.

HR: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do transportu śródlądowymi drogami wodnymi.

Transport lotniczy

UE: warunki wzajemnego dostępu do rynku w transporcie lotniczym zostaną określone w Umowie w sprawie ustanowienia wspólnego obszaru lotniczego pomiędzy Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony.

UE: statki powietrzne używane przez przewoźników lotniczych UE muszą być zarejestrowane w państwie członkowskim wydającym licencję przewoźnikowi lub w innym miejscu w UE. W odniesieniu do wynajmu statków powietrznych z załogą, statek powietrzny musi stanowić własność osoby fizycznej spełniającej szczególne kryteria obywatelstwa lub przynależności państwowej bądź osoby prawnej spełniającej szczególne kryteria dotyczące własności i kontroli kapitału. Statek powietrzny musi być obsługiwany przez przewoźnika lotniczego należącego do osoby fizycznej spełniającej szczególne kryteria obywatelstwa lub przynależności państwowej bądź osoby prawnej spełniającej szczególne kryteria dotyczące własności i kontroli kapitału.

UE: w odniesieniu do usług systemów rezerwacji komputerowej (CRS), w przypadku gdy dostawcy usług systemu rezerwacji komputerowej (CRS) spoza Unii nie zapewnią unijnym przewoźnikom lotniczym traktowania równoważnego¹ temu, jakie zapewnia się w Unii, lub w przypadku gdy przewoźnicy lotniczy spoza Unii nie zapewnią dostawcom usług CRS z Unii Europejskiej traktowania równoważnego temu, jakie zapewnia się w Unii, mogą zostać wprowadzone środki w celu zapewnienia równoważnego traktowania wobec, odpowiednio, przewoźników lotniczych spoza Unii ze strony dostawców usług CRS w Unii lub wobec dostawców usług CRS spoza Unii ze strony przewoźników lotniczych w Unii.

Transport kolejowy

HR: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do transportu pasażerskiego i towarowego oraz usług pchania i holowania.

Transport drogowy

UE: w przypadku usług kabotażowych wymagana jest rejestracja (nie jest dozwolona forma oddziału). Wymóg miejsca zamieszkania w przypadku kierownika transportu.

---

¹ Równoważne traktowanie oznacza traktowanie niedyskryminacyjne unijnych przewoźników lotniczych oraz unijnych dostawców usług CRS.

AT: w przypadku transportu pasażerskiego i towarowego wyłączne prawa lub zezwolenie mogą być przyznane jedynie obywatelom państw członkowskich i osobom prawnym Unii, których główna siedziba znajduje się na terytorium Unii.

BG: w przypadku transportu pasażerskiego i towarowego wyłączne prawa lub zezwolenie mogą być przyznane jedynie obywatelom państw członkowskich i osobom prawnym Unii, których główna siedziba znajduje się na terytorium Unii. Wymagana jest rejestracja. Warunek obywatelstwa UE dla osób fizycznych.

EL: grecka licencja wymagana jest do prowadzenia działalności w zakresie wykonywania transportu drogowego rzeczy. Licencje są przyznawane na warunkach niedyskryminacyjnych. Przedsiębiorstwa zajmujące się towarowym transportem drogowym założone w Grecji mogą korzystać wyłącznie z pojazdów zarejestrowanych w Grecji.

FI: do świadczenia usług transportu drogowego wymagane jest zezwolenie, ale nie obejmuje ono pojazdów zarejestrowanych za granicą.

FR: zagraniczni inwestorzy nie mogą świadczyć usług autobusowego transportu międzymiastowego.

LV: w przypadku usług transportu pasażerskiego i towarowego wymagane jest zezwolenie, ale nie obejmuje ono pojazdów zarejestrowanych za granicą. Przedsiębiorstwa założone na Łotwie muszą korzystać z pojazdów zarejestrowanych w kraju.

RO: aby uzyskać licencję, kierowcy pojazdów holujących oraz kierowcy zajmujący się przewozami pasażerskimi muszą korzystać wyłącznie z pojazdów zarejestrowanych w Rumunii, posiadanych i używanych zgodnie z przepisami rządowego rozporządzenia.

SE: szwedzka licencja wymagana jest do prowadzenia działalności w zakresie wykonywania transportu drogowego. Do kryteriów otrzymania licencji taksówkarskiej należy wyznaczenie przez przedsiębiorstwo osoby fizycznej działającej jako kierownik ds. transportu (czyli de facto jest to wymóg w zakresie miejsca zamieszkania – zob. szwedzkie zastrzeżenia dotyczące rodzajów przedsiębiorstw). Zgodnie z kryteriami otrzymania licencji przez kierowców innych środków transportu drogowego wymagane jest, by przedsiębiorstwo było założone w UE, posiadało siedzibę znajdującą się w Szwecji i wyznaczyło osobę fizyczną działającą jako kierownik ds. transportu, która musi posiadać miejsce zamieszkania w UE. Licencje są przyznawane na warunkach niedyskryminacyjnych, z tym wyjątkiem, że kierowcy pojazdów holujących oraz kierowcy zajmujący się przewozami pasażerskimi mogą co do zasady wykorzystywać wyłącznie pojazdy zarejestrowane w krajowym rejestrze ruchu drogowego. Jeśli pojazd jest zarejestrowany za granicą, należy do osoby fizycznej lub prawnej, której główne miejsce zamieszkania znajduje się za granicą, i został sprowadzony do Szwecji do tymczasowego użytku, może być tymczasowo wykorzystywany w Szwecji. Użytek tymczasowy jest zwyczajowo zdefiniowany przez Szwedzką Agencję ds. Transportu jako nieprzekraczający jednego roku.

14. Usługi w zakresie energii

UE: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do osób prawnych z Republiki Mołdawii kontrolowanych¹ przez osoby fizyczne lub prawne z państwa, które reprezentuje ponad 5 % unijnego przywozu ropy naftowej lub gazu ziemnego², o ile UE nie zapewni kompleksowego dostępu do tego sektora osobom fizycznym i prawnym danego państwa, w kontekście umowy o integracji gospodarczej z tym państwem.

UE: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do produkcji energii elektrycznej przy wykorzystaniu energii jądrowej i w odniesieniu do przetwarzania paliwa nuklearnego.

UE: certyfikacja operatorów systemu przesyłowego, który jest kontrolowany przez osobę fizyczną lub prawną lub osoby z państwa trzeciego lub państw trzecich może być przedmiotem odmowy, jeżeli operator nie wykazał, że certyfikacja nie stanowi zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego w państwie członkowskim lub UE, zgodnie z art. 11 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i art. 11 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego.

---

¹ Osoba prawna jest kontrolowana przez inną osobę fizyczną lub prawną, jeżeli te ostatnie mają prawo do powoływania większości członków zarządu danej osoby prawnej lub do kierowania jej działaniami z prawnego punktu widzenia. W szczególności posiadanie ponad 50 % udziałów w osobie prawnej jest uznane za sprawowanie nad nią kontroli.

² Na podstawie danych liczbowych opublikowanych przez Dyрекcję Generalną ds. Energii w ostatnim roczniku statystycznym UE dotyczącym energii: przywóz ropy naftowej wyrażony w wadze, przywóz gazu wyrażony w wartości opałowej.

AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do usług w dziedzinie transportu paliwa rurociągami, innych niż usługi doradztwa.

BE, LV: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do usług w dziedzinie transportu gazu ziemnego rurociągami, innych niż usługi doradztwa.

AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, HU, IT, LU, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, UK: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do usług dodatkowych związanych z dystrybucją energii, innych niż usługi doradztwa.

SI: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do usług dodatkowych związanych z dystrybucją energii, innych niż usługi dodatkowe związane z dystrybucją gazu.

CY: zastrzega sobie prawo do wymagania wzajemności w zakresie wydawania zezwoleń na działalność dotyczącą poszukiwania, wydobywania i eksploatacji węglowodorów.

15. Pozostałe usługi gdzie indziej niesklasyfikowane

PT: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do usług związanych ze sprzedażą wyposażenia lub z przyznaniem patentu.

SE: bez zobowiązań w zakresie traktowania narodowego i traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania w odniesieniu do usług pogrzebowych, usług w zakresie kremacji zwłok i usług przedsiębiorstw pogrzebowych.

ZAŁĄCZNIK XXVII-B

WYKAZ ZOBOWIĄZAŃ DOTYCZĄCYCH TRANSGRANICZNEGO ŚWIADCZENIA USŁUG (UNIA)

1. W poniższym wykazie zobowiązań wskazano rodzaje działalności gospodarczej zliberalizowane przez Unię zgodnie z art. 212 niniejszego Układu oraz, w drodze zastrzeżeń, ograniczenia dostępu do rynku i traktowania narodowego, które mają w tych rodzajach działalności zastosowanie do usług i usługodawców pochodzących z Republiki Mołdawii. Wykazy składają się z następujących elementów:
  - a) pierwszej kolumny, wskazującej sektor lub podsektor, w którym Strona przyjmuje zobowiązanie, oraz zakres liberalizacji, do którego zastosowanie mają zastrzeżenia;
  - b) drugiej kolumny, opisującej mające zastosowanie zastrzeżenia.

Jeżeli kolumna, o której mowa w lit. b), zawiera jedynie zastrzeżenia obowiązujące w określonych państwach członkowskich, państwa członkowskie niewymienione w niej przyjmują zobowiązania w danym sektorze bez zastrzeżeń (brak zastrzeżeń obowiązujących w określonych państwach członkowskich w danym sektorze pozostaje bez uszczerbku dla mogących obowiązywać zastrzeżeń horyzontalnych lub zastrzeżeń w danym sektorze w całej Unii).

Sektory lub podsektory niewymienione w poniższym wykazie nie są objęte zobowiązaniami.

2. Przy identyfikacji poszczególnych sektorów lub podsektorów:
  - a) CPC oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC prov, 1991;

- b) CPC ver. 1.0 oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC ver 1.0, 1998.
3. Poniższy wykaz nie obejmuje środków odnoszących się do wymogów i procedur kwalifikacyjnych, standardów technicznych oraz wymogów i procedur licencyjnych, jeżeli nie stanowią one ograniczenia dotyczącego dostępu do rynku lub traktowania narodowego w rozumieniu art. 210 i 211 niniejszego Układu. Środki te (na przykład konieczność uzyskania zezwolenia, obowiązki świadczenia usługi powszechnej, konieczność uznania kwalifikacji w sektorach podlegających regulacji, konieczność zdania określonych egzaminów, w tym egzaminów językowych, niedyskryminacyjny wymóg określający, że pewne rodzaje działalności nie mogą być prowadzone w strefach ochrony środowiska lub obszarach o szczególnych walorach historycznych i artystycznych), nawet jeśli nie są wymienione, w każdym wypadku mają zastosowanie do inwestorów drugiej Strony.
  4. Poniższy wykaz pozostaje bez uszczerbku dla wykonalności sposobu 1 w niektórych sektorach i podsektorach usług oraz dla istnienia monopolii publicznych i wyłącznych praw opisanych w wykazie zobowiązań dotyczących prowadzenia przedsiębiorstw.
  5. Zgodnie z art. 202 ust. 3 niniejszego Układu poniższy wykaz nie obejmuje środków dotyczących subsydiów przyznawanych przez Strony.
  6. Prawa i obowiązki wynikające z niniejszego wykazu zobowiązań nie są samowykonalne i w związku z tym nie przyznają bezpośrednio jakichkolwiek praw poszczególnym osobom fizycznym lub osobom prawnym.
  7. Sposób 1 i sposób 2 odnoszą się do sposobów świadczenia usług, odpowiednio zgodnie z opisem w art. 203 ust. 13 lit. a) i b) niniejszego Układu.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
1. USŁUGI BIZNESOWE	
A. <u>Wolne zawody</u>	
a) Usługi prawne (CPC 861) ¹	Dla sposobów 1 oraz 2 AT, CY, ES, EL, LT, MT: pełne członkostwo w organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawne, wymagane do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa krajowego (UE i państwa członkowskiego), podlega wymogowi obywatelstwa.

¹ Obejmuje doradztwo prawne, reprezentację prawną, arbitraż oraz postępowania rozjemcze/mediacje, a także usługi w zakresie dokumentacji i świadectw prawnych. Świadczenie usług prawnych jest dozwolone wyłącznie w odniesieniu do międzynarodowego prawa publicznego, prawa UE i prawa obowiązującego na obszarze każdej jurysdykcji, gdzie usługodawca lub jego pracownicy mają kwalifikacje do wykonywania zawodu prawnika oraz, podobnie jak świadczenie innych usług, podlega wymogowi uzyskania licencji i procedurom stosowanym w państwach członkowskich. W przypadku prawników świadczących usługi prawne w zakresie międzynarodowego prawa publicznego i prawa zagranicznego mogą one między innymi przyjmować formę zachowania zgodności z miejscowymi kodeksami etyki, stosowania krajowych tytułów (chyba że uzyskano prawo noszenia tytułu stosowanego w państwie przyjmującym), wymogów w zakresie ubezpieczeń, zwykłej rejestracji w organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawne państwa przyjmującego lub uproszczonego przyjęcia do organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawnepaństwa przyjmującego w drodze testu kwalifikacji i ustanowienia oficjalnego miejsca stałego zamieszkania lub zarejestrowania siedziby w państwie przyjmującym. Usługi prawne w odniesieniu do prawa UE świadczone są z zasady przez w pełni wykwalifikowanych prawników przyjętych do organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawne UE występujących osobiście, natomiast usługi prawne dotyczące prawa danego państwa członkowskiego świadczone są z zasady przez w pełni wykwalifikowanych prawników przyjętych do organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawne tym państwie członkowskim, występujących osobiście. Pełne przyjęcie do organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawne danym państwie członkowskim może być więc konieczne do występowania w roli pełnomocnika przed sądami i innymi właściwymi organami w UE, ponieważ wiąże się to z praktykowaniem prawa proceduralnego UE i krajowego. Jednakże w niektórych państwach członkowskich prawnicy zagraniczni nie w pełni przyjęci do organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawnemają prawo reprezentować w postępowaniach cywilnych stronę będącą obywatelem lub pochodzącą z państwa, w którym prawnik jest uprawniony do wykonywania zawodu.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
<p>(z wyłączeniem usług w zakresie doradztwa prawnego oraz dokumentacji i świadectw prawnych, świadczonych przez prawników pełniących funkcje publiczne, takich jak notariusze, komornicy sądowi (<i>huissiers de justice</i>) lub inni urzędnicy państwowi (<i>officiers publics et ministériels</i>))</p>	<p>BE: pełne członkostwo w organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawne, wymagane do świadczenia usług w zakresie reprezentacji prawnej, podlega wymogowi obywatelstwa połączonemu z wymaganiami w zakresie miejsca zamieszkania. Stosuje się ograniczenia kwotowe przy występowaniu przed sądem kasacyjnym („<i>Cour de cassation</i>”) w sprawach cywilnych.</p> <p>BG: prawnicy zagraniczni mogą świadczyć usługi w zakresie reprezentacji prawnej wyłącznie obywatelom swojego państwa i tylko pod warunkiem stosowania zasady wzajemności oraz współpracy z prawnikiem bułgarskim. W przypadku świadczenia usług mediacji prawnej wymagane jest miejsce stałego zamieszkania w Bułgarii.</p> <p>FR: dostęp prawników do zawodu „<i>avocat auprès de la Cour de Cassation</i>” i „<i>avocat auprès du Conseil d’Etat</i>” jest ograniczony określoną liczbą dostępnych miejsc oraz podlega wymogowi obywatelstwa.</p> <p>HU: dla prawników obcokrajowców zakres wykonywanej działalności prawniczej jest ograniczony do doradztwa prawnego.</p> <p>LV: wymóg obywatelstwa dla zaprzysiężonych adwokatów, dla których zastrzeżona jest reprezentacja prawna w sprawach karnych.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	<p>DK: wykonywanie działalności związanej z doradztwem prawnym ograniczone jest do prawników posiadających duńską licencję na wykonywanie zawodu i kancelarii prawnych zarejestrowanych w Danii. Uzyskanie duńskiej licencji na wykonywanie zawodu uwarunkowane jest zdaniem duńskiego egzaminu z zakresu prawa.</p> <p>SE: członkostwo w organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawne, konieczne wyłącznie do stosowania szwedzkiego tytułu „advokat”, podlega wymogowi w zakresie miejsca zamieszkania.</p> <p><u>Dla sposobu 1</u></p> <p>HR: bez ograniczeń w przypadku doradztwa w zakresie prawa zagranicznego i prawa międzynarodowego. Bez zobowiązań dla praktyki w zakresie prawa chorwackiego.</p>
<p>b) 1. Usługi rachunkowo-księgowe (CPC 86212 inne niż „usługi audytorskie”, CPC 86213, CPC 86219 i CPC 86220)</p>	<p><u>Dla sposobu 1</u></p> <p>FR, HU, IT, MT, RO, SI: bez zobowiązań</p> <p>AT: wymóg obywatelstwa przy występowaniu w roli przedstawiciela przed właściwymi organami.</p> <p><u>Dla sposobu 2</u></p> <p>Wszystkie państwa członkowskie: bez ograniczeń</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
b) 2. Usługi audytorskie (CPC 86211 i 86212, inne niż usługi w zakresie rachunkowości)	<p data-bbox="746 232 932 264"><u>Dla sposobu 1</u></p> <p data-bbox="746 304 1433 371">BE, BG, CY, DE, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PT, RO, SI, UK: bez zobowiązań</p> <p data-bbox="746 376 1437 629">AT: wymóg obywatelstwa przy występowaniu w roli przedstawiciela przed właściwymi organami oraz przy prowadzeniu audytów przewidziany jest we właściwym prawodawstwie austriackim (na przykład ustawa o spółkach akcyjnych, ustawa o giełdzie papierów wartościowych, ustawa – prawo bankowe itd.)</p> <p data-bbox="746 633 1430 775">HR: zagraniczne firmy audytorskie mogą świadczyć usługi audytowe na terytorium Chorwacji, gdzie ustanowiły oddział, zgodnie z przepisami ustawy o spółkach.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	<p>SE: usługi w zakresie ustawowego audytu niektórych podmiotów prawnych, między innymi wszystkich spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i osób fizycznych, mogą świadczyć wyłącznie audytorzy zatwierdzeni w Szwecji. Wyłącznie takie osoby i zarejestrowane publiczne firmy rachunkowe mogą być akcjonariuszami lub tworzyć spółki osobowe w spółkach, które dokonują specjalistycznego audytu (do celów urzędowych). Do uzyskania zatwierdzenia niezbędne jest miejsce zamieszkania w państwie EOG lub w Szwajcarii. Tytuły „zatwierdzonego audytora” i „upoważnionego audytora” mogą być wykorzystywane wyłącznie przez audytorów zatwierdzonych lub upoważnionych w Szwecji. Audytorzy spółdzielczych stowarzyszeń gospodarczych i niektórych innych przedsiębiorstw, którzy nie są certyfikowanymi lub zatwierdzonymi księgowymi, muszą posiadać miejsce zamieszkania w EOG, chyba że rząd lub organ rządowy wyznaczony przez rząd w oddzielnej sprawie zdecyduje inaczej.</p> <p><u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
c) Usługi w zakresie doradztwa podatkowego (CPC 863) ¹	<p><u>Dla sposobu 1</u> AT: wymóg obywatelstwa przy występowaniu w roli przedstawiciela przed właściwymi organami. CY: agenci podatkowi muszą posiadać odpowiednie upoważnienie Ministra Finansów. Upoważnienie uwarunkowane jest przeprowadzeniem testu potrzeb ekonomicznych. Stosowane kryteria są analogiczne do tych stosowanych w odniesieniu do udzielania zezwolenia na inwestycje zagraniczne (wymienione w sekcji horyzontalnej) w formie, w jakiej mają one zastosowanie do niniejszego podsektora, zawsze z uwzględnieniem sytuacji w zakresie zatrudnienia w danym podsektorze. BG, MT, RO, SI: bez zobowiązań</p> <p><u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń</p>

¹ Nie obejmuje doradztwa prawnego i usług w zakresie reprezentacji prawnej w sprawach podatkowych, które znajdują się pod pozycją 1.A.a). Usługi prawne.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
<p>d) Usługi architektoniczne oraz</p> <p>e) Usługi w zakresie planowania urbanistycznego i architektury krajobrazu</p> <p>(CPC 8671 i CPC 8674)</p>	<p><u>Dla sposobu 1</u></p> <p>AT: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług w zakresie planowania.</p> <p>BE, CY, EL, IT, MT, PL, PT, SI: bez zobowiązań</p> <p>DE: stosowanie przepisów krajowych w sprawie opłat i wynagrodzeń za wszystkie usługi, które są świadczone za granicą.</p> <p>HR: usługi architektoniczne: osoby fizyczne i prawne mogą świadczyć usługi w tym zakresie za zgodą Chorwackiej Izby Architektów. Projekt lub plan opracowany za granicą musi być uznany (zatwierdzony) przez upoważnioną osobę fizyczną lub prawną w Chorwacji pod względem zgodności z chorwackim prawem. Upoważnienie do uznawania (zatwierdzania) jest wydawane przez Ministerstwo Budownictwa i Zagospodarowania Przestrzennego.</p> <p>Zagospodarowanie przestrzenne: osoby fizyczne i prawne mogą świadczyć usługi w tym zakresie po otrzymaniu zgody od Ministerstwa Budownictwa i Zagospodarowania Przestrzennego.</p> <p>HU, RO: bez zobowiązań dla usług w zakresie architektury krajobrazu.</p> <p><u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
f) Usługi inżynierskie oraz g) Usługi inżynierskie kompleksowe (CPC 8672 i CPC 8673)	<p><u>Dla sposobu 1</u> AT, SI: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług wyłącznie w zakresie planowania. CY, EL, IT, MT, PT: bez zobowiązań HR: osoby fizyczne i prawne mogą świadczyć usługi w tym zakresie za zgodą Chorwackiej Izby Inżynierów. Projekt lub plan opracowany za granicą musi być uznany (zatwierdzony) przez upoważnioną osobę fizyczną lub prawną w Chorwacji pod względem zgodności z chorwackim prawem. Upoważnienie do uznawania (zatwierdzania) jest wydawane przez Ministerstwo Budownictwa i Zagospodarowania Przestrzennego.</p> <p><u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń</p>
h) Usługi medyczne (w tym usługi świadczone przez psychologów) i stomatologiczne (CPC 9312 i część CPC 85201)	<p><u>Dla sposobu 1</u> AT, BE, BG, CY, DE, DK, EE, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PT, RO, SK, UK: bez zobowiązań HR: bez zobowiązań, z wyłączeniem telemedycyny: bez ograniczeń SI: bez zobowiązań dla usług z zakresu medycyny społecznej, usług sanitarnych, epidemiologicznych, medyczo-ekologicznych, zaopatrzenia w krew, preparaty z krwi i organy do transplantacji oraz usług z zakresu autopsji.</p> <p><u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
i) Usługi weterynaryjne (CPC 932)	<p><u>Dla sposobu 1</u> AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, FR, EL, HU, IE, IT, LV, MT, NL, PT, RO, SI, SK: bez zobowiązań UK: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług weterynaryjnych laboratoryjnych i technicznych świadczonych na rzecz weterynarzy-chirurgów, usług doradztwa ogólnego, poradnictwa i dostarczania informacji, na przykład w zakresie żywienia, zachowania zwierząt i opieki nad zwierzętami.</p> <p><u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń</p>
j) 1. Usługi położnicze (część CPC 93191) j) 2. Usługi świadczone przez pielęgniarki, fizjoterapeutów i personel paramedyczny (część CPC 93191)	<p><u>Dla sposobu 1</u> AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SI, SK, UK: bez zobowiązań FI, PL: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług pielęgniarek. HR: bez zobowiązań, z wyłączeniem telemedycyny: bez ograniczeń</p> <p><u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
k) Sprzedaż detaliczna produktów farmaceutycznych oraz sprzedaż detaliczna towarów medycznych i ortopedycznych (CPC 63211) oraz inne usługi świadczone przez farmaceutów ¹	<u>Dla sposobu 1</u> AT, BE, BG, CZ, DE, CY, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: bez zobowiązań LV, LT: bez zobowiązań, z wyjątkiem zamówień pocztowych. HU: bez zobowiązań, z wyjątkiem CPC 63211 <u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń
B. <u>Usługi informatyczne</u> (CPC 84)	<u>Dla sposobów 1 oraz 2</u> bez ograniczeń

¹ Sprzedaż produktów farmaceutycznych na wolnym rynku, podobnie jak świadczenie innych usług, podlega wymogowi uzyskania licencji i kwalifikacji oraz procedurom stosowanym w państwach członkowskich. Zgodnie z zasadą ogólną działalność ta jest zastrzeżona dla farmaceutów. W niektórych państwach członkowskich tylko sprzedaż leków na receptę jest zastrzeżona dla farmaceutów.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
C. <u>Usługi badawczo-rozwojowe</u>	
a) Usługi badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych (CPC 852, z wyjątkiem usług psychologów) ¹ b) Usługi badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych (CPC 851) oraz c) Interdyscyplinarne usługi badawczo-rozwojowe (CPC 853)	<u>Dla sposobów 1 oraz 2</u> UE: w przypadku usług badawczo-rozwojowych finansowanych ze środków publicznych wyłączone prawa lub zezwolenie mogą być przyznane jedynie obywatelom państw członkowskich i osobom prawnym Unii, których główna siedziba znajduje się na terytorium Unii.
D. <u>Usługi w zakresie nieruchomości</u> ²	
a) Związane z nieruchomościami stanowiącymi majątek własny lub dzierżawionymi (CPC 821)	<u>Dla sposobu 1</u> BG, CY, CZ, EE, HU, IE, LV, LT, MT, PL, RO, SK, SI: bez zobowiązań HR: Wymagana obecność handlowa. <u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń

¹ Część CPC 85201, która znajduje się pod pozycją 1.A.h. Usługi medyczne i stomatologiczne.

² Odnośne usługi wiążą się z zawodem pośrednika obrotu nieruchomościami i nie mają wpływu na żadne prawa lub ograniczenia wobec osób fizycznych i prawnych nabywających nieruchomości.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
b) Na podstawie wynagrodzenia lub umowy (CPC 822)	<p><u>Dla sposobu 1</u> BG, CY, CZ, EE, HU, IE, LV, LT, MT, PL, RO, SK, SI: bez zobowiązań HR: Wymagana obecność handlowa. <u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń</p>
E. <u>Usługi najmu lub dzierżawy bez obsługi</u>	
a) W odniesieniu do statków (CPC 83103)	<p><u>Dla sposobu 1</u> BG, CY, DE, HU, MT, RO: bez zobowiązań <u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń</p>
b) W odniesieniu do statków powietrznych (CPC 83104)	<p><u>Dla sposobu 1</u> BG, CY, CZ, HU, LV, MT, PL, RO, SK: bez zobowiązań. <u>Dla sposobu 2</u> BG, CY, CZ, LV, MT, PL, RO, SK: bez zobowiązań. AT, BE, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LT, LU, NL, PT, SI, SE, UK: Statki powietrzne używane przez przewoźników lotniczych Unii Europejskiej muszą być zarejestrowane w państwie członkowskim wydającym licencję przewoźnikowi lotniczemu lub w innym miejscu w UE. W przypadku krótkoterminowych umów dzierżawy lub w wyjątkowych sytuacjach istnieje możliwość odstąpienia od tego wymogu.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
c) W odniesieniu do pozostałego sprzętu transportowego (CPC 83101, CPC 83102 i CPC 83105)	Dla sposobu 1 BG, CY, HU, LV, MT, PL, RO, SI: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń
d) W odniesieniu do pozostałych maszyn i urządzeń (CPC 83106, CPC 83107, CPC 83108 i CPC 83109)	Dla sposobu 1 BG, CY, CZ, HU, MT, PL, RO, SK: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń
e) W odniesieniu do artykułów użytku osobistego i domowego (CPC 832)	Dla sposobów 1 oraz 2 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: bez zobowiązań
f) Wynajem sprzętu telekomunikacyjnego (CPC 7541)	Dla sposobów 1 oraz 2 bez ograniczeń
F. <u>Pozostałe usługi biznesowe</u>	
a) Usługi reklamowe (CPC 871)	Dla sposobów 1 oraz 2 bez ograniczeń
b) Usługi badania rynku i opinii publicznej (CPC 864)	Dla sposobów 1 oraz 2 bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
c) Usługi konsultingu w zakresie zarządzania (CPC 865)	<u>Dla sposobów 1 oraz 2</u> bez ograniczeń
d) Usługi związane z usługami konsultingowymi w zakresie zarządzania (CPC 866)	<u>Dla sposobów 1 oraz 2</u> HU: bez zobowiązań dla usług arbitrażu i postępowania rozjemczego (CPC 86602).
e) Usługi w zakresie badań i analiz technicznych (CPC 8676)	<u>Dla sposobu 1</u> IT: bez zobowiązań dla zawodu biologa i analityka chemicznego. BG, CY, CZ, MT, PL, RO, SK, SE: bez zobowiązań <u>Dla sposobu 2</u> CY, CZ, MT, PL, RO, SK, SE: bez zobowiązań
f) Usługi w zakresie doradztwa i konsultingu związane z rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem (część CPC 881)	<u>Dla sposobu 1</u> IT: bez zobowiązań dla działalności zarezerwowanej dla agronomów i specjalistów ds. rolnictwa („ <i>periti agrari</i> ”) EE, MT, RO, SI: bez zobowiązań <u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń
g) Usługi w zakresie doradztwa i konsultingu odnoszące się do rybołówstwa (część CPC 882)	<u>Dla sposobu 1</u> LV, MT, RO, SI: bez zobowiązań <u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
h) Usługi w zakresie doradztwa i konsultingu odnoszące się do produkcji (część CPC 884 i część CPC 885)	<u>Dla sposobów 1 oraz 2</u> bez ograniczeń
i) Usługi rekrutacji i pozyskiwania personelu	
i) 1. Poszukiwanie personelu kierowniczego (CPC 87201)	<u>Dla sposobu 1</u> AT, BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FI, HR, IE, LV, LT, MT, PL, PT, RO, SK, SI, SE: bez zobowiązań <u>Dla sposobu 2</u> AT, BG, CY, CZ, EE, FI, HR, LV, LT, MT, PL, RO, SK, SI: bez zobowiązań.
i) 2. Usługi wyszukiwania miejsca pracy i pracowników (CPC 87202)	<u>Dla sposobu 1</u> AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, EL, FI, FR, HR, IE, IT, LU, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: bez zobowiązań <u>Dla sposobu 2</u> AT, BG, CY, CZ, EE, FI, HR, LV, LT, MT, PL, RO, SI, SK: bez zobowiązań.
i) 3. Usługi pozyskiwania biurowego personelu pomocniczego (CPC 87203)	<u>Dla sposobu 1</u> AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, FR, HR, IT, IE, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SK, SI: bez zobowiązań <u>Dla sposobu 2</u> AT, BG, CY, CZ, EE, FI, HR, LV, LT, MT, PL, RO, SK, SI: bez zobowiązań

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
i) 4. Usługi w zakresie pozyskiwania pracowników świadczących pomoc domową, innych niż pracownicy handlowi, przemysłowi, personel pielęgniarstwa i inny (CPC 87204, 87205, 87206, 87209)	<p><u>Dla sposobów 1 oraz 2</u></p> <p>Wszystkie państwa członkowskie z wyjątkiem HU: bez zobowiązań.</p> <p>HU: bez ograniczeń</p>
j) 1. Usługi detektywistyczne (CPC 87301)	<p><u>Dla sposobów 1 oraz 2</u></p> <p>BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, UK: bez zobowiązań</p>
j) 2. Usługi ochroniarskie (CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 i CPC 87305)	<p><u>Dla sposobu 1</u></p> <p>HU: bez zobowiązań dla CPC 87304, CPC 87305</p> <p>BE, BG, CY, CZ, ES, EE, FI, FR, HR, IT, LV, LT, MT, PT, PL, RO, SI, SK: bez zobowiązań.</p> <p><u>Dla sposobu 2</u></p> <p>HU: bez zobowiązań dla CPC 87304, CPC 87305</p> <p>BG, CY, CZ, EE, HR, LV, LT, MT, PL, RO, SI, SK: bez zobowiązań.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
k) Powiązane usługi konsultingu naukowego i technicznego (CPC 8675)	Dla sposobu 1 BE, BG, CY, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, UK: bez zobowiązań dla usług w zakresie poszukiwań złóż. HR: Bez ograniczeń, poza tym, że podstawowe usługi w zakresie podstawowych badań geologicznych, geodezyjnych i górniczych oraz usługi powiązane z badaniami w zakresie ochrony środowiska na terytorium Chorwacji mogą być świadczone wyłącznie wspólnie z krajowymi osobami prawnymi lub za ich pośrednictwem. Dla sposobu 2 bez ograniczeń
l) 1. Konserwacja i naprawa statków (część CPC 8868)	Dla sposobu 1 Dla statków transportu morskiego: BE, BG, DE, DK, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PT, SI, UK: bez zobowiązań. Dla statków służących do transportu śródlądowymi drogami wodnymi: UE z wyjątkiem EE, HU, LV, PL: bez zobowiązań. Dla sposobu 2 bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
l) 2. Konserwacja i naprawa sprzętu transportu kolejowego (część CPC 8868)	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, DE, CY, CZ, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń
l) 3. Konserwacja i naprawa pojazdów silnikowych, motocykli, skuterów śnieżnych oraz sprzętu transportu drogowego (CPC 6112, CPC 6122, część CPC 8867 i część CPC 8868)	Dla sposobów 1 oraz 2 bez ograniczeń
l) 4. Konserwacja i naprawa statków powietrznych i ich części (część CPC 8868)	Dla sposobu 1 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
l) 5. Usługi w zakresie konserwacji i naprawy wyrobów metalowych, urządzeń (nie biurowych), sprzętu (nie transportowego i nie biurowego) oraz artykułów użytku osobistego i domowego ¹ (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 i CPC 8866)	<u>Dla sposobów 1 oraz 2</u> bez ograniczeń
m) Usługi sprzątania budynków (CPC 874)	<u>Dla sposobu 1</u> AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: bez zobowiązań <u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń

¹ Usługi konserwacji i naprawy sprzętu transportowego (CPC 6112, 6122, 8867 i CPC 8868) znajdują się pod pozycjami 1.F.1) 1 do 1.F.1) 4.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
n) Usługi fotograficzne (CPC 875)	<p><u>Dla sposobu 1</u> BG, EE, MT, PL: bez zobowiązań w odniesieniu do świadczenia usług fotografii lotniczej. HR, LV: bez zobowiązań dla usług fotografii specjalistycznej (CPC 87504) <u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń</p>
o) Usługi związane z pakowaniem (CPC 876)	<p><u>Dla sposobów 1 oraz 2</u> bez ograniczeń</p>
p) Usługi poligraficzne i wydawnicze (CPC 88442)	<p><u>Dla sposobów 1 oraz 2</u> bez ograniczeń</p>
q) Usługi związane z organizowaniem konferencji (część CPC 87909)	<p><u>Dla sposobów 1 oraz 2</u> bez ograniczeń</p>
r) Pozostałe	
r) 1. Usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych (CPC 87905)	<p><u>Dla sposobu 1</u> PL: bez zobowiązań w odniesieniu do usług przysięgłych tłumaczy ustnych i pisemnych HR: bez zobowiązań w odniesieniu do dokumentów urzędowych HU, SK: bez zobowiązań w odniesieniu do urzędowych tłumaczeń pisemnych i ustnych. <u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
r) 2. Usługi projektowania wnętrz i inne specjalne usługi projektowe (CPC 87907)	Dla sposobu 1 DE: stosowanie przepisów krajowych w sprawie opłat i wynagrodzeń za wszystkie usługi, które są świadczone za granicą. HR: bez zobowiązań. Dla sposobu 2 bez ograniczeń
r) 3. Usługi świadczone przez agencje inkasa (CPC 87902)	Dla sposobów 1 oraz 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: bez zobowiązań
r) 4. Usługi świadczone przez biura kredytowe (CPC 87901)	Dla sposobów 1 oraz 2 BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: bez zobowiązań

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
r) 5. Usługi powielania (CPC 87904) ¹	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń
r) 6. Telekomunikacyjne usługi konsultingu (CPC 7544)	Dla sposobów 1 oraz 2 bez ograniczeń
r) 7. Usługi telefonicznych automatów zgłoszeniowych (CPC 87903)	Dla sposobów 1 oraz 2 bez ograniczeń

---

¹ Nie obejmuje usług poligraficznych, których dotyczy CPC 88442, i które znajdują się pod pozycją 1.F p).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
2. USŁUGI KOMUNIKACYJNE	
<p>A. <u>Usługi pocztowe i kurierskie</u> (Usługi odnoszące się do obsługi¹ przesyłek pocztowych² według następującego wykazu podsektorów, z przeznaczeniem krajowym lub zagranicznym:</p> <p>(i) obsługa zaadresowanych pisemnych informacji w jakiegokolwiek formie fizycznej³, w tym usługi w zakresie mieszanych przesyłek pocztowych i bezpośrednio przesyłki pocztowe,</p> <p>(ii) obsługa zaadresowanych paczek⁴,</p> <p>(iii) obsługa zaadresowanych wydawnictw prasowych⁵,</p>	<p><u>Dla sposobów 1 oraz 2 bez ograniczeń⁶</u></p>

¹ Termin „obsługa” obejmuje przyjęcie, sortowanie, transport i doręczenie.

² „Przesyłka pocztowa” odnosi się do przesyłek obsługiwanych przez dowolny rodzaj podmiotu gospodarczego, publicznego lub prywatnego.

³ Na przykład listy, karty pocztowe.

⁴ Włącznie z książkami i katalogami.

⁵ Dzienniki, gazety, czasopisma.

⁶ Dla podsektorów (i) do (iv) wymagane mogą być indywidualne licencje nakładające szczególne obowiązki świadczenia usługi powszechnej lub wkład finansowy na fundusz kompensacyjny.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
(iv) obsługa przesyłek, o których mowa w ppkt (i)-(iii), w formie przesyłek poleconych lub ubezpieczonych, (v) przesyłki ekspresowe ¹ dla pozycji określonych powyżej w ppkt (i) - (iii), (vi) obsługa przesyłek niezaadresowanych, (vii) wymiana dokumentów ²	

¹ Przesyłki ekspresowe mogą obejmować, oprócz skróconego czasu przesyłki i większej niezawodności dostawy, czynniki dodatkowe, takie jak: odbiór z miejsce pochodzenia, przekazanie do rąk własnych adresata, oznaczanie i monitorowanie, możliwość zmiany miejsca przeznaczenia i adresata w trakcie tranzytu, potwierdzenie odbioru.

² Oferowanie środków, łącznie z udostępnieniem pomieszczeń na zasadzie *ad hoc*, jak również przewożenie przez stronę trzecią, umożliwianie doręczania własnych przesyłek w drodze wzajemnej wymiany przesyłek pocztowych między użytkownikami korzystającymi z tej usługi. Przesyłka pocztowa odnosi się do przesyłek obsługiwanych przez dowolny rodzaj podmiotu gospodarczego, publicznego lub prywatnego.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
<p>Podsektory (i), (iv) i (v) wyklucza się jednak w przypadku, gdy wchodzi one w zakres usług, które mogą być zarezerwowane, tj. dla przesyłek korespondencyjnych, których cena jest niższa niż pięciokrotna wartość podstawowej stawki publicznej, z zastrzeżeniem, że ważą one mniej niż 350 gramów¹, oraz dla usług w zakresie przesyłania listów poleconych stosowanych w toku procedur sądowych lub administracyjnych). (część CPC 751, część CPC 71235² i część CPC 73210³)</p>	

¹ „Przesyłka z korespondencją” oznacza informację w formie pisemnej, w jakiegokolwiek postaci fizycznej, przekazywaną i dostarczaną pod adres wskazany przez nadawcę na przesyłce lub na jej opakowaniu. Książek, katalogów, gazet i czasopism nie uważa się za przesyłki korespondencyjne.

² Samodzielny transport poczty dowolnym środkiem transportu lądowego.

³ Samodzielny transport poczty środkiem transportu lotniczego.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
B. <u>Usługi telekomunikacyjne</u> (Usługi te nie obejmują działalności gospodarczej polegającej na dostarczaniu treści, których transport wiąże się z usługami telekomunikacyjnymi)	
a) Wszystkie usługi polegające na przesyłaniu i odbiorze sygnałów za pomocą dowolnych środków elektromagnetycznych ¹ , z wyłączeniem nadawania ²	<u>Dla sposobów 1 oraz 2</u> bez ograniczeń

¹ Usługi te nie obejmują przetwarzania danych lub informacji on-line (włącznie z przetwarzaniem transakcji) (część CPC 843), które znajduje się pod pozycją 1.B. Usługi informatyczne.

² Nadawanie określa się jako nieprzerwany ciąg transmisji wymagany do rozpowszechniania sygnałów programów telewizyjnych i radiowych dla ogółu społeczeństwa, z wyłączeniem transmisji (contribution links) między operatorami.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
b) Usługi transmisji drogą satelitarną ¹	<p>Dla sposobów 1 oraz 2</p> <p>UE: bez ograniczeń, jednak usługodawcy w tym sektorze mogą podlegać obowiązkom zabezpieczenia interesu powszechnego związanego z przekazywaniem treści poprzez ich sieć zgodnie z unijnymi ramami prawnymi dotyczącymi komunikacji elektronicznej.</p> <p>BE: bez zobowiązań</p>

---

¹ Usługi te obejmują usługi telekomunikacyjne polegające na przekazie i odbiorze transmisji radiowej i telewizyjnej drogą satelitarną (nieprzerwany ciąg transmisji drogą satelitarną wymagany do rozpowszechniania sygnałów programów telewizyjnych i radiowych dla ogółu społeczeństwa). Obejmuje to sprzedaż praw do korzystania z usług satelitarnych, ale nie obejmuje sprzedaży pakietów programów telewizyjnych gospodarstwu domowemu.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
3. BUDOWNICTWO I POKREWNE USŁUGI INŻYNIERSKIE	
<u>Budownictwo i pokrewne usługi inżynierskie</u> (CPC 511, CPC 512, CPC 513, CPC 514, CPC 515, CPC 516, CPC 517 i CPC 518)	<u>Dla sposobów 1 oraz 2</u> bez ograniczeń
4. USŁUGI W ZAKRESIE DYSTRYBUCJI (wyłączając dystrybucję broni, amunicji, środków wybuchowych oraz innych materiałów wojskowych)	
A. <u>Usługi świadczone przez pośredników pobierających prowizje</u> a) Usługi świadczone przez pośredników pobierających prowizje, dotyczące pojazdów silnikowych, motocykli i skuterów śnieżnych oraz części i akcesoriów do nich (część CPC 61111, część CPC 6113 i część CPC 6121)	<u>Dla sposobów 1 oraz 2</u> UE, z wyjątkiem AT, SI, SE, FI: bez zobowiązań dla dystrybucji produktów chemicznych, metali (i kamieni) szlachetnych. AT: bez zobowiązań dla dystrybucji materiałów pirotechnicznych, artykułów zapalnych, urządzeń wybuchowych i substancji toksycznych.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
b) Inne usługi świadczone przez pośredników pobierających prowizje (CPC 621)	AT, BG: bez zobowiązań dla dystrybucji produktów do użytku medycznego, takich jak wyroby medyczne i narzędzia chirurgiczne, substancje medyczne i przedmioty do użytku medycznego. HR: bez zobowiązań dla dystrybucji tytoniu i produktów tytoniowych. <u>Dla sposobu 1</u>
B. <u>Usługi w zakresie sprzedaży hurtowej</u> a) Usługi w zakresie sprzedaży hurtowej pojazdów silnikowych, motocykli i skuterów śnieżnych oraz ich części i akcesoriów (część CPC 61111, część CPC 6113 i część CPC 6121) b) Usługi w zakresie sprzedaży hurtowej końcowych urządzeń telekomunikacyjnych (część CPC 7542)	AT, BG, FR, PL, RO: bez zobowiązań dla dystrybucji tytoniu i produktów tytoniowych. BG, FI, PL, RO: bez zobowiązań dla dystrybucji napojów alkoholowych. SE: bez zobowiązań dla dystrybucji detalicznej napojów alkoholowych. AT, BG, CZ, FI, RO, SK, SI: bez zobowiązań dla dystrybucji produktów farmaceutycznych.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
<p>c) Pozostałe usługi w zakresie sprzedaży hurtowej (CPC 622 wyłączając usługi w zakresie sprzedaży hurtowej produktów energetycznych¹)</p> <p>C. Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej²</p> <p>Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej dotyczące pojazdów silnikowych, motocykli i skuterów śnieżnych oraz ich części i akcesoriów (CPC 61112, część CPC 6113 i część CPC 6121)</p> <p>Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej dotyczące końcowych urządzeń telekomunikacyjnych (część CPC 7542)</p> <p>Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej dotyczące żywności (CPC 631)</p>	<p>BG, HU, PL: bez zobowiązań dla usług pośredników w obrocie towarowym.</p> <p>FR: w przypadku usług świadczonych przez pośredników pobierających prowizje, bez zobowiązań dla handlowców i pośredników pracujących na 17 krajowych rynkach świeżych produktów żywnościowych. Bez zobowiązań dla sprzedaży hurtowej produktów farmaceutycznych.</p> <p>MT: bez zobowiązań dla usług świadczonych przez pośredników pobierających prowizje</p> <p>BE, BG, CY, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SK, UK: w przypadku usług w zakresie sprzedaży detalicznej bez zobowiązań, z wyjątkiem zamówień pocztowych.</p>

¹ Usługi te, obejmujące CPC 62271, znajdują się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycją 18.D.

² Nie obejmuje usług konserwacji i naprawy, które znajdują się w dziale „USŁUGI BIZNESOWE” pod pozycjami 1.B. i 1.F.1).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
<p>Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej dotyczące innych towarów (nie energii), z wyjątkiem sprzedaży detalicznej produktów farmaceutycznych oraz towarów medycznych i ortopedycznych¹ (CPC 632 wyłączając CPC 63211 i 63297)</p> <p>D. <u>Usługi w zakresie franchisingu</u> (CPC 8929)</p>	
<p>5. USŁUGI W ZAKRESIE EDUKACJI (jedynie usługi finansowane ze źródeł prywatnych)</p>	
<p>A. <u>Usługi szkolnictwa podstawowego</u> (CPC 921)</p>	<p><u>Dla sposobu 1</u> BG, CY, FI, HR, MT, RO, SE, SI: bez zobowiązań FR: wymóg obywatelstwa. Niemniej jednak obywatele państw trzecich mogą uzyskać zezwolenie właściwych organów na założenie placówki oświatowej i kierowanie nią oraz na nauczanie. IT: wymóg obywatelstwa dla usługodawców starających się o uprawnienia do wydawania dyplomów uznawanych przez państwo. <u>Dla sposobu 2</u> CY, FI, HR, MT, RO, SE, SI: bez zobowiązań</p>

¹ Sprzedaż detaliczna produktów farmaceutycznych oraz towarów medycznych i ortopedycznych znajduje się w dziale WOLNE ZAWODY pod pozycją 1.A.k).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
B. <u>Usługi szkolnictwa średniego</u> (CPC 922)	<p><u>Dla sposobu 1</u> BG, CY, FI,HR, MT, RO, SE: bez zobowiązań FR: wymóg obywatelstwa. Niemniej jednak obywatele państw trzecich mogą uzyskać zezwolenie właściwych organów na założenie placówki oświatowej i kierowanie nią oraz na nauczanie. IT: wymóg obywatelstwa dla usługodawców starających się o uprawnienia do wydawania dyplomów uznawanych przez państwo.</p> <p><u>Dla sposobu 2</u> CY, FI, MT, RO, SE: bez zobowiązań</p> <p><u>Dla sposobów 1 oraz 2</u> LV: bez zobowiązań dla usług edukacyjnych związanych ze szkolnictwem zawodowym i technicznym na poziomie średnim dla uczniów niepełnosprawnych (CPC 9224)</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
C. <u>Usługi szkolnictwa wyższego</u> (CPC 923)	<p><u>Dla sposobu 1</u> AT, BG, CY, FI, MT, RO, SE: bez zobowiązań FR: wymóg obywatelstwa. Niemniej jednak obywatele państw trzecich mogą uzyskać zezwolenie właściwych organów na założenie placówki oświatowej i kierowanie nią oraz na nauczanie. IT: wymóg obywatelstwa dla usługodawców starających się o uprawnienia do wydawania dyplomów uznawanych przez państwo.</p> <p><u>Dla sposobu 2</u> AT, BG, CY, FI, MT, RO, SE: bez zobowiązań</p> <p>Dla sposobów 1 oraz 2 CZ, SK: bez zobowiązań dla usług szkolnictwa wyższego, z wyjątkiem usług w zakresie edukacji technicznej i zawodowej na poziomie pomaturalnym (CPC 92310)</p>
D. <u>Usługi kształcenia dorosłych</u> (CPC 924)	<p><u>Dla sposobów 1 oraz 2</u> CY, FI, MT, RO, SE: bez zobowiązań. AT: bez zobowiązań dla usług kształcenia dorosłych za pomocą programów radiowych lub telewizyjnych.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
E. <u>Usługi w zakresie pozostałych form kształcenia</u> (CPC 929)	Dla sposobów 1 oraz 2 AT, BE, BG, CY, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SE, UK: bez zobowiązań. Dla sposobu 1: HR: bez ograniczeń dla edukacji korespondencyjnej oraz edukacji za pośrednictwem telekomunikacji.
6. USŁUGI W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA	
A. <u>Usługi związane ze ściekami</u> (CPC 9401) ¹	Dla sposobu 1 UE, z wyjątkiem EE, LT, LV: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług konsultingu EE, LT, LV: bez ograniczeń Dla sposobu 2: bez ograniczeń
B. <u>Gospodarka odpadami stałymi/niebezpiecznymi, wyłączając transgraniczny transport odpadów niebezpiecznych</u> a) Usługi usuwania odpadów (CPC 9402)	Dla sposobu 1 EU, z wyjątkiem EE, HU: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług konsultingu EE, HU: bez ograniczeń Dla sposobu 2 bez ograniczeń

¹ Odpowiadają usługom kanalizacyjnym.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
b) Usługi sanitarne i podobne (CPC 9403)	Dla sposobu 1 EU, z wyjątkiem EE, HU, LT: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług konsultingu EE, HU, LT: bez ograniczeń Dla sposobu 2 bez ograniczeń
C. <u>Usługi w zakresie ochrony powietrza i klimatu</u> (CPC 9404) ¹	Dla sposobu 1 EU, z wyjątkiem EE, FI, LT, PL, RO: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług konsultingu EE, FI, LT, PL, RO: bez ograniczeń Dla sposobu 2 bez ograniczeń
D. Usługi rekultywacji i oczyszczania gleby i wody a) Uzdatnianie, rekultywacja zanieczyszczonej/skażonej gleby i wody (część CPC 94060) ²	Dla sposobu 1 EU, z wyjątkiem EE, FI, RO: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług konsultingu EE, FI, RO: bez ograniczeń Dla sposobu 2 bez ograniczeń

¹ Odpowiada usługom oczyszczania spalin.

² Odpowiada częściom pozycji „Usługi związane z ochroną przyrody i krajobrazu”.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
E. <u>Usługi w zakresie ochrony przed hałasem i wibracjami</u> (CPC 9405)	Dla sposobu 1 EU, z wyjątkiem EE, FI, LT, PL, RO: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług konsultingu EE, FI, LT, PL, RO: bez ograniczeń Dla sposobu 2 bez ograniczeń
F. <u>Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu</u> a) Usługi w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu (część CPC 9406)	Dla sposobu 1 EU, z wyjątkiem EE, FI, RO: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług konsultingu EE, FI, RO: bez ograniczeń Dla sposobu 2 bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
G. <u>Pozostałe usługi w zakresie ochrony środowiska i usługi pomocnicze</u> (CPC 94090)	Dla sposobu 1 EU, z wyjątkiem EE, FI, RO: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług konsultingu EE, FI, RO: bez ograniczeń Dla sposobu 2 bez ograniczeń
7. USŁUGI FINANSOWE	
A. <u>Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami</u>	Dla sposobów 1 oraz 2 AT, BE, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: bez zobowiązań dla bezpośrednich usług ubezpieczeniowych, z wyjątkiem ubezpieczenia od ryzyka odnoszącego się do: (i) żeglugi morskiej i zarobkowego transportu lotniczego oraz lotów kosmicznych i transportu ładunków w przestrzeni kosmicznej (włączając satelity), przy czym ubezpieczenie to obejmuje niektóre lub wszystkie następujące pozycje: transportowane towary, pojazd transportujący towary oraz wszelką odpowiedzialność z nimi związaną; oraz (ii) towarów w tranzycie międzynarodowym.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	<p>AT: działalność promocyjna i pośrednictwo w imieniu spółki zależnej niemającej siedziby w Unii lub oddziału niemającego siedziby w Austrii (z wyjątkiem reasekuracji i retrocesji) są zabronione. Obowiązkowe ubezpieczenia lotnicze, z wyjątkiem ubezpieczenia międzynarodowego zarobkowego transportu lotniczego, mogą zostać zagwarantowane wyłącznie przez spółkę zależną mającą siedzibę w Unii lub przez oddział mający siedzibę w Austrii.</p> <p>DK: obowiązkowe ubezpieczenia lotnicze mogą zostać zagwarantowane jedynie przez przedsiębiorstwa mające siedzibę w Unii. Osoby i przedsiębiorstwa (w tym zakłady ubezpieczeń) inne niż zakłady ubezpieczeń, które uzyskały zezwolenie przez prawo duńskie lub właściwe organy duńskie, nie mogą w celach handlowych w Danii uczestniczyć w realizacji ubezpieczeń bezpośrednich wobec osób zamieszkujących w Danii, statków duńskich lub nieruchomości w Danii.</p> <p>DE: obowiązkowe ubezpieczenia lotnicze mogą zostać zagwarantowane jedynie przez spółkę zależną mającą siedzibę w Unii lub przez oddział mający siedzibę w Niemczech. Jeżeli zagraniczny zakład ubezpieczeń zarejestrował oddział w Niemczech, może on zawierać umowy ubezpieczeniowe w Niemczech odnoszące się do transportu międzynarodowego wyłącznie za pośrednictwem oddziału mającego siedzibę w Niemczech.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	<p>FR: ubezpieczenia od ryzyka w zakresie transportu naziemnego mogą być realizowane jedynie przez firmy ubezpieczeniowe mające siedzibę w Unii.</p> <p>PL: bez zobowiązań dla reasekuracji i retrocesji, z wyjątkiem ubezpieczenia towarów w handlu międzynarodowym.</p> <p>PT: polisy ubezpieczeń w zakresie transportu lotniczego i morskiego, obejmujące towary, statki powietrzne, kadłuby i odpowiedzialność cywilną mogą być wystawiane jedynie przez przedsiębiorstwa mające siedzibę w UE; jedynie osoby i przedsiębiorstwa mające siedzibę w UE mogą działać w charakterze pośredników w zakresie takiej działalności ubezpieczeniowej w Portugalii.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	<p data-bbox="746 232 927 262"><u>Dla sposobu 1</u></p> <p data-bbox="746 271 1433 443">AT, BE, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, NL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: bez zobowiązań dla bezpośrednich usług pośrednictwa ubezpieczeniowego, z wyjątkiem ubezpieczenia od ryzyka odnoszącego się do:</p> <p data-bbox="746 452 1433 734">(i) żeglugi morskiej i zarobkowego transportu lotniczego oraz lotów kosmicznych i transportu ładunków w przestrzeni kosmicznej (włączając satelity), przy czym ubezpieczenie to obejmuje niektóre lub wszystkie następujące pozycje: transportowane towary, pojazd transportujący towary oraz wszelką odpowiedzialność z nimi związaną; oraz</p> <p data-bbox="746 743 1353 772">(ii) towarów w tranzycie międzynarodowym.</p> <p data-bbox="746 781 1433 1326">BG: bez zobowiązań dla ubezpieczeń bezpośrednich, z wyjątkiem usług świadczonych przez usługodawców zagranicznych na rzecz podmiotów zagranicznych na terytorium Republiki Bułgarii. Ubezpieczenia transportowe obejmujące towary, ubezpieczenia pojazdów jako takich oraz ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w zakresie ryzyka zlokalizowanego w Republice Bułgarii nie mogą być gwarantowane bezpośrednio przez zagraniczne zakłady ubezpieczeń. Zagraniczny zakład ubezpieczeń może zawierać umowy ubezpieczeniowe wyłącznie za pośrednictwem oddziału. Bez zobowiązań dla ubezpieczeń depozytów i podobnych programów odszkodowań oraz obowiązkowych programów ubezpieczeń.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	<p>CY, LV, MT: bez zobowiązań dla bezpośrednich usług ubezpieczeniowych, z wyjątkiem ubezpieczenia od ryzyka odnoszącego się do:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) żeglugi morskiej i zarobkowego transportu lotniczego oraz lotów kosmicznych i transportu ładunków w przestrzeni kosmicznej (włączając satelity), przy czym ubezpieczenie to obejmuje niektóre lub wszystkie następujące pozycje: transportowane towary, pojazd transportujący towary oraz wszelką odpowiedzialność z nimi związaną; oraz (ii) towarów w tranzycie międzynarodowym. <p>LT: bez zobowiązań dla bezpośrednich usług ubezpieczeniowych, z wyjątkiem ubezpieczenia od ryzyka odnoszącego się do:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) żeglugi morskiej i zarobkowego transportu lotniczego oraz lotów kosmicznych i transportu ładunków w przestrzeni kosmicznej (włączając satelity), przy czym ubezpieczenie to obejmuje niektóre lub wszystkie następujące pozycje: transportowane towary, pojazd transportujący towary oraz wszelką odpowiedzialność z nimi związaną; oraz (ii) towarów w tranzycie międzynarodowym, z wyjątkiem transportu lądowego, jeżeli ryzyko znajduje się na Litwie. <p>BG, LV, LT, PL: bez zobowiązań dla usług pośrednictwa ubezpieczeniowego.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	<p>ES: w przypadku usług aktuarialnych, wymóg w zakresie miejsca zamieszkania i trzyletnie doświadczenie w tym zakresie.</p> <p>FI: wyłącznie ubezpieczyciele mający główną siedzibę w UE lub oddział w Finlandii mogą oferować bezpośrednie usługi ubezpieczeniowe (w tym koasekurację). Świadczenie usług brokerów ubezpieczeniowych podlega wymogowi stałego miejsca prowadzenia działalności w UE.</p> <p>HR: bez zobowiązań dla bezpośrednich usług ubezpieczeniowych i bezpośrednich usług pośrednictwa ubezpieczeniowego, z wyjątkiem</p> <ol style="list-style-type: none"> a) ubezpieczenia na życie: w przypadku świadczenia usług ubezpieczenia na życie osobom zagranicznym zamieszkałym w Chorwacji; b) ubezpieczenia innego niż ubezpieczenie na życie: świadczenia usług ubezpieczenia innego niż ubezpieczenia na życie osobom zagranicznym zamieszkałym w Chorwacji, poza ubezpieczeniem pojazdu od odpowiedzialności cywilnej; c) ubezpieczenia morskiego, lotniczego i transportowego. <p>HU: świadczenie usług w zakresie ubezpieczeń bezpośrednich na terytorium Węgier przez zakłady ubezpieczeń niemające siedziby w UE dozwolone jest tylko za pośrednictwem oddziału zarejestrowanego na Węgrzech.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	<p>IT: bez zobowiązań dla zawodu aktuarusza. ubezpieczenie transportu towarów, ubezpieczenie pojazdów jako takich i ubezpieczenie od odpowiedzialności dotyczące ryzyka na terytorium Włoch może zostać zagwarantowane wyłącznie przez zakłady ubezpieczeń mające siedzibę w Unii. Zastrzeżenie to nie ma zastosowania do transportu międzynarodowego obejmującego przywóz do Włoch.</p> <p>SE: świadczenie usług w zakresie ubezpieczeń bezpośrednich jest dopuszczalne wyłącznie poprzez usługodawcę świadczącego usługi ubezpieczeniowe posiadającego zezwolenie w Szwecji i pod warunkiem, że zagraniczny usługodawca i szwedzki zakład ubezpieczeń należą do tej samej grupy firm lub zawarły umowę o współpracy.</p> <p><u>Dla sposobu 2</u> AT, BE, BG, CZ, CY, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE, SI, UK: bez zobowiązań dla usług pośrednictwa.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	<p>BG: w przypadku ubezpieczeń bezpośrednich bułgarskie osoby fizyczne i prawne, jak również osoby zagraniczne, które prowadzą działalność gospodarczą na terytorium Republiki Bułgarii, mogą zawierać umowy ubezpieczeniowe dotyczące ich działalności w Bułgarii tylko z usługodawcami, którzy posiadają zezwolenia na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej na terytorium Bułgarii. Odszkodowania wynikające z takich umów są wypłacane w Bułgarii. Bez zobowiązań dla ubezpieczeń depozytów i podobnych programów odszkodowań oraz obowiązkowych programów ubezpieczeń.</p> <p>HR: bez zobowiązań dla bezpośrednich usług ubezpieczeniowych i bezpośrednich usług pośrednictwa ubezpieczeniowego, z wyjątkiem</p> <ul style="list-style-type: none"> a) ubezpieczenia na życie: w odniesieniu do zdolności osób zagranicznych zamieszkałych w Chorwacji do zawierania ubezpieczenia na życie; b) ubezpieczenia innego niż ubezpieczenie na życie: <ul style="list-style-type: none"> (i) w odniesieniu do zdolności osób zagranicznych zamieszkałych w Chorwacji do zawierania ubezpieczenia innego niż na życie, poza ubezpieczeniem pojazdu od odpowiedzialności cywilnej;

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	<p>(ii) ubezpieczeń osobowych i nieruchomości, które nie są dostępne w Republice Chorwacji; przedsiębiorstw wykupujących ubezpieczenie za granicą w związku z pracami inwestycyjnymi za granicą, w tym ubezpieczenie obejmujące sprzęt wykorzystywany do tych prac; ubezpieczeń spłaty pożyczek zagranicznych (zabezpieczenie); ubezpieczeń osobowych i nieruchomości w pełni posiadanych przedsiębiorstw i spółek joint venture, które prowadzą działalność gospodarczą za granicą, jeśli jest to zgodne z przepisami tego kraju lub jest wymagane przy rejestracji; ubezpieczeń statków będących w budowie oraz remoncie, jeżeli wymaga tego umowa zawarta z zagranicznym klientem (nabywcą);</p> <p>c) ubezpieczenia morskiego, lotniczego i transportowego.</p> <p>IT: ubezpieczenie transportu towarów, ubezpieczenie pojazdów jako takich i ubezpieczenie od odpowiedzialności dotyczące ryzyka na terytorium Włoch może zostać zagwarantowane wyłącznie przez zakłady ubezpieczeń mające siedzibę w Unii. Zastrzeżenie to nie ma zastosowania do transportu międzynarodowego obejmującego przywóz do Włoch.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
<p>B. <u>Usługi bankowe i pozostałe usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń)</u></p>	<p><u>Dla sposobu 1</u> AT, BE, BG, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SK, SE, UK: bez zobowiązań, z wyjątkiem dostarczania informacji finansowych oraz przetwarzania danych finansowych oraz usług doradczych i innych usług wspomagających, wyłączając pośrednictwo. BE: założenie przedsiębiorstwa w Belgii jest wymagane w celu świadczenia usług w zakresie doradztwa inwestycyjnego. BG: mogą być stosowane ograniczenia i warunki dotyczące korzystania z sieci telekomunikacyjnych. CY: bez zobowiązań, z wyjątkiem obrotu zbywalnymi papierami wartościowymi, dostarczania informacji finansowych, przetwarzania danych finansowych oraz usług doradczych i innych usług wspomagających, wyłączając pośrednictwo. EE: przy przyjmowaniu depozytów: wymóg uzyskania zezwolenia od estońskiej Komisji Nadzoru Finansowego oraz rejestracji działalności jako spółki akcyjnej, spółki zależnej lub oddziału zgodnie z przepisami prawa estońskiego. Założenie specjalistycznej spółki zarządzającej jest wymagane w celu realizacji czynności związanych z zarządzaniem funduszami inwestycyjnymi. Wyłącznie przedsiębiorstwa posiadające siedzibę statutową w Unii mogą działać jako depozytariusze aktywów funduszy inwestycyjnych.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	<p>HR: bez zobowiązań za wyjątkiem udzielania pożyczek, leasingu finansowego, usług płatniczych i usług transferu środków pieniężnych, gwarancji i zobowiązań, usług brokerskich na rynku pieniężnym, dostarczania i transferu informacji finansowych oraz usług doradczych oraz innych dodatkowych usług finansowych z wyjątkiem pośrednictwa.</p> <p>LT: założenie specjalistycznej spółki zarządzającej jest wymagane w celu realizacji czynności związanych z zarządzaniem funduszami inwestycyjnymi. Wyłącznie przedsiębiorstwa posiadające siedzibę statutową lub oddział na Litwie mogą działać jako depozytariusze aktywów funduszy inwestycyjnych.</p> <p>IE: świadczenie usług inwestycyjnych lub zapewnianie doradztwa w zakresie inwestycji wymaga I) uzyskania zezwolenia w Irlandii, które zazwyczaj wiąże się z wymogiem, aby podmiot został zarejestrowany lub był spółką osobową lub wyłącznym podmiotem gospodarczym, w każdym przypadku posiadającym siedzibę główną/statutową w Irlandii (zezwolenie nie może być wymagane w niektórych przypadkach, na przykład jeżeli usługodawca państwa trzeciego nie posiada obecności handlowej w Irlandii oraz usługa nie jest świadczona dla osób prywatnych); lub II) zezwolenia w innym państwie członkowskim, zgodnie z dyrektywą UE w sprawie usług inwestycyjnych.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	<p>IT: bez zobowiązań dla „<i>promotori di servizi finanziari</i>” (handlowców finansowych).</p> <p>LV: bez zobowiązań, z wyjątkiem udziału w emisji wszystkich rodzajów papierów wartościowych, dostarczania informacji finansowych, przetwarzania danych finansowych oraz usług doradczych i innych usług pomocniczych, wyłączając pośrednictwo.</p> <p>LT: obecność handlowa wymagana jest do zarządzania funduszami emerytalnymi.</p> <p>MT: bez zobowiązań, z wyjątkiem przyjmowania depozytów, udzielania wszelkiego rodzaju pożyczek i kredytów, dostarczania informacji finansowych, przetwarzania danych finansowych oraz usług doradczych i innych usług wspomagających, wyłączając pośrednictwo.</p> <p>PL: w przypadku dostarczania i przekazywania informacji finansowych, przetwarzania danych finansowych i dostarczania związanego z tym oprogramowania: wymóg korzystania z publicznej sieci telekomunikacyjnej, lub sieci innego autoryzowanego operatora.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	<p>RO: bez zobowiązań w przypadku leasingu finansowego, obrotu instrumentami rynku pieniężnego, walutami obcymi, instrumentami pochodnymi, instrumentami opartymi na kursach walutowych i stopach procentowych, zbywalnymi papierami wartościowymi i innymi negocjowalnymi instrumentami i aktywami finansowymi, w przypadku udziału w emisji wszystkich rodzajów papierów wartościowych, zarządzania aktywami oraz usług rozrachunkowych i rozliczeniowych w odniesieniu do aktywów finansowych. Płatności i usługi transferu środków pieniężnych dozwolone są wyłącznie poprzez bank mający siedzibę w Rumunii.</p> <p>SI:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) udział w emisji obligacji skarbowych, zarządzaniu funduszem emerytalno-rentowym: bez zobowiązań. (ii) wszystkie inne podsektory, wyłączając dostarczanie i przekazywanie informacji finansowych, przyjmowanie kredytów (wszelkiego rodzaju kredytów i pożyczek) oraz przyjmowanie gwarancji i zobowiązań ze strony zagranicznych instytucji kredytowych przez krajowe osoby prawne i wyłącznych właścicieli oraz usługi doradcze i inne pomocnicze usługi finansowe: bez zobowiązań. Członkowie słoweńskiej giełdy papierów wartościowych muszą być zarejestrowani w Republice Słowenii lub być oddziałami zagranicznych przedsiębiorstw inwestycyjnych lub banków.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	<p><u>Dla sposobu 2</u> BG: mogą być stosowane ograniczenia i warunki dotyczące korzystania z sieci telekomunikacyjnych. PL: w przypadku dostarczania i przekazywania informacji finansowych, przetwarzania danych finansowych i dostarczania związanego z tym oprogramowania: wymóg korzystania z publicznej sieci telekomunikacyjnej, lub sieci innego autoryzowanego operatora.</p>
8.	<p>USŁUGI W ZAKRESIE OCHRONY ZDROWIA I USŁUGI SPOŁECZNE (jedynie usługi finansowane ze źródeł prywatnych)</p>
<p>A. <u>Usługi szpitalne</u> (CPC 9311)</p> <p>C. <u>Usługi placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie inne niż usługi szpitalne</u> (CPC 93193)</p>	<p><u>Dla sposobu 1</u> AT, BE, BG, DE, CY, CZ, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LT, MT, LU, NL, PL, PT, RO, SI, SE, SK, UK: bez zobowiązań HR: bez zobowiązań, z wyłączeniem telemedycyny.</p> <p><u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń</p>
D. <u>Usługi społeczne</u> (CPC 933)	<p><u>Dla sposobu 1</u> AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, ES, EL, FI, FR, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK: bez zobowiązań</p> <p><u>Dla sposobu 2</u> BE: bez zobowiązań dla usług społecznych innych niż domy rekonwalescencji i opieki społecznej oraz domy spokojnej starości.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
9. USŁUGI ZWIĄZANE Z TURYSTYKĄ I PODRÓŻAMI	
A. <u>Hotele, restauracje i catering</u> (CPC 641, CPC 642 i CPC 643) wyłączając catering w środkach transportu lotniczego ¹	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: bez zobowiązań, z wyjątkiem cateringu. HR: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń
B. <u>Usługi biur podróży i organizatorów wyjazdów grupowych</u> (włącznie z pilotami wycieczek) (CPC 7471)	Dla sposobu 1 BG, HU: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń
C. <u>Usługi przewodników turystycznych</u> (CPC 7472)	Dla sposobu 1 BG, CY, CZ, HU, IT, LT, MT, PL, SK, SI: bez zobowiązań. Dla sposobu 2 bez ograniczeń

¹ Catering w środkach transportu lotniczego znajduje się w dziale USŁUGI POMOCNICZE W BRANŻY TRANSPORTOWEJ pod pozycją 12.D.a) Usługi obsługi naziemnej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
10. USŁUGI W ZAKRESIE REKREACJI, KULTURY I SPORTU (inne niż usługi audiowizualne)	
A. <u>Usługi rozrywkowe</u> (obejmujące między innymi teatr, koncerty na żywo, cyrk i dyskoteki) (CPC 9619)	<p><u>Dla sposobu 1</u> BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, UK: bez zobowiązań</p> <p><u>Dla sposobu 2</u> CY, CZ, FI, HR, MT, PL, RO, SK, SI: bez zobowiązań BG: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług rozrywkowych producentów teatralnych, zespołów muzycznych oraz orkiestr (CPC 96191); usług świadczonych przez autorów, kompozytorów, rzeźbiarzy, artystów estradowych i innych artystów indywidualnych (CPC 96192); pomocniczych usług związanych z teatrem (CPC 96193) EE: bez zobowiązań w przypadku innych usług rozrywkowych (CPC 96199), z wyjątkiem usług kinowych LT, LV: bez zobowiązań, z wyjątkiem działalności prowadzenia kin (część CPC 96199).</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
B. <u>Usługi agencji informacyjnych i prasowych</u> (CPC 962)	<u>Dla sposobów 1 oraz 2</u> bez ograniczeń
C. <u>Usługi bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostałe usługi w zakresie kultury</u> (CPC 963)	<u>Dla sposobu 1</u> BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: bez zobowiązań <u>Dla sposobu 2</u> BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, HU, IE, IT, LT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: bez zobowiązań
D. <u>Usługi związane ze sportem</u> (CPC 9641)	<u>Dla sposobów 1 oraz 2</u> AT: bez zobowiązań dla usług szkół narciarskich i przewodników górskich. BG, CZ, LV, MT, PL, RO, SK: bez zobowiązań <u>Dla sposobu 1</u> CY, EE, HR: bez zobowiązań
E. <u>Usługi związane z działalnością parków rekreacyjnych i plaż</u> (CPC 96491)	<u>Dla sposobów 1 oraz 2</u> bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
11. USŁUGI TRANSPORTOWE	
A. <u>Transport morski</u> a) Międzynarodowy transport pasażerski (CPC 7211 bez krajowego transportu kabotażowego ¹). b) Międzynarodowy transport towarowy (CPC 7212 bez krajowego transportu kabotażowego) ²	Dla sposobów 1 oraz 2 BG, CY, DE, EE, ES, FR, FI, EL, IT, LT, MT, PT, RO, SI, SE: usługi dowozowe na podstawie zezwolenia.

¹ Bez uszczerbku dla zakresu działalności, który może zostać uznany jako „kabotaż” na podstawie odpowiedniego ustawodawstwa krajowego, niniejszy wykaz nie obejmuje krajowego transportu kabotażowego, który przyjęty jest jako obejmujący przewozy pasażerskie lub przewozy towarów między portem lub punktem znajdującym się w państwie członkowskim UE a innym portem lub punktem znajdującym się w tym samym państwie członkowskim, w tym na jego szelfie kontynentalnym zgodnie z Konwencją ONZ o prawie morza, oraz ruch rozpoczynający się i kończący w tym samym porcie znajdującym się w państwie członkowskim UE.

² W tym usługi dowozowe i transport sprzętu przez dostawców usług w zakresie międzynarodowych przewozów towarowych pomiędzy portami znajdującymi się w tym samym państwie, jeżeli nie ma to wpływu na dochody.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
<p>B. <u>Transport śródlądowymi drogami wodnymi</u></p> <p>a) Transport pasażerski (CPC 7221 bez krajowego transportu kabotażowego³⁰)</p> <p>b) Transport towarowy (CPC 7222 bez krajowego transportu kabotażowego³⁰)</p>	<p><u>Dla sposobów 1 oraz 2</u></p> <p>UE: środki oparte na istniejących lub przyszłych umowach dotyczących dostępu do śródlądowych dróg wodnych (włączając umowy dotyczące połączenia Ren-Men-Dunaj) zastrzegają niektóre prawa dotyczące ruchu dla podmiotów gospodarczych zlokalizowanych w danych państwach i spełniających kryteria obywatelstwa dotyczące własności. Rozporządzenia wykonawcze do konwencji z Mannheim w sprawie żeglugi po Renie oraz konwencji belgradzkiej regulującej żeglugę na Dunaju.</p> <p>AT: wymagana jest rejestracja przedsiębiorstwa lub stała siedziba w Austrii.</p> <p>BG, CY, EE, FI, HR, HU, LT, MT, RO, SE, SI: bez zobowiązań</p> <p>CZ, SK: bez zobowiązań tylko dla sposobu 1</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
C. <u>Transport kolejowy</u> a) Transport pasażerski (CPC 7111) b) Transport towarowy (CPC 7112)	<u>Dla sposobu 1</u> UE: bez zobowiązań <u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń
D. <u>Transport drogowy</u> a) Transport pasażerski (CPC 7121 i CPC 7122) b) Transport towarowy (CPC 7123, wyłączając samodzielny transport przesyłek pocztowych i kurierskich ¹).	<u>Dla sposobu 1</u> UE: bez zobowiązań. <u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń
E. <u>Transport rurociągami towarów innych niż paliwo²</u> (CPC 7139)	<u>Dla sposobu 1</u> UE: bez zobowiązań. <u>Dla sposobu 2</u> AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: bez zobowiązań

¹ Część CPC 71235, która znajduje się w dziale USŁUGI KOMUNIKACYJNE pod pozycją 2.A. Usługi pocztowe i kurierskie.

² Transport paliwa rurociągami znajduje się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycją 13.B.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
12. USŁUGI POMOCNICZE W BRANŻY TRANSPORTOWEJ ¹	
<p>A. <u>Usługi pomocnicze w branży transportu morskiego</u></p> <p>a) Usługi w zakresie przeładunku towarów przewożonych drogą morską</p> <p>b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742)</p> <p>c) Usługi w zakresie odprawy celnej</p> <p>d) Usługi w zakresie obsługi stacji kontenerowej i magazynowania</p> <p>e) Usługi agencji morskich</p> <p>f) Usługi spedycji morskiej</p> <p>g) Najem statków z załogą (CPC 7213)</p> <p>h) Usługi związane z pchaniem i holowaniem (CPC 7214)</p>	<p><u>Dla sposobu 1</u></p> <p>UE: bez zobowiązań dla usług w zakresie przeładunku towarów, usług związanych z pchaniem i holowaniem, usług w zakresie odprawy celnej oraz usług w zakresie obsługi stacji kontenerowej i magazynowania.</p> <p>AT, BG, CY, CZ, DE, EE, HU, LT, MT, PL, RO, SK, SI, SE: bez zobowiązań dla najmu statków z załogą.</p> <p>BG: bez zobowiązań</p> <p>AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: bez zobowiązań dla usług w zakresie przechowywania i magazynowania.</p> <p>HR: bez zobowiązań z wyjątkiem usług agencji transportu towarowego</p>

¹ Nie obejmuje usług w zakresie konserwacji i naprawy sprzętu transportowego, które znajdują się w dziale USŁUGI BIZNESOWE pod pozycjami 1.F. 1) 1 do 1.F.1) 4.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
i) Usługi wspierające w branży transportu morskiego (część CPC 745) j) Pozostałe usługi wspierające i pomocnicze (część CPC 749)	<u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń
B. <u>Usługi pomocnicze w branży transportu śródlądowymi drogami wodnymi</u> a) Usługi przeladunku towarów (część CPC 741) b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742) c) Usługi agencji transportu towarowego (część CPC 748)	<u>Dla sposobów 1 oraz 2</u> UE: środki oparte na istniejących lub przyszłych umowach dotyczących dostępu do śródlądowych dróg wodnych (włączając umowy dotyczące połączenia Ren-Men-Dunaj) zastrzegające niektóre prawa dotyczące ruchu dla podmiotów gospodarczych zlokalizowanych w danych państwach i spełniających kryteria obywatelstwa dotyczące własności. Rozporządzenia wykonawcze do Konwencji z Mannheim w sprawie żeglugi po Renie. UE: bez zobowiązań dla usług związanych z pchaniem i holowaniem, z wyjątkiem CZ, LV, SK tylko dla sposobu 2, gdzie: bez ograniczeń HR: bez zobowiązań z wyjątkiem usług agencji transportu towarowego

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
d) Najem statków z załogą (CPC 7223) e) Usługi związane z pchaniem i holowaniem (CPC 7224) f) Usługi wspierające w branży transportu śródlądowymi drogami wodnymi (część CPC 745) g) Pozostałe usługi wspierające i pomocnicze (część CPC 749)	Dla sposobu 1 AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, HU, LV, LT, MT, RO, SK, SI, SE: bez zobowiązań dla najmu statków z załogą.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
<p>C. <u>Usługi pomocnicze w branży transportu kolejowego</u></p> <p>a) Usługi przeładunku towarów (część CPC 741)</p> <p>b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742)</p> <p>c) Usługi agencji transportu towarowego (część CPC 748)</p> <p>d) Usługi związane z pchaniem i holowaniem (CPC 7113)</p> <p>e) Usługi wspierające dla usług transportu kolejowego (CPC 743)</p> <p>f) Pozostałe usługi wspierające i pomocnicze (część CPC 749)</p>	<p><u>Dla sposobu 1</u> UE: bez zobowiązań w przypadku usług związanych z pchaniem i holowaniem. HR: bez zobowiązań z wyjątkiem usług agencji transportu towarowego</p> <p><u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
<p>D. <u>Usługi pomocnicze w branży transportu drogowego</u></p> <p>a) Usługi przeładunku towarów (część CPC 741)</p> <p>b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742)</p> <p>c) Usługi agencji transportu towarowego (część CPC 748)</p> <p>d) Najem użytkowych pojazdów drogowych z kierowcą (CPC 7124)</p> <p>e) Usługi wspierające w branży transportu drogowego (CPC 744)</p> <p>f) Pozostałe usługi wspierające i pomocnicze (część CPC 749)</p>	<p><u>Dla sposobu 1</u> AT, BG, CY, CZ, EE, HU, LV, LT, MT, PL, RO, SK, SI, SE: bez zobowiązań dla najmu użytkowych pojazdów drogowych z kierowcą. HR: bez zobowiązań za wyjątkiem usług agencji transportu towarowego i usług wspierających w branży transportu drogowego wymagających pozwolenia</p> <p><u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
D. <u>Usługi pomocnicze w branży usług transportu lotniczego</u>	
a) Usługi obsługi naziemnej (włączając usługi w zakresie cateringu)	<u>Dla sposobu 1</u> UE: bez zobowiązań, z wyjątkiem cateringu. <u>Dla sposobu 2</u> BG, CY, CZ, HR, HU, MT, PL, RO, SK, SI: bez zobowiązań.
b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742)	<u>Dla sposobów 1 oraz 2</u> bez ograniczeń
c) Usługi agencji transportu towarowego (część CPC 748)	<u>Dla sposobów 1 oraz 2</u> bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
<p>d) Najem statków powietrznych z załogą (CPC 734)</p>	<p><u>Dla sposobów 1 oraz 2</u> UE: statki powietrzne używane przez przewoźników lotniczych Unii muszą być zarejestrowane w państwie członkowskim wydającym licencję przewoźnikowi lub w innym miejscu w Unii. Rejestracja może podlegać wymogowi, by statek powietrzny stanowił własność osoby fizycznej spełniającej szczególne kryteria obywatelstwa lub osoby prawnej spełniającej szczególne kryteria dotyczące własności i kontroli kapitału. W drodze wyjątku zagraniczny przewoźnik lotniczy może, w szczególnych okolicznościach, oddać w dzierżawę przewoźnikowi w UE statek powietrzny zarejestrowany poza UE, w celu zaspokojenia wyjątkowych potrzeb przewoźnika w UE, związanych ze zwiększonym zapotrzebowaniem sezonowym lub potrzebą pokonania trudności operacyjnych, które nie mogą być zaspokojone w racjonalny sposób przez dzierżawę statków powietrznych zarejestrowanych w UE, pod warunkiem uzyskania tymczasowego zezwolenia od państwa członkowskiego, które wydało licencję danemu przewoźnikowi w UE.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
e) Sprzedaż i marketing f) System rezerwacji komputerowej	Dla sposobów 1 oraz 2 UE: w przypadku gdy dostawcy usług systemu rezerwacji komputerowej (CRS) spoza UE nie zapewnią przewoźnikom lotniczym UE traktowania równoważnego ¹ temu, jakie zapewnia się w UE, lub w przypadku gdy przewoźnicy lotniczy spoza UE nie zapewnią dostawcom usług CRS UE traktowania równoważnego temu, jakie zapewnia się w UE, mogą zostać wprowadzone środki w celu zapewnienia równoważnego traktowania wobec, odpowiednio, przewoźników lotniczych spoza UE ze strony dostawców usług CRS w UE lub wobec dostawców usług CRS spoza UE ze strony przewoźników lotniczych w UE.

---

¹ „Równoważne traktowanie” oznacza traktowanie niedyskryminacyjne w stosunku do unijnych przewoźników lotniczych i unijnych dostawców usług CRS.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
g) Zarządzanie portami lotniczymi	Dla sposobu 1 UE: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń
E. <u>Usługi pomocnicze w branży transportu rurociągami towarów innych niż paliwo¹</u> a) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania towarów innych niż paliwo transportowane rurociągami (część CPC 742)	Dla sposobu 1 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń
13. POZOSTAŁE USŁUGI TRANSPORTOWE	
Zapewnienie usługi transportu kombinowanego	BE, DE, DK, EL, ES, FI, FR, IE, IT, LU, NL, PT, UK: bez ograniczeń, bez uszczerbku dla ograniczeń określonych w wykazie zobowiązań dotyczących danego rodzaju transportu AT, BG, CY, CZ, EE, HR, HU, LT, LV, MT, PL, RO, SE, SI, SK: bez zobowiązań.

¹ Usługi pomocnicze w branży transportu paliwa rurociągami znajdują się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycją 13.C.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
14. USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII	
A. <u>Usługi związane z górnictwem</u> (CPC 883) ¹	Dla sposobów 1 oraz 2 bez ograniczeń
B. <u>Transport paliwa rurociągami</u> (CPC 7131)	Dla sposobu 1 UE: bez zobowiązań. Dla sposobu 2 AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, EE, FI, FR, EL, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: bez zobowiązań
C. <u>Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania paliw transportowanych rurociągami</u> (część CPC 742)	Dla sposobu 1: AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, EL, HR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE, UK: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń

¹ Obejmuje następujące usługi świadczone na podstawie wynagrodzenia lub umowy: usługi w zakresie doradztwa i konsultingu odnoszące się do górnictwa, przygotowanie terenu, montaż urządzeń wiertniczych, wiercenie, usługi dotyczące usuwania pozostałości z odwiertów, usługi związane z orurowaniem, zapewnianie i obsługa płuczki wiertniczej, kontrola ciał stałych, specjalne czynności wiertnicze wstępne i roboty ratunkowe, geologia terenów odwiertów i kontrola odwiertu, usuwanie rdzenia, testowanie odwiertów, usługi w zakresie obsługi odwiertu urządzeniami liniowymi, zapewnianie i obsługa cieczy roboczych (solanek), dostawa i montaż urządzeń stosowanych przy opróbowaniu i zbrojeniu otworów wiertniczych, cementowanie (pompowanie ciśnieniowe), usługi stymulacji (szczelinowanie, kwasowanie oraz pompowanie ciśnieniowe), usługi w zakresie remontów kapitalnych i napraw otworów wiertniczych, zamykanie i likwidowanie otworów wiertniczych.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
D. <u>Usługi w zakresie sprzedaży hurtowej paliw stałych, ciekłych i gazowych oraz produktów pochodnych (CPC 62271) oraz usługi w zakresie sprzedaży hurtowej energii elektrycznej, pary i gorącej wody</u>	<u>Dla sposobu 1</u> UE: bez zobowiązań dla usług w zakresie sprzedaży hurtowej energii elektrycznej, pary i gorącej wody. <u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń
E. <u>Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej paliwa silnikowego (CPC 613)</u>	<u>Dla sposobu 1</u> UE: bez zobowiązań <u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń
F. <u>Sprzedaż detaliczna oleju opałowego, gazu w butlach, węgla i drewna (CPC 63297)</u> <u>oraz usługi w zakresie sprzedaży detalicznej dotyczące energii elektrycznej, gazu (nie w butlach), pary i gorącej wody</u>	<u>Dla sposobu 1</u> UE: bez zobowiązań dla usług w zakresie sprzedaży detalicznej dotyczących energii elektrycznej, gazu (nie w butlach), pary i gorącej wody. BE, BG, CY, CZ, DE, DK, ES, FR, EL, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SK, UK: bez zobowiązań dla sprzedaży detalicznej oleju opałowego, gazu w butlach, węgla i drewna, z wyjątkiem zamówień pocztowych, w przypadku których: bez ograniczeń. <u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
G. <u>Usługi związane z dystrybucją energii</u> (CPC 887)	<u>Dla sposobu 1</u> UE: bez zobowiązań, z wyjątkiem usług doradztwa, w przypadku których: bez ograniczeń <u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń
15. POZOSTAŁE USŁUGI GDZIE INDZIEJ NIESKLASYFIKOWANE	
a) Usługi w zakresie prania, czyszczenia i farbowania (CPC 9701)	<u>Dla sposobu 1</u> UE: bez zobowiązań <u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń
b) Usługi fryzjerskie (CPC 97021)	<u>Dla sposobu 1</u> UE: bez zobowiązań <u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń
c) Zabiegi kosmetyczne, usługi manicure i pedicure (CPC 97022)	<u>Dla sposobu 1</u> UE: bez zobowiązań <u>Dla sposobu 2</u> bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
d) Pozostałe usługi upiększające gdzie indziej niesklasyfikowane (CPC 97029)	Dla sposobu 1 UE: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń
e) Usługi spa i masaże nieterapeutyczne, o ile wykonywane są jako usługi relaksacji fizycznej, a nie dla celów medycznych lub rehabilitacyjnych ¹ (CPC ver. 1.0 97230)	Dla sposobu 1 UE: bez zobowiązań Dla sposobu 2 bez ograniczeń
g) Usługi w zakresie połączeń telekomunikacyjnych (CPC 7543)	Dla sposobów 1 oraz 2 bez ograniczeń

---

¹ Masaże terapeutyczne i usługi kuracji cieplnych znajdują się w pod pozycjami: 1.A.h) „Usługi medyczne”, 1.A.j) 2 „Usługi świadczone przez pielęgniarki, fizjoterapeutów i personel paramedyczny” oraz „Usługi w zakresie ochrony zdrowia” (8.A i 8.C).

ZAŁĄCZNIK XXVII-C

WYKAZ ZASTRZEŻEŃ DOTYCZĄCYCH PERSONELU KLUCZOWEGO, ABSOLWENTÓW ODBYWAJĄCYCH STAŻ ORAZ SPRZEDAWCÓW BIZNESOWYCH (UNIA)

1. W poniższym wykazie zastrzeżeń podano rodzaje działalności gospodarczej zliberalizowane zgodnie z tytułem V (Handel i zagadnienia związane z handlem) rozdział 6 (Prowadzenie przedsiębiorstwa, handel usługami i handel elektroniczny) sekcje 2 i 3 niniejszego Układu, do których mają zastosowanie ograniczenia dotyczące personelu kluczowego i absolwentów odbywających staż zgodnie z art. 215 oraz sprzedawców biznesowych zgodnie z art. 216 niniejszego Układu i wymieniono takie ograniczenia. Poniższy wykaz składa się z następujących elementów:
  - a) pierwszej kolumny, wskazującej sektor lub podsektor, w którym mają zastosowanie ograniczenia; oraz
  - b) drugiej kolumny opisującej mające zastosowanie ograniczenia.

Jeżeli kolumna, o której mowa w lit. b), zawiera jedynie zastrzeżenia obowiązujące w określonych państwach członkowskich, państwa członkowskie niewymienione w niej przyjmują zobowiązania w danym sektorze bez zastrzeżeń (brak zastrzeżeń obowiązujących w określonych państwach członkowskich w danym sektorze pozostaje bez uszczerbku dla mogących obowiązywać zastrzeżeń horyzontalnych lub zastrzeżeń w danym sektorze w całej Unii).

Unia nie podejmuje jakichkolwiek zobowiązań w odniesieniu do personelu kluczowego, absolwentów odbywających staż i sprzedawców biznesowych w przypadku rodzajów działalności gospodarczej, które nie zostały zliberalizowane (pozostają bez zobowiązań) zgodnie z tytułem V (Handel i zagadnienia związane z handlem) rozdział 6 (Prowadzenie przedsiębiorstwa, handel usługami i handel elektroniczny) sekcje 2 i 3 niniejszego Układu.

2. Przy identyfikacji poszczególnych sektorów lub podsektorów:
  - a) CPC oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC prov, 1991; oraz
  - b) CPC ver. 1.0 oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC ver 1.0, 1998.
3. Zobowiązania dotyczące personelu kluczowego, absolwentów odbywających staż, sprzedawców usług biznesowych oraz sprzedawców towarów nie mają zastosowania w przypadku, gdy zamiar lub rezultat związany z ich tymczasową obecnością zakłóca lub w inny sposób wpływa na wynik wszelkich sporów lub negocjacji między pracownikami i pracodawcami.
4. Poniższy wykaz nie obejmuje środków odnoszących się do wymogów i procedur kwalifikacyjnych, standardów technicznych oraz wymogów i procedur licencyjnych, jeżeli nie stanowią one ograniczenia w rozumieniu art. 215 i art. 216 niniejszego Układu. Środki te (na przykład konieczność uzyskania licencji, konieczność uznania kwalifikacji w sektorach podlegających regulacji, konieczność zdania określonych egzaminów, w tym egzaminów językowych), nawet jeśli nie są wymienione poniżej, w każdym wypadku mają zastosowanie do personelu kluczowego, absolwentów odbywających staż i sprzedawców biznesowych z Republiki Mołdawii.
5. Wszystkie inne wymogi przepisów ustawowych i wykonawczych UE i jej państw członkowskich dotyczące środków odnoszących się do wjazdu, pobytu, pracy i zabezpieczenia społecznego mają nadal zastosowanie, włączając regulacje dotyczące okresu pobytu, minimalnej płacy, jak również układów zbiorowych w sprawie płac.

6. Zgodnie z art. 202 ust. 3 niniejszego Układu poniższy wykaz nie obejmuje środków dotyczących subsydiów przyznawanych przez Stronę.
7. Poniższy wykaz nie ma wpływu na istnienie monopolu publicznych i wyłącznych praw opisanych w wykazie zobowiązań podejmowanych przy zakładaniu działalności gospodarczej.
8. W sektorach, w których stosuje się testy potrzeb ekonomicznych, ich głównym kryterium będzie ocena odpowiedniej sytuacji rynkowej w państwie członkowskim lub w regionie, gdzie ma być świadczona usługa, z uwzględnieniem liczby istniejących usługodawców i wpływu na ich sytuację.
9. Prawa i obowiązki wynikające z poniższego wykazu nie są samowykonalne i w związku z tym nie przyznają bezpośrednio jakichkolwiek praw osobom fizycznym lub prawnym.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
WSZYSTKIE SEKTORY	<p style="text-align: center;"><u>Liczba pracowników przenoszonych wewnątrz przedsiębiorstwa</u></p> <p>BG: Liczba osób przenoszonych wewnątrz przedsiębiorstwa nie może przekroczyć 10 % średniej rocznej liczby obywateli UE zatrudnionych przez daną bułgarską osobę prawną. W przypadku, gdy zatrudnionych jest mniej niż 100 osób, liczba osób przenoszonych wewnątrz przedsiębiorstwa może, po otrzymaniu zezwolenia, przekroczyć 10 % łącznej liczby zatrudnionych.</p> <p>HU: bez zobowiązań dla osób fizycznych będących partnerami osoby prawnej z Republiki Mołdawii.</p>
WSZYSTKIE SEKTORY	<p style="text-align: center;"><u>Absolwenci odbywający staż</u></p> <p>W przypadku AT, CZ, DE, ES, FR, HU szkolenie musi być związane z posiadanym wyższym wykształceniem. BG, HU: test potrzeb ekonomicznych jest wymagany w przypadku absolwentów odbywających staż¹.</p>

¹ W odniesieniu do sektorów usług, ograniczenia te nie wykraczają poza ograniczenia odzwierciedlone w aktualnych zobowiązaniach GATS.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
WSZYSTKIE SEKTORY	<p style="text-align: center;"><u>Dyrektorzy zarządzający i audytorzy</u></p> <p>AT: dyrektorzy zarządzający oddziałów osób prawnych muszą mieć miejsce zamieszkania w Austrii. Osoby fizyczne w ramach osoby prawnej lub oddziału odpowiedzialne za przestrzeganie austriackiej ustawy handlowej muszą mieć miejsce stałego zamieszkania w Austrii.</p> <p>FI: obcokrajowiec prowadzący działalność handlową jako przedsiębiorca prywatny potrzebuje pozwolenia na prowadzenie handlu i musi mieć miejsce stałego zamieszkania w EOG. W odniesieniu do wszystkich sektorów wymogi dotyczące miejsca zamieszkania w EOG stosują się do dyrektora zarządzającego; niektórym przedsiębiorstwom mogą jednak zostać przyznane zwolnienia.</p> <p>FR: dyrektor zarządzający przedsięwzięcia przemysłowego, handlowego lub rzemieślniczego, jeżeli nie posiada zezwolenia na pobyt, musi uzyskać specjalne pozwolenie.</p> <p>RO: większość audytorów spółek handlowych i ich zastępców musi być obywatelami rumuńskimi.</p> <p>SE: dyrektor zarządzający osoby prawnej lub oddziału musi mieć miejsce zamieszkania w Szwecji.</p>
WSZYSTKIE SEKTORY	<p style="text-align: center;"><u>Uznawanie</u></p> <p>UE: dyrektywy UE w sprawie wzajemnego uznawania dyplomów mają zastosowanie wyłącznie do obywateli UE. Prawo do wykonywania zawodu objętego regulacjami w jednym państwie członkowskim nie przyznaje prawa do wykonywania tego zawodu w innym państwie członkowskim¹.</p>

¹ W celu uzyskania przez obywateli krajów spoza UE obowiązującego na terytorium całej UE uznania ich kwalifikacji, konieczne jest porozumienie o wzajemnym uznawaniu, wynegocjowane w ramach określonych w art. 222 niniejszego Układu.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
6. USŁUGI BIZNESOWE	
A. <u>Wolne zawody</u>	
a) Usługi prawne (CPC 861) ¹	AT, CY, ES, EL, LT, MT, RO, SK: pełne członkostwo w organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawne, wymagane do świadczenia usług prawnych w zakresie prawa krajowego (UE i państwa członkowskiego), podlega wymogowi obywatelstwa. W przypadku Hiszpanii właściwe organy mogą przyznać zwolnienie z tego wymogu.

¹ Obejmuje doradztwo prawne, usługi w zakresie reprezentacji prawnej, usługi prawne w zakresie arbitrażu i postępowania rozjemczego/mediacji, a także usługi prawne w zakresie dokumentów oraz uwierzytelniania.

Świadczenie usług prawnych jest dozwolone wyłącznie w odniesieniu do międzynarodowego prawa publicznego, prawa UE i prawa obowiązującego na obszarze każdej jurysdykcji, gdzie usługodawca lub jego pracownicy mają kwalifikacje do wykonywania zawodu prawnika oraz, podobnie jak świadczenie innych usług, podlega wymogowi uzyskania licencji i procedurom mającym zastosowanie w państwach członkowskich. W przypadku prawników świadczących usługi prawne w zakresie międzynarodowego prawa publicznego i prawa zagranicznego wspomniane wymogi i procedury dotyczące uzyskania zezwolenia mogą między innymi przyjmować formę zachowania zgodności z miejscowymi kodeksami etyki, stosowania krajowych tytułów (chyba że uzyskano prawo noszenia tytułu stosowanego w państwie przyjmującym), wymogów w zakresie ubezpieczeń, zwykłej rejestracji w organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawnepaństwa przyjmującego lub uproszczonego przyjęcia do organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawnepaństwa przyjmującego w drodze testu kwalifikacji i ustanowienia oficjalnego miejsca stałego zamieszkania lub zarejestrowania siedziby w państwie przyjmującym. Usługi prawne w odniesieniu do prawa UE świadczone są z zasady przez w pełni wykwalifikowanych prawników przyjętych do organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawne w państwie członkowskim występujących osobiście, natomiast usługi prawne dotyczące prawa danego państwa członkowskiego UE świadczone są z zasady przez w pełni wykwalifikowanych prawników przyjętych do organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawne w tym państwie członkowskim, występujących osobiście. Pełne przyjęcie do organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawne danym państwie członkowskim może być więc konieczne do występowania w roli pełnomocnika przed sądami i innymi właściwymi organami w Unii, ponieważ wiąże się to z praktykowaniem prawa proceduralnego UE i krajowego. Jednakże w niektórych państwach członkowskich prawnicy zagraniczni nie w pełni przyjęci do organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawne mają prawo reprezentować w postępowaniach cywilnych stronę będącą obywatelem lub pochodzącą z państwa, w którym prawnik jest uprawniony do wykonywania zawodu.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
<p>z wyłączeniem usług w zakresie doradztwa prawnego oraz dokumentacji i świadectw prawnych, świadczonych przez prawników pełniących funkcje publiczne, takich jak notariusze, komornicy sądowi „<i>huissiers de justice</i>” lub inni urzędnicy państwowi „<i>officiers publics et ministériels</i>.”</p>	<p>BE, FI: pełne członkostwo w organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawne, wymagane do świadczenia usług w zakresie reprezentacji prawnej, podlega wymogowi obywatelstwa połączonemu z wymogiem w zakresie miejsca zamieszkania. W Belgii stosuje się ograniczenia kwotowe w odniesieniu do prawników mogących występować przed sądem kasacyjnym (<i>Cour de cassation</i>) w sprawach innych niż karne.</p> <p>BG: prawnicy z Republiki Mołdawii mogą świadczyć usługi w zakresie reprezentacji prawnej wyłącznie obywatelom Republiki Mołdawii i tylko pod warunkiem stosowania zasady wzajemności oraz współpracy z prawnikiem bułgarskim. W przypadku świadczenia usług mediacji prawnej wymagane jest miejsce stałego zamieszkania w Bułgarii.</p> <p>FR: dostęp prawników do zawodu „<i>avocat auprès de la Cour de Cassation</i>” i „<i>avocat auprès du Conseil d’Etat</i>” jest ograniczony określoną liczbą dostępnych miejsc oraz podlega wymogowi obywatelstwa.</p> <p>HR: pełne członkostwo w organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawne, wymagane do świadczenia usług w zakresie reprezentacji prawnej, podlega wymogowi obywatelstwa (obywatelstwa chorwackiego lub obywatelstwa innego państwa członkowskiego).</p> <p>HU: pełne członkostwo w organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawne podlega wymogowi obywatelstwa połączonemu z wymogiem w zakresie miejsca zamieszkania. W przypadku prawników zagranicznych zakres działalności prawnej jest ograniczony do świadczenia usług w zakresie doradztwa prawnego, które są wykonywane w oparciu o umowę o współpracy zawartą z węgierskim prawnikiem lub kancelarią prawną.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	<p>LV: wymóg obywatelstwa dla zaprzysiężonych adwokatów, dla których zastrzeżona jest reprezentacja prawna w sprawach karnych</p> <p>DK: wykonywanie działalności związanej z doradztwem prawnym ograniczone jest do prawników posiadających duńską licencję na wykonywanie zawodu. Uzyskanie duńskiej licencji na wykonywanie zawodu uwarunkowane jest zdaniem duńskiego egzaminu z zakresu prawa.</p> <p>LU: wymóg obywatelstwa w przypadku świadczenia usług prawnych w odniesieniu do prawa luksemburskiego i unijnego.</p> <p>SE: członkostwo w organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawne, konieczne wyłącznie do stosowania szwedzkiego tytułu „advokat”, podlega wymogowi w zakresie miejsca zamieszkania.</p>
<p>b) 1. Usługi rachunkowo-księgowe (CPC 86212 inne niż „usługi audytorskie”, CPC 86213, CPC 86219 i CPC 86220)</p>	<p>FR: świadczenie usług rachunkowo-księgowych jest uzależnione od decyzji Ministerstwa Gospodarki, Finansów i Przemysłu w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Zagranicznych. Wymóg w zakresie miejsca zamieszkania nie może przekraczać pięciu lat.</p> <p>IT: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
b) 2. Usługi audytorskie (CPC 86211 i 86212, inne niż usługi w zakresie rachunkowości)	<p>AT: wymóg obywatelstwa przy występowaniu w roli przedstawiciela przed właściwymi organami oraz przy prowadzeniu audytów przewidziany jest we właściwym prawodawstwie austriackim (na przykład. ustawa o spółkach akcyjnych, ustawa o giełdzie papierów wartościowych, ustawa – prawo bankowe itd.).</p> <p>DK: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.</p> <p>ES: wymóg obywatelstwa dla biegłych rewidentów oraz administratorów, dyrektorów i udziałowców w spółkach innych niż spółki objęte VIII dyrektywą EWG w sprawie prawa spółek.</p> <p>FI: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania przynajmniej jednego z audytorów fińskiej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.</p> <p>EL: wymóg obywatelstwa w odniesieniu do biegłych rewidentów.</p> <p>HR: wyłącznie biegli rewidenci, którzy mają licencje oficjalnie uznane przez Chorwacką Izbę Audytorów, mogą świadczyć usługi audytorskie.</p> <p>IT: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla indywidualnych audytorów.</p> <p>SE: usługi w zakresie audytu prawnego niektórych podmiotów prawnych, między innymi wszystkich spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, mogą świadczyć wyłącznie audytorzy zatwierdzeni w Szwecji. Do uzyskania zatwierdzenia jako audytor wymagane jest miejsce zamieszkania w Szwecji.</p>
c) Usługi w zakresie doradztwa podatkowego (CPC 863) ¹	<p>AT: wymóg obywatelstwa przy występowaniu w roli przedstawiciela przed właściwymi organami.</p> <p>BG, SI: wymóg obywatelstwa dla specjalistów.</p> <p>HU: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.</p>

¹ Nie obejmuje doradztwa prawnego i usług w zakresie reprezentacji prawnej w sprawach podatkowych, które znajdują się pod pozycją 6.A.a) „Usługi prawne”.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
d) Usługi architektoniczne oraz e) Usługi w zakresie planowania urbanistycznego i architektury krajobrazu (CPC 8671 i CPC 8674)	<p>EE: przynajmniej jedna odpowiedzialna osoba (kierownik projektu lub konsultant) musi być rezydentem w Estonii.</p> <p>BG: specjaliści zagraniczni muszą posiadać co najmniej dwa lata doświadczenia w dziedzinie budownictwa. Wymóg obywatelstwa w przypadku usług planowania urbanistycznego i architektury krajobrazu.</p> <p>EL, HU, IT: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.</p> <p>SK: obowiązkowe jest członkostwo w odpowiedniej izbie; może zostać uznane członkostwo we właściwych instytucjach zagranicznych. Wymóg dotyczący miejsca zamieszkania; mogą jednak zostać uwzględnione wyjątki.</p>
f) Usługi inżynierskie oraz g) Usługi inżynierskie kompleksowe (CPC 8672 i CPC 8673)	<p>EE: przynajmniej jedna odpowiedzialna osoba (kierownik projektu lub konsultant) musi być rezydentem w Estonii.</p> <p>BG: specjaliści zagraniczni muszą posiadać co najmniej dwa lata doświadczenia w dziedzinie budownictwa.</p> <p>HR, IT, SK: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.</p> <p>EL, HU: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania (w przypadku CPC 8673 wymóg w zakresie miejsca zamieszkania ma zastosowanie jedynie do absolwentów odbywających staż)</p>
h) Usługi medyczne (w tym usługi świadczone przez psychologów) i stomatologiczne (CPC 9312 i część CPC 85201)	<p>CZ, IT, SK: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.</p> <p>CZ, RO, SK: zagraniczne osoby fizyczne zobowiązane są uzyskać zezwolenie właściwych organów.</p> <p>BE, LU: absolwenci odbywający staż zobowiązani są uzyskać zezwolenie właściwych organów wymagane w przypadku zagranicznych osób fizycznych.</p> <p>BG, MT: wymóg obywatelstwa.</p> <p>DK: ograniczone zezwolenie na pełnienie konkretnych funkcji może zostać przyznane na maksymalny okres 18 miesięcy, przy spełnieniu wymogu w zakresie miejsca zamieszkania.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	<p>FR: wymóg obywatelstwa. Niemniej jednak, dostęp jest możliwy w ramach corocznie ustanawianych kontyngentów.</p> <p>HR: wszystkie osoby świadczące usługi pacjentom bezpośrednio/zajmujące się leczeniem pacjentów muszą posiadać licencję wydaną przez izbę zawodową.</p> <p>LV: wykonywanie zawodów medycznych przez cudzoziemców uwarunkowane jest zezwoleniem lokalnego organu ds. zdrowia, wydawanym zgodnie z potrzebami ekonomicznymi w odniesieniu do lekarzy i stomatologów w danym regionie.</p> <p>PL: wykonywanie zawodów medycznych przez obcokrajowców uwarunkowane jest zezwoleniem. Zagraniczni lekarze mają ograniczone prawa wyborcze w izbach zawodowych.</p> <p>PT: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla psychologów.</p>
i) Usługi weterynaryjne (CPC 932)	<p>BG, DE, EL, FR, HR, HU: wymóg obywatelstwa.</p> <p>CZ i SK: wymóg obywatelstwa oraz wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.</p> <p>IT: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.</p> <p>PL: wymóg obywatelstwa. Obywatele innych krajów mogą ubiegać się o zezwolenie na wykonywanie zawodu.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
j) 1. Usługi położnicze (część CPC 93191)	<p>AT: w celu założenia praktyki zawodowej w Austrii, niezbędne jest, aby dana osoba wykonywała zawód przynajmniej przez trzy lata poprzedzające założenie praktyki w Austrii.</p> <p>BE, LU: absolwenci odbywający staż zobowiązani są uzyskać zezwolenie właściwych organów wymagane w przypadku zagranicznych osób fizycznych.</p> <p>CY, EE, RO, SK: zagraniczne osoby fizyczne zobowiązane są uzyskać zezwolenie właściwych organów.</p> <p>FR: wymóg obywatelstwa. Niemniej jednak, dostęp jest możliwy w ramach corocznie ustanawianych kontyngentów.</p> <p>HR: wszystkie osoby świadczące usługi pacjentom bezpośrednio/zajmujące się leczeniem pacjentów muszą posiadać licencję wydaną przez izbę zawodową.</p> <p>HU: bez zobowiązań.</p> <p>IT: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.</p> <p>LV: z uwzględnieniem potrzeb ekonomicznych określanych na podstawie łącznej liczby położnych w danym regionie, posiadających zezwolenie lokalnych organów ds. opieki zdrowotnej.</p> <p>PL: wymóg obywatelstwa. Obywatele innych krajów mogą ubiegać się o zezwolenie na wykonywanie zawodu.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
j) 2. Usługi świadczone przez pielęgniarki, fizjoterapeutów i personel paramedyczny (część CPC 93191)	<p>AT: zagraniczni usługodawcy są dopuszczeni tylko do następujących rodzajów działalności: pielęgniarki, fizjoterapeuci, terapeuci zajęciowi, logopedzi, dietetycy i specjaliści do spraw żywienia. w celu założenia praktyki zawodowej w Austrii, niezbędne jest, by dana osoba wykonywała zawód przynajmniej przez trzy lata poprzedzające założenie praktyki w Austrii.</p> <p>BE, FR, LU: absolwenci odbywający staż zobowiązani są uzyskać zezwolenie właściwych organów wymagane w przypadku zagranicznych osób fizycznych.</p> <p>CY, CZ, EE, RO, SK: zagraniczne osoby fizyczne zobowiązane są uzyskać zezwolenie właściwych organów.</p> <p>HR: wszystkie osoby świadczące usługi pacjentom bezpośrednio/zajmujące się leczeniem pacjentów muszą posiadać licencję wydaną przez izbę zawodową.</p> <p>HU: wymóg obywatelstwa</p> <p>DK: ograniczone zezwolenie na pełnienie konkretnych funkcji może zostać przyznane na maksymalny okres 18 miesięcy, przy spełnieniu wymogu w zakresie miejsca zamieszkania.</p> <p>CY, CZ, EL, IT: z zastrzeżeniem testu potrzeb ekonomicznych: decyzja jest uwarunkowana wolnymi stanowiskami w regionie i niedoborem personelu.</p> <p>LV: z uwzględnieniem potrzeb ekonomicznych określanych na podstawie łącznej liczby pielęgniarek w danym regionie, posiadających zezwolenie lokalnych organów ds. opieki zdrowotnej.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
k) Sprzedaż detaliczna produktów farmaceutycznych oraz sprzedaż detaliczna towarów medycznych i ortopedycznych (CPC 63211) oraz inne usługi świadczone przez farmaceutów ¹	<p>FR: wymóg obywatelstwa. Niemniej jednak, w ramach ustanowionych kontyngentów, dostęp dla obywateli Republiki Mołdawii jest możliwy, pod warunkiem, że usługodawca posiada francuski dyplom w dziedzinie farmacji.</p> <p>DE, EL, SK: wymóg obywatelstwa.</p> <p>HU: wymóg obywatelstwa, z wyjątkiem sprzedaży detalicznej produktów farmaceutycznych oraz sprzedaży detalicznej towarów medycznych i ortopedycznych (CPC 63211).</p> <p>IT, PT: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.</p>
D. <u>Usługi w zakresie nieruchomości²</u>	
a) Związane z nieruchomościami stanowiącymi majątek własny lub dzierżawionymi (CPC 821)	<p>FR, HU, IT, PT: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.</p> <p>LV, MT, SI: wymóg obywatelstwa.</p>
b) Na podstawie wynagrodzenia lub umowy (CPC 822)	<p>DK: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania lub siedziby, o ile Duński Urząd ds. Działalności Gospodarczej nie odstąpi od tego wymogu.</p> <p>FR, HU, IT, PT: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.</p> <p>LV, MT, SI: wymóg obywatelstwa.</p>

¹ Sprzedaż produktów farmaceutycznych na wolnym rynku, podobnie jak świadczenie innych usług, podlega wymogowi uzyskania licencji i kwalifikacji oraz procedurom mającym zastosowanie w państwach członkowskich. Zgodnie z zasadą ogólną działalność ta jest zastrzeżona dla farmaceutów. W niektórych państwach członkowskich tylko sprzedaż leków na receptę jest zastrzeżona dla farmaceutów.

² Odnośne usługi wiążą się z zawodem pośrednika obrotu nieruchomościami i nie mają wpływu na jakiegokolwiek prawa lub ograniczenia wobec osób fizycznych i prawnych nabywających nieruchomości.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
E. <u>Usługi najmu lub dzierżawy bez obsługi</u>	
e) W odniesieniu do artykułów użytku osobistego i domowego (CPC 832)	UE: wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż.
f) Najem sprzętu telekomunikacyjnego (CPC 7541)	UE: wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż.
F. <u>Pozostałe usługi biznesowe</u>	
e) Usługi w zakresie badań i analiz technicznych (CPC 8676)	IT, PT: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla biologów i analityków chemicznych.
f) Usługi w zakresie doradztwa i konsultingu związane z rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem (część CPC 881)	IT: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla agronomów i ekspertów ds. rolnictwa („ <i>periti agrari</i> ”).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
j) 2. Usługi ochroniarskie (CPC 87302, CPC 87303, CPC 87304 i CPC 87305)	<p>BE: wymóg obywatelstwa i wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla personelu zarządzającego.</p> <p>BG, CY, CZ, EE, LV, LT, MT, PL, RO, SI, SK: wymóg obywatelstwa oraz wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.</p> <p>DK: wymóg obywatelstwa i wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla personelu zarządzającego oraz w odniesieniu do usług dozoru lotnisk.</p> <p>ES, PT: wymóg obywatelstwa dla pracowników wyspecjalizowanych.</p> <p>FR: wymóg obywatelstwa dla dyrektorów zarządzających i dyrektorów.</p> <p>IT: wymóg obywatelstwa włoskiego lub innego państwa UE i wymóg w zakresie miejsca zamieszkania w celu uzyskania koniecznego zezwolenia na świadczenie usług ochrony i konwojowania przedmiotów wartościowych.</p>
k) Powiązane usługi konsultingu naukowego i technicznego (CPC 8675)	<p>BG: wymóg obywatelstwa dla specjalistów.</p> <p>DE: wymóg obywatelstwa dla geodetów wyznaczanych przez organy publiczne.</p> <p>FR: wymóg obywatelstwa dla wykonywania usług geodezyjnych związanych z ustanawianiem praw własności i prawem ziemskim.</p> <p>IT, PT: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.</p>
l) 1. Konserwacja i naprawa statków (część CPC 8868)	MT: wymóg obywatelstwa.
l) 2. Konserwacja i naprawa sprzętu transportu kolejowego (część CPC 8868)	LV: wymóg obywatelstwa.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
l) 3. Konserwacja i naprawa pojazdów silnikowych, motocykli, skuterów śnieżnych oraz sprzętu transportu drogowego (CPC 6112, CPC 6122, część CPC 8867 i część CPC 8868)	UE: wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż w odniesieniu do konserwacji i naprawy pojazdów silnikowych, motocykli i skuterów śnieżnych.
l) 5. Usługi w zakresie konserwacji i naprawy wyrobów metalowych, urządzeń (nie biurowych), sprzętu (nie transportowego i nie biurowego) oraz artykułów użytku osobistego i domowego ¹ (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 i CPC 8866)	UE: wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż, z wyjątkiem: BE, DE, DK, ES, FR, EL, HU, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SE, UK dla CPC 633, 8861, 8866; BG dla usług w zakresie naprawy artykułów użytku osobistego i domowego (z wyjątkiem biżuterii): CPC 63301, 63302, część 63303, 63304, 63309; AT dla CPC 633, 8861-8866; EE, FI, LV, LT dla CPC 633, 8861-8866; CZ, SK dla CPC 633, 8861-8865; oraz SI dla CPC 633, 8861, 8866.

¹ Usługi konserwacji i naprawy sprzętu transportowego (CPC 6112, 6122, 8867 i CPC 8868) znajdują się pod pozycjami 6.F. l) 1. do 6.F.l) 4. Usługi konserwacji i naprawy maszyn biurowych oraz sprzętu, włącznie z komputerami (CPC 845) znajdują się pod pozycją 6.B. Usługi informatyczne.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
m) Usługi sprzątanania budynków (CPC 874)	CY, EE, HR, MT, PL, RO, SI: wymóg obywatelstwa dla specjalistów.
n) Usługi fotograficzne (CPC 875)	HR, LV: wymóg obywatelstwa w odniesieniu do specjalistycznych usług fotograficznych. PL: wymóg obywatelstwa w odniesieniu do usług fotografii lotniczej.
p) Usługi poligraficzne i wydawnicze (CPC 88442)	HR: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla wydawców. SE: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania w przypadku wydawców oraz właścicieli wydawnictw i drukarni. IT: właściciele wydawnictwa i drukarni oraz wydawcy muszą być obywatelami państwa członkowskiego.
q) Usługi związane z organizowaniem konferencji (część CPC 87909)	SI: wymóg obywatelstwa.
r) 1. Usługi tłumaczeń pisemnych i ustnych (CPC 87905)	FI: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla certyfikowanych tłumaczy pisemnych. DK: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla uprawnionych publicznych tłumaczy pisemnych i ustnych, o ile Duński Urząd ds. Działalności Gospodarczej nie odstąpi od tego wymogu.
r) 3. Usługi świadczone przez agencje inkasa (CPC 87902)	BE, EL: wymóg obywatelstwa. IT: bez zobowiązań.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
r) 4. Usługi świadczone przez biura kredytowe (CPC 87901)	BE, EL: wymóg obywatelstwa. IT: bez zobowiązań.
r) 5. Usługi powielania (CPC 87904) ¹	UE: wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż.
8. BUDOWNICTWO I POKREWNE USŁUGI INŻYNIERSKIE (CPC 511, CPC 512, CPC 513, CPC 514, CPC 515, CPC 516, CPC 517 i CPC 518)	BG: specjaliści zagraniczni muszą posiadać co najmniej dwa lata doświadczenia w dziedzinie budownictwa.

---

¹ Nie obejmuje usług poligraficznych, których dotyczy CPC 88442, i które znajdują się pod pozycją 6.F p).

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
9. USŁUGI W ZAKRESIE DYSTRYBUCJI (wyłączając dystrybucję broni, amunicji i materiałów wojskowych)	
C. <u>Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej</u> ¹	
c) Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej dotyczące żywności (CPC 631)	FR: warunek obywatelstwa dla dystrybutorów tytoniu („ <i>buraliste</i> ”).
10. USŁUGI W ZAKRESIE EDUKACJI (jedynie usługi finansowane ze środków prywatnych)	
A. <u>Usługi szkolnictwa podstawowego</u> (CPC 921)	FR: wymóg obywatelstwa. Niemniej jednak obywatele Republiki Mołdawii mogą uzyskać zgodę właściwych organów na założenie i kierowanie placówką oświatową oraz na nauczanie. IT: wymóg obywatelstwa dla usługodawców, którzy są uprawnieni do wydawania dyplomów uznawanych przez państwo. EL: wymóg obywatelstwa dla nauczycieli.

¹ Nie obejmuje usług konserwacji i naprawy, które znajdują się w dziale „USŁUGI BIZNESOWE” pod pozycjami 6.B. i 6.F.1).
Nie obejmuje usług w zakresie detalicznej sprzedaży produktów energetycznych, które znajdują się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycją 19.E i 19.F.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
<p>B. <u>Usługi szkolnictwa średniego</u> (CPC 922)</p>	<p>FR: wymóg obywatelstwa. Niemniej jednak obywatele Republiki Mołdawii mogą uzyskać zgodę właściwych organów na założenie i kierowanie placówką oświatową oraz na nauczanie.</p> <p>IT: wymóg obywatelstwa dla usługodawców, którzy są uprawnieni do wydawania dyplomów uznawanych przez państwo.</p> <p>EL: wymóg obywatelstwa dla nauczycieli.</p> <p>LV: wymóg obywatelstwa dla osób świadczących usługi edukacyjne w zakresie zawodowego i technicznego szkolnictwa średniego dla uczniów niepełnosprawnych (CPC 9224).</p>
<p>C. <u>Usługi szkolnictwa wyższego</u> (CPC 923)</p>	<p>FR: wymóg obywatelstwa. Niemniej jednak obywatele Republiki Mołdawii mogą uzyskać zgodę właściwych organów na założenie i kierowanie placówką oświatową oraz na nauczanie.</p> <p>CZ, SK: wymóg obywatelstwa dla osób świadczących usługi szkolnictwa wyższego, wyłączając usługi w zakresie edukacji technicznej i zawodowej po zakończeniu szkoły średniej (CPC 92310).</p> <p>IT: wymóg obywatelstwa dla usługodawców, którzy są uprawnieni do wydawania dyplomów uznawanych przez państwo.</p> <p>DK: warunek obywatelstwa dla profesorów.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
12. USŁUGI FINANSOWE	
A. <u>Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami</u>	<p>AT: zarząd oddziału musi składać się z dwóch osób fizycznych zamieszkałych w Austrii.</p> <p>EE: w przypadku ubezpieczeń bezpośrednich, organ zarządzający ubezpieczeniowej spółki akcyjnej z udziałem kapitału osoby fizycznej lub prawnej z Republiki Mołdawii może mieć w swoim składzie obywateli Republiki Mołdawii jedynie proporcjonalnie do udziału osoby fizycznej lub prawnej z Republiki Mołdawii, przy czym liczba ta nie może przekraczać połowy członków organu zarządzającego. Szef kierownictwa firmy zależnej lub spółki niezależnej musi mieć miejsce stałego zamieszkania w Estonii.</p> <p>ES: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla osób wykonujących zawód aktuarusza (lub dwa lata doświadczenia)</p> <p>FI: dyrektorzy zarządzający oraz przynajmniej jeden audytor zakładu ubezpieczeń muszą mieć miejsce zamieszkania w UE, chyba że właściwe organy przyznały zwolnienie. Agent zakładu ubezpieczeń z Republiki Mołdawii musi posiadać miejsce zamieszkania w Finlandii, chyba że towarzystwo posiada swoją główną siedzibę w UE.</p> <p>HR: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.</p> <p>IT: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla osób wykonujących zawód aktuarusza.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
B. <u>Usługi bankowe i pozostałe usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń)</u>	<p>BG: obowiązuje wymóg w zakresie miejsca stałego zamieszkania w Bułgarii dla dyrektorów wykonawczych i personelu zarządzającego.</p> <p>FI: dyrektorzy zarządzający oraz przynajmniej jeden audytor instytucji kredytowej musi mieć miejsce zamieszkania w UE, chyba że fiński organ nadzoru finansowego przyznał zwolnienie.</p> <p>HR: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania. Zarząd kieruje działalnością instytucji kredytowej z terytorium Republiki Chorwacji. Przynajmniej jeden członek zarządu musi płynnie posługiwać się językiem chorwackim.</p> <p>IT: w przypadku działalności „promotori di servizi finanziari” (handlowców finansowych), obowiązuje wymóg w zakresie miejsca zamieszkania na terytorium jednego z państw członkowskich.</p> <p>LT: co najmniej jedna osoba z kierownictwa administracji banku musi mieć miejsce stałego zamieszkania w Republice Litewskiej.</p> <p>PL: wymóg obywatelstwa przynajmniej jednego członka kadry zarządzającej banku.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
13. USŁUGI W ZAKRESIE OCHRONY ZDROWIA I USŁUGI SPOŁECZNE (jedynie usługi finansowane ze środków prywatnych)	
A. <u>Usługi szpitalne</u> (CPC 9311) B. <u>Usługi pogotowia ratunkowego</u> (CPC 93192) C. <u>Usługi placówek opieki zdrowotnej zapewniających zakwaterowanie inne niż usługi szpitalne</u> (CPC 93193) E. <u>Usługi społeczne</u> (CPC 933)	<p>FR: dostęp do funkcji kierowniczych wymaga uzyskania zezwolenia. Przy wydawaniu zezwolenia brana jest pod uwagę dostępność miejscowej kadry kierowniczej.</p> <p>HR: wszystkie osoby świadczące usługi pacjentom bezpośrednio/zajmujące się leczeniem pacjentów muszą posiadać licencję wydaną przez izbę zawodową.</p> <p>LV: test potrzeb ekonomicznych dla lekarzy, dentystów, położnych, pielęgniarek, fizykoterapeutów oraz innych osób zajmujących się działalnością paramedyczną.</p> <p>PL: wykonywanie zawodów medycznych przez cudzoziemców uwarunkowane jest zezwoleniem. Zagraniczni lekarze mają ograniczone prawa wyborcze w izbach zawodowych.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
14. USŁUGI ZWIĄZANE Z TURYSTYKĄ I PODRÓŻAMI	
A. <u>Hotele, restauracje i catering</u> (CPC 641, CPC 642 i CPC 643) wyłączając catering w środkach transportu lotniczego ¹	<p>BG: liczba zagranicznych członków kierownictwa nie może być większa niż liczba członków kierownictwa będących obywatelami Bułgarii w przypadku, gdy poziom publicznego udziału (własność skarbu państwa lub samorządów) w kapitale zakładowym bułgarskiej spółki przekracza 50 %.</p> <p>HR: wymóg obywatelstwa dla usług gastronomicznych i hotelowych w gospodarstwach domowych i gospodarstwach wiejskich.</p>
B. <u>Usługi biur podróży i organizatorów wyjazdów grupowych</u> (włącznie z pilotami wycieczek) (CPC 7471)	<p>BG: liczba zagranicznych członków kierownictwa nie może być większa niż liczba członków kierownictwa będących obywatelami Bułgarii w przypadku, gdy poziom publicznego udziału (własność skarbu państwa lub samorządów) w kapitale zakładowym bułgarskiej spółki przekracza 50 %.</p> <p>HR: wymóg zatwierdzenia przez Ministerstwo Turystyki w przypadku stanowiska kierownika biura.</p>
C. <u>Usługi przewodników turystycznych</u> (CPC 7472)	<p>BG, CY, ES, FR, EL, HR, HU, LT, MT, PL, PT, SK: wymóg obywatelstwa.</p> <p>IT: przewodnicy turystyczni spoza państw UE muszą uzyskać odpowiednią licencję.</p>

¹ Catering w środkach transportu lotniczego znajduje się w dziale USŁUGI POMOCNICZE DLA TRANSPORTU pod pozycją 17.E a) Usługi obsługi naziemnej.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
15. USŁUGI W ZAKRESIE REKREACJI, KULTURY I SPORTU (inne niż usługi audiowizualne)	
A. <u>Usługi rozrywkowe</u> (obejmujące między innymi teatr, koncerty na żywo, cyrk i dyskoteki) (CPC 9619)	FR: dostęp do funkcji kierowniczych wymaga uzyskania zezwolenia. W przypadku zezwolenia na okres przekraczający dwa lata jego uzyskanie podlega wymogowi obywatelstwa.
16. USŁUGI TRANSPORTOWE	
A. <u>Transport morski</u>	
a) Międzynarodowy transport pasażerski (CPC 7211 bez krajowego transportu kabotażowego). b) Międzynarodowy transport towarowy (CPC 7212 bez krajowego transportu kabotażowego)	UE: wymóg obywatelstwa dla załóg statków. AT: wymóg obywatelstwa dla większości dyrektorów zarządzających.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
D. <u>Transport drogowy</u>	
a) Transport pasażerski (CPC 7121 i CPC 7122)	<p>AT: wymóg obywatelstwa dla osób i udziałowców uprawnionych do reprezentowania osoby prawnej lub spółki osobowej.</p> <p>DK, HR: wymóg obywatelstwa i wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla personelu zarządzającego.</p> <p>BG, MT: wymóg obywatelstwa.</p>
b) Transport towarowy (CPC 7123, wyłączając samodzielny transport przesyłek pocztowych i kurierskich ¹).	<p>AT: wymóg obywatelstwa dla osób i udziałowców uprawnionych do reprezentowania osoby prawnej lub spółki osobowej.</p> <p>BG, MT: wymóg obywatelstwa.</p> <p>HR: wymóg obywatelstwa i wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla personelu zarządzającego.</p>
E. <u>Transport rurociągami towarów innych niż paliwo²</u> (CPC 7139)	<p>AT: wymóg obywatelstwa dla dyrektorów zarządzających.</p>

¹ Część CPC 71235, która znajduje się w dziale USŁUGI KOMUNIKACYJNE pod pozycją 7.A. Usługi pocztowe i kurierskie.

² Transport paliwa rurociągami znajduje się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycją 19.B.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
17. USŁUGI POMOCNICZE W BRANŻY TRANSPORTOWEJ ¹	
<p>A. <u>Usługi pomocnicze w branży transportu morskiego</u></p> <p>a) Usługi w zakresie przeładunku towarów przewożonych drogą morską</p> <p>b) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania (część CPC 742)</p> <p>c) Usługi w zakresie odprawy celnej</p> <p>d) Usługi w zakresie obsługi stacji kontenerowej i magazynowania</p> <p>e) Usługi agencji morskich</p> <p>f) Usługi spedycji morskiej</p> <p>g) Najem statków z załogą (CPC 7213)</p>	<p>AT: wymóg obywatelstwa dla większości dyrektorów zarządzających.</p> <p>BG, MT: wymóg obywatelstwa.</p> <p>DK: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla usług w zakresie odprawy celnej.</p> <p>EL: wymóg obywatelstwa dla osób świadczących usługi w zakresie odprawy celnej.</p>

¹ Nie obejmuje usług w zakresie konserwacji i naprawy sprzętu transportowego, które znajdują się w dziale USŁUGI BIZNESOWE pod pozycjami 6.F. 1) 1 do 6.F.1) 4.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
h) Usługi związane z pchaniem i holowaniem (CPC 7214) i) Usługi wspierające w branży transportu morskiego (część CPC 745) j) Pozostałe usługi wspierające i pomocnicze (wyłączając catering) (część CPC 749)	
D. <u>Usługi pomocnicze w branży transportu drogowego</u> d) Najem użytkowych pojazdów drogowych z kierowcą (CPC 7124)	AT: wymóg obywatelstwa dla osób i udziałowców uprawnionych do reprezentowania osoby prawnej lub spółki osobowej. BG, MT: wymóg obywatelstwa.
F. <u>Usługi pomocnicze w branży transportu rurociągami towarów innych niż paliwo¹</u> a) Usługi w zakresie przechowywania i magazynowania towarów innych niż paliwo transportowane rurociągami (część CPC 742)	AT: wymóg obywatelstwa dla dyrektorów zarządzających.

¹ Usługi pomocnicze w branży transportu paliwa rurociągami znajdują się w dziale USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII pod pozycją 19.C.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
19. USŁUGI W ZAKRESIE ENERGII	
A. <u>Usługi związane z górnictwem</u> (CPC 883) ¹	SK: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.
20. POZOSTAŁE USŁUGI GDZIE INDZIEJ NIESKLASYFIKOWANE	
a) Usługi w zakresie prania, czyszczenia i farbowania (CPC 9701)	UE: wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż.

¹ Obejmuje następujące usługi świadczone na podstawie wynagrodzenia lub umowy: usługi w zakresie doradztwa i konsultingu odnoszące się do górnictwa, przygotowanie terenu, montaż urządzeń wiertniczych, wiercenie, usługi dotyczące usuwania pozostałości z odwiertów, usługi związane z orurowaniem, zapewnianie i obsługa płuczki wiertniczej, kontrola ciał stałych, specjalne czynności wiertnicze wstępne i roboty ratunkowe, geologia terenów odwiertów i kontrola odwiertu, usuwanie rdzenia, testowanie odwiertów, usługi w zakresie obsługi odwiertu urządzeniami liniowymi, zapewnianie i obsługa cieczy roboczych (solanek), dostawa i montaż urządzeń stosowanych przy opróbowaniu i zbrojeniu otworów wiertniczych, cementowanie (pompowanie ciśnieniowe), usługi stymulacji (szczelinowanie, kwasowanie oraz pompowanie ciśnieniowe), usługi w zakresie remontów kapitalnych i napraw otworów wiertniczych, zamykanie i likwidowanie otworów wiertniczych.
 Nie obejmuje bezpośredniego dostępu do surowców naturalnych lub ich eksploatacji.
 Nie obejmuje prac przygotowawczych w terenie pod wydobycie surowców innych niż ropa naftowa i gaz (CPC 5115), które znajdują się w dziale 8. BUDOWNICTWO I POKREWNE USŁUGI INŻYNIERSKIE

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
b) Usługi fryzjerskie (CPC 97021)	UE: wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż.
c) Zabiegi kosmetyczne, usługi manicure i pedicure (CPC 97022)	UE: wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż.
d) Pozostałe usługi upiększające gdzie indziej niesklasyfikowane (CPC 97029)	UE: wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż.
e) Usługi spa i masaże nieterapeutyczne, o ile wykonywane są jako usługi relaksacji fizycznej, a nie dla celów medycznych lub rehabilitacyjnych ¹ (CPC ver. 1.0 97230)	UE: wymóg obywatelstwa dla specjalistów i absolwentów odbywających staż.

---

¹ Masaże terapeutyczne i usługi kuracji cieplnych znajdują się pod pozycją 6.A.h) „Usługi medyczne i stomatologiczne”, 6.A.j) 2. Usługi świadczone przez pielęgniarki, fizjoterapeutów i personel paramedyczny oraz usługi w zakresie ochrony zdrowia (13.A i 13.C).

ZAŁĄCZNIK XXVII-D

WYKAZ ZASTRZEŻEŃ DOTYCZĄCYCH USŁUGODAWCÓW KONTRAKTOWYCH I OSÓB WYKONUJĄCYCH WOLNE ZAWODY (UNIA)

1. Strony zezwalają na świadczenie usług na swoim terytorium przez usługodawców kontraktowych i osoby wykonujące wolne zawody pochodzące z drugiej Strony poprzez obecność osób fizycznych, zgodnie z art. 217 i 218 niniejszego Układu, w odniesieniu do rodzajów działalności gospodarczej wymienionych poniżej i z zastrzeżeniem odpowiednich ograniczeń.
2. Wykaz składa się z następujących elementów:
  - a) pierwszej kolumny, wskazującej sektor lub podsektor, w którym mają zastosowanie ograniczenia; oraz
  - b) drugiej kolumny opisującej obowiązujące ograniczenia.

Jeżeli kolumna, o której mowa w lit. b), zawiera jedynie zastrzeżenia obowiązujące w określonych państwach członkowskich, państwa członkowskie niewymienione w niej przyjmują zobowiązania w danym sektorze bez zastrzeżeń (brak zastrzeżeń obowiązujących w określonych państwach członkowskich w danym sektorze pozostaje bez uszczerbku dla mogących obowiązywać zastrzeżeń horyzontalnych lub zastrzeżeń w danym sektorze w całej Unii).

Unia nie podejmuje żadnych zobowiązań dotyczących usługodawców kontraktowych i osób wykonujących wolne zawody w żadnych sektorach działalności gospodarczej innych niż te wyraźnie wskazane w poniższym wykazie.

3. Przy identyfikacji poszczególnych sektorów lub podsektorów:
  - a) CPC oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC prov, 1991; oraz
  - b) CPC ver. 1.0 oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC ver 1.0, 1998.
4. Zobowiązania dotyczące usługodawców kontraktowych i osób wykonujących wolne zawody nie mają zastosowania w przypadku, gdy zamiar lub rezultat związany z ich tymczasową obecnością zakłóca lub w inny sposób wpływa na wynik wszelkich sporów lub negocjacji między pracownikami i pracodawcami.
5. Poniższy wykaz nie obejmuje środków odnoszących się do wymogów i procedur kwalifikacyjnych, standardów technicznych oraz wymogów i procedur licencyjnych, jeżeli nie stanowią one ograniczenia w rozumieniu art. 217 i art. 218 niniejszego Układu. Środki te (na przykład konieczność uzyskania licencji, konieczność uznania kwalifikacji w sektorach podlegających regulacji, konieczność zdania określonych egzaminów, w tym egzaminów językowych), nawet jeśli nie są wymienione poniżej, w każdym wypadku mają zastosowanie do usługodawców kontraktowych i osób wykonujących wolne zawody z Republiki Mołdawii.
6. Wszystkie inne wymogi przepisów ustawowych i wykonawczych UE i jej państw członkowskich dotyczące środków odnoszących się do wjazdu, pobytu, pracy i zabezpieczenia społecznego mają nadal zastosowanie, włączając regulacje dotyczące okresu pobytu, minimalnej płacy, jak również układów zbiorowych w sprawie płac.
7. Poniższy wykaz nie obejmuje środków dotyczących subsydiów przyznawanych przez jedną ze Stron.

8. Poniższy wykaz pozostaje bez wpływu na istnienie monopolu publicznych lub wyłącznych praw w odpowiednich sektorach, jak określiła Unia w załączniku XXVII-A do niniejszego Układu.
9. W sektorach, w których stosuje się testy potrzeb ekonomicznych, ich głównym kryterium będzie ocena odpowiedniej sytuacji rynkowej w państwie członkowskim lub w regionie, gdzie ma być świadczona usługa, z uwzględnieniem liczby istniejących usługodawców i wpływu na ich sytuację.
10. Prawa i obowiązki wynikające z poniższego wykazu nie są samowykonalne i w związku z tym nie przyznają bezpośrednio jakichkolwiek praw osobom fizycznym lub prawnym.

Strony zezwalają na świadczenie usług na swoim terytorium przez usługodawców kontraktowych pochodzących z drugiej Strony poprzez obecność osób fizycznych, z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 217 ust. 1 niniejszego Układu, w następujących podsektorach:

1. Usługi prawne w odniesieniu do międzynarodowego prawa publicznego i prawa zagranicznego (tj. niebędącego prawem UE)
2. Usługi rachunkowo-księgowe
3. Usługi w zakresie doradztwa podatkowego
4. Usługi architektoniczne, planowania urbanistycznego i architektury krajobrazu
5. Usługi inżynierskie, kompleksowe usługi inżynierskie
6. Usługi informatyczne
7. Usługi badawczo-rozwojowe
8. Reklama
9. Usługi konsultingu w zakresie zarządzania

10. Usługi związane z usługami konsultingowymi w zakresie zarządzania
11. Usługi w zakresie badań i analiz technicznych
12. Powiązane usługi konsultingu naukowego i technicznego
13. Usługi w zakresie naprawy i konserwacji sprzętu w kontekście umów dotyczących usług posprzedażnych i poleasingowych
14. Usługi w zakresie tłumaczeń pisemnych
15. usługi w zakresie badania terenu pod budowę
16. Usługi w zakresie ochrony środowiska
17. Usługi agencji turystycznych i biur podróży
18. Usługi rozrywkowe

Strony zezwalają na świadczenie usług na swoim terytorium przez usługodawców kontraktowych pochodzących z drugiej Strony poprzez obecność osób fizycznych, z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 218 ust. 2, w następujących podsektorach:

- 1) Usługi prawne w odniesieniu do międzynarodowego prawa publicznego i prawa zagranicznego (tj. niebędącego prawem UE)
- 2) Usługi architektoniczne, planowania urbanistycznego i architektury krajobrazu
- 3) Usługi inżynierskie i kompleksowe usługi inżynierskie
- 4) Usługi informatyczne
- 5) Usługi konsultingu w zakresie zarządzania i usługi związane z konsultingiem w zakresie zarządzania
- 6) Usługi w zakresie tłumaczeń pisemnych

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
WSZYSTKIE SEKTORY	<u>Uznawanie</u> UE: dyrektywy UE w sprawie wzajemnego uznawania dyplomów mają zastosowanie wyłącznie do obywateli państw członkowskich. Prawo do wykonywania zawodu objętego regulacjami w jednym państwie członkowskim nie przyznaje prawa do wykonywania tego zawodu w innym państwie członkowskim. ¹
Usługi w zakresie doradztwa prawnego w odniesieniu do międzynarodowego prawa publicznego i prawa zagranicznego (tj. niebędącego prawem UE) (część CPC 861) ²	AT, CY, DE, EE, IE, LU, NL, PL, PT, SE, UK: bez ograniczeń BE, ES, HR, IT, EL: test potrzeb ekonomicznych dla IP. LV: test potrzeb ekonomicznych dla usługodawców kontraktowych (CSS) BG, CZ, DK, FI, HU, LT, MT, RO, SI, SK: test potrzeb ekonomicznych.

¹ W celu uzyskania przez obywateli państw trzecich obowiązującego na terytorium całej UE uznania ich kwalifikacji, konieczne jest negocjowanie porozumienia o wzajemnym uznawaniu w ramach określonych w art. 222 niniejszego Układu.

² Świadczenie usług prawnych, podobnie jak świadczenie innych usług, podlega wymogowi uzyskania zezwolenia i procedurom mającym zastosowanie w państwach członkowskich. W przypadku prawników świadczących usługi prawne w zakresie międzynarodowego prawa publicznego i prawa zagranicznego mogą one między innymi przyjmować formę zachowania zgodności z miejscowymi kodeksami etyki, stosowania krajowych tytułów (chyba że uzyskano prawo noszenia tytułu stosowanego w państwie przyjmującym), wymogów w zakresie ubezpieczeń, zwykłej rejestracji w organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawnepaństwa przyjmującego lub uproszczonego przyjęcia do organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawnepaństwa przyjmującego w drodze testu kwalifikacji i ustanowienia oficjalnego miejsca stałego zamieszkania lub zarejestrowania siedziby w państwie przyjmującym.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
	<p>DK: wykonywanie działalności związanej z doradztwem prawnym ograniczone jest do prawników posiadających duńską licencję na wykonywanie zawodu. Uzyskanie duńskiej licencji na wykonywanie zawodu uwarunkowane jest zdaniem duńskiego egzaminu z zakresu prawa.</p> <p>FR: wymagane jest pełne (uproszczone) przyjęcie do organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawne drodze testu kwalifikacji. Dostęp prawników do zawodów „<i>avocat auprès de la Cour de cassation</i>” i „<i>avocat auprès du Conseil d’Etat</i>” jest ograniczony określoną liczbą dostępnych miejsc oraz podlega wymogowi obywatelstwa.</p> <p>HR: pełne członkostwo w organizacji zawodowej prawników świadczących usługi prawne, wymagane do świadczenia usług w zakresie przedstawicielstwa prawnego, podlega wymogowi obywatelstwa.</p>
Usługi rachunkowo-księgowe (CPC 86212 inne niż „usługi audytorskie”, CPC 86213, CPC 86219 i CPC 86220)	<p>BE, CY, DE, EE, ES, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SI, SE, UK: bez ograniczeń</p> <p>AT: pracodawca musi być członkiem odpowiedniej organizacji zawodowej w państwie rodzimym, o ile taka istnieje.</p> <p>FR: wymóg uzyskania zezwolenia. Świadczenie usług rachunkowo-księgowych jest uzależnione od decyzji Ministerstwa Gospodarki, Finansów i Przemysłu w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Zagranicznych.</p> <p>BG, CZ, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych.</p> <p>HR: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Usługi w zakresie doradztwa podatkowego (CPC 863) ¹	<p>BE, DE, EE, ES, FR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE, UK: bez ograniczeń</p> <p>AT: pracodawca musi być członkiem odpowiedniej organizacji zawodowej w państwie rodzimym, o ile taka istnieje; wymóg obywatelstwa dla występowania w roli przedstawiciela przed właściwymi organami.</p> <p>BG, CZ, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych.</p> <p>CY: bez zobowiązań w zakresie zeznań podatkowych.</p> <p>PT: bez zobowiązań.</p> <p>HR, HU: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.</p>
Usługi architektoniczne oraz Usługi w zakresie planowania urbanistycznego i architektury krajobrazu (CPC 8671 i CPC 8674)	<p>EE, EL, FR, IE, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK: bez ograniczeń</p> <p>BE, ES, HR, IT: test potrzeb ekonomicznych dla IP.</p> <p>LV: test potrzeb ekonomicznych dla usługodawców kontraktowych (CSS)</p> <p>FI: osoba fizyczna musi wykazać, że posiada specjalistyczną wiedzę niezbędną do świadczenia danej usługi.</p> <p>BG, CY, CZ, DE, FI, HU, LT, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych.</p> <p>AT: wyłącznie dla usług w zakresie planowania, gdzie wymagany jest: test potrzeb ekonomicznych.</p> <p>HR, HU, SK: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.</p>

¹ Nie obejmuje doradztwa prawnego i usług w zakresie przedstawicielstwa prawnego w sprawach podatkowych, które znajdują się w punkcie „Usługi w zakresie doradztwa prawnego” w odniesieniu do międzynarodowego prawa publicznego i prawa zagranicznego.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Usługi inżynierskie oraz Usługi inżynierskie kompleksowe (CPC 8672 i CPC 8673)	<p>EE, EL, FR, IE, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK: bez ograniczeń</p> <p>BE, ES, HR, IT: test potrzeb ekonomicznych dla IP.</p> <p>LV: test potrzeb ekonomicznych dla usługodawców kontraktowych (CSS)</p> <p>FI: osoba fizyczna musi wykazać, że posiada specjalistyczną wiedzę niezbędną do świadczenia danej usługi.</p> <p>BG, CY, CZ, DE, FI, HU, LT, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych.</p> <p>AT: wyłącznie dla usług w zakresie planowania, gdzie wymagany jest: test potrzeb ekonomicznych.</p> <p>HR, HU: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.</p>
Usługi informatyczne (CPC 84)	<p>EE, EL, FR, IE, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: bez ograniczeń</p> <p>ES, IT: test potrzeb ekonomicznych dla IP.</p> <p>LV: test potrzeb ekonomicznych dla usługodawców kontraktowych (CSS)</p> <p>BE: test potrzeb ekonomicznych dla IP.</p> <p>AT, DE, BG, CY, CZ, FI, HU, LT, RO, SK, UK: test potrzeb ekonomicznych.</p> <p>HR: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania dla CSS. bez zobowiązań dla osób wykonujących wolne zawody (IP).</p>
Usługi badawczo-rozwojowe (CPC 851, 852, z wyjątkiem usług psychologów ¹ , 853)	<p>UE, z wyjątkiem BE: wymagana jest umowa o przyjęciu podpisana z zatwierdzoną organizacją badawczą².</p> <p>CZ, DK, SK: test potrzeb ekonomicznych.</p> <p>BE, UK: bez zobowiązań.</p> <p>HR: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania.</p>

¹ Część CPC 85201, która znajduje się w dziale „Usługi medyczne i stomatologiczne”.

² Dla wszystkich państw członkowskich z wyjątkiem DK zatwierdzenie organizacji badawczej oraz umowa o przyjęciu muszą spełniać warunki określone zgodnie z dyrektywą 2005/71/WE.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Reklama (CPC 871)	BE, CY, DE, EE, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SI, SE, UK: bez ograniczeń AT, BG, CZ, DK, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych.
Usługi konsultingu w zakresie zarządzania (CPC 865)	DE, EE, EL, FR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK: bez ograniczeń ES, IT: test potrzeb ekonomicznych dla IP. BE, HR: test potrzeb ekonomicznych dla IP. AT, BG, CY, CZ, FI, HU, LT, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych.
Usługi związane z usługami konsultingowymi w zakresie zarządzania (CPC 866)	DE, EE, EL, FR, IE, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK: bez ograniczeń BE, ES, HR, IT: test potrzeb ekonomicznych dla IP. AT, BG, CY, CZ, FI, LT, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych. HU: test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem usług arbitrażowych i polubownych (CPC 86602), dla których: bez zobowiązań.
Usługi w zakresie badań i analiz technicznych (CPC 8676)	BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE, UK: bez ograniczeń AT, BG, CY, CZ, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Powiązane usługi konsultingu naukowego i technicznego (CPC 8675)	<p>BE, EE, EL, ES, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SI, SE, UK: bez ograniczeń</p> <p>AT, CY, CZ, DE, DK, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych.</p> <p>DE: bez zobowiązań dla geodetów wyznaczanych przez organy publiczne.</p> <p>FR: bez zobowiązań dla wykonywania usług geodezyjnych związanych z ustanawianiem praw własności i prawem ziemskim.</p> <p>BG: bez zobowiązań.</p>
Konserwacja i naprawa statków (część CPC 8868)	<p>BE, CY, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, NL, PL, PT, SI, SE: bez ograniczeń</p> <p>AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych.</p> <p>UK: bez zobowiązań.</p>
Konserwacja i naprawa sprzętu transportu kolejowego (część CPC 8868)	<p>BE, CY, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: bez ograniczeń</p> <p>AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych.</p> <p>UK: bez zobowiązań.</p>
Konserwacja i naprawa pojazdów silnikowych, motocykli, skuterów śnieżnych oraz sprzętu transportu drogowego (CPC 6112, CPC 6122, część CPC 8867 i część CPC 8868)	<p>BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, NL, PL, PT, SI, SE: bez ograniczeń</p> <p>AT, BG, CY, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych.</p> <p>UK: bez zobowiązań.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Konservacja i naprawa statków powietrznych i ich części (część CPC 8868)	BE, CY, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE: bez ograniczeń AT, BG, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych. UK: bez zobowiązań.
Konservacja i naprawa wyrobów metalowych, urządzeń (nie biurowych), sprzętu (nie transportowego i nie biurowego) oraz artykułów użytku osobistego i domowego ¹ (CPC 633, CPC 7545, CPC 8861, CPC 8862, CPC 8864, CPC 8865 i CPC 8866)	BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LV, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK: bez ograniczeń AT, BG, CY, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych.
Tłumaczenia pisemne (CPC 87905, z wyjątkiem tłumaczeń urzędowych lub przysięgłych)	DE, EE, FR, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK: bez ograniczeń BE, ES, IT, EL: test potrzeb ekonomicznych dla IP. CY, LV: test potrzeb ekonomicznych dla usługodawców kontraktowych (CSS) AT, BG, CZ, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych. HR: bez zobowiązań dla osób wykonujących wolne zawody (IP).

¹ Usługi konserwacji i naprawy maszyn biurowych oraz sprzętu, włącznie z komputerami (CPC 845) znajdują się pod pozycją „Usługi informatyczne”.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
Usługi w zakresie badania terenu pod budowę (CPC 5111)	BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK: bez ograniczeń AT, BG, CY, CZ, FI, HU, LT, LV, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych.
Usługi w zakresie ochrony środowiska (CPC 9401 ¹ , CPC 9402, CPC 9403, CPC 9404 ² , część CPC 9406 ³ , CPC 9405, część CPC 9406, CPC 9409)	BE, EE, ES, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SI, SE, UK: bez ograniczeń AT, BG, CY, CZ, DE, DK, EL, FI, HU, LT, LV, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych.
Usługi biur podróży i organizatorów wyjazdów grupowych (włącznie z pilotami wycieczek ⁴) (CPC 7471)	AT, CZ, DE, EE, ES, FR, IT, LU, NL, PL, SI, SE: bez ograniczeń BG, EL, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: test potrzeb ekonomicznych. BE, CY, DK, FI, IE: bez zobowiązań, z wyjątkiem pilotów wycieczek (osób, których zadaniem jest towarzyszenie grupie wycieczkowej składającej się przynajmniej z 10 osób, bez występowania w charakterze przewodników w określonych miejscach). HR: wymóg w zakresie miejsca zamieszkania. UK: bez zobowiązań.

¹ Odpowiadają usługom kanalizacyjnym.

² Odpowiada usługom oczyszczania spalin.

³ Odpowiada częściom pozycji „Usługi związane z ochroną przyrody i krajobrazu”.

⁴ Usługodawcy, których zadaniem jest towarzyszenie grupie wycieczkowej składającej się przynajmniej z 10 osób, bez występowania w charakterze przewodników w określonych miejscach.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
<p>Usługi rozrywkowe inne niż usługi audiowizualne (obejmujące między innymi teatr, koncerty na żywo, cyrk i dyskoteki) (CPC 9619)</p>	<p>BG, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SE: mogą być wymagane zaawansowane kwalifikacje¹. Test potrzeb ekonomicznych.</p> <p>AT: zaawansowane kwalifikacje i test potrzeb ekonomicznych, z wyjątkiem osób, których przedmiotem głównej działalności zawodowej są sztuki piękne, uzyskujących większą część swojego dochodu z tej działalności i pod warunkiem, że osoby takie nie mogą prowadzić żadnej innej działalności handlowej w Austrii, w którym to przypadku: bez ograniczeń</p> <p>FR: bez zobowiązań dla CSS, z wyjątkiem przypadków gdy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zezwolenie na pracę zostaje udzielone na okres nieprzekraczający dziewięciu miesięcy, z możliwością przedłużenia na okres trzech miesięcy. - test potrzeb ekonomicznych - przedsiębiorstwo rozrywkowe zobowiązane jest wpłacić podatek do <i>Office Français de l'Immigration et de l'Intégration</i>. <p>CY: test potrzeb ekonomicznych dla usług w zakresie koncertów na żywo, cyrków i dyskotek.</p> <p>SI: czas trwania pobytu jest ograniczony do 7 dni na jedną imprezę. W przypadku usług związanych z cyrkiem i parkami rozrywki, czas trwania pobytu jest ograniczony do maksymalnie 30 dni na rok kalendarzowy.</p> <p>BE, UK: bez zobowiązań.</p>

¹ W przypadku gdy kwalifikacje nie zostały uzyskane na terytorium UE i jej państw członkowskich, zainteresowane państwo członkowskie może ocenić, czy są one równoważne kwalifikacjom wymaganym na jego terytorium.

ZAŁĄCZNIK XXVII-E

WYKAZ ZASTRZEŻEŃ DOTYCZĄCYCH PROWADZENIA PRZEDSIĘBIORSTWA (REPUBLIKA MOŁDAWII)

1. W poniższym wykazie wskazano rodzaje działalności gospodarczej, w przypadku których zastrzeżenia Republiki Mołdawii na podstawie art. 205 ust. 1 niniejszego Układu dotyczące traktowania narodowego lub traktowania zgodnego z zasadą największego uprzywilejowania mają zastosowanie do przedsiębiorstw i inwestorów z Unii.

Wykaz składa się z następujących elementów:

- a) pierwszej kolumny, wskazującej sektor lub podsektor, w którym mają zastosowanie ograniczenia;
  - b) drugiej kolumny opisującej zastrzeżenia mające zastosowanie w sektorze lub podsektorze wskazanym w pierwszej kolumnie.
2. Przy identyfikacji poszczególnych sektorów lub podsektorów:
    - a) CPC oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC prov, 1991;
    - b) CPC ver. 1.0 oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC ver 1.0, 1998.

3. Zgodnie z art. 202 ust. 1 niniejszego Układu poniższy wykaz nie obejmuje środków dotyczących subsydiów przyznawanych przez Strony.
4. Zgodnie z art. 205 niniejszego Układu niedyskryminacyjne wymogi, takie jak te dotyczące formy prawnej lub obowiązku uzyskania licencji lub zezwoleń, mające zastosowanie do wszystkich usługodawców działających na terytorium bez rozróżnienia pod względem obywatelstwa lub przynależności państwowej, miejsca zamieszkania lub równoważnych kryteriów, nie są wymienione w niniejszym załączniku, ponieważ Układ nie ma na nie wpływu.
5. Prawa i obowiązki wynikające z poniższego wykazu nie są samowykonalne i w związku z tym nie przyznają bezpośrednio jakichkolwiek praw poszczególnym osobom fizycznym ani osobom prawnym.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
I. ZASTRZEŻENIA HORYZONTALNE Zastrzeżenia obejmują wszystkie sektory	<u>Grunt</u> Zezwala się na dzierżawę gruntu przez okres nieprzekraczający 99 lat. Zagraniczny usługodawca może nabywać grunt, z wyjątkiem gruntów rolnych i gruntów leśnych.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
I. ZASTRZEŻENIA SZCZEGÓLNE 1. USŁUGI BIZNESOWE A. <u>Wolne zawody</u> a) Usługi prawne: - Ograniczone w odniesieniu do konsultacji dotyczących prawa kraju przyjmującego; (CPC 861)	<p>Usługi prawne związane z reprezentowaniem przed sądami i innymi organami publicznymi mogą być świadczone przez prawników z państwa członkowskiego UE po utworzeniu spółki z lokalnym prawnikiem lub po rocznym stażu służącym uzyskaniu licencji w Republice Mołdawii.</p> <p>Usługi doradztwa prawnego, z wyjątkiem reprezentowania przed sądami i innymi organami publicznymi, mogą być świadczone po wcześniejszej rejestracji w specjalnym rejestrze Rady Izby Adwokackiej.</p> <p>Usługi tłumaczeń pisemnych lub ustnych dla organów sądowych mogą być świadczone po uprzednim uznaniu zaświadczenia tłumacza przysięgłego (ustnego/pisemnego) wydanego w innym państwie przez Komisję Atestacyjną przy Ministerstwie Sprawiedliwości.</p> <p>Usługi mediacyjne mogą być świadczone przez osobę posiadającą licencję mediatora w innym państwie po zatwierdzeniu przez Radę ds. Mediacji.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
<p>h) Prywatne usługi medyczne i stomatologiczne (CPC 9312) (CPC 9312 z wyłączeniem usług świadczonych przez sektor publiczny)</p> <p>F. <u>Pozostałe usługi biznesowe</u></p> <p>k) Usługi rekrutacji i pozyskiwania personelu (CPC 872);</p> <p>l) Usługi dochodzeniowe, detektywistyczne i ochroniarskie (CPC 873);</p>	<p>Usługi syndyka masy upadłościowej mogą być świadczone po odbyciu rocznego stażu i po zdaniu egzaminu w Komisji ds. certyfikacji i dyscypliny przy Ministerstwie Sprawiedliwości.</p> <p>Wymóg obywatelstwa dla notariuszy i komorników sądowych.</p> <p>Wykonywanie zawodów medycznych przez cudzoziemców uwarunkowane jest zezwoleniem lokalnego organu ds. zdrowia, wydawanym w oparciu o test potrzeb ekonomicznych.</p> <p>Usługi mogą być świadczone wyłącznie poprzez osoby prawne zarejestrowane w Republice Mołdawii.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
<p>2. USŁUGI KOMUNIKACYJNE</p> <p>A. <u>Usługi pocztowe</u></p> <p>a) Międzynarodowe usługi pocztowe, a także usługi poczty krajowej dotyczące listów o wadze do 350 gramów; (CPC 7511)</p> <p>7. USŁUGI FINANSOWE <u>Sektor bankowy i pozostałe usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń)</u> Uczestnictwo w emisji wszelkiego rodzaju papierów wartościowych, w tym w gwarantowaniu emisji i inwestycjach (publicznych lub prywatnych) w charakterze agenta oraz świadczenie usług z tym związanych.</p>	<p>Monopol państwowego przedsiębiorstwa „<i>Posta Moldova</i>”.</p> <p>Narodowy Bank Mołdawii jest rządową agencją budżetową na rynku weksli skarbowych.</p>

ZAŁĄCZNIK XXVII-F

WYKAZ ZOBOWIĄZAŃ DOTYCZĄCYCH TRANSGRANICZNEGO ŚWIADCZENIA USŁUG

(REPUBLIKA MOŁDAWII)

1. W poniższym wykazie zobowiązań wskazano rodzaje działalności gospodarczej zliberalizowane przez Republikę Mołdawii zgodnie z art. 212 niniejszego Układu oraz, w drodze zastrzeżeń, ograniczenia dostępu do rynku i traktowania narodowego, które mają w tych rodzajach działalności zastosowanie do usług i usługodawców pochodzących z Unii.

Wykaz składa się z następujących elementów:

- a) pierwszej kolumny, wskazującej sektor lub podsektor, w którym podjęto zobowiązanie;
- b) drugiej kolumny opisującej zastrzeżenia mające zastosowanie w sektorze lub podsektorze wskazanym w pierwszej kolumnie.

Sektory lub podsektory niewymienione w poniższym wykazie nie są objęte zobowiązaniami.

2. Przy identyfikacji poszczególnych sektorów lub podsektorów:

- a) CPC oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC prov, 1991;

- b) CPC ver. 1.0 oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC ver 1.0, 1998.
3. Poniższy wykaz nie obejmuje środków odnoszących się do wymogów i procedur kwalifikacyjnych, standardów technicznych oraz wymogów i procedur licencyjnych, jeżeli nie stanowią one ograniczenia dotyczącego dostępu do rynku lub traktowania narodowego w rozumieniu art. 210 i 211 niniejszego Układu. Środki te (na przykład konieczność uzyskania zezwolenia, obowiązki świadczenia usługi powszechnej, konieczność uznania kwalifikacji w sektorach podlegających regulacji, konieczność zdania określonych egzaminów, w tym egzaminów językowych, niedyskryminacyjny wymóg określający, że pewne rodzaje działalności nie mogą być prowadzone w strefach ochrony środowiska lub obszarach o szczególnych walorach historycznych i artystycznych), nawet jeśli nie są wymienione, w każdym wypadku mają zastosowanie do inwestorów drugiej Strony.
  4. Poniższy wykaz pozostaje bez uszczerbku dla wykonalności sposobu 1 w niektórych sektorach i podsektorach usług oraz dla istnienia monopolu publicznych i wyłącznych praw opisanych w wykazie zobowiązań dotyczących zakładania przedsiębiorstw.
  5. Zgodnie z art. 202 ust. 3 niniejszego Układu poniższy wykaz nie obejmuje środków dotyczących subsydiów przyznawanych przez Strony.
  6. Prawa i obowiązki wynikające z niniejszego wykazu zobowiązań nie są samowykonalne i w związku z tym nie przyznają bezpośrednio jakichkolwiek praw poszczególnym osobom fizycznym lub osobom prawnym.
  7. Sposób 1 i sposób 2 odnoszą się do sposobów świadczenia usług, odpowiednio zgodnie z opisem w art. 203 ust. 13 lit. a) i b) niniejszego Układu.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
I. ZOBOWIĄZANIA SZCZEGÓLNE	
1. USŁUGI BIZNESOWE	
A. <u>Wolne zawody</u>	
a) Usługi prawne: - za wyjątkiem doradztwa w zakresie prawa kraju rodzimego i prawa międzynarodowego; (CPC 861)	(1) Bez zobowiązań, za wyjątkiem sporządzania dokumentów prawnych. (2) Bez ograniczeń
- Doradztwo w zakresie prawa kraju rodzimego, prawa państwa trzeciego i prawa międzynarodowego; (część CPC 861)	(1) Bez ograniczeń (2) Bez ograniczeń
b) Usługi rachunkowo-księgowe i audytorskie (CPC 862);	(1) Bez ograniczeń (2) Bez ograniczeń
c) Usługi podatkowe (CPC 863); d) Usługi architektoniczne (CPC 8671); e) Usługi inżynierskie (CPC 8672);	

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
f) Usługi inżynierskie kompleksowe (CPC 8673); g) Usługi w zakresie planowania urbanistycznego i architektury krajobrazu (CPC 8674);	
h) Prywatne usługi medyczne i stomatologiczne (CPC 9312) (CPC 9312 z wyłączeniem usług świadczonych przez sektor publiczny)	(1) Bez ograniczeń (2) Systemy publicznego ubezpieczenia zdrowotnego nie pokrywają kosztów opieki medycznej zapewnianej za granicą.
i) Usługi weterynaryjne (CPC 932)	(1) Bez ograniczeń (2) Bez ograniczeń
j) Usługi świadczone przez położne, pielęgniarki, fizjoterapeutów i personel paramedyczny (CPC 93191 z wyłączeniem usług świadczonych w sektorze publicznym)	(1) Bez ograniczeń (2) Systemy publicznego ubezpieczenia nie pokrywają kosztów zagranicznych usług medycznych, z których skorzystano za granicą.
B. <u>Usługi informatyczne</u> a) Usługi doradztwa w zakresie instalacji sprzętu komputerowego (CPC 841); b) Usługi w zakresie implementacji oprogramowania (CPC 842); c) Usługi w zakresie przetwarzania danych (CPC 843); d) Usługi baz danych (CPC 844); e) Pozostałe (CPC 845+849).	(1) Bez ograniczeń (2) Bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
C. <u>Usługi badawczo-rozwojowe</u>	
a) Usługi badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych (CPC 851); b) Usługi badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych (CPC 852); c) Interdyscyplinarne usługi badawczo-rozwojowe (CPC 853).	(1) Bez ograniczeń (2) Bez ograniczeń
D. <u>Usługi w zakresie nieruchomości</u>	
a) Związane z nieruchomościami stanowiącymi majątek własny lub dzierżawionymi (CPC 821); b) Na podstawie wynagrodzenia lub umowy (CPC 822).	(1) Bez ograniczeń (2) Bez ograniczeń
E. <u>Usługi najmu lub dzierżawy bez obsługi</u>	
a) W odniesieniu do statków (CPC 83103); b) W odniesieniu do statków powietrznych (CPC 83104); c) W odniesieniu do pozostałego sprzętu transportowego (CPC 83101+83102+ 83105); d) W odniesieniu do pozostałych maszyn i urządzeń (CPC 83106-83109);	(1) Bez ograniczeń (2) Bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
e) Pozostałe (CPC 832), w tym wstępnie zapisane kasety wideo i dyski optyczne do użytku w domowym sprzęcie rozrywkowym.	
F. <u>Pozostałe usługi biznesowe</u>	
a) Usługi reklamowe (CPC 871); b) Usługi badania rynku i opinii publicznej (CPC 864);	(1) Bez ograniczeń (2) Bez ograniczeń
c) Usługi konsultingu w zakresie zarządzania (CPC 865); d) Usługi związane z usługami konsultingowymi w zakresie zarządzania (CPC 866); e) Usługi w zakresie badań i analiz technicznych (CPC 8676); f) Usługi związane z rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem (CPC 881);	
g) Usługi związane z rybołówstwem (CPC 882); h) Usługi związane z górnictwem (CPC 883+5115); i) Usługi związane z produkcją (CPC 884+885); (z wyjątkiem 88442);	

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
j) Usługi związane z dystrybucją energii (CPC 887);	
k) Usługi rekrutacji i pozyskiwania personelu (CPC 872);	
l) Usługi detektywistyczne i ochroniarskie (CPC 873);	
m) Powiązane usługi w zakresie konsultingu naukowego i technicznego (CPC 8675); n) Konserwacja i naprawa sprzętu (z wyłączeniem statków morskich i powietrznych lub innych środków transportu) (CPC 633+8861-8866); o) Usługi sprzątanania budynków (CPC 874);	
p) Usługi fotograficzne (CPC 875); q) Usługi związane z pakowaniem (CPC 876); r) Usługi poligraficzne i wydawnicze (CPC 88442); s) Usługi związane z organizowaniem konferencji (CPC 87909*); t) Pozostałe (CPC 8790).	

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
2. USŁUGI KOMUNIKACYJNE	
A. <u>Usługi pocztowe</u>	
a) Międzynarodowe usługi pocztowe, a także usługi poczty krajowej dotyczące listów o wadze do 350 gramów (CPC 7511);	(1) Monopol państwowego przedsiębiorstwa „ <i>Posta Moldova</i> ”. (2) Bez ograniczeń
b) Usługi pocztowe związane z dostarczaniem paczek (CPC 75112);	(1) Bez ograniczeń (2) Bez ograniczeń
c) Usługi okienka pocztowego (CPC 75113).	
B. <u>Usługi kurierskie</u> (CPC 7512)	(1) Bez ograniczeń (2) Bez ograniczeń
C. <u>Usługi w zakresie telekomunikacji</u>	
(a) Usługi telefonii publicznej; (CPC 7521);	(1) Bez ograniczeń (2) Bez ograniczeń
b) Usługi analogowej telefonii komórkowej (CPC 75213,1);	
c) Usługi cyfrowej telefonii komórkowej (CPC 75213,2);	
d) Usługi łączności ruchomej (CPC 75213): - usługi przywoływania, (CPC 75291), - Usługi ruchomej transmisji danych;	

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
e) Komunikacja satelitarna;	
f) Usługi związane z sieciami komercyjnymi (CPC 7522);	
g) Usługi przekazywania danych metodą komutacji pakietów (CPC 75232);	
h) Usługi przekazywania danych metodą komutacji łączy (CPC 7523*);	
i) Usługi telegraficzne i teleksowe (CPC 7522 i 7523)	
j) Usługi w zakresie przekazywania danych za pomocą faksu (CPC 7521*+7529*);	
k) Usługi dotyczące prywatnych łączy dzierżawionych (CPC 7522*+7523*)	
l) Poczta elektroniczna (CPC 7523*);	
m) Poczta głosowa (CPC 7523*)	
n) Uzyskiwanie informacji i przeszukiwanie baz danych on-line (CPC 7523*);	
o) Elektroniczna wymiana danych (EDI) (CPC 7523*);	

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
p) Zaawansowane/związane z wartością dodaną usługi świadczone za pośrednictwem faksu, łącznie z przechowywaniem i przesyłaniem, przechowywaniem i wyszukiwaniem (CPC 7523*);	
q) Usługi w zakresie konwersji kodu i protokołu (CPC niedostępny) r) Usługi informacji on-line lub przetwarzania danych (łącznie z przetwarzaniem transakcji) (CPC 843); s) Pozostałe usługi telekomunikacyjne (CPC 7529); t) Pozostałe (CPC 7549).	
3. BUDOWNICTWO I POKREWNE USŁUGI INŻYNIERSKIE	
a) Roboty ogólnobudowlane związane ze wznoszeniem budynków (CPC 512); b) Roboty ogólnobudowlane w zakresie inżynierii lądowej (CPC 513);	(1) Bez ograniczeń (2) Bez ograniczeń
c) Prace instalacyjne i montażowe (CPC 514 + 516); d) Roboty wykończeniowe przy budynkach (CPC 517); e) Pozostałe (CPC 511+515+518).	

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
4. USŁUGI W ZAKRESIE DYSTRYBUCJI	
a) Usługi świadczone przez pośredników pobierających prowizje (CPC 621); b) Usługi w zakresie sprzedaży hurtowej (CPC 611, 622);	(1) Bez ograniczeń (2) Bez ograniczeń
c) Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej (CPC 611+613+631+632+633+6111+6113+6121, włączając nagrania i taśmy audio i wideo oraz dyski optyczne (CPC 63234); d) Usługi w zakresie franchisingu (CPC 8929); e) Usługi w zakresie pozostałych form dystrybucji	
5. USŁUGI W ZAKRESIE EDUKACJI	
a) Usługi szkolnictwa podstawowego (CPC 921) ; b) Usługi szkolnictwa średniego (CPC 922);	(1) Bez ograniczeń (2) Bez ograniczeń
c) Usługi szkolnictwa wyższego (część CPC 923); d) Usługi kształcenia dorosłych (CPC 924); e) Usługi w zakresie pozostałych form kształcenia (CPC 929).	

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
6. USŁUGI W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA	
A. <u>Usługi związane ze ściekami</u> (CPC 9401) ¹	(1) Bez ograniczeń (2) Bez ograniczeń
B. <u>Gospodarka odpadami stałymi/niebezpiecznymi, wyłączając transgraniczny transport odpadów niebezpiecznych</u>	
a) Usługi w zakresie wywozu i zagospodarowywania śmieci i odpadów (CPC 9402)	
b) Usługi sanitarne i pokrewne (CPC 9403)	
C. <u>Usługi w zakresie ochrony powietrza i klimatu</u> (CPC 9404) ²	
D. <u>Usługi rekultywacji i oczyszczania gleby i wody</u>	
a) Uzdatnianie, rekultywacja zanieczyszczonej/skażonej gleby i wody (część 94060) ³	
E. <u>Usługi w zakresie ochrony przed hałasem i wibracjami</u> (CPC 9405)	
F. <u>Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu</u>	
a) Usługi w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu (część CPC 9406)	
G. <u>Pozostałe usługi w zakresie ochrony środowiska i usługi pomocnicze</u> (CPC 94090)	

¹ Odpowiadają usługom kanalizacyjnym.

² Odpowiada usługom oczyszczania spalin.

³ Odpowiada częściom pozycji „Usługi związane z ochroną przyrody i krajobrazu”.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
7. USŁUGI FINANSOWE	
A. <u>Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami</u>	
a) Usługi ubezpieczeń na życie, ubezpieczenia wypadkowego i zdrowotnego; b) Usługi ubezpieczeniowe inne niż ubezpieczenia na życie (CPC 8129, z wyjątkiem ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych);	(1) Bez ograniczeń (2) Bez ograniczeń
c) Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe; d) Reasekuracja i retrocesja; e) Usługi pomocnicze związane z ubezpieczeniami (łącznie z usługami pośrednictwa w zakresie ubezpieczeń)	
B. <u>Sektor bankowy i pozostałe usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń)</u>	
a) Przyjmowanie depozytów i innych funduszy zwrotnych od ludności; b) Udzielanie wszelkiego rodzaju kredytów i pożyczek, łącznie z kredytem konsumenckim, kredytem hipotecznym, usługami faktoringowymi i finansowaniem transakcji handlowych;	(1) Bez ograniczeń (2) Bez ograniczeń
c) Usługi leasingu finansowego; d) Usługi dokonywania wszelkich płatności i przekazu pieniędzy; e) Gwarancje i zobowiązania;	

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
f) Operacje przeprowadzane na własny rachunek lub na zlecenie klientów, zarówno na giełdzie jak i poza giełdą, bądź w inny sposób za pomocą: <ul style="list-style-type: none"> - instrumentów rynku pieniężnego (czeków, weksli, certyfikatów depozytowych itp.); 	
<ul style="list-style-type: none"> - walut obcych; - instrumentów pochodnych, w tym, ale nie wyłącznie, transakcji typu futures i opcji; - instrumentów kursu walutowego i stóp procentowych włączając w to produkty takie jak swapy, kontrakty terminowe na stopę procentową itp.; - zbywalnych papierów wartościowych; 	
<ul style="list-style-type: none"> - innych zbywalnych instrumentów i aktywów finansowych, w tym kruszców w sztabach; g) Pośrednictwo na rynku pieniężnym; h) Zarządzanie majątkiem, a szczególnie zarządzanie środkami pieniężnymi i portfelem aktywów, wszelkie formy zarządzania inwestycjami zbiorowymi, fundusze emerytalne oraz usługi w zakresie przechowywania, deponowania i powiernictwa;	
i) Usługi rozrachunkowe i rozliczeniowe w odniesieniu do aktywów finansowych, takich jak papiery wartościowe, instrumenty pochodne i inne instrumenty zbywalne;	

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
j) Usługi doradcze i inne finansowe usługi pomocnicze odnoszące się do wszystkich działalności wymienionych w art. 1B dokumentu MNT.TNC/W/50, łączenie z oceną i analizą kredytową, badaniami i doradztwem w zakresie inwestycji i tworzenia portfeli inwestycyjnych, doradztwem w zakresie przejęć, restrukturyzacji przedsiębiorstw i doradztwem strategicznym;	
k) Dostarczanie i przekazywanie informacji finansowej oraz przetwarzanie danych finansowych, udostępnianie związanego z nimi oprogramowania przez usługodawców świadczących inne usługi finansowe;	
l) Uczestnictwo w emisji wszelkiego rodzaju papierów wartościowych, w tym w gwarantowaniu emisji i inwestycjach (publicznych lub prywatnych) w charakterze agenta oraz świadczenie usług z tym związanych.	
8. SZPITALA ORAZ INNE PLACÓWKI OCHRONY ZDROWIA I OPIEKI	
a) Usługi szpitalne Prywatne usługi szpitalne i sanatoryjne (CPC 9311 z wyłączeniem usług świadczonych przez sektor publiczny); b) Usługi społeczne (CPC 933); c) Pozostałe usługi w zakresie opieki zdrowotnej (CPC 9319, inne niż CPC 93191).	(1) Bez ograniczeń (2) Bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
9. USŁUGI ZWIĄZANE Z TURYSTYKĄ I PODRÓŻAMI	
a) Hotele i restauracje (w tym catering) (CPC 641-643); b) Usługi biur podróży i organizatorów wyjazdów grupowych (CPC 7471);	(1) Bez ograniczeń (2) Bez ograniczeń
c) Usługi przewodników turystycznych (CPC 7472); d) Pozostałe usługi związane z turystyką i podróżami.	
10. USŁUGI W ZAKRESIE REKREACJI, KULTURY I SPORTU	
a) Działalność prowadzenia kin (CPC 96199 ^{**}) ¹	(1) Bez zobowiązań (2) Bez zobowiązań
b) Pozostałe usługi rozrywkowe (CPC 96191+96194); c) Usługi agencji informacyjnych (CPC 962);	(1) Bez ograniczeń (2) Bez ograniczeń
e) Usługi związane ze sportem oraz pozostałe usługi w zakresie rekreacji (CPC 964).	

^{1 **} Wskazuje, że określona usługa stanowi jedynie część całkowitego zakresu działalności objętych zgodnością z CPC.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
11. USŁUGI TRANSPORTOWE	
a) Usługi transportu morskiego (CPC 7211, 7212, 7213, 8868 ^{**} , 7214, 745 ^{**}); b) Transport śródlądowymi drogami wodnymi (CPC 7221, 7222, 7223, 8868 ^{**} , 7224, 745 ^{**});	(1) Bez ograniczeń (2) Bez ograniczeń
c) Usługi transportu lotniczego zdefiniowane w załączniku dotyczącym transportu lotniczego: a) i b) Transport pasażerski i towarowy (CPC 731, 732), c) Usługi najmu statków z załogą (CPC 734),	
d) Konserwacja i naprawa statków powietrznych (CPC 8868 ^{**}), e) Sprzedaż i marketing usług transportu lotniczego; (CPC 746 [*]), f) Systemy rezerwacji komputerowej (CPC 746 [*]); g) Zarządzanie portami lotniczymi h) Usługi obsługi naziemnej (włączając usługi w zakresie cateringu)	
d) Usługi transportu kosmicznego (CPC 733);	
e) Usługi w zakresie transportu kolejowego (CPC 7111, 7112, 7113, 8868 ^{**} , 743);	

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
f) Usługi w zakresie transportu drogowego a) Transport pasażerski (CPC 7121+7122), b) Transport towarowy (CPC 7123, dla 7123 z wyjątkiem usług kabotażu),	
c) Najem użytkowych pojazdów drogowych z kierowcą (CPC 7124), d) Konserwacja i naprawa sprzętu transportu drogowego (CPC 6112 + 8867), e) Usługi wspierające dla usług transportu drogowego (CPC 744);	
g) Transport rurociągami (CPC 7131, 7139);	
h) Usługi pomocnicze dla wszystkich środków transportu: a) Usługi w zakresie przeładunku, przechowywania i magazynowania (CPC 741, 742), b) Usługi agencji transportu towarowego i pozostałe usługi wspierające i pomocnicze w branży transportu (CPC 748, 749).	

ZAŁĄCZNIK XXVII-G

WYKAZ ZASTRZEŻEŃ DOTYCZĄCYCH PERSONELU KLUCZOWEGO, ABSOLWENTÓW ODBYWAJĄCYCH STAŻ ORAZ SPRZEDAWCÓW BIZNESOWYCH (REPUBLIKA MOŁDAWII)

1. W poniższym wykazie zastrzeżeń podano rodzaje działalności gospodarczej zliberalizowane zgodnie z tytułem V (Handel i zagadnienia związane z handlem) rozdział 6 (Prowadzenie przedsiębiorstwa, handel usługami i handel elektroniczny) sekcje 2 i 3 niniejszego Układu, do których mają zastosowanie ograniczenia dotyczące personelu kluczowego i absolwentów odbywających staż zgodnie z art. 215 oraz sprzedawców biznesowych zgodnie z art. 216 niniejszego Układu i wymieniono takie ograniczenia.

Poniższy wykaz składa się z następujących elementów:

- a) pierwszej kolumny, wskazującej sektor lub podsektor, w którym mają zastosowanie ograniczenia; oraz
- b) drugiej kolumny opisującej obowiązujące ograniczenia.

Republika Mołdawii nie podejmuje żadnych zobowiązań w odniesieniu do personelu kluczowego, absolwentów odbywających staż i sprzedawców biznesowych w przypadku rodzajów działalności gospodarczej, które nie zostały zliberalizowane (pozostają bez zobowiązań) zgodnie z tytułem V (Handel i zagadnienia związane z handlem) rozdział 6 (Prowadzenie przedsiębiorstwa, handel usługami i handel elektroniczny) sekcje 2 i 3 niniejszego Układu.

2. Przy identyfikacji poszczególnych sektorów lub podsektorów:
  - a) CPC oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC prov, 1991; oraz
  - b) CPC ver. 1.0 oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC ver 1.0, 1998.
3. Zobowiązania dotyczące personelu kluczowego, absolwentów odbywających staż, sprzedawców usług biznesowych oraz sprzedawców towarów nie mają zastosowania w przypadku, gdy zamiar lub rezultat związany z ich tymczasową obecnością zakłóca lub w inny sposób wpływa na wynik wszelkich sporów lub negocjacji między pracownikami i pracodawcami.
4. Poniższy wykaz nie obejmuje środków odnoszących się do wymogów i procedur kwalifikacyjnych, standardów technicznych oraz wymogów i procedur licencyjnych, jeżeli nie stanowią one ograniczenia w rozumieniu art. 215 i art. 216 niniejszego Układu. Środki te (na przykład konieczność uzyskania licencji, konieczność uznania kwalifikacji w sektorach podlegających regulacji, konieczność zdania określonych egzaminów, w tym egzaminów językowych), nawet jeśli nie są wymienione poniżej, w każdym wypadku mają zastosowanie do personelu kluczowego, absolwentów odbywających staż i sprzedawców biznesowych z Unii.
5. Wszystkie inne wymogi przepisów ustawowych i wykonawczych Republiki Mołdawii dotyczące środków odnoszących się do wjazdu, pobytu, pracy i zabezpieczenia społecznego mają nadal zastosowanie, włączając regulacje dotyczące okresu pobytu, minimalnej płacy, jak również układów zbiorowych w sprawie płac.

6. Zgodnie z art. 202 ust. 3 niniejszego Układu poniższy wykaz nie obejmuje środków dotyczących subsydiów przyznawanych przez Stronę.
7. Poniższy wykaz nie ma wpływu na istnienie monopolu publicznych i wyłącznych praw opisanych w wykazie zobowiązań podejmowanych przy zakładaniu działalności gospodarczej.
8. W sektorach, w których stosuje się testy potrzeb ekonomicznych, ich głównym kryterium będzie ocena odpowiedniej sytuacji rynkowej w Republice Mołdawii, z uwzględnieniem liczby istniejących usługodawców i wpływu na ich sytuację.
9. Prawa i obowiązki wynikające z poniższego wykazu nie są samowykonalne i w związku z tym nie przyznają bezpośrednio jakichkolwiek praw osobom fizycznym lub prawnym.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
I. ZOBOWIĄZANIA SZCZEGÓLNE 1. USŁUGI BIZNESOWE A. <u>Wolne zawody</u> a) Usługi prawne: - Ograniczone w odniesieniu do konsultacji dotyczących prawa kraju przyjmującego; (CPC 861)	<p>Usługi prawne związane z reprezentowaniem przed sądami i innymi organami publicznymi mogą być świadczone przez prawników z państwa członkowskiego UE po utworzeniu spółki z lokalnym prawnikiem lub po rocznym stażu służącym uzyskaniu licencji w Republice Mołdawii.</p> <p>Usługi doradztwa prawnego, z wyjątkiem reprezentowania przed sądami i innymi organami publicznymi, mogą być świadczone po wcześniejszej rejestracji w specjalnym rejestrze Rady Izby Adwokackiej.</p> <p>Usługi tłumaczeń pisemnych lub ustnych dla organów sądowych mogą być świadczone po uprzednim uznaniu zaświadczenia tłumacza przysięgłego (ustnego/pisemnego) wydanego w innym państwie przez Komisję Atestacyjną przy Ministerstwie Sprawiedliwości.</p> <p>Usługi mediacyjne mogą być świadczone przez osobę posiadającą licencję mediatora w innym państwie po zatwierdzeniu przez Radę ds. Mediacji.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
j) Usługi świadczone przez położne, pielęgniarki, fizjoterapeutów i personel paramedyczny (CPC 93191 z wyłączeniem usług świadczonych w sektorze publicznym)	<p>Usługi syndyka masy upadłościowej mogą być świadczone po odbyciu rocznego stażu i po zdaniu egzaminu w Komisji ds. certyfikacji i dyscypliny przy Ministerstwie Sprawiedliwości.</p> <p>Wymóg obywatelstwa dla notariuszy i komorników sądowych.</p> <p>Wymóg obywatelstwa.</p>

ZAŁĄCZNIK XXVII-H

WYKAZ ZASTRZEŻEŃ DOTYCZĄCYCH USŁUGODAWCÓW KONTRAKTOWYCH I OSÓB WYKONUJĄCYCH WOLNE ZAWODY (REPUBLIKA MOŁDAWII)

1. Strony zezwalają na świadczenie usług na swoim terytorium przez usługodawców kontraktowych i osoby wykonujące wolne zawody pochodzące z drugiej Strony poprzez obecność osób fizycznych, zgodnie z art. 217 i 218 niniejszego Układu, w odniesieniu do rodzajów działalności gospodarczej wymienionych poniżej i z zastrzeżeniem odpowiednich ograniczeń.
2. Wykaz składa się z następujących elementów:
  - a) pierwszej kolumny, wskazującej sektor lub podsektor, w którym mają zastosowanie ograniczenia; oraz
  - b) drugiej kolumny opisującej obowiązujące ograniczenia.

Republika Mołdawii nie podejmuje żadnych zobowiązań dotyczących usługodawców kontraktowych i osób wykonujących wolne zawody w żadnych sektorach działalności gospodarczej innych niż te wyraźnie wskazane w poniższym wykazie.

3. Przy identyfikacji poszczególnych sektorów lub podsektorów:
  - a) CPC oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC prov, 1991; oraz

- b) CPC ver. 1.0 oznacza Centralną Klasyfikację Produktów określoną w dokumentach statystycznych Urzędu Statystycznego Narodów Zjednoczonych, seria M, nr 77, CPC ver 1.0, 1998.
4. Zobowiązania dotyczące usługodawców kontraktowych i osób wykonujących wolne zawody nie mają zastosowania w przypadku, gdy zamiar lub rezultat związany z ich tymczasową obecnością zakłóca lub w inny sposób wpływa na wynik wszelkich sporów lub negocjacji między pracownikami i pracodawcami.
  5. Poniższy wykaz nie obejmuje środków odnoszących się do wymogów i procedur kwalifikacyjnych, standardów technicznych oraz wymogów i procedur licencyjnych, jeżeli nie stanowią one ograniczenia w rozumieniu art. 217 i art. 218 niniejszego Układu. Środki te (na przykład konieczność uzyskania licencji, konieczność uznania kwalifikacji w sektorach podlegających regulacji, konieczność zdania określonych egzaminów, w tym egzaminów językowych), nawet jeśli nie są wymienione poniżej, w każdym wypadku mają zastosowanie do usługodawców kontraktowych i osób wykonujących wolne zawody z Unii.
  6. Wszystkie inne wymogi przepisów ustawowych i wykonawczych Republiki Mołdawii dotyczące środków odnoszących się do wjazdu, pobytu, pracy i zabezpieczenia społecznego mają nadal zastosowanie, włączając regulacje dotyczące okresu pobytu, minimalnej płacy, jak również układów zbiorowych w sprawie płac.
  7. Poniższy wykaz nie obejmuje środków dotyczących subsydiów przyznawanych przez jedną ze Stron.
  8. Poniższy wykaz pozostaje bez wpływu na istnienie monopolu publicznych lub wyłącznych praw w odpowiednich sektorach, jak określiła Republika Mołdawii w załączniku XXVII-E do niniejszego Układu.
  9. Prawa i obowiązki wynikające z poniższego wykazu nie są samowystarczalne i w związku z tym nie przyznają bezpośrednio jakichkolwiek praw osobom fizycznym lub prawnym.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
I. ZOBOWIĄZANIA SZCZEGÓLNE 1. USŁUGI BIZNESOWE A. <u>Wolne zawody</u> a) Usługi prawne: - za wyjątkiem doradztwa w zakresie prawa kraju rodzimego i prawa międzynarodowego; (CPC 861)	<p>Usługi prawne związane z reprezentowaniem przed sądami i innymi organami publicznymi mogą być świadczone przez prawników z państwa członkowskiego UE po utworzeniu spółki z lokalnym prawnikiem lub po rocznym stażu służącym uzyskaniu licencji w Republice Mołdawii.</p> <p>Usługi doradztwa prawnego, z wyjątkiem reprezentowania przed sądami i innymi organami publicznymi, mogą być świadczone po wcześniejszej rejestracji w specjalnym rejestrze Rady Izby Adwokackiej.</p> <p>Usługi tłumaczeń pisemnych lub ustnych dla organów sądowych mogą być świadczone po uprzednim uznaniu zaświadczenia tłumacza przysięgłego (ustnego/pisemnego) wydanego w innym państwie przez Komisję Atestacyjną przy Ministerstwie Sprawiedliwości.</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
<ul style="list-style-type: none"> - Doradztwo w zakresie prawa kraju rodzimego, prawa kraju trzeciego i prawa międzynarodowego; (część CPC 861) b) Usługi rachunkowo-księgowe i audytorskie (CPC 862); c) Usługi podatkowe (CPC 863); d) Usługi architektoniczne (CPC 8671) e) Usługi inżynierskie (CPC 8672) 	<p>Usługi mediacyjne mogą być świadczone przez osobę posiadającą licencję mediatora w innym państwie po zatwierdzeniu przez Radę ds. Mediacji.</p> <p>Usługi syndyka masy upadłościowej mogą być świadczone po odbyciu rocznego stażu i po zdaniu egzaminu w Komisji ds. certyfikacji i dyscypliny przy Ministerstwie Sprawiedliwości.</p> <p>Wymóg obywatelstwa dla notariuszy i komorników sądowych. bez ograniczeń</p> <p>bez ograniczeń</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
<ul style="list-style-type: none"> f) Usługi inżynierskie kompleksowe (CPC 8673) g) Usługi w zakresie planowania urbanistycznego i architektury krajobrazu (CPC 8674) h) Prywatne usługi medyczne i stomatologiczne (CPC 9312) (CPC 9312 z wyłączeniem usług świadczonych przez sektor publiczny) i) Usługi weterynaryjne (CPC 932) j) Usługi świadczone przez położne, pielęgniarki, fizjoterapeutów i personel paramedyczny (CPC 93191 z wyłączeniem usług świadczonych w sektorze publicznym) B. <u>Usługi informatyczne</u> a) Usługi doradztwa w zakresie instalacji sprzętu komputerowego; (CPC 841) b) Usługi w zakresie implementacji oprogramowania; (CPC 842) c) Usługi w zakresie przetwarzania danych; (CPC 843) d) Usługi w zakresie baz danych; (CPC 844) e) Pozostałe (CPC 845+849) 	<p>Wymóg obywatelstwa.</p> <p>bez ograniczeń</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
C. <u>Usługi badawczo-rozwojowe</u> a) Usługi badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk przyrodniczych (CPC 851); b) Usługi badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych (CPC 852); c) Interdyscyplinarne usługi badawczo-rozwojowe (CPC 853).	bez ograniczeń
D. <u>Usługi w zakresie nieruchomości</u> a) Związane z nieruchomościami stanowiącymi majątek własny lub dzierżawionymi (CPC 821); b) Na podstawie wynagrodzenia lub umowy (CPC 822).	bez ograniczeń
E. <u>Usługi najmu lub dzierżawy bez obsługi</u> a) W odniesieniu do statków (CPC 83103); b) W odniesieniu do statków powietrznych (CPC 83104); c) W odniesieniu do pozostałego sprzętu transportowego (CPC 83101+83102+ 83105); d) W odniesieniu do pozostałych maszyn i urządzeń (CPC 83106-83109);	bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
e) Pozostałe (CPC 832), w tym wstępnie zapisane kasety wideo i dyski optyczne do użytku w domowym sprzęcie rozrywkowym. F. <u>Pozostałe usługi biznesowe</u> a) Usługi reklamowe (CPC 871); b) Usługi badania rynku i opinii publicznej (CPC 864); c) Usługi konsultingu w zakresie zarządzania (CPC 865); d) Usługi związane z usługami konsultingowymi w zakresie zarządzania (CPC 866); e) Usługi w zakresie badań i analiz technicznych (CPC 8676); f) Usługi związane z rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem (CPC 881); g) Usługi związane z rybołówstwem (CPC 882); h) Usługi związane z górnictwem (CPC 883+5115); i) Usługi związane z produkcją (CPC 884+885); (z wyjątkiem 88442);	bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
<ul style="list-style-type: none"> j) Usługi związane z dystrybucją energii (CPC 887); k) Usługi rekrutacji i pozyskiwania personelu (CPC 872); l) Usługi detektywistyczne i ochroniarskie (CPC 873); m) Powiązane usługi w zakresie konsultingu naukowego i technicznego (CPC 8675); n) Konserwacja i naprawa sprzętu (z wyłączeniem statków morskich i powietrznych lub innych środków transportu) (CPC 633+8861-8866); o) Usługi sprzątanania budynków (CPC 874); p) Usługi fotograficzne (CPC 875); q) Usługi związane z pakowaniem (CPC 876); r) Usługi poligraficzne i wydawnicze (CPC 88442); s) Usługi związane z organizowaniem konferencji (CPC 87909*); t) Pozostałe (CPC 8790). 	

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
2. USŁUGI KOMUNIKACYJNE	
A. <u>Usługi pocztowe</u>	
a) Międzynarodowe usługi pocztowe, a także usługi poczty krajowej dotyczące listów o wadze do 350 gramów; (CPC 7511)	bez ograniczeń
b) Usługi pocztowe związane z dostarczaniem paczek (CPC 75112);	
c) Usługi okienka pocztowego (CPC 75113);	
B. <u>Usługi kurierskie</u> (CPC 7512)	bez ograniczeń
C. <u>Usługi w zakresie telekomunikacji</u>	
a) Usługi telefonii publicznej; (CPC 7521);	bez ograniczeń
b) Usługi analogowej telefonii komórkowej (CPC 75213,1);	
c) Usługi cyfrowej telefonii komórkowej (CPC 75213,2);	
d) Usługi łączności ruchomej (CPC 75213):	
- usługi przywoływania, (CPC 75291),	
- Usługi ruchomej transmisji danych;	
e) Komunikacja satelitarna;	
f) Usługi związane z sieciami komercyjnymi (CPC 7522);	

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
<p>g) Usługi przekazywania danych metodą komutacji pakietów (CPC 75232);</p> <p>h) Usługi przekazywania danych metodą komutacji łączy (CPC 7523*);</p> <p>i) Usługi telegraficzne i teleksowe; (CPC 7522 i CPC 7523)</p> <p>j) Usługi w zakresie przekazywania danych za pomocą faksu; (CPC 7521*+7529*);</p> <p>k) Usługi dotyczące prywatnych łączy dzierżawionych; (CPC 7522*+7523*)</p> <p>l) Poczta elektroniczna (CPC 7523*);</p> <p>m) Poczta głosowa (CPC 7523*);</p> <p>n) Uzyskiwanie informacji i przeszukiwanie baz danych on-line (CPC 7523*);</p> <p>o) Elektroniczna wymiana danych (EDI) (CPC 7523*);</p> <p>p) Zaawansowane/związane z wartością dodaną usługi świadczone za pośrednictwem faksu, łącznie z przechowywaniem i przesyłaniem, przechowywaniem i wyszukiwaniem (CPC 7523*);</p> <p>q) Usługi w zakresie konwersji kodu i protokołu (CPC niedostępny);</p>	

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
r) Usługi informacji on-line lub przetwarzania danych (łącznie z przetwarzaniem transakcji) (CPC 843); s) Pozostałe usługi telekomunikacyjne (CPC 7529); t) Pozostałe (CPC 7549).	
3. BUDOWNICTWO I POKREWNE USŁUGI INŻYNIERSKIE	
a) Roboty ogólnobudowlane związane ze wznoszeniem budynków; (CPC 512) b) Roboty ogólnobudowlane w zakresie inżynierii lądowej; (CPC 513); c) Prace instalacyjne i montażowe; (CPC 514 + 516); d) Roboty wykończeniowe przy budynkach (CPC 517); e) Pozostałe (CPC 511+515+518).	bez ograniczeń
4. USŁUGI W ZAKRESIE DYSTRYBUCJI	
a) Usługi świadczone przez pośredników pobierających prowizje (CPC 621); b) Usługi w zakresie sprzedaży hurtowej (CPC 611, 622); c) Usługi w zakresie sprzedaży detalicznej (CPC 611+631+632+633+6111+6113+6121), włączając nagrania i taśmy audio i wideo oraz dyski optyczne (CPC 63234);	bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
d) Usługi w zakresie franchisingu (CPC 8929);	
e) Usługi w zakresie pozostałych form dystrybucji	
5. USŁUGI W ZAKRESIE EDUKACJI	
a) Usługi szkolnictwa podstawowego (CPC 921) ;	bez ograniczeń
b) Usługi szkolnictwa średniego (CPC 922);	
c) Usługi szkolnictwa wyższego (część CPC 923);	
d) Usługi kształcenia dorosłych (CPC 924);	
e) Usługi w zakresie pozostałych form kształcenia (CPC 929).	
6. USŁUGI W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA	
A. <u>Usługi związane ze ściekami</u> (CPC 9401) ¹	bez ograniczeń
B. <u>Gospodarka odpadami stałymi/niebezpiecznymi, wyłączając transgraniczny transport odpadów niebezpiecznych</u>	
a) Usługi usuwania odpadów (CPC 9402)	
b) Usługi sanitarne i podobne (CPC 9403)	

¹ Odpowiadają usługom kanalizacyjnym.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
C. <u>Usługi w zakresie ochrony powietrza i klimatu</u> (CPC 9404) ¹	
D. <u>Usługi rekultywacji i oczyszczania gleby i wody</u>	
a) Uzdatnianie, rekultywacja zanieczyszczonej/skażonej gleby i wody (część CPC 94060) ²	
E. <u>Usługi w zakresie ochrony przed hałasem i wibracjami</u> (CPC 9405)	
F. <u>Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu</u>	
a) Usługi w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu (część CPC 9406)	
G. <u>Pozostałe usługi w zakresie ochrony środowiska i usługi pomocnicze</u> (CPC 94090)	

¹ Odpowiada usługom oczyszczania spalin.

² Odpowiada częściom pozycji „Usługi związane z ochroną przyrody i krajobrazu”.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
<p>7. USŁUGI FINANSOWE</p> <p>A. <u>Usługi ubezpieczeniowe i związane z ubezpieczeniami</u></p> <p>a) Usługi ubezpieczeń na życie, ubezpieczenia wypadkowego i zdrowotnego (CPC 8121);</p> <p>b) Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (CPC 8129, z wyjątkiem ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych);</p> <p>c) Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe (CPC 8129);</p> <p>d) Reasekuracja i retrocesja (CPC 81299);</p> <p>e) Usługi pomocnicze związane z ubezpieczeniami (łącznie z usługami pośrednictwa w zakresie ubezpieczeń) (CPC 8140).</p>	<p>bez ograniczeń</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
<p>B. <u>Sektor bankowy i pozostałe usługi finansowe (z wyłączeniem ubezpieczeń)</u></p> <p>a) Przyjmowanie depozytów i innych funduszy zwrotnych od ludności (CPC 81115-81119);</p> <p>b) Udzielanie wszelkiego rodzaju kredytów i pożyczek, łącznie z kredytem konsumenckim, kredytem hipotecznym, usługami faktoringowymi i finansowaniem transakcji handlowych; (CPC 8113);</p> <p>c) Usługi leasingu finansowego (8112);</p> <p>d) Usługi dokonywania wszelkich płatności i przekazu pieniędzy (CPC 81339*);</p> <p>e) Gwarancje i zobowiązania (CPC 81199*);</p> <p>f) operacje przeprowadzane na własny rachunek lub na zlecenie klientów, zarówno na giełdzie jak i poza giełdą, bądź w inny sposób za pomocą:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instrumentów rynku pieniężnego (czeków, weksli, certyfikatów depozytowych itp.) (81339*), - walut obcych (81333), 	<p>bez ograniczeń</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
<ul style="list-style-type: none"> - instrumentów pochodnych, w tym, ale nie wyłącznie, transakcji typu futures i opcji (81339[*]), - instrumentów kursu walutowego i stóp procentowych włączając w to produkty takie jak swapy, kontrakty terminowe na stopę procentową itp. (81339[*]), - zbywalnych papierów wartościowych; (CPC 81321[*]), - innych zbywalnych instrumentów i aktywów finansowych, w tym kruszców w sztabach (81339[*]) <p>g) Pośrednictwo na rynku pieniężnym (81339[*]);</p> <p>h) Zarządzanie majątkiem, a szczególnie zarządzanie środkami pieniężnymi i portfelem aktywów, wszelkie formy zarządzania inwestycjami zbiorowymi, fundusze emerytalne oraz usługi w zakresie przechowywania, deponowania i powiernictwa (8119^{**}, 81323[*]);</p> <p>i) Usługi rozrachunkowe i rozliczeniowe w odniesieniu do aktywów finansowych, takich jak papiery wartościowe, instrumenty pochodne i inne instrumenty zbywalne (81339[*] lub 81319[*]);</p>	

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
j) Usługi doradcze i inne finansowe usługi pomocnicze odnoszące się do wszystkich działalności wymienionych w art. 1B dokumentu MNT.TNC/W/50, łączenie z oceną i analizą kredytową, badaniami i doradztwem w zakresie inwestycji i tworzenia portfeli inwestycyjnych, doradztwem w zakresie przejęć, restrukturyzacji przedsiębiorstw i doradztwem strategicznym (8131 lub 8133);	
k) Dostarczanie i przekazywanie informacji finansowej oraz przetwarzanie danych finansowych, udostępnianie związanego z nimi oprogramowania przez usługodawców świadczących inne usługi finansowe (8131);	
l) Uczestnictwo w emisji wszelkiego rodzaju papierów wartościowych, w tym w gwarantowaniu emisji i inwestycjach (publicznych lub prywatnych) w charakterze agenta oraz świadczenie usług z tym związanych (8132).	
8. SZPITALA ORAZ INNE PLACÓWKI OCHRONY ZDROWIA I OPIEKI	
a) Usługi szpitalne Usługi prywatnych szpitali i sanatoriów (CPC 9311 z wyłączeniem usług świadczonych przez sektor publiczny);	bez ograniczeń

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
<ul style="list-style-type: none"> b) Usługi społeczne (CPC 933); c) Pozostałe usługi w zakresie opieki zdrowotnej (CPC 9319, inne niż CPC 93191). 9. USŁUGI TURYSTYCZNE, ZWIĄZANE Z PODRÓŻAMI I POKREWNE <ul style="list-style-type: none"> a) Hotele i restauracje (w tym catering) (CPC 641-643); b) Usługi biur podróży i organizatorów wyjazdów grupowych (CPC 7471); c) Usługi przewodników turystycznych (CPC 7472); d) Pozostałe usługi związane z turystyką i podróżami. 	<p style="text-align: center;">bez ograniczeń</p>

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
10. USŁUGI W ZAKRESIE REKREACJI, KULTURY I SPORTU a) Działalność prowadzenia kin (CPC 96199 ^{**1}); b) Pozostałe usługi rozrywkowe (CPC 96191+96194); c) Usługi agencji informacyjnych (CPC 962); e) Usługi związane ze sportem oraz pozostałe usługi w zakresie rekreacji (CPC 964).	bez ograniczeń
11. USŁUGI TRANSPORTOWE a) Usługi transportu morskiego (CPC 7211, 7212, 7213, 8868 ^{**} , 7214, 745 ^{**}); b) Transport śródlądowymi drogami wodnymi (CPC 7221, 7222, 7223, 8868 ^{**} , 7224, 745 ^{**});	bez ograniczeń

^{1 **} Wskazuje, że określona usługa stanowi jedynie część całkowitego zakresu działalności objętych zgodnością z CPC.

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
<ul style="list-style-type: none"> c) Usługi transportu lotniczego zdefiniowane w załączniku dotyczącym transportu lotniczego: <ul style="list-style-type: none"> a) i b) Transport pasażerski i towarowy (CPC 731, 732), c) Usługi najmu statków z załogą (CPC 734), d) Konserwacja i naprawa statków powietrznych (CPC 8868**), e) sprzedaż i marketing usług transportu lotniczego; (CPC 746*), f) Systemy rezerwacji komputerowej; (CPC 746*); d) Usługi transportu kosmicznego (CPC 733); e) Usługi w zakresie transportu kolejowego (CPC 7111, 7112, 7113, 8868**, 743); f) Usługi w zakresie transportu drogowego <ul style="list-style-type: none"> a) Transport pasażerski (CPC 7121+7122), b) Transport towarowy (CPC 7123, dla 7123 z wyjątkiem usług kabotażu), 	

Sektor lub podsektor	Opis zastrzeżeń
<ul style="list-style-type: none"> c) Najem użytkowych pojazdów drogowych z kierowcą (CPC 7124), d) Konserwacja i naprawa sprzętu transportu drogowego (CPC 6112 + 8867), e) Usługi wspierające dla usług transportu drogowego (CPC 744); g) Transport rurociągami (CPC 7131, 7139); h) Usługi pomocnicze dla wszystkich środków transportu: <ul style="list-style-type: none"> a) Usługi w zakresie przeładunku, przechowywania i magazynowania (CPC 741, 742), b) Usługi agencji transportu towarowego i pozostałe usługi wspierające i pomocnicze w branży transportu (CPC 748, 749). 	

ZAŁĄCZNIK XXVIII
ZBLIŻENIE PRZEPISÓW

ZAŁĄCZNIK XXVIII-A

ZASADY MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO USŁUG FINANSOWYCH

Republika Mołdawii zobowiązuje się do stopniowego zbliżenia swojego prawodawstwa do następujących przepisów UE i instrumentów międzynarodowych we wskazanych ramach czasowych.

Dyrektywa 2007/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 września 2007 r. zmieniająca dyrektywę Rady 92/49/EWG oraz dyrektywy 2002/83/WE, 2004/39/WE, 2005/68/WE i 2006/48/WE w zakresie zasad proceduralnych i kryteriów oceny stosowanych w ramach oceny ostrożnościowej przypadków nabycia lub zwiększenia udziałów w podmiotach sektora finansowego

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2007/44/WE podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2002/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie dodatkowego nadzoru nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń oraz przedsiębiorstwami inwestycyjnymi konglomeratu finansowego

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe

Towarzystwa oszczędnościowo-kredytowe z Republiki Mołdawii są traktowane w ten sam sposób, co instytucje wymienione w art. 2 tej dyrektywy, i co za tym idzie są wyłączone z zakresu stosowania tej dyrektywy.

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Komisji 2007/18/WE z dnia 27 marca 2007 r. zmieniająca dyrektywę 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie włączenia niektórych instytucji do zakresu jej stosowania lub wyłączenia niektórych instytucji z zakresu jej stosowania oraz w zakresie traktowania ekspozycji wobec banków rozwoju wielostronnego

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2007/18/WE podlegają wdrożeniu wraz z wejściem w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2006/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy, z wyjątkiem wymienionych poniżej, podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

W odniesieniu do instytucji innych niż instytucje kredytowe określone w art. 3 ust. 1 lit. a) tej dyrektywy, przepisy dotyczące wysokości wymaganego kapitału założycielskiego określone w art. 5 ust. 1 i 3, art. 6, art. 7 lit. a), b) i c), art. 8 lit. a), b) i c) oraz art. 9 tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu dziesięciu lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/110/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje pieniądza elektronicznego oraz nadzoru ostrożnościowego nad ich działalnością

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 94/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 1994 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy, z wyjątkiem przepisu dotyczącego minimalnej wysokości gwarancji dla każdego deponenta zawartego w art. 7 tej dyrektywy, podlegają wdrożeniu w ciągu pięciu lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.
Przepis dotyczący minimalnej wysokości gwarancji dla każdego deponenta zawarty w art. 7 tej dyrektywy podlega wdrożeniu w ciągu dziesięciu lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 86/635/EWG z dnia 8 grudnia 1986 r. w sprawie rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych banków i innych instytucji finansowych

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2001/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 września 2001 r. zmieniająca dyrektywy 78/660/EWG, 83/349/EWG oraz 86/635/EWG w zakresie zasad oceny rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych niektórych rodzajów spółek, a także banków oraz innych instytucji finansowych

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2001/65/WE podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2003/51/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 czerwca 2003 r. zmieniająca dyrektywy 78/660/EWG, 83/349/EWG, 86/635/EWG i 91/674/EWG w sprawie rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych niektórych rodzajów spółek, banków i innych instytucji finansowych oraz zakładów ubezpieczeń

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2003/51/WE podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2006/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. zmieniająca dyrektywy Rady 78/660/EWG w sprawie rocznych sprawozdań finansowych niektórych rodzajów spółek, 83/349/EWG w sprawie skonsolidowanych sprawozdań finansowych, 86/635/EWG w sprawie rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych banków i innych instytucji finansowych oraz 91/674/EWG w sprawie rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych zakładów ubezpieczeń

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2006/46/WE podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2001/24/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 kwietnia 2001 r. w sprawie reorganizacji i likwidacji instytucji kredytowych

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu z chwilą wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyplacalność II)

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu siedmiu lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 91/674/EWG z dnia 19 grudnia 1991 r. w sprawie rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych zakładów ubezpieczeń

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Zalecenie Komisji z dnia 18 grudnia 1991 r. w sprawie pośredników ubezpieczeniowych (92/48/EWG)

Ramy czasowe: nie dotyczy

Dyrektywa 2002/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie pośrednictwa ubezpieczeniowego

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/103/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązku ubezpieczenia od takiej odpowiedzialności

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2003/41/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie działalności instytucji pracowniczych programów emerytalnych oraz nadzoru nad takimi instytucjami

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu pięciu lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Komisji 2006/73/WE z dnia 10 sierpnia 2006 r. wprowadzająca środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez przedsiębiorstwa inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tejże dyrektywy

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2006/73/WE podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie Komisji (WE) NR 1287/2006 z dnia 10 sierpnia 2006 r. wprowadzające środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do zobowiązań przedsiębiorstw inwestycyjnych w zakresie prowadzenia rejestrów, sprawozdań z transakcji, przejrzystości rynkowej, dopuszczania instrumentów finansowych do obrotu oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tejże dyrektywy

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. w sprawie prospektu emisyjnego publikowanego w związku z publiczną ofertą lub dopuszczeniem do obrotu papierów wartościowych

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie Komisji (WE) nr 809/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. wykonujące dyrektywę 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie informacji zawartych w prospektach emisyjnych oraz formy, włączenia przez odniesienie i publikacji takich prospektów emisyjnych oraz rozpowszechniania reklam

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu czterech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Komisji 2007/14/WE z dnia 8 marca 2007 r. ustanawiająca szczegółowe zasady wdrożenia niektórych przepisów dyrektywy 2004/109/WE w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2007/14/WE podlegają wdrożeniu w ciągu czterech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 97/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 marca 1997 r. w sprawie systemów rekompensat dla inwestorów

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy, z wyjątkiem przepisu dotyczącego minimalnej wysokości rekompensaty dla każdego inwestora zawartego w art. 4 tej dyrektywy, podlegają wdrożeniu w ciągu pięciu lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Przepisy tej dyrektywy dotyczące minimalnej wysokości rekompensaty dla każdego inwestora zawarte w art. 4 tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu dziesięciu lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie wykorzystywania poufnych informacji i manipulacji na rynku (nadużyć na rynku)

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Komisji 2004/72/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. wykonująca dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie dopuszczalnych praktyk rynkowych, definicji informacji wewnętrznej w odniesieniu do towarowych instrumentów pochodnych, sporządzania list osób mających dostęp do informacji wewnętrznych, powiadamiania o transakcjach związanych z zarządem oraz powiadamiania o podejrzanych transakcjach

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2004/72/WE podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Komisji 2003/124/WE z dnia 22 grudnia 2003 r. wykonująca dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie definicji i publicznego ujawniania informacji wewnętrznych oraz definicji manipulacji na rynku

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2003/124/WE podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Komisji 2003/125/WE z dnia 22 grudnia 2003 r. wykonująca dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie uczciwego przedstawiania rekomendacji inwestycyjnych oraz ujawniania konfliktów interesów

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2003/125/WE podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie Komisji (WE) NR 2273/2003 z dnia 22 grudnia 2003 r. wykonujące dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do zwolnień dla programów odkupu i stabilizacji instrumentów finansowych

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1060/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie agencji ratingowych

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu pięciu lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS)

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu pięciu lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Komisji 2007/16/WE z dnia 19 marca 2007 r. dotycząca wykonania dyrektywy Rady 85/611/EWG w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) w zakresie wyjaśnienia niektórych definicji

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2007/16/WE podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2002/47/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie uzgodnień dotyczących zabezpieczeń finansowych

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 98/26/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 maja 1998 r. w sprawie zamknięcia rozliczeń w systemach płatności i rozrachunku papierów wartościowych

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/44/WE z dnia 6 maja 2009 r. zmieniająca dyrektywę 98/26/WE w sprawie zamknięcia rozliczeń w systemach płatności i rozrachunku papierów wartościowych oraz dyrektywę 2002/47/WE w sprawie uzgodnień dotyczących zabezpieczeń finansowych w odniesieniu do systemów powiązanych i do wierzytelności kredytowych

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2009/44/WE podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2005/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu jednego roku od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Komisji 2006/70/WE z dnia 1 sierpnia 2006 r. ustanawiająca środki wykonawcze do dyrektywy 2005/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do definicji osoby zajmującej eksponowane stanowisko polityczne, jak również w odniesieniu do technicznych kryteriów stosowania uproszczonych zasad należytej staranności wobec klienta oraz wyłączenia z uwagi na działalność finansową prowadzoną w sposób sporadyczny lub w bardzo ograniczonym zakresie

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2006/70/WE podlegają wdrożeniu w ciągu jednego roku od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie (WE) nr 1781/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 listopada 2006 r. w sprawie informacji o zleceniodawcach, które towarzyszą przekazom pieniężnym

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu jednego roku od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

ZAŁĄCZNIK XXVIII-B

ZASADY MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO USŁUG TELEKOMUNIKACYJNYCH

Republika Mołdawii zobowiązuje się do stopniowego zbliżenia swojego prawodawstwa do następujących przepisów UE i instrumentów międzynarodowych we wskazanych ramach czasowych.

Dyrektywa 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa ramowa), zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/140/WE z dnia 25 listopada 2009 r.

Zastosowanie mają następujące przepisy dyrektywy 2002/21/WE:

- zwiększenie niezależności i potencjału administracyjnego krajowego organu regulacyjnego w obszarze łączności elektronicznej,
- ustanowienie procedur konsultacji publicznych dotyczących nowych środków regulacyjnych,
- ustanowienie skutecznych mechanizmów apelacji przeciwko decyzjom krajowego organu regulacyjnego w obszarze łączności elektronicznej, oraz
- określenie odpowiednich rynków towarów i usług w sektorze łączności elektronicznej podlegających regulacji *ex ante* i przeanalizowanie tych rynków w celu stwierdzenia, czy istnieje na nich zjawisko znaczącej pozycji rynkowej

Ramy czasowe: powyższe przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu półtora roku od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2002/20/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa o zezwoleniach), zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/140/WE z dnia 25 listopada 2009 r.

Zastosowanie mają następujące przepisy dyrektywy 2002/20/WE:

- wdrożenie regulacji dotyczących udzielania ogólnych zezwoleń i ograniczenie potrzeby wydawania indywidualnych licencji do konkretnych, należycie uzasadnionych przypadków

Ramy czasowe: powyższe przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu dwóch lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2002/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej i urządzeń towarzyszących oraz wzajemnych połączeń (dyrektywa o dostępie), zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/140/WE z dnia 25 listopada 2009 r.

W oparciu o analizy rynkowe, przeprowadzone zgodnie z dyrektywą ramową, krajowy organ regulacyjny w obszarze łączności elektronicznej nakłada na operatorów, co do których stwierdzono, że posiadają znaczącą pozycję na danych rynkach, odpowiednie obowiązki regulacyjne w odniesieniu do:

- dostępu do konkretnych elementów infrastruktury sieciowej i korzystania z nich,

- kontroli cen w zakresie dostępu i opłat za wzajemne połączenia, w tym obowiązków związanych z określaniem cen w zależności od ponoszonych kosztów, oraz
- przejrzystości, braku dyskryminacji i rozdziału rachunkowości

Ramy czasowe: powyższe przepisy dyrektywy 2002/19/WE podlegają wdrożeniu w ciągu półtora roku od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2002/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników (dyrektywa o usłudze powszechnej), zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/136/WE z dnia 25 listopada 2009 r.

Zastosowanie mają następujące przepisy dyrektywy 2002/22/WE:

- wdrożenie regulacji w sprawie obowiązku świadczenia usługi powszechnej, w tym ustanowienie mechanizmów jej wyceny i finansowania, oraz
- zapewnienie przestrzegania interesów i praw użytkowników, w szczególności wprowadzenie możliwości przenoszenia numeru i jednego europejskiego numeru alarmowego „112”

Ramy czasowe: powyższe przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Komisji 2002/77/WE z dnia 16 września 2002 r. w sprawie konkurencji na rynkach sieci i usług łączności elektronicznej

Ramy czasowe: środki wynikające ze stosowania tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu półtora roku od dnia wejścia w życie niniejszego Układu

Dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej), zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/136/WE z dnia 25 listopada 2009 r.

Zastosowanie mają następujące przepisy dyrektywy 2002/58/WE:

- wdrożenie regulacji w celu zapewnienia ochrony podstawowych praw i wolności, w szczególności prawa do prywatności, w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych w sektorze łączności elektronicznej oraz w celu zapewnienia swobodnego przepływu tego typu danych oraz urządzeń i usług łączności elektronicznej

Ramy czasowe: powyższe przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Decyzja nr 676/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie ram regulacyjnych dotyczących polityki spektrum radiowego we Wspólnocie Europejskiej

- przyjęcie polityki i ram prawnych w celu zharmonizowania warunków dostępności i skutecznego korzystania ze spektrum radiowego.

Ramy czasowe: środki wynikające ze stosowania tej decyzji podlegają wdrożeniu w ciągu dwóch lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Decyzja Komisji 2008/294/WE z dnia 7 kwietnia 2008 r. dotycząca harmonizacji warunków korzystania z widma radiowego na potrzeby usług łączności ruchomej na pokładach statków powietrznych (usługi MCA) we Wspólnocie

Ramy czasowe: środki wynikające ze stosowania tej decyzji podlegają wdrożeniu w ciągu dwóch lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1999/5/WE z dnia 9 marca 1999 r. w sprawie urządzeń radiowych i końcowych urządzeń telekomunikacyjnych oraz wzajemnego uznawania ich zgodności

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu półtora roku od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym)

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- wzmocnianie rozwoju handlu elektronicznego;
- eliminowanie barier dla transgranicznego świadczenia usług społeczeństwa informatycznego;
- zapewnienie bezpieczeństwa prawnego usługodawcom świadczącym usługi społeczeństwa informatycznego; oraz
- dokonanie harmonizacji ograniczeń odpowiedzialności usługodawców działających jako pośrednicy w przypadku świadczenia usług zwykłego przekazu, buforowania lub hostingu, przy określeniu braku ogólnego obowiązku nadzoru.

Ramy czasowe: powyższe przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2003/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu dwóch lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/93/WE z dnia 13 grudnia 1999 r. w sprawie wspólnotowych ram w zakresie podpisów elektronicznych

Zastosowanie mają następujące przepisy tej dyrektywy:

- przyjęcie polityki i przepisów w celu stworzenia ram dla stosowania podpisów elektronicznych, przy zapewnieniu ich podstawowego uznania prawnego i dopuszczalności jako dowodów w postępowaniu sądowym
- stworzenie obowiązkowego systemu nadzoru podmiotów świadczących usługi certyfikacyjne, wydających kwalifikowane certyfikaty

Ramy czasowe: powyższe przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu jednego roku od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

ZAŁĄCZNIK XXVIII-C

ZASADY MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO USŁUG POCZTOWYCH I KURIERSKICH

Republika Mołdawii zobowiązuje się do stopniowego zbliżenia swojego prawodawstwa do następujących przepisów UE i instrumentów międzynarodowych we wskazanych ramach czasowych.

Dyrektywa 97/67/WE z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu z chwilą wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2002/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 czerwca 2002 r. zmieniająca dyrektywę 97/67/WE w zakresie dalszego otwarcia na konkurencję wspólnotowych usług pocztowych

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2002/39/WE podlegają wdrożeniu w ciągu pięciu lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/6/WE z dnia 20 lutego 2008 r. zmieniająca dyrektywę 97/67/WE w odniesieniu do pełnego urzeczywistnienia rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty

Ramy czasowe: przepisy dyrektywy 2008/6/WE podlegają wdrożeniu w ciągu siedmiu lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

ZAŁĄCZNIK XXVIII-D

ZASADY MAJĄCE ZASTOSOWANIE DO MIĘDZYNARODOWEGO TRANSPORTU MORSKIEGO

Republika Mołdawii zobowiązuje się do stopniowego zbliżenia swojego prawodawstwa do następujących przepisów UE i instrumentów międzynarodowych we wskazanych ramach czasowych.

Bezpieczeństwo morskie – państwo bandery/towarzystwa klasyfikacyjne

Dyrektywa 2009/15/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wspólnych reguł i norm dotyczących organizacji dokonujących inspekcji i przeglądów na statkach oraz odpowiednich działań administracji morskich

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu pięciu lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie (WE) nr 391/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wspólnych reguł i norm dotyczących organizacji dokonujących inspekcji i przeglądów na statkach

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu pięciu lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Państwo bandery

Dyrektywa 2009/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie zgodności z wymaganiami dotyczącymi państwa bandery

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu pięciu lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Kontrola przeprowadzana przez państwo portu

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/16/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie kontroli przeprowadzanej przez państwo portu

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu pięciu lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Monitorowanie ruchu statków

Dyrektywa 2002/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2002 r. ustanawiająca wspólnotowy system monitorowania i informacji o ruchu statków

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dochodzenie w sprawie wypadku

Dyrektywa Rady 1999/35/WE z dnia 29 kwietnia 1999 r. w sprawie systemu obowiązkowych przeglądów dla bezpiecznej, regularnej żeglugi promów typu ro-ro i szybkich statków pasażerskich

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Odpowiedzialność przewoźników pasażerskich

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 392/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie odpowiedzialności przewoźników pasażerskich na morskich drogach wodnych z tytułu wypadków

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie (WE) nr 336/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006 r. w sprawie wdrożenia we Wspólnocie Międzynarodowego kodeksu zarządzania bezpieczeństwem

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu dwóch lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Przepisy techniczne i operacyjne

Statki pasażerskie

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/45/WE z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie reguł i norm bezpieczeństwa statków pasażerskich

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu czterech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 1999/35/WE z dnia 29 kwietnia 1999 r. w sprawie systemu obowiązkowych przeglądów dla bezpiecznej, regularnej żeglugi promów typu ro-ro i szybkich statków pasażerskich

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu czterech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 2003/25/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 kwietnia 2003 r. w sprawie szczególnych wymogów stateczności dotyczących statków pasażerskich typu ro-ro

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu czterech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Zbiornikowce do przewozu ropy naftowej

Rozporządzenie (WE) nr 417/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 lutego 2002 r. w sprawie przyspieszonego wprowadzania konstrukcji podwójnokadłubowej lub równoważnego rozwiązania w odniesieniu dla tankowców pojedynczokadłubowych

Ramy czasowe wycofywania zbiornikowców pojedynczokadłubowych będą zgodne z harmonogramem określonym w konwencji MARPOL.

Masowce

Dyrektywa 2001/96/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 grudnia 2001 r. ustanawiająca zharmonizowane wymagania i procedury dotyczące bezpieczeństwa załadunku i wyładunku na masowcach

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Załoga

Dyrektywa 2008/106 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie minimalnego poziomu wyszkolenia marynarzy

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Środowisko

Dyrektywa 2000/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 listopada 2000 r. w sprawie portowych urządzeń do odbioru odpadów wytwarzanych przez statki i pozostałości ładunku

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu pięciu lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie (WE) nr 782/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 kwietnia 2003 r. w sprawie zakazu stosowania związków cynoorganicznych na statkach

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Warunki techniczne

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/65/UE z dnia 20 października 2010 r. w sprawie formalności sprawozdawczych dla statków wchodzących do lub wychodzących z portów państw członkowskich

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Warunki społeczne

Dyrektywa Rady 92/29/EWG z dnia 31 marca 1992 r. dotycząca minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w celu poprawy opieki medycznej na statkach

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa Rady 1999/63/WE z dnia 21 czerwca 1999 r. dotycząca Umowy w sprawie organizacji czasu pracy marynarzy przyjętej przez Stowarzyszenie Armatorów Wspólnoty Europejskiej (ECSA) i Federację Związków Zawodowych Pracowników Transportu w Unii Europejskiej (FST) — Załącznik: Umowa Europejska w sprawie organizacji czasu pracy marynarzy

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Dyrektywa 1999/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 grudnia 1999 roku dotycząca egzekwowania przepisów odnoszących się do godzin pracy marynarzy na pokładach statków zawijających do portów Wspólnoty

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Ochrona na morzu

Dyrektywa 2005/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r.
w sprawie wzmocnienia ochrony portów

Ramy czasowe: przepisy tej dyrektywy (z wyjątkiem przepisów dotyczących realizowanych przez Komisję inspekcji) podlegają wdrożeniu w ciągu dwóch lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Rozporządzenie (WE) nr 725/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r.
w sprawie wzmocnienia ochrony statków i obiektów portowych

Ramy czasowe: przepisy tego rozporządzenia (z wyjątkiem przepisów dotyczących realizowanych przez Komisję inspekcji) podlegają wdrożeniu w ciągu dwóch lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

ZAŁĄCZNIK XXIX
ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

ZAŁĄCZNIK XXIX-A

PROGI

1. Wartość progów wymienionych w art. 269 ust. 3 niniejszego Układu dla obu Stron wynosi:
    - a) 130 000 EUR dla zamówień publicznych na dostawy i usługi udzielanych przez instytucje administracji centralnej, z wyjątkiem zamówień publicznych na usługi zdefiniowanych w art. 7 lit. b) tiret trzecie dyrektywy 2004/18/WE;
    - b) 200 000 EUR dla zamówień publicznych na dostawy i usługi nie ujętych w lit. a);
    - c) 5 000 000 EUR dla zamówień publicznych i koncesji na roboty budowlane;
    - d) 5 000 000 EUR dla zamówień na roboty budowlane w sektorze użyteczności publicznej;
    - e) 400 000 EUR dla zamówień na dostawy i usługi w sektorze użyteczności publicznej.
  2. Progi wartości, o których mowa w ust. 1, dostosowuje się w celu odzwierciedlenia progów mających zastosowanie na podstawie rozporządzenia Komisji (UE) nr 1336/2013 z dnia 13 grudnia 2013 r. zmieniającego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/17/WE, 2004/18/WE i 2009/81/WE w odniesieniu do progów obowiązujących w zakresie procedur udzielania zamówień w chwili wejścia w życie niniejszego Układu.
-

ZAŁĄCZNIK XXIX-B

ORIENTACYJNY HARMONOGRAM REFORMY INSTYTUCJONALNEJ, ZBLIŻENIA PRZEPISÓW I PRZYZNANIA DOSTĘPU DO RYNKU

Etap		Orientacyjny harmonogram	Dostęp do rynku przyznany UE przez Republikę Mołdawii	Dostęp do rynku przyznany Republice Mołdawii przez UE	
1	Wykonanie art. 271 niniejszego Układu Przeprowadzenie reformy instytucjonalnej określonej w art. 270 ust. 2 niniejszego Układu Uzgodnienie strategii reformy określonej w art. 272 niniejszego Układu	9 miesięcy po wejściu w życie niniejszego Układu	Dostawy dla instytucji administracji centralnej	Dostawy dla instytucji administracji centralnej	

2	Zbliżenie przepisów i wdrożenie podstawowych elementów dyrektywy 2004/18/WE oraz dyrektywy Rady 89/665/EWG	3 lata po wejściu w życie niniejszego Układu	Dostawy dla władz państwowych, regionalnych i lokalnych oraz podmiotów prawa publicznego	Dostawy dla władz państwowych, regionalnych i lokalnych oraz podmiotów prawa publicznego	Załączniki XXIX-C i XXIX-D
3	Zbliżenie przepisów i wdrożenie podstawowych elementów dyrektywy 2004/17/WE oraz dyrektywy Rady 92/13/EWG	4 lata po wejściu w życie niniejszego Układu	Dostawy dla wszystkich zamawiających podmiotów w sektorze usług użyteczności publicznej	Dostawy dla wszystkich zamawiających podmiotów	Załączniki XXIX-E i XXIX-F

4	Zbliżenie przepisów i wdrożenie innych elementów dyrektywy 2004/18/WE	6 lat po wejściu w życie niniejszego Układu	Zamówienia na roboty budowlane i usługi oraz koncesje dla wszystkich instytucji zamawiających	Zamówienia na roboty budowlane i usługi oraz koncesje dla wszystkich instytucji zamawiających	Załączniki XXIX-G, XXIX-H i XXIX-I
5	Zbliżenie przepisów i wdrożenie innych elementów dyrektywy 2004/17/WE	8 lat po wejściu w życie niniejszego Układu	Zamówienia na roboty budowlane i usługi dla wszystkich zamawiających podmiotów w sektorze usług użyteczności publicznej	Zamówienia na roboty budowlane i usługi dla wszystkich zamawiających podmiotów w sektorze usług użyteczności publicznej	Załączniki XXIX-J i XXIX-K

ZAŁĄCZNIK XXIX-C

PODSTAWOWE ELEMENTY DYREKTYWY 2004/18/WE

Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi.

(Etap 2)

TYTUŁ I	Definicje i zasady ogólne
Artykuł 1	Definicje (ust. 1, 2, 8, 9, 11 lit. a), lit. b) oraz lit. d), 12, 13, 14, 15)
Artykuł 2	Zasady udzielania zamówień
Artykuł 3	Przyznawanie praw specjalnych lub wyłącznych: klauzula niedyskryminacji
TYTUŁ II	Reguły dotyczące zamówień publicznych
ROZDZIAŁ I	Przepisy ogólne
Artykuł 4	Wykonawcy
Artykuł 6	Poufność
ROZDZIAŁ II	Zakres obowiązywania
Sekcja 1	Progi
Artykuł 8	Zamówienia subsydiowane w ponad 50 % przez instytucje zamawiające
Artykuł 9	Metody obliczania szacunkowych wartości zamówień publicznych, umów ramowych oraz dynamicznego systemu zakupów
Sekcja 2	Sytuacje szczególne
Artykuł 10	Zamówienia w dziedzinie obronności
Sekcja 3	Zamówienia objęte wyłączeniem
Artykuł 12	Zamówienia w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych (tylko jeżeli nastąpiło zbliżenie podstawowych zasad dyrektywy 2004/17/WE)

Artykuł 13	Wyłączenia szczególne w dziedzinie telekomunikacji
Artykuł 14	Zamówienia tajne oraz zamówienia wymagające zastosowania szczególnych środków bezpieczeństwa
Artykuł 15	Zamówienia udzielone na podstawie procedur międzynarodowych
Artykuł 16	Wyłączenia szczególne
Artykuł 18	Zamówienia na usługi udzielane na podstawie prawa wyłącznego
Sekcja 4	Przepisy szczególne
Artykuł 19	Zamówienia zastrzeżone
ROZDZIAŁ III	Przepisy dotyczące zamówień publicznych na usługi
Artykuł 20	Zamówienia na usługi wymienione w załączniku II A
Artykuł 21	Zamówienia na usługi wymienione w załączniku II B
Artykuł 22	Zamówienia mieszane, w tym zamówienia obejmujące usługi wymienione w załączniku II A oraz usługi wymienione w załączniku II B
ROZDZIAŁ IV	Zasady szczególne dotyczące specyfikacji i dokumentów zamówienia
Artykuł 23	Specyfikacje techniczne
Artykuł 24	Oferty wariantowe
Artykuł 25	Podwykonawstwo
Artykuł 26	Warunki realizacji zamówień
Artykuł 27	Obowiązki związane z podatkami, ochroną środowiska, przepisami o ochronie zatrudnienia oraz warunkami pracy
ROZDZIAŁ V	Procedury
Artykuł 28	Zastosowanie procedury otwartej, ograniczonej i negocjacyjnej oraz dialogu konkurencyjnego
Artykuł 30	Przypadki uzasadniające zastosowanie procedury negocjacyjnej z uprzednią publikacją ogłoszenia
Artykuł 31	Przypadki uzasadniające zastosowanie procedury negocjacyjnej bez publikacji ogłoszenia o zamówieniu

ROZDZIAŁ VI	Reguły dotyczące ogłoszeń i przejrzystości
Sekcja 1	Publikacja ogłoszeń
Artykuł 35	Ogłoszenia: ust. 1 <i>mutatis mutandis</i> ; ust. 2; ust. 4 akapit pierwszy, trzeci i czwarty
Artykuł 36	Forma i sposób publikacji ogłoszeń: ustęp 1; ustęp 7
Sekcja 2	Terminy
Artykuł 38	Terminy składania wniosków o dopuszczenie do udziału oraz ofert
Artykuł 39	Procedury otwarte: specyfikacje, dokumenty i informacje dodatkowe
Sekcja 3	Treść i sposób przesyłania informacji
Artykuł 40	Zaproszenia do składania ofert, udziału w dialogu lub negocjacjach
Artykuł 41	Informowanie kandydatów i oferentów
Sekcja 4	Komunikacja
Artykuł 42	Zasady dotyczące komunikacji
ROZDZIAŁ VII	Przeprowadzenie procedury
Sekcja 1	Przepisy ogólne
Artykuł 44	Weryfikacja predyspozycji i kwalifikacja uczestników oraz udzielanie zamówień
Sekcja 2	Kryteria kwalifikacji podmiotowej
Artykuł 45	Podmiotowa sytuacja kandydata lub oferenta
Artykuł 46	Predyspozycje do prowadzenia działalności zawodowej
Artykuł 47	Sytuacja ekonomiczna i finansowa
Artykuł 48	Kwalifikacje techniczne lub zawodowe
Artykuł 49	Normy zapewniania jakości
Artykuł 50	Normy zarządzania środowiskiem
Artykuł 51	Dokumenty i informacje dodatkowe
Sekcja 3	Udzielanie zamówienia
Artykuł 53	Kryteria udzielenia zamówień
Artykuł 55	Rażąco niskie oferty

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik I	Wykaz działalności, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. b)
Załącznik II	Usługi, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. d)
Załącznik II A	
Załącznik II B	
Załącznik V	Wykaz produktów, o których mowa w art. 7 w odniesieniu do zamówień udzielanych przez instytucje zamawiające w dziedzinie obronności
Załącznik VI	Definicje niektórych specyfikacji technicznych
Załącznik VII	Informacje, które należy zamieścić w ogłoszeniach
Załącznik VII A	Informacje, które należy zamieścić w ogłoszeniach o zamówieniach publicznych
Załącznik X	Wymagania dotyczące urządzeń do elektronicznego składania ofert, wniosków o dopuszczenie do udziału oraz planów i projektów w konkursach

---

ZAŁĄCZNIK XXIX-D

PODSTAWOWE ELEMENTY DYREKTYWY RADY 89/665/EWG

z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do stosowania procedur odwoławczych w zakresie udzielania zamówień publicznych na dostawy i roboty budowlane zmienionej dyrektywą 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. zmieniającą dyrektywy Rady 89/665/EWG i 92/13/EWG w zakresie poprawy skuteczności procedur odwoławczych w dziedzinie udzielania zamówień publicznych

(Etap 2)

Artykuł 1	Zakres zastosowania i dostępność procedur odwoławczych
Artykuł 2	Wymogi dotyczące procedur odwoławczych
Artykuł 2a	Okres zawieszenia typu <i>standstill</i>
Artykuł 2b	Odstępstwa od okresu zawieszenia typu <i>standstill</i> artykuł 2b akapit pierwszy lit. b)
Artykuł 2c	Terminy na wniesienie odwołania
Artykuł 2d	Nieskuteczność Ustęp 1 lit. b) Ustęp 2 i 3
Artykuł 2e	Naruszenia niniejszej dyrektywy i inne kary
Artykuł 2f	Terminy

ZAŁĄCZNIK XXIX-E

PODSTAWOWE ELEMENTY DYREKTYWY 2004/17/WE

Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynująca procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych.

(Etap 3)

TYTUŁ I	Ogólne postanowienia dotyczące zamówień i konkursów
ROZDZIAŁ I	Podstawowe terminy
Artykuł 1	Definicje (ustępy 2, 7, 9, 11, 12, 13)
ROZDZIAŁ II	Określenie działalności i podmiotów objętych dyrektywą
Sekcja 1	Podmioty
Artykuł 2	Podmioty zamawiające
Sekcja 2	Sektory działalności
Artykuł 3	Gaz, energia cieplna i energia elektryczna
Artykuł 4	Gospodarka wodna
Artykuł 5	Usługi transportowe
Artykuł 6	Usługi pocztowe
Artykuł 7	Postanowienia dotyczące poszukiwania i wydobycia ropy naftowej, gazu, węgla lub innych paliw stałych, oraz portów i portów lotniczych
Artykuł 9	Zamówienia obejmujące kilka działalności

ROZDZIAŁ III	Ogólne zasady
Artykuł 10	Zasady udzielania zamówień
TYTUŁ II	Zasady stosowane do zamówień
ROZDZIAŁ I	Postanowienia ogólne
Artykuł 11	Wykonawcy
Artykuł 13	Poufność
ROZDZIAŁ II	Progi i przepisy dotyczące wykluczania
Sekcja 1	Progi
Artykuł 16	Progi dotyczące zamówień
Artykuł 17	Metody obliczania szacunkowej wartości zamówień, umów ramowych i dynamicznych systemów zakupów
Sekcja 2	Zamówienia i koncesje oraz zamówienia podlegające specjalnym postanowieniom
Podsekcja 2	Wyłączenia stosowane do wszystkich podmiotów zamawiających i wszystkich rodzajów zamówień
Artykuł 19	Zamówienia udzielone w celu odsprzedaży lub najmu osobom trzecim
Artykuł 20	Zamówienia udzielone w innym celu niż wykonywanie odnośnej działalności lub w celu wykonywania takiej działalności w kraju trzecim: ustęp 1
Artykuł 21	Zamówienia tajne lub zamówienia wymagające szczególnych środków bezpieczeństwa
Artykuł 22	Zamówienia udzielone na podstawie procedur międzynarodowych
Artykuł 23	Zamówienia udzielone przedsiębiorstwu powiązanemu, spółce joint venture lub podmiotowi zamawiającemu stanowiącemu część spółki joint venture

Podsekcja 3	Wyłączenia mające zastosowanie do wszystkich podmiotów zamawiających, przy zamówieniach na usługi
Artykuł 24	Zamówienia na określone rodzaje usług wyłączone z zakresu niniejszej dyrektywy
Artykuł 25	Zamówienia na usługi przyznawane na zasadzie prawa wyłączności
Podsekcja 4	Wyłączenia mające zastosowanie tylko do niektórych podmiotów zamawiających
Artykuł 26	Zamówienia udzielane przez niektóre podmioty zamawiające na zakup wody oraz dostawę energii lub paliw do produkcji energii
ROZDZIAŁ III	Zasady stosowane do zamówień na usługi
Artykuł 31	Zamówienia na usługi wymienione w załączniku XVII A
Artykuł 32	Zamówienia na usługi wymienione w załączniku XVII B
Artykuł 33	Zamówienia na usługi mieszane obejmujące usługi wymienione w załączniku XVII A oraz usługi wymienione w załączniku XVII B
ROZDZIAŁ IV	Szczegółowe zasady mające zastosowanie do specyfikacji oraz dokumentacji zamówień
Artykuł 34	Specyfikacje techniczne
Artykuł 35	Przekazywanie informacji na temat specyfikacji technicznych
Artykuł 36	Oferty wariantowe
Artykuł 37	Podwykonawstwo
Artykuł 39	Zobowiązania w zakresie podatków, ochrony środowiska, przepisów dotyczących ochrony zatrudnienia oraz warunków pracy
ROZDZIAŁ V	Procedury udzielania zamówień
Artykuł 40	(z wyjątkiem ust. 3 lit. i) oraz lit. l)) Zastosowanie procedury otwartej, ograniczonej i negocjacyjnej

ROZDZIAŁ VI	Zasady publikacji i przejrzystości
Sekcja 1	Publikacja ogłoszeń
Artykuł 41	Okresowe ogłoszenia informacyjne oraz ogłoszenia o istnieniu systemu kwalifikowania
Artykuł 42	Ogłoszenia stanowiące zaproszenie do ubiegania się o zamówienie: ust. 1 i 3
Artykuł 43	Ogłoszenia o udzieleniu zamówienia (z wyjątkiem ust. 1 akapit drugi i trzeci)
Artykuł 44	Forma i sposób publikacji ogłoszeń (z wyłączeniem ust. 2 akapit pierwszy i ust. 4, 5, 7)
Sekcja 2	Terminy
Artykuł 45	Terminy przesyłania wniosków o dopuszczenie do udziału oraz składania ofert
Artykuł 46	Procedury otwarte: specyfikacje, dodatkowe dokumenty i informacje
Artykuł 47	Zaproszenia do składania ofert lub do negocjacji
Sekcja 3	Zasady komunikacji i przekazywania informacji
Artykuł 48	Zasady komunikacji
Artykuł 49	Informacje dla wnioskodawców w systemach kwalifikowania, informacje dla kandydatów oraz oferentów
ROZDZIAŁ VII	Przeprowadzanie postępowania
Artykuł 51	Postanowienia ogólne
Sekcja 1	Systemy kwalifikowania oraz kwalifikacja podmiotowa
Artykuł 52	Wzajemne uznawanie warunków administracyjnych, technicznych i finansowych oraz certyfikatów, testów i dowodów
Artykuł 54	Kryteria kwalifikacji podmiotowej
Sekcja 2	Udzielanie zamówień
Artykuł 55	Kryteria udzielania zamówień
Artykuł 57	Rażąco niskie oferty

Załącznik XIII	Informacje, które należy zamieścić w ogłoszeniach o zamówieniu: A. Procedury otwarte B. Procedury ograniczone C. Procedury negocjacyjne
Załącznik XIV	Informacje, które należy zamieścić w ogłoszeniu o istnieniu systemu kwalifikowania
Załącznik XV A	Informacje, które należy zamieścić w okresowym ogłoszeniu informacyjnym
Załącznik XV B	Informacje, które należy zamieścić w ogłoszeniach o publikacji okresowego ogłoszenia informacyjnego na profilu nabywcy niestanowiących zaproszenia do ubiegania się o zamówienie
Załącznik XVI	Informacje, które należy zamieścić w ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia
Załącznik XVII A	Usługi w rozumieniu art. 31
Załącznik XVII B	Usługi w rozumieniu art. 32
Załącznik XX	Wymogi dotyczące publikacji
Załącznik XXI	Definicje niektórych specyfikacji technicznych
Załącznik XXIII	Międzynarodowe przepisy prawa pracy w rozumieniu art. 59 ust. 4
Załącznik XXIV	Wymogi dotyczące urządzeń stosowanych do elektronicznego przesyłania ofert, wniosków o dopuszczenie do udziału, wniosków kwalifikacyjnych oraz planów i projektów w konkursach

---

ZAŁĄCZNIK XXIX-F

PODSTAWOWE ELEMENTY DYREKTYWY RADY 92/13/EWG

z dnia 25 lutego 1992 r. koordynująca przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne odnoszące się do stosowania przepisów wspólnotowych w procedurach zamówień publicznych podmiotów działających w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i telekomunikacji zmieniona dyrektywą 2007/66/WE

(Etap 3)

Artykuł 1	Zakres zastosowania i dostępność procedur odwoławczych
Artykuł 2	Wymagania dotyczące procedur
Artykuł 2a	Okres zawieszenia typu <i>standstill</i>
Artykuł 2b	Odstępstwa od okresu zawieszenia typu <i>standstill</i>
	Artykuł 2b akapit pierwszy lit. b)
Artykuł 2c	Terminy na wniesienia odwołań
Artykuł 2d	Nieskuteczność
	Ustęp 1 lit. b)
	Ustęp 2 i 3
Artykuł 2e	Naruszenia niniejszej dyrektywy i inne kary
Artykuł 2f	Terminy

ZAŁĄCZNIK XXIX-G

INNE NIEOBOWIĄZKOWE ELEMENTY DYREKTYWY 2004/18/WE

(Etap 4)

Elementy dyrektywy 2004/18/WE wymienione w niniejszym załączniku nie są obowiązkowe, są jednak zalecane w ramach zbliżania przepisów. Republika Mołdawii może dokonać zbliżenia tych elementów w terminie określonym w załączniku XXIX-B do niniejszego Układu.

TYTUŁ I	Definicje i zasady ogólne
Artykuł 1	Definicje (ustępy 5, 6, 7, 10 i ust. 11 lit. c))
TYTUŁ II	Reguły dotyczące zamówień publicznych
ROZDZIAŁ II	Zakres obowiązywania
Sekcja 2	Sytuacje szczególne
Artykuł 11	Zamówienia publiczne oraz umowy ramowe udzielane przez centralne jednostki zakupujące
Sekcja 4	Przepisy szczególne
Artykuł 19	Zamówienia zastrzeżone

ROZDZIAŁ V	Procedury
Artykuł 29	Dialog konkurencyjny
Artykuł 32	Umowy ramowe
Artykuł 33	Dynamiczne systemy zakupów
Artykuł 34	Zamówienia publiczne na roboty budowlane: zasady szczególne dotyczące programów subsydiowanego budownictwa mieszkaniowego
ROZDZIAŁ VI	Zasady dotyczące ogłoszeń i przejrzystości
Sekcja 1	Publikacja ogłoszeń
Artykuł 35	Ogłoszenia: ustęp 3 oraz ust. 4 akapit 2 i 3
ROZDZIAŁ VII	Przeprowadzenie procedury
Sekcja 2	Kryteria kwalifikacji podmiotowej
Artykuł 52	Urzędowe wykazy zatwierdzonych wykonawców oraz certyfikacja przez instytucje publiczne lub prywatne
Sekcja 3	Udzielanie zamówienia
Artykuł 54	Zastosowanie aukcji elektronicznych

ZAŁĄCZNIK XXIX-H

INNE OBOWIĄZKOWE ELEMENTY DYREKTYWY 2004/18/WE

(Etap 4)

TYTUŁ I	Definicje i zasady ogólne
Artykuł 1	Definicje (ustępy 3, 4 i ust. 11 lit. e))
TYTUŁ II	Reguły dotyczące zamówień publicznych
ROZDZIAŁ II	Zakres
Sekcja 3	Zamówienia objęte wyłączeniem
Artykuł 17	Koncesje na usługi
TYTUŁ III	Reguły dotyczące koncesji na roboty budowlane
ROZDZIAŁ I	Zasady dotyczące koncesji na roboty budowlane
Artykuł 56	Zakres obowiązywania
Artykuł 57	Wyłączenia z zakresu obowiązywania (z wyjątkiem ostatniego akapitu)
Artykuł 58	Publikacja ogłoszenia dotyczącego koncesji na roboty budowlane
Artykuł 59	Termin
Artykuł 60	Podwykonawstwo
Artykuł 61	Udzielanie koncesjonariuszowi dodatkowych zamówień na roboty budowlane
ROZDZIAŁ II	Zasady dotyczące zamówień udzielanych przez koncesjonariuszy będących instytucjami zamawiającymi
Artykuł 62	Obowiązujące zasady

ROZDZIAŁ III	Zasady mające zastosowanie do zamówień udzielanych przez koncesjonariuszy, którzy nie są instytucjami zamawiającymi
Artykuł 63	Zasady ogłaszania: progi i wyjątki
Artykuł 64	Publikacja ogłoszenia
Artykuł 65	Termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału oraz ofert
TYTUŁ IV	Reguły dotyczące konkursów
Artykuł 66	Przepisy ogólne
Artykuł 67	Zakres obowiązywania
Artykuł 68	Wyłączenia z zakresu obowiązywania
Artykuł 69	Ogłoszenia
Artykuł 70	Forma i sposób publikacji ogłoszeń o konkursie
Artykuł 71	Środki komunikacji
Artykuł 72	Kwalifikacja uczestników
Artykuł 73	Skład sądu konkursowego
Artykuł 74	Decyzje sądu konkursowego
Załącznik VII B	Informacje, które należy zamieścić w ogłoszeniach o koncesjach na roboty budowlane
Załącznik VII C	Informacje, które należy zamieścić w ogłoszeniach o zamówieniach na roboty budowlane udzielanych przez koncesjonariuszy, którzy nie są instytucjami zamawiającymi
Załącznik VII D	Informacje, które muszą znaleźć się w ogłoszeniach o konkursach

ZAŁĄCZNIK XXIX-I

INNE ELEMENTY DYREKTYWY RADY 89/665/EWG

zmienionej dyrektywą 2007/66/WE

(Etap 4)

Artykuł 2b	Odstępstwa od okresu zawieszenia typu <i>standstill</i>
	Artykuł 2b akapit pierwszy lit. c)
Artykuł 2d	Nieskuteczność
	Artykuł 2d ust. 1 lit. c)
	Ustęp 5

ZAŁĄCZNIK XXIX-J

INNE NIEOBOWIĄZKOWE ELEMENTY DYREKTYWY 2004/17/WE

(Etap 5)

Elementy dyrektywy 2004/17/WE wymienione w niniejszym załączniku nie są obowiązkowe, są jednak zalecane w ramach zbliżania przepisów. Republika Mołdawii może dokonać zbliżenia tych elementów w terminie określonym w załączniku XXIX-B do niniejszego Układu.

TYTUŁ I	Ogólne postanowienia dotyczące zamówień i konkursów
ROZDZIAŁ I	Podstawowe terminy
Artykuł 1	Definicje (ustępy 4, 5, 6, 8)
TYTUŁ II	Zasady stosowane do zamówień
ROZDZIAŁ I	Przepisy ogólne
Artykuł 14	Umowy ramowe
Artykuł 15	Dynamiczne systemy zakupów
Sekcja 2	Zamówienia i koncesje oraz zamówienia podlegające specjalnym postanowieniom
Podsekcja 5	Zamówienia podlegające szczególnym ustaleniom, przepisy dotyczące centralnych jednostek zakupujących oraz ogólna procedura w przypadku bezpośredniego podlegania konkurencji
Artykuł 28	Zamówienia zastrzeżone
Artykuł 29	Zamówienia oraz umowy ramowe zawierane przez centralne jednostki zakupujące

ROZDZIAŁ V	Procedury udzielania zamówień
Artykuł 40 ust. 3 lit. i) oraz l)	
ROZDZIAŁ VI	Zasady publikacji i przejrzystości
Sekcja 1	Publikacja ogłoszeń
Artykuł 42	Ogłoszenia stanowiące zaproszenie do ubiegania się o zamówienie: ust. 2
Artykuł 43	Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia (tylko w odniesieniu do ust. 1 akapit drugi i trzeci)
ROZDZIAŁ VII	Przeprowadzanie postępowania
Sekcja 2	Udzielanie zamówień
Artykuł 56	Zastosowanie aukcji elektronicznych
Załącznik XIII	Informacje, które należy zamieścić w ogłoszeniach o zamówieniu: D. Uproszczone ogłoszenie o zamówieniu w ramach dynamicznego systemu zakupów

---

ZAŁĄCZNIK XXIX-K

INNE ELEMENTY DYREKTYWY RADY 92/13/EWG

zmienionej dyrektywą 2007/66/WE

(Etap 5)

Artykuł 2b	Odstępstwa od okresu zawieszenia typu <i>standstill</i>
	Artykuł 2b akapit pierwszy lit. c)
Artykuł 2d	Nieskuteczność
	Artykuł 2d ust. 1 lit. c)
	Ustęp 5

ZAŁĄCZNIK XXIX-L

PRZEPISY DYREKTYWY 2004/18/WE POZA ZAKRESEM ZBLIŻENIA PRZEPISÓW

Elementy wymienione w niniejszym załączniku nie są objęte procesem zbliżenia przepisów.

TYTUŁ II	Reguły dotyczące zamówień publicznych
ROZDZIAŁ I	Przepisy ogólne
Artykuł 5	Warunki dotyczące porozumień zawartych w ramach Światowej Organizacji Handlu
ROZDZIAŁ VI	Reguły dotyczące ogłoszeń i przejrzystości
Sekcja 1	Publikacja ogłoszeń
Artykuł 36	Forma i sposób publikacji ogłoszeń: ustępy 2, 3, 4, 5, 6, 8
Artykuł 37	Publikacja nieobowiązkowa
Sekcja 5	Sprawozdania
Artykuł 43	Treść sprawozdań
TYTUŁ V	Obowiązki statystyczne, uprawnienia wykonawcze oraz postanowienia końcowe
Artykuł 75	Obowiązki statystyczne
Artykuł 76	Treść sprawozdania statystycznego
Artykuł 77	Komitet doradczy
Artykuł 78	Korekta progów
Artykuł 79	Zmiany
Artykuł 80	Wykonanie
Artykuł 81	Mechanizm monitorowania
Artykuł 82	Uchylenia
Artykuł 83	Wejście w życie
Artykuł 84	Adresaci

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik III	Wykaz podmiotów i kategorii podmiotów prawa publicznego, o których mowa w art. 1 ust. 9 akapit drugi
Załącznik IV	Centralne organy rządowe
Załącznik VIII	Wymogi dotyczące publikacji
Załącznik IX	Rejestry
Załącznik IX A	Zamówienia publiczne na roboty budowlane
Załącznik IX B	Zamówienia publiczne na dostawy
Załącznik IX C	Zamówienia publiczne na usługi
Załącznik XI	Ostateczne terminy transpozycji i zastosowania przepisów (art. 80)
Załącznik XII	Tabela korelacji

ZAŁĄCZNIK XXIX-M

PRZEPISY DYREKTYWY 2004/17/WE POZA ZAKRESEM ZBLIŻENIA PRZEPISÓW

Elementy wymienione w niniejszym załączniku nie są objęte procesem zbliżenia przepisów.

TYTUŁ I	Ogólne postanowienia dotyczące zamówień i konkursów
ROZDZIAŁ II	Określenie działalności i podmiotów objętych dyrektywą
Sekcja 2	Sektory działalności
Artykuł 8	Wykazy podmiotów zamawiających
TYTUŁ II	Zasady stosowane do zamówień
ROZDZIAŁ I	Postanowienia ogólne
Artykuł 12	Warunki dotyczące porozumień zawartych w ramach Światowej Organizacji Handlu
Sekcja 2	Zamówienia i koncesje oraz zamówienia podlegające specjalnym postanowieniom
Podsekcja 1	
Artykuł 18	Koncesje na roboty budowlane i usługi
Podsekcja 2	Wyłączenia stosowane do wszystkich podmiotów zamawiających i wszystkich rodzajów zamówień
Artykuł 20	Zamówienia udzielone w innym celu niż wykonywanie odnośnej działalności lub w celu wykonywania takiej działalności w kraju trzecim: ustęp 2
Podsekcja 5	Zamówienia podlegające szczególnym ustaleniom, przepisy dotyczące centralnych jednostek zakupujących oraz ogólna procedura w przypadku bezpośredniego podlegania konkurencji

Artykuł 27	Zamówienia podlegające szczególnym ustaleniom
Artykuł 30	Procedura stwierdzająca, czy dana działalność jest bezpośrednio poddana konkurencji
ROZDZIAŁ IV	Szczegółowe zasady mające zastosowanie do specyfikacji oraz dokumentacji zamówień
Artykuł 38	Warunki realizacji zamówień
ROZDZIAŁ VI	Zasady publikacji i przejrzystości
Sekcja 1	Publikacja ogłoszeń
Artykuł 44	Forma i sposób publikacji ogłoszeń (tylko w odniesieniu do ust. 2 akapit pierwszy i ust. 4, 5 i 7)
Sekcja 3	Zasady komunikacji i przekazywania informacji
Artykuł 50	Przechowywane informacje dotyczące udzielonych zamówień
ROZDZIAŁ VII	Przeprowadzanie postępowania
Sekcja 3	Oferty obejmujące produkty pochodzące z państw trzecich oraz relacje z tymi państwami
Artykuł 58	Oferty obejmujące towary pochodzące z państw trzecich
Artykuł 59	Relacje z państwami trzecimi w zakresie zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi

TYTUŁ IV	Obowiązki statystyczne, uprawnienia wykonawcze oraz postanowienia końcowe
Artykuł 67	Obowiązki statystyczne
Artykuł 68	Procedura komitetowa
Artykuł 69	Korekta progów
Artykuł 70	Zmiany
Artykuł 71	Wykonanie dyrektywy
Artykuł 72	Mechanizmy monitorowania
Artykuł 73	Uchylenie
Artykuł 74	Wejście w życie
Artykuł 75	Adresaci

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik I	Podmioty zamawiające w sektorach transportu lub dystrybucji gazu lub energii cieplnej
Załącznik II	Podmioty zamawiające w sektorach produkcji, transportu lub dystrybucji energii elektrycznej
Załącznik III	Podmioty zamawiające w sektorach produkcji, transportu lub dystrybucji wody pitnej
Załącznik IV	Podmioty zamawiające w zakresie usług kolejowych
Załącznik V	Podmioty zamawiające w zakresie miejskich usług kolejowych, tramwajowych, trolejbusowych lub autobusowych
Załącznik VI	Podmioty zamawiające w sektorze usług pocztowych
Załącznik VII	Podmioty zamawiające w sektorach poszukiwania i wydobycia ropy lub gazu
Załącznik VIII	Podmioty zamawiające w sektorach poszukiwania i wydobycia węgla i innych paliw stałych
Załącznik IX	Podmioty zamawiające w sektorze portów morskich lub śródlądowych lub innych terminali
Załącznik X	Podmioty zamawiające w zakresie urządzeń portów lotniczych
Załącznik XI	Wykaz prawa wspólnotowego, o którym mowa w art. 30 ust. 3
Załącznik XII	Wykaz czynności, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. b)
Załącznik XXII	Tabela podsumowująca terminy, o których mowa w art. 45
Załącznik XXV	Terminy na transpozycję i wykonanie
Załącznik XXVI	Tabela korelacji

ZAŁĄCZNIK XXIX-N

PRZEPISY DYREKTYWY 89/665/EWG ZMIENIONEJ DYREKTYWĄ 2007/66/WE POZA ZAKRESEM ZBLIŻENIA PRZEPISÓW

Elementy wymienione w niniejszym załączniku nie są objęte procesem zbliżenia przepisów.

Artykuł 2b	Odstępstwa od okresu zawieszenia typu <i>standstill</i> Artykuł 2b akapit pierwszy lit. a)
Artykuł 2d	Nieskuteczność Artykuł 2d ust. 1 lit. a) Ustęp 4
Artykuł 3	Mechanizm korygujący
Artykuł 3a	Treść ogłoszenia o dobrowolnej przejrzystości <i>ex ante</i>
Artykuł 3b	Procedura komitetu
Artykuł 4	Wykonanie
Artykuł 4a	Przeгляд

ZAŁĄCZNIK XXIX-O

PRZEPISY DYREKTYWY 92/13/EWG ZMIENIONEJ DYREKTYWĄ 2007/66/WE POZA ZAKRESEM ZBLIŻENIA PRZEPISÓW

Elementy wymienione w niniejszym załączniku nie są objęte procesem zbliżenia przepisów.

Artykuł 2b	Odstępstwa od okresu zawieszenia typu <i>standstill</i> Artykuł 2b akapit pierwszy lit. a)
Artykuł 2d	Nieskuteczność Artykuł 2d ust. 1 lit. a) Ustęp 1
Artykuł 3a	Treść ogłoszenia o dobrowolnej przejrzystości <i>ex ante</i>
Artykuł 3b	Procedura komitetu
Artykuł 8	Mechanizmy korygujące
Artykuł 12	Wykonanie
Artykuł 12 a	Przegląd

ZAŁĄCZNIK XXIX-P

REPUBLIKA MOŁDAWII: ORIENTACYJNY WYKAZ ZAGADNIEŃ OBJĘTYCH WSPÓŁPRACĄ

1. Szkolenie, w Unii i w Republice Mołdawii, urzędników z Republiki Mołdawii z organów rządowych zaangażowanych w zamówienia publiczne.
2. Szkolenie dostawców zainteresowanych uczestnictwem w zamówieniach publicznych.
3. Wymiana informacji i doświadczeń na temat najlepszych praktyk oraz zasad regulacyjnych w obszarze zamówień publicznych.
4. Zwiększenie funkcjonalności strony internetowej poświęconej zamówieniom publicznym oraz utworzenie systemu monitorowania zamówień publicznych.
5. Konsultacje i pomoc metodologiczna oferowana przez Unię w zakresie stosowania nowoczesnych technologii elektronicznych w obszarze zamówień publicznych.
6. Wzmocnienie organów odpowiedzialnych za zapewnienie spójnej polityki we wszystkich obszarach związanych z zamówieniami publicznymi oraz za niezależną i bezstronną weryfikację decyzji instytucji zamawiających. (zob. art. 270 niniejszego Układu).

ZAŁĄCZNIK XXX
OZNACZENIA GEOGRAFICZNE

ZAŁĄCZNIK XXX-A

ELEMENTY WYMAGANE DO REJESTRACJI I KONTROLI OZNACZEŃ GEOGRAFICZNYCH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 297 UST. 1 I UST. 2

CZĘŚĆ A

Przepisy, o których mowa w art. 297 ust. 1

Ustawa w sprawie ochrony oznaczeń geograficznych, nazw pochodzenia i gwarantowanych tradycyjnych specjalności (nr 66-XVI z 27.3.2008) oraz przepisy wykonawcze do niej, do celów procedury składania, badania i rejestracji oznaczeń geograficznych, nazw pochodzenia i gwarantowanych tradycyjnych specjalności w Republice Mołdawii.

CZĘŚĆ B

Przepisy, o których mowa w art. 297 ust. 2

1. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych
2. Część II tytuł II rozdział I sekcja 1a rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenia o jednolitej wspólnej organizacji rynku”) wraz z przepisami wykonawczymi do niego

3. Rozporządzenie (WE) nr 110/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych wraz z przepisami wykonawczymi do niego
4. Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1601/91 z dnia 10 czerwca 1991 r. ustanawiające ogólne zasady definicji, opisu i prezentacji win aromatyzowanych, aromatyzowanych napojów winopochodnych i aromatyzowanych koktajli winopodobnych wraz z przepisami wykonawczymi do niego

CZĘŚĆ C

Elementy wymagane do rejestracji i kontroli oznaczeń geograficznych
(o których mowa w art. 297 ust. 1 i ust. 2)

1. Rejestr zawierający oznaczenia geograficzne chronione na terytorium.
2. Postępowanie administracyjne pozwalające zweryfikować, czy oznaczenia geograficzne określają towar jako pochodzący z terytorium, regionu lub miejscowości jednego państwa lub większej liczby państw, jeżeli pewna jakość, renoma lub inna cecha towaru jest przypisywana zasadniczo pochodzeniu geograficznemu tego towaru.
3. Wymóg, by zarejestrowana nazwa odpowiadała danemu produktowi lub danym produktom, dla których sporządzono specyfikacje, które mogą być zmieniane wyłącznie w drodze właściwego postępowania administracyjnego.

4. Postanowienia dotyczące kontroli mające zastosowanie do produkcji.
  5. Procedura sprzeciwu, która umożliwia uwzględnienie uzasadnionych interesów poprzednich użytkowników danej nazwy, bez względu na to, czy nazwa ta jest chroniona jako forma własności intelektualnej, czy nie.
  6. Zasada, zgodnie z którą nazwy chronione nie mogą stać się nazwami rodzajowymi.
  7. Postanowienia dotyczące rejestracji, które mogą obejmować odmowę rejestracji, terminy homonimiczne lub częściowo homonimiczne z zarejestrowanymi terminami, terminy będące w powszechnym użyciu w języku codziennym jako rzeczowniki pospolite stanowiące nazwy towarów, terminy obejmujące nazwy odmian roślin i ras zwierząt. Postanowienia te uwzględniają uzasadnione interesy wszystkich zainteresowanych stron.
-

ZAŁĄCZNIK XXX-B

KRYTERIA, KTÓRE NALEŻY UWZGLĘDNIĆ W PROCEDURZE SPRZECIWU W ODNIESIENIU DO PRODUKTÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 297 UST. 3 I UST. 4

1. Wykaz nazw, w stosownych przypadkach wraz z ich odpowiednią transkrypcją na alfabet łaciński.
2. Informacje o klasie produktu.
3. Wezwanie (państw członkowskich w przypadku UE) lub państw trzecich oraz wszelkich zasadnie zainteresowanych osób fizycznych lub prawnych, mających swoje miejsca zamieszkania lub siedziby w państwie członkowskim (w przypadku UE), w Republice Mołdawii lub w państwie trzecim, do zgłaszania sprzeciwów wobec takiej ochrony przez złożenie odpowiednio uzasadnionego oświadczenia.
4. Oświadczenia o sprzeciwie należy przekazać Komisji Europejskiej lub rządowi Republiki Mołdawii w ciągu dwóch miesięcy od daty opublikowania ogłoszenia informacyjnego.

5. Oświadczenia o sprzeciwie są dopuszczalne jedynie, jeśli zostaną dostarczone w terminie ustalonym w pkt 4 i jeśli wykazane zostanie, że ochrona proponowanej nazwy:
- jest sprzeczna z nazwą odmiany roślin, w tym odmiany winorośli lub rasy zwierząt, i mogłaby z tego powodu wprowadzić w błąd konsumenta co do prawdziwego pochodzenia danego produktu;
  - kolidowałaby z nazwą homonimiczną, prowadząc konsumenta do błędnych wniosków co do miejsca pochodzenia produktów;
  - przy uwzględnieniu renomy danego znaku towarowego, jego powszechnej znajomości oraz okresu, przez jaki jest on używany, może wprowadzić konsumenta w błąd, co do prawdziwego pochodzenia produktu;
  - zagraża istnieniu całkowicie lub częściowo identycznej nazwy lub znaku towarowego bądź istnieniu produktów, które były zgodnie z prawem wprowadzane do obrotu przez okres co najmniej pięciu lat poprzedzających publikację ogłoszenia informacyjnego;
  - jest sprzeczna z nazwą uznawaną za zwyczajową.
6. Kryteria, o których mowa w pkt 5, podlegają ocenie w odniesieniu do terytorium UE, które w przypadku praw własności intelektualnej odnosi się wyłącznie do terytorium lub terytoriów, na których wspomniane prawa są chronione, lub terytorium Republiki Mołdawii.
-

ZAŁĄCZNIK XXX-C

OZNACZENIA GEOGRAFICZNE PRODUKTÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 297 UST. 3 I UST. 4

Produkty rolne i środki spożywcze inne niż wina,
napoje spirytusowe i wina aromatyzowane UE,
które mają być chronione w Republice Mołdawii

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
AT	Gailtaler Speck	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
AT	Tiroler Speck	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
AT	Gailtaler Almkäse	Sery	
AT	Tiroler Almkäse; Tiroler Alpkäse	Sery	
AT	Tiroler Bergkäse	Sery	
AT	Tiroler Graukäse	Sery	
AT	Vorarlberger Alpkäse	Sery	
AT	Vorarlberger Bergkäse	Sery	
AT	Steirisches Kübiskernöl	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
AT	Marchfeldspargel	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
AT	Steirischer Kren	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
AT	Wachauer Marille	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
AT	Waldviertler Graumohn	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
BE	Jambon d'Ardenne	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
BE	Fromage de Herve	Sery	
BE	Beurre d'Ardenne	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
BE	Brussels grondwitloof	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
BE	Vlaams -Brabantse Tafeldruif	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
BE	Pâté gaumais	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	
BE	Geraardsbergse Mattentaart	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
BE	Gentse azalea	Kwiaty i rośliny ozdobne	
CY	Λουκούμι Γεροσκίπου	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	Loukoumi Geroskipou
CZ	Nošovické kysané zeli	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
CZ	Všestarská cibule	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
CZ	Pohořelický kapr	Świeże ryby, małże i skorupiaki oraz produkty wytwarzane z nich	
CZ	Třeboňský kapr	Świeże ryby, małże i skorupiaki oraz produkty wytwarzane z nich	
CZ	Český kmín	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	
CZ	Chamomilla bohemica	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	
CZ	Žatecký chmel	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	
CZ	Brněnské pivo; Starobrněnské pivo	Piwo	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
CZ	Březnický ležák	Piwo	
CZ	Budějovické pivo	Piwo	
CZ	Budějovický měšťanský var	Piwo	
CZ	České pivo	Piwo	
CZ	Černá Hora	Piwo	
CZ	Českobudějovické pivo	Piwo	
CZ	Chodské pivo	Piwo	
CZ	Znojemské pivo	Piwo	
CZ	Hořické trubičky	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
CZ	Karlovarský suchar	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
CZ	Lomnické suchary	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
CZ	Mariánskolázeňské oplatky	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
CZ	Pardubický perník	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
CZ	Štramberské uši	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
CZ	Jihočeská Niva	Sery	
CZ	Jihočeská Zlatá Niva	Sery	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
DE	Diepholzer Moorschnucke	Mięso świeże (i podroby)	
DE	Lüneburger Heidschnucke	Mięso świeże (i podroby)	
DE	Schwäbisch-Hällisches Qualitätsschweinefleisch	Mięso świeże (i podroby)	
DE	Ammerländer Dielenrauschinken; Ammerländer Katenschinken	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
DE	Ammerländer Schinken; Ammerländer Knochenschinken	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
DE	Greußener Salami	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
DE	Nürnberger Bratwürste; Nürnberger Rostbratwürste	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
DE	Schwarzwälder Schinken	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
DE	Thüringer Leberwurst	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
DE	Thüringer Rostbratwurst	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
DE	Thüringer Rotwurst	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
DE	Allgäuer Bergkäse	Sery	
DE	Allgäuer Emmentaler	Sery	
DE	Altenburger Ziegenkäse	Sery	
DE	Odenwälder Frühstückskäse	Sery	
DE	Lausitzer Leinöl	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
DE	Bayerischer Meerrettich; Bayerischer Kren	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
DE	Feldsalate von der Insel Reichenau	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
DE	Gurken von der Insel Reichenau	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
DE	Salate von der Insel Reichenau	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
DE	Spreewälder Gurken	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
DE	Spreewälder Meerrettich	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
DE	Tomaten von der Insel Reichenau	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
DE	Holsteiner Karpfen	Świeże ryby, małże i skorupiaki oraz produkty wytwarzane z nich	
DE	Oberpfälzer Karpfen	Świeże ryby, małże i skorupiaki oraz produkty wytwarzane z nich	
DE	Schwarzwaldforelle	Świeże ryby, małże i skorupiaki oraz produkty wytwarzane z nich	
DE	Bayerisches Bier	Piwo	
DE	Bremer Bier	Piwo	
DE	Dortmunder Bier	Piwo	
DE	Hofer Bier	Piwo	
DE	Kölsch	Piwo	
DE	Kulmbacher Bier	Piwo	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
DE	Mainfranken Bier	Piwo	
DE	Münchener Bier	Piwo	
DE	Reuther Bier	Piwo	
DE	Wernesgrüner Bier	Piwo	
DE	Aachener Printen	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
DE	Lübecker Marzipan	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
DE	Meißner Fummel	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
DE	Nürnberger Lebkuchen	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
DE	Schwäbische Maultaschen; Schwäbische Suppenmaultaschen	Makarony	
DE	Hopfen aus der Hallertau	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	
DK	Danablu	Sery	
DK	Esrom	Sery	
DK	Lammefjordsgulerod	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
EL	Ανεβατό	Sery	Anevato
EL	Γαλοτύρι	Sery	Galotyri
EL	Γραβιέρα Αγράφων	Sery	Graviera Agrafon
EL	Γραβιέρα Κρήτης	Sery	Graviera Kritis
EL	Γραβιέρα Νάξου	Sery	Graviera Naxou
EL	Καλαθάκι Λήμνου	Sery	Kalathaki Limnou
EL	Κασέρι	Sery	Kasseri
EL	Κατίκι Δομοκού	Sery	Katiki Domokou
EL	Κεφαλογραβιέρα	Sery	Kefalograviera
EL	Κοπανιστή	Sery	Kopanisti
EL	Λαδοτύρι Μυτιλήνης	Sery	Ladotyri Mytilinis
EL	Μανούρι	Sery	Manouri
EL	Μετσοβόνη	Sery	Metsovone
EL	Μπάτζος	Sery	Batzos
EL	Ξυνομυζήθρα Κρήτης	Sery	Xynomyzithra Kritis
EL	Πηχτόγαλο Χανίων	Sery	Pichtogalo Chanion
EL	Σαν Μιχάλη	Sery	San Michali
EL	Σφέλα	Sery	Sfela
EL	Φέτα	Sery	Feta
EL	Φορμαέλλα Αράχωβας Παρνασσού	Sery	Formaella Arachovas Parnassou

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
EL	Άγιος Ματθαίος Κέρκυρας	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	Agios Mattheos Kerkyras
EL	Αποκορώνας Χανίων Κρήτης	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	Apokoronas Chanion Kritis
EL	Αρχάνες Ηρακλείου Κρήτης	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	Arxanes Irakliou Kritis
EL	Βιάννος Ηρακλείου Κρήτης	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	Viannos Irakliou Kritis
EL	Βόρειος Μυλοπόταμος Ρεθύμνης Κρήτης	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	Vorios Mylopotamos Rethymnis Kritis
EL	Εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο "Τροιζηνία"	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	Exeretiko partheno eleolado „Trizinia”
EL	Εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο Θραψανό	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	Exeretiko partheno eleolado Thrapsano
EL	Ζάκυνθος	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	Zakynthos
EL	Θάσος	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	Thassos
EL	Καλαμάτα	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	Kalamata
EL	Κεφαλονιά	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	Kefalonia
EL	Κολυμβάρι Χανίων Κρήτης	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	Kolymvari Chanion Kritis
EL	Κρανίδι Αργολίδας	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	Kranidi Argolidas
EL	Κροκεές Λακωνίας	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	Krokees Lakonias
EL	Λακωνία	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	Lakonia
EL	Λέσβος; Μυτιλήνη	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	Lesvos; Mytilini
EL	Λυγουριό Ασκληπιείου	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	Lygourio Asklipiou

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
EL	Ολυμπία	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	Olympia
EL	Πεζά Ηρακλείου Κρήτης	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	Peza Irakliou Kritis
EL	Πέτρινα Λακωνίας	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	Petrina Lakonias
EL	Πρέβεζα	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	Preveza
EL	Ρόδος	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	Rodos
EL	Σάμος	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	Samos
EL	Σητεία Λασιθίου Κρήτης	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	Sitia Lasithiou Kritis
EL	Φοινίκι Λακωνίας	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	Finiki Lakonias
EL	Χανιά Κρήτης	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	Chania Kritis
EL	Ακτινίδιο Περίας	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Aktinidio Pierias
EL	Ακτινίδιο Σπερχειού	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Aktinidio Sperchiou
EL	Ελιά Καλαμάτας	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Elia Kalamatas
EL	Θρούμπα Αμπαδιάς Ρεθύμνης Κρήτης	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Throumpa Ampadias Rethymnis Kritis
EL	Θρούμπα Θάσου	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Throumpa Thassou
EL	Θρούμπα Χίου	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Throumpa Chiou
EL	Κελυφωτό φυστίκι Φθιώτιδας	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Kelifoto fystiki Fthiotidas
EL	Κεράσια τραγανά Ροδοχωρίου	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Kerassia Tragana Rodochoriou
EL	Κονσερβολιά Αμφίσσης	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Konservolia Amfissis
EL	Κονσερβολιά Άρτας	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Konservolia Artas
EL	Κονσερβολιά Αταλάντης	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Konservolia Atalantis
EL	Κονσερβολιά Πηλίου Βόλου	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Konservolia Piliou Volou

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
EL	Κονσερβολιά Ροβίων	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Konservolia Rovion
EL	Κονσερβολιά Στυλίδας	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Konservolia Stylidas
EL	Κορινθιακή Σταφίδα Βοστίτσα	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Korinthiaki Stafida Vostitsa
EL	Κουμ Κουάτ Κέρκυρας	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Koum kouat Kerkyras
EL	Μήλα Ζαγοράς Πηλίου	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Mila Zagoras Piliou
EL	Μήλα Ντελίσιους Πιλαφά Τριπόλεως	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Mila Delicious Pilafa Tripoleos
EL	Μήλο Καστοριάς	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Milo Kastorias
EL	Ξερά σύκα Κύμης	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Xera syka Kymis
EL	Πατάτα Κάτω Νευροκοπίου	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Patata Kato Nevrokopiou
EL	Πορτοκάλια Μάλεμε Χανίων Κρήτης	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Portokalia Maleme Chanion Kritis
EL	Ροδάκινα Νάουσας	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Rodakina Naoussas
EL	Σταφίδα Ζακύνθου	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Stafida Zakynthou
EL	Σύκα Βραβρόνας Μαρκοπούλου Μεσογείων	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Syka Vavronas Markopoulou Messongion
EL	Τσακόνικη μελιτζάνα Λεωνιδίου	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Tsakoniki Melitzana Leonidiou
EL	Φασόλια (Γίγαντες Ελέφαντες) Πρεσπών Φλώρινας	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Fassolia Gigantes Elefantes Prespon Florinas

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
EL	Φασόλια (πλακέ μεγαλόσπερμα) Πρεσπών Φλώρινας	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Fassolia (plake megalosperma) Prespon Florinas
EL	Φασόλια γίγαντες — ελέφαντες Καστοριάς	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Fassolia Gigantes-Elefantes Kastorias
EL	Φασόλια γίγαντες ελέφαντες Κάτω Νευροκοπίου	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Fassolia Gigantes Elefantes Kato Nevrokopiou
EL	Φασόλια κοινά μεσόσπερμα Κάτω Νευροκοπίου	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Fassolia kina Messosperma Kato Nevrokopiou
EL	Φυστίκι Αίγινας	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Fystiki Eginas
EL	Φυστίκι Μεγάρων	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	Fystiki Megaron
EL	Αυγοτάραχο Μεσολογγίου	Świeże ryby, małże i skorupiaki oraz produkty wytwarzane z nich	Avgotaracho Messolongiou
EL	Κρόκος Κοζάνης	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	Krokos Kozanis
EL	Μέλι Ελάτης Μαινάλου Βανίλια	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	Meli Elatis Menalou Vanilia
EL	Κρητικό παξιμάδι	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	Kritiko paximadi
EL	Μαστίχα Χίου	Naturalne gumy i żywice	Masticha Chiou
EL	Τσίγλα Χίου	Naturalne gumy i żywice	Tsikla Chiou
EL	Μαστιχέλαιο Χίου	Olejki eteryczne	Mastichelaio Chiou

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
ES	Arzúa-Ulloa	Sery	
ES	Carne de Ávila	Mięso świeże (i podroby)	
ES	Carne de Cantabria	Mięso świeże (i podroby)	
ES	Carne de la Sierra de Guadarrama	Mięso świeże (i podroby)	
ES	Carne de Morucha de Salamanca	Mięso świeże (i podroby)	
ES	Carne de Vacuno del País Vasco; Euskal Okela	Mięso świeże (i podroby)	
ES	Cordero de Navarra; Nafarroako Arkumea	Mięso świeże (i podroby)	
ES	Cordero Manchego	Mięso świeże (i podroby)	
ES	Lacón Gallego	Mięso świeże (i podroby)	
ES	Lechazo de Castilla y León	Mięso świeże (i podroby)	
ES	Pollo y Capón del Prat	Mięso świeże (i podroby)	
ES	Ternasco de Aragón	Mięso świeże (i podroby)	
ES	Ternera Asturiana	Mięso świeże (i podroby)	
ES	Ternera de Extremadura	Mięso świeże (i podroby)	
ES	Ternera de Navarra; Nafarroako Aratxea	Mięso świeże (i podroby)	
ES	Ternera Gallega	Mięso świeże (i podroby)	
ES	Botillo del Bierzo	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
ES	Cecina de León	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
ES	Chorizo Riojano	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
ES	Dehesa de Extremadura	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
ES	Guijuelo	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
ES	Jamón de Huelva	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
ES	Jamón de Teruel	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
ES	Jamón de Trevélez	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
ES	Salchichón de Vic; Llonganissa de Vic	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
ES	Sobrasada de Mallorca	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
ES	Afuega'l Pitu	Sery	
ES	Cabrales	Sery	
ES	Cebreiro	Sery	
ES	Gamoneu; Gamonedo	Sery	
ES	Idiazábal	Sery	
ES	Mahón-Menorca	Sery	
ES	Picón Bejes-Tresviso	Sery	
ES	Queso de La Serena	Sery	
ES	Queso de l'Alt Urgell y la Cerdanya	Sery	
ES	Queso de Murcia	Sery	
ES	Queso de Murcia al vino	Sery	
ES	Queso de Valdeón	Sery	
ES	Queso Ibores	Sery	
ES	Queso Majorero	Sery	
ES	Queso Manchego	Sery	
ES	Queso Nata de Cantabria	Sery	
ES	Queso Palmero; Queso de la Palma	Sery	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
ES	Queso Tetilla	Sery	
ES	Queso Zamorano	Sery	
ES	Quesucos de Liébana	Sery	
ES	Roncal	Sery	
ES	San Simón da Costa	Sery	
ES	Torta del Casar	Sery	
ES	Miel de Galicia; Mel de Galicia	Inne produkty pochodzenia zwierzęcego (jaja, miód, różne przetwory mleczne z wyjątkiem masła itp.)	
ES	Miel de Granada	Inne produkty pochodzenia zwierzęcego (jaja, miód, różne przetwory mleczne z wyjątkiem masła itp.)	
ES	Miel de La Alcarria	Inne produkty pochodzenia zwierzęcego (jaja, miód, różne przetwory mleczne z wyjątkiem masła itp.)	
ES	Aceite de La Alcarria	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
ES	Aceite de la Rioja	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
ES	Aceite de Mallorca; Aceite mallorquín ; Oli de Mallorca; Oli mallorquí	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
ES	Aceite de Terra Alta; Oli de Terra Alta	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
ES	Aceite del Baix Ebre-Montsià; Oli del Baix Ebre-Montsià	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
ES	Aceite del Bajo Aragón	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
ES	Aceite Monterrubio	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
ES	Antequera	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
ES	Baena	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
ES	Gata-Hurdes	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
ES	Les Garrigues	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
ES	Mantequilla de l'Alt Urgell y la Cerdanya; Mantega de l'Alt Urgell i la Cerdanya	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
ES	Mantequilla de Soria	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
ES	Montes de Granada	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
ES	Montes de Toledo	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
ES	Poniente de Granada	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
ES	Priego de Córdoba	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
ES	Sierra de Cadiz	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
ES	Sierra de Cazorla	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
ES	Sierra de Segura	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
ES	Sierra Mágina	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
ES	Siurana	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
ES	Ajo Morado de las Pedroñeras	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Alcachofa de Benicarló; Carxofa de Benicarló	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
ES	Alcachofa de Tudela	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Alubia de La Bañeza-León	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Arroz de Valencia; Arròs de València	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Arroz del Delta del Ebro; Arròs del Delta de l'Ebre	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Avellana de Reus	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Berenjena de Almagro	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Calasparra	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Calçot de Valls	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Cereza del Jerte	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Cerezas de la Montaña de Alicante	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Chirimoya de la Costa tropical de Granada-Málaga	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Cítricos Valencianos; Cítrics Valencians	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Clementinas de las Tierras del Ebro; Clementines de les Terres de l'Ebre	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Coliflor de Calahorra	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Espárrago de Huétor-Tájar	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Espárrago de Navarra	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Faba Asturiana	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Faba de Lourenzá	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Garbanzo de Fuentesauco	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
ES	Judías de El Barco de Ávila	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Kaki Ribera del Xúquer	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Lenteja de La Armuña	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Lenteja Pardina de Tierra de Campos	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Manzana de Girona; Poma de Girona	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Manzana Reineta del Bierzo	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Melocotón de Calanda	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Nisperos Callosa d'En Sarriá	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Pataca de Galicia; Patata de Galicia	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Patatas de Prades; Patates de Prades	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Pera de Jumilla	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Peras de Rincón de Soto	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Pimiento Asado del Bierzo	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Pimiento Riojano	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Pimientos del Piquillo de Lodosa	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
ES	Uva de mesa embolsada "Vinalopó"	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
ES	Caballa de Andalucía	Świeże ryby, małże i skorupiaki oraz produkty wytwarzane z nich	
ES	Mejillón de Galicia; Mexillón de Galicia	Świeże ryby, małże i skorupiaki oraz produkty wytwarzane z nich	
ES	Melva de Andalucía	Świeże ryby, małże i skorupiaki oraz produkty wytwarzane z nich	
ES	Azafrán de la Mancha	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	
ES	Chufa de Valencia	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	
ES	Pimentón de la Vera	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	
ES	Pimentón de Murcia	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	
ES	Pemento do Couto	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	
ES	Sidra de Asturias; Sidra d'Asturies	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	
ES	Alfajor de Medina Sidonia	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
ES	Ensaimada de Mallorca; Ensaimada mallorquina	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
ES	Jijona	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
ES	Mantecadas de Astorga	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
ES	Mazapán de Toledo	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
ES	Pan de Cea	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
ES	Pan de Cruz de Ciudad Real	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
ES	Tarta de Santiago	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
ES	Turrón de Agramunt; Torró d'Agramunt	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
ES	Turrón de Alicante	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
FI	Lapin Poron liha	Mięso świeże (i podroby)	
FI	Lapin Puikula	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FI	Kainuun rönttönen	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
FR	Agneau de l'Aveyron	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Agneau de Lozère	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Agneau de Pauillac	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Agneau de Sisteron	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Agneau du Bourbonnais	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Agneau du Limousin	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Agneau du Poitou-Charentes	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Agneau du Quercy	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Barèges-Gavarnie	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Bœuf charolais du Bourbonnais	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Boeuf de Bazas	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Bœuf de Chalosse	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Bœuf du Maine	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Dinde de Bresse	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Pintadeau de la Drome	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Porc de la Sarthe	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Porc de Normandie	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Porc de Vendée	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Porc du Limousin	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Taureau de Camargue	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Veau de l'Aveyron et du Ségala	Mięso świeże (i podroby)	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
FR	Veau du Limousin	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles d'Alsace	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles d'Ancenis	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles d'Auvergne	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles de Bourgogne	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles de Bresse	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles de Bretagne	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles de Challans	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles de Cholet	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles de Gascogne	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles de Houdan	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles de Janzé	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles de la Champagne	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles de la Drôme	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles de l'Ain	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles de Licques	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles de l'Orléanais	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles de Loué	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles de Normandie	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles de Vendée	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles des Landes	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles du Béarn	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles du Berry	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles du Charolais	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles du Forez	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles du Gatinais	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles du Gers	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles du Languedoc	Mięso świeże (i podroby)	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
FR	Volailles du Lauragais	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles du Maine	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles du plateau de Langres	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles du Val de Sèvres	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Volailles du Velay	Mięso świeże (i podroby)	
FR	Boudin blanc de Rethel	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
FR	Canard à foie gras du Sud-Ouest (Chalosse, Gascogne, Gers, Landes, Périgord, Quercy)	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
FR	Jambon de Bayonne	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
FR	Jambon sec et noix de jambon sec des Ardennes	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
FR	Abondance	Sery	
FR	Banon	Sery	
FR	Beaufort	Sery	
FR	Bleu d'Auvergne	Sery	
FR	Bleu de Gex Haut-Jura; Bleu de Septmoncel	Sery	
FR	Bleu des Causses	Sery	
FR	Bleu du Vercors-Sassenage	Sery	
FR	Brie de Meaux	Sery	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
FR	Brie de Melun	Sery	
FR	Brocciu Corse; Brocciu	Sery	
FR	Camembert de Normandie	Sery	
FR	Cantal ; Fourme de Cantal; Cantalet	Sery	
FR	Chabichou du Poitou	Sery	
FR	Chaource	Sery	
FR	Chevrotin	Sery	
FR	Comté	Sery	
FR	Crottin de Chavignol; Chavignol	Sery	
FR	Emmental de Savoie	Sery	
FR	Emmental français est-central	Sery	
FR	Époisses	Sery	
FR	Fourme d'Ambert; Fourme de Montbrison	Sery	
FR	Laguiole	Sery	
FR	Langres	Sery	
FR	Livarot	Sery	
FR	Maroilles; Marolles	Sery	
FR	Mont d'or; Vacherin du Haut-Doubs	Sery	
FR	Morbier	Sery	
FR	Munster; Munster-Géromé	Sery	
FR	Neufchâtel	Sery	
FR	Ossau-Iraty	Sery	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
FR	Pélaridon	Sery	
FR	Picodon de l'Ardèche; Picodon de la Drôme	Sery	
FR	Pont-l'Évêque	Sery	
FR	Pouligny-Saint-Pierre	Sery	
FR	Reblochon; Reblochon de Savoie	Sery	
FR	Rocamadour	Sery	
FR	Roquefort	Sery	
FR	Sainte-Maure de Touraine	Sery	
FR	Saint-Nectaire	Sery	
FR	Salers	Sery	
FR	Selles-sur-Cher	Sery	
FR	Tome des Bauges	Sery	
FR	Tomme de Savoie	Sery	
FR	Tomme des Pyrénées	Sery	
FR	Valençay	Sery	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
FR	Crème d'Isigny	Inne produkty pochodzenia zwierzęcego (jaja, miód, różne przetwory mleczne z wyjątkiem masła itp.)	
FR	Crème fraîche fluide d'Alsace	Inne produkty pochodzenia zwierzęcego (jaja, miód, różne przetwory mleczne z wyjątkiem masła itp.)	
FR	Miel d'Alsace	Inne produkty pochodzenia zwierzęcego (jaja, miód, różne przetwory mleczne z wyjątkiem masła itp.)	
FR	Miel de Corse; Mele di Corsica	Inne produkty pochodzenia zwierzęcego (jaja, miód, różne przetwory mleczne z wyjątkiem masła itp.)	
FR	Miel de Provence	Inne produkty pochodzenia zwierzęcego (jaja, miód, różne przetwory mleczne z wyjątkiem masła itp.)	
FR	Miel de sapin des Vosges	Inne produkty pochodzenia zwierzęcego (jaja, miód, różne przetwory mleczne z wyjątkiem masła itp.)	
FR	Œufs de Loué	Inne produkty pochodzenia zwierzęcego (jaja, miód, różne przetwory mleczne z wyjątkiem masła itp.)	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
FR	Beurre Charentes-Poitou; Beurre des Charentes; Beurre des Deux-Sèvres	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
FR	Beurre d'Isigny	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
FR	Huile d'olive d'Aix-en-Provence	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
FR	Huile d'olive de Corse; Huile d'olive de Corse-Oliu di Corsica	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
FR	Huile d'olive de Haute-Provence	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
FR	Huile d'olive de la Vallée des Baux-de-Provence	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
FR	Huile d'olive de Nice	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
FR	Huile d'olive de Nîmes	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
FR	Huile d'olive de Nyons	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
FR	Huile essentielle de lavande de Haute-Provence	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
FR	Ail blanc de Lomagne	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Ail de la Drôme	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Ail rose de Lautrec	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Asperge des sables des Landes	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Chasselas de Moissac	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Clémentine de Corse	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Coco de Paimpol	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Fraise du Périgord	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Haricot tarbais	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Kiwi de l'Adour	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Lentille vert du Puy	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Lentilles vertes du Berry	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Lingot du Nord	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Mâche nantaise	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Melon du Haut-Poitou	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Melon du Quercy	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Mirabelles de Lorraine	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Muscat du Ventoux	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
FR	Noix de Grenoble	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Noix du Périgord	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Oignon doux des Cévennes	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Olive de Nice	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Olives cassées de la Vallée des Baux-de-Provence	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Olives noires de la Vallée des Baux de Provence	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Olives noires de Nyons	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Petit Epeautre de Haute Provence	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Poireaux de Créances	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Pomme de terre de l'Île de Ré	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Pomme du Limousin	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Pommes de terre de Merville	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Pommes et poires de Savoie	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Pommes des Alpes de Haute Durance	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Pruneaux d'Agen; Pruneaux d'Agen mi-cuits	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
FR	Riz de Camargue	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
FR	Anchois de Collioure	Świeże ryby, małże i skorupiaki oraz produkty wytwarzane z nich	
FR	Coquille Saint-Jacques des Côtes d'Armor	Świeże ryby, małże i skorupiaki oraz produkty wytwarzane z nich	
FR	Cidre de Bretagne; Cidre Breton	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	
FR	Cidre de Normandie; Cidre Normand	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	
FR	Cornouaille	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	
FR	Domfront	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	
FR	Farine de Petit Épeautre de Haute Provence	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	
FR	Huîtres Marennes Oléron	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	
FR	Pays d'Auge; Pays d'Auge-Cambremer	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	
FR	Piment d'Espelette; Piment d'Espelette - Ezpeletako Biperra	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
FR	Bergamote(s) de Nancy	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
FR	Brioche vendéenne	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
FR	Pâtes d'Alsace	Makarony	
FR	Raviole du Dauphiné	Makarony	
FR	Foin de Crau	Siano	
HU	Budapesti téliszalámi	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
HU	Szegedi szalámi; Szegedi téliszalámi	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
HU	Hajdúsági torma	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IE	Connemara Hill lamb; Uain Sléibhe Chonamara	Mięso świeże (i podroby)	
IE	Timoleague Brown Pudding	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IE	Imokilly Regato	Sery	
IE	Clare Island Salmon	Świeże ryby, małże i skorupiaki oraz produkty wytwarzane z nich	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
IT	Abbacchio Romano	Mięso świeże (i podroby)	
IT	Agnello di Sardegna	Mięso świeże (i podroby)	
IT	Mortadella Bologna	Mięso świeże (i podroby)	
IT	Prosciutto di S. Daniele	Mięso świeże (i podroby)	
IT	Vitellone bianco dell'Appennino Centrale	Mięso świeże (i podroby)	
IT	Bresaola della Valtellina	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Capocollo di Calabria	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Ciauscolo	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Coppa Piacentina	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Cotechino Modena	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Culatello di Zibello	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Lardo di Colonnata	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Pancetta di Calabria	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Pancetta Piacentina	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Prosciutto di Carpegna	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Prosciutto di Modena	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Prosciutto di Norcia	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Prosciutto di Parma	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Prosciutto Toscano	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
IT	Prosciutto Veneto Berico-Euganeo	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Prosciutto di Sauris	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Salame Brianza	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Salame Cremona	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Salame di Varzi	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Salame d'oca di Mortara	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Salame Piacentino	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Salame S. Angelo	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Salamini italiani alla cacciatora	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Salsiccia di Calabria	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Soppressata di Calabria	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Soprèssa Vicentina	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Speck dell'Alto Adige; Südtiroler Markenspeck; Südtiroler Speck	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Valle d'Aosta Jambon de Bosses	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Valle d'Aosta Lard d'Arnad	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
IT	Zampone Modena	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
IT	Asiago	Sery	
IT	Bitto	Sery	
IT	Bra	Sery	
IT	Caciocavallo Silano	Sery	
IT	Canestrato Pugliese	Sery	
IT	Casatella Trevigiana	Sery	
IT	Casciotta d'Urbino	Sery	
IT	Castelmagno	Sery	
IT	Fiore Sardo	Sery	
IT	Fontina	Sery	
IT	Formai de Mut dell'Alta Valle Brembana	Sery	
IT	Gorgonzola	Sery	
IT	Grana Padano	Sery	
IT	Montasio	Sery	
IT	Monte Veronese	Sery	
IT	Mozzarella di Bufala Campana	Sery	
IT	Murazzano	Sery	
IT	Parmigiano Reggiano	Sery	
IT	Pecorino di Filiano	Sery	
IT	Pecorino Romano	Sery	
IT	Pecorino Sardo	Sery	
IT	Pecorino Siciliano	Sery	
IT	Pecorino Toscano	Sery	
IT	Provolone Valpadana	Sery	
IT	Provolone del Monaco	Sery	
IT	Quartiolo Lombardo	Sery	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
IT	Ragusano	Sery	
IT	Raschera	Sery	
IT	Ricotta Romana	Sery	
IT	Robiola di Roccaverano	Sery	
IT	Spresa delle Giudicarie	Sery	
IT	Stelvio; Stilfser	Sery	
IT	Taleggio	Sery	
IT	Toma Piemontese	Sery	
IT	Valle d'Aosta Fromadzo	Sery	
IT	Valtellina Casera	Sery	
IT	Miele della Lunigiana	Inne produkty pochodzenia zwierzęcego (jaja, miód, różne przetwory mleczne z wyjątkiem masła itp.)	
IT	Alto Crotonese	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Aprutino Pescarese	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Brisighella	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Bruzio	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
IT	Canino	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Cartoceto	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Chianti Classico	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Cilento	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Collina di Brindisi	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Colline di Romagna	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Colline Salernitane	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Colline Teatine	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Colline Pontine	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Dauno	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Garda	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Irpinia - Colline dell'Ufita	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Laghi Lombardi	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Lametia	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Lucca	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Molise	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Monte Etna	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Monti Iblei	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Penisola Sorrentina	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
IT	Pretuziano delle Colline Teramane	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Riviera Ligure	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Sabina	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Sardegna	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Tergeste	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Terra di Bari	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Terra d'Otranto	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Terre di Siena	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Terre Tarentine	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Toscana	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Tuscia	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Umbria	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Val di Mazara	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Valdemone	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Valle del Belice	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Valli Trapanesi	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
IT	Veneto Valpolicella, Veneto Euganei e Berici, Veneto del Grappa	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
IT	Arancia del Gargano	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Arancia Rossa di Sicilia	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Asparago Bianco di Bassano	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Asparago bianco di Cimadolmo	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Asparago verde di Altedo	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Basilico Genovese	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Cappero di Pantelleria	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Carciofo di Paestum	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Carciofo Romanesco del Lazio	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Carota dell'Altopiano del Fucino	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Castagna Cuneo	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Castagna del Monte Amiata	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Castagna di Montella	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Castagna di Vallerano	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Ciliegia di Marostica	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Cipolla Rossa di Tropea Calabria	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Cipollotto Nocerino	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
IT	Clementine del Golfo di Taranto	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Clementine di Calabria	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Crudo di Cuneo	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Fagiolo di Lamon della Vallata Bellunese	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Fagiolo di Sarconi	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Fagiolo di Sorana	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Farina di Neccio della Garfagnana	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Farro della Garfagnana	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Fico Bianco del Cilento	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Ficodindia dell'Etna	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Fungo di Borgotaro	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Kiwi Latina	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	La Bella della Daunia	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Lenticchia di Castelluccio di Norcia	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Limone Costa d'Amalfi	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Limone di Sorrento	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Limone Femminello del Gargano	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
IT	Marrone del Mugello	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Marrone di Castel del Rio	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Marrone di Roccadaspide	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Marrone di San Zeno	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Marrone di Caprese Michelangelo	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Mela Alto Adige; Südtiroler Apfel	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Mela Val di Non	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Mela di Valtellina	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Melannurca Campana	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Nocciola Romana	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Nocciola del Piemonte; Nocciola Piemonte	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Nocciola di Giffoni	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Nocellara del Belice	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Oliva Ascolana del Piceno	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Patata di Bologna	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Peperone di Senise	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Pera dell'Emilia Romagna	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Pera mantovana	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Pesca di Verona	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
IT	Pesca e nettarina di Romagna	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Pistacchio Verde di Bronte	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Pomodorino del Piennolo del Vesuvio	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Pomodoro di Pachino	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Pomodoro S. Marzano dell'Agro Sarnese-Nocerino	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Radicchio di Chioggia	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Radicchio di Verona	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Radicchio Rosso di Treviso	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Radicchio Variegato di Castelfranco	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Riso di Baraggia Biellese e Vercellese	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Riso Nano Vialone Veronese	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Scalogni di Romagna	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Sedano Bianco di Sperlonga	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Uva da tavola di Canicatti	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
IT	Uva da tavola di Mazzarone	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
IT	Acciughe Sotto Sale del Mar Ligure	Świeże ryby, małże i skorupiaki oraz produkty wytwarzane z nich	
IT	Tinca Gobba Dorata del Pianalto di Poirino	Świeże ryby, małże i skorupiaki oraz produkty wytwarzane z nich	
IT	Zafferano di Sardegna	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	
IT	Aceto Balsamico di Modena	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	
IT	Aceto balsamico tradizionale di Modena	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	
IT	Aceto balsamico tradizionale di Reggio Emilia	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	
IT	Zafferano dell'Aquila	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	
IT	Zafferano di San Gimignano	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	
IT	Coppia Ferrarese	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
IT	Pagnotta del Dittaino	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
IT	Pane casareccio di Genzano	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
IT	Pane di Altamura	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
IT	Pane di Matera	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
IT	Ricciarelli di Siena	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
IT	Bergamotto di Reggio Calabria - Olio essenziale	Olejki eteryczne	
LU	Viande de porc, marque nationale grand-duché de Luxembourg	Mięso świeże (i podroby)	
LU	Salaisons fumées, marque nationale grand-duché de Luxembourg	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
LU	Miel - Marque nationale du Grand-Duché de Luxembourg	Inne produkty pochodzenia zwierzęcego (jaja, miód, różne przetwory mleczne z wyjątkiem masła itp.)	
LU	Beurre rose - Marque Nationale du Grand-Duché de Luxembourg	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
NL	Boeren-Leidse met sleutels	Sery	
NL	Kanterkaas; Kanternagelkaas; Kanterkomijnkaas	Sery	
NL	Noord-Hollandse Edammer	Sery	
NL	Noord-Hollandse Gouda	Sery	
NL	Opperdoezer Ronde	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
NL	Westlandse druif	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
PL	Bryndza Podhalańska	Sery	
PL	Oscypek	Sery	
PL	Wielkopolski ser smażony	Sery	
PL	Miód wrzosowy z Borów Dolnośląskich	Inne produkty pochodzenia zwierzęcego (jaja, miód, różne przetwory mleczne z wyjątkiem masła itp.)	
PL	Andruty kaliskie	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
PL	Rogal świętomarciński	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
PL	Wiśnia nadwiślanka	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
PT	Borrego da Beira	Mięso świeże (i podroby)	
PT	Borrego de Montemor-o-Novo	Mięso świeże (i podroby)	
PT	Borrego do Baixo Alentejo	Mięso świeże (i podroby)	
PT	Borrego do Nordeste Alentejano	Mięso świeże (i podroby)	
PT	Borrego Serra da Estrela	Mięso świeże (i podroby)	
PT	Borrego Terrincho	Mięso świeże (i podroby)	
PT	Cabrito da Beira	Mięso świeże (i podroby)	
PT	Cabrito da Gralheira	Mięso świeże (i podroby)	
PT	Cabrito das Terras Altas do Minho	Mięso świeże (i podroby)	
PT	Cabrito de Barroso	Mięso świeże (i podroby)	
PT	Cabrito Transmontano	Mięso świeże (i podroby)	
PT	Carnalentejana	Mięso świeże (i podroby)	
PT	Carne Arouquesa	Mięso świeże (i podroby)	
PT	Carne Barrosã	Mięso świeże (i podroby)	
PT	Carne Cachena da Peneda	Mięso świeże (i podroby)	
PT	Carne da Charneca	Mięso świeże (i podroby)	
PT	Carne de Bísaro Transmontano; Carne de Porco Transmontano	Mięso świeże (i podroby)	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
PT	Carne de Bovino Cruzado dos Lameiros do Barroso	Mięso świeże (i podroby)	
PT	Carne de Porco Alentejano	Mięso świeże (i podroby)	
PT	Carne dos Açores	Mięso świeże (i podroby)	
PT	Carne Marinhosa	Mięso świeże (i podroby)	
PT	Carne Maronesa	Mięso świeże (i podroby)	
PT	Carne Mertolenga	Mięso świeże (i podroby)	
PT	Carne Mirandesa	Mięso świeże (i podroby)	
PT	Cordeiro Bragançano	Mięso świeże (i podroby)	
PT	Cordeiro de Barroso; Anho de Barroso; Cordeiro de leite de Barroso	Mięso świeże (i podroby)	
PT	Vitela de Lafões	Mięso świeże (i podroby)	
PT	Alheira de Barroso-Montalegre	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Alheira de Vinhais	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Butelo de Vinhais; Bucho de Vinhais; Chouriço de Ossos de Vinhais	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Cacholeira Branca de Portalegre	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
PT	Chouriça de carne de Barroso-Montalegre	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Chouriça de Carne de Vinhais; Linguiça de Vinhais	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Chouriça doce de Vinhais	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Chouriço azedo de Vinhais; Azedo de Vinhais; Chouriço de Pão de Vinhais	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Chouriço de Abóbora de Barroso-Montalegre	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Chouriço de Carne de Estremoz e Borba	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Chouriço de Portalegre	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Chouriço grosso de Estremoz e Borba	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Chouriço Mouro de Portalegre	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Farinheira de Estremoz e Borba	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
PT	Farinheira de Portalegre	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Linguiça de Portalegre	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Linguiça do Baixo Alentejo; Chouriço de carne do Baixo Alentejo	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Lombo Branco de Portalegre	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Lombo Enguitado de Portalegre	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Morceła de Assar de Portalegre	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Morceła de Cozer de Portalegre	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Morceła de Estremoz e Borba	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Paia de Estremoz e Borba	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Paia de Lombo de Estremoz e Borba	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Paia de Toucinho de Estremoz e Borba	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Painho de Portalegre	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Paio de Beja	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Presunto de Barrancos	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
PT	Presunto de Barroso	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Presunto de Camp Maior e Elvas; Paleta de Campo Maior e Elvas	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Presunto de Santana da Serra; Paleta de Santana da Serra	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Presunto de Vinhais / Presunto Bísaro de Vinhais	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Presunto do Alentejo; Paleta do Alentejo	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Salpicão de Barroso-Montalegre	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Salpicão de Vinhais	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
PT	Sangueira de Barroso-Montalegre	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
PT	Queijo de Azeitão	Sery	
PT	Queijo de cabra Transmontano	Sery	
PT	Queijo de Nisa	Sery	
PT	Queijo do Pico	Sery	
PT	Queijo mestiço de Tolosa	Sery	
PT	Queijo Rabaçal	Sery	
PT	Queijo S. Jorge	Sery	
PT	Queijo Serpa	Sery	
PT	Queijo Serra da Estrela	Sery	
PT	Queijo Terrincho	Sery	
PT	Queijos da Beira Baixa (Queijo de Castelo Branco, Queijo Amarelo da Beira Baixa, Queijo Picante da Beira Baixa)	Sery	
PT	Azeite do Alentejo Interior	Inne produkty pochodzenia zwierzęcego (jaja, miód, różne przetwory mleczne z wyjątkiem masła itp.)	
PT	Mel da Serra da Lousã	Inne produkty pochodzenia zwierzęcego (jaja, miód, różne przetwory mleczne z wyjątkiem masła itp.)	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
PT	Mel da Serra de Monchique	Inne produkty pochodzenia zwierzęcego (jaja, miód, różne przetwory mleczne z wyjątkiem masła itp.)	
PT	Mel da Terra Quente	Inne produkty pochodzenia zwierzęcego (jaja, miód, różne przetwory mleczne z wyjątkiem masła itp.)	
PT	Mel das Terras Altas do Minho	Inne produkty pochodzenia zwierzęcego (jaja, miód, różne przetwory mleczne z wyjątkiem masła itp.)	
PT	Mel de Barroso	Inne produkty pochodzenia zwierzęcego (jaja, miód, różne przetwory mleczne z wyjątkiem masła itp.)	
PT	Mel do Alentejo	Inne produkty pochodzenia zwierzęcego (jaja, miód, różne przetwory mleczne z wyjątkiem masła itp.)	
PT	Mel do Parque de Montezinho	Inne produkty pochodzenia zwierzęcego (jaja, miód, różne przetwory mleczne z wyjątkiem masła itp.)	
PT	Mel do Ribatejo Norte (Serra d'Aire, Albufeira de Castelo de Bode, Bairro, Alto Nabão	Inne produkty pochodzenia zwierzęcego (jaja, miód, różne przetwory mleczne z wyjątkiem masła itp.)	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
PT	Mel dos Açores	Inne produkty pochodzenia zwierzęcego (jaja, miód, różne przetwory mleczne z wyjątkiem masła itp.)	
PT	Requeijão Serra da Estrela	Inne produkty pochodzenia zwierzęcego (jaja, miód, różne przetwory mleczne z wyjątkiem masła itp.)	
PT	Azeite de Moura	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
PT	Azeite de Trás-os-Montes	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
PT	Azeites da Beira Interior (Azeite da Beira Alta, Azeite da Beira Baixa)	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
PT	Azeites do Norte Alentejano	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
PT	Azeites do Ribatejo	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
PT	Queijo de Évora	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
PT	Ameixa d'Elvas	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
PT	Amêndoa Douro	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
PT	Ananás dos Açores/São Miguel	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
PT	Anona da Madeira	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
PT	Arroz Carolino Lezírias Ribatejanas	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
PT	Azeitona de conserva Negrinha de Freixo	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
PT	Azeitonas de Conserva de Elvas e Campo Maior	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
PT	Batata Doce de Aljezur	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
PT	Batata de Trás-os-montes	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
PT	Castanha da Terra Fria	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
PT	Castanha de Padrela	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
PT	Castanha dos Soutos da Lapa	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
PT	Castanha Marvão-Portalegre	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
PT	Cereja da Cova da Beira	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
PT	Cereja de São Julião-Portalegre	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
PT	Citrinos do Algarve	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
PT	Maçã Bravo de Esmolfe	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
PT	Maçã da Beira Alta	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
PT	Maçã da Cova da Beira	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
PT	Maçã de Alcobaça	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
PT	Maçã de Portalegre	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
PT	Maracujá dos Açores/S. Miguel	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
PT	Pêra Rocha do Oeste	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
PT	Pêssego da Cova da Beira	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
PT	Ovos moles de Aveiro	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
SE	Svecia	Sery	
SE	Skånsk spettkaka	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	
SI	Ekstra deviško oljčno olje Slovenske Istre	Oleje i tłuszcze (masło, margaryna, oleje itp.)	
SK	Slovenská bryndza	Sery	
SK	Slovenská parenica	Sery	
SK	Slovenský oštiepok	Sery	
SK	Skalický trdelník	Chleb, ciasto, ciastka, wyroby cukiernicze, herbatniki i inne wyroby piekarskie	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
UK	Isle of Man Manx Loaghtan Lamb	Mięso świeże (i podroby)	
UK	Orkney beef	Mięso świeże (i podroby)	
UK	Orkney lamb	Mięso świeże (i podroby)	
UK	Scotch Beef	Mięso świeże (i podroby)	
UK	Scotch Lamb	Mięso świeże (i podroby)	
UK	Shetland Lamb	Mięso świeże (i podroby)	
UK	Welsh Beef	Mięso świeże (i podroby)	
UK	Welsh lamb	Mięso świeże (i podroby)	
UK	Beacon Fell traditional Lancashire cheese	Sery	
UK	Bonchester cheese	Sery	
UK	Buxton blue	Sery	
UK	Dorset Blue Cheese	Sery	
UK	Dovedale cheese	Sery	
UK	Exmoor Blue Cheese	Sery	
UK	Single Gloucester	Sery	
UK	Staffordshire Cheese	Sery	
UK	Swaledale cheese; Swaledale ewes' cheese	Sery	

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu	Odpowiednik w alfabecie łacińskim
UK	Teviotdale Cheese	Sery	
UK	West Country farmhouse Cheddar cheese	Sery	
UK	White Stilton cheese; Blue Stilton cheese	Sery	
UK	Melton Mowbray Pork Pie	Produkty wytworzone na bazie mięsa (podgotowanego, solonego, wędzonego itd.)	
UK	Cornish Clotted Cream	Inne produkty pochodzenia zwierzęcego (jaja, miód, różne przetwory mleczne z wyjątkiem masła itp.)	
UK	Yorkshire Forced Rhubarb	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
UK	Jersey Royal potatoes	Owoce, warzywa i zboża, świeże lub przetworzone	
UK	Arbroath Smokies	Świeże ryby, małże i skorupiaki oraz produkty wytwarzane z nich	
UK	Scottish Farmed Salmon	Świeże ryby, małże i skorupiaki oraz produkty wytwarzane z nich	
UK	Whitstable oysters	Świeże ryby, małże i skorupiaki oraz produkty wytwarzane z nich	
UK	Gloucestershire cider/perry	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	
UK	Herefordshire cider/perry	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	
UK	Worcestershire cider/perry	Inne produkty wymienione w załączniku I do Traktatu (przyprawy itp.)	
UK	Kentish ale and Kentish strong ale	Piwo	
UK	Rutland Bitter	Piwo	

Produkty rolne i środki spożywcze inne niż wina,
napoje spirytusowe i wina aromatyzowane Republiki Mołdawii,
które mają być chronione w UE

[...]

ZAŁĄCZNIK XXX-D

OZNACZENIA GEOGRAFICZNE PRODUKTÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 297 UST. 3 I UST. 4

CZĘŚĆ A

Wina UE, które mają być chronione w Republice Mołdawii

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
BE	Côtes de Sambre et Meuse	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BE	Hagelandse wijn	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BE	Haspengouwse Wijn	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BE	Heuvellandse Wijn	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BE	Vlaamse mousserende kwaliteitswijn	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BE	Cremant de Wallonie	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BE	Vin mousseux de qualite de Wallonie	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BE	Vin de pays des Jardins de Wallonie	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
BE	Vlaamse landwijn	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
BG	Асеновград, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Asenovgrad	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Болярово, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Bolyarovo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Брестник, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Brestnik	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Варна, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Varna	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Велики Преслав, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Veliki Preslav	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Видин, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Vidin	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Враца, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Vratsa	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Върбица, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Varbitsa	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Долината на Струма, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Struma valley	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
BG	<i>Драгоєво, po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Dragoevo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	<i>Евксиноград, po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Evksinograd	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	<i>Ивайловград, po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Ivaylovgrad	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	<i>Карлово, po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Karlovo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	<i>Карнобат, po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Karnobat	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	<i>Ловеч, po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Lovech	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	<i>Лозица, po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Lozitsa	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	<i>Лом, po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Lom	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	<i>Любимец, po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Lyubimets	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	<i>Лясковец, po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Lyaskovets	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
BG	Мелник, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Melnik	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Монтана, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Montana	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Нова Загора, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Nova Zagora	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Нови Пазар, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Novi Pazar	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Ново село, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Novo Selo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Оряховица, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Oryahovitsa	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Павликени, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Pavlikeni	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Пазарджик, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Pazardjik	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Перушица, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Perushtitsa	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
BG	Плевен, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Pleven	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Пловдив, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Plovdiv	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Поморие, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Pomorie	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Русе, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Ruse	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Сакар, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Sakar	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Сандански, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Sandanski	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Свищов, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Svishtov	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Септември, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Septemvri	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Славянци, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Slavyantsi	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Сливен, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Sliven	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
BG	Стамболово, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Stambolovo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Стара Загора, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Stara Zagora	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Сунгурларе, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Sungurlare	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Сухиндол, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Suhindol	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Търговище, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Targovishte	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Хан Крум, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Han Krum	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Хасково, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Haskovo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Хисаря, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Hisarya	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Хърсово, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Nazwa równoznaczna: Harsovo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
BG	Черноморски, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> <i>Nazwa równoznaczna: Black Sea</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Шивачево, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> <i>Nazwa równoznaczna: Shivachevo</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Шумен, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> <i>Nazwa równoznaczna: Shumen</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Ямбол, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> <i>Nazwa równoznaczna: Yambol</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Южно Черноморие, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> <i>Nazwa równoznaczna: Southern Black Sea Coast</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
BG	Дунавска равнина <i>Nazwa równoznaczna: Danube Plain</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
BG	Тракийска низина <i>Nazwa równoznaczna: Thracian Lowlands</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
CZ	Čechy, <i>po której ewentualnie następuje</i> Litoměřická	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
CZ	Čechy, <i>po której ewentualnie następuje</i> Mělnická	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
CZ	Morava, <i>po której ewentualnie następuje</i> Mikulovská	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
CZ	Morava, <i>po której ewentualnie następuje</i> Slovácká	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
CZ	Morava, <i>po której ewentualnie następuje</i> Velkopavlovická	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
CZ	Morava, <i>po której ewentualnie następuje</i> Znojemská	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
CZ	České	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
CZ	Moravské	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
DE	<i>Ahr, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
DE	<i>Baden, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
DE	<i>Franken, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
DE	<i>Hessische Bergstraße, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
DE	<i>Mittelrhein, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
DE	<i>Mosel-Saar-Ruwer, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> <i>Nazwa równoznaczna: Mosel</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
DE	<i>Nahe, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
DE	<i>Pfalz, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
DE	<i>Rheingau, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
DE	Rheinhessen, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
DE	Saale-Unstrut, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
DE	Sachsen, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
DE	Württemberg, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
DE	Ahrtaler	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
DE	Badischer	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
DE	Bayerischer Bodensee	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
DE	Mosel	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
DE	Ruwer	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
DE	Saar	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
DE	Main	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
DE	Mecklenburger	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
DE	Mitteldeutscher	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
DE	Nahegauer	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
DE	Pfälzer	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
DE	Regensburger	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
DE	Rheinburgen	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
DE	Rheingauer	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
DE	Rheinischer	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
DE	Saarländischer	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
DE	Sächsischer	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
DE	Schwäbischer	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
DE	Starkenburger	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
DE	Taubertäler	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
DE	Brandenburger	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
DE	Neckar	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
DE	Oberrhein	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
DE	Rhein	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
DE	Rhein-Neckar	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
DE	Schleswig-Holsteinischer	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
EL	Αγχιάλος <i>Nazwa równoznaczna: Anchialos</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
EL	Αμύνταιο <i>Nazwa równoznaczna: Amynteo</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
EL	Αρχάνες <i>Nazwa równoznaczna: Archanes</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
EL	Γουμένισσα <i>Nazwa równoznaczna: Goumenissa</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
EL	Δαφνές <i>Nazwa równoznaczna: Dafnes</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
EL	Ζίτσα <i>Nazwa równoznaczna: Zitsa</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
EL	Λήμνος <i>Nazwa równoznaczna: Lemnos</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
EL	Μαντινεία <i>Nazwa równoznaczna: Mantinia</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
EL	Μαυροδάφνη Κεφαλληνίας <i>Nazwa równoznaczna: Mavrodaphne of Cephalonia</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
EL	Μαυροδάφνη Πατρών <i>Nazwa równoznaczna: Mavrodaphne of Patras</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
EL	Μεσενικόλα <i>Nazwa równoznaczna: Messenikola</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
EL	Μοσχάτος Κεφαλληνίας <i>Nazwa równoznaczna: Cephalonia Muscatel</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
EL	Μοσχάτος Λήμνου <i>Nazwa równoznaczna: Lemnos Muscatel</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
EL	Μοσχάτος Πατρών <i>Nazwa równoznaczna: Patras Muscatel</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
EL	Μοσχάτος Ρίου Πατρών <i>Nazwa równoznaczna: Muscat of Rio Patras</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
EL	Μοσχάτος Ρόδου <i>Nazwa równoznaczna: Rhodes Muscatel</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
EL	Νάουσα <i>Nazwa równoznaczna: Naoussa</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
EL	Νεμέα <i>Nazwa równoznaczna: Nemea</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
EL	Πάρος <i>Nazwa równoznaczna: Paros</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
EL	Πάτρα <i>Nazwa równoznaczna: Patras</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
EL	Πεζά <i>Nazwa równoznaczna: Peza</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
EL	Πλαγιές Μελίτων <i>Nazwa równoznaczna: Cotes de Meliton</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
EL	Ραψάνη <i>Nazwa równoznaczna: Rapsani</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
EL	Ρόδος <i>Nazwa równoznaczna: Rhodes</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
EL	Ρομπόλα Κεφαλληνίας <i>Nazwa równoznaczna: Robola of Cephalonia</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
EL	Σάμος <i>Nazwa równoznaczna: Samos</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
EL	Σαντορίνη <i>Nazwa równoznaczna: Santorini</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
EL	Σητεία <i>Nazwa równoznaczna: Sitia</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
EL	Αβδηρα <i>Nazwa równoznaczna: Avdira</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
EL	Άγιο Όρος <i>Nazwa równoznaczna: Mount Athos / Holy Mountain</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Ἠπειρος <i>Nazwa równoznaczna: Epirus</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Ἴλιον <i>Nazwa równoznaczna: Ilion</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Ἴσμαρος <i>Nazwa równoznaczna: Ismaros</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Ἀγορά <i>Nazwa równoznaczna: Agora</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Ἀδριανή <i>Nazwa równoznaczna: Adriani</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Αἰγαίο Πέλαγος <i>Nazwa równoznaczna: Aegean Sea</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Ἀνάβυσσος <i>Nazwa równoznaczna: Anavyssos</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Ἀργολίδα <i>Nazwa równoznaczna: Argolida</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
EL	Αρκαδία <i>Nazwa równoznaczna: Arkadia</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Αταλάντη <i>Nazwa równoznaczna: Atalanti</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Αττική <i>Nazwa równoznaczna: Attiki</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Αχαΐα <i>Nazwa równoznaczna: Achaia</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Βίλιτσα <i>Nazwa równoznaczna: Vilitsa</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Βελβεντός <i>Nazwa równoznaczna: Velventos</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Βερντέα Ονομασία κατά παράδοση Ζακύνθου <i>Nazwa równoznaczna: Verdea Onomasia kata paradosi Zakinthou</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Γεράνεια <i>Nazwa równoznaczna: Gerania</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Γρεβενά <i>Nazwa równoznaczna: Grevena</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
EL	Δράμα <i>Nazwa równoznaczna: Drama</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Δωδεκάνησος <i>Nazwa równoznaczna: Dodekanese</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Επανομή <i>Nazwa równoznaczna: Epanomi</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Εύβοια <i>Nazwa równoznaczna: Evia</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Ηλεία <i>Nazwa równoznaczna: Ilia</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Ημαθία <i>Nazwa równoznaczna: Imathia</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Ηράκλειο <i>Nazwa równoznaczna: Heraklion</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Θήβα <i>Nazwa równoznaczna: Thebes</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Θαψανά <i>Nazwa równoznaczna: Thapsana</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
EL	Θεσσαλία <i>Nazwa równoznaczna: Thessalia</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Θεσσαλονίκη <i>Nazwa równoznaczna: Thessaloniki</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Θράκη <i>Nazwa równoznaczna: Thrace</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Ικαρία <i>Nazwa równoznaczna: Icaria</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Ιωάννινα <i>Nazwa równoznaczna: Ioannina</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Κάρυστος <i>Nazwa równoznaczna: Karystos</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Κέρκυρα <i>Nazwa równoznaczna: Corfu</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Κίσαμος <i>Nazwa równoznaczna: Kissamos</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Καρδίτσα <i>Nazwa równoznaczna: Karditsa</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Καστοριά <i>Nazwa równoznaczna: Kastoria</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
EL	Κιθαιρώνας <i>Nazwa równoznaczna: Kitherona</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Κλημέντι <i>Nazwa równoznaczna: Klimenti</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Κνημίδα <i>Nazwa równoznaczna: Knimida</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Κοζάνη <i>Nazwa równoznaczna: Kozani</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Κορωπί <i>Nazwa równoznaczna: Koropi</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Κρήτη <i>Nazwa równoznaczna: Crete</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Κρασιά <i>Nazwa równoznaczna: Krania</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Κραννώνα <i>Nazwa równoznaczna: Krannona</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Κυκλάδες <i>Nazwa równoznaczna: Cyclades</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
EL	Κω <i>Nazwa równoznaczna: Kos</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Κόρινθος <i>Nazwa równoznaczna: Korinthos</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Λακωνία <i>Nazwa równoznaczna: Lakonia</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Λασιθί <i>Nazwa równoznaczna: Lasithi</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Λετρίνα <i>Nazwa równoznaczna: Letrines</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Λευκάδας <i>Nazwa równoznaczna: Lefkada</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Ληλάντιο Πεδίο <i>Nazwa równoznaczna: Lilantio Pedio</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Μέτσοβο <i>Nazwa równoznaczna: Metsovo</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Μαγνησία <i>Nazwa równoznaczna: Magnissia</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Μακεδονία <i>Nazwa równoznaczna: Macedonia</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
EL	Μαντζαβινάτα <i>Nazwa równoznaczna: Mantzavinata</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Μαρκόπουλο <i>Nazwa równoznaczna: Markopoulo</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Μαρτίνο <i>Nazwa równoznaczna: Martino</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Μεσσηνία <i>Nazwa równoznaczna: Messinia</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Μετέωρα <i>Nazwa równoznaczna: Meteora</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Μεταξάτα <i>Nazwa równoznaczna: Metaxata</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Μονεμβασία <i>Nazwa równoznaczna: Monemvasia</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Νέα Μεσσήμβρια <i>Nazwa równoznaczna: Nea Messimvria</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Οπούντια Λοκρίδος <i>Nazwa równoznaczna: Opountia Lokridos</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Πέλλα <i>Nazwa równoznaczna: Pella</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Παγγαίο <i>Nazwa równoznaczna: Pangeon</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
EL	Παιανία <i>Nazwa równoznaczna: Peanea</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Παλλήνη <i>Nazwa równoznaczna: Pallini</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Παρνασσός <i>Nazwa równoznaczna: Parnasos</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Πελοπόννησος <i>Nazwa równoznaczna: Peloponnese</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Πιερία <i>Nazwa równoznaczna: Pieria</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Πισιάτιδα <i>Nazwa równoznaczna: Pisatis</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Πλαγίες Αγιαλείας <i>Nazwa równoznaczna: Slopes of Egialia</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Πλαγίες Πάικου <i>Nazwa równoznaczna: Slopes of Paiko</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Πλαγίες Αμπέλου <i>Nazwa równoznaczna: Slopes of Ambelos</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Πλαγίες Βερτίσκου <i>Nazwa równoznaczna: Slopes of Vertiskos</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
EL	Πλαγιές Πάρνηθας <i>Nazwa równoznaczna: Slopes of Parnitha</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Πλαγιές Πεντελικού <i>Nazwa równoznaczna: Slopes of Pendeliko</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Πλαγιές Πετρωτού <i>Nazwa równoznaczna: Slopes of Petroto</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Πλαγιές του Αίνου <i>Nazwa równoznaczna: Slopes of Enos</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Πυλία <i>Nazwa równoznaczna: Pylia</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Ρετσίνα Αττικής, <i>κtórej ewentualnie towarzyszy nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> <i>Nazwa równoznaczna: Retsina of Attiki</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Ρετσίνα Βοιωτίας, <i>κτόrej ewentualnie towarzyszy nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> <i>Nazwa równoznaczna: Retsina of Viotia</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Ρετσίνα Γιάλτρων, <i>κτόrej ewentualnie towarzyszy Εύβοια</i> <i>Nazwa równoznaczna: Retsina of Gialtra (Evvia)</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Ρετσίνα Ευβοίας, <i>κτόrej ewentualnie towarzyszy nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> <i>Nazwa równoznaczna: Retsina of Evvia</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Ρετσίνα Θηβών, <i>κτόrej ewentualnie towarzyszy Βοιωτία</i> <i>Nazwa równoznaczna: Retsina of Thebes (Viotia)</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
EL	Ρετσίνα Καρύστου, <i>której ewentualnie towarzyszy</i> Εύβοια <i>Nazwa równoznaczna:</i> Retsina of Karystos (Evvia)	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Ρετσίνα Κρωπίας <i>lub</i> Ρετσίνα Κορωπίου, <i>której ewentualnie towarzyszy</i> Αττική <i>Nazwa równoznaczna:</i> Retsina of Kropia <i>lub</i> Retsina of Koropi (Attika)	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Ρετσίνα Μαρκοπούλου, <i>której ewentualnie towarzyszy</i> Αττική <i>Nazwa równoznaczna:</i> Retsina of Markopoulo (Attika)	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Ρετσίνα Μεγάρων, <i>której ewentualnie towarzyszy</i> Αττική <i>Nazwa równoznaczna:</i> Retsina of Megara (Attika)	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Ρετσίνα Μεσογείων, <i>której ewentualnie towarzyszy</i> Αττική <i>Nazwa równoznaczna:</i> Retsina of Mesogia (Attika)	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Ρετσίνα Παιανίας <i>lub</i> Ρετσίνα Λιοπεσίου, <i>której ewentualnie towarzyszy</i> Αττική <i>Nazwa równoznaczna:</i> Retsina of Peania <i>lub</i> Retsina of Liopesi (Attika)	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Ρετσίνα Παλλήνης, <i>której ewentualnie towarzyszy</i> Αττική <i>Nazwa równoznaczna:</i> Retsina of Pallini (Attika)	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Ρετσίνα Πικερμίου, <i>której ewentualnie towarzyszy</i> Αττική <i>Nazwa równoznaczna:</i> Retsina of Pikermi (Attika)	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Ρετσίνα Σπάτων, <i>której ewentualnie towarzyszy</i> Αττική <i>Nazwa równoznaczna:</i> Retsina of Spata (Attika)	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
EL	Ρετσίνα Χαλκίδας, <i>κτόrej ewentualnie towarzyszy Εύβοια</i> <i>Nazwa równoznaczna: Retsina of Halkida (Evia)</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Ριτσώνα <i>Nazwa równoznaczna: Ritsona</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Σέρρες <i>Nazwa równoznaczna: Serres</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Σιάτιστα <i>Nazwa równoznaczna: Siatista</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Σιθωνία <i>Nazwa równoznaczna: Sithonia</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Σπάτα <i>Nazwa równoznaczna: Spata</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Στερεά Ελλάδα <i>Nazwa równoznaczna: Sterea Ellada</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Σύρος <i>Nazwa równoznaczna: Syros</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Τεγέα <i>Nazwa równoznaczna: Tegea</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
EL	Τριφυλία <i>Nazwa równoznaczna: Trifilia</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Τύρναβος <i>Nazwa równoznaczna: Tyrnavos</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Φλώρινα <i>Nazwa równoznaczna: Florina</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Χαλκούνα <i>Nazwa równoznaczna: Halikouna</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
EL	Χαλκιδική <i>Nazwa równoznaczna: Halkidiki</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Ajaccio	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Aloxe-Corton	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	<i>Alsace, po której ewentualnie następuje nazwa odmiany winorośli lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> <i>Nazwa równoznaczna: Vin d'Alsace</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	<i>Alsace Grand Cru, po której następuje Altenberg de Bergbieten</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	<i>Alsace Grand Cru, po której następuje Altenberg de Bergheim</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	<i>Alsace Grand Cru, po której następuje Altenberg de Wolxheim</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	<i>Alsace Grand Cru, po której następuje Brand</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	<i>Alsace Grand Cru, po której następuje Bruderthal</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	<i>Alsace Grand Cru, po której następuje Eichberg</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Engelberg	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Florimont	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Frankstein	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Froehn	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Furstentum	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Geisberg	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Gloeckelberg	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Goldert	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Hatschbourg	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Hengst	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Kanzlerberg	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Kastelberg	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Kessler	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Kirchberg de Barr	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Kirchberg de Ribeauvillé	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Kitterlé	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Mambourg	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Mandelberg	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Marckrain	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Moenchberg	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Muenchberg	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Ollwiller	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Osterberg	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Pfersigberg	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Pfingstberg	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Praelatenberg	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Rangen	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Saering	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Schlossberg	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Schoenenbourg	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Sommerberg	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Sonnenglanz	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Spiegel	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Sporen	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Steinen	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Steingrubler	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Steinklotz	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Vorbourg	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Wiebelsberg	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Wineck-Schlossberg	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Winzenberg	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Zinnkoepflé	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru, <i>po której następuje</i> Zotzenberg	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Alsace Grand Cru <i>poprzedzona nazwą</i> Rosacker	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Anjou, <i>po której ewentualnie następuje</i> Val de Loire	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Anjou Coteaux de la Loire, <i>po której ewentualnie następuje Val de Loire</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Anjou Villages, <i>po której ewentualnie następuje Val de Loire</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Anjou-Villages Brissac, <i>po której ewentualnie następuje Val de Loire</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Arbois, <i>po której ewentualnie następuje Pupillin, po której ewentualnie następuje określenie „mousseux”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Auxey-Duresses, <i>po której ewentualnie następuje „Côte de Beaune” lub „Côte de Beaune-Villages”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Bandol <i>Nazwa równoznaczna: Vin de Bandol</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Banyuls, <i>po której ewentualnie następuje określenie „Grand Cru” lub „Rancio”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Barsac	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Bâtard-Montrachet	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Béarn, <i>po której ewentualnie następuje</i> Bellocq	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Beaujolais, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej, po której ewentualnie następuje określenie „Villages”, po którym ewentualnie następuje określenie „Supérieur”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Beaune	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Bellet <i>Nazwa równoznaczna: Vin de Bellet</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Bergerac, <i>po której ewentualnie następuje określenie „sec”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Bienvenues-Bâtard-Montrachet	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Blagny, <i>po której ewentualnie następuje Côte de Beaune / Côte de Beaune-Villages</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Blanquette de Limoux	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Blanquette méthode ancestrale	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Blaye	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Bonnes-mares	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Bonnezeaux, <i>po której ewentualnie następuje</i> Val de Loire	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Bordeaux, <i>po której ewentualnie następuje określenie</i> „Claret”, „Rosé”, „Mousseux” <i>lub</i> „supérieur”	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Bordeaux Côtes de Francs	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Bordeaux Haut-Benauge	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Bourg <i>Nazwa równoznaczna: Côtes de Bourg / Bourgeais</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Bourgogne, <i>po której ewentualnie następuje określenie</i> „Claret”, „Rosé” <i>lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Chitry	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Bourgogne, <i>po której ewentualnie następuje określenie</i> „Claret”, „Rosé” <i>lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i> Côte Chalonnaise	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Bourgogne, <i>po której ewentualnie następuje określenie „Clairét”, „Rosé” lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej Côte Saint-Jacques</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Bourgogne, <i>po której ewentualnie następuje określenie „Clairét”, „Rosé” lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej Côtes d'Auxerre</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Bourgogne, <i>po której ewentualnie następuje określenie „Clairét”, „Rosé” lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej Côtes du Couchois</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Bourgogne, <i>po której ewentualnie następuje określenie „Clairét”, „Rosé” lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej Vineuse</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Bourgogne, <i>po której ewentualnie następuje określenie „Clairét”, „Rosé” lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej Épineuil</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Bourgogne, <i>po której ewentualnie następuje określenie „Clairét”, „Rosé” lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej Hautes Côtes de Beaune</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Bourgogne, <i>po której ewentualnie następuje określenie „Clairét”, „Rosé” lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej Hautes Côtes de Nuits</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Bourgogne, <i>po której ewentualnie następuje określenie „Clairét”, „Rosé” lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej La Chapelle Notre-Dame</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Bourgogne, <i>po której ewentualnie następuje określenie „Clairét”, „Rosé” lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej Le Chapitre</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Bourgogne, <i>po której ewentualnie następuje określenie „Clairet”, „Rosé” lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej Montrecul / Montre-cul / En Montre-Cul</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Bourgogne, <i>po której ewentualnie następuje określenie „Clairet”, „Rosé” lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej Vézelay</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Bourgogne, <i>po której ewentualnie następuje określenie „Clairet”, „Rosé”, „ordinaire” lub „grand ordinaire”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Bourgogne aligoté	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Bourgogne passe-tout-grains	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Bourgueil	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Bouzeron	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Brouilly	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	<i>Bugey, po której ewentualnie następuje Cerdon ewentualnie poprzedzone określeniem „Vins du”, „Mousseux du”, „Pétillant” lub „Roussette du” lub po którym następuje określenie „Mousseux” lub „Pétillant”, po którym ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Buzet	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Cabardès	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	<i>Cabernet d'Anjou, po której ewentualnie następuje Val de Loire</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	<i>Cabernet de Saumur, po której ewentualnie następuje Val de Loire</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Cadillac	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Cahors	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Cassis	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Cérons	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje</i> Beauroy, <i>po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje</i> Berdiot, <i>po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje</i> Beugnons	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje</i> Butteaux, <i>po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje</i> Chapelot, <i>po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje</i> Chatains, <i>po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje</i> Chaume de Talvat, <i>po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje</i> Côte de Bréchain, <i>po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje</i> Côte de Cuissy	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje</i> Côte de Fontenay, <i>po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Côte de Jouan, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Côte de Léchet, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Côte de Savant, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Côte de Vaubarousse, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Côte des Prés Girots, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Forêts, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Fourchaume, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje L'Homme mort, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Les Beauregards, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Les Épinottes, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Les Fourneaux po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Les Lys, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Mélinots, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Mont de Milieu, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Montée de Tonnerre</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Montmains, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Morein, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Pied d'Aloup, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Roncières, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Sécher, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Troesmes, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Vaillons, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Vau de Vey, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Vau Ligneau, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Vaucoupin, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Vaugiraut, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Vaulorent, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Vaupulent, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Vaux-Ragons, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Chablis, <i>po której ewentualnie następuje Vosgros, po której ewentualnie następuje określenie „premier cru”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis grand cru, <i>po której ewentualnie następuje Blanchot</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis grand cru, <i>po której ewentualnie następuje Bougros</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis grand cru, <i>po której ewentualnie następuje Grenouilles</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis grand cru, <i>po której ewentualnie następuje Les Clos</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis grand cru, <i>po której ewentualnie następuje Preuses</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Chablis grand cru, <i>po której ewentualnie następuje</i> Valmur	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chablis grand cru, <i>po której ewentualnie następuje</i> Vaudésir	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chambertin	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chambertin-Clos-de-Bèze	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chambolle-Musigny	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Champagne	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chapelle-Chambertin	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Charlemagne	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Charmes-Chambertin	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Chassagne-Montrachet, <i>po której ewentualnie następuje Côte de Beaune / Côtes de Beaune-Villages</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Château Grillet	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Château-Chalon	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Châteaumeillant	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Châteauneuf-du-Pape	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Châtillon-en-Diois	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chaume - Premier Cru des coteaux du Layon	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chenas	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chevalier-Montrachet	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Cheverny	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chinon	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chiroubles	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Chorey-les-Beaune, <i>po której ewentualnie następuje Côte de Beaune / Côte de Beaune-Villages</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Clairette de Bellegarde	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Clairette de Die	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Clairette de Languedoc, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Clos de la Roche	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Clos de Tart	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Clos de Vougeot	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Clos des Lambrays	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Clos Saint-Denis	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Collioure	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Condrieu	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Corbières	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Cornas	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	<i>Corse, po której ewentualnie następuje Calvi ewentualnie poprzedzona określeniem „Vin de”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	<i>Corse, po której ewentualnie następuje Coteaux du Cap Corse ewentualnie poprzedzona określeniem „Vin de”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	<i>Corse, po której ewentualnie następuje Figari ewentualnie poprzedzona określeniem „Vin de”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	<i>Corse, po której ewentualnie następuje Porto-Vecchio ewentualnie poprzedzona określeniem „Vin de”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	<i>Corse, po której ewentualnie następuje Sartène ewentualnie poprzedzona określeniem „Vin de”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	<i>Corse, ewentualnie poprzedzona określeniem „Vin de”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Corton	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Corton-Charlemagne	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Costières de Nîmes	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	<i>Côte de Beaune, poprzedzona nazwą mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Côte de Beaune-Villages	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Côte de Brouilly	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Côte de Nuits-villages	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Côte roannaise	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Côte Rôtie	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Coteaux champenois, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Coteaux d'Aix-en-Provence	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Coteaux d'Ancenis, <i>po której następuje nazwa odmiany winorośli</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Coteaux de Die	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Coteaux de l'Aubance, <i>po której ewentualnie następuje Val de Loire</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Coteaux de Pierrevert	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Coteaux de Saumur, <i>po której ewentualnie następuje</i> Val de Loire	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Coteaux du Giennois	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Coteaux du Languedoc, <i>po której ewentualnie następuje</i> Cabrières	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Coteaux du Languedoc, <i>po której ewentualnie następuje</i> Coteaux de la Méjanelle / La Méjanelle	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Coteaux du Languedoc, <i>po której ewentualnie następuje</i> Coteaux de Saint-Christol / Saint-Christol	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Coteaux du Languedoc, <i>po której ewentualnie następuje</i> Coteaux de Vérargues / Vérargues	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Coteaux du Languedoc, <i>po której ewentualnie następuje</i> Grès de Montpellier	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Coteaux du Languedoc, <i>po której ewentualnie następuje</i> La Clape	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Coteaux du Languedoc, <i>po której ewentualnie następuje</i> Montpeyroux	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Coteaux du Languedoc, <i>po której ewentualnie następuje</i> Pic-Saint-Loup	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Coteaux du Languedoc, <i>po której ewentualnie następuje</i> Quatourze	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Coteaux du Languedoc, <i>po której ewentualnie następuje</i> Saint-Drézéry	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Coteaux du Languedoc, <i>po której ewentualnie następuje</i> Saint-Georges-d'Orques	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Coteaux du Languedoc, <i>po której ewentualnie następuje</i> Saint-Saturnin	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Coteaux du Languedoc, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Coteaux du Languedoc, <i>po której ewentualnie następuje</i> Picpoul-de-Pinet	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Coteaux du Layon, <i>po której ewentualnie następuje</i> Val de Loire, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Coteaux du Layon Chaume, <i>po której ewentualnie następuje Val de Loire</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Coteaux du Loir, <i>po której ewentualnie następuje Val de Loire</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Coteaux du Lyonnais	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Coteaux du Quercy	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Coteaux du Tricastin	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Coteaux du Vendômois, <i>po której ewentualnie następuje Val de Loire</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Coteaux varois	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Côtes Canon Fronsac <i>Nazwa równoznaczna: Canon Fronsac</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Côtes d'Auvergne, <i>po której ewentualnie następuje</i> Boudes	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Côtes d'Auvergne, <i>po której ewentualnie następuje</i> Chanturgue	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Côtes d'Auvergne, <i>po której ewentualnie następuje</i> Châteaugay	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Côtes d'Auvergne, <i>po której ewentualnie następuje</i> Corent	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Côtes d'Auvergne, <i>po której ewentualnie następuje</i> Madargue	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Côtes de Bergerac	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Côtes de Blaye	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Côtes de Bordeaux Saint-Macaire	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Côtes de Castillon	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Côtes de Duras	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Côtes de Millau	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Côtes de Montravel	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Côtes de Provence	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Côtes de Saint-Mont	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Côtes de Toul	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Côtes du Brulhois	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Côtes du Forez	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Côtes du Jura, <i>po której ewentualnie następuje określenie „mousseux”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Côtes du Lubéron	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Côtes du Marmandais	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Côtes du Rhône	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Côtes du Roussillon	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Côtes du Roussillon Villages, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Côtes du Ventoux	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Côtes du Vivarais	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Cour-Cheverny, <i>po której ewentualnie następuje Val de Loire</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Crémant d'Alsace	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Crémant de Bordeaux	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Crémant de Bourgogne	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Crémant de Die	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Crémant de Limoux	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Crémant de Loire	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Crémant du Jura	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Crépy	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Criots-Bâtard-Montrachet	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Crozes-Hermitage <i>Nazwa równoznaczna: Crozes-Ermitage</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Échezeaux	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Entre-Deux-Mers	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Entre-Deux-Mers-Haut-Benauge	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Faugères	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Fiefs Vendéens, <i>po której ewentualnie następuje</i> Brem	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Fiefs Vendéens, <i>po której ewentualnie następuje</i> Mareuil	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Fiefs Vendéens, <i>po której ewentualnie następuje</i> Pissotte	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Fiefs Vendéens, <i>po której ewentualnie następuje</i> Vix	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Fitou	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Fixin	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Fleurie	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Floc de Gascogne	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Fronsac	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Frontignan, ewentualnie poprzedzona określeniem „Muscat de” lub „Vin de”	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Fronton	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Gaillac, po której ewentualnie następuje określenie „mousseux”	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Gaillac premières côtes	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Gevrey-Chambertin	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Gigondas	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Givry	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Grand Roussillon, po której ewentualnie następuje określenie „Rancio”	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Grand-Échezeaux	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Graves, <i>po której ewentualnie następuje określenie „supérieures”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Graves de Vayres	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Griotte-Chambertin	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Gros plant du Pays nantais	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Haut-Médoc	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Haut-Montravel	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Haut-Poitou	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Hermitage <i>Nazwa równoznaczna: l'Hermitage / Ermitage / l'Ermitage</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Irancy	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Irouléguy	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Jasnières, <i>po której ewentualnie następuje Val de Loire</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Juliéнас	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Jurançon, <i>po której ewentualnie następuje określenie „sec”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	L'Etoile, <i>po której ewentualnie następuje określenie „mousseux”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	La Grande Rue	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Ladoix, <i>po której ewentualnie następuje „Côte de Beaune” lub „Côte de Beaune-Villages”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Lalande de Pomerol	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Latricières-Chambertin	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Les Baux de Provence	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Limoux	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Lirac	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Listrac-Médoc	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Loupiac	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Lussac-Saint-Émilion	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Mâcon, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej, po której ewentualnie następuje określenie „Supérieur” lub „Villages”</i> <i>Nazwa równoznaczna: Pinot-Chardonnay-Mâcon</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Macvin du Jura	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Madiran	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Malepère	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Maranges, <i>po której ewentualnie następuje</i> Clos de la Boutière	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Maranges, <i>po której ewentualnie następuje</i> La Croix Moines	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Maranges, <i>po której ewentualnie następuje</i> La Fussière	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Maranges, <i>po której ewentualnie następuje</i> Le Clos des Loyères	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Maranges, <i>po której ewentualnie następuje</i> Le Clos des Rois	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Maranges, <i>po której ewentualnie następuje</i> Les Clos Roussots	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Maranges, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Maranges, <i>po której ewentualnie następuje</i> „Côte de Beaune” lub „Côte de Beaune-Villages”	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Marcillac	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Margaux	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Marsannay, <i>po której ewentualnie następuje określenie</i> „rosé”	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Maury, <i>po której ewentualnie następuje określenie</i> „Rancio”	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Mazis-Chambertin	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Mazoyères-Chambertin	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Médoc	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Menetou-Salon, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej, po której ewentualnie następuje Val de Loire</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Mercurey	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Meursault, <i>po której ewentualnie następuje „Côte de Beaune” lub „Côte de Beaune-Villages”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Minervois	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Minervois-La-Livinière	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Monbazillac	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Montagne Saint-Émilion	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Montagny	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Monthélie, <i>po której ewentualnie następuje „Côte de Beaune” lub „Côte de Beaune-Villages”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Montlouis-sur-Loire, <i>po której ewentualnie następuje Val de Loire, po której ewentualnie następuje określenie „mousseux” lub „pétillant”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Montrachet	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Montravel	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Morey-Saint-Denis	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Morgon	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Moselle	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Moulin-à-Vent	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Moulis <i>Nazwa równoznaczna: Moulis-en-Médoc</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Muscadet, <i>po której ewentualnie następuje Val de Loire</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Muscadet-Coteaux de la Loire, <i>po której ewentualnie następuje Val de Loire</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Muscadet-Côtes de Grandlieu, <i>po której ewentualnie następuje Val de Loire</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Muscadet-Sèvre et Maine, <i>po której ewentualnie następuje Val de Loire</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Muscat de Beaumes-de-Venise	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Muscat de Lunel	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Muscat de Mireval	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Muscat de Saint-Jean-de-Minvervois	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Muscat du Cap Corse	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Musigny	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Néac	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Nuits <i>Nazwa równoznaczna: Nuits-Saint-Georges</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Orléans, <i>po której ewentualnie następuje Cléry</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Pacherenc du Vic-Bilh, <i>po której ewentualnie następuje określenie „sec”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Palette	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Patrimonio	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Pauillac	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Pécharmant	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Pernand-Vergelesses, <i>po której ewentualnie następuje „Côte de Beaune” lub „Côte de Beaune-Villages”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Pessac-Léognan	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Petit Chablis <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Pineau des Charentes <i>Nazwa równoznaczna: Pineau Charentais</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Pomerol	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Pommard	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Pouilly-Fuissé	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Pouilly-Loché	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Pouilly-sur-Loire, <i>po której ewentualnie następuje Val de Loire</i> <i>Nazwa równoznaczna: Blanc Fumé de Pouilly / Pouilly-Fumé</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Pouilly-Vinzelles	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Premières Côtes de Blaye	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Premières Côtes de Bordeaux, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Puisseguin-Saint-Emilion	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Puligny-Montrachet, <i>po której ewentualnie następuje „Côte de Beaune” lub „Côte de Beaune-Villages”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Quarts de Chaume, <i>po której ewentualnie następuje Val de Loire</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Quincy, <i>po której ewentualnie następuje Val de Loire</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Rasteau, <i>po której ewentualnie następuje określenie „Rancio”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Régnié	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Reuilly, <i>po której ewentualnie następuje</i> Val de Loire	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Richebourg	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Rivesaltes, <i>po której ewentualnie następuje określenie „Rancio” ewentualnie poprzedzone określeniem „Muscat”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Romanée (La)	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Romanée Contie	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Romanée Saint-Vivant	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Rosé de Loire, <i>po której ewentualnie następuje</i> Val de Loire	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Rosé des Riceys	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Rosette	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Rosé d'Anjou	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Roussette de Savoie, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Ruchottes-Chambertin	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Rully	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Saint-Sardos	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Saint-Amour	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Saint-Aubin, <i>po której ewentualnie następuje „Côte de Beaune” lub „Côte de Beaune-Villages”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Saint-Bris	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Saint-Chinian	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Saint-Émilion	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Saint-Émilion Grand Cru	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Saint-Estèphe	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Saint-Georges-Saint-Émilion	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Saint-Joseph	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Saint-Julien	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Saint Mont	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Saint-Nicolas-de-Bourgueil, <i>po której ewentualnie następuje Val de Loire</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Saint-Péray, <i>po której ewentualnie następuje określenie „mousseux”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Saint-Pourçain	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Saint-Romain, <i>po której ewentualnie następuje „Côte de Beaune” lub „Côte de Beaune-Villages”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Saint-Véran	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Sainte-Croix du Mont	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Sainte-Foy Bordeaux	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Sancerre	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Santenay, <i>po której ewentualnie następuje „Côte de Beaune” lub „Côte de Beaune-Villages”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Saumur, <i>po której ewentualnie następuje Val de Loire, po której ewentualnie następuje określenie „mousseux” lub „pétillant”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Saumur-Champigny, <i>po której ewentualnie następuje Val de Loire</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Saussignac	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Sauternes	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Savennières, <i>po której ewentualnie następuje Val de Loire</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Savennières-Coulée de Serrant, <i>po której ewentualnie następuje Val de Loire</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Savennières-Roche-aux-Moines, <i>po której ewentualnie następuje Val de Loire</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Savigny-les-Beaune, <i>po której ewentualnie następuje „Côte de Beaune” lub „Côte de Beaune-Villages”</i> <i>Nazwa równoznaczna: Savigny</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Seysssel, <i>po której ewentualnie następuje określenie „mousseux”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Tâche (La)	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Tavel	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Touraine, <i>po której ewentualnie następuje Val de Loire, po której ewentualnie następuje określenie „mousseux” lub „pétillant”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Touraine Amboise, <i>po której ewentualnie następuje</i> Val de Loire	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Touraine Azay-le-Rideau, <i>po której ewentualnie następuje</i> Val de Loire	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Touraine Mestand, <i>po której ewentualnie następuje</i> Val de Loire	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Touraine Noble Joué, <i>po której ewentualnie następuje</i> Val de Loire	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Tursan	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Vacqueyras	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Valençay	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Vin d'Entraygues et du Fel	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Vin d'Estaing	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Vin de Lavilledieu	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Vin de Savoie, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej, po której ewentualnie następuje określenie „mousseux” lub „pétillant”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Vins du Thouarsais	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Vins Fins de la Côte de Nuits	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Viré-Clessé	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Volnay	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Volnay Santenots	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Vosnes Romanée	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Vougeot	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Vouvray, <i>po której ewentualnie następuje Val de Loire, po której ewentualnie następuje określenie „mousseux” lub „pétillant”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
FR	Agenais	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Aigues	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Ain	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Allier	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Allobrogie	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Alpes de Haute Provence	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Alpes Maritimes	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Alpilles	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Ardèche	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Argens	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Ariège	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Aude	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Aveyron	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Balmes Dauphinoises	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Bénoüe	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Bérange	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Bessan	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Bigorre	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Bouches du Rhône	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Bourbonnais	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Calvados	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Cassan	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Cathare	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Caux	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Cessenon	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	<i>Cévennes, po której ewentualnie następuje Mont Bouquet</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	<i>Charentais, po której ewentualnie następuje Ile d'Oléron</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	<i>Charentais, po której ewentualnie następuje Ile de Ré</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	<i>Charentais, po której ewentualnie następuje Saint Sornin</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Charente	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Charentes Maritimes	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Cher	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Cité de Carcassonne	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Collines de la Moure	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Collines Rhodaniennes	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Comté de Grignan	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Comté Tolosan	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Comtés Rhodaniens	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Corrèze	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Côte Vermeille	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Coteaux Charitois	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Coteaux de Bessilles	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Coteaux de Cèze	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Coteaux de Coiffy	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Coteaux de Fontcaude	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Coteaux de Glanes	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Coteaux de l'Ardèche	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Coteaux de la Cabrerisse	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Coteaux de Laurens	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Coteaux de l'Auxois	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Coteaux de Miramont	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Coteaux de Montélimar	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Coteaux de Murviel	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Coteaux de Narbonne	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Coteaux de Peyriac	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Coteaux de Tannay	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Coteaux des Baronnie	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Coteaux du Cher et de l'Arnon	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Coteaux du Grésivaudan	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Coteaux du Libron	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Coteaux du Littoral Audois	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Coteaux du Pont du Gard	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Coteaux du Salagou	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Coteaux du Verdon	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Coteaux d'Enserune	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Coteaux et Terrasses de Montauban	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Coteaux Flaviens	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Côtes Catalanes	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Côtes de Ceressou	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Côtes de Gascogne	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Côtes de Lastours	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Côtes de Meuse	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Côtes de Montestruc	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Côtes de Pérignan	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Côtes de Prouilhe	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Côtes de Thau	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Côtes de Thongue	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Côtes du Brian	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Côtes du Condomois	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Côtes du Tarn	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Côtes du Vidourle	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Creuse	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Cucugnan	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Deux-Sèvres	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Dordogne	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Doubs	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Drôme	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Duché d'Uzès	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Franche-Comté, <i>po której ewentualnie następuje</i> Coteaux de Champlitte	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Gard	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Gers	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Haute Vallée de l'Orb	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Haute Vallée de l'Aude	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Haute-Garonne	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Haute-Marne	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Haute-Saône	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Haute-Vienne	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Hauterive, <i>po której ewentualnie następuje</i> Coteaux du Termenès	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Hauterive, <i>po której ewentualnie następuje</i> Côtes de Lézignan	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Hauterive, <i>po której ewentualnie następuje</i> Val d'Orbieu	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Hautes-Alpes	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Hautes-Pyrénées	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Hauts de Badens	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Hérault	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Île de Beauté	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Indre	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Indre et Loire	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Isère	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Landes	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Loir et Cher	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Loire-Atlantique	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Loiret	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Lot	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Lot et Garonne	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Maine et Loire	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Maures	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Méditerranée	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Meuse	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Mont Baudile	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Mont-Caume	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Monts de la Grage	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Nièvre	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Oc	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Périgord, <i>po której ewentualnie następuje</i> Vin de Domme	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Petite Crau	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Principauté d'Orange	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Puy de Dôme	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Pyrénées Orientales	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Pyrénées-Atlantiques	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Sables du Golfe du Lion	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Saint-Guilhem-le-Désert	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Sainte Baume	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Sainte Marie la Blanche	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Saône et Loire	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Sarthe	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Seine et Marne	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Tarn	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Tarn et Garonne	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Terroirs Landais, <i>po której ewentualnie następuje</i> Coteaux de Chalosse	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Terroirs Landais, <i>po której ewentualnie następuje</i> Côtes de L'Adour	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Terroirs Landais, <i>po której ewentualnie następuje</i> Sables de l'Océan	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Terroirs Landais, <i>po której ewentualnie następuje</i> Sables Fauves	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Thézac-Perricard	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Torgan	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Urfé	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Val de Cesse	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Val de Dagne	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Val de Loire	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Val de Montferrand	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Vallée du Paradis	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Var	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Vaucluse	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Vaunage	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Vendée	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Vicomté d'Aumelas	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
FR	Vienne	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Vistrenque	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
FR	Yonne	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Aglanico del Taburno <i>Nazwa równoznaczna: Taburno</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Aglanico del Vulture	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Albana di Romagna	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Albugnano	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Alcamo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Aleatico di Gradoli	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Aleatico di Puglia	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Alezio	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Alghero	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Alta Langa	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Alto Adige, <i>po której następuje</i> Colli di Bolzano <i>Nazwa równoznaczna:</i> Südtiroler Bozner Leiten	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Alto Adige, <i>po której następuje</i> Meranese di collina <i>Nazwa równoznaczna:</i> Alto Adige Meranese / Südtirol Meraner Hügel / Südtirol Meraner	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Alto Adige, <i>po której następuje</i> Santa Maddalena <i>Nazwa równoznaczna:</i> Südtiroler St.Magdalener	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Alto Adige, <i>po której następuje</i> Terlano <i>Nazwa równoznaczna:</i> Südtirol Terlaner	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Alto Adige, <i>po której następuje</i> Valle Isarco <i>Nazwa równoznaczna:</i> Südtiroler Eisacktal / Eisacktaler	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Alto Adige, <i>po której następuje</i> Valle Venosta <i>Nazwa równoznaczna:</i> Südtirol Vinschgau	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Alto Adige <i>Nazwa równoznaczna:</i> dell'Alto Adige / Südtirol / Südtiroler	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Alto Adige <i>lub</i> dell'Alto Adige, <i>po której ewentualnie następuje</i> Bressanone <i>Nazwa równoznaczna:</i> dell'Alto Adige Südtirol lub Südtiroler Brixner	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Alto Adige <i>lub</i> dell'Alto Adige, <i>po której ewentualnie następuje</i> Burgraviato <i>Nazwa równoznaczna:</i> dell'Alto Adige Südtirol lub Südtiroler Buggrafler	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Ansonica Costa dell'Argentario	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Aprilia	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Arborea	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Arcole	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Assisi	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	<i>Asti, po której ewentualnie następuje określenie „spumante” lub która jest poprzedzona określeniem „Moscato d”</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Atina	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Aversa	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Bagnoli di Sopra <i>Nazwa równoznaczna: Bagnoli</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Barbaresco	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Barbera d'Alba	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	<i>Barbera d'Asti, po której ewentualnie następuje Colli Astiani o Astiano</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	<i>Barbera d'Asti, po której ewentualnie następuje Nizza</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	<i>Barbera d'Asti, po której ewentualnie następuje Tinella</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Barbera del Monferrato	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Barbera del Monferrato Superiore	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Barco Reale di Carmignano <i>Nazwa równoznaczna: Rosato di Carmignano / Vin santo di Carmignano / Vin Santo di Carmignano occhio di pernice</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Bardolino	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Bardolino Superiore	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Barolo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Bianchetto del Metauro	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Bianco Capena	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Bianco dell'Empolese	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Bianco della Valdinievole	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Bianco di Custoza <i>Nazwa równoznaczna: Custoza</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Bianco di Pitigliano	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Bianco Pisano di San Torpè	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Biferno	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Bivongi	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Boca	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Bolgheri, <i>po której ewentualnie następuje Sassicaia</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Bosco Eliceo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Botticino	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Brachetto d'Acqui <i>Nazwa równoznaczna: Acqui</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Bramaterra	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Breganze	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Brindisi	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Brunello di Montalcino	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Cacc'e' mmitte di Lucera	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Cagnina di Romagna	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Campi Flegrei	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Campidano di Terralba <i>Nazwa równoznaczna: Terralba</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Canavese	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Candia dei Colli Apuani	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Cannonau di Sardegna, <i>po której ewentualnie następuje Capo Ferrato</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Cannonau di Sardegna, <i>po której ewentualnie następuje Jerzu</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Cannonau di Sardegna, <i>po której ewentualnie następuje Oliena / Nepente di Oliena</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Capalbio	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Capri	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Capriano del Colle	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Carema	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Carignano del Sulcis	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Carmignano	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Carso	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Castel del Monte	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Castel San Lorenzo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Casteller	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Castelli Romani	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Cellatica	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Cerasuolo di Vittoria	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Cerveteri	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Cesanese del Piglio <i>Nazwa równoznaczna: Piglio</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Cesanese di Affile <i>Nazwa równoznaczna: Affile</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Cesanese di Olevano Romano <i>Nazwa równoznaczna: Olevano Romano</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Chianti, <i>po której ewentualnie następuje Colli Aretini</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Chianti, <i>po której ewentualnie następuje Colli Fiorentini</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Chianti, <i>po której ewentualnie następuje Colli Senesi</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Chianti, <i>po której ewentualnie następuje Colline Pisane</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Chianti, <i>po której ewentualnie następuje</i> Montalbano	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Chianti, <i>po której ewentualnie następuje</i> Montespertoli	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Chianti, <i>po której ewentualnie następuje</i> Rufina	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Chianti Classico	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Cilento	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Cinque Terre, <i>po której ewentualnie następuje</i> Costa da Posa <i>Nazwa równoznaczna:</i> Cinque Terre Sciacchetrà	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Cinque Terre, <i>po której ewentualnie następuje</i> Costa de Campu <i>Nazwa równoznaczna:</i> Cinque Terre Sciacchetrà	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Cinque Terre, <i>po której ewentualnie następuje</i> Costa de Sera <i>Nazwa równoznaczna:</i> Cinque Terre Sciacchetrà	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Circeo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Cirò	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Cisterna d'Asti	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Albani	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Altotiberini	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Amerini	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Asolani - Prosecco <i>Nazwa równoznaczna: Asolo- Prosecco</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Berici	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Bolognesi, <i>po której ewentualnie następuje</i> Colline di Oliveto	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Bolognesi, <i>po której ewentualnie następuje</i> Colline di Riosto	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Bolognesi, <i>po której ewentualnie następuje</i> Colline Marconiane	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Colli Bolognesi, <i>po której ewentualnie następuje</i> Monte San Pietro	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Bolognesi, <i>po której ewentualnie następuje</i> Serravalle	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Bolognesi, <i>po której ewentualnie następuje</i> Terre di Montebudello	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Bolognesi, <i>po której ewentualnie następuje</i> Zola Predosa	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Bolognesi, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Bolognesi Classico - Pignoletto	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli d'Imola	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli del Trasimeno <i>Nazwa równoznaczna: Trasimeno</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli dell'Etruria Centrale	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Colli della Sabina	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli di Conegliano, <i>po której ewentualnie następuje</i> Fregona	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli di Conegliano, <i>po której ewentualnie następuje</i> Refrontolo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli di Faenza	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli di Luni	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli di Parma	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli di Rimini	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli di Scandiano e di Canossa	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Etruschi Viterbesi	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Colli Euganei	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Lanuvini	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Maceratesi	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Martani	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Orientali del Friuli, <i>po której ewentualnie następuje Cialla</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Orientali del Friuli, <i>po której ewentualnie następuje Rosazzo</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Orientali del Friuli, <i>po której ewentualnie następuje Schioppettino di Prepotto</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Orientali del Friuli Picolit, <i>po której ewentualnie następuje Cialla</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Perugini	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Colli Pesaresi, <i>po której ewentualnie następuje</i> Focara	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Pesaresi, <i>po której ewentualnie następuje</i> Roncaglia	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Piacentini, <i>po której ewentualnie następuje</i> Gutturnio	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Piacentini, <i>po której ewentualnie następuje</i> Monterosso Val d'Arda	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Piacentini, <i>po której ewentualnie następuje</i> Val Trebbia	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Piacentini, <i>po której ewentualnie następuje</i> Valnure	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Piacentini, <i>po której ewentualnie następuje</i> Vigoleno	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Romagna centrale	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colli Tortonesi	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Collina Torinese	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Colline di Levanto	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colline Joniche Tarantine	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colline Lucchesi	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colline Novaresi	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Colline Saluzzesi	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Collio Goriziano <i>Nazwa równoznaczna: Collio</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Conegliano - Valdobbiadene, <i>po której ewentualnie następuje Cartizze</i> <i>Nazwa równoznaczna: Conegliano lub Valdobbiadene</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Cònero	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Contea di Sclafani	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Contessa Entellina	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Controguerra	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Copertino	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Cori	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Cortese dell'Alto Monferrato	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Corti Benedettine del Padovano	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Cortona	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Costa d'Amalfi, <i>po której ewentualnie następuje Furore</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Costa d'Amalfi, <i>po której ewentualnie następuje Ravello</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Costa d'Amalfi, <i>po której ewentualnie następuje Tramonti</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Coste della Sesia	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Curtefranca	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Delia Nivoletti	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Dolcetto d'Acqui	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Dolcetto d'Alba	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Dolcetto d'Asti	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Dolcetto delle Langhe Monregalesi	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Dolcetto di Diano d'Alba <i>Nazwa równoznaczna: Diano d'Alba</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Dolcetto di Dogliani	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Dolcetto di Dogliani Superiore <i>Nazwa równoznaczna: Dogliani</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Dolcetto di Ovada <i>Nazwa równoznaczna: Dolcetto d'Ovada</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Dolcetto di Ovada Superiore lub Ovada	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Donnici	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Elba	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Eloro, <i>po której ewentualnie następuje</i> Pachino	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Erbaluce di Caluso <i>Nazwa równoznaczna: Caluso</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Erice	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Esino	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Est!Est!!Est!!! di Montefiascone	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Etna	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Falerio dei Colli Ascolani <i>Nazwa równoznaczna: Falerio</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Falerno del Massico	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Fara	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Faro	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Fiano di Avellino	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Franciacorta	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Frascati	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Freisa d'Asti	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Freisa di Chieri	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Friuli Annia	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Friuli Aquileia	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Friuli Grave	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Friuli Isonzo <i>Nazwa równoznaczna: Isonzo del Friuli</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Friuli Latisana	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Gabiano	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Galatina	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Galluccio	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Gambellara	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Garda	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Garda Colli Mantovani	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Gattinara	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Gavi <i>Nazwa równoznaczna: Cortese di Gavi</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Genazzano	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Ghemme	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Gioia del Colle	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Girò di Cagliari	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Golfo del Tigullio	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Gravina	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Greco di Bianco	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Greco di Tufo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Grignolino d'Asti	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Grignolino del Monferrato Casalese	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Guardia Sanframondi <i>Nazwa równoznaczna: Guardiolo</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	I Terreni di San Severino	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Irpinia, <i>po której ewentualnie następuje</i> Campi Taurasini	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Ischia	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Lacrima di Morro <i>Nazwa równoznaczna:</i> Lacrima di Morro d'Alba	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Lago di Caldaro <i>Nazwa równoznaczna:</i> Caldaro / Kalterer / Kalterersee	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Lago di Corbara	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Lambrusco di Sorbara	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Lambrusco Grasparossa di Castelvetro	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Lambrusco Mantovano, <i>po której ewentualnie następuje</i> Oltre Po Mantovano	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Lambrusco Mantovano, <i>po której ewentualnie następuje</i> Viadanese-Sabbionetano	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Lambrusco Salamino di Santa Croce	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Lamezia	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Langhe	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Lessona	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Leverano	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Lison-Pramaggiore	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Lizzano	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Loazzolo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Locorotondo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Lugana	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Malvasia delle Lipari	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Malvasia di Bosa	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Malvasia di Cagliari	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Malvasia di Casorzo d'Asti <i>Nazwa równoznaczna: Cosorzo / Malvasia di Cosorzo</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Malvasia di Castelnuovo Don Bosco	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Mamertino di Milazzo <i>Nazwa równoznaczna: Mamertino</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Mandrolisai	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Marino	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Marsala	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Martina <i>Nazwa równoznaczna: Martina Franca</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Matino	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Melissa	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Menfi, <i>po której ewentualnie następuje</i> Bonera	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Menfi, <i>po której ewentualnie następuje</i> Feudo dei Fiori	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Merlara	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Molise <i>Nazwa równoznaczna:</i> del Molise	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Monferrato, <i>po której ewentualnie następuje</i> Casalese	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Monica di Cagliari	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Monica di Sardegna	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Monreale	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Montecarlo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Montecompatri-Colonna <i>Nazwa równoznaczna: Montecompatri / Colonna</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Montecucco	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Montefalco	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Montefalco Sagrantino	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Montello e Colli Asolani	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Montepulciano d'Abruzzo, <i>której ewentualnie towarzyszy Casauria /Terre di Casauria</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Montepulciano d'Abruzzo, <i>której ewentualnie towarzyszy Terre dei Vestini</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Montepulciano d'Abruzzo, <i>po której ewentualnie następuje Colline Teramane</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Monteregio di Massa Marittima	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Montescudaio	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Monti Lessini <i>Nazwa równoznaczna: Lessini</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Morellino di Scansano	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Moscadello di Montalcino	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Moscato di Cagliari	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Moscato di Pantelleria <i>Nazwa równoznaczna: Passito di Pantelleria / Pantelleria</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Moscato di Sardegna, <i>po której ewentualnie następuje Gallura</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Moscato di Sardegna, <i>po której ewentualnie następuje</i> Tempio Pausania	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Moscato di Sardegna, <i>po której ewentualnie następuje</i> Tempo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Moscato di Siracusa	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Moscato di Sorso-Sennori <i>Nazwa równoznaczna:</i> Moscato di Sorso / Moscato di Sennori	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Moscato di Trani	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Nardò	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Nasco di Cagliari	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Nebbiolo d'Alba	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Nettuno	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Noto	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Nuragus di Cagliari	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Offida	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Oltrepò Pavese	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Orcia	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Orta Nova	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Orvieto	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Ostuni	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Pagadebit di Romagna, <i>po której ewentualnie następuje</i> Bertinoro	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Parrina	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Penisola Sorrentina, <i>po której ewentualnie następuje</i> Gragnano	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Penisola Sorrentina, <i>po której ewentualnie następuje</i> Lettere	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Penisola Sorrentina, <i>po której ewentualnie następuje</i> Sorrento	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Pentro di Isernia <i>Nazwa równoznaczna: Pentro</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Pergola	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Piemonte	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Pietraviva	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Pinerolese	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Pollino	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Pomino	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Pornassio <i>Nazwa równoznaczna: Ormeasco di Pornassio</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Primitivo di Manduria	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Prosecco	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Ramandolo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Recioto di Gambellara	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Recioto di Soave	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Reggiano	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Reno	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Riesi	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Riviera del Brenta	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Riviera del Garda Bresciano <i>Nazwa równoznaczna: Garda Bresciano</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Riviera ligure di ponente, <i>po której ewentualnie następuje Albenga / Albengalese</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Riviera ligure di ponente, <i>po której ewentualnie następuje Finale / Finalese</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Riviera ligure di ponente, <i>po której ewentualnie następuje Riviera dei Fiori</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Roero	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Romagna Albana spumante	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Rossese di Dolceacqua <i>Nazwa równoznaczna: Dolceacqua</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Rosso Barletta	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Rosso Canosa, <i>po której ewentualnie następuje Canusium</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Rosso Conero	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Rosso di Cerignola	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Rosso di Montalcino	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Rosso di Montepulciano	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Rosso Orvietano <i>Nazwa równoznaczna: Orvietano Rosso</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Rosso Piceno	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Rubino di Cantavenna	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Ruchè di Castagnole Monferrato	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Salaparuta	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Salice Salentino	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Sambuca di Sicilia	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	San Colombano al Lambro <i>Nazwa równoznaczna: San Colombano</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	San Gimignano	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	San Ginesio	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	San Martino della Battaglia	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	San Severo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	San Vito di Luzzi	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Sangiovese di Romagna	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Sannio	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Sant'Agata de' Goti <i>Nazwa równoznaczna: Sant'Agata dei Goti</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Sant'Anna di Isola Capo Rizzuto	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Sant'Antimo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Santa Margherita di Belice	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Sardegna Semidano, <i>po której ewentualnie następuje Mogoro</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Savuto	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Scanzo <i>Nazwa równoznaczna: Moscato di Scanzo</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Scavigna	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Sciaccia	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Serrapetrona	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Sforzato di Valtellina <i>Nazwa równoznaczna: Sfursat di Valtellina</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Sizzano	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Soave, <i>po której ewentualnie następuje</i> Colli Scaligeri	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Soave Superiore	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Solopaca	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Sovana	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Squinzano	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Strevi	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Tarquini	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Taurasi	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Teroldego Rotaliano	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Terracina <i>Nazwa równoznaczna: Moscato di Terracina</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Terratico di Bibbona, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Terre dell'Alta Val d'Agri	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Terre di Casole	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Terre Tollesi <i>Nazwa równoznaczna: Tullum</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Torgiano	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Torgiano rosso riserva	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Trebbiano d'Abruzzo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Trebbiano di Romagna	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Trentino, <i>po której ewentualnie następuje Isera / d'Isera</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Trentino, <i>po której ewentualnie następuje</i> Sorni	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Trentino, <i>po której ewentualnie następuje</i> Ziresi / dei Ziresi	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Trento	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Val d'Arbia	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Val di Cornia, <i>po której ewentualnie następuje</i> Suvereto	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Val Polcèvera, <i>po której ewentualnie następuje</i> Coronata	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Valcalepio	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Valdadige, <i>po której ewentualnie następuje</i> Terra dei Forti Nazwa równoznaczna: Etschtaler	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Valdadige Terradeiforti <i>Nazwa równoznaczna: Terradeiforti Valdadige</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Valdichiana	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Valle d'Aosta, <i>po której ewentualnie następuje</i> Arnad-Montjovet <i>Nazwa równoznaczna: Vallée d'Aoste</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Valle d'Aosta, <i>po której ewentualnie następuje</i> Blanc de Morgex et de la Salle <i>Nazwa równoznaczna: Vallée d'Aoste</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Valle d'Aosta, <i>po której ewentualnie następuje</i> Chambave <i>Nazwa równoznaczna: Vallée d'Aoste</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Valle d'Aosta, <i>po której ewentualnie następuje</i> Donnas <i>Nazwa równoznaczna: Vallée d'Aoste</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Valle d'Aosta, <i>po której ewentualnie następuje</i> Enfer d'Arvier <i>Nazwa równoznaczna: Vallée d'Aoste</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Valle d'Aosta, <i>po której ewentualnie następuje</i> Nus <i>Nazwa równoznaczna: Vallée d'Aoste</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Valle d'Aosta, <i>po której ewentualnie następuje Torrette</i> <i>Nazwa równoznaczna: Vallée d'Aoste</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Valpolicella, <i>której ewentualnie towarzyszy Valpantena</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Valsusa	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Valtellina Superiore, <i>po której ewentualnie następuje Grumello</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Valtellina Superiore, <i>po której ewentualnie następuje Inferno</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Valtellina Superiore, <i>po której ewentualnie następuje Maroggia</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Valtellina Superiore, <i>po której ewentualnie następuje Sassella</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Valtellina Superiore, <i>po której ewentualnie następuje Valgella</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Velletri	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Verbicaro	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Verdicchio dei Castelli di Jesi	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Verdicchio di Matelica	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Verduno Pelaverga <i>Nazwa równoznaczna: Verduno</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Vermentino di Gallura	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Vermentino di Sardegna	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Vernaccia di Oristano	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Vernaccia di San Gimignano	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Vernaccia di Serrapetrona	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Vesuvio	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Vicenza	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Vignanello	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Vin Santo del Chianti	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Vin Santo del Chianti Classico	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Vin Santo di Montepulciano	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Vini del Piave <i>Nazwa równoznaczna: Piave</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Vino Nobile di Montepulciano	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Vittoria	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Zagarolo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
IT	Allerona	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Alta Valle della Greve	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Alto Livenza	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Alto Mincio	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Alto Tirino	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Arghillà	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Barbagia	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Basilicata	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Benaco bresciano	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Beneventano	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Bergamasca	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Bettona	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Bianco del Sillaro <i>Nazwa równoznaczna: Sillaro</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Bianco di Castelfranco Emilia	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Calabria	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Camarro	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Campania	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Cannara	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Civitella d'Agliano	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Colli Aprutini	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Colli Cimini	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Colli del Limbara	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Colli del Sangro	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Colli della Toscana centrale	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Colli di Salerno	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Colli Trevigiani	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Collina del Milanese	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Colline di Genovesato	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Colline Frentane	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Colline Pescaresi	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Colline Savonesi	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Colline Teatine	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Condoleo	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Conselvano	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Costa Viola	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Daunia	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Del Vastese <i>Nazwa równoznaczna: Histonium</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Delle Venezie	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Dugenta	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Emilia <i>Nazwa równoznaczna: Dell'Emilia</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Epomeo	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Esaro	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Fontanarossa di Cerda	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Forlì	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Fortana del Taro	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Frusinate <i>Nazwa równoznaczna: del Frusinate</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Golfo dei Poeti La Spezia <i>Nazwa równoznaczna: Golfo dei Poeti</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Grottino di Roccanova	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Isola dei Nuraghi	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Lazio	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Lipuda	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Locride	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Marca Trevigiana	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Marche	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Maremma Toscana	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Marmilla	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Mitterberg tra Cauria e Tel <i>Nazwa równoznaczna: Mitterberg / Mitterberg zwischen Gfrill und Toll</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Modena <i>Nazwa równoznaczna: Provincia di Modena / di Modena</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Montecastelli	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Montenetto di Brescia	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Murgia	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Narni	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Nurra	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Oglastra	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Oscó <i>Nazwa równoznaczna: Terre degli Osci</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Paestum	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Palizzi	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Parteolla	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Pellaro	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Planargia	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Pompeiano	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Provincia di Mantova	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Provincia di Nuoro	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Provincia di Pavia	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Provincia di Verona <i>Nazwa równoznaczna: Veronese</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Puglia	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Quistello	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Ravenna	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Roccamonfina	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Romangia	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Ronchi di Brescia	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Ronchi Varesini	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Rotae	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Rubicone	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Sabbioneta	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Salemi	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Salento	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Salina	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Scilla	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Sebino	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Sibiola	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Sicilia	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Spello	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Tarantino	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Terrazze Retiche di Sondrio	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Terre Aquilane <i>Nazwa równoznaczna: Terre dell'Aquila</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Terre del Volturno	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Terre di Chieti	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Terre di Veleja	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Terre Lariane	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Tharros	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Toscana <i>Nazwa równoznaczna: Toscana</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Trexenta	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Umbria	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Val di Magra	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Val di Neto	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Val Tidone	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Valcamonica	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Valdamato	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Vallagarina	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Valle Belice	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Valle d'Itria	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Valle del Crati	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Valle del Tirso	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Valle Peligna	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Valli di Porto Pino	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Veneto	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Veneto Orientale	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
IT	Venezia Giulia	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
IT	Vigneti delle Dolomiti <i>Nazwa równoznaczna: Weinberg Dolomiten</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
CY	Βουνί Παναγιός – Αμπελίτη <i>Nazwa równoznaczna: Vouni Panayia - Ampelitis</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
CY	Κουμανδάρια <i>Nazwa równoznaczna: Commandaria</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
CY	Κρασοχώρια Λεμεσού, <i>po której ewentualnie następuje</i> Αφάμης <i>Nazwa równoznaczna: Krasohoria Lemesou - Afames</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
CY	Κρασοχώρια Λεμεσού, <i>po której ewentualnie następuje</i> Λαόνα <i>Nazwa równoznaczna: Krasohoria Lemesou - Laona</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
CY	Λαόνα Ακάμα <i>Nazwa równoznaczna: Laona Akama</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
CY	Πιτσιλιά <i>Nazwa równoznaczna: Pitsilia</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
CY	Λάρνακα <i>Nazwa równoznaczna: Larnaka</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
CY	Λεμεσός <i>Nazwa równoznaczna: Lemesos</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
CY	Λευκωσία <i>Nazwa równoznaczna: Lefkosia</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
CY	Πάφος <i>Nazwa równoznaczna: Pafos</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
LU	Crémant du Luxembourg	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
LU	Moselle luxembourgeoise, <i>po której następuje</i> Ahn / Assel / Bech-Kleinmacher / Born / Bous / Bumerange / Canach / Ehnen / Ellingen / Elvange / Erpeldingen / Gostingen / Grevelingen / Grevenmacher, <i>po której następuje określenie</i> Appellation contrôlée	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
LU	Moselle luxembourgeoise, <i>po której następuje</i> Lenningen / Machtum / Mechtert / Moersdorf / Mondorf / Niederdonven / Oberdonven / Oberwormelding / Remich / Rolling / Rosport / Stadtbredimus, <i>po której następuje określenie</i> Appellation contrôlée	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
LU	Moselle luxembourgeoise, <i>po której następuje</i> Remerschen / Remich / Schengen / Schwebsingen / Stadtbredimus / Trintingen / Wasserbilig / Wellenstein / Wintringen lub Wormeldingen, <i>po której następuje określenie</i> Appellation contrôlée	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
LU	Moselle luxembourgeoise, <i>po której następuje nazwa odmiany winorośli, po której następuje określenie</i> Appellation contrôlée	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
HU	<i>Ászár-Neszmélyi borvidék, po której ewentualnie następuje nazwa podregionu, gminy lub miejscowości</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	<i>Badacsonyi, po której ewentualnie następuje nazwa podregionu, gminy lub miejscowości</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	Balaton	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	<i>Balaton-felvidéki, po której ewentualnie następuje nazwa podregionu, gminy lub miejscowości</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	<i>Balatonboglári, po której ewentualnie następuje nazwa podregionu, gminy lub miejscowości</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	<i>Balatonfüred-Csopaki borvidék, po której ewentualnie następuje nazwa podregionu, gminy lub miejscowości</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	Balatoni	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	<i>Bükk, po której ewentualnie następuje nazwa podregionu, gminy lub miejscowości</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
HU	Csongrád, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu, gminy lub miejscowości</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	Debrői Hárslevelű	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	Duna	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	Egri Bikavér	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	Egri Bikavér Superior	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	Egr, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu, gminy lub miejscowości</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	Etyek-Buda, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu, gminy lub miejscowości</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	Hajós-Baja, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu, gminy lub miejscowości</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
HU	Izsáki Arany Sárfehér	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	Kunság, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu, gminy lub miejscowości</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	Mátra, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu, gminy lub miejscowości</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	Mór, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu, gminy lub miejscowości</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	Nagy-Somló, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu, gminy lub miejscowości</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	Pannonhalma, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu, gminy lub miejscowości</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	Pécs, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu, gminy lub miejscowości</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	Somló	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
HU	Somlói Arany	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	Somlói Nászéjszakák Bora	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	Sopron, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu, gminy lub miejscowości</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	Szekszárd, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu, gminy lub miejscowości</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	Tokaj, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu, gminy lub miejscowości</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	Tolna, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu, gminy lub miejscowości</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	Villány, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu, gminy lub miejscowości</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	Villányi védett eredetű classicus	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
HU	<i>Zala, po której ewentualnie następuje nazwa podregionu, gminy lub miejscowości</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	Egerszóláti Olaszrizling	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	Káli	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	<i>Neszmély, po której ewentualnie następuje nazwa podregionu, gminy lub miejscowości</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	Pannon	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	Tihany	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
HU	<i>Alföldi, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
HU	<i>Balatonmelléki, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
HU	Dél-alföldi	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
HU	Dél-dunántúli	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
HU	Duna melléki	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
HU	Duna-Tisza közí	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
HU	Dunántúli	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
HU	Észak-dunántúli	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
HU	Felső-magyarországi	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
HU	Nyugat-dunántúli	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
HU	Tisza melléki	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
HU	Tisza völgyi	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
HU	Zempléni	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
MT	Gozo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
MT	Malta	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
MT	Maltese Islands	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
NL	Drenthe	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
NL	Flevoland	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
NL	Friesland	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
NL	Gelderland	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
NL	Groningen	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
NL	Limburg	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
NL	Noord Brabant	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
NL	Noord Holland	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
NL	Overijssel	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
NL	Utrecht	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
NL	Zeeland	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
NL	Zuid Holland	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
AT	Burgenland, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
AT	Carnuntum, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
AT	Donauland, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
AT	Kamptal, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
AT	Kärnten, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
AT	Kremstal, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
AT	Leithaberg, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
AT	Mittelburgenland, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
AT	Neusiedlersee, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
AT	Neusiedlersee-Hügelland, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
AT	Niederösterreich, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
AT	<i>Oberösterreich, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
AT	<i>Salzburg, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
AT	<i>Steiermark, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
AT	<i>Süd-Oststeiermark, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
AT	<i>Südburgenland, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
AT	<i>Südsteiermark, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
AT	<i>Thermenregion, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
AT	<i>Tirol, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
AT	<i>Traisental, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
AT	<i>Vorarlberg, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
AT	<i>Wachau, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
AT	<i>Wagram, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
AT	<i>Weinviertel, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
AT	<i>Weststeiermark, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
AT	<i>Wien, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
AT	Bergland	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
AT	Steierland	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
AT	Weinland	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
AT	Wien	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
PT	Alenquer	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	<i>Alentejo, po której ewentualnie następuje</i> Borba	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	<i>Alentejo, po której ewentualnie następuje</i> Évora	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	<i>Alentejo, po której ewentualnie następuje</i> Granja-Amareleja	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	<i>Alentejo, po której ewentualnie następuje</i> Moura	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	<i>Alentejo, po której ewentualnie następuje</i> Portalegre	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	<i>Alentejo, po której ewentualnie następuje</i> Redondo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	<i>Alentejo, po której ewentualnie następuje</i> Reguengos	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	<i>Alentejo, po której ewentualnie następuje</i> Vidigueira	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
PT	Arruda	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Bairrada	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Beira Interior, <i>po której ewentualnie następuje</i> Castelo Rodrigo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Beira Interior, <i>po której ewentualnie następuje</i> Cova da Beira	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Beira Interior, <i>po której ewentualnie następuje</i> Pinhel	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Biscoitos	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Bucelas	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Carcavelos	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Colares	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
PT	<i>Dão, po której ewentualnie następuje Alva</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	<i>Dão, po której ewentualnie następuje Besteiros</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	<i>Dão, po której ewentualnie następuje Castendo</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	<i>Dão, po której ewentualnie następuje Serra da Estrela</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	<i>Dão, po której ewentualnie następuje Silgueiros</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	<i>Dão, po której ewentualnie następuje Terras de Azurara</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	<i>Dão, po której ewentualnie następuje Terras de Senhorim</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	<i>Dão Nobre</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	<i>Douro, po której ewentualnie następuje Baixo Corgo</i> <i>Nazwa równoznaczna: Vinho do Douro</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
PT	Douro, <i>po której ewentualnie następuje</i> Cima Corgo <i>Nazwa równoznaczna:</i> Vinho do Douro	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Douro, <i>po której ewentualnie następuje</i> Douro Superior <i>Nazwa równoznaczna:</i> Vinho do Douro	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Encostas d'Aire, <i>po której ewentualnie następuje</i> Alcobaca	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Encostas d'Aire, <i>po której ewentualnie następuje</i> Ourém	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Graciosa	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Lafões	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Lagoa	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Lagos	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Madeirense	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Madeira <i>Nazwa równoznaczna:</i> Madera / Vinho da Madeira / Madeira Weine / Madeira Wine / Vin de Madère / Vino di Madera / Madeira Wijn	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
PT	Moscatel de Setúbal	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Moscatel do Douro	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Óbidos	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Porto <i>Nazwa równoznaczna: Oporto / Vinho do Porto / Vin de Porto / Port / Port Wine / Portwein / Portvin / Portwijn</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Palmela	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Pico	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Portimão	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Ribatejo, <i>po której ewentualnie następuje</i> Almeirim	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Ribatejo, <i>po której ewentualnie następuje</i> Cartaxo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Ribatejo, <i>po której ewentualnie następuje</i> Chamusca	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
PT	Ribatejo, <i>po której ewentualnie następuje</i> Coruche	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Ribatejo, <i>po której ewentualnie następuje</i> Santarém	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Ribatejo, <i>po której ewentualnie następuje</i> Tomar	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Setúbal	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Setúbal Roxo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Tavira	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Távora-Varosa	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Torres Vedras	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Trás-os-Montes, <i>po której ewentualnie następuje</i> Chaves	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Trás-os-Montes, <i>po której ewentualnie następuje</i> Planalto Mirandês	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Trás-os-Montes, <i>po której ewentualnie następuje</i> Valpaços	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
PT	Vinho do Douro, <i>po której ewentualnie następuje</i> Baixo Corgo <i>Nazwa równoznaczna:</i> Douro	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Vinho do Douro, <i>po której ewentualnie następuje</i> Cima Corgo <i>Nazwa równoznaczna:</i> Douro	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Vinho do Douro, <i>po której ewentualnie następuje</i> Douro Superior <i>Nazwa równoznaczna:</i> Douro	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Vinho Verde, <i>po której ewentualnie następuje</i> Amarante	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Vinho Verde, <i>po której ewentualnie następuje</i> Ave	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Vinho Verde, <i>po której ewentualnie następuje</i> Baião	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Vinho Verde, <i>po której ewentualnie następuje</i> Basto	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Vinho Verde, <i>po której ewentualnie następuje</i> Cávado	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Vinho Verde, <i>po której ewentualnie następuje</i> Lima	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
PT	Vinho Verde, <i>po której ewentualnie następuje</i> Monção e Melgaço	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Vinho Verde, <i>po której ewentualnie następuje</i> Paiva	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Vinho Verde, <i>po której ewentualnie następuje</i> Sousa	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Vinho Verde Alvarinho	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Vinho Verde Alvarinho Espumante	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
PT	Lisboa, <i>po której ewentualnie następuje</i> Alta Estremadura	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
PT	Lisboa, <i>po której ewentualnie następuje</i> Estremadura	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
PT	Península de Setúbal	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
PT	Tejo	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
PT	Vinho Espumante Beiras, <i>po której ewentualnie następuje</i> Beira Alta	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
PT	Vinho Espumante Beiras, <i>po której ewentualnie następuje</i> Beira Litoral	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
PT	Vinho Espumante Beiras, <i>po której ewentualnie następuje</i> Terras de Sicó	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
PT	Vinho Licoroso Algarve	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
PT	Vinho Regional Açores	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
PT	Vinho Regional Alentejano	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
PT	Vinho Regional Algarve	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
PT	Vinho Regional Beiras, <i>po której ewentualnie następuje</i> Beira Alta	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
PT	Vinho Regional Beiras, <i>po której ewentualnie następuje</i> Beira Litoral	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
PT	Vinho Regional Beiras, <i>po której ewentualnie następuje</i> Terras de Sicó	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
PT	Vinho Regional Duriense	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
PT	Vinho Regional Minho	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
PT	Vinho Regional Terras do Sado	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
PT	Vinho Regional Terras Madeirenses	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
PT	Vinho Regional Transmontano	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
RO	<i>Aiud, po której ewentualnie następuje nazwa podregionu</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	<i>Alba Iulia, po której ewentualnie następuje nazwa podregionu</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	<i>Babadag, po której ewentualnie następuje nazwa podregionu</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	<i>Banat, po której ewentualnie następuje Dealurile Tirolului</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	<i>Banat, po której ewentualnie następuje Moldova Nouă</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	<i>Banat, po której ewentualnie następuje Silagiu</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	<i>Banu Mărăcine, po której ewentualnie następuje nazwa podregionu</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	<i>Bohotin, po której ewentualnie następuje nazwa podregionu</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	<i>Cernătești - Podgoria, po której ewentualnie następuje nazwa podregionu</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
RO	<i>Cotești, po której ewentualnie następuje nazwa podregionu</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Cotnari	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	<i>Crișana, po której ewentualnie następuje Biharia</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	<i>Crișana, po której ewentualnie następuje Diosig</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	<i>Crișana, po której ewentualnie następuje Șimleu Silvaniei</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	<i>Dealu Bujorului, po której ewentualnie następuje nazwa podregionu</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	<i>Dealu Mare, po której ewentualnie następuje Boldești</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	<i>Dealu Mare, po której ewentualnie następuje Breaza</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	<i>Dealu Mare, po której ewentualnie następuje Ceptura</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
RO	Dealu Mare, <i>po której ewentualnie następuje</i> Merei	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Dealu Mare, <i>po której ewentualnie następuje</i> Tohani	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Dealu Mare, <i>po której ewentualnie następuje</i> Urlați	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Dealu Mare, <i>po której ewentualnie następuje</i> Valea Călugărească	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Dealu Mare, <i>po której ewentualnie następuje</i> Zorești	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Drăgășani, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Huși, <i>po której ewentualnie następuje</i> Vutcani	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Iana, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Iași, <i>po której ewentualnie następuje</i> Bucium	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
RO	Iași, <i>po której ewentualnie następuje Copou</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Iași, <i>po której ewentualnie następuje Uricani</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Lechința, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Mehedinți, <i>po której ewentualnie następuje Corcova</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Mehedinți, <i>po której ewentualnie następuje Golul Drâncei</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Mehedinți, <i>po której ewentualnie następuje Orevița</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Mehedinți, <i>po której ewentualnie następuje Severin</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Mehedinți, <i>po której ewentualnie następuje Vânju Mare</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Miniș, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Murfatlar, <i>po której ewentualnie następuje Cernavodă</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
RO	Murfatlar, <i>po której ewentualnie następuje Medgidia</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Nicorești, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Odobești, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Oltina, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Panciu, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Pietroasa, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Recaș, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Sâmburești, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Sarica Niculițel, <i>po której ewentualnie następuje Tulcea</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Sebeș - Apold, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
RO	Segarcea, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Ștefănești, <i>po której ewentualnie następuje Costești</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Târnave, <i>po której ewentualnie następuje Blaj</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Târnave, <i>po której ewentualnie następuje Jidvei</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Târnave, <i>po której ewentualnie następuje Mediaș</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
RO	Colinele Dobrogei, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
RO	Dealurile Crișanei, <i>po której ewentualnie następuje nazwa podregionu</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
RO	Dealurile Moldovei <i>lub, w zależności od przypadku, Dealurile Covurluiului</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
RO	Dealurile Moldovei <i>lub, w zależności od przypadku, Dealurile Hârlăului</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
RO	Dealurile Moldovei <i>lub, w zależności od przypadku</i> , Dealurile Huşilor	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
RO	Dealurile Moldovei <i>lub, w zależności od przypadku</i> , Dealurile Iaşilor	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
RO	Dealurile Moldovei <i>lub, w zależności od przypadku</i> , Dealurile Tutovei	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
RO	Dealurile Moldovei <i>lub, w zależności od przypadku</i> , Terasale Siretului	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
RO	Dealurile Moldovei	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
RO	Dealurile Munteniei	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
RO	Dealurile Olteniei	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
RO	Dealurile Sătmarului	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
RO	Dealurile Transilvaniei	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
RO	Dealurile Vrancei	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
RO	Dealurile Zarandului	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
RO	Terasele Dunării	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
RO	Viile Caraşului	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
RO	Viile Timişului	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
SI	Bela krajina, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej lub nazwa winnicy</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SI	Belokranjec, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej lub nazwa winnicy</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SI	Bizeljsko-Sremič, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej lub nazwa winnicy</i> <i>Nazwa równoznaczna: Sremič-Bizeljsko</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SI	Bizeljčan, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej lub nazwa winnicy</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
SI	<i>Cviček, Dolenjska, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej lub nazwa winnicy</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SI	<i>Dolenjska, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej lub nazwa winnicy</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SI	<i>Goriška Brda, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej lub nazwa winnicy</i> <i>Nazwa równoznaczna: Brda</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SI	<i>Kras, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej lub nazwa winnicy</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SI	<i>Metliška črnina, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej lub nazwa winnicy</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SI	<i>Prekmurje, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej lub nazwa winnicy</i> <i>Nazwa równoznaczna: Prekmurčan</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SI	<i>Slovenska Istra, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej lub nazwa winnicy</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SI	<i>Štajerska Slovenija, po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej lub nazwa winnicy</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
SI	Teran, Kras, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej lub nazwa winnicy</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SI	Vipavska dolina, <i>po której ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej lub nazwa winnicy</i> <i>Nazwa równoznaczna: Vipava, Vipavec, Vipavčan</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SI	Podravje, <i>po której może nastąpić wyrażenie „mlado vino”; nazwy mogą być również stosowane w formie przymiotnikowej</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
SI	Posavje, <i>po której może nastąpić wyrażenie „mlado vino”; nazwy mogą być również stosowane w formie przymiotnikowej</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
SI	Primorska, <i>po której może nastąpić wyrażenie „mlado vino”; nazwy mogą być również stosowane w formie przymiotnikowej</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
SK	Južnoslovenská vinohradnícka oblasť, <i>po której ewentualnie następuje Dunajskostredský vinohradnícky rajón</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Južnoslovenská vinohradnícka oblasť, <i>po której ewentualnie następuje Hurbanovský vinohradnícky rajón</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Južnoslovenská vinohradnícka oblasť, <i>po której ewentualnie następuje Komárňanský vinohradnícky rajón</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
SK	Južnoslovenská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Palárikovský vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Južnoslovenská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Štúrovský vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Južnoslovenská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Šamorínsky vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Južnoslovenská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> <i>nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Južnoslovenská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Strekovský vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Južnoslovenská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Galantský vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Malokarpatská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Vrbovský vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Malokarpatská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Trnavský vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Malokarpatská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Skalický vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
SK	Malokarpatská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Orešanský vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Malokarpatská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Hlohovecký vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Malokarpatská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Doľanský vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Malokarpatská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Malokarpatská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Senecský vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Malokarpatská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Stupavský vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Malokarpatská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Modranský vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Malokarpatská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Bratislavský vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Malokarpatská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Pezinský vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
SK	Malokarpatská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Záhorský vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Nitrianska vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Pukanecský vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Nitrianska vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Žitavský vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Nitrianska vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Želiezovský vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Nitrianska vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Nitrianska vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Nitriansky vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Nitrianska vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Vrábeľský vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Nitrianska vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Tekovský vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Nitrianska vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Zlatomoravecký vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
SK	Nitrianska vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Šintavský vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Nitrianska vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Radošinský vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Stredoslovenská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Stredoslovenská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Fil'akovský vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Stredoslovenská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Gemerský vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Stredoslovenská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Hontiansky vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Stredoslovenská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Ipeľský vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Stredoslovenská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Vinický vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Stredoslovenská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Tornaľský vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Stredoslovenská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Modrokamencký vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
SK	Vinohradnícka oblasť Tokajoblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje Viničky</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Vinohradnícka oblasť Tokaj, <i>po ktorej ewentualnie następuje nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Vinohradnícka oblasť Tokaj, <i>po ktorej ewentualnie następuje Veľká Trňa</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Vinohradnícka oblasť Tokaj, <i>po ktorej ewentualnie następuje Malá Trňa</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Vinohradnícka oblasť Tokaj, <i>po ktorej ewentualnie następuje Čerhov</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Vinohradnícka oblasť Tokaj, <i>po ktorej ewentualnie następuje Slovenské Nové Mesto</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Vinohradnícka oblasť Tokaj, <i>po ktorej ewentualnie następuje Černocho</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Vinohradnícka oblasť Tokaj, <i>po ktorej ewentualnie następuje Bara</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
SK	Východoslovenská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Michalovský vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Východoslovenská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje nazwa podregionu lub nazwa mniejszej jednostki geograficznej</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Východoslovenská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Kráľovskochlmecký vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Východoslovenská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Moldavský vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Východoslovenská vinohradnícka oblasť, <i>po ktorej ewentualnie następuje</i> Sobranecký vinohradnícky rajón	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
SK	Južnoslovenská vinohradnícka oblasť, <i>której może towarzyszyć określenie „oblastné víno”</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
SK	Malokarpatská vinohradnícka oblasť, <i>której może towarzyszyć określenie „oblastné víno”</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
SK	Nitrianska vinohradnícka oblasť, <i>której może towarzyszyć określenie „oblastné víno”</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
SK	Stredoslovenská vinohradnícka oblasť, <i>której môže towarzyszyć określenie „oblastné víno”</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
SK	Východoslovenská vinohradnícka oblasť, <i>której môže towarzyszyć określenie „oblastné víno”</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Abona	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Alella	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Alicante, <i>po której ewentualnie następuje Marina Alta</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Almansa	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Ampurdán-Costa Brava	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Arabako Txakolina <i>Nazwa równoznaczna: Txakolí de Álava</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Arlanza	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
ES	Arribes	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Bierzo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Binissalem	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Bizkaiko Txakolina <i>Nazwa równoznaczna: Chacolí de Bizkaia</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Bullas	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Calatayud	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Campo de Borja	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Campo de la Guardia	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Cangas	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
ES	Cariñena	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Cataluña	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Cava	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Chacolí de Bizkaia <i>Nazwa równoznaczna: Bizkaiko Txakolina</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Chacolí de Getaria <i>Nazwa równoznaczna: Getariako Txakolina</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Cigales	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Conca de Barberá	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Condado de Huelva	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Costers del Segre, <i>po której ewentualnie następuje Artesa</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
ES	Costers del Segre, <i>po której ewentualnie następuje</i> Les Garrigues	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Costers del Segre, <i>po której ewentualnie następuje</i> Raimat	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Costers del Segre, <i>po której ewentualnie następuje</i> Valls de Riu Corb	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Dehesa del Carrizal	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Dominio de Valdepusa	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	El Hierro	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Empordà	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Finca Élez	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Getariako Txakolina <i>Nazwa równoznaczna: Chacolí de Getaria</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Gran Canaria	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
ES	Granada	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Guijoso	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Jerez/Xérès/Sherry	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Jumilla	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	La Gomera	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	La Mancha	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	La Palma, <i>po której ewentualnie następuje</i> Fuencaliente	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	La Palma, <i>po której ewentualnie następuje</i> Hoyo de Mazo	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
ES	La Palma, <i>po której ewentualnie następuje</i> Norte de la Palma	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Lanzarote	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Lebrija	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Málaga	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Manchuela	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Manzanilla Sanlúcar de Barrameda	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Méntrida	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Mondéjar	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Monterrei, <i>po której ewentualnie następuje</i> Ladera de Monterrei	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
ES	Monterrei, <i>po której ewentualnie następuje</i> Val de Monterrei	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Montilla-Moriles	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Montsant	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Navarra, <i>po której ewentualnie następuje</i> Baja Montaña	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Navarra, <i>po której ewentualnie następuje</i> Ribera Alta	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Navarra, <i>po której ewentualnie następuje</i> Ribera Baja	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Navarra, <i>po której ewentualnie następuje</i> Tierra Estella	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Navarra, <i>po której ewentualnie następuje</i> Valdizarbe	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Pago Florentino	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
ES	Pago de Arinzano <i>Nazwa równoznaczna: Vino de pago de Arinzano</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Pago de Otazu	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Penedés	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Pla de Bages	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Pla i Llevant	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Prado de Irache	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Priorat	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Rías Baixas, <i>po której ewentualnie następuje Condado do Tea</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
ES	Rías Baixas, <i>po której ewentualnie następuje</i> O Rosal	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Rías Baixas, <i>po której ewentualnie następuje</i> Ribeira do Ulla	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Rías Baixas, <i>po której ewentualnie następuje</i> Soutomaior	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Rías Baixas, <i>po której ewentualnie następuje</i> Val do Salnés	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Ribeira Sacra, <i>po której ewentualnie następuje</i> Amandi	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Ribeira Sacra, <i>po której ewentualnie następuje</i> Chantada	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Ribeira Sacra, <i>po której ewentualnie następuje</i> Quiroga-Bibei	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Ribeira Sacra, <i>po której ewentualnie następuje</i> Ribeiras do Miño	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
ES	Ribeira Sacra, <i>po której ewentualnie następuje</i> Ribeiras do Sil	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Ribeiro	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Ribera del Duero	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Ribera del Guadiana, <i>po której ewentualnie następuje</i> Cañamero	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Ribera del Guadiana, <i>po której ewentualnie następuje</i> Matanegra	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Ribera del Guadiana, <i>po której ewentualnie następuje</i> Montánchez	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Ribera del Guadiana, <i>po której ewentualnie następuje</i> Ribera Alta	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Ribera del Guadiana, <i>po której ewentualnie następuje</i> Ribera Baja	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Ribera del Guadiana, <i>po której ewentualnie następuje</i> Tierra de Barros	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
ES	Ribera del Júcar	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Rioja, <i>po której ewentualnie następuje</i> Rioja Alavesa	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Rioja, <i>po której ewentualnie następuje</i> Rioja Alta	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Rioja, <i>po której ewentualnie następuje</i> Rioja Baja	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Rueda	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Sierras de Málaga, <i>po której ewentualnie następuje</i> Serranía de Ronda	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Somontano	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Tacoronte-Acentejo, <i>po której ewentualnie następuje</i> Anaga	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Tarragona	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
ES	Terra Alta	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Tierra de León	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Tierra del Vino de Zamora	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Toro	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Txakolí de Álava <i>Nazwa równoznaczna: Arabako Txakolina</i>	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Uclés	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Utiel-Requena	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Valdeorras	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
ES	Valdepeñas	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Valencia, <i>po której ewentualnie następuje</i> Alto Turia	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Valencia, <i>po której ewentualnie następuje</i> Clariano	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Valencia, <i>po której ewentualnie następuje</i> Moscatel de Valencia	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Valencia, <i>po której ewentualnie następuje</i> Valentino	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Valle de Güímar	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Valle de la Orotava	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Valles de Benavente	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
ES	Vino de Calidad de Valtiendas	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Vinos de Madrid, <i>po której ewentualnie następuje</i> Arganda	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Vinos de Madrid, <i>po której ewentualnie następuje</i> Navalcarnero	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Vinos de Madrid, <i>po której ewentualnie następuje</i> San Martín de Valdeiglesias	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Ycoden-Daute-Isora	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	Yecla	Wina z chronioną nazwą pochodzenia (ChNP)
ES	3 Riberas	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Abanilla	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
ES	Altiplano de Sierra nevada	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Bajo Aragón	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Ribera del Gállego-Cinco Villas	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Ribera del Jiloca	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Valdejalón	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Valle del Cinca	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Bailén	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Barbanza e Iria	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
ES	Betanzos	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Cádiz	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Campo de Cartagena	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Cangas	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Castelló	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Castilla	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Castilla y León	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Contraviesa-Alpujarra	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Córdoba	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
ES	Costa de Cantabria	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Cumbres de Guadalfeo	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Desierto de Almería	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	El Terrerazo	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Extremadura	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Formentera	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Gálvez	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Granada Sur-Oeste	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Ibiza	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
ES	Illes Balears	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Isla de Menorca	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Laujar-Alpujarra	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Lederas del Genil	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Liébana	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Los Palacios	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Mallorca	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Murcia	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Norte de Almería	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
ES	Norte de Granada	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Pozohondo	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Ribera del Andarax	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Ribera del Queiles	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Serra de Tramuntana-Costa Nord	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Sierra de Las Estancias y Los Filabres	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Sierra Norte de Sevilla	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Sierra Sur de Jaén	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Torreperogil	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
ES	Valle del Miño-Ourense	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Valles de Sadacia	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
ES	Villaviciosa de Córdoba	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	English Vineyards	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	Welsh Vineyards	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez</i> Berkshire	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez</i> Buckinghamshire	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez</i> Cheshire	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez</i> Cornwall	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez</i> Derbyshire	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez</i> Devon	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez</i> Dorset	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez</i> East Anglia	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez</i> Gloucestershire	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez</i> Hampshire	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez</i> Herefordshire	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez</i> Isle of Wight	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez</i> Isles of Scilly	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez Kent</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez Lancashire</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez Leicestershire</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez Lincolnshire</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez Northamptonshire</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez Nottinghamshire</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez Oxfordshire</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez Rutland</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez Shropshire</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez Somerset</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez Staffordshire</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez Surrey</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez Sussex</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez Warwickshire</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez West Midlands</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez Wiltshire</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez Worcestershire</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	England <i>ewentualnie zastąpiona przez Yorkshire</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	Wales <i>ewentualnie zastąpiona przez Cardiff</i>	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	
UK	Wales <i>ewentualnie zastąpiona przez</i> Cardiganshire	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	Wales <i>ewentualnie zastąpiona przez</i> Carmarthenshire	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	Wales <i>ewentualnie zastąpiona przez</i> Denbighshire	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	Wales <i>ewentualnie zastąpiona przez</i> Gwynedd	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	Wales <i>ewentualnie zastąpiona przez</i> Monmouthshire	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	Wales <i>ewentualnie zastąpiona przez</i> Newport	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	Wales <i>ewentualnie zastąpiona przez</i> Pembrokeshire	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	Wales <i>ewentualnie zastąpiona przez</i> Rhondda Cynon Taf	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	Wales <i>ewentualnie zastąpiona przez</i> Swansea	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	Wales <i>ewentualnie zastąpiona przez</i> The Vale of Glamorgan	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)
UK	Wales <i>ewentualnie zastąpiona przez</i> Wrexham	Wina z chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG)

Wina Republiki Mołdawii, które mają być chronione w UE

Ciumai/Цумай

Românești

CZEŚĆ B

Napoje spirytusowe UE, które mają być chronione w Republice Mołdawii

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
FR	Rhum de la Martinique	Rum
FR	Rhum de la Guadeloupe	Rum
FR	Rhum de la Réunion	Rum
FR	Rhum de la Guyane	Rum
FR	Rhum de sucrerie de la Baie du Galion	Rum
FR	Rhum des Antilles françaises	Rum
FR	Rhum des départements français d'outre-mer	Rum
ES	Ron de Málaga	Rum
ES	Ron de Granada	Rum
PT	Rum da Madeira	Rum

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
UK (Szkocja)	Scotch Whisky	Whiskey/Whisky
IE	Irish Whiskey / Uisce Beatha Eireannach / Irish Whisky	Whiskey/Whisky
ES	Whisky español	Whiskey/Whisky
FR	Whisky breton / Whisky de Bretagne	Whiskey/Whisky
FR	Whisky alsacien / Whisky d'Alsace	Whiskey/Whisky
LU	Eau-de-vie de seigle de marque nationale luxembourgeoise	Okowita zbożowa
DE, AT, BE (społeczność niemieckojęzyczna)	Korn / Kornbrand	Okowita zbożowa
DE	Münsterländer Korn / Kornbrand	Okowita zbożowa
DE	Sendenhorster Korn / Kornbrand	Okowita zbożowa
DE	Bergischer Korn / Kornbrand	Okowita zbożowa
DE	Emsländer Korn / Kornbrand	Okowita zbożowa
DE	Haselünner Korn / Kornbrand	Okowita zbożowa
DE	Hasetaler Korn / Kornbrand	Okowita zbożowa
LT	Samanė	Okowita zbożowa

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
FR	Eau-de-vie de Cognac	Okowita z wina gronowego
FR	Eau-de-vie des Charentes	Okowita z wina gronowego
FR	Eau-de-vie de Jura	Okowita z wina gronowego
FR	Cognac (Nazwa „Cognac” może być uzupełniona jednym z następujących terminów: - Fine - Grande Fine Champagne - Grande Champagne - Petite Fine Champagne - Petite Champagne - Fine Champagne - Borderies - Fins Bois - Bons Bois)	Okowita z wina gronowego
FR	Fine Bordeaux	Okowita z wina gronowego
FR	Fine de Bourgogne	Okowita z wina gronowego
FR	Armagnac	Okowita z wina gronowego
FR	Bas-Armagnac	Okowita z wina gronowego
FR	Haut-Armagnac	Okowita z wina gronowego

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
FR	Armagnac-Ténarèze	Okowita z wina gronowego
FR	Blanche Armagnac	Okowita z wina gronowego
FR	Eau-de-vie de vin de la Marne	Okowita z wina gronowego
FR	Eau-de-vie de vin originaire d'Aquitaine	Okowita z wina gronowego
FR	Eau-de-vie de vin de Bourgogne	Okowita z wina gronowego
FR	Eau-de-vie de vin originaire du Centre-Est	Okowita z wina gronowego
FR	Eau-de-vie de vin originaire de Franche-Comté	Okowita z wina gronowego
FR	Eau-de-vie de vin originaire du Bugey	Okowita z wina gronowego
FR	Eau-de-vie de vin de Savoie	Okowita z wina gronowego
FR	Eau-de-vie de vin originaire des Coteaux de la Loire	Okowita z wina gronowego
FR	Eau-de-vie de vin des Côtes-du-Rhône	Okowita z wina gronowego
FR	Eau-de-vie de vin originaire de Provence	Okowita z wina gronowego
FR	Eau-de-vie de Faugères / Faugères	Okowita z wina gronowego
FR	Eau-de-vie de vin originaire du Languedoc	Okowita z wina gronowego

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
PT	Aguardente de Vinho Douro	Okowita z wina gronowego
PT	Aguardente de Vinho Ribatejo	Okowita z wina gronowego
PT	Aguardente de Vinho Alentejo	Okowita z wina gronowego
PT	Aguardente de Vinho da Região dos Vinhos Verdes	Okowita z wina gronowego
PT	Aguardente de Vinho da Região dos Vinhos Verdes de Alvarinho	Okowita z wina gronowego
PT	Aguardente de Vinho Lourinhã	Okowita z wina gronowego

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
BG	Сунгурларска гроздова ракия / Гроздова ракия от Сунгурларе / Sungurlarska grozdova rakya / Grozdova rakya from Sungurlare	Okowita z wina gronowego
BG	Сливенска перла (Сливенска гроздова ракия / Гроздова ракия от Сливен) / Slivenska perla (Slivenska grozdova rakya / Grozdova rakya from Sliven)	Okowita z wina gronowego
BG	Стралджанска Мускатова ракия / Мускатова ракия от Стралджа / Straldjanska Muscatova rakya / Muscatova rakya from Straldja	Okowita z wina gronowego
BG	Поморийска гроздова ракия / Гроздова ракия от Поморие / Pomoriyska grozdova rakya / Grozdova rakya from Pomorie	Okowita z wina gronowego
BG	Русенска бисерна гроздова ракия / Бисерна гроздова ракия от Русе / Russenska biserna grozdova rakya / Biserna grozdova rakya from Russe	Okowita z wina gronowego
BG	Бургаска Мускатова ракия / Мускатова ракия от Бургас / Bourgaska Muscatova rakya / Muscatova rakya from Bourgas	Okowita z wina gronowego

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
BG	Добруджанска мускатова ракия / Мускатова ракия от Добруджа / Dobrudjanska muscatova rakya / muscatova rakya from Dobrudja	Okowita z wina gronowego
BG	Сухиндолска гроздова ракия / Гроздова ракия от Сухиндол / Suhindolska grozdova rakya / Grozdova rakya from Suhindol	Okowita z wina gronowego
BG	Карловска гроздова ракия / Гроздова Ракия от Карлово / Karlovska grozdova rakya / Grozdova Rakya from Karlovo	Okowita z wina gronowego

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
RO	Vinars Târnave	Okowita z wina gronowego
RO	Vinars Vaslui	Okowita z wina gronowego
RO	Vinars Murfatlar	Okowita z wina gronowego
RO	Vinars Vrancea	Okowita z wina gronowego
RO	Vinars Segarcea	Okowita z wina gronowego
ES	Brandy de Jerez	Brandy/Weinbrand
ES	Brandy del Penedés	Brandy/Weinbrand
IT	Brandy italiano	Brandy/Weinbrand
EL	Brandy Αττικής / Brandy of Attica	Brandy/Weinbrand
EL	Brandy Πελοποννήσου / Brandy of the Peloponnese	Brandy/Weinbrand
EL	Brandy Κεντρικής Ελλάδας / Brandy of central Greece	Brandy/Weinbrand
DE	Deutscher Weinbrand	Brandy/Weinbrand
AT	Wachauer Weinbrand	Brandy/Weinbrand
AT	Weinbrand Dürnstein	Brandy/Weinbrand
DE	Pfälzer Weinbrand	Brandy/Weinbrand
SK	Karpatské brandy špeciál	Brandy/Weinbrand

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
FR	Brandy français / Brandy de France	Brandy/Weinbrand
FR	Marc de Champagne / Eau-de-vie de marc de Champagne	Okowita z wyłoków z winogron
FR	Marc d'Aquitaine / Eau-de-vie de marc originaire d'Aquitaine	Okowita z wyłoków z winogron
FR	Marc de Bourgogne / Eau-de-vie de marc de Bourgogne	Okowita z wyłoków z winogron
FR	Marc du Centre-Est / Eau-de-vie de marc originaire du Centre-Est	Okowita z wyłoków z winogron
FR	Marc de Franche-Comté /Eau-de-vie de marc originaire de Franche-Comté	Okowita z wyłoków z winogron
FR	Marc du Bugey / Eau-de-vie de marc originaire de Bugey	Okowita z wyłoków z winogron
FR	Marc de Savoie / Eau-de-vie de marc originaire de Savoie	Okowita z wyłoków z winogron
FR	Marc des Côteaux de la Loire / Eau-de-vie de marc originaire des Coteaux de la Loire	Okowita z wyłoków z winogron
FR	Marc des Côtes-du-Rhône / Eau-de-vie de marc des Côtes du Rhône	Okowita z wyłoków z winogron
FR	Marc de Provence / Eau-de-vie de marc originaire de Provence	Okowita z wyłoków z winogron

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
FR	Marc du Languedoc / Eau-de-vie de marc originaire du Languedoc	Okowita z wyłoków z winogron
FR	Marc d'Alsace Gewürztraminer	Okowita z wyłoków z winogron
FR	Marc de Lorraine	Okowita z wyłoków z winogron
FR	Marc d'Auvergne	Okowita z wyłoków z winogron
FR	Marc du Jura	Okowita z wyłoków z winogron
PT	Aguardente Bagaceira Bairrada	Okowita z wyłoków z winogron
PT	Aguardente Bagaceira Alentejo	Okowita z wyłoków z winogron
PT	Aguardente Bagaceira da Região dos Vinhos Verdes	Okowita z wyłoków z winogron
PT	Aguardente Bagaceira da Região dos Vinhos Verdes de Alvarinho	Okowita z wyłoków z winogron
ES	Orujo de Galicia	Okowita z wyłoków z winogron

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
IT	Grappa	Okowita z wyłoków z winogron
IT	Grappa di Barolo	Okowita z wyłoków z winogron
IT	Grappa piemontese / Grappa del Piemonte	Okowita z wyłoków z winogron
IT	Grappa lombarda / Grappa di Lombardia	Okowita z wyłoków z winogron
IT	Grappa trentina / Grappa del Trentino	Okowita z wyłoków z winogron
IT	Grappa friulana / Grappa del Friuli	Okowita z wyłoków z winogron
IT	Grappa veneta / Grappa del Veneto	Okowita z wyłoków z winogron
IT	Südtiroler Grappa / Grappa dell'Alto Adige	Okowita z wyłoków z winogron
IT	Grappa Siciliana / Grappa di Sicilia	Okowita z wyłoków z winogron
IT	Grappa di Marsala	Okowita z wyłoków z winogron

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
EL	Τσικουδιά / Tsikoudia	Okowita z wycieków z winogron
EL	Τσικουδιά Κρήτης / Tsikoudia of Crete	Okowita z wycieków z winogron
EL	Τσίπουρο / Tsipouro	Okowita z wycieków z winogron
EL	Τσίπουρο Μακεδονίας/ Tsipouro of Macedonia	Okowita z wycieków z winogron
EL	Τσίπουρο Θεσσαλίας / Tsipouro of Thessaly	Okowita z wycieków z winogron
EL	Τσίπουρο Τυρνάβου / Tsipouro of Tyrnavos	Okowita z wycieków z winogron
LU	Eau-de-vie de marc de marque nationale luxembourgeoise	Okowita z wycieków z winogron
CY	Ζιβανία / Τζιβανία / Ζιβάνια / Zivania	Okowita z wycieków z winogron
HU	Törkölypálinka	Okowita z wycieków z winogron

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
DE	Schwarzwälder Kirschwasser	Okowita z owoców
DE	Schwarzwälder Mirabellenwasser	Okowita z owoców
DE	Schwarzwälder Williamsbirne	Okowita z owoców
DE	Schwarzwälder Zwetschgenwasser	Okowita z owoców
DE	Fränkisches Zwetschgenwasser	Okowita z owoców
DE	Fränkisches Kirschwasser	Okowita z owoców
DE	Fränkischer Obstler	Okowita z owoców
FR	Mirabelle de Lorraine	Okowita z owoców
FR	Kirsch d'Alsace	Okowita z owoców
FR	Quetsch d'Alsace	Okowita z owoców
FR	Framboise d'Alsace	Okowita z owoców
FR	Mirabelle d'Alsace	Okowita z owoców
FR	Kirsch de Fougerolles	Okowita z owoców
FR	Williams d'Orléans	Okowita z owoców

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
IT	Südtiroler Williams / Williams dell'Alto Adige	Okowita z owoców
IT	Südtiroler Aprikot / Aprikot dell'Alto Adige	Okowita z owoców
IT	Südtiroler Marille / Marille dell'Alto Adige	Okowita z owoców
IT	Südtiroler Kirsch / Kirsch dell'Alto Adige	Okowita z owoców
IT	Südtiroler Zwetschgeler / Zwetschgeler dell'Alto Adige	Okowita z owoców
IT	Südtiroler Obstler / Obstler dell'Alto Adige	Okowita z owoców
IT	Südtiroler Gravensteiner / Gravensteiner dell'Alto Adige	Okowita z owoców
IT	Südtiroler Golden Delicious / Golden Delicious dell'Alto Adige	Okowita z owoców
IT	Williams friulano / Williams del Friuli	Okowita z owoców
IT	Sliwovitz del Veneto	Okowita z owoców
IT	Sliwovitz del Friuli-Venezia Giulia	Okowita z owoców
IT	Sliwovitz del Trentino-Alto Adige	Okowita z owoców
IT	Distillato di mele trentino / Distillato di mele del Trentino	Okowita z owoców
IT	Williams trentino / Williams del Trentino	Okowita z owoców
IT	Sliwovitz trentino / Sliwovitz del Trentino	Okowita z owoców
IT	Aprikot trentino / Aprikot del Trentino	Okowita z owoców

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
PT	Medronho do Algarve	Okowita z owoców
PT	Medronho do Buçaco	Okowita z owoców
IT	Kirsch Friulano / Kirschwasser Friulano	Okowita z owoców
IT	Kirsch Trentino / Kirschwasser Trentino	Okowita z owoców
IT	Kirsch Veneto / Kirschwasser Veneto	Okowita z owoców
PT	Aguardente de pêra da Lousã	Okowita z owoców
LU	Eau-de-vie de pommes de marque nationale luxembourgeoise	Okowita z owoców
LU	Eau-de-vie de poires de marque nationale luxembourgeoise	Okowita z owoców
LU	Eau-de-vie de kirsch de marque nationale luxembourgeoise	Okowita z owoców
LU	Eau-de-vie de quetsch de marque nationale luxembourgeoise	Okowita z owoców
LU	Eau-de-vie de mirabelle de marque nationale luxembourgeoise	Okowita z owoców
LU	Eau-de-vie de prunelles de marque nationale luxembourgeoise	Okowita z owoców
AT	Wachauer Marillenbrand	Okowita z owoców

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
HU	Szatmári Szilvapálinka	Okowita z owoców
HU	Keeskeméti Barackpálinka	Okowita z owoców
HU	Békési Szilvapálinka	Okowita z owoców
HU	Szabolcsi Almapálinka	Okowita z owoców
HU	Gönci Barackpálinka	Okowita z owoców
HU, AT (w przypadku okowit z moreli wytwarzanych wyłącznie w krajach związkowych: Niederösterreich, Burgenland, Steiermark, Wien)	Pálinka	Okowita z owoców
SK	Bošácka slivovica	Okowita z owoców
SI	Brinjevec	Okowita z owoców
SI	Dolenjski sadjevec	Okowita z owoców

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
BG	Троянска сливова ракия / Сливова ракия от Троян / Troyanska slivova rakya / Slivova rakya from Troyan	Okowita z owoców
BG	Силистренска кайсиева ракия / Кайсиева ракия от Силистра / Silistrenska kaysieva rakya / Kaysieva rakya from Silistra	Okowita z owoców
BG	Тервелска кайсиева ракия / Кайсиева ракия от Тервел / Tervelska kaysieva rakya / Kaysieva rakya from Tervel	Okowita z owoców
BG	Ловешка сливова ракия / Сливова ракия от Ловеч / Loveshka slivova rakya / Slivova rakya from Lovech	Okowita z owoców

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
RO	Pălincă	Okowita z owoców
RO	Țuică Zetea de Medieșu Aurit	Okowita z owoców
RO	Țuică de Valea Milcovului	Okowita z owoców
RO	Țuică de Buzău	Okowita z owoców
RO	Țuică de Argeș	Okowita z owoców
RO	Țuică de Zalău	Okowita z owoców
RO	Țuică Ardelenească de Bistrița	Okowita z owoców
RO	Horincă de Maramureș	Okowita z owoców
RO	Horincă de Cămărzana	Okowita z owoców
RO	Horincă de Seini	Okowita z owoców
RO	Horincă de Chioar	Okowita z owoców
RO	Horincă de Lăpuș	Okowita z owoców
RO	Turț de Oaș	Okowita z owoców
RO	Turț de Maramureș	Okowita z owoców

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
FR	Calvados	Okowita z cydru i okowita z perry
FR	Calvados Pays d'Auge	Okowita z cydru i okowita z perry
FR	Calvados Domfrontais	Okowita z cydru i okowita z perry
FR	Eau-de-vie de cidre de Bretagne	Okowita z cydru i okowita z perry
FR	Eau-de-vie de poiré de Bretagne	Okowita z cydru i okowita z perry
FR	Eau-de-vie de cidre de Normandie	Okowita z cydru i okowita z perry
FR	Eau-de-vie de poiré de Normandie	Okowita z cydru i okowita z perry
FR	Eau-de-vie de cidre du Maine	Okowita z cydru i okowita z perry
ES	Aguardiente de sidra de Asturias	Okowita z cydru i okowita z perry
FR	Eau-de-vie de poiré du Maine	Okowita z cydru i okowita z perry

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
SE	Svensk Vodka / Swedish Vodka	Wódka
FI	Suomalainen Vodka / Finsk Vodka / Vodka of Finland	Wódka
PL	Polska Wódka / Polish Vodka	Wódka
SK	Laugaricio vodka	Wódka
LT	Originali lietuviška degtinė/ Original Lithuanian vodka	Wódka
PL	Herbal vodka from the North Podlasie Lowland aromatised with an extract of bison grass / Wódka ziołowa z Niziny Północnopodlaskiej aromatyzowana ekstraktem z trawy żubrowej	Wódka
LV	Latvijas Dzidrais	Wódka
LV	Rīgas Degvīns	Wódka
EE	Estonian vodka	Wódka
DE	Schwarzwälder Himbeergeist	Geist
DE	Bayerischer Gebirgsenzian	Goryczka
IT	Südtiroler Enzian / Genziana dell'Alto Adige	Goryczka
IT	Genziana trentina / Genziana del Trentino	Goryczka

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
BE, NL, FR (departamenty Nord (59) i Pas-de-Calais (62)), DE (niemieckie kraje związkowe Nadrenia Północna-Westfalia i Dolna Saksonia)	Genièvre / Jenever / Genever	Napoje spirytusowe jałowcowe
BE, NL, FR (departamenty Nord (59) i Pas-de-Calais (62))	Genièvre de grains, Graanjenever, Graangenever	Napoje spirytusowe jałowcowe
BE, NL	Jonge jenever, jonge genever	Napoje spirytusowe jałowcowe
BE, NL	Oude jenever, oude genever	Napoje spirytusowe jałowcowe
BE (Hasselt, Zonhoven, Diepenbeek)	Hasseltse jenever / Hasselt	Napoje spirytusowe jałowcowe
BE (Balegem)	Balegemse jenever	Napoje spirytusowe jałowcowe

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
BE (Oost-Vlaanderen)	O' de Flander-Oost-Vlaamse Graanjenever	Napoje spirytusowe jałowcowe
BE (Région wallonne)	Peket-Pékêt / Peket-Pékêt de Wallonie	Napoje spirytusowe jałowcowe
FR (departamenty Nord (59) i Pas-de-Calais (62))	Genièvre Flandres Artois	Napoje spirytusowe jałowcowe
DE	Ostfriesischer Korngenever	Napoje spirytusowe jałowcowe
DE	Steinhäger	Napoje spirytusowe jałowcowe
UK	Plymouth Gin	Napoje spirytusowe jałowcowe
ES	Gin de Mahón	Napoje spirytusowe jałowcowe
LT	Vilniaus džinas / Vilnius Gin	Napoje spirytusowe jałowcowe

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
SK	Spišská borovička	Napoje spirytusowe jałowcowe
SK	Slovenská borovička Juniperus	Napoje spirytusowe jałowcowe
SK	Slovenská borovička	Napoje spirytusowe jałowcowe
SK	Inovecká borovička	Napoje spirytusowe jałowcowe
SK	Liptovská borovička	Napoje spirytusowe jałowcowe
DK	Dansk Akvavit / Dansk Aquavit	Akvavit/ Aquavit
SE	Svensk Aquavit / Svensk Akvavit / Swedish Aquavit	Akvavit/ Aquavit
ES	Anis español	Napoje spirytusowe anyżowe
ES	Anís Paloma Monforte del Cid	Napoje spirytusowe anyżowe
ES	Hierbas de Mallorca	Napoje spirytusowe anyżowe
ES	Hierbas Ibicencas	Napoje spirytusowe anyżowe

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
PT	Évora anisada	Napoje spirytusowe anyżowe
ES	Cazalla	Napoje spirytusowe anyżowe
ES	Chinchón	Napoje spirytusowe anyżowe
ES	Ojén	Napoje spirytusowe anyżowe
ES	Rute	Napoje spirytusowe anyżowe
SI	Janeževc	Napoje spirytusowe anyżowe
CY, EL	Ouzo / Ούζο	Anis destylowany
EL	Ούζο Μυτιλήνης / Ouzo of Mitilene	Anis destylowany
EL	Ούζο Πλωμαρίου / Ouzo of Plomari	Anis destylowany
EL	Ούζο Καλαμάτας / Ouzo of Kalamata	Anis destylowany
EL	Ούζο Θράκης / Ouzo of Thrace	Anis destylowany
EL	Ούζο Μακεδονίας / Ouzo of Macedonia	Anis destylowany

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
SK	Demänovka bylinná horká	Gorzkie napoje spirytusowe / bitter
DE	Rheinberger Kräuter	Gorzkie napoje spirytusowe / bitter
LT	Trejos devynerios	Gorzkie napoje spirytusowe / bitter
SI	Slovenska travarica	Gorzkie napoje spirytusowe / bitter
DE	Berliner Kümmel	Likier
DE	Hamburger Kümmel	Likier
DE	Münchener Kümmel	Likier
DE	Chiemseer Klosterlikör	Likier
DE	Bayerischer Kräuterlikör	Likier
IE	Irish Cream	Likier
ES	Palo de Mallorca	Likier
PT	Ginjinha portuguesa	Likier
PT	Licor de Singeverga	Likier
IT	Mirto di Sardegna	Likier
IT	Liquore di limone di Sorrento	Likier
IT	Liquore di limone della Costa d'Amalfi	Likier
IT	Genepì del Piemonte	Likier
IT	Genepì della Valle d'Aosta	Likier

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
DE	Benediktbeurer Klosterlikör	Likier
DE	Ettaler Klosterlikör	Likier
FR	Ratafia de Champagne	Likier
ES	Ratafia catalana	Likier
PT	Anis português	Likier
FI	Suomalainen Marjalikööri / Suomalainen Hedelmälikööri / Finsk Bärlikör / Finsk Fruktlikör / Finnish berry liqueur / Finnish fruit liqueur	Likier
AT	Grossglockner Alpenbitter	Likier
AT	Mariazeller Magenlikör	Likier
AT	Mariazeller Jagasaftl	Likier
AT	Puchheimer Bitter	Likier
AT	Steinfelder Magenbitter	Likier
AT	Wachauer Marillenlikör	Likier
AT	Jägertee / Jagertee / Jagatee	Likier
DE	Hüttentee	Likier
LV	Allažu Ķimelis	Likier
LT	Čepkelių	Likier

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
SK	Demänovka bylenný likér	Likier
PL	Polish Cherry	Likier
CZ	Karlovarská Hořká	Likier
SI	Pelinkovec	Likier
DE	Blutwurz	Likier
ES	Cantueso Alicantino	Likier
ES	Licor café de Galicia	Likier
ES	Licor de hierbas de Galicia	Likier
FR, IT	Génépi des Alpes / Genepi degli Alpi	Likier
EL	Μαστίχα Χίου / Masticha of Chios	Likier
EL	Κίτρο Νάξου / Kitro of Naxos	Likier
EL	Κουμκουάτ Κέρκυρας / Koum Kouat of Corfu	Likier
EL	Τεντούρα / Tentoura	Likier
PT	Poncha da Madeira	Likier

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
FR	Cassis de Bourgogne	Crème de cassis
FR	Cassis de Dijon	Crème de cassis
FR	Cassis de Saintonge	Crème de cassis
FR	Cassis du Dauphiné	Crème de cassis
LU	Cassis de Beaufort	Crème de cassis
IT	Nocino di Modena	Nocino
SI	Orehovec	Nocino
FR	Pommeau de Bretagne	Pozostałe napoje spirytusowe
FR	Pommeau du Maine	Pozostałe napoje spirytusowe
FR	Pommeau de Normandie	Pozostałe napoje spirytusowe
SE	Svensk Punsch / Swedish Punch	Pozostałe napoje spirytusowe
ES	Pacharán navarro	Pozostałe napoje spirytusowe
ES	Pacharán	Pozostałe napoje spirytusowe
AT	Inländerrum	Pozostałe napoje spirytusowe
DE	Bärwurz	Pozostałe napoje spirytusowe

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona	Rodzaj produktu
ES	Aguardiente de hierbas de Galicia	Pozostałe napoje spirytusowe
ES	Aperitivo Café de Alcoy	Pozostałe napoje spirytusowe
ES	Herbero de la Sierra de Mariola	Pozostałe napoje spirytusowe
DE	Königsberger Bärenfang	Pozostałe napoje spirytusowe
DE	Ostpreußischer Bärenfang	Pozostałe napoje spirytusowe
ES	Ronmiel	Pozostałe napoje spirytusowe
ES	Ronmiel de Canarias	Pozostałe napoje spirytusowe
BE, NL, FR (departamenty Nord (59) i Pas-de-Calais (62)), DE (niemieckie kraje związkowe Nadrenia Północna-Westfalia i Dolna Saksonia)	Genièvre aux fruits / Vruchtenjenever / Jenever met vruchten / Fruchtgenever	Pozostałe napoje spirytusowe
SI	Domači rum	Pozostałe napoje spirytusowe
IE	Irish Poteen / Irish Póitín	Pozostałe napoje spirytusowe
LT	Trauktinė	Pozostałe napoje spirytusowe
LT	Trauktinė Palanga	Pozostałe napoje spirytusowe
LT	Trauktinė Dainava	Pozostałe napoje spirytusowe

Napoje spirytusowe Republiki Mołdowy, które mają być chronione w UE

[...]

CZEŚĆ C

Wina aromatyzowane UE, które mają być chronione w Republice Mołdawii

Państwo członkowskie	Nazwa, która ma być chroniona
IT	Vermouth di Torino
FR	Vermouth de Chambéry
DE	Nürnberger Glühwein
DE	Thüringer Glühwein

Wina aromatyzowane Republiki Mołdawii, które mają być chronione w UE

[...]

ZAŁĄCZNIK XXXI

MECHANIZM WCZESNEGO OSTRZEGANIA

1. Unia i Republika Mołdawii ustanawiają niniejszym mechanizm wczesnego ostrzegania w celu określenia praktycznych środków ukierunkowanych na zapobieganie i szybkie reagowanie w sytuacji nadzwyczajnej lub w przypadku zagrożenia wystąpieniem sytuacji nadzwyczajnej. W mechanizmie przewidziano wczesną ocenę potencjalnych zagrożeń i problemów powiązanych z dostawą gazu ziemnego, ropy naftowej i energii elektrycznej oraz popytem na gaz ziemny, ropę naftową lub energię elektryczną, a także zapobieganie i szybkie reagowanie w sytuacji nadzwyczajnej lub w przypadku zagrożenia wystąpieniem sytuacji nadzwyczajnej.
2. Do celów niniejszego załącznika sytuacja nadzwyczajna jest to sytuacja, która powoduje znaczące zakłócenie lub fizyczne przerwanie dostaw gazu ziemnego, ropy naftowej lub energii elektrycznej między Unią a Republiką Mołdawii.
3. Na potrzeby niniejszego załącznika koordynatorami są minister Republiki Mołdawii odpowiedzialny za energię oraz członek Komisji Europejskiej odpowiedzialny za energię.
4. Strony powinny wspólnie przeprowadzać regularne oceny potencjalnych zagrożeń i problemów powiązanych z dostawą surowców i produktów energetycznych i zapotrzebowania na te produkty oraz przekazywać ich wyniki koordynatorom.
5. Jeżeli jedna ze Stron dowie się o istnieniu sytuacji nadzwyczajnej lub sytuacji, która w jej opinii mogłaby prowadzić do zaistnienia sytuacji nadzwyczajnej, powiadamia ona o tym bezzwłocznie drugą Stronę.

6. W okolicznościach określonych w pkt 5 koordynatorzy powiadamiają się wzajemnie w możliwie najkrótszym czasie o konieczności uruchomienia mechanizmu wczesnego ostrzegania. W takim powiadomieniu wskazane zostają między innymi wyznaczone osoby, upoważnione przez koordynatorów do pozostawania ze sobą w stałym kontakcie.

7. Po dokonaniu powiadomienia zgodnie z pkt 6 każda Strona udostępnia drugiej Stronie swoją własną ocenę. Ocena taka obejmuje ocenę ram czasowych, w jakich możliwe jest wyeliminowanie sytuacji nadzwyczajnej lub zagrożenia w postaci sytuacji nadzwyczajnej. Strony reagują natychmiast na ocenę przedstawioną przez drugą Stronę i uzupełniają ją o dostępne informacje dodatkowe.

8. Jeżeli jedna Strona nie jest w stanie w odpowiedni sposób ocenić lub zaakceptować dokonanej przez drugą Stronę oceny sytuacji lub szacowanych ram czasowych, w jakich możliwe jest wyeliminowanie sytuacji nadzwyczajnej lub zagrożenia w postaci sytuacji nadzwyczajnej, odpowiedni koordynator może poprosić o konsultacje, które powinny rozpocząć się w okresie nieprzekraczającym trzech dni od momentu przekazania powiadomienia przewidzianego w pkt 6. Takie konsultacje odbywają się za pośrednictwem grupy ekspertów składającej się z przedstawicieli upoważnionych przez koordynatorów. Celem konsultacji jest:

- a) wypracowanie wspólnej oceny sytuacji oraz ewentualnego dalszego rozwoju wydarzeń;
- b) wypracowanie zaleceń w celu wyeliminowania sytuacji nadzwyczajnej lub zagrożenia w postaci sytuacji nadzwyczajnej;
- c) wypracowanie zaleceń dotyczących wspólnego planu działania w celu zminimalizowania skutków sytuacji nadzwyczajnej oraz – w miarę możliwości – przewyciężenia sytuacji nadzwyczajnej, włącznie z możliwością powołania specjalnej grupy monitorującej.

9. Konsultacje, wspólne oceny i proponowane zalecenia opierają się na zasadach przejrzystości, niedyskryminacji oraz proporcjonalności.
10. Koordynatorzy – w obrębie swoich kompetencji – pracują w celu przezwyciężenia sytuacji nadzwyczajnej lub wyeliminowania zagrożenia w postaci sytuacji nadzwyczajnej, uwzględniając zalecenia, które zostały wypracowane w drodze konsultacji.
11. Grupa ekspertów, o której mowa w pkt 8, składa koordynatorom sprawozdanie ze swoich działań niezwłocznie po wdrożeniu każdego uzgodnionego planu działania.
12. Jeżeli wystąpi sytuacja nadzwyczajna, koordynatorzy mogą powołać specjalną grupę monitorującą, której zadaniem jest zbadanie istniejących okoliczności i rozwoju wydarzeń oraz ich obiektywne rejestrowanie. W skład specjalnej grupy monitorującej wchodzi:
- a) przedstawiciele obu Stron;
  - b) przedstawiciele przedsiębiorstw energetycznych Stron;
  - c) przedstawiciele międzynarodowych organizacji energii, których zaproponują i wzajemnie zaakceptują Strony;
  - d) niezależni eksperci zaproponowani i wzajemnie zaakceptowani przez Strony.

13. Specjalna grupa monitorująca rozpoczyna swoją pracę bezzwłocznie i prowadzi działalność, zgodnie z potrzebą, do momentu rozwiązania sytuacji nadzwyczajnej. Decyzję o zakończeniu prac specjalnej grupy monitorującej podejmują wspólnie koordynatorzy.

14. Od momentu, w którym Strona poinformowała drugą Stronę o okolicznościach opisanych w pkt 5, do zakończenia postępowania określonego w niniejszym załączniku, jak również do czasu przewyciężenia sytuacji nadzwyczajnej lub wyeliminowania zagrożenia w postaci sytuacji nadzwyczajnej, każda ze Stron dołoży wszelkich starań w celu zminimalizowania wszelkich negatywnych skutków dla drugiej Strony. Strony współpracują, mając na celu osiągnięcie bezpośredniego rozwiązania zgodnie z ideą przejrzystości. Strony powstrzymują się od wszelkich działań niepowiązanych z trwającą sytuacją nadzwyczajną, które mogłyby wywołać negatywne skutki dla dostaw gazu ziemnego, ropy naftowej lub energii elektrycznej między Unią a Republiką Mołdawii lub te skutki pogłębić.

15. Koszty związane z działaniami podjętymi w ramach niniejszego załącznika każda Strona ponosi niezależnie.

16. Strony poufnie traktują wszystkie wymieniane między sobą informacje, które określono jako mające poufny charakter. Strony podejmują wszelkie niezbędne działania w celu ochrony informacji poufnych w oparciu o odpowiednie akty prawne i normatywne obowiązujące w Republice Mołdawii lub, odpowiednio, w Unii lub jej państwach członkowskich, jak również zgodnie z obowiązującymi międzynarodowymi umowami i konwencjami.

17. We wzajemnym porozumieniu Strony mogą zapraszać do uczestnictwa w konsultacjach lub działaniach monitorujących, o których mowa w pkt 8 i 12, przedstawicieli osób trzecich.

18. Strony mogą zgodzić się na dostosowanie postanowień niniejszego załącznika, mając na uwadze stworzenie mechanizmu wczesnego ostrzegania między nimi a innymi stronami.

19. Naruszenie mechanizmu wczesnego ostrzegania nie może posłużyć jako podstawa dla wszczęcia postępowania mającego na celu rozstrzygnięcie sporu w oparciu o tytuł V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu. Ponadto w ramach takiego postępowania mającego na celu rozstrzygnięcie sporu Strona nie opiera się na żadnym z wymienionych poniżej elementów i nie przedstawia ich jako dowodów; chodzi tutaj o:

- a) stanowiska zajęte przez drugą Stronę lub poczynione przez nią propozycje w czasie postępowania określonego w niniejszym załączniku; lub
- b) fakt, że druga Strona wykazała swoją gotowość do akceptacji rozwiązania w stosunku do sytuacji nadzwyczajnej objętej mechanizmem wczesnego ostrzegania.

ZAŁĄCZNIK XXXII
MECHANIZM MEDIACJI

Artykuł 1

Cel

Celem niniejszego załącznika jest ułatwienie znalezienia wspólnie uzgodnionego rozwiązania w drodze kompleksowego i szybkiego postępowania z udziałem mediatora.

Sekcja 1

Postępowanie w ramach mechanizmu mediacji

Artykuł 2

Wezwanie do udzielenia informacji

1. Przed rozpoczęciem postępowania mediacyjnego Strona może w każdej chwili na piśmie zażądać informacji dotyczących środka negatywnie wpływającego na handel lub inwestycje między Stronami. Strona, której przedstawiono takie wezwanie, w ciągu 20 dni przekazuje pisemną odpowiedź zawierającą jej komentarze do informacji zawartych w wezwaniu.

2. Jeżeli Strona odpowiadająca uzna, że odpowiedź w ciągu 20 dni nie jest możliwa, informuje Stronę wnioskującą o przyczynach opóźnienia oraz wskazuje przewidywany najkrótszy czas, w którym będzie w stanie przedstawić swoją odpowiedź.

Artykuł 3

Wszczęcie postępowania

1. Strona może w każdym momencie zwrócić się o wszczęcie postępowania mediacyjnego między Stronami. Taki wniosek składa się na ręce drugiej Strony w formie pisemnej. Wniosek musi być wystarczająco szczegółowy, by jasno przedstawić zastrzeżenia Strony wnioskującej oraz musi:

- a) określać konkretny środek, którego dotyczą zastrzeżenia;
- b) zawierać zestawienie domniemanych negatywnych skutków, które według Strony wnioskującej taki środek powoduje lub będzie powodował w odniesieniu do handlu lub inwestycji między Stronami; oraz
- c) wyjaśniać, w jaki sposób według Strony wnioskującej takie skutki dla handlu są związane z danym środkiem.

2. Postępowanie mediacyjne można wszcząć wyłącznie za obopólnym porozumieniem Stron. Strona, do której wniosek jest skierowany zgodnie z ust. 1, przychylnie go rozważy i udzieli odpowiedzi, uznając lub odrzucając wniosek na piśmie w ciągu dziesięciu dni od jego otrzymania.

Artykuł 4

Wybór mediatora

1. Po wszczęciu postępowania mediacyjnego Strony dokładają starań, by wyznaczyć mediatora nie później niż w ciągu 15 dni od otrzymania odpowiedzi na wniosek, o którym mowa w art. 3 niniejszego załącznika.
2. Jeżeli Strony nie są w stanie dokonać wyboru mediatora w terminie określonym w ust. 1 niniejszego artykułu, każda ze Stron może zwrócić się do przewodniczącego lub współprzewodniczących Komitetu Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu zgodnie z art. 438 ust. 4 niniejszego Układu lub do ich przedstawicieli z wnioskiem o wybranie mediatora w drodze losowania z listy sporządzonej na mocy art. 404 ust. 1 niniejszego Układu. Przedstawiciele obu Stron zapraszani są z odpowiednim wyprzedzeniem do uczestnictwa w losowaniu. W każdym wypadku losowanie przeprowadza się w obecności Strony lub Stron.
3. Przewodniczący lub współprzewodniczący Komitetu Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu zgodnie z art. 438 ust. 4 niniejszego Układu lub ich przedstawiciele wyznaczają mediatora w ciągu pięciu dni roboczych od dnia złożenia wniosku przez którąkolwiek ze Stron na mocy ust. 2 niniejszego artykułu.
4. Jeżeli lista, o której mowa w art. 404 ust. 1 niniejszego Układu, nie zostanie sporządzona do czasu złożenia wniosku na podstawie art. 3 niniejszego załącznika, mediator zostanie wybrany w drodze losowania spośród osób formalnie zaproponowanych przez jedną ze Stron lub obie Strony.
5. O ile Strony nie uzgodnią inaczej, mediator nie może być obywatelem żadnej ze Stron.

6. Mediator w bezstronny i przejrzysty sposób pomaga Stronom w osiągnięciu jasności w odniesieniu do środka i jego możliwych skutków dla handlu oraz w opracowaniu wspólnie uzgodnionego rozwiązania. Kodeks postępowania arbitrów i mediatorów określony w załączniku XXXIV do niniejszego Układu stosuje się odpowiednio do mediatorów. Stosuje się także odpowiednio pkt 3–7 (zawiadomienia) oraz 41–45 (tłumaczenie pisemne i ustne) regulaminu wewnętrznego określonego w załączniku XXXIII do niniejszego Układu.

Artykuł 5

Zasady dotyczące postępowania mediacyjnego

1. W ciągu dziesięciu dni od dnia wyznaczenia mediatora Strona, która wszczęła postępowanie mediacyjne, przedstawia mediatorowi i drugiej Stronie w formie pisemnej szczegółowy opis problemu, a zwłaszcza opis stosowania problematycznego środka i jego skutków dla handlu. W ciągu 20 dni od dnia dostarczenia takiego opisu druga Strona może w formie pisemnej przedstawić swoje komentarze do niego. W opisie lub w komentarzach każda ze Stron może zawrzeć wszelkie informacje, które uzna za istotne.
2. Mediator może podjąć decyzję w sprawie najwłaściwszego sposobu osiągnięcia jasności w odniesieniu do środka i jego możliwych skutków dla handlu. Mediator może w szczególności organizować spotkania między Stronami, konsultować się ze Stronami wspólnie lub indywidualnie, zwrócić się o pomoc do odpowiednich ekspertów i zainteresowanych stron lub konsultować się z nimi oraz zapewnić dodatkowe wsparcie, o które wystąpią Strony. Zanim jednak mediator zwróci się o pomoc do odpowiednich ekspertów i zainteresowanych stron lub skonsultuje się z nimi, przeprowadza on konsultacje ze Stronami.

3. Mediator może zaoferować doradztwo i zaproponować rozwiązanie do rozważenia przez Strony. Strony mogą zaakceptować lub odrzucić proponowane rozwiązanie lub porozumieć się co do innego rozwiązania. Mediator nie doradza jednak i nie przedstawia uwag w sprawie zgodności danego środka z niniejszym Układem.
4. Postępowanie mediacyjne jest przeprowadzane na terytorium Strony, do której skierowany był wniosek, lub w innym wspólnie uzgodnionym miejscu lub w każdy inny wspólnie uzgodniony sposób.
5. Strony dokładają starań, by osiągnąć wspólnie uzgodnione rozwiązanie w ciągu 60 dni od daty wyznaczenia mediatora. W oczekiwaniu na ostateczne porozumienie Strony mogą rozważyć potencjalne rozwiązania tymczasowe, zwłaszcza w sytuacji, gdy środek dotyczy towarów szybko psujących się.
6. Rozwiązanie można przyjąć w drodze decyzji Komitetu Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu zgodnie z art. 438 ust. 4 niniejszego Układu. Każda ze Stron może uzależnić takie rozwiązanie od zakończenia niezbędnych procedur wewnętrznych. Wspólnie uzgodnione rozwiązania są udostępniane publicznie. Wersja dostępna publicznie może nie zawierać informacji oznaczonych jako poufne przez jedną ze Stron.
7. Na wniosek Stron mediator przedstawia im w formie pisemnej projekt sprawozdania merytorycznego zawierającego krótki opis: środka stanowiącego przedmiot postępowania, przeprowadzonego postępowania oraz wszelkich wspólnie uzgodnionych rozwiązań stanowiących ostateczny rezultat tego postępowania, w tym potencjalnych rozwiązań tymczasowych. Mediator daje Stronom 15 dni na przedstawienie uwag do projektu sprawozdania. Po rozpatrzeniu uwag przedstawionych przez Strony w wyznaczonym terminie mediator przekazuje Stronom w ciągu 15 dni w formie pisemnej ostateczne sprawozdanie merytoryczne. Sprawozdanie merytoryczne nie zawiera interpretacji postanowień niniejszego Układu.

8. Postępowanie zostaje zakończone:
- a) poprzez przyjęcie przez Strony wspólnie uzgodnionego rozwiązania, w dniu jego przyjęcia;
  - b) za obopólną zgodą Stron w jakiegokolwiek fazie postępowania, z dniem zawarcia takiego porozumienia;
  - c) poprzez wydanie przez mediatora po konsultacji ze Stronami pisemnego oświadczenia stwierdzającego, że dalsze próby mediacji byłyby bezskuteczne, z dniem wydania oświadczenia;
  - d) poprzez wydanie przez Stronę pisemnego oświadczenia po przeanalizowaniu wspólnie uzgodnionych rozwiązań w ramach postępowania mediacyjnego oraz po rozważeniu wszelkich opinii doradczych i rozwiązań proponowanych przez mediatora, z dniem wydania oświadczenia.

Sekcja 2

Wdrożenie

Artykuł 6

Wdrożenie wspólnie uzgodnionego rozwiązania

1. Jeżeli Strony uzgodniły rozwiązanie, każda ze Stron podejmuje wszelkie działania niezbędne do wdrożenia takiego wspólnie uzgodnionego rozwiązania w uzgodnionym terminie.
2. Wdrażająca Strona informuje drugą Stronę w formie pisemnej o wszelkich krokach lub działaniach podjętych w celu wdrożenia wspólnie uzgodnionego rozwiązania.

Sekcja 3

Postanowienia ogólne

Artykuł 7

Poufność i związek z kwestią rozstrzygnięcia sporów

1. O ile Strony nie postanowią inaczej i bez uszczerbku dla art. 5 ust. 6 niniejszego załącznika, wszystkie etapy postępowania, w tym doradztwo lub zaproponowane rozwiązanie, są poufne. Każda Strona może jednak podać do wiadomości publicznej informację o toczącej się mediacji.
2. Postępowanie mediacyjne pozostaje bez uszczerbku dla praw i obowiązków Stron wynikających z postanowień w sprawie rozstrzygnięcia sporów zawartych w rozdziale 14 (Rozstrzygnięcie sporów) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu lub z innego porozumienia.
3. Konsultacje na mocy rozdziału 14 (Rozstrzygnięcie sporów) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu nie są wymagane przed wszczęciem postępowania mediacyjnego. Jednak przed wszczęciem postępowania mediacyjnego Strona z reguły powinna skorzystać z innych postanowień dotyczących współpracy lub konsultacji przewidzianych w niniejszym Układzie.

4. W ramach innych postępowań mających na celu rozstrzygnięcie sporu na mocy niniejszego Układu lub innego porozumienia organ nie bierze pod uwagę, a Strona nie przedstawia jako dowodu ani nie opiera się na żadnej z następujących kwestii:

- a) stanowiska zajęte przez drugą Stronę w ramach postępowania mediacyjnego lub informacje zgromadzone na mocy art. 5 ust. 1 i art. 5 ust. 2 niniejszego załącznika;
- b) fakt, że druga Strona wykazała gotowość do akceptacji rozwiązania w odniesieniu do środka objętego mediacją; lub
- c) rady udzielone lub propozycje złożone przez mediatora.

5. Mediator nie może być członkiem organu w postępowaniu o rozstrzygnięcie sporu na mocy niniejszego Układu lub innego porozumienia WTO obejmującego ten sam przedmiot, w sprawie którego był on mediatorem.

Artykuł 8

Terminy

Każdy termin, o którym mowa w niniejszym załączniku, można zmienić za obopólnym porozumieniem Stron postępowania mediacyjnego.

Artykuł 9

Koszty

1. Każda ze Stron ponosi własne wydatki wynikające z jej udziału w postępowaniu mediacyjnym.
  2. Strony dzielą między siebie na równych zasadach wydatki wynikające z kwestii organizacyjnych, w tym koszty wynagrodzenia i wydatki mediatora. Wynagrodzenie mediatora jest zgodne z postanowieniami pkt 8 lit. e) regulaminu wewnętrznego w sprawie wynagrodzenia przewodniczącego organu arbitrażowego.
-

ZAŁĄCZNIK XXXIII

REGULAMIN ROZSTRZYGANIA SPORÓW

Postanowienia ogólne

1. W rozdziale 14 (Rozstrzyganie sporów) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu i w niniejszym regulaminie:

- a) „doradca” oznacza osobę wyznaczoną przez Stronę sporu w celu doradzania lub pomocy tej Stronie w związku z postępowaniem organu arbitrażowego;
- b) „arbiter” oznacza członka organu arbitrażowego powołanego na mocy art. 385 niniejszego Układu;
- c) „organ arbitrażowy” oznacza organ ustanowiony zgodnie z art. 385 niniejszego Układu;
- d) „asystent” oznacza osobę, która zgodnie z zasadami powołania arbitra prowadzi badania lub pomaga temu arbitrowi;
- e) „Strona skarżąca” oznacza Stronę wnoszącą o powołanie organu arbitrażowego zgodnie z art. 384 niniejszego Układu;

- f) „dzień” oznacza dzień kalendarzowy;
  - g) „Strona, przeciwko której wysunięto zarzut” oznacza Stronę, w stosunku do której istnieje przypuszczenie, że dopuściła się naruszenia postanowień, o których mowa w art. 381 niniejszego Układu;
  - h) „przedstawiciel Strony” oznacza pracownika lub inną osobę powołaną przez rządową jednostkę organizacyjną lub agencję rządową lub jakikolwiek inny podmiot publiczny Strony, który reprezentuje Stronę podczas sporu rozstrzyganego na podstawie niniejszego Układu.
2. Strona, przeciwko której wysunięto zarzut, odpowiedzialna jest za stronę logistyczną postępowania mającego na celu rozstrzygnięcie sporu, w szczególności za organizację rozpraw, chyba że uzgodniono inaczej. Strony wspólnie ponoszą wydatki wynikające z kwestii organizacyjnych, w tym koszty wynagrodzenia i wydatki arbitrów.

Zawiadomienia

3. Każda ze Stron sporu oraz organ arbitrażowy przekazują drugiej Stronie pocztą elektroniczną wszelkie wnioski, zawiadomienia, oświadczenia pisemne lub inne dokumenty, oraz przekazują pocztą elektroniczną wszystkim arbitrom oświadczenia pisemne i wnioski w ramach arbitrażu. Organ arbitrażowy również przekazuje Stronom dokumenty pocztą elektroniczną. Uznaje się, że wiadomość przesłaną pocztą elektroniczną otrzymano w dniu jej wysłania, chyba że zostanie udowodnione, że było inaczej. Jeżeli rozmiar któregośkolwiek z dokumentów przekracza 10 megabajtów, przekazuje się go drugiej Stronie i w stosowanych przypadkach każdemu z arbitrów w innym formacie elektronicznym w ciągu dwóch dni od przesłania wiadomości pocztą elektroniczną.

4. Kopię dokumentów przekazanych zgodnie z pkt 3 przekazuje się drugiej stronie i w stosowanych przypadkach każdemu z arbitrów w dniu przesłania wiadomości pocztą elektroniczną faksem, listem poleconym, kurierem, za potwierdzeniem odbioru albo przy pomocy innego środka komunikacji, który zapewnia rejestrację wysłania przesyłki.
5. Wszelkie powiadomienia są adresowane odpowiednio do Ministra Gospodarki Republiki Mołdawii oraz do Dyrekcji Generalnej ds. Handlu Komisji Europejskiej.
6. Niewielkie błędy pisarskie występujące we wniosku, zawiadomieniu, oświadczeniu pisemnym lub innym dokumencie związanym z postępowaniem organu arbitrażowego można poprawić, dostarczając nowy dokument, w którym wyraźnie zaznaczono te zmiany.
7. Jeśli ostatni dzień na dostarczenie dokumentu przypada na dzień ustawowo wolny od pracy w Unii lub w Republice Mołdawii, dokument dostarczony w następnym dniu roboczym uznaje się za dostarczony w terminie.

Rozpoczęcie arbitrażu

8. a) Jeżeli zgodnie z art. 385 niniejszego Układu lub zgodnie z pkt 20 niniejszego regulaminu arbiter jest wybierany w drodze losowania, losowanie odbywa się w czasie i miejscu określonym przez Stronę skarżącą; Stronę, przeciwko której wysunięto zarzut, należy niezwłocznie powiadomić o czasie i miejscu losowania. Strona, przeciwko której wysunięto zarzut, może na swój wniosek być obecna podczas losowania. W każdym wypadku losowanie przeprowadza się w obecności Strony lub Stron.

- b) Jeżeli zgodnie z art. 385 niniejszego Układu lub zgodnie z pkt 20 niniejszego regulaminu arbiter jest wybierany w drodze losowania, a Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu zgodnie z art. 438 ust. 4 niniejszego Układu ma dwóch przewodniczących, losowanie przeprowadzają obaj przewodniczący albo ich przedstawiciele. Jeżeli jednak jeden z przewodniczących lub jego przedstawiciel nie zgadza się na udział w losowaniu, losowanie przeprowadza samodzielnie drugi przewodniczący.
- c) Strony informują wybranych arbitrów o ich nominacji.
- d) Arbiter, który został powołany zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 385 niniejszego Układu, informuje Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu zgodnie z art. 438 ust. 4 niniejszego Układu, czy będzie mógł pełnić obowiązki arbitra, w ciągu pięciu dni od dnia, w którym został powiadomiony o swojej nominacji. Jeżeli kandydat odrzuci nominację z uzasadnionej przyczyny, nowego arbitra wybiera się według tej samej procedury, według której wybrano niedostępnego kandydata.
- e) O ile Strony sporu nie postanowią inaczej, spotykają się one z organem arbitrażowym w ciągu siedmiu dni od dnia jego powołania w celu ustalenia tych kwestii, które Strony lub organ arbitrażowy uznają za stosowne, włącznie z wypłacanym arbitrom wynagrodzeniem i zwrotem wydatków, które są zgodne ze standardami WTO. Wynagrodzenie asystenta arbitra nie przekracza 50 % wynagrodzenia tego arbitra. Arbitrzy i przedstawiciele Stron sporu mogą brać udział w tym spotkaniu za pośrednictwem telefonu lub wideokonferencji.

9. a) O ile w ciągu pięciu dni od dnia wyboru arbitrów Strony nie postanowią inaczej, zakres zadań organu arbitrażowego obejmuje: „zbadanie – w świetle odpowiednich postanowień Układu wskazanych przez Strony sporu – sprawy zgłoszonej we wniosku o powołanie organu arbitrażowego, wydanie decyzji w sprawie zgodności danego środka z postanowieniami, o których mowa w art. 381 niniejszego Układu, oraz wydanie decyzji zgodnie z art. 387 i 402 niniejszego Układu”.
- b) Strony przekazują organowi arbitrażowemu uzgodniony zakres zadań w ciągu trzech dni od dokonania uzgodnień.

Oświadczenia początkowe

10. Strona skarżąca składa początkowe oświadczenie pisemne nie później niż 20 dni od dnia powołania organu arbitrażowego. Strona, przeciwko której wysunięto zarzut, dostarcza pisemną odpowiedź nie później niż 20 dni po dacie dostarczenia początkowego oświadczenia pisemnego.

Działanie organów arbitrażowych

11. Wszystkie posiedzenia organu arbitrażowego prowadzi jego przewodniczący. Organ arbitrażowy może przekazać przewodniczącemu prawo podejmowania decyzji administracyjnych i proceduralnych.

12. O ile rozdział 14 (Rozstrzygnięcie sporów) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu nie stanowi inaczej, organ arbitrażowy może prowadzić swoje działania przy użyciu wszelkich środków, włącznie z telefonem, faksem lub łączami komputerowymi.
13. W obradach organu arbitrażowego mogą brać udział wyłącznie arbitrzy, lecz organ arbitrażowy może zezwolić na uczestnictwo w obradach swoim asystentom.
14. Za sporządzenie decyzji odpowiada wyłącznie organ arbitrażowy; sporządzenie decyzji nie podlega delegacji.
15. W przypadku pojawienia się kwestii proceduralnych, których nie obejmują postanowienia rozdziału 14 (Rozstrzygnięcie sporów) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu i załączników XXXII, XXXIII i XXXIV do niniejszego Układu, organ arbitrażowy po konsultacji ze Stronami może określić odpowiednią procedurę, która jest zgodna z tymi postanowieniami.
16. Jeżeli organ arbitrażowy uzna, że w ramach postępowania konieczna jest zmiana dowolnego terminu innego niż terminy określone w rozdziale 14 (Rozstrzygnięcie sporów) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu lub dokonanie innych zmian proceduralnych lub administracyjnych, informuje pisemnie Strony sporu o powodach takich zmian lub dostosowań, wskazując okres lub konieczną zmianę.

Zastępstwo

17. Jeżeli arbiter nie może uczestniczyć w postępowaniu organu arbitrażowego, wycofa się z tego postępowania lub musi być zastąpiony, ponieważ nie spełnia wymogów kodeksu postępowania określonego w załączniku XXXIV do niniejszego Układu, to zastępcę wybiera się zgodnie z art. 385 niniejszego Układu i pkt 8 niniejszego regulaminu.

18. Jeśli jedna ze Stron sporu uzna, że arbiter nie spełnia wymogów kodeksu postępowania i w związku z tym powinien zostać zastąpiony, Strona ta powiadamia drugą Stronę sporu w ciągu 15 dni od dnia uzyskania dowodów potwierdzających okoliczności istotnego naruszenia kodeksu postępowania przez tego arbitra.

19. Jeśli jedna ze Stron sporu uzna, że arbiter inny niż przewodniczący nie spełnia wymogów kodeksu postępowania, Strony sporu konsultują się i za obopólnym porozumieniem wybierają nowego arbitra zgodnie z art. 385 niniejszego Układu i pkt 8 niniejszego regulaminu.

Jeśli Strony sporu nie dojdą do porozumienia co do potrzeby wymiany arbitra, każda ze Stron sporu może wnioskować o przekazanie sprawy przewodniczącemu organu arbitrażowego, którego decyzja jest ostateczna.

Jeśli w wyniku złożenia wniosku przewodniczący ustali, że arbiter nie spełnia wymogów kodeksu postępowania, wybiera się nowego arbitra zgodnie z art. 385 niniejszego Układu i pkt 8 niniejszego regulaminu.

20. Jeśli Strona uzna, że przewodniczący organu arbitrażowego nie spełnia wymogów kodeksu postępowania, Strony konsultują się i za obopólnym porozumieniem wybierają nowego przewodniczącego zgodnie z art. 385 niniejszego Układu i pkt 8 niniejszego regulaminu.

Jeśli Strony nie dojdą do porozumienia w kwestii potrzeby wymiany przewodniczącego, każda ze Stron może wystąpić z wnioskiem o przekazanie sprawy jednej z pozostałych osób z części listy zawierającej przewodniczących, o której mowa w art. 404 ust. 1 niniejszego Układu. Nazwisko tego członka jest losowane przez przewodniczącego Komitetu Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu zgodnie z art. 438 ust. 4 niniejszego Układu lub przez przedstawiciela tego przewodniczącego w ciągu pięciu dni od dnia złożenia wniosku. Decyzja tak wybranej osoby dotycząca potrzeby zastąpienia przewodniczącego jest ostateczna.

Jeśli tak wybrana osoba uzna, że poprzedni przewodniczący nie spełnia wymogów kodeksu postępowania, wybiera ona nowego przewodniczącego w drodze losowania spośród grona pozostałych osób z części listy zawierającej przewodniczących, o której mowa w art. 404 ust. 1 niniejszego Układu. Wyboru nowego przewodniczącego dokonuje się w ciągu pięciu dni od dnia podjęcia decyzji, o której mowa w niniejszym ustępie.

21. Prowadzone przez organ arbitrażowy czynności zawiesza się na okres potrzebny do przeprowadzenia procedur przewidzianych w pkt 18, 19 i 20 niniejszego regulaminu.

Rozprawy

22. Przewodniczący organu arbitrażowego wyznacza dzień i godzinę rozprawy w porozumieniu ze Stronami sporu i innymi arbitrami i przekazuje Stronom pisemne potwierdzenie. Informację taką udostępnia również publicznie Strona odpowiedzialna za stronę logistyczną postępowaniem, chyba że rozprawa ma charakter zamknięty. Jeśli żadna ze Stron nie wyrazi sprzeciwu, organ arbitrażowy może podjąć decyzję o niezwoływaniu rozprawy.

23. O ile Strony nie postanowią inaczej, rozprawa odbywa się w Brukseli, gdy Stroną skarżącą jest Republika Mołdawii, lub w Kiszyniowie, gdy Stroną skarżącą jest Unia.

24. Organ arbitrażowy może wyznaczyć dodatkowe rozprawy, jeżeli Strony wyrażą na to zgodę.

25. W całości wszystkich rozpraw uczestniczą wszyscy arbitrzy.

26. W rozprawie mogą brać udział następujące osoby, niezależnie od tego, czy rozprawa ma charakter otwarty, czy nie:

- a) przedstawiciele Stron sporu;
- a) doradcy Stron sporu;
- c) personel administracyjny, tłumacze ustni i pisemni i sprawozdawcy sądowi; oraz
- d) asystenci arbitrów.

Do organu arbitrażowego zwracać się mogą wyłącznie przedstawiciele i doradcy Stron sporu.

27. Każda ze Stron sporu, nie później niż w ciągu pięciu dni przed datą rozprawy, dostarcza organowi arbitrażowemu wykaz nazwisk osób przedstawiających na rozprawie argumenty ustne lub oświadczenia w imieniu danej Strony i innych przedstawicieli lub doradców, którzy wezmą udział w rozprawie.

28. Zespół arbitrażowy prowadzi rozprawę w następujący sposób, zapewniając, aby Stronie skarżącej oraz Stronie, przeciwko której wysunięto zarzut, przyznano równą ilość czasu:

Argument

- a) argument Strony skarżącej;
- b) kontrargument Strony, przeciwko której wysunięto zarzut.

Argument przeciwny

- a) argument Strony skarżącej;
- b) kontrargument Strony, przeciwko której wysunięto zarzut.

29. Organ arbitrażowy może kierować pytania do każdej ze Stron sporu w dowolnym momencie rozprawy.

30. Organ arbitrażowy zapewnia przygotowanie zapisu każdej rozprawy i jego bezzwłoczne dostarczenie Stronom sporu. Strony sporu mogą zgłaszać uwagi dotyczące zapisu, a organ arbitrażowy może te uwagi uwzględnić.

31. W terminie 10 dni od daty rozprawy każda ze Stron sporu może przedstawić dodatkowe oświadczenie pisemne dotyczące wszelkich kwestii, które pojawiły się w trakcie rozprawy.

Pytania pisemne

32. Organ arbitrażowy może w każdym momencie postępowania zwracać się z pytaniami w formie pisemnej do jednej lub obu Stron sporu. Każda ze Stron sporu otrzymuje kopię wszystkich pytań zadanych przez organ arbitrażowy.

33. Strona sporu dostarcza również drugiej Stronie sporu kopię swoich pisemnych odpowiedzi na pytania organu arbitrażowego. Każdej Stronie sporu umożliwia się przedstawienie pisemnych komentarzy do odpowiedzi drugiej Strony w ciągu pięciu dni od daty otrzymania odpowiedzi.

Poufność

34. Każda ze Stron sporu i jej doradcy traktują jako poufne wszelkie informacje oznaczone jako poufne przez Stronę sporu, która przedstawiła je organowi arbitrażowemu. Przedstawiając organowi arbitrażowemu poufną wersję oświadczeń pisemnych, Strona sporu, na wniosek drugiej Strony, przedstawia również niemające poufnego charakteru streszczenie informacji znajdujących się w takich oświadczeniach, które może być ujawnione publicznie, nie później niż w ciągu 15 dni od dnia złożenia wniosku lub oświadczenia, w zależności od tego, co nastąpiło później, oraz objaśnienie, dlaczego informacje niejawnie mają charakter poufny. Żadne z postanowień niniejszego regulaminu nie wyklucza możliwości publicznego ujawnienia przez Stronę sporu jej własnego stanowiska w zakresie, w jakim, odnosząc się do informacji przedstawionych przez drugą Stronę, Strona nie ujawnia żadnych informacji, które druga Strona oznaczyła jako poufne. Organ arbitrażowy obraduje jednak przy drzwiach zamkniętych, jeżeli oświadczenia lub argumenty Strony zawierają informacje poufne. Strony sporu i ich doradcy zapewniają poufność rozpraw organu arbitrażowego, jeżeli odbywają się one przy drzwiach zamkniętych.

Kontakty *ex parte*

35. Organ arbitrażowy nie spotyka się ani nie kontaktuje się ze Stroną pod nieobecność drugiej Strony.

36. Żaden z arbitrów nie może omawiać żadnych aspektów przedmiotu postępowania z jedną Stroną lub z obiema Stronami sporu pod nieobecność pozostałych arbitrów.

Oświadczenia *amicus curiae*

37. W przypadku braku innych ustaleń Stron, w ciągu trzech dni od daty powołania organu arbitrażowego organ ten może otrzymać dobrowolne oświadczenia pisemne od osób fizycznych lub prawnych mających siedzibę na terytorium Strony sporu, niezależnych od rządów Stron sporu, pod warunkiem że oświadczenia te zostały złożone w ciągu 10 dni od dnia powołania organu arbitrażowego, są zwięzłe, a w każdym razie wraz z załącznikami nie przekraczają 15 stron maszynopisu z podwójnymi odstępami między wierszami, i mają bezpośredni związek z zagadnieniami faktycznymi i prawnymi rozpatrywanymi przez organ arbitrażowy.

38. Oświadczenie takie zawiera opis osoby je składającej, niezależnie od tego, czy jest to osoba fizyczna czy prawna, w tym jej obywatelstwo lub siedzibę, opis charakteru jej działalności, status prawny, ogólne cele oraz źródła finansowania, oraz określa, jaki dana osoba ma interes w danym postępowaniu prowadzonym przez organ arbitrażowy. Oświadczenie sporządza się w językach wybranych przez Strony sporu zgodnie z pkt 41 i 42 niniejszego regulaminu.

39. Organ arbitrażowy wymienia w swojej decyzji wszystkie otrzymane oświadczenia, które spełniają wymogi określone w pkt 37 i 38 niniejszego regulaminu. Organ arbitrażowy nie jest zobowiązany do odnoszenia się w swojej decyzji do argumentów przedstawionych w takich oświadczeniach. Organ arbitrażowy powiadamia o wszelkich takich oświadczeniach Strony sporu, które mogą przedstawić swoje uwagi. Strony sporu zgłaszają swoje uwagi w ciągu 10 dni, a organ arbitrażowy uwzględnia te uwagi.

Sprawy pilne

40. W sprawach pilnych, o których mowa w rozdziale 11 (Zagadnienia energetyczne związane z handlem) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu, organ arbitrażowy po konsultacji ze Stronami sporu odpowiednio dostosowuje terminy, o których mowa w niniejszym regulaminie, i powiadamia Strony o tych dostosowaniach.

Tłumaczenia pisemne i ustne

41. Podczas konsultacji, o których mowa w art. 382 niniejszego Układu, a najpóźniej na rozprawie, o której mowa w pkt 8 lit. e) niniejszego regulaminu, Strony sporu dokładają wszelkich starań, by ustalić wspólny język roboczy postępowań przed organem arbitrażowym.

42. Jeśli Strony sporu nie są w stanie uzgodnić wspólnego języka robczego, każda ze Stron składa swoje oświadczenia pisemne w wybranym języku. W takim przypadku Strona ta przedkłada jednocześnie tłumaczenie pisma na język wybrany przez drugą Stronę, chyba że oświadczenie sporządzono w jednym z języków robczych WTO. Organizacją tłumaczenia ustnego oświadczeń ustnych na języki wybrane przez Strony sporu zajmuje się Strona, przeciwko której wysunięto zarzut.

43. Decyzje organu arbitrażowego są podawane do wiadomości w języku lub językach wybranych przez Strony sporu.

44. Każda ze Stron sporu może przedstawić komentarze dotyczące poprawności tłumaczenia dowolnej przetłumaczonej wersji dokumentu przygotowanego zgodnie z tymi zasadami.

45. Każda ze Stron ponosi koszty tłumaczenia swoich oświadczeń pisemnych. Strony sporu ponoszą w równym stopniu wszelkie koszty przygotowania tłumaczenia decyzji organu arbitrażowego.

Pozostałe procedury

46. Niniejszy regulamin stosuje się również do procedur ustanowionych na mocy art. 382, art. 391 ust. 2, art. 392 ust. 2, art. 393 ust. 2 i art. 395 ust. 2 rozdziału 14 (Rozstrzygnięcie sporów) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu. Organ arbitrażowy dostosowuje jednak terminy określone w niniejszym regulaminie do specjalnych terminów przewidzianych przy wydawaniu decyzji przez organ arbitrażowy w ramach tych innych procedur.

ZAŁĄCZNIK XXXIV

KODEKS POSTĘPOWANIA ARBITRÓW I MEDIATORÓW

Definicje

1. W niniejszym kodeksie postępowania:
  - a) „arbiter” oznacza członka organu arbitrażowego powołanego na mocy art. 385 niniejszego Układu;
  - b) „asystent” oznacza osobę, która zgodnie z zasadami powołania arbitra prowadzi badania lub pomaga temu arbitrowi;
  - c) „kandydat” oznacza osobę, której nazwisko znajduje się w wykazie arbitrów, o którym mowa w art. 404 ust. 1 niniejszego Układu, i którą to osobę bierze się pod uwagę przy wyborze arbitra zgodnie z art. 385 niniejszego Układu;
  - d) „mediator” oznacza osobę, która prowadzi postępowanie mediacyjne zgodnie z załącznikiem XXXII (Mechanizm mediacji) do niniejszego Układu.
  - e) „postępowanie”, o ile nie wskazano inaczej, oznacza postępowanie organu arbitrażowego na mocy rozdziału 14 (Rozstrzyganie sporów) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu;
  - f) „pracownicy”, w stosunku do arbitra, oznaczają osoby, którymi kieruje i które kontroluje arbiter, inne niż asystenci.

Odpowiedzialność w trakcie postępowania

2. W trakcie postępowania każdy kandydat i arbiter unika niewłaściwych zachowań lub ich znamion, jest osobą niezależną i bezstronną, unika bezpośrednich lub pośrednich konfliktów interesów i przestrzega wysokich standardów postępowania, aby zachować integralność i niezależność mechanizmu rozstrzygania sporów. Byli arbitrzy muszą stosować się do zobowiązań określonych w pkt 15, 16, 17 i 18 niniejszego kodeksu postępowania.

Obowiązek ujawnienia informacji

3. Przed potwierdzeniem, że kandydat został wybrany na arbitra na mocy rozdziału 14 (Rozstrzyganie sporów) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu, ujawnia on wszelkie interesy, związki lub kwestie, które mogą mieć wpływ na jego niezależność lub bezstronność lub które w normalnych okolicznościach mogą wywoływać wrażenie niewłaściwego zachowania lub stronniczości w trakcie postępowania. W tym celu kandydat podejmuje wszelkie stosowne wysiłki, aby rozpoznać takie interesy, związki i kwestie.

4. Kandydat lub arbiter informuje o kwestiach dotyczących faktycznego lub potencjalnego naruszenia niniejszego kodeksu postępowania wyłącznie Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu zgodnie z art. 438 ust. 4 niniejszego Układu; kwestie te są następnie rozważane przez Strony.

5. Po swoim wyborze arbiter nadal podejmuje wszelkie należne starania, aby rozpoznać wszelkie interesy, związki lub kwestie opisane w pkt 3 niniejszego kodeksu postępowania, oraz ujawnia je. Obowiązek ich ujawnienia ma charakter ciągły, co oznacza, że arbiter ma ujawniać wszelkie interesy, związki lub kwestie, które mogą wyniknąć na dowolnym etapie postępowania. Arbiter ujawnia takie interesy, związki lub kwestie, informując o nich na piśmie Komitet Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu; następnie są one rozważane przez Strony.

Obowiązki arbitrów

6. Arbiter umieszczony na liście arbitrów przewidzianej w art. 404 ust. 1 niniejszego Układu może odrzucić nominację na stanowisko arbitra wyłącznie z uzasadnionych przyczyn, np. z powodu choroby, udziału w innym postępowaniu sądowym lub czynnościach innego organu lub z powodu konfliktu interesów. Po potwierdzeniu wyboru arbiter może wykonywać i wykonuje swoje obowiązki w sposób dokładny i sprawny w trakcie całego postępowania, przestrzegając przy tym zasad uczciwości i staranności.

7. Arbiter bierze pod uwagę jedynie kwestie poruszane w trakcie postępowania i konieczne dla wydania decyzji i nie zleca wykonania tego obowiązku innej osobie.

8. Arbiter podejmuje wszystkie właściwe kroki w celu zapewnienia, aby jego asystenci i pracownicy znali pkt 2, 3, 4, 5, 16, 17 i 18 niniejszego kodeksu postępowania oraz ich przestrzegali.

9. Arbiter nie kontaktuje się w sprawach dotyczących postępowania z jedną ze Stron sporu pod nieobecność drugiej Strony sporu (*ex parte*).

Niezależność i bezstronność arbitrów

10. Arbiter jest niezależny i bezstronny oraz unika stwarzania wrażenia niewłaściwego zachowania lub stronniczości; nie działa pod wpływem własnych interesów, nacisków z zewnątrz, względów politycznych, żądań społecznych ani lojalności w stosunku do jednej ze Stron lub z obawy przed krytyką.
11. Arbiter nie podejmuje w sposób bezpośredni lub pośredni jakichkolwiek zobowiązań ani nie przyjmuje korzyści mogących w jakikolwiek sposób zakłócić właściwe wykonywanie jego obowiązków lub stworzyć wrażenie zakłócenia ich właściwego wykonywania.
12. Arbiter nie może wykorzystywać swojego stanowiska w organie arbitrażowym do realizacji jakichkolwiek osobistych lub prywatnych interesów. Arbiter unika podejmowania działań, które mogą sprawiać wrażenie, że inne osoby mogą wywierać na niego wpływ ze względu na swoją szczególną sytuację.
13. Arbiter nie może pozwolić na to, aby związki lub zobowiązania finansowe, handlowe, zawodowe, osobiste lub społeczne miały wpływ na jego postępowanie lub sądy.
14. Arbiter unika nawiązywania kontaktów lub uzyskiwania korzyści finansowych, które mogą mieć wpływ na jego bezstronność lub mogą stwarzać wrażenie niewłaściwego zachowania lub stronniczości.

Zobowiązania byłych arbitrów

15. Wszyscy byli arbitrzy unikają działań mogących stwarzać wrażenie, że wykonując swoje obowiązki, byli stronniczy lub odnosili korzyści z decyzji lub orzeczenia organu arbitrażowego.

Poufność

16. Żaden arbiter ani były arbiter w żadnym momencie nie ujawnia ani nie wykorzystuje jakichkolwiek niedostępnych publicznie informacji dotyczących postępowania lub uzyskanych w trakcie postępowania, z wyjątkiem ich ujawnienia lub wykorzystania do celów tego postępowania, i w żadnym przypadku nie ujawnia ani nie wykorzystuje takich informacji dla uzyskania osobistych korzyści lub korzyści dla innych lub aby zaszkodzić interesom innych.

17. Arbiter nie ujawnia decyzji organu arbitrażowego, ani jej części, przed jej opublikowaniem zgodnie z rozdziałem 14 (Rozstrzygnięcie sporów) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu.

18. Arbiter ani były arbiter w żadnym momencie nie ujawnia treści obrad zespołu arbitrażowego ani poglądów innego arbitra.

Koszty

19. Każdy arbiter rejestruje czas poświęcony postępowaniu i sporządza końcowe rozliczenie czasu oraz poniesionych wydatków, a także czasu i wydatków swojego asystenta i pracowników.

Mediatorzy

20. Zasady opisane w niniejszym kodeksie postępowania jako mające zastosowanie do arbitrów lub byłych arbitrów stosuje się odpowiednio do mediatorów.

ZAŁĄCZNIK XXXV

ROZDZIAŁ 2 (POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE ZWALCZANIA NADUŻYĆ FINANSOWYCH I KONTROLI) TYTUŁU VI

Republika Mołdawii zobowiązuje się do stopniowego zbliżenia swojego prawodawstwa do następujących przepisów UE i instrumentów międzynarodowych we wskazanych ramach czasowych.

Konwencja z dnia 26 lipca 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich, sporządzona na podstawie artykułu K.3 Traktatu o Unii Europejskiej

Zastosowanie mają następujące postanowienia tej Konwencji:

- Art. 1 – Postanowienia ogólne, definicje
- Art. 2 ust. 1 – Republika Mołdawii podejmuje niezbędne środki w celu zapewnienia, aby działanie, o którym mowa w art. 1, oraz udział w zachowaniu, o którym mowa w art. 1 ust. 1, nakłanianie do niego lub próba takiego zachowania, podlegały skutecznym, proporcjonalnym i odstrasającym sankcjom karnym.
- Art. 3 – Odpowiedzialność karna szefów przedsiębiorstw

Ramy czasowe: wspomniane postanowienia powyższej Konwencji podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Protokół sporządzony na podstawie artykułu K.3 Traktatu o Unii Europejskiej do Konwencji w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich

Zastosowanie mają następujące postanowienia tego Protokołu:

- Art. 1 ust. 1 lit. c) oraz art. 1 ust. 2 – Właściwe definicje
- Art. 2 – Korupcja bierna
- Art. 3 – Korupcja czynna
- Art. 5 ust. 1 – Republika Mołdawii podejmuje wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia, aby zachowanie, o którym mowa w art. 2 i 3, udział w takim zachowaniu oraz nakłanianie do niego podlegają skutecznym, proporcjonalnym i odstraszającym sankcjom karnym.
- Art. 7 – w zakresie, w jakim odnosi się do art. 3 Konwencji

Ramy czasowe: wspomniane postanowienia powyższego Protokołu podlegają wdrożeniu w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.

Protokół Drugi sporządzony na podstawie artykułu K.3 Traktatu o Unii Europejskiej do Konwencji w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich

Zastosowanie mają następujące postanowienia tego Protokołu:

- Art. 1 – Definicja
- Art. 2 – Pranie pieniędzy
- Art. 3 – Odpowiedzialność osób prawnych
- Art. 4 – Sankcje względem osób prawnych
- Art. 12 – w zakresie, w jakim odnosi się do art. 3 Konwencji

Ramy czasowe: wspomniane postanowienia powyższego Protokołu podlegają wdrożeniu w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie niniejszego Układu.
--

PROTOKÓŁ I
W SPRAWIE UMOWY RAMOWEJ MIĘDZY
UNIĄ EUROPEJSKĄ A REPUBLIKĄ MOŁDAWII
DOTYCZĄCEJ OGÓLNYCH ZASAD UCZESTNICTWA
REPUBLIKI MOŁDAWII W PROGRAMACH UNIJNYCH

Artykuł 1

Republika Mołdawii może uczestniczyć we wszystkich bieżących i przyszłych programach Unii otwartych na uczestnictwo Republiki Mołdawii zgodnie z odpowiednimi przepisami dotyczącymi przyjęcia tych programów.

Artykuł 2

Republika Mołdawii wnosi wkład finansowy do budżetu ogólnego UE odpowiadający poszczególnym programom, w których uczestniczy.

Artykuł 3

Przedstawiciele Republiki Mołdawii mogą uczestniczyć w charakterze obserwatorów, w zakresie dotyczącym Republiki Mołdawii, w pracach komitetów zarządzających odpowiedzialnych za monitorowanie programów, do których Republika Mołdawii wnosi wkład finansowy.

Artykuł 4

Projekty i inicjatywy przedstawione przez uczestników z Republiki Mołdawii podlegają, w miarę możliwości, tym samym warunkom, zasadom i procedurom, jakie w zakresie omawianych programów stosuje się wobec państw członkowskich.

Artykuł 5

Szczegółowe zasady i warunki dotyczące udziału Republiki Mołdawii w każdym z programów, w szczególności dotyczące należnego wkładu finansowego, procedur sprawozdawczych i procedur oceny, określa się w protokole ustaleń zawartym pomiędzy Komisją Europejską a właściwymi organami Republiki Mołdawii, na podstawie kryteriów ustanowionych w ramach poszczególnych programów.

Jeśli Republika Mołdawii zwróci się o pomoc zewnętrzną Unii w celu uczestnictwa w określonym programie na mocy art. 3 rozporządzenia (WE) nr 1638/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne w sprawie Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa, lub na mocy innego, przyjętego w przyszłości jakiegokolwiek podobnego aktu ustawodawczego Unii przewidującego pomoc zewnętrzną Unii na rzecz Republiki Mołdawii, warunki korzystania przez Republikę Mołdawii z pomocy zewnętrznej Unii określa się umową finansową, w szczególności zgodnie z art. 20 rozporządzenia (WE) nr 1638/2006.

Artykuł 6

Zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich każdy protokół ustaleń zawarty na mocy art. 5 tego protokołu stanowi, że kontrola finansowa lub audyty lub inne kontrole, w tym dochodzenia administracyjne, są prowadzone przez Komisję Europejską, Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych i Trybunał Obrachunkowy lub z ich upoważnienia.

W kwestiach kontroli finansowej i audytu, środków administracyjnych, sankcji oraz zwrotu kwot nienależnie wypłaconych przyjmuje się szczegółowe postanowienia umożliwiające nadanie Komisji Europejskiej, Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu i Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych uprawnień odpowiadających ich uprawnieniom w odniesieniu do beneficjentów lub podwykonawców mających siedzibę w Unii.

Artykuł 7

Niniejszy Protokół stosuje się w okresie stosowania Układu.

Każda ze Stron może wypowiedzieć niniejszy Protokół poprzez powiadomienie na piśmie drugiej Strony. Protokół przestaje obowiązywać po upływie sześciu miesięcy od daty takiego powiadomienia.

Zakończenie obowiązywania Protokołu w drodze wypowiedzenia przez którąkolwiek ze Stron nie ma wpływu na kontrole przeprowadzane, w stosownych przypadkach, zgodnie z postanowieniami art. 5 i 6.

Artykuł 8

Nie później niż trzy lata po dniu wejścia w życie niniejszego Protokołu, a następnie co trzy lata, obydwie Strony mogą dokonać przeglądu wykonania niniejszego Protokołu w oparciu o faktyczne uczestnictwo Republiki Mołdawii w programach unijnych.

PROTOKÓŁ II
DOTYCZĄCY DEFINICJI POJĘCIA „PRODUKTY POCHODZĄCE” ORAZ METOD
WSPÓŁPRACY ADMINISTRACYJNEJ

SPIS TREŚCI

TYTUŁ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 1 Definicje

TYTUŁ II

DEFINICJA POJĘCIA „PRODUKTY POCHODZĄCE”

Artykuł 2 Wymogi ogólne

Artykuł 3 Kumulacja pochodzenia

Artykuł 4 Produkty całkowicie uzyskane

Artykuł 5 Produkty poddane wystarczającej obróbce lub wystarczająco przetworzone

Artykuł 6 Niewystarczająca obróbka lub przetworzenie

Artykuł 7 Jednostka kwalifikacyjna

Artykuł 8 Akcesoria, części zapasowe i narzędzia

Artykuł 9 Zestawy

Artykuł 10 Elementy neutralne

TYTUŁ III

WYMOGI TERYTORIALNE

Artykuł 11 Zasada terytorialności

Artykuł 12 Transport bezpośredni

Artykuł 13 Wystawy

TYTUŁ IV

ZWROT LUB ZWOLNIENIE

Artykuł 14 Zakaz zwrotu należności celnych lub zwolnienia z należności celnych

TYTUŁ V

DOWÓD POCHODZENIA

Artykuł 15 Wymogi ogólne

Artykuł 16 Procedura wystawiania świadectwa przewozowego EUR.1

Artykuł 17 Świadectwa przewozowe EUR.1 wystawiane z mocą wsteczną

Artykuł 18 Wystawianie duplikatu świadectwa przewozowego EUR.1

Artykuł 19 Wystawianie świadectwa przewozowego EUR.1 na podstawie dowodu pochodzenia wystawionego lub sporządzonego uprzednio

Artykuł 20 Rozdzielność księgową

Artykuł 21 Warunki sporządzania deklaracji pochodzenia

Artykuł 22 Upoważniony eksporter

Artykuł 23 Termin ważności dowodu pochodzenia

Artykuł 24 Przedkładanie dowodów pochodzenia

Artykuł 25 Przywóz partiami

Artykuł 26 Zwolnienia z wymogu przedstawienia dowodu pochodzenia

- Artykuł 27 Dokumenty uzupełniające
- Artykuł 28 Przechowywanie dowodów pochodzenia i dokumentów uzupełniających
- Artykuł 29 Niezgodności i błędy formalne
- Artykuł 30 Kwoty wyrażone w euro

TYTUŁ VI

UZGODNIENIA DOTYCZĄCE WSPÓŁPRACY ADMINISTRACYJNEJ

- Artykuł 31 Współpraca administracyjna
- Artykuł 32 Weryfikacja dowodów pochodzenia
- Artykuł 33 Rozstrzyganie sporów
- Artykuł 34 Kary
- Artykuł 35 Wolne obszary celne

TYTUŁ VII

CEUTA I MELILLA

- Artykuł 36 Stosowanie niniejszego protokołu
- Artykuł 37 Warunki specjalne

TYTUŁ VIII

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

- Artykuł 38 Zmiany w niniejszym protokole
- Artykuł 39 Postanowienia przejściowe dla towarów przewożonych tranzytem lub składowanych

Wykaz załączników

Załącznik I: Uwagi wprowadzające do wykazu w załączniku II

Załącznik II: Wykaz procesów obróbki lub przetwarzania, którym należy poddać materiały nie pochodzące, aby wytworzony produkt uzyskał status pochodzenia

Załącznik III: Wzory świadectwa przewozowego EUR.1 i wniosku o wydanie świadectwa przewozowego EUR.1

Załącznik IV: Tekst deklaracji pochodzenia

Wspólne deklaracje

Wspólna deklaracja dotycząca Księstwa Andory

Wspólna deklaracja dotycząca Republiki San Marino

Wspólna deklaracja dotycząca korekty reguł pochodzenia zawartych w protokole II dotyczącym definicji pojęcia „produkty pochodzące” oraz metod współpracy administracyjnej

TYTUŁ I
POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 1

Definicje

Na użytek niniejszego protokołu:

- a) „wytwarzanie” oznacza każdy rodzaj obróbki lub przetwarzania łącznie z montażem lub operacjami szczególnymi;
- b) „materiał” oznacza każdy składnik, surowiec, komponent lub część itp. użyte do wytworzenia produktu;
- c) „produkt” oznacza wytwarzany produkt, nawet jeśli jest on przeznaczony do późniejszego użycia w innym procesie wytwarzania;
- d) „towary” oznaczają zarówno materiały, jak i produkty;
- e) „wartość celna” oznacza wartość określoną zgodnie z Porozumieniem WTO w sprawie stosowania art. VII Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu z 1994 r.;
- f) „cena ex-works” oznacza cenę zapłaconą za produkt ex-works producentowi działającemu na terytorium Strony, w którego przedsiębiorstwie dokonano ostatniej obróbki lub przetworzenia, pod warunkiem że cena ta zawiera wartość wszystkich użytych materiałów, pomniejszoną o wszelkie podatki wewnętrzne, które są lub mogą być zwrócone, jeżeli uzyskany produkt zostanie wywieziony;

- g) „wartość materiałów” oznacza wartość celną wykorzystywanych materiałów nie pochodzących w chwili ich przywozu lub, jeśli nie jest ona znana i nie może być ustalona, pierwszą ustaloną cenę zapłaconą za materiały na terytorium Strony wywozu;
- h) „wartość materiałów pochodzących” oznacza wartość takich materiałów, jak zdefiniowano w lit. g), stosowaną z uwzględnieniem niezbędnych zmian;
- i) „wartość dodana” oznacza cenę ex-works pomniejszoną o wartość celną użytych materiałów pochodzących z innych Stron, do których ma zastosowanie kumulacja lub, w przypadku gdy wartość celna nie jest znana lub nie może być ustalona, jest to pierwsza możliwa do ustalenia cena płacona za materiały na terytorium Strony wywozu;
- j) „działy” i „pozycje” oznaczają działy i pozycje (kody czterocyfrowe) stosowane w nomenklaturze, która tworzy Zharmonizowany System Oznaczania i Kodowania Towarów, zwany w niniejszym protokole „Systemem Zharmonizowanym” lub „HS”;
- k) „klasyfikowany” odnosi się do klasyfikacji produktu lub materiału do danej pozycji;
- l) „przesyłka” oznacza produkty, które są albo jednocześnie wysłane od jednego eksportera do jednego odbiorcy, albo objęte jednym dokumentem przewozowym obejmującym ich transport od eksportera do odbiorcy bądź, w przypadku braku takiego dokumentu, jedną fakturą;
- m) „terytoria” obejmują wody terytorialne;

- n) „Strona” oznacza jedno, kilka lub wszystkie państwa członkowskie Unii Europejskiej, Unię Europejską lub Republikę Mołdawii;
- o) „organy celne Strony” w odniesieniu do Unii Europejskiej oznaczają dowolny organ celny państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

TYTUŁ II

DEFINICJA POJĘCIA „PRODUKTY POCHODZĄCE”

Artykuł 2

Wymogi ogólne

Do celów wykonania niniejszego Układu następujące produkty uważa się za pochodzące z terytorium Strony:

- a) produkty całkowicie uzyskane na terytorium Strony w rozumieniu art. 4;
- b) produkty uzyskane na terytorium Strony zawierające materiały, które nie zostały w pełni tam uzyskane, pod warunkiem, że materiały te zostały poddane wystarczającej obróbce lub przetworzeniu na terytorium Strony w rozumieniu art. 5.

Artykuł 3

Kumulacja pochodzenia

Niezależnie od art. 2, produkty uważa się za pochodzące z terytorium jednej ze Stron, jeśli zostały tam uzyskane poprzez zawarcie w nich materiałów pochodzących z terytorium drugiej Strony, pod warunkiem że produkty te zostały poddane obróbce lub przetworzeniu wykraczającemu poza operacje, o których mowa w art. 6, przy czym nie jest konieczne, by materiały pochodzące z terytorium drugiej Strony były poddawane wystarczającej obróbce lub przetwarzaniu.

Artykuł 4

Produkty całkowicie uzyskane

1. Następujące produkty są uważane za całkowicie uzyskane na terytorium Strony:
  - a) produkty mineralne wydobyte z jej ziemi lub dna morskiego;
  - b) produkty roślinne tam zebrane;
  - c) żywe zwierzęta tam urodzone i wyhodowane;
  - d) produkty pochodzące od żywych zwierząt tam wyhodowanych;
  - e) produkty uzyskane przez polowanie lub połowy tam przeprowadzone;

- f) produkty rybołówstwa morskiego i inne produkty wydobyte z morza poza wodami terytorialnymi Strony wywozu przez jej statki;
- g) produkty wytworzone na pokładzie jej statków-przetwórni wyłącznie z produktów, o których mowa w lit. f);
- h) używane artykuły tam zebrane, nadające się tylko do odzyskiwania surowców, łącznie z używanymi oponami nadającymi się tylko do bieżnikowania lub do wykorzystania jako odpady;
- i) odpady i złom powstający w wyniku działalności wytwórczej tam przeprowadzonej;
- j) produkty wydobyte z dna morskiego lub jego podglebia poza jej wodami terytorialnymi, pod warunkiem że ma wyłączne prawa do użytkowania tego dna lub podglebia;
- k) towary wytworzone tam wyłącznie z produktów wymienionych w lit. a)–j).

2. Określenia „jej statki” i „jej statki-przetwórnie” użyte w ust. 1 lit. f) i g) odnoszą się tylko do statków i statków-przetwórni:

- a) które są zarejestrowane lub odnotowane w jednym z państw członkowskich Unii Europejskiej lub w Republice Mołdawii;
- b) które pływają pod banderą państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub pod banderą Republiki Mołdawii;

- c) które są przynajmniej w 50 % własnością obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej lub Mołdawii lub spółki z siedzibą zarządu w jednym z państw członkowskich Unii Europejskiej lub w Mołdawii, której dyrektorem lub dyrektorami, przewodniczącym zarządu lub rady nadzorczej i większością członków tych zarządów są obywatele państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Mołdawii i w których ponadto – w przypadku spółek osobowych lub spółek z ograniczoną odpowiedzialnością – przynajmniej połowa kapitału należy do państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Mołdawii, do ich podmiotów publicznych lub obywateli danej Strony;
- d) których kapitan i oficerowie są obywatelami państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub obywatelami Republiki Mołdawii; oraz
- e) których załogi składają się przynajmniej w 75 % z obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej lub obywateli Republiki Mołdawii.

Artykuł 5

Produkty poddane wystarczającej obróbce lub wystarczająco przetworzone

1. Na użytek art. 2 produkty, które nie są całkowicie uzyskane, uważa się za poddane wystarczającej obróbce lub przetworzeniu, gdy spełnione są warunki określone w wykazie zawartym w załączniku II do niniejszego protokołu.

Warunki te wskazują na obróbkę lub przetworzenie, które muszą zostać wykonane na użytych przy wytwarzaniu materiałach nie pochodzących, i są stosowane wyłącznie w odniesieniu do tych materiałów. Odpowiednio, jeżeli produkt, który uzyskał status produktu pochodzącego poprzez spełnienie warunków określonych w wykazie, jest użyty do wytworzenia innego produktu, to warunki odnoszące się do produktu, do którego został włączony, nie odnoszą się do niego i nie bierze się pod uwagę materiałów nie pochodzących, które mogły zostać użyte w procesie jego wytwarzania.

2. Niezależnie od ust. 1, materiały nie pochodzące, które zgodnie z warunkami określonymi w wykazie zawartym w załączniku II do niniejszego protokołu nie powinny być użyte do wytworzenia produktu, mogą jednak zostać użyte pod warunkiem, że:

- a) ich łączna wartość nie przekracza 10 % ceny ex-works produktu;
- b) żadna z wartości procentowych określonych w wykazie jako maksymalna wartość materiałów nie pochodzących nie została przekroczona przy zastosowaniu niniejszego ustępu.

Niniejszy ustęp nie stosuje się do produktów objętych działami 50-63 Systemu Zharmonizowanego.

3. Ust. 1 i 2 niniejszego artykułu stosuje się z uwzględnieniem art. 6.

Artykuł 6

Niewystarczająca obróbka lub przetworzenie

1. Bez uszczerbku dla ust. 2 niniejszego artykułu, następujące czynności są uważane za niewystarczającą obróbkę lub przetworzenie dla nadania statusu produktów pochodzących, niezależnie od tego, czy wymogi określone w art. 5 zostały spełnione:
  - a) czynności mające na celu zapewnienie zachowania produktów w dobrym stanie podczas transportu i składowania;
  - b) rozłączanie i łączenie opakowań;
  - c) mycie, czyszczenie, odkurzanie, usuwanie tlenku, oleju, farby lub innych powłok;
  - d) prasowanie wyrobów włókienniczych;
  - e) zwykłe czynności związane z malowaniem i polerowaniem;
  - f) łuskanie, częściowe lub całkowite bielenie, polerowanie i glazurowanie zbóż i ryżu;
  - g) czynności polegające na barwieniu cukru lub formowaniu kostek cukru;
  - h) obieranie, drylowanie i łuskanie, owoców, orzechów i warzyw;

- i) ostrzenie, zwykle szlifowanie lub przycinanie;
- j) przesiewanie, przeglądanie, sortowanie, klasyfikowanie, ocenianie, dobieranie (łącznie z kompletowaniem zestawów artykułów);
- k) zwykle umieszczanie w butelkach, puszkach, flakonach, torbach, skrzynkach, pudełkach, mocowanie na kartonach lub deskach oraz wszystkie inne proste czynności związane z pakowaniem;
- l) umieszczanie lub drukowanie na produktach lub ich opakowaniach znaków, etykiet, logo i innych podobnych znaków odróżniających;
- m) zwykle mieszanie produktów, nawet różnych rodzajów;
- n) mieszanie cukru z dowolnymi materiałami;
- o) zwykły montaż części artykułów dla otrzymania kompletnego artykułu lub demontaż produktów na części;
- p) połączenie dwóch lub więcej operacji wymienionych w lit. a) - o);
- q) ubój zwierząt.

2. Wszystkie czynności wykonywane na terytorium Strony względem danego produktu uwzględniane są łącznie podczas określania, czy obróbkę lub przetworzenie, jakiemu poddano taki produkt, należy uznać za niewystarczające w rozumieniu ust. 1.

Artykuł 7

Jednostka kwalifikacyjna

1. Jednostką kwalifikacyjną do celów stosowania niniejszego protokołu jest szczególny produkt, który uważa się za jednostkę podstawową dla klasyfikacji w nomenklaturze Systemu Zharmonizowanego.

W konsekwencji:

- a) jeżeli produkt składający się z grupy lub zestawu artykułów sklasyfikowany jest na warunkach przewidzianych w Systemie Zharmonizowanym w jednej pozycji, to jednostkę kwalifikacyjną stanowi całość;
- b) jeżeli przesyłka składa się z szeregu identycznych produktów sklasyfikowanych w tej samej pozycji Systemu Zharmonizowanego, to każdy produkt musi być traktowany indywidualnie do celów stosowania niniejszego protokołu.

2. W przypadku gdy, zgodnie z regułą ogólną 5 Systemu Zharmonizowanego, opakowanie jest traktowane łącznie z produktem do celów klasyfikacji, traktuje się je również łącznie do celów określania pochodzenia.

Artykuł 8

Akcesoria, części zapasowe i narzędzia

Akcesoria, części zapasowe i narzędzia wysyłane z elementem wyposażenia, maszyną, aparatem lub pojazdem, które są częścią typowego wyposażenia i są wliczone w jego cenę lub nie są oddzielnie fakturowane, są uważane za stanowiące całość z danym elementem wyposażenia, maszyną, aparatem lub pojazdem.

Artykuł 9

Zestawy

Zestawy, w rozumieniu reguły ogólnej nr 3 Systemu Zharmonizowanego, są uważane za pochodzące, jeżeli wszystkie elementy zestawu są produktami pochodzącymi. Niemniej jednak, jeżeli zestaw składa się z produktów pochodzących i niepochodzących, to jest on jako całość uważany za pochodzący, pod warunkiem że wartość produktów niepochodzących nie przekracza 15 % ceny ex-works zestawu.

Artykuł 10

Elementy neutralne

Aby ustalić, czy produkt jest produktem pochodzącym, nie jest niezbędne ustalenie pochodzenia następujących składników, które mogły zostać użyte w procesie jego wytwarzania:

- a) energii i paliwa;
- b) instalacji i wyposażenia;
- c) maszyn i narzędzi;
- d) towarów, które ani nie wchodzą, ani nie są przeznaczone do wejścia w końcowy skład produktu.

TYTUŁ III

WYMOGI TERYTORIALNE

Artykuł 11

Zasada terytorialności

1. Z wyjątkiem przewidzianym w art. 3 i w ust. 3 niniejszego artykułu, warunki uzyskania statusu pochodzenia produktu określone w tytule II są spełniane w sposób ciągły na terytorium danej Strony.

2. Z wyjątkiem przewidzianym w art. 3, w przypadku zwrotu towarów pochodzących, wywiezionych z danej Strony do innego państwa, towary takie są uznawane za niepochodzące, chyba że istnieje możliwość udowodnienia organom celnym, że:

- a) towary powracające są tymi samymi towarami, które zostały wywiezione; oraz
- b) towary powracające nie zostały poddane żadnym czynnościom wykraczającym poza czynności niezbędne dla zachowania ich w dobrym stanie, gdy znajdowały się w państwie, do którego zostały wywiezione, lub gdy były przedmiotem wywozu.

3. Na uzyskanie statusu pochodzenia produktu zgodnie z warunkami określonymi w postanowieniach tytułu II nie ma wpływu przeprowadzona poza Stroną obróbka lub przetworzenie materiałów wywiezionych ze Strony, a następnie ponownie przywiezionych, pod warunkiem że:

- a) materiały te zostały w całości uzyskane na terytorium Strony lub były przed wywozem poddane obróbce lub przetworzeniu wykraczającym poza czynności, o których mowa w art. 6;

oraz

- b) można wykazać, zgodnie z wymogami organów celnych, że:

- (i) towary ponownie przywiezione zostały uzyskane poprzez obróbkę lub przetworzenie wywiezionych materiałów;

oraz

- (ii) całkowita wartość dodana uzyskana poza granicami Strony wskutek zastosowania niniejszego artykułu nie przekracza 10 % ceny ex-works produktu końcowego, dla którego wnioskowano o status pochodzenia.

4. Na użytek ust. 3 warunki uzyskania statusu pochodzenia określone w postanowieniach tytułu II nie mają zastosowania do obróbki lub przetwarzania dokonanego poza terytorium Strony. Jednak w przypadku gdy w wykazie zamieszczonym w załączniku II do niniejszego protokołu do określania statusu pochodzenia produktu końcowego zastosowano zasadę określającą maksymalną wartość dla wszystkich materiałów niepochodzących wykorzystanych w produkcji, łączna wartość materiałów niepochodzących wykorzystanych na terytorium zainteresowanej strony, wraz z całkowitą wartością dodaną uzyskaną poza terytorium Strony w zastosowaniu niniejszego artykułu, nie może przekroczyć podanej wartości procentowej.
5. Na użytek stosowania ust. 3 i 4 niniejszego artykułu, „całkowita wartość dodana” oznacza wszystkie koszty poniesione poza terytorium Strony, w tym wartość użytych tam do produkcji materiałów.
6. Ust. 3 i 4 nie dotyczą produktów, które nie spełniają warunków określonych w załączniku II do niniejszego protokołu, lub które mogą być uznane za przetworzone lub obrobione w stopniu wystarczającym jedynie po zastosowaniu marginesu tolerancji, o którym mowa w art. 5 ust. 2.
7. Ust. 3 i 4 niniejszego artykułu nie stosuje się do produktów z działów 50–63 Systemu Zharmonizowanego.
8. Wszelkie czynności obróbki lub przetwarzania objęte niniejszym artykułem oraz wykonywane poza terytorium Strony przeprowadza się w ramach procedury uszlachetniania biernego lub podobnych procedur.

Artykuł 12

Transport bezpośredni

1. Preferencyjne traktowanie przewidziane w niniejszym Układzie dotyczy wyłącznie produktów spełniających wymagania niniejszego protokołu, które są transportowane bezpośrednio między Stronami. Produkty stanowiące jedną przesyłkę mogą być jednak transportowane przez inne terytoria, gdzie mogą być w razie potrzeby przeładowywane lub czasowo składowane, pod warunkiem, że pozostają pod nadzorem organów celnych w państwie tranzytu lub składowania i że nie zostaną one poddane innym czynnościom niż wyładunek, ponowny załadunek lub jakakolwiek czynność wymagana dla zachowania ich w dobrym stanie.

Produkty pochodzące mogą być transportowane rurociągiem przez terytorium inne niż terytorium Stron występujących jako strony wywozu lub przywozu.

2. Dowody poświadczające, że warunki określone w ust. 1 zostały spełnione, dostarcza się organom celnym Strony przywozu poprzez okazanie:

- a) jednolitego dokumentu przewozowego obejmującego przejazd ze Strony wywozu przez państwo tranzytu; lub
- b) świadectwa wystawionego przez organy celne państwa tranzytu:
  - (i) zawierającego dokładny opis produktów;

- (ii) zawierającego datę wyładunku i ponownego załadunku produktów oraz, o ile ma to zastosowanie, nazwy statków lub innych użytych środków transportu; oraz
  - (iii) poświadczającego warunki, na jakich produkty pozostawały w państwie tranzytu; lub
- c) w przypadku braku powyższych, jakiegokolwiek dokumentu uzupełniającego.

Artykuł 13

Wystawy

1. Produkty pochodzące wysłane z przeznaczeniem na wystawę w innym państwie niż Strony i sprzedane po wystawie na przywóz na terytorium Strony korzystają w przywozie z postanowień niniejszego Układu, pod warunkiem, że udowodni się zgodnie z wymogami organów celnych, że:
- a) eksporter wysłał te produkty z terytorium Strony do państwa, w którym odbywa się wystawa i prezentował je na tej wystawie;
  - b) eksporter ten sprzedał produkty lub w inny sposób zbył je na rzecz odbiorcy na terytorium Strony;
  - c) produkty zostały odesłane w trakcie wystawy lub niezwłocznie po niej w stanie, w jakim zostały wysłane na wystawę; oraz

d) produkty nie były, od momentu ich wysyłki na wystawę, używane do celów innych niż prezentacja na wystawie.

2. Dowód pochodzenia jest wystawiany lub sporządzany zgodnie z postanowieniami tytułu V i jest przedstawiany organom celnym Strony przywozu w normalnym trybie. Wskazuje się w nim nazwę i adres wystawy. W razie konieczności może być wymagana dodatkowa dokumentacja dotycząca warunków, na jakich towary były wystawione.

3. Ust. 1 stosuje się do wszelkich wystaw handlowych, przemysłowych, rolnych lub rzemieślniczych, targów lub podobnych pokazów publicznych, które nie są organizowane na użytek prywatny w sklepach lub pomieszczeniach handlowych w celu sprzedaży produktów zagranicznych i w trakcie których produkty pozostają pod kontrolą celną.

TYTUŁ IV

ZWROT LUB ZWOLNIENIE

Artykuł 14

Zakaz zwrotu należności celnych lub zwolnienia z należności celnych

1. Materiały niepochodzące wykorzystane w produkcji produktów pochodzących z terytorium Strony, dla których dowód pochodzenia jest wystawiany lub sporządzany zgodnie z postanowieniami tytułu V, nie korzystają na terytorium Strony wywozu z jakiegokolwiek zwrotu cła lub zwolnienia z cła.

2. Zakaz określony w ust. 1 stosuje się do wszelkich ustaleń w zakresie zwrotu, umorzenia lub warunkowego zwolnienia, w całości lub części, z ceł lub opłat o skutku równoważnym stosowanych na terytorium Strony wywozu w odniesieniu do materiałów użytych w procesie wytwarzania, w przypadku gdy ten zwrot, umorzenie lub warunkowe zwolnienie stosuje się, w sposób bezpośredni lub pośredni, gdy produkty uzyskane z tych materiałów są wywożone, a nie w przypadku, gdy są one tam zatrzymane na użytek krajowy.
3. Eksporter produktów objętych dowodem pochodzenia jest zobowiązany do przedłożenia na każde żądanie organów celnych wszelkich odpowiednich dokumentów potwierdzających, że nie uzyskał żadnego zwrotu w odniesieniu do materiałów niepochodzących użytych przy wytworzeniu danych produktów i że wszystkie należności celne lub opłaty o podobnym skutku, stosowane w odniesieniu do takich materiałów, zostały uiszczone.
4. Ust. 1, 2 i 3 niniejszego artykułu stosuje się również do opakowań w rozumieniu art. 7 ust. 2, akcesoriów, części zapasowych i narzędzi w rozumieniu art. 8 oraz produktów w zestawie w rozumieniu art. 9 niniejszego protokołu, gdy są one niepochodzące.
5. Ust. 1–4 stosuje się wyłącznie do materiałów, które są z rodzaju, do którego stosuje się niniejszy protokół.

TYTUŁ V
DOWÓD POCHODZENIA

Artykuł 15

Wymogi ogólne

1. Produkty pochodzące z terytorium Strony przy przywozie na terytorium drugiej Strony korzystają z postanowień niniejszego Układu po przedstawieniu jednego z wymienionych poniżej dowodów pochodzenia:
  - a) świadectwa przewozowego EUR.1, którego wzór znajduje się w załączniku III do niniejszego protokołu;
  - b) w przypadkach określonych w art. 21 ust. 1, deklaracji (zwanej dalej „deklaracją pochodzenia”), sporządzonej przez eksportera na fakturze, specyfikacji wysyłkowej lub jakimkolwiek innym dokumencie handlowym opisującym dane produkty w sposób wystarczająco szczegółowy, aby można je było zidentyfikować. Tekst deklaracji pochodzenia zamieszczony jest w załączniku IV do niniejszego protokołu.
2. Niezależnie od ust. 1 niniejszego artykułu, produkty pochodzące w rozumieniu niniejszego protokołu korzystają, w przypadkach określonych w art. 26, z postanowień niniejszego Układu bez konieczności przedkładania któregokolwiek z dowodów pochodzenia, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 16

Procedura wystawiania świadectwa przewozowego EUR.1

1. Świadectwo przewozowe EUR.1 wystawiane jest przez organy celne Strony wywozu na pisemny wniosek sporządzony przez eksportera lub – na jego odpowiedzialność – przez jego upoważnionego przedstawiciela.
2. W tym celu eksporter lub jego upoważniony przedstawiciel wypełniają zarówno świadectwo przewozowe EUR.1, jak i formularz wniosku, których wzory zamieszczone są w załączniku III do niniejszego protokołu. Formularze te wypełnia się w jednym z języków, w których sporządzony został niniejszy Układ, oraz zgodnie z przepisami państwa wywozu. Jeśli formularze wypełnia się odręcznie, wypełnia się je tuszem, drukowanymi literami. Opis produktów jest zamieszczany w polu do tego przeznaczonym bez pozostawienia wolnych wierszy. W przypadku gdy pole nie jest wypełnione w całości, należy nakreślić poziomą linię poniżej ostatniego wiersza opisu, przekreślając puste miejsce.
3. Eksporter wnioskujący o wystawienie świadectwa przewozowego EUR.1 musi być przygotowany do przedłożenia w każdym momencie, na wniosek organów celnych Strony wywozu, na terytorium której wystawiane jest świadectwo przewozowe EUR.1, wszystkich odpowiednich dokumentów potwierdzających pochodzenie danych produktów, jak również spełnienie pozostałych wymagań niniejszego protokołu.

4. Bez uszczerbku dla ust. 5 świadectwo przewozowe EUR.1 wystawiają organy celne państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Republiki Mołdawii, jeżeli dane produkty można uznać za produkty pochodzące z Unii Europejskiej lub Republiki Mołdawii i jeśli spełniają one pozostałe wymogi niniejszego protokołu.
5. Organy celne wystawiające świadectwa przewozowe EUR.1 podejmują wszelkie niezbędne działania w celu zweryfikowania statusu pochodzenia produktów i wypełnienia innych wymogów niniejszego protokołu. W tym celu mają prawo domagać się wszelkich dowodów i przeprowadzać kontrole ksiąg rachunkowych eksportera lub dokonywać innych czynności kontrolnych, jakie uznają za odpowiednie. Organy celne wystawiające świadectwo zapewniają także, aby formularze, o których mowa w ust. 2, były należycie wypełnione. W szczególności sprawdzają, czy pole przeznaczone na opis produktów zostało wypełnione w sposób wykluczający możliwość dodania fałszywych wpisów.
6. Datę wystawienia świadectwa przewozowego EUR.1 wskazuje się w rubryce 11 świadectwa.
7. Świadectwo przewozowe EUR.1 wystawiają organy celne i udostępniają je eksporterowi od chwili faktycznego dokonania wywozu lub jego zapewnienia.

Artykuł 17

Świadczenia przewozowe EUR.1 wystawiane z mocą wsteczną

1. Niezależnie od art. 16 ust. 7 świadectwo przewozowe EUR1 może, w drodze wyjątku, zostać wystawione po dokonaniu wywozu produktów, do których się odnosi, jeżeli:
  - a) nie zostało ono wystawione w chwili dokonywania wywozu z powodu błędu lub niezamierzonych pominięć lub zaistnienia innych szczególnych okoliczności; lub
  - b) zgodnie z wymogami organów celnych wykazano, że świadectwo przewozowe EUR.1 zostało wystawione, ale nie zostało z przyczyn technicznych przyjęte przy przywozie.
2. W celu wykonania ust. 1 eksporter podaje w swoim wniosku miejsce i datę wywozu produktów, do których odnosi się świadectwo przewozowe EUR.1, oraz podaje powody złożenia wniosku.
3. Organy celne mogą wystawić świadectwo przewozowe EUR.1 z mocą wsteczną jedynie po sprawdzeniu, że informacje zawarte we wniosku eksportera są zgodne z informacjami znajdującymi się w odpowiednich dokumentach.
4. W świadectwach przewozowych EUR.1 wystawionych z mocą wsteczną umieszcza się następującą adnotację w języku angielskim:

„ISSUED RETROSPECTIVELY”.

5. Adnotację, o której mowa w ust. 4, zamieszcza się w rubryce 7 świadectwa przewozowego EUR.1.

Artykuł 18

Wystawianie duplikatu świadectwa przewozowego EUR.1

1. W przypadku kradzieży, utraty lub zniszczenia świadectwa przewozowego EUR.1 eksporter może zwrócić się do organów celnych, które je wystawiły, z wnioskiem o wystawienie duplikatu w oparciu o dokumenty wywozowe znajdujące się w ich posiadaniu.
2. Duplikat wystawiony w ten sposób zawiera następującą adnotację w języku angielskim:
„DUPLICATE”.
3. Adnotację, o której mowa w ust. 2, zamieszcza się w rubryce 7 duplikatu świadectwa przewozowego EUR.1.
4. Duplikat, który opatruje się datą wystawienia oryginalnego świadectwa przewozowego EUR.1, nabiera mocy od tej daty.

Artykuł 19

Wystawianie świadectw przewozowych EUR.1 na podstawie dowodu pochodzenia wystawionego lub sporządzonego uprzednio

Jeżeli produkty pochodzące są umieszczane pod kontrolą urzędu celnego Strony, do celów wysłania wszystkich tych produktów lub niektórych z nich do innego miejsca w tej Stronie, oryginalny dowód pochodzenia może zostać zastąpiony jednym lub kilkoma świadectwami przewozowymi EUR.1. Zastępcze świadectwo(-a) przewozowe EUR.1 wystawia urząd celny, pod którego kontrolą znajdują się produkty.

Artykuł 20

Rozdzielność księgową

1. W przypadku wystąpienia znacznych kosztów lub poważnych trudności związanych z oddzielnym magazynowaniem materiałów pochodzących i niepochodzących, które są identyczne i wymienne, organy celne mogą, na pisemny wniosek zainteresowanych, zezwolić na stosowanie metody tak zwanego „rozdzielenia księgowego” (zwanej dalej „metodą”) przy zarządzaniu magazynowaniem takich materiałów.
2. Metoda zapewnia, aby w danym okresie rozrachunkowym ilość produktów uzyskanych, które można uznać za „pochodzące”, była taka sama jak ilość, którą uzyskano by w przypadku fizycznego rozdzielenia magazynowanych materiałów.

3. Organy celne mogą udzielić takiego pozwolenia, o którym mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem wszelkich warunków, które uznają za stosowne.
4. Metoda jest stosowana i jej stosowanie jest rejestrowane na podstawie ogólnych reguł księgowych mających zastosowanie w państwie wytworzenia produktu.
5. Korzystający z metody może, zależnie od okoliczności, sporządzać lub występować z wnioskiem o dowody pochodzenia w odniesieniu do takiej ilości produktów, które mogą być uznane za pochodzące. Na wniosek organów celnych korzystający składa oświadczenie dotyczące sposobu zarządzania tymi ilościami.
6. Organy celne kontrolują sposób korzystania z pozwolenia i mogą je cofnąć w przypadku gdy korzystający w jakikolwiek sposób czyni z niego niewłaściwy użytek lub nie spełnia któregokolwiek z innych warunków określonych w niniejszym protokole.

Artykuł 21

Warunki sporządzania deklaracji pochodzenia

1. Deklaracja pochodzenia, o której mowa w art. 15 ust. 1 lit. b), może zostać sporządzona:
  - a) przez upoważnionego eksportera w rozumieniu art. 22; lub
  - b) przez eksportera przesyłki składającej się z jednego bądź kilku opakowań zawierających produkty pochodzące, których całkowita wartość nie przekracza 6 000 EUR.

2. Bez uszczerbku dla ust. 3 deklaracja pochodzenia może być sporządzona, jeżeli dane produkty można uznać za produkty pochodzące z Unii Europejskiej lub z Republiki Mołdawii oraz jeżeli spełniają pozostałe wymagania niniejszego protokołu.
3. Eksporter sporządzający deklarację pochodzenia jest zobowiązany do przedłożenia na każde żądanie organów celnych Strony wywozu wszystkich dokumentów potwierdzających status pochodzenia danych produktów oraz spełnienie pozostałych wymogów niniejszego protokołu.
4. Eksporter sporządza deklarację pochodzenia, wpisując na maszynie, stemplując lub drukując na fakturze, specyfikacji wysyłkowej lub innym dokumencie handlowym deklarację, której tekst zamieszczony jest w załączniku IV do niniejszego protokołu, w jednej z wersji językowych określonych w tym załączniku, zgodnie z krajowymi przepisami prawa państwa wywozu. Jeśli deklaracja jest sporządzana odrębnie, powinna być napisana tuszem, drukowanymi literami.
5. Deklaracje pochodzenia są opatrzone własnoręcznym, oryginalnym podpisem eksportera. Od upoważnionego eksportera w rozumieniu art. 22 nie wymaga się jednak podpisu na takich deklaracjach, pod warunkiem że złoży on organom celnym Strony wywozu pisemne zobowiązanie do przyjęcia pełnej odpowiedzialności za każdą deklarację pochodzenia, która go identyfikuje, tak jakby była podpisana przez niego własnoręcznie.
6. Deklaracja pochodzenia może zostać sporządzona przez eksportera, gdy produkty do których się odnosi są wywożone lub po dokonaniu ich wywozu, pod warunkiem że zostanie ona przedstawiona w państwie przywozu najpóźniej dwa lata po dokonaniu przywozu produktów, do których się odnosi.

Artykuł 22

Upoważniony eksporter

1. Organy celne Strony wywozu mogą upoważnić eksportera (zwanego dalej „upoważnionym eksporterem”), dokonującego częstych wysyłek produktów zgodnie z postanowieniami niniejszego protokołu, do sporządzania deklaracji pochodzenia niezależnie od wartości przedmiotowych produktów. Eksporter ubiegający się o takie upoważnienie składa organom celnym wszelkie gwarancje konieczne do weryfikacji statusu pochodzenia danych produktów, jak również gwarancje dotyczące spełnienia innych wymogów niniejszego protokołu.
2. Organy celne mogą uzależnić przyznanie statusu upoważnionego eksportera od spełnienia wszelkich warunków, jakie uznają za właściwe.
3. Organy celne nadają upoważnionemu eksporterowi numer pozwolenia celnego, który jest umieszczany na deklaracji pochodzenia.
4. Organy celne nadzorują sposób korzystania z upoważnienia przez upoważnionego eksportera.
5. Organy celne mogą w każdym momencie wycofać upoważnienie. Dokonują tego w przypadku, gdy upoważniony eksporter nie daje już gwarancji, o których mowa w ust. 1, nie spełnia już warunków, o których mowa w ust. 2, lub w inny sposób niewłaściwie wykorzystuje upoważnienie.

Artykuł 23

Termin ważności dowodu pochodzenia

1. Dowód pochodzenia jest ważny przez cztery miesiące od daty wystawienia na terytorium Strony wywozu i w takim okresie jest przedkładany organom celnym Strony przywozu.
2. Dowody pochodzenia przedstawiane organom celnym Strony przywozu po terminie ich przedstawienia określonym w ust. 1 mogą zostać przyjęte do celów stosowania preferencyjnego traktowania, w przypadku gdy fakt nieprzedłożenia dokumentów przed ustalonym terminem jest spowodowany wyjątkowymi okolicznościami.
3. W innych przypadkach przedłożenia dowodów z opóźnieniem organy celne Strony przywozu mogą przyjąć dowody pochodzenia, w przypadku gdy produkty zostały im przedstawione przed upływem wspomnianego terminu.

Artykuł 24

Przedkładanie dowodów pochodzenia

Dowody pochodzenia przedkłada się organom celnym Strony przywozu zgodnie z procedurami stosowanymi na terytorium tego państwa. Organy te mogą zażądać tłumaczenia dowodu pochodzenia oraz zażądać, aby do zgłoszenia przywozowego zostało dołączone oświadczenie importera, że produkty spełniają warunki wymagane do wykonania niniejszego Układu.

Artykuł 25

Przywóz partiami

W przypadku gdy na wniosek importera i na warunkach określonych przez organy celne Strony przywozu, produkty zdemontowane lub niezmontowane, w rozumieniu reguły ogólnej 2 lit. a) Systemu Zharmonizowanego, należące do sekcji XVI i XVII lub objęte pozycjami 7308 i 9406 Systemu Zharmonizowanego, przywożone są partiami, organom celnym przedstawiany jest jeden dowód pochodzenia przy przywozie pierwszej partii.

Artykuł 26

Zwolnienia z wymogu przedstawienia dowodu pochodzenia

1. Produkty wysłane jako małe paczki od osób prywatnych do osób prywatnych lub stanowiące część bagażu osobistego podróżnych są uznawane za produkty pochodzące bez wymogu przedstawienia dowodu pochodzenia, pod warunkiem że takie produkty nie są przywożone w celach handlowych i zostały zgłoszone jako spełniające wymogi niniejszego protokołu oraz że nie ma żadnych wątpliwości co do wiarygodności takiego oświadczenia. W przypadku produktów przesyłanych drogą pocztową takie oświadczenie może zostać umieszczone na zgłoszeniu celnym CN22/CN23 lub na załączonej do tego dokumentu kartce papieru.
2. Przywóz o charakterze okazjonalnym, obejmujący wyłącznie produkty do osobistego użytku ich odbiorców albo podróżnych lub ich rodzin, nie jest uważany za przywóz w celach handlowych, jeśli rodzaj i ilość produktów wskazuje na brak przeznaczenia handlowego.
3. Ponadto łączna wartość takich produktów nie może przekraczać 500 EUR w przypadku małych paczek lub 1 200 EUR w przypadku produktów stanowiących część bagażu osobistego podróżnych.

Artykuł 27

Dokumenty uzupełniające

Dokumenty, o których mowa w art. 16 ust. 3 i art. 21 ust. 3, wykorzystane do celów potwierdzenia, że produkty objęte świadectwem przewozowym EUR.1 lub deklaracją pochodzenia mogą być uważane za produkty pochodzące z terytorium Strony i spełniają pozostałe wymogi niniejszego protokołu, mogą m.in. składać się z:

- a) bezpośrednich dowodów dotyczących procesów przeprowadzonych przez eksportera lub dostawcę w celu uzyskania danych towarów, zawartych na przykład w jego rachunkach lub dokumentach księgowych;
- b) dokumentów potwierdzających status pochodzenia użytych materiałów, wystawionych lub sporządzonych na terytorium danej Strony, jeśli takie dokumenty są używane zgodnie z prawem krajowym;
- c) dokumentów potwierdzających dokonanie obróbki lub przetworzenia materiałów na terytorium danej Strony, wystawionych lub sporządzonych na terytorium danej Strony, w przypadku gdy takie dokumenty są używane zgodnie z prawem krajowym;
- d) świadectw przewozowych EUR.1 lub deklaracji pochodzenia potwierdzających status pochodzenia użytych materiałów, wystawionych lub sporządzonych na terytorium danej Strony zgodnie z niniejszym protokołem;
- e) odpowiednich dowodów dotyczących obróbki lub przetworzenia przeprowadzonego poza terytorium danej Strony zgodnie z art. 11 niniejszego protokołu, potwierdzających, że spełniono wymogi zawarte w tym artykule.

Artykuł 28

Przechowywanie dowodów pochodzenia i dokumentów uzupełniających

1. Eksporter występujący z wnioskiem o wystawienie świadectwa przewozowego EUR.1 przechowuje dokumenty, o których mowa w art. 16 ust. 3, przez okres co najmniej trzech lat.
2. Eksporter sporządzający deklarację pochodzenia przechowuje kopię tej deklaracji pochodzenia, jak również dokumenty, o których mowa w art. 21 ust. 3, przez okres co najmniej trzech lat.
3. Organy celne Strony wywozu wystawiające świadectwo przewozowe EUR.1 przechowują formularz wniosku, o którym mowa w art. 16 ust. 2, przez okres co najmniej trzech lat.
4. Organy celne Strony przywozu przechowują przedłożone im świadectwa przewozowe EUR.1 i deklaracje pochodzenia przez okres co najmniej trzech lat.

Artykuł 29

Niezgodności i błędy formalne

1. Stwierdzenie drobnych niezgodności między oświadczeniami zawartymi w dowodzie pochodzenia a oświadczeniami podanymi w dokumencie przedłożonym urzędowi celnemu w celu dopełnienia formalności związanych z przywozem produktów, nie unieważnia tym samym dowodu pochodzenia, jeżeli zostanie należycie dowiedzione, że dokument ten rzeczywiście odpowiada przedstawionym produktom.
2. Oczywiste błędy formalne, takie jak błędy literowe na dowodzie pochodzenia, nie powodują odrzucenia tego dokumentu, jeśli błędy te nie wzbudzają wątpliwości co do poprawności oświadczeń złożonych w dokumencie.

Artykuł 30

Kwoty wyrażone w euro

1. W celu stosowania art. 21 ust. 1 lit. b) i art. 26 ust. 3, w przypadkach gdy produkty są fakturowane w walucie innej niż euro, równowartość w euro kwot wyrażonych w walutach krajowych Stron jest ustalana corocznie przez każde z zainteresowanych państw.
2. Przesyłka podlega art. 21 ust. 1 lit. b) lub art. 26 ust. 3 poprzez odniesienie do waluty, w której sporządzona jest faktura, zgodnie z kwotą ustaloną przez przedmiotowe państwo.
3. Kwoty podawane w jakiegokolwiek walucie krajowej stanowią równowartość kwot wyrażonych w euro według kursu z pierwszego dnia roboczego października. Kwoty te zgłaszane są Komisji Europejskiej do dnia 15 października i obowiązują od 1 stycznia następnego roku. Komisja Europejska powiadamia wszystkie zainteresowane państwa o wysokości właściwych kwot.
4. Państwo może zaokrąglić w górę lub w dół kwoty otrzymane po przeliczeniu kwoty wyrażonej w euro na swoją walutę krajową. Kwota po zaokrągleniu nie może różnić się od kwoty otrzymanej po przeliczeniu o więcej niż 5 %. Dane państwo może pozostawić bez zmian kwoty wyrażone w walucie krajowej stanowiące równowartość kwot wyrażonych w euro, jeżeli w wyniku corocznego ich dostosowywania przewidzianego w ust. 3 kwoty te po dokonaniu przeliczenia, a przed zaokrągleniem, ulegają podwyższeniu o mniej niż 15 % równowartości kwoty wyrażonej w walucie krajowej. Kwota wyrażona w walucie narodowej może pozostać bez zmian, jeżeli w wyniku corocznego przeliczenia jej wartość uległaby zmniejszeniu.

5. Kwoty wyrażone w euro są poddawane przeglądowi przez Podkomitet ds. Ceł na wniosek jednej ze Stron. Przeprowadzając ten przegląd, Podkomitet ds. Ceł rozważa celowość zachowania skutków przedmiotowych ograniczeń, uwzględniając wartości rzeczywiste. W tym celu może on podjąć decyzję o zmianie kwot wyrażonych w euro.

TYTUŁ VI

UZGODNIENIA DOTYCZĄCE WSPÓŁPRACY ADMINISTRACYJNEJ

Artykuł 31

Współpraca administracyjna

1. Organy celne Stron przekazują sobie wzajemnie za pośrednictwem Komisji Europejskiej wzory odcisków pieczęci używanych w ich urzędach celnych przy wystawianiu świadectw przewozowych EUR.1 oraz adresy organów celnych odpowiedzialnych za weryfikację tych świadectw i deklaracji pochodzenia.

2. W celu zapewnienia prawidłowego stosowania niniejszego protokołu, Strony pomagają sobie wzajemnie, za pośrednictwem właściwych organów celnych, przy weryfikowaniu autentyczności świadectw przewozowych EUR.1, deklaracji pochodzenia i poprawności informacji podanych w tych dokumentach.

Artykuł 32

Weryfikacja dowodów pochodzenia

1. Późniejsze weryfikacje dowodów pochodzenia przeprowadzane są wyrywkowo lub za każdym razem, kiedy organy celne Strony przywozu mają uzasadnione wątpliwości co do autentyczności tych dokumentów, statusu pochodzenia danych produktów lub spełnienia innych wymogów niniejszego protokołu.
2. Do celów wykonania ust. 1 organy celne Strony przywozu zwracają organom celnym Strony wywozu świadectwo przewozowe EUR.1 oraz fakturę, jeżeli została przedłożona, deklarację pochodzenia lub kopię tych dokumentów podając, w stosownych przypadkach, powody uzasadniające przeprowadzenie takiej weryfikacji. Wszelkie uzyskane dokumenty lub informacje wskazujące, iż informacje podane w dowodzie pochodzenia są nieprawdziwe, są przekazywane wraz z wnioskiem o przeprowadzenie weryfikacji.
3. Weryfikacje przeprowadzają organy celne Strony wywozu. W tym celu mają prawo domagać się wszelkich dowodów i przeprowadzać kontrole ksiąg rachunkowych eksportera lub dokonywać innych czynności kontrolnych, jakie uznają za odpowiednie.
4. Jeżeli w oczekiwaniu na wyniki weryfikacji organy celne Strony przywozu podejmą decyzję o zawieszeniu przyznania preferencyjnego traktowania w odniesieniu do danych produktów, stwarzają one importerowi możliwość zwolnienia tych produktów, z zastrzeżeniem wprowadzenia wobec nich wszelkich środków ostrożności, które uznają za konieczne.
5. Organy celne wnioskujące o weryfikację są informowane o jej wynikach najszybciej jak to możliwe. Wyniki takie wyraźnie wskazują, czy dokumenty są autentyczne oraz czy dane produkty mogą być uważane za produkty pochodzące z terytorium danej Strony i spełniają pozostałe wymagania niniejszego protokołu.

6. Jeżeli w przypadkach uzasadnionych wątpliwości brak jest odpowiedzi w terminie dziesięciu miesięcy od dnia przedstawienia wniosku o weryfikację albo jeżeli odpowiedź nie zawiera informacji wystarczających do stwierdzenia autentyczności danego dokumentu lub rzeczywistego pochodzenia produktów, organy celne występujące z wnioskiem o weryfikację, z wyjątkiem szczególnych okoliczności, odmawiają przyznania prawa do korzystania z preferencji.

Artykuł 33

Rozstrzyganie sporów

1. W przypadkach zaistnienia sporów dotyczących procedur weryfikacji, wskazanych w art. 32 niniejszego protokołu, które nie mogą zostać rozstrzygnięte między organami celnymi występującymi z wnioskiem o weryfikację, a organami odpowiedzialnymi za przeprowadzenie takiej weryfikacji, spór taki jest przedkładany Komitetowi Stowarzyszenia w składzie rozstrzygającym kwestie dotyczące handlu, o którym mowa w art. 438 ust. 4 niniejszego Układu. Rozdział 14 (Rozstrzyganie sporów) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu nie ma zastosowania.

2. W przypadku zaistnienia w związku z interpretacją niniejszego protokołu sporów innych, niż związane z procedurami weryfikacji przewidzianymi w art. 32 niniejszego protokołu, są one przekazywane do Podkomitetu ds. Ceł. Postępowanie dotyczące rozstrzygania sporów na podstawie rozdziału 14 (Rozstrzyganie sporów) tytułu V (Handel i zagadnienia związane z handlem) niniejszego Układu może zostać wszczęte wyłącznie, jeśli Podkomitet ds. Ceł nie zdołał rozstrzygnąć sporu w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spór został skierowany do Podkomitetu ds. Ceł.

3. We wszystkich przypadkach rozstrzyganie sporów pomiędzy importerem a organami celnymi Strony przywozu podlega prawodawstwu tej Strony.

Artykuł 34

Sankcje

Wobec każdej osoby sporządzającej lub przyczyniającej się do sporządzenia dokumentu zawierającego nieprawdziwe informacje w celu uzyskania traktowania preferencyjnego dla produktów stosowane są sankcje.

Artykuł 35

Wolne obszary celne

1. Strony podejmują wszelkie niezbędne działania w celu zapewnienia, aby produkty znajdujące się w obrocie handlowym na podstawie dowodu pochodzenia, które w trakcie przewozu przebywają na terenie wolnego obszaru celnego położonego na ich terytorium, nie zostały zamienione na inne towary oraz by nie były poddawane żadnym czynnościom poza zwykłymi czynnościami mającymi na celu zapobieżenie ich zepsuciu.
2. W drodze odstępstwa od ust. 1, gdy produkty pochodzące z terytorium Strony przywożone są do strefy wolnocłowej na podstawie dowodu pochodzenia oraz poddawane są obróbce lub przetwarzaniu, odpowiednie organy wydają na wniosek eksportera nowe świadectwo przewozowe EUR.1, jeżeli przeprowadzona obróbka lub przetwarzanie są zgodne z niniejszym protokołem.

TYTUŁ VII
CEUTA I MELILLA

Artykuł 36

Stosowanie niniejszego protokołu

1. Pojęcie „Unia Europejska” nie obejmuje Ceuty i Melilli.
2. Produkty pochodzące z Republiki Mołdawii przy przywozie do Ceuty lub Melilli korzystają pod wszystkimi względami z takiego samego systemu celnego, jaki jest stosowany do produktów pochodzących z obszaru celnego Unii Europejskiej na podstawie protokołu 2 do Aktu przystąpienia Hiszpanii i Portugalii do Wspólnot Europejskich. Republika Mołdawii stosuje wobec przywozu produktów objętych niniejszym Układem oraz pochodzących z Ceuty i Melilli taki sam system celny, jak dla produktów przywożonych oraz pochodzących z Unii Europejskiej.
3. Na użytek stosowania ust. 2 niniejszego artykułu w odniesieniu do produktów pochodzących z Ceuty i Melilli, niniejszy protokół stosuje się z uwzględnieniem niezbędnych zmian z zastrzeżeniem warunków specjalnych określonych w art. 37.

Artykuł 37

Warunki specjalne

1. Pod warunkiem że produkty zostały przewiezione bezpośrednio, zgodnie z art. 12, następujące produkty będą uważane za:

1) produkty pochodzące z Ceuty i Melilli:

a) produkty w całości uzyskane w Ceucie i Melilli;

b) produkty uzyskane w Ceucie i Melilli, do wytwarzania których wykorzystano produkty inne niż te, o których mowa w lit. a), pod warunkiem że:

(i) wspomniane produkty zostały poddane wystarczającej obróbce lub przetworzeniu w rozumieniu art. 5;

lub że

(ii) wspomniane produkty pochodzą z terytorium Strony, pod warunkiem że zostały poddane obróbce lub przetworzeniu wykraczającym poza czynności, o których mowa w art. 6;

- 2) produkty pochodzące z Republiki Mołdawii:
  - a) produkty w całości uzyskane w Republice Mołdawii;
  - b) produkty uzyskane w Republice Mołdawii, do wytwarzania których wykorzystano produkty inne niż te, o których mowa w lit. a), pod warunkiem że:
    - (i) wspomniane produkty zostały poddane wystarczającej obróbce lub przetworzeniu w rozumieniu art. 5;

lub że
    - (ii) wspomniane produkty pochodzą z Ceuty i Melilli lub z Unii Europejskiej, pod warunkiem że zostały poddane obróbce lub przetworzeniu wykraczającym poza czynności, o których mowa w art. 6.
2. Ceutę i Melillę uważa się za jedno terytorium.
3. Eksporter lub jego upoważniony przedstawiciel umieszcza wpis „Republika Mołdawii” i „Ceuta i Melilla” w rubryce 2 świadectwa przewozowego EUR.1 lub na deklaracji pochodzenia. Ponadto w przypadku produktów pochodzących z Ceuty i Melilli zaznacza się to w rubryce 4 świadectw przewozowych EUR.1 lub na deklaracjach pochodzenia.
4. Organy celne Hiszpanii są odpowiedzialne za stosowanie niniejszego protokołu w Ceucie i Melilli.

TYTUŁ VIII
POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 38

Zmiany w niniejszym protokole

Podkomitet ds. Ceł może zdecydować o wprowadzeniu zmian do postanowień niniejszego protokołu.

Artykuł 39

Postanowienia przejściowe dla towarów przewożonych tranzytem lub składowanych

Postanowienia niniejszego Układu mogą być stosowane do towarów, które są zgodne z postanowieniami niniejszego protokołu i w dniu wejścia niniejszego Układu w życie znajdują się w tranzycie, w jednej ze Stron, są czasowo składowane w składzie celnym lub w wolnych obszarach celnych, z zastrzeżeniem przedłożenia organom celnym Strony przywozu, w ciągu czterech miesięcy od tej daty, dowodu pochodzenia sporządzonego z mocą wsteczną wraz z dokumentami stwierdzającymi, że towary były transportowane bezpośrednio, zgodnie z art. 12.

ZAŁĄCZNIK I DO PROTOKOŁU II

UWAGI WPROWADZAJĄCE DO WYKAZU W ZAŁĄCZNIKU II DO PROTOKOŁU II

Uwaga 1:

Wykaz ten określa warunki, które muszą spełniać wszystkie produkty, by zostały uznane za poddane wystarczającej obróbce lub przetworzeniu w rozumieniu art. 5 niniejszego protokołu.

Uwaga 2:

- 2.1. Pierwsze dwie kolumny w wykazie opisują produkt uzyskany. Pierwsza kolumna podaje numer pozycji lub działu stosowany w Systemie Zharmonizowanym, natomiast druga zawiera opis towarów zastosowany w tym systemie w odniesieniu do tej pozycji lub działu. Dla każdego wpisu znajdującego się w dwóch pierwszych kolumnach określono regułę wymienioną w kolumnie 3 lub 4. Jeżeli, w pewnych przypadkach, wpis w pierwszej kolumnie poprzedza „ex”, oznacza to, że regułę podaną w kolumnie 3 lub 4 stosuje się wyłącznie do części tej pozycji opisanej w kolumnie 2.
- 2.2. W przypadku gdy w kolumnie 1 znajduje się kilka numerów pozycji lub w przypadku kiedy został podany numer działu i w związku z tym w kolumnie 2 znajduje się tylko ogólny opis produktu, odpowiednie reguły zawarte w kolumnach 3 lub 4 mają zastosowanie do wszystkich produktów, które w ramach Systemu Zharmonizowanego klasyfikowane są w obrębie pozycji danego działu lub w obrębie którejkolwiek z pozycji zgrupowanych w kolumnie 1.

- 2.3. W przypadku gdy w wykazie podane są różne reguły mające zastosowanie do różnych produktów objętych tą samą pozycją, w każdym tiret zawarty jest opis odnoszący się do części pozycji będącej przedmiotem odpowiedniej reguły z kolumny 3 lub 4.
- 2.4. W przypadku gdy wpisowi w pierwszych dwóch kolumnach odpowiada reguła wymieniona zarówno w kolumnie 3, jak i 4, eksporter może wybrać zastosowanie albo reguły określonej w kolumnie 3, albo reguły określonej w kolumnie 4. Jeżeli kolumna 4 nie zawiera reguły dotyczącej pochodzenia, należy zastosować regułę określoną w kolumnie 3.

Uwaga 3:

- 3.1. Postanowienia art. 5 niniejszego protokołu dotyczące produktów, które uzyskały status pochodzenia, wykorzystywanych do wytwarzania innych produktów, stosuje się bez względu na to, czy status ten został uzyskany w zakładzie, w którym wykorzystuje się te produkty, czy w innym zakładzie na terytorium Strony.

Przykład:

Silnik objęty pozycją 8407, dla którego reguła określa, że wartość materiałów niepochodzących, które mogą wchodzić w jego skład, nie może przekraczać 40 % ceny ex-works produktu, wytwarzany jest z „innej stali stopowej zgrubnie kształtowanej przez kucie” z pozycji ex 7224.

Jeżeli ta odkuwka została wykonana w Unii Europejskiej z niepochodzącego wlewka, to nabyła ona już status pochodzenia w oparciu o regułę dotyczącą pozycji ex 7224 w wykazie. W związku z tym, przy obliczaniu wartości silnika odkuwkę można potraktować jako produkt pochodzący, bez względu na to, czy został wyprodukowany w tym samym, czy w innym zakładzie w Unii Europejskiej. Wartość niepochodzącego wlewka nie jest więc brana pod uwagę przy sumowaniu wartości użytych materiałów niepochodzących.

- 3.2. Reguła podana w wykazie określa minimalny stopień wymaganej obróbki lub przetworzenia, a przeprowadzenie dalszej obróbki lub przetworzenia również nadaje status pochodzenia i odwrotnie, obróbka lub przetworzenie w mniejszym zakresie nie nadaje statusu pochodzenia. W związku z tym, jeżeli reguła przewiduje, że na pewnym etapie wytwarzania można wykorzystać materiał niepochodzący, wykorzystanie tego materiału na wcześniejszym etapie wytwarzania jest dozwolone, natomiast na późniejszym etapie nie jest dozwolone.
- 3.3. Bez uszczerbku dla uwagi 3.2, w przypadku gdy w regule użyto sformułowania „wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją”, można wykorzystać materiały objęte dowolną pozycją (nawet materiały o takim samym opisie i objęte tą samą pozycją co dany produkt), z zastrzeżeniem jednakże wszelkich szczególnych ograniczeń, które również mogą być zawarte w regule.

Jednakże sformułowanie „wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją łącznie z innymi materiałami objętymi pozycją ...” lub „wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, łącznie z materiałami objętymi tą samą pozycją co produkt” oznacza, że mogą być użyte materiały objęte dowolną pozycją lub pozycjami z wyjątkiem tych o opisach identycznych z produktem zamieszczonym w kolumnie 2 wykazu.

- 3.4. Jeżeli reguła w wykazie określa, że produkt może być wytwarzany z więcej niż jednego materiału, oznacza to, że może zostać użyty jeden lub więcej materiałów. Nie oznacza to, że należy użyć wszystkich materiałów.

Przykład:

Reguła mająca zastosowanie do tkanin objętych pozycjami 5208-5212 określa, że mogą być użyte włókna naturalne i że wśród innych materiałów można również użyć materiałów chemicznych. Nie oznacza to, że oba materiały muszą być użyte — możliwe jest użycie obu lub tylko jednego z nich.

- 3.5. W przypadku gdy zamieszczona w wykazie reguła przewiduje, że produkt musi być wytworzony z określonego materiału, warunek ten nie wyklucza stosowania innych materiałów, które ze względu na właściwe im cechy, nie mogą spełnić warunków reguły. (Zob. również uwaga 6.2 poniżej odnosząca się do wyrobów włókienniczych).

Przykład:

Reguła dotycząca przetworów spożywczych objętych pozycją 1904, która wyraźnie wyklucza użycie zbóż i ich pochodnych, nie zabrania wykorzystania soli mineralnych, chemikaliów i innych dodatków, które nie są produkowane ze zbóż.

Reguły tej nie stosuje się do produktów, które nie mogą być wytwarzane z materiałów określonych w wykazie, jednak tego samego rodzaju materiały można wykorzystać do ich wytwarzania na wcześniejszym etapie.

Przykład:

W przypadku artykułów odzieżowych z ex działu 62 wytworzonych z materiałów nietkanych, jeżeli dla tej klasy artykułów dozwolone jest wyłącznie stosowanie niepochodzącej przędzy, nie jest możliwe użycie jako materiału wyjściowego materiału nietkanego – nawet jeżeli materiałów nietkanych nie można normalnie wykonać z przędzy. W takich przypadkach materiał wyjściowy będzie zazwyczaj na etapie przed przędzą, tj. na etapie włókna.

- 3.6. W przypadku gdy przedstawiona w wykazie reguła przewiduje dwie maksymalne wartości procentowe materiałów niepochodzących, które mogą zostać wykorzystane, wartości tych nie można sumować. Oznacza to, iż maksymalna wartość wszystkich użytych materiałów niepochodzących nie może nigdy przekroczyć wyższej wartości procentowej. Ponadto poszczególne wartości procentowe nie mogą być przekraczane w przypadku określonych materiałów, do których się odnoszą.

Uwaga 4:

- 4.1. Użyte w wykazie określenie „włókna naturalne” odnosi się do włókien innych niż włókna sztuczne lub syntetyczne. Jest ono zastrzeżone dla etapów produkcji mających miejsce przed przędzeniem, w tym dla odpadów oraz, o ile nie określono inaczej, obejmuje włókna zgrzeblone, czesane lub w inny sposób przetwarzane, ale nieprzędzone.
- 4.2. Określenie „włókna naturalne” obejmuje włosie końskie objęte pozycją 0511, jedwab objęty pozycjami 5002 i 5003, jak i włókna wełniane oraz cienką i grubą sierść zwierzęcą objętą pozycjami od 5101 do 5105, włókna bawełniane objęte pozycjami od 5201 do 5203 i inne włókna roślinne objęte pozycjami od 5301 do 5305.
- 4.3. Określenia „pulpa włókiennicza”, „materiały chemiczne” i „materiały do wytwarzania papieru” są stosowane w wykazie do opisywania materiałów niesklasyfikowanych w działach 50-63, które mogą być używane do wytwarzania włókien sztucznych, syntetycznych, papierniczych lub przędz.
- 4.4. Określenie „włókna odcinkowe chemiczne” jest używane w wykazie w odniesieniu do kabli z włókna ciągłego sztucznego lub syntetycznego, włókien odcinkowych lub odpadów objętych pozycjami 5501-5507.

Uwaga 5:

- 5.1. W przypadku gdy w wykazie znajduje się odniesienie do niniejszej uwagi w stosunku do danego produktu, warunki określone w kolumnie 3 nie mają zastosowania do podstawowych materiałów włókienniczych, wykorzystywanych do wytwarzania tego produktu, które w sumie stanowią najwyżej 10 % całkowitej masy wszystkich podstawowych zastosowanych materiałów włókienniczych. (Zob. również uwagi 5.3 i 5.4).

5.2. Jednakże margines tolerancji określony w uwadze 5.1 może mieć zastosowanie wyłącznie do produktów mieszanych, które zostały wykonane z dwóch lub więcej podstawowych materiałów włókienniczych.

Podstawowymi materiałami włókienniczymi są:

- jedwab,
- wełna,
- gruba sierść zwierzęca,
- cienka sierść zwierzęca,
- włosie końskie,
- bawełna,
- materiały do wytwarzania papieru i papier,
- len,
- konopie siewne,
- juta i pozostałe włókna tekstylne łykowe,
- sizal i pozostałe włókna tekstylne z rodzaju „Agave”,
- włókno kokosowe, manila, ramia i pozostałe włókna tekstylne roślinne,
- syntetyczne włókna ciągłe chemiczne,
- sztuczne włókna ciągłe chemiczne,
- włókna ciągłe przewodzące prąd,
- syntetyczne włókna odcinkowe chemiczne z polipropylenu,
- syntetyczne włókna odcinkowe chemiczne z poliestru,
- syntetyczne włókna odcinkowe chemiczne z poliamidu,
- syntetyczne włókna odcinkowe chemiczne z poliakrylonitrylu,
- syntetyczne włókna odcinkowe chemiczne z poliimidu,
- syntetyczne włókna odcinkowe chemiczne z politetrafluoroetyleny,
- syntetyczne włókna odcinkowe chemiczne z poli(siarczku fenylu),
- syntetyczne włókna odcinkowe chemiczne z poli(chlorku winylu),

- pozostałe syntetyczne włókna odcinkowe chemiczne,
- sztuczne włókna odcinkowe chemiczne wiskozowe,
- pozostałe sztuczne włókna odcinkowe chemiczne,
- przędza z poliuretanu uzupełniona elastycznymi segmentami z polieteru, nawet rdzeniowa,
- przędza z poliuretanu uzupełniona elastycznymi segmentami z poliestru, nawet rdzeniowa,
- produkty objęte pozycją 5605 (przędza metalizowana) zawierające taśmę składającą się z rdzenia z folii aluminiowej lub z rdzenia z folii z tworzyw sztucznych, nawet pokrywaną proszkiem aluminiowym, o szerokości nieprzekraczającej 5 mm, wprowadzoną za pomocą przezroczystego lub barwnego kleju między dwie warstwy folii z tworzywa sztucznego,
- pozostałe produkty objęte pozycją 5605.

Przykład:

Przędza objęta pozycją 5205, wykonana z włókien bawełnianych objętych pozycją 5203 i z włókien odcinkowych syntetycznych objętych pozycją 5506, jest przędzą mieszaną. W związku z tym nie pochodzące syntetyczne włókna odcinkowe, niespełniające reguł pochodzenia (wymagających wytwarzania z materiałów chemicznych lub pulpy włókienniczej), można stosować pod warunkiem, że ich łączna masa nie przekracza 10 % masy przędzy.

Przykład:

Tkanina wełniana objęta pozycją 5112, wykonana z przędzy wełnianej objętej pozycją 5107 i przędzy syntetycznej z włókien odcinkowych objętej pozycją 5509, jest tkaniną mieszaną. W związku z tym można stosować przędzę syntetyczną, która nie spełnia reguł pochodzenia (wymagających wytwarzania z materiałów chemicznych lub pulpy włókienniczej) lub przędzę wełnianą, która nie spełnia reguł pochodzenia (wymagających wytwarzania z włókien naturalnych, niezgrzeblonych, nieczesanych ani nieprzerobionych w inny sposób do przędzenia) lub połączenie tych dwóch włókien, pod warunkiem że ich łączna masa nie przekracza 10 % masy tkaniny.

Przykład:

Materiał włókienniczy igłowy objęty pozycją 5802, wykonany z przędzy bawełnianej objętej pozycją 5205 oraz z tkaniny bawełnianej objętej pozycją 5210, jest produktem mieszanym tylko wtedy, gdy sama tkanina bawełniana jest tkaniną mieszaną, wykonaną z przędzy sklasyfikowanej do dwóch oddzielnych pozycji, albo jeżeli wykorzystane włókna bawełniane są mieszankami.

Przykład:

Jeżeli przedmiotowy materiał włókienniczy igłowy został wykonany z przędzy bawełnianej objętej pozycją 5205 i tkaniny syntetycznej objętej pozycją 5407, zastosowane przędze są oczywiście dwoma odrębnymi podstawowymi materiałami włókienniczymi, w związku z czym materiał włókienniczy igłowy jest produktem mieszanym.

- 5.3. W przypadku produktów zawierających „przędzę z poliuretanu uzupełnioną elastycznymi segmentami z poliestru, nawet rdzeniową” tolerancja dla tej przędzy wynosi 20 %.
- 5.4. W przypadku produktów zawierających „taśmę składającą się z rdzenia z folii aluminiowej lub z rdzenia z folii z tworzyw sztucznych, nawet pokrywaną proszkiem aluminiowym, o szerokości nieprzekraczającej 5 mm, wprowadzoną za pomocą przezroczystego lub barwnego kleju między dwie warstwy folii z tworzywa sztucznego” tolerancja w odniesieniu do taśmy wynosi 30 %.

Uwaga 6:

- 6.1. W przypadku gdy w wykazie dokonuje się odesłania do niniejszej uwagi, materiały włókiennicze (z wyjątkiem podszewek i płótna krawieckiego), które nie spełniają warunków reguły podanej w kolumnie 3 wykazu dla danego produktu konfekcjonowanego, mogą być wykorzystywane, pod warunkiem że są klasyfikowane w pozycji innej niż produkt, a ich wartość nie przekracza 8 % ceny ex-works produktu.
- 6.2. Bez uszczerbku dla uwagi 6.3, materiały, które nie są klasyfikowane w działach 50-63, mogą być swobodnie wykorzystywane do produkcji wyrobów włókienniczych, nawet jeśli zawierają materiały włókiennicze.

Przykład:

Jeżeli reguła podana w wykazie mówi, że dla określonego wyrobu włókienniczego takiego jak spodnie musi być używana przędza, nie ogranicza to stosowania elementów metalowych takich jak guziki, ponieważ nie mogą one zostać sklasyfikowane w działach 50–63. Z tej samej przyczyny nie ogranicza to stosowania suwaków, mimo że zawierają one zwykle materiał włókienniczy.

- 6.3. W przypadku gdy stosowana jest reguła określająca procentową zawartość danego materiału, wartość materiałów, które nie są sklasyfikowane w działach 50-63, musi być uwzględniona przy obliczaniu wartości zastosowanych materiałów nie pochodzących.

Uwaga 7:

7.1. W pozycjach ex 2707, 2713-2715, ex 2901, ex 2902 i ex 3403 „procesami specyficznymi” są:

- a) destylacja próżniowa;
- b) redestylacja przez bardzo dokładny proces frakcjonowania;
- c) krakowanie;
- d) reformowanie;
- e) ekstrakcja przy użyciu selektywnych rozpuszczalników;
- f) proces obejmujący wszystkie następujące zabiegi: traktowanie stężonym kwasem siarkowym, oleum lub bezwodnikiem siarkowym; neutralizacja środkami alkalicznymi; odbarwianie i oczyszczenie naturalnymi ziemiemi aktywowanymi, aktywowanym węglem drzewnym lub boksytem;
- g) polimeryzacja;
- h) alkilowanie;
- i) izomeryzacja.

7.2. Do celów pozycji 2710, 2711 i 2712 „procesami specyficznymi” są:

- a) destylacja próżniowa;
- b) redestylacja przez bardzo dokładny proces frakcjonowania;
- c) krakowanie;
- d) reformowanie;
- e) ekstrakcja przy użyciu selektywnych rozpuszczalników;
- f) proces obejmujący wszystkie następujące zabiegi: traktowanie stężonym kwasem siarkowym, oleum lub bezwodnikiem siarkowym; neutralizacja środkami alkalicznymi; odbarwienie i oczyszczenie naturalnymi ziemiemi aktywowanymi, aktywowanym węglem drzewnym lub boksytem;
- g) polimeryzacja;
- h) alkilowanie;
- i) izomeryzacja;
- j) wyłącznie w odniesieniu do olejów ciężkich objętych pozycją ex 2710, odsiarczanie wodorem, dające redukcję przynajmniej 85 % zawartości siarki w przetwarzanych produktach (metoda ASTM D 1266-59 T);

- k) wyłącznie w odniesieniu do produktów objętych pozycją 2710, odparafinowywanie z zastosowaniem procesu innego, niż filtrowanie;
  - l) wyłącznie w odniesieniu do olejów ciężkich objętych pozycją ex 2710, traktowanie wodorem przy ciśnieniu większym niż 20 barów i temperaturze wyższej niż 250°C przy użyciu katalizatora, innego niż dla efektu odsiarczania, gdy wodór stanowi czynnik aktywny w reakcji chemicznej. Dalszego traktowania wodorem olejów smarowych objętych pozycją ex 2710 (np. wykańczanie metodą wodorową lub odbarwianie), szczególnie w celu ulepszenia koloru lub stabilności, nie uważa się za proces specyficzny;
  - m) wyłącznie w odniesieniu do olejów opałowych objętych pozycją ex 2710, destylacja atmosferyczna, pod warunkiem że oddestylowane zostanie mniej niż 30 % objętości tych produktów, łącznie ze stratami, w temperaturze 300°C, z zastosowaniem metody ASTM D 86;
  - n) wyłącznie w odniesieniu do olejów ciężkich innych niż oleje napędowe i oleje opałowe objęte pozycją ex 2710, obróbka przy pomocy elektrycznych wyładowań snopiastych wysokiej częstotliwości;
  - o) wyłącznie w odniesieniu do produktów surowych (innych niż wazelina, ozokeryt, wosk montanowy lub wosk torfowy i parafina, zawierających w stosunku wagowym mniej niż 0,75 % oleju) objętych pozycją ex 2712, odolejanie w procesie krystalizacji frakcyjnej.
- 7.3. W pozycjach ex 2707, 2713 do 2715, ex 2901, ex 2902 i ex 3403, proste czynności, takie jak oczyszczanie, dekantacja, odsalanie, oddzielanie od wody, filtracja, barwienie, znakowanie, uzyskiwanie danej zawartości siarki poprzez wymieszanie produktów o różnej zawartości siarki oraz wszelkiego rodzaju kombinacje tych czynności lub czynności podobnych, nie nadają pochodzenia.
-

ZAŁĄCZNIK II DO PROTOKOŁU II

Wykaz procesów obróbki lub przetwarzania,
którym należy poddać materiały nie pochodzące,
aby wytworzony produkt uzyskał status pochodzenia

Niektóre produkty wymienione w wykazie mogą nie być objęte niniejszym Układem. W związku z powyższym konieczne jest sprawdzenie innych części niniejszego Układu.

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	(4)
Dział 1	Żywe zwierzęta	Wszystkie zwierzęta objęte działem 1 są całkowicie uzyskane	
Dział 2	Mięso i podroby jadalne	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działami 1 i 2 są całkowicie uzyskane	
Dział 3	Ryby i skorupiaki, mięczaki i pozostałe bezkręgowce wodne	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 3 są całkowicie uzyskane	
ex Dział 4	Produkty mleczarskie; jaja ptasie; miód naturalny; jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone; z wyjątkiem:	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 4 są całkowicie uzyskane	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
0403	Maślanka, mleko zsiadłe i śmietana ukwaszona, jogurt, kefir i inne sfermentowane lub zakwaszone mleko i śmietana, nawet zagęszczone lub zawierające dodatek cukru lub innego środka słodzącego, lub aromatycznego lub zawierające dodatek owoców, orzechów lub kakao	Wytwarzanie, w którym:	
		- wszystkie użyte materiały objęte działem 4 są całkowicie uzyskane,	
		- wszystkie użyte soki owocowe (z wyjątkiem soku ananasowego, z limy i grejpfrutowego) z pozycji 2009 są produktami pochodzącymi, oraz	
		- wartość wszystkich użytych materiałów objętych działem 17 nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu	
ex Dział 5	Produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone, z wyjątkiem:	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 5 są całkowicie uzyskane	
ex 0502	Przetworzona szczecina i sierść świń lub dzików	Czyszczenie, dezynfekcja, sortowanie i prostowanie szczeciny i sierści	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
Dział 6	Drzewa żywe i pozostałe rośliny; bulwy, korzenie i podobne; kwiaty cięte i liście ozdobne	Wytwarzanie, w którym: - wszystkie użyte materiały objęte działem 6 są całkowicie uzyskane, oraz - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
Dział 7	Warzywa oraz niektóre korzenie i bulwy, jadalne	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 7 są całkowicie uzyskane	
Dział 8	Owoce i orzechy jadalne; skórki owoców cytrusowych lub melonów	Wytwarzanie, w którym: - wszystkie użyte owoce i orzechy są całkowicie uzyskane, oraz - wartość wszystkich użytych materiałów objętych działem 17 nie przekracza 30 % wartości ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 9	Kawa, herbata, maté (herbata paragwajska) i przyprawy; z wyjątkiem:	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 9 są całkowicie uzyskane	
0901	Kawa, nawet palona lub bezkofeinowa; łupinki i łuski kawy; substytuty kawy zawierające kawę w każdej proporcji	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją	
0902	Herbata, nawet aromatyzowana	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją	
ex 0910	Mieszanki przypraw	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją	
Dział 10	Zboża	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 10 są całkowicie uzyskane	
ex Dział 11	Produkty przemysłu młynarskiego; sól; skrobie; inulina; gluten pszenny; z wyjątkiem:	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte zboża, warzywa, korzenie i bulwy jadalne objęte pozycją 0714 lub owoce są całkowicie uzyskane	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 1106	Mąka, mączka i proszek z suszonych, łuskanych warzyw strączkowych objętych pozycją 0713	Suszenie i mielenie warzyw strączkowych objętych pozycją 0708	
Dział 12	Nasiona i owoce oleiste; ziarna, nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe lub lecznicze; słoma i pasza	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 12 są całkowicie uzyskane	
1301	Szelak; gummy naturalne, żywice, gumożywice i oleożywice (na przykład balsamy)	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycją 1301 nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
1302	Soki i ekstrakty roślinne; substancje pektynowe, pektyniany i pektany; agar-agar i pozostałe śluzy i zagęszczacze, nawet modyfikowane, pochodzące z produktów roślinnych:		
	- Śluzy i zagęszczacze, modyfikowane, pochodzące z produktów roślinnych	Wytwarzanie z niemodyfikowanych śluzów i zagęszczaczy	
	- Pozostałe	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
Dział 14	Materiały roślinne do wyplatania; produkty pochodzenia roślinnego gdzie indziej niewymienione ani niewłączone	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 14 są całkowicie uzyskane	
ex Dział 15	Tłuszcze i oleje pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego oraz produkty ich rozkładu; gotowe tłuszcze jadalne; woski pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego, z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
1501	Tłuszcz ze świń (włącznie ze smalcem) i tłuszcz z drobiu, inne niż te objęte pozycją 0209 lub 1503:		
	- Tłuszcz z kości lub odpadów	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem pozycji 0203, 0206 lub 0207 lub kości objętych pozycją 0506	
	- Pozostałe	Wytwarzanie z mięsa lub podrobów jadalnych ze świń objętych pozycjami 0203 lub 0206 lub mięsa i podrobów jadalnych z drobiu objętych pozycją 0207	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
1502	Tłuszcze z bydła, owiec lub kóz, inne niż te objęte pozycją 1503		
	- Tłuszcz z kości lub odpadów	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem pozycji 0201, 0202, 0204 lub 0206 lub kości objętych pozycją 0506	
	- Pozostałe	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 2 są całkowicie uzyskane	
1504	Tłuszcze i oleje i ich frakcje, z ryb lub ze ssaków morskich, nawet rafinowane, ale niemodyfikowane chemicznie:		
	- Frakcje stałe	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, łącznie z innymi materiałami objętymi pozycją 1504	
	- Pozostałe	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działami 2 i 3 są całkowicie uzyskane	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 1505	Rafinowana lanolina	Wytwarzanie z surowego tłuszczu z wełny objętego pozycją 1505	
1506	Pozostałe tłuszcze i oleje zwierzęce oraz ich frakcje, nawet rafinowane, ale niemodyfikowane chemicznie:		
	- Frakcje stałe	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, łącznie z innymi materiałami objętymi pozycją 1506	
	- Pozostałe	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 2 są całkowicie uzyskane	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
1507 do 1515	Oleje roślinne i ich frakcje:		
	- Olej sojowy, olej z orzeszków ziemnych, olej palmowy, olej z kopry, olej z ziaren palmowych lub olej babassu, olej tungowy i olej oiticica, wosk mirtowy i wosk japoński, frakcje oleju jojoba i oleje do zastosowań technicznych lub przemysłowych innych niż produkcja artykułów spożywanych przez ludzi	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
	- Frakcje stałe, z wyjątkiem oleju jojoba	Wytwarzanie z innych materiałów objętych pozycjami 1507 do 1515	
	- Pozostałe	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały roślinne są całkowicie uzyskane	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
1516	Tłuszcze i oleje, zwierzęce lub roślinne i ich frakcje, częściowo lub całkowicie uwodornione, estryfikowane wewnętrznie, reestryfikowane lub elaidynizowane, nawet rafinowane, ale dalej nieprzetworzone	Wytwarzanie, w którym:	
		- wszystkie użyte materiały objęte działem 2 są całkowicie uzyskane, oraz	
		- wszystkie użyte materiały roślinne są całkowicie uzyskane. Można jednakże użyć materiałów objętych pozycjami 1507, 1508, 1511 oraz 1513.	
1517	Margaryna; jadalne mieszaniny lub produkty z tłuszczów lub olejów, zwierzęcych lub roślinnych, lub z frakcji różnych tłuszczów lub olejów, z niniejszego działu, inne niż jadalne tłuszcze lub oleje lub ich frakcje, objęte pozycją 1516	Wytwarzanie, w którym:	
		- wszystkie użyte materiały objęte działami 2 i 4 są całkowicie uzyskane, oraz	
		- wszystkie użyte materiały roślinne są całkowicie uzyskane. Można jednakże użyć materiałów objętych pozycjami 1507, 1508, 1511 oraz 1513.	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
Dział 16	Przetwory z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków lub pozostałych bezkręgowców wodnych	Wytwarzanie: - ze zwierząt objętych działem 1, lub - w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 3 są całkowicie uzyskane	
ex Dział 17	Cukry i wyroby cukiernicze; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
ex 1701	Cukier trzcinowy lub buraczany i chemicznie czysta sacharoza, w postaci stałej, zawierający dodatek środków aromatyzujących lub barwiących	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych działem 17 nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
1702	Pozostałe cukry, włącznie z chemicznie czystymi: laktozą, maltozą, glukozą i fruktozą, w postaci stałej; syropy cukrowe niezawierające dodatku środków aromatyzujących lub barwiących; miód sztuczny, nawet zmieszany z miodem naturalnym; karmel:		
	- Chemicznie czyste maltoza i fruktoza	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, łącznie z innymi materiałami objętymi pozycją 1702	
	- Pozostałe cukry w postaci stałej, zawierające dodatki środków aromatyzujących lub barwiących	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych działem 17 nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu	
	- Pozostałe	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały są pochodzące	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 1703	Melasy powstałe z ekstrakcji lub rafinacji cukru, zawierające dodatki środków aromatyzujących lub barwiących	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych działem 17 nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu	
1704	Wyroby cukiernicze (włącznie z białą czekoladą), niezawierające kakao	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych działem 17 nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu	
Dział 18	Kakao i przetwory z kakao	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych działem 17 nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
1901	Ekstrakt słodowy; przetwory spożywcze z mąki, kasz, mączki, skrobi lub z ekstraktu słodowego, niezawierające kakao lub zawierające mniej niż 40 % masy kakao, obliczone w stosunku do całkowicie odtłuszczonej bazy, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone; przetwory spożywcze z towarów objętych pozycjami od 0401 do 0404, niezawierające kakao lub zawierające mniej niż 5 % masy kakao, obliczone w stosunku do całkowicie odtłuszczonej bazy, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone:		
	- Ekstrakt słodowy	Wytwarzanie ze zbóż objętych działem 10	
	- Pozostałe	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych działem 17 nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
1902	Makarony, nawet poddane obróbce cieplnej lub nadziewane (mięsem lub innymi substancjami), lub przygotowane inaczej, takie jak spaghetti, rurki, nitki, lasagne, gnocchi, ravioli, cannelloni; kuskus, nawet przygotowany:		
	- Zawierające najwyżej 20 % masy mięsa, podrobów, ryb, skorupiaków lub mięczaków	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte zboża i ich pochodne (z wyjątkiem pszenicy durum i jej pochodnych) są całkowicie uzyskane	
	- Zawierające więcej niż 20 % masy mięsa, podrobów, ryb, skorupiaków lub mięczaków	Wytwarzanie, w którym: - wszystkie użyte zboża i ich pochodne (z wyjątkiem pszenicy durum i jej pochodnych) są całkowicie uzyskane, oraz - wszystkie użyte materiały objęte działami 2 i 3 są całkowicie uzyskane	
1903	Tapioka i jej namiastki, przygotowane ze skrobi, w postaci płatków, ziaren, perełek, odsiewu lub w podobnych postaciach	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem skrobi ziemniaczanej objętej pozycją 1108	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
1904	Przetwory spożywcze otrzymane przez spęcznianie lub prażenie zbóż, lub produktów zbożowych (na przykład płatki kukurydziane); zboża (inne niż kukurydza) w postaci ziarna lub w postaci płatków, lub inaczej przetworzonego ziarna (z wyjątkiem mąki, kasz i mączki), wstępnie obgotowane lub inaczej przygotowane, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone	Wytwarzanie:	
		<ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem materiałów objętych pozycją 1806, - w którym wszystkie użyte zboża i mąki (z wyjątkiem pszenicy durum i kukurydzy Zea mays, i ich pochodnych) są całkowicie uzyskane, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych działem 17 nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu 	
1905	Chleb, bułki, pieczywo cukiernicze, ciasta i ciastka, herbatniki i pozostałe wyroby piekarnicze, nawet zawierające kakao; opłatki sakralne, puste kapsułki stosowane do celów farmaceutycznych, wafle wytłaczane, papier ryżowy i podobne wyroby	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem materiałów objętych działem 11	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 20	Przetwory z warzyw, owoców, orzechów lub pozostałych części roślin; z wyjątkiem:	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte owoce, orzechy lub warzywa są całkowicie uzyskane	
ex 2001	Pochrzyn (ignam), słodkie ziemniaki i podobne jadalne części roślin, zawierające 5 % masy skrobi lub więcej, przetworzone lub zakonserwowane octem lub kwasem octowym	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
ex 2004 oraz ex 2005	Ziemniaki w postaci mąki, mączki lub płatków, przetworzone lub zakonserwowane inaczej niż octem lub kwasem octowym	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
2006	Warzywa, owoce, orzechy, skórki z owoców i pozostałe części roślin, zakonserwowane cukrem (odsączone, lukrowane lub kandyzowane)	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych działem 17 nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu	
2007	Dżemy, galaretki owocowe, marmolady, przeciery i pasty owocowe lub orzechowe, otrzymane przez gotowanie, nawet zawierające dodatek cukru lub innej substancji słodzącej	Wytwarzanie: <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych działem 17 nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu 	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 2008	- Orzechy, niezawierające dodatku cukru ani alkoholu	Wytwarzanie, w którym wartość użytych orzechów i nasion oleistych pochodzących, objętych pozycjami 0801, 0802 oraz od 1202 do 1207 przekracza 60 % ceny ex-works produktu	
	- Masło orzechowe, mieszanki na bazie zbóż, rdzenie palmowe, kukurydza	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
	- Pozostałe z wyjątkiem owoców i orzechów gotowanych inaczej niż na parze lub w wodzie, niezawierające dodatku cukru, mrożone	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych działem 17 nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu	
2009	Soki owocowe (włączając moszcz gronowy) i soki warzywne niesfermentowane i niezawierające dodatku alkoholu, nawet z dodatkiem cukru lub innej substancji słodzącej	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych działem 17 nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 21	Różne przetwory spożywcze; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
2101	Ekstrakty, esencje i koncentraty kawy, herbaty lub maté (herbaty paragwajskiej) oraz przetwory na bazie tych produktów lub na bazie kawy, herbaty lub maté (herbaty paragwajskiej); cykorii palona i pozostałe palone zamiastki kawy oraz ich ekstrakty, esencje i koncentraty	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym całość użytej cykorii jest całkowicie uzyskana	
2103	Sosy i preparaty do nich; zmieszane przyprawy i zmieszane przyprawy korzenne; mąka i mączka, z gorczycy oraz gotowa musztarda:		
	- Sosy i preparaty do nich; zmieszane przyprawy i zmieszane przyprawy korzenne	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć mąki lub mączki z gorczycy lub gotowej musztardy	
	- Mąka i mączka, z gorczycy oraz gotowa musztarda	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 2104	Zupy i buliony i preparaty do nich	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem przetworzonych lub zakonserwowanych warzyw objętych pozycjami od 2002 do 2005	
2106	Przetwory spożywcze, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych działem 17 nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu	
ex Dział 22	Napoje bezalkoholowe, alkoholowe i ocet, z wyjątkiem:	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wszystkie użyte winogrona lub materiały pochodzące z winogron są całkowicie uzyskane	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
2202	Wody, włącznie z wodami mineralnymi i wodami gazowanymi, zawierające dodatek cukru lub innego środka słodzącego, lub wody aromatyzowane i pozostałe napoje bezalkoholowe, z wyłączeniem soków owocowych i warzywnych, objętych pozycją 2009	<p>Wytwarzanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, - w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych działem 17 nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu, oraz - w którym, wszystkie użyte soki owocowe (z wyjątkiem soku ananasowego, z limy i grejpfrutowego) są produktami pochodzącymi 	
2207	Alkohol etylowy nieskażony o objętościowej mocy alkoholu 80 % obj. lub większej; alkohol etylowy i pozostałe wyroby alkoholowe, o dowolnej mocy, skażone	<p>Wytwarzanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem pozycji 2207 lub 2208, oraz - w którym wszystkie użyte winogrona lub materiały pochodzące z winogron są całkowicie uzyskane lub, jeżeli wszystkie inne użyte materiały są już pochodzące, można użyć araku w proporcji nieprzekraczającej 5 % objętości 	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
2208	Alkohol etylowy nieskażony o objętościowej mocy alkoholu mniejszej niż 80 % obj.; wódki, likiery i pozostałe napoje spirytusowe	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem pozycji 2207 lub 2208, oraz - w którym wszystkie użyte winogrona lub materiały pochodzące z winogron są całkowicie uzyskane lub, jeżeli wszystkie inne użyte materiały są już pochodzące, można użyć araku w proporcji nieprzekraczającej 5 % objętości	
ex Dział 23	Pozostałości i odpady przemysłu spożywczego; gotowa pasza dla zwierząt; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
ex 2301	Mączka z wielorybów; mąki, mączki i granulki, z ryb lub skorupiaków, mięczaków lub pozostałych bezkręgowców wodnych, nienadające się do spożycia przez ludzi	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działami 2 i 3 są całkowicie uzyskane	
ex 2303	Pozostałości z produkcji skrobi z kukurydzy (z wyłączeniem stężonych płynów z rozmiękania), o zawartości białka w przeliczeniu na suchy produkt przekraczającej 40 % masy	Wytwarzanie, w którym całość użytej kukurydzy jest całkowicie uzyskana	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 2306	Makuchy i inne pozostałości stałe z ekstrakcji oliwy z oliwek, zawierające więcej niż 3 % oliwy	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte oliwki są całkowicie uzyskane	
2309	Preparaty, w rodzaju stosowanych do karmienia zwierząt	Wytwarzanie, w którym: <ul style="list-style-type: none"> - wszystkie użyte zboża, cukier lub melasy, mięso lub mleko są pochodzące, oraz - wszystkie użyte materiały objęte działem 3 są całkowicie uzyskane 	
ex Dział 24	Tytoń i przemysłowe namiastki tytoniu, z wyjątkiem:	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 24 są całkowicie uzyskane	
2402	Cygara, nawet z obciętymi końcami, cygaretki i papierosy, z tytoniu lub namiastek tytoniu	Wytwarzanie, w którym przynajmniej 70 % masy użytego nieprzetworzonego tytoniu lub odpadów tytoniowych objętych pozycją 2401 jest pochodzące	
ex 2403	Tytoń do palenia	Wytwarzanie, w którym przynajmniej 70 % masy użytego nieprzetworzonego tytoniu lub odpadów tytoniowych objętych pozycją 2401 jest pochodzące	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 25	Sól; siarka; ziemie i kamienie; materiały gipsowe, wapno i cement; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
ex 2504	Naturalny krystaliczny grafit, zawierający wzbogacony węgiel, oczyszczony i zmielony	Wzbogacanie zawartości węgla, oczyszczanie i mielenie surowego grafitu krystalicznego	
ex 2515	Marmur, tylko pocięty przez piłowanie lub inaczej na bloki lub płyty o kształcie prostokątnym (włączając kwadratowy), o grubości nieprzekraczającej 25 cm	Cięcie marmuru o grubości przekraczającej 25 cm (nawet uprzednio pociętego) przez piłowanie lub inaczej	
ex 2516	Granit, porfir, bazalt, piaskowiec oraz pozostałe kamienie pomnikowe lub budowlane, tylko pocięte, przez piłowanie lub inaczej, na bloki lub płyty o kształcie prostokątnym (włączając kwadratowy), o grubości nieprzekraczającej 25 cm	Cięcie kamienia o grubości przekraczającej 25 cm (nawet uprzednio pociętego) przez piłowanie lub inaczej	
ex 2518	Dolomit kalcynowany	Kalcynacja dolomitu niekalcynowanego	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 2519	Kruszony naturalny węgiel magnezu (magnezyt), w szczelnie zamkniętych pojemnikach, tlenek magnezu, nawet czysty, inny niż magnezja topiona lub całkowicie wypalona (spiekana)	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednak użyć naturalnego węgla magnezu (magnezytu).	
ex 2520	Spoiwa gipsowe specjalnie przygotowane do celów dentystycznych	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
ex 2524	Naturalne włókna azbestowe	Wytwarzanie z koncentratu azbestu	
ex 2525	Proszek miki	Mielenie miki lub odpadków miki	
ex 2530	Pigmenty mineralne, kalcynowane lub sproszkowane	Kalcynacja lub mielenie pigmentów mineralnych	
Dział 26	Rudy metali, żużel i popiół	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 27	Paliwa mineralne, oleje mineralne i produkty ich destylacji; substancje bitumiczne; woski mineralne; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
ex 2707	Oleje, w których masa składników aromatycznych jest większa niż składników niearomatycznych, będące olejami podobnymi do olejów mineralnych uzyskiwanych z destylacji wysokotemperaturowej smoły węglowej, z której ponad 65 % objętościowo destyluje w temperaturze do 250 °C (łącznie z mieszaninami benzyny lądowej i benzolu), stosowane jako paliwo zasilające lub ogrzewające	Operacje rafinacji lub jeden lub więcej procesów specyficznych ⁽¹⁾ lub Inne operacje, w których wszystkie użyte materiały są sklasyfikowane w pozycji innej niż produkt. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
ex 2709	Oleje surowe otrzymane z minerałów bitumicznych	Destylacja destrukcyjna materiałów bitumicznych	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
2710	Oleje ropy naftowej i oleje otrzymywane z materiałów bitumicznych, inne niż surowe; preparaty gdzie indziej niewymienione ani niewłączone, zawierające 70 % masy lub więcej olejów ropy naftowej lub olejów otrzymywanych z materiałów bitumicznych, których te oleje stanowią składniki zasadnicze preparatów; oleje odpadowe	Operacje rafinacji lub jeden lub więcej procesów specyficznych ⁽²⁾ lub Inne operacje, w których wszystkie użyte materiały są sklasyfikowane w pozycji innej niż produkt. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
2711	Gaz ziemny (mokry) i pozostałe węglowodory gazowe	Operacje rafinacji lub jeden lub więcej procesów specyficznych ⁽²⁾ lub Inne operacje, w których wszystkie użyte materiały są sklasyfikowane w pozycji innej niż produkt. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
2712	Wazelina; parafina, wosk mikrokrystaliczny, gacz parafinowy, ozokeryt, wosk montanowy, wosk torfowy, pozostałe woski mineralne i podobne produkty otrzymywane w drodze syntezy lub innych procesów, nawet barwione	Operacje rafinacji lub jeden lub więcej procesów specyficznych ⁽²⁾ lub Inne operacje, w których wszystkie użyte materiały są sklasyfikowane w pozycji innej niż produkt. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
2713	Koks naftowy, bitum naftowy oraz inne pozostałości olejów ropy naftowej lub olejów otrzymywanych z materiałów bitumicznych	Operacje rafinacji lub jeden lub więcej procesów specyficznych ⁽¹⁾ lub Inne operacje, w których wszystkie użyte materiały są sklasyfikowane w pozycji innej niż produkt. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
2714	Bitum i asfalt, naturalne; lupek bitumiczny lub naftowy i piaski bitumiczne; asfaltyty i skały asfaltowe	Operacje rafinacji lub jeden lub więcej procesów specyficznych ⁽¹⁾ lub Inne operacje, w których wszystkie użyte materiały są sklasyfikowane w pozycji innej niż produkt. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
2715	Mieszanki bitumiczne na bazie naturalnego asfaltu, naturalnego bitumu, bitumu naftowego, smoły mineralnej lub mineralnego paku smołowego (na przykład masy uszczelniające bitumiczne, fluksy)	Operacje rafinacji lub jeden lub więcej procesów specyficznych ⁽¹⁾ lub Inne operacje, w których wszystkie użyte materiały są sklasyfikowane w pozycji innej niż produkt. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
ex Dział 28	Chemikalia nieorganiczne; organiczne lub nieorganiczne związki metali szlachetnych, metali ziem rzadkich, pierwiastków promieniotwórczych lub izotopów; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 2805	„Mischmetall”	Wytwarzanie z zastosowaniem procesu elektrolitycznego lub termalnego, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
ex 2811	Tritlenek siarki	Wytwarzanie z ditlenku siarki	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu
ex 2833	Siarczan glinu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
ex 2840	Nadboran sodu	Wytwarzanie z pentahydratu tetraboranu disodu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 2852	Związki rtęci z eterami wewnętrznymi i ich fluorowcowanymi, sulfonowanymi, nitrowanymi lub nitrozowanymi pochodnymi	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją. Jednakże wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycją 2909 nie może przekraczać 20 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu
	Związki rtęci z kwasami nukleinowymi i ich solami, nawet niezdefiniowanymi chemicznie; pozostałe związki heterocykliczne	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją. Jednakże wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycjami 2852, 2932, 2933 oraz 2934 nie może przekraczać 20 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 29	Chemikalia organiczne; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu
ex 2901	Węglowodory alifatyczne przeznaczone do stosowania jako paliwo napędowe lub do ogrzewania	Operacje rafinacji lub jeden lub więcej procesów specyficznych ⁽¹⁾ lub Inne operacje, w których wszystkie użyte materiały są sklasyfikowane w pozycji innej niż produkt. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 2902	Cykloalkany i cykloalkeny (inne niż azuleny), benzen, toluen i ksyleny, przeznaczone do stosowania jako paliwo napędowe lub do ogrzewania	Operacje rafinacji lub jeden lub więcej procesów specyficznych ⁽¹⁾ lub Inne operacje, w których wszystkie użyte materiały są sklasyfikowane w pozycji innej niż produkt. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
ex 2905	Alkoholany metali z alkoholi wymienionych w tej pozycji i z etanolu	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, łącznie z innymi materiałami objętymi pozycją 2905. Można jednakże użyć alkoholów metali objętych tą pozycją, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
2915	Nasycone alifatyczne kwasy monokarboksyłowe i ich bezwodniki, halogenki, nadtlenki i nadtlenokwasy; ich fluorowcowane, sulfonowane, nitrowane lub nitrozowane pochodne	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją. Jednakże wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycjami 2915 oraz 2916 nie może przekraczać 20 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu
ex 2932	- Etery wewnętrzne i ich fluorowcowane, sulfonowane, nitrowane lub nitrozowane pochodne	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją. Jednakże wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycją 2909 nie może przekraczać 20 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu
	- Acetale cykliczne i półacetale wewnętrzne i ich fluorowcowane, sulfonowane, nitrowane lub nitrozowane pochodne	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
2933	Związki heterocykliczne tylko z heteroatomem(-ami) azotu	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją. Jednakże wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycjami 2932 oraz 2933 nie może przekraczać 20 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu
2934	Kwasy nukleinowe i ich sole, nawet niezdefiniowane chemicznie; pozostałe związki heterocykliczne	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją. Jednakże wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycjami 2932, 2933 oraz 2934 nie może przekraczać 20 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu
ex 2939	Koncentraty ze słomy makowej, zawierające przynajmniej 50 % masy alkaloidów	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 30	Produkty farmaceutyczne, z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu	
3002	Krew ludzka; krew zwierzęca preparowana do celów terapeutycznych, profilaktycznych lub diagnostycznych; antystrawice i pozostałe frakcje krwi oraz modyfikowane produkty immunologiczne, nawet otrzymywane w procesach biotechnologicznych; szczepionki, toksyny, hodowle mikroorganizmów (z wyłączeniem drożdży) oraz produkty podobne:		
	- Produkty składające się z dwóch lub więcej składników, które zostały zmieszane dla celów terapeutycznych lub profilaktycznych, lub produkty niez mieszane do tych zastosowań, w odmierzonych dawkach albo w formach lub opakowaniach przeznaczonych do sprzedaży detalicznej	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, łącznie z innymi materiałami objętymi pozycją 3002. Można jednakże użyć materiałów objętych tym samym opisem co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	- Pozostałe		
	-- Krew ludzka	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, łącznie z innymi materiałami objętymi pozycją 3002. Można jednakże użyć materiałów objętych tym samym opisem co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu	
	-- Krew zwierzęca przygotowana do stosowania terapeutycznego lub profilaktycznego	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, łącznie z innymi materiałami objętymi pozycją 3002. Można jednakże użyć materiałów objętych tym samym opisem co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu	
	-- Frakcje krwi inne niż antystrawice, hemoglobina, globuliny krwi i globuliny surowicy	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, łącznie z innymi materiałami objętymi pozycją 3002. Można jednakże użyć materiałów objętych tym samym opisem co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	-- Hemoglobina, globuliny krwi i globuliny surowicy	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, łącznie z innymi materiałami objętymi pozycją 3002. Można jednakże użyć materiałów objętych tym samym opisem co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu	
	-- Pozostałe	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, łącznie z innymi materiałami objętymi pozycją 3002. Można jednakże użyć materiałów objętych tym samym opisem co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
3003 oraz 3004	Leki (z wyłączeniem towarów objętych pozycją 3002, 3005 lub 3006):		
	- Otrzymane z amikacyny objętej pozycją 2941	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych pozycjami 3003 oraz 3004, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu	
	- Pozostałe	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych pozycjami 3003 oraz 3004, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 3006	- Odpady farmaceutyczne wymienione w uwadze 4(k) do niniejszego działu	Zachowuje się pochodzenie produktu w jego pierwotnej klasyfikacji	
	- Sterylne chirurgiczne lub dentystyczne środki zapobiegające powstawaniu zrostów, nawet absorpcyjne:		
	- z tworzyw sztucznych	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycją 39 nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu ⁽⁵⁾	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu
	- z tkaniny	Wytwarzanie z ⁽⁷⁾ : <ul style="list-style-type: none"> - włókien naturalnych - odcinkowych włókien chemicznych, niezgrzeblonych ani nieczesanych ani w żaden inny sposób nieprzygotowanych do przędzenia, lub <ul style="list-style-type: none"> - materiałów chemicznych lub masy włókienniczej 	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	- Wyroby identyfikowalne jako stosowane do stomii	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
ex Dział 31	Nawozy; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 3105	<p>Nawozy mineralne lub chemiczne, zawierające dwa lub trzy z pierwiastków nawozowych: azot, fosfor i potas; pozostałe nawozy; towary niniejszego działu, w tabletkach lub podobnych postaciach, lub w opakowaniach o masie brutto nieprzekraczającej 10 kg, z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - azotanu sodu - cyjanamidu wapnia - siarczanu potasu - siarczanu magnezowo-potasowego 	<p>Wytwarzanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu 	<p>Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu</p>
ex Dział 32	<p>Ekstrakty garbników lub środków barwiących; garbniki i ich pochodne; barwniki, pigmenty i pozostałe substancje barwiące; farby i lakiery; kit i pozostałe masy uszczelniające; atramenty; z wyjątkiem:</p>	<p>Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu</p>	<p>Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu</p>

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 3201	Garbniki i ich sole, etery, estry i pozostałe pochodne	Wytwarzanie z garbników pochodzenia roślinnego	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu
3205	Laki barwnikowe; preparaty na bazie laków barwnikowych wymienionych w uwadze 3 do niniejszego działu ⁽³⁾	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem pozycji 3203, 3204 oraz 3205. Można jednakże użyć materiałów objętych pozycją 3205, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu.	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu
ex Dział 33	Olejki eteryczne i rezinoidy; preparaty perfumeryjne, kosmetyczne lub toaletowe; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
3301	Olejki eteryczne (nawet pozbawione terpenów), włącznie z konkretami i absolutami; rezinoidy; wyekstrahowane oleożywice; koncentraty olejków eterycznych w tłuszczach, ciekłych olejach, woskach lub w podobnych substancjach, otrzymanych w procesie maceracji, nawet tłuszczami (enfleurage); terpenowe produkty uboczne deterpenacji olejków eterycznych; wodne destylaty i wodne roztwory olejków eterycznych	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, łącznie z materiałami innej „grupy” (4) w obrębie tej pozycji. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą grupą co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu
ex Dział 34	Mydło, organiczne środki powierzchniowo czynne, preparaty piorące, preparaty smarowe, woski syntetyczne, woski preparowane, preparaty do czyszczenia lub szorowania, świece i artykuły podobne, pasty modelarskie, „woski dentystyczne” oraz preparaty dentystyczne produkowane na bazie gipsu; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 3403	Preparaty smarowe zawierające mniej niż 70 % masy olejów ropy naftowej lub olejów otrzymanych z minerałów bitumicznych	Operacje rafinacji lub jeden lub więcej procesów specyficznych ⁽¹⁾ lub Inne operacje, w których wszystkie użyte materiały są sklasyfikowane w pozycji innej niż produkt. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
3404	Woski sztuczne i woski preparowane:		
	- Na bazie parafiny, wosków, wosków otrzymywanych z minerałów bitumicznych, gaczu parafinowego lub parafiny w łuskach	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
	- Pozostałe	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem: - olejów uwodornionych o charakterze wosków objętych pozycją 1516,	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu
		- kwasów tłuszczowych o nieokreślonym składzie chemicznym i przemysłowych alkoholi tłuszczowych o charakterze wosków objętych pozycją 3823, oraz	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
		- materiałów objętych pozycją 3404	
		Można jednak użyć tych materiałów, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu	
ex Dział 35	Substancje białkowe; skrobie modyfikowane; kleje; enzymy; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu
3505	Dekstryny i pozostałe skrobie modyfikowane (na przykład skrobie wstępnie żelatynizowane lub estryfikowane); kleje oparte na skrobiach, na dekstrynach lub pozostałych skrobiach modyfikowanych:		
	- Skrobie, eteryfikowane lub estryfikowane	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, łącznie z innymi materiałami objętymi pozycją 3505	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	- Pozostałe	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem materiałów objętych pozycją 1108	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu
ex 3507	Preparaty enzymatyczne, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
Dział 36	Materiały wybuchowe; wyroby pirotechniczne; zapalki; stopy piroforyczne; niektóre materiały łatwopalne	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 37	Materiały fotograficzne lub kinematograficzne; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu
3701	Film i płyty fotograficzne płaskie, światłoczułe, nienaświetlone, wykonane z innych materiałów niż papier, tektura lub tekstylia; film płaski do natychmiastowych odbitek, światłoczuły, nienaświetlony, nawet w kasetach:		
	- Film do natychmiastowych odbitek do fotografii kolorowej, w kasetach	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem pozycji 3701 oraz 3702. Można jednakże użyć materiałów objętych pozycją 3702, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu.	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	- Pozostałe	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem pozycji 3701 oraz 3702. Można jednakże użyć materiałów objętych pozycjami 3701 oraz 3702, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu
3702	Film fotograficzny w rolkach, światłoczuły, nienaświetlony, z dowolnego materiału innego niż papier, tektura lub tekstylia; film w rolkach do natychmiastowych odbitek, światłoczuły, nienaświetlony	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem materiałów objętych pozycjami 3701 oraz 3702	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu
3704	Płyty fotograficzne, filmy, papier, tektura i tkaniny, naświetlone, ale niewywołane	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem materiałów objętych pozycją od 3701 do 3704	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 38	Produkty chemiczne różne; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu
ex 3801	- Grafit koloidalny w zawiesinie olejowej i grafit półkoloidalny; pasty węglowe do elektrod	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
	- Grafit w postaci pasty, będący mieszaniną ponad 30 % grafitu według wagi z olejami mineralnymi	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycją 3403 nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 3803	Olej talowy oczyszczony	Oczyszczanie surowego oleju talowego	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu
ex 3805	Olejki terpentyny siarczanowej, oczyszczone	Oczyszczanie przez destylację lub rafinowanie surowego olejku terpentyny siarczanowej	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu
ex 3806	Żywice estrowe	Wytwarzanie z kwasów żywicznych	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu
ex 3807	Smoła drzewna (pak smoły drzewnej)	Destylacja smoły drzewnej	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
3808	Środki owadobójcze, gryzoniobójcze, grzybobójcze, chwastobójcze, opóźniające kiełkowanie, regulatory wzrostu roślin, środki odkażające i podobne produkty, pakowane do postaci lub w opakowania do sprzedaży detalicznej, lub w postaci preparatów lub artykułów (na przykład taśm nasyconych siarką, knotów i świec oraz lepów na muchy)	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktów	
3809	Środki wykańczalnicze, nośniki barwników przyspieszające barwienie, utrwalacze barwników i pozostałe preparaty (na przykład klejonki i zaprawy), w rodzaju stosowanych w przemyśle włókienniczym, papierniczym, skórzanym i podobnych, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktów	
3810	Preparaty do wytrawiania powierzchni metali; topniki i pozostałe preparaty pomocnicze do lutowania, lutowania twardego lub spawania; proszki i pasty do lutowania, lutowania twardego lub spawania, złożone z metalu lub innych materiałów; preparaty, w rodzaju stosowanych jako rdzenie lub otuliny elektrod lub prętów spawalniczych	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktów	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
3811	Środki przeciwstukowe, inhibitory utleniania, inhibitory tworzenia się żywic, dodatki zwiększające lepkość, preparaty antykorozyjne oraz pozostałe preparaty dodawane do olejów mineralnych (włącznie z benzyną) lub do innych cieczy, stosowanych do tych samych celów, co oleje mineralne:		
	- Gotowe dodatki do olejów smarowych zawierające oleje z ropy naftowej lub oleje otrzymane z minerałów bitumicznych	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycją 3811 nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
	- Pozostałe	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
3812	Gotowe przyspieszacze wulkanizacji; złożone plastyfikatory do gumy (kuczuku) lub tworzyw sztucznych, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone; preparaty przeciwutleniające oraz pozostałe związki stabilizujące do gumy lub tworzyw sztucznych	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
3813	Preparaty i ładunki do gaśnic przeciwpożarowych; granaty gaśnicze	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
3814	Organiczne złożone rozpuszczalniki i rozcieńczalniki, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone; gotowe zmywacze farb i lakierów	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
3818	Pierwiastki chemiczne domieszkowane do stosowania w elektronice, w postaci krążków, płytek lub podobnych postaciach; związki chemiczne domieszkowane, do stosowania w elektronice	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
3819	Hydrauliczne płyny hamulcowe i pozostałe gotowe płyny do hydraulicznych skrzyń biegów, niezawierające lub zawierające mniej niż 70 % masy olejów ropy naftowej lub olejów otrzymanych z minerałów bitumicznych	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
3820	Środki zapobiegające zamarzaniu i gotowe płyny przeciwoblodzeniowe	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
Ex 3821	Gotowe pożywki do namnażania i odżywiania drobnoustrojów (włącznie z wirusami i podobnymi) lub komórek roślinnych, ludzkich lub zwierzęcych	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
3822	Odczynniki diagnostyczne lub laboratoryjne na podłożach, gotowe odczynniki diagnostyczne lub laboratoryjne, nawet na podłożach, inne niż te objęte pozycją 3002 lub 3006; certyfikowane materiały wzorcowe	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
3823	Przemysłowe monokarboksyłowe kwasy tłuszczowe; kwaśne oleje z rafinacji; przemysłowe alkohole tłuszczowe:		
	- Przemysłowe monokarboksyłowe kwasy tłuszczowe; kwaśne oleje z rafinacji	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
	- Przemysłowe alkohole tłuszczowe	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, łącznie z innymi materiałami objętymi pozycją 3823	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
3824	Gotowe spoiwa do form odlewniczych lub rdzeni; produkty chemiczne i preparaty przemysłu chemicznego lub przemysłów pokrewnych (włączając te składające się z mieszanin produktów naturalnych), gdzie indziej niewymienione ani niewłączone:		
	<ul style="list-style-type: none"> - Następujące produkty objęte tą pozycją: -- Gotowe spoiwa do form odlewniczych lub rdzeni na bazie naturalnych produktów żywicznych -- Kwasy naftenowe, ich sole nierozpuszczalne w wodzie oraz ich estry -- Sorbit, inny niż ten objęty pozycją 2905 	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	<ul style="list-style-type: none"> -- Produkty sulfonowania przy rafinacji ropy, z wyłączeniem sulfonianów metali alkalicznych, amonowych lub etanoloaminowych; tiofenowane kwasy sulfonowe z olejów otrzymanych z minerałów bitumicznych oraz ich sole -- wymiennicze jonowe -- Pochłaniacze gazów do lamp próżniowych 		
	<ul style="list-style-type: none"> -- Alkaliczny tlenek żelaza do oczyszczania gazów -- Woda amoniakalna i odpadowy tlenek produkowany w czasie oczyszczania gazu węglowego -- Kwasy sulfonaftenowe, ich sole nierozpuszczalne w wodzie oraz ich estry -- Olej fuzyjowy i olej Dippela -- Mieszanki soli mających różne aniony -- Pasty kopiarskie na bazie żelatyny, nawet na podłożu papierowym lub tekstylnym 		

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	- Pozostałe	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
3901 do 3915	Tworzywa sztuczne w formach podstawowych, odpady, ścinki i braki z tworzyw sztucznych; z wyjątkiem pozycji ex 3907 i 3912, do których zastosowanie mają poniższe reguły:		
	- Produkty homopolimeryzacji addycyjnej, w których pojedynczy monomer stanowi ponad 99 % masy całkowitej polimeru	Wytwarzanie, w którym: <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu, oraz - w ramach powyższego limitu wartość wszystkich użytych materiałów objętych działem 39 nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu ⁽⁵⁾ 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	- Pozostałe	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych działem 39 nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu ⁽⁵⁾	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu
ex 3907	- Kopolimery uzyskane z poliwęglanów i kopolimerów akrylonitryl-butadien-styren (ABS)	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednak użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu ⁽⁵⁾	
	- Poliester	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych działem 39 nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu lub wytwarzanie z poliwęglanu tetrabromo- (bisfenolu A)	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
3912	Celuloza i jej pochodne chemiczne, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone, w formach podstawowych	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych tą samą pozycją co produkt nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu	
3916 do 3921	Półfabrykaty i artykuły z tworzyw sztucznych; z wyjątkiem objętych pozycjami ex 3916, ex 3917, ex 3920 oraz ex 3921, dla których obowiązują poniższe reguły:		
	- Produkty płaskie, poddane dalszej obróbce niż tylko obróbce powierzchniowej lub pocięte na kształty inne niż prostokątne (łącznie z kwadratowymi); inne produkty, nieobrabiwane dalej niż tylko powierzchniowo	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych działem 39 nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	- Pozostałe:		
	-- Produkty homopolimeryzacji addycyjnej, w których pojedynczy monomer stanowi ponad 99 % masy całkowitej polimeru	<p>Wytwarzanie, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu, oraz - w ramach powyższego limitu wartość wszystkich użytych materiałów objętych działem 39 nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu (⁵) 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	-- Pozostałe	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych działem 39 nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu ⁽⁵⁾	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu
ex 3916 oraz ex 3917	Kształtowniki profilowane i rury	Wytwarzanie, w którym: <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu, oraz - w ramach powyższego limitu wartość wszystkich użytych materiałów objętych tą samą pozycją co produkt nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 3920	- Arkusze lub folie jonomerowe	Wytwarzanie z termoplastycznej soli cząstkowej, która jest kopolimerem etylenu z kwasem metakrylowym częściowo zobojętnionego jonami metali, głównie cynku i sodu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu
	- Arkusze z celulozy regenerowanej, poliamidów lub polietylenu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych tą samą pozycją co produkt nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu	
ex 3921	Metalizowane folie z tworzyw sztucznych	Wytwarzanie z folii poliestrowych o wysokiej przezroczystości, o grubości poniżej 23 mikronów ⁽⁶⁾	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu
3922 do 3926	Wyroby z tworzyw sztucznych	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 40	Kauczuk i artykuły z kauczuku, z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
ex 4001	Laminowane płyty z krepy na podeszwy butów	Laminowanie arkuszy kauczuku naturalnego	
4005	Mieszanki kauczukowe (gumowe), niewulkanizowane, w formach podstawowych lub w płytach, arkuszach lub taśmach	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów, z wyjątkiem kauczuku naturalnego, nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
4012	Opony pneumatyczne bieżnikowane lub używane, gumowe; opony pełne lub z poduszką powietrzną, bieżniki opon, ochraniacze dętek, gumowe:		
	- Bieżnikowane pneumatyczne opony, pełne lub z poduszką powietrzną, gumowe	Bieżnikowanie opon używanych	
	- Pozostałe	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem materiałów objętych pozycjami 4011 oraz 4012	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 4017	Artykuły z ebonitu	Wytwarzanie z ebonitu	
ex Dział 41	Skóry i skórki surowe (inne niż skóry futerkowe) oraz skóry wyprawione; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
ex 4102	Surowe skóry owcze lub jagnięce, bez wełny	Usuwanie wełny ze skór owczych lub jagnięcych	
4104 do 4106	Skóry, garbowane lub „crust”, bez wełny lub odwłoszone, nawet dwojone, ale niewyprawione inaczej	Dogarbowanie wstępnie garbowanych skór lub Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
4107, 4112 oraz 4113	Skóra wyprawiona dalej przetworzona po garbowaniu lub po kondycjonowaniu, włączając skórę wyprawioną na pergamin, bez wełny lub włosa, nawet dwojona, inna niż skóra wyprawiona objęta pozycją 4114	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem pozycji od 4104 do 4113	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 4114	Skóra lakierowana i skóra lakierowana laminowana; skóra metalizowana	Wytwarzanie z materiałów objętych pozycjami od 4104 do 4106, 4107, 4112 lub 4113, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
Dział 42	Artykuły ze skóry wyprawionej; wyroby siodlarskie i rymarskie; artykuły podróżne, torebki i podobne pojemniki; artykuły z jelit zwierzęcych (innych niż z jelit jedwabników)	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
ex Dział 43	Skóry futerkowe i futra sztuczne; wyroby z nich; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
ex 4302	Skóry futerkowe garbowane lub wykończone, połączone:		
	- Płaty, krzyże i podobne kształty	Wybielanie lub barwienie, wraz z cięciem i łączeniem niepołączonych garbowanych lub wykończonych skór futerkowych	
	- Pozostałe	Wytwarzanie z niepołączonych skór futerkowych, garbowanych lub wykończonych	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
4303	Artykuły odzieżowe, dodatki do ubiorów i pozostałe artykuły ze skór futerkowych	Wytwarzanie z niepołączonych skór futerkowych, garbowanych lub wykończonych objętych pozycją 4302	
ex Dział 44	Drewno i artykuły z drewna; węgiel drzewny; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
ex 4403	Drewno zgrubnie obrobione (kantówka)	Wytwarzanie z drewna nieobrobionego, nawet nie okorowanego, lub zaledwie zgrubnie obrobionego	
ex 4407	Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub okorowane, strugane, szlifowane lub łączone stykowo, o grubości przekraczającej 6 mm	Struganie, szlifowanie lub łączenie na zakładkę	
ex 4408	Arkusze na forniry (włącznie z otrzymanymi przez cięcie drewna warstwowego) i na sklejkę, o grubości nieprzekraczającej 6 mm, łączone na długość, i na inne drewno, przetarte wzdłużnie, skrawane warstwami lub okorowane, o grubości nieprzekraczającej 6 mm strugane, szlifowane lub łączone stykowo	Łączenie, struganie, szlifowanie lub łączenie na zakładkę	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 4409	Drewno kształtowane w sposób ciągły wzdłuż dowolnej krawędzi, końców lub powierzchni, nawet strugane, szlifowane lub łączone stykowo:		
	- Szlifowane lub łączone stykowo	Szlifowanie lub łączenie stykowo	
	- Kształtki i profile	Frezowanie lub profilowanie	
ex 4410 do ex 4413	Kształtki i profile łącznie z listwami przypodłogowymi oraz inne deski profilowane	Frezowanie lub profilowanie	
ex 4415	Skrzynie, pudła, klatki, bębny i podobne opakowania, z drewna	Wytwarzanie z desek nieciętych na wymiar	
ex 4416	Beczki, baryłki, kadzie, cebry i pozostałe wyroby bednarskie oraz ich części, z drewna	Wytwarzanie z rozszczepionych klepek, niepoddanych innej obróbce poza przepiłowaniem na dwóch podstawowych powierzchniach	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 4418	- Wyroby stolarskie i ciesielskie dla budownictwa, z drewna	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć komórkowych płyt drewnianych, gontów i dachówek	
	- Kształtki i profile	Frezowanie lub profilowanie	
ex 4421	Drewienka na zapalki; drewniane kołki lub szpilki do obuwia	Wytwarzanie z drewna objętego dowolną pozycją, z wyjątkiem drewna ciągniętego objętego pozycją 4409	
ex Dział 45	Korek i artykuły z korka, z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
4503	Artykuły z korka naturalnego	Wytwarzanie z korka objętego pozycją 4501	
Dział 46	Wyroby ze słomy, esparto lub pozostałych materiałów do wyplatania; wyroby koszykarskie oraz wyroby z wikliny	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
Dział 47	Ścier z drewna lub z pozostałego włóknistego materiału celulozowego; papier lub tektura, z odzysku (makulatura i odpady)	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 48	Papier i tektura; artykuły z masy papierniczej, papieru lub tektury; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
ex 4811	Papier i tektura, tylko liniowane lub kratkowane	Wytwarzanie z materiałów do wytwarzania papieru objętych działem 47	
4816	Kalka maszynowa, papier samokopiujący oraz pozostałe papiery do kopiowania lub papiery przedrukowe (inne niż te objęte pozycją 4809), matryce powielaczowe i płyty offsetowe, z papieru, nawet pakowane w pudełka	Wytwarzanie z materiałów do wytwarzania papieru objętych działem 47	
4817	Koperty, karty listowe, karty pocztowe i karty korespondencyjne, z papieru lub tektury; pudełka, torby, portfele i zestawy piśmienne, z papieru lub tektury, zawierające asortyment piśmiennych artykułów papierniczych	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 4818	Papier toaletowy	Wytwarzanie z materiałów do wytwarzania papieru objętych działem 47	
ex 4819	Kartony, pudła, pudełka, torby i pozostałe pojemniki do pakowania, z papieru, tektury, waty celulozowej lub wstęp z włókien celulozowych	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
ex 4820	Bloki listowe	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
ex 4823	Pozostały papier, tektura, wata celulozowa i wstęgi z włókien celulozowych, pocięte do wymiaru lub kształtu	Wytwarzanie z materiałów do wytwarzania papieru objętych działem 47	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 49	Książki, gazety, obrazki i pozostałe wyroby przemysłu poligraficznego, drukowane; manuskrypty, maszynopisy i plany; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
4909	Karty pocztowe drukowane lub ilustrowane; drukowane karty z osobistymi pozdrowieniami, wiadomościami lub ogłoszeniami, nawet ilustrowane, z kopertami lub ozdobami, lub bez nich	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem materiałów objętych pozycjami 4909 oraz 4911	
4910	Kalendarze wszelkich rodzajów, drukowane, włączając bloki kalendarzowe:		
	- Kalendarze typu „wiecznego” lub z wymiennymi blokami wykonane na bazie materiału innego niż papier lub tektura	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	- Pozostałe	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem materiałów objętych pozycjami 4909 oraz 4911	
ex Dział 50	Jedwab; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
ex 5003	Odpady jedwabiu (włącznie z kokonami nienadającymi się do motania, odpadami przędzy i szarpanką rozwłóknioną), zgrzeblone lub czesane	Zgrzeblenie lub czesanie odpadów jedwabiu	
5004 do ex 5006	Przędza jedwabna i nitka wyczeskowa z odpadów jedwabiu	Wytwarzanie z (⁷): <ul style="list-style-type: none"> - surowego jedwabiu lub odpadów jedwabiu, zgrzeblonego lub czesanego bądź inaczej przygotowanego do przędzenia, - innych włókien naturalnych, niezgrzeblonych ani nieczesanych ani w żaden inny sposób nieprzygotowanych do przędzenia, - materiałów chemicznych lub masy włókienniczej, lub - materiałów do wytwarzania papieru 	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
5007	Tkaniny jedwabne lub z odpadów jedwabiu:		
	- Zawierające nitkę gumową	Wytwarzanie z nitki pojedynczej (⁷)	
	- Pozostałe	Wytwarzanie z (⁷):	
		<ul style="list-style-type: none"> - przędzy z włókna kokosowego, - włókien naturalnych, - odcinkowych włókien chemicznych, niezgrzeblonych ani nieczesanych ani w żaden inny sposób nieprzygotowanych do przędzenia, - materiałów chemicznych lub masy włókienniczej, lub - papieru 	
		lub	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
		Drukowanie połączone przynajmniej z dwoma czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzełków), gdy wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 51	Wełna, cienka lub gruba sierść zwierzęca; przędza i tkanina z włosia końskiego; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
5106 do 5110	Przędza z wełny, z cienkiej lub grubej sierści zwierzęcej lub z włosia końskiego	Wytwarzanie z (⁷): <ul style="list-style-type: none"> - surowego jedwabiu lub odpadów jedwabiu, zgrzeblonego lub czesanego bądź inaczej przygotowanego do przędzenia, - włókien naturalnych, niezgrzeblonych ani nieczesanych ani w żaden inny sposób nieprzygotowanych do przędzenia, - materiałów chemicznych lub masy włókienniczej, lub - materiałów do wytwarzania papieru 	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
5111 do 5113	Tkaniny z wełny, cienkiej lub grubej sierści zwierzęcej lub włośia końskiego:		
	- Zawierające nitkę gumową	Wytwarzanie z nitki pojedynczej (⁷)	
	- Pozostałe	Wytwarzanie z (⁷):	
		<ul style="list-style-type: none"> - przędzy z włókna kokosowego, - włókien naturalnych, - odcinkowych włókien chemicznych, niezgrzeblonych ani nieczesanych ani w żaden inny sposób nieprzygotowanych do przędzenia, - materiałów chemicznych lub masy włókienniczej, lub - papieru 	
		lub	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
		Drukowanie połączone przynajmniej z dwoma czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzełków), gdy wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 52	Bawełna; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
5204 do 5207	Przędza i nici bawełniane	Wytwarzanie z (⁷): <ul style="list-style-type: none"> - surowego jedwabiu lub odpadów jedwabiu, zgrzeblonego lub czesanego bądź inaczej przygotowanego do przędzenia, - włókien naturalnych, niezgrzeblonych ani nieczesanych ani w żaden inny sposób nieprzygotowanych do przędzenia, - materiałów chemicznych lub masy włókienniczej, lub - materiałów do wytwarzania papieru 	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
5208 do 5212	Tkaniny bawełniane:		
	- Zawierające nitkę gumową	Wytwarzanie z nitki pojedynczej (⁷)	
	- Pozostałe	Wytwarzanie z (⁷):	
		<ul style="list-style-type: none"> - przędzy z włókna kokosowego, - włókien naturalnych, - odcinkowych włókien chemicznych, niezgrzeblonych ani nieczesanych ani w żaden inny sposób nieprzygotowanych do przędzenia, - materiałów chemicznych lub masy włókienniczej, lub - papieru 	
		lub	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
		Drukowanie połączone przynajmniej z dwoma czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzłków), gdy wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 53	Pozostałe włókna roślinne; przędza papierowa i tkaniny z przędzy papierowej; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
5306 do 5308	Przędza z pozostałych włókien tekstylnych roślinnych; przędza papierowa	Wytwarzanie z (⁷): <ul style="list-style-type: none"> - surowego jedwabiu lub odpadów jedwabiu, zgrzeblonego lub czesanego bądź inaczej przygotowanego do przędzenia, - włókien naturalnych, niezgrzeblonych ani nieczesanych ani w żaden inny sposób nieprzygotowanych do przędzenia, - materiałów chemicznych lub masy włókienniczej, lub - materiałów do wytwarzania papieru 	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
5309 do 5311	Tkaniny z pozostałych włókien tekstylnych roślinnych; tkaniny z przędzy papierowej:		
	- Zawierające nitkę gumową	Wytwarzanie z nitki pojedynczej ⁽⁷⁾	
	- Pozostałe	Wytwarzanie z ⁽⁷⁾ : - przędzy z włókna kokosowego, - przędzy jutowej, - włókien naturalnych, - odcinkowych włókien chemicznych, niezgrzeblonych ani nieczesanych ani w żaden inny sposób nieprzygotowanych do przędzenia, - materiałów chemicznych lub masy włókienniczej, lub - papieru lub	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
		Drukowanie połączone przynajmniej z dwoma czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzłków), gdy wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
5401 do 5406	Przędza, monofilament i nici z włókien ciągłych chemicznych	<p>Wytwarzanie z (⁷):</p> <ul style="list-style-type: none"> - surowego jedwabiu lub odpadów jedwabiu, zgrzeblonego lub czesanego bądź inaczej przygotowanego do przędzenia, - włókien naturalnych, niezgrzeblonych ani nieczesanych ani w żaden inny sposób nieprzygotowanych do przędzenia, - materiałów chemicznych lub masy włókienniczej, lub - materiałów do wytwarzania papieru 	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
5407 oraz 5408	Tkaniny z przędzy z włókien ciągłych chemicznych:		
	- Zawierające nitkę gumową	Wytwarzanie z nitki pojedynczej (⁷)	
	- Pozostałe	Wytwarzanie z (⁷):	
		<ul style="list-style-type: none"> - przędzy z włókna kokosowego, - włókien naturalnych, - odcinkowych włókien chemicznych, niezgrzeblonych ani nieczesanych ani w żaden inny sposób nieprzygotowanych do przędzenia, - materiałów chemicznych lub masy włókienniczej, lub - papieru 	
		lub	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
		Drukowanie połączone przynajmniej z dwoma czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzłków), gdy wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny ex-works produktu	
5501 do 5507	Włókna odcinkowe chemiczne	Wytwarzanie z materiałów chemicznych lub masy włókienniczej	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
5508 do 5511	Przędza i nici do szycia z włókien odcinkowych chemicznych	Wytwarzanie z (⁷):	
		- surowego jedwabiu lub odpadów jedwabiu, zgrzeblonego lub czesanego bądź inaczej przygotowanego do przędzenia,	
		- włókien naturalnych, niezgrzeblonych ani nieczesanych ani w żaden inny sposób nieprzygotowanych do przędzenia,	
		- materiałów chemicznych lub masy włókienniczej, lub	
		- materiałów do wytwarzania papieru	
5512 do 5516	Tkaniny z włókien odcinkowych chemicznych:		
	- Zawierające nitkę gumową	Wytwarzanie z nitki pojedynczej (⁷)	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	- Pozostałe	Wytwarzanie z (⁷): - przędzy z włókna kokosowego, - włókien naturalnych, - odcinkowych włókien chemicznych, niezgrzeblonych ani nieczesanych ani w żaden inny sposób nieprzygotowanych do przędzenia, - materiałów chemicznych lub masy włókienniczej, lub - papieru lub	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
		<p>Drukowanie połączone przynajmniej z dwoma czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzłków), gdy wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny ex-works produktu</p>	
ex Dział 56	Wata, filc i włókniny; przędze specjalne; szpagat, powrozy, linki i liny oraz artykuły z nich; z wyjątkiem:	<p>Wytwarzanie z ⁽⁷⁾:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przędzy z włókna kokosowego, - włókien naturalnych, - materiałów chemicznych lub masy włókienniczej, lub - materiałów do wytwarzania papieru 	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
5602	Filc, nawet impregnowany, powleczony, pokryty lub laminowany:		
	- Filc igłowany	<p>Wytwarzanie z (⁷):</p> <ul style="list-style-type: none"> - włókien naturalnych, lub - materiałów chemicznych lub masy włókienniczej <p>Jednakże:</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> - włókno polipropylenowe ciągłe objęte pozycją 5402, - włókno polipropylenowe objęte pozycją 5503 lub 5506, lub - włókno polipropylenowe ciągłe objęte pozycją 5501, <p>których masa jednostkowa pojedynczej przędzy ciągłej lub włókna jest we wszystkich przypadkach mniejsza od 9 decytekstów, mogą zostać użyte, pod warunkiem że ich wartość nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu</p>	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	- Pozostałe	Wytwarzanie z (7): - włókien naturalnych, - włókien odcinkowych chemicznych wykonanych z kazeiny, lub - materiałów chemicznych lub masy włókienniczej	
5604	Nić gumowa i sznurek, pokryte materiałem włókienniczym; przędza włókiennicza oraz pasek i podobne materiały, objęte pozycją 5404 lub 5405, impregnowane, powleczone, pokryte lub otulane gumą, lub tworzywami sztucznymi:		
	- Nić gumowa i sznurek, pokryte materiałem włókienniczym	Wytwarzanie z nici gumowej lub sznurka, niepokrytych materiałem włókienniczym	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	- Pozostałe	Wytwarzanie z ⁽⁷⁾ : - włókien naturalnych, niezgrzeblonych ani nieczesanych ani w żaden inny sposób nieprzygotowanych do przędzenia, - materiałów chemicznych lub masy włókienniczej, lub - materiałów do wytwarzania papieru	
5605	Przędza metalizowana, nawet rdzeniowa, będąca przędzą włókienniczą lub paskiem, lub podobnym materiałem, objętym pozycją 5404 lub 5405, połączona z metalem w postaci nici, taśmy lub proszku, lub pokryta metalem	Wytwarzanie z ⁽⁷⁾ : - włókien naturalnych, - odcinkowych włókien chemicznych, niezgrzeblonych ani nieczesanych ani w żaden inny sposób nieprzygotowanych do przędzenia, - materiałów chemicznych lub masy włókienniczej, lub - materiałów do wytwarzania papieru	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
5606	Przędza rdzeniowa oraz pasek i podobne materiały rdzeniowe objęte pozycją 5404 lub 5405 (inne niż te objęte pozycją 5605 oraz przędza rdzeniowa z włosia końskiego); przędza szenilowa (włącznie z przędzą szenilową kosmykową); przędza pętłkowa	Wytwarzanie z (7): - włókien naturalnych, - odcinkowych włókien chemicznych, niezgrzeblonych ani nieczesanych ani w żaden inny sposób nieprzygotowanych do przędzenia, - materiałów chemicznych lub masy włókienniczej, lub - materiałów do wytwarzania papieru	
Dział 57	Dywany i pozostałe pokrycia podłogowe włókiennicze:		
	- Z filcu igłowanego	Wytwarzanie z (7): - włókien naturalnych, lub - materiałów chemicznych lub masy włókienniczej Jednakże:	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
		<ul style="list-style-type: none"> - włókno polipropylenowe ciągłe objęte pozycją 5402, - włókno polipropylenowe objęte pozycją 5503 lub 5506, lub - włókno polipropylenowe ciągłe objęte pozycją 5501, <p>których masa jednostkowa pojedynczej przędzy ciągłej lub włókna jest we wszystkich przypadkach mniejsza od 9 decytekstów, mogą zostać użyte, pod warunkiem że ich wartość nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu</p> <p>Tkanina z juty może zostać użyta jako podkład</p>	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	- Z innego rodzaju filcu	<p>Wytwarzanie z ⁽⁷⁾:</p> <ul style="list-style-type: none"> - włókien naturalnych, niezgrzeblonych ani nieczesanych ani w żaden inny sposób nieprzygotowanych do przędzenia, lub - materiałów chemicznych lub masy włókienniczej 	
	- Pozostałe	<p>Wytwarzanie z ⁽⁷⁾:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przędzy z włókna kokosowego lub przędzy jutowej, - przędzy syntetycznej lub sztucznej, - włókien naturalnych, lub - odcinkowych włókien chemicznych, niezgrzeblonych ani nieczesanych ani w żaden inny sposób nieprzygotowanych do przędzenia <p>Tkanina z juty może zostać użyta jako podkład</p>	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 58	Tkaniny specjalne; materiały włókiennicze igłowe; koronki; tkaniny obiciowe; pasmanteria; hafty; z wyjątkiem:		
	- Łączone z nitką gumową	Wytwarzanie z nitki pojedynczej ⁽⁷⁾	
	- Pozostałe	Wytwarzanie z ⁽⁷⁾ :	
		- włókien naturalnych, - odcinkowych włókien chemicznych, niezgrzeblonych ani nieczesanych ani w żaden inny sposób nieprzygotowanych do przędzenia, lub - materiałów chemicznych lub masy włókienniczej	
		lub	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
		Drukowanie połączone przynajmniej z dwoma czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzłków), gdy wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny ex-works produktu	
5805	Tkaniny dekoracyjne ręcznie tkane typu gobeliny, Flanders, Aubusson, Beauvais i podobne oraz tkaniny dekoracyjne haftowane na kanwie (na przykład małym ściegiem lub ściegiem krzyżkowym), nawet gotowe	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
5810	Hafty w sztukach, paskach lub motywach	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
5901	Tekstylna powleczona żywicą naturalną lub substancją skrobiową, w rodzaju stosowanych do opraw książek lub podobnych; kalka techniczna płócienna; płótno malarskie zagruntowane; bukram i podobne tekstylia usztywniane, w rodzaju stosowanych do formowania stożków kapeluszy	Wytwarzanie z przędzy:	
5902	Tkaniny kordowe z przędzy o wysokiej wytrzymałości na rozciąganie, z nylonu lub pozostałych poliamidów, poliestrów lub włókien wiskozowych:		
	- Zawierające nie więcej niż 90 % masy materiałów włókienniczych	Wytwarzanie z przędzy:	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	- Pozostałe	Wytwarzanie z materiałów chemicznych lub masy włókienniczej	
5903	Tekstyliia impregnowane, powleczone, pokryte lub laminowane tworzywem sztucznym, inne niż te objęte pozycją 5902	Wytwarzanie z przędzy: lub Drukowanie połączone przynajmniej z dwoma czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzełków), gdy wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny ex-works produktu	
5904	Linoleum, nawet cięte do kształtu; pokrycia podłogowe składające się z powłoki lub pokrycia nałożonego na podkład włókienniczy, nawet cięte do kształtu	Wytwarzanie z przędzy ⁽⁷⁾	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
5905	Pokrycia ścienne włókiennicze:		
	- Impregnowane, powleczone, pokryte lub laminowane gumą, tworzywami sztucznymi lub innymi materiałami	Wytwarzanie z przędzy:	
	- Pozostałe	Wytwarzanie z (7):	
		<ul style="list-style-type: none"> - przędzy z włókna kokosowego, - włókien naturalnych, - odcinkowych włókien chemicznych, niezgrzeblonych ani nieczesanych ani w żaden inny sposób nieprzygotowanych do przędzenia, lub - materiałów chemicznych lub masy włókienniczej 	
		lub	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
		Drukowanie połączone przynajmniej z dwoma czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzełków), gdy wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
5906	Tekstyli gumowane, inne niż te objęte pozycją 5902:		
	- Dżianiny:	Wytwarzanie z (⁷):	
		- włókien naturalnych,	
		- odcinkowych włókien chemicznych, niezgrzeblonych ani nieczesanych ani w żaden inny sposób nieprzygotowanych do przędzenia, lub	
		- materiałów chemicznych lub masy włókienniczej	
	- Pozostałe tkaniny wykonane z przędzy z syntetycznego włókna ciągłego, zawierające więcej niż 90 % masy materiałów włókienniczych	Wytwarzanie z materiałów chemicznych	
	- Pozostałe	Wytwarzanie z przędzy:	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
5907	Tekstylna w inny sposób impregnowana, powleczone lub pokryte; płótna pomalowane będące dekoracjami teatralnymi, tła studyjne (prospekty) lub podobne	<p>Wytwarzanie z przędzy:</p> <p>lub</p> <p>Drukowanie połączone przynajmniej z dwoma czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzłków), gdy wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny ex-works produktu</p>	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
5908	Knoty tkane, plecione lub dziane, z materiałów włókienniczych, do lamp, kuchenek, zapalniczek, świec lub podobnych; koszulki żarowe oraz dzianiny workowe do ich wyrobu, nawet impregnowane:		
	- Koszulki żarowe, impregnowane	Wytwarzanie z dzianin workowych	
	- Pozostałe	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
5909 do 5911	Artykuły włókiennicze do celów technicznych:		
	- Tarcze lub pierścienie polerskie inne niż z filcu objętego pozycją 5911	Wytwarzanie z przędzy, odpadów tkanin lub szmat objętych pozycją nr 6310	
	- Tkaniny z włókien syntetycznych, w rodzaju stosowanych w maszynach papierniczych lub do innych zastosowań technicznych, nawet sfilcowane, impregnowane lub powlekane i pokrywane w inny sposób, cylindryczne lub ciągłe, z pojedynczą lub wielowątkową osnową lub tkaniny tkane na płasko z wieloma wątkami lub osnowami z pozycji 5911	Wytwarzanie z ⁽⁷⁾ : - przędzy z włókna kokosowego, - następujących materiałów: -- przędzy z politetrafluoroetylenem ⁽⁸⁾ , -- przędzy wieloskładowej, z poliamidu, powleczonej, impregnowanej lub pokrytej żywicą fenolową, -- przędzy z włókien syntetycznych z poliamidów aromatycznych uzyskanych poprzez polikondensację m-fenylendiaminy i kwasu izoftalowego,	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
		<ul style="list-style-type: none"> -- włókien pojedynczych z politetrafluoroetyleny (⁸), -- przędzy z włókien syntetycznych z polifenylenu tereftalamidu, -- przędzy z włókna szklanego, pokrytej żywicą fenolową i wzbogacanej przędzą akrylową (⁸), 	
		<ul style="list-style-type: none"> -- włókien kopoliestru z poliestru, żywicy kwasu tereftalowego, 1,4-cykloheksanedynktanolu i kwasu izoftalowego, -- włókien naturalnych, -- odcinkowych włókien chemicznych, niezgrzeblonych ani nieczesanych ani w żaden inny sposób nieprzygotowanych do przędzenia, lub -- materiałów chemicznych lub masy włókienniczej 	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	- Pozostałe	<p>Wytwarzanie z (7):</p> <ul style="list-style-type: none"> - przędzy z włókna kokosowego, - włókien naturalnych, - odcinkowych włókien chemicznych, niezgrzeblonych ani nieczesanych ani w żaden inny sposób nieprzygotowanych do przędzenia, lub - materiałów chemicznych lub masy włókienniczej 	
Dział 60	Dzianiny:	<p>Wytwarzanie z (7):</p> <ul style="list-style-type: none"> - włókien naturalnych, - odcinkowych włókien chemicznych, niezgrzeblonych ani nieczesanych ani w żaden inny sposób nieprzygotowanych do przędzenia, lub - materiałów chemicznych lub masy włókienniczej 	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
Dział 61	Artykuły odzieżowe i dodatki odzieżowe, z dzianin:		
	- Uzyskane przez zszycie lub połączenie w inny sposób dwóch lub więcej kawałków dzianiny, która została wykrojona do kształtu, lub uzyskane bezpośrednio w kształcie	Wytwarzanie z przędzy ⁽⁷⁾ (⁸)	
	- Pozostałe	Wytwarzanie z ⁽⁷⁾ : <ul style="list-style-type: none"> - włókien naturalnych, - odcinkowych włókien chemicznych, niezgrzeblonych ani nieczesanych ani w żaden inny sposób nieprzygotowanych do przędzenia, lub - materiałów chemicznych lub masy włókienniczej 	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 62	Odzież i dodatki odzieżowe, inne niż z dzianin; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z przędzy ⁽⁷⁾ ⁽⁸⁾	
ex 6202, ex 6204, ex 6206, ex 6209 oraz ex 6211	Odzież damska, dziewczęca i niemowlęca oraz dodatki odzieżowe dla niemowląt, haftowane	Wytwarzanie z przędzy ⁽⁷⁾ lub Wytwarzanie z tkanin niehaftowanych, pod warunkiem że wartość użytych tkanin niehaftowanych nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu ⁽¹⁾	

---

¹ Zob. uwaga wstępna 6.

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 6210 oraz ex 6216	Sprzęt ogniotrwały z tkanin pokrytych folią z aluminiowanego poliestru	Wytwarzanie z przędzy (°) lub Wytwarzanie z tkanin niepowleczonej, pod warunkiem że wartość użytych tkanin niepowleczonej nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu (°)	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
6213 oraz 6214	Chusteczki do nosa, szale, chusty, szaliki, mantyle, welony i podobne artykuły:		
	- Haftowane	Wytwarzanie z niebielonej nitki pojedynczej ⁽⁷⁾ ⁽⁹⁾ lub Wytwarzanie z tkanin niehaftowanych, pod warunkiem że wartość użytych tkanin niehaftowanych nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu ⁽⁹⁾	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	- Pozostałe	Wytwarzanie z niebielonej nitki pojedynczej (⁷)(⁹) lub	
		Wykańczanie poprzez drukowanie połączone przynajmniej z dwoma czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, obróbka w celu uzyskania niekurczliwości, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzełków), pod warunkiem że wartość wszystkich użytych niezadrukowanych towarów objętych pozycjami 6213 i 6214 nie przekracza 47,5 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
6217	Pozostałe gotowe dodatki odzieżowe; części odzieży lub dodatków odzieżowych, inne niż te objęte pozycją 6212:		
	- Haftowane	Wytwarzanie z przędzy (9) lub Wytwarzanie z tkanin niehaftowanych, pod warunkiem że wartość użytych tkanin niehaftowanych nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu (9)	
	- Sprzęt ogniotrwały z tkanin pokrytych folią z aluminiowanego poliestru	Wytwarzanie z przędzy (9) lub Wytwarzanie z tkanin niepowleczonej, pod warunkiem że wartość użytych tkanin niepowleczonej nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu (9)	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	- Wycięte wkładki do kołnierzy i mankietów	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
	- Pozostałe	Wytwarzanie z przędzy (⁹)	
ex Dział 63	Pozostałe gotowe artykuły włókiennicze; zestawy; odzież używana i używane artykuły włókiennicze; szmaty; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
6301 do 6304	Koce, pledy, bielizna pościelowa itp.; firanki, zasłony itp.; pozostałe artykuły wyposażenia wnętrz:		
	- Z filcu, z włókien	Wytwarzanie z (⁷):	
		- włókien naturalnych, lub	
		- materiałów chemicznych lub masy włókienniczej	
	- Pozostałe:		

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	-- Haftowane	Wytwarzanie z niebielonej nitki pojedynczej (⁹)(¹⁰) lub Wytwarzanie z tkanin niehaftowanych (innych niż dzianiny), pod warunkiem że wartość użytej tkaniny niehaftowanej nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
	-- Pozostałe	Wytwarzanie z niebielonej nitki pojedynczej (⁹)(¹⁰)	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
6305	Worki i torby, w rodzaju stosowanych do pakowania towarów	Wytwarzanie z ⁽⁷⁾ : <ul style="list-style-type: none"> - włókien naturalnych, - odcinkowych włókien chemicznych, niezgrzeblonych ani nieczesanych ani w żaden inny sposób nieprzygotowanych do przędzenia, lub - materiałów chemicznych lub masy włókienniczej 	
6306	Brezynty, markizy i zasłony przeciwsłoneczne; namioty; żagle do łodzi, desek windsurfingowych lub pojazdów lądowych; wyposażenie kempingowe:		
	- Z włóknin	Wytwarzanie z ⁽⁷⁾ ⁽⁹⁾ : <ul style="list-style-type: none"> - włókien naturalnych, lub - materiałów chemicznych lub masy włókienniczej 	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	- Pozostałe	Wytwarzanie z niebielonej nitki pojedynczej (⁷)(⁹)	
6307	Pozostałe artykuły gotowe, włącznie z wykrojami odzieży	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
6308	Zestawy składające się z tkaniny i przędzy, nawet z dodatkami, do wykonywania dywaników (mat), obić, haftowanej bielizny stołowej lub serwetek, lub podobnych artykułów włókienniczych, pakowane w opakowania do sprzedaży detalicznej	Każda pozycja w zestawie musi spełniać wymagania reguły, jaka dotyczyłaby jej, gdyby nie była w zestawie. Można jednakże zastosować artykuły nie pochodzące, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 15 % ceny ex-works zestawu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 64	Obuwie, getry i podobne; części tych artykułów, z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem cholewek przymocowywanych do podeszew wewnętrznych lub innych części składowych podeszew objętych pozycją 6406	
6406	Części obuwia (włącznie z cholewkami, nawet przymocowanymi do podeszew innych niż podeszwy zewnętrzne); wkładki wyjmowane, podkładki pod pięty i podobne artykuły; getry, sztylpy i podobne artykuły oraz ich części	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
ex Dział 65	Nakrycia głowy i ich części; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
6505	Kapelusze i pozostałe nakrycia głowy, z dzianin lub wykonane z koronki, filcu lub innych materiałów włókienniczych, w kawałku (ale nie z pasków), nawet z podszyciem lub przybraniem; siatki na włosy z dowolnego materiału, nawet z podszyciem lub przybraniem	Wytwarzanie z przędzy lub włókien tekstylnych ⁽⁹⁾	
ex Dział 66	Parasole, parasole przeciwsłoneczne, laski, stołki myśliwskie, bicze, szpicruty i ich części; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
6601	Parasole i parasole przeciwsłoneczne (włączając parasole-laski, parasole ogrodowe i podobne parasole)	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
Dział 67	Pióra i puch, preparowane oraz artykuły z piór lub puchu; kwiaty sztuczne; artykuły z włosów ludzkich	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
ex Dział 68	Artykuły z kamienia, gipsu, cementu, azbestu, miki lub podobnych materiałów; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 6803	Artykuły z łupków lub z łupków aglomerowanych	Wytwarzanie z łupków poddanych obróbce	
ex 6812	Artykuły z azbestu; artykuły z mieszanin na bazie azbestu lub azbestu i węglanu magnezu	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją	
ex 6814	Artykuły z miki, włącznie z miką aglomerowaną lub regenerowaną, nawet na podłożu z papieru, tektury lub innych materiałów	Wytwarzanie z obrobionej miki (łącznie z miką aglomerowaną lub regenerowaną)	
Dział 69	Wyroby ceramiczne	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
ex Dział 70	Szkło i wyroby ze szkła; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
ex 7003, ex 7004 oraz ex 7005	Szkło z warstwą przeciwodblaskową	Wytwarzanie z materiałów objętych pozycją 7001	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
7006	Szkło objęte pozycją 7003, 7004 lub 7005, gięte, o obrobionych krawędziach, grawerowane, wiercone, emaliowane lub inaczej obrobione, ale nieobramowane ani nieoprawione w innych materiałach:		
	- Płyty szklane pokryte cienką powłoką z metalu dielektrycznego, półprzewodnikowego zgodnie z normami SEMI ⁽¹¹⁾	Wytwarzanie z płyt ze szkła nie powlekanego (substratów) objętych pozycją 7006	
	- Pozostałe	Wytwarzanie z materiałów objętych pozycją 7001	
7007	Szkło bezpieczne, złożone ze szkła hartowanego (temperowanego) lub warstwowego	Wytwarzanie z materiałów objętych pozycją 7001	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
7008	Wielościenne elementy izolacyjne ze szkła	Wytwarzanie z materiałów objętych pozycją 7001	
7009	Lustra, nawet w ramach, włącznie z lusterkami wstecznymi	Wytwarzanie z materiałów objętych pozycją 7001	
7010	Balony, butle, butelki, słoje, dzbany, fiolki, ampułki i pozostałe pojemniki, ze szkła, w rodzaju stosowanych do transportu lub pakowania towarów; słoje szklane na przetwory; korki, przykrywki i pozostałe zamknięcia ze szkła	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu lub Cięcie wyrobów ze szkła pod warunkiem, że całkowita wartość użytego szkła nieciętego nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
7013	Wyroby ze szkła, w rodzaju stosowanych do celów stołowych, kuchennych, toaletowych, biurowych, dekoracji wnętrz lub podobnych celów (inne niż te objęte pozycją 7010 lub 7018)	<p>Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu</p> <p>lub</p> <p>Cięcie wyrobów ze szkła pod warunkiem, że całkowita wartość użytego szkła nieciętego nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu</p> <p>lub</p> <p>Ręczne dekorowanie (z wyjątkiem drukowania sitodrukiem) przedmiotów szklanych ustnie dmuchanych, pod warunkiem że wartość dmuchanego ustnie przedmiotu ze szkła nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu</p>	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 7019	Artykuły (inne niż przędza) z włókien szklanych	Wytwarzanie z: - niebarwionej taśmy, niedoprzędów, przędzy lub nici szklanych ciętych, lub - waty szklanej	
ex Dział 71	Perły naturalne lub hodowlane, kamienie szlachetne lub półszlachetne, metale szlachetne, metale platerowane metalem szlachetnym i artykuły z nich; sztuczna biżuteria; monety; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
ex 7101	Perły naturalne lub hodowlane, sortowane i tymczasowo nawleczone dla ułatwienia transportu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
ex 7102, ex 7103 oraz ex 7104	Obrobione kamienie szlachetne lub półszlachetne (naturalne, syntetyczne lub odtworzone)	Wytwarzanie z nieobrobionych kamieni szlachetnych i półszlachetnych	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
7106, 7108 oraz 7110	Metale szlachetne		
	- W stanie surowym	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem materiałów objętych pozycjami 7106, 7108 oraz 7110 lub Oddzielanie elektrolityczne, termiczne lub chemiczne metali szlachetnych z pozycji 7106, 7108 lub 7110 lub Wytwarzanie stopów metali szlachetnych z pozycji 7106, 7108 lub 7110 między sobą lub z metalami nieszlachetnymi	
	- W stanie półproduktu lub w proszku	Wytwarzanie z metali szlachetnych w stanie surowym	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 7107, ex 7109 oraz ex 7111	Metale platerowane metalem szlachetnym, w stanie półproduktu	Wytwarzanie z metali platerowanych metalami szlachetnymi, w stanie surowym	
7116	Artykuły z pereł naturalnych lub hodowlanych, kamieni szlachetnych lub półszlachetnych (naturalnych, syntetycznych lub odtworzonych)	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
7117	Sztuczna biżuteria	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu lub	
		Wytwarzanie z części metali nieszlachetnych, nieplaterowanych, niepokrytych metalami szlachetnymi, pod warunkiem że wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 72	Żelazo i stal; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
7207	Półprodukty z żeliwa lub stali niestopowej	Wytwarzanie z materiałów objętych pozycjami 7201, 7202, 7203, 7204 lub 7205	
7208 do 7216	Wyroby walcowane płaskie, sztaby i pręty, kątowniki, kształtowniki i profile z żeliwa lub stali niestopowej	Wytwarzanie z wlewków lub innych form podstawowych objętych pozycją 7206	
7217	Drut z żeliwa lub stali niestopowej	Wytwarzanie z półwyrobów objętych pozycją 7207	
ex 7218, 7219 do 7222	Półprodukty, wyroby walcowane płaskie, sztaby i pręty, kątowniki, kształtowniki i profile ze stali nierdzewnej	Wytwarzanie z wlewków lub innych form podstawowych objętych pozycją 7218	
7223	Drut ze stali nierdzewnej	Wytwarzanie z półwyrobów objętych pozycją 7218	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 7224, 7225 do 7228	Półwyroby, wyroby walcowane płaskie, sztaby i pręty, kątowniki, kształtowniki i profile z pozostałych stali stopowych, sztaby i pręty drążone, nadające się do wierceń, powstałe ze stali stopowej lub niestopowej	Wytwarzanie z wlewków lub innych form podstawowych objętych pozycją 7206, 7218 lub 7224	
7229	Drut z pozostałej stali stopowej	Wytwarzanie z półwyrobów objętych pozycją 7224	
ex Dział 73	Artykuły z żeliwa lub stali, z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
ex 7301	Ścianka szczelna	Wytwarzanie z materiałów objętych pozycją 7206	
7302	Elementy konstrukcyjne torów kolejowych lub tramwajowych, z żelaza lub stali: szyny, odbojnice i szyny zębate, iglice zwrotnicowe, krzyżownice, pręty zwrotnicowe i pozostałe elementy skrzyżowań, podkłady kolejowe, nakładki stykowe, siodełka szynowe, kliny siodełkowe, podkładki szynowe, łapki mocujące, płyty podstawowe, ciężna i pozostałe elementy przeznaczone do łączenia lub mocowania szyn	Wytwarzanie z materiałów objętych pozycją 7206	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
7304, 7305 oraz 7306	Rury, przewody rurowe i profile drażone, z żelaza (oprócz żeliwa) lub stali	Wytwarzanie z materiałów objętych pozycjami 7206, 7207, 7218 lub 7224	
ex 7307	Łączniki rur lub przewodów rurowych ze stali nierdzewnej (nr ISO X5CrNiMo 1712), składające się z kilku części	Toczenie, wiercenie, rozwiercanie, gwintowanie, usuwanie krawędzi i piaskowanie przedkuwek, pod warunkiem, że ich łączna wartość nie przekracza 35 % ceny ex-works produktu	
7308	Konstrukcje (z wyłączeniem budynków prefabrykowanych objętych pozycją 9406) i części konstrukcji (na przykład mosty i części mostów, wrota śluz, wieże, maszty kratowe, dachy, szkielety konstrukcji dachów, drzwi i okna oraz ramy do nich, progi drzwiowe, okiennice, balustrady, filary i kolumny), z żeliwa lub stali; płyty, pręty, kątowniki, kształtowniki, profile, rury i tym podobne, przygotowane do stosowania w konstrukcjach, z żeliwa lub stali	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Nie można jednakże użyć spawanych kątowników, kształtowników i profili objętych pozycją 7301	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 7315	Łańcuch przeciwpoślizgowy	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycją 7315 nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
ex Dział 74	Miedź i artykuły z miedzi; z wyjątkiem:	Wytwarzanie: <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu 	
7401	Kamienie miedziowe; miedź cementacyjna (miedź wytrącona)	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
7402	Miedź nierafinowana; anody miedziane do rafinacji elektrolitycznej	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
7403	Miedź rafinowana i stopy miedzi, nieobrobione plastycznie:		
	- Miedź rafinowana	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
	- Stopy miedzi i miedź rafinowana zawierająca inne pierwiastki	Wytwarzanie z miedzi rafinowanej, nieobrobionej, lub z odpadów i złomu miedzi	
7404	Odpady miedzi i złom	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
7405	Stopy wstępne miedzi	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
ex Dział 75	Nikiel i artykuły z niklu; z wyjątkiem:	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
7501 do 7503	Kamienie niklowe, spieki tlenku niklu oraz pozostałe produkty pośrednie hutnictwa niklu; nikiel nieobrobiony plastycznie; odpady niklu i złom	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
ex Dział 76	Aluminium i artykuły z aluminium; z wyjątkiem:	Wytwarzanie: <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu 	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
7601	Aluminium nieobrobione plastycznie	<p>Wytwarzanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu <p>lub</p> <p>Wytwarzanie poprzez obróbkę termiczną lub elektrolityczną z aluminium niestopowego lub odpadów i złomu aluminium</p>	
7602	Odpady aluminium i złom	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 7616	Pozostałe artykuły z aluminium, oprócz siatki, tkanin, rusztów, elementów siatkowych, ogrodzeń, tkanin wzmacniających i podobnych materiałów (w tym taśm bez końca) z drutu aluminiowego, i siatki metalowej rozciąganej z aluminium	<p>Wytwarzanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Jednakże można użyć siatki, tkanin, rusztów, elementów siatkowych, ogrodzeń, tkanin wzmacniających i podobnych materiałów (w tym taśm bez końca) z drutu aluminiowego, i siatki metalowej rozciąganej z aluminium; oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu 	
Dział 77	Przewidziane do ewentualnego przyszłego wykorzystania w Systemie Zharmonizowanym		

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 78	Ołów i artykuły z ołowiu; z wyjątkiem:	Wytwarzanie:	
		- z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz	
		- w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
7801	Ołów nieobrobiony plastycznie:		
	- Ołów rafinowany	Wytwarzanie z ołowiu „bullion” lub ołowiu „work”	
	- Pozostałe	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Nie można jednakże użyć odpadów i złomu objętych pozycją 7802	
7802	Odpady ołowiu i złom	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 79	Cynk i artykuły z cynku; z wyjątkiem:	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
7901	Cynk nieobrobiony plastycznie	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Nie można jednakże użyć odpadów i złomu objętych pozycją 7902	
7902	Odpady cynku i złom	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 80	Cyna i artykuły z cyny; z wyjątkiem:	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
8001	Cyna nieobrobiona plastycznie	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Nie można jednakże użyć odpadów i złomu objętych pozycją 8002	
8002 oraz 8007	Odpady cyny i złom; pozostałe artykuły z cyny	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
Dział 81	Pozostałe metale nieszlachetne; cermetale; artykuły z tych materiałów:		
	- Pozostałe metale nieszlachetne, obrobione; artykuły z tych materiałów	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych tą samą pozycją co produkt nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
	- Pozostałe	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
ex Dział 82	Narzędzia, przybory, noże, łyżki, widelce i pozostałe sztuczce z metali nieszlachetnych; ich części z metali nieszlachetnych, z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
8206	Narzędzia złożone z dwóch lub więcej artykułów objętych pozycjami od 8202 do 8205, pakowane w komplety do sprzedaży	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją z wyjątkiem pozycji od 8202 do 8205. Można jednakże stosować w zestawie narzędzia objęte pozycjami od 8202 do 8205, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 15 % ceny ex-works zestawu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
8207	Narzędzia wymienne do narzędzi ręcznych, nawet napędzanych mechanicznie lub do obrabiarek (na przykład do prasowania, tłoczenia, kucia na prasach, przebijania, wykrawania, gwintowania otworów lub wałków, wiercenia, wytaczania, przeciągania, frezowania, toczenia lub wkręcania), włączając ciągadła, ciągowniki lub matryce do wyciskania metalu oraz narzędzia do wiercenia w kamieniu lub do wierceń ziemnych	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
8208	Noże i ostrza tnące, do maszyn lub do urządzeń mechanicznych	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 8211	Noże z ostrzami tnącymi, nawet ząbkowanymi (włączając noże ogrodnicze), inne niż noże objęte pozycją 8208	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć ostrzy i rękojeści z metalu nieszlachetnego	
8214	Pozostałe artykuły nożownicze (na przykład maszynki do strzyżenia włosów, tasaki rzeźnicze lub kuchenne, noże do siekania i mielenia mięsa, noże do papieru); zestawy i akcesoria do manicure lub pedicure (włączając pilniki do paznokci)	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć rękojeści z metalu nieszlachetnego	
8215	Łyżki, widelce, chochle, cedzidła, łopatkki do podawania tortów, noże do ryb, noże do masła, szczypcy do cukru i podobne artykuły kuchenne lub stołowe	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć rękojeści z metalu nieszlachetnego	
ex Dział 83	Artykuły różne z metali nieszlachetnych; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 8302	Pozostałe oprawy, okucia i podobne wyroby nadające się do budynków i automatycznych urządzeń do zamykania drzwi	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć innych materiałów objętych pozycją 8302, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu	
ex 8306	Statuetki i pozostałe ozdoby, z metali nieszlachetnych	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć innych materiałów objętych pozycją 8306, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 84	Reaktory jądrowe, kotły, maszyny i urządzenia mechaniczne; ich części; z wyjątkiem:	<p>Wytwarzanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu
ex 8401	Sekcje paliwowe do reaktorów jądrowych	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu ⁽¹²⁾	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu
8402	Kotły wytwarzające parę wodną lub inną parę (inne niż kotły centralnego ogrzewania do gorącej wody, mogące również wytwarzać parę o niskim ciśnieniu); kotły wodne wysokotemperaturowe	<p>Wytwarzanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
8403 oraz ex 8404	Kotły centralnego ogrzewania, inne niż te objęte pozycją 8402, oraz instalacje pomocnicze przeznaczone do współpracy z kotłami centralnego ogrzewania	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem materiałów objętych pozycjami 8403 oraz 8404	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu
8406	Turbiny na parę wodną i turbiny na inne rodzaje pary	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
8407	Silniki spalinowe z zapłonem iskrowym z tłokami wykonującymi ruch posuwisto-zwrotny lub obrotowy	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
8408	Silniki spalinowe tłokowe z zapłonem samoczynnym (wysokoprężne i średnioprężne)	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
8409	Części nadające się do stosowania wyłącznie lub głównie do silników objętych pozycją 8407 lub 8408	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
8411	Silniki turboodrzutowe, turbośmigłowe oraz inne turbiny gazowe	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu
8412	Pozostałe silniki i siłowniki	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 8413	Obrotowe pompy wyporowe	<p>Wytwarzanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu
ex 8414	Przemysłowe wentylatory, dmuchawy i podobne	<p>Wytwarzanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
8415	Klimatyzatory, zawierające wentylator napędzany silnikiem oraz elementy służące do zmiany temperatury i wilgotności, włączając klimatyzatory nieposiadające możliwości oddzielnej regulacji wilgotności	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
8418	Chłodziarki, zamrażarki i pozostałe urządzenia chłodzące lub zamrażające, elektryczne lub inne; pompy ciepłe inne niż klimatyzatory objęte pozycją 8415	Wytwarzanie: <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, - Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie pochodzących nie przekracza wartości użytych materiałów pochodzących 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 8419	Maszyny dla przemysłu drzewnego, produkującego masę papierniczą, przemysłu papierniczego i produkcji tektury	<p>Wytwarzanie, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - w ramach powyższego limitu wartość wszystkich użytych materiałów objętych tą samą pozycją co produkt nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu
8420	Kalandry lub inne maszyny do walcowania, nieprzeznaczone do obróbki metali lub szkła, oraz walce do tych urządzeń	<p>Wytwarzanie, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - w ramach powyższego limitu wartość wszystkich użytych materiałów objętych tą samą pozycją co produkt nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
8423	Urządzenia do ważenia (z wyłączeniem wag o czułości 5 cg lub czulszych), włączając maszyny do liczenia lub kontroli przez ważenie; wszelkiego rodzaju odważniki do wag	<p>Wytwarzanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu
8425 do 8428	Maszyny do podnoszenia, przenoszenia, załadunku lub rozładunku	<p>Wytwarzanie, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - w ramach powyższego limitu wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycją 8431 nie przekracza 10 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
8429	Spycharki czołowe, spycharki skośne, równiarki, niwelatory, zgarniarki, koparki, czerparki, ładowarki, podbijarki mechaniczne i walce drogowe, samobieżne:		
	- Walce drogowe	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
	- Pozostałe	Wytwarzanie, w którym: <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - w ramach powyższego limitu wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycją 8431 nie przekracza 10 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
8430	Pozostałe maszyny do przemieszczania, równania, niwelowania, zgarniania, kopania, ubijania, zagęszczania, wybierania lub wiercenia ziemi, minerałów lub rud; kafary do wbijania pali i urządzenia do wyciągania pali; pługi odśnieżające i dmuchawy śniegowe	<p>Wytwarzanie, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - w ramach powyższego limitu wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycją 8431 nie przekracza 10 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu
ex 8431	Części nadające się do stosowania wyłącznie lub głównie do walców drogowych	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
8439	Urządzenia do wytwarzania masy włóknistego materiału celulozowego lub do wytwarzania, lub obróbki wykańczającej papieru lub tektury	<p>Wytwarzanie, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - w ramach powyższego limitu wartość wszystkich użytych materiałów objętych tą samą pozycją co produkt nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu
8441	Pozostałe urządzenia do wytwarzania masy papierniczej, papieru lub tektury, włączając krajarki i krajalnice wszelkich typów	<p>Wytwarzanie, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - w ramach powyższego limitu wartość wszystkich użytych materiałów objętych tą samą pozycją co produkt nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
Ex 8443	Drukarki do maszyn biurowych (na przykład maszyn do automatycznego przetwarzania danych, maszyn do redagowania tekstów itp.)	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
8444 do 8447	Maszyny objęte tymi pozycjami przeznaczone do wykorzystania w przemyśle włókienniczym	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
ex 8448	Urządzenia pomocnicze do maszyn objętych pozycjami od 8444 do 8445	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
8452	Maszyny do szycia, inne niż maszyny do zszywania książek, objęte pozycją 8440; meble, podstawy i obudowy specjalnie zaprojektowane do maszyn do szycia; igły do maszyn do szycia:		
	<ul style="list-style-type: none"> - Maszyny do szycia (tylko stebnówki) z głowicami, o masie nieprzekraczającej 16 kg bez silnika lub 17 kg z silnikiem 	<p>Wytwarzanie, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, - wartość wszystkich użytych w czasie montowania głowicy (bez silnika) materiałów nie pochodzących nie przekracza wartości wszystkich użytych materiałów pochodzących, oraz - stosowane mechanizmy naciągu nitki, obrębiania i zygzakowania są pochodzące 	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	- Pozostałe	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
8456 do 8466	Obrabiarki i maszyny oraz części i akcesoria do nich objęte pozycjami od 8456 do 8466	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
8469 do 8472	Maszyny biurowe (na przykład maszyny do pisania, maszyny liczące, maszyny do automatycznego przetwarzania danych, powielacze, zszywacze)	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
8480	Skrzynki formierskie dla odlewni metali; płyty podmodelowe; modele odlewnicze; formy do metali (inne niż wlewnice), węglików metali, szkła, materiałów mineralnych, gumy lub tworzyw sztucznych	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
8482	Łożyska toczne	<p>Wytwarzanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu
8484	Uszczelki i podobne przekładki, z cienkiej blachy łączonej z innym materiałem lub z dwoma lub więcej warstwami metalu; zestawy lub komplety uszczelki i podobnych przekładek, różniących się między sobą, pakowane w torebki, koperty lub podobne opakowania; uszczelnienia mechaniczne	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 8486	<ul style="list-style-type: none"> - Obrabiarki do obróbki dowolnych materiałów przez usuwanie nadmiaru materiału za pomocą lasera lub innej wiązki świetlnej, lub fotonowej, metodą ultradźwiękową, elektroerozyjną, elektrochemiczną, za pomocą wiązki elektronów, wiązki jonowej lub łuku plazmowego oraz ich części i akcesoria - obrabiarki (włączając prasy) do obróbki metalu metodą gięcia, składania, prostowania, spłaszczania, oraz ich części i akcesoria - obrabiarki do kamienia, materiałów ceramicznych, betonu, wyrobów azbestowo-cementowych lub podobnych materiałów mineralnych, lub do obróbki szkła na zimno oraz ich części i akcesoria - przyrządy traserskie, które są aparaturą wytwarzającą wzór, w rodzaju stosowanej do produkcji masek lub siatek, z podłoży pokrytych substancją fotolitograficzną; ich części i akcesoria 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	- formy typu wtryskowego lub tłocznego	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
	- urządzenia do podnoszenia, przenoszenia, załadunku lub rozładunku	Wytwarzanie, w którym: <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - w ramach powyższego limitu wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycją 8431 nie przekracza 10 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu
8487	Części maszyn i urządzeń, niezawierające złączy elektrycznych, izolatorów, uzwojeń, styków lub innych części elektrycznych, niewymienione ani niewłączone gdzie indziej w niniejszym dziale	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 85	Maszyny i urządzenia elektryczne oraz ich części; rejestratory i odtwarzacze dźwięku, rejestratory i odtwarzacze obrazu i dźwięku oraz części i akcesoria do tych artykułów; z wyjątkiem:	<p>Wytwarzanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu
8501	Silniki elektryczne i prądnice (z wyłączeniem zespołów prądotwórczych)	<p>Wytwarzanie, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - w ramach powyższego limitu wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycją 8503 nie przekracza 10 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
8502	Zespoły prądotwórcze oraz przetwornice jednotwornikowe	<p>Wytwarzanie, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - w ramach powyższego limitu wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycjami 8501 i 8503 nie przekracza 10 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu
ex 8504	Urządzenia zasilające maszyny do automatycznego przetwarzania danych	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 8517	Pozostała aparatura do transmisji lub odbioru głosu, obrazu lub innych danych, włączając aparaturę do komunikacji w sieci bezprzewodowej (takiej jak lokalna lub rozległa sieć komputerowa), inna niż aparatura nadawcza i odbiorcza objęta pozycjami 8443, 8525, 8527 lub 8528	<p>Wytwarzanie, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz -wartość wszystkich użytych materiałów nie pochodzących nie przekracza wartości użytych materiałów pochodzących 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu
ex 8518	Mikrofony i ich stojaki, głośniki, nawet w obudowach, elektryczne wzmacniacze częstotliwości akustycznych; elektryczna aparatura wzmacniająca sygnały dźwiękowe	<p>Wytwarzanie, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - wartość wszystkich użytych materiałów nie pochodzących nie przekracza wartości użytych materiałów pochodzących 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
8519	Aparatura do rejestrowania i odtwarzania dźwięku	<p>Wytwarzanie, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - wartość wszystkich użytych materiałów nie pochodzących nie przekracza wartości użytych materiałów pochodzących 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu
8521	Aparatura wideo do zapisu i odtwarzania obrazu i dźwięku, nawet wyposażone w urządzenie do odbioru sygnałów wizyjnych i dźwiękowych (tunery wideo)	<p>Wytwarzanie, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - wartość wszystkich użytych materiałów nie pochodzących nie przekracza wartości użytych materiałów pochodzących 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
8522	Części i akcesoria nadające się do stosowania wyłącznie lub głównie z aparaturą objętą pozycjami od 8519 do 8521	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
8523	- Niezapisane dyski, taśmy, półprzewodnikowe urządzenia pamięci trwałej i inne nośniki do rejestrowania dźwięku lub innych zjawisk, ale wyłączając produkty objęte działem 37;	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
	- zapisane dyski, taśmy, półprzewodnikowe urządzenia pamięci trwałej i inne nośniki do rejestrowania dźwięku lub innych zjawisk, ale wyłączając produkty objęte działem 37	Wytwarzanie, w którym: - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - w ramach powyższego limitu wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycją 8523 nie przekracza 10 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	- matryce i wzorce do produkcji dysków, ale wyłączając produkty objęte działem 37;	<p>Wytwarzanie, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - w ramach powyższego limitu wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycją 8523 nie przekracza 10 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu
	- karty zbliżeniowe i „karty inteligentne” z dwoma lub więcej elektronicznymi układami scalonymi	<p>Wytwarzanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	- „karty inteligentne” z jednym elektronicznym układem scalonym	<p>Wytwarzanie, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - w ramach powyższego limitu wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycjami 8541 i 8542 nie przekracza 10 % ceny ex-works produktu <p>lub</p> <p>Dyfuzja, podczas której obwody scalone są formowane na podłożu półprzewodnika przez selektywne wprowadzenie odpowiedniej domieszki, nawet zmontowane lub przetestowane w państwie innym niż wyszczególnione w art. 3 i 4</p>	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
8525	Aparatura nadawcza do radiofonii lub telewizji, nawet zawierająca aparaturę odbiorczą lub aparaturę zapisującą lub odtwarzającą dźwięk; kamery telewizyjne, kamery i aparaty cyfrowe oraz rejestrujące kamery wideo	<p>Wytwarzanie, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - wartość wszystkich użytych materiałów nie pochodzących nie przekracza wartości użytych materiałów pochodzących 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu
8526	Aparatura radarowa, radionawigacyjna oraz do zdalnego sterowania drogą radiową	<p>Wytwarzanie, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - wartość wszystkich użytych materiałów nie pochodzących nie przekracza wartości użytych materiałów pochodzących 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
8527	Aparatura odbiorcza do radiofonii, nawet połączona w tej samej obudowie z aparaturą do zapisu lub odtwarzania dźwięku lub zegarem	Wytwarzanie, w którym: <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - wartość wszystkich użytych materiałów nie pochodzących nie przekracza wartości użytych materiałów pochodzących 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu
8528	- monitory i rzutniki, niezawierające aparatury odbiorczej dla telewizji, w rodzaju wyłącznie lub głównie stosowanych w systemach do automatycznego przetwarzania danych objętych pozycją 8471	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
	- pozostałe monitory i rzutniki, niezawierające aparatury odbiorczej dla telewizji; aparatura odbiorcza dla telewizji, nawet zawierająca odbiorniki radiowe lub aparaturę do zapisu lub odtwarzania dźwięku lub obrazu;	Wytwarzanie, w którym: <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - wartość wszystkich użytych materiałów nie pochodzących nie przekracza wartości użytych materiałów pochodzących 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
8529	Części nadające się do stosowania wyłącznie lub głównie z aparaturą objętą pozycjami od 8525 do 8528:		
	- Nadające się do użycia wyłącznie lub głównie z aparaturą do zapisu lub odtwarzania obrazu i dźwięku	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
	- Nadające się do użycia wyłącznie lub głównie z monitorami i rzutnikami, niezawierającymi aparatury odbiorczej dla telewizji, w rodzaju wykorzystywanych wyłącznie lub głównie w systemach do automatycznego przetwarzania danych objętych pozycją 8471	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	- Pozostałe	<p>Wytwarzanie, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - wartość wszystkich użytych materiałów nie pochodzących nie przekracza wartości użytych materiałów pochodzących 	<p>Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu</p>
8535	Urządzenia elektryczne do przełączania lub zabezpieczania obwodów elektrycznych, lub do wykonywania połączeń w obwodach elektrycznych, lub do tych obwodów, do napięć przekraczających 1000 V	<p>Wytwarzanie, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - w ramach powyższego limitu wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycją 8538 nie przekracza 10 % ceny ex-works produktu 	<p>Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu</p>

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
8536	- Urządzenia elektryczne do przełączania lub zabezpieczania obwodów elektrycznych, lub do wykonywania połączeń w obwodach elektrycznych, lub do tych obwodów, do napięć nieprzekraczających 1 000 V	Wytwarzanie, w którym: - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - w ramach powyższego limitu wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycją 8538 nie przekracza 10 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu
	- złącza do włókien optycznych, wiązek włókien optycznych lub kabli światłowodowych		
	-- z tworzyw sztucznych	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
	-- ceramiczne	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	-- z miedzi	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
8537	Tablice, panele, konsole, pulpity, szafy i pozostałe układy wspornikowe, wyposażone przynajmniej w dwa lub więcej urządzeń objętych pozycją 8535 lub 8536, służące do elektrycznego sterowania lub rozdziału energii elektrycznej, włącznie z układami zawierającymi przyrządy lub aparaturę, objęte działem 90, oraz aparatura sterowana numerycznie, inna niż aparatura połączeniowa objęta pozycją 8517	Wytwarzanie, w którym: - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - w ramach powyższego limitu wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycją 8538 nie przekracza 10 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 8541	Diody, tranzystory i podobne urządzenia półprzewodnikowe, z wyjątkiem płytek półprzewodnikowych jeszcze niepociętych na chipy	<p>Wytwarzanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 8542	Elektroniczne układy scalone		
	- Monolityczne układy scalone	<p>Wytwarzanie, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - w ramach powyższego limitu wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycjami 8541 i 8542 nie przekracza 10 % ceny ex-works produktu <p>lub</p> <p>Dyfuzja, podczas której obwody scalone są formowane na podłożu półprzewodnika przez selektywne wprowadzenie odpowiedniej domieszki, nawet zmontowane lub przetestowane w państwie innym niż wyszczególnione w art. 3 i 4</p>	<p>Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu</p>

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	- multichipy, które są częściami maszyn i urządzeń, niewymienione ani niewłączone gdzie indziej w niniejszym dziale	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
	- pozostałe	Wytwarzanie, w którym: - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - w ramach powyższego limitu wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycjami 8541 i 8542 nie przekracza 10 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu
8544	Drut izolowany (włączając emaliowany lub anodyzowany), kable (włączając kabel koncentryczny) oraz pozostałe izolowane przewody elektryczne, nawet wyposażone w złącza; przewody z włókien optycznych, złożone z indywidualnie osłoniętych włókien, nawet połączone z przewodnikami prądu elektrycznego lub wyposażone w złącza	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
8545	Elektrody węglowe, szczotki węglowe, węgle do lamp, węgiel do baterii oraz inne artykuły z grafitu lub innego rodzaju węgla, z metalem lub bez, w rodzaju stosowanych w elektrotechnice	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
8546	Izolatory elektryczne z dowolnego materiału	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
8547	Elementy izolacyjne do maszyn, urządzeń lub sprzętu elektrotechnicznego, wykonane całkowicie z materiału izolacyjnego lub zawierające jedynie proste części metalowe (na przykład gniazda z gwintem wewnętrznym) wprowadzone podczas formowania wyłącznie dla celów montażowych, inne niż izolatory objęte pozycją 8546; rurki kablowe oraz osprzęt do nich, z metali pospolitych pokrytych materiałem izolacyjnym	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
8548	- Odpady i braki ogniw galwanicznych, baterii galwanicznych i akumulatorów elektrycznych; zużyte ogniwa i baterie galwaniczne oraz akumulatory elektryczne; elektryczne części maszyn i urządzeń, niewymienione ani niewłączone gdzie indziej w niniejszym dziale	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 86	Lokomotywy pojazdów szynowych, tabor szynowy i jego części; osprzęt i elementy torów kolejowych lub tramwajowych, i ich części; komunikacyjne urządzenia sygnalizacyjne wszelkich typów – mechaniczne (włączając elektromechaniczne); z wyjątkiem:	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
8608	Osprzęt torów kolejowych lub tramwajowych; mechaniczne (oraz elektromechaniczne) urządzenia sygnalizacyjne, bezpieczeństwa i sterowania ruchem szynowym, drogowym, na wodach śródlądowych, miejscach postojowych, w portach lub na lotniskach; ich części	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu
ex Dział 87	Pojazdy nieszynowe oraz ich części i akcesoria; z wyjątkiem:	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
8709	Pojazdy mechaniczne do transportu wewnątrzzakładowego, z własnym napędem, niewyposażone w urządzenia podnośnikowe, w rodzaju stosowanych w zakładach produkcyjnych, magazynach, portach lub lotniskach, do przewozu towarów na niewielkie odległości; ciągniki typu stosowanych na peronach kolejowych; części powyższych pojazdów	<p>Wytwarzanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu
8710	Czołgi i pozostałe opancerzone pojazdy bojowe samobieżne, nawet z uzbrojeniem, oraz części tych pojazdów	<p>Wytwarzanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
8711	Motocykle (włączając motorowery) oraz rowery wyposażone w pomocnicze silniki, z wózkiem bocznym lub bez; wózki boczne:		
	- Z silnikiem tłokowym wewnętrznego spalania, o pojemności skokowej:		
	-- nieprzekraczającej 50 cm ³	Wytwarzanie, w którym: <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - wartość wszystkich użytych materiałów nie pochodzących nie przekracza wartości użytych materiałów pochodzących 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	-- przekraczającej 50 cm ³	<p>Wytwarzanie, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - wartość wszystkich użytych materiałów nie pochodzących nie przekracza wartości użytych materiałów pochodzących 	<p>Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu</p>
	- Pozostałe	<p>Wytwarzanie, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - wartość wszystkich użytych materiałów nie pochodzących nie przekracza wartości użytych materiałów pochodzących 	<p>Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu</p>

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 8712	Rowery bez łożysk tocznych	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem materiałów objętych pozycją 8714	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu
8715	Wózki dziecięce i ich części	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu
8716	Przyczepy i naczepy; pozostałe pojazdy bez napędu mechanicznego; ich części	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 88	Statki powietrzne, statki kosmiczne i ich części, z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu
ex 8804	Spadochrony wirnikowe	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, łącznie z innymi materiałami objętymi pozycją 8804	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu
8805	Maszyny i urządzenia startowe do statków powietrznych; maszyny i urządzenia umożliwiające lądowanie na lotniskowcu lub podobne maszyny i urządzenia; naziemne szkoleniowe symulatory lotu (trenażery); części do powyższych maszyn i urządzeń	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu
Dział 89	Statki, łodzie oraz konstrukcje pływające	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Nie można jednakże użyć kadłubów objętych pozycją 8906	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 90	Przyrządy i aparatura, optyczne, fotograficzne, kinematograficzne, pomiarowe, kontrolne, precyzyjne, medyczne lub chirurgiczne; ich części i akcesoria; z wyjątkiem:	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu
9001	Włókna optyczne oraz wiązki włókien optycznych; kable światłowodowe, inne niż te objęte pozycją 8544; arkusze i płyty z materiałów polaryzujących; soczewki (włączając soczewki kontaktowe), pryzmaty, zwierciadła i pozostałe elementy optyczne z dowolnego materiału, nieoprawione, inne niż elementy tego rodzaju ze szkła nieobrobionego optycznie	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
9002	Soczewki, pryzmaty, zwierciadła i pozostałe elementy optyczne, z dowolnego materiału, opravione, stanowiące część lub wyposażenie przyrządów lub aparatury, ale inne niż elementy tego rodzaju ze szkła nieobrobionego optycznie	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
9004	Okulary, gogle i tym podobne, okulary korekcyjne, ochronne lub do innych celów	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
ex 9005	Lornetki, lunety, pozostałe teleskopy optyczne i ich mocowania, z wyjątkiem astronomicznych teleskopów refrakcyjnych i ich mocowań	Wytwarzanie: <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu; oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie pochodzących nie przekracza wartości użytych materiałów pochodzących 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 9006	Aparaty fotograficzne (inne niż filmowe); lampy błyskowe (flesze) oraz żarówki błyskowe, inne niż lampy błyskowe wyładowcze	<p>Wytwarzanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, - Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie pochodzących nie przekracza wartości użytych materiałów pochodzących 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
9007	Kamery i projektory kinematograficzne, nawet zawierające aparaturę do zapisu i odtwarzania dźwięku	<p>Wytwarzanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, - Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie pochodzących nie przekracza wartości użytych materiałów pochodzących 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
9011	Mikroskopy optyczne, włączając mikroskopy do mikrofotografii, mikrokinematografii lub mikroprojekcji	<p>Wytwarzanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, - Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie pochodzących nie przekracza wartości użytych materiałów pochodzących 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 9014	Pozostałe przyrządy i urządzenia nawigacyjne	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
9015	Przyrządy i urządzenia geodezyjne (włączając do pomiarów fotogrametrycznych), hydrograficzne, oceanograficzne, hydrologiczne, meteorologiczne lub geofizyczne, z wyłączeniem kompasów i busoli; dalmierze	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
9016	Wagi o czułości 5 cg lub lepszej, nawet z odważnikami	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
9017	Przyrządy kreślarskie, traserskie lub obliczeniowe (na przykład maszyny kreślące, pantografy, kątomierze, zestawy kreślarskie, suwaki logarytmiczne, tarcze rachunkowe); ręczne przyrządy do pomiaru długości (na przykład łąty miernicze i przymiary taśmowe, mikrometry, suwmiarki), niewymienione ani niewłączone gdzie indziej w niniejszym dziale	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
9018	Przyrządy i urządzenia stosowane w medycynie, chirurgii, stomatologii lub weterynarii, włączając aparaturę scyntygraficzną, inną aparaturę elektromedyczną oraz przyrządy do badania wzroku:		
	- Fotele dentystyczne wyposażone w urządzenia stomatologiczne lub w spluwaczki dentystyczne	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, łącznie z innymi materiałami objętymi pozycją 9018	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	- Pozostałe	<p>Wytwarzanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu
9019	Sprzęt do mechanoterapii; aparaty do masażu; aparatura do testów psychotechnicznych; aparatura i sprzęt do ozonoterapii, tlenoterapii, aerozoloterapii, aparaty do sztucznego oddychania i inne respiratory lecznicze	<p>Wytwarzanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
9020	Pozostałe aparaty do oddychania oraz maski gazowe, z wyłączeniem masek ochronnych nieposiadających ani części mechanicznych ani wymiennych filtrów	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu
9024	Maszyny oraz urządzenia do testowania twardości, wytrzymałości, ściśliwości, elastyczności lub podobnych mechanicznych własności materiałów (na przykład metali, drewna, materiałów włókienniczych, papieru lub tworzyw sztucznych)	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
9025	Hydrometry oraz podobne przyrządy pływające; termometry, pirometry, barometry, higrometry, psychrometry, zapisujące lub nie, oraz dowolna kombinacja tych przyrządów	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
9026	Przyrządy i aparatura do pomiaru lub kontroli przepływu, poziomu, ciśnienia lub innych parametrów cieczy lub gazów (na przykład przepływomierze, poziomowskazy, manometry, ciśnieniomierze, liczniki energii cieplnej) z wyłączeniem przyrządów i aparatury, objętych pozycją 9014, 9015, 9028 lub 9032	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
9027	Przyrządy i aparatura do analizy fizycznej lub chemicznej (na przykład polarymetry, refraktometry, spektrometry, aparatura do analizy gazu lub dymu); przyrządy i aparatura do pomiaru lub kontroli lepkości, porowatości, rozszerzalności, napięcia powierzchniowego lub podobne; przyrządy i aparatura do mierzenia lub kontroli ilości ciepła, światła lub dźwięku (włącznie ze światłomierzami); mikrotomy	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
9028	Gazomierze, liczniki do cieczy lub energii elektrycznej, do pomiaru zużycia lub produkcji, włącznie z licznikami wzorcowymi do nich:		
	- Części i akcesoria	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
	- Pozostałe	Wytwarzanie, w którym: - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - wartość wszystkich użytych materiałów nie pochodzących nie przekracza wartości użytych materiałów pochodzących	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu
9029	Obrotomierze, liczniki produkcji, taksometry, drogomierze (liczniki kilometrów), krokomierze i podobne; szybkościomierze i tachometry, inne niż te objęte pozycją 9014 lub 9015; stroboskopy	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
9030	Oscyloskopy, analizatory widma oraz inne przyrządy i aparatura do pomiaru lub kontroli wielkości elektrycznych, z wyłączeniem mierników objętych pozycją 9028; przyrządy i aparatura do pomiaru lub wykrywania promieniowania alfa, beta, gamma, rentgena, promieni kosmicznych lub innych promieni jonizujących	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
9031	Przyrządy, urządzenia i maszyny kontrolne lub pomiarowe, niewymienione ani niewłączone gdzie indziej w niniejszym dziale; projektory profilowe	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
9032	Przyrządy i aparatura, do automatycznej regulacji lub kontroli	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
9033	Części i akcesoria (niewymienione ani niewłączone gdzie indziej w niniejszym dziale) do maszyn, urządzeń, przyrządów lub aparatury, objętych działem 90	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
ex Dział 91	Zegary i zegarki oraz ich części; z wyjątkiem:	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
9105	Pozostałe zegary	Wytwarzanie, w którym: <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - wartość wszystkich użytych materiałów nie pochodzących nie przekracza wartości użytych materiałów pochodzących 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
9109	Mechanizmy zegarowe, kompletne i zmontowane	<p>Wytwarzanie, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - wartość wszystkich użytych materiałów nie pochodzących nie przekracza wartości użytych materiałów pochodzących 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu
9110	Kompletne mechanizmy zegarkowe lub zegarowe, niezmontowane lub częściowo zmontowane (zestawy mechanizmów); niekompletne mechanizmy zegarkowe lub zegarowe, zmontowane; wstępnie zmontowane mechanizmy zegarowe lub zegarkowe	<p>Wytwarzanie, w którym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu, oraz - w ramach powyższego limitu wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycją 9114 nie przekracza 10 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
9111	Koperty zegarków i ich części	<p>Wytwarzanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu
9112	Obudowy zegarów oraz obudowy podobnego typu do pozostałych towarów objętych niniejszym działem, oraz ich części	<p>Wytwarzanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu 	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
9113	Paski, opaski i bransoletki, do zegarków, oraz ich części:		
	- Z metali nieszlachetnych, nawet połączonych lub posrebrzanych lub platerowanych metalem szlachetnym	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
	- Pozostałe	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
Dział 92	Instrumenty muzyczne; części i akcesoria do takich artykułów	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu	
Dział 93	Broń i amunicja, ich części i akcesoria	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex Dział 94	Meble; pościel, materace, stelaże pod materace, poduszki i podobne artykuły wypchane; lampy i oprawy oświetleniowe, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone; reklamy świetlne, podświetlane tablice i znaki informacyjne i podobne; budynki prefabrykowane; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu
ex 9401 oraz ex 9403	Meble z metali nieszlachetnych, zawierające niewypchane tkaniny bawełniane o masie 300 g/m ² lub mniejszej	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu lub Wytwarzanie z tkanin bawełnianych w postaci już gotowej do użycia z materiałów objętych pozycją 9401 lub 9403, pod warunkiem że:	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
		<ul style="list-style-type: none"> - wartość tkaniny nie przekracza 25 % ceny ex-works produktu, oraz - wszystkie pozostałe użyte materiały są pochodzące i klasyfikowane w pozycji innej niż 9401 lub 9403 	
9405	Lampy i oprawy oświetleniowe, włączając reflektory poszukiwawcze i punktowe, oraz ich części, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone; reklamy świetlne, podświetlane tablice i znaki informacyjne i podobne, ze źródłem światła zamontowanym na stałe, oraz ich części, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
9406	Budynki prefabrykowane	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
ex Dział 95	Zabawki, gry i artykuły sportowe; ich części i akcesoria; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 9503	Pozostałe zabawki; modele redukcyjne (w skali) i podobne modele rekreacyjne, z napędem lub bez; układanki dowolnego rodzaju	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
ex 9506	Kije golfowe i ich części	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć wstępnie ukształtowanych klocków do wyrobu główek kijów golfowych	
ex Dział 96	Produkty przemysłowe różne; z wyjątkiem:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	
ex 9601 oraz ex 9602	Wyroby z materiałów do rzeźbienia pochodzenia zwierzęcego, roślinnego lub mineralnego	Wytwarzanie z „obrobionych” materiałów do rzeźbienia, objętych tą samą pozycją co produkt	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
ex 9603	Miotły, szczotki i pędzle (z wyjątkiem mioteł i podobnych wyrobów i szczotek wykonanych z włosia kuny leśnej lub wiewiórki), ręcznie sterowane mechaniczne zamiatarki podłóg, bezsilnikowe; poduszki i wałki do malowania, gumowe wycieraczki do szyb i mopy	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
9605	Zestawy podręczne do higieny osobistej, szycia oraz czyszczenia ubrań lub obuwia	Każda pozycja w zestawie musi spełniać wymagania reguły, jaka dotyczyłaby jej, gdyby nie była w zestawie. Można jednakże zastosować artykuły nie pochodzące, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 15 % ceny ex-works zestawu	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
9606	Guziki, zatrzaski, zatrzaski guzikowe, formy do guzików i pozostałe części tych artykułów; półprodukty guzików	<p>Wytwarzanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu 	
9608	Pióra kulkowe i długopisy; pisaki i pióra z końcówkami filcowymi lub innymi końcówkami porowatymi; pióra wieczne, stylografy oraz pozostałe pióra; rapidografy; ołówki automatyczne; obsadki do piór, obsadki do ołówek lub podobne; części (włączając skuwki i klipsy) powyższych artykułów, inne niż te objęte pozycją 9609	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć stalówek i ich ostrzy objętych tą samą pozycją, co produkt	

Pozycja HS	Opis produktu	Procesy obróbki lub przetworzenia, których przeprowadzenie na materiałach nie pochodzących nadaje im status pochodzenia	
(1)	(2)	(3)	lub (4)
9612	Taśmy do maszyn do pisania i podobne taśmy, nasyczone tuszem lub przygotowane inaczej do otrzymywania odbitek, nawet na szpulkach lub w kasetach; poduszki do tuszu, nawet nasyczone tuszem, w pudełkach lub bez	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, oraz - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50 % ceny ex-works produktu	
ex 9613	Zapalniczki z zapalnikiem piezoelektrycznym	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycją 9613 nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu	
ex 9614	Fajki do tytoniu i cybuchy	Wytwarzanie ze wstępnie ukształtowanych klocków	
Dział 97	Dzieła sztuki, przedmioty kolekcjonerskie i antyki	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu	

- ⁽¹⁾ Warunki specjalne odnoszące się do „procesów specyficznych”, zob. uwagi wstępne 7.1 i 7.3.
- ⁽²⁾ Warunki specjalne odnoszące się do „procesów specyficznych”, zob. uwaga wstępna 7.2.
- ⁽³⁾ Uwaga 3 do działu 32 wskazuje, że są to preparaty w rodzaju stosowanych do barwienia dowolnych materiałów lub stosowanych jako elementy składowe w produkcji preparatów barwiących, jeżeli nie zostały sklasyfikowane pod inną pozycją w dziale 32.
- ⁽⁴⁾ Pod określeniem „grupa” rozumie się dowolną część pozycji oddzieloną od pozostałej części średnikiem.
- ⁽⁵⁾ W przypadku produktów złożonych z materiałów sklasyfikowanych w ramach pozycji 3901 do 3906, z jednej strony, i w ramach pozycji 3907 do 3911, z drugiej, ograniczenie to odnosi się wyłącznie do tej grupy materiałów, która dominuje wagowo.
- ⁽⁶⁾ Następujące folie są uważane za folie o wysokiej przezroczystości: jeśli ściemnienie optyczne mierzone zgodnie z ASTM-D 1003-16 miernikiem Gardnera (tzn. miernik Hazefactor) jest mniejsze niż 2 %.
- ⁽⁷⁾ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z wielu materiałów tekstylnych, zob. uwaga wstępna 5.
- ⁽⁸⁾ Wykorzystanie tego materiału jest ograniczone do tkanin w rodzaju stosowanych w maszynach papierniczych.
- ⁽⁹⁾ Zob. uwaga wstępna 6.
- ⁽¹⁰⁾ W przypadku produktów z dzianin, nieelastycznych ani niegumowanych, wytwarzanych przez zszycie lub złożenie fragmentów dzianin (przycinanych lub dzianych w określonym kształcie), zob. uwaga wstępna 6.
- ⁽¹¹⁾ SEMI – Semiconductor Equipment and Materials Institute Incorporated — Instytut Sprzętu i Materiałów z Półprzewodników
- ⁽¹²⁾ Niniejszą regułą stosuje się do dnia 31 grudnia 2005 r.
-

ZAŁĄCZNIK III DO PROTOKOŁU II

WZORY ŚWIADECTWA PRZEWOZOWEGO EUR.1 I WNIOSKU O WYDANIE ŚWIADECTWA PRZEWOZOWEGO EUR.1

Instrukcje dotyczące druku

1. Wymiary formularza wynoszą 210 x 297 mm; dopuszcza się tolerancję do minus 5 mm lub plus 8 mm na długość. Należy stosować papier koloru białego, zwymiarowany do pisania, niezawierający masy drzewnej mechanicznej, i o gramaturze nie mniejszej niż 25 g/m². W tle drukowany jest wzór giloszowany, pozwalający na wzrokowe wykrycie każdego fałszerstwa dokonanego przy użyciu środków mechanicznych bądź chemicznych.
2. Właściwe organy Stron mogą zastrzec sobie prawo do samodzielnego druku formularzy lub zlecić druk upoważnionym drukarniom. W drugim przypadku każdy z formularzy zawiera odesłanie do takiego upoważnienia. Każdy formularz zawiera nazwę i adres drukarni lub znak, umożliwiający identyfikację drukarni. Formularz opatrzone jest numerem seryjnym, nadrukowanym lub nie, za pomocą którego może on być zidentyfikowany.

ŚWIADECTWO PRZEWOZOWE

1. Eksporter (nazwa, dokładny adres, państwo)	EUR.1 Nr A 000.000		
	Przed wypełnieniem niniejszego formularza należy zapoznać się z uwagami zamieszczonymi na odwrocie.		
3. Odbiorca (nazwa, dokładny adres, państwo) (nieobowiązkowo)	2. Świadczenie używane w preferencyjnych relacjach handlowych między ..... oraz ..... (Wstawić odpowiednie państwa, grupy państw lub terytoriów)		
	4. Państwo, grupa państw lub terytorium, z których produkty są uważane za pochodzące	5. Państwo, grupa państw lub terytorium przeznaczenia	
6. Szczegóły dotyczące transportu (nieobowiązkowo)	7. Uwagi		
8. Numer pozycji; Znaki i numery; Liczba i rodzaj opakowań ⁽¹⁾ ; Opis towarów	9. Masa brutto (w kg) lub inna jednostka miary (litry, m ³ itp.)	10. Faktury (nieobowiązkowo)	
11. POTWIERDZENIE URZĘDU CELNEGO <i>Deklaracja potwierdzona</i> Dokument wywozowy ⁽²⁾ Formularz .....Nr ..... z .... Urząd celny ..... Wystawiające państwo lub terytorium ... Pieczęć ..... Miejscowość i data .... (Podpis)	12. OŚWIADCZENIE EKSPORTERA Ja, niżej podpisany, oświadczam, że towary opisane powyżej spełniają warunki wymagane do wydania niniejszego świadectwa. Miejscowość i data .... (Podpis)		
⁽¹⁾ Jeśli towary nie są zapakowane, wskazać odpowiednio liczbę artykułów lub wpisać „luzem” ⁽²⁾ Wypełnić tylko jeśli wymagają tego przepisy państwa lub terytorium wywozu.			

13. WNIOSEK O WERYFIKACJĘ skierowany do	14. WYNIK WERYFIKACJI
<p>Weryfikacja autentyczności i poprawności niniejszego świadectwa jest wymagana.</p> <p>..... (Miejscowość i data)</p> <p>Pieczczę</p> <p>..... (Podpis)</p>	<p>Przeprowadzona weryfikacja wykazała, że niniejsze świadectwo⁽¹⁾</p> <p>☐ zostało wydane przez wskazany urząd celny oraz że informacje znajdujące się w nim są właściwe.</p> <p>☐ nie spełnia wymogów autentyczności i poprawności (patrz załączone uwagi).</p> <p>..... (Miejscowość i data)</p> <p>Pieczczę</p> <p>..... (Podpis)</p> <p>⁽¹⁾ Wstawić znak „X” w odpowiednim polu.</p>

UWAGI

- Świadectwo nie może zawierać wymazań ani wyrazów wpisanych nad innymi wyrazami. Wszelkie zmiany muszą być dokonane poprzez skreślenie niewłaściwych elementów oraz przez dodanie koniecznych poprawek. Każda taka zmiana musi być zaparafowana przez osobę wypełniającą świadectwo i potwierdzona przez organy celne państwa lub terytorium wystawienia.
- Między pozycjami wpisanymi do świadectwa nie może być odstępów i każda pozycja musi być poprzedzona numerem. Bezpośrednio pod ostatnim wpisem należy umieścić poziomą linię. Każda niewypełniona przestrzeń musi zostać przekreślona w taki sposób, aby uniemożliwić wszelkie uzupełnienia.
- Towary opisuje się zgodnie z praktykami handlowymi i wystarczająco szczegółowo, aby umożliwić ich identyfikację.

WNIOSEK O WYDANIE ŚWIADECTWA PRZEWOZOWEGO

1. Eksporter (nazwa, dokładny adres, państwo)	EUR.1 Nr A 000.000		
	Przed wypełnieniem niniejszego formularza należy zapoznać się z uwagami zamieszczonymi na odwrocie.		
3. Odbiorca (nazwa, dokładny adres, państwo) (nieobowiązkowo)	2. Wniosek o wystawienie świadectwa na potrzeby handlu preferencyjnego między ..... oraz ..... (wstawić odpowiednie państwa, grupy państw lub terytoriów)		
	4. Państwo, grupa państw lub terytorium, z których produkty są uważane za pochodzące	5. Państwo, grupa państw lub terytorium przeznaczenia	
6. Szczegóły dotyczące transportu (nieobowiązkowo)	7. Uwagi		
8. Numer pozycji; Znaki i numery; Liczba i rodzaj opakowań ¹	Opis towarów	9. Masa brutto (w kg) lub inna jednostka miary (litry, m ³ itp.)	10. Faktury (nieobowiązkowo)
⁽¹⁾ Jeśli towary nie są zapakowane, wskazać odpowiednio liczbę artykułów lub wpisać „luzem?”.			

OŚWIADCZENIE EKSPORTERA

Ja, niżej podpisany, eksporter towarów wymienionych na odwrocie,

OŚWIADCZAM, że towary te spełniają warunki wymagane do wystawienia załączonego świadectwa;

WYSZCZEGÓLNIAM poniżej okoliczności, dzięki którym towary spełniają powyższe warunki:

.....
.....
.....
.....

PRZEDSTAWIAM następujące dokumenty potwierdzające ⁽¹⁾:

.....
.....
.....
.....

ZOBOWIĄZUJĘ SIĘ do przedłożenia na żądanie właściwych organów każdego dokumentu potwierdzającego, jakiego te organy zażądają w celu wystawienia załączonego świadectwa, i zobowiązuję się, jeśli to będzie konieczne, do wyrażenia zgody na przeprowadzenie przez te organy każdej kontroli mojej księgowości i procesów wytwarzania wymienionych towarów;

WNIOSKUJĘ o wydanie załączonego świadectwa na przedmiotowe towary.
(Miejscowość i data)

.....
(Podpis)

.....

⁽¹⁾ Na przykład: dokumenty importowe, świadectwa przewozowe, faktury, oświadczenia producenta itp., dotyczące produktów użytych do wytworzenia towarów lub do towarów będących przedmiotem powrotnego wywozu w tym samym stanie.

ZAŁĄCZNIK IV DO PROTOKOŁU II

TEKST DEKLARACJI POCHODZENIA

Deklaracja pochodzenia, której tekst podano poniżej, musi być sporządzona zgodnie z przypisami. Nie jest jednak konieczne zamieszczanie tych przypisów.

Wersja w języku bułgarskim

Износителят на продуктите, обхванати от този документ (митническо разрешение № ...⁽¹⁾) декларира, че освен където ясно е отбелязано друго, тези продукти са с ... преференциален произход ⁽²⁾.

Wersja w języku hiszpańskim

El exportador de los productos incluidos en el presente documento (autorización aduanera n° ...⁽¹⁾) declara que, salvo indicación en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial ...⁽²⁾.

Wersja w języku czeskim

Vývozce výrobků uvedených v tomto dokumentu (číslo povolení ...⁽¹⁾) prohlašuje, že kromě zřetelně označených mají tyto výrobky preferenční původ v ...⁽²⁾.

Wersja w języku duńskim

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument, (toldmyndighedernes tilladelse nr. ...⁽¹⁾), erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i ...⁽²⁾.

Wersja w języku niemieckim

Der Ausführer (Ermächtigter Ausführer; Bewilligungs-Nr. ...⁽¹⁾) der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nicht anderes angegeben, präferenzbegünstigte ...⁽²⁾ Ursprungswaren sind.

Wersja w języku estońskim

Käesoleva dokumendiga hõlmatud toodete eksportija (tolli kinnitus nr. ...⁽¹⁾) deklareerib, et need tooted on ...⁽²⁾ sooduspäritoluga, välja arvatud juhul, kui on selgelt näidatud teisiti.

Wersja w języku greckim

Ο εξαγωγέας των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν έγγραφο (άδεια τελωνείου υπ' αριθ. ...⁽¹⁾) δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμησιακής καταγωγής ...⁽²⁾.

Wersja w języku francuskim

L'exportateur des produits couverts par le présent document (autorisation douanière n° ...⁽¹⁾) déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle ...⁽²⁾.

Wersja w języku chorwackim

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br. ....⁽¹⁾) izjavljuje da su, osim ako je drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi .....⁽²⁾ preferencijalnog podrijetla.

Wersja w języku włoskim

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (autorizzazione doganale n. ...⁽¹⁾) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale ...⁽²⁾.

Wersja w języku łotewskim

To produktu eksportētājs, kuri ietverti šajā dokumentā (muitas atļauja Nr. ...⁽¹⁾), deklarē, ka, izņemot tur, kur ir citādi skaidri noteikts, šiem produktiem ir preferenciāla izcelsme ...⁽²⁾.

Wersja w języku litewskim

Šiame dokumente išvardytų produktų eksportuotojas (muitinės liudijimo Nr. ...⁽¹⁾) deklaruoja, kad, jeigu kitaip nenurodyta, tai yra ...⁽²⁾ preferencinės kilmės produktai.

Wersja w języku węgierskim

A jelen okmányban szereplő áruk exportőre (vámfelhatalmazási szám: ...⁽¹⁾) kijelentem, hogy eltérő egyértelmű jelzés hiányában az áruk preferenciális ...⁽²⁾ származásúak.

Wersja w języku maltańskim

L-esportatur tal-prodotti koperti b'dan id-dokument (awtorizzazzjoni tad-dwana nru. ...⁽¹⁾) jiddikjara li, hliief fejn indikat b'mod ċar li mhux hekk, dawn il-prodotti huma ta' oriġini preferenzjali ...⁽²⁾.

Wersja w języku niderlandzkim

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (douanevergunning nr. ...⁽¹⁾), verklaart dat, behoudens uitdrukkelijke andersluidende vermelding, deze goederen van preferentiële ... oorsprong zijn ⁽²⁾.

Wersja w języku polskim

Eksporter produktów objętych tym dokumentem (upoważnienie władz celnych nr ...⁽¹⁾) deklaruje, że z wyjątkiem gdzie jest to wyraźnie określone, produkty te mają ...⁽²⁾ preferencyjne pochodzenie.

Wersja w języku portugalskim

O abaixo-assinado, exportador dos produtos abrangidos pelo presente documento (autorização aduaneira n.º ...⁽¹⁾), declara que, salvo indicação expressa em contrário, estes produtos são de origem preferencial ...⁽²⁾.

Wersja w języku rumuńskim

Exportatorul produselor ce fac obiectul acestui document (autorizația vamală nr. ...⁽¹⁾) declară că, exceptând cazul în care în mod expres este indicat altfel, aceste produse sunt de origine preferențială ...⁽²⁾.

Wersja w języku słoweńskim

Izvoznik blaga, zajetega s tem dokumentom (pooblastilo carinskih organov št ...⁽¹⁾) izjavlja, da, razen če ni drugače jasno navedeno, ima to blago preferencialno ...⁽²⁾ poreklo.

Wersja w języku słowackim

Vývozca výrobkov uvedených v tomto dokumente (číslo povolenia ...⁽¹⁾) vyhlasuje, že okrem zreteľne označených, majú tieto výrobky preferenčný pôvod v ...⁽²⁾.

Wersja w języku fińskim

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (tullin lupa n:o ...⁽¹⁾) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja ... alkuperä tuotteita ⁽²⁾.

Wersja w języku szwedzkim

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (tullmyndighetens tillstånd nr. ...⁽¹⁾) försäkrar att dessa varor, om inte annat tydligt markerats, har förmånsberättigande ... ursprung ⁽²⁾.

Wersja w języku angielskim

The exporter of the products covered by this document (customs authorization No ...⁽¹⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ...⁽²⁾ preferential origin.

Wersja Republiki Mołdawii

Exportatorul produselor ce fac obiectul acestui document (autorizația vamală nr. ...⁽¹⁾) declară că, exceptând cazul în care în mod expres este indicat altfel, aceste produse sunt de origine preferențială ...⁽²⁾.

..... 3

(Miejscowość i data)

..... 4

(Podpis eksportera; ponadto należy podać czytelnie nazwisko osoby podpisującej deklarację)

- 1 Jeżeli deklaracja pochodzenia jest sporządzona przez upoważnionego eksportera, w tym miejscu należy wpisać numer jego upoważnienia. Jeżeli deklaracja pochodzenia nie jest sporządzona przez upoważnionego eksportera, należy pominąć wyrazy w nawiasach lub zostawić puste miejsce.
  - 2 Należy podać pochodzenie produktów. W przypadku, gdy deklaracja pochodzenia odnosi się w całości lub w części do produktów pochodzących z Ceuty i Melilli, eksporter musi wyraźnie wskazać to w dokumencie, na którym sporządzana jest deklaracja, poprzez wstawienie symbolu „CM”.
  - 3 Wpisy te mogą zostać pominięte jeżeli informacja zawarta jest w samym dokumencie.
  - 4 W przypadkach gdy podpis eksportera nie jest wymagany, zwolnienie z obowiązku złożenia podpisu oznacza również zwolnienie z obowiązku podania nazwiska podpisującego.
-

**WSPÓLNA DEKLARACJA
DOTYCZĄCA KSIĘSTWA ANDORY**

1. Produkty pochodzące z Księstwa Andory objęte działami 25-97 Systemu Zharmonizowanego są uznawane przez Republikę Mołdawii za pochodzące z Unii Europejskiej w rozumieniu niniejszego Układu.
2. Protokół II dotyczący definicji pojęcia „produktów pochodzących” i metod współpracy administracyjnej stosuje się z uwzględnieniem niezbędnych zmian dla celów określenia statusu pochodzenia produktów, o których mowa w ust. 1.

**WSPÓLNA DEKLARACJA
DOTYCZĄCA REPUBLIKI SAN MARINO**

1. Produkty pochodzące z Republiki San Marino są uznawane przez Republikę Mołdawii za pochodzące z Unii Europejskiej w rozumieniu niniejszego Układu.
2. Protokół II dotyczący definicji pojęcia „produktów pochodzących” i metod współpracy administracyjnej stosuje się z uwzględnieniem niezbędnych zmian dla celów określenia statusu pochodzenia produktów, o których mowa w ust. 1.

WSPÓLNA DEKLARACJA
DOTYCZĄCA KOREKTY REGUŁ POCHODZENIA ZAWARTYCH W PROTOKOLE II
DOTYCZĄCYM DEFINICJI POJĘCIA „PRODUKTY POCHODZĄCE” ORAZ METOD
WSPÓŁPRACY ADMINISTRACYJNEJ

1. Strony zgadzają się na dokonanie przeglądu reguł pochodzenia zawartych w protokole II dotyczącym definicji pojęcia „produktów pochodzących” i metod współpracy administracyjnej i omawiają niezbędne zmiany na wniosek jednej ze Stron. Podczas takich rozmów Strony uwzględniają rozwój technologii, procesy produkcyjne, wahania cen i wszelkie inne czynniki, które mogą uzasadniać zmiany reguł.

2. Załącznik II do protokołu II dotyczącego definicji pojęcia „produktów pochodzących” i metod współpracy administracyjnej zostanie dostosowany zgodnie z okresowymi zmianami w Systemie Zharmonizowanym.

PROTOKÓŁ III
DOTYCZĄCY WZAJEMNEJ POMOCY ADMINISTRACYJNEJ
W SPRAWACH CELNYCH

Artykuł 1
Definicje

Do celów niniejszego protokołu:

- a) „prawodawstwo celne” oznacza wszelkie przepisy ustawowe i wykonawcze mające zastosowanie na terytoriach Stron, regulujące przywóz, wywóz i tranzyt towarów oraz poddawanie ich jakimkolwiek innym systemom lub procedurom celnym, łącznie ze środkami ich zakazu, ograniczenia i kontroli;
- b) „organ występujący z wnioskiem” oznacza właściwy organ administracyjny, wyznaczony w tym celu przez Strony, który występuje z wnioskiem o pomoc na podstawie niniejszego protokołu;
- c) „organ, do którego kierowany jest wniosek”, oznacza właściwy organ administracyjny, wyznaczony w tym celu przez Stronę, który otrzymuje wniosek o pomoc na podstawie niniejszego protokołu;
- d) „dane osobowe” oznaczają wszystkie informacje dotyczące osoby zidentyfikowanej lub dającej się zidentyfikować;
- e) „działanie naruszające prawodawstwo celne” oznacza wszelkie naruszenie lub próbę naruszenia prawodawstwa celnego.

Artykuł 2

Zakres

1. Strony pomagają sobie nawzajem w zakresie swoich uprawnień, w sposób i na warunkach określonych w niniejszym protokole, aby zapewnić prawidłowe stosowanie ich prawodawstwa celnego, w szczególności poprzez zapobieganie, wykrywanie i zwalczanie działań odbywających się z naruszeniem tego prawodawstwa.
2. Pomoc w sprawach celnych, przewidziana w niniejszym protokole, stosuje się do wszelkich organów administracyjnych Stron, które są właściwe pod względem stosowania niniejszego protokołu. Pozostaje to bez uszczerbku dla przepisów regulujących wzajemną pomoc w sprawach karnych. Nie obejmuje także wymiany informacji uzyskanych przy wykonywaniu uprawnień na wniosek organu sądowego, chyba że organ ten zezwolił na przekazanie tych informacji.
3. Niniejszy protokół nie obejmuje pomocy w zakresie odzyskiwania ceł, podatków lub grzywien.

Artykuł 3

Pomoc na wniosek

1. Na wniosek organu występującego z wnioskiem organ, do którego kierowany jest wniosek, dostarcza organowi występującemu z wnioskiem wszystkich stosownych informacji umożliwiających mu właściwe stosowanie prawodawstwa celnego, włącznie z informacjami dotyczącymi ujawnionych lub planowanych działań, które stanowią lub mogłyby stanowić naruszenie prawodawstwa celnego.

2. Na wniosek organu występującego z wnioskiem organ, do którego kierowany jest wniosek, udziela temu pierwszemu organowi następujących informacji:

- a) czy towary wywiezione z terytorium jednej ze Stron zostały właściwie przywiezione na terytorium drugiej Strony, określając, w stosownych przypadkach, procedurę celną zastosowaną wobec towarów;
- b) czy towary przywiezione na terytorium jednej z Stron zostały właściwie wywiezione z terytorium drugiej Strony, określając, w razie potrzeby, procedurę celną zastosowaną wobec towarów.

3. Na wniosek organu występującego z wnioskiem, organ, do którego kierowany jest wniosek, podejmuje w ramach obowiązujących go przepisów ustawowych i wykonawczych działania niezbędne do zapewnienia specjalnego nadzoru dotyczącego:

- a) osób fizycznych lub prawnych, wobec których istnieją uzasadnione podstawy, by przypuszczać, że uczestniczą lub uczestniczyły w działaniach naruszających prawodawstwo celne;
- b) miejsc, w których są lub mogą być gromadzone zapasy towarów w taki sposób, że istnieją uzasadnione podstawy, by przypuszczać, że towary te są lub mają być wykorzystywane do działań naruszających prawodawstwo celne;
- c) towarów, które są lub mogą być transportowane w taki sposób, że istnieją uzasadnione podstawy, by przypuszczać, że towary te są lub mają być wykorzystywane do działań naruszających prawodawstwo celne;
- d) środków transportu, które są lub mogą być wykorzystywane w taki sposób, że istnieją uzasadnione podstawy, by przypuszczać, że są lub mają być wykorzystywane do działań naruszających prawodawstwo celne.

Artykuł 4
Pomoc z własnej inicjatywy

Strony pomagają sobie wzajemnie, z własnej inicjatywy i zgodnie ze stosowanymi przez nie przepisami ustawowymi lub wykonawczymi, jeżeli uznają to za niezbędne w celu prawidłowego stosowania prawodawstwa celnego, w szczególności poprzez dostarczanie informacji odnoszących się do:

- a) działań, które są sprzeczne lub wydają się sprzeczne z prawodawstwem celnym i które mogą zainteresować drugą Stronę;
- b) nowych środków lub metod wykorzystywanych do prowadzenia działań naruszających prawodawstwo celne;
- c) towarów, o których wiadomo, że są przedmiotem działań naruszających prawodawstwo celne;
- d) osób fizycznych lub prawnych, wobec których istnieją uzasadnione podstawy, by przypuszczać, że uczestniczą lub uczestniczyły w działaniach naruszających prawodawstwo celne;
- e) środków transportu, wobec których istnieje uzasadnione podejrzenie że były, są lub mogą być wykorzystane w działaniach naruszających prawodawstwo celne.

Artykuł 5
Przekazywanie i powiadamianie

1. Na wniosek organu występującego z wnioskiem organ, do którego kierowany jest wniosek, podejmuje w ramach obowiązujących go przepisów ustawowych i wykonawczych wszystkie środki niezbędne do przekazania każdego dokumentu lub powiadomienia o wszelkich decyzjach, pochodzących od organu wnioskującego i wchodzących w zakres stosowania niniejszego protokołu, adresatowi zamieszkującemu lub mającemu swoją siedzibę na terytorium organu, do którego kierowany jest wniosek.

2. Wniosek o doręczenie dokumentów lub powiadomienie o decyzji składa się w formie pisemnej w języku urzędowym organu, do którego kierowany jest wniosek, lub w języku dopuszczonym przez ten organ.

Artykuł 6 Forma i treść wniosków o pomoc

1. Wnioski przedstawiane na podstawie niniejszego protokołu sporządza się w formie pisemnej. Do wniosków dołącza się dokumenty niezbędne do zapewnienia zgodności z wnioskiem. W sytuacjach pilnych dopuszcza się przyjęcie ustnego wniosku, ale musi on zostać niezwłocznie potwierdzony w formie pisemnej.

2. Wnioski składane zgodnie z ust. 1 muszą zawierać następujące informacje:

- a) organ występujący z wnioskiem;
- b) środek, którego dotyczy wniosek;
- c) przedmiot i powód wystąpienia z wnioskiem;
- d) przepisy ustawowe lub wykonawcze oraz pozostałe aspekty prawne;
- e) możliwie dokładne i pełne informacje na temat osób fizycznych lub prawnych będących obiektem dochodzeń;
- f) streszczenie istotnych faktów oraz już przeprowadzonych dochodzeń.

3. Wnioski przedkłada się w języku urzędowym organu, do którego kierowany jest wniosek, lub w języku dopuszczonym przez ten organ. Wymóg ten nie ma zastosowania do dokumentów towarzyszących wnioskowi, określonych w ust. 1.

4. Jeżeli wniosek nie spełnia wymogów formalnych określonych w niniejszym artykule, można zażądać jego poprawienia lub uzupełnienia, a w międzyczasie mogą zostać podjęte środki zapobiegawcze.

Artykuł 7 Realizacja wniosków

1. W celu zrealizowania wniosku o przyznanie pomocy, organ, do którego kierowany jest wniosek, podejmuje działania w granicach swoich uprawnień i dostępnych zasobów – tak jakby działał z własnej inicjatywy lub na wniosek innych organów tej samej Strony – dostarczając informacje posiadane już przez organ, do którego kierowany jest wniosek, prowadząc odpowiednie dochodzenie wyjaśniające lub inicjując jego przeprowadzenie. Niniejsze postanowienie stosuje się także do wszelkich innych organów, którym wniosek został przekazany przez organ, do którego kierowany jest wniosek, jeżeli organ ten nie może działać samodzielnie.
2. Wnioski o pomoc są rozpatrywane niezwłocznie zgodnie z przepisami prawnymi lub regulacyjnymi Strony, do której zostały skierowane.
3. Należycie upoważnieni urzędnicy Strony mogą, za zgodą drugiej zainteresowanej Strony i z zastrzeżeniem określonych przez nią warunków, przebywać w biurach organów, do których kierowany jest wniosek, lub wszelkich innych organów, których to dotyczy zgodnie z ust. 1, celem uzyskania informacji o działaniach stanowiących lub mogących stanowić naruszenie prawodawstwa celnego, których to informacji organ występujący z wnioskiem potrzebuje do celów niniejszego protokołu.
4. Należycie upoważnieni urzędnicy Strony mogą, za zgodą drugiej Strony i z zastrzeżeniem określonych przez nią warunków, być obecni przy dochodzeniach prowadzonych na terytorium drugiej Strony.

Artykuł 8
Forma przekazywania informacji

1. Organ, do którego kierowany jest wniosek, przekazuje organowi występującemu z wnioskiem, w formie pisemnej, wyniki dochodzeń wraz ze wszystkimi odnośnymi dokumentami, uwierzytelnionymi odpisami lub innymi elementami.
2. Informacje te mogą przyjąć formę elektroniczną.
3. Oryginały dokumentów przekazuje się tylko na wniosek jednej ze Stron, w przypadku gdy uwierzytelnione odpisy okażą się niewystarczające. Oryginały te zwraca się w możliwie najkrótszym czasie.

Artykuł 9
Wyjątki od obowiązku udzielenia pomocy

1. Można odmówić udzielenia pomocy lub uzależnić jej udzielenie od spełnienia określonych warunków lub wymogów, w przypadkach gdy Strona uzna, że udzielenie pomocy zgodnie z niniejszym protokołem:
  - a) może grozić naruszeniem suwerenności Republiki Mołdawii lub państwa członkowskiego, do którego skierowano wniosek o udzielenie pomocy zgodnie z niniejszym protokołem;
  - b) może grozić naruszeniem porządku publicznego, bezpieczeństwa lub innych podstawowych interesów, w szczególności w przypadkach, o których mowa w art. 10 ust. 2 niniejszego protokołu; lub
  - c) naruszałoby tajemnice przemysłowe, handlowe bądź zawodowe.

2. Organ, do którego kierowany jest wniosek, może odroczyć udzielenie pomocy, jeżeli kolidowałoby to z trwającym dochodzeniem, śledztwem lub postępowaniem. W takim przypadku organ, do którego kierowany jest wniosek, konsultuje się z organem występującym z wnioskiem, aby ustalić, czy pomocy można udzielić z zastrzeżeniem warunków wymaganych przez organ, do którego kierowany jest wniosek.

3. W przypadku gdy organ występujący z wnioskiem zwraca się o pomoc, której sam nie byłby w stanie udzielić, gdyby został o to poproszony, powinien zwrócić uwagę na ten fakt w swoim wniosku. Decyzja co do sposobu rozpatrzenia takiego wniosku należy następnie do organu, do którego kierowany jest wniosek.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, decyzja organu, do którego kierowany jest wniosek, oraz jej uzasadnienie muszą być niezwłocznie podane do wiadomości organu występującego z wnioskiem.

Artykuł 10

Wymiana informacji i poufność

1. Każda informacja przekazywana zgodnie z niniejszym protokołem, niezależnie od formy, ma charakter poufny lub zastrzeżony, w zależności od zasad mających zastosowanie w przypadku każdej ze Stron. Jest ona objęta obowiązkiem zachowania tajemnicy urzędowej i korzysta z ochrony, jaką objęte są podobne informacje na podstawie odpowiednich przepisów Strony, która je otrzymała, oraz odpowiednich przepisów mających zastosowanie do instytucji unijnych.

2. Dane osobowe mogą być przedmiotem wymiany tylko w przypadku, gdy Strona mająca je otrzymać zobowiąże się do zapewnienia ochrony tych danych w sposób, który zostanie uznany za odpowiedni przez Stronę mającą przekazać informacje.

3. Wykorzystanie informacji uzyskanych na mocy niniejszego protokołu w postępowaniu administracyjnym lub sądowym dotyczącym działań z naruszeniem prawodawstwa celnego uznaje się za służące realizacji postanowień niniejszego protokołu. Dlatego Strony mogą, w swoich aktach dowodowych, sprawozdaniach i zeznaniach, jak również w postępowaniach sądowych i zarzutach podnoszonych przed sądami, wykorzystać jako dowód informacje, które uzyskały, i dokumenty, z którymi zapoznały się zgodnie z postanowieniami niniejszego protokołu. Właściwy organ, który dostarczył te informacje lub udostępnił dokumenty, jest powiadamiany o wykorzystaniu ich w ten sposób.

4. Informacje uzyskane na mocy niniejszego protokołu są wykorzystywane wyłącznie do celów niniejszego protokołu. W przypadku gdy jedna ze Stron chce wykorzystać te informacje do innych celów, musi wcześniej uzyskać na to pisemną zgodę organu, który je dostarczył. Wówczas takie wykorzystanie tych informacji odbywa się z zastrzeżeniem wszelkich ograniczeń ustanowionych przez ten organ.

Artykuł 11

Biegli i świadkowie

Urzędnik reprezentujący organ, do którego kierowany jest wniosek, może zostać upoważniony do stawienia się, w ramach przyznanego upoważnienia, jako biegły lub świadek w postępowaniu administracyjnym lub sądowym, dotyczącym spraw objętych niniejszym protokołem oraz może przedstawić potrzebne w tym postępowaniu przedmioty, dokumenty lub ich uwierzytelnione odpisy. Wniosek skierowany do urzędnika składa organ występujący z wnioskiem i musi on wskazywać wyraźnie, przed jakim organem administracyjnym lub sądowym będzie musiał stawić się urzędnik, w jakiej sprawie oraz z jakiego tytułu lub kwalifikacji prawnej.

Artykuł 12
Wydatki związane z udzieleniem pomocy

Strony zrzekają się wszystkich wzajemnych roszczeń dotyczących zwrotu wydatków poniesionych w związku z wykonaniem niniejszego protokołu, z wyjątkiem – w stosowanych przypadkach – wydatków poniesionych na rzecz biegłych i świadków oraz tłumaczy ustnych i pisemnych niebędących pracownikami administracji publicznej.

Artykuł 13
Wykonanie

1. Wykonanie niniejszego protokołu powierza się z jednej strony organom celnym Republiki Mołdawii, a z drugiej strony odpowiednio właściwym służbom Komisji Europejskiej i organom celnym państw członkowskich. Decydują one w sprawach związanych ze wszystkimi środkami praktycznymi i uzgodnieniami niezbędnymi do stosowania niniejszego protokołu, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów, zwłaszcza w dziedzinie ochrony danych.
2. Strony konsultują się wzajemnie, a następnie na bieżąco przekazują sobie informacje na temat szczegółowych przepisów wykonawczych przyjętych zgodnie z postanowieniami niniejszego protokołu.

Artykuł 14 **Inne umowy**

1. Uwzględniając odpowiednie uprawnienia Unii i państw członkowskich, postanowienia niniejszego protokołu:

- a) nie wpływają na zobowiązania Stron wynikające z jakiegokolwiek innej umowy lub konwencji międzynarodowej;
- b) są uznawane za uzupełniające w stosunku do umów o wzajemnej pomocy, które zostały lub mogą zostać zawarte pomiędzy poszczególnymi państwami członkowskimi a Republiką Mołdawii; oraz
- c) nie mają wpływu na przepisy unijne regulujące przekazywanie między właściwymi służbami Komisji Europejskiej i organami celnymi państw członkowskich jakichkolwiek informacji otrzymanych na podstawie niniejszego protokołu, które mogłyby być przedmiotem zainteresowania Unii.

2. Niezależnie od postanowień ust. 1, postanowienia niniejszego protokołu mają pierwszeństwo przed postanowieniami jakiegokolwiek innej umowy dwustronnej w sprawie wzajemnej pomocy, która została lub może zostać zawarta między poszczególnymi państwami członkowskimi UE i Republiką Mołdawii w zakresie, w jakim postanowienia takiej umowy dwustronnej są sprzeczne z postanowieniami niniejszego protokołu.

Artykuł 15 **Konsultacje**

W sprawach związanych ze stosowaniem niniejszego protokołu Strony konsultują się wzajemnie w celu rozstrzygnięcia sprawy w ramach Podkomitetu ds. Ceł ustanowionego na mocy art. 200 niniejszego Układu.

PROTOKÓŁ IV

DEFINICJE

Do celów niniejszego Układu:

1) „*Nieprawidłowość*” oznacza każde naruszenie przepisów prawa UE, niniejszego Układu lub wynikających z niego porozumień i umów, wynikające z działania podmiotu gospodarczego lub jego zaniechania, które ma lub mogłoby mieć skutek w postaci naruszenia budżetu ogólnego UE lub budżetów zarządzanych przez UE, poprzez zmniejszenie lub utratę dochodów z tytułu zasobów własnych gromadzonych bezpośrednio w imieniu UE, albo poprzez nieuzasadnioną pozycję wydatków.

2) „*Nadużycie finansowe*” oznacza

a) w odniesieniu do wydatków – jakiegokolwiek celowe działanie lub zaniechanie dotyczące:

- wykorzystania lub przedłożenia nieprawdziwych, nieprawidłowych lub niekompletnych oświadczeń lub dokumentów, co powoduje sprzeniewierzenie lub bezprawne zatrzymanie środków finansowych budżetu ogólnego UE lub budżetów zarządzanych przez UE bądź w jej imieniu;
- nieuwajnienia informacji będącego naruszeniem konkretnego obowiązku, które ma taki sam skutek, jak opisany w tiret pierwszym;
- niewłaściwego wykorzystania środków finansowych, o których mowa w tiret pierwszym, na cele inne niż te, na które środki finansowe te zostały pierwotnie przyznane;

b) w odniesieniu do dochodów – jakiegokolwiek celowe działanie lub zaniechanie dotyczące:

- wykorzystania lub przedłożenia nieprawdziwych, nieprawidłowych lub niekompletnych oświadczeń lub dokumentów, co powoduje niezgodne z prawem zmniejszenie środków budżetu ogólnego UE lub budżetów zarządzanych przez UE bądź w jej imieniu;

- nieujawnienia informacji będącego naruszeniem konkretnego obowiązku, które ma taki sam skutek, jak opisany w tiret pierwszym;
- niewłaściwego wykorzystania korzyści uzyskanej zgodnie z prawem, które ma taki sam skutek, jak opisany w tiret pierwszym;

3) „*Korupcja czynna*” oznacza umyślne działanie każdej osoby, która obiecuje lub daje – bezpośrednio lub poprzez pośrednika – urzędnikowi, z przeznaczeniem dla niego lub dla osoby trzeciej, korzyść jakiegokolwiek rodzaju w zamian za działanie lub odstąpienie od działania przez tego urzędnika zgodnie z jego obowiązkami lub w ramach pełnienia przez niego swoich obowiązków, co stanowi naruszenie jego urzędowych obowiązków w sposób, który szkodzi lub może szkodzić interesom finansowym UE.

4) „*Korupcja bierna*” oznacza umyślne działanie urzędnika, który – bezpośrednio lub poprzez pośrednika – prosi o korzyści jakiegokolwiek rodzaju, z przeznaczeniem dla niego lub dla osoby trzeciej, takie korzyści otrzymuje lub przyjmuje obietnicę takich korzyści w zamian za działanie lub odstąpienie od działania zgodnie z obowiązkami tego urzędnika lub w ramach pełnienia przez niego swoich obowiązków, co stanowi naruszenie jego urzędowych obowiązków w sposób, który szkodzi lub może szkodzić interesom finansowym UE.

5) „*Konflikt interesów*” oznacza każdą sytuację, która mogłaby podać w wątpliwość zdolność urzędników do działania w sposób bezstronny i obiektywny ze względów związanych z życiem rodzinnym, emocjonalnym, powiązaniem politycznymi lub narodowościowymi, interesami gospodarczymi lub jakimikolwiek innymi interesami wspólnymi również dla oferenta, wnioskodawcy lub beneficjenta, lub w sytuacji, w której może się tak w sposób uzasadniony wydawać z punktu widzenia osoby trzeciej pochodzącej z zewnątrz.

6) „*Nienależnie wypłacone*” oznacza wypłacone z naruszeniem przepisów regulujących środki finansowe UE.

7) „Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF)” jest oddziałem Komisji Europejskiej wyspecjalizowanym w zwalczaniu nadużyć finansowych. OLAF posiada niezależność operacyjną i jest odpowiedzialny za przeprowadzanie dochodzeń administracyjnych, których celem jest zwalczanie nadużyć finansowych, korupcji oraz wszelkiej innej nielegalnej działalności negatywnie wpływającej na interesy finansowe UE, zgodnie z decyzją Komisji 1999/352/WE, EWWS, Euratom z dnia 28 kwietnia 1999 r. ustanawiającą Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych, rozporządzeniem (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 maja 1999 r. dotyczącym dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami.

Предходният текст е заверено копие на оригинала, депозиран в архивите на Генералния секретариат на Съвета в Брюксел.
El texto que precede es copia certificada conforme del original depositado en los archivos de la Secretaría General del Consejo en Bruselas.
Předchozí text je ověřeným opisem originálu uloženého v archivu generálního sekretariátu Rady v Bruselu.
Foranstående tekst er en bekræftet genpart af originaldokumentet deponeret i Rådets Generalsekretariats arkiver i Bruxelles.
Der vorstehende Text ist eine beglaubigte Abschrift des Originals, das im Archiv des Generalsekretariats des Rates in Brüssel hinterlegt ist.
Eelnev tekst on tõestatud koopia originaalist, mis on antud hoiule nõukogu peasekretariaadi arhiivi Brüsselis.
Το ανωτέρω κείμενο είναι ακριβές αντίγραφο του πρωτοτύπου που είναι κατατεθειμένο στο αρχείο της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου στις Βρυξέλλες.
The preceding text is a certified true copy of the original deposited in the archives of the General Secretariat of the Council in Brussels.
Le texte qui précède est une copie certifiée conforme à l'original déposé dans les archives du secrétariat général du Conseil à Bruxelles.
Tekst koji prethodi potvrđena je kopija vjerna originalu položenom u arhivu Glavnog tajništva Vijeća u Bruxellesu.
Il testo che precede è una copia certificata conforme all'originale depositato presso gli archivi del segretariato generale del Consiglio a Bruxelles.
Šis teksts ir apliecināta kopija, kas atbilst oriģinālam, kurš deponēts Padomes Ģenerālsekretariāta arhīvos Briselē.
Pirmiau pateiktas tekstas yra Tarybos generalinio sekretoriato archyvuose Briuselyje deponuoto originalo patvirtinta kopija.
A fenti szöveg a Tanács Főtitkárságának brüsszeli irattárában letétbe helyezett eredeti példány hiteles másolata.
It-test precedenti huwa kopja ċcertifikata vera tal-original iddepożitat fl-arkivji tas-Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill fi Brussell.
De voorgaande tekst is het voor eensluidend gewaarmerkt afschrift van het origineel, nedergelegd in de archieven van het secretariaat-generaal van de Raad te Brussel.
Powyzszy tekst jest kopią poświadczoną za zgodność z oryginałem złożonym w archiwum Sekretariatu Generalnego Rady w Brukseli.
O texto que precede é uma cópia autenticada do original depositado nos arquivos do Secretariado-Geral do Conselho em Bruxelas.
Textul anterior constituie o copie certificată pentru conformitate a originalului depus în arhivele Secretariatului General al Consiliului la Bruxelles.
Predchádzajúci text je overenou kópiou originálu, ktorý je uložený v archíve Generálneho sekretariátu Rady v Bruseli.
Zgornje besedilo je overjena verodostojna kopija izvirnika, ki je deponiran v arhivu generalnega sekretariata Sveta v Bruslju.
Edellä oleva teksti on oikeaksi todistettu jäljennös Brysselissä olevan neuvoston pääsihteeristön arkistoon talletetusta alkuperäisestä tekstistä.
Ovanstående text är en bestyrkt avskrift av det original som deponerats i rådets generalsekretariats arkiv i Bryssel.

Брюксел,
Bruselas,
Brusel,
Bruxelles, den
Brüssel, den
Brüssel,
Βρυξέλλες,
Brussels,
Bruxelles, le
Bruxelles,
Bruxelles, addi
Briselē,
Briuselis
Brüsszel,
Brussell,
Brussel,
Bruksela, dnia
Bruxelas, em
Bruxelles,
Brusel
Bruselj,
Bryssel,
Bryssel den

26 -08- 2014

За генералния секретар на Съвета на Европейския съюз
Por el Secretario General del Consejo de la Unión Europea
Za generálního tajemníka Rady Evropské unie
For Generalsekretæren for Rådet for Den Europæiske Union
Für den Generalsekretär des Rates der Europäischen Union
Euroopa Liidu Nõukogu peasekretäri nimel
Για τον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
For the Secretary-General of the Council of the European Union
Pour le Secrétaire Général du Conseil de l'Union européenne
Za glavnog tajnika Vijeća Europske unije
Per il Segretario Generale del Consiglio dell'Unione europea
Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsekretāra vārdā –
Europos Sąjungos Tarybos generalinio sekretoriaus vardu
Az Európai Unió Tanácsának főtitkára nevében
Għas-Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea
Voor de Secretaris-Generaal van de Raad van de Europese Unie
W imieniu Sekretarza Generalnego Rady Unii Europejskiej
Pelo Secretário-Geral do Conselho da União Europeia
Pentru Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Za generálneho tajomníka Rady Európskej únie
Za generalnega sekretarja Sveta Evropske unije
Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin puolesta
För generalsekreteraren för Europeiska unionens råd

L. SCHIAVO
Directeur Général

Warszawa, 12 września 2014 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.760.2014 / 6/AM

dot.: DPT.2709.5.2014 / 9 z 4.09.2014 r.

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony oraz projektu ustawy o ratyfikacji Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony, sporządzonego w Brukseli dnia 27 czerwca 2014 r., wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Nie zgłaszam zastrzeżeń co do zgodności umowy z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o ratyfikacji jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

z up. Ministra Spraw Zagranicznych

Artur Nowak-Far
Podsekretarz Stanu
Artur Nowak-Far